

PROTOKOŁY

z 3. sesyi VII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

w roku 1897|8.

Posiedzenie 1—31

od 28. grudnia 1897 do 22. lutego 1898.

Przytem skorowidz ważniejszych uchwał i spis petycyj.

L W Ó W.

OZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ

pod zarządem Stanisława Baylego.

1898.

418422

III 1897/98, 1-31

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVENSIS.

~~7479~~
~~III~~

SKOROWIDZ WAŻNIEJSZYCH UCHWAŁ

zawartych w protokołach 3 sesyi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie zaś stronice protokołów).

I. Z dnia 28. grudnia 1897.

Uchwała w sprawie:

	Str.
Wybory komisyj sejmowych	2
Uwolnienia przedłożeń i sprawozd. Wydz. kr. mniejszej wagi od drukowania	"
Uchwała w sprawie wyboru komisji adresowej z 24 członków	8

II. Z dnia 29. grudnia 1897.

Wybory komisyj sejmowych	3—5
Uznanie ważności wyboru p. Dra Gustawa Romera na posła z kuryi wię- kszych posiadłości obwodu sądeckiego	5
J. w. p. L. Cieńskiego z kuryi większych posiadłości obwodu kołomyj.	6
J. w. St. Białoskórskiego, z kuryi większ. posiadłości obw. żółkiew.	"
J. w. Dra Stanisława Jabłońskiego, z miasta Rzeszowa	"
Uchwalenie ustawy zezwalającej gminie miasta Białej, na pobór opłat gmin- nych od napojów spirytusowych od roku 1898—1903	7
Uchwała, którą zezwolono gm. m. Jaworowa, na dalszy pobór opłat gmin- nych od piwa na trzy lat.	"
Uchwalenie ustawy w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Delatyna na pobór opłat gm. od napojów spirytusowych i piwa od 1898—1900	8

III. Z dnia 30. grudnia 1897.

Uchwalenie prowizoryum budżetowego na rok 1898	2
Wybory dodatkowe komisyj sejmowych (komasacyjna i sanitarna)	"

IV. Z dnia 10. stycznia 1898.

V. Z dnia 12. stycznia 1898.

Wybór komisji propinacyjnej i wyborczej	2
Wybór członków Rady nadzorczej Banku krajowego	3
Uchwała w sprawie zezwolenia Radzie powiatowej w Brodach, na pobór opłat mytniczych od mostu powiatowego na Styrze pod Szczurowicami na pięć lat	"
Uznanie ważności wyboru p. M. Borkowskiego z kur. gm. wiejs. okr. Borszczów.	"

VI. Z dnia 14. stycznia 1898.

Wybór zastępców Członków Rady nadzorczej Banku krajowego	4
Uchwalenie absolutoryum z rachunków funduszu krajowego za rok 1896	"
Udzielenie „veniam aetatis“ p. Dr. Muszkietowi, prym szpit. pow. w Żółkwi	5
J. w. p. Drowi A. Wysockiemu, prow. dyr. szpit. pow. w Złoczowie	"
J. w. p. B. Wieleżyńskiemu, prow. sekr. dyr. kr. szkół rol. w Dublinach	"
Udzielenie „veniam aetatis“ p. M. Szweykowskiemu, a studiorum p. F. Za-	"

charskiemu, aplikantowi szpitala św. Łazarza w Krakowie	Str. 5
Udzielenie „veniam aetatis“ p. J. Urbańskiemu, dyet. rach. Wydz. kr.	„

VII. Z dnia 17. stycznia 1898.

Uchwała zezwalająca Radzie powiatowej w Sokalu na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Sokalsko-Tartakowskiej na lat pięć	3
Udzielenie „veniam aetatis“ p. Dr. W. Macudzińskiemu, prow. dyr. szpit. pow. Jasło	„
Uchwała w przedmiocie kredytu włościańskiego i zmiany §§. 36, 43, 46 i 100 statutu Banku krajowego	6
Uchwała w sprawie zaprowadzenia praktycznej szkoły konduktorów drogowych przy Wydziale krajowym	7
Uchwała w sprawie popierania przez Wydział krajowy ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych	„

VIII. Z dnia 19. stycznia 1898.

Uchwała zezwalająca Radzie powiatowej w Kolbuszowie, na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sędziszów na lat pięć	3
Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia krajowej ordynacji wyborczej z dnia 20. lutego 1861, Nr. 20 Dz. p. p. dodatek II. a, względnie ustawę z 17. grudnia 1884 Nr. 1 Dz. ust. kraj. ex 1885	6
Przejsście do porządku dziennego nad petycjami nauczycieli ludowych T. Kalba, M. Posuchowskiego i Czajkowskiego, o podwyższenie płac emer. i wliczenie lat służby, zaś odstąpienie takich petycji B. Bułki, J. Damura i F. Bosaka, Wydziałowi krajowemu do zbadania	„
Przekazanie Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia petycji E. Niementowskiej, A. Tychowskiej, M. Buraczkowej, A. Kowalskiej i K. Picykowej, wdów po nauczycielach ludowych, o podwyższenie pensji wdowiej lub zapomogi, tudzież przejsście do porządku dziennego nad takimiż petycjami K. Pietraszkiewiczowej, St. Skwirzyńskiej i B. Matyskowej	7
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu do zbadania petycji gminy Borki Niżyńskie, powiatu mieleckiego, o niższenie prest. szkol. na naucz.	„
Jak wyżej, gminy Maszkienice, powiat Brzesko j. w.	„

IX. Z dnia 21. stycznia 1898.

Ustawa zmieniająca art. 1 tudzież §§. 73—74 ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. ust. kraj.	6
Polecenie Wydz. kraj. w sprawie projektu ustawy, o przeniesieniu gmin i obszarów dworskich Hołosków i t. d. do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu, tudzież gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszyłówka, do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skafacie	7
Polecenie Wydz. kraj. zbadania petycji gminy Rabka, o wcielenie do jej związku Zakładu kąpielowego	„
Uchwały w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju	„
Uchwały w sprawie przyznania emerytury droźnikom dróg krajowych	8
Przyznanie pogorzelnom gminy Derewnia, powiat Żółkiew, zapomogi w kwocie 300 zł.	„
Uchw. w przedmiocie dobudowania pawilonu, przy pow. szpit. pow. Podhajce	„
Przejsście do porządku dziennego nad petycjami nauczycieli ludowych pp. S. Kawczyńskiego, K. Godzienia, Jana Zmudy i Wł. Kaleczyńskiego, o dodatki pięcioletnie	9
Przejsście do porządku dziennego nad petycją gminy Czudec, o powtórne mianowanie tamże T. Knysia nauczycielem	„
Przekazanie Wydziałowi krajowemu do zbadania petycji gminy Ulicko-Seredkiewicz i Ulicko zarębane, o niższenie prestacji na płacę nauczyciela	„

	Str.
Udzielenie „veniam aetatis“ Drowi p. M. Zaudererowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powiatowego w Brzeżanach	9
J. w., Dr. p. J. Konkolniakowi, j. w. w Stanisławowie	10
J. w., Drowi p. M. Jajusowi, prow. sek. szpit. pow. w Sokalu	”
J. w., Dr. p. Eckhardowi prow. dyr. szpit. pow. w Tarnopolu	”
Polecenie Wydziałowi krajowemu, by wyjednał u c. k. Rządu gminie Skomielna biała z funduszu religijnego 10 złr. rocznie na utrzymanie probostwa	”
Odstąpienie c. k. Rządowi do uwzględnienia petycyi o zezwolenie gminie Rożnów na pobór surowicy z gminy Stary Kossów	”
Jak wyżej, Wydział. krajow. do załatwienia petycyi gmin powiatu Tarnobrzeg, o zaprowadzenie wag decymalnych na targach	”
J. w., do uwzględnienia możliwego pet. Wydz. pow. w Jaworowie, w przedmiocie przyspieszenia akcyi pomocniczej dla ludności tamt. powiatu	11
J. w., do załatwienia pet. gm. Wielka wieś i innych, pow. Tarnobrzeg w sprawie uwolnienia od opłat mytnicz. podwód używanych w celach relig.	”
J. w., o porobienie przekop. do odprowadzenia wody z gruntów i pastwisk	”
Odstąpienie c. k. Rządowi do załatwienia petycyi gmin Słotwina i Lipowa, w sprawie wydzierżawienia prawa polowania	”
Przejście do porządku dziennego nad petycyą Jana Głuscia i spółników o oddanie gruntów nad Rabką położonych	”
Polecenie Wydz. kr. w sprawie prośb gmin pow. Tarnobrzeg, co do odsypisk	12
Uchwała w sprawie założenia apteki stałej w Rabce	”
Odstąpienie do uwzględnienia Wydz. kr. petycyi ks. L. Bikowskiego o datki na utrzymanie Sióstr Służebniczek Maryi	”
Uchwała w sprawie pet. gm. Kniżiołuka, co do nabycia tamtej. obszaru dworskiego	”

X. Z dnia 24. stycznia 1898.

Uchwała, którą zezwolono gminie Liszna powiat Sanok na pobór w roku 1898 227% dodatku gminnego do podatku bezpośredniego	2
J. w. gminie Biała na pobór 115% dodatku	3
Ustawa o zezwoleniu gminie Sądowa-Wisznia na pobór opłaty gminnej od piwa od 1898—1902 roku	”
Przyjęcie do wiadomości zamknięc. rach. za rok 1896 galicyjskiego funduszu propinacyjnego, oraz uchwalenie budżetu tegoż funduszu na rok 1898 i polecenie Wydziałowi krajowemu, aby przestrzegał przepisu §. 24. ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 co do wydzierżawienia prawa propinacyi	5—6
Uchwały w sprawie podniesienia hodowli bydła	6—7
Uchwała, którą przyjęto do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, o wędrownych nauczycielach gospodarstwa wiejskiego	7
Przejście do porządku dziennego nad wnioskiem, o zniesienie myt na drogach krajowych i powiatowych	8
Uchwała w sprawie petycyi gmin i obszarów dworskich powiat Złoczów, o budowę drogi kr. Złoczów-Dunajów	”
Przejście do porządku dziennego nad petycyą p. J. Hlawaty wdowy po konduktorze dróg krajowych o zapomogę i podwyższenie datku dla dzieci	”
Odstąpienie Wydz. kraj. do załatwienia petycyi p. T. Barkowa emerytowanego konduktora dróg krajowych, o dodatkowe policzenie lat służby	”

XI. Z dnia 26. stycznia 1898.

XII. Z dnia 27. stycznia 1898.

Uchwalenie adresu do Najwyższego Tronu	3
Ustawa, którą zezwolono gminie Strzyżów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i t. d. na lat pięć	4

	Str.
Uchwała zezwalająca Radzie powiatowej Jarosław na pobór mostowego na rzekach Radzie, Szkle i Wiszni na lat pięć	5
Przyjęcie do wiadomości spraw. Wydz. kr. o szkol. rol. w Czernichowie	„

XIII. Z dnia 28. stycznia 1898.

Uchwała w sprawie złożenia hołdu J. Św. Papieżowi Leonowi XIII.	2
Uchwalenie budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1898 Wydatki Rubryka I—XII	3—5
Dochody I—IX. } przytem odstąpiono Radz. szk. szereg pet. naucz. do załat.	
Uchwały w spraw. kraj. Zakł. nauk. roln. folwarku i gorzelnii w Dublanach	6—7
Przyjęcie spraw. Wydz. kr. o nieurodzaju w r. 1897.	7—8

XIV. Z dnia 29. stycznia 1898.

Przyznanie kredytu 50.000 zł. na roboty publiczne dla ludności w powiatach dotkniętych nieurodzajem	3—4
Uchwalenie 100.000 zł. na cele ułatwienia powiatom akcji pomocniczej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi, z czego 50.000 złr. na opłacanie odsetek od pożyczek głodowych dla gmin	4
Wezwanie do c. k. Rządu, aby udzielił 50.000 zł. na cele powyższe, przyspieszył przyznanie opustów, a wstrzymał egzekucye podatkowe i wreszcie udzielił 50.000 cent. metrycznych soli bydlęcej	5
Polecenie Wydziałowi krajowemu, by uzyskał zawieszenie opłat cłowych od zboża importowego z Rosyi	„
Dalsze polecenie o uzyskanie od c. k. Rządu odpowiedniej pomocy	„
Ustawa o bonifikacji funduszu kraj. i powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez fundusz propinacyjny	8
Przyjęcie do wiadomości przedłożonego przez Wydział krajowy rozdziału bonifikacji 50.000 zł. z funduszu propinacyjnego między powiaty	„
Uchwały w sprawie funduszu pożyczkowego na budowę koszar	„
Polecenie Wydz. kr. zbadania sprawy pośrednictwa pracy	9
Uchwały w sprawie kraj. szkół gospodarstwa lasowego we Lwowie	„
Polecenie Wydz. kraj. zbadania projektu rekonstr. drogi kraj. Zator-Sucha	„
Przyznanie 60% subwencji dla drogi Cewków-Oleszyce w pow. cieszanow.	10
Polecenie Wydziałowi krajowemu, by załatwił petycję Wydziału powiatowego Cieszanów o odpisanie zaległego czynszu dzierżawnego	„
Uchwała w sprawie pet. o ukrajowienie drogi Łysa-Polana-Zakopane-Chochołów	„
Polecenie Wydz. kraj. przyspieszenia budowy kolei Przeworsk-Dynów	„
Uchwały w sprawie projektowanej linii kolejowej Rohatyn-Zadwórze.	„
Udzielenie „veniam aetatis“ Dr. p. Bigelmayerowi prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Samborze	11
Udzielenie „veniam studiorum“ p. Adolfowi hr. Łosiowi, asystentowi manipulatoryjnemu Wydziału krajowego, i p. Wernerowi oficjałowi krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie	„

XV. Z dnia 31. stycznia 1898.

Uchwały w przedmiocie czynności Wydz. kr. w zakresie sprzedaży soli	2—3
Uchwała, którą zezwolono Radzie powiatowej w Kolbuszowie na pobór myta na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów na lat pięć	4
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o składach publicznych we Lwowie i Krakowie	„

XVI. Z dnia 1. lutego 1898.

Uchwały zapadłe z powodu sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich	2—3
Uchwały w spr. obowiązkowej nauki obu języków kraj. w szkołach średnich	3—4
Uchwały w przedmiocie spraw górniczych	4

Polecenie Wydz. kr. w sprawie zmiany ustawy o licencyonowaniu buhajów	5
J. w. by uwzględnił petycę hodowców czerwonego bydła w Krakowie o subwencyę przy preliminarzu budżetu na rok 1899	"
Opinia w spraw. wydzielienia gm. Pychowiec z okręg. sąd. pow. w Skawinie	"
J. w. gminy Trzciany z okręgu sądu powiatowego Radomyśl	"
J. w. gmin Wojaszówka i Łączki ze Starostwa Strzyżów i sądu pow. Frysztak	6
Polecenie zbadania przez Wydz. kr. pet. m. Toporowa o utworzenie tam sądu powiatowego	"
J. w. pet. gminy Smarzowy o wyłączenie z okręgu c. k. sądu Brzostek	"
J. w. gm. Wiązownicy o wyłączenie z okręgu sądu pow. w Sieniawie	"
J. w., petycyi krakowskiego Towarzystwa zaliczkowego, o założenie ziemowej szkoły rolniczej w zachodniej części kraju	"
Odstąpienie Rządowi pet. pow. Cieszanów, o ulgi podatkowe dla ludności	7
Jak wyżej, kilku gmin powiatu Tarnobrzeg	"
Przejście do porządku dziennego nad petycją gminy Zupawy powiatu Tarnobrzeg, o niżenie podatku gruntowego	"
Polecenie Wydz. kr. sprawy wyłąc. przysiołka Woli-Nowosielskiej z Nowego-Sioła	"
J. w., Grabie z gminy Drużków pusty	"
J. w., pet. gminy Żabno o zezwolenie na pobór myta od przewozu na Sanie	8
Jak wyżej, Zwierzchności gminy Podkamień o reaktywowanie szpitala dla ubogich z fundacyi Jabłonowskich	"
Jak wyżej przysiołka Męciszów o wyłączenie z gminy Pustków	"
Jak wyżej, gminy Mysłenice o połączenie z gminą Dolna wieś	"
Jak wyżej, petycyi Łucja Stasio o wynagrodzenie mu szkód zrządzonych przez dozorców kameralnych	"
Uch. w spr. kosztów leczenia Jana Szeremety z Niebieszczan w szp. sanockim	9
Jak wyżej, uwolnienia gminy Konty powiat Złoczów, od datku konkurencyjnego na budowę kanału z Ciszek-Łabacz	9
Jak wyżej, petycyi gminy Dąbrowa i Jana Mączki z rozmaitymi postulatami	"
Jak wyżej, petycyi dozorcę melioracyjnego W. Spiewaka o wliczenie lat służby	"
Jak wyżej, Ignacego Kurczaby o uwolnienie od zwrotu kosztów leczenia	"
Przejście do porządku dziennego nad petycją K. Zborowskiej o wykreślenie długu z realności jej w Raciechowicach	10
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycyi W. Weisły z protestem przeciw nowo wybranej Radzie gminnej w Pantałowicach	"

XVII. Z dnia 3. lutego 1898.

Ustawa w spr. poboru opłaty od totalizatora na rzecz ubogich m. Lwowa	2—3
Uchwały w przedmiocie zamknięcia rachunków za rok 1896 fund. hr. Skarbka tudzież stanu teje fundacyi w r. 1897	3—6
Uchwały w przedmiocie ograniczenia ilości karczem i kwalifikacyi szynkarzy	6
Uchwały w przedmiocie niższych szkół rolniczych, szkoły w Gródku i w Tarnowie. Otwarcie I. roku w szkole niższej w Suchodole. Etat.	7—8
Ustawa o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej Tarnobrzeg na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 zł.	8—9
Uchwały w sprawie wybudowania gmachu szpitalnego w Sokalu i Krośnie	9

XVIII. Z dnia 4. lutego 1898.

Ustawa, którą zezwolono gminie miasteczka Brzesko na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych od roku 1898—1901	2—3
Uchwała, którą zezwolono Wydziałowi powiatowemu Podhajce na pobór opłat mytniczych na dr. gm. Podhajce-Bożyków na lat pięć	3—4
Jak wyżej, gminie Babin, na pobór mostowego na rzece Strwiąż na lat pięć	4—5
J. w., gm. Wolicy, na pobór myta od przewozu na Wiśle na lat pięć	5

	Str.
J. w., Wydz. pow. Lisko na pobór myta na dr. gmin. Olszanica-Ropienka na lat pięć	6
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycji Towarzystwa rolniczego Kraków w sprawie premii dla producentów chmielu	„
J. w., gmin Olesko i innych o budowę dr. Olesko-Podhorce	7
J. w., pet. Wydz. pow. Jarosław o podwyższenie subwencji na dr. Łazy Grobla	„
J. w., gm. Siedliczka pow. Łańcut o uwolnienie od myta na dr. kr.	„
J. w., Wydz. pow. Ropczyce o zasilenie funduszków powiat. drogowych	„
J. w., gm. pow. Tarnopol, o zniesienie mostowego w Denysowie	„
J. w., Zdzisława Wolskiego, o wybudowanie drogi w gminie Siennów	8
J. w., gm. Korczyn i t. d. pow. Stryj o budowę mostu na rzece Stryj w Kruzelnicy	„
J. w., Zempniów w sprawie budowy drogi Mielec-Górka	„
J. w., Chocin pow. Kałusz, o uwolnienie od datku na akuszerki	„
Udzielenie „veniam aetatis“ Dr. p. J. Sołowskiemu prow. dyr. szpit. w Zaleszczykach	„
Przejsie do porządku dziennego nad petycją A. Bieleckiej o pensję	„
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycji J. Kobyleckiego o stabilizację na posadzie portyera przy szpitalu św. Zofii Lwów	9
J. w., B. Bandrowskiego o odpisanie kosztów leczenia syna	„
J. w., petycji gminy Wilcza, o zezwolenie na rozdział czynszu dzierżawnego z pastwiska między członków gminy	„
J. w., Gawłuszowice o zniesienie taryfy mytniczej na rzeczce Wisłok	„
J. w., mieszkańców pow. Strzyżów, o subwen. na budowę mostu na Wisłoku	„
Odstąpienie Radzie szkolnej krajowej petycji nauczyciela Wiszomirskiego Emila o przyznanie pięciolecia i wyższej emerytury	10
Wezwanie do Rządu o utworzenie apteki w Boryni	„
Odstąpienie Wydziałowi kr. petycji gminy Balnica w sprawie odszkodowania od przedsiębiorców budowy kolei Łupków-Cisna	„
Odstąpienie Rządowi pet. gm. Łopianka o zezwolenie na pobór solanki	„
J. w., Chocin powiat Kałusz o zezwolenie na pobór surowicy w Zawoju	„
Jak wyżej, m. Bukowsko o odpisanie długu 85 zł.	11
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Gnojnik o zniesienie zapory mytniczej	„
J. w., Chodacków mały o zwrot nadpłaty na drogę Grzymałów-Smykowiec	„
Jak wyżej, Iwana Popowicza o zapomogę	„

XIX. Z dnia 5. lutego 1898.

Uchwały w sprawie założenia szkoły kadeckiej we Lwowie	2
Uchwały w sprawie utworzenia gimnazjum ruskiego w Tarnopolu	2—3
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu pet. gminy Setni i innych w sprawie odwodnienia łąk nad Dniestrem i Tyśmienią	3
Jak wyżej, oddziałów Towarzystwa gospodarskiego o regulację Dniestru	4
Jak wyżej, gminy Nienadowa powiat Przemyśl o uwolnienie od zapłaty kosztów leczenia Kędzińskiego	„
Przejsie do porządku dziennego nad petycją powiatu Cieszanów o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia chorych w szpitalu Lubaczów	„
Wezwanie do Rządu o pomnożenie ilości aptek	„
Udzielenie „veniam aetatis“ Drowi p. W. Głaczyńskiemu prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Kołomyi	„
Odstąpienie Radz. szk. kr. pet. gm. Horodenki o budowę nowej szkoły	„
Przejsie do porządku dziennego nad petycją Rady powiatowej Tarnobrzeg o zniesienie §. 12. ustawy o Reprezentacji powiatowej	5

XX. Z dnia 7. lutego 1898.

Uchwała, którą przekazano Wydz. kr. do załatwienia wszystkie petycje, które weszły od dnia 5. lutego 1898, a mają związek z budżetem	2
--	---

Ustawa uwalniająca podatek osobisto-dochodowy od opłacania dodatków na cele autonomiczne	Str. 2—4
Uchwały w sprawie poruczenia w pasie pogranicznym funkcji rewizorów, oglądaczom bydła	„

XXI. Z dnia 8. lutego 1898.

Ustawa, którą zezwolono gminie Rymanów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych na lat 10	Str. 2—3
Udzielenie pogorzelncom gminy Żuklin powiat Łańcut 300 zł. zapomogi	3
Uchwały w sprawie czynności Dep. IV. (komunikacji) Wydziału krajowego. Powiększenie Radzie powiatowej Nadwórna subwencji z 50 na 60% budowy dróg Niezawiszów-Winogrod, Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn	33 34
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Szydłowiec i Zielona o subwencyę na cele drogowe	„
J. w. Bortniki i Kuliki o wyłączenie z okręgu sądu pow. w Łopatynie	„
Uchwały w sprawie czynności Dep. VI.	34—35
Przyjęcie sprawozdania Wydz. kr. w przedmiocie zorganizowania szkół ludowych	35
Zezwolenie Wydziałowi kraj. na ewentualne zakupno za kwotę 100.000 zł. akcji zakładowych kolei Kraków-Kocmyrzów	„
Odstąpienie Wydz. kraj. wniosku p. Barwińskiego w sprawie założenia warsztatu tkacko-kilimkarskiego w Załoścach	36
J. w., petycji gm. Skawiny o założenie szkoły szwskiej	„
J. w., gm. Trześni i innych pow. Tarnobrzeg o utworzenie szkoły koszykarskiej w Nadbrzeziu	„
J. w., Wydz. pow. Ropczyce o subwencyę na założenie szkół przemysłowych w powiecie	„
J. w., zgromadz. w Dziekanowicach o utworzenie fabryki koszykarskiej	37
J. w., Repr. pow. Kraków o zastosowanie §. 43 ustawy drogowej do gmin przedmiejskich	„
J. w., gm. Motycze pow. Tarnobrzeg o budowę mostu na rzece Łęgu	„
Przejście do porządku dziennego nad prośbę Szalaya pomocnika nauczycielskiego w Dublanach o przyznanie pięciolecia	„
Odstąpienie Radz. szk. kr. pet. gm. m. Brzeżany o przeniesienie gimnazjum do innego budynku	38
Jak wyżej, Łańcuta, Dębicy, Żółki Śniatyna i Rady powiatowej Tarnobrzeg o budowę gimnazjum względnie szkoły realnej	„
Odstąpienie Wydz. kraj. petycji A. Szabla emerytowanego nauczyciela w sprawie dodatków pięcioletnich i policzenia lat służby	„
Przejście do porządku dziennego nad petycją nauczyciela J. Bielańskiego z Brzeżan o pięciolecie	„
Odstąpienie pet. F. Górskiego b. naucz., o wypł. pens. za lat 10 Radz. szk. kr.	„
Przejście do porządku dziennego nad petycyami M. Koreckiego i J. Tytora, o powetowanie strat i zamianę emerytury na odprawę	39
Odstąpienie Radz. szkol. kr. pet. M. Czaprana, naucz. w Pasiecznej, o dodatek pięcioletni	„
Przejście do porządku dziennego nad petycją M. Roźniatowskiej nauczycielki w Roźniatowie, o pięciolecie	„
J. w., nad prośb. B. Wojnarowskiego em. naucz. w Rudkach, W. Matysiaka st. naucz. w Zatorze, H. Rakawieckiej, naucz. w Czorsztynie i H. Jezierskiego, naucz. w Dorze, o dodatki pięcioletnie i podwyższenie płac	„
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Trześnia pow. Tarnobrzeg, o niższenie ceny soli kuchennej	„
J. w., pet. m. Jaworowa w sprawie budowy kolei Janów-Jaworów	40
J. w., zbadania petycji M. i K. Hapka, o pożyczkę na rozszerzenie pracowni narzędzi rolniczych w Gródku	„
J. w., St. Czapek, o zapomogę na kształcenie się w szkole haftów w Wiedniu	„
J. w., Chane Zlatkes, o pożyczkę na rozszerzenie garbarni w Gołogórach	„

Przejsie do porzadku dziennego nad petycja P. Krokiewicza, o poparcie eksploatacy węgla wapna w Białym kamieniu	40
J. w., W. Karwackiego, o pożyczkę na założenie pracowni	40—41
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Niebocko, pow. Brzozów, o zniżenie prest. szkol.	41
Jak wyżej, gminy Białoboki, powiat Łańcut, jak wyżej	"
J. w., gm. Biłka królewska, o rozłożenie prestacyi szkol. na kontrybuentów	"
J. w., Sanoczek, o zniżenie prestacyi szkolnej	"

XXII. Z dnia 9. lutego 1898.

Uchwała którą zezwolono gminie Czołhany powiat Dolina na pobór w roku 1898 147% dodatku gminnego do podatku bezpośredniego	2
J. w., Janowi Krówece na pobór opłat mylnicznych od przewozu na Wiśle między Rzędzianowicami a Złotnikami na lat pięć	3
J. w., Wydz. p. Mielec na pobór myta na dr. gm. Radomyśl-Przeclaw, na lat 5	"
Uchwały w przedmiocie działalności Wydz. kraj. w zakresie przemysłu kr.	4
J. w., w przedmiocie szkół przemysł. zawodowych i warsztatów instruk.	4—5
J. w., w sprawie uchylecia utrudnień na komorach cłowych	5
Ustawa zmieniająca §. 102. ustawy miejskiej z 13. Marca 1889 Nr. 24. Dz. ustaw krajowych	5—8
Polecenie Wydz. kr. w sprawie wydania podręcznika dla urzędów gminnych	8
J. w., pet. Wydz. pow. w Brodach, o zbudowanie drogi Zborów-Załoście	9
J. w., petycji Wydziału powiatowego w Brodach, Sokalu i Kamionce o zbudowanie drogi krajowej Sokal-Radziechów-Brody	"
J. w., petycji gminy Brody o założenie sądu obwodowego w Brodach	"
Odstąpienie Rządowi petycji gminy Stare miasto o płacenie czynszu za używanie budynku miejskiego przez sąd	"
J. w., gminy Jabłonów o utworzenie sądu powiatowego w Jabłonowie	"
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycji gminy Wola Matyasowa o wydzielenie z powiatu sądowego Baligród	"
J. w., Wilhelma hr. Siemińskiego i gm. Chorostków, o utworzenie sądu powiatowego w Chorostkowie	"
J. w., gminy Kańczuga o utworzenie tamże sądu powiatowego	"
J. w., gminy Kahujów, o wyłączenie z powiatu Rudki	"
J. w., gminy Honiatycze, jak wyżej	"
J. w., gminy Werbiż, jak wyżej	11
J. w., gminy Podzwierzyniec p. Łańcut o uwolnienie od opłaty myta	"
J. w., gminy Buczkowice o przełożenie drogi	"
Udzielenie „veniam aetatis“ Drowi A. Zagórskiemu prowizorycznemu sekundaryuszowi szpitala powszechnego w Rzeszowie	"
Uchwały w spr. pet. gm. Wielowieś i innych powiat. Tarnobrzeg o uwolnienie od płacenia kosztów podróży i dyet sierżantów powiatowych	"
Przejsie do porzadku dziennego nad prośbą A. Drożdża, o przyjęcie go do roboty w kopalniach wielickich	12
J. w., nad pet. gm. Śliwki i innych o pozwolenie wypasania bydła w dobach kameralnych	"
Odstąpienie Wydz. kraj. pet. gm. Łysakówek pow. Mielec o danie ludności zarobku	"
J. w., Radz. szk. kraj. petycji gm. Jordanów, o uwolnienie od prestacyi szkolnej	"
Jak wyżej, Hluboczek mały, jak wyżej	"
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycji gminy Słoboda powiat Brzeżany w sprawie zwotu zapłaconej prestacyi szkolnej	13

XXIII. Z dnia 10 lutego 1898.

Ustawa, którą zezwolono gminie Mosty wielkie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych na lat dziesięć	2
Ustawa, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej Śniatyn na zaciągnięcie pożyczki 20.000 zł. w. a.	3

Jak wyżej, 250.000 zł. w. a.	4
Uchwały w przedmiocie działalności Dep. I. (gminnego) Wydziału krajowego	4—6
Uchwały w przedmiocie popierania kultury krajowej na polu budowli wodnych Rubryka XIII. pozycja 191. Regulacye rzek Skawy, Raby, Dunajca, Wisłoki, Sanu, Wisłoka, Wiszni, Świcy i Bystrzycy. Rubryka XIII. po- zycja 194. Popieranie mniejszych robót melioracyjnych. Etat krajowego biura melioracyjnego. (zmieniony). Torfowiska. Drenarskie fapryki, osu- szczenia bagien Oleskich: Wezwania do Rządu. Rewiry rybackie. Zała- twienie petycyj	6—16
Ustawa o osuszeniu bagien Oleskich	13
Uchwały w przedmiocie zmiany etatu krajowej służby technicznej drogowej	16—18
Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia statutu mi. stoł. miasta Lwowa	18—19
Przejście do porządku dziennego nad petycją Rady powiatowej Rudki o uwol- nienie urzędników powiatowych od opłaty dodatków gminnych	19
Polecenie Wydziałowi krajowemu w przedmiocie zmiany artykułu 22 usta- wy z 6. grudnia 1887 Nr. 67. Dz. ust. kraj.	"
Odstąpienie Wyzd. kr. pet. gm. m. Dynowa i innych o budowę szpitala pow- szecznego w Dynowie	20
Uchwały w przedmiocie szeregu petycyj nauczycieli i wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury, i dary z łaski	20—21
Uchwały w przedmiocie zniżenia względnie odpisania prestacji szkolnej gminie Gorlice, Kamionce, Stróżna i Leżajsk	21
Odstąpienie Radz. szkol. kr. pet. naucz. Kalinowiczowej, o policzenie dwóch lat służby	"
Uchwały w przedmiocie szeregu pet. odnoszących się do kr. fund. szkol.	21—22
Wezwanie do Rządu o zbadanie stanu rzeki Wisłoka	22
J. w., w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych w gminie Sielec	"
Polec. Wyzd. kr. w spr. zmiany przepisów karnych ustawy rybackiej	"
Przejście do porządku dziennego nad petycją gminy Trześni i innych, o wy- dzielenie wód tamże płynących z obrębu rewirów rybackich	"

XXIV. Z dnia 12. lutego 1898.

Ustawa o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji, odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu	2—30
Ustawa o czasowym uwolnieniu od krajowych i gminnych dodatków do po- datku domowo-czynszowego 164 domów we Lwowie	30—32
Odesłanie do Wydziału krajowego projektu ustawy o minimum parceli	32—34
Przyjęcie sprawozdania z czynności Dep. V. (sanitarnego) Wyzd. kr.	34
Udzielenie „veniam aetatis“ i policzenie lat służby dyrektorom szpitali publi- cznych i powszechnych mianowanym ponownie od 1. stycznia 1898 i na razie prowizorycznie	34—35
Uchwały w sprawie czynności Dep. III. (rolniczego) Wydziału krajowego	35
Przyjęcie spr. Wyzd. kr. o kraj. kursie dozorców melioracyjnych	"
Wezwania do Rządu w sprawie rewizji oznaczenia spławności rzek	35—36

XXV. Z dnia 15. lutego 1898.

Wezwanie do Rządu, aby przyznał milion zł. jako zasiłek dla ludności gło- dem dotkniętej i powstrzymał ściąganie podatku gruntowego aż do IV. kwartału	2
Ustawa wyłączająca przysiółek Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia	2—3
Uchwała, którą zezwolono Wydziałowi powiatowemu Jasło na pobór myta od przewozu na rzece Wisłok na lat pięć	3—4
Odstąpienie Radzie szkolnej krajowej wniosku pp. Gołuchowskiego i Rudrofa, o założenie szkoły realnej w Czortkowie i Krośnie	4
Uchwały w sprawie założenia szkoły sadowniczej w południowo-wschodniej części kraju	5

Uchwały w sprawie regulacji płac urzędników Wydziału krajowego	5—7
Uchwały w przedmiocie zmiany statutu emerytalnego dla urzędników i służ krajowych	7—33
Uchwały w sprawie zmiany przepisów weterynaryjno-policyjnych	33—36
Odstąpienie Wydz. kr. pet. Wydz. pow. w Husiatynie, o przyznanie tamtejszemu szpitalowi prawa powsz. i publiczności	36

XXVI. Z dnia 16 lutego 1898.

Ustawa, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej Przemysłany na zaciągnięcie pożyczki 50.000 zł. w. a.	2—3
J. w., Repr. powiatowej Cieszanów na zaciągnięcie pożyczki 40.000 zł.	3—4
J. w., Wieliczka na zaciągnięcie pożyczki 100.000 zł.	4—5
Przyznanie subwencji p. A. Horodyńskiej na produkcję nasion traw	5
Uchwalenie rubryki I. pozycya 1—17 Wydatków budżetu krajowego na rok 1898	6
J. w., rubryki II. pozycya 18—35 Wydatków budżetu kraj. na rok 1898, tudzież uchwały w przedmiocie ustanowienia posady maszynisty	7—8
J. w., rubryki III. pozycya 36 i rubryki IV. pozycya 37—38: i rubryki V. pozycya 39—41, Wyd. budż. kraj. na r. 1898	"
Jak wyżej, VI. pozycya 42—56 c), jak wyżej, oraz uchwały, któremi załatwiono szereg petycyj, odnoszących się do tej rubryki budżetu	9—12
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 57 Wydatków budżetu krajowego na rok 1898, tudzież wezwanie do Rządu o udzielenie wyższej subwencji na cele badań naukowych w archiwum Watykańskiem	12
J. w., rubryki VII. pozycya 61 Wydatków budż. kr. na r. 1898 i polecenie Wydz. kr. zbadania działalności zakładu głuchoniemych we Lwowie	12 13
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 62—67, jak wyżej	13
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 81 Wydatków budżetu krajowego na rok 1898, wraz z załatwieniem szeregu odnośnych petycyj	13—14
J. w., rub. VII. poz. 82—94, 97—105 jak wyżej	14—17
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 106, j. w.	17—18
J. w., rub. VII. poz. 107—126a) Wyd. budż. kraj.	18—19
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 126 b), jak wyżej	19
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 127 a), b), c), jak wyżej	20
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 127 d), jak wyżej	"
J. w., rub. VII. poz. 127 e)—f) Wyd. budż. kr. na r. 1898, wraz z uchwałą załatwiającą pet. Towarz sztuk pięknych o zasiłek na budowę gmachu	"
J. w., rub. VII. poz. 127 g) Wyd. budż. kr. na r. 1898	21
Przyznanie jednorazowego zasiłku 300 zł. pryw. szk. żeń. w Krakowie	"
Przejście do porządku dziennego nad szeregiem petycji o zasiłki na cele oświaty	"
Uchwalenie rubryki VII. pozycya 59 Wyd. (fundusz szkolny emerytalny)	21—22
J. w. rub. VII. poz. 60 i 68—69 Wyd. budż. kr. na r. 1898	22
J. w., rub. VII. poz. 70—72 Wyd. wraz z poleceniem do Wydz. kraj.	22—23
Jak wyżej, rubryki VII. pozycya 73—80 Wydatków	23—25
J. w., rub. VII. poz. 95—96 a) Wyd. wraz z szeregiem petycyj	25
Jak wyżej, rubryki VIII. pozycya 128—136 Wydatków, jak wyżej	25—27
J. w., rub. IX. poz. 137—156 a) Wyd. i rub. XIII. Dochodów poz. 56—59	27—29

XXVII. Z dnia 17. lutego 1898.

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych gminie Żmigród, na lat dziesięć	3
Uchwalenie rub. X. poz. 157—173 dd) i 174—175 a), budż. kr. na rok 1898 wraz z załatwieniem szeregu petycyj	9—11
Uchwalenie nadzwyczajnych wydatków 20.000 zł. na rzecz funduszu pożyczkowego i 25.000 zł. na rzecz funduszu subwencyjnego na budowę dróg, w razie przyznania bonifikacyi z funduszu propinacyjnego	12

Uchwalenie rubryki XI. poz. 176 C) D) E) F) G) Wydat. budżetu krajowego na rok 1898 wraz z załatwieniem odnośnych petycyj	9—21
J. w., rubr. XII. p. 181 Wyd. i rubr. XIV. p. 60. Doch. b. kraj. na rok 1898	21
J. w., rubr. XIII. poz. 182—195 Wydat. budżetu krajowego na rok 1898	21 30
J. w., rubr. XIV. pozycya 196—207 jak wyżej	30—31
J. w., rubryki XV. pozycya 208 jak wyżej	31—32
J. w., XV. poz. 209 Wyd. i rubr. VII. p. 38 Doch. j. w.	32—35
J. w., rubr. XV. poz. 210—217 Wyd. i rubr. XIII. poz. 38—45 Doch. j. w.	35—54
J. w., rubryki XV. pozycya 217 Wydat. budżetu krajowego na rok 1898	54
J. w., r. XV. poz. 218—219 Wyd. i rubr. IX. poz. 46—47 Doch. j. w.	54 63
J. w., r. XV. p. 220—223, i 226—227 Wyd. i r. X. poz. 48—53 Doch. j. w.	63—79
J. w., rubryka XV. pozycya 224—271 Wydat. budżetu krajowego na r. 1898, wraz z załatwieniem odnośnych petycyj	79—85
J. w., XV. pozycya 245 Wydat. i pozycya 62 Doch. budżetu krajowego na rok 1898 wraz z załatwieniem petycyj	85—88
J. w., rubr. XVI. pozycya 272—390 Wydat. budżetu kraj. na rok 1898 wraz z załatwieniem petycyj i poleceniem do Wydziału krajowego	88—96
J. w., rubr. XVII. poz. 391—412 Wydat. j. w.	96—100
J. w., rubryki I—XVII. Doch. budżetu krajowego na rok 1898 z wyłączeniem pozycji już uchwalonych, i podanych powyżej	100—107
J. w., fundusz policji krajowej	107
J. w., budżet funduszów samoistnych	107—108
Uchwały w sprawie dostawy mięsa dla garnizonu we Lwowie	108—109
J. w. urzędzenia w zachodniej części kraju, targowicy dla bydła	109
Uchwały w sprawie wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Śniatynie	110
Uchwała w przedmiocie pomnożenia liczby geometrów ewidencyjnych w kraju	111
Uchwała w spr. zakładania szkół państw. rękodzielniczych	111
Uchwały w sprawie uzupełniających szkół przemysłowych	111—112
Ustawa o regulacji rzeki Pełtwi z dopływami	112—115
Uchwała w sprawie zmiany kraj. ordynacyi wyborczej	115—117

XXVIII. Z dnia 18. lutego 1898.

Ustawa, którą zezwolono gm. m. Wiśnicz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa do r. 1902	2
J. w. gminie m. Zabłotów	3
Wezwanie do Rządu, w sprawie projektu ustawy o samoistnych podatkach od poborów służbowych	"
Polecenie Wydz. kr. by wygotował projekt ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi	4
Ustawa o komasacyi gruntów rolnych	4—62
Ustawa o składzie komisji kraj. dla spraw wyłączenia obcych gruntów z lasów	63
Wybór 12 członków i tyluż zastępców do komisji rekursowej w sprawach podatku osobisto-dochodowego	63—65 i 68
Wybór członków i zastępców do komisji ogólnego podatku zarobkowego	64—65 i 68
Uchwały w sprawie Banku krajowego	65—66
Uchwały w sprawie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich	66—68
Uchwały w sprawie szkół państwowych przemysłowych	68—69
Uchwały w sprawie zamknięć rachunkowych za r. 1895/6 funduszów samoistnych, budżetem nieobjętych	69
Przyznanie Wydz. pow. w Dobromilu 65% subwencyi na budowę drogi Krościenko-Kuźmina	"
Przejsięcie do porządku dziennego nad wnioskiem wydania ustawy o obowiązkowych spółkach rolniczych	"
Wezwanie do Rządu, żeby wygotował projekt ustawy co do poruczonego zakresu działania gmin	70

XXIX. Z dnia 19. lutego 1898.

Ust., którą zezwolono gm. m. Krakowa na pobór opłat od totalizatora	2
Polecenie Wydz. kr. w sprawie wniosku ks. Biskupa krakowskiego co do stosunków służbowych i poborów nauczycieli religii	"
Uchwały w sprawie szkoły polskiej w Białej	"
Udzielenie 200 zł. daru z łaski F. Baczyńskiemu em. kondukt. dróg kraj.	3
Wybór p. Sali zastępcą członka Wydz. kraj. z kurii gmin wiejskich	3 i 18
Uchwały w przedmiocie działalności kraj. biura kolejowego i budowy kolei	3—4
Wezwanie do Rządu o zmianę przepisów górnio-policyj.	4—5
Ustawa o przyjęciu poręki kr. dla pożyczki m. Krakowa w kw. 1,800.000 zł. na budowę wodociągów	5—6
Odstąpienie Wydz. kr. wniosku p. Jaklińskiego w spr. zakład. mniej. szpit.	6—7
Odstąpienie Wydz. kr. pet. o subw. na bud. dr. Piwniczna-Szczawnica	7
Uchwały w sprawie bezpłatnego poboru surowicy i soli dla bydła	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. o wył. Komarowa z związ. gm. Wolicy-Komarowej	"
Wezwanie do Rządu o uwolnienie listów zastawnych Tow. kred. ziem. od opłaty podatku rentowego	7—8
Odstąpienie Wydz. kr. wn. p. Średniawskiego w spr. zales. stoków górskich	8
Wezwanie do Rządu w sprawie wyrobu topek soli	"
J. w. w sprawie rozszerzenia szkoły kowalskiej w Sułkowicach	"
J. w. odbywania w dniu świąteczne targów i jarmarków	"
Polecenie dla Wydz. k. w spr. badań nad handlem płodami rolniczymi	9
Wezwanie do Rządu w sprawie tępienia mniszki w lasach gminnych	"
Uchwały w sprawie utworzenia szkoły dla gospodyń wiejskich	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. m. Lwowa o założ. muzeum dla hist. kultury	"
Wezwanie do Rządu w sprawie handlu węgrowatą nierogacizną	10
Uchwały w spr. przeniesienia kilku miejscowości do wyższej kl. płac naucz.	"
Uchwały w spr. sub. na bud. dr. Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice	11
Odstąpienie Wydz. kr. pet. Stow. Wzaj. pom. dyaków o unormowanie płac	14
Uchwała finansowa na rok 1898	14—17 i 18
Uchwała w przedmiocie uznania drogi Kossów-Żabie za krajową	17
Uchwały w przedmiocie licznych petycyj nauczycieli o zrównanie ich płac z płacami urzędników państwa, o niżenie lat służby i t. d.	17—18

XXX. Z dnia 21. lutego 1898.

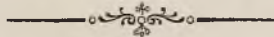
Uchwała w sprawie wysłania deput. do Naj. Pana z powodu 50-letnich rządów	2
Uchwała w przedmiocie utw. kraj. Dyrekcji kolei państwowych	"
Ustawa w przedmiocie zezwolenia gm. m. Sieniawa na pobór opłat gmin. od napojów spirytusowych na lat pięć.	3
Wybór p. Vayhingera, członkiem Wydz. kr. z kurii miast	"
Odroczenie 3 czyt. proj. ust. o połącz. gm. Skole wieś z gm. Skole miast.	4
Ustawa zmien. art. 40 ust. o stos. prawnych stanu naucz. w szkoł. ludowych	4—7
Uchwały w przedmiocie postępowania przy egzekucji podatków	7
Odstąpienie Wydz. kr. wniosku o wprowadzenie sądów rozjemczych	8
Uchwały w przedmiocie petycji gm. m. Lwowa o udział w doch. fund. kr. z powodu reformy podatkowej	"
Uchwały w przedmiocie uwolnienia od zwrotu należności fund. kr. za wywłaszczenie gruntów pod drogę Dynów-Kańczuga	"
Uchwały w przedmiocie petycyj naucz. o wliczenie lat służby i podw. emer.	9
Przejsie do porz. dzien. nad pet. Bujańskiego i inn. o kup. grunt. w Krak.	"
J. w. gm. Wielowieś i in. o uwolnienie od płacenia koszt. podróży urzędnikom kontrolującym miary i wagi	"
J. w., nad pet. R. Fudały i towarz. o badanie protestów przeciw wyborom do Rad gminnych	"
J. w. przysiółka Babin o utworzenie samoistnej gminy	"
Odstąpienie Wydz. kr. sprawy utworzenia okr. sanitarnego we Frysztaku	10
J. w. pet. Dra Kadyego sekund. szp. Jasło o policzenie lat służby	"

	Str.
Odstąpienie Rządowi pet. gm. Pukasowce i inn o zezwolenie na bezpłatne czerpanie surowicy	10
J. w. mieszk. wsi Dziekanowice o niższenie ceny wody słonej w Wieliczce	"
J. w. gm. Trościaniec o zezwol. na bezpł. czerpanie surowicy w Utoropach	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. Henr. hr. Skarbka w sprawie zaległości czynszowych w fundacyi Skarbk.	"
Udzielenie „veniam studiorum“ B. Baranowi kond. dróg kraj. w Sanoku	11
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Wielkie Oczy o utworzenie tamże sądu pow.	"
Odstąpienie Rząd. pet. Wydz. pow. Jaworów o prolongatę terminu do zapłaty zaległych podatków	"
J. w. Wydz. pow. Kałusz o wstrzymanie egzek. pod.	"
J. w. gm. Niebieszczany, o niższenie podatków na rok bieżący	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Dębowiec o utworzenie tamże okr. sanitarnego	12
J. w. Wyd. pow. Gorlice o subwencyę na drogi	"
J. w. gm. Riczka j. w.	"
J. w. gm. pow. limanowskiego i nowosądeckiego o sub. na budowę drogi	"
Przejście do porz. dziennego nad pet. L. Rudnickiego naucz. o pięciolecie	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. Wydz. pow. Bochnia o założenie szkoły koszykarskiej w Książnicach	"
J. w. ks. J. Turzańskiego o zapomogę dla szkoły pryw. tkactwa w Budzanowie	13
J. w. obszaru dworskiego Sanniki i Mistyce o pomoc przy uregulowaniu potoków	"
Odstąpienie Rządowi pet. gm. Strzeliska nowe o utworzenie apteki	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Bryńce i Wybranówka w sprawie siedziby lekarza okręgowego	"
Odstąpienie Rządowi pet. O. Turko o odpisanie podatku	"
J. w. Tomasz Krzysia j. w.	14
J. w. J. Kopaczyńskiego o zwrot nadpłaconych podatków	"
Odstąpienie Radzie szk. kr. pet. gm. Sporysz o odpisanie zaległej prest. szkolnej	"
J. w. pet. gm. Dobromil o wyłączenie gm. Huczko ze związku szkolnego z Dobromilem	"
J. w. Grybów o przyspieszenie budowy szkoły	"
J. w. gm. Jaćmierz j. w.	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Niebyłów o zaprowadzenie jarmarków	15
Przejście do porz. dziennego nad pet. gm. Budków w sprawie konkur. paraf.	"
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Dęba w sprawie tępienia dzików	"
J. w. Uszniów o utworzenie samoistnego probostwa	"
Odstąpienie Rządowi pet. gm. Olesza, o wynagr. szkód zrzadz. przez dziki	15
Odstąpienie Wydz. kr. pet. o ukrajowienie drogi Nadwórna-Markowce	15- 16
J. w. Wydz. pow. Rzeszów i Tarnobrzeg o ukrajowienie drogi Rzeszów-Majdan-Tarnobrzeg	16
J. w. pet. kilku gmin pow. Kołomyja i Wydz. pow. tamże o 75% subw. na drogę Pererów-Pistyń	"
J. w. kilku gmin o budowę drogi Sambor-Sądowa Wisznia	"
J. w. o budowę drogi Drohobycz-Borysław	"
J. w. pet. Wydz. pow. Dolina o subwencyę drogową	17
J. w. pet. osady Gosławice o utworzenie samoistnej gminy	"

XXXI. Z dnia 22. lutego 1898

Przyjęcie do wiadomości i uzupełnienie składu deputacyi do Tronu i upoważnienie Marszałka kr. do zmian	2
Ustawa, którą zezwolono gm. m. Korczyn na pobór opłat gm. od nap. spiryt na lat 10	2—3
Ustawa w sprawie uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoka w pow. Mielec	3—4
Polecenie Wydz. kr. w sprawie przejścia prawa propin. na rzecz fund. kr.	4
Wezwanie do Rządu w sprawie ureg. stosunków językowych w urzęd. państw.	5
Sprawa utworzenia dwóch stypendyów dla elewów klinik we Lwowie	"
Uchwały w sprawie reformy szkół średnich	5—6

	Str.
Odstąpienie Wydziałowi krajowemu petycji gminy Wielowieś, o wyjednanie wolnych biletów kolejow. dla urlopników	6
Odstąpienie Radzie szk. kr. pet. J. Miksiewiczowej, naucz., o wynagrodzenie za udzielanie nauki robót ręcz.	"
Odstąpienie Wydz. kraj. pet. J. Dragona i tow. o przeprowadzenie dochodzenia przeciw naczelnik. i pisarz. gm. Tustanowie	"
J. w. zażalenia mieszk. m Bolechowa przeciw Repr. gminnej	"
J. w. F. Rückmana i tow. o utworzenie nowej gminy Nowa-Zbora	7
J. w. pet. gmin Wajasiówka i inn., o sub. na budowę tamy na Wisłoku	"
Przejście do porządku dziennego nad pet. kasy chorych, o ulgi w spłacie kosztów szpitalnych	"
J. w. M. Zrogowskiej, wdowy po lekarzu, o zapomogę	"
J. w. włościan w Dziekanowicach w sprawie dzierżawy propinacyi	"
J. w. Wydz. pow. Ropczyce o 75% subwencyę na budowę dróg	7—8
Odstąpienie Wydz. kr. pet. gm. Horodenka w spraw. przen. zapory mytniczej	8
J. w. Żalipie i Podlipie o wyłączenie z okręgu sądowego Żabno	"
J. w. gm. Zamarstynów o utworzenie sądu powiatowego tamże	"
J. w. gm. m. Magierów j. w.	"
J. w. m. Borowa j. w.	"
J. w. pet. Wydz. pow. Łańcut o utworzenie sądu pow. w Kańczudze	8—9
J. w. gm. Polańczyk, o wydzielenie ze sądu Baligród	9
J. w. gm. Myczków j. w.	"

SPIS PETYCYJ.

Wniesione po dzień 29. grudnia 1897.

1. L. s. 66. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o regulację rzeki Czeczwy.
2. L. s. 67. Ten sam, przez tegoż p., o podwyższenie dotacyi na budowę szkół.
3. L. s. 68. Wałaszkiwicz Wincenty, nauczyciel we Lwowie, przez p. Soleskiego, o zniesienie nałożonej nań grzywny i o policzenie lat służby.
4. L. s. 69. Karesz Wilhelmina, wdowa po nauczycielu, przez p. Smolkę, o zapomogę.
5. L. s. 70. Dr. Oświecimski Szcześny, prowizor, dyrektor szpitala powsz. w Bochni, przez p. Hoszarda, o veniam aetatis i policzenie lat służby szpitalnej.
6. L. s. 71. Wieleżyński Bolesław, prowizoryczny sekretarz Dyrekcyi kraj. szkół rol. w Dublanach, przez Wydział krajowy, o veniam aetatis.
7. L. s. 72. Szwejkowski Mieczysław i Zacharski Franciszek, aplikanci szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez Wydział krajowy, pierwszy o veniam aetatis, drugi o veniam studiorum.
8. L. s. 73. Peresz Anastazyja, b. pracznica szpitala powsz. we Lwowie, przez Wydział krajowy, o dożywotnie zaopatrzenie.
9. L. s. 74. Urbański Józef, dyetaryusz rachunkowy, przez Wydział krajowy, o veniam aetatis.
10. L. s. 75. Jabłonowski Jerzy, sekretarz, Paszkowski Leon, referent admist. kraj. biura kolejowego. Masłowski Mieczysław i Pasarski Feliks, koncypiści, Wronowski Mieczysław adjunkt i Januszkiewicz Władysław, oficyał rachunkowy, przez Wydział krajowy, o zaliczki na płace.
11. L. s. 83. Wydział powiatowy w Krośnie, przez p. Gorayskiego, o zmianę przepisów policyjno-weterynaryjnych.
12. L. s. 84. Taki sam w Dolinie, przez p. Niebyłowca, o subwencye na cele drogowe.
13. L. s. 93. Wydział powiatowy w Krośnie przez p. Gorayskiego, o przyznanie prawa powszechności i publiczności dla założyć się mającego szpitala jubileuszowego w Krośnie.
14. L. s. 94. Wydział powiatowy w Żółkwi, przez p. Starzyńskiego, o podwyższenie funduszu subwencyjnego na budowę dróg.
15. L. s. 95. Gmina m. Lwowa, przez p. Małachowskiego, o przyznanie jej odpowiedniego udziału w dochodach przyznanych funduszowi krajowemu w art. IX. ustawy podatkowej z r. 1896, tudzież w ewentualnych dochodach konsumcyjnych

16. L. s. 96. Gmina Szydłowiec, przez p. Sawczaka, o subwencję na budowę drogi Szydłowiec-Sydorów.
17. L. s. 97. Gmina Zielona, przez p. Sawczaka, o subwencję na budowę drogi Zielona-Sydorów.
18. L. s. 98. Mieszkańcy południowej części powiatu Brodzkiego, przez p. Barwińskiego, o uznanie drogi Założce-Mszaniec za krajową i wybudowanie jej w r. 1898.
19. L. s. 99. Mieszkańcy miasteczka Toporowa p. Barwińskiego o otwarciu Sądu powiatowego w Toporowie.
20. L. s. 100. Przysiółek Grabie p. p. Potoczka o wydzielenie ze związku gminy Drużków pusty powiatu Brzesko, a przydzielenie do gminy Michalczowy powiatu Nowosądeckiego.
21. L. s. 101. Gmina Majdan Gołogórski przez p. Jaworskiego o uwolnienie od płacenia kosztów szpitalnych za Józefa Kodremskiego.
22. L. s. 102. Gmina Świerkla p. p. Potoczka o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Piotra Jana Spisa w domu ubogich w Budapeszcie.
23. L. s. 103. Towarzystwo rolnicze w Krakowie przez p. Wodzieckiego o subwencję na założenie szkoły rolniczej zimowej.
24. L. s. 104. To samo przez tegoż o subwencję na założenie szkoły dla drzew owocowych.
25. L. s. 105. To samo p. t. o podwyższenie stałej corocznej subwencji na cele Towarzystwa.
26. L. s. 106. To samo przez tegoż o podwyższenie funduszu na pomoc techniczną przy prywatnych robotach melioracyjnych.
27. L. s. 107. To samo przez tegoż o subwencję na premie targowe od dostawionego przez producentów krajowych chmielu na targi w Krakowie.
28. L. s. 108. To samo przez tegoż o poczynienie kroków w celu założenia w zachodniej części w kraju szkoły dla gospodyń wiejskich.
29. L. s. 109. To samo przez tegoż o kredyt na utworzenie posady drugiego instruktora mleczarstwa z siedzibą w Krakowie.
30. L. s. 110. To samo przez tegoż o subwencję dla czasopisma „Tygodnik rolniczy“.
31. L. s. 111. Dom słuchaczy politechniki we Lwowie przez p. Skałkowskiego o subwencję.
32. L. s. 112. Towarzystwo „Bratnia Pomoc“ słuchaczy politechniki we Lwowie przez p. Skałkowskiego o subwencję.
33. L. s. 113. Bursa ruska w Tarnopolu przez p. Barwińskiego o subwencję.
34. L. s. 114. Bursa św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu przez tegoż o zapomogę.
35. L. s. 115. Towarzystwo „Szkilna pomoc“ w Stanisławowie przez p. Sawczaka o zapomogę.
36. L. s. 116. Stowarzyszenie izrael. rzemieślników „Jad Charuzim“ we Lwowie przez p. Goldmana o subwencję.
37. L. s. 117. Siostry Felicjanki w Iwoniczu przez p. Trzecieckiego o subwencję dla zakładu sierót.
38. L. s. 118. Konwent pp. Benedyktynek w Przemyślu przez p. Dworskiego o zasiłek.
39. L. s. 119. OO. Zmartwychwstańcy w Wiedniu przez p. Jaworskiego o subwencję na koszt restauracji kościoła polskiego w Wiedniu.

40. L. s. 120. Towarzystwo gimnastyczno-strzeleckie „Sokół“ w Bochni przez p. Hozarda o subwencyę.
41. L. s. 121. Komitet parafialny obrz. łać. w Krośnie przez p. Gorayskiego o subwencyę na restauracyę miejscowego kościoła farnego.
42. L. s. 122. Judkiewicz Jakób, przedsiębiorca budowy i koncesyonaryusz kolei Kraków-Koemyrzów przez p. Paszkowskiego o subskrypcyę akcji zakładowych.
43. L. s. 123. Nauczyciele szkół ludowych w Tarnowie, przez p. Vayhingera o dodatek drożyzniany.
44. L. s. 124. Kalba Teodor, emeryt. nauczyciel przez p. Barwińskiego o podwyższenie emerytury.
45. L. s. 125. Kazimowicz Simeon, emeryt. nauczyciel, przez p. Sawczaka o policzenie lat służby.
46. L. s. 126. Kruszelnicki Dyonizy, nauczyciel przez tegoż p. o zmianę (dotychczasowej) ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
47. L. s. 127. Kawczyński Stefan, nauczyciel przez p. Niebyłowca o zwrot kosztów przesiedlenia się w służbie.
48. L. s. 128. Ten sam przez tegoż p. o dodatki pięcioletnie.
49. L. s. 129. Kurka Wojciech, nauczyciel przez p. Czarkowskiego-Golejewskiego o zapomogę.
50. L. s. 130. Posóchowski Marcin, nauczyciel przez tegoż p. o policzenie lat służby.
51. L. s. 131. Rojowska Marya, nauczycielka przez p. Potoczka o zmianę ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
52. L. s. 132. Warchałowska Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Niebyłowca, o zapomogę.
53. L. s. 133. Niementowska Emilia, wdowa po nauczycielu, przez p. Romano-
- wicza, o podwyższenie pensyi wdowiej.
54. L. s. 134. Tustanowska Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Sawczaka, o pensyę wdowią.
55. L. s. 135. Kisielewski Augustyn, przez tegoż p., o pensyę sierocińską dla dzieci po ś. p. Józefie Kisielewskiej emeryt. nauczycielce.
56. L. s. 136. Sternalowa Apolonia, wdowa po urzędniku Wydz. kraj. przez p. Michalskiego o pensyę wdowią i dodatki dla dzieci.
57. L. s. 137. Barycka Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego przez p. Goldmana o dożywotni dar z łaski.
58. L. s. 138. Łuniewska Natalia, wdowa po urzędniku technicz. Wydziału krajowego, przez tegoż p. o zapomogę.
59. L. s. 139. Kraczyłowa Julia, wdowa po ekspedytorze Wydziału krajowego przez p. Michalskiego o zapomogę i pozostawienie dodatków na wychowanie dzieci.
60. L. s. 140. Pröckl Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. przez p. Stan. Jądrzejowicza o pensyę lub dar z łaski.
61. L. s. 141. Chrzanowska Joanna, wdowa po dyrektorze rachunkowym Wydziału krajow. przez p. Michalskiego o stały dar z łaski.
62. L. s. 142. Dziubińska Wanda, wdowa po urzędniku rachunkowym Wydziału krajowego, przez p. Goldmana o dar z łaski.
63. L. s. 143. Sapałaczyńskie Joanna i Leontyna, siostry był. rewidenta rachunkowego Wydziału kraj. przez p. Sawczaka o dar z łaski.
64. L. s. 144. Wojtowiczowa Agnieszka, wdowa po woźnym Wydziału krajowego przez p. Polanowskiego o pensyę wdowią i kwartał pośmiertny.

65. L. s. 145. Dr. Macudziński Waleryan prowiz. dyrektor szp. powsz. w Jasle przez p. Jaklińskiego o veniam aetatis.
66. L. s. 146. Dr. Muszkiet prymaryusz szpitala powsz. w Żółkwi, przez p. Starzyńskiego j. w.
67. L. s. 147. Piotrowska Rozalia, wdowa po dytaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Skałkowskiego o dar z łaski.
68. L. s. 148. Eminowicz Bojomir, przez p. Trzecieckiego, o stypendyum dla córki Julii w celu kształcenia się w malarstwie.
69. L. s. 149. Łukaszewicz Jerzy, uczeń szkoły sztuk pięknych, przez p. Michalskiego o stypendyum.
70. L. s. 150. Remeza Łukasz, przez p. Barwińskiego o subwencyę na kształcenie się w muzyce i śpiewie.
71. L. s. 151. Kuryliszyn Wanda, przez p. Sawczaka, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
72. L. s. 152. Moskal Józef szewc, przez p. Niebyłowca, o zasiłek.

Wniesione po dzień 30. grudnia 1897.

73. L. s. 162. Wydział pow. w Łańcucie przez p. Żardeckiego, o podwyższenie subwencyi na budowę dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Maćkówka.
74. L. s. 163. Wydział pow. w Jarosławiu, przez p. Czartoryskiego, o podwyższenie subwencyi na budowę drogi Bystrowice-Przeworsk.
75. L. s. 164. Wydział pow. w Brodach, przez p. Sałę, o pobudowanie drogi krajowej Brody-Stanisławczyk-Łopatyń-Sokal.
76. L. s. 165. Ten sam, przez tegoż p., o pobudowanie drogi krajowej z Załoziec do Mszańca.
77. L. s. 166. Wydział pow. w Sokalu przez p. Kraińskiego, o przyjęcie drogi powiatowej Sokal-Tartaków na rzecz kraju.
78. L. s. 167. Wydział pow. w Nadwórnie, przez p. Mandyczewskiego o podwyższenie subwencyi na budowę dróg gminnych w tamtejszym powiecie.
79. L. s. 168. Ten sam przez tegoż p., o uznanie drogi Nadwórna-Markowce za krajową i objąć ją etatem dróg krajowych.
80. L. s. 169. Komisya klimatyczna i gmina Zakopane, przez p. Jordana, o uznanie drogi z Łysej Polany przez Zakopane do Chochołowa za krajową.
81. L. s. 170. Gmina Niebieszczany, przez p. Milana, o uwolnienie jej od płacenia kosztów leczenia za Stefana Szeremetę.
82. L. s. 171. Gmina Siedleczka przez p. Żardeckiego, o uwolnienie od płacenia myta przy zaporze mytniczej między gminą Siedleczka a Kańczugą.
83. L. s. 172. Gmina m. Krakowa, przez p. Rottera, o otwarcie szkoły górniczo-hutniczej w Krakowie.
84. L. s. 173. Gmina Łańcut, przez p. Żardeckiego, o założenie gimnazjum w Łańcucie.
85. L. s. 174. Gmina Dankowice, przez p. Kramarczyka, o zapomogę na budowę spalonego kościoła.
86. L. s. 175. Gmina Lipnik, przez tegoż p., o zaliczenie jej do wyższej klasy płac nauczycieli ludowych.
87. L. s. 176. Gmina i Rada szkolna miejscowa w Hujsku, przez p. Tyszkowskiego, o niższenie dotacyi na płacę nauczyciela
88. L. s. 177. Gmina Kosztowa, przez p. Skrzyńskiego Zdzisława, o zapomogę na dokończenia szkoły.

89. L. s. 178. Gmina Bachórz, przez tegoż p., j. w.
90. L. s. 179. Gmina Czudec i Czudec przedmieście, przez p. Bojkę, o przywrócenie byłego tamtejszego kierownika szkoły Tomasza Krzysia.
91. L. s. 180. Nauczyciele szkoły w Korołowce, przez p. Borkowskiego, o zmianę ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
92. L. s. 181. Mielnik Karol, nauczyciel w Jabłonicy polskiej, przez tegoż p., jak wyżej.
93. L. s. 182. Brodowicz Antoni i tow. nauczyciele ludowi, przez tegoż p., jak wyżej.
94. L. s. 183. Andres Adam, nauczyciel, przez p. Datę, j. w.
95. L. s. 184. Nauczyciele szkoły w Cięcynie, przez p. Szweda, o dodatek drożyzni.
96. L. s. 185. Ogonowska Falina, wdowa po profesorze uniwersytetu, przez p. Sawczaka, o pensję wdowią.
97. L. s. 186. Satke Władysław, przez p. Soleskiego, o zaopatrzenie rodziny po ś. p. Paulinie Jednakowskim, b. nauczycielu ludowym.
98. L. s. 187. Bułka Bazyli, nauczyciel, przez p. Mikołaja Torosiewicza, o policzenie lat służby.
99. L. s. 188. Bosak Franciszek, nauczyciel, przez p. Abrahamowicza j. w.
100. L. s. 189. Damm Izyda, przez postą Kraińskiego, j. w.
101. L. s. 190. Czajkowski Tomasz nauczyciel, przez p. Rottera j. w.
102. L. s. 191. Posacki Jan, em. nauczyciel, przez p. Hamoraka o zapomogę.
103. L. s. 192. Śnierzek Ludwik, emeryt. nauczyciel, przez p. Wachnianina, o zapomogę.
104. L. s. 193. Rykała Jan, nauczyciel, przez p. Soleskiego o podwyższenie płacy lub udzielenie daru z łaski.
105. L. s. 194. Ten sam, przez tegoż postą, o zasiłek na zakupno książek naukowych.
106. L. s. 195. Wróblewska Rozalia, żona nauczyciela chorego, przez p. Krzysztofowicza, o wsparcie.
107. L. s. 196. Koszacka Ewa, wdowa po byłym rządcy Szpitala p. p. Jabłońskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
108. L. s. 197. Tychowska Aniela, wdowa po nauczycielu, przez p. Soleskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
109. L. s. 198. Buraczek Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Olpińskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
110. L. s. 199. Czyczyło Józefa, wdowa po nauczycielu, przez p. Wachnianina, o zapomogę.
111. L. s. 200. Święta Seweryna, wdowa po nauczycielu, przez p. Soleskiego, o zapomogę.
112. L. s. 201. Nazarkiewicz Leontyna, wdowa po nauczycielu, przez p. Barwińskiego o zapomogę.
113. L. s. 202. Kolankowska Józefa, wdowa po nauczycielu, przez p. Jahla o dar z łaski.
114. L. s. 203. Zgromadzenie pp. Duchaczek w Krakowie, przez p. Zolla, o subwencyę dla szkoły żeńskiej.
115. L. s. 204. Zakład sierót św. Heleny we Lwowie, przez p. Marchwickiego, o zapomogę.
116. L. s. 205. Internat Seminarjum nauczyciel. żeńskiego w Przemyśle, przez p. Dworskiego o subwencyę.
117. L. s. 206. Zgromadzenie Sióstr Felicyanek w Bełzie, przez p. Kraińskiego, o subwencyę na budowę szkoły żeńskiej.

118. L. s. 207. To samo w Besku, przez p. Czartoryskiego o subwencyę na budowę ochronki dla dzieci.
119. L. s. 208. Zgromadzenie słuźebnic Serca Jezusowego w Krakowie, przez p. Jordana o subwencyę dla szkoły i przytuliska słuźących.
120. L. s. 209. Biblioteka słuźaczyw prawa we Lwowie, przez p. Pinińskiego, o subwencyę.
121. L. s. 210. Towarzystwo Tatrzańskie w Kołomyi, przez p. Krzysztofowicza, o subwencyę.
122. L. s. 211. Bursa im. św. Onufrego w Jarosławiu, przez p. Jahla, o zapomogę.
123. L. s. 212. Bursa im. Kopernika w Jarosławiu, przez tegoż posła, jak wyżej.
124. L. s. 213. Towarzystwo spiewackie „Lutnia“ w Krakowie, przez p. Rottera, o subwencyę.
125. L. s. 214. Towarzystwo muzyczne im. Moniuszki w Kołomyi, przez p. Zajączkowskiego, o subwencyę.
126. L. s. 215. Biblioteka uczniów wydziału lekarskiego w Krakowie, przez Jordana o subwencyę.
127. L. s. 216. Towarzystwo oświaty ludowej we Lwowie, przez p. Skałkowskiego, o subwencyę.
128. L. s. 217. Archeograficzna Komisya naukowa Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie, przez p. Barwińskiego o podwyższenie zopomogi.
129. L. s. 218. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Tarnowie, przez p. Abrahamowicza, o subwencyę.
130. L. s. 219. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Jarosławiu, przez p. Jahla, o subwencyę.
131. L. s. 220. Chorubski Stanisław, uczeń c. k. technologicznego Muzeum we Wiedniu, przez p. Szweda, o zasiłek.
132. L. s. 221. Dr. Wysocki Aleksander prymaryusz szpitala pow. w Złoczowie, przez p. Hoszarda o veniam aetatis.
133. L. s. 222. Dr. Sołtysik Stanisław, prymaryusz szpitala powsz. w Brodach, przez p. Sałę o veniam aetatis i policzenie lat słuźby.
134. L. s. 223. Jezierski Eustacky, emeryt. pisarz szpitala powsz. we Lwowie, przez p. Soleskiego o zapomogę.
135. L. s. 224. Orzechowska Józefa, wdowa po rewidencie rachunkowym Wydziału krajowego, przez p. Jahla, o zapomogę.
136. L. s. 225. Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala powsz. w Rzeszowie, przez p. Adama Jędrzejowicza, o pensyę wdowią.
137. L. z. 226 Głowacka Marya, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez p. Jordana, o zasiłek.
138. L. s. 227. Stroiński Selwery, b. aptekarz szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez p. Jordana, o zapomogę.
139. L. s. 228. Kulczycka Teofila, wdowa po gr. kat. księdzu, przez p. Olpińskiego, o zapomogę.
140. L. s. 229. Kaczmarczykowa Rozalia, wdowa, przez p. Wójcika, o zapomogę.
141. L. s. 230. Settak Michał, przez p. Datę, o wsparcie.
142. L. s. 231. Schneidrowa Antonina, żona umysł. chorego inżyniera melioracyjnego, przez p. Rayskiego, o pensyę na czas choroby męża.
143. L. s. 232. Dr. Jabłoński Stanisław, prowiz. dyrektor szpitala powszechnego

w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego, o veniam aetatis i o policzenie lat służby.

144. L. s. 233. Bubowski Jan, uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie przez

p. Jordana o stypendyum lub zapomogę.

14. L. s. 234. Rosenbuschowa Marya, przez p. Marchwickiego, o subwencyę na kształcenie się w malarstwie.

Wniesione po dzień 10. stycznia 1898.

146. L. s. 249. Wydział powiatowy w Cieszanowie, przez p. Puzynę, o zmianę ustawy o zarazie pyskowo-racicowej u bydła rogatego.

147. L. s. 250. Ten sam, przez tego p., o podwyższenie funduszu dla subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych.

148. L. s. 251. Wydział powiatowy w Cieszanowie, przez p. Puzynę, o odpisanie zaległego czynszu z dzierżawy myta na drodze krajowej Jarosław-Belzec.

149. L. s. 252. Ten sam, przez tegoż p., o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia chorych w szpitalu w Lubaczowie.

150. L. s. 253. Gmina Jordanów, przez p. Średniawskiego, o uwolnienie od prestacyi na płace nauczycieli.

151. L. s. 254. Gminy powiatu Żywiec, przez p. Szweda, przeciw tworzeniu gmin zbiorowych.

152. L. s. 255. Gminy Hłuboczek mały, przez p. Ostapczuka, o uwolnienie od konkurencyi na szkołę w Krasnosielcach.

153. L. s. 256. Gmina Strzelbice, przez p. Bielańskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Seńka Haszczyszyna.

154. L. s. 257. Gmina Werbiż z przysiółkiem Sajków, przez p. Jaklińskiego, o zapomogę

155. L. s. 258. Gmina Berłohy, przez p.

Karatnickiego, o bezprocentową pożyczkę.

156. L. s. 259. Gminy Zaborowie i Kwików, przez p. Bernadzikowskiego, o regulacyę rzeki Uszwicy i potoku Borówki.

157. L. s. 260. Gmina Maszkiewice, przez tegoż p., o zniżenie prestacyi szkolnej.

158. L. s. 261. Gmina Połonice- przez p. R. Potockiego, o bezprocentową pożyczkę.

159. L. s. 262. Towarzystwo rolnicze w Krakowie, przez p. Czecha, o zasiłek na wyposażenie instruktora hodowli bydła dla zachodniej części kraju.

160. L. s. 263. To samo, przez tegoż p., w sprawie reformy w stosunkach agrarnych w kraju.

161. L. s. 264. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, przez tegoż p., o subwencyę.

162. L. s. 265. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, przez p. Szczepanowskiego, o wstawienie do budżetu szkolnego krajowego odpowiedniej kwoty na zaliczki na płace nauczycieli szkół ludowych.

163. L. s. 266. To samo, przez tegoż p., o zrównanie płac nauczycieli szkół ludowych z płacami trzech najniższych rang urzędników państwowych.

164. L. s. 267. To samo, przez tegoż p., o zastosowanie ustawy pensyjnej dla urzędników państwowych do nauczycieli szkół ludowych.

165. L. s. 268. To samo, przez tegoż p., o niżenie lat służby nauczycieli ludowych.
166. L. s. 269. To samo, przez tegoż p., o podwyższenie subwencji dla czasopisma „Szkoła“.
167. L. s. 270. Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o subwencyę.
168. L. s. 271. Towarzystwo „Akademiczna Hromada“ we Lwowie, przez p. Sawczaka o zapomogę.
169. L. s. 272. To samo, przez tegoż p. j. w.
170. L. s. 273. Towarzystwo im. Szezczenki we Lwowie, o subwencyę na wydawnictwa naukowe.
171. L. s. 274. To samo, przez tegoż p. o subwencyę na wydawnictwo „Ruskoj Istorycznoj Biblioteki“.
172. L. s. 275. Klasztor OO. Bernardynów we Lwowie, przez p. R. Potockiego, o subwencyę na budowę kościoła i klasztoru we Fradze.
173. L. s. 276. Zgromadzenie SS. Bazylianek we Lwowie, przez p. Barwińskiego, o zapomogę.
174. L. s. 277. To samo w Jaworowie, przez p. Szeptyckiego, o podwyższenie stałej subwencji dla tamtejszej szkoły żeńskiej.
175. L. s. 278. Bursa nauczycielska w Tarnopolu, przez p. Czarkowskiego-Golejewskiego, o subwencyę.
176. L. s. 279. Dr. Józef Siemiradzki, profesor uniwersytetu, przez p. Szczepanowskiego, o przyznanie zwrotu dodatkowych kosztów podróży do Brazylji, podjętej w celu zwiedzenia i poznania kolonii emigracyjnych z Galicyi.
177. L. s. 280. Nauczyciele szkoły w Półwsiu zwierzynieckim, przez p. Bo-
- brzyńskiego, o zaliczenie tamtejszej szkoły do I. klasy płac nauczycielskich.
178. L. s. 281. Nauczycielej szkół ludowych męskich w Przemyśle, przez p. Dworskiego, o dodatek drożyzniany.
179. L. s. 282. Nauczyciele szkół ludowych męskich w Stryju, przez p. Fruchtmana, o zaliczenie ich do wyższej klasy płac.
180. L. s. 283. Ci sami przez tegoż p. o dodatek drożyzniany.
181. L. s. 284. Nauczyciele w Wieliczce przez p. Czecha j. w.
182. L. s. 285. Nauczyciele w Maryampolu przez p. Winniczuka o zmianę ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
183. L. s. 286. Godzien Karol, nauczyciel przez p. Jaklińskiego o dodatki pięcioletnie.
184. L. s. 287. Konopczanka Katarzyna, nauczycielka przez p. Średniawskiego o dodatek drożyzniany.
185. L. s. 288. Kowalska Amalia, wdowa po nauczycielu przez p. Michalskiego o podwyższenie pensyi wdowiej, dodatku dla dzieci i o zapomogę.
186. L. s. 289. Kowalska Julia, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. przez p. Pilata o zapomogę.
187. L. s. 290. Zrogowska Marya, wdowa po lekarzu okręgowym przez p. Jaklińskiego o zapomogę i stały dar z łaski.
188. L. s. 291. Popowicz Jan, zarobnik przez p. Ostapczuka o zapomogę.
189. L. s. 292. Lekarze szpitali prowincjonalnych przez p. Jaworskiego o policzenie lat służby do emerytury.
190. L. s. 293. Dr. Eckhardt Józef, dyrektor szpitala powszechnego w Tarnopolu przez p. Olpińskiego j. w.

191. L. s. 294. Ten sam przez tegoż p. o veniam aetatis.
192. L. s. 297. Wydział powiatowy w Jarosławiu przez p. Czartoryskiego o utworzenie w tym powiecie expozytury biura melioracyjnego.
193. L. s. 298. Ten sam przez tegoż o subwencyę na budowę drogi Łazy-Nowa Grobla.
194. L. s. 299. Gmina Bohatkowce przez p. Sawczaka o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Izydory Piaseckiej.
195. L. s. 300. Gmina Słoboda przez tegoż p. o zwrot uiszczonej prestacyi na utrzymanie nauczyciela.
196. L. s. 301. Bratnia Pomoc słuchaczy wszechnicy we Lwowie przez p. Rehmana o subwencyę.
197. L. s. 302. Ta sama przez tegoż o subwencyę na budowę „Domu akademickiego“.
198. L. s. 303. Kuchnia akademicka Bratniej Pomocy we Lwowie przez tegoż p. o subwencyę.
199. L. s. 304. Biblioteka polska w Wiedniu przez p. Czartoryskiego. o zasiłek dla szkoły polskiej we Wiedniu.
200. L. s. 305. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie przez p. Soleskiego o subwencyę dla czasopisma „Muzeum“.
201. L. s. 306. Towarzystwo muzyczne im. Moniuszki w Stanisławowie przez p. Brykczyńskiego o subwencyę dla szkoły muzycznej.
202. L. s. 307. Towarzystwo Gorzelników Polskich we Lwowie przez p. Polanowskiego o subwencyę dla czasopisma „Gorzelnik“.
203. L. s. 308. To samo przez tegoż p. z memoriałem w prawie stacyi doświadczalnej dla przemysłu fermentacyjnego.
204. L. s. 309. Komitet cerkiewny w Ostrowie przez p. Okuniewskiego o zapomogę.
205. L. s. 310. Kowale w Sułkowicach p. Merunowicza o powiększenie warsztatów tamtejszej szkoły kowalskiej i o sprawienie większej maszyny parowej.
206. L. s. 311. Bieńkowska Stanisława, wdowa po inżynierze Wydziału kraj., przez p. Chamca, o wymiar pensyi wdowiej i dodatków dla dzieci według nowego statutu emerytalnego.
207. L. s. 312. Olewińska Julia, wdowa po protokoliście Wydziału kraj., przez p. Wereszyńskiego, o zapomogę.
208. L. s. 313. Bednawska Antonina, siostra adjunkta rachunkowego Wydziału kraj. Władysława Mystkowskiego, przez p. Goldmana o dar z łaski.
209. L. s. 314. Strusiewiczowa Melania wdowa po urzędniku Wydziału kraj., przez p. Jędrzejowicza, o dodatek do pensyi wdowiej.
210. L. s. 315. Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku rolniczych szkół dublańskich, przez tegoż postła, o zasiłek.
211. L. s. 316. Kratochwil Franciszka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. przez p. Chamca, o zapomogę.
212. L. s. 317. Żmuda Jan, nauczyciel, przez p. Czartoryskiego, o dodatek pięcioletni.
213. L. s. 318. Olexów Grzegoż, nauczyciel, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, j. w.
214. L. s. 319. Kosiarski Cyryl, b. nauczyciel, przez p. Merunowicza o emeryturę lub odprawę.
215. L. s. 320. Ziębowa Honorata, wdowa po nauczycielu, przez p. Merunowicza, o dar z łaski.

216. L. s. 331. Pietraszkiewicz Karolina, wdowa po nauczycielu, przez p. Hoszarda, o podwyższenie pensji wdowiej
217. L. s. 322. Dr. Konkolniak Jerzy, dyrektor szpitala powszechnego w Stanisławowie, przez p. Brykczyńskiego, o veniam aetatis.
218. L. s. 323. Mierzejewski Kazimierz, b. likwidator składów krajowych we Lwowie przez p. Marchwickiego, o odprawę.
219. L. s. 324. Czajkowska Marya, przez p. Hoszarda, o subwencyę na kształcenia się w malarstwie.
220. L. s. 325. Chołoniewska Bronisława, przez p. Pilata, o subwencyę na kształcenie się w zawodzie nauczycielskim.
221. L. s. 326 Gąsiorowska Kamila, przez p. We'eszczyńskiego, o stypendyum na kształcenie się w muzyce.
222. L. s. 327. Turzańska Marya, przez p. Brykczyńskiego, o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.

Wniesione po dzień 12. stycznia 1898.

223. L. s. 328. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów uuniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie przez p. Weigla, o zapomogę.
224. L. s. 329. Stowarzyszenie katolickiej młodzieży rękodzielniczej w Krakowie, przez tegoż p., o subwencyę.
225. L. s. 330. Towarzystwo ratunkowe ochotnicze w Krakowie, przez p. Rottera, o subwencyę.
226. L. s. 331. Towarzystwo rybackie w Krakowie, przez p. Weigla, o ustawę o karaniu kłusowników rybackich.
227. L. s. 332. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie, przez tegoż p., o subwencyę.
228. L. s. 333. Założyciele prywatnej szkoły żeńskiej w Krakowie, przez p., Rottera, o subwencyę dla tej szkoły.
229. L. s. 334. Towarzystwo historyczne we Lwowie, przez p. Rehmana, o subwencyę.
230. L. s. 335. Towarzystwo przyrodników im. Kopernika we Lwowie przez tegoż p., o subwencyę dla czasopisma „Kosmos“.
231. L. s. 336. Towarzystwo leśne galic. we Lwowie. przez p. Małachowskiego, o subwencyę dla czasopisma „Sylwan“.
232. L. s. 337. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie, przez p. Marchwickiego, o subwencyę na budowę boiska letniego.
233. L. s. 338. Konwent OO Bernardynów w Rzeszowie, przez p. Adama Jędrzejowicza, o zapomogę na restauracyę kaplicy w tamtejszym kościele.
234. L. s. 339. Bursa im. ks. F. Dymnickiego w Rzeszowie, przez tegoż p., o subwencyę.
235. L. s. 340. Bursa w Przemyśle, przez p. Dworskiego, o zasiłek.
236. L. s. 341. Redakcyja pisma pedagogicznego „Rodzina i Szkoła“ we Lwowie, przez p. Jordana, o subwencyę.
237. L. s. 342. Towarzystwo weterynarskie we Lwowie, przez p. Goldmana o subwencyę dla czasopisma „Przegląd weterynarski“.
238. L. s. 343. Towarzystwo ogrodniczo-pszczelnicze w Kołomyi, przez p. Szczepanowskiego, o subwencyę.
239. L. s. 344. Internat c. k. Seminaryum w Sokalu, przez p. Kraińskiego, o subwencyę.

240. L. s. 345. Rektorat uniwersytetu we Wiedniu, przez p. Weigla o zasiłek dla zakładu „Mensa academica“.
241. L. s. 346. Dom akademicki we Wiedniu przez tegoż p. o subwencyę.
242. L. s. 347. Przytulisko polskie w Wiedniu, przez tegoż p. o zapomogę.
243. L. s. 348. Stowarzyszenie polskie „Strzecha“ w Wiedniu, przez tegoż p., o zapomogę.
244. L. s. 349. Katolickie Towarzystwo szkolne w Wiedniu, przez tegoż p., o subwencyę.
245. L. s. 350. Urbański Ludwik, nauczyciel, przez p. Rottera, o policzenie lat służby.
246. L. s. 351. Frankiewicz Marceli, nauczyciel, przez p. Czartoryskiego, o policzenie lat służby.
247. L. s. 352. Damm Izydor, nauczyciel, przez p. Polanowskiego, j. w.
248. L. s. 353. Bukojemski Stefan, nauczyciel, przez p. Szczepanowskiego, o emeryturę.
249. L. s. 354. Wiszomirski Emil, emerytowany nauczyciel, przez p. Niebyłowca, o dodatek pięcioletni.
250. L. s. 355. Skwirczyńska Stefania, wdowa po inspektorze szkół ludowych, przez p. Fruchtmana, o podwyższenie pensyi i o zapomogę.
251. L. s. 356. Stobiecka Rozalia, wdowa po nauczycielu, przez p. Weigla, o zapomogę.
252. L. s. 357. Kobiąlkiewicz Stefania, wdowa po nauczycielu, przez tegoż p., o kwartał pośmiertny i o podwyższenie pensyi wdowiej.
253. L. s. 358. Picykowa Klementyna, wdowa po nauczycielu, przez p. Abancourta, o stałe zaopatrzenie lub zapomogę.
254. L. s. 359. Srokowska Anna, wdowa po nauczycielu, przez p. Okuniewskiego, o stałe zaopatrzenie.
255. L. s. 360. Adamska Bolesława, wdowa po nauczycielu, przez p. Sałę, o zapomogę.
256. L. s. 361. Jaroszyńska Eugenia, wdowa po oficjale lwowskiego szpitala powszechnego, przez p. Hoszarda, o podwyższenie pensyi wdowiej i o zapomogę.
257. L. s. 362. Skibska Marya, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez p. Weigla o stałe zaopatrzenie.
258. L. s. 363. Dziakiewicz Rozalia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez p. Goldmana, o zapomogę.
259. L. s. 364. Piazza Eustachy, cieśla przez tegoż p., o dar z łaski.
260. L. s. 365. Lipińska Salomea, wdowa po artyście skrzypku, przez Wydział krajowy, o zapomogę.
261. L. s. 366. Sichulski Kazimierz, przez p. Romanowicza, o zasiłek na kształcenie się w rysunkach i malarstwie.
262. L. s. 367. Kobiąlkiewiczówna Janina, przez p. Weigla, o subwencyę na kształcenie się w spiewie.
263. L. s. 368. Soroczyńska Adela, przez p. Wereszczyńskiego, j. w.
264. L. s. 369. Wolski Kajetan, rysownik, przez p. Weigla, o zasiłek na wydawnictwo „Podręcznika herbowego“ i. t. p.
265. L. s. 370. Smuszowicz Wincenty, majster szewski, przez p. Goldmana, o zapomogę.
266. L. s. 371. Wydział powiatowy w Grybowie, przez p. Klemensiewicza, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów

- utrzymania Maryi Kruczek, przypadających od gminy Mszalnaica.
267. L. s. 372. Wydział powiatowy w Krakowie, przez p. Paszkowskiego o podwyższenie funduszu na subwencyonowanie powiatowych dróg i gminnych i o zasilenie zakładowego funduszu pożyczkowego.
268. L. s. 373. Gmina i Rada szkolna miejscowa w Kulparkowie, przez p. Merunowicza, o zapomogę na asanację budynku szkolnego.
269. L. s. 374. Gmina Cisów, przez p. Niebyłowca, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefa Mizerkiewicza.
270. L. s. 375. Gmina Machnówek, przez p. Kraińskiego, j. w. Agnieszki Krauczuk.
271. L. s. 376. Gmina Boratycze, przez p. Dworskiego, j. w. kosztów leczenia Jana Dobrzańskiego.
272. L. s. 377. Rada szkolna miejscowa i gmina w Borkach nizińskich, przez p. Czartoryskiego, o zniżenie prestacji szkolnej.
273. L. s. 382. Wydział powiat. w Cieszanowie przez p. St. Jędrzejowicza, o subwencyę i pożyczkę na budowę dróg w powiecie.
274. L. s. 383. Gmina Kańczuga, przez p. Żardeckiego o utworzenie c. k. Sądu pow. w Kańczudze.
275. L. s. 384. Gmina Niepołomice, przez p. Hoszarda, o przyzwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
276. L. s. 385. Towarz. weterynarskie we Lwowie, przez p. Goldmana, o przyznanie dyplomowanym weterynarzom prawa wyboru w gminnych ordynacjach wyborczych z koła inteligencji.
277. L. s. 386. Komitet cerkiewny w Rohatynie przez p. Mikołaja Torosiewicza, o subwencyę na restauracyę cerkwi.
278. L. s. 387. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Drohobyczu, przez p. Wiśniewskiego, o subwencyę.
279. L. s. 388. Towarz. gimnast. „Sokół“ w Drohobyczu, przez tegoż p., j. w..
280. L. s. 389. To samo w Jarosławiu przez p. Jahla j. w.
281. L. s. 390. Szpital w Nowosiólkach zahalczynych, przez p. Gnoińskiego o subwencyę.
282. L. s. 391. Stowarz. młodzieży rękodz. „Skala“ we Lwowie, przez p. Mreunowicza, o subwencyę.
283. L. s. 392. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie przez p. Michalskiego, o subwencyę.
284. L. s. 393. Towarz. śpiewackie „Echo“ we Lwowie, przez tegoż p. j. w.
285. L. s. 394. Towarz. młodzieży rękodz. im. Jana Kilińskiego we Lwowie przez tegoż p. j. w.
286. L. s. 395. Towarz. miłosierdzia „Opatrność“ we Lwowie przez p. Chamca o zasiłek.
287. L. s. 396. Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie, przez p. Barwińskiego o subwencyę.
288. L. s. 397. Ochroka dla dzieci w Tarnopolu przez tegoż p. j. w.
289. L. s. 398. Towarz. im. św Kiryła ku wspieraniu młodzieży gimnazyalnej w Przemyśle przez tegoż p. j. w.
290. L. s. 399. Stowarzyszenie „Szkolna. Pomoc“ w Samborze przez tegoż p. o zapomogę.
291. L. s. 400. Waszczuk Jan emerytow. nauczyciel przez tegoż p., o podwyższenie emerytury, względnie o zapomogę.

292. L. s. 401 Nabak Jakób, uuczyciel przez tegoż p. o policzenie czasu służby.
293. L. s. 402. Wałaszek Mikołaj, nauczyciel przez p. Datę o polepszenie bytu nauczycielskiego.
294. L. s. 403. Stanek Klementyna, nauczycielka przez tegoż p. o podwyższenie płac nauczycielkom bez egzaminu.
295. L. s. 404. Bucmaniak Joanna, wdowa po nauczycielu przez p. Barwińskiego o zapomogę.
296. L. s. 405. Sajewicz Bronisława, wdowa po nauczycielu przez tegoż p. o pensyę wdowią i dodatki dla dzieci.
297. L. s. 406 Tokarska Anna, wdowa po nauczycielu przez p. Michalskiego o zapomogę.
298. L. s. 407. Ilnicka Marya, wdowa po dyrektorze gimnazjalnym, przez p. Barwińskiego o zapomogę.
299. L. s. 408. Orzelski Stanisław, tenor opery lwowskiej przez p. Michalskiego, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
300. L. s. 409. Steczyńska Eleonora, wdowa po artyście ruskiej sceny, przez tegoż p., o zapomogę.
301. L. s. 410. Tymaczkówka Zofia, wdowa po prymariuszu szpitala w Samborze przez p. Gorayskiego, o podwyższenie pensyi lub udzielenie zapomogi.
302. L. s. 411. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor dróg krajowych, przez p. Potoczka, o policzenie lat służby i wymiar emerytury.
303. L. s. 412. Franczak Jan, przez p. Jaworskiego o subwencyę na kształcenie się w ogrodnictwie.
304. L. s. 414. Gminy i obszary dworskie: Woroniaki, Szpikłosy, Wicyń i inne w zachodniej części powiatu Złoczów, przez tegoż p., o budowę drogi Złoczów-Dunajów.
305. L. s. 415. Towarzystwo przemysłu cukrowniczego w Przeworsku, przez p., Studnickiego, o podwyższenie subwencyi na budowę dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice.
306. L. s. 416. To samo przez tegoż p., o przyspieszenie budowy kolei Przeworsk-Dynów.
307. L. s. 417. Towarzystwo gospodarskie we Lwowie, przez p. Pilata o podwyższenie stałej subwencyi dla Towarzystwa.
308. L. s. 418. Towarzystwo ludoznawcze we Lwowie, przez p. Soleskiego o subwencyę na swe wydawnictwa.
309. L. s. 419 Towarzystwo im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o subwencyę na budowę pomnika Kościuszki.
310. L. s. 420. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Skawinie, przez p. Czeczka o zasiłek.
311. L. s. 421. Siemiński-Lewicki hr. Wilhelm i gmina Chorostków, przez p. Gołuchowskiego, o utworzenie Sądu powiatowego w Chorostkowie.
312. L. s. 422. Bujański Wawrzyniec i Żymirski Aleksander, przez p. Weigla z propozycyą nabycia od nich realności, sąsiadującej z realnością szpitala św. Łazarza w Krakowie.
313. L. s. 423. Dr. Zauderer Albert, prowizoryczny dyrektor szpitala powszechnego w Brzeżanach, przez p. Horszarda o veniam aetatis.
314. L. s. 424. Lekarze i urzędnicy krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, przez p. Dr. Jordana, o podwyższenie płac.
315. L. s. 425. Krzyżanowski Józef, mechanik krajowego zakładu dla obłą-

- kanych w Kulparkowie, przez tegoż p. j. w.
316. L. s. 426. Dzuła Roman, b. dozorca zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, przez p. Sawczaka, o zapomogę.
317. L. s. 427. Sołga Franciszek, dozorca domu przy krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie, przez p. Paszkowskiego o zrównanie płacy.
318. L. s. 428. Bikowski ks. Ludwik, proboszcz w Laszkach, przez p. Czartoryskiego, o datek na utrzymanie Sióstr służebniczek.
319. L. s. 429. Nauczyciele w Podgórzu przez p. Czeczka o podwyższenie płac.
320. L. s. 430. Kachnikiewicz Adam emerytowany nauczyciel, przez p. Soleskiego o pełną emeryturę i trzeci do-datek pięcioletni.
321. L. s. 431. Kaczorowski Zygmunt, emerytowany nauczyciel, przez p. Sałę o stałą zapomogę.
322. L. s. 432, Kosonocka Paulina, wdowa po nauczycielu, przez p. Soleskiego o wsparcie.
323. L. s. 433. Babiak zowa Emilia, wdowa po nauczycielu, przez tegoż p., o zapomogę.
324. L. s. 434. Knihinicka Jadwiga, wdowa po nauczycielu, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę.
325. L. s. 435. Giebułtowski Stanisław przez p. Zolla, o subwencyę na kształcenie się w muzyce.
326. L. s. 436. Szkoła żeńska w Uhnowie, przez p. Franciszka Jędrzejowicza, o subwencyę.
327. L. s. 437. Gmina Zator, przez p. Zolla, o rekonstrukcyę drogi krajowej Zator-Sucha i gościńca rządowego Oświęcim-Kraków-Zator.
328. L. s. 443. Gmina Drohobycz, przez p. Ochrymowicza, o uchylene przepi-sów górniczo-policyjnych c. k. Starostwa górniczego w Krakowie.
329. L. s. 444. Gmina Borysław, przez tegoż p., j. w.

Wniesione po dzień 14. stycznia 1898.

330. L. s. 445. Wydział powiatowy w Goricach, przez p. Adama Skrzyńskiego, o subwencyę na naprawę dróg.
331. L. s. 446. Ten sam, przez tegoż p., o podwyższenie funduszu dla subwencyonowania dróg powiatowych.
332. L. s. 447. Wydział powiat. w Złoczowie, przez p. Ochrymowicza, o zmianę ustawy o zapobieganiu chorobom zaraźliwym u zwierząt.
333. L. s. 448. Wydział powiatowy w Trembowli, przez tegoż p., j. w.
334. L. s. 449. Ten sam, przez tegoż p., o powiększenie funduszu subwencyjnego na budowę dróg.
335. L. s. 450. Wydział powiatowy w Sokalu, przez p. Krańskiego, o budowę nowego budynku dla szpitala powszechnego w Sokalu.
336. L. s. 451. Gmina Podkamień, przez p. Ochrymowicza, o wprowadzenie w życie szpitala dla ubogich z fundacyi książąt Jabłonowskich.
337. L. s. 452. Gmina Brandwica, przez tegoż p., o regulacyę rzeki Bukowej.
338. L. s. 453. Gmina Rabka, przez tegoż p., o wcielenie tamtejszego zakładu kąpielowego do związku gminy.
339. L. s. 454. Gmina Kniaziołuka, przez tegoż p., o poparcie usiłowań w celu

- nabycia przez gminę tamtejszego obszaru dworskiego.
340. L. s. 455. Gmina Sanoczek, przez p. Milana, o niżenie prestacyi na płacę nauczycieli.
341. L. s. 456. Gmina Biecz, przez p. Romera, o regulacyę rzeki Ropy.
342. L. s. 457. Gmina Ulicko zarębane. przez p. Franciszka Jędrzejowicza, o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela.
343. L. s. 458. Gmina Ulicko serekiewicz, przez tegoż p., j. w.
344. L. s. 459. Gmina Żywiec, przez p. Szweda, o regulacyę rzeki Soły.
345. L. s. 470. Gminy Słotwina i Lipowa, tudzież włościanie Jakubiec Marcin i Goryl Wojciech, przez p. Szweda, z zażaleniem na c. k. Starostwo w Żywcu z powodu pokrzywdzenia przy zatwierdzeniu licytacyi i dzierżawy gminnego prawa polowania.
346. L. s. 471. Gmina Błazowa, przez p. Adama Jędrzejowicza, o nadanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
347. L. s. 472. Gmina Cieszanów, przez p. Puzynę, o wyłączenie przysiółków Wola nowosielska i Folwarki nowosielskie ze związku gminy Nowesioło, a wcielenie ich do związku gminy administracyjnej Cieszanów.
348. L. s. 473. Przysiółek Męciszów, przez p. Michałowskiego, o wyłączenie go ze związku gminy Pustkowie i utworzenie zeń samo stnej gminy.
349. L. s. 474. Gmina Dębica, przez tegoż p., o przyjęcie na funduss krajowy kosztów utrzymania Zlaty Wurzel vel Flam.
350. L. s. 475. Gmina Łęka Siedlecka, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
351. L. s. 476. Gmina Łopinka, przez tegoż p., j. w.
352. L. s. 477. Gmina Lipna, przez tegoż p., j. w.
353. L. s. 478. Gminy i obszary dworskie z okolicy Frysztaka, przez tegoż p., o ustanowienie okręgu sanitarnego z siedzibą w Frysztaku.
354. L. s. 479. Wydział powiatowy w Cieszanowie, przez p. Puzynę, o wyłączenie przysiółka Wola nowosielska z gminy Nowesioło i utworzenie zeń osobnej gminy.
355. L. s. 480. Wydział powiatowy w Sankoku, przez p. Urbańskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Karoliny Zemlańskiej.
356. L. s. 482. Wydział powiatowy w Buczaczcu, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie funduszu dla subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych i zasilenie funduszu pożyczkowego.
357. L. s. 483. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę ustawy policyjno-weterynaryjnej.
358. L. s. 484. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę ustawy o zarazie pyskoworacicowej u zwierząt domowych.
359. L. s. 485. Wydział powiatowy w Jarosławiu, przez p. Czartoryskiego, j. w.
360. L. s. 486. Wydział powiatowy w Łańcucie, przez p. Żardeckiego, o uwolnienie powiatu od płacenia należności za wywłaszczone grunta pod budowę drogi krajowej Kańczuga-Dynów.
361. L. s. 487. Wydział powiatowy w Cieszanowie, przez p. Puzynę, o wyjednanie ulg podatkowych dla rolników tamtejszego powiatu.

362. L. s. 488. Ten sam, przez tegoż p. o zniesienie prawa poboru opłat mylniezych na drogach krajowych.
363. L. s. 489. Wiec włościański w Dziekanowicach, przez p. Wójcika, o snízenie ceny soli bydłowej.
364. L. s. 490. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę dotychczasowego sposobu wydzierżawiania prawa propinacyi,
365. L. s. 491. Wiec włościański w Dziekanowicach, przez p. Wójcika, o założenie szkoły koszykarstwa w tamtejszej okolicy.
366. L. s. 492. Ten sam, przez tegoż p., o obwałowanie i regulację rzeki Raby.
367. L. s. 493. Gmina Ponikowica mała, przez p. Barwińskiego, o zmianę ustawy drogowej.
368. L. s. 494. Ta sama, przez tegoż p., przeciw tworzeniu gmin zbiorowych.
369. L. s. 495. Głus Jakób, Kmiecik Jakób i Kopta Piotr, przez p. Wójcika, o nadanie im odsypisk powstałych przez regulację rzeki Raby pod Dobczycami.
370. L. s. 496. Zarząd szkoły ludowej w Nawaryi, przez p. Ochrymowicza, z prośbą nauczyciela Hussakowskiego Ignacego o dodatek drożyzniany.
371. L. s. 497. Rada szkolna miejscowa w Rudawie, przez p. Szweda, z prośbą tamtejszych nauczycieli, o podwyższenie płac.
372. L. s. 498. Nauczyciele w Radomyślu, przez p. Krempę, o polepszenie bytu.
373. L. s. 499. Nauczyciele męskich szkół w Scmborze przez p. Soleskiego, o dodatek drożyzniany.
374. L. s. 501. Nauczyciele 6-klasowej, szkoły męskiej w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego, o dodatek drożyzniany.
375. L. s. 502. Szefer Grzegoż, inspektor szkolny okregowy w Trembowli, przez p. Olpińskiego, o zwrot wkładek, uiszczonych na rzecz funduszu szkolnego emerytalnego.
376. L. s. 503. Sendeki Józef, nauczyciel, przez p. Ochrymowicza, o podwyższenie płacy.
377. L. s. 504. Ten sam, przez tegoż p., o policzenie czasu służby.
378. L. s. 505. Rabej Franciszek, grec., kat. ksiądz katecheta, przez tegoż p. j. w.
379. L. s. 506. Wielkopolski Aleksy, nauczyciel, przez p. Wachnianina, j. w.
380. L. s. 507. Komarnicki Hilary, nauczyciel, przez p. Karola Dzieduszyckiego, j. w.
381. L. s. 508. Kaczmariski Antoni, nauczyciel, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
382. L. s. 509. Nabak Jakób, nauczyciel, przez p. Wachnianina, o podwyższenie płacy.
383. L. s. 510. Adler Józef, emerytowany nauczyciel, przez p. Szweda, o podwyższenie emerytury.
384. L. s. 511. Stetkiewicz Mikołaj, emerytowany nauczyciel, przez p. Wachnianina, o dar z łaski.
385. L. s. 512. Stiasny Józef, emerytowany nauczyciel (w Buczaczu), przez p. Ochrymowicza, o policzenie dodatków pięcioletnich do emerytury.
386. L. s. 513. Kochaniewicz Henryk emerytowany nauczyciel, przez tegoż p., o wyższą emeryturę lub zapomogę.
387. L. s. 514. Bohaczyk Jan, nauczyciel, przez tegoż p., o zapomogę.
388. L. s. 515. Laszewicz Aleksy, nauczyciel, przez p. Cieleckiego, o polepszenie bytu materyalnego.

389. L. s. 516: Kurdowski Leopold, nauczyciel, przez p. Potockiego Andrzeja, o podwyższenie płacy lub o dodatek.
390. L. s. 517. Benesch Jan, naucz., przez p. Szeliskiego, o wsparcie dla wnuczki Martynty Demczuk, sieroty po nauczycielu.
391. L. s. 518. Szafraniec Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Szweda, o dodatkowy wymiar emerytury i dodatku dla dzieci.
392. L. s. 519. Matyskowa Bronisława, wdowa po nauczycielu, przez p. Michałowskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
393. L. s. 520. Szczurkowa Antonina, wdowa po nauczycielu, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
394. L. s. 521. Zharska Barbara, wdowa po nauczycielu, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
395. L. s. 522. Dolińska Paulina, wdowa po nauczycielu, przez p. Olpińskiego, o zapomogę.
396. L. s. 523. Sztogryn Julia, wdowa po nauczycielu, przez p. Ochrymowicza o podwyższenie emerytury.
397. L. s. 524. Skrowaczewska Aleksandra, wdowa po dyrektorze szkolnym, przez p. Klemensiewicza, jak wyżej.
398. L. s. 525. Pałaszowa Anna, wdowa po nauczycielu, przez p. Kramarczyka, o stałe zaopatrzenie lub zapomogę dla córki Anieli.
399. L. s. 526. Dymek Franciszka, wdowa po nauczycielu, przez p. Kramarczyka, o zapomogę.
400. L. s. 527. Bojczuk Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Weigla, o zapomogę.
401. L. s. 528. Hargesheimer Elżbieta, wdowa po nauczycielu ewangelickim, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
402. L. s. 529. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie, przez p. Vayhingera, o zasiłek.
403. L. s. 530. Stowarzyszenie robotników „Praca“ w Tarnowie, przez tegoż p., o subwencyę.
404. L. s. 531. Konwent OO. Bernardynów w Leżajsku, przez p. Kozłowskiego, o subwencyę na restauracyę kościoła.
405. L. s. 532. Towarzystwo budowy kaplicy w Jaremczu, przez p. Ochrymowicza, o subwencyę.
406. L. s. 533. Komitet dla założenia parku dla młodzieży w Kołomyi, przez p. Jordana, o subwencyę.
407. L. s. 534. Biblioteka uczniów prawa uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, przez p. Zolla, o subwencyę.
408. L. s. 535. Dom pracy w Krakowie, przez tegoż p., o stałą subwencyę.
409. L. s. 536. Bursa nauczycielska w Krakowie, przez p. Bobrzyńskiego, o subwencyę.
410. L. s. 537. Konwent Bonifratrów w Krakowie, przez p. Weigla, o subwencyę.
411. L. s. 538. Komitet cerkiewny w Monastyrzu Dereżyckim, przez p. Sawczaka, o zapomogę dla tamtejszej cerkwi.
412. L. s. 539. Towarzystwo „Ruslan“ we Lwowie, przez p. Wachnianina, o zapomogę.
413. L. s. 540. Towarzystwo koloni wacacyjnych dla dziewcząt we Lwowie, przez p. Romanowicza, o stały zasiłek.
414. L. s. 541. Stowarzyszenie rękodzielnicze „Gwiazda“ we Lwowie, przez tegoż p. o zasiłek.
415. L. s. 542. Towarzystwo nauczycieli szkół ludowych we Lwowie przez p. Loewensteina, o subwencyę.

416. L. s. 543. Towarzystwo filologiczne we Lwowie, przez p. Pilata o zasiłek dla czasopisma „Eos“.
417. L. s. 544. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, przez p. Barwińskiego, o zapomogę dla czasopisma „Uczytel“.
418. L. s. 545. To samo przez tegoż p. o zapomogę dla czasopisma „Dzwonok“.
419. L. s. 546. To samo przez tegoż p., o zapomogę dla zakładu wychowawczego pod wezwaniem św. Mikołaja.
420. L. s. 547. Internat dla uczniów seminarium nauczycielskiego w Sokalu, przez p. Kraińskiego, o subwencyę.
421. L. s. 548. Bursa imienia J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
422. L. s. 549. Bursa im. Stefana Batorego w Wadowicach, przez tegoż p., o subwencyę.
423. L. s. 550. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Nowym Sączu, przez tegoż p., jak wyżej.
424. L. s. 551. Takie same w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego, jak wyżej.
425. L. s. 552. Towarzystwo „Przyjaźń“ w Rzeszowie, przez tegoż p., jak wyżej.
426. L. s. 553. Towarzystwo św. Wincetego à Paulo w Rzeszowie, przez tegoż p., jak wyżej.
427. L. s. 554. Ochronka dla dzieci w Rzeszowie, przez tegoż p., jak wyżej.
428. L. s. 555. Zakład księdza Bosco w miejscu Piastowem, przez p. Cieleckiego, o zapomogę.
429. L. s. 556. Dr. Smolka Stanisław, profesor uniwersytetu Jagiellońskiego, przez p. Abrahamowicza, o subwencyę na cele poszukiwań archiwum Watykańskiego w Rzymie.
430. L. s. 557. Towarzystwo rolnicze w Krakowie, przez p. Czeczka, o subwencyę dla „Towarzystwa hodowców polskiego bydła czerwonego“.
431. L. s. 558. Lewicki Michał, gr. kat. poroch, przez p. Barwińskiego, o subwencyę na cele misyjne w Szczurowicach.
432. L. s. 559. Gniewosz Władysław, przez p. Merunowicza, o reformę instytucji straży polowej.
433. L. s. 560. Kominkowski Julian, przez p. Ochrymowicza, o zasiłek na wydanie poematu religijnego.
434. L. s. 563. Wierciński Kazimierz przez p. Soleskiego, o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.
435. L. s. 564. Pol Juliusz przez p. Brykczynskiego, jak wyżej.
436. L. s. 565. Janowska Bronisława, przez p. Kraińskiego, jak wyżej.
437. L. s. 566. Kottłowska Władysława, artystka sceny lwowskiej, przez p. Soleskiego, o subwencyę na kształcenie się w sztuce dramatycznej.
438. L. s. 567. Zawistowska Wanda, przez p. St. Jędrzejowicza, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
439. L. s. 568. Kasznica Teresa, przez p. Romanowicza, jak wyżej.
440. L. s. 569. Rojek Helena, przez p. Weigla, jak wyżej.
441. L. s. 571. Nosalewicz Aleksander, przez p. Sawczaka, o zapomogę na kształcenie się w śpiewie.
442. L. s. 572. Baranowska Julia, przez p. Marchwickiego, o subwencyę na kształcenie się w muzyce.
443. L. s. 573. Bobilewicz Leopold, przez p. Weigla, jak wyżej.
444. L. s. 574. Karwacki Władysław, przez p. Klemensiewicza, o pożyczkę na za

- łożenie pracowni motorów elektrycznych.
445. L. s. 575 Wiszniewski Karol, szewc, przez p. Soleskiego, o zapomogę.
446. L. s. 576 Dr. Gluziński i Dr. Rydygier, dyrektorowie klinik we Lwowie przez p. Jordana, o utworzenie stypendyów dla elewów kliniki lekarskiej i chirurgicznej.
447. L. s. 577, Dr. Jajus Miron, sekundarysz szpitala powszechnego w Sokalu przez p. Wachnianina, o veniam aetatis.
448. L. s. 578. Dr. Zagórski Adam sekundarysz szpitala powszechnego w Rzeszowie, przez p. Jabłońskiego, o veniam aetatis.
449. L. s. 579. Sternoława Emilia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez p. Skałkowskiego, o dar z ła-ski.
450. L. s. 580. Kunischowa Zofia, wdowa po protokoliście Wydziału krajowego, przez p. Wiśniewskiego, o zapomogę.
451. L. s. 581. Krzeczowska Eugenia, sierota po kanceliście Wydziału krajowego, przez p. Soleskiego, o przedłużenie pencyi sierocińskiej.
452. L. s. 582. Zielińska Julia, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, przez tegoż p., o dożywotnią pensję dla córki Maryi.
453. L. s. 583. Baranowka Augusta, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego przez p. Barwińskiego, o dar z ła-ski.
454. L. s. 584. Birgfellnerowa Julia wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, przez p. Kraińskiego, o zapomogę dla córki Wiktoryi.
455. L. s. 585. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze okręgowym, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie pensyi.
456. L. s. 586. Waydowska Julia, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Machwickiego, o zapomogę.
457. L. s. 587. Schmid Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle, przez tegoż p. jak wyżej.
458. L. s. 588. Hankiewicz Eugenia, wdowa po gr.-kat. parochu, przez p. Soleskiego, jak wyżej.
459. L. s. 589. Czarnecka Władysława, wdowa po gr.-kat. parochu, przez p. Ochrymowicza, jak wyżej.
460. L. s. 590. Stogran Piotr, przez p. Franc. Jędrzejowicza, jak wyżej.
461. L. s. 591. Wydział pow. w Gródku, przez p. Merunowicza o podwyższenie funduszu dla subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych i o zasilenie zakładowego funduszu pożyczkowego.
462. L. s. 592. Gm. Majdan, przez p. Okuniewskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Zofii N.
463. L. s. 593. Gm. Skomielną Białą przez p. Średniawskiego, o wyjednanie datku z funduszu religijnego na utrzymanie księdza przy tamtejszym kościele.
464. L. s. 594. Gm. Rabka, przez tegoż p., o wyjednanie zaprowadzenia w tej miejscowości stałej apteki.
465. L. s. 595. Rada szkolna miejsc. w Grzegórkach, przez p. Zolla, o zrównanie płac nauczycielskich.
466. L. s. 596. Nauczyciele w Żurawnie, przez p. Abancourta, o polepszenie bytu materyalnego.
467. L. s. 597. Nauczyciele w Krowodrzy, przez p. Zolla, o zrównanie płac, względnie przeniesienia ich do II. klasy płac.
468. L. s. 598. Nauczyciele w Łobzowie, przez tegoż p., o podwyższenie płac

469. L. s. 599. Nauczyciele w Wadowicach, przez p. Styłę, jak wyżej.
470. L. s. 600. Nauczyciele w Bochni, przez p. Zolla, o przeniesienie ich do wyższej klasy płac.
471. L. s. 601. Maziarski Józef, nauczyciel, przez p. Czartoryskiego, o przeniesienie w stan spoczynku, z przyznaniem pełnej płacy.
472. L. s. 602. Czeremuga Antoni, nauczyciel, przez p. Średniawskiego, o policzenie lat służby.
473. L. s. 603. Japowa Marya, nauczycielka, przez p. Klemensiewicza, o emeryturę.
474. L. s. 604. Lewicka Sydonia, wdowa po nauczycielu, przez p. Fruchtmana, o podwyższenie pensji lub udzielenie zapomogi.
475. L. s. 605. Panek Rozalia, wdowa po nauczycielu, przez p. Średniawskiego, o zapomogę.
476. L. s. 606. Gaczkowa Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Styłę, o wsparcie.
477. L. s. 607. Jarocka Franciszka, wdowa po nauczycielu, przez p. Soleskiego, o stałe zaopatrzenie.
478. L. s. 608. Węgrzyn Jan, b. dozorca chorych w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, przez p. Michalskiego, o zapomogę lub podwyższenie emerytury.
479. L. s. 609. Gm. Czarnokońce Małe, przez p. Gołuchowskiego, przeciw tworzeniu gmin zbiorowych.
480. L. s. 610. Gm. Czarnokoniecka Wola, przez tegoż p., jak wyżej.
481. L. s. 611. Gm. Czarnokońce Wielkie, przez tegoż p., jak wyżej.
482. L. s. 612. Gm. Horodnica, przez tegoż p., jak wyżej.
483. L. s. 613. Gm. Kopeczyńce, przez tegoż p., jak wyżej.
484. L. s. 614. Gm. Kluwince, przez tegoż p., jak wyżej.
485. L. s. 615. Gm. Probuźna, przez tegoż p., jak wyżej.
486. L. s. 616. Gm. Peremiłów, przez tegoż p., jak wyżej.
487. L. s. 617. Gm. Samołużkowce, przez tegoż p., jak wyżej.
488. L. s. 618. Gm. Suchostaw, przez tegoż p., jak wyżej.
489. L. s. 619. Gm. Tłustenkie, przez tegoż p., jak wyżej.
490. L. s. 620. Gm. Żubińce, przez tegoż p., jak wyżej.
491. L. s. 621. Wydział pow. w Śniatynie, przez p. Krzysztofowicza, o podwyższenie funduszu na subwencyonowanie dróg powiatowych i gminnych i o zasilenie zakładowego funduszu pożyczkowego.
492. L. s. 622. Ten sam, przez tegoż p., o wyjednanie dla gm. Rożnów zezwolenia na pobór surowicy solnej ze źródeł gm. Stary Kossów.
493. L. s. 623. Ten sam, przez tegoż p., o zezwolenie tamt. powiatowi na zaciągnięcie pożyczek, w sumie 20.000 i 250.000 złr.
494. L. s. 624. Ten sam, przez tegoż p., o uznanie konieczności budowy szpitala powsz. w Śniatynie i udzielenie na ten cel subwencji.
495. L. s. 625. Towarzystwo „Szkilna Pomiech“ w Kołomyi, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
496. L. s. 626. Bractwo św. Michała Archanioła w Kołomyi, przez tegoż p. o zapomogę dla bursy.
497. L. s. 627. Kalczyński Włodzimierz, nauczyciel, przez p. Merunowicza o

- pięciolecia i wynagrodzenie za kierownictwo szkołą.
498. L. s. 630. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, przez p. Zdzisława Tarnowskiego, o ukrajowienie powiat. drogi Tarnobrzeg-Majdan.
499. L. s. 631. Ten sam, przez tegoż p., o powiększenie funduszu na subwencjonowanie dróg powiatowych i gminnych, i o zasilenie zakładowego funduszu pożyczkowego.
500. L. s. 632. Ten sam, przez tegoż p., o utworzenie szkoły średniej z siedzibą w Tarnobrzegu.
501. L. s. 633. Ten sam, przez tegoż p., o zniesienie §. 12 ustawy o Repr. powiatowej.
502. L. s. 634. Gmina Tarnobrzeg, przez tegoż p., o pożyczkę na regulację i brukowania rynku.
503. L. s. 635. Gminy: Koźmierzów, Mokrzychów, Nadbrzezie, Ostrówek, Sielec i Wielowieś, powiatu Tarnobrzeg przez tegoż p., o zwolnienie od opłacania dyet urzędnikom rewidującym miary i wagi.
504. L. s. 636. Te same, przez tegoż p., o uwolnienie od opłacania sierzanta powiatowego za rewizye ksiąg wojskowych urlopników i rezerwistów i od ponoszenia kosztów druków.
505. L. s. 637. Te same przez tegoż p. o uwolnienie od myta podwód używanych w celach religijnych.
506. L. s. 638. Te same, przez tegoż p., o oddanie odsypisk rzecznych właścicielom przyległych gruntów.
507. L. s. 639. Te same, przez tegoż p., o porobienie przekopów dla odprowadzenia wód z gruntów i pastwisk.
508. L. s. 640. Te same, przez tegoż p., o zaprowadzenie na targach publicznych wag decymalnych.
509. L. s. 641. Te same jak wyżej przez tegoż p., o cofnięcie datków konkurencyjnych nałożonych na cele konserwacyi i obwałowania rzeki Trześniówki.
510. L. s. 642. Te same, przez tegoż p., o wolny przejazd na kolejach dla powołanych do służby wojskowej.
511. L. s. 643. Te same, przez tegoż p., o utworzenie funduszu parcelacyjnego.
512. L. s. 644. Te same, przez tegoż p., o zniesienie ustawy o licencyonowaniu buhai.
513. L. s. 645. Te same przez tegoż p., o połączenie obszarów dworskich z gminami, a przeciw gminom zbiorowym.
514. L. s. 646. Te same, przez tegoż p., o utworzenie szkoły koszykarstwa w Nadbrzeziu.
515. L. s. 647. Te same, przez tegoż p., o zniesienie rewizorów bydła i przydzielenie tej czynności naczelnikom gmin.
516. L. s. 548. Te same, przez tegoż p., o odpisanie podatków za r. 1897.
517. L. s. 649. Te same, przez tegoż p., o zorganizowanie taniego kredytu dla włościan.
518. L. s. 650. Te same, przez tegoż p., o zniżenie ceny soli kuchennej.
519. L. s. 651. Te same, przez tegoż p., przeciw ograniczeniu podzielnosci gruntów i przeciw podzielnosci pastwisk.
520. L. s. 652. Te same, przez tegoż p., przeciw ustawie o rybołówstwie.
521. L. s. 653. Te same, przez tegoż p., przeciw zamykaniu jarmarków na bydło i trzodę z powodu zarazy pyskwo-racicowej.
522. L. s. 654. Gm. Żupawa, przez tegoż p., o zniżenie podatku gruntowego

- i uchylenie dokuczliwości ze strony straży rzecznej.
523. L. 655. Gmina Żabno z przysiółkiem Grobczyn, przez tegoż p., o nadanie prawa poboru opłat za przewóz na Sanie.
524. L. s. 656. Gmina Dęba, przez tegoż pośła, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
525. L. s. 657. Ta sama, przez tegoż p. o zapomogę na regulacji rzeki.
526. L. s. 658. Gmina Wrzowy, przez tegoż p., o uwolnienie od płacenia datków konkurencyjnych do regulacji rzeki Łęgu.
527. L. s. 659. Gmina Motycze poduchowne przez tegoż p., j. w.,
528. L. s. 660. Gmina Mokrzychów i Stale przez tegoż p., o zniesienie ustawy rybackiej co do małych dopływów.
529. L. s. 661. Gmina Charzewice, Brandwica i Pilchów, przez tegoż p. o zmianę ustawy o ochronie budowli wodnych.
530. L. s. 662. Bochniewicz Michał, nauczyciel, przez tegoż p., o zapomogę.
531. L. s. 663. Siekiński Jan, nauczyciel, przez tegoż p., o policzenie czasu służby.
532. L. s. 664. Gmina Dąbrowica, przez tegoż p., z 18. różnymi postulatami.
533. L. s. 665. Mączka Jan i towarzysz, przez tegoż p., z 13 różnymi postulatami.
534. L. s. 666. Wydział powiatowy w Przemyslanach, przez p. Romana Potockiego o zaopiekowanie się projektowaną budową kolei żelaznej Zadwórze-Przemysłany-Rochatyn.
535. L. s. 667. Gmina Staremiasto przez p. Bielańskiego o spowodowanie opłacania przez c. k. Rząd czynszu za używanie realności miejskiej na pomieszczenie biur Sądu powiatowego.

Wniesione po dzień 17. stycznia 1898.

536. L. s. 668. Wydział pow. w Brzesku, przez p. Bernadzikowskiego, o zmianę przepisów policyjno-weterynaryjnych.
537. L. s. 669. Wydział pow. w Mielcu, przez p. Reya, o pożyczkę dla rolników na zasiewy wiosenne.
538. L. s. 670. Wydział pow. w Ropczycach, przez p. Michałowskiego, o subwencyę na cele drogowe.
539. L. s. 671. Ten sam, przez tegoż p., o przeprowadzenie odwodnienia łąk w gminach Czarna, Krzywa, Boreczek.
540. L. s. 672. Ten sam, przez tegoż p., o subwencyę na otwarcie szkół przemysłowych w powiecie.
541. L. s. 673. Ten sam, przez tegoż p., o subwencyę na budowę drogi Strzyżów-Sędziszów-Kolbuszowa.
542. L. s. 674. Gmina wiejska Skole, przez p. Bojkę, przeciw wcieleniu jej do związku gminy miejskiej Skole.
543. L. s. 675. Członkowie gminy wiejskiej Skole, przez tegoż p., j. w.
544. L. s. 676. Gmina Żółkiew, przez p. Starzyńskiego, o utworzenie gimnazjum lub szkoły realnej w Żółkwi.
545. L. s. 677. Gmina Sielec, przez p. Kraińskiego, o subwencyę na zalesienie wydym piaszczystych.
546. L. s. 678. Gmina Białoboki, przez p. Żardeckiego, o niżenie prestacyi szkolnej
547. L. s. 679. Gmina Ostrów i Białoboki, przez tegoż p., przeciw ustawie o komasacji gruntów.

548. L. s. 680. Te same, przez tegoż p., o połączenie obszarów dworskich z gminami.
549. L. s. 681. Gminy Gosławice i Wierchostawice, przez p. Sanguszkę, o rozdzielenie ich pod względem administracyjnym na dwie osobne gminy.
550. L. s. 682. Gminy Wojaszówka, Przybówka i Widacz, przez p. Datę o subwencję na budowę ławy na Wisłoku pod Łączkami.
551. L. s. 683. Gminy Jastrząbka nowa i Żukowice nowe, przez p. Brykczyńskiego, o zapomogę na wybudowanie kościółka.
552. L. s. 684. Gmina Łoniowy, przez p. Bernadzikowskiego, o zasiłek na budowę szkoły.
553. L. s. 685. Gmina Doły, przez tegoż p., j. w.
554. L. s. 686. Gmina Byszów, przez p. Krańskiego, o odpisanie zaległej prestacyi na płacę nauczyciela.
555. L. s. 687. Gmina Mielec, przez p. Krempe, o przyzwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
556. L. s. 688. Gmina Dankowice, przez p. Bojkę, o zapomogę na budowę spalonego kościoła.
557. L. s. 689. Gminy Korczyn, Kruszelnica, Jamielnica, Podhorodce, Urycz i Sopot, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o rekonstrukcję drogi i budowę mostu na rzece Stryju.
558. L. s. 690. Towarzystwo gospodarskie w Stryju, tudzież gminy obszary dworskie etc. powiatów Stryjskiego i Żydaczowskiego, przez tegoż p., o subwencję na budowę kolei Stryj-Chodorów.
559. L. s. 703. Gmina Terszaków, przez p. Jaklińskiego, o pożyczkę lub zapomogę.
560. L. s. 704. Gmina Manasterzec, przez tegoż p., j. w.
561. L. s. 705. Rada szkolna miejscowa w Stryju, przez p. Karola Dzieduszyckiego, o przeniesienie tamt. nauczyciela do wyższej klasy płac.
562. L. s. 706. Nauczyciele w Nowym Sączu, przez p. Soleskiego, o понижение lat służбы.
563. L. s. 707. Ci sami, przez tegoż pośła, o dodatek drożызнианы.
564. L. s. 708. Nauczyciele w Brodach, przez tegoż pośła, o przeniesienie ich do wyższej klasy płac.
565. L. s. 709. Nauczyciele w Knihininie, przez tegoż pośła, jak wyżej.
566. L. s. 710. Nauczyciele w Jasle, przez tegoż pośła, jak wyżej.
567. L. s. 711. Nauczyciele w Pilźnie, przez p. Warzechę, o zmianę ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
568. L. s. 712. Nauczycielstwo z okręgu Pilzna, przez tegoż pośła, jak wyżej.
569. L. s. 713. Nauczyciele z okolicy Bursztyna, przez p. Mikołaja Torosiewicza, jak wyżej.
570. L. s. 714. Nauczyciele w Kętach przez p. Kramarczyka, jak wyżej.
571. L. s. 715. Nauczyciele w Klikowej, przez p. Brykczyńskiego, o podwyższenie płac lub o dodatek drożызнианы.
572. L. s. 716. Bienia Stanisław, nauczyciel, przez p. Zdzisława Skrzyńskiego, o polepszenie bytu materyalnego.
573. L. s. 717. Gąsior Marcin, nauczyciel przez tegoż pośła, j. w.
574. L. s. 718. Bielawski Józef, nauczyciel przez p. Szczepanowskiego, o przyznanie odjętego pięciolecia.

575. L. s. 719. Szabel Aleksander, emerytowany nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o podwyższenie pięciolecia i policzenie lat służby.
576. L. s. 721. Sygnarski Roman, nauczyciel przez p. Boikę, o dodatek osobisty lub zapomogę.
577. L. s. 722. Wiszniewski Michał, nauczyciel, przez p. Władysława Czaykowskiego, o przyznanie wyższej płacy.
578. L. s. 723. Ziółowski Erazm, nauczyciel, przez p. Vayhingera, o podwyższenie emerytury lub o zapomogę.
579. L. s. 724. Tatara Jan, nauczyciel, przez p. Średniawskiego, o zapomogę.
580. L. s. 725. Gigoń Michał, nauczyciel, przez p. Styłę o zapomogę.
581. L. s. 726. Cetnarowski Feliks, emerytowany nauczyciel, przez p. Weigla o zapomogę.
582. L. s. 727. Łysakowska Marcela, nauczycielka, przez p. Ochrymowicza, o dodatek pięcioletni.
583. L. s. 728. Wolińska Władysława, żona b. nauczyciela, przez p. Vayhingera, o przyznanie jej pensyi i dodatku dla dzieci.
584. L. s. 729. Małopolska Julia, wdowa po nauczycielu, przez p. Bernadzikowskiego, o pensyę wdowią.
585. L. s. 731. Welfeldowa Regina, wdowa po nauczycielu, przez p. Goldmana, o pensyę wdowią i dodatek dla dzieci.
586. L. s. 732. Mościcka Petronela, wdowa po nauczycielu, przez p. Vayhingera, o podwyższenie pensyi i o zapomogę.
587. L. s. 733. Warecka Marya wdowa po nauczycielu przez p. Żardeckiego, o pensyę wdowią.
588. L. s. 734. Zalewska Ludwika, wdowa po nauczycielu, przez p. Weigla, o zapomogę.
589. L. s. 735. Janikowa Alfonsyna, wdowa po nauczycielu, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
590. L. s. 736. Sękowska Antonina, wdowa po nauczycielu, przez tegoż posła, jak w.
591. L. s. 737. Izba lekarska we Lwowie, przez p. Jaklińskiego, o policzenie lat służby szpitalnej stabilizowanym lekarzom.
592. L. s. 738. Związek polskich gimnastycznych towarzystw „Sokolich“ we Lwowie, przez posła Merunowicza, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwa podręczników do nauki gimnastyki.
593. L. s. 739. Przytulisko św. Józefa dla sierót we Lwowie, przez p. Wereszczyńskiego, o subwencyę.
594. L. s. 740. Komitet wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie, przez p. Rayskiego, o podwyższenie subwencyi.
595. L. s. 741. Internat dla kandydatów nauczycielskich, im. św. Jozafata we Lwowie, przez p. Pilata, o subwencyę.
596. L. s. 742. Towarz. „Proświta“ we Lwowie, przez p. Sawczaka, o zapomogę dla wydawnictw swoich i dla wędrownych nauczycieli gospodarstwa tudzież o fundusz na pożyczki dla sklepików i kas pożyczkowych przy czytelniach Towarzystwa.
597. L. s. 743. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, przez p. Szczepanowskiego, o subwencyę na koszt walnego zgromadzenia.
598. L. s. 744. Czytelnia akademicka we Lwowie, przez p. Rehmana, o subwencyę.
599. L. s. 745. Towarz. „Ruska Besida“ we Lwowie, przez p. Zajączkowskie-

- go, o podwyższenie subwencji, dla ruskiej narodowej sceny.
600. L. s. 746. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków dyecezyi Lwowskiej, przez p. Czechowicza, o ustanowienie stałych płac dla diaków.
601. L. s. 747. To samo, przez tegoż posła o zapomogę.
602. L. s. 748. To samo — dyecezyi Przemyskiej, przez tegoż posła, o ustanowienie stałych płac dla diaków.
603. L. s. 749. To samo, przez tegoż posła, o zapomogę.
604. L. s. 750. To samo — dyecezyi Stanisławowskiej, przez tegoż posła, o ustanowienie stałych płac dla diaków.
605. L. s. 751. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków dyecezyi Stanisławowskiej, przez tegoż posła, o zapomogę.
606. L. s. 752. Towarz. tkackie w Glinianach, przez p. Szczepanowskiego, o subwencyę na wysłanie wyrobów tkackich na wystawę paryską.
607. L. s. 753. Stowarzyszenie rękodzieln. „Gwiazda“ w Brodach, przez p. Sałę, o zapomogę.
608. L. s. 754. Komitet parafialny, rz. kt. w Kutach, przez p. Pilata, o pożyczkę na dokończenie tamtejszego kościoła.
609. L. s. 755. Bursa gimnazyalna w Samborze, przez p. Słotwińskiego, o zasiłek.
610. L. s. 756. Komitet obywatelski prowincjonalny, przez p. Brykczyńskiego. o znaczniejszą pomoc materyalną dla teatru im. Aleksandra hr. Fredry.
611. L. s. 757. Strzałkowska Zofia, przez p. Marchwickiego. o subwencyę dla prywat. żeńskiego seminaryum nauczycielskiego we Lwowie.
612. L. s. 758. Złatkies Chuna, przez p Ochrymowicza, o pożyczkę na rozszerzenie garbarni.
613. L. s. 759. Stadtlberger Rozalia, przez posła Vayhingera, o zapomogę na kształcenie córki Władysławy w zawodzie nauczycielskim.
614. L. s. 760. Żurakowska Aniela, przez p. Szczepanowskiego o stypendyum na kształcenie się w śpiewie.
615. L. s. 761. Uruski Antoni przez p. Michalskiego o stypendyum na kształcenie się w muzyce.
616. L. s. 762. Szalij Stanisław, nauczyciel szkoły rolniczej w Dublanach przez Jędrzejowicza o pięciolecie.
617. L. s. 763. Birecka Anna, wdowa po gr. kat. parochu przez p. Sawczaka o pensyę wdowią.
618. L. s. 764. Podłuska Wanda, sierota po gr. kat. parochu przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
619. L. s. 765. Strnad Kornelia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego przez p. Rayskiego o zapomogę.
620. L. s. 766. Łopuszańska Walerya, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego przez p. Olpińskiego o zapomogę.
621. L. s. 767. Policzowa Dorota, wdowa po stróżu Wydziału krajowego przez p. Hozarda o stałe zaopatrzenie i o zapomogę.
622. L. s. 768. Gusztzywa Aniela, wdowa po froterze Wydziału krajowego przez p. Merunowicza j. w.
623. L. s. 769. Barków Teodor, emeryt. konduktor dróg krajowych przez p. Abrahamowicza o podwyższenie emerytury.
624. L. s. 770. Hlawaty Józefa, wdowa po konduktorze dróg krajowych przez p. Krzysztofowicza o zapomogę i podwyższenie datku dla dzieci.

625. L. s. 771. Rondewaldowa, Eleonora, wdowa po konduktorze dróg krajowych przez p. Koziebrodzkiego o zapomogę.
626. L. s. 772. Zalewska Marya, wdowa po prywatnym oficjaliście przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
627. L. s. 773. Graboś Benedykt przez p. Andrzeja Potockiego o wsparcie.
628. L. s. 774. Strusowa Teofila przez p. Zdzisława Skrzyńskiego o zapomogę.
629. L. s. 775. Matkowska Walerya przez p. Reya o zapomogę.
630. L. s. 777. Ploder Karolina, wdowa po dytaryuszu Wydziału krajowego przez p. Marchwickiego o jednorazowy dar z łaski.
631. L. s. 778. Bogusz z Ziemblie Wiktor, emeryt, oficyał szpitala krajowego przez p. Wiktora Czaykowskiego o podwyższenie emerytury.
632. L. s. 779. Kohut Dmytro przez p. Barwińskiego o zwrot uiszczonych kosztów leczenia za syna Jana.
633. L. s. 780. Kubetius Jan, nauczyciel przez tegoż p. o polepszenie bytu materialnego.
634. L. s. 781. Gądowa Marya, wdowa po nauczycielu przez p. Sozańskiego o wsparcie.
635. L. s. 782. Wiśniewska Marya przez p. Szczepanowskiego o subwencyę na kształcenie się w spiewie.
636. L. s. 783. Czarnek Franciszka, wdowa po nauczycielu przez p. Okuniewskiego o zapomogę.
637. L. s. 784. Towarzystwo nauczycieli ludowych Galicyi w Nowym Sączu przez p. Dunajewskiego o polepszenie bytu materialnego nauczycielstwu.
638. L. s. 785. Towarzystwo „Lutnia“ we Lwowie przez p. Marchwickiego o subwencyę.
639. L. s. 786. Gmina Kutry przez p. Jaworskiego o uchylenie krzywd spowodowanych budową kanału z Ciszek do Łabacza.
640. L. s. 787. Gmina Rozwał przez p. Okuniewskiego o obsadzenie posady nauczyciela przy tamtejszej szkole.
641. L. s. 788. Gmina Wola Matyaszowa przez tegoż p. o wyłączenie jej z okręgu c. k. Sądu i Urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przydzielenie do takiego okręgu w Lisku.
642. L. s. 790. Wydział powiatowy w Bochni przez p. Hoszarda o zezwolenie gminie Niepołomice na pobór opłat konsumcyjnych od napojów gorących i piwa.
643. L. s. 791. Towarzystwo pedagogiczne w Bochni przez p. Weigla o uregulowanie stanowiska i płac nauczycieli szkół ludowych.
644. L. s. 792. Redakcyja Dwutygodnika katechetycznego w Tarnowie przez p. Reya o subwencyę.
645. L. s. 793. Werner Franciszek, oficyał szpitala św. Łazarza przez p. Weigla o darowania mu nałożonej przez Wydział krajowy kary pieniężnej.
646. L. s. 794. Ten sam przez tegoż p. o veniam studiorum.
647. L. s. 795. Kudłęk Elżbieta, wdowa po posługaczu szpitala św. Łazarza przez tegoż p. o dar z łaski.
648. L. s. 796. Sienkiewicz Marya przez p. Hoszarda o subwencyę na kształcenie się w spiewie.
649. L. s. 797. Gmina Horodenka przez p. Theodorowicza o przeniesienie zaporzy mytniczej na gościńcu rządowym Uścieszko-Kołomyja.
650. L. s. 798. Ta sama przez tegoż p. o załatwienie sprawy budowy szkoły w Horodence.
651. L. s. 799. Cichański Jan, b. nauczyciel przez p. Sawczaka o emeryturę.

652. L. s. 800. Bratnia pomoc uczniów akademii weterynaryjnej we Lwowie przez p. Jordana o zapomogę.
653. L. s. 801. Nauczyciele okręgu Rożniatów przez p. Niebyłowca o polepszenie bytu materialnego.
654. L. s. 803. Gmina Malechów przez p. Merunowicza o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Andrzeja Maliny recte Bubes.
655. L. s. 804. Gmina Zamarstynów przez tegoż p. o regulacyę rzeki Pełtwi.
656. L. s. 805. Wydział powiatowy w Jaworowie przez tegoż p. o przyspieszenie akcyi pomocniczej dla ludności powiatu dotkniętej nieurodzajem.
657. L. s. 806. Towarzystwo ogrodniczo-pszczelnicze we Lwowie przez tegoż p. o subwencyę.
658. L. s. 807. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu przez p. Zdzisława Tarnowskiego o przyzwolenie gminie Rozwadów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa.
659. L. s. 808. Gmina Skowierzyn przez tegoż p. o przyjęcie na fundusz krajowy przypadającego na gminę datku konkurencyjnego do regulacyi rzeki Łęgu.
660. L. s. 809. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jaworowie przez p. Szepetyckiego o zapomogę.
661. L. s. 810. Bractwo „Górnej Cerkwi“ w Jaworowie przez tegoż p. o zasiłek na restauracyę starożytnej dzwonnicy.
662. L. s. 811. Bursa chrześcijańska w Brodach przez p. Barwińskiego o zapomogę.
663. L. s. 812. Redakcyja „Posłannika“ i „Kniżyczek misyjnych“ w Łąpszynie przez p. Czechowicza o subwencyę.
664. L. s. 813. Iwasiuk Mikołaj, artysta-malarz przez p. Barwińskiego o zapomogę.
665. L. s. 814. Łoś z Grodkowa hr. Adolf urzędnik przez Wydział krajowy o veniam studiorum.
666. L. s. 815. Zakrzewska Maryanna, wdowa po sekretarzu Wydziału kraj., przez p. Abrahamowicza o dar z łaski.
667. L. s. 816. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej przez p. Sałę o pobudowanie drogi krajowej Brody-Łopatyn - Radziechów - Witków-Sokal.
668. L. s. 817. Gmina Dobromil przez p. Gniewosza o wyłączenie gminy i obszaru dworskiego Huczko ze związku szkolnego z gminą Dobromil i odpisanie tej ostatniej gminie zaległych prestacyi szkolnych.

Wniesione po dzień 19. stycznia 1898.

669. L. s. 818. Gmina Riczka, przez p. Zaleskiego, o zapomogę na odbudowę dróg gminnych.
670. L. s. 819. Gmina Sulimów, przez p. Wachnianina, o zapomogę na dokończenie cerkwi.
671. L. s. 820. Wydział powiat. w Gorlicach, przez p. Adama Skrzyńskiego, o reformę ustawy policyjno-weterynaryjnej.
672. L. s. 821. Gmina Ziempiawa, przez p. Krempe, o pobudowanie drogi od Górek przez Czerwin, Trzcianę, Wolę Mielecką do Mielca.
673. L. s. 822. Gmina Breń osuchowski, przez tegoż p., j. w.
674. L. s. 823. Gmina Czermin, przez tegoż p., j. w.
675. L. s. 824. Gmina Łysaków, przez tegoż p., j. w.

676. L. s. 825. Gmina Wola Ottalążka, przez tegoż p., j. w.
677. L. s. 826. Gmina Knwęczyn, przez tegoż p., j. w.
678. L. s. 827. Gmina Hohenbach, przez tegoż p., j. w.
679. L. s. 828. Nauczyciele w Bełzie przez p. Wachnianina, o zrównanie ich z płacami urzędników państwowych.
680. L. s. 829. Szczerbowa Joanna, nauczycielka, przez p. Wachnianina, o policzenie lat służby.
681. L. s. 830. Fyda Jan, nauczyciel, przez p. Soleskiego, o policzenie lat służby.
682. L. s. 831. Machalska Felicja, wdowa po nauczycielu, przez p. Kraińskiego, o dar z łaski.
683. L. s. 832. Wysoczański Józef, nauczyciel, przez p. Kraińskiego, o policzenie lat służby.
684. L. s. 833. Łękawska Aniela, nauczycielka, przez p. Władysława Czaykowskiego, o policzenie lat służby.
685. L. s. 834. Bazar Kółka rolniczego w Czernichowie, przez p. Czecha, o darowanie mu wypożyczonych od Wydziału krajowego maszyn mleczarskich.
686. L. s. 835. Gocki Bronisław, paroch w Ostrowie, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę na restaurację cerkwi.
687. L. s. 836. Konwent SS. Sakramentek we Lwowie, przez p. Merunowicza, o subwencyę na restaurację budynku klasztornego.
688. L. s. 837. Rudnicki Artur, przez p. Bojkę o zapomogę.
689. L. s. 838. Włodarski Tadeusz, przez p. Milana, o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.
690. L. s. 839. Gojski Roman, przez p. Dr. Władysława Czaykowskiego, o subwencyę na kształcenie córki Maryi w gimnazyum.
691. L. s. 840. Komitet parafialny grec. kat. w Chudakowcach, przez p. Niebyłowca, o zapomogę na budowę plebanii.
692. L. s. 841. Stasiów Łukasz, wieśniak, przez p. Okuniewskiego, z zażaleniem na straż leśną kameralną.
693. L. s. 842. Gmina Biłka Królewska, przez p. Merunowicza, o zmianę sposobu ściągania prestacyi szkolnej.
694. L. s. 843. Gmina Barszczowice, przez p. Merunowicza, o zmianę kierunku budowy łożyska Pełtwi na gruntach gminnych.
695. L. s. 844. Urząd parafialny gr. kat. w Barszczowicach, przez tegoż p., o regulacyi rzeki Pełtwi.
696. L. s. 845. Młotek Maryan, nauczyciel przez tegoż p., o policzenie lat służby.
697. L. s. 857. Wydział powiatowy w Rzeszowie, przez p. Stanisława Jędrzejowicza, o uznanie drogi powiatowej Rzeszów-Głogów-Widelki za krajową
698. L. s. 858. Gmina Sanniki, przez p. Stadnickiego, o subwencyę na cele melioracyjne.
699. L. s. 859. Gmina Niebocko, przez p. Zdzisława Skrzyńskiego, o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela i utrzymanie szkoły.
700. L. s. 860. Członkowie gminy Buczkowice, przez p. Kramarczyka, o uchylenie zakazu co do naprawy starej drogi gminnej.
701. L. s. 861. Zarząd dóbr i gmina Podhorce tudzież gminy okoliczne, przez p. Gnoińskiego o pobudowanie drogi krajowej z Ożydowa lub Oleska do Podhorzec.
702. L. s. 862. Drozd Stanisław, nauczyciel.

- przez p. Stanisława Jędrzejowicza o zapomogę.
703. L. s. 863. Nowacka Marya, nauczycielka, przez p. Koziebrodzkiego o policzenie lat służby.
704. L. s. 864. Dolińska Paulina, wdowa po nauczycielu, przez p. Olpińskiego, o przedłużenie dodatku na wychowanie córki.
705. L. s. 865. Czechowicz Teresa, wdowa po nauczycielu, przez p. Michalskiego, o zapomogę.
706. L. s. 866. Towarzystwo św. Wincen- tego a Paulo w Drohobyczu, przez p. Wiśniewskiego, o zapomogę.
707. L. s. 867. Bursa im. Adama Mickie- wicza w Drohobyczu, przez tegoż p., o zapomogę.
708. L. s. 868. Kasa pożyczkowa w La- chowcach, przez p. Kulczyckiego o po- życzkę.
709. L. s. 869. Stowarzyszenie rękodziel- ników młodzieży katolickiej w Kętach, przez Kramarczyka o zapomogę.
710. L. s. 870. Dr. Biegelmayer Alfred, dyrektor szpitala powszechnego w Sam- borze, przez p., Słotwińskiego o ve- niam aetatis.
711. L. s. 871. Wolański Jan, gr. k. pa- roch, przez p. Kulczyckiego, o przy- znanie dodatkowych kosztów podróży do Brazylii, jako delegatowi Wydziału krajowego.
712. L. s. 872. Mazur Władysław, przez p. Męcińskiego o stypendyum na kształ- cenie się w rzeźbiarstwie.
713. L. s. 873. Policzowa Helena, przez p. Michalskiego, o wsparcie.
714. L. s. 874. Jarzemska Marya, przez tegoż p., j. w.
715. L. s. 875. Wydział powiatowy w Sam- borze przez p. Sozańskiego o pod- wyższenie funduszu na subwencyono- wanie dróg powiatowych i gminnych i o zasilenie zakładowego funduszu pożyczkowego.
716. L. s. 876. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę ustawy o tępieniu choroby pyskowo-racicowej u bydła rogatego.
717. L. s. 877. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę przepisów policyjno-wetery- narskich.
718. L. s. 878. Wydział powiatowy w Do- bromilu, przez p. Tyszkowskiego o subwencyę na budowę drogi Kro- ścienkoKuźmina.
719. L. s. 879. Gmina Jaworów, przez p. Merunowicza, o pobudowanie kolei żelaznej na Jaworów.
720. L. s. 880. Gmina Wiązownica, przez p. Czartoryskiego o przeniesienie jej z okręgu Sądu powiatowego w Sie- niawie do okręgu sądowego w Jaro- sławiu.
721. L. s. 881. Gmina Raniewicze, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę na bu- dowę cerkwi.
722. L. s. 882. Dom ubogich staruszek i ka- lek w Krakowie, przez p. Jordana o subwencyę.
723. L. s. 883. Towarzystwo muzyczne w Brodach, przez p. Loewensteina o sub- wencyę.
724. L. s. 884. Kret Franciszek, nauczyciel, przez p. Czartoryskiego o zapomogę.
725. L. s. 885. Trembicka Kornela, wdowa po nauczycielu, przez p. Jordana, o za- pomogę na kształcenie córki w zawo- dzie nauczycielskim.
726. L. s. 886. Strojnowska Malwina, wdo- wa po dyetaryuszu Wydziału krajo- wego, o dar z łaski.
727. L. s. 889. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Tarnopolu, przez p. Ro- manowicza, o subwencyę.

728. L. s. 892. Gmina Wola Ottałęzka, przez p. Krempe, o regulację dopływu rzeki Starego Brnia.
729. L. s. 893. Gm. Kielków, przez tegoż p., o regulację potoku Kielkowskiego.
730. L. s. 894. Spolitakiewicz Antoni, em. uauczyciel, przez p. Wachnianina, o policzenie lat służby i zapomogę.
731. L. s. 895. Gmina Mosty wielkie, przez p. Starzyńskiego, o nadanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Wniesione po dzień 21. stycznia 1898.

732. L. s. 797. Wydział powiatowy w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o rozciągnięcie przepisów §. 43. ustawy drogowej z 25. lipca 1897. także na gminy przedmiejskie powiatu krakowskiego.
733. L. s. 898. Wydział powiatowy w Borszczowie, przez p. Borkowskiego, o podwyższenie funduszu dla subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych.
734. L. s. 899. Wydział powiatowy w Bochni, przez p. Hoszarda, jak wyżej.
735. L. s. 900. Wydział powiatowy w Grybowie, przez p. Klemensiewicza, jak wyżej.
736. L. s. 901. Wydział powiatowy w Zaleszczykach, przez p. Chamca, jak wyżej.
737. L. s. 902. Wydział powiatowy w Podhajcach, przez p. Sawczaka, jak wyżej.
738. L. s. 903. Wydział powiatowy w Nisku, przez p. Kostheima, jak wyżej.
739. L. s. 904. Gminy Prybreń, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę na wykończenie i upiększenie cerkwi.
740. L. s. 905. Gmina Wilcza, przez p. Dworskiego, o pozwolenie rozdzielania pobieranego przez gminę czynszu za wydzierżawianie pastwiska gminnego pomiędzy członków gminy.
741. L. s. 906. Gmina Skawina, przez p. Żardeckiego, o założenie w tej miejscowości zawodowej szkoły szwskiej.
742. L. s. 907. Gminy Gawłuszowice i Ostrowek z Kątami, przez p. Abrahamowicza, o zmianę taryfy przewozowej na rzece Wisłocze pod Gawłuszowicami.
743. L. s. 908. Gmina Berezowica, przez p. Pinińskiego, o zapomogę na budowę kościoła.
744. L. s. 909. Gmina Krawce, przez p. Zdzisława Tarnowskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Ryfki Topperowej.
745. L. s. 915. Wydział powiatowy w Gródku, przez p. Brunickiego, o zapomogę dla ludności powiatu dotkniętej nieurodzajem.
746. L. s. 916. Kolonia niemiecka w Zbórze, przez p. Karatnickiego, o pożyczkę na zakupno zboża i paszy.
747. L. s. 917. Gm. Landestreu, przez tegoż p., o zapomogę z powodu nieurodzaju.
748. L. s. 918. Gm. Jasień, przez tegoż p., jak wyżej.
749. L. s. 919. Gm. Chocin, przez tegoż p., jak wyżej.
750. L. s. 920. Ta sama, przez tegoż p. o bezpłatne prawo poboru surowicy ze źródła w Zawoju.
751. L. s. 922. Gm. Niebylów, przez p. Karatnickiego, o zapomogę z powodu nieurodzaju.

752. L. s. 923. Gm. Śliwki, przez tegoż p., jak wyżej.
753. L. s. 924. Gm. Siedlce, przez p. Bojkę, o zniesienie rewizorów bydła.
754. L. s. 925. Członkowie gm. Sieraków, przez p. Wójcika, jak wyżej.
755. L. s. 926. Członkowie gm. Rudnika, przez tegoż p., jak wyżej.
756. L. s. 927. Członkowie gm. Niezdowa, przez tegoż p. jak wyżej.
757. L. s. 928. Gminy powiatu Nisko, przez p. Kostheima, jak wyżej.
758. L. s. 929. Zach Henryk z Niezdowa, przez p. Wójcika, jak wyżej.
759. L. s. 930. Weisło Wawrzyniec, przez p. Żardeckiego, o wydanie postanowień co do prędkiego i sprawiedliwego badania protestów, wnoszonych przeciw wyborom gminnym.
760. L. s. 931. Gmina Smolna, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę z powodu niedostatku.
761. L. s. 932. Towarzystwo pedagogiczne w Gródku, przez p. Brunickiego, o znizenie lat służby nauczycielskiej.
762. L. s. 933. Nauczyciele w Gródku, przez tegoż p., o dodatek drożyzniany.
763. L. s. 934. Nauczyciele w Nisku, przez p. Kostheima, o przyznanie im wyższych płac.
764. L. s. 935. Nauczyciele pow. tarnobrzskiego, przez p. Zdzisława Tarnowskiego, jak wyżej.
765. L. s. 936. Kwasiński Stefan, nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o policzenie lat służby.
766. L. s. 937. Gocko Marcin, nauczyciel, przez p. Pinińskiego, o policzenie lat służby.
767. L. s. 938. Świerczek Andrzej, nauczyciel, przez p. Zdzisława Tarnowskiego, o dodatek drożyzniany lub zapomogę.
768. L. s. 939. Wojnarowski Błażej, emerytowany nauczyciel, przez p. Jaklińskiego, o czwarte pięciolecie.
769. L. s. 940. Ten sam, przez tegoż p., o zapomogę.
770. L. s. 941. Barnowa Józefa, wdowa po nauczycielu, przez p. Okuniewskiego, o podwyższenie emerytury lub przyznanie dodatku dla dzieci.
771. L. s. 942. Kleindienst Stefania, wdowa po nauczycielu, przez p. Seleskiego, o zapomogę.
772. L. s. 943. Orłowska Karolina, wdowa po nauczycielu, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie pensji lub udzielenie zapomogi.
773. L. s. 944. Niemiłowiczowa Michalina, wdowa po nauczycielu, przez p. Jaklińskiego, o zapomogę.
774. L. s. 945. Książek Kazimiera, sierota po nauczycielu, przez p. Skałkowskiego, o przedłużenie pobieranego wsparcia.
775. L. s. 946. Dom dla ziemian we Lwowie, przez p. Gorayskiego, o przeniesienie stacyj doświadczalnych: rolniczej i botanicznej, z Dublan do Lwowa i rozszerzenie tych stacyj.
776. L. s. 947. Komitet budowy kaplicy dla młodzieży szkolnej w Nowym Sączu, przez p. Potoczka, o subwencyę.
777. L. s. 948. Siostry Miłosierdzia w Sądowej Wiszni, przez p. Niezabitowskiego, o subwencyę na budowę szpitala.
778. L. s. 949. Ochronka dla dzieci katolickich w Zbarażu, przez p. Pinińskiego, o subwencyę.
779. L. s. 950. Stowarzyszenie stolarzy we Lwowie, przez p. Michalskiego, o przy-

- jęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia członków stowarzyszenia w szpitalu lwowskim.
780. L. s. 951. Towarzystwo „Szkilna pomoc” we Lwowie, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
781. L. s. 952. Stowarzyszenie młodzieży rzemieślniczej „Gwiazda” w Kołomyi, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
782. L. s. 953. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, przez p. Zamoyskiego, o zapomogę.
783. L. s. 954. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Wadowicach, przez p. Styłę, o subwencyę.
784. L. s. 955. Stowarzyszenie bratniej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Ogniwo” we Lwowie, przez p. Michalskiego, o subwencyę.
785. L. s. 956. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie, przez p. Issakowicza, o subwencyę.
786. L. s. 957. Redakcyja „Bartnika” we Lwowie, przez p. Goldmana, o zasiłek.
787. L. s. 958. Hapka Mikołaj i Szczepan, przez p. Brunickiego, o pożyczkę na rozszerzenie pracowni wyrobów narzędzi rolniczych w Gródku.
788. L. s. 959. Olpiński Jan, przez p. Olpińskiego, o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.
789. L. s. 960. Rychter Tadeusz, przez p. Scipiona, jak wyżej.
790. L. s. 962. Wygrzywański Feliks, przez p. A. Jędrzejowicza, o zasiłek na kształcenie się malarstwie.
791. L. s. 963. Szwejkowska Zofia, przez p. Goldmana, jak wyżej.
792. L. s. 964. Biegańska Zofia, żona chorego inżyniera Wydziału kraj., przez p. Wereszczyńskiego, o podwyższenie pensyi emerytalnej.
793. L. s. 965. Andehazy Karolina pasierbica śp. Franciszka Balzera funkcyjnarjusza Wydziału krajowego przez tegoż p. o dar z łaski.
794. L. s. 966. Zielińska Teofila przez p. Goldmana o wsparcie na podtrzymanie pracowni kwiatów.
795. L. s. 967. Funkenstein Kisiel b. dozorca chorych przy szpitalu w Złoczowie przez p. Goldmana o dożywotnie zaopatrzenie.
796. L. s. 968. Kurczaba Ignacy przez p. Barwińskiego o uwolnienie go od płacenia kosztów szpitalnych za Rozalię Kurtiak.
797. L. s. 969. Kołodziej Izidor b. prywatny oficyalista przez p. Michalskiego o zapomogę.
798. L. s. 970. Śpiewak Wojciech, dozorca melioracyjny przez p. Zdz. Tarnowskiego o policzenie lat służby.
799. L. s. 971. Dr. Kadyi Józef, sekundaryusz szpitala w Jaśle przez p. Rottera o policzenie lat służby.
800. L. s. 972. Zborowska Katarzyna, przez p. Styłę z zażaleniem z powodu pretensyi funduszu indemnizacyjnego za hipotekowanej na realności w Raciechowicach.
801. L. s. 973. Czapran Marcin, nauczyciel przez p. Okuniewskiego o dodatek pięcioletni.
802. L. s. 975. Nauczyciele w Bochni przez p. Bernadzikowskiego o dodatek drożyzniany.
803. L. s. 976. Gmina i obszar dworski w Gnojniku przez p. Bernadzikowskiego o regulacyę rzeki Uszwicy.
804. L. s. 977. Gmina Ottałęż, przez p. Krempe, o pobudowanie drogi od gościńca Bugaj-Ottałęż, przez Czermin do Myśleniec.
805. L. s. 978. Gmina Surowa, przez tegoż p. j. w.

806. L. s. 979. Gmina Górki, przez tegoż p., j. w.,
807. L. s. 980. Pomiankowa Konstancya, wdowa po nauczycielu, przez p. Zolla o zapomogę.
808. L. s. 982. Katecheci ludowi dyecezyi tarnowskiej, przez p. Vayhingera o podwyższenie płac.
809. L. s. 983. Matysiak Wojciech, nauczyciel, przez p. Zolla o dodatek pięcioletni.
810. L. s. 984. Ten sam, przez tegoż p., o zapomogę.
811. L. s. 985. Zielańska Adela, wdowa po nauczycielu, przez p. Theodorowicza o zapomogę.
812. L. s. 986. Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie, przez p. Michalskiego o subwencyę.
813. L. s. 987. Siostry Nazaretanki w Krakowie, przez tegoż p., o subwencyę dla internatu seminarzystek.
814. L. s. 988. Bursa ruska w Styju, przez p. Sawczaka, o zapomogę.
815. L. s. 989. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie, przez p. Jordana, o subwencyę.
816. L. s. 990. Romańczuk Tytus, przez p. Hoszarda, o subwencyę na dalsze kształcenie się w malarstwie.
817. L. s. 991. Ulrich Salamon, przez p. Michalskiego, o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.
818. L. s. 992. Kobylecki Jan, odźwierny szpitalika św. Zofli we Lwowie przez p. Michalskiego o stabilizacyę.
819. L. s. 993. Gminy i obszary dworskie powiatu Strzyżów, przez p. Stan. Jędrzejowicza, o subwencyę na budowę mostu na Wisłoku.
820. L. s. 994. Towarzystwo „Ruska Rada“ w Złoczowie, przez p. Okuniewskiego o obsadę szkół ludowych nauczycielami i o zmianę systemu naukowego.
821. L. s. 995. To samo, przez tegoż p., o ordynacyi wyborczej do rad gminnych.
822. L. s. 996. Dyrekcya teatru miejskiego w Krakowie przez p. Paszkowskiego o podwyższenie subwencyi.
823. L. s. 997. Martynyk Bazyli, nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o polichenie lat służby.
824. L. s. 998. Bucmaniuk Jan, nauczyciel, przez tegoż p., j. w.

Wniesione po dzień 24. stycznia 1898.

825. L. s. 1012. Wydział pow. w Bóbrce, przez p. Niezabitowskiego, o podwyższenie funduszu subwencyjnego na budowę dróg i o zasilenie funduszu pożyczkowego.
826. L. s. 1013. Wydział pow. w Zbarażu, przez p. Pinińskiego, j. w.
827. L. s. 1014. Wydział pow. w Bohorodeczanach, przez p. Kulczyckiego, o zapomogę dla ludności powiatu z powodu klęski nieurodzaju.
828. L. s. 1015. Gmina Chałupki Dusowskie, przez p. Nowakowskiego, o zapomogę na zasiewy wiosenne.
829. L. s. 1016. Gmina Machniów, przez p. Wachnianina, o zapomogę z powodu niedostatku.
830. L. s. 1017. Pogorzelcy gminy Komarniki, przez p. Osuchowskiego, o zapomogę.
831. L. s. 1018. Gminy Letnia, Medenice i sąsiednie, przez p. Wachnianina,

- o odwodnienie łąk nad Dniestrem i Tyśmienicą.
832. L. s. 1019. Gmina Lachowce, przez p. Kulczyckiego, o regulację rzeki Bystrzycy złotej.
833. L. s. 1020. Gmina Korczyzna, przez p. Gorayskiego, o zmianę przepisów weterynaryjno-sanitarnych.
834. L. s. 1021. Gmina Rogóźno, przez p. Żardeckiego, o zniesienie rewizorów bydła.
835. L. s. 1022. Mieszkańcy m. Bolechowa, przez p. Niebyłowca, w sprawie nieporządków gminnych.
836. L. s. 1023. Gocół Stanisław i towarzysze, przez p. Okuniewskiego, z zażaleniem na naczelnika i pisarza gminy Tustanowice.
837. L. s. 1024. Członkowie gminy Tustanowice, przez tegoż p., j. w.
838. L. s. 1025. Gmina Rarcice, przez p. Potoczka, o uregulowanie prestacji szkolnej.
839. L. s. 1026. Gminy Łany polskie i Łapajówka, przez p. Sawczaka, j. w.
840. L. s. 1027. Gmina Brzezinka, przez p. Styłę, j. w.
841. L. s. 1028. Gminy: Jaćmierz i Posada jaćmierska, przez p. Milana, o budowę szkoły w Jaćmierzu.
842. L. s. 1029. Rada szkolna krajowa w Czarnym Dunajcu, przez p. Carkowskiego-Golejewskiego, o zaliczenie taniejszej szkoły do wyższej klasy płac nauczycielskich.
843. L. s. 1030. Nauczyciele w Czarnym Dunajcu, przez tegoż p., o podwyższenie płac i dodatek drożyzniany.
844. L. s. 1031. Wiec katechetów w Krakowie, przez p. Knapińskiego, o polepszenie bytu katechetów.
845. L. s. 1032. Soniewicki Roman, nauczyciel, przez p. Cieleckiego, o polepszenie bytu materialnego.
846. L. s. 1033. Korecki Michał, nauczyciel, przez p. Niebyłowca, o zwrot kosztów przeniesienia na inną posesję.
847. L. s. 1034. Rudnicki Ludwik, nauczyciel, przez p. Soleskiego, o dodatek 5-letni.
848. L. s. 1035. Tylor Jan, emerytowany nauczyciel, przez p. Cieleckiego, o zmianę na jednorazową odprawę.
849. L. s. 1036. Dudyński Zacharyasz, nauczyciel, przez p. Wachnianina, o emeryturę.
850. L. s. 1037. Świątkiewicz Piotr, emerytowany nauczyciel, przez p. Milana, o policzenie czasu służby i o podwyższenie emerytury.
851. L. s. 1038. Górski Feliks, b. nauczyciel, przez p. Weigla, o przywrócenie do służby i o pensję za ubiegłe lata.
852. L. s. 1039. Sikorska Sydonia, nauczycielka, przez p. Dworskiego, o policzenie lat służby.
853. L. s. 1041. Krynicka Marya, nauczycielka, przez p. Barwińskiego, o policzenie lat służby.
854. L. s. 1042. Rakowiecka Helena, nauczycielka, przez p. Rudrofa, o podwyższenie płacy.
855. L. s. 1043. Bałtarowiczowa Paulina, emer. nauczycielka, przez p. Soleskiego, o podwyższenie emerytury.
856. L. s. 1044. Wołoszyńska Ida, wdowa po nauczycielu, przez p. Barwińskiego, o zapomogę.
857. L. s. 1045. Bierczyńska Wanda, wdowa po nauczycielu, przez p. Reya, o pensję wdowią i zaopatrzenie dla dzieci.
858. L. s. 1046. Wiatrowska Emilia, wdowa po nauczycielu, przez p. Osuchow-

- skiego, o podwyższenie pensyi wdowiej.
859. L. s. 1047. Piękosz Stefania, wdowa po nauczycielu, przez p. Cieleckiego, o zapomogę.
860. L. s. 1048. Towarzystwo św. Pawła Apost. we Lwowie, przez p. Barwińskiego, o subwencyę na misye katolickie.
861. L. s. 1049. Biskupia Kapituła w Stanisławowie, przez p. Czechowicza, o zasiłek na restauracyę katedry.
862. L. s. 1050. Komitet parafialny obr. łać. w Strachocinie, przez p. Datę, o pożyczkę na budowę kościoła.
863. L. s. 1051. Komitet cerkiewny w Machniowie, przez p. Wachnianina, o zapomogę na budowę cerkwi.
864. L. s. 1052. Komitet restauracyi kościoła w Turce, przez p. Osuchowskiego, o subwencyę.
865. L. s. 1053. Stowarzyszenie pomocy słuchaczy górnicej akademii w Przybramie, przez p. Weigla, o zasiłek.
866. L. s. 1054. Storzyszenie pomocy słuchaczy wyższej szkoły rolniczej w Wiedniu, przez tegoż p., j. w.
867. L. s. 1055. Towarzystwo ruskich rzemieślników „Zorza“ we Lwowie, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę.
868. L. s. 1056. Towarzystwo gimnastyczne ruskie „Sokół“ we Lwowie, przez tegoż p., j. w.
869. L. s. 1057. Komitet kraj. wystawy ogrodniczo-pszczelniczej we Lwowie, ku uczczeniu jubileuszu Naj. Pana, przez p. Marchwickiego, o subwencyę.
870. L. s. 1058. Towarz. gimnastyczne „Sokół“ w Rudkach, przez p. Rayskiego, o subwencyę.
871. L. s. 1059. Takież w Przemyśle przez p. Dworskiego, jak wyżej.
872. L. s. 1061. Bursa polska w Kołomyi, przez p. Szczepanowskiego, o subwencyę.
873. L. s. 1062. Towarzystwo męskie św. Wincentego à Paulo we Lwowie, przez p. Edwarda Jędrzejowicza. o subwencyę.
874. L. s. 1063. Towarzystwo Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo we Lwowie, przez p. Hoszarda, o zapomogę.
875. L. s. 1064. Bursa Św. Mikołaja w Przemyśle, przez p. Czechowicza, o zapomogę.
876. L. s. 1065. Towarzystwo św. Salomei we Lwowie, przez p. Ed. Jędrzejowicza, o subwencyę.
877. L. s. 1066. Towarzystwo „Bojan“ we Lwowie, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
878. L. s. 1067. Towarzystwo muzyczne w Samborze przez p. Słotwińskiego, o subwencyę.
879. L. s. 1063. Obywatele m. Brodów, przez p. Małachowskiego, o wyższą subwencyę dla teatru im. Aleksandra hr. Fredry.
880. L. s. 1069. Obywatele miasta Drohobyca, przez tegoż p., j.
881. L. s. 1070. Obywatele m. Jarosławia, przez tegoż p., j. w.
882. L. s. 1071. Obywatele m. Przemyśla, przez tegoż p. j. w.
893. L. s. 1072. Obywatele m. Sanoka, przez tegoż p., j. w.
884. L. s. 1073. Obywatele m. Sambora, przez tegoż p., j. w.
885. L. s. 1074. Obywatele m. Tarnopola, przez tegoż p., j. w.
886. L. s. 1075. Obywatele m. Złoczowa, przez tegoż p., j. w.

887. L. s. 1076. Horodyńska Antonina, przez p. Schnella, o subwencję dla stacyi doświadczalnej dla uprawy torfowisk w Korsowie na produkcje nasion traw.
888. L. s. 1077. Czapek Stanisława, przez p. Goldmana, o zapomogę na kształcenie się w hafciarstwie.
889. L. s. 1078. Jarocki Władysław, przez p. Knapińskiego, o zasiłek na kształcenie się w rysunkach i w malarstwie.
890. L. s. 1079. Rossdorfer Władysław, uczeń akademii sztuk pięknych, przez p. Weigla, o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.
891. L. s. 1080. Pulikowski Julian, przez p. Knapińskiego, o zasiłek na kształcenie się w muzyce.
892. L. s. 1081. Krasuski Franciszek, przez p. Weigla, o wsparcie.
893. L. s. 1082. Gołemberska Zofia, przez p. Wojciecha Dzieduszyckiego, o dar z łaski.
894. L. s. 1085. Gmina Maydan, przez p. St. Jędrzejowicza, o zapomogę i pożyczkę z powodu nieurodzaju.
895. L. s. 1086. Gm. Łopianka, przez p. Karatnickiego, o zapomogę, jak wyżej.
896. L. s. 1087. Gm. Granka, przez p. Krępę, o subwencję na zalesienie wydmisk.
897. L. s. 1088. Pogorzelcy w Nienowicach, przez p. Okuniewskiego, o zapomogę.
898. L. s. 1089. Towarz. gosp. w Przemyśle, przez p. Władysława Czaykowskiego, o zmianę przepisów weterynaryjno-sanitarnych.
899. L. s. 1090. To samo, przez tegoż p., o wydanie przepisów o zapobieganiu zarazie nierogacizny.
900. L. s. 1091. Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“ w Stanisławowie, przez p. Brykczyńskiego, o subwencję.
901. L. s. 1092. Dyrekcyja teatru im. Aleksandra hr. Fredry w Stanisławowie, przez tegoż p., o podwyższenie subwencji.
902. L. s. 1093. Sedlaczkówna Janina, przez p. Czartoryskiego, o subwencję na wydawnictwa dla młodzieży.
903. L. s. 1094. Zboińska Józefa, wdowa po artyście dramatycznym, przez p. Urbańskiego, o dodatek do pensyi wdowiej i o dożywotnie zaopatrzenie dla córki.
904. L. s. 1095. Wieliczowska Teofila wdowa po nauczycielu, przez p. Kulczyckiego, o zapomogę.
905. L. s. 1096. Dyrów Michał, nauczyciel, przez p. Karatnickiego, o dodatek drożyzniany.
906. L. s. 1097. Towarzystwo opieki nad sługami, przez p. Barwińskiego, o subwencję.
907. L. s. 1098. Gm. m. Myślenice, przez p. Średniawskiego, o przyłączenie do niej gminy Dolna Wieś.
908. L. s. 1099. Nauczyciele w Mszanie dolnej, przez p. Wodzickiego, o podwyższenie plac i przyznanie dodatku osobistego.
909. L. s. 1100. Bandrowski Bazyle, przez p. Sozańskiego, o darowanie mu reszty należności z tytułu kosztów leczenia syna Jana w zakładzie kulparckim.
910. L. s. 1101. Dr. Sołowski Jan, prymaryusz szpitala powszechnego w Zaleszczykach przez p. Jordana, o veniam aetatis.
911. L. s. 1102. Zakład ks. K. Siemaszki dla biednych i opuszczonych chłopców w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o subwencję.
912. L. s. 1103. Zawilowski Ludwik, przez p. Jordana, o subwencję dla córki

- Zdzisławcy na kształcenie się w śpie-
wie
913. L. s. 1108. Zakład św. Jadwigi w Kra-
kowie, przez p. Andrzeja Potockiego,
o stałą subwencję.
914. L. s. 1109. Gmina m. Krakowa, przez
p. Zolla, w sprawieniżenia presta-
cyi na płace nauczycieli.
915. L. s. 1112. Wydział powiatowy w Sa-
noku, przez p. Urbańskiego, o pod-
wyższenie funduszu subwencyjnego
na cele drogowe i o zasilenie fundu-
szu pożyczkowego.
916. L. s. 1113. Ten sam, przez tegoż p.,
o zmianę ustawy weterynaryjnej.
917. L. s. 1114. Gm. Ruszcza, przez p.
Wójcika, o przyjęcie na fundusz kra-
jowy kosztów utrzymania Ludwika
Majki.

Wniesione po dzień 26. stycznia 1898.

918. L. s. 1123. Wydział pow. w Sokalu,
przez p. Krańskiego, o wyłączenie
przysiółka Komarów ze związku gmi-
ny Wolica komarowa i utworzenie
zeń samoistnej gminy.
919. L. s. 1124. Gmina m. Chyrów, przez
p. Bielańskiego, o zezwoleniu na po-
bór opłat gminnych od napojów spi-
rytusowych i piwa.
920. L. s. 1125. Gminy i obszary dworskie
Bieniawa, Rosochowaciec i Siemiko-
wee, przez p. Sawczaka, o niżenie
myta mostowego na rzece Strypie
w Denysowie.
921. L. s. 1126. Gmina Jabłonów i gminy
okoliczne, przez p. Okuniewskiego,
o kreowanie Sądu powiatowego z sie-
dzibą w Jabłonowie.
922. L. s. 1127. Gmina Zielonki i 4 inne,
przez p. Bojkę, o zniesienie rewizo-
rów bydła.
923. L. s. 1128. Gmina Kanna, przez te-
goż p., j. w.
924. L. s. 1129. Gmina Gnojnik, przez p.
Bernadzikowskiego, z zażaleniem na
krzywdzące przeniesienie rogatki przy
drodze krajowej Słotwina-Nowy Sącz.
925. L. s. 1130. Gminy Libuchowa i Wy-
socko wyżne, przez p. Osuchockiego,
o regulację rzeki Libuchówki z do-
pływami.
926. L. s. 1131. Gmina Bukowsko, przez
p. Milana, o wyjednanie odpisania jej
dłużnej należitości c. k. Skarbowi
z tytułu datku na utworzenie stacyi
telegraficznej.
927. L. s. 1132. Pogorzeleny gminy Wierz-
bica, przez p. Okuniewskiego, o za-
pomogę.
928. L. s. 1133. Gmina Żuklin, przez p.
Zardeckiego, o zapomogę dla tamt.
pogorzalców.
929. L. s. 1134. Gmina Kornia, przez p.
Okuniewskiego, o zapomogę z powo-
du nieurodzaju.
930. L. s. 1135. Pogorzeleny gminy Kornia,
przez tegoż p., o zapomogę.
931. L. s. 1136. Komitet budowy cerkwi
w Krupcu ad Narol, przez p. Puzyń-
ę, o subwencję.
932. L. s. 1137. Przysiółki Bortniki i Ku-
liki, przez p. Jaworskiego, o odłącze-
nie ich pod względem administracyj-
nym od gminy Stołpina a przydziele-
nie do gminy Bołożynów pod wzglę-
dem zaś jurysdykcyi o przydzielenie
do Sądu powiatowego w Olesku.
933. L. s. 1138. Gminy Chodaczków mały
i Konstantynówka, przez p. Okuniew-
skiego, o wyjednanie u c. k. Rządu
wypłaty nadrobionej prestacyi dro-
gowej.

934. L. s. 1139. Wolski Zdzisław, przez p. Scipiona, o subwencję na budowę gościńca przez gminę Siennów między drogami Kańczuga-Pruchnik a Kańczuga-Jarosław.
935. L. s. 1140. Właściciele dóbr Zbora, przez p. Karatnickiego, o zezwolenie na utworzenie nowego samoistnego związku gminnego pod nazwą Nowa Zbora.
936. L. s. 1141. Towarz. gosp. w Bóbrce, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o zatrzymanie przy regulacji Dniestru istniejących tareł i pójł dla wypasowego bydła i o odstąpienie nadbrzeżnym właścicielom odsypisk rzecznych.
937. L. s. 1142. To samo w Stanisławowie, przez tegoż pośta, j. w.
938. L. s. 1143. To samo w Stryju, przez tegoż pośta, j. w.
939. L. s. 1144. Nauczyciele w Stryju, przez p. Karola Dzieduszyckiego, o dodatek miejscowy.
940. L. s. 1145. Nauczyciele m. Lwowa, przez p. Małachowskiego, o zmianę §. 22. ustawy szkolnej krajowej z d. 6. grudnia 1887 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.
941. L. s. 1146. Soniewicki Roman, nauczyciel, przez p. Cieleckiego, o policzenie lat służby.
942. L. s. 1147. Jeziński Władysław, nauczyciel, przez p. Okuniewskiego o dodatki pięcioletnie.
943. L. s. 1148. Horakowski Jan, nauczyciel przez p. Merunowicza o dodatek miejscowy.
944. L. s. 1149. Kaleczyński Włodzimierz, nauczyciel przez tegoż p. o zapomogę.
945. L. s. 1150. Miksiewiczowa Józefa, przez p. Czartoryskiego o wynagrodzenie za udzielanie nauki kobiecych robót ręcznych w szkole ludowej w Krzątce.
946. L. s. 1151. Jasińska Malwina, wdowa po nauczycielu przez p. Bilińskiego, o zapomogę.
947. L. s. 1152. Obywatele m. Stryja przez p. Małachowskiego o przyznanie wyższej subwencji dla teatru im. Aleks. hr. Fredry.
948. L. s. 1153. Towarzystwo gimnastyczne polskie „Sokół“ w Czerniowcach przez p. Kl. Dzieduszyckiego o zapomogę.
949. L. s. 1154. Takież w Kopeczyńcach przez p. Cieleckiego o subwencję.
950. L. s. 1155. Komitet „Bursy jubileuszowej“ w Sanoku przez p. Milana o zasiłek na budowę domu.
951. L. s. 1156. Zakład wychowawczy „Rodziny Maryi“ w Łomnie przez p. Osuchowskiego o subwencję.
952. L. s. 1157. Związek koleżeński byłych seminarzystek i nauczycielek we Lwowie przez p. Czartoryskiego o subwencję.
953. L. s. 1158. Towarzystwo opieki obywatelskiej nad Internatem seminarzystek we Lwowie o podwyższenie subwencji.
954. L. s. 1159. Lecznica powszechna we Lwowie, przez p. Małachowskiego o subwencję.
955. L. s. 1160. Ta sama przez tegoż j. w.
956. L. s. 1161. Towarzystwo literackie im. A. Mickiewicza we Lwowie, przez p. St. Tarnowskiego, o zasiłek na wydawnictwo naukowe.
957. L. s. 1162. Redakcyja „Wieku Młodego“ we Lwowie, przez p. Kozłowskiego, o subwencję.
958. L. s. 1163. Towarzystwo pedagogiczne w Krakowie, przez p. Jordana, o subwencję na naukę zręczności.

959. L. s. 1164. Czytelnia polska akademików górniczych w Przybramie, przez p. Bielańskiego, o zapomogę.
960. L. s. 1165. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Gródku, przez p. Brunickiego, o subwencyę.
961. L. s. 1166. Ks. Turczański Jan, proboszcz w Budzanowie, przez p. Kramarczyka, o zapomogę dla tamtejszej szkoły tkackiej.
962. L. s. 1167. Kuryłas Józef, uczeń szkoły sztuk pięknych, przez p. Barwińskiego, o zapomogę.
963. L. s. 1168. Goralczyk Jan, uczeń szkoły sztuk pięknych, przez p. Męcińskiego, j. w.
964. L. s. 1169. Michońska Wanda, przez p. Urbańskiego, o subwencyę na naukę śpiewu.
965. L. s. 1170. Męciński Leon, przez p. Dworskiego, o zapomogę na cele naukowe.
966. L. s. 1171. Piasecka Józefa, dyrektorka teatru prowincjonalnego, przez p. Bernadzikowskiego o zapomogę.
967. L. s. 1175. Wydział powiatowy w Krakowie, przez p. Paszkowskiego, o rozciągnięcie przepisów miejskiej ustawy budowlanej na gminy wiejskie, położone w bezpośrednim sąsiedztwie miast.
968. L. s. 1176. Wydział powiatowy w Rawie, przez p. Fr. Jędrzejowicza, o udzielenie subwencyi dla gmin Wulka mazowiecka, Kamionka wołoska, Hujcze i Zaborze z powodu niedostatku.
969. L. s. 1177. Wydział powiatowy w Drohobyczu, przez p. Wiśniewskiego, o uchylenie prze isów górniczo-policyjnych, wydanych przez c. k. Starostwo górnicze i ogłoszonych w dzienniku ustaw i rozporządzeń kraj. z roku 1897 Nr. 65.
970. L. s. 1178. Gmina miasta Brzeżany, przez p. Szeliskiego, o odpowiednie pomieszczenie dla tamtejszego gimnazjum.
971. L. s. 1179. Gmina Głębokie, przez p. Milana, o zapomogę na wiosenne zasiewy.
972. L. s. 1180. Gmina Łopianka, przez p. Karatnickiego, o prawo poboru surowicy ze źródła w Strutynie wyżnym.
973. L. s. 1181. Gmina Borzęcin, przez p. Bernadzikowskiego, o regulacyę rzeki Uszwicy.
974. L. s. 1182. Gmina Sulatycze, przez p. d'Ahancourta, o pomoc z powodu klęsk elementarnych.
975. L. s. 1183. Gmina Pójło, przez p. Okuniewskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Zofii Ficak.
976. L. s. 1184. Seidl Bronisław, nauczyciel, przez p. Bernadzikowskiego, o dodatek do płacy
977. L. s. 1185. Szaraniewicz Grzegorz, nauczyciel, przez p. Karatnickiego, o zapomogę.
978. L. s. 1186. Serkies Tomasz, nauczyciel, przez p. Merunowicza, zapomogę i policzenie lat służby.
979. L. s. 1187. Ten sam, przez tegoż p., o polepszenie bytu materyalnego.
980. L. s. 1188. Jakubowski Stanisław, nauczyciel, przez p. Abrahamowicza, o dodatek osobisty.
981. L. s. 1189. Hrankowski Józef, nauczyciel, przez p. Szeptyckiego, o zapomogę.
982. L. s. 1190. Pyk Paweł, były nauczyciel, przez p. d'Ahancourta, o zapomogę.
983. L. s. 1191. Wilecka Helena, nauczycielka, przez p. Dworskiego, o policzenie lat służby.

984. L. s. 1192. Niementowska Emilia, wdowa po nauczycielu, przez p. Weigla, o podwyższenie pensyi wdowiej.
985. L. s. 1193. Schrottmanówna Aniela, nauczycielka, przez p. Bernadzikowskiego, o policzenie czasu służby.
986. L. s. 1194. Wizytatorka Sióstr Miłosierdzia, przez p. Weigla, o subwencję dla zakładów w Czerwonogrodzie, Bursztynie i Rozdole.
987. L. s. 1195. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda” w Przemyślu, przez p. Dwoskiego, o subwencję.
988. L. s. 1196. Towarzystwo gospodarze w Przemyślanach, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o pozostawienie przy regulacyi Dniestru tarł i pójł dla bydła i o odstąpienie nadbrzeżnym właścicielom odsypisk rzecznych.
989. L. s. 1197. Związek dobroczynnych Towarzystw i zakładów we Lwowie, przez p. Pilata, o zasiłek.
990. L. s. 1198. Adjunkci archiwum akt grodzkich i ziemskich w Krakowie, przez p. Weigla, o zrównanie ich co do płacy z urzędnikami conceptowymi Wydziału krajowego.
991. L. s. 1199. Woleński Hertrych Mieczysław, przez p. Pilata, o zapomogę na kształcenie się w malarstwie.
992. L. s. 1200. Męciński Leon, przez p. Dworskiego, o zapomogę na koszt egzaminów.
993. L. s. 1201. Dr. Bogdanik Józef, dyrektor szpitala w Biale, przez p. Weigla, o veniam aetatis i policzenie lat służby.
994. L. s. 1202. Abgarowiczówna Julia, nauczycielka, przez p. Hoszarda, o policzenie lat służby.
995. L. s. 1203. Obszary dworskie Sanniki i Mistycz, przez p. Stadnickiego, o regulację okolicznych potoków.

Wniesione po dzień 27. stycznia 1898.

996. L. s. 1205. Gmina Hujsko, przez p. Nowakowskiego, o zapomogę na zaszewy wiosenne.
997. L. s. 1206. Gmina Trutowice, przez tegoż p., j. w.
998. L. s. 1207. Krokiewicz Piotr, przez p. Romanowicza, o poparcie eksploatacyi czystego węgla wapna w Białem kamieniu do wyrobu wody sodowej.
999. L. s. 1208. Moroz Ludwika, wdowa po sędze krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, przez p. Urbańskiego, o zapomogę.
1000. L. s. 1209. Gmina Czyszki, przez p. Jaworskiego, o wyłączenie jej ze spółki wodnej w Olesku.
1001. L. s. 1210. Gmina Nowosiółki, przez p. Urbańskiego, o zapomogę lub pożyczkę na odbudowanie szkoły.
1002. L. s. 1211. Gmina Nienadowa, przez p. Nowakowskiego, o przyzwolenie na zapłacenie kosztów leczenia Emila Kędzierskiego, z gminnego funduszu ubogich.
1003. L. s. 1212. Nauczyciele powiatu Jaworowskiego, przez p. Szeptyckiego, o dodatek drożyzniany.
1004. L. s. 1213. Wiłeszczuk Feliks, przez p. Fruchmana, o zasiłek na kształcenie się w muzyce.
1005. L. s. 1214. Kowalska Anna, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, przez p. Chamca, o zapomogę.
1006. L. s. 1217. Wydział powiatowy w Turce, przez p. Osuchowskiego, o utworzenie apteki w Boryni.

1007. L. s. 1218. Ten sam, przez tegoż p., o regulację Stryja z dopływami.
1008. L. s. 1219. Gmina Podzwierzyniec, przez p. Potoczka, o uwolnienie jej od płacenia myta na drodze powiatowej Łańcut Leżajsk.
1009. L. s. 1221. Gmina Horożanna mała z przysiółkiem Saska dominikalna, przez p. Jaklińskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1010. L. s. 1222. Gmina Jaśliska, przez p. posła Wiktora, j. w.
1011. L. s. 1223. Gmina Posada Jaśliska, przez tegoż p., j. w.
1012. L. s. 1224. Gmina Wujskie, przez tegoż p., j. w.
1013. L. s. 1225. Gmina Besko, przez tegoż p., j. w.
1014. L. s. 1226. Gmina Niebieszczany, przez tegoż p., o niżenie podatku w roku bieżącym z powodu nieurodzaju.
1015. L. s. 1227. Obszar dworski Darowa i gminy: Darów, Tokarnia, Surowica i Moszczaniec, przez tegoż p., o odpisanie podatków i o zapomogę z powodu nieurodzaju.
1016. L. s. 1228. Gminy Wola Piotrowa, Karlików, Przybyszów i trzy inne, przez tegoż p., j. w.
1017. L. s. 1229. Gmina Krasna, przez p. Karatnickiego, o zapomogę, j. w.
1018. L. s. 1230. Gmina Balnica, przez p. Wiktora, o spowodowanie zapłacenia przez przedsiębiorców budowy kolei lokalnej Łupków-Cisna odszkodowania za zużycie szutrowisk, dróg, mostów i pól gminnych.
1019. L. s. 1231. Gmina Besko, przez p. Milana, o zasiłek na ubezpieczenie brzegów rzeki Wisłoka.
1020. L. s. 1232. Gmina Przedmieście przez p. Żardeckiego, o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1201. L. s. 1233. Gmina Podzwierzyniec, przez tegoż p., j. w.
1022. L. s. 1234. Gmina Wola dalsza, przez tegoż p., j. w.
1023. L. s. 1235. Gmina Żołynia, przez tegoż p., j. w.
1024. L. s. 1236. Gmina Krzemienica, przez tegoż p., j. w.
1025. L. s. 1237. Gminy Ostrów i Białoboki, przez tegoż p., j. w.
1026. L. s. 1238. Gmina Sonina, przez tegoż p., j. w.
1027. L. s. 1239. Gmina Hussów. przez tegoż p., j. w.
1028. L. s. 1240. Gminy: Burezyce nowe i stare i okoliczne, przez p. Sozańskiego, o zniesienie myta na drodze Rajtarowskiej w Sadkowicach.
1029. L. s. 1248. Gminy: Chocin, Krasne, Majdan, Bereźnica szlachecka i inne przez p. Karatnickiego, o uwolnienie od płacenia datku na akuszerki.
1030. L. s. 1249. Gmina Słobódka dżuryńska, przez p. Rudrofa, o subwencję na budowę kościoła.
1031. L. s. 1250. Wydział pow. w Turce, przez p. Osuchowskiego, o zmianę ustawy o tępieniu zarazy pyskoworacicowej.
1032. L. s. 1251. Wydział powiatowy w Nisku, przez p. Kostheima, j. w.
1033. L. s. 1252. Wydział powiatowy w Brzozowie, przez p. Zdzisława Skrzyńskiego, o podwyższenie funduszu subwencyjnego i zasilenie funduszu pożyczkowego na budowę dróg.
1034. L. s. 1253. Wydział pow. w Tłumaczu, przez p. Theodorowicza, o regulację rzeki Worony.

1035. L. s. 1254. Magistrat i komisya teatralna w Stanisławowie, przez p. Brykczyńskiego, o subwencyę dla teatru im. Aleksandra hr. Fredry.
1036. L. s. 1255. Obywatele m. Stanisławowa, przez tegoż p., j. w.
1037. L. s. 1256. SS. Miłosierdzia w Nowosiólkach, przez p. Schnella, o zasiłek na budowę szkoły.
1038. L. s. 1257. Bursa im Tadeusza Kościuszki w Złoczowie, przez tegoż p., o subwencyę.
1039. L. s. 1258. Towarzystwo Kółek rolniczych we Lwowie, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie subwencji na cele ogólne Towarzystwa.
1040. L. s. 1259. To samo, przez tegoż p. o podwyższenie subwencji na kursa handlowe w Czernichowie.
1041. L. s. 1260. To samo, przez tegoż p.. o subwencyę na lustratorów sklepów Kółek rolniczych.
1042. L. s. 1261. Zakład wychowawczy sierót izrael. w Krakowie przez p. Rottera, o subwencyę.
1043. L. s. 1262. Towarzystwo gimnasty-
- czne „Sokół“ w Łańcucie, przez p. Żardeckiego, o subwencyę,
1044. L. s. 1263. Zarząd szkoły w Jeleńniu, przez p. Andrzeja Potockiego, o przyznanie tamtejszym nauczycielom dodatku drożyznianego.
1045. L. s. 1264. Czudec Marya nauczycielka, przez p. Czartoryskiego, o policzenie lat służby.
1046. L. s. 1265. Indyszewska Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Borkowskiego o zapomogę.
1047. L. s. 1266. Lewicka Tacyanna, wdowa po nauczycielu, przez p. Karatnickiego, o zapomogę.
1048. L. s. 1267. Pydynkowska Emilia, przez p. Zolla, o zasiłek dla zakładu restaurowania starych haftów w Krakowie.
1049. L. s. 1268. Sawicka Julia, wdowa. przez p. Michalskiego, o zapomogę.
1050. L. s. 1269. Terlecki Jan, Paroch w Tuczempach, przez p. Hamoraka, o zwrot kosztów melioracyi bagien erekcyonalnych.
1051. L. s. 1272. Mieszkańcy okolicy Dynowa, przez p. Zdzisława Skrzyńskiego, o wybudowanie szpitala w Dynowie.

Wniesione po dzień 28. stycznia 1898.

1052. L. s. 1279. Wydział powiatowy w Brzesku, przez p. Bernadzikowskiego, o podwyższenie subwencji i pożyczki na budowę dróg w powiecie.
1053. L. s. 1280. Wydział powiatowy w Gorlicach, przez p. A. Skrzyńskiego, o regulacyę rzeki Ropy.
1054. L. s. 1281. Wydział powiatowy w Borszczowie, przez p. Borkowskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Miny Berger, przypadających do zapłaty od gminy Tarnawki.
1055. L. s. 1282. Wydział powiatowy w Łańcucie, przez p. Żardeckiego, o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1056. L. s. 1283. Gmina Świętoniowa, przez tegoż p., j. w.
1057. L. s. 1284. Gmina Żuklin, przez tegoż p., j. w.
1058. L. s. 1285. Gmina Żółnia, przez tegoż p., j. w.
1059. L. s. 1286. Gmina Rogóźno, przez tegoż p., j. w.

1060. L. s. 1287. Gmina Smarżawa, przez p. Warzechę, o wyłączenie jej z okręgu sądowego w Pilźnie a przyłączenie do okręgu w Brzostku.
1061. L. s. 1288. Gminy: Skopanie, Wola Gołęgo, Suchorzów, Dymitrów mały, Baranów i trzy inne, przez p. Krempe, z zażaleniem z powodu ograniczenia prawa brania drzewa opałowego z lasów dóbr Baranów.
1062. L. s. 1289. Gmina Katolicka Mielec, przez tegoż p. o subwencyę na załesienie wydmy i piasków.
1063. L. s. 1290. Gmina Łysakówek, przez tegoż p., o dostarczenie zarobku z powodu niedostatku.
1064. L. s. 1291. Gmina miasta Śniatyna przez p. Hamoraka, o utworzenie tamże gimnazjum lub innego równorzędnego zakładu.
1065. L. s. 1292. Gmina Trościaniec, przez tegoż p., o bezpłatny pobór surowicy solnej.
1066. L. s. 1293. Gmina Dulcza wielka, przez p. Krempe, o zniesienie rewizorów bydła.
1067. L. s. 1294. Gmin Bobrowniki małe, przez p. Bojkę, j. w.
1068. L. s. 1295. Gmina Stryszów, przez p. Styłę, o zapomogę na dokończenie budowy szkoły.
1069. L. s. 1296. Gmina i Rada szkolna miejscowa w Rudzach, przez p. Styłę, o zwrot nadpłaconych prestacyj na szkołę.
1070. L. s. 1297. Galicyjski związek piowarów we Lwowie, przez p. Bernardzikowskiego, w sprawie przedłużenia obowiązującego w Galicyi prawa propinacyjnego.
1071. L. s. 1298. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, przez p. Szczepanowskiego, o subwencyę na podróże naukowe nauczycieli szkół ludowych.
1072. L. s. 1299. Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie, przez p. Romanowicza, o subwencyę.
1073. L. s. 1300. Urzędnicy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie, przez p. Zolla, o regulacyę ich płac.
1074. L. s. 1301. Lax Mendel, przez p. Fruchtmanna, o uzupełnienie operatu regulacyjno-asanacyjnego ulicy Kopernika we Lwowie.
1075. L. s. 1302. Szeptyński Marcin, były droźnik krajowy, przez p. Bojkę, o zaopatrzenie.
1076. L. s. 1303. Jelska Helena, przez p. Jordana, o zapomogę.
1077. L. s. 1304. Tabor Antoni, emerytowany nauczyciel, przez p. Zolla, o zapomogę.
1078. L. s. 1305. Ławrów Paweł, emerytowany nauczyciel, przez p. Okuniewskiego, o przywrócenie do służby.

Wniesione po dzień 29. Stycznia 1898.

1079. L. s. 1314. Gmina Siedliska, przez p. Winniczuka, o zapomogę na zasiewy wiosenne i o pożyczkę.
1080. L. s. 1315. Gm. Kłyż, przez p. Bojkę o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów przewiezienia um. chorej Maryanny Łacionki.
1081. L. s. 1316. Gmina Niżałyce, przez p. Żardeckiego, o założenie gimnazjum w Łańcucie.
1082. L. s. 1317. Gmina Wysoka, przez tegoż p., j. w.
1083. L. s. 1318. Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie, przez p. Gnie-

- wosza, w sprawie opodatkowania listów zastawnych.
1084. L. s. 1319. Towarzystwo gospodarskie we Lwowie przez p. Kl. Dzie duszyckiego o zachowanie przy regulacji Dniestru tareł i pójł dla bydła tudzież o odstąpienie nadbrzeżnym właścicielom odsypisk rzecznych.
1085. L. s. 1320. Towarzystwo farmaceutyczne, „Unitas“ w Krakowie przez p. Soleskiego o pomnożenie liczby aptek w kraju.
1086. L. s. 1321. Konserwatorowie zabytków wschodniej Galicji we Lwowie, przez p. Szeptyckiego, o subwencyę na konserwacyę zamku w Zbarażu.
1087. L. s. 1322. Towarzystwo ochrony zwierząt we Lwowie przez p. Czar kowskiego-Golejewskiego, o subwen cyę na wydawnictwo czasopisma „Miesięcznik“.
1088. L. s. 1323. Zgromadzenie księży Ka noników Regularnych Lateraneń skich w Krakowie, przez p. Weigla, o subwencyę na restauracyę kościo ła.
1089. L. s. 1324. Stowarzyszenie młodzie ży rękodzielniczej „Ojczyzna“ w Tar nowie, przez p. Vayhingera, o sub wencyę.
1090. L. s. 1325. Klub miłośników sztuki fotograficznej we Lwowie, przez p. Rehmana, o subwencyę.
1091. L. s. 1326. Łysiak Łucya, przez p. Wójcika o stypendyum na kształce nie się w spiewie.
1092. L. s. 1327. Useko Szymon, naucozy ciel, przez p. Apama Skrzyńskiego, o policzenie lat służby.
1093. L. s. 1328. Małek Edward, nauczy ciel, przez p. Soleskiego, o podwyż szenie płacy.
1094. L. z. 1329. Skibowa Wanda, nauczy cielka, przez p. Czartoryskiego, o policzenie lat służby.
1095. L. s. 1330. Kahane Aleksandra, wdo wa po profesorze kraj. szkoły rolni czej w Dublanach, przez p. Weigla o zaliczkę na płacę wdowią.
1096. L. s. 1331. Benedyktowicz Ludomir, b. artysta malarz, przez p. Weigla, o zapomogę.
1097. L. s. 1332. Turko Ołeksza, rolnik, przez p. Szeptyckiego, o uwolnienie od nałożonego nań podatku.
1098. L. s. 1333. Towarzystwo kolonii wa kacyjnych dla dziewcząt we Lwo wie, przez p. p'Abancourta, o zasi łek na budowę domu.

Wniesione po dzień 31. stycznia 1898.

1099. L. s. 1342. Wydział pow. w Przemy ślanach, przez p. Onyszkiewicza, o zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej 56.000 złr. na uregulo wanie finansów powiatowych.
1100. L. s. 1343. Gminy Piekary, przez p. Wójcika, w sprawie niepodzielności gruntów.
1101. L. s. 1345. Gmina Jaślany, przez p. Krempe, o pobudowanie kanałów, odprowadzających wody z gruntów gmin okolicznych.
1102. L. s. 1346. Gmina Wybudów przez p. Barwińskiego, o zapomogę na pokrycie kosztów budowy szkoły.
1103. L. s. 1347. Gmina Podpieczary, przez p. Winniczuka, j. w.
1104. L. s. 1348. Gmina Terpilówka, przez p. Ostapczuka, o zniżenie prestacyi szkolnej.
1105. L. s. 1349. Gmina Bukówna, przez p. Zajączkowskiego, o przyzwolenie

- na tępienie dzikiej zwierzyny na polach włościańskich.
1106. L. s. 1350. Gmina Padew, kolonia, przez p. Krempę o przyjęcie kosztów utrzymania kaleki Jana Szola na fundusz krajowy.
1107. L. s. 1351. Gmina Kwaczała, przez p. Wodzickiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Maryanny Bachowskiej.
1108. L. s. 1355. Gmina Gruszów wielki, przez p. Bojkę, o zniesienie rewizorów bydła.
1109. L. s. 1356. Gmina Głuchów, przez p. Żardeckiego, j. w.
1110. L. s. 1357. Gmina Pukasowce, przez p. Winniczuka, o wyjednanie wolnego poboru surowicy dla bydła.
1111. L. s. 1358. Gmina Kurypów, przez tegoż p., j. w.
1112. L. s. 1359. Gmina Ostrów, przez tegoż p., j. w.
1113. L. s. 1360. Gmina Siedliska, przez tegoż p., j. w.
1114. L. s. 1361. Gmina Ostrów, przez tegoż p., o zapomogę na zasiewy wiosenne i na osuszenie gruntów.
1115. L. s. 1362. Gmina Kurypów, przez tegoż p., j. w.
1116. L. s. 1363. Gmina Pukasowce, przez tegoż p., j. w.
1117. L. s. 1364. Wydział powiatowy w Limanowy, przez p. Wodzickiego, o zasiłek dla niektórych gmin tamtejszego powiatu, dotkniętych niedostatkiem.
1118. L. s. 1365. Gmina Saska Kameralna, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę na zasiewy wiosenne i na wyżywienie.
1119. L. s. 1366. Gmina Wybudów, przez p. Barwińskiego, j. w.
1120. L. s. 1367. Gmina Lipice, przez p. Ochrymowicza, j. w.
1121. L. s. 1368. Urząd parafialny gr. kat. w Krzywem, przez p. Sawczaka, o zapomogę dla tamtejszych pogorzalców.
1122. L. s. 1369. Kłapacz Bazyli, przez p. Barwińskiego, o zapomogę z powodu pożaru.
1123. L. s. 1370. Bank rolniczy we Lwowie, przez p. St. Niezabitowskiego, o przeniesienie doświadczalnej stacji botaniczno-rolniczej z Dubian do Lwowa.
1124. L. s. 1371. Spółka krajowa dla podniesienie produkcji i handlu bydła i nierogacizny we Lwowie, przez p. Krzysztofowicza, o pokrycie kosztów wysłania eksperta weterynarza do Wiednia do zbadania stosunków handlowych i weterynarsko-policyjnych.
1125. L. s. 1372. Gmina Czarna, przez p. Żardeckiego, o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1126. L. s. 1373. Gmina Głuchów, przez tegoż p., j. w.
1127. L. s. 1374. Gmina Nowosielce, przez tegoż p., j. w.
1128. L. s. 1375. Gmina Handzlówka, przez tegoż p., j. w.
1129. L. s. 1376. Gmina Kosina, przez tegoż p., j. w.
1130. L. s. 1377. Gmina Gać, przez tegoż p., j. w.
1131. L. s. 1378. Dr. Głaczyński Władysław, prowizoryczny dyrektor szpitala pofarmaceutycznego w Kołomyi, przez p. Zajączkowskiego, o veniam aetatis.
1132. L. s. 1379. Dołżański Bazyli, nauczyciel, przez p. d'Abanconrta, o polepszenie bytu materialnego.
1133. L. s. 1380. Dobek Michał, nauczyciel, przez p. Wodzickiego, j. w.

1134. L. s. 1381. Hałajko Grzegoż, nauczyciel, przez p. Romana Potockiego, o dodatek drożyzniany.
1135. L. s. 1382. Misiewicz Zdzisław, nauczyciel, przez p. Żardeckiego, o zapomogę.
1136. L. s. 1383. Zalesiński Karol, nauczyciel, przez p. Vayhingera, o dodatek do płacy.
1137. L. s. 1384. Dudziwiczowa Katarzyna, wdowa po nauczycielu, przez p. Andrzeja Potockiego, o zapomogę.
1138. L. s. 1385. Gaudyak Michał, nauczyciel, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
1139. L. s. 1386. Sydor Mikołaj, emerytowany nauczyciel, przez tegoż p., o podwyższenie emerytury.
1140. L. s. 1387. Kamar Jerzy, nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o policzenie lat służby.
1141. L. s. 1388. Curkowski Andrzej, emerytowany nauczyciel, przez p. Ostapczuka o zapomogę.
1142. L. s. 1389. Tretiakowa Olga, wdowa po nauczycielu, przez p. Barwińskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
1143. L. s. 1390. Alszer Szczepan, przez p. Jahla, o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
1144. L. s. 1391. Porceri Ksawery, były dyrektor krajowego składu publicznego we Lwowie, przez p. Czarkowskiego-Golejewskiego, o odpisanie reszty zaliczki na płacę i pokrycie należności podatkowej od przyznanej odprawy.
1145. L. s. 1392. Redakcyja „Małego Światka“ we Lwowie, przez p. Skalkowskiego, o subwencję.
1146. L. s. 1393. Szechowicz Zofia, wdowa po literacie, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę.
1147. L. s. 1394. Woźny Teodor, gospodarz, przez p. Merunowicza, o zapomogę lub pożyczkę.
1148. L. s. 1395. Gmina Królowa ruska, przez p. Klemensiewicza, o zasiłek na budowę drogi gminnej.
1149. L. s. 1396. Drożdż Andrzej, były górnik, przez p. Czeczka, o restytucję na posadę przy kopalni soli w Wieliczce.
1150. L. s. 1397. Bortnikowa Modesta, nauczycielka, przez p. Sawczaka, o policzenie lat służby.
1151. L. s. 1399. Wydział powiatowy w Bochni, przez p. Hoszarda, o założenie szkoły koszykarskiej w Książnicach.

Wniesione po dzień 1. lutego 1898.

1152. L. s. 1401. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej, przez p. Sałę, o podwyższenie funduszu subwencyjnego i zasilenie funduszu pożyczkowego na budowę dróg powiatowych i gminnych.
1153. L. s. 1402. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę przepisów policyjno-weterynaryjnych.
1154. L. s. 1403. Ten sam przez tegoż p., o zmianę ustawy o tępieniu zarazy pyskowo-racicowej u bydła.
1155. L. s. 1404. Gmina Bolestraszyce, przez p. Władysława Czaykowskiego, o pożyczkę z powodu klęsk elementarnych.
1156. L. s. 1405. Gmina Wyszatyce, przez tegoż p., jak wyżej.
1157. L. s. 1406. Gmina Dąbrówka Wisłocka, przez p. Krempe, o snízenie prestacyi na płacę nauczyciela.

1158. L. s. 1407. Gminy Ottalęż i Wola Ottalężska, przez p. Krempę — jak wyżej.
1159. L. s. 1408. Gmina Grębów z Radą szkolną miejscową, przez tegoż p. w sprawie budowy tamt. szkoły.
1160. L. s. 1409. Gmina Brzeżawa, przez p. Niebyłowca, o zapomogę na budowę szkoły.
1161. L. s. 1410. Lityński Julian, nauczyciel, przez p. Władysława Czaykowskiego, o policzenie lat służby.
1162. L. s. 1411. Glińska Łucya, emeryt. nauczycielka, przez p. Merunowicza o dodatek do pensyi.
1163. L. s. 1412. Duszyńska Pelagia, wdowa po nauczycielu przez p. Jordana o zapomogę.
1164. L. s. 1413. Sułyk Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Karola Dzeduszyckiego, o dar z łaski.
1165. L. s. 1416. Fudała Roman i towarzysze, przez p. Krempę, w sprawie protestów przeciw wyborom Rad gminnych.
1166. L. s. 1417. Kopaczyński Józef, przez p. Krempę, z zażaleniem na c. k. Urząd podatkowy w Brzesku, z powodu nałożonego niestusnie podatku.
1167. L. s. 1418. Kurtyka Stefan, emeryt. nauczyciel, przez p. Bernadzikowskiego o podwyższenie emerytury.
1168. L. s. 1420. Gmina Zamoście, przez p. Romana Potockiego, o osuszenie łąk i ogrodów gminnych nad Przejmówką.
1169. L. s. 1421. Gmina Brzoza królewska, przez p. Żardeckiego, o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1170. L. s. 1422. Sottysik Stanisław, dyrektor powsz. szpitala w Brodach, przez p. Sałę, o veniam aetatis.
1171. L. s. 1423. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ we Lwowie, przez p. Goldmana, o subwencyę.
1172. L. s. 1424. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Rozwadowskiego, o spowodowanie powstrzymania kroków egzekucyjnych przy ściąganiu podatków od rolników.
1173. L. s. 1425. Gmina Osiek, przez p. Datę, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1174. L. s. 1426. Gmina Motycze szlacheckie, przez p. St. Tarnowskiego, o pobudowanie mostu na rzece Łęgu na drodze krajowej Zaleszany-Grębów.
1175. L. s. 1427. Gmina Gorzyce, przez tegoż p., jak wyżej.
1176. L. s. 1428. Gmina Skowierzyn przez tegoż p., jak wyżej.
1177. L. s. 1429. Gmina Zbydniów, przez tegoż p. jak wyżej.
1178. L. s. 1430. Gmina Motycze poduchowne, przez tegoż p., jak wyżej.
1179. L. s. 1431. Gmina Majdan, przez p. St. Tarnowskiego jak wyżej.
1180. L. s. 1432. Gmina Zaleszany, przez tegoż p. jak wyżej.
1181. L. s. 1433. Gminy powiatu Limanowskiego i Nowosądeckiego, przez p. Wodzickiego, o zapomogę na budowę dróg: Młynne-Ujanowice i Tęgorborza-Świdnik-Zbikowice.
1182. L. s. 1434. Muzeum przemysłowe we Lwowie, przez p. Małachowskiego, o podwyższenie subwencyi.
1183. L. s. 1436. Gmina Lachowice zarzeźne i przysiółek Demnia lachowiecka, przez p. d'Abancourta, o regulacyę rzeki Świcy.
1184. L. s. 1439. Gmina Dynów, przez p. Trzecieckiego, o zezwolenie na budwę szpitala powszechnego w Dynowie.

Wniezione po dzień 3. lutego 1898.

1185. L. s. 1446. Wydział pow. w Tłumaczu, przez p. Mandyczewskiego, o uznanie drogi Markowce-Kamien na za krajową i przyjęcie jej na etat funduszu dróg krajowych.
1186. L. s. 1447. Gmina Kołomyja, przez p. Fruchtmana, o pokrycie odsetków eskontu promesy na pożyczkę 180.000 zł. na budowę koszar kosztem kraj. funduszu koszarowego.
1187. L. s. 1448. Członkowie gminy Usznia ad Sassów, przez p. Barwińskiego, o stałą płacę dla ekspozyta tamt. grec. kat. parafii.
1188. L. s. 1449. Gmina Oleszów, przez p. Zajęczkowskiego, o nadanie wiesniakom prawa tępienia dzikiej zwierzyny na własnych polach.
1189. L. s. 1450. Przysiółek Babin zaręczny, przez p. Sawczaka, o utworzenie żeń gminy samoistej.
1190. L. s. 1451. Gmina Kahujów, przez p. Merunowicza, o wydzielenie jej z powiatu Rudeckiego a przyłączenie do powiatu Lwowskiego.
1191. L. s. 1452. Gmina Honiatycze, przez tegoż p., j. w.
1192. L. s. 1453. Gmina Werbiż z przysiółkiem Sajków, przez tegoż p., j. w.
1193. L. s. 1454. Ruski zakład dla dziewcząt w Przemyślu, przez p. Czechowicza o zapomogę.
1194. L. s. 1455. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, przez p. Soleskiego, w sprawie higienicznych warunków nauki w krajowych szkołach średnich.
1195. L. s. 1456. Kamar Katarzyna, wdowa po nauczycielu, przez p. Niebyłowca, o zapomogę.
1196. L. s. 1457. Kosowin Jan, uczeń konserwatorium muzycznego, przez p. Wereszczyńskiego, o zapomogę na dalsze kształcenie się.
1197. L. s. 1458. Łotocka Antonina, wdowa po urzędniku gminnym, przez p. Borkowskiego, o zapomogę.
1198. L. s. 1459. Czorny Andrzej, przez p. Michalskiego, o zapomogę.
1199. L. s. 1461. Gmina Perehińsko, przez p. Niebyłowca, o przyspieszenie regulacyi rzeki „Łomnicy“.
1200. L. s. 1462. Gmina Korczyna, przez p. Gorayskiego, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1201. L. s. 1463. Ta sama, przez tegoż p., o utworzenie tam Sądu powiatowego.

Wniezione po dzień 4. lutego 1898.

1202. L. s. 1466. Wydział pow. w Rudkach przez p. Rayskiego, o zmianę przepisów policyjno-weterynaryjnych.
1203. L. s. 1467. Ten sam, przez tegoż p., o uwolnienie urzędników Rad powiatowych od gminnych dodatków do podatków, tudzież od posług i robót.
1204. L. s. 1468. Wydział pow. w Husiatynie, przez p. Horodyskiego, o nadanie szpitalowi Husiatyńskiemu charakteru powszechności i publiczności i o zarządzenie otwarcia tego zakładu.
1205. L. s. 1469. Wydział pow. w Rudkach, przez p. Rayskiego, o podwyższenie funduszu subwencyjnego i zasilenie funduszu pożyczkowego na budowę dróg.

1206. L. s. 1470. Wydział pow. w Brodach, przez p. Sałę, j. w.
1207. L. s. 1471. Gmina Brody, przez p., Sałę, o założenie Sądu obwodowego w Brodach.
1208. L. s. 1472. Gmina Podgórz, przez p. Czecha o przyznanie jej prawa samoistnego bezpośredniego wyboru posła na Sejm krajowy.
1209. L. s. 1473. Ta sama, p. tegoż p., o podwyższenie płac tamt. nauczycielom.
1210. L. s. 1477. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Karatnickiego, o spowodowanie powstrzymania kroków egzekucyjnych przy ściąganiu podatków od rolników.
1211. L. s. 1478. Gmina Dębica, przez p. Michałowskiego, o utworzenie tam gimnazjum.
1212. L. s. 1479. Gmina Sporysz, przez p. Szweda o odpisanie zaległych prestatyj szkolnych.
1213. L. s. 1480. Gmina Żmigród, przez p. Datę o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1214. L. s. 1481. Gmina Smolarzyna, przez p. Żardeckiego o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1215. L. s. 1482. Gmina Sieradza, przez p. Styłę o zmianę ustawy o licencyonowaniu buhajów.
1216. L. s. 1483. Gmina Zabłotów, przez p. Hamoraka, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.
1217. L. s. 1484. Urząd parafialny greckokatolicki i gmina Jamnica, przez p., Mandyczewskiego, o zasiłek na regulację rzeki Bystrzycy.
1218. L. s. 1485. Gmina i obszar dworski Wołesyniec, przez p. Winniczuka, o zasiłek na regulację rzeki Bystrzycy nadwórniańskiej.
1219. L. s. 1486. Gmina Mołodyłów, przez p. Mandyczewskiego, o zapomogę z powodu nieurodzaju.
1220. L. s. 1487. Gminy Błudniki, przez p. Winniczuka, o zapomogę na zasiewy wiosenne i na osuszenie bag-nisk.
1221. L. s. 1488. Gmina Medynia, przez p. Karatnickiego, jak wyżej.
1222. L. s. 1489. Ta sama, przez tegoż p., o bezpłatny pobór surowicy dla bydła.
1223. L. s. 1491. Gmina Błudniki, przez p., Winniczuka, o bezpłatny pobór surowicy dla bydła.
1224. L. s. 1492. Nauczyciele kółka konferencyjnego w Strzeliskach, przez p. Witołda Niezabitowskiego, o polepszenie bytu materialnego.
1225. L. s. 1493. Pochmarski Rudolf, nauczyciel, przez p. Rottera, o dodatek pięcioletni.
1226. L. s. 1494. Zajac Michał, nauczyciel, przez p. Rudrofa, o zwrot wkładek emerytalnych.
1227. L. s. 1495. Winiarski Emil, nauczyciel, przez p. Karola Dzieduszyckiego, o policzenie czasu służby.
1228. L. s. 1496. Rakowski Bazyli, były nauczyciel, przez p. Karola Dzieduszyckiego, o dar z łaski.
1229. L. s. 1497. Domańska Karolina, wdowa po nauczycielu, przez p. Zajączkowskiego, o zapomogę.
1230. L. s. 1498. Kliszewska Anna, wdowa po nauczycielu, przez p. Witołda Niezabitowskiego, o zapomogę.
1231. L. s. 1499. Towarzystwo leśne we Lwowie, przez p. Małachowskiego, o fundusz na tępienie mniszki w lasach gminnych.

1232. L. s. 1500. Towarzystwo „Szkoła ludowa“ w Krakowie, przez p. Kozłowski, o przyjęcie szkoły polskiej w Białej na etat krajowy lub udzieleniu subwencji.
1233. L. s. 1501. Komitet budowy kościoła w Nisku, przez p. Kostheima, o subwencyę.
1234. L. s. 1502. Ochronka chrześcijańska w Gorlicach, przez p. Wereszczyńskiego, o subwencyę.
1235. L. s. 1503. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Tarnopolu, przez p. Korytowskiego, o zasiłek.
1236. L. s. 1504. Stowarzyszenie wzajemnej pomocy uczniów wydziału prawa na uniwersytecie we Wiedniu, przez p. Weigla, o subwencyę.
1237. L. s. 1505. Olszewska Kazimiera, przez p. Abrahamowicza, o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.
1238. L. s. 1506. Lerdówna Irena, przez p. Trzecieckiego, o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.
1239. L. s. 1507. Jaworowski Stefan, przez p. Michalskiego, o odpisanie reszty kosztów leczenia żony Rozalii w lwowskim szpitalu.

Wniesione po dzień 5. lutego 1898.

1240. L. s. 1518. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Klemensa Dzieduzyckiego, o powstrzymanie kroków egzekucyjnych przy ściąganiu podatków od rolników.
1241. L. s. 1519. Ten sam, przez tegoż p., o podwyższenie funduszu subwencyjnego i zasilenie funduszu pożyczkowego na budowę dróg.
1242. L. s. 1520. Wydział powiatowy w Dolinie, przez p. Niebyłowca, j. w.
1243. L. s. 1521. Wydział powiatowy w Dolinie, przez p. Niebyłowca, o zasiłek dla ludności powiatu dotkniętej nieurodzajem.
1244. L. s. 1522. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę przepisów weterynaryjnopolicyjnych.
1245. L. s. 1523. Wydział powiatowy w Kałuszu, przez p. Klemensa Dzieduzyckiego, j. w.
1246. L. s. 1524. Wydział powiatowy w Gorlicach, przez p. Adama Skrzyńskiego, o budowę kolei Grybów Ropa-Symbark-Sękowe-Kryg-Lipinki-Żmigród.
1247. L. s. 1525. Członkowie gmin powiatu brodzkiego, przez p. Barwińskiego przeciw zaprowadzeniu gmin zbiorowych.
1248. L. s. 1526. Gminy: Śliwka, Majdan, Przysług, Niebyłów i Jasień, przez p. Karatnickiego, o pozwolenie wypasania bydła i owiec w lasach kameralnych.
1249. L. s. 1527. Gmina Żywiec, przez p. Szweda, o usunięcie niemieckiej nazwy „Saybusch“ z tamtejszej stacji kolejowej, tudzież z rozkładów jazdy, stampilij, biletów i korespondencyi kolejowej.
1250. L. s. 1528. Ta sama, przez tegoż p., o zezwolenie na pobór wyższych opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1201. L. s. 1529. Gmina Szczawnica i okoliczne gminy, urzędy parafialne i obszary dworskie, przez p. Stadnickiego, o zasiłek na budowę drogi Szczawnica-Piwniczna.
1252. L. s. 1530. Gmina Temerowce, przez p. Winniczuka, o zapomogę na zaszewy jare i na osuszenie bagnisk

1253. L. s. 1532. Gmina Temerowce, przez p. Winniczuka, o bezpłatny pobór surowicy solnej dla bydła.
1254. L. s. 1533. Gmina i obszar dworski w Zagwoździu, przez p. Winniczuka, o regulację rzeki Bystrzycy sołotwińskiej.
1255. L. s. 1534. Gmina Wiesenberg, przez p. Wachnianina, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania w Wiedniu i przewozu Szymona i Fransiszka Englów.
1256. L. s. 1535. Gmina Krościenko, przez p. Bojkę, o zniesienie rewizorów bydła.
1257. L. s. 1536. Gmina Piekary, przez tegoż p., jak wyżej.
1258. L. s. 1537. Gmina Brzeźnica, przez tegoż p., jak wyżej.
1259. L. s. 1538. Gmina Tenczynek, przez tegoż p., jak wyżej.
1260. L. s. 1539. Gmina Sieradza, przez tegoż p., jak wyżej.
1261. L. s. 1540. Gmina Bochnia, przez p. Hozarda, o utworzenie tam seminarjum nauczycielskiego żeńskiego.
1262. L. s. 1541. Gmina Puławy, przez p. Milana, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Agaty i Jana Milanów.
1263. L. s. 1542. Gmina Kopyczyńce, przez p. Gołuchowskiego, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1264. L. s. 1543. Towarzystwo gospodarskie w Kałuszu, przez p. Klemensa Dzieduszyckiego, o pozostawienie przy regulacji Dniestru tareł i pójł dla bydła i odstąpienie dawnych łożysk rzeki nadbrzeżnym właścicielom.
1265. L. s. 1544. Mieszkańcy miasta Tarnopola, przez p. Koziebrodzkiego, o subwencję na budowę kościoła dla OO. Jezuitów w Tarnopolu.
1266. L. s. 1545. Kasa chorych miasta Lwowa, przez p. Michalskiego, w sprawie opłat za leczenie swoich członków w krajowych szpitalach powszechnych.
1267. L. s. 1546. Gorzka Ludwik, nauczyciel, przez p. Jahla, o zapomogę lub zaliczkę na płacę.
1268. L. s. 1547. Sawicki Jędrzej, były nauczyciel, przez p. Theodorowicza, o podwyższenie emerytury lub udzielenie zapomogi.
1269. L. s. 1548. Korol Wincenty, emeryt. nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o prowizoryczną posadę nauczycielską w szkołach ludowych.
1270. L. s. 1549. Kmicikiewicz Józefa, wdowa po gr. kat. proboszczu, przez p. Barwińskiego, o zapomogę.
1271. L. s. 1553. Wydział powiatowy w Kosowie, przez p. Zaleskiego, o przyjęcie drogi Kosów-Jasienów górny na etat krajowy i o pobudowanie drogi Jasienów górny-Żabie-Worochta kosztem kraju.
1272. L. s. 1554. Ten sam, przez tegoż p., o zmianę ustawy o tępieniu choroby pyskowo-racicowej u bydła rogatego.
1273. L. s. 1555. Ten sam, przez tegoż p., jak wyżej.
1274. L. s. 1556. Gminy i obszary dworskie powiatu kołomyjskiego, przez p. Krzysztofowicza, o subwencję na budowę mostu na Prucie i drogi Pererów-Mykietyńce.

Wniesione po dzień 7. lutego 1898.

1275. L. s. 1567. Wydział powiatowy w Kołomyi, przez p. Krzysztofowicza, o subwencyę na budowę drogi Pererów-Pilipy-Pistyń.
1276. L. s. 1568. Wydział powiatowy w Lisuku, przez p. Wiktora, o poprowadzenie linii kolejowej z Sambora przez Wołosate do Beresny.
1277. L. s. 1569. Gmina Baligród, przez p. Wiktora, o objęcie jej ustawą budowniczą dla miast i miasteczek.
1278. L. s. 1570. Gmina Tylicz, przez p. Potoczka, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1279. L. s. 1571. Gmina Radomyśl, przez p. St. Tarnowskiego, o zapomogę na wybudowanie spalonej szkoły.
1280. L. s. 1572. Gmina Mikołajów, przez p. Sawczaka, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1281. L. s. 1573. Gmina Kalna, przez p. Krcmpę, o odłączenie niektórych parcel gruntowych od gminy Rybaczowice a przyłączenie do gminy Kalna.
1282. L. s. 1574. Członkowie gminy Kalna, przez tegoż p., j. w.
1283. L. s. 1575. Gmina Chorążec, przez p. Bojkę, o zniesienie rewizorów bydła.
1284. L. s. 1576. Gmina Raciborsko, przez tegoż p., j. w.
1285. L. s. 1577. Gmina Dzwienia, przez p. Bernadzikowskiego, j. w.
1286. L. s. 1578. Gmina Chorążec, przez p. Styłę, o zmianę ustawy o licencyonowaniu buhajów.
1287. L. s. 1579. Jotasiński Feliks, emerytowany nauczyciel, przez p. Kramarczyka, o zapomogę.
1288. L. s. 1580. Putała Wojciech, przez p. Potoczka, o zapomogę.
1289. L. s. 1581. Metzger Alojzy, koncesyonaryusz kolei z Jasła do Dębicy, przez p. Weigla, o zaopiekowanie się projektem budowy tej kolei.
1290. L. s. 1582. Grono członków Towarzystwa Tatrzańskiego w Kołomyi i Krakowie i kuracyusz Szczawnicy i Burkutu, przez p. Okuniewskiego, o uregulowanie stosunków komunikacyjnych do wspomnianych zakładów kąpielowych.
1291. L. s. 1583. Flasińska Feliksa, wdowa po pisarzu szpitalaśw. Łazarza w Krakowie, przez p. Weigla, o podwyższenie pensyi lub udzielenie zapomogi.
1292. L. s. 1584. Wachtel Wilhelm, uczeń szkoły sztuk pięknych, przez p. Loevensteina, o zapomogę na dalsze studia.
2293. L. s. 1585. Baran Błażej, konduktor dróg krajowych, przez Wydział krajowy, o veniam studiorum.

Wniesione po dzień 8. lutego 1898.

1294. L. s. 1598. Wydział pow. w Łańcucie, przez p. Żardeckiego, o utworzenie sądu powiat. w Kańczudze.
1295. L. s. 1599. Gmina m. Lwowa, przez p. Małachowskiego, o ustanowienie posady drugiego inspektora okręgowego szkolnego m. Lwowa.
1296. L. s. 1600. Gmina Skniłów, przez p. Merunowicza, o pożyczkę na zasiewy wiosenne.

1297. L. s. 1601. Gmina Brzostowa góra, przez p. Stanisława Jędrzejowicza, o zapomogę i pożyczkę z powodu nieurodzaju.
1298. L. s. 1602. Gmina Mizuń, przez p. Niebyłowca, o pożyczkę na budowę szkoły.
1299. L. s. 1603. Gmina Borowa i gminy okoliczne, przez p. Krempe, o utworzenie sądu powiat. w Borowej.
1300. L. s. 1604. Gmina Mielec, przez p. Krempe, o utworzenie tam gimnazjum.
1301. L. s. 1605. Gmina Nowica, przez p. Karatnickiego, o przekształcenie tamt. szkoły.
1302. L. s. 1606. Gmina Grodzisko dolne, przez p. Żardeckiego, o zniesienie rewizorów bydła.
1303. L. s. 1607. Gmina Siedlanka, przez p. Żardeckiego, jak wyżej.
1304. L. s. 1608. Gmina Nowawieś Czudecka, przez p. Bojkę, jak wyżej.
1305. L. s. 1609. Gmina przedmieście Czudeckie, przez p. Bojkę, jak wyżej.
1306. L. s. 1610. Gmina Grębów, przez tegoż p., jak wyżej.
1307. L. s. 1611. Gmina Rajska i okoliczne gminy, przez p. Bojkę, o zniesienie rewizorów bydła.
1308. L. s. 1615. Komitet parafialny w Sądowej Wiszni, przez p. Czechowicza, o subwencyę na budowę cerkwi.
1309. L. s. 1616. Komitet parafialny w Sichoście, przez p. Barwińskiego jak wyżej.
1310. L. s. 1617. Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, przez p. Małachowskiego, o zmianę przepisów górniczo-policyjnych wydanych dla kopalń wosku ziemnego w Galicyi.
1311. L. s. 1618. Urzędnicy i dyetaryusze kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez p. Jordana, o dodatki stałe do płac i dodatek drożyznienny.
1312. L. s. 1619. Diwina Michał b. rządcą szpitala w Tarnopolu, przez p. Barwińskiego, o emeryturę lub odprawę.
1313. L. s. 1620. Buczkowski Stefan, przez p. Nowakowskiego, o przyznanie mu koncesyi na majstra murarskiego.
1314. L. s. 1623. Chulawska Wanda, przez p. Małachowskiego, o stypendyum na kształcenie się w śpiewie.
1315. L. s. 1624. Czuma Maksymilian, nauczyciel, przez p. Barwińskiego, o policzenie lat służby.
1316. L. s. 1625. Krzys Tomasz, nauczyciel, przez p. Milana, o odpisanie podatku zaległego od pensyi.
1317. L. s. 1626. Szewczyk Szymon, nauczyciel przez p. Barwińskiego, o emeryturę lub zapomogę.
1318. L. s. 1627. Lewicka Honorata, wdowa po nauczycielu, przez p. Czartoryskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej.
1319. L. s. 1628. Towarzystwo wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych we Lwowie, przez p. Zamoyskiego, przeciw zaprowadzeniu samoistnych podatków od poborów służbowych.

Wniesione po dzień 9. lutego 1898.

1320. L. s. 1637. Wydział powiatowy w Brodach przez p. Sałę o zezwolenie gmi-

nie Łopatyn na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa

1321. L. s. 1638. Ten sam p. t. p. o subwencyę na budowę drogi Załoście-Mszaniec.
1322. L. s. 1639. Gminy Bęczarka, Głogoczów i 4 inne powiatu Myślenickiego p. p. Czeczka o pożyczkę i pomoc z powodu niedostatku.
1323. L. s. 1640. Gmina Wołoska wieś p. p. Niebyłowca o zapomogę jak wyżej.
1324. L. s. 1641. Gmina Bolechów ruski p. p. Niebyłowca o zapomogę z powodu niedostatku.
1325. L. s. 1642. Gmina Wołoska wieś p. t. p. o bezpłatny pobór surowicy solnej.
1326. L. s. 1643. Gmina Dębowiec przez p. Datę o ustanowienie tam siedziby lekarza okręgowego.
1327. L. s. 1644. Gmina, rada szkolna miejscowa i obszar dworski w Strzeliskach nowych przez p. Witołda Niezabitowskiego o zasiłek na zakupno pola dla kursu rolniczego.
1328. L. s. 1645. Gmina Budków przez t. p. o równy rozdział konkurencyi do budowy tamt. probostwa pomiędzy dwie gminy.
1329. L. s. 1646. Gmina Pławo przez p. sła Krempe o zniżenie prestacyi szkolnej.
1330. L. s. 1647. Gmina Budków przez p. Witołda Niezabitowskiego o zniżenie prestacyi szkolnej.
1331. L. s. 1648. Gmina Magierów, przez p. Franciszka Jędrzejowicza o kreowanie tam sądu pow.
1332. L. s. 1649. Te sama przez t. p. o budowę drogi Magierów-Dobrosin.
1333. L. s. 1651. Gminy Błozew dolna, Kuprowice i inne w powiatach Mościckim, Rudeckim i Samborskim przez p. Męcińskiego o pobudowanie drogi z Sądowej Wiszni do Sambora.
1334. L. s. 1652. Gmina Wołoska wieś p. p. Niebyłowca o uwolnienie od grzywien za nieuczęszczanie dzieci do szkoły.
1335. L. s. 1653. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jordanowie przez p. Średniawskiego o zasiłek.
1336. L. s. 1654. Straż ogniowa ochotnicza w Strzałkach przez p. Witołda Niezabitowskiego o zapomogę.
1337. L. s. 1655. Towarzystwo wpierania chorych uczniów narodowości słowiańskiej na uniwersytecie w Gracu przez p. Weigla o subwencyę.
1338. L. s. 1656. Nauczyciele w Bóbrce przez p. Witołda Niezabitowskiego o dodatek drożyzniany.
1339. L. s. 1657. Sanecki Władysław, nauczyciel przez p. Soleskiego o policzenie czasu służby.
1340. L. s. 1658. Richter Julian przez p. Merunowicza, jak wyżej.
1341. L. s. 1659. Ten sam, przez t. p. o dodatek drożyzniany.
1342. L. s. 1660. Sztogryn Julia, wdowa po nauczycielu przez p. Witołda Niezabitowskiego o podwyższenie pensyi wdowej i udzielenie zapomogi.
1343. L. s. 1661. Schultz Wojciech proboszcz r. l. w Pistyniu przez p. Okuniewskiego o subwencyę na zasiewy wiosenne.
1344. L. s. 1662. Hordt Franciszka przez p. Witołda Niezabitowskiego o zapomogę.

Wniesione po dzień 10. lutego 1897.

1345. L. s. 1680. Wydział pow. w Grybowie, przez p. Klemensiewicza, o pożyczkę i zasiłek dla wspomżenia ludności powiatu dotkniętej niedostatkiem.
1346. L. s. 1681. Gmina Horodysławice, przez p. Witołda Niezabitowskiego, o zapomogę z powodu niedostatku.
1347. L. s. 1682. Gmina miasta Lwowa, przez p. Małachowskiego, o założenie we Lwowie Muzeum krajowego dla historii kultury.
1348. L. s. 1683. Gmina katastralna Kruhel Pełkiński, przez p. Krempe o odłączenie jej od gminy Pełkin a przyłączenie do gminy Kruchel Pawłowski.
1349. L. s. 1684. Gmina Polańczyk, wraz z urzędem parafialnym i obszarem dworskim, przez p. Wiktora o wyłączenie z okręgu Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przyłączenie do takiegoż okręgu w Lisku.
1350. L. s. 1685. Gmina Myczków z urzędem parafialnym i obszarem dworskim przez t. p. j. w.
1351. L. s. 1686. Gmina Żuklin przez p. Żardeckiego o odpisanie prestacyi na płacę nauczyciela.
1352. L. s. 1687. Gminy powiatu Gorlickiego przez p. Adama Skrzyńskiego o pobudowanie kolei w kierunku granicy węgierskiej w Konieczny.
1353. L. s. 1688. Gmina Trzciana, przez p. Krempe o pobudowanie drogi w powiecie Mieleckim.
1354. L. s. 1689. Gmina Wola mielecka, przez tegoż p. jak wyżej.
1355. L. s. 1690. Gmina Brzoza królewska przez p. Żardeckiego o zniesienie rewizorów bydła.
1356. L. s. 1691. Gmina Chrzanów, przez p. Krempe o zniesienie rewizorów bydła.
1357. L. s. 1692. Gmina Dęba, przez p. Krempe jak wyżej.
1358. L. s. 1693. Mieszkańcy gminy Strzeliska nowe, przez p. Witołda Niezabitowskiego o otwarcie tam apteki.
1359. L. s. 1694. Spółka handlowa Towarzystw i Kółek rolniczych w Nowym Sączu przez p. Cieleckiego o pożyczkę.
1360. L. s. 1695. Ochronka św. Józefa dla sierót w Stryju, przez p. Karola Dzie duszyckiego o zapomogę.
1361. L. s. 1696. Melnik Jan, gr. kat. pleban, przez p. Sozańskiego o zapomogę z powodu popalenia się.
1362. L. s. 1697. Lachowicz Teodozya wdowa po nauczycielu przez p. Barwińskiego o dar z łaski.
1363. L. s. 1698. Nasalska Klaudya, wdowa po księdzu, przez p. Niebyłowca o zapomogę.
1364. L. s. 1701. Skarbak hr. Henryk, kurator fundacyi Stanisława hr. Skarbka przez p. Abrahamowicza z wyjaśnieniami w sprawie zamknięć rachunkowych fundacyi za r. 1896.

Wniesione po dzień 12. lutego 1898.

1365. L. s. 1703. Wydział powiatowy w Podhajcach p. p. Sawczaka o zmianę ustawy o tępieniu choroby pyskowej u bydła rogatego.

1366. L. s. 1704. Gmina Borysław i właściciele kopalń nafty p. p. Wiśniewskiego o budowę drogi Drohobycz-Hubicze i Schodnica-Majdan i przyjęcie ich na fundusz krajowy.
1367. L. s. 1705. Gmina Hubicze p. t. p. jak wyżej.
1368. L. s. 1706. Gmina i tartak parowy w Kropiwniku p. t. p. jak wyżej.
1369. L. s. 1707. Gmina i obszar dworski w Majdanie, p. t. p., jak wyżej.
1370. L. s. 1708. Gmina i obszar dworski w Mrażnicy, p. t. p., jak wyżej.
1371. L. s. 1709. Gmina i obszar dworski i właściciele kopalń nafty w Schodnicy, p. t. p., jak wyżej.
1372. L. s. 1710. Gmina Jaworów p. p. Szeptyckiego o zaprowadzenie tam szkoły średniej i 4-o klas. szkoły ludowej
1373. L. s. 1711. Gmina Niebyłów p. p. Karatnickiego o zaprowadzenie tam 6-ciurocznych jarmarków.
1374. L. s. 1712. Gmina Śliwki p. p. Karatnickiego o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia za Joachima Horbaczewskiego.
1375. L. s. 1713. Gmina Wybranówka i Bryńce cerkiewne p. p. Bojkę o przeniesienie siedziby lekarza okręgowego z Chodorowa do Wybranówki.
1376. L. s. 1714. Gmina Zalipie i Podlipie, p. p. Bojkę o wydzielenie ich z okręgu Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Żabnie, a przydzielenie do takiegoż okręgu w Dąbrowie.
1377. L. s. 1718. Giermański Tomasz p. p. Okuniewskiego z zażaleniem na władze rządowe z powodu zakazu naprawy jazu przy młynie w Jasionowie.
1378. L. s. 1719. Hawran Damian, nauczyciel p. p. Jaklińskiego o zapomogę.
1379. L. s. 1720. Skaliński Karol, nauczyciel p. p. Romanowicza o podwyższenie emerytury.
1380. L. s. 1724. Gmina Kraków, p. p. Andrzeja Potockiego, o przyznanie jej prawa poboru opłat od wkładek do totalizatora przy wyścigach konnych.
1381. L. s. 1725. Gmina Dęba, p. p. Stanisława Tarnowskiego o spowodowanie tępienia dzików w tamtej okolicy.
1382. L. s. 1726. Nauczyciele w Dźwino-grodzie, p. p. Witołda Niezabitowskiego o podwyższenie płac.
1383. L. s. 1727. Gmina Zamarstynów i 25 gmin okolicznych, p. p. Merunowicza u otworzenie c. k. Sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Zamarstynowie lub w Zniesieniu.

Wniesione po dzień 15. lutego 1898.

1384. L. s. 1738. Wyborcy z gminy Jajkowiec p. p. Hamoraka o weryfikację wyboru posła na Sejm krajowy z małych posiadłości powiatu Żydaczowskiego.
1385. L. s. 1739. Gminy i obszary dworskie Wróblowice, Opary, Rabczyce, Litynia, Medenice i inne p. p. Wiśniewskiego o regulację rzeki Tyśmienicy.
1386. L. s. 1740. Gminy Michalewice, Słońsko i Poczajowice p. p. Wiśniewskiego, jak wyżej.
1387. L. s. 1741. Mieszkańcy miasta Jaworowa p. p. Sawczaka o utworzenie tam 4-klasowej szkoły ludowej z językiem wykładowym ruskim.
1388. L. s. 1742. Gmina Zborów p. p. Ja-

- worskiego o nadanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.
1389. L. s. 1743. Gmina Słoboda niebysłowska p. p. Karatnickiego o pożyczkę z powodu klęsk elementarnych.
1390. L. s. 1744. Gmina Głogowiec p. p. Żardeckiego o naprawę opaski Nr. 44. przy lewym brzegu rzeki Sanu.
1391. L. s. 1745. Gmina Piątkowa p. p. Tyszkowskiego o zapomogę na zasiewy wiosenne.
1392. L. s. 1746. Gmina Głobikówka, p. p. Warzechę o wyłączenie jej z okręgu Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Pilźnie a wcielenie do takiegoż okręgu w Brzostku.
1393. L. s. 1747. Gmina Gorzejowa p. t. p., jak wyżej.
1394. L. s. 1748. Gniewosz Włodzimierz p. p. Trzecieckiego o poprawny warsztat dla tkaczy i o nauczyciela i zasiłek dla garncarzy w Potoku złotym.
1395. L. s. 1749. Ten sam p. t. p. o dokończenie budowy drogi z Potoka złotego do Dniestru i o drogę do Porchowcy.
1396. L. s. 1754. C. k. Towarzystwo rolnicze w Wiedniu p. p. Weigla o subwencję.
1397. L. s. 1755. Żenczykowski Marceł introligator we Lwowie p. p. Weigla o pożyczkę z funduszu przemysłowego.
1398. L. s. 1756. Zacharyasiewicz Michał, nauczyciel p. p. Szeliskiego o zapomogę.
1399. L. s. 1757. Pretsch Emil, nauczyciel p. p. Urbańskiego o zapomogę.
1400. L. s. 1758. Hawrylinka Malwina, wdowa po nauczycielu p. p. Jaworskiego o zapomogę.
1401. L. s. 1759. Rzepińska Adela, wdowa po nauczycielu p. p. Michalskiego o pensję lub dar z łaski.
1402. L. s. 1764. Gmina Balicze podróżne p. p. d'Abandcourta o zasiłek na roboty publiczne dla dania zarobku ludności.
1403. L. s. 1765. Ta sama p. t. p. o bezpłatny pobór surowicy solnej dla bydła.
1404. L. s. 1766. Gmina Maćkówka p. p. Żardeckiego o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1405. L. s. 1767. Gmina Niżatyce p. t. p. jak wyżej.
1406. L. s. 1768. Gmina Mokra strona p. t. p., jak wyżej.
1407. L. s. 1769. Gmina Budy Przeworskie p. t. p., jak wyżej.
1408. L. s. 1770. Ta sama p. t. p. o zniesienie rewizorów bydła.
1409. L. s. 1771. Gmina Niżatyce p. t. p. jak wyżej.
1410. L. s. 1772 Gmina Mokra strona p. t. p. jak wyżej.
1411. L. s. 1780. Towarzystwo c. k. Weteranów wojskowych w Krakowie p. p. Jordana o zasiłek na budowę domu.
1412. L. s. 1781. Jaśkiewiczowa Karolina wdowa po nauczycielu p. p. Jordana o podwyższenie pensji wdowiej lub przyznanie zaopatrzenia dla syna.
1413. L. s. 1782. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krośnie p. p. Trzecieckiego o subwencję.

1414. L. s. 1784. Wydział powiatowy w Jaworowie przez p. Szeptyckiego o ulgi podatkowe dla ludności powiatu.
1415. L. s. 1785. Zarząd szkoły w Stebniku p. p. Ochrymowicza o dodatek miejscowy dla nauczyciela.
1416. L. s. 1786. Nauczyciele szkół w Drohobyczu p. p. Ochrymowicza o polepszenie bytu.
1417. L. s. 1787. Ci sami p. t. p. o dodatek drożyzniany.
1418. L. s. 1788 Rada szkolna miejscowa w Bukowsku p. p. Urbańskiego o zaprowadzenie kursu rolniczego w tamtejszej szkole.

Wniesione po dzień 16. lutego 1898.

1419. L. s. 1797. Wydział powiatowy w Buczaczu, przez p. Cieleckiego, o budowę kolej Buczacz-Potok złoty-Obertyn-Kołomyja.
1420. L. s. 1798. Ten sam p. t. p., o wynagrodzenie przez Rząd gminy za czynności poruczonego zakresu działania.
1421. L. s. 1799. Wydział powiatowy w Wadowicach, przez p. Styłę, o subwencyę dla niesienia pomocy ludności dotkniętej uieurodzajem.
1422. L. s. 1800. Wydział powiatowy w Starem mieście, przez p. Bielańskiego, o bezpłatny pobór surowicy dla gmin tamtejszego powiatu.
1423. L. s. 1801. Gmina Temerowce, przez p. Winniczuka, o subwencyę na regulacyę rzeki Łomnicy.
1424. L. s. 1803. Gmina Stary Kosów, przez p. Zaleskiego, o subwencyę na naprawę uszkodzonych budowli wodnych nad rzeką Rybnicą i o regulacyę tej rzeki.
1425. L. s. 1804. Gminy Dżwinogród, Horodysławice i Szołomyja, przez p. Zajączkowskiego, o budowę dróg w tamtejszej okolicy.
1426. L. s. 1805. Gmina Jasienna i okoliczne obszary dworskie, przez p. Potoczka o subwencyę na budowę drogi.
1427. L. s. 1806. Obszar dworski Kobylnica Wołoska, przez p. Szeptyckiego, o subwencyę na zalesienie wydmy piaszczystych.
1428. L. s. 1807. Gmina Uhryn przez p. Rudrofa, o uwolnienie od myta na drodze rządowej Tarnopol-Zaleszczyki.
1429. L. s. 1808. Gmina Łopuszka Wielka, przez p. Żardeckiego, o zniżenie myta na drodze Kańczuga-Dynów.
1430. L. s. 1809. Gmina Wielkie Oczy, przez p. Szeptyckiego, o utworzenie tam Sądu powiatowego.
1431. L. s. 1810. Komitet parafialny w Wietrzychowicach, przez p. Męcińskiego, o zasiłek na koszt założenia nowego cmentarza z powodu obwałowania rzeki Dunajca.
1432. L. s. 1811. Warzecha Jan i Kowalski Karol, gospodarze w Jodłowej, przez p. Warzechę, o subwencyę na osuszenie gruntów.
1433. L. s. 1812. Gmina Luszowice, przez p. Kramarczyka, o zniesienie rewizorów bydła.
1434. L. s. 1813. Gmina Jeżów przez tegoż p., j. w.
1435. L. s. 1814. Gmina Świerchowa, przez tegoż p., j. w.
1436. L. s. 1815. Gmina Pisary, przez tegoż p., j. w.

1437. L. s. 1816. Gmina Żary, przez tegoż p., j. w.
1438. L. s. 1817. Gmina Stare miasto, przez p. Żardeckiego, j. w.
1439. L. s. 1818. Towarzystwo ruskich artystów teatralnych, przez p. Michalskiego, o zapomogę.
1440. L. s. 1819. Bojakowski Jan, nauczyciel, przez p. Karatnickiego, o policzenie lat służby.
1441. L. s. 1820. Cybyk Onufry, nauczyciel, przez p. Szeliskiego, j. w.
1442. L. s. 1821. Oleksińska Anysya, wdowa po nauczycielu, przez p. Adama Skrzyńskiego, o zapomogę.
1443. L. s. 1822. Budziński Grzegorz, nauczyciel, przez p. Stadnickiego, o policzenie lat służby.
1445. L. s. 1823. Grobłowa Maryanna, przez p. Bernadzikowskiego, o zapomogę.
1445. L. s. 1824. Rodkiewiczowa Emilia, przez p. Michalskiego, o zapomogę.
1446. L. s. 1825. Harasymowiczowa Paulina, wdowa po redaktorze, przez p. Witolda Niezabitowskiego, o zapomogę.
1447. L. s. 1826. Gmina Winiary, przez p. Czezza, w sprawie prawa własności odsypisk rzeki Raby i o regulację tej rzeki.
1448. L. s. 1827. Machnora Maryanna, właścicielka realności w Winiarach, przez tegoż p., j. w.
1449. L. s. 1828. Gmina Winiary i pięć innych, przez tegoż p., o zniesienie rewizorów bydła.

Wniezione po dzień 17. lutego 1898.

1450. L. s. 1835. Wydział powiatowy w Wadowicach p. p. Styłę, o pożyczkę pół miliona złr. dla tamt. powiatowej Kasy oszczędności.
1451. L. s. 1836. Gmina Siedliska p. p. Bojkę o wyłączenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Pilźnie a wcielenie do tegoż okręgu w Brzostku.
1452. L. s. 1837. Gmina Skała i sąsiednie gminy p. p. Borkowskiego o kreowanie Sądu powiatowego z siedzibą w Skale.
1453. L. s. 1838. Gmina Podkamień p. p. Datę o zniesienie rewizorów bydła.
1454. L. s. 1839. Gmina Urzejowice p. p. Żardeckiego, jak wyżej.
1455. L. s. 1840. Ta sama p. t. p. o utworzenie gimnazjum w Łańcucie.
1456. L. s. 1841. Gmina Maćkówka p. p. Żardeckiego, o zapomogę na budowę szkoły.
1457. L. s. 1842. Stowarzyszenie zawodowe we Lwowie p. p. Małachowskiego o poparcie sprawy utworzenia Sądów przemysłowych.
1458. L. s. 1843. Towarzystwo Handlowo-geograficzne we Lwowie p. p. Żardeckiego o subwencyę na wydawnictwo gazety.
1459. L. s. 1844. Lewicki Michał p. p. Jahlę o zasiłek dla sierót po Janie Kraśniaku, nauczycielu ludowym.
1460. L. s. 1845. Dobrzański Antoni, proboszcz w Myślenicach p. p. Zolla o zapomogę na restauracyę kościoła.
1461. L. s. 1846. Dyrekcya Archiwum krajowego akt grodzkich i ziemskich w Krakowie, p. p. Zolla o zrównanie płac urzędników i sług archiwów kraj. z płacami urzędników i sług wydziału krajowego.

Wniesione po dzień 18. lutego 1898.

1462. L. s. 1859. Mieszkańcy przysiółka Brzoza ad Wrzawy p. p. Bojkę o budowę kanału odwadniającego pola tamtejsze.	przez p. Nowakowskiego o zapomogę na zakupno i utrzymania buhaja.
1463. L. s. 1860. Zgromadzenie czeladnicze w Krakowie p. p. Nowakowskiego o poparcie sprawy, zaprowadzenia sądu przemysłowego dla Krakowa-Podgórze i tamt. powiatów.	1466. L. s. 1863. Towarzystwo pedagogiczne w Żółkwi, przez p. Starzyńskiego o dodatek drożyzniany dla tamt. nauczycieli.
1464. L. s. 1861. Korporacya szewców we Lwowie przez p. Michalskiego w sprawie dostaw obuwia dla wojska.	1467. L. s. 1864. Łukomski Bazyli, nauczyciel, przez p. Ochrymowicza, o poiciezenie czasu służby.
1465. L. s. 1862. Kobaluk Jan, gospodarz	1468. L. s. 1865. Męciński Leontyn, nauczyciel, przez p. Nowakowskiego, o zapomogę.

Wniesione po dzień 19. lutego 1898.

1469. L. s. 1873. Zarząd powiatowy w Pilźnie, przez p. Michałowskiego, o poparcie budowy kolei lokalnej Jasło-Dębica.	warzysze, przez p. Wójcika, o wykupno prywatnej drogi w Dąbrowy i oddanie jej do publicznego użytku.
1470. L. s. 1874. Gmina Sołotwina, przez p. Kulczyckiego, o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.	1472. L. s. 1876. Kubik Stefan, b. kierownik budowy studni na klinice we Lwowie, przez p. Mikołaja Torosiewicza, o wsparcie.
1471. L. s. 1875. Nawojowski Tomasz i to-	

Wniesione po dzień 21. lutego 1898.

1473. L. s. 1881. Gmina Krasnosielce pp. Okuniewskiego o wydzielenie 141 parcel gruntowych (pól i sianożęci) z obszaru gminy katastralnej Sieniawa a przyłączenie ich do gminy Krasnosielce.	stralnej Sieniawa a przyłączenie ich do gminy Hłuboczek mały.
1474. L. s. 1882. Gmina Roznoszyńce p. t. p. o wydzielenie 198 parcel gruntowych z obszaru gminy katastralnej Sieniawa a przyłączenie ich do gminy Roznoszyńce.	1476. L. s. 1884. Gmina Binarowa p. p. Adama Skrzyńskiego, o pobudowanie drogi gminnej w celu dania zarobku ludności.
1475. L. s. 1883. Gmina Hłuboczek mały p. t. p. o wydzielenie 186 parcel gruntowych z obszaru gminy kata-	1477. L. s. 1885. Gmina Huta komorowska p. p. Stanisława Jędrzejowicza, o zapomogę z powodu głodu.
	1478. L. s. 1886. Komitet budowy kościoła w Korościatynie p. p. Cieleckiego o subwencję.

1479. L. s. 1887. Pellech Konstanty p. p. Cieleckiego, o niżenie kosztów jego leczenia w szpitalu powsz. w Złoczowie.

Wniesione po dzień 22. lutego 1898.

1480. L. s. 1895. Gmina Białobrzegi p. p. Żardeckiego o wyjednanie niżenia podatków gruntowych. ogniowa w Łodygowicach przez p. Szweda o zapomogę na budowę domu gminnego i strażnicy.
1481. L. s. 1896. Gmina Dembno p. t. p. o przełożenie projektowanej trasy kolejowej na pastwisku gminnem. 1486. L. s. 1901. Rada szkolna miejscowa w Majdanie, p. p. Stanisława Jędrzejowicza o dodatek drożyniany dla nauczycieli.
1482. L. s. 1897. Gmina Probużna p. p. Gołuchowskiego o zaprowadzenie tam apteki. 1487. L. s. 1902. Rada szkolna miejscowa w Hucie komorowskiej p. t. p., jak wyżej.
1483. L. s. 1898. Gmina Dobrostany p. p. Okuniewskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania chorej Franciszki Manastyrskiej. 1488. L. s. 1903. Rada szkolna miejscowa w Komorowie p. t. p. jak wyżej.
1484. L. s. 1899. Gmina Mielnica przez p. Borkowskiego o uwolnienie od płacenia zaległej prestacyi szkolnej. 1489. L. s. 1904. Gmina i obszar dworski Robotycze p. p. Tyszkowskiego i inne okoliczne gminy i obszary dworskie, o utworzenie c. k. Sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Robotyczach.
1485. L. s. 1900. Gmina i Ochotnicza Straż

Protokół

1. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. grudnia 1897 roku.

Początek o godz. nie 12 minut 20 w południe.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namiestnik Eustachy ks. Sanguszko.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż Najwyższym patentem z dnia 21. grudnia 1897 zwołany został Sejm galicyjski na dzień dzisiejszy do Lwowa, a skonstatowawszy dostateczną do rozpoczęcia obrad ilość posłów obecnych, otwiera pierwsze posiedzenie trzeciej sesyi VII. peryodu.

Na prowizorycznych sekretarzy zaprasza Marszałek posłów: Stanisława Niezabitowskiego, Urbańskiego, Karatnickiego i Andrzeja Potockiego.

Marszałek przemawia, zagajając sesyę i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Następnie przemawia J. E. p. Namiestnik ks. Eustachy Sanguszko, kończąc zawiadomieniem o rezygnacyi J. E. ks. Kardynała-Metropolity Sembratowicza z godności Zastępcy Marszałka krajowego, o przyjęciu tej rezygnacyi przez Najjaśniej-

szego Pana i zamianowaniu Zastępcą Marszałka krajowego ks. biskupa Konstantego Czechowicza. J. E. p. Namiestnik przedstawił w końcu Izbie Radeę Dworu Włodzimierza hr. Łosia jako komisarza rządowego.

Marszałek wyraża żal w imieniu Izby, iż J. E. ks. Kardynała nie będzie widziała na stanowisku Zastępcy Marszałka krajowego.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopów na 3 dni pp.: Stanisławowi Tarnowskiemu, Zagórskiemu, Czartoryskiemu, Zdzisławowi Tarnowskiemu i Siemiginowskiemu; na 1 dzień pp.: Kostheimowi i Gołuchowskiemu; na 3 dni pp.: Bielińskiemu i Paszkowskiemu; na 2 dni p. Czczewi.

Izba udziela urlopów pp.: Rittnerowi na całą sesyę sejmową; p. Bryczyńskiemu na 2 tygodnie; p. Dunajewskiemu na 2 tygodnie; p. Madeyskiemu na 3 tygodnie; — głosując n. d. udzieleniem urlopu każdemu z powyższych posłów oddzielnie.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż poseł Rosner złożył mandat poselski.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektu ustawy zmieniającej i uzupełniającej niektóre postanowienia krajowej ordynacji wyborczej z dnia 26. lut go 1861 Nr. 20 Dz. u. p. dodatek II. a), względnie ustawę z dnia 17. grudnia 1884 Nr. 1 Dz. u. kr. ex 1885.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedłożenia do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 15. listopada 1896 do tegoż dnia 1897 r.

Sprawozdawca p. Wereszczyński stawia przede wszystkim imieniem Wydziału krajowego wniosek uchwalenia wyboru komisji, a to: budżetowej z 21 członków, administracyjnej z 19, gospodarstwa krajowego z 19, gminnej z 15, drogowej z 15, szkolnej z 18, kolejowej z 15, petycyjnej z 23, prawniczej z 15, przemysłowej z 11, bankowej z 13, solnej z 9, górniczej z 10, podatkowej z 12 i komasacyjnej z 11 członków.

Izba uchwała bez rozprawy wybór powyższych komisji, głosując nad każdą komisją oddzielnie.

P. Wereszczyński wnosi imieniem Wydziału krajowego, ażeby Izba uchwaliła w myśl §. 49 regulaminu, by przedłożenia i sprawozdania Wydziału krajowego, odnoszące się do administracyjnego zakresu działania Reprezentacji krajowej, mniejszej wagi, mogły być przez Sejm wysłuchane bez poprzedniego drukowania i rozdania, a następnie aby w myśl §. 50 regulaminu przedłożenia Wydziału krajowego mogły być dopuszczane do drugiego czytania bez odsyłania do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

P. Wereszczyński, uwolniony następnie od czytania sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych, wnosi przekazanie sprawozdań: biura prezydyalnego komisji budżetowej, departamentu I. komisji gminnej i szkolnej, departamentu II. komisji budżetowej i szkolnej, departamentu III. komisji gospodarstwa krajowego, departamentu IV. komisji drogowej i kolejowej, departamentu V. komisji administracyjnej, departamentu VI. komisji prawniczej

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji płac urzędników Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie statutu emerytalnego dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie systemizowania posady maszynisty do obsługi urządzeń mechanicznych w gmachu sejmowym.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych trzech przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania powyższego sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych dwóch przedłożeń komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 102 ustawy miejskiej z dnia 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania tego sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszków pożyczkowych na budowę koszar dla wojska, za czas od 1. listopada 1896 do 31. października 1897.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy wsi Skolego do gminy miasteczka Skolego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji gminnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania małoletniego Jana Bartłomieja Bączki w kwocie 130 zł. 87 ct.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania dziecka Magdaleny Lichci w kwocie 40 zł.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Franciszka i Anny Szumylów w kwocie 852 zł. 47 ct.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 463 zł. 80 ct. należącej się gminie m. Wiednia z tytułu kosztów utrzymania Breindli Hartfeld.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 36 zł. 14 ct. z tytułu kosztów utrzymania Jana Janowskiego recte Wiatrowskiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 90 zł. 80 ct. z tytułu kosztów utrzymania Jana Iwanickiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania i odstawienia do miejsca przynależności Sebastjana Broszkiewicza w kwocie 130 zł. 90 ct.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefa Flamera w kwocie 237 zł. 20 ct.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie powyższych ośmiu przedłożeń do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego na I. kwartał 1898 r.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1898.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1896.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi przekazanie tych trzech przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w roku szkolnym 1896/97.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1896/7.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedłożeń do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożenia sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie państwowych szkół przemysłowych w Galicyi w roku 1896/97.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji przemysłowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie programu akcji zmierzającej do rychlejszego zorganizowania szkół ludowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli, wdów i sierót po nauczycielach o podwyższenie emerytury i udzielenie darów z łaski.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedmiotów do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycjach kilku gmin w przedmiocie zniżenia prestacyi na płace nauczycieli, względnie odpisania zaległości.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedłożenia do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie restauracji klasztoru OO. Bernardynów w Sokalu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencji na restaurację krużganków w klasztorze OO. Dominikanów w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie dalszej subwencji na wykupno ruin kościoła i klasztoru poddominikańskiego w Oświęcimie.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych trzech przedłożeń do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje: -

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za r. 1896.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1897.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedłożeń do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji przemysłowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji górniczej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji solnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowl wodnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedmiotów do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia stałego funduszu pożyczkowego dla powiatów, gmin i spółek wodnych na pokrycie datków konkurencyjnych do publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o organizacyi kredytu dla włościan.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedmiotów do komisji bankowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektami trzech ustaw agrarnych:

1. o komasacji gruntów rolnych;
2. o składzie komisji krajowej dla wyłączenia obcych gruntów z lasów i zaokrąglania granic lasowych;
3. o dzieleniu wspólnych gruntów i regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji komasacyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o klęsce nieurodzaju w roku 1897.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych tudzież o gorzelnii i folwarku w Dublinach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych tudzież o szkole uprawy i wyprawy roślin włóknistych w Gródku i o szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego za rok 1896/97.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły sadowniczej w południowo-wschodniej części kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w 1887 roku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie urządzenia w zachodniej części kraju targowicy na bydła opasowe.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach nauczycieli wędrownych w r. 1897.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowych składów publicznych we Lwowie i w Krakowie.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dziesięciu przedłożeń do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu krajowej służby techniczno-drogowej.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji drogowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowa-

dzenia szkoły praktycznej konduktorów drogowych przy Wydziale krajowym.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji drogowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania praw emerytury droźnikom dróg krajowych.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji drogowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego usprawiedliwiającego kredyty nadzwyczajne w preliminarzu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1898.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje;

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kredytu na osuszenie i wyrównanie ogrodu szpitala św. Łazarza w Krakowie oraz co do projektu wybudowania w Krakowie krajowego zakładu położniczego.

Sprawozdawca p. Hoszard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunko-

wem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1896. tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1898.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie aktywowania szkoły kadeckiej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia:

a) gmin i obszarów dworskich Hołsków, Mołodytów, Neudorf, Skopówka i Strupków z okręgu Reprezentacji powiatowej w Nadwornie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu;

b) gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu reprezentacji powiatowej w Zbarażu do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skafacie.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gminy Trzciany z okręgu Sądu po-

wiatowego w Radomyślu, a przydzielenia jej do okręgu Sądu powiat. w Mielcu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Wojaszówka i Łączki wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Starostwa w Strzyżowie i c. k. Sądu powiatowego w Frysztaku i wcielenia ich do okręgu c. k. Starosta i c. k. Sądu powiatowego w Krośnie.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania powyższych sprawozdań, wnosi odesłanie tych dwóch przedłożeń do komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący wniosek:

Wniosek nagły.

Wyseki Sejm raczy uchwalić wysłanie adresu do Tronu, a dla sporządzenia projektu adresu wybór komisji z 24 członków.

Wnioskodawca;
Jaworski w. r.

Zaleski, Szczęsny Koziebrodzki, Adam Jędrzejowicz, Wł. Kozłowski, Wojciech Dzieduszycki, Emil Torosiewicz, W Czaykowski, Sozański, Gorayski, Szeptycki, Sala, Schnell, Górski, Bobrzyński, Rudrof, K. Dzieduszycki, Zoll, Klemens Dzieduszycki, A. Skrzyński, Wereszczynski, Jan Trzeciński, Czechowicz, Dawid Abrahamowicz, Stan. Jędrzejowicz, Borkowski, Gniewosz, Z. Skrzyński, J. Puzyna, Osuchowski, Biełański, Witołd Niezabitowski, Stanisław Białoskórski, Gnoiński, Pilat, A. Brunicki, Stadnicki, F. Rozwadowski, Czaykowski, Polanowski, Zamojski, Scipio, Isakowicz arcybiskup, Michałowski, Starzyński, Fr.

Jędrzejowicz, J. Męciński, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Zajączkowski, Barwiński, Hamorak, Wachnianin, Ochrymowicz, Niebyłowiec, Marchwicki, M. Rey, Chamiec, Urbański, St. Niezabitowski, Andrzej Potocki, Czarkowski-Golejewski, Wodzicki, Jordan.

Przemawia dla uzasadnienia nagłości p. Jaworski.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Marszałek przerywa mowcy, prosząc go, aby w przemówieniu swem ograniczył się do formalnej strony nagłości.

P. Dzieduszycki zrzeka się głosu.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym.

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwała nagłość wniosku p. Jaworskiego.

Przemawia p. Jaworski, uzasadniając swój wniosek.

Izba uchwała formalny wniosek p. Jaworskiego o wybór komisji adresowej z 24 członków i przekazanie tej komisji wniosku wysłania adresu do Tronu.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania drugiego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że Sejm Królestwa Galicyi i Lodomoryi z W. Ks. Krakowskiem od początku ery konstytucyjnej domagał się rozszerzenia samorządu kraju odpowiednio do jego narodowego stanowiska i żywotnych interesów;

zważywszy, że pomyślny rozwój kraju naszego, przez długie lata zaniebawanego, zależy w znacznej części od trwałego uwzględnienia jego narodowej, społecznej

i ekonomicznej odrębności, a więc od ziszczenia zasad autonomii;

zważywszy, że także w mowie tronowej, którą otwartą bieżącą kadencją Rady państwa, zawarty był ustęp o rozszerzeniu zakresu działania Sejmów;

zważywszy, że Koło polskie wraz z większością Rady państwa, reprezentującą znakomitą większość ludów zamieszkujących Austryę, w projekcie adresu oświadczyło, iż: „liczne i poważne zadania tylko wtedy z pożytkiem i w należyłym czasie mogą być rozwiązane, jeżeli przeciążona Rada państwa dozna ulgi, a Sejmom i krajom odpowiednio do dawnych historycznych tradycji przyznany będzie większy zakres działania, i że Izba, uznając ważność autonomii królestw i krajów z radością da Sejmom środki materyalne dla dopięcia ich celów;

zważywszy, że skutkiem cplakanych zajęć w Radzie państwa, ani to rozszerzenie zakresu sejmowego, ani też lepsze uposażenie królestw i krajów nie przyszło do skutku;

zważywszy, że niezłatwienie tych spraw zagraża przyszłemu rozwojowi całej gospodarki krajowej i uniemożliwia dalsze inwestycje szkolne i ekonomiczne, Wysoki Sejm raczy uchwalić adres do Najjaśniejszego Pana.

We Lwowie, dnia 28. grudnia 1897

Wnioskodawca

Stanisław Szczepanowski w. r.

Weigel, Dworski, Romanowicz, Albin Rayski, Goldman, T. Merunowicz, Loewenstein, Klemensiewicz, Żardecki, Soleski, Michalski, Jan Rotter, Małachowski, L. Wiśniewski, Słotwiński, Vayhinger, dr. Jankliński, Fruchtman, Jahl, dr. Olpiński.

Przemawia p. Szczepanowski dla uzasadnienia nagłośności wniosku, oświadczając, iż przyłącza się do wniosku p. Jaworskiego.

Izba uchwała bez rozprawy nagłośnić wniosek.

Przemawia p. Szczepanowski, uzasadniając swój wniosek.

Izba uchwała odesłać wniosek p. Szczepanowskiego do komisji adresowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że szerokie masy ludu, budzącego się do życia publicznego, pragną wziąć żywy udział w pracy obywatelskiej, zdążającej do podniesienia kulturowego kraju a tem samem i potęgi państwa — do czego niezbędnem jest danie temu ludowi możliwości korzystania w najszerszym zakresie nie tylko z obowiązków, ale i z praw obywatelskich,

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Celem wystosowania adresu do Tronu wybiera się komisję adresową, złożoną z 24 członków.

Lwów, dnia 28. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

Dr. Bernadzikowski

Jakób Bojko, Fr. Wójcik, Styła, Żardecki, F. Krempa, A. Średniawski, G. Milan, Klemensiewicz, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Okuniewski, Nowakowski, Ostapczuk, Potoczek, Soleski, Data, Dr. Olpiński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dla zmiany pewnych postanowień ustawy krajowej z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 30., nową ustawę opartą na zasadach następujących:

a) Prawo propinacyi przechodzi z dniem 1 stycznia 1900 na rzecz funduszu krajowego, wraz z wszystkimi prawami i obowiązkami.

b) Fundusze zapasowe i rezerwowe likwidują się z dniem 1 stycznia 1900 i użyte będą do natychmiastowej spłaty odpowiedniej ilości obligów pożyczki propinacyjnej.

c) Termin ustania propinacyi na rzecz kraju przedłuża się o 40 lat t. j. z r. 1910 do r. 1950.

d) Reszta pożyczki propinacyjnej, istniejąca z dniem 1-go stycznia 1900, będzie skonwertowana jako dług krajowy w formie 4% pożyczki 50-letniej.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby przeprowadził z Wysokim Rządem pertraktacye celem skonwertowania subwencyi rządowej dla funduszu propinacyjnego płynnej przez 11 lat od 1. stycznia 1900 do r. 1910 na 50 anuitetów bieżących do r. 1960.

III. Prawa propinacyi miast, które je dotychczas wykonują, zostają również przedłużone do r. 1950.

Lwów dnia 28 grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Stanisław Szczepanowski.

Weigel, Romanowicz, Albin Rayski, Małachowski, Michalski, Dr. Olpiński, Fruchtman, Jan Rotter, Loewenstein, Jahl, Dr. Jakliński, Dworski, Soleski, L. Wiśniewski, Vayhinger, Klemensiewicz, Goldmann, T. Merunowicz, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż z wnioskami tymi postąpi regulaminowo.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

Wniosek.

Zważywszy, że podwaliną cywilizacyjnego rozwoju i rozrostu każdego narodu jest wychowanie narodowe;

Zważywszy, że wychowanie narodowe da się osiągnąć tylko przez naukę w języku ojczystym;

Zważywszy, że prawie trzy miliony Rusinów w Galicyi mają tylko dwa gimnazya 8-klasowe i jedno niezupełne;

Zważywszy, że z 2518 uczniów ruskich w szkołach średnich w Galicyi tylko 853 ma sposobność kształcić się w języku ojczystym;

Zważywszy, że w północno-wschodniej części kraju niema ruskiej szkoły średniej, a polskie gimnazjum w Tarnopolu wykazuje największą liczbę uczniów (166) pomiędzy gimnazjami polskimi w Galicyi;

Zważywszy w końcu, że w gimnazjum Tarnopolskiem z powodu wielkiej ilości uczniów potrzeba było obok 8 klas głównych utworzyć 8 klas równorzędnych, — wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm uchwali:

„Wzywa się c. k. Rząd, by w Tarnopolu w r. 1898 zostało utworzone gimnazjum ruskie imienia Cesarza Franciszka Józefa, któreby, zaczawszy od pierwszej klasy, było stopniowo uzupełniane aż do VIII klasy gimnazyalnej.

Lwów, dnia 28 grudnia 1897.

Barwiński w. r.
wnioskodawca

Sylwester Sembratowicz, Okuniewski, Nowakowski, Ostapczuk, Ochrymowicz, Winiczuk, Mandyczewski, Merunowicz, Czechowicz, Wachnianin, Zajączkowski, Sawczak, Niebyłowiec, Karatnicki, Hamorak.

W n i o s e k.

Zważywszy, że zarówno stosunki krajowe, jak i potrzeby praktyczne w życiu wymagają znajomości obydwóch języków krajowych;

Zważywszy, że i względy oświaty przemawiają za tem, by młodzież szkolna w kraju naszym znała obydwaj języki krajowe; wnoszą podpisani

Wysoki Sejm uchwali:

Wzywa się c. k. Rząd, by w szkołach średnich w Królestwie Galicyi i Lodumeryi zaprowadził obowiązkową naukę obydwóch języków krajowych, ruskiego i polskiego, a mianowicie w ten sposób, by z rokiem 1898|99 została zaprowadzoną obowiązkowa nauka obu języków krajowych w czterech niższych klasach szkół średnich, a następnie stopniowo i w klasach wyższych

We Lwowie dnia 28 Grudnia 1897

Wnioskodawca
Barwiński

Sylwester Sembratowicz, Konstanty Czechowicz, Anatol Wachnianin, Tytus Zajączkowski, Dr. Sawczak, Niebyłowiec, Karatnicki, Okuniewski, Nowakowski, Hamorak, Dr. Ostapczuk, Ochrymowicz, Winniczuk, Mandyczewski, T. Merunowicz.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że pomoc, jaka ma być udzieloną okolicom kraju, które w tym roku dotknięte zostały klęskami elementarnymi i nieurodzajem, powinna być udzieloną w takiej mierze, ażeby skutecznie i trwale uchylała szkodliwe skutki tych klęsk;

zważywszy atoli, że jednorazowe pokrycie całej sumy, jaka jest potrzebną,

ażeby skutecznie zaradzić nędzy, jaką tegoroczny nieurodzaj ściągnąć musi na rozległe okolice kraju, nieproporcjonalnie obciążyłyby budżet krajowy na rok 1898;

zważywszy wreszcie, że ocena potrzeby i najwłaściwszego sposobu udzielania pomocy dotkniętej klęskami elementarnymi ludności, może być z natury swej dokonana w sposób najbardziej odpowiedni tylko przez miejscowe czynniki, ze stosunkami i potrzebami swoich okolic dokładnie obznajmione, i w przekonaniu, że wciągnięcie gmin i powiatów do czynnego udziału w akcji pomocniczej dałoby najlepszą gwarancję przeprowadzenia jej z istotnym pożytkiem dla interesowanych okolic —

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodumeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek opłacania procentów co najwyżej w stosunku $4\frac{1}{2}$ od sta od pożyczek komunalnych przez gminy i powiaty w ciągu roku 1898 za zezwoleniem Wydziału krajowego w tym celu zaciągniętych, ażeby nieść pomoc okolicom, dotkniętym nieurodzajem albo powodziami.

Łączna suma pożyczek komunalnych, w tym celu zaciągniętych, nie może przekraczać kwoty jednego miliona złr. w. a. na pokrycie należnych od niej odsetek, mają być aż do zupełnego jej umorzenia w rubrykę wydatków budżetów krajowych odpowiednio kwoty wstawiane.

Lwów, 23 grudnia 1897.

Wnioskodawca
Teofil Merunowicz.

Weigel, Małachowski, Michalski, Szczepanowski, Jahl, Soleski, Albin Rayski, Dr. Jakliński, Dworski, Goldmann, Fruchtmann, L. Wiśniewski, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Słotwiński, Rotter, Skatkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków zamieści na porządku dziennym posiedzenia czwartkowego.

Marszałek odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, zamyka posiedze-

nie, i naznacza następne na dzień 29 grudnia 1897, godzinę 10 rano.

Koniec posiedzenia godz. 2 minut 35 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

2 posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 29 grudnia 1897 r.

Początek o godzinie 10-tej przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni

Sekretarze: Stanisław Niezabitowski:
Andrzej Potocki Karatnicki i Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Radca
dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie:

Marszałek zawiadamia Izbę, iż protokół pierwszego posiedzenia sejmowego złożony jest w biurze sejmowem do przetrzeżenia.

Marszałek zawiadamia, iż ks. biskup Lobos, z powodu czynności dycieczalnych nie może brać udziału w obradach sejmowych, dalej, że posłom Wiktorowi i Cieleckiemu udzielił urlopów na 3 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 29 grudnia 1897, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 66, 108.

Komisji budżetowej Ls. 67, 69, 73, 75, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 129, 132, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 147, 148, 149, 150, 151, 152.

Komisji szkolnej Ls. 68, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 133, 134, 135.

Komisji petycyjnej Ls. 70, 71, 72, 73.

Komisji administracyjnej Ls. 83, 93, 100.

Komisji drogowej Ls. 84, 94, 96, 97, 98.

Komisji podatkowej Ls. 95.

Komisji prawniczej Ls. 99

Komisji kolejowej Ls. 122.

Komisji petycyjnej Ls. 145, 146.

Po odczytaniu petycji Ls. 98, mieszkańców południowej części pow. Brodzkiego o uznanie drogi Założce-Mszaniec za krajową i wybudowanie jej w r. 1898, przemawia p. Barwiński, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 99 mieszkańców miasteczka Toporowa o otwarcie sądu powiatowego w Toporowie przemawia p. Barwiński, popierając tę petycję.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz i wnosi, ażeby Sejm dodatkowo do wczorajszej uchwały, polecił

komisyi budżetowej przedłożenie sprawozdania w przedmiocie prowizoryum budżetowego, bez drukowania.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Przemawia p. Wachnianin, stawiając wniosek nagły.

Marszałek odczytuje następujący wniosek nagły p. Wachnianina.

N a g ł y w n i o s e k.

Przejęci szczerą radością, że Wszechmocny pozwolił przez pełnych 50 lat szczęśliwie rządzić naszemu Najmilościwшему Monarsze monarchią austryacką i krajem naszym, ruscy posłowie sejmowij Królestwa Galicyi i Lodomeryi wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przeznacza się kwota 100 tysięcy złr. w. a. płatna w 4-ech ratach po 25.000 złr. w. a. rocznie z funduszków krajowych, która to suma ma być oddana do rozporządzalności Wydziału krajowego dla zorganizowania w kraju w poszczególnych wsiach kas pożyczkowych systemu Reifeisena, w celu niesienia pomocy kredytowej włościąństwu galicyjskiemu.

Wnioskodawca:

Wachnianin w. r.

Barwiński, Hamorak, Niebyłowiec, Dr. Sawczak, T. Zajączkowski, Karatnicki, Ostapczuk, Winniczuk, Okuniewski, Mandyczewski, Ochrymowicz, Nowakowski, Dr. Bernadzikowski.

Izba popiera wniosek p. Wachnianina.

Przemawia p. Wachnianin, uzasadniając nagłość swego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku.

Przemawia p. Wachnianin dla uzasadnienia swego wniosku, a pod względem

formalnym prosi o odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten formalny wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest;

Pierwsze czytanie wniosku posła Bernadzikowskiego o wystosowanie adresu do Tronu:

P. Bernadzikowski uzasadnia swój wniosek, prosząc Marszałka, aby nad kwestyą formalną przeszedł do porządku dziennego, ze względu, iż wniosek ten stanowi integralną część wniosku wczoraj uchwalonego

Marszałek przemawia pod względem formalnym.

Następuje:

Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów, oraz wybór komisji a mianowicie:

komisji budżetowej	z 21 członków
“ administracyjnej	” 19 ”
” gospodarstwa kraj	” 19 ”
” gminnej	” 15 ”
” drogowej	” 15 ”
” szkolnej	” 18 ”
” kolejowej	” 15 ”
” petycyjnej	” 23 ”
” prawniczej	” 15 ”
” przemysłowej	” 11 ”
” bankowej	” 13 ”
” solnej	” 9 ”
” górniczej	” 10 ”
” podatkowej	” 12 ”
” komasacyjnej	” 11 ”
” adresowej	” 24 ”

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Schnella, Sozańskiego, Cieńskiego, Jabłońskiego, Jaklińskiego, Szeliskiego Czar-kowskiego, Bojkę i Niebyłowca.

Przemawia pod względem formalnym p. Koziobrodzki i wnosi, zwiększenie liczby

członków komisji, a mianowicie. ażeby komisja budżetowa składała się z 22 członków, drogowa z 19, komasacyjna z 17, adresowa z 32 członków.

Izba uchwała bez rozprawy powiększenie liczby członków komisji budżetowej do 22.

Następnie uchwała izba bez rozprawy powiększenie liczby członków komisji drogowej do 19.

Przemawia poseł Wójcik i wnosi o powiększenie liczby członków komisji komasacyjnej jeszcze o dwóch, t. j. aby składała się z 19 członków.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Wójcika.

W końcu uchwała Izba bez rozprawy wniosek, aby komisja adresowa składała się zamiast z 24. z 32 członków.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski i stawia pytanie do Marszałka w sprawie zastosowania §§ 8 i 28. regulaminu sejmowego.

Marszałek udziela wyjaśnienie pod względem stosowania regulaminu.

Pan Okuniewski żąda głosu.

Marszałek oznajmia, iż nad oświadczeniem Marszałka w odpowiedzi na pytanie nie ma dyskusji, zatem głosu udzielić nie może.

P. Okuniewski podnosi formalną uwagę.

Marszałek składa formalne oświadczenie.

Marszałek oświadcza, iż nastąpią wybory do komisji. prócz komisji komasacyjnej, której wybór na życzenie posłów odracza do jutrzejszego posiedzenia. Marszałek wzywa posłów do oddawania kartek głosowania.

Po zebraniu kartek i przeprowadzeniu skrutynium, Marszałek wzywa do ogłoszenia wyniku skrutynium :

P. Czarkowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Na sekretarzy głosowało 99 posłów, wybrani zostali jednogłośnie pp.; Karatnicki, Niezabitowski Stanisław, Potocki Andrzej i Urbański.

Na kwestorów głosowało 99 posłów. Wybrani zostali wszystkimi głosami pp.: Korytowski, Michalski, Torosiewicz Emil i Wachnianin.

Na rewidentów głosowało 99 posłów: wybrani zostali jednogłośnie pp. Data, Dzeduszycki Klemens, Goldmann, Merunowicz, Niebyłowiec, Olpiński, Rudrof, Siemiginiowski, Stecki, Szeliski, Vayhinger i Zajączkowski.

Do komisji budżetowej na 99 głosujących, wybrani jednomyślnie pp.

Abrahamowicz, Barwiński, Biliński, Dunajewski, Goldmann, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Kozłowski, Małachowski, Marchwicki, Niezabitowski Stanisław, Paszkowski, Piniński, Potoczek, Potocki Andrzej, Rotter, Scipio, Skrzyński Adam, Skałkowski, Zagórski, Zajączkowski.

P. Madeyski otrzymał 98 głosów. Prócz tego padł jeden głos na p. Brunickiego.

Do komisji adresowej na 98 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp. :

Abrahamowicz, Barwiński, Bernadzikowski, Bobrzyński, Biliński, Czartoryski, Czechowicz, Dunajewski, Dzeduszycki Wojciech, Goldmann, Gorayski, Jaworski, Jędrzejowicz Adam, Kozłowski, Kramarczyk, Męciniński, Niebyłowiec, Pilat, Piniński, Potocki Andrzej, Puzyna ks. biskup, Rey, Romanowicz, Sawczak, Stadnicki, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław, Wachnianin, Weigel, Wodzicki.

Do komisji administracyjnej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp. :

Białoskórski, Czaykowski Władysław Wiktor, Dzeduszycki Klemens, Dworski, Górski, Jabłoński, Jędrzejowicz Adam,

Jordan, Koziębrodzki, Onyszkiewicz, Okuniewski, Pilat, Rozwadowski, Sozański, Szeptycki, Trzeciecki. Wiktor, Wodzicki, Wójcik.

Do komisji gminnej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: Bojko, Brunicki, Dzieduszycki Wojciech, Fruchtman, Górski, Jabłoński, Jaworski, Kulczycki, Michałowski, Merunowicz, Pilat, Romer, Stadnicki, Torosiewicz Mikołaj, Zaleski.

Do komisji szkolnej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: Brunicki, Cielecki, Czartoryski, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Wojciech, Knapieński, Kramarczyk, Madeyski, Biskup Pużyna, Rayski, Rehman, Rey, Solecki, Soleski, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław, Wachnianin, Zoll.

Do komisji kolejowej na 97 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp.: Czarkowski Czecz, Horodyski, Jakliński, Korytowski, Męciński, Niebyłowiec, Osuchowski, Potocki Andrzej, Rapaport, Skrzyński Zdzisław, Szczepanowski, Vayhinger, Vivien, Zaleski.

Do komisji petycyjnej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: d'Abancourt, Bielański, Bojko, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Hamorak, Klemensiewicz, Kostheim, Krempa, Michałowski, Niezabitowski Witold, Nowakowski, Ochrymowicz, Okuniewski, Siemiginowski, Słotwiński, Średniawski, Styła, Teodorowicz, Tyszkowski, Vayhinger, Winniczuk, Żardecki.

Do komisji prawniczej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: d'Abancourt, Czaykowski Władysław, Czaykowski Władysław Wiktor, Fruchtman, Jahl, Karatnicki, Klemensiewicz, Loewenstein, Niezabitowski Stanisław, Paszkowski, Piniński, Rudrof, Vayhinger, Weigel, Żardecki.

Do komisji przemysłowej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.:

Czecz, Goldmann, Michalski, Michałowski, Niezabitowski Witold, Ostapczuk, Rotter, Stecki, Szczepanowski, Weigel, Żardecki.

Do komisji bankowej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: Abrahamowicz, Gorayski, Mandyczewski, Marchwicki, Merunowicz, Loewenstein, Polanowski, Rapaport, Rozwadowski, Scipio, Skałkowski, Weigel, Żardecki.

Do komisji solnej na 97 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: Dzieduszycki Klemens, Korytowski, Merunowicz, Mandyczewski, Słotwiński, Urbański, Warzecha, Winniczuk, Zamoyski.

Do komisji górniczej na 98 głosujących wybrani zostali jednomyślnie pp.: Bielański, Gorayski, Marchwicki, Ochrymowicz, Rapaport, Rehman, Skrzyński Adam, Szczepanowski, Wiktor, Wiśniewski.

Do komisji podatkowej na 96 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp.: Abrahamowicz, Gołuchowski, Jaworski, Jędrzejowicz Adam, Kraiński, Milan, Loewenstein, Okuniewski, Skałkowski, Szeliski, Szeptycki, Weigel.

Do komisji gospodarstwa krajowego na 99 głosujących wybrani jednogłośnie pp.: Bryczyński, Czecz, Data, Gorayski, Jędrzejowicz Franciszek, Kraiński, Krzysztofowicz, Mycielski, Polanowski, Pużyna Julian, Potocki, Rayski, Stadnicki Stanisław, Schnell, Teodorowicz, Vivien, Wiśniewski, Zamoyski.

Do komisji drogowej na 99 głosujących wybrani jednogłośnie pp.: Bojko, Borkowski, Gniewosz, Gnoiński, Jędrzejowicz Stanisław, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Witold, Ochrymowicz, Olpiński, Romer, Sala, Skrzyński Zdzisław, Starzyński, Szwed, Torosiewicz Emil, Urbański, Wiśniewski, Wodzicki.

Marszałek skonstatowawszy rezultat wyborów, wzywa wszystkie komisje wybrane, ażeby udały się do przeznaczonych sal w celu ukonstytucowania się. W tym celu zawieszono posiedzenie na 20 minut.

Po 20 minutowej przerwie Marszałek otwiera na nowo posiedzenie i podaje do wiadomości Izby, iż komisye ukonstytuowały się w sposób następujący :

budżetowa : przewodniczący p. Dunajewski, I. zastępca przewodniczącego p. Biliński, II. zastępca przewodniczącego p. Abrahamowicz, sekretarz I. p. Scipio, sekretarz II. p. Paszkowski ;

adresowa : przewodniczący p. Dunajewski, I. zastępca przewodniczącego ks. biskup Czechowicz, II. zastępca przewodniczącego p. Abrahamowicz, sekretarze pp.: Pilat, Andrzej Potocki i Wachnianin ;

administracyjna : przewodniczący p. Koziebrodzki, I. zastępca przewodniczącego p. Wodzicki, II. zastępca przewodniczącego p. Szeptycki, sekretarz I. p. Trzecieski, sekretarz II. p. Sozański ;

gminna : przewodniczący p. Jaworski, zastępca przewodniczącego p. Zaleski, sekretarz I. p. Górski, sekretarz II. p. Brunicki ;

szkolna : przewodniczący p. Czartoryski, zastępca przewodniczącego p. Stanisław Tarnowski, sekretarz I. p. Rayski, sekretarz II. p. Wachnianin ;

kolejowa : przewodniczący p. Zaleski, zastępca przewodniczącego p. Męciński, sekretarz p. Jakliński ;

petycyjna : przewodniczący p. Klemensiewicz, zastępca przewodniczącego p. Karol Dzieduszycki, sekretarze pp.: Hamorak i Żardecki ;

prawnicza : przewodniczący p. Zoll, zastępca przewodniczącego p. Weigel, sekretarz p. Klemensiewicz ;

przemysłowa : przewodniczący p. Szczepanowski, zastępca przewodniczącego p. Michałowski, sekretarz p. Goldmann ;

bankowa : przewodniczący p. Polanowski, zastępca przewodniczącego p. Marchwicki, sekretarz p. Loewenstein.

solna : przewodniczący p. Mandyczewski, zastępca przewodniczącego p. Kle-

mens Dzieduszycki, sekretarz p. Merunowicz ;

górnicza : przewodniczący p. Gorayski, zastępca przewodniczącego p. Adam Skrzyński, sekretarz p. Ochrymowicz ;

podatkowa : przewodniczący p. Abrahamowicz, zastępca przewodniczącego p. Weigel, sekretarz p. Loewenstein ;

gospodarstwa krajowego : przewodniczący p. Polanowski, I. zastępca przewodniczącego p. Gorayski, II. zastępca przewodniczącego p. Stanisław Stadnicki, sekretarze pp.: Krzysztofowicz i Schnell ;

drogowa : przewodniczący p. Męciński, I. zastępca przewodniczącego p. Romer, II. zastępca przewodniczącego p. Sala, sekretarz p. Starzyński.

Marszałek prosi przewodniczących, aby w ciągu dnia dzisiejszego i jutrzejszego zwołali komisye, celem rozdzielenia sprawozdań do referatu, oraz aby w odpowiednim czasie na posiedzenia komisyjne, na których będą przedmiotem obrad sprawozdania Wydziału krajowego, zapraszali zawsze członków Wydziału krajowego, którzy są referentami.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu sądeckiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Gustawa Romera na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu sądeckiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego okręgu kołomyjskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Leszka Cieńskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu kołomyjskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu żółkiewskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Stanisława Białokórskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu żółkiewskiego uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Rzeszowa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Stanisława Jabłońskiego na posła z okręgu wyborczego miasta Rzeszowa uznać za ważny.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Białej na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa w całym terytorium gminy.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia, zezwalająca gminie miasta Białej na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i t. p. napojów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta Białej zezwala się pobierać od roku 1898 do końca roku 1903 opłaty gminne od poniżej wyszczególnionych napojów w obręb gminy administracyjnej wprowadzanych, albo też w niej wyrabianych i w jej obrębie zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra piwa 1 zł. 20 ct. w. a.;

2) od napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu da się oznaczyć 100 stopniowym alkoholometrem, od stopnia alkoholu 8 ct. w. a., czyli od hektolitra alkoholu 8 zł. w. a.;

3) od hektolitra rumu, araku, koniaku, sliwowicy, rosolisu, likieru, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych 1 zł. 50 ct. w. a.;

4) od hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku, dereniaku i t. p. napojów 12 zł. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje wyszczególnione w Art. I. dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręgiem poborowym jest gmina administracyjna miasta Białej.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi w obrębie gminy administracyjnej, nie można nią obciążać producyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl § 6. ustawy z 20. czerwca 1888 Dz. p. p. Nr. 95, wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wyszczególnionej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje wniosek przyjęcia powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie próśby gminy miasta Jaworowa o zezwolenie na dalszy pobór opłaty gminnej od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Gminie miasta Jaworowa zezwala się na dalszy pobór przyzwolonej ustawą z dnia 17. marca 1894 Dz. u. kr. Nr. 24 opłaty gminnej od piwa w wysokości 50 ct. od jednego hektolitra na czas trzechletni pod warunkami ustawą tą wskazanymi z zastrzeżeniem, że co do wydzierżawienia tego prawa, względnie co do połączenia tej dzierżawy z dzierżawą propinacyi piwnej, gmina porozumi się z c. k. Dyrekcyą funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą propinacyi piwnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Delatyn na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy :

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Delatyn na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam :

Art. I.

Gminie miasteczka Delatyna zezwala się pobierać w latach 1898, 1899 i 1900 opłaty gminne od poniżej wyszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litrostopnia alkoholu (podług stóstopniowego alkoholometra) po 3 ct., czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 3 złr. w. a.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych i rumu po 1½ ct., czyli od hektolitra po 1 złr. 50 ct. w. a.

3) od jednego hektolitra piwa tak krajowego jak i zagranicznego po 1 złr. w. a.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają, lub sprowadzają bądź to na sprzedaż, bądź to na własny użytek.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumpcyjnego w myśl §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95, wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wymienionej.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Delatyna.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Przemawia p. Jordan i wnosi wybór komisji sanitarnej z 9 członków i aby tej komisji przydzielone zostały petycje sanitarne, oraz sprawozdanie z czynności Dep. V. Wydziału krajowego, które przydzielono do komisji administracyjnej.

Izba popiera powyższy wniosek.

Izba uchwała wybór komisji sanitarnej z 9 członków.

Przemawia w kwestyi formalnej p. Barwiński.

Marszałek zapytuje, czy p. Barwiński chce przemawiać w kwestyi komisji sanitarnej.

P. Barwiński daje wyjaśnienie.

Przemawia Marszałek w kwestyi formalnej.

Następnie uchwała Izba, aby komisji sanitarnej przydzielone zostały sprawy sanitarne i sprawozdanie z czynności Dep. V. Wydziału krajowego, przekazane poprzednio komisji administracyjnej.

Przemawia p. Barwiński i wnosi powiększenie liczby członków komisji gospodarstwa krajowego o jednego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania wniesionej interpelacji.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Obecny system ściągania podatków rządowych dla ludności odległej od siedziby c. k. Urzędów podatkowych jest niedogodny, z wielkimi trudnościami i kosztami połączony, bo najprzód każdy kontrybuent chcąc opłacić wymierzone podatki, musi odbyć 25 do 30 kilometrową podróż do c. k. Urzędu podatkowego, stracić przytem dwa dni czasu, ponieść niekiedy więcej kosztów podróży niż sam podatek wynosi; wiele jest takich kontrybuentów po gminach, którzy po kilkadziesiąt, a nawet po kilkanaście centów podatku opłacają, a celem opłacenia tychże muszą odbyć 30 kilometrową podróż do c. k. Urzędu podatkowego, a nadto gdy tego samego dnia z powodu napływu kontrybuentów opłacić nie mogą, muszą na noc pozostać, płacić noclegi, kupić dla siebie wyżywienie i dopiero na drugi dzień i to późno w nocy do domu powracać.

Przed laty o wiele było dla ludu dogodniej, gdy Zwierzchności gminne przez ustanowionych kolektantów odbierały w gminie podatki, odbiór tychże wpisywały w ta-

bele podatkowe i kwitowały w dzienniku i w książkach podatkowych, a następnie zebrane pieniądze odsyłały pocztą do c. k. Urzędu podatkowego.

Z uwagi, że ludność zachodniej Galicji żali się na utrudniony system ściągania podatków, zapytują się przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny powierzyć pobór podatku gruntowego i klasowo domowego gminom od siedziby Urzędów podatkowych oddalonym i pozwoli gminom, a względnie ustanowionym przez gminę kolektantom kwitować złożone podatki, a następnie czyli Wysoki Rząd raczyłby za te czynności udzielić kolektantom odpowiednie wynagrodzenie?

Interpelujący:
W. Szwed w. r.

Potoczek, A. Średniawski, Styła, F. Krempa, Wójcik, Data, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Warzecha, Ostapczuk, Nowakowski, Winniczuk, Niebyłowiec, Bojko, Żardecki.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek uprasza jeszcze raz przewodniczących komisyj, ażeby dziś lub jutro zwołali wszystkie wybrane komisye celem rozdziału referatów.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 30. grudnia 1897 roku, godz. 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 1 min. 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

3 posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 30 grudnia 1897 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 35. przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Karatnicki. Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki i Urbański.

Obecnych posłów 91.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie:

Marszałek zawiadamia Izbę, iż protokół pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 30 grudnia 1897, które przekazane zostały następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls. 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171.

Komisji petycyjnej Ls. 170, 221, 222, 232.

Komisji górniczej Ls. 172.

Komisji szkolnej Ls. 174, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 193, 197, 198.

Komisji budżetowej Ls. 174, 176, 177, 178, 184, 191, 192, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 119, 220, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234.

Po odczytaniu petycji Ls. 174 gminy Duńkowice o zapomogę na budowę kościoła, przemawiał p. Kramarczyk, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 185, Talii Ogonowskiej, wdowy po prof. uniw. o pensją wdowią, przemawia p. Sawczak, popierając tę petycję.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przemawia pod względem formalnym p. Piniński i wnosi, aby sprawozdanie komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem, zostało jako pierwszy punkt wzięte na porządek dzienny.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje w myśl tej uchwały:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie prowizoryum budżetowego na I kwartał 1898.

Sprawozdawca p. Piniński zdaje sprawę ustnie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 29 grudnia 1897 r. i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1898 na podstawie budżetu na rok 1897.

2. Sejm upoważnia c. k. Rząd do poboru na rzecz funduszu krajowego dodatków do podatków w wysokości 61 ct. od każdego 1 zł. całej należności państwowych podatków bezpośrednich. W mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim dodatek ten ma się pobierać w wysokości 47 ct.

3. Upoważnienia powyższe pod 1. i 2. udzielone obowiązują po dzień 31. marca 1898.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba w oddzielnem głosowaniu całą powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór komisji komasacyjnej z 19 członków, wybór komisji sanitarnej z 9 członków i uzupełniający wybór jednego członka komisji gospodarstwa krajowego.

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Sozańskiego, Horodyskiego, Średniawskiego. Kraińskiego i Białoškórskiego.

Po zebraniu przez skrutatorów kartek, Marszałek zarządza przeprowadzenie skru-

tygium, a Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szczepanowskiego o przekazanie prawa propinacyi na rzecz funduszu krajowego.

P. Szczepanowski motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku osobnej komisji z 11 członków wybrać się mającej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek wzywa do ogłoszenia wyniku skrutynium z wyborów do komisji.

P. Białoškórski zdaje sprawę z wyborów:

Do komisji komasacyjnej na 79 głosujących, wybrani zostali jednogłośnie pp. Bernadzikowski, Cieński, Fruchtman, Karatnicki, Klemensiewicz, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Ostapczuk Paszkowski, Pilat, Romer, Rudrof, Sozański, Szwed, Torosiewicz Mikołaj, Vayhinger i Wójcik; po 78 głosów otrzymali pp.: Jędrzejowicz Stanisław i Piniński.

Do komisji sanitarnej na 79 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp.: Czaykowski Władysław, Gołuchowski, Jabłoński, Jakliński, Jordan, Mandyczewski, Olpiński, Onyszkiewicz i Trzeciecki.

Do komisji gospodarstwa krajowego na 79 głosujących, wybrany został jednogłośnie p. Wachnianin.

Marszałek wzywa wybrane komisje: komasacyjną i sanitarną, ażeby się zaraz ukonstytuowały i podały wynik do jego wiadomości. W tym celu przeznacza dla komisji komasacyjnej salę I, dla sanitarnej salę II.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza o przyjęcie na fundusz krajowy

obowiązku opłaty procentów od pożyczek komunalnych do wysokości 1 miliona ztr. dla niesienia pomocy okolicom, dotkniętym klęskami elementarnymi.

P. Merunowicz motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Barwińskiego o zaprowadzenie z rokiem szkolnym 1898/99 obowiązkowej nauki obu języków krajowych w szkołach średnich.

P. Barwiński motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje.

Pierwsze czytanie wniosku posła Barwińskiego o utworzenie w r. 1893 w Tarnopolu gimnazjum ruskiego imienia Cezara Franciszka Józefa I.

P. Barwiński motywuje swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Na ten porządek dzienny wyczerpano.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż wybrane dziś komisje ukonstytuowały się w następujący sposób:

Komisja sanitarna: przewodniczący p. Jordan, zastępca przewodniczącego p. Gołuchowski, sekretarz p. Jakliński.

Komisja komosacyjna: przewodniczący p. Onyszkiewicz, zastępca przewodniczącego p. Vayhinger, sekretarze: pp. Cieński i Bernadzikowski.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych do łaski marszałkowskiej wniosków i interpelacji

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po myśli § 22. ust. o przynależności, z 3 grudnia 1863 Nr. 105 Dz. pr. p. przedłożył jak najrychlej projekt ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi i w projekcie tym, z uwagi na skutki, które ustawa z 5. grudnia 1896 r. Nr. 222 Dz. pr. p. wyrzeze na fundusze większych gmin, uwzględnił konieczność spółdziałania w tej mierze funduszów powiatów i kraju.

Lwów dnia 29. grudnia 1897 r.

Wnioskodawca:

Małachowski w. r.

Węgel, Fruchtman, Goldman, Klemensiewicz, Loewenstein, Rotter, Soleski, A. Rayski, Michalski, Jahl, Dworski, Vayhinger, Szczepanowski, Słotwiński, L. Wiśniewski, Żardecki, Romanowicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że w kraju naszym jest tylko jeden Zakład wychowania dla głuchoniemych, jak wiadomo, przepełniony i niewystarczający, wnosi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił wnioski celem utworzenia drugiego takiego zakładu w Krakowie.

Lwów dnia 29. grudnia 1897 r.

Wnioskodawca:

Wójcik w. r.

Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, F. Krempa, Średniawski, Dr. Olpiński, G. Milan, Michalski, Kramarczyk, W. Szwed, Data, Potoczek, Warzecha, Niebyłowiec, Zajączkowski, Winniczuk.

W n i o s e k.

Zważywszy, że instytucja rewizorów bytła jest ciężarem niesłychanym dla włościan, w wysokim stopniu utrudniającym handel bytłem;

zważywszy, że pomimo wprowadzenia tej instytucji, wywóz bytła galicyjskiego doznaje tych samych przeszkód, co dawniej;

zważywszy, że czynności przydzielone rewizorom bytła, oglądacze gminni bytła z łatwością sprawować potrafią z wielką wygodą dla ludności;

zważywszy, że fundusze na płace rewizorów obracane, na inny cel ze znacznie większym skutkiem obrócić można;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby instytucję rewizorów bytła w Galicji w zupełności zniósł, i aby czynności ich powierzył gminnym oglądaczom bytła.

2. Sumę obracaną obecnie na płace rewizorów raczy c. k. Rząd obrócić na wynagradzanie oglądaczy za czynności po rewizorach objęte.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Jakób Bojko.

Dr. Bernadzikowski, Wójcik, F. Krempa, G. Milan, Potoczek, Warzecha, Ostapczuk, Nowakowski, Niebyłowiec, A. Średniawski, Hamorak, Żardecki, Soleski, Michalski, F. Kramarczyk, Czarkowski, Golejewski, Weigel, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Winniczuk.

W n i o s e k.

Zważywszy, że tak zwane prawo propinacji zostało wykupione i jest w zarządzie państwowym;

zważywszy, że przy gospodarce propinacyjnej powinno państwo inne cele mieć na oku, a nie wypicie jak największej ilości wódki;

zważywszy, że karczmy dzisiejsze są miejscami demoralizacji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby ze względów policyjnych:

1) ograniczył ilość karczm;

2) aby od każdego, który chce wykonać szynkowstwo, żądał świadectwa moralności, potwierdzonego przez Duszpasterza tej ludności, dla której szynk jest przeznaczony.

Lwów dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Potoczek w. r.

F. Kramarczyk, W. Szwed, Żardecki, Data, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, A. Styła, F. Krempa, Barwiński, T. Merunowicz, Wójcik, Warzecha, Niebyłowiec, Winniczuk, Bojko, Dzieduszycki Karol, Nowakowski, Ostapczuk, G. Milan, Dr. Olpiński, Klemensiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że dzisiaj obowiązująca ustawa o licencyonowaniu buhajów z dnia 20 lipca 1892, N 51 dz. u. kr. nie spełniła nadziei, jakie w niej pierwotnie pokładano, owszem stała się powodem niezadowolenia ogółu ludności wiejskiej z powodu postanowień, które się w praktyce okazały wadliwe i nie prowadzące do celu, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesję Sejmową przygotował odpowiednie materyały i wnioski, w jakim kierunku należałoby zmienić powołaną ustawę, aby odpowiadała rzeczywistej potrzebie i nie narażała ludności wiejskiej na szynki i niepotrzebne wydatki.

We Lwowie, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Antoni Styła w. r.

Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Ostapczuk, F. Krempa, G. Milan, Nowakowski, Data, Potoczek, Średniawski, Kra-

marczyk, W. Szwed, Winniczuk, Warzecha, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski do zmiany statutu krajowego i krajowej ordynacji wyborczej na następujących zasadach:

1) utworzoną będzie kurya powszechnego głosowania na zasadach ustawy z 14 czerwca 1896 Nr. 168 Dz. u. p., zmieniającej ordynację wyborczą do Rady państwa.

2) Liczba posłów z kuryi miast zwiększoną będzie o 10 ciu wybieranych przez 20 miast, które dotąd wybierają w kuryi mniejszej własności.

3) Znosi się głosy wirylne rektorów Uniwersytetu we Lwowie i Krakowie. Natomiast Uniwersytety lwowski i krakowski, tudzież Szkoła politechniczna we Lwowie wybierać będą po jednym pośle do Sejmu a ciałami wyborczymi będą zgromadzenia wszystkich zwyczajnych i nadzwyczajnych profesorów każdego z tych zakładów.

4) Liczbę członków Wydziału krajowego powiększyć należy o jednego, wybieranego przez posłów z kuryi powszechnego głosowania. Posłowie wybrani przez Uniwersytety i Szkołę politechniczną głosują na jednego członka Wydziału krajowego razem z posłami z miast.

5) Wybory z wszystkich kuryi odbywają się bezpośrednio. Głosowanie w kuryi wielkiej własności, w kuryi miast, Izb handlowych i Uniwersytetów odbywa zawsze tajnie. W gminach i w kuryi powszechnego głosowania głosują wyborcy umiejący pisać,

kartkami tajnie, wyborcy nieumiejący pisać, ustnie.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wniosek o utworzenie osobnego przez Sejm kuryami wybieranego, w samoistną władzę śledczą zaopatrzonego Trybunału do badania aktów wyborczych, sprawdzenia podniesionych zarzutów i orzekania o ważności wyborów protestami zaczepionych.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

Weigel w. r.

Dworski, Szczepanowski, Romanowicz, Goldmann, Loewenstein, Jahl, Dr. Olpiński, Michalski, A. Rehman, Fruchtman, Słotwiński, Klemensiewicz, Vayhinger, Żardecki, Małachowski, Jan Rotter.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że przepisy ustawy mytniczej w obec ogólnej dążności do ułatwienia środków komunikacyjnych przedstawiają się w obecnej dobie jako przestarzałe i nie odpowiadające względom ekonomicznym;

zważywszy, że ludność całego kraju utyskuje tak na system pobierania opłat drogowych za pomocą myt, jak i na niedogodności i utrudnienia komunikacji ztąd wynikające;

Zważywszy, że w innych ościennych krajach i państwach od całego szeregu lat system poboru opłat mytniczych bez szkody dla funduszu drogowego z korzyścią dla komunikacji został zarzucony — wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował odpowiednie wnioski, zdążające do zniesie-

nia myt na drogach krajowych i powiatowych w naszym kraju.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

Dr. Bernadzikowski w. r.

A. Średniawski, F. Kramarczyk, A. Styła, Słotwiński, Potoczek, Data, Barwiński, Bojko, Dworski, Wójcik, F. Krempa, Ostapczuk, Warzecha, Nowakowski, W. Szwed, Niebyłowiec. G. Milan, Weigel, Rotter, Dr. Olpiński, Vayhinger, Klemensiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że najpierwszem źródłem dochodu gospodarzy na małej własności gruntowej, jest sprzedaż nierogacizny i bydła rogatego, które znikło skutkiem ustawicznego zamykania targów i zakazu sprzedaży, a to na podstawie zgubnych dla ludzi przepisów weterynaryjno-sanitarnych, a jeszcze więcej skutkiem niewłaściwego stosowania tychże przepisów przez władze weterynaryjno-sanitarne, których zadaniem, jakby się z ich zarządzeń zdawało, jest nie zapobieganie złemu, ale powiększenie tegoż;

zważywszy, że nie ma nadziei, aby w Radzie państwa w drodze ustawodawczej rychło dotyczące przepisy weterynaryjno-sanitarne zmieniono w myśl uchwał powziętych już przez Wysoki Sejm, czy unormowano sposób ich wykonania w duchu rzeczywistej potrzeby, aby tłumienie zarazy a nie niszczenie i tak już zrujnowanego włościactwa było zadaniem władz weterynaryjno-sanitarnych, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji Rady państwa wniósł projekt ustawy dla służby weterynaryjno-sanitarnej w tym duchu:

a) Aby za rozszerzanie zarazy ponosił odpowiedzialność właściciel i handlarz.

b) Aby zwierzchności gminnej pod jej odpowiedzialnością zostawiono prawo zamykania i otwierania wywozu na targi tak bydła rogatego jak i nierogacizny.

c) Pieczęcią służby sanitarnej jest tępie nie zarazy i udzielanie pomocy Zwierzchnościom gminnym w wykonywaniu ich obowiązków jak b).

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby do czasu wydania ustawy, jak I., nakazano organom weterynaryjno-sanitarnym względniejsze stosowanie przepisów o zamykaniu gmin i targów, a to w ten sposób, ażeby tylko rzeczywiście chore bydło, czy nierogacizna sprzedawaną nie była, aby dopiero wówczas zamykano gminę całą, gdy zarazą przeszło połowa dotyczącej zwierzyny jest dotknięta zarazą pyskową i racicową, targi wówczas, gdy wszystkie gminy w obwodzie miasta są zamknięte.

III. Dla wykształcenia gminnych ogładaczy bydła w rozpoznawaniu chorób zaraźliwych i w służbie około tłumienia zarazy pożądanem jest, ażeby w każdym powiecie sądowym urządzano wykłady systematyczne o zarazach i różnych chorobach bydłowych i sposobu ich tłumienia i ratowania.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

G. Milan w. r.

Potoczek, Ostapczuk, Nowakowski, Warzecha, Kramarczyk, W. Szwed, Data, Żardecki, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Styła, F. Krempa, Winniczuk, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Ponieważ już kilkakrotnie była w Sejmie galicyjskim podnoszona kwestya wynagrodzenia za dostarczanie podwód — a wreszcie uchwałą z dnia 12-go lutego 1897.

wezwał ponownie Wysoki Sejm c. k. Rząd aby przystąpił do uregulowania w drodze ustawodawczej sprawy dostarczania podwód, tak dla wojska, jakoteż na cele publiczne, za wynagrodzeniem odpowiedniem dzisiejszym stosunkom — podpisani zapytują, o ile Wysoki c. k. Rząd uchwałą jak najszybciej wykonać zechce, a nim to nastąpi, czy nie raczyłby w drodze administracyjnej podwyższyć wynagrodzenia za dostarczone podwody?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Interpelujący:

F. Kramarczyk w. r.

W. Szwed, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Antoni Styła, F. Krempa, Wójcik, Data, Barwiński, Warzecha, Bojko, Winniczuk, Niebyłowicz, Nowakowski, Ostapczuk, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana

Komisarza rządowego

W miasteczku Rożniatowie utworzono nowy Urząd podatkowy i umieszczono, wbrew istniejącym przepisom, napis nad drzwiami wchodowymi tylko w języku polskim: „C. k. Urząd podatkowy“, a pominięto napis ruski.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zamierza on wydać rozporządzenie, by nad wchodem do c. k. Urzędu podatkowego w Rożniatowie, jak również i nad innymi urzędami podatkowymi w ruskiej części kraju umieszczony został i ruski napis, i żeby takie wypadki, świadczące o nieposzanowaniu praw języka ruskiego w Galicyi wschodniej, więcej się nie powtarzały?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

interpelujący:

Bazyli Niebyłowicz

Winniczuk, Barwiński, Nowakowski, Kramarczyk, Karatnicki, W. Szwed, Dzie duszycki Karol, Warzecha, Potoczek, Hamorak, Bojko, Średniawski, F. Krempa, Dr. Bernadzikowski, Styła, Okuniewski, Ostapczuk, Zajączkowski

I n t e r p e l a c y a

posła Ostapczuka i towarzyszy do pana Komisarza rządowego.

W Roznoszyńcach, wsi powiatu Zbarazkiego, otrzymał właściciel większej posiadłości, Gnoiński, zezwolenie na wykarczowanie 157 morgów młodego lasu pomimo tego, że temu sprzeciwiały się gminy Roznoszyńce, Krasnosielce, Hłuboczek mały Tarasówka, Bazarzyńce. A tymczasem przed dwoma laty nie zezwolono na wykarczowanie parceli 4-morgowej jednemu właścicielowi w Szyłach, który właśnie na tej parceli ma pobudowaną chałupę przy drodze, i tylko z tej jednej parceli musi utrzymywać całą swą rodzinę.

Zważywszy, że powiat Zbarazki jest mało zalesiony, zapytują podpisani:

W jaki sposób Wysoki Rząd wytłumaczy to, że w powiecie Zbarazkim władze krajowe i powiatowe zezwalają na karczowanie młodych lasów i dlaczego takie zezwolenia wydawane bywają właśnie dla wielkich obszarów i dla właścicieli większych posiadłości, a nie udziela się zezwolenia na taki karczunek dla właścicieli dla ich parcel kilkumorgowych, — jak c. k. Rząd pogodzi takie postępowanie z ustawami o ochronie lasów i czy raczy c. k. Rząd ochraniać na przyszłość powiat Zbarazki od całkowitego wyniszczenia lasów?

Lwów, 30 grudnia 1897.

Interpelujący

Dymitr Ostapczuk

Nowakowski, Winniczuk, G. Milan, Fr. Kramarczyk, Warzecha, Potoczek, Niebyłowicz, Fr. Krempa, Wójcik, Hamorak, Okuniewski, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Data.

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i towarzyszy do c. k. Komisarza rządowego w sprawie zakazania wiecu w Niżankowicach i w sprawie nielegalnego ograniczenia wiecu w Przemyśle.

Dnia 15. grudnia 1897 miał się odbyć w miasteczku Niżankowicach wiec publiczny, zwołany przez gospodarza Iwana Demkowicza. C. k. Starostwo przemyskie zakazało odbycia tego wiecu pod pretekstem, że to dzień targowy, że zjeżdża się dużo ludzi, a gdy do tej liczby przyjezdnych doda się tych, którzy przyjadą na wiec, to należy obawiać się naruszenia spokoju publicznego.

Motywa zakazu za całkiem nielegalne. Po pierwsze dlatego, ponieważ każdy zwołuje wiec właśnie na taki czas, kiedy spodziewa się najwięcej ludzi; po drugie ludność tych okolic wcale nie usprawiedliwia obawy c. k. Starostwa co do naruszenia spokoju publicznego, gdyż dużo bardzo i to licznych wieców nie spowodowało tam dotychczas ani razu zaburzenia spokoju publicznego, wobec tego musimy uważać motyw c. k. Starostwa jako tendencyjny i bezprawny, dążący do tego, by pozbawić obywateli swobodnego używania praw konstytucyjnych.

Wiec, zwołany w Przemyśle na dzień 26. grudnia 1897, został wprowadzie dozwolony, jednak z bezprawnym ograniczeniem na samych tylko włościan. Ponieważ ustawa o zgromadzeniach z dnia 15. listopada 1897 w §. 2. zna tylko wiece publiczne, przystępne dla wszystkich, przeto podpi-

sani uważają zastrzeżenie starosty przemyskiego Lanikiewicza, że na wiec będą dopuszczeni tylko włościanie, jako naruszające ustawę, i zapytują:

1) Czy wiadomem jest c. k. Komisarzowi rządowemu nielegalne postępowanie p. Starosty przemyskiego, Józefa Lanikiewicza.

2. Co c. k. Rząd zarządzi, by bezprawne praktyki i nielegalna interpretacja ustaw ze strony c. k. Starosty Lanikiewicza więcej się nie powtarzały?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

interpelujący:

Stefan Nowakowski.

Styła, Potoczek, Kramarczyk. Warzecha, Okuniewski, Niebyłowiec, Ostapczuk, G. Milan, Wachnianin, Hamorak, Bernadzikowski, Winniczuk, Bojko Średniawski, F. Krempa.

Marszałek oznajmia, iż interpelacje te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Stadnicki stawia wniosek, ażeby sprawozdanie Wydziału Krajowego o ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych, przydzielone komisji gospodarstwa krajowego, przydzielono komisji gminnej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na 10 stycznia 1898 r., godz. 10 przed południem, zarazem prosi komisję, ażeby już w dniach 8 i 9 stycznia zebrały się dla załatwienia przynajmniej drobniejszych przedłożeń i przygotowania materiału do obrad.

Koniec posiedzenia godzina 1. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

4. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 101.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół trzeciego posiedzenia, złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopów pp. Rudrofowi na 2, Zdzisławowi Skrzyńskiemu na 3 dni; ks. bisk. Kuiłowski zawiadomił, iż z powodu zajęć dycezyalnych w posiedzeniach Sejmu udziału brać nie może.

Izba udziela urlopów pp. Mycielskiemu do końca sesyi sejmowej, Stanisławowi Tarnowskiemu na 8 dni, Kazimierzowi Ba-

deniemu do końca sesyi sejmowej, — głosując nad każdym urlopem oddzielnie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 10. stycznia 1897, które przekazano następującym komisjom:

Komisji gospodarstwa kraj.: Ls. 249.

Komisji drogowej Ls.: 250, 251, 298.

Komisji sanitarnej Ls.: 252, 290, 291, 292, 293.

Komisji szkolnej Ls.: 253, 255, 260, 266, 267, 268, 280, 282, 285, 286, 288, 300, 317, 318, 319, 321.

Komisji gminnej Ls.: 254.

Komisji budżetowej Ls.: 256, 257, 258, 261, 264, 265, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 283, 284, 287, 289, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 320, 323, 324, 325, 326, 327.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls.: 259, 262, 263, 297, 308.

Komisji petycyjnej Ls.: 294, 322.

Komisji przemysłowej Ls.: 310.

Po odczytaniu petycji Ls.: 282. Nauczyciele szkół ludowych w Stryju o zaliczenie

ich do wyższej klasy płacy, przemawia p. Fruchtman, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 288 Amalii Kowalskiej, wdowy po nauczycielu, o podwyższenie pensyi wdowiej, i dodatku dla dzieci oraz o zapomogę, przemawia p. Michalski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 310 kowali w Sułkowicach o powiększenie warsztatów tamtejszej szkoły kowalskiej i o sprawienie większej maszyny parowej, przemawia p. Merunowicz i wnosi, aby petycję tę wydrukowano i dołączono do protokołu dzisiejszego posiedzenia.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało 32 posłów, zatem wniosek upadł.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektami:

a) ustawy o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na opędzenie potrzeb krajowych, powiatowych i gminnych;

b) ustawy o uwolnieniu osobistego podatku dochodowego od wszystkich, kompetencyi ustawodawstwa krajowego polegających dodatków, oraz o uwolnieniu urzędników Dworu, Państwa, kraju i publicznych funduszów, jakoteż duszpasterzy od dodatków do podatku od poborów służbowych.

P. Andrzej Potocki, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji podatkowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Małachowskiego w sprawie projektu ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi.

Przemawia p. Małachowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji prawnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bojki o zniesienie instytucji rewizorów bydła w Galicyi.

Przemawia p. Bojko, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Marszałek upomina galerje, ażeby wstrzymały się od wyrażania objawów zadowolenia lub niezadowolenia, gdyż w razie powtórzenia się tych objawów, musiałby kazać galerje wypróżnić.

Wniosek p. Bojki Izba bez rozprawy uchwaliła przekazać komisji administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka w przedmiocie ograniczenia ilości karczem i kwalifikacyi szynkarzy.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Styły o zmianę ustawy o licencyonowaniu buhajów.

Przemawia p. Styła, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Weigla w przedmiocie zmiany statutu krajowego i krajowej ordynacyi wyborczej tu-

dzież ustanowienia osobnego trybunału do badania aktów wyborczych.

Przemawia p. Weigel uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku osobnej komisji, wybrać się mający z 15 członków.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Bernadzikowskiego, o zniesienie myt na drogach krajowych i powiatowych.

Przemawia p. Bernadzikowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji drogowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Milana w sprawie zmiany przepisów weterynaryjno-sanitarnych.

Przemawia p. Milan, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi

przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o wyborze posła na Sejm z kurii gmiu większych okręgu wyborczego borszczowskiego.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski, i prosi Marszałka, ażeby tę sprawę odroczyć do następnego posiedzenia.

Sprawozdawca p. Wereszczyński zgadza się z tym wnioskiem.

Marszałek odracza tę sprawę do następnego posiedzenia.

Na tem porządek dzienny wyczerpano.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na 12. stycznia 1898 roku, godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 25 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

5. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 12. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania, protokół trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopów posłom Pinińskiemu na 6, Czarkowskiemu - Golejewskiemu na 3, Osuchowskiemu na 3, Karatnickiemu na 3 dni.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. stycznia 1898 roku, które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej L. s. 328, 329, 330, 332, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 356, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 373, 374, 375, 376, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 383, 399, 404, 406, 407, 408, 409, 410, 412, 417, 418, 419, 420, 424, 425, 426, 432, 433, 434, 435, 436.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s.; 331.

Komisji szkolnej L. s. 333, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 377, 400, 401, 402, 403, 405, 429, 430, 431.

Komisji drogowej L. s.: 382, 411, 414, 415, 437.

Komisji prawniczej L. s.: 383, 421.

Wydziałowi krajowemu jako komisji L. s. 384.

Komisji dla reformy wyborczej L. s. 385.

Komisji kolejowej L. s. 416.

Komisji sanitarnej L. s.: 422.

Komisji petycyjnej L. s. 423, 427, 428.

Komisji górniczej L. s. 443, 444.

Po odczytaniu petycji L. s. 350 Ludwika Urbańskiego, nauczyciela, o policzenie mu lat służby, przemawia p. Rotter, popierając tę petycję.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia powiatowi tarnobrzeskiemu, na zaciągnięcie pożyczki 30.000 zł.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie bonifikacji z galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rzecz funduszu krajowego i funduszy powiatowych.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazania tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o potrzebie dobudowania pawilonu przy szpitalu powszechnym w Podhajcach.

Sprawozdawca p. Hószard, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji sanitarnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku pośła Wój-

cika, o utworzenie Zakładu dla głuchoniemych w Krakowie.

Przemawia p. Wójcik, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu, z poleceniem, ażeby na najbliższej sesji przyszedł z projektem ułatwiającym jego wniosek.

Marszałek przemawia pod względem formalnym.

P. Wójcik wnosi odesłanie jego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Wybór komisji propinacyjnej z 11 członków i wybór komisji wyborczej z 15 członków.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Sozańskiego, Niebyłowca, Szeliskiego, Jaklińskiego i Średniawskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Skrutatorowie odbierają kartki, a po przeprowadzeniu skrutynium p. Sozański zdaje sprawę z wyniku wyborów :

Głosujących do komisji dla reformy wyborczej było 83, wybrani zostali pp. Bernadzikowski, Brykezyński, Czaykowski Władysław, Wiktor, Dzeduszycki Wojciech, Górski, Jędrzejowicz Adam, Kozłowski, Okuniewski, Piniński, Potocki Andrzej, Skałkowski, Stadnicki, Szczepanowski, Weigel i Wodzicki.

Do komisji propinacyjnej na 82 głosujących wybrani zostali pp. Abrahamowicz, Gniewosz, Gołuchowski, Jędrzejowicz Stanisław, Kraiński, Marchwicki, Romer, Skałkowski, Szczepanowski, Vivien, Żardecki.

Marszałek konstatuje, iż powyżej wymienieni wybrani zostali i wzywa obie komisje, ażeby się zaraz po posiedzeniu Sejmu ukonstytuowały.

Następuje :

Propozycja Wydziału krajowego, co do wyboru 5 członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Przemawia pod względem formalnym p. Niebyłowicz, i wnosi, aby ten punkt usunięto z dzisiejszego porządku dziennego i polecono Wydziałowi krajowemu zastanowić się nad tem, ażeby jeden Rusin wszedł w skład Rady nadzorczej.

Izba odrzuca bez rozprawy wniosek p. Niebyłowca.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało 29, zaś przeciw 48 posłów, zatem wniosek upadł.

Izba przystępuje do wyboru.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej tych samych posłów, którzy przy poprzednim wyborze obowiązek ten pełnili i wzywa posłów do oddawania kartek.

Po zebraniu kartek skrutatorowie przeprowadzają skrutynium, poczem p. Sozański zdaje sprawę z wyniku wyborów:

Głosowało 81 posłów. Otrzymali pp. August Gorayski 81, Józef Męciński 76, Dr. Gustaw Romer 81, Dawid Abrahamowicz 78, Dr. Stanisław Krzyżanowski 73 głosów.

Marszałek konstatuje, iż powyżej wymienieni wybrani zostali członkami Rady nadzorczej Banku krajowego, a zarazem oznajmia, iż na najbliższem posiedzeniu zamieści na porządku dziennym wybór zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzielenie Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Styrze pod Szczurowicami.

Sprawozdawca p. Chamiec. W zastępstwie p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Styrze pod Szczurowicami.

Art. I.

Radzie powiatowej w Brodach, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały; prawo do pobierania myta od mostu na rzece Styrze pod Szczurowicami, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od pięciu świń lub cieląt i od dzieściu owiec 1¹/₂ (półtora) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu uchwały.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Borszczowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór Mieczysława hr. Borkowskiego, posłem na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu borszczowskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Kuleczycki.

Przemawia c. k. komisarz rządowy Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Wereszczyński.

Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego.

Marszałek oznajmia, iż zamierza odebrać przyrzeczenie poselskie od tych posłów, których wybory w ciągu bieżącej sesji zostały uznane za ważne i w tym celu wzywa sekretarza do odczytania roty przyrzeczenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje rotę przyrzeczenia w języku polskim.

Po odczytaniu roty przyrzeczenia, posłowie Cieński, Jabłoński, Białokórski, Borkowski i Romer składają przyrzeczenie podaniem ręki Marszałkowi.

Na tem porządek dzienny wyczerpano.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański, czyta następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Na poprzedniej kadencji sejmowej na wniosek posła Kramarczyka, zapadła uchwała Wysokiego Sejmu tej treści:

„Wzywa się Wysoki c. k. Rząd do obniżenia ceny soli kuchennej w ten sposób, ażeby po uregulowaniu sprzedaży tejże — konsument nie płacił więcej, jak 10 centów za kilogr. soli kamiennej “

Gdy mimo zapadłej uchwały Wysokiego Sejmu cena soli kamiennej dotąd nie jest zniżona, a ludność uboższa naszego kraju, żali się ciągle na wygórowane ceny tejże soli, zapytują się przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd stosownie do objawionego życzenia, zniży cenę soli kuchennej, i czy — i kiedy — życzeniu Wysokiego Sejmu, a względnie życzeniu ludności galicyjskiej zadość się stanie.

Interpelujący:

W. Szwed w. r.

F. Kramarczyk, Wójcik, Potoczek, Nowakowski, Warzecha, G. Milan, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, Winniczuk, F. Krempa, Średniawski, Niebyłowicz, Data, Dr. Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę zakomunikuje p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego

we Lwowie.

Ponieważ w ostatnich czasach sposób zbierania składek po całym kraju na budowę kościołów lub cerkwi za pomocą kolektantów tak się rozpowszechnił, że niema dnia ani tygodnia w roku, ażeby kilka par kolektantów nie przeciągnęło przez jeden

i drugi powiat w zachodniej części kraju za zbieraniem ofiar na budowę kościołów, co stanowi rodzaj pewnego żebractwa i włóczęgostwa, odrywając rok rocznie po kilkaset zdrowych rąk od rodziny i pracy fizycznej bez najmniejszego pożytku dla samejże budowy, gdyż uzbierany grosz wdowi wystarczy zaledwie na pokrycie kosztów samychże kolektantów i ich przewodników, a z drugiej strony takie nadmierne włóczenie się kolektantów, niszczy i tak do reszty zubożałą ludność, w obec dzisiejszych lat ogólnego nieurodzaju, dla tego podpisani zapytują czy:

Wysoki Rząd nie byłby łaskaw raz temu żebractwu i włóczęgostwu, przez zatrzymanie pozwolenia swego koniec położyć, a zezwolić tylko na pisemne rozesłanie prośb od komitetu budowniczego do wszystkich parafij, celem dobrowolnego złożenia ofiar i odesłania drogą pocztową?

Lwów dnia 11. stycznia 1898.

Interpelujący :

F. Kramarczyk w. r.

Potoczek, K. Bernadzikowski, Wójcik, Bojko, Styla, Warzecha, W. Szwed, Średniawski, Nowakowski, Winniczuk, G. Milan, Krempa, Dat, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by nawiązał z c. k. Rządem rokowania celem utworzenia w Galicyi na razie co najmniej czterech szkół rzemieślniczych rządowych (z tych po jednej we Lwowie i Krakowie) i przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej sprawozdanie o wyniku tych rokowań.

Lwów dnia 11. stycznia 1898 roku.

Wnioskodawca :

Soleski w. r.

Weigel, Fruchtman, Małachowski. T. Merunowicz, L. Wiśniewski, d'Abancourt,

Jahl, Dworski, Vayhinger, Klemensiewicz, Szczepanowski, Rotter, Loewenstein, Dr. Jakliński, Słotwiński, Dr. Olpiński, Jabłoński.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie wniosku tego zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przeprowadził w czasie możliwie jak najkrótszym rozszerzenie pracowni przy c. k. warsztacie naukowym kowalskim w Sułkowicach, i zaopatrzył ten zakład w silniejszy motor parowy.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w razie potrzeby przyszedł z pomocą odpowiednią kwotą z funduszu krajowego na pokrycie kosztów rozszerzenia zabudowań szkolnych w razie powiększenia pracowni.

Lwów, 12. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

Teofil Merunowicz w. r.

Średniawski, Dr. Jakliński, Słotwiński, Vayhinger, L. Wiśniewski, Rotter, Klemensiewicz, X. Knapiński, A. Rayski, Weigel, Fruchtman, Jabłoński, Dworski, Jahl, Dr. Olpiński, Skałkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż wnioski ruskie odczyta w zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Karatnickiego, p. Barwiński.

P. Barwiński odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k

pośła Barwińskiego i towarzyszy w sprawie wydania ustawy krajowej o obowiązkowych spółkach rolniczych.

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % zarys ustawy krajowej o obowiązkowych spółkach rolniczych.

II. Wezwać c. k. Rząd, by przedłożył Radzie państwa do konstytucyjnego załatwienia projekt ustawy, którą przyznaje się utworzonym wedle zarysu ustawy krajowych o obowiązkowych spółkach rolniczych spółkom i związkowi krajowemu tych spółek następujące ulgi:

1) Ulgi podatkowe, określone ustawami z dnia 27. Grudnia 1880 Nr. 185 (Dz. u. p. z dnia 14. Kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 43 z dnia 15. Kwietnia 1885 Dz. u. p. Nr. 51), o ile te spółki w swojej działalności i w swoich przedsiębiorstwach ograniczają się na własnych swoich członków, albo na osoby, wymienione i wspomniane w §. 3. ustępie 1. przedłożonego zarysu ustawy;

2) uwolnienie od opłaty za potwierdzenia otrzymania wkładek do spółki, tudzież od wpisu ustawowego lub egzekucyjnego prawa zastawnego;

3) uwolnienie od opłaty za umowy, zawarte przez spółkę w jej zakresie działania ze spółkami zarobkowemi i gospodarzemi, tudzież z innymi podobnymi związkami;

4) uwolnienie od opłat za statuta spółek;

5) uwolnienie od opłaty co do podań spółek do urzędów publicznych z wyjątkiem podań w sprawach sądowych;

6) uwolnienie od opłaty od ksiąg i zapyisków, odnoszących się do wzajemnych, stosunków spółek i ich członków;

7) opust należności ekwiwalentowej co do majątku ruchomego do wysokości $4\frac{1}{3}\%$ jego wartości z przynależnościami;

8) uwolnienie od opłaty pocztowej co do wzajemnej korespondencji spółek tudzież co do ich korespondencji z władzami państwowemi i autonomicznemi.

Zarys niniejszy ma być przydzielony komisji gospodarstwa krajowego celem narad i przedłożenia sprawozdania.

Lwów dnia 12. stycznia 1898.

Wnioskodawca

Aleksander Barwiński w. r.

Czechowicz, Tytus Zajączkowski, A. Wachnianin, Michał Kulczycki, Ochrymowicz, Karatnicki, Niebyłowiec, Winniczuk, Kramarczyk, Szwed, Warzecha, Data, Potoczek, Dr. Olpiński, Dr. Sawczak, Teofil Merunowicz.

Z a r y s

ustawy krajowej o obowiązkowych spółkach rolniczych.

Definicja i cel spółek.

§. 1. Celem ubezpieczenia i popierania interesów kultury krajowej, celem popierania moralnych i materyalnych stosunków rolników, wzajemnego pouczenia i niesienia sobie pomocy zawiązuje się w każdym powiecie sądowym spółka rolnicza.

Członkowie.

§. 2. Członkami spółki są z reguły wszyscy właściciele gruntów, położonych w dotyczącym okręgu powiatu sądowego, a przeznaczonych do doprowadzenia jednej z gałęzi gospodarstwa rolnego.

Za takie grunta uznaje się te, które podlegają podatkowi gruntowemu.

Z tego wyjęte są:

1. Grunta, które służą celom handlowym i przemysłowym, a mianowicie takie, na których wystawione są budowle, przeznaczone do celów handlowych i przemysłowych, albo które służą na rzecz tych budowli względnie na rzecz przedsiębiorstw, założonych na tych gruntach.

2. Grunta, położone w miastach i miasteczkach, na których wystawione są budowle, dalej grunta, przeznaczone na rzecz tych budowli, tudzież grunta budowlane.

Kto posiada w więcej powiatach własne grunta, uprawniające do członkostwa spółki, ten jest członkiem spółek wszystkich powiatów, w których położone są jego grunta.

Jeżeli własność jest sporną, w takim razie o członkowstwie rozstrzyga posiadanie gruntu.

Wątpliwości co do członkowstwa spółki rozstrzyga wydział spółki, z wyjątkiem wypadku co do wyboru do wydziału spółki (§. 14).

§. 3. Członkowie spółek powiatowych uprawnieni są do przeniesienia praw i obowiązków, wypływających z członkowstwa spółki, na swoich administratorów, dzierżawców (poletników), użytkowników albo używających praw na podstawie §. 1104 Powsz. ust. cyw.

W tych wypadkach obowiązek wpłat pieniężnych na cele spółki spada na właściciela gruntu, a ten może swoje prawo wyborcze wykonywać albo tylko sam, albo przez jednego pełnomocnika.

§. 4. Za właścicieli gruntów, wymienionych w §. 2., zostających pod opieką lub kuratelą, wykonują prawa i obowiązki członków ich prawni zastępcy.

Jeżeli takie grunta znajdują się w ręku państwa, kraju, gmin, funduszków publicznych, albo innych osób prawnych, to dla wykonania praw i obowiązków członków musi być ustanowiony pełnomocnik tych korporacji.

Jeżeli nieruchomości, której własność uprawnia do członkowstwa spółki, jest wspólną własnością większej liczby osób, w takim razie mają one z pośród siebie wybrać jednego pełnomocnika do wykonywania praw i obowiązków członka; gdy co do tego nie można osiągnąć porozumienia, w takim razie wykonywanie praw i obowiązków członka przysługuje właścicielowi największego udziału, w razie równości udziałów rozstrzyga los. Jednakże za wpła-

ty pieniężne na cele spółek ręczą wszyscy solidarnie. Jeżeli współwłaścicielami są małżonkowie, w takim razie prawa i obowiązki członka wykonuje mąż.

§. 5. Spółka powiatowa może wedle potrzeby w poszczególnych gminach swego powiatu ustanowić z pośród swoich członków mężów z a u f a n i a jako organa spółki.

Zakres działania.

§. 6. Spółki rolnicze powiatowe, powołane są do pielęgnowania wzajemności pomiędzy rolnikami i do popierania wspólnych interesów gospodarczych swoich członków w prowadzeniu zajęć gospodarczych. A mianowicie przysługuje spółkom prawo:

1. zakładania domów składowych spółki, magazynów, spichlerzy i t. p. dla płodów gospodarskich tych spółek;

2. zajmowania się wspólną sprzedażą odstawionych przez spółki w tym celu, do spółki płodów, tudzież podejmowania się wspólnych dostaw potrzebnych dla wojska;

3. zakupywania płodów i potrzeb gospodarskich (n. p. maszyn rolniczych dla wspólnego użytku) dla spółników;

4. podnoszenia fachowego wykształcenia rolników i robotników rolniczych przez urządzenie odczytów, zakładanie bibliotek, przez popieranie i zakładanie szkół gospodarskich, wspólnych szkółek lasowych i owocowych;

5. zakładania nowych i popierania lub łączenia ze sobą istniejących już kas pożyczkowych, zwłaszcza kas systemu Raiffeisena, celem ułatwienia kredytu osobistego i kredytu zastawniczego na podstawie odstawionych do magazynów i spichlerzy płodów rolniczych;

6. pośredniczenia w długoterminowych ratami spłacalnych pożyczkach hipotecznych od krajowych hipotecznych albo innych kredytowych instytucyj dla spółników i

w ogóle pomagania w spłacie i uregulowaniu długów włościańskich;

7. starania się o ubezpieczenie na wypadek choroby, słabości i starości zarówno gospodarzy, jak i sług tudzież robotników gospodarczych;

8. prowadzenia wykazów i pośrednictwa robót;

9. starania się o kontrolę nasion, nawozów i t. p., tudzież o to, by spółnicy znosili się ze stacyami doświadczalnemi;

10. starania się i pośredniczenia co do ubezpieczenia spółników od ognia, gradu, zarazy na bydło i co do innych ubezpieczeń i w ogóle wpływania na osiągnięcie korzystnych warunków w ubezpieczeniu;

11. urządzania stacyj rozplodowych, zakładania i popierania towarzystw hodowli bydła;

12. prowadzenia statystyki spółek;

13. pośredniczenia co do pomocy prawnej dla spółników.

Spółka jest obowiązana do udzielania wyjaśnień i opinii władzom autonomicznym i państwowym na ich domaganie się i może pod tym względem także z własnej inicytywy domagać się od tych organów publicznych, by popierały cele spółki.

§. 7. Spółki rolnicze winny celem spełnienia swoich zadań gospodarczych (§. 6.), o ile te zadania nie mogą być przez nie bezpośrednio przeprowadzone, nawiązywać stosunki z powiatowemi kasami zaliczkowemi, z kasami sierocińskimi i innemi towarzystwami gospodarczemi, i winny je wspierać.

§. 8. Celem lepszego spełniania zadań mogą spółki także między sobą tworzyć związki, a to mianowicie albo trwałe, albo tymczasowe dla osiągnięcia pewnego celu.

Związek tworzy się na podstawie umowzajemnej za przyzwoleniem krajowego związku spółek.

Stanowisko prawne spółki.

§. 9. Spółkę zastępuje wobec sądu i pozasądnie przewodniczący spółki lub jego zastępca. Jednakże pisma, któremi wkłada się na spółkę zobowiązania wobec osób trzecich, muszą być podpisane przez przewodniczącego, a względnie przez jego zastępcę i przez jednego członka Wydziału spółki

Jeżeli pismo dotyczy aktu prawnego, do którego potrzeba zezwolenia ogólnego zgromadzenia spółki, musi ta aprobata być uwidocznioną w piśmie przez podpis dwóch członków Wydziału spółki.

Za zobowiązania spółki rolniczej odpowiada tylko spółka jako osoba prawna. Spółki rolnicze nie podlegają postanowieniom ustawy z dnia 9. kwietnia 1873. (Dz. u. p. Nr. 70) o towarzystwach zarobkowych i gospodarczych.

Wydział spółki. Liczba członków i ich zastępców.

§. 10. O sprawy spółki ma staranie Wydział i walne zgromadzenie spółki. Wydział spółki składa się najmniej z 12, a najwięcej z 24 członków. W powiatach, w których jest co najwyżej 2.000 wyborców, albo co najwyżej 20.000 morgów gruntu, ma Wydział 12 członków, — w powiatach zaś, gdzie jest najwyżej 3.000 wyborców albo 30.000 morgów gruntu, — 15 członków, przy 4.000 wyborców albo 40.000 morgach gruntu — 18 członków, przy 5.000 wyborców albo 50.000 morgów — 21 członków, przy 6.000 wyborców albo 60.000 morgów — 24 członków, przy 7.000 wyborców albo 70.000 morgów — 27 członków, przy 8.000 wyborców albo 80.000 morgów — 30 członków, przy 9.000 wyborców albo 90.000 morgów gruntu — 33 członków, przy więcej jak 9 tysiącach wyborców albo 90.000 morgów — 36 członków.

Na wypadek, gdyby wydziałowy w ciągu peryodu wyborczego zrzekł się swego urzędu albo umarł, wybiera się zastępców, których liczba nie powinna być większą od połowy wydziałowych. Jeżeli liczba

zastępców nie jest podzielną przez liczbę kół wyborczych, w takim razie liczba ta ma być podwyższoną do najbliższej liczby, przez nią podzielnej.

Zastępcy wstępują na miejsce wydziałowych w każdym kole wyborczem według otrzymanych przy wyborze głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

Tam, gdzie wybór odbywa się według grup narodowościowych (§. 21), może na miejsce wydziałowego być powołanym tylko zastępca z tej grupy narodowościowej, do której należał ustępujący wydziałowy.

Zastępcy wypełniają swój urząd tylko do najbliższego okresu wyborczego.

Okres wyborczy.

§. 11. Wydziałowi i ich zastępcy wybierani są na lat 6, a po upływie tego czasu pozostają oni w urzędowaniu aż do wyboru następców.

Po upływie każdego trzechlecia występuje z dniem 31. grudnia połowa członków wedle kolei pozostawania w urzędowaniu i uzupełnia się przez nowe wybory.

Ustępujący mogą być na nowo wybrani, jeżeli nie zachodzą żadne przeszkody ustawowe.

Uprawnienie do wyboru.

§. 12. Prawo wyboru do spółki mają wszyscy członkowie spółki, posiadający prawo obywatelstwa austriackiego, z wyjątkiem tych, którzy wskutek wyroku Sądu karnego wykluczeni są od prawa wyborczego w gminie, tudzież z wyjątkiem tych, którzy popadli w konkurs, jak długo trwa konkurs.

Wybrani mogą być wszyscy własnowolni członkowie spółki, — mężczyźni, którzy mają 3 lata prawo czynne, razem z oznaczonymi w §. 3. osobami, a oprócz tego własnowolne osoby ze sfer gospodarczych (fachowych) (profesorowie i nauczyciele szkół gospodarczych, literaci, piszący

działa o gospodarstwie, duchowni, weterynarze, urzędnicy gospodarczy i t. d.), jakkolwiek osoby te nie są członkami spółki, z tem atoli ograniczeniem, że liczba takich członków nie może przewyższać szóstej części wszystkich wydziałowych.

§. 13. Wymówić się od przyjęcia wyboru do wydziału spółki mogą tylko następujący członkowie spółki:

1. ci, którzy osiągnęli już 60 rok życia, albo którzy z powodu trwałej choroby nie mogą przyjąć na siebie tego urzędu;

2. ci, którzy wykażą, że ich zawód wymaga koniecznie, by oni przez czas dłuższy przebywali poza obrębem swojej stałej siedziby;

3. ci, którzy sprawowali już urząd wydziałowego spółki albo w innej spółce dotąd go sprawują.

Kto nie przyjmie wyboru bez przyczyny prawnej, ten podpadnie grzywnie do 20 złr. na rzecz kasy spółkowej.

Nieczłonkowie spółki mogą w każdym wypadku wymówić się od wyboru.

O obowiązku przyjęcia wyboru rozstrzyga wydział spółki.

§. 14. Do Wydziału spółki mogą być wybrani ci, którzy mają prawo biernego wyboru do Rady powiatowej.

Komisya wyborcza. Spis wyborców. Rozpisanie wyborów.

§. 15. Celem zarządzenia i przeprowadzenia wyborów ustanawia się w siedzibie spółki komisję wyborczą. Komisya składa się z przewodniczącego, powołanego przez Wydział krajowy, z komisarza rządowego, zamianowanego przez Namiestnictwo, z zastępcy Wydziału powiatowego i z trzech zastępców spółki.

Do ważności uchwał komisji potrzebną jest obecność przewodniczącego i połowa członków.

Komisya wyborcza układa spis do którego wciąga wyborców kolejną zstępną wedle wysokości ich rocznej powinności podatkowej, uprawniającej do wyboru Sejmu. Obok imienia i nazwiska każdego wyborcy ma być także oznaczoną powinność podatkowa.

Jeżeli jest dwóch lub więcej wyborców z równą powinnością podatkową, to starszy latami ma być naprzód wpisany.

Na końcu spisu ma być podaną sumą powinności podatkowej wszystkich uprawnionych do wyboru do spółki.

Władze państwowe obowiązane są judzielić komisji wyborczej potrzebnych wyjaśnień co do powinności podatkowej członków spółki.

Jak się tworzy koła wyborcze.

§. 16. Wybór wydziału odbywa się w trzech kołach wyborczych, z których każde wybiera jedną trzecią część wydziałowych i jedną trzecią część zastępców. W tym celu dzieli się w powyżej wspomnianym spisie wykazaną ogólną sumę podatkową na trzy równe części.

Uprawnieni do wybierania, którzy wedle kolejną spisanych liczb wspomnianego spisu płać pierwszą trzecią część wspomnianej sumy podatkowej, należą do pierwszego, ci którzy płać drugą trzecią część tej sumy, należą do drugiego, a wszyscy inni uprawnieni do wybierania, należą do trzeciego koła wyborczego.

Jeżeli przy tworzeniu kół wyborczych ogólna suma podatkowa nie da się podzielić wedle potrzeby tak, ażeby powinność podatkowa jednego wyborcy nie została rozdzieloną, w takim razie wyborca ten zostanie zaliczony do tego koła wyborczego, do którego jego powinność podatkowa musiała by być wciągnięta wedle największej części.

§. 17. Przypadającą wedle §. 10. na spółkę liczbę wydziałowych i zastępców,

rozdziela się w równych częściach na poszczególne koła wyborcze.

Jeżeli pierwsze koło wyborcze nie składa się przynajmniej z dwa razy takiej liczby wyborców, jaką to koło ma wybierać na wydziałowych i zastępców, w takim razie to koło wyborcze ma być uzupełnione ze spisu (§ 16.) następujących wyborców.

Kwotę podatkową wszystkich wyborców, stanowiących po tem uzupełnieniu pierwsze koło wyborcze, odciąga się od całej sumy podatkowej, a resztę dzieli się na dwie części. Ci wyborcy którzy płać pierwszą połowę tej reszty, stanowią drugie, a wszyscy inni trzecie koło wyborcze.

Jeżeli skutek tego postępowania drugie koło wyborcze nie składa się przynajmniej z dwa razy takiej liczby wyborców, jaką ono ma wybierać na wydziałowych i zastępców, w takim razie w tem kole wyborczem należy przeprowadzić powyżej wskazanym sposobem uzupełnienie z następujących wyborców.

§. 18. Ułożone spisy wyborców wykłada komisya publicznie, ustanawiając czteronastodniowy termin rekursowy do wnoszenia zarzutów.

O tych zarzutach rozstrzyga komisya ostatecznie i prawomocnie i podaje swoją decyzję do wiadomości rekurentów.

Następnie układa komisya zrektyfikowane spisy wyborców, wystawia na ich podstawie karty legitymacyjne i wysyła je wyborcom z rozpisaniem wyborów, w którym jest oznaczone, jaka liczba członków i jakiej kategorii ma być wybrana, tudzież którego dnia i o której godzinie ma się wybór odbyć.

Tworzenie kół wyborczych w powiatach mieszanych.

§. 19. W powiatach mieszanych pod względem narodowości, gdzie wedle ostatniego spisu ludności najmniej jedna piąta część ludności przynależy do drugiej naro-

dowości, ma się odbyć we wszystkich albo w poszczególnych kołach wyborczych osobne głosowanie według grup narodowościowych.

W innych powiatach mają wyborcy po ułożeniu kół wyborczych oświadczyć na wezwanie komisji, w której grupie narodowościowej chcą swoje głosy oddawać. Na podstawie tego utworzone zostaną dla tych kół wyborczych, w których co najmniej jedna piąta część złożonych deklaracji oświadcza się za wyborem w drugiej grupie narodowościowej, dwie osobne grupy wyborcze dla wyborców obu narodowości.

Ilość wydziałowych i zastępców, przypadających na dotyczące koło wyborcze, rozdzieloną zostaje na grupy narodowościowe koła wyborczego, wedle proporcji, w jakiej wyborcy zgłosili się do wyboru w dotyczącej grupie narodowościowej.

Przytem ułamek większy nad połowę uważany bywa jako cała jednostka. Jeżeli według tego obliczenia nie przypadła na jedną grupę narodowościową nawet jeden zastępca wydziałowego, w takim razie ogólna liczba zastępców winna być powiększoną o jednego zastępcę, który winien być przydzielony dotyczącej grupie narodowościowej.

Tak ułożony stosunek jest ważny na dwa okresy trzyletnie, a jeżeli przynajmniej trzecia część wydziałowych wybranych w tej lub owej grupie narodowościowej nie podniesie zarzutu, w takim razie za zgodą Wydziału krajowego stosunek ten może być przedłużony na dalszy okres wyborczy.

Przeprowadzenie wyboru.

§. 20. Wybór odbywa się jawnie wobec komisji wyborczej, albo przez przysłanie karty głosowania, podpisanej ze strony wyborcy.

Wybór odbywa się względną większością głosów. W razie równości głosów

rozstrzyga los, wyciągnięty przez członka komisji wyborczej.

§. 21. Komisja wyborcza uwiadamia wybranych członków o ich wyborze i zywawa ich do oświadczenia się, czy wybór przyjmują.

Skoro wybrany w ciągu ośmiu dni po otrzymaniu tego zawiadomienia nie oświadczy, że się uchyla od przyjęcia wyboru z przyczyn uzasadnionych w ustawie, w takim razie istnieje przypuszczenie, że on wybór przyjmuje, a w takim razie nie może on bez zgody wydziału zrzec się swego członkostwa, chyba że później co do jego osoby zaszła nowa przyczyna do uchylenia się od przyjęcia wyboru.

Komisja wyborcza zawiadamia także za pośrednictwem Wydziału powiatowego i c. k. Starostwa Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo, których członków wybrano i w którym okręgu wyborczym.

Zastępy Wydziału krajowego i Rządu.

§. 22. Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo, mają prawo wyznaczyć do Wydziału spółki powiatowej po jednym przedstawicielu.

Ci przedstawiciele mają w Wydziale i na walnem zgromadzeniu spółki wszystkie prawa, przysługujące wydziałowym i w ogóle członkom spółki, z wyjątkiem prawa wyborczego, o ile ono nie przysługuje im jako członkom spółki, lub jako wybranym wydziałowym.

Zakres działania Wydziału.

§. 23. Do zakresu działania wydziału należą wszystkie sprawy, nie zastrzeżone dla walnego zgromadzenia (§. 29).

Ukonstytuowanie się wydziału. Funkcyjnaryusze wydziału

§. 24. Po przeprowadzeniu wyboru wydziału, wybiera tenże z pomiędzy siebie przewodniczącego i dwóch kontrolorów ka-

sowych. Wybór odbywa się bezwzględnie większością wszystkich oddanych głosów. Jeżeli większości nie osiągnięto, w takim razie muszą wyborcy przy wyborze ściślej- szym ograniczyć się do tych dwóch osób, które otrzymały stosunkowo największą ilość głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los o tem, kto ma być wciągnięty do wy- boru ściślejszego, i kogo należy uważać za wybranego.

Funkcyonaryuszy wspomnianych wy- biera się na trzy lata, jednak oni pozosta- ją w urzędowaniu aż do wyboru ich na- stępców. Jeżeli jedno z tych miejsc opró- żni się w ciągu trzyletniego urzędowa- nia, w takim razie na resztujący okres urzędo- wania przeprowadza się nowy wybór.

Przewodniczący, albo na wypadek prze- szkodzenia jego zastępca zastępuje spółkę na zewnątrz, kieruje i czuwa nad wszyst- kimi sprawami i podpisuje wszystkie pi- sma. Statuta spółki mogą mu przydzielić jeszcze inne prawa i obowiązki.

§. 25. Urząd członków Wydziału spółki jest bezpłatny, można im jednak na podsta- wie odnośnych postanowień statutów (§. 30.) przyznać wynagrodzenie za poniesione w interesie spółki wydatki, tudzież za dłuższą stratę czasu.

Walne zgromadzenie spółki.

§. 26. Walne zgromadzenie składa się ze wszystkich członków, uprawnionych do wyboru spółki.

Przewodniczący spółki albo jego za- stępca zwołuje walne zgromadzenie spółki i przewodniczy na niem. Walne zgroma- dzenie ma się odbywać przynajmniej raz w roku. Walne zgromadzenie należy zwo- łać także wtedy, gdy przewodniczący albo Wydział spółki uznają to za rzecz konie- czną, albo jeżeli Związek krajowy poleci spółkom, by takie zgromadzenie zwołały.

W wezwaniu należy oznaczyć, gdzie

i kiedy odbędzie się zgromadzenie i o ja- kich sprawach będzie radzić.

By zgromadzenie było uprawnione do uchwał potrzebną jest obecność oznaczo- nej statutami liczby członków, uprawnio- nych do głosowania.

Jeżeli walne zgromadzenie się nie zbie- rze, w takim razie winno być zwołane no- we zgromadzenie, które bez względu na liczbę obecnych może powziąć ważne uchwa- ły. Uchwały zapadają bezwzględną wię- kszością głosów.

§. 27. Do zakresu działania walnego zgromadzenia należy:

1. pilnowanie i badanie interesów przynależnych do spółki rolników, o ile popieranie tych interesów należy do celów spółki i powzięcie uchwał w tych sprawach;

2. badanie i aprobowanie, rocznych zamknięć rachunkowych i w ogóle kontro- la nad działalnością wydziału za pomocą komisji;

3. przedkładanie wniosków w sprawach zakładania, wspomagania i zmian zakładów spółkowych, mających na celu samopomoc gospodarską, naukę, ubezpieczenie na wy- padek starości i choroby i t. d.

4. powzięcie uchwał co do siedziby i języka urzędowego spółki;

5. powzięcie uchwał co do utworzenia Związków spółek;

6. uchwalanie statutów spółki i ich zmiany, tudzież inne bliżej statutami ozna- czone ważne sprawy.

Przewodniczący winien podać walne- mu zgromadzeniu potrzebne przedłożenia.

Statuta.

§. 28. W ramach niniejszej ustawy ustanowi sobie spółka statuta (§. 29.), w których mieszczą się przepisy co do prawidłowego prowadzenia spraw spółki.

Statuta i zmiany tychże wymagają

aprobaty krajowego Związku spółek. Aż do zaaprobowania statutów spółki obowiązują statuta tymczasowe, wydane przez Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem.

Krajowy Związek spółek.

§. 29. Wszystkie spółki rolnicze w Królestwie Galicyi tworzą krajowy Związek spółek z siedzibą we Lwowie.

Celem krajowego Związku spółek jest:

1. starać się o wspólne interesa spółek i stale kontrolować spółki powiatowe;
2. pomagać spółkom w wykonywaniu ich zadań;
3. przeprowadzać samodzielnie oznaczone w §. 6. zadania spółek, o ile na to pozwalają siły poszczególnych spółek powiatowych;

Co do stanowiska prawnego krajowego Związku spółek, to mają zastosowanie analogiczne postanowienia §. 9.

§. 30. Organami krajowego Związku spółek są:

1. Zgromadzenie delegatów spółek rolniczych, i
2. Zwierzchność krajowego Związku rolników.

§. 31. Zgromadzenie delegatów spółek rolniczych składa się z zastępców wszystkich spółek powiatowych, z których Wydział wysyła po jednym.

Zgromadzeniu delegatów zastrzeżonem jest, co następuje:

1. Wybór naczelnictwa krajowego Związku spółek;
2. badanie spraw co do organizacji lub działalności spółek, które mają być przedłożone zgromadzeniu delegatów wskutek wyraźnego polecenia Wydziału krajowego lub Namiestnictwa, albo takich, które naczelnictwo krajowego Związku spółek

uchwaliło z powodu ich ważności przedłożyć zgromadzeniu delegatów.

Zgromadzenie delegatów odbywa się przynajmniej co trzy lata; w wypadkach nagłej koniecznej potrzeby może być na podstawie uchwały naczelnictwa Związku zwołane nadzwyczajne zgromadzenie delegatów.

Przewodniczący naczelnictwa krajowego Związku spółek, a w razie gdy ten jeszcze nie jest wybrany, to ustanowiony przez Wydział krajowy przedstawiciel zwołuje zgromadzenie delegatów i przewodniczy na temże zgromadzeniu.

§. 32. Zgromadzenie krajowe delegatów wybiera na trzy lata 17 członków do naczelnictwa krajowego Związku spółek i połowę zastępców.

Członkiem naczelnictwa Związku krajowego albo zastępcą może być wybrany ten, kto ma prawo biernego wyboru do spółki powiatowej.

Wybór odbywa się w dwóch grupach, podzielonych dla narodowości. Każda z tych grup ma wybrać samodzielnie pewną liczbę członków i zastępców do naczelnictwa, i to w takiej proporcji, w jakiej poszczególne spółki powiatowe oświadczyły się za wyborem w tej lub owej grupie. Deklaracya ma być złożoną albo pisemnie, albo ustnie przez wysłanego delegata.

Co do zastępców, to mają zastosowanie analogiczne postanowienia §. 16.

Co do ustanowienia i czasu trwania tej proporcji, to mają tu zastosowanie przepisy §. 21. ust. 4. i 5.

Tak wybrane naczelnictwo wybiera z pomiędzy siebie przewodniczącego i jego zastępcę.

Wybór naczelnictwa, zastępców, tudzież przewodniczącego i jego zastępcy odbywa się bezwzględną większością głosów. Co do wyboru ściślejszego, to mają zastosowanie postanowienia §. 26.

Regulamin, który ma ułożyć naczelnictwo z aprobatą Wydziału krajowego, będzie zawierał w sobie dokładniejsze przepisy co do kierowania zgromadzeniem delegatów, tudzież co do naczelnictwa i jego przewodniczącego.

§. 33. Wydział krajowy i c. k. Ministerstwo rolnictwa mają prawo do wysłania na zgromadzenie krajowych delegatów spółek powiatowych i do naczelnictwa Związku krajowego po jednym delegacie z głosem doradczym.

Datki na cele spółki

§. 34. Powiatowe spółki rolnicze, równie jak i krajowy Związek spółek mogą przy swem założeniu na pokrycie połączonych z założeniem wydatków nałożyć na swoich członków, a względnie na członków w okręgu Związku krajowego, należących do spółek powiatowych, dodatki co najwięcej w wysokości 1% od państwowego podatku gruntowego, uprawniającego do członkostwa w spółce.

§. 35. Celem pokrycia swoich wydatków mogą spółki powiatowe i krajowy Związek spółek z końcem roku na podstawie preliminarza na rok najbliższy nałożyć na swoich członków, a względnie na wszystkich do okręgu krajowego Związku należących członków datki pieniężne.

Dodatki te niepowinny przewyższać w spółkach powiatowych 4% a w krajowym Związku spółek 1% podatku gruntowego, uprawniającego do członkostwa. W razie odpisania podatku państwowego ustaje zobowiązanie do płacenia dodatków, oznaczonych w tym i poprzednim paragrafie.

§. 36. Gdyby się okazała potrzeba pobierania na cele spółki powiatowej wyższego dodatku od podatku gruntowego, aniżeli 4% tego podatku, w takim razie spółka powiatowa winna za pośrednictwem krajowego związku spółek postarać się w tym celu o zezwolenie Wydziału krajo-

wego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Tak samo winien krajowy związek spółek postarać się o zezwolenie Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, jeżeli tenże związek zamierza na cele, określone w poprzednim paragrafie, pobierać wyższy aniżeli 1%-owy dodatek od podatku gruntowego.

§. 37. Dodatki, oznaczone §§. 36, i 37., pobierane będą jako dodatki do państwowego podatku gruntowego, a urzędy podatkowe będą je odsyłać do spółek powiatowych, albo do krajowego związku spółek. Datki te, jako dodatki do państwowego podatku gruntowego, mają ustawnicze prawo zastawu i wszelkie inne prawa tych podatków.

Przeciw nieprawemu przypisaniu wspomnianych datków może członek spółki w ciągu dni 14 po uwiadomieniu o tem przypisaniu odwołać się do krajowego Związku spółek a w drugiej instancji do Wydziału krajowego.

§. 38. Powiaty i gminy tudzież powiat. kasy zaliczkowe mogą celem założenia spółek albo na wykonanie ich zadań udzielić datków ze swoich dochodów, albo ze swego majątku.

Wydziały powiatowe, a względnie Wydział krajowy, mogą prace kancelaryjne spółek powiatowych na ich domaganie się powierzyć czasowo albo trwale swoim urzędnikom.

O nadzorze.

§. 39. Spółki powiatowe podlegają nadzorowi naczelnictwa krajowego związku spółek. Naczelnictwo krajowego związku spółek bada i zatwierdza preliminarze tudzież zamknięcia rachunków spółek powiatowych i jest uprawnionem do poddania spółek powiatowych tudzież założonych i popieranych ze strony tych spółek instytucyj i przedsiębiorstw w każdej chwili rewizji swoich delegatów lub urzędników

Na podstawie wyniku rewizji może naczelnictwo krajowego związku spółek na urzędników i funkcjonariuszy spółki za znaczne nieprawidłowości, jakich oni sami dopuścili się, albo jakich wskutek braku kontroli z ich strony dopuścili się inni, nałożyć grzywny do 50 zł., które wpływają do funduszu spółki powiatowej.

Nadzór nad krajowym związkiem spółek i ich rewizya należy do Wydziału krajowego.

Zażalenia przeciw uchwałom walnego zgromadzenia lub Wydziału Spółki powiatowej rozstrzyga naczelnictwo krajowego związku spółek. Zażalenia przeciw postanowieniom naczelnictwa krajowego związku spółek rolniczych rozstrzyga Wydział krajowy.

§. 40. Grzywny, nałożone na podstawie niniejszej ustawy, ściągają władza polityczna.

§. 41. Krajowy związek spółek ma prawo za zezwoleniem Wydziału krajowego wydać dla spółek powiatowych obowiązujące przepisy o zarządzaniu majątkiem.

Spółka powiatowa potrzebuje osobnej aprobaty ze strony krajowego związku spółek, jeżeli chce zaciągnąć pożyczkę pieniężną, albo przyjmując na siebie jaką porękę, jeżeliby wynikające stąd zobowiązania z doliczeniem wszystkich dotychczasowych zobowiązań przewyższały sumę dodatków rocznych, jakie spółka może nałożyć na swoich członków bez wyższego zezwolenia (§. 37).

Tak samo i krajowy związek spółek przy równych warunkach dla zasiągnięcia pożyczki albo dla przyjęcia na siebie poręki, potrzebuje zezwolenia Wydziału krajowego.

Rozwiązanie.

§. 42. Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem może rozwiązać wydział spółki powiatowej, albo naczelnictwo krajowego Związku spółek.

W takim wypadku mają być do trzech miesięcy przeprowadzone nowe wybory.

Równocześnie z rozwiązaniem, Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem postara się o dalsze prowadzenie spraw spółki powiatowej, a względnie krajowego Związku spółek.

Postanowienia językowe.

§. 43. Spółka decyduje o języku rozpraw i urzędowania własną uchwałą (§. 29.).

Krajowy Związek spółek, tudzież spółki powiatowe w mieszanych powiatach (§. 21.) mają starać się o to, by w rozprawach były równouprawnione obydwaj języki krajowe; ze stronami mają korporacje korespondować w tym języku, którego strona używa, albo który jest spółce znany jako język, używany przez stronę.

Przewodniczący i zastępca przewodniczącego w naczelnictwie krajowego związku spółek, przewodniczący i ich zastępcy w spółkach powiatowych w powiatach mieszanych, tudzież urzędnicy tych korporacji muszą znać obydwaj języki krajowe.

Postanowienia przejściowe.

§. 44. Na pierwszy czas, aż do ukonstytuowania się spółek powiatowych, ustanawia Wydział krajowy w każdym powiecie komisję z 6 członków. Wydział krajowy mianuje przewodniczącego Komisji, c. k. Namiestnictwo i Wydział powiatowy wysyłają po jednym zastępcy, innych trzech członków powołuje Wydział krajowy z pomiędzy mężów zaufania stanu rolniczego.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na jednym z najbliższych posiedzeń.

P. Barwiński odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że powiat Kosowski ma w swoim obrębie aż 94 kilometrów drogi

powiatowej, których z powodu swego ubóstwa i z powodu rzadkiego zaludnienia górskich okolic tego powiatu bezwarunkowo nie jest w stanie należycie wybudować, ani utrzymać;

zważywszy, że wskutek nałożenia najwyższego podatku na cele dróg powiatowych, bo aż 20% (jakiego nie wykazuje żaden powiat w kraju), muszą cierpieć wszelkie inne agendy publiczne w powiecie, zaś drogi powiatowe pomimo tego z powodu rwiących potoków górskich, a najbardziej z powodu nagłych wylewów Czeremoszu Białego i Czarnego nie mogą być utrzymane chociażby tylko w na pół możliwym stanie;

zważywszy, że nowo zbudowana kolej ze Stanisławowa przez Woronienkę na Węgry, tudzież mająca się budować kolej Kołomyja-Delatyn-Woronienka tylko wtedy mogą mieć zbawienny wpływ na podniesienie stanu ekonomicznego okolicy, gdy stacje kolejowe połączone zostaną z ważniejszymi ogniskami życia ekonomicznego;

zważywszy, że wieś Żabie, największa gmina wiejska w Galicyi, mająca obecnie Sąd, Urząd podatkowy, Notaryat itd., oddalona od kolei w Kołomyi przeszło o 70 kilometrów, zapuszczona, wyzyskiwana przez żydów, przez połączenie jej z Woronienką, oddaloną zaledwie o kilkanaście kilometrów, zyskałaby razem z okolicą pod względem cywilizacyjnym i ekonomicznym;

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy w drodze ustawodawczej uchwalić, że droga powiatowa Kosów-Żabie z przedłużeniem aż do stacji kolejowej w Woronience zostaje przyjętą na fundusz krajowy.

Lwów, dnia 12. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Okuniewski w. r.

Zajączkowski, Potoczek, Data, Barwiński, Niebyłowiec, Kulczycki, Wójeik, Bojko, Warzecha, F. Krempa, A. Wachnianin, Winniczuk, Nowakowski, G. Milan, W. Szwed.

W n i o s e k.

Zważywszy, że 2.143 gmin w Galicyi nie ma nauczycieli i szkół;

zważywszy, że celem poprawienia tego nie pocieszającego stanu oświaty w kraju zarówno Sejm jak i wszystkie władze szkolne uznały naglącą potrzebę założenia nowych seminarjów nauczycielskich;

zważywszy, że cała Galicya wschodnia po za Lwów aż po Zbrucz i Karpaty z 33 powiatami i 2,942 614 ludności nie posiada ani jednego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, a tak samo aż 13 powiatów Galicyi wschodniej, począwszy od Zbaraża aż po Karpaty, nie posiada żadnego seminarjum nauczycielskiego męskiego;

zważywszy, że 3 dotychczasowe seminarja nauczycielskie żeńskie w Krakowie, Przemyślu i we Lwowie, przeznaczone siłą okoliczności i swoim numerus clausus dla inteligencji niemieckiej, wychowują jakby na urągowisko całemu społeczeństwu ruskemu zaledwie 83 uczennic Rusinek (na 594 uczennic obrządku rzymsko-katolickiego);

zważywszy, że same władze szkolne uznały Horodenkę, Zaleszczyki lub Czortków za najodpowiedniejsze miejscowości do założenia seminarjum nauczycielskiego męskiego;

zważywszy, że najbardziej nadającą się miejscowością dla założenia seminarjum nauczycielskiego żeńskiego jest miasto Kołomyja, gdzie istnieje już nawet fundacya ś. p. Teodora Biłousa dla wychowania i kształcenia dziewcząt -- wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by jak najrychlej przystąpił do założenia jednego Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Horodence, Zaleszczykach lub Czortkowie; jednego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Kołomyi z językiem wykładowym ruskim.

Lwów dnia 10. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

Okuniewski w. r.

Zajączkowski, Potoczek, Data, Barwiński, Niebyłowiec, Kulczycki, Wachnianin, Wójcik, Bojko, Winniczuk, Nowakowski, Warzecha, F. Krempa, G. Milan, W. Szwed.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytania tych wniosków zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

P. Barwiński czyta następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego :

I n t e r p e l a c y a

posła Stefana Nowakowskiego i towarzyszy do pana komisarza rządowego.

Jeszcze w marcu 1897 roku odbyło się we wsi Pczdziaczu, w powiecie przemyskim wybory do Rady gminnej, przeciw wyborowi jednego członka tej Rady, wniesiono po upływie terminu ośmiodniowego protest niezem nieuzasadniony. Jakkolwiek wedle przepisów ustawy protest ten należało zaraz odrzucić, a nowo wybranej Radzie polecić, ażeby się ukonstytuowała, to jednak c. k. Starosta przemyski, p. Józef Lanikiewicz zwlekał z załatwieniem tego protestu przeszło pół roku i zaledwie w dniu 12. listopada 1897 polecił Radzie gminnej w Pczdziaczu, by się ukonstytuowała. Na 18 członków Rady gminnej, otrzymał Adam Fedak 13 głosów na naczelnika gminy, przeto wedle wszelkich wymogów prawnych, powinien on być zostać wprowadzonym w urządowanie, ale tego c. k. Starosta przemyski do dnia dzisiejszego nie uczynił.

Członkowie dawnej Rady gminnej, wotani przez dawnego naczelnika gminy na posiedzenia Rady, nie przychodzą na nie, od grudnia nie da się sklecić żadnego posiedzenia Rady, gdyż stara rada nie chce radzić, a nowa nie została w urządowanie wprowadzoną. W gminie zapanował chaos, wszelkie organa administracji i bezpieczeństwa w gminie przestały istnieć, a wszystko to w skutek bezprawnego i samowolnego postępowania c. k. Starosty p. Lanikiewicza,

Podpisani zapytują zatem pana Komisarza rządowego czy znanem jest c. k. Rządowi bezprawne postępowanie c. k. Starosty p. Józefa Lanikiewicza i czy długo jeszcze zamysła c. k. Rząd tolerować te bezprawia i rujnujące powiat praktyki c. k. Starosty przemyskiego?

Lwów, dnia 12. stycznia 1898.

interpelujący :

Stefan Nowakowski w. r.

Winniczuk, Bojko, Data, Kramarczyk, Potoczek, F. Krempa, Szwed, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Niebyłowiec, G. Milan, Styła, Średniawski, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę zakomunikuje p. komisarzowi rządowemu

P. Barwiński odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

posła Stefana Nowakowskiego i towarzyszy w sprawie zaprowadzenia powszechnych bezpośrednich wyborów do Sejmu, do Rad powiatowych i powszechnych wyborów do Rad gminnych.

Ponieważ z zaprowadzeniem powszechnych wyborów do Rady Państwa uposledzenie szerokich mas ludności pod względem prawa wyborczego do Sejmu, do Rad powiatowych i gminnych bardzo rażąco występuje ;

ponieważ równym obowiązkom obywateli powinny odpowiadać równe prawa, a obecna ordynacya wyborcza do Sejmu, do Rad powiatowych i gminnych przeważnej większości ludności w zamian za ciężki obowiązek służby wojskowej i podatków pośrednich nie daje żadnych praw, albo tylko prawa ograniczone ;

ponieważ obecna Reprezentacya w Sejmie i w Radach powiatowych i gminnych nie jest wyrazem woli ogółu dotyczącej ludności kraju ;

ponieważ przyznanie wszystkim pełnoletnim obywatelom prawa wyborczego do Sejmu, do Rad powiatowych i gminnych umożliwi naturalny rozwój stosunków ekonomicznych kraju;

przeto podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Dotychczasową ordynację wyborczą do Sejmu, do Rad powiatowych i gminnych zamienia się w tym kierunku, że przyznaje się powszechne i bezpośrednie prawo wyborcze wszystkim pełnoletnim obywatelom naszego kraju.

Lwów, dnia 10. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

St. Nowakowski w. r.

Winniczuk, Niebyłowicz, Wójcik, Bojko, Data, Warzecha, Kramarczyk, Potoczek, Szwed, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, G. Milan, F. Krempa, Styła.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na 14. stycznia 1898 roku, godzina 10 przed połud., porządek dzienny zostanie rozesłany.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

6. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. stycznia 1898, które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej L. s.: 445, 446, 449, 482, 488, 493, 591, 601, 630, 631, 655.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s.: 447, 448, 484, 485, 486, 489.

Komisji sanitarnej L. s.: 450, 451, 576, 624.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s.: 452, 456, 459, 492, 641, 644, 647, 652, 657, 658, 659, 660, 661.

Komisji administracyjnej L. s.: 453, 472, 473, 479, 483, 559, 623, 633, 651, 653.

Komisji petycyjnej L. s.: 454, 470, 495, 577, 578, 593, 594, 622, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 642, 664, 665.

Komisji szkolnej L. s.: 455, 457, 458, 496, 497, 498, 499, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 509, 510, 512, 513, 515, 516, 517, 518, 519, 523, 524, 525, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 607, 627, 632, 663.

Wydziałowi krajowemu jako komisji L. s.: 471.

Komisji kolejowej L. s.: 666.

Komisji budżetowej L. s.: 474, 475, 476, 477, 480, 508, 511, 514, 520, 521, 522, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 560, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 571, 572, 573, 575, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 592, 605, 606, 608, 625, 626, 634, 656, 662.

Komisji sanitarnej L. s : 478.

Komisji podatkowej L. s : 487, 648, 654.

Komisji prawniczej L. s.: 667.

Komisji propinacyjnej L. s.: 490.

Komisji przemysłowej L. s.: 491, 574, 646.

Komisji gminnej L. s.: 494, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 645.

Komisji bankowej L. s.: 643, 649.

Komisji solnej L. s.: 650.

Po odczytaniu petycji Ls.: 624, Wydziału powiatowego w Śniatynie o uznanie konieczności budowy szpitala powszechnego w Śniatynie i udzielenie na ten cel subwencji, przemawia p. Krzysztofowicz, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls.: 666, Wydziału powiatowego w Przemyślanach o zaopiekowanie się projektem budowy kolei żelaznej Zadwórze - Przemyślany - Rohatyn, przemawia p. Roman Potocki i wnosi przekazanie tej petycji komisji kolejowej z poleceniem, ażeby jeszcze w bieżącej sesji przedłożyła Sejmowi sprawozdanie.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Po odczytaniu petycji Ls.: 667, gminy Stare miasto o spowodowanie opłacania przez Rząd czynszu za używanie realności miejskiej na pomieszczenie biura sądu powiatowego, przemawia p. Bielański, popierając tę petycję.

Marszałek oznajmia, iż p. Ostapczuk wniósł prośbę o urlop 10 dniowy.

Izba w głosowaniu udziela żądany urlop.

P. Czartoryski wnosi, aby sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie

petycji nauczycieli, wdów i sierót po nauczycielach o udzielenie darów z łaski, przydzielone komisji szkolnej, przekazano komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

P. Koziebrodzki wnosi, aby petycję L. s. 83 Wydziału powiatowego w Krośnie o zmianę przepisów policyjno-weterynaryjnych, przydzieloną komisji administracyjnej, przekazano komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy. ten wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyboru przez Sejm 10 członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla ogólnego podatku zarobkowego, jakoteż 12 członków i tyluż zastępców do komisji rekursowej w sprawach podatku dochodowego osobistego.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji podatkowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Soleskiego, o utworzenie w kraju co najmniej 4 szkół rzemieślniczych rządowych.

Przemawia p. Soleski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji przemysłowej

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza, w przedmiocie rozszerzenia pracowni

przy warsztacie naukowym kowalskim w Sułkowicach.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi, przekazanie tego wniosku komisji przemysłowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Barwińskiego, w sprawie wydania ustawy krajowej, o obowiązkowych spółkach rolniczych.

Przemawia p. Barwiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Podczas przemówienia p. Barwińskiego, obejmuje przewodnictwo Zastępcą Marszałka krajowego ks. biskup Czechowicz.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego, o uznanie drogi powiatowej Kossów Żabie wraz z przedłużeniem jej do stacji kolejowej w Worochcie za drogę krajową.

Przemawia p. Okuniewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji drogowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego, w przedmiocie założenia męskiego seminarium nauczycielskiego w Horodence, Zaleszczykach albo Czortkowie i żeńskiego seminarium nauczycielskiego w Kołomyi — z ruskim językiem wykładowym.

Przemawia p. Okuniewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Podczas przemówienia p. Okuniewskiego, Marszałek obejmuje napowrót przewodnictwo.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Nowakowskiego, o zaprowadzenie powszechnych bezpośrednich wyborów do Sejmu, Rad powiatowych i Rad gminnych.

Przemawia p. Nowakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Przemawia pod względem formalnym p. Weigel.

P. Niebysłowicz wnosi odesłanie tego wniosku do komisji dla reformy wyborczej.

P. Nowakowski zgadza się z tym wnioskiem.

Izba przystępuje do głosowania. Po obliczeniu głosów stwierdza Marszałek, że za odesłaniem wniosku do komisji, głosowało 28 posłów, wniosek nie został zatem odesłany do komisji.

Następuje:

Wybór trzech zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Viviena, Kulczyckiego, Bojkę, Paszkowskiego i Goldmana.

Skrutatorowie odbierają kartki, a po skończeniu tej czynności, przeprowadzają skrutynium.

Po dokonaniu skrutynium, p. Goldman zdaje sprawę z wyniku.

Głosujących było 116 posłów, absolutna większość 59. Otrzymali pp. Niezabitoski Stanisław 116, Adolf br. Brunicki 116, dr. Jan Stefan Fedak 72 głosów.

Marszałek konstatuje, że powyżej wymienieni, wybrani zostali zastępcami członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej, o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1896.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Uchwała pierwsza.

Sejm uchwała Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków funduszu krajowego, funduszy dotowanych ze skarbu krajowego i funduszy samoistnych budżetem objętych, złożonych za rok budżetowy 1896.

Uchwała druga.

Powyższe absolutorium udzielone Wydziałowi krajowemu, obejmuje także absolutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego.

Uchwała trzecia.

Pozostałość z rachunków w sprawdzonej wysokości 258.032 zł. wstawia się do preliminarza na rok 1898 do rubryki pierwszej dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt nie żąda głosu, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby. Dra. Stanisława Jabłońskiego prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Rzeszowie o *veniam aetatis* i o prawo do pensji od chwili objęcia obowiązków prymariusza szpitala tego.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Stanisławowi Jabłońskiemu udziela się *veniam aetatis* a równocześnie też i prawo do pensji od chwili objęcia obowiązków prymariusza szpitala powszechnego w Rzeszowie, które miał nadane reskryptem Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1893. L. 68.101.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Przemawia p. Jordan.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard i wnosi odroczenie tej sprawy dla przedłożenia Sejmowi drukowanego sprawozdania.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Dunajewski.

Przemawia p. Jordan i wnosi, aby wszystkie petycje odnoszące się do tego przedmiotu, tak te, które przydzielono komisji petycyjnej, jak i te, które odesłano do komisji sanitarnej, były razem traktowane.

Przemawia p. sprawozdawca Michalski, godząc się na odroczenie sprawy.

Przemawia pod względem formalnym p. Klemensiewicz.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym.

P. Klemensiewicz stawia formalny wniosek, ażeby odroczone tylko te trzy sprawozdania komisji, które odnoszą się do petycji o *veniam aetatis* i o policzenie lat służby, i aby przekazano je komisji sanitarnej.

Marszałek daje wyjaśnienie pod względem głosowania.

Przemawia pod względem formalnym p. Klemensiewicz.

Izba uchwała przekazać sprawozdania komisji petycyjnej o petycji Dra. Jabłońskiego, jakoteż dwa dalsze, o petycji Dr. Sołtysika, o petycji Dr. Oświecińskiego, (Punkt 13. i 15. porządku dziennego) do komisji sanitarnej.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dr. Muszkieto z Żółkwi, prymariusza szpitala powszechnego o *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić p. Drowi Muszkietowi *veniam aetatis*.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dr. Aleksandra Wysockiego, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Złoczowie o *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Dr. Aleksandrowi Wysockiemu, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Złoczowie, udziela się *veniam aetatis*.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Bolesława Wieleżyńskiego, prowizorycznego sekretarza Dyrekcyi krajowych szkół rolniczych w Dublinach o udzielenie mu *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Bolesławowi Wieleżyńskiemu, prowizorycznemu sekretarzowi w biurze szkół dublańskich *veniam aetatis*.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w

sprawie prośby aplikantów szpitala św. Łazarza w Krakowie pp. Mieczysława Szwejkowskiego i Franciszka Zaharskiego o przyznanie pierwszemu *veniam aetatis*, drugiemu *veniam studiorum*.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić Panu Mieczysławowi Szwejkowskiemu *veniam aetatis*, a Panu Franciszkowi Zacharskiemu *veniam studiorum*.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycyi Pana Józefa Urbańskiego, dyetaryusza oddziału rachunkowego przy Wydziale krajowym o udzielenie mu *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić Panu Józefowi Urbańskiemu *veniam aetatis*.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek prosi przewodniczących komisji, aby w sprawach wchodzących w agendy Wydziału krajowego, zapraszali na posiedzenia komisyjne członków — referentów Wydziału krajowego.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następujący wniosek :

Zważywszy, że na granicy Państwa Austriackiego na komorze celnej pomiędzy Oświęcimm a Bieroniem dzieją się dla przejeżdżających furmanów oraz publicz-

ności wielkie nadużycia, a to z tego powodu, że wszyscy furmani przejeżdżający do Prus z różnymi produktami rolnymi, albo wracający z Prus i wioząc węgiel kamienny z tamtejszych kopalni, muszą na komorze austriackiej przedkładać tamtejszej straży skarbowej kartę przewozową, zaopatrzoną stemplem na 5 centów, zaś same wystawienie przepustki wynosi 3 centy, czyli razem od każdej fury trzeba zapłacić 8 centów.

Zaś przejeżdżający włościanie gospodarze z próżnymi wozami do Prus po wapno lub węgiel, albo powracający z Prus z próżnymi wozami od exportu produktów traktowani są na równi z furami ładowanymi towarami, i muszą na przejazd przez komorę celną czekać na godziny urzędowe t. j. w zimie od 7^{1/2} rano do 12 i od 1 do 5^{1/2} wieczór, a porą letnią od 7—12 i od 2—8 godziny wieczór, gdy tymczasem inni podróżni jak np. fiakry, żydzi itd. bywają bezwarunkowo przepuszczeni o każdej porze dnia i nocy; — z tych zatem powodów.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby na wszystkich komorach celnych państwa austriackiego, wszyscy podróżni bez różnicy stanu i godności, byle tylko jadący z próżnymi wozami, o każdej porze dnia i nocy bezwarunkowo i bez żadnej zwłoki przepuszczeni byli — a następnie

Wzywa się c. k. Rząd, by opłatę celną na komorze austriackiej w Oświęcimie po 8 centów od fury jako jedynie krzywdzącą włościan łaskawie usunąć kazał.

Lwów dnia 14 stycznia 1898 roku.

Wnioskodawca:

Kramarczyk w. r.

W. Szwed, Bojko, Data, Potoczek, Warzecha, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Żardecki, Nowakowski, Wójcik, Dr. Olpiński, Winniczuk, Krempa.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż złożony został wniosek nagły, który odczytuje

Wniosek nagły:

Zważywszy, że w dniu 12. b. m. zgorzało w gminie Derewnia powiatu żółkiewskiego 54 zabudowań, częścią mieszkalnych, częścią gospodarskich, wraz z wszelkimi zapasami żywności i paszy;

zważywszy, że szkoda w małej tylko części była ubezpieczoną;

zważywszy wreszcie, że gmina ta należy do rzędu tych gmin, które w roku bieżącym w najwyższym stopniu nawiedzone zostały klęską nieurodzaju, i skutkiem tego pogorzeli na miejscową pomoc liczyć nie mogą, pozostali zatem bez wszelkich środków do życia;

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy udzielić pogorzelcom gminy Derewnia, odpowiednią zapomogę z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:

Starzyński w. r.

Sala, Stadnicki, Schnell, Jaworski, Horodyski, Białoskórski, Abrahamowicz, Vivien, Albin Rayski, Stan. Jędrzejowicz, Sozański, Jan Trzecieski, Mikołaj Torosiewicz, Czaykowski.

Przemawia p. Starzyński dla uzasadnienia nagłości.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

Przemawia p. Starzyński dla uzasadnienia wniosku, i wnosi pod względem formalnym odesłanie wniosku tego do komisji budżetowej, z poleceniem zdania sprawy ustnie na jednym z najbliższych posiedzeń.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następujący

W n i o s e k :

Przy organizacyi kredytu włościańskiego w kraju należy przystąpić równocześnie do wytworzenia w każdej poszczególniej gminie tego rodzaju instytucyi, by drobny kredyt do kwoty 50 złr., ewentualnie do 100 złr. na miejscu bez ponoszenia znacznych wydatków każdy potrzebujący mógł uzyskać.

Zważywszy, że organizacya i administracya istniejących kas pożyczkowych gminnych nie jest jednolitą i pozostawia wiele do życzenia;

zważywszy, że połowa gmin w kraju zupełnie nie posiada instytucyi kas pożyczkowych gminnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu :

I. Ażeby za pośrednictwem Wydziałów powiatowych starał się przeprowadzić reformę istniejących kas pożyczkowych gminnych, zwłaszcza w tym kierunku, iżby ograniczoną została wysokość udzielanych pożyczek, oraz przestrzegano spłat nie tylko procentów lecz zarówno i wypożyczonego kapitału.

II. Ażeby w sposób właściwy gminy pouczone zostały, że drogą pożyczek komunalnych, nisko oprocentowanych, w razie potrzeby będą w możności istniejące już kasy finansowo wzmocnić, a przystąpić do utworzenia nowej kasy pożyczkowej tam, gdzie dotychczas tego rodzaju instytucya nie istnieje.

Lwów, 14. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Bolesław Żardecki.

Potoczek, Kramarczyk, Wójcik, Wiśniewski, Merunowicz, Romanowicz, Soleski Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski, Krempa, Rotter, Słotwiński, Data, Szczepanowski, Michalski, Jahl, Warzecha, Wei-

gel, Vayhinger, A. Rehman, Fruchtmann Klemensiewicz, Styła, G. Milan.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący

W n i o s e k :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę :

U s t a w a

z dnia ustanawiająca minimalną rozległość parcel ka astralnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem ustanawiam, co następuje :

§ 1.

Przy podziałach posiadłości ziemskich wolno dzielić parcele katastralne na części tylko w ten sposób, żeby każda z tych części obejmowała :

przynajmniej 25 arów czyli ćwierć hektara (695 sążni kwadrat.), jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako rola, łąka, pastwisko lub staw;

przynajmniej półtora hektara (2 morgi 970 sążni kwadr.), jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako las.

§. 2.

Postanowienia §. 1. nie mają zastosowania w wypadkach, w których chodzi o przyłączenie wydzielonej części parceli do graniczącej z nią parceli nabywcy, jeżeli część parceli, pozostająca po takim wydzieleniu, nie będzie obejmowała mniej niż obszar minimalny, wskazany w §. 1. dla tego rodzaju uprawy.

§. 3.

Jeżeli posiadacz parceli zapisanej w katastrze jako las, uzyska pozwolenie zmiany uprawy lasowej na inną uprawę dla jednej części tej parceli, natenczas ta część może być wydzieloną i utworzoną z niej osobna parcela, jeżeli obejmuje przynajmniej 25

arów i jeżeli część parceli, pozostająca lasem, nie będzie obejmowała mniej niż półtora hektara.

§. 4.

W celu wystawienia domu mieszkalnego, budynków gospodarskich i urzędzenia podwórza mogą być wydzielane nowe parcele budowlane dowolnych rozmiarów. Dzielanie parcel, zapisanych w katastrze jako ogród, nie ulega żadnemu ograniczeniu.

§. 5.

Przepisy powyższe stosują się do wszelkich podziałów parcel, przedsięwziętych po wejściu w życie tej ustawy, z wyjątkiem wypadków wywłaszczenia części parcel na cele publiczne.

§. 6.

Akty prawne, zdziałane z pominięciem przepisów powyższych, nie mogą stanowić podstawy do wpisu hipotecznego ani też do ewidencji katastralnej i podatkowej.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Uzasadnienie wniosku.

Niekorzyści rozdrobnienia własności ziemskiej potęgowane są w kraju naszym bardzo znacznie przez to, że rozpowszechniony jest zwyczaj dzielenia się z osobna każdym oddzielnie położonym kawałkiem gruntu. Skutkiem tego powstają parcele tak drobne, iż należyta ich uprawa częstokroć jest niemożliwą, a żadną miarą nie może się opłacać. Według wiarygodnych doniesień z różnych stron kraju tworzone bywają nieraz nowe parcele tak szczupłe, iż niepodobna oznaczyć ich obszaru na mapie katastralnej, której skala jest, jak wiadomo, 1 cal = 40 sążni. To też liczba parcel katastralnych w Galicyi, która wynosiła w roku 1857 : 13,021.014, w roku 1870 doszła do 15,757.241, a w roku 1895 wynosiła już 17,543.638. Biorąc miarę z ostatnich lat, przybysza co roku przeszło 100.000 nowych parcel.

Obok upadku uprawy ziemi, która na tak drobnych przestrzeniach nie może odpowiednio i z korzyścią się odbywać, sprwadza nieograniczone tworzenie coraz to drobniejszych nowych parcel utrudnienia bardzo znaczne w ewidencji hipotecznej i katastralnej — przez to niepewność co do stosunku własności. Nadto coraz więcej gruntu ubywa na miedze i niezbędne drogi. Zachodzi tedy u nas potrzeba wydania ustawy, któraby na wzór ustaw niektórych krajów niemieckich, mianowicie: Badenu, W. Ks. Sasko-Weimarskiego i W. Ks. Hessyi ustanowiła minimalną rozległość parceli tak, iżby nie mogły być tworzone nowe parcele z rozległością mniejszą. Owa minimalna rozległość parceli musi być inną dla lasów a inną dla pozostałych rodzajów uprawy. Dla ogrodów, po największej części ręcznie uprawianych, nie są proponowane żadne ograniczenia, by nie utrudniać wyżywienia się chałupnikom. Również nie mają zastosowania ograniczenia w razie stawiania nowych budynków mieszkalnych i gospodarskich.

Wnioskodawca:

Pilat.

Krzysztofowicz, W. Czaykowski, Krański, Borkowski, M. Rey, Theodorowicz, Stadnicki, Brykczyński, Białokórski, J. Męciński, Schnell, Gnoiński, Starzyński Onyszkiewicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytania tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

W roku 1886 przedstawiłem Wysokiemu Sejmowi wniosek o zaprowadzenie w kraju naszym pocztowej giełdy pracy na wzór Luksenburgskiej.

Wysoki Sejm uznając ten wniosek jako żywozny, polecił Wydziałowi krajowemu dozbadaania.

Wydział krajowy rozpoczął badanie i nie zaprzeczając jego użyteczności, ze względu na rozpoczęte badanie Rządu w tym kierunku, dalszego badania zaniechał.

W roku zeszłym znów wuiosok ponowiłem, lecz krótkość sesji sejmowych nie pozwoliła na rozpatrzenie i decyzje Wysockiej Izby.

Wobec tego pozwalam sobie przedstawić ponownie projekt ustawy pocztowej giełdy pracy i wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę zaprowadzenia giełdy pracy na podstawie załączonego ./. projektu ponownie zbadał i na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie przedstawił wnioski.

Lwów, dnia 14. Stycznia 1898.

Wnioskodawca:

A. Średniawski w. r.

Styła, F. Kramańczyk, Potoczek, Krempa, Nowakowski, Wójcik, Okuniewski, Bojko, Dr. Olpiński, Michalski, Weigel, Rotter, Soleski, Szczepanowski, Fruchtmann, Warzecha. Data, Czartoryski, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, W. Dzieduszycki.

P r o j e k t

pocztowych Giełd pracy dla Galicyi.

Rozdział I.

Art. I. Z dziedz wchodzi w życie w Królestwie Galicyi i Lodomerji z W. Księstwem krakowskiem instytucja *Giełdy pracy*, mająca na celu pośredniczenie między poszukującymi a ofiarującymi pracę przez zbieranie zaofiarowań i poszukiwań pracy, oraz stałe i równoczesne publikowanie tychże. Wykonywanie tych czynności porucza się c. k. urzędowi pocztowemu, wskutek czego nowa instytucja nosi urzędową nazwę: *Pocztowa giełda pracy*.

Art. II. *Pocztowa giełda pracy* dzieli się na trzy odrębne działy:

1) na *Giełdę pracy krajową*, obejmującą całe Królestwo Galicyi i Lodomerji z W. ks. Kzakowskim, 2) na 74 *giełd pracy powiatowych*, których każda obejmuje polityczny powiat, 3) na 12 *giełd pracy lokalnych dla miast*: Lwowa, Krakowa, Przemysła, Stanisławowa, Rzeszowa, Tarnopola, Tarnowa, Stryja, Drohobycza, Jasła, Brodów, Wadowic, z których każda obejmuje okrąg pocztowy odnośnego miasta.

Rozdział II.

Pocztowa Giełda pracy krajowa.

Art. III. Czynnościami *Giełdy pracy krajowej* zajmuje się c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

Art. IV. Przedmiotem *Giełdy pracy krajowej* są poszukiwania i zaofiarywania pracy, odnoszące się na cały kraj.

Art. V. Czynności *Giełdy pracy krajowej* odbywają się w następujący sposób:

a) Poszukujący pracę w całym kraju robotnik podaje na specjalnie dla *krajowej giełdy pracy* przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowanej do c. k. głównego urzędu pocztowego we Lwowie, swoje nazwisko, adres, zatrudnienie i bliższe warunki, a kartę tę wysyła w zwykły sposób do rzeczonego urzędu pocztowego.

b) W ten sam sposób podaje swoją ofertę poszukujący robotnika (pracodawca),

c) C. k. główny urząd pocztowy we Lwowie wpisuje te poszukiwania i zaofiarywania pracy do rejestru „*Krajowa Giełda pracy*“, którego rubryki odpowiadają odnośnym rubrykom w kartach korespondencyjnych. Rejestr ten zamyka się codziennie (oo drugi dzień) wieczór po przyjęciu ostatniej kartki i kopiuje się go, bądź drukuje w znaczniejszej liczbie egzemplarzy. Następnie najbliższą pocztą rozsyła się owe kopie rejestru do wszystkich poczt w kraju, które obowiązane są takowe, bądź w gmachu pocztowym, bądź w specjalnych ku temu kioskach rozlepiać. Nadto każdy urząd

pocztowy w swym okręgu winien zająć się rozsyłką tych kopij rejestru do ważniejszych hoteli, kawiarni, urzędów gminnych, parafialnych, etc. oraz stałem afiszowaniem tychże na stacyach kolejowych*).

Afiszowaniem i rozsyłką kopiałów rejestru w obrębie miasta Lwowa zajmie się c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

d) Ogłoszenia w rejestrze będą najdłużej przez dni 10 publikowane — poczem jeśli nie zostaną zrealizowane, winny być odnowione, gdyż w przeciwnym razie będą wykreślone.

e) W interesie regularnego funkcyonowania Giełdy pracy, każdy poszukujący pracy czy też ofiarowujący pracę, winien natychmiast zawiadomić c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie o cofnięciu swego poszukiwania lub zaofiarowania pracy. Zawiadomienie to uskutecznia się bezpłatnie za pomocą specjalnej kartki korespondencyjnej oznaczonej słowy: cofnięcie poszukiwania lub zaofiarowania.

f) Tak ofiarowujący pracę, jakoteż i poszukujący tejże, może osobiście zgłosić się do biura c. k. głównego urzędu pocztowego, celem zapisania swej oferty w rejestrze.

Rozdział III.

Pocztowe giełdy pracy powiatowe.

Art. VI. Czynnościami „Powiatowych Giełd pracy“ zajmują się c. k. urzędy pocztowe w siedzibie c. k. starostwa powiatowego, w lwowskim zaś powiecie c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie.

Art. VII. Przedmiotem „Powiatowych Giełd pracy“ są poszukiwania i zaofiarowywania pracy w obrębie danego powiatu politycznego.

*) Z czasem można będzie zaprowadzić, iż rejestra Giełdy krajowej będą miały formę dzienników i jako takie, będą rozsyłane ewentualnie także po niższej cenie sprzedawane.

Art. VIII. Czynności „Giełd pracy powiatowych“ odbywają się w następujący sposób;

a) Poszukujący w obrębie danego powiatu pracy robotnik, podaje na specjalnej dla Giełd pracy powiatowych przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowanej do c. k. urzędu pocztowego w siedzibie odnośnego c. k. Starostwa (we Lwowie do c. k. głównego urzędu pocztowego) swoje nazwisko, adres, rodzaj zatrudnienia i bliższe warunki, kartę tę wysyła w zwykły sposób do rzeczonoego urzędu pocztowego.

b) W ten sam sposób podaje swoją ofertę i ofiarowujący pracę (poszukujący robotnika).

c) Każdy odnośny urząd pocztowy wpisuje te poszukiwania i zaofiarowywania pracy do rejestru. „Pocztowa Giełda pracy dla powiatu“, którego rubryki odpowiadają odnośnym rubrykom w kartkach korespondencyjnych, Rejestr. ten zamyka się codziem wieczorem po przyjęciu ostatniej kartki i kopiuje się w znacznej liczbie egzemplarzy. Następnie najbliższą pocztą rozsyła się owe kopie rejestru do wszystkich poczt w powiecie, które obowiązane są takowe tak w budynku pocztowym, jakoteż i w innych publicznych miejscach rozlepiać, zarazem rozsyłać je do urzędów gminnych, parafialnych, hoteli, karczem i t. p.

d) Ogłoszenia w rejestrze będą najdłużej przez dni 10 publikowane, poczem jeśli nie zostaną zrealizowane, winne być odnowione, gdyż w przeciwnym razie będą wykreślone.

e) W interesie regularnego funkcyonowania Giełdy pracy, każdy poszukujący pracy czy też ofiarowujący pracę winien natychmiast zawiadomić dotyczący urząd pocztowy w siedzibie powiatu, w powiecie zaś lwowskim c. k. główny urząd pocztowy we Lwowie o cofnięciu swego poszukiwania lub zaofiarowania pracy. Zawiadomienie to uskutecznia się za pomocą specjal-

nej kartki korespondencyjnej oznaczonej słowy: cofnięcie poszukiwania lub zaofiarowania.

Rozdział IV.

Pocztowe Giełdy pracy lokalne.

Art. IX. Czynnościami Giełd pracy lokalnej zajmują się c. k. urzędy pocztowe w miastach, dla których ustanowioną została lokalna Giełda pracy, we Lwowie zaś c. k. główny urząd pocztowy.

Art. X. Przedmiotem Giełd pracy są poszukiwania i zaofiarowywanie pracy w obrębie danego miasta.

Art. XI. Czynności giełdy pracy lokalnej odbywają się w sposób następujący:

a) Poszukujący pracy w obrębie danego miasta robotnik, podaje na specjalnie dla lokalnej Giełdy przeznaczonej kartce korespondencyjnej, adresowanej do odpowiedniego c. k. urzędu pocztowego, we Lwowie zaś do c. k. głównego urzędu pocztowego, wyżej podane potrzebne daty.

b) W ten sam sposób podaje i swoją ofertę poszukujący robotnika (pracodawca).

c) Dotyczący urząd pocztowy wpisuje w sposób wyżej podany oferty te do rejestru: Lokalna Giełda pracy dla miasta . . . Rejestr ten zamyka się codziennie wieczór po przyjęciu ostatniej kartki, kopiuje się, poczem afiszuje się go i rozsyła w sposób wyżej oznaczony, w obrębie dotyczącego urzędu pocztowego.

d) Ogłoszenia w rejestrach Giełdy pracy lokalnej, będą najdłużej przez dziesięć dni publikowane, poczem jeśli nie zostaną zrealizowane, winne być odnowione, gdyż w przeciwnym razie zostaną wykreślone.

e) Każdy oferent winien natychmiast zawiadomić dotyczący urząd pocztowy, zajmujący się Giełdą pracy lokalną o cofnięciu swego ofiarowania lub poszukiwania. Zawiadomienie to uskutecznia się w sposób wyżej podany.

Rozdział V.

Art. XII. Robotnicy i pracodawcy winni się wprost między sobą porozumiewać bez żadnego pośrednictwa poczty jak tylko przez publikację powyższych rejestrów.

Art. XIII. Poczta nie przyjmuje na się żadnej odpowiedzialności co do skutków zaofiarowań i poszukiwań, przesyłanych na jej ręce.

Art. XIV. Każdy nieumiejący pisać, może się zgłosić ustnie do c. k. urzędu pocztowego i prosić o wypełnienie i wyekspedycowanie swej kartki korespondencyjnej z ofertą:

Art. XV. Wszystkie urzędy pocztowe winny są pouczać interesowanych o różnicy, zachodzącej między poszczególnymi działami Giełd pracy. Winny one zarazem nadchodzące równocześnie rejestra Giełdy pracy krajowej, powiatowej, a ewentualnie i swojej własnej lokalnej w ten sposób publikować, iżby interesanci łatwo mogli się zorientować co do terytoryalnego zakresu każdego działu Giełdy pracy.

Art. XVI. Nadzór nad Giełdami pracy należy do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, do której należy również wprowadzenie w życie tej instytucyi oraz wypracowanie odpowiednich instrukcyj.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

P. Merunowicz w zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Karatnickiego odczytuje następującą interpelację wniesioną w języku ruskim do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że w kraju naszym, zwłaszcza w pobliżu większych miast, gdzie znaczna liczba wojsk załogą stoi, wojska te podczas manewrów rozehodzą się po polach i sianożęciach, kiedy jeszcze nie wszystkie ziemioplody z pola są zebrane, a po siano-

zęciach trawy nie skoszone, wtedy wojska zarówno piechota jak i konnica rozebodzi się po polach i po sianożęciach, tratuja i depcą trawy po sianożęciach, tak, że do koszenia mało co się zostaje.

Poszkodowane gminy odnoszą się z żaleniem do odnośnych władz, zarówno politycznych, jak i wojskowych, o oszacowanie i wynagrodzenie szkody, lecz czasami i za miesiąc i za dwa trudno się tego doczekać w skutek czego niejeden gospodarz (obawiając się), by mu siano zupełnie nie przepadło, musi kosić tę zbronowaną i zdeptaną sianożęć bez oszacowania i bez wynagrodzenia, jak to n. p. stało się w roku 1897 w gminie Pawełczu i w innych gminach, przez co naszym gminom dzieje się wielka krzywda i wskutek tego podpisani zapytują:

Czy i jak zamierza Wysoki c. k. Rząd postąpić w tej sprawie, by nadal nie działały się gospodarzom gruntowym takie krzywdy, aby po wyrządzeniu szkody i po zgłoszeniu się u władz przystąpiono zaraz do oszacowania i wynagrodzenia tej szkody według sprawiedliwości i w należytej proporcji, tak, jak to się dzieje w innych krajach koronnych.

Interpelujący
Łazarz Winniczuk,

Barwiński, Kramarczyk, Potoczek, Data, Nowakowski, Hamorak, Wachnianin, Bojko, F. Krempa, Styła, Niebyłowiec, Wójcik, Średniawski, G. Milan.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tą udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do Pana Komisarza rządowego.

Pomimo straszliwej nędzy spowodowanej zeszłorocznym nieurodzajem w całym kraju, która do tego stopnia doszła, że już obecnie jest tysiące rodzin zagrożonych

głodem, mimo to władze skarbowe z bezwzględną surowością ściągają podatki za rok ubiegły za pomocą sekwestracji prowadzonych przez zapominających się i nie mających miłości bliźniego sekwestratorów, tak, że ostatki prawie grabią włościanom i narażają ich na dotkliwie koszta i jeszcze większą nędzę.

Zapytujemy przeto Wysoki c. k. Rząd, czy nie zamysła w obec tego stanu rzeczy zarządzić złemu i zaprzestać ściągania za ległych podatków za rok ubiegły. Gdy to bowiem nie nastąpi, to oprócz głodu przyjdzie okropna ruina bardzo wielu włościan w kraju.

Lwów, 12. stycznia 1898.

Interpelujący:
Fr. Wójcik w. r.

Średniawski, G. Milan, F. Krempa, Styła, Bojko, Potoczek, Nowakowski, Data, Winniczuk, Zajączkowski, Kuleczycki, Dr. Bernadzikowski, Kramarczyk, Warzecha, W. Szwed, Dr. Olpiński

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do Pana
Komisarza rządowego

W gminie Sidzinie położonej w powiecie myślenickim, odbyły się wybory do Rady gminnej w dniu 27. sierpnia 1893. Przeciwnie temu wyborowi wniesiono protest, który dotąd nie został załatwiony pomimo licznych urgensów tak do c. k. Starostwa w Myślenicach jak też i do Wysokiego Namiestnictwa.

Przez taką opieszałość Władz politycznych cierpi gmina, bo urzęduje wójt i Rada gminna wybrana jeszcze w roku 1887, a zatem przeszło 10 lat; cierpi na tem cała administracja gminna, bo wójt nie ma za-

ufania w gminie i dopnszcza się różnych nieprawidłowości na szkodę gminy.

Podobnie dzieje się w gminie Osieku, w tym samym powiecie położonej, gdzie w skutek wniesionego protestu stara Rada gminna urzędowała lat 12 i jeszcze dotąd urzęduje, pomimo, że połowa radnych wymarła i wójt także umarł. Może w skutek tego zarządono nowe wybory. W dniu 6. listopada 1897, wybrano nową Radę i naczelnika gminy, jednak Starostwo do tego czasu nie odebrało przyrzeczenia od nowej Zwierzchności gminnej, ani nie zarządziło wprowadzenia teje w urzędowanie.

Zważywszy, że taka opieszałość władzy politycznej w wysokim stopniu wpływa ujemnie na administrację gmin, że uwłacza powadze c. k. Rządu, zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd gotów jest usunąć podobne nieprawidłowości i zarządzić co należy, ażeby c. k. Władze polityczne nie zaniedbywały swoich obowiązków ze szkodą interesowanych gmin.

Interpelujący:

A. Średniawski w. r.

F. Krempa, Wójcik, Styła, Kramarczyk, Bojko, Potoczek, Warzecha, Data, Dr. Bernadzikowski, Żardecki, Nowakowski, Okuniewski, Winniczuk, Hamorak, G. Milan.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Ponieważ wiadomem jest powszechnie, że c. k. Rząd pruski przed kilkunastu laty ofiarował 100,000.000 marek na wykupno majątków ziemskich w Wielkiem Księstwie Poznańskiem, a obecnie znowu na ten sam cel ofiaruje 200,000.000 marek w celu par-

celacyi i kolonizacyi Niemców na ziemi polskiej, a gdy tak samo w kraju naszym w Galicyi jest bardzo wiele majątków ziemskich do pozbycia, które za bezcen przechodzą w ręce żydów i obcych nam żywołów ludność nasza polska wskutek pewnego przeludnienia emigruje za morze i tam marnie ginie.

Podpisani zapytują, czy Wys. Rząd nie raczyłby dla Galicyi utworzyć fundusz z paru milionów złożony, z któregoby zakupywał na swoją własność, wszystkie wystawione na licytacye majątki ziemskie i takowe parcelując pomiędzy włościan, utworzył z nich tak zwane włości rentowe?

Lwów, dnia 14. stycznia 1898.

Interpelujący:

Maciej Warzecha w. r.

W. Szwed, Potoczek, F. Krempa, Bojko, Data, Kramarczyk, Styła, Średniawski, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Okuniewski, Nowakowski, Dr. Olpiński, Zardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Podpisani zapytują, co c. k. Rząd austriacki zamierza uczynić wobec rażącej krzywdy, wyrządzanej przez królewski Rząd pruski galicyjskim robotnikom z powodu gwałtownego wypędzania ich z granic państwa pruskiego na okres czasu zimowego i to nawet takich osób, które się przed 30 laty na stały pobyt do Prus przesiedliły, majątki ziemskie tam pokupiły, a wreszcie niektórzy jako popisowi i zdolni do wojska zaasenterowani tamże zostali i służbę w wojsku pruskiem odbyli. Gdy tymczasem w okolicy Oświęcima i na całym pograniczu Austriacko-Pruskiem we wszystkich

fabrykach, pracowniach i miejscach przemysłowych wszystkie ważniejsze stanowiska i posady zajmują przeważnie Niemcy jako pruscy poddani, co jest ze szkodą państwa austriackiego a wielką krzywdą tutejszych poddanych i klas pracujących, którym się sposobność zarobkowania i poprawy doli swojej usuwa wszędzie z pod rąk, gdyż z państwa pruskiego zostają nielitościwie wypędzani, a w kraju swoim zastają wszystkie ważniejsze pozycje poobsadzone pruskimi poddanymi i czy Wys. c. k. Rząd nie raczyłby wobec tak rażącej krzywdy swoich poddanych tak samo w odwet Prusakom zarządzić jak najrychlejsze wydanie postanowień, aby dopóki Rząd pruski nie znie sie swojego rozporządzenia, w celu wydalenia z kraju osób obcych, tak samo zarządził natychmiastowe wydalenie z kraju obcych poddanych pruskich.

Lwów, dnia 14. stycznia 1898.

Interpelujący :

F. Kramarczyk w. r.

W. Szwed, Bojko, F. Krempa, Data, Zardecki, Potoczek, Warzecha, Nowakowski, Dr. Olpiński, Średniawski, Wójcik, Dr. Bernadzikowski. Styła. Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Komisarza Rządowego.

Poborecy c. k. Urzędu podatkowego w Mielcu Mikołajowi Sroczyńskiemu nie pomogły dochodzenia c. k. Krajowej Dyrekcyi skarbu na interpelację moją ubiegłego roku w Sejmie wniesioną o obchodzeniu się w brutalny sposób z kontrybuentami włościanami, płacącymi podatki.

Włościanina Stanisława Chłopka, naczelnika gminy z Plutów, wodził o rzeko-

me oszczerstwo od sądu mieleckiego do tarnowskiego obwodu, rujnując go materyalnie za to, że powiedział prawdę, jak sobie poborca niegodziwie postępował z nim w urzędzie podatkowym, a co rozprawa sądowa wykazała, skoro poborcę ze skargą oddaliła, znajdując chłopka niewinnym.

Nadużycia tego rodzaju odbywają się dalej i srożej. P. Mikołaj Sroczyński pozwalał sobie pobierać od swoich pisarzy prawie każdego miesiąca tak zwane kołеды (łapówki: kaczki, gęsi, cukier i t. d.), wiedzą o tem Roman Kolasiński, Anna Kolasińska, Walenty Kolasiński z Mielca.

Tenże p. poborca zdarł Andrzejowi Kiełbiowi wójtowi z Chorzelowa papiery, widział to Wojciech Skura z Chorzelowa, Michała Krępego wójta z Chrzastowa usiłował wypchnąć za drzwi, naczelnika gminy z Gwałszowic wypchnął z urzędu podatkowego, od Józefa Sokoła z Chrzastowa podatku nie chciał odebrać z tej jedynie przyczyny, że tenże nie płacił mu 10-cio hełalami ani koronami tylko dziesięcioguldenówką, Józefowi Pietrasowi z Chrzastowa powiedział w biurze „idź precz ty“. Jakimi faktami możnaby jeszcze z roku zeszłego p. poborcę, dokonany na włościaństwie zaszczyć o tem się nie wspomina, dodać jednak należy, że tenże poborca pod lada błahym pozorem w dniach wyznaczonych przez siebie do poboru podatkowego, od stron odbierał niechce, przez co naraża ludność zwłaszcza oddaloną na nieznośne straty czasu i grosza, ale w dodatku słownie i czynnie a nawet zapomocą policyi miejscowej w godzinach urzędowych utrudnia stronom przychodzącym do płacenia podatku wstęp do urzędu i tychże znieważa.

Zważywszy, że nieludzkie obchodzenie się ze stronami w urzędach podatkowych było już przedmiotem licznych zażaleń, a krajowa Dyrekcyja skarbu uznała odnośne zażalenia za słuszne i celem położenia tamy podobnym nadużyciom wydała w listopadzie 1895, okólnik do wszystkich podwładnych jej okręgowi dyrekcyj skarbu i

urzędów podatkowych, w którym położyła nacisk, by z włościanami w urzędach podatkowych postępowano poważnie i grzecznie.

Zważywszy, że strony ponoszące tak ciężkie ofiary na rzecz skarbu, mają żądać prawo, by ich przynajmniej traktowano po ludzku, i że postępowanie takiego poborcy podatkowego w Mielcu wywołało wśród płacących zgorzenie w powiecie, rozgoryczenie, oburzenie, powątpiewanie w skuteczność okólnika krajowej Dyrekcji skarbu.

Zapytują podpisani J. Komisarza Rządowego, czy mu wiadome są nadużycia poborcy podatkowego Mikołaja Sroczyńskiego w Mielcu i co zamierza uczynić, aby nie utrudniano kontry bumentem, przez obstawienie policji w biurze podatkowym, możliwości

płacenia podatków i od brutalnego obchodzenia się lud wieśniaczy uwolnić?

Lwów, 14. stycznia 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

J. Bojko, Warzecha, Kramarczyk, Data, Potoczek, Styła, Średniawski, Wójcik, Okuniewski, Nowakowski, Hamorak, G. Milan, Dr. Bernadzikowski, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 17. stycznia 1898 r. godzina 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 2. minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

7 posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 17 stycznia 1898 r.

Początek o godzinie 3-ciej minut 35. popołudniu.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 97.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół szóstego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Pamięci zmarłego posła Stanisława Polanowskiego, Marszałek poświęca wspomnienie, którego posłowie wysłuchali stojąco.

Marszałek konstatuje, iż posłowie uczcili pamięć zmarłego przez powstanie i oświadcza, że objaw ten zostanie zapisany w protokole dzisiejszego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 17. stycznia

1898 roku, które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls.: 669, 683, 688, 703, 704, 724, 725 726, 734, 735 736, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 747, 749, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 759, 760, 761, 764, 765, 766, 767, 768, 772, 773, 774, 775, 777, 778, 779, 781, 782, 783, 785, 792, 795, 796, 800, 803, 806, 809, 810, 811, 812, 813, 815.

Komisji drogowej Ls.: 670, 673, 689, 769, 770, 771, 797, 816.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls.: 668, 671, 677, 679, 682, 762, 804, 808.

Komisji przemysłowej Ls. 672, 758.

Komisji gminnej Ls.: 674, 675, 680, 681.

Komisji szkolnej Ls.: 676, 678, 684, 685, 686, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 722, 723, 727, 728, 729, 731, 732, 733, 780, 784, 787, 791, 798, 799, 801, 817.

Wydziałowi krajowemu, jako komisji Ls.: 687, 790, 807.

Komisji kolejowej Ls.: 690.

Komisji sanitarnej Ls.: 737.

Komisji petycyjnej Ls.: 746, 748, 750, 761, 786, 793, 794, 805, 814.

Komisji prawniczej Ls.: 788.

Po odczytaniu petycji Ls.: 703 i 704 gmin Terszaków i Monasterzec o pożyczkę lub zapomogę, przemawiał p. Jakliński popierając te petycje z wnioskiem przekazania ich komisji petycyjnej.

Marszałek wyjaśnia, że biuro przedzieliło te petycje komisji budżetowej, zaś p. Jakliński wnosi przekazania ich komisji petycyjnej.

P. Jakliński zgadza się na odesłanie petycji do komisji budżetowej.

Marszałek zawiadamia, iż ukonstytuowały się komisje: propinacyjna i dla reformy wyborczej.

Komisja propinacyjna wybrała: przewodniczącym p. Abrahamowicza, zastępcą przewodniczącego p. Marchwickiego, I, sekretarzem p. Żardeckiego, II, sekretarzem p. Kraińskiego.

Komisja dla reformy wyborczej wybrała: przewodniczącym p. Wojciecha Dzieduszyckiego, zastępcę przewodniczącego p. Weigla, sekretarzem p. Skałkowskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Pilata z projektem ustawy ustanawiającej minimalną rozległość parcel katastralnych.

Przemawia p. Pilat, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie jego wniosku komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Średniawskiego o zaprowadzenie w Galicyi pocztowych giełd pracy.

Przemawia p. Średniawski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem forma-

lnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Żardeckiego w przedmiocie kas pożyczkowych gminnych.

Przemawia p. Żardecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji bankowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Kramarczyka, o uchylene utrudnień czynionych na komorach cłowych włościanom, przejeżdżającym granicę z próżnemi wozami.

Przemawia p. Kramarczyk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie wniosku komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Sokalsko-Tartakowskiej.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału Krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Sokalsko-Tartakowskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie

tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Sokalsko-Tartakowskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35. ustęp 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) cent.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) centa.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej,

Pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu drogi Sokalsko-Tartakowskiej do użytku publicznego na długości 8.680 kilometrów.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniesienie tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby Dra Waleryana Macudzińskiego prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Jaśle o udzielenie mu „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Drowi Waleryanowi Macudzińskiemu, prowizorycznemu Dyrektorowi szpitala powszechnego w Jaśle „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie kredytu włościańskiego i zmiany statutu Banku krajowego

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku: na str. 4 we wniosku III. komisji, alinei 5-tej, zamiast „pierwszej i następnej emisji“ ma być „pierwszej i następnych emisji“, zaś na str. 5 we wniosku III, 6 komisji, zamiast „6. Sejm uchyla postanowienie §. 109. lit B. statutu“, ma być „Sejm uchyla postanowienie §. 109. lit. B. ust. 2. statutu“.

Po tych sprostowaniach, odczytuje sprawozdawca następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie organizacji kredytu włościańskiego przyjmuje Sejm do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy w sprawie gwarancyi kraju za obligacye komunalne Banku krajowego powziąć następującą

U c h w a ł ę :

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyi komunalnych pierwszej i następnych emisji, aż do dalszej wysokości dziesięciu milionów zł. w. a. imiennej wartości, czyli razem z dotychczas przyjętą gwarancją, do wysokości piętnastu milionów zł. w. a. imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyi komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyi komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero o ile by wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań, wynikłych z wydania obligacyi komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

III. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące zmiany statutu Banku krajowego mianowicie :

1. Sejm uchyla postanowienia §. 3. lit. B. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała w miejsce tego ustępu następujące postanowienia :

§. 3. B) Oddział komunalny, obejmuje udzielanie pożyczek, spłacalnych ratami, gminom i powiatom tudzież Towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 r. Nr. 70. Dz. pr. p. i Kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą. Pożyczki te udzielane będą w obligacyach komunalnych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek. Wszystkie obligacye komunalne wszelkich emisji, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty piętnastu milionów zł. w. a. imiennej wartości

Do emisji obligacyi komunalnych ponad ogólną sumę piętnastu milionów zł.

w. a. imiennej wartości potrzebnem jest zezwolenie c. k. Rządu.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyi, komunalnych pierwszej i następnych emisji, aż do łącznej wysokości piętnastu milionów zł. w. a. imiennej wartości, w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyi komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyi komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero o ile by wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań, wynikłych z wydania obligacyi komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

2. Sejm uchyla postanowienia §. 36. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 36. w osnowie następującej :

III. Pożyczki komunalne.

A. Udzielanie pożyczek.

§. 36. Bank udzielać będzie pożyczki w obligacyach komunalnych :

1. gminom i powiatom :

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów powiatów, gmin i członków gminy ;

b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne oraz na zakładanie lub zasila-
nie powiatowych lub gminnych zakładów pożyczkowych ;

c) na cele użyteczności publicznej, nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki gminnej.

2. Towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z 9. kwietnia 1873. Nr. 70. Dz. pr. p., i kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą, celem dostarczenia obrotowego (funduszu, szcze-

gólnie dla udzielania pożyczek na realności włościańskie, pod warunkami odpowiadającymi potrzebom kredytu włościańskiego, jednak przy przestrzeganiu istniejących dla tych instytucyj statutowych i odnosnych prawnych postanowień.

Przyznanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzorczej Banku krajowego, powziętą na wniosek Dyrekcyi, a zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

Udzielanie pożyczek komunalnych gminom wiejskim, tudzież gminom miasteczek i miast nieposiadających osobnych statutów zależne jest od uchwały Rady powiatowej, uznając istotną pożyteczność i potrzebę zaciągnięcia pożyczki na jeden z celów, powyżej wymienionych.

O każdej pożyczce komunalnej, kwotę 100,000 zł. w. a. przenoszącej, tudzież o każdej pożyczce komunalnej, udzielonej gminie lub powiatowi, przedtem już jakąś zaliczką lub pożyczką obciążonym, Wydział krajowy składać będzie Sejmowi szczegółowe sprawozdanie na najbliższej sesyj sejmowej.

3. Sejm uchyla postanowienie §. 43. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 43. w osnowie następującej:

„§. 43. Bank krajowy wydawać może obligacye komunalne na podstawie pożyczek komunalnych udzielonych powiatom lub gminom, dalej Towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z 9. kwietnia 1873 r. Dz. pr. p. Nr. 70., wreszcie powiatowym lub gminnym Kasom oszczędności, wszystkim tym instytucyom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą, a to do wysokości tych pożyczek“.

4. Sejm uchyla postanowienia §. 44. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 44. w następującej osnowie:

§. 44. Ogólna suma wydawanych obligacyj komunalnych w żadnym razie przekraczać nie może ogólnej sumy równoczesnych wierzytelności Banku krajowego w kapitale, z tytułu pożyczek komunalnych udzielonych po myśli §. 36. Do tej sumy wierzytelności nie mogą być wliczane wierzytelności w kapitale, powstałe z zalegania rat amortyzacyjnych.

W razie spłaty pożyczek komunalnych w gotówce przed upływem ustanowionego terminu Bank wycofa z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość obligacyj komunalnych“.

5. Sejm uchyla postanowienia §. 46. statutu Banku krajowego w dotychczasowej osnowie i uchwała ten §. 46. w osnowie następującej:

„§. 46. Za wypłatę procentów i kapitału obligacyj komunalnych ręczy Bank krajowy przedewszystkiem pożyczkami komunalnymi, udzielonemi po myśli §. 36., dalej specjalnym funduszem rezerwowym i aktywami swojemi, a w dalszym rzędzie wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju w myśl § 3. B. niniejszego statutu“.

6. Sejm uchyla postanowienia §. 109 lit. B. ustęp 2. statutu Banku krajowego w osnowie dotychczasowej i uchwała w miejsce tego ustępu następujące postanowienia:

§. 109 B) W dziale komunalnym:

2. Przyznawanie na wnioski Dyrekcyi pożyczek komunalnych (§. 36.) i potwierdzanie na obligacjach komunalnych, że zostały wydane na podstawie pożyczki, udzielonej gminie, powiatowi, względnie Towarzystwu zaliczkowemu, kasie oszczędności powiatowej lub gminnej, za poręką gminy lub powiatu przyjętą zgodnie z ustawą (§. 47. lit. g.)

IV. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dla obligacyj komunalnych Banku krajowego emisyi III. i następnych wyjednał w drodze

ustawy prawo używania ich na lokację kapitałów, należących do fundacji i zakładów pod kontrolą publiczną zostających, niemniej też na lokację funduszków publicznych i depozytowych, oraz prawo używania tychże obligacyj na kaucyje słuźbowe i kontraktowe, tudzież na wojskowe kaucyje małżeńskie.

V. Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia w ciągu roku 1898 kwot zaoszczędzonych w Rubryce XVII., poz: 387. wydatków budżetu na rok 1897 na zasiłki celem pokrycia kosztów założenia powiatowych i gminnych kas oszczędności, tudzież Towarzystw zaliczkowych powstających z inicjatywy Reprezentacyi powiatowych.

W rozprawie ogólnej nikt nie żąda głosu. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

W rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez rozprawy wnioski komisji, po odczytaniu ich przez sprawozdawcę, głosując oddzielnie nad I. wnioskiem, nad II. wnioskiem, nad III. wnioskiem punktem 1, punktem 2, punktem 3, punktem 4, punktem 5, i punktem 6.

Na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego uchwała następnie Izba przystąpić do trzeciego czytania uchwalonych zmian statutu Banku krajowego bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu uchwała je w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Skałkowski odczytuje wniosek IV-ty komisji.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skałkowski odczytuje wniosek V-ty komisji.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej w przedmiocie zaprowadzenia praktycznej

szkoły konduktorów drogowych przy Wydziale krajowym.

Sprawozdawca p. Urbański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania. odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Upoważnia się Wydział krajowy do zaprowadzenia i otwarcia praktycznej szkoły konduktorów drogowych, na podstawie przedłożonego programu.

2) Na założenie szkoły wstawia się do budżetu krajowego na rok 1893 tytułem jednorazowego wydatku kwotę 1.000 złr.

3) Na utrzymanie szkoły oraz na stypendya wstawia się do budżetu krajowego na rok 1898 kwotę 1.500 złr., począwszy zaś od 1899 rocznie kwotę 5 000 złr.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Władysław Czaykowski i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisji drogowej o zaprowadzeniu szkoły praktycznej dla konduktorów zwraca się Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania po zasięgnięciu opinii rad powiatowych.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Urbański.

Marszałek odczytuje wniosek p. Władysława Czaykowskiego.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Władysława Czaykowskiego, a następnie

przystępując do rozprawy szczegółowej uchwala bez rozprawy cały wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek oznajmia, iż p. Niebyłowicz postawił dodatkowo jako punkt 4-ty do wniosków komisji następujący wniosek, który odczytuje;

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby w zaprowadzić się mającej, praktycznej szkole konduktorów drogowych nauka języka ruskiego na równi z polskim była udzielaną.

Przemawia p. Niebyłowicz.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Urbański.

Izba odrzuca powyższy wniosek p. Niebyłowca.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminej, o ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych Sejm przyjmuje do wiadomości, i poleca mu, ażeby nie przestawał czynnie i jak najgorliwiej działalność tę wspierać.

Przemawia p. Władysław Czaykowski i wnosi, ażeby na końcu wniosku komisji dodać słowa: „i czuwał nad tem, by reprezentacye powiatowe ustawowy obowiązek działania w kierunku ekonomicznego podniesienia powiatu spełniały“.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na powyższy dodatek.

Izba uchwala wniosek komisji z dodatkiem p. Władysława Czaykowskiego.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Przemawia pod względem formalnym p. Koziobrodzki i wnosi, ażeby petycyę Ls. 483, wydziału powiatowego w Buczacu, w sprawie zmiany ustawy policyjno-weterynaryjnej, oraz petycyę Ls. 653 gmin Trześni, Nadbrzezia, Ostrowka, Sielca, Sokolnik, Furmanowa, Komierzowa i Wielowisi w sprawie zamykania jarmarków na bydło i trzodę, przydzielone komisji administracyjnej, przekazać komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że eksport bydła i trzody z naszego kraju w ostatnich latach się ogromnie zmniejszył, co powoduje znaczny ubytek w dochodach sfer rolniczych — i ze względu, że tego zmniejszenia główną przyczyną są nieodpowiednie zasady ustawy weterynaryjnej i nieodpowiednia jej interpretacya.

Wysoki Sejm raczy uchwalić rezolucyę, wzywającą Wysoki c. k. Rząd, ażeby:

1. zechciał zaniechać zamykania całych powiatów sądowych lub politycznych co do wywozu trzody lub bydła rogatego — jeżeli tylko kilka, lub kilkanaście gmin w powiecie jest zapowietrzonych — a tem samem nie przeszkadzał w odbywaniu targów ponad wymagania ustawy weterynaryjnej z dnia 29. lutego 1880. i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. grudnia 1886. Dz. pp. L. 172.

2. nie przeszkadzał w pędzeniu lub wożeniu na targi bydła rogatego i nierogacizny z gmin wolnych od zarazy po drogach, na których niema obawy zarażenia transportu.

3. Zastosował intensywnie zamknięcie i kontumacyę pojedynczych gospodarstw lub części gmin, albo też i gmin całych (minimalny rejon zapowietrzony) o ile możliwości zaraz przy zjawieniu się zarazy.

4. Wyjednał w drodze konstytucyjnej — a jeżeli to w krótkim czasie okaże się niemożliwym — wydał rozporządzenia w celu zaprowadzenia przymusowego zarażenia bydła w minimalnych okręgach zapowietrzonych — w miarę jak intensywniejsza kontumacya i izolowanie tychże będzie przeprowadzone.

5. tą samą drogą zaprowadził odszkodowanie z funduszów państwowych w wysokości 75% wartości szacunkowej od sztuki, któraby zginęła skutkiem zaszczepienia zarazy pyskowo-racicowej.

6. postarał się, ażeby c. k. Rządy krajowe przy wydawaniu zarządzeń mających na celu uregulowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z innymi okręgami administracyjnymi, bezwarunkowo szanowały i uwzględniały zarządzenia odnośnych władz — i względem rejonów zakaźnych stacyi ładunkowych — oraz terminów wygaśnięcia zarazy i t. p., nie wydawały innych zarządzeń niż odnośne władze innego kraju. — Żeby c. k. Starostwa celem szybkiego załatwienia odwołania zamknięcia okręgów i stacyi ładunkowych — były obowiązane drogą telegraficzną uwiadomić c. k. Namiestnictwo i inne władze.

7. Postarał się, aby państwa zagraniczne, a w szczególności Państwo niemieckie, tylko wtedy się zamykało dla bydła i trzody austriackiej, a w szczególności z Galicyi pochodzącej, jeżeli takie zamknięcie granicy znajduje uzasadnienie w konwencji weterynaryjnej — w przeciwnym zaś razie wywarł repressyę na innych artykułach handlowych odnośnych państw.

Zważywszy dalej, że chociaż uregulowanie stosunków weterynaryjnych, nie należy do kompetencji krajowej — to jednak jest obowiązkiem reprezentacyi kra-

jowej zająć się tą tak ważną kwestyą — i że czynniki krajowe przez popiaranie tej gałęzi produkcyi, — za pomocą odpowiedniego subwencyonowania i ułatwień w celu eksportu żywego, nieżywego i przerobionego towaru mogą do rychłego rozwiązania się przyczynić.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ten cały kompleks spraw, dotyczących się eksportu bydła i nierogacizny zbadał — i po zbadaniu zastosował te środki, które się okażą odpowiednimi we wzmiankowym kierunku.

Lwów dnia 18. stycznia 1898.

Wnioskodawca

Karol Czecz w. r.

Urbański, Białokóraki, F. Vivien, Karol Dzieduszycki, Fr. Rozwadowski, Warzecha, Potoczek, Paszkowski, Stadnicki, Górski, Michałowski, Zdzisław Skrzyński, K. Scipio, Data, W. Szwed, Kramarczyk, Krzysztofowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że dzisiejsza organizacya szkół średnich dwoistością wykształcenia niekorzystnie działa na całość prasy w społeczeństwie;

zważywszy, że organizacya ta, zniewalając młodzież do wstąpienia w wieku zbyt młodocianym do jednej lub drugiej z istniejących szkół średnich, utrudnia jej trafny wybór przyszłego zawodu;

zważywszy, że tak jedną jak i drugą z wymienionych powyżej wadliwości usunęłaby całkowicie organizacya wspólnej szkoły średniej a zmniejszyła bardzo znacznie ewentualna bifurkacya w klasach wyższych;

zważywszy, że według §. 11. lit. i ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z 21. grudnia 1867 w związku z §. 12 tejże ustawy do zakresu Rady Państwa należy tylko uchwalanie zasad nauczania w gimnazyach, zaś do Sejmów krajowych całe ustawodawstwo o szkołach realnych, a co do gimnazjów taki sam zakres ustawodawczy, jaki Sejmom służy w sprawie szkół ludowych

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaie niezbędną potrzebę takiej reformy szkół średnich, któraby, czy to na podstawie szkoły wspólnej, czy też wprowadzenia stosownej bifurkacji w klasach wyższych ułatwiła abiturjentom szkoły średniej wybór kierunku technicznego lub uniwersyteckiego.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową powołał ankietę w celu ustanowienia planu stosownej reformy szkół średnich; o wynikach obrad tej ankiety Wydział krajowy zawiadomił c. k. Rząd i zda sprawę Sejmowi.

3. Sejm uznaje konieczną potrzebę wydania w myśl §. 11. lit. i ustawy z 21. grudnia 1867, dz. p. p. 141, ustawy państwowej, określającej zasady organizacyi gimnazjów.

Wnioskodawca:
Rotter w. r.

Romanowicz, Vayhinger, Dworski, L. Wiśniewski, Fruchtman, Klemensiewicz, Goldman, d'Abancourt, T. Merunowicz, Weigel, Loewenstein, Dr. Bernadzikowski, Rayski, Michalski, Żardecki, Dr. Jakliński, Soleski, Dr. Olpiński, Słotwiński, Małachowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Z uwagi że Wisłok w terytorium miasta Rzeszowa, tak obrywa brzegi, że do

powrotu w dawne łożysko tylko siedem kroków go dzieli.

z uwagi, że przez to najładniejsza część miasta zostałaby zalana

z uwagi, na ogromne straty materyalne jakieby zalanie takie spowodowało

z uwagi, że wykonanie prac regulacyi, teraz póki Wisłok nie wszedł do dawnego koryta, byłoby znacznie tańszem

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w ciągu roku 1898 przeprowadził lokalną regulację rzeki Wisłoka w mieście Rzeszowie po myśli uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z dotacyi dyspozycyjnej roku 1898 na regulację rzek niespławnych udzielił na cel powyższy zasiłku bezzwrotnego w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów.

Lwów, dnia 14. Stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Jabłoński w. r.

St. Jędrzejowicz, T. Merunowicz, Szczepanowski, Rotter, A. Rehman, Ks. Knapieński, Jahl, Wiśniewski, d'Abancourt, A. Brunicki, Bielański, Sala, Theodorowicz, Schnell, Jordan Paszkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego

W roku 1896. w listopadzie — przy unkonstytuowaniu się Rady powiatowej w Ropezycach, c. k. Starosta Jarosz unieważnił wybór członka nowowybranej rady na

tej podstawie, że także sprawował urząd pisarza gminnego.

Do tej pory, mimo nalegań Rady powiatowej w Ropczycach c. k. Namiestnictwo nie rozpisało nowego wyboru.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Jaka przeszkoda jest do rozpisania wyboru członka Rady powiatowej w Ropczycach, i dla czego c. k. Namiestnictwo tego wyboru dotąd nie rozpisało?

Interpelujący:

Bojko w. r.

Krempa, Wójcik, G. Milan, Styła, Śre. dniawski, W Szwed, Kramarczyk, Hamorak, Dr. Bernadzikowki, Klemensiewicz, Warzecha, Potoczek, Data, Okuniewski,

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu.

W roku 1883. wybudowali właściciele Wełdziża br. Popperowie na rzece Świcy urządzenia spustowe do spławiania drzewa z gór do położonego w Wygodzie tartaku. Od tego czasu narażeni są właściciele gruntów przybrzeżnych na ustawiczne i bardzo dotkliwe szkody. Dzika z natury rzeka zmieniła znaczne bardzo przestrzenie na nieużyteczne szutrowiska, wskutek ciągłego podnoszenia się wody, przy braku mostów na drogach prowadzących przez Świcę, wywołują spławy ciągłe przerwy w gospodarstwie, było już 30 wypadków tonięć i utonięć z tego powodu, bez liku szkód w potopionem bydło, koniach, wozach itd. itd. a nadto niejednokrotnie przez pół dnia jest w ogóle komunikacja przez rzekę wskutek przypływu wód zbiornikowych niemożliwą.

Zdawać by się mogło, że już same względy bezpieczeństwa publicznego skło-

nią powołaną do tego władzę natychmiastowego zaradzenia złemu — tymczasem przez lat bez mała 10. żalono się bezskutecznie w c. k. Starostwie w Dolinie, i dopiero energiczna zbiorowa akcja Wnych: Stanisława Matkowskiego, Mściława Zakrzewskiego i kilku gmin przybrzeżnych skłoniła Starostwo w Dolinie do zarządzenia dochodzeń komisyjnych w jesieni roku 1896 — przedtem zaś nigdy nie wzywało c. k. Starostwo wbrew wyraźnym postanowieniom ustawy wodnej interesowanych do wnoszenia zażaleń po ukończeniu corocznego spławiania drzewa. — Dochodzenia komisyjne przeprowadzono przy użyciu trzech rzeczoznawców, przy współudziale wszystkich interesowanych, z ogromnym nakładem kosztów i czasu — a zebrany przy tych dochodzeniach materiał stwierdza słuszność wszystkich podniesionych zażaleń. Rzeczoznawcy stwierdzili bowiem wyraźnie, że w wykonywaniu przedsiębiorstwa spławowego działy się nadużycia, że spławy wywołują przerwy komunikacji i niebezpieczeństwo dla życia i mienia ludzkiego, że obecna koncesya br. Popperów wymaga uzupełnienia i ograniczeń, a w tym celu do użytku władzy postawili cały szereg odpowiednich wniosków.

Pomimo, że dochodzenia ukończono jeszcze w grudniu 1896. i że dochodzenia te dostarczyły bardzo obfitego materiału, wykazały z jednej strony kolosalne szkody mieszkańców przybrzeżnych, konieczność natychmiastowego zaradzenia złemu, a z drugiej strony popełnione przez właścicieli Wełdziża nadużycia — przedłożyło c. k. Starostwo w Dolinie dopiero na wiosnę r. 1897. odnośne akta c. k. Namiestnictwu do rozstrzygnięcia.

Od tego czasu nie posunęła się sprawa ani o krok naprzód i minął cały jeden rok, a nie tylko nie zarządzono, ale w ogóle nie ma najmniejszej nadziei, aby jakieś zarządzenia w najbliższym czasie zostały wydane.

Podpisani pozwalają sobie zapytać Wysocki c. k. Rząd: czy kiedy i jakie zamysła wydać zarządzenia w celu zabezpieczenia interesów mieszkańców przybrzeżnych rzeki Świcy.

Interpelujący:
Rozwadowski w. r.

Stadnicki, Vivien, Horodyski, Kraiński, Gniewosz, Białoskórski, Dr. Czaykowski, E. Tor siewicz, Pilat, Gnoiński, Jan Trzeciński, Starzyński, W. Czaykowski, Theodorowicz, Sala Onyszkiewicz, Krzysztofiwicz, Schnell.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Komisarza Rządowego.

W roku 1890 zaliczowano w c. k. Starostwie tarnobrzesckim prawo polowania gminom: Suchorów, Skopanie, Dymitrów mały, Dymitrów duży, Domasyny, Wola gołego, Durdy, Knapy, Baranów, na lat sześć. Przez lat 5. gminy pominione otrzymywały czynsz dzierżawy z polowania, za ostatni jednak rok 1895. żadna gmina nie otrzymała jej należące się kwoty niewiadomo tedy czy dzierżawca p. Dolański nie wypłacił, czy w Starostwie zatrzymano tę należność gminom. Ile razy z pominionych gmin interesowane osoby upominały się o należność, tyle razy otrzymywały odpowiedź „iz wykazów w Starostwie znaleźć nie można“ lub że gminy te dochodami tymi z polowania dzierżawy pokrywać muszą wydatki gminne, do których prawo polowania na swych gruntach za bezcen odstąpiły p. Dolańskiemu. Od roku tedy 1895 do dziś Starostwo nie załatwiło tej sprawy. W jaki sposób wyłudza się prawo polowania w gminach, niechaj posłuży przykład.

Pan Stanisław Dolański przy ukończeniu się mającej dzierżawie polowań gminnych,

wzywał gminy do siebie, lub do takowych jeździł i z takowemi zawierał umowy dzierżawy polowania w taki sposób: Skopanie zgodził za 25 zł., w Woli gołego za 40 zł. on jednak ugody nie dotrzymał, był to tylko sposób do przeszkodzenia gmin, aby licytować nie mogły, gminy do licytacji nie stawiły się, a p. Dolański posłał komisarza Bieleckiego i ten zaliczył gminy: Skopanie za 6 zł. Wolę gołego za 20 zł. Gminy te tracą 234 guldenów na rzecz p. Dolańskiego za to, że umiał podstępnie gminy uwieść.

Niewypłacenie gminom z roku 1895 i 1896 za prawo polowania jest następujące: Woli gołego 17 złr. 5 ct., Domasyny 11 zł., Suchorów 7 zł. 5 ct., Skopanie 6 zł. 41. ct., Baranów za rok 1886 i 1897 100 zł. 20 ct., Knapy za rok 1896 i 1897 23 zł. 20 ct., Dymitrów duży 6 zł. 50 ct., Dymitrów mały za 2 lata 10 zł. 20 ct.

Nadmienia się przytem, że polowanie w powyższych gminach, z pogwałceniem wszelkich przepisów obowiązujących zostało wydzierżawione przez c. k. Starostwo w Tarnobrzegu p. Dolańskiemu Stanisławowi, właścicielowi dóbr Baranów z przyległościami, od którego Starostwo albo czynszu dzierżawnego wcale nie ściąga, albo ściągnąć nie potrafi, albo też ściągnięty czynsz, nie wiadomo z jakiego powodu, zatrzymuje u siebie, a pomimo prośb, ani myśli o wypłacie czynszu gminom, wymawiając się, że dotyczące akta w c. k. Starostwie zaginęły.

Zważywszy ze powyższe przedstawione postępowanie c. k. Starostwa w Tarnobrzegu jest w najwyższym stopniu gminy krzywdzającym;

zważywszy że podobne postępowanie nie budzi bynajmniej zaufania u ludu do Rządu, podpisani zapytują J. W. p. Komisarza Rządowego co zamysła uczynić, aby należne kwoty gminom pokrzywdzonym wypłacone zostały i aby podobne nadużycia funkcjonaryuszy rządowych nie miały miejsca.

Lwów, dnia 17. stycznia 1898.

Interpelujący :

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Warzecha, Kramarczyk, Data, Potoczek, Styła, Średniawski, Wójcik, Okuniewski, Nowakowski, Winniczuk, Hamorak, G. Milan, Dr. Bernadzikowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę zakomunikuje p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbanski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego.

O ile mojej wiadomości dnia 31. grudnia 1897, i dnia 3. stycznia 1898, zakupili p. Woliński i Spółka kupcy nierogacizny z Krosna i Sanoka, 600 sztuk trzody z powiatu Krosnieńskiego i Śsnockiego. Ponieważ trzoda pochodziła z gmin w których zaraza przedtem była, ale w czasie zakupna już wygasła, przeto załadowano sztuki do stacyi kontumacyjnej w Krakowie, gdzie oddano je pod ścisły dozór pięciodniowy weterynarski. Okazało się, że wszystkie sztuki były w najlepszym zdrowiu, skoro po 5-dniowej ścisłej obserwacji żadna nie zasłabła i na tej podstawie dozwolono je naładować do Czech.

Mimo tego powyższym wypadkiem stwierdzonego stanu zdrowotnego trzody chlewnej w powiecie Sanockim i Krosnieńskim, okręgi owe zostały uznane za zarażone i wszelka sprzedaż i wywóz z nich trzody zabroniono.

Zamknięcie powyższych powiatów nastąpiło w drodze telograficznej dnia 8. stycznia b. r., w chwili gdy kupiec Woliński z Sanoka miał w Krośnie ładować dosyć znaczną ilość trzody chlewnej zakupionej na targach w okolicznych miasteczkach, a spędzonych do stajen spędowych w Krośnie dzień przedtem t. j. 7 b. m., oddał też p. Woliński paszporty weterynarzowi do przeglądu, ten je podpisał i napowrót p. Wolińskiemu wręczył, frachty przewożo-

we również już były wystawione i ładowanie miało nastąpić, nagle nadchodzi depeza polecająca zamknąć okręg. Weterynarz paszporty odebrał i poprzekreślał, ładować nie pozwolił, ale całe stado pozostawił na rampach kolejowych, co przez takie wypadki firma Wolińskich i spółka, straciła w parę tygodni przeszło 17.000 złr., a poszukiwać je będzie z pewnością w różne sposoby na biednym ludzie włościańskim.

Zważywszy, że takie zamykanie targów w czasie gdy zaraza już wygasła, jest co najmniej niewłaściwe i tylko ruiną nazwać je można, bo zarazie ona nie zapobiega, żadnej podstawy, o ile mojej wiadomości, nie ma, skoro zaraza już nie istnieje, jak to w pierwszym ustępie udowodniono.

Zważywszy, że zamykanie targów na sposób obecnie praktykowany nie ma w ogóle sensu, a takie niszczenie dobytku ludzkiego, jak w drugim ustępie opisałem, przeprowadza ludność do oburzenia.

Zważywszy, że wypadek ten jasno wskazuje, jak szkodliwym bywa rządzenie ludzkim mieniem z odległości zielonego stolika.

Zważywszy wreszcie, że w powiatach Krosno, Sanok wygasła już zaraza.

Podpisani zapytują p. Komisarza rządowego:

I. Czy takie rządzenie i takie stosowanie przepisów odpowiada pojęciom prawnym, bo ze zdrowym rozsądkiem się ono nie zgadza.

II. Czy Wysoki c. k. Rząd nie raczy w drodze rozporządzenia zmienić dotyczących przepisów o zamykaniu i odmykaniu targów i o ładowaniu trzody chlewnej, zmienić w myśl wniosku z dnia 30. grudnia 1897 w Sejmie wniesionego, zanim te sprawy w drodze ustawodawczej będą unormowane.

Czy Wysoki Rząd w obec stwierdzonej okoliczności, że w powiatach Krosno i Sanok zarazy niema, zechce jak najrychlej zarządzić odemknięcie targów w tych powiatach, dołączam też do wyżej wymienionych powiatów także powiat Jasło i Strzyżów.

Interpelujący:

G. Milan w. r.

F. Krempa, Wójcik, Średniawski, Data, Styła, Niebyłowice, Warzecha, W. Szwed, Ostapczuk, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz, Żardecki, Okuniewski, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

W okolicach górskich powiatu żywieckiego, posiadają niektórzy mniejsi właściciele pomiędzy lasami różnej uprawy grunta, polanami zwane, z których z powodu górzystego położenia i odległości, nie mogą produktów do swych stałych zabudowań sprowadzić, lecz na tych polanach, budują mniejsze gospodarskie budynki, a raczej tak zwane szopy, do których zboże i siano składają, a celem zużytkowania uzbieranego siana i słomy jak również uzbierania nawozu, w stosownej porze wypędzają na polany własne bydło i trzymają w szopach miesiąc, niekiedy i dłużej — miarę tego jak pasza wystarczy, poczem wyprowadzają się do innej polany, lub na stały pobyt do wsi a opróżniona szopa stoi całymi miesiącami otwarta i pusta. Że w tych szopach podczas umieszczenia bydła musi się znajdować stróż lub kucharka do obsługi bydła, a następnie, że w tych szopach znajduje się piec zbudowany do ogrzewania paszy bydłowej i w którym stróż a względnie kucharka żywność dla siebie przyrządza — z tego powodu Władze rządowe uznały te szopy za budynki mieszkalne i z tych podatek klasowo-domowy wymierzają.

Zważywszy jednak, że właściciele polan, mają w gminie mieszkalne i gospodarze zabudowania i w tych mają stałe swe zamieszkanie, zaś na polanach budują wy-

łącznie gospodarskie budynki, a względnie szopy, w celu zużytkowania tych płodów, które polany wydają i w tych chwilowo po kilka lub kilkanaście tygodni bydło wraz z obsługą trzymają.

Zważywszy dalej, że wymierzanie podatku klasowo-domowego od budynków wyłącznie gospodarskich, to jest od szop na polanach zbudowanych, w których właściciel ani najemnik nie mieszka, jest niesprawiedliwe, i biedny lud górski krzywdzący, zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny takie gospodarze budynki, jakimi są szopy na polanach, od podatku klasowo-domowego uwolnić, i odpisanie tego podatku czem spieszniej zarządzić?

Lwów, dnia 16. stycznia 1898.

Interpelujący:

W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Potoczek, Warzecha, Data, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Soleski, Żardecki, Wójcik, Styła, Średniawski, Dr. Olpiński, Niebyłowice.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

W zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Karatnickiego, odczytuje p. Barwiński, następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego.

Hnat Kosiów z Trędowacza, w powiecie Złoczowskim, wziął w drodze licytacji dnia 30. Października 1897 w dzierżawę polowanie na gruntach gminnych za 3 zł. 65 ct. w. a. Żadaną przez Wydział (powiatowy) kwotę 7 zł. 80 ct. złożył natychmiast w Starostwie w Złoczowie, a także i stempel na 1 zł. i wniósł podanie o nową kartę na broń (Waffenpass), załączając przytem dawną.

Po dzień dzisiejszy chodził on do Starostwa dziewięć razy, a mimo tego nie może doczekać się zatwierdzenia licytacji.

Pan Starosta Roder mówi nawet, że Hnat nie utrzyma się przy licytacyi, i widoczną jest tendencya, by wykluczyć włościan od wykonywania prawa polowania, a zatrzymać ten przywilej tylko dla samych dzieciów i urzędników.

Z tego powodu zapytują podpisani:

Czy zgadza się z ustawą konstytucyjną takie postępowanie Pana Starosty Roder a i czy zechce Rząd przypomnieć temu Panu Staroście ustawy o równości wszystkich obywateli wobec ustaw, bez względu na to, czy on włościanin czy on pan?

Interpelujący
Dr. Okuniewski w. r.

Hamarak, A. Wachnianin. Barwiński, Kulczycki, Dr. Olpiński, Dr. Bernadzikowski, Bojko, F. Krempa, Styła, Wójeik, Niebyłowiec, G. Milan, Średniawski Potoczek.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Barwiński odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że miasto Założce są ważnym ogniskiem przemysłu kilimkarskiego, który mógłby się przyczynić do podniesienia materialnego mieszkańców miasta;

zważywszy, że kilimkarstwo rozwija się i w okolicy miasta Założec;

zważywszy, że przemysł ten, podźwignięty umiejętnym sposobem, mógłby dojść do znacznego rozkwitu i stać się ważnym źródłem dochodu ludności;

zważywszy, że miasto Założce kilkakrotnie już domagało się utworzenia tamże wzorowego warsztatu kilimkarskiego;

zważywszy, że we wschodniej części Galicyi mamy tylko dwie szkoły tkackie, w Glinianach i w Kosowie — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwali:

Wzywa się Wydział krajowy, by w czasie jak najkrótszym przystąpił do założenia w Założcach, powiatu brodzkiego, wzorowego warsztatu tkackiego kilimkarskiego.

Lwów, dnia 17. stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Barwiński w. r.

Kulczycki, Hamorak, Dr. Sawczak, A. Wachnianin, Niebyłowiec, Dr. Olpiński Ochrymowicz, Seleski, A. Rayski, Dr. Jakiński, Rotter, Okuniewski, Zajęczkowski, T. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

P. Barwiński odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

pośła Wachnianina i towarzyszy o uregulowanie stosunków językowych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim w c. k. Urzędach państwowych.

Lwów, dnia 18. stycznia 1898.

P r o j e k t u s t a w y.

do uregulowania stosunków językowych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim w urzędach państwowych.

§. 1. Języki polski i ruski są językami krajowymi, równo uprawnionymi w całym zewnątrzem i wewnątrzem urzędowaniu władz i organów państwowych w dzielnicach kraju, zamieszkałych przez oba narody polski i ruski.

§. 2. Wszystkie publiczne ogłoszenia i rozporządzenia Rządu państwowego i krajowego, tudzież władz państwowych, przeznaczone dla całego kraju, albo dla powiatów, w których używane są oba języki krajowe, mają być wydawane w obu językach krajowych.

§. 3. W powiatach, zaludnionych przez narody polski i ruski, przysługuje każdemu prawo znoszenia się ze wszystkimi sądami i władzami administracyjnymi ustnie i pisemnie w jednym z obu języków krajowych.

§. 4. W powiatach, zamieszkałych przez narody polski i ruski, nie może nikt otrzymać stanowiska urzędnika albo posady rządowej przy urzędach państwowych, zakładach państwowych i organach, kto nie wykaze się dokładną znajomością obu języków krajowych w mowie i piśmie.

Przy wstąpieniu do służby państwowej musi każdy wykazać się albo dobrem świadectwem z nauki obu języków krajowych, albo względnie świadectwem złożonego w obu językach krajowych egzaminu praktycznego sędziowskiego, albo politycznego, albo też rachunkowego.

§. 5. Wszelkie do sądu albo do władzy administracyjnej wniesione podanie, ma być załatwione w tym języku, w jakim zostało wniesione.

Język podania rozstrzyga o tem, w jakiej mowie ma być prowadzone całe urzędowanie co do wniesionego podania, a to zarówno co do zewnętrznego jak i co do wewnętrznego urzędowania.

§. 6. Protokoły ustne i pisemne ze stronami, przesłuchania stron, zeznania świadków i orzeczenia znawców odbywają się i bywają spisywane w tym języku, jakiego używają strony, świadkowie i znawcy.

§. 7. Przy rozprawach sądowych w sprawach cywilnych, do których wchodzi większa ilość osób, wolno każdemu posługiwać się oboma językami krajowymi.

§. 8. Wyroki sądowe w tych wypadkach, gdy jest więcej osób interesowanych, wydawane zostają w tym języku ustnie albo pisemnie, w którym zostało wniesione pierwsze podanie albo zażalenie.

Na żądanie stron muszą być wyroki wraz z motywami wydawane albo wygoto-

wywane w tym języku, w którym te strony brały udział w rozprawach.

§. 9. Wpisy do ksiąg publicznych wszelkiego rodzaju, tudzież do rejestrów firm i stowarzyszeń dokonywane są w tym języku, w którym zostały ustnie lub pisemnie zgłoszone. Postanowienie to odnosi się także i do klauzul intabulacyjnych przy dokumentach.

§. 10. W sprawach karnych dokonywane są w języku obwinionego albo oskarżającego :

Wszelkie doniesienia organów bezpieczeństwa, przesłuchania obwinionego albo obżalowanego, wszelkie wnioski i decyzje władz sądowych, akt oskarżenia, wnioski prokuratora państwa i obrońców,

W języku obwinionego albo obżalowanego prowadzony jest zarówno protokół rozpraw, jak i protokół obrad.

Jeżeli świadkowie, albo znawcy zeznawali w języku drugim, w takim razie treść ich zeznań należy podać obwinionemu albo obżalowanemu w jego języku, jeżeli on tego się domaga.

W języku obwinionego albo obżalowanego układane są także sprawozdania dla rekursu, albo zażalenia nieważności do Sądu krajowego Wyższego i do Trybunału Najwyższego.

Rozprawy w Sądzie krajowym Wyższym i Trybunale Najwyższym prowadzone są i spisywane w tym języku, w którym prowadzona była rozprawa w pierwszej instancji.

§. 11. Przy rozprawach przeciw kilku obżalowanym, którzy nie władają jednym i tym samym językiem krajowym prowadzoną jest rozprawa w tym języku, którym mówi większość obżalowanych.

Jednakże na wszelki sposób należy i temu obżalowanemu, który nie włada drugim językiem, podać treść zeznań innych obżalowanych i świadków w jego języku

Również w jego języku muszą być podane do jego wiadomości wszelkie decyzje i uchwały, i to na żądanie nawet pisemnie.

§. 12. Przed prawomonością niniejszej ustawy obowiązują w całej rozciągłości dotychczasowe rozporządzenia językowe, a obowiązkiem Rządu będzie postarać się o to, by przy każdym c. k. Urzędzie w kraju znajdowała się taka ilość urzędników, umiejących obydwaj języki krajowe, by urzędowanie w obu językach krajowych mogło w okręgach mieszanych odbywać się zupełnie prawidłowo ku pożytkowi obu zamieszkujących kraj narodów.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy wniosek niniejszy odesłać do osobnej komisji językowej złożonej z ośmiu członków, po połowie posłów ruskich i polskich, której będzie prze-

wodniczył Marszałek krajowy, albo wyznaczony przez niego zastępca.

We Lwowie dnia 17. Stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Anatol Wachuianin.

Czechowicz, Barwiński, Hamorak, Kulczycki, Ochrymowicz, Zajączkowski, Okuniewski, Niebyłowiec, Dr. Olpiński, Dr. Bernadzikowski, Bojko, G. Milan, Średniawski, Dr. Sawczak.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następnę na dzień 19. stycznia 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dziennego następnego posiedzenia.

Koniąc posiedzenia godzina 6, minut 55 wieczór.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

8. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół siódmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18. stycznia 1898, które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej L. s.: 818, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 857, 860, 861, 875, 878.

Komisji budżetowej Ls.: 819; 831, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 862, 865, 866, 867,

868, 869, 872, 873, 874, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 889.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 820, 843, 844, 858, 876, 877, 892, 893.

Komisji szkolnej Ls.: 828, 829, 830, 832, 833, 842, 845, 859, 863, 864, 894.

Komisji petycyjnej Ls.: 834, 841, 870, 871.

Komisji kolejowej L. s.: 879.

Komisji prawniczej Ls.: 880.

Wydziałowi krajowemu jako komisji L. s.: 895.

Po odczytaniu petycji Ls.: 895 gminy Mosty wielkie o nadanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa, przemawia p. Starzyński i wnosi, aby petycję tę przekazać Wydziałowi Krajowemu z poleceniem zdania sprawy w bieżącej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Przemawia pod względem formalnym p. Gorayski i wnosi, aby przydzielone komisji gospodarstwa krajowego trzy petycje przekazać innym komisjom, a mianowicie:

Ls.: 679 gm. Ostrowa i innych o zaniechanie uchwalenia ustawy o komasacji gruntów, komisji komasacyjnej;

ls. 647 gm. Trześni i innych o zniesienie rewizorów i przydzielenie tej czynności naczelnikom gmin, — komisji administracyjnej;

ls. 682 gm. Wojaszówki i innych o subwencyę na budowy ławy na rzece Wiśłoku przed Łączkiem, — komisji drogowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie wydzielenia gminy Pychowice z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podgórzu.

Sprawozdawca p. Sawczak, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Czecha, w sprawie ułatwienia eksportu bydła i trzody.

Przemawia p. Czecz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Jabłońskiego, w przedmiocie lokalnej regulacji rzeki Wiśłoka w mieście Rzeszowie.

Przemawia p. Jabłoński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie wniosku swego komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Rottera, w sprawie reformy szkół średnich i

wydania ustawy państwowej określającej zasady organizacyi gimnazyów.

Przemawia p. Rotter, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie swego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Barwińskiego, o założenie w Załóżcach wzorowego warsztatu tkacko-kilimkarskiego.

Przemawia p. Barwiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie swego wniosku komisji przemysłowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wachnianina, w sprawie unormowania stosunków językowych w urzędach państwowych w Galicyi.

Przemawia p. Wachnianin, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzielenie Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sędziszów.

Sprawozdawca p. Chamiec, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sędziszów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kolbuszowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sędziszów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35. ustęp 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) cent.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) centa.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi przyjęcie powyższego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu powyższej uchwały *en bloc*, a następnie w oddzielnem głosowaniu, przyjmuje cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu uchwały bez czytania, uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania,

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia krajowej ordynacji wyborczej, względnie ustawy z dnia 17. grudnia 1884 Nr. 1. Dz. u. kr. z r. 1885.

Marszałek oznajmia, iż do sprawy tej wymagany jest komplet trzech czwartych wszystkich posłów, wzywa zatem sekretarzy do obliczenia obecnych w Izbie posłów. Po obliczeniu konstatuje Marszałek, iż jest w Izbie obecnych 119 posłów, zatem komplet jest dostateczny.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek p. Stanisława Jędrzejowicza od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca niektóre postanowienia krajowej ordynacji wyborczej z dnia 26. lutego 1861 Nr. 20 Dz. u. p, dodatek II. a) względnie ustawę z dnia 17. grudnia 1884, Nr. 1. Dz. u. kr. ex 1885.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 31. krajowej ordynacji wyborczej, jakoteż postanowienia §§. 5, 6, 32 i 33 w brzmieniu ustawy z 17. grudnia 1884. Dz. u. kr. Nr. 1 z roku 1885 znosi się a w ich miejsce ustanawia co następuje:

§. 5.

Do wyboru posłów z gmin wiejskich tworzy każdy z 74 powiatów politycznych, które istniały 17. grudnia 1884, w terytoryalnych swych granicach osobny okręg wyborczy. W każdym nowym po roku 1884 utworzonym powiecie politycznym uprawnieni do wyboru z gmin i obszarów dworskich, przydzielonych do nowo utworzonego powiatu, wykonywać mają prawo wyborcze w tym samym okręgu wyborczym, w którym je wykonywali przed utworzeniem nowego powiatu politycznego.

§. 6.

Miejscami wyborczymi w okręgach wyborczych gmin wiejskich, oznaczonych w § 5, są siedziby 74 politycznych władz powiatowych, które istniały 17. grudnia 1884.

§. 31.

Naczelnik powiatu politycznego sprawdzić ma w każdej gminie legalność wyboru wyborców i jeśli okazuje się potrzeba nowego wyboru, zarządzić go natychmiast z przytoczeniem powodów.

§ 32.

W powiatach, w których siedziba politycznej władzy powiatowej nie jest zarazem miejscem wyborczym, przeprowadza oznaczone w §§. 27, 28 i 31 czynności przygotowawcze do wyboru posła, właściwa polityczna władza powiatowa, która po ukończeniu wyboru wyborców w gminach swego powiatu przesyła akta wyborcze wraz z listą obejmującą nazwisko i miejsce zamieszkania wybranych i według §. 14 do wyboru powołanych wyborców, naczelnikowi politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego.

Po odbytych wyborze wyborców we wszystkich gminach wiejskich okręgu wyborczego, gdy lista wyborców jest zupełną, naczelnik politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego wystawi wyborcom karty legitymacyjne, zawierające liczbę bie-

żącą listy wyborczej (§. 33.), nazwisko i miejsce zamieszkania wyborcy, dalej miejsce, dzień i godzinę wyboru posła na Sejm krajowy i doręczy je wszystkim wyborcom w swym powiecie zamieszkałym. Doręczenie zaś kart legitymacyjnych wyborcom w innym powiecie zamieszkałym nastąpi za pośrednictwem właściwej politycznej władzy powiatowej.

§. 33.

Naczelnik politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego powinien listy wybranych i według §. 14 do wyboru uprawnionych wyborców zestawzić w jedną główną listę wyborców okręgu wyborczego i przygotować w dwóch egzemplarzach do aktu wyborczego.

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bojko i wnosi:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu rządowem, zawierającym projekt ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia krajowej ordynacji wyborczej, względnie ustawy z dnia 17. grudnia 1884 odsyła się na powrót do komisji administracyjnej.

Komisya administracyjna ma poczynić wnioski, aby §. 3 statutu krajowego został zmieniony w tym kierunku, aby te powiaty, które zostały nowo utworzone mogły mieć z kuryi wiejskiej swych posłów.

Izba popiera wniosek p. Bojki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Górski,

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Bojki po odczytaniu go przez Marszałka.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 31 krajowej ordynacji wyborczej, jakoteż postanowienia §§. 5, 6, 32 i 33 w brzmieniu ustawy z 17 grudnia 1884, Dz. u. kr. Nr. 1 z roku 1885 znosi się a w ich miejsce ustanawia co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. w powyższem brzmieniu.

Marszałek konstatuje, iż przeciw temu artykułowi głosowało 20, za tym artykułem 99 głosów, zatem przeszło dwie trzecie obecnych w Izbie posłów.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Do wyboru posłów z gmin wiejskich tworzy każdy z 74 powiatów politycznych, które istniały 17. grudnia 1884, w terytorjalnych swych granicach osobny okręg wyborczy. W każdym nowym po roku 1884 utworzonym powiecie politycznym uprawnieni do wyboru z gmin i obszarów dworskich, przydzielonych do nowo utworzonego powiatu, wykonywać mają prawo wyborcze w tym samym okręgu wyborczym, w którym je wykonywali przed utworzeniem nowego powiatu politycznego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5 w powyższem brzmieniu.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Miejscami wyborczymi w okręgach wyborczych gmin wiejskich, oznaczonych w §. 5, są siedziby 74 politycznych władz powiatowych, które istniały 17. grudnia 1884.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Naczelnik powiatu politycznego sprawdzić ma w każdej gminie legalność wyboru wyborców i jeśli okazuje się potrzeba nowego wyboru, zarządzić go natychmiast z przytoczeniem powodów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 31 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

W powiatach, w których siedziba politycznej władzy powiatowej nie jest zarazem miejscem wyborczym, przeprowadza oznaczone w §§. 27, 28 i 31 czynności przygotowawcze do wyboru posła, właściwa polityczna władza powiatowa, która po ukończeniu wyboru wyborców w gminach swego powiatu przesyła akta wyborcze wraz z listą obejmującą nazwisko i miejsce zamieszkania wybranych i według §. 14 do wyboru powołanych wyborców, naczelnikowi politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego.

Po odbytych wyborze wyborców we wszystkich gminach wiejskich okręgu wyborczego, gdy lista wyborców jest zupełną, naczelnik politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego wystawi wyborcom karty legitymacyjne, zawierające liczbę bieżącą listy wyborczej (§. 33.), nazwisko i miejsce zamieszkania wyborcy, dalej miejsce, dzień i godzinę wyboru posła na Sejm krajowy i doręczy je wszystkim wyborcom w swym powiecie zamieszkałym. Doręczenia zaś kart legitymacyjnych wyborcom w innym powiecie zamieszkałym nastąpi za pośrednictwem właściwej politycznej władzy powiatowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 32 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Naczelnik politycznej władzy powiatowej miejsca wyborczego, powinien listy wybranych i według §. 14 do wyboru uprawnionych wyborców zestawieć w jedną główną listę wyborców okręgu wyborczego i przygotować w dwóch egzemplarzach do aktu wyborczego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 33 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp projektu ustawy,

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim, zmieniająca niektóre postanowienia krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 Nr. 20 Dz. u. p. dodatek II a) względnie ustawę z dnia 17. grudnia 1884. Nr. 1. Dz. ust. kraj. ex 1885.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp projektu ustawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek konstatuje ten sam stosunek głosów.

Izba uchwała na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała w trzeciem czytaniu cały projekt ustawy, bez czytania.

Marszałek konstatuje, że za ustawą w trzeciem czytaniu głosowało 103 posłów.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, o petycjach Teodora Kalba, Marcina Posuchowskiego i innych, o podwyższenie płacy emerytalnej i wliczenie lat służby.

Sprawozdawca p. Rayski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

I. Nad petycjami Teodora Kalba L. 124, Marcina Posuchowskiego L. 130 i Tomasza Czajkowskiego L. 190, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

II. Petycje: Bazylego Bułki L. 187, Izydora Józefa Damma L. 189 i Franciszka Bosaka L. 188, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i ewentualnego przedstawienia wniosków.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach Niementowskiej Emilii i innych wdów po nauczycielach ludowych o podwyższenie pensji wdowiej lub zapomogi.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

I. Petycję Emilii Niementowskiej l. 133, Anieli Tychowskiej l. 197, Maryi Buraczkowej l. 198, Amalii Kowalskiej l. 288 i Klementyny Picykowej l. 351 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, możliwego uwzględnienia w porozumieniu z c.k. Radą szkolną krajową i przedłożenia Sejmowi odpowiednich wniosków.

II. Nad petycjami Karoliny Pietraszkiewiczowej l. 321, Stefanii Skwirzyńskiej l. 355 i Bronisławy Matyskowej l. 519, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Borkach Nizińskich powiatu Mieleckiego, o niżenie prestacyi szkolnej na nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Borki Nizińskie odstępuje się Wydziałowi Krajowemu do szczegółowego zbadania wraz z Radą szkolną krajową i postawienia odpowiednich możliwie uwzględniających wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Maszkienice powiatu Brzeskiego o niżenie prestacyi szkolnej na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Maszkienice pod względem pewnego przeciążenia prestacyą szkolną odstępuje się Wydziałowi krajowemu do

zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i postawienia odpowiednich wniosków.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k :

Zważywszy, że utworzony przez Sejm drogowy fundusz pożyczkowy w sumie 300.000 zł. nie wystarcza ani w części do zaspokojenia tych potrzeb, które przy wzmagającym się ruchu budowlanym powiaty zgłosiły ;

zważywszy, że preliminowany kredyt w rubr. X. na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych okaże się już w bieżącym roku za szczupły w obec §. 28 nowej ustawy drogowej, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Fundusz pożyczkowy drogowy ma być w przeciągu lat dziesięciu podwyższony z 300.000 zł. na 500.000 zł. i w tym celu wstawia się do budżetu rubr. X. na r. 1898 kwotę 20.000 zł. jako pierwsza rata.

2. Fundusz bezzwrotny zasiłków rubr. X. poz. 168 b) powiększa się na rok 1898, o 50.000 zł.

Lwów dnia 19. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

Stanisław Jędrzejowicz.

Stadnicki, Michałowski, Zdzisław Skrzyński, Emil Torosiewicz, Urbański, Gorayski, Starzyński, Brunicki, Sala, Scipio, Gnoiński, Żardecki, L. Wiśniewski, J. Czartoryski, Dr. Olpiński, J. Bojko, Jabłoński, K. Czeż, Z. Tarnowski, S. Niezabitowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego

wie Lwowie.

Podpisani zapytują, kiedy Wysoki Rząd zechce się zastosować do uchwały Wysockiego Sejmu z r. 1897., by po myśli najwyższego postanowienia z dnia 4. czerwca 1869. tudzież całego Ministerstwa z d. 5. czerwca 1869. dz. ust. kraj. Nr. 24. wprowadził jak najrychlej w c. k. Urzędach kolejowych i c. k. Urzędach pocztowych i telegraficznych tudzież Żandarmery język polski jako urzędowy.

Lwów, 11. stycznia 1893.

Interpelujący:
Kramarczyk

W. Szwed, Potoczek, Warzecha, Data, Wójcik, Bojko, Krempa, Soleski, Średniawski, Milan, Styła, Klemensiewicz, Dr. Olpiński, Sozański.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a.

Z uwagi, że trzyletnia służba wojskowa jest zbyt uciążliwą, że dwuletnie ćwiczenie wystarczy do wyrobienia żołnierza, a oszczędzony przez to grosz ulży ciężarowi podatkowego.

Z uwagi, że to jest powszechnem pragnieniem ludności, które także i w innych Sejmach się odezwało.

Upraszamy WPana Komisarza rządowego, aby nam wyjaśnił, czy Rząd nie byłby skłonny przychylić się do tego.

Lwów, dnia 19. stycznia 1898.

Interpelujący;
Stanisław Potoczek

Data, Warzecha, G. Milan, Wójcik, Bojko, W. Szwed, F. Krempa, Styła, Hamorak, Średniawski, Niebyłowicz, Kulczycki, Kramarczyk, Soleski, Zajączkowski, Dr. Olpiński, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza Rządowego.

Różnego rodzaju bakcyle chorób dostają się do naszego kraju, przeważnie z poza jego granic. Jedną z takich chorób t. j. zarazę pyska i racie sprowadzają do nas handlarze mleka z Królestwa (przeważnie brudni chałatowcy). Biorę przykład z Krakowskiego, gdzie wszystkimi komorami celnymi wchodzi mleko z zagranicy do Krakowa bez żadnej przeszkody naszych władz. Mleko to nie jest poddane żadnej kontroli i swobodnie bywa pozbywane, co powoduje upadek naszych gospodarstw okolicznych.

W obec tego stanu rzeczy zapytujemy c. k. Rząd czy nie byłby gotów wydać rozporządzenia w tym duchu, aby mleko i wszelkie produkty spożywcze poddawane były ścisłej kontroli na granicy austriackiej jak również, aby nałożono większe opłaty od tych produktów.

Gdy to nastąpi, wówczas zapobiegnie się rozszerzaniu różnych zaraźliwych chorób i podniesie się dobrobyt naszego rolnictwa krajowego i sekatury włóścian ustana.

Lwów, dnia 19. stycznia 1898.

Interpelant:
Wójcik w. r.

Krempa, Nowakowski, G. Milan, Kramarczyk, Styła, Bojko, Data, Potoczek, Warzecha, W. Szwed, Niebyłowicz, Soleski, Zajączkowski, Hamcrak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę zakomunikuje p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a.

do J. W. Komisarza rządowego.

Aktem fundacyjnym z r. 1704., w którym zapisał śp. Stanisław Morsztyn, ówczesny wojewoda sandomierski kwotą 20.000 zł. z przeznaczeniem tem, ażeby odsetki służyły na utrzymanie 18-tu ubogich przy kościele parafialnym w Chorzelowie, powiecie Mieleskim.

Majątek fundacyjny według sprawozdania z r. 1876 składa się z kapitału włączonej kwocie 6.325 zł. 93 ct. i z domu w Chorzelowie wartości 350 zł.

Ponieważ interpelacja moja zeszłego roku podniesiona w Sejmie, skutku żadnego nie odniosła, a fundacja ta istnieje tylko na papierze, w rzeczywistości zaś nie wiadomo kto z niej ma pożytek i na jaki cel powyższe odsetki bywają obracane, które już od kilkadziesiąt lat giną w kieszeni bogatych, a biedacy ci zmuszeni chodzić (których jest, jak wszędzie zanadto dosyć) pomimo dobrodziejstwa pozostawionego przez śp. Stanisława Morsztyna od chałupy do chałupy, w parafii prosić o kawałek chleba. Ponieważ nadmienić należy, że obecnie za-

den biedak nie jest utrzymywany przy tym kościele, bo utrzymywaniem tych tam ubogich parafia się zajmuje i że wr. 1897. raczył dać ks. Aleksander Pers na biednych aż 13 zł. i dziwnem jest doprawdy, że dobrodziejstwa pochodzące z ofiarności człowieka miłującego lud biedny zanadto dosadnie w akcie zastrzeżonem zostało, już od dawna, a dotąd wychodzi na korzyść tych, którzy przywykli karmić się nawet dziadów krzywdą.

Zapytujemy Wysoki Rząd czy zechce wglądać w gospodarkę tej fundacji, przywołać ją do życia po myśli fundatora, a tych którzy korzystali przez tyle lat do zwrotu na rzecz ubogich przy kościele parafialnym w Chorzelowie do odpowiedzialności pociągnąć.

Interpelujący:
Fr. Krempa.

Wójcik, Styła, Bojko, Potoczok, Okuniewski, Nowakowski, Milan, Szwed, Data, Warzecha, Hamorak, Średniawski, Niebyłowiec, Kramarczyk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę zakomunikuje p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. stycznia 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 1 minut 55 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

9. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21 stycznia 1898 r.

Początek o godzinie 10-ciej minut 45. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przetrzeżenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 21 stycznia 1898 roku, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls.: 897 898, 899, 900, 901, 902, 903, 907, 977, 978, 979, 993.

Komisji budżetowej L. s.: 904, 908, 909, 915, 916, 917, 918, 919, 922, 923 931,

940, 942, 944, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 959, 960, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 969, 975, 980, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 996.

Komisji administracyjnej L. s. 905.

Komisji przemysłowej Ls.: 906, 958.

Komisji petycyjnej L. s.: 920, 930 968, 970, 971, 972, 992.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s.: 924, 925, 926, 927, 928, 929, 946, 976.

Komisji szkolnej L. s.: 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 941, 943, 945, 973, 982, 983, 994, 997, 998.

Komisji administracyjnej Ls.: 995.

Po odczytaniu petycji Ls.: 897. Wydziału powiatowego w Krakowie o rozciągnięcie przepisów §. 43 ustawy drogowej z 5 lipca 1897 także na gminy przedmiejskie powiatu Krakowskiego, przemawia p. Paszkowski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls.: 915 Wydziału powiatowego w Gródku o zapomogę dla ludności powiatu, dotkniętej nieurodzajem, przemawia p. Brunicki, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls.: 975, nauzcycieli z Bochni o dodatek drożyzniany,

przemawia p. Bernadzikowski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 976, gminy i obwody dworskie w Gnojniku, o regulacyę rzeki Uświcy, przemawia p. Bernadzikowski, popierając tę petycję.

P. Okuniewski przemawia, wnosząc do Marszałka interpelacyę, kiedy będą postawione na porządku dziennym sprawdzenia wyborów poselskich z powiatów Żydaczowskiego i Przemyskiego

Marszałek z zastrzeżeniem postanowień regulaminu co do wnoszenia interpelacyi odpowiada na to zapytanie.

P. Okuniewski prosi o głos.

Marszałek oświadcza, iż nad odpowiedzią Marszałka nie ma dyskusyi.

P. Okuniewski żąda głosu dla sprostowania faktu.

Marszałek oznajmia, iż dla sprostowania faktu udzieli głosu na końcu posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż złożony został wniosek naglący p. Żardeckiego, który odczytuje

Wniosek nagły:

Zważywszy, że w dniu 15. b. m. w gminia Żuklin powiatu łańcuckiego u 26 gospodarzy włościan zabudowania gospodarcze wraz z krescensyą padły ofiarą kłęski pożaru.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

W celu przyjscia z pomocą pogorzelncom gminy Żuklin, Sejm poleca komisji budżetowej, izby na jednym z najbliższych posiedzeń, przedstawiła Sejmowi do uchwały wniosek ustny, przyznający w stosunku do ogromu kłęski, odpowiednią kwotę z funduszu krajowego.

Lwów, dnia 21. stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Żardecki w. r.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Żardecki dla uzasadnienia nagłości wniosku.

Izba uchwała nagłość wniosku bez rozprawy.

Przemawia p. Żardecki dla uzasadnienia wniosku, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem rychłego przedłożenia ustnego sprawozdania.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

P. Stanisław Niezabitowski wnosi, aby przydzielone komisji budżetowej petycyę: Ls. 103 Towarzystwa rolniczego w Krakowie, o subwencyę na utworzenie targu chmielowego w Krakowie; Ls.: 557, Towarzystwa rolniczego w Krakowie o subwencyę dla ułatwienia włościanom zakupna buhajów, przekazano komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stanisława Jędrzejowicza w sprawie podwyższenia funduszu pożyczkowego i zasiłków bezzwrotnych na budowę dróg powiatowych i gminnych.

Przemawia poseł Stanisław Jędrzejowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej, o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy zmieniającej Art. I. i §§. 73. i 74. ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. ust. kraj.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca Art. I. tudzież §§. 73. i 74. ustawy krajowej z 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam jak następuje:

Art. A.

Postanowienie Art. I. oraz §§. 73. i 74. ustawy krajowej z dnia 4. kwietnia 1889, Nr. 31. dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają następujące miejscowości: Andrychów, Baranów, Barysz, Bełż, Biecz, Bircza, Błażowa, Bóbrka, Bohorodczany, Bolechów, Bołszowce, Borszczów, Brzesko, Brzostek, Brzozów, Budzanów, Bursztyn, Busk, Chorodów, Chorostków, Chrzanów, Chyrów, Cieszanów, Ciężkowice, Czortków, Dąbrowa, Delatyn, Dębica, Dobczyce, Dobromil, Dolina, Dubiecko, Dukla, Dynów, Gliniany, Głogów, Grybów, Grzymałów, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jagielnica, Janów (pow. Gródek), Jaryczów, nowy, Jaworów, Jazłowiec, Jezierzany, Jordanów, Kalwarya, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kańczuga, Kęty, Kolbuszowa, Komarno, Kopeczyńce, Kosów, Kozowa, Krakowice, Krystynopol, Kulików, Kutry, Leżajsk, Limanowa, Lisko, Lubaczów, Łańcut, Łopatyn, Łysiec, Maków, Mielec, Mielnica, Mikołajów (pow. Żydaczów), Mikulińco, Monasterzyska, Mościska, Mosty wielkie, Muszyna, Myślenice, Nadwórna, Niemirów, Niepołomice, Nisko, Niżniów, Niżankowice, Nowy Targ, Obertyn, Olesko, Oświęcim, Otynia, Peczeniżyn, Pilzno, Pistryń, Piwniczna, Podhajce, Podkamień (pow. Brody), Podwołoczyska, Pomorzany, Potok złoty, Przemyślany, Prze-

worsk, Radomyśl, (pow. Mielec), Radymno, Radziechów, Rawa Ruska, Rohatyn, Ropczyce, Rozdół, Rozwadów, Różniatów, Rudki Rudnik (pow. Nisko), Rymanów Sósów, Sądowa Wisznia, Sędziszów, Sieniawa, Skała, Skałat, Skawina, Skole, Sokołów (pow. Kolbuszowa), Sołotwina, Starasól, Stare miasto, Stary Sącz, Strusów, Strzyżów, Sucha, Szczakowa, Szczerzec, Tarnobrzeg, Tłumacz, Toporów, Tremboła, Tuchów, Turka, Tyczyn, Tyśmienica, Uhnów, Ulanów, Ustrzyki dolne, Wilamowice, Wiśnicz, nowy, Wojnicz, Zabłotów, Załósce, Zator, Zbaraż, Zborów, Żmigród, Żurawno, Żydaczów, Żywiec.

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy.

Zwierzchność gminna daje pozwolenie na budowę (konsens) i przestrzega, ażeby:

a) nie budowano bez uzyskania prawomocnego konsensu;

b) zachowano linię regulacyjną i poziom;

c) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy;

d) do wykonania budowy używano osób upoważnionych w myśl §. 21. i

e) używano tylko dobrego, trwałego materiału.

Przy spostrzeżeniu uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych wstrzymać dalszą budowę, w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, a w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można na ręce naczelnika gminy wnieść rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w §. 3. niniejszej ustawy.

Rekurs od zarządzenia, wstrzymującego budowę rozpoczętą, nie ma mocy odra-
czającej.

§. 74.

Rada gminna.

Rada gminna załatwia następujące sprawy:

a) zarządza sporządzenie ogólnego planu miejscowości; zatwierdza go i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnieniem przez Zwierzchność gminną;

b) zatwierdza plany budynków, przeznaczonych na cele gminy lub zakładów gminnych;

c) zatwierdza plany podziału znaczniejszych obszarów na parcele budowlane (§. 18).

d) uchwała plan regulacyjny przy odbudowaniu zniszczonych części miejscowości (§. 19).

e) oznacza części obszaru gminy, w których tylko materyał ogniotrwały do budowy użytym być może (§. 24);

f) w gminach, w których materyał ogniotrwały jest nader kosztowny lub ludność uboga, postanawia za zatwierdzeniem Rady powiatowej, że w następującym przeciągu lat 10, z wyjątkiem mieszkalnych domów piętrowych, wszystkie inne budynki na całym obszarze z muru pruskiego lub drzewa stawiane być mogą (§. 24 lit. c);

g) oznacza, przy których ulicach i placach publicznych budynki z materyału nieogniotrwałego mają być stawiane na fundamentach murowanych i na podmurowaniu 50 cm. wysokiem (§. 25);

h) uchwała w wypadkach przewidnianych §. 47 wyjątkowe i czasowe uwolnienie od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem;

i) wydaje obowiązujące przepisy o systemie kanalizacyi (§. 52);

k) oznacza okręg miejscowości, w którym tylko piętrowe domy stawiać wolno i daje wyjątkowe pozwolenia na stawianie domu parterowego w tym okręgu (§. 57);

l) oznacza materyał, jaki ma być użyty do ułożenia chodnika przed nowym budynkiem w pewnej ulicy lub części miejscowości (§. 59);

m) oznacza wysokość taksy dla znawców za oględziny nowo wybudowanych domów (§. 68).

Uchwały Rady gminnej w sprawach tu pod a), c), d), e), f), g), i), k) określonych, winne być w obrębie gminy ogłoszone. Od tych uchwał wolno stronom interesowanym wnieść na ręce naczelnika gminy recurs do Wydziału powiatowego w ciągu dni 30 od dnia ich ogłoszenia.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. A.

Postanowienia art. I. oraz §§. 73. i 74. ustawy krajowej z dnia 4. kwietnia 1889, Nr. 31 Dz. ust. kraj. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

Izba uchwała bez rozprawy Art. A. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają następujące miejscowości: Andrychów, Baranów, Barysz, Bełz, Biecz, Bircza, Błażowa, Bóbrka, Bohorodczany, Bolechów, Bołszowce, Borszczów, Brzesko, Brzostek, Brzozów, Budzanów, Bursztyn, Busk, Chodorów, Chorostków, Chrzanów, Chyrów, Cieszanów, Ciężkowice, Czortków, Dąbrowa, Delatyn, Dębica Dobczyce, Dobromi, Dolina, Dubiecko, Dukla, Dynów, Gliniany, Głógów, Grybów, Grzymałów, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jagielnica, Janów (pow. Gródek), Jaryczów, nowy, Jaworów, Jazłowiec, Jezierzany,

Jordanów, Kalwarya, Kałusz Kamionka strumiłowa, Kańczuga, Kęty, Kolbuszowa, Komarno, Kopeczyńce, Kossów, Kozowa, Krakowiec, Krystynopol, Kulików, Kutry, Leżajsk, Limanowa, Lisko, Lubaczów, Łańcut, Łopatyń, Łysiec, Maków, Mielec, Mielnica, Mikołajów, pow. Żydaczów), Mikulińce, Monasterzyska, Mościska, Mosty wielkie, Muszyna, Myślenice, Nadwórna, Niemirów, Niepołomice, Nisko, Niżniów, Niżankowice, Nowy Targ, Obertyn, Olesko, Oświęcim, Otyń, Peczeryżyn, Pilzno, Pistyń, Piwniczna, Podhajce, Podkamień, (pow. Brody), Podwoleczyska, Pomorzany, Potok złoty, Przemyślany, Przeworsk, Radomyśl (pow. Mielec), Radymno, Radziechów, Rawa ruska, Rohatyn, Ropczyce, Rozdół, Rozwadów, Roźniatów, Rudki, Rudnik (pow. Nisko), Rymanów, Sasów, Sądowa Wisznia, Sędziszów, Sieniawa, Skała, Skałat, Skawina, Skole, Sokołów (pow. Kolbuszowa, Sołotwina, Starasól, Stare miasto, Stary Sącz, Strusów, Strzyżów, Sucha, Szczakowa, Szczerzec, Tarnobrzeg, Tłumacz, Toporów, Tremboła, Tuchów, Turka, Tyczyn, Tyśmienica, Uhnów, Ulanów, Ustrzyki dolne, Wilańcowa, Wiśnicz nowy, Wojnicz, Zabłotów, Załósce, Zator, Zbaraż, Zborów, Żmigród, Żurawno, Żydaczów, Żywiec.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy.

Zwierzchność gminna daje pozwolenie na budowę (konsens) i przestrzega, ażeby:

a) nie budowano bez uzyskania prawnocennego konsensu;

b) zachowano linię regulacyjną i poziom;

c) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy;

d) do wykonania budowy używano osób upoważnionych w myśl §. 21. i

e) używano tylko dobrego, trwałego materiału.

Przy spostrzeżeniu uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a) b) i c) wymienionych wstrzymać dalszą budowę, w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, a w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej, można na ręce naczelnika gminy wnieść rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w §. 3. niniejszej ustawy.

Rekurs od zarządzenia, wstrzymującego budowę rozpoczętą, nie ma mocy odrażliwiającej.

Izba uchwała §. 73 bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 74.

Rada gminna.

Rada gminna załatwia następujące sprawy:

a) zarządza sporządzenie ogólnego planu miejscowości; zatwierdza go i czuwa nad jego peryodycznym uzupełnieniem przez Zwierzchność gminną;

b) zatwierdza plany budynków, przeznaczonych na cele gminy lub Zakładów gminnych;

c) zatwierdza plany podziału znacznie-szych obszarów na parcele budowlane (§. 18).

d) uchwała plan regulacyjny przy odbudowaniu zniszczonych części miejscowości (§. 19).

e) oznacza części obszaru gminy, w któ-

rych tylko materiały ogniotrwałe do budowy użytym być może (§. 24),

f) w gminach, w których materiały ogniotrwałe jest nader kosztowny lub ludność uboga, postanawia za zatwierdzeniem Rady powiatowej, że w następującym przeciągu lat 10, z wyjątkiem mieszkalnych domów piętrowych, wszystkie inne budynki na całym obszarze z muru pruskiego lub drzewa stawiane być mogą (§. 24 lit. c);

g) oznacza, przy których ulicach i placach publicznych budynki z materiału nieogniotrwałego mają być stawiane na fundamentach murowanych i na podmurowaniu 50 cm. wysokiem (§. 25);

h) uchwałą w wypadkach przewidzianych §. 47 wyjątkowe i czasowe uwolnienie od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materiałem;

i) wydaje obowiązujące przepisy o systemie kanalizacji (§. 52);

k) oznacza okręg miejscowości, w którym tylko piętrowe domy stawiać wolno i daje wyjątkowe pozwolenie na stawianie domu parterowego w tym okręgu (§. 57);

l) oznacza materiały, jaki ma być użyty do ułożenia chodnika przed nowym budynkiem w pewnej ulicy lub części miejscowości (§. 59);

m) oznacza wysokość taksy dla znawców za oględziny nowo wybudowanych domów (§. 68).

Uchwały Rady gminnej w sprawach tu pod a), c), d), e), f), g), i), k), określonych, winne być w obrębie gminy ogłoszone. Od tych uchwał wolno stronom interesowanym wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w ciągu dni 30 od dnia ich ogłoszenia.

Izba uchwała §. 74. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. B.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała art. B. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, zmieniająca Art. I. tudzież §§. 73. i 74. ustawy krajowej z 4. kwietnia 1889, Nr. 31 Dz. ust. kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam jak następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej, o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia:

a) gmin i obszarów dworskich Hołosków, Mołodyłów, Neudorf, Skopówka i Strupków z okręgu Reprezentacji powiatowej w Nadwornie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu;

b) gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszylówka z okręgu Reprezentacji powiatowej w Zbarażu, do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skalacie.

Sprawozdawca p. Okuniewski, na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 5. października 1897, L. 50.019/97, zwraca się Wydziałowi krajowemu z tem

poleceniem, ażeby przed ułożeniem odnośnego projektu ustawy w przedmiocie przeniesienia:

a) gmin i obszarów dworskich Hołosków, Mołodyków, Neudorf, Skopówka i Strupków z okręgu Reprezentacji powiatowej w Nadwornie, do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu:

b) gmin i obszarów dworskich Bogdanówka i Korszyłówka z okręgu Reprezentacji powiatowej w Zbarażu, do okręgu Reprezentacji powiatowej w Skalacie, zasięgnął najpierw opinii odnośnych Reprezentacji powiatowych, gmin, tudzież obszarów dworskich i dopiero potem odnośny projekt ustawy Sejmowi przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej, w przedmiocie petycji Zwierzchności gminnej Rabka, powiatu Mysłenickiego, o wcielenie Zakładu kąpielowego w Rabce, do gminy Rabka.

Sprawozdawca p. Okuniewski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej w Rabce de praes 12. stycznia 1898, L. 453, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju.

Sprawozdawca p. Czecz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitońskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę założenia praktycznej szkoły mleczarstwa zbadał i zapewniwszy się o poparciu finansowem ze strony Rządu przedłożył Sejmowi swe wnioski na najbliższej sesji.

3) Sejm wstawia w rubrykę XV. budżetu wydatków:

a) na utrzymanie instruktora, płaca wraz z kosztami podróży 2.250 złr.

b) na utrzymanie drugiego inspektora adjunkta wraz z kosztami podróży 1.200 złr.

c) na urządzenie kursów mleczarskich i na środki demonstracyjne do nauki 1.000 złr.

d) na pomocnika instruktora mleczarstwa 300 złr.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad punktami 1, 2 i 3 tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje;

Sprawozdanie komisji drogowej w przedmiocie przyznania praw emerytury droźnikom dróg krajowych.

Sprawozdawca p. Urbański uwolniony na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitońskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Droźnikom w służbie przy drogach krajowych należy policzyć lata, przepędzone nieprzerwanie w służbie przy drogach krajowych, licząc od dnia złożenia przysięgi służbowej;

2) droźnicy po wysłużeniu nięmagannie dziesięciu lat, w razie nieudolności do dal-

szej służby z powodu kalectwa lub choroby mogą otrzymać dar z łaski;

3) po dłuższej niż 35 letniej służbie otrzymują dróżnicy przy drogach krajowych najwyżej po 8 złr. 10 ct. miesięcznie;

4. Wdowy po dróżnikach, którzy pozostawali przy drogach krajowych dłużej niż 35 lat, otrzymają jako zaopatrzenie najwyżej po 6 złr. 30 ct. miesięcznie;

5) sieroty po dróżnikach (w razie śmierci obojga rodziców, a mianowicie chłopcy do lat 14, dziewczęta do lat 12) otrzymują najwyżej 90 ct. miesięcznie, pod warunkiem, by wysokość datków sierocińskich dla wszystkich razem dzieci nie przewyższała połowy zaopatrzenia, które matka lub macocha pobierała, w nadzwyczajnych zaś wypadkach nie przewyższała $\frac{2}{3}$ zaopatrzenia matki;

6) dróżnikom dotychczas w służbie krajowej pozostającym, o ile od nich nie wymagano złożenia przysięgi służbowej przy objęciu obowiązków, policzony będzie czas służby od dnia jej rozpoczęcia, a gdyby ten dzień nie dał się oznaczyć, od daty dekretu nominacyjnego;

7) do zaopatrzenia powyżej oznaczonego, będą mieli prawo tylko tacy dróżnicy, którzy zadawalniająco pełnili swoje obowiązki przez cały czas służby.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji budżetowej o wniosku nagłym posła Starzyńskiego w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Derewnia.

Sprawozdawca p. Scipio zdaje sprawę ustnie w myśl uchwały sejmowej z dnia 14. stycznia 1898 i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Pogorzalcem w gminie Derewnia powiatu Żółkiew udziela się zapomogę 300 zł. z funduszków krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie dobudowania pawilonu przy powiatowym szpitalu powszechnym w Podhajcach.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznając potrzebę wybudowania nowego pawilonu przy szpitalu powszechnym w Podhajcach, udziela na ten cel w myśl §. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 r. (Nr. 47. Dz. ust. kraj.) z funduszków krajowych połowę kosztów tej budowy w maksymalnej kwocie 7.000 zł. w. a. pod warunkiem, że powiat dostarczy połowę, względnie resztę potrzebnej do budowy kwoty i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na cel powyższy pożyczki, spłacalnej w latach dziesięciu, w sposób amortyzacyjny, przez podniesienie taksy leczniczej dla szpitala w Podhajcach.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Reprezentacyi powiatowej Śniatyńskiej w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie pożyczek w kwocie 20.000 zł. i 250.000 zł.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Reprezentacji powiatu Śniatyńskiego w przedmiocie zezwolenia zaciągnięcia pożyczki 20.000 złr. na budowę szpitala powsz., oraz pożyczki 250.000 złr. dla powiatowej kasy oszczędności przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie petycji: Stefana Kawczyńskiego, nauczyciela w Hoziejowie, Karola Godzień, nauczyciela szkoły wydział. w Tarnowie, Jana Żmudy, nauczyciela szkoły 5 klasowej ludowej w Radomyślu, Włodzimierza Kaleczyńskiego, kierownika 3 klasowej szkoły w Turzy wielkiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją Stefana Kawczyńskiego nauczyciela w Hoziejowie, Karola Godzień, nauczyciela szkoły wydziałowej w Tarnowie, Jana Żmudy, nauczyciela szkoły 5 kl. w Radomyślu, Włodzimierza Kaleczyńskiego, kierownika 3 klasowej szkoły w Turzy wielkiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie petycji gminy Czudec, aby c. k. Rada szkolna krajowa zamianowała tamże powtórnie nauczycielem Tomasza Krzysia, który z Czudca przeniesiony został na inną posadę.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją gminy Czudec, w sprawie powtórnego mianowania nauczycielem tam-

że Tomasza Krzysia, który przeniesiony został na inną posadę przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej, o petycji gmin Ulicko serekiewicz i Ulicko zarębane, o niżenie prestacyi szkolnej na płacę nauczyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Ulicko serekiewicz jakoteż gminy Ulicko zarębane, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową sprawę powyższą zbadał i na najbliższej sesji postawił odpowiednie wnioski.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby Dra Alberta Zauderera, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Brzeżanach, o *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Drowi Albertowi Zaudererowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Brzeżanach *veniam aetatis*.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dra Jerzego Konkolniaka, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Stanisławowie o „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Dr. Jerzemu Konkolnikowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Stanisławowie „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dra Mirona-Jajusa, prowizorycznego sekundaryusza szpitala powszechnego w Sokalu o „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Dr. Mironowi Jajusowi, prowizorycznemu sekundaryuszowi szpitala powszechnego w Sokalu „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby Dra Józefa Eckharda, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Tarnopolu, o *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Drowi Józefowi Eckhardtowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Tarnopolu *veniam aetatis*.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby Zwierzchności gminnej w Skomielnej białej, o wyjednanie datku z funduszu religijnego, na utrzymanie księdza przy nowo utworzonym probostwie przy kościele Św. Sebastjana w Skomielnej białej.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynić odpowiednie kroki u Wysokiego

Rządu, by gmina Skomielna biała, mogła otrzymać 100 zł. rocznie z funduszu religijnego, na utrzymanie nowo utworzonego probostwa, przy kościele Św. Sebastjana w Skomielnej białej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Wydziału powiatowego w Śniatynie, o wyjednanie dla gminy Rożnów zezwolenia na pobór surowicy z sąsiedniej gminy Stary Kossów.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Wydziału Rady powiatowej w Śniatynie L. s. 622, o zezwolenie gminie Rożnów na pobór surowicy z sąsiedniej gminy Stary Kossów, odstępuje Sejm c. k. Rządowi, do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gmin Wielowś i Sielec, powiatu Tarnobrzskiego, w kwestyi zaprowadzenia wag decymalnych na targach.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gminę Wielowś i kilku innych gmin powiatu Tarnobrzskiego, o zaprowadzenie wag decymalnych na targach, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego załatwienia i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Wydziału powiatowego w Jaworowie,

w kwestyi przyspieszenia akcyi pomocniczej dla ludności wiejskiej powiatu Jaworowskiego, z powodu klęsk zeszłorocznego nieurodzaju.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Wydziału powiatowego w Jaworowie Ls. 805, w kwestyi przyspieszenia akcyi pomocniczej dla ludności wiejskiej, powiatu Jaworowskiego, z powodu klęsk zeszłorocznego nieurodzaju, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Wielowieś i kilku innych gmin powiatu Tarnobrzeskiego, w sprawie uwolnienia od opłat mytniczych podwodów używanych w celach religijnych.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Wielowieś i innych gmin powiatu Tarnobrzeskiego L. s. 637, w sprawie uwolnienia od opłat mytniczych podwodów używanych w celach religijnych, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji gminy Wielowieś i innych gmin powiatu Tarnobrzeskiego, o porobienie przekopów, w celu odprowadzenia wody z gruntów i pastwisk.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Wielowieś i kilku innych gmin powiatu Tarnobrzeskiego L. s. 639,

o porobienie przekopów w celu odprowadzenia wody z gruntów i pastwisk, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Zwierzchności gminnych Słotwina i Lipowa, powiatu Żywieckiego, w kwestyi nadużyć przy wydzierżawianiu prawa polowania.

Sprawozdawca p. Żardecki, odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Słotwina i Lipowa L. 470 odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej na skutek prośby Jakóba Głuscia i spółników z Dobczyc — wniesionej do Wysokiego Sejmu 12. Stycznia 1898. L. 495 o oddanie gruntów nad Rabką położonych.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad podaniem Jakóba Głuscia i spółników o oddanie spornych gruntów, do których Tomasz Kowalski i Kazimierz Stoch prawa sobie roszczą, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej na skutek prośby gmin powiatu Tarnobrzeskiego, wniesionej do Wysokiego Sejmu dnia 13. stycznia 1898. L. 638. w sprawie odsypisk.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby u Wysokiego Rządu wyjednał korzystne zastosowanie §. 47. ust. wodnej dla właścicieli do powstałych odsypisk przytykających gruntów, a mianowicie w tym kierunku, ażeby na żądanie właściciela przyległych gruntów powstałe odsypiska, zostały za stosownem wynagrodzeniem odsprzedawane, pod obowiązkiem, że te odsypiska i nadal aż do odmiennego orzeczenia władzy kompetentnej pod kulturę wiklin pozostać mają

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej na skutek prośby Zwierzchności gminnej w Rabce o utworzenie stałej publicznej apteki w Rabce.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wzywa się Wysoki ek. Rząd, ażeby jak najrychlej zaprowadził stałą aptekę w Rabce, któraby dotychczasową filię uczyniła zbędną i celem wprowadzenia tej nowej stałej apteki w Rabce, w jak najkrótszym czasie, bezzwłocznie wydał stosowne zarządzenie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej na skutek prośby ks. Ludwika Bikowskiego rz. kat. proboszcza, powiatu Jarosławskiego, wniesionej do Wysokiego Sejmu 11. stycznia 1898. L. 428. o jedno razowy datek 200 złr., na utrzymanie Sióstr Służebniczek Maryi.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę księdza Ludwika Bikowskiego proboszcza rz. kat. w Laszkach odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, ewentualnie do uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej wskutek prośby Zwierzchności gminnej w Kniażołuże z dnia 12 stycznia 1898, L. 454, w sprawie zakupna obszaru dworskiego, od c. k. Dyrekcji Domen i lasów we Lwowie.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w porozumieniu się z Bankiem krajowym, zaopiekował się powyższą sprawą zamierzonego kupna obszaru dworskiego w Kniażołuże, przez gminę Kniażołukę.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Na podstawie Najwyższego postanowienia z r. 1861. przy 5 krajowych rzekach większych zostały oznaczone ich części jako spławne, a mianowicie:

Wisła od Krakowa do Zawichosta,

Dunajec od mostu w Zgłobicach do ujścia do Wisły,

Wisłoka od Mielca do ujścia,

San od Przemyśla do ujścia,

Dniestr od Żurawna.

Następnie w roku 1884 uznano Wisłę za spławną do ujścia Przemyśla.

Oznaczenie zaś spławności 4 powyżej cytowanych rzek pozostało niezmienione.

Zważywszy, że oznaczenie części tych rzek jako spławne nie poprzedziły gruntowne badania pod względem hydrograficznym, ani ekonomicznym, ani handlowym, ale oznaczenie to nastąpiło na podstawie opisu tych rzek, dokonywanego w latach od 1775 do 1804;

zważywszy, że od tego czasu cały wiek upłynął, zmieniając stosunki ekonomiczne i handlowe kraju naszego;

zważywszy, że hydrograficzne badanie tych rzek zaprowadzone w roku 1895 i dopiero obecnie dają możliwość dokładniejszego obliczenia przeciętnego stanu wody;

Wysoki Sejm raczy uchwalić,

Wzywa się c. k. Rząd, aby zrewidował przestrzenie rzek, których części uznane zostały za spławne i przeprowadził nowy podział party na danych hydrograficznych na rzeczywistej ekonomicznej potrzebie

A mianowicie, aby uznał spławność

1. Dunajca od ujścia Krzemienicy pod Nowym-Sączem,
2. Wisłoki od ujścia Jasiołki pod Jasłem
3. Sanu od ujścia Boryczki pod Nozdrzem,
4. Dniestru od Dołobowa.

Lwów, dnia 21. stycznia 1898.

Wnioskodawca.
Rey

Stadnicki, Starzyński, Torosiewicz, Schnell, A. Skrzyński, Trzeciecki, Z. Skrzyński, Czaykowski, Pilat, Onyszkiewicz, Krzysztofowicz, Jabłoński, Knapiński, Sozański, Czarkowski-Golejewski, L. Wiśniewski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k :

Zważywszy, że prócz przytoczonych przez Wydział krajowy przyczyn, które wywierają na dochód i wartość gruntu wpływ bardzo ujemny, należy sąsiedztwo lasów;

Zważywszy, że ani dotychczasowe ustawy, ani przedłożone przez Wydział krajowy ustawy o komasacji gruntów i regulacji granic lasowych nie uwzględniają tego przedkładam

W n i o s e k

ustawy o regulacji dróg lasowych.

§. 1. Granice lasów dotykające gruntów obcych, i wywierające przez swoje położenie szkodliwy wpływ, szkodliwy na kulturę rolną, przez tak zwane głośzenie i t. d. należą na szerokość najmniej 50 metrów pod postanowienia ustawy komasacyjnej (§. 2. punkt 3).

§. 2. Jeżeli między właścicielem lasu, a właścicielem roli nie przyjdzie do kontraktu zamiany, wtedy właściciel lasu będzie obowiązany utworzyć na brzegu lasu smugę bezleśną (porębę) najmniej na 50 metrów szeroką. Parcela ta ma być notowana w katastrze jako poręba i nie może być samowolnie na las przemienioną.

§. 3. Jako komisya dla powyższych i innych spraw regulacji lasów, przewidzianych ustawą państwową z dnia 7. czerwca 1883 Dz. p. p. Nr. 93, ma urzędować komisya komasacyjna z przybraniem c. k. krajowego inspektora lasowego jako doradcy fachowego.

Lwów, dnia 21. Stycznia 1898.

Wnioskodawca
Stanisław Potoczek w. r.

Warzecha, W. Szwed, Okuniewski, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Data, Krempa, Bojko, Żardecki, Niebyłowiec, Styła, Wójcik, Hamorak, G. Milan, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Gmina jest podstawą ustroju państwowego, są mowy, że ta gmina nie spełnia wszystkiego jak potrzeba.

Raczej dziwić się należy, że ta gmina w takich warunkach zaniedbania i usunięcia się wszystkich żywiołów oświeconych spełnia swoje obowiązki — osobiście czuć się daje brak porządnego podręcznika dla gmin.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby się postarał o wydanie taniego, a praktycznego podręcznika dla gmin. Podręcznik ten miałby obejmować wszystkie sprawy życia powszechnego i publicznego w gminach wiejskich, a ma być ułożony tak, żeby co rok lub co lat kilka można wydawać dodatki uzupełniające.

We Lwowie, 21. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Data

Kramarczyk, Potoczek, Bojko, Styła, Okuniewski, Krempa, Żardecki, Niebyłowiec, W. Szwed, Dr. Bernadzikowski, G. Milan, Warzecha, Trzeciecki, Theodorowicz, Osuchowski, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego

Z załączonego tu zażalenia mieszkańców gminy Teliszówki z powiatu Krosno, oraz z drukowanego w Związku chłopskim zażalenia mieszkańca Polanki wielkiej w powiecie Bialskim i z wielu innych pisemnie

i ustnie przedstawionych mi zażaleń, wynika, że sąsiedztwo lasów wpływa nadzwyczaj szkodliwie na sąsiednie grunta i role.

Zanim ta sprawa zostanie uregulowana przez kamasaację i zaokrąglenie granic lasowych, mam zaszczyt zapytać J. W. Pana Komisarza rządowego, czyby Wysoki Rząd nie był skłonny do wydania odpowiedniego rozporządzenia, celem obniżenia podatków od gruntów na szkodliwe wpływy lasów wystawionych, polecając zarazem tę sprawę troskliwej opiece wysokiego rządu, zaco niechybnie czeka go uczucie wdzięczności ze strony ucisnionych.

Lwów, dni 21. stycznis 1898.

Interpelujący.

St. Potoczek w. r.

Okuniewski, Warzecha, Szwed, Kramarczyk Dr. Bernadzikowski, Data, Niebyłowiec, Krempa, Żardecki, Bojko, Styła, Wójcik, Hamorak, Milan, Średniawski.

Odpis do L. s. 1007/1898.

Szanowny Panie Potoczek jako Wydawca stronnictwa ludowego w Nowym Sączu. Podpisani właścianie w gminie Faliszówce powiatu Krosno podpisani dowiedzieliśmy się z gazet o ważnej przyczynie, tyczącej się właścicieli gruntów prowadzących i przytykających do lasów pańskich, przeto podpisani udajemy się do panów Posłów stronnictwa ludowego, ażeby raczyli postawić do Wys. Sejmu wnioski na naszą petycję, że przez las dworski ponosimy w naszych gruntach wielkie szkody. Ze zimowego pożytku prawie nie mamy i wiosenne zasiewy także nie dozwalają i wszystkie ziemiopłody zwichrowane i zniszczone, a podatki i wszystkie daniny z tych gruntów dosyć w wysokiej cenie musimy opłacać, przeto upraszamy Wielmożnego Pana o wniesienie naszego zażalenia do Wysokiego Sejmu, abyśmy z naszego zażalenia mogli doznać ulgi w podatkach gruntowych.

Faliszówka, dnia 11. stycznia 1898.

Michał Buczyński w. r. (9. podpisów).

Zwierzchność gmin. Faliszówka, stwierdza niniejsze zażalenie jako zgodne z prawdą i ze wszech miar przysługuje na uwolnienie od podatków.

Faliszówka, dnia 11. stycznia 1898.

Wojciech Wrona
wójt w. r. (L. S.)

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzielił p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Zważywszy, że tak zwane petyty koledy i t. d. nie mogą już być źródłem otrzymania dla organistów;

zważywszy, że płaca jaką pobierają od proboszczów bywa zwykle skromną, a przede wszystkim nie zabezpieczono ani starości ani losu rodziny;

zapytujemy Wysoki Rząd, czyby nie był skłonny użyć z funduszu religijnego pewnej kwoty na stosowne płace dla organistów?

Czyby nie uważał za stosowne przyspieszyć zabezpieczenia na starość i objąć tem ubezpieczeniem wszystkich organistów?

Czyby w ogóle nie był łaskaw zająć się dolą tego cichego, a użytecznego stanu?

Lwów, dnia 21. stycznia 1898.

Interpelujący:
Warzecha w. r.

Bojko, Kramarczyk, W. Szwed, Potoczek, Data, Żardecki, F. Krempa, Dr. Bernadzikowski, Styła, Niebyłowicz, G. Milan, Średniawski, Dr. Olpiński, Soleski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzielił p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Zważywszy, że główna czynność pisarska i nakład na pisarza gminnego pochodzi z poruczonego zakresu działania,

Podpisani zapytują: Jak stoi sprawa odszkodowania gmin za czynności poruczonego zakresu działania?

Interpelujący:
Data w. r.

Kramarczyk, Potoczek, Bojko, Styła, Trzeciński, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, Krempa, G. Milan, Okuniewski, Warzecha, Niebyłowicz, Theodorowicz, Osuchowski, W. Szwed, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzielił p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Już kilkakrotnie w tej wysokiej Izbie podnoszoną była sprawa zniżenia ceny soli bydłowej, a ostatecznie utworzono w powiatach składy, aby umożliwić właścicielom bydła nabycie tejże soli, jednakowoż i to ułatwienie nie doprowadziło do pożądanego celu, bo jak się to z wykazów konsumcyjnych pokazuje, sól ta w bardzo małej ilości bydłu dodawaną bywa — a to jedynie dla tego że cena tej soli jest za wysoką.

Że ludność rolnicza bardzo mała konsumuje soli bydłowej, posłużyć może na dowód ta okoliczność, że w powiecie żywieckim znajduje się 4134 koni, 39.083 krów i jałówek, 4360 owiec, 396 kóz, 8207 sztuk nierogacizny, razem przeto: 56.171 wszy-

stkiego bydła — a w ciągu ostatnich 3-eh miesięcy skonsumowano z żywieckich składów soli tylko 30 cetnarów soli bydłowej, a to jedynie z tego powodu, że rolnik przyniesiony różnymi ciężarami, nie ma na tyle dochodu, aby siebie wraz z rodzinami wyżywić, podatki i dodatki opłacać, sól kuchenną nie zawsze ma u siebie, a sól bydłową sprowadzają tylko obszary dworskie bo włościanin dla wysokiej ceny nie jest w stanie dla swego bydła kupować i płacić.

Zważywszy jednak że z powodu zeszłorocznych nadmiernych deszczów i klęsk elementarnych okazuje się brak zdrowej paszy bydlanej;

zważywszy, dalej, że w okolicach górskich są liche i jałowe pastwiska, a bydło bez dodania soli wygląda bardzo nędzne i niezaopatruje właściciela ani w połowę tej ilości mleka i mięsa jaką przy lepszej paszy i dodaniu soli wydać może;

Zważywszy na koniec, że w obecnym tak krytycznym czasie, w którym brak żywności i obsiewku na wiosnę zagraża ludności, a o zakupnie soli dla bydła, włościanin dla niedostatku ani nie pomyśli i stąd rolnictwo narażone będzie na znaczne straty, dla tego podpisani ośmielają się zapytać: czyli Wysoki ck. Rząd byłby łaskaw cenę soli bydłowej w tym kierunku zniżyć, aby po uregulowaniu stosunków sprzedaży, konsument niepłacił więcej jak 3 złr., za 50 kłgrm., tejże soli? — a następnie zapytują, a raczej proszą podpisani, aby Wysoki ck. Rząd, w roku 1898, udzielił bezpłatnie pewną ilość soli bydłowej dla okolic brakiem karmy bydła więcej dotkniętej.

Lwów, dnia 21. stycznia 1898

Interpelujący:
W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Wójcik, Potoczek, Nowakowski, Warzecha, G. Milan, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, Winniczuk, Krempa, Średniawski, Niebyłowiec, Dat., Dr. Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Komisarza Rządowego.

Na zeszłorocznej sesji sejmowej wniosłem do JWgo Reprezentanta wysokiego ck. Rządu interpelację. (której odpis mam pod ręką), czy i kiedy zerwane przez powódź w roku 1893, dwa mosty na drodze eraryalnej w śródmieściu Turki odbudowane zostaną.

Zadowolilem się następnie odpowiedzią JWgo Reprezentanta Wysokiego ck. Rządu, że mosty wzmiankowane w roku 1897 zbudowane będą. Dotychczas jednak nie zbudowano mostów normalnych, komunikacya odbywa się z niebezpieczeństwem życia dla przejezdnych.

Zachodzi uzasadniona po ostatnich wypadkach obawa, że mosty prowizoryczne licho skonstruowane za pierwszym wezbraniem rzek, szczególnie przy ruszeniu lodów Stryja przez cofnięcie się wody z tegoż do Jabłonki i wpadającego do tejże Litmierza w śródmieściu Turki niechybnie runąć muszą i komunikacya w mieście kompletnie zerwaną zostanie.

Interpeluję przeto ponownie JWgo Reprezentanta Wysokiego ck. Rządu, czy i kiedy omówione dwa mosty na drodze eraryalnej w środku miasta powiatowego Turka w sposób normalny zbudowane zostaną?

Lwów, dnia 21. stycznia 1898.

Interpelujący:
Osuchowski w. r.

Bieleński, Kramarczyk, W. Niezabitowski, Theodorowicz, Niebyłowiec, Data, Sala, Vivien, Trzeciecki, Kostheim, Żardecki, Sozański, Krzysztofowicz, Kraiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wgo Pana c. k. Komisarza rządowego.

Zamknięcie targów i jarmarków w mieście powiatowem Turka od przeszło 8 miesięcy z powodu zarazy bydłowej, pyskowej i racicowej w powiecie, spowodowało ruinę dla naszych włościan. Dla braku innych płodów rolnych z powodu powszechnego nieurodzaju i klęsk elementarnych w powiecie w ostatnich kilku latach, daje chów bydła wypasanego po pastwiskach górskich i na połoninach włościanom naszym jedyny dochód dla pokrycia wydatków na wyżywienie, odzienie — i na zakupno ziarna na zasiew.

Zakazem odbywania targów i jarmarków w Turce odjętem zostało i to ostatnie źródło dochodu, a nadto właściciele bydła narażeni są trzymając je w stajniach czas dłuższy — zakupować dlań paszę, a przy braku pieniędzy na ten cel — popada włościanin w ręce lichwiarskie, lub też z bolem serca patrzeć musi jak w stajni przy gołych żłobach i pustych drabinach jego bydło marnieje, a uawet z głodu ginie. Wedle zasiągniętych wiadomości nie istnieje w całym turczańskim powiecie ani w jednej miejscowości zaraza bydłowa pyskowa i racicowa.

Z powodu nieuzasadnionego zamknięcia w powiecie obrotu handlowego na bydło, udał się Wydział powiatowy do c. k. Starosty w Turce odezwą z dnia 6. grudnia 1897. l. 1549 o spowodowanie otwarcia jarmarków i targów w Turce.

C. k. Starosta odezwą z dnia 6. grudnia 1897. l. 279/pr, oznajmił Wydziałowi powiatowemu, iż relacją z dnia 5. grudnia 1897. l. 12 698 postawił do c. k. Namiestnictwa wniosek na otwarcie targów i jarmarków w Turce na zwierzęta racicowe.

Późniejszym komunikatem ogłoszenia z dnia 7. stycznia 1898. l. 243. zawiadomiło c. k. Starostwo Wydział powiatowy o zezwoleniu na odbywanie targów i jarmarków

na zwierzęta racicowe w Turce — wyłączając jednak z wolnego obrotu handlowego 8 gmin powiatu sądowego Turczańskiego a 37 gmin czyli cały powiat sądowy Boryński, — wolnych zatem od zarazy bydłowej uznano tylko 29 gmin, — dlatego jarmark roczny 11. i 12. stycznia 1898. spełzył na niczem dla braku bydła pomimo znacznego popytu kupców — nawet z dalekich okolic i zagranicy.

Doznali więc włościanie nowego zawodu bez wszelkiej nadziei lepszej przyszłości, pozostawieni bez ratunku na pastwę losu. Wobec tego, że zaraza bydłowa w całym powiecie wygasła, a pomimo to 45 gmin powiatu zostało wyłączonych z obrotu handlowego, — zapytuję W Pana Komisarza Rządowego, czy Wysoki Rząd ma wiadomość o wygasłej zarazie bydłowej w powiecie Turczańskim, tudzież czy i kiedy będzie ten powiat całkowicie dla ruchu handlowego na bydło racicowe otwarty?

Interpelujący:
Osuchowski w. r.

Trzeciecki, Sala, J. Vivien, Kosthein, Krzysztofowicz, Niebyłowiec, Bielański, Kraiński, W. Niezabitowski, Theodorowicz, Sozański, Kramarczyk, Data, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że sieć szpitali w kraju naszym nie jest tak rozłożoną, aby z takich wszystkich mieszkańców w równej mierze korzystać mogli,

zważywszy, że w ostatnim czasie powiększono parę szpitali, a gromadzenie większej ilości chorych w jednym zakładzie jest przeciwne zasadom higieny,

zważywszy, że małe szpitaliki okazały się w innych krajach monarchii, a szcze-

gólnie za granicą rzeczą bardzo praktyczną i korzystną, a przy odpowiedniej administracji tanią, zaś zakładanie ich nie wymaga znacznych sum,

zważywszy, że w kierunku zakładania małych szpitali obudził się nie tylko znaczny ruch, ale nawet ofiarność,

zważywszy wreszcie, że instytucya lekarzy okręgowych tylko wtedy okaże się skuteczną, jeżeli ci przy drobnych szpitalach będą zajęci, podpisani wnoszą;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy roztrząsaniu projektów zakładania nowych szpitali zamiast większych, popierał zakładanie szpitali mniejszych, a za to gęściej po całym kraju rozsianych zwłaszcza w okolicach pozbawionych szpitali.

Lwów dnia 21. stycznia 1898.

Wnioskodawca :
Dr. Jakliński.

- Albin Rayski, Dr. Jabłoński, T. Merunowicz, d'Abancourt, Sozański, L. Wiśniewski, Jan Trzeciecki, Kozłowski, Siemigowski, Brunicki, Rudrof, Korytowski, W. Dzeduszycki, Horodyski, Vivien, Szeliski, Cieński, Gołuchowski,

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Przemawia p. Okuniewski dla formalnego sprostowania w kwestyi regulaminowej.

Marszałek daje wyjaśnienie w kwestyi interpretacyi regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 24. stycznia 1897 roku, godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 12. minut 20, po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

10. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. stycznia 1898, które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls: 1012, 1013, 1112,

Komisji budżetowej Ls. 1014, 1015, 1016, 1017, 1025, 1026, 1027, 1044. 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054,

1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1085, 1086, 1087, 1088, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1097, 1102, 1103, 1108, 1109, 1114.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls: 1018, 1019, 1020, 1021, 1076, 1089, 1090, 1113,

Komisji petycyjnej Ls: 1022, 1023, 1024.

Komisji szkolnej Ls: 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1041, 1042, 1043, 1045, 1046, 1096, 1099.

Komisji przemysłowej Ls: 1077.
Komisji gminnej Ls: 1098.

Komisji petycyjnej: 1100, 1101.

Po odczytaniu petycji Ls. 1114 gminy Ruszczy o przyjęcie na fundusz krajowy 342 złr. kosztów utrzymania ubożego Ludwika Majki, których zapłacenie m. Podgórze nałożono prawomocnie na gminę Ruszczy, — przemawia p. Wójcik, popierając tę petycję.

P. Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye wniesione przez 1) Kramarczyka

i tow. w sprawie zbierania składek; 2) Krem-
py i tow. w sprawie fundacyi hr. Mor-
sztina dla ubogich gm. Chorostkowa.; 3)
Bojko i tow. w przedmiocie rozpisania uzu-
pełniających wyborów do Rady powiatowej
Ropezyckiej.

P. Sala wnosi, aby petycyę Ls. 771
Eleonory Rondwald, wdowy po kondu-
ktorze dróg kraj. o zaopatrzenie lub jedno-
razowy zasiłek, przydzielono komisji dro-
gowej, przekazano komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-
prawy.

P. Jordan wnosi, aby petycyę Ls. 290
Maryi Zragowskiej, wdowy po lekarzu okrę-
gowym w Szczurowicach o zapomogę na
kształcenie dzieci, oraz Ls. 291 Jana Po-
powicza, zarobnika w Zbarażu o zapomogę,
— przydzielone komisji sanitarnej, prze-
kazać komisji petycyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek.

P. Klemensiewicz wnosi, aby petycyę
Ls. 971 dra Józefa Kadyego o przyznanie
mu lat służby, przydzieloną komisji pety-
cyjnej, przekazać komisji sanitarnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek.

P. Klemensiewicz wnosi, aby petycyę
Ls. 834, Bazaru Kółka rolniczego w Czer-
nichowie o darowanie maszyn mleczarskich,
przydzieloną komisji petycyjnej, przekazano
komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek.

Izba przystępuje do porządku dzien-
nego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-
działu krajowego w przedmiocie zniżenia
lat służby nauczycieli ludowych.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwol-
niony od czytania sprawozdania, wnosi prze-
kazanie tego przedmiotu komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wnio-
sek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-
działu krajowego w przedmiocie zezwole-
nia gminie Liszna, pow. Sanockiego, na
pobór w r. 1898 dodatku gminnego do po-
datków bezpośrednich w wysokości 227%.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwol-
niony na wniosek sekretarza p. Stan. Nie-
zabitowskiego od czytania sprawozdania
Wydziału krajowego, odczytuje następujący
wniosek:

Gminie Liszna w powiecie Sanockim
zezwala się pobierać w roku 1898 dwieście
dwadzieścia siedm procentowy (227%) do-
datek gminny do podatków bezpośrednich
na pokrycie potrzeb gminnych.

Izba uchwała powyższy wniosek bez
rozprawy. Na wniosek sprawozdawcy uchwa-
ła Izba przystąpić do drugiego czytania po-
wyższej uchwały bez czytania, a w oddziel-
nym głosowaniu przyjmuje tę uchwałę w dru-
giem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek spra-
wozdawcy przystąpić do trzeciego czytania
tej uchwały bez czytania, uchwała Izba
powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez
czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-
działu krajowego w przedmiocie zezwolenia
m. Białej na pobór 115% dodatków do po-
datków bezpośrednich na pokrycie niedo-
boru budżetowego na rok 1898.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwol-
niony na wniosek sekretarza p. Stan. Nie-
zabitowskiego od czytania sprawozdania
Wydziału krajowego, odczytuje następujący
wniosek:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie m. Białej prawa na
pobór 115% dodatku do podatków bezpo-
średnich.

Na pokrycie niedoboru budżetowego
roku 1898 przyzwala się gminie Białej po-

bierać w roku 1898 115% dodatków do podatków bezpośrednich.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższej uchwały bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje tę uchwałę w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwała Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Sądowa Wisznia na pobór opłaty gminnej od piwa.

Sprawozdawca p. Romanowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Sądowa Wisznia powiatu Mościskiego na pobór opłaty gminnej od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam.

Art. I.

Gminie miasteczka Sądowa Wisznia w powiecie Mościskim zezwala się pobierać w latach 1898, 1899, 1900, 1901 i 1902 opłatę gminną od piwa w wysokości po 1 złr. 20 ct. a. w. od hektolitra.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy piwo dla konsumcyi miejscowej wyrabiają, lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Sądowa Wisznia.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy; nie można obciążać nią produkcyi ani obrotu handlowego.

V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd² w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu w trzecim czytaniu cały projekt powyższej ustawy bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Reya o rewizję oznaczenia splawności rzek Dunajca, Wisłoki, Sanu i Dniestru.

Przemawia p. Rey uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Daty o wydanie taniego, praktycznego podręcznika dla urzędów gminnych.

Przemawia p. Data, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Potoczka w przedmiocie regulacji granic lasowych.

Przemawia p. Potoczek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji komasacyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Jaklińskiego o zakładaniu w kraju szpitali mniejszych.

Przemawia p. Jakliński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji sanitarnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1896 i o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1898.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza od p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje pierwszy wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galicyjskiego funduszu propinacyjnego z czynności za rok 1896 przyjmuje Sejm do wiadomości — wyrażając Dyrekcji uznanie.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Styła i wnosi następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca c. k. Dyrekcji propinacyjnej ściśle stosowanie się do §. 24 ustawy z dnia 22 kwietnia 1889, a mianowicie: wydzierżawienie przez licytację poszczególnych propinacji pojedynczo, a nie wielkimi okręgami, które są przystępne tylko bogatym spekulantom.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, iż nad wnioskiem p. Styły, który jest dodatkiem do wniosków komisji, zarządzi głosowanie po przyjęciu wniosków komisji.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galicyjskiego funduszu propinacyjnego z czynności za rok 1896 przyjmuje Sejm do wiadomości — wyrażając dyrekcji uznanie.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Sprawozdawca czyta:

Zamknięcie rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1896, przyjmuje Sejm do wiadomości i rachunki te zatwierdza.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galicyjskiego funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1898.

D o c h o d y.

Pozycya 1. Czynyse propinacyjne	3,785,500 zł.
Pozycya 2. Opłaty od szynkarzy	190,000 „
Pozycya 3. Opłaty od zakładania gorzelnii	—

Pozycya 4. Grzywny	3.100 „
Pozycya 5. Dochody ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów	20 „
Pozycya 6. Odsetki zwłoki	10.000 „
Pozycya 7. Subwencya rządowa	891.129 „
Pozycya 8. Odsetki z lokacyi	10.000 „
Pozycya 9. Rozmaite	1.000 „
Razem	<u>4,890.249 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy powyższe dochody galicyjskiego funduszu propinacyjnego ogólnego w sumie 4,890.249 zł. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Pozycya 1. Wypłata wylosowanych obligacyj	1,916 150 zł.
Pozycya 2. Wypłata kuponów	1,953.848 „
Pozycya 3. Prowizye bankowe	3.200 „
Pozycya 4. Należytości stemplowe	2.790 „
Pozycya 5. Podatek rentowy	195.385 „
Pozycya 6. Podatek zarobkowy	118.802 „
Razem	<u>4,190.175 zł.</u>

Nadwyżka dochodów 700.074 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki w kwocie 4,190.175 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1898.

D o c h o d y.

Pozycya 1. Odsetki	88.587 „
------------------------------	----------

Izba uchwała bez rozprawy budżet fund. prop. zasobowego na rok 1898 w dochodach w kwocie 88.587 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1898.

D o c h o d y.

Pozycya 1. Odsetki	259.986 zł.
------------------------------	-------------

Izba uchwała bez rozprawy dochody galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1898 w kwocie 259.986 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Pozycya 1. Płace urzędników	27.903 zł
Pozycya 2. Płace sług	1.139 „
Pozycya 3. Adjuta	800 „
Pozycya 4. Dyurna	14.593 „
Pozycya 5. Ryczałt do Skarbu państwa za koszt utrzymania kasy	10.000 „
Pozycya 6. Czysze najmu	2.500 „
Pozycya 7. Koszta administracyi powiatowej	27.000 „
Pozycya 8. Dyety i koszta podróży członków Dyrekcji	1.000 „
Pozycya 9. Potrzeby kancelaryjne	3.000 „
Pozycya 10. Koszta zarządu	1.000 „
Pozycya 11. Koszta sądowe	600 „
Pozycya 12. Remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane	10.000 „
Razem	<u>99.535 zł.</u>

Nadwyżka dochodów 160.451 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki w kwocie 99.535 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Styły, postawionym w rozprawie ogólnej i odczytuje ten wniosek.

Izba popiera wniosek p. Styły.

Przemawia p. Styła i modyfikuje swój pierwotny wniosek w następujący sposób:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez swego delegata, przestrzegał przepisu §. 24 ustawy z dnia 22. kwietnia 1889, co do wydzierżawiania prawa propinacyi.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Styły.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego, o sprawozdaniu Wydziału krajowego, z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

Sprawozdawca p. Schnell, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by potrzebę zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 20. lipca 1892 zbadał i przedłożył odnośne wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1898 do wysokości 4.000 zł. na pokrycie kosztów komisji licencjonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892 i wstawia tę kwotę do rubryki XV. budżetu krajowego na rok 1898.

4. Sejm wstawia do rubryk XV. następujący wydatek.

Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego dla c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, drugiego dla c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego 4.000 zł.

Sprawozdaniem niniejszem petycja L. 262 została załatwioną.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Wiktor i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę szczepienia bydła tuberkuliną, ze względu na jej doniosłość w kierunku podniesienia hodowli zbadał i odnośne wnioski Sejmowi na najbliższej sesji przedłożył.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w obec istniejącej lichwy bydłem w kraju naszym, zbadał dokładnie tę sprawę, a rezultaty swych badań przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji z odpowiednimi wnioskami.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Przemawia p. Wiktor.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca Schnell.

Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wniosek komisji bez rozprawy, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek p. Wiktora, postawiony przy rozprawie szczegółowej.

Izba popiera ten wniosek.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem.

Przemawia p. Czecz.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Schnell zrzeka się głosu.

Izba uchwała rezolucję wniesioną przez p. Wiktora.

Marszałek odczytuje dodatkową rezolucję, postawioną w rozprawie ogólnej przez p. Wachnianina.

Izba popiera rezolucję p. Wachnianina.

W rozprawie nad tą rezolucją nikt głosu nie żąda.

Sprzozdawca p. Schnell zrzeka się głosu.

Izba uchwała rezolucję wniesioną przez p. Wachnianina.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego, odnoszącem się do czynności wędrownych nauczycieli gospodarstwa wiejskiego w r. 1897.

Sprawozdawca p. Kraiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego, o czynnościach krajowych wędrownych nauczycieli za rok 1897 do zatwierdzającej wiadomości.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą rezolucję :

Nauczyciele wędrowni mają uzupełnić swoje wiadomości praktyczną i teoretyczną wiedzą znajomości produkcji mleka i jego przeróbki za pomocą centryfugi i przy wykładach przeważnie działać na włóścian do zakładania jak najwięcej spółek, w celu podniesienia mleczarstwa krajowego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kraiński.

Izba popiera wniosek p. Kramarczyka.

Izba uchwała wniosek komisji, następnie uchwała Izba dodatkową rezolucję p. Kramarczyka.

Następuje :

Sprawozdanie komisji podatkowej w przedmiocie wyboru przez Sejm 10 członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla ogólnego podatku zarobkowego, jakoteż

12 członków i tyluż zastępców do komisji rekursowej w sprawach podatku dochodowego osobistego.

Sprawozdawca p. Weigel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1. Wybór 10 Członków i tyluż zastępców dla komisji krajowej podatku zarobkowego, tudzież 12-tu Członków i tyluż zastępców dla komisji rekursowej podatku dochodowego osobistego dokonana się kurjami po 2 Członków i 2 zastępców z każdej kuryi, zaś resztującą liczbę Członków i tyluż zastępców wybierze się z całego Sejmu.

2. Wzywa się Wydział krajowy do rychłej propozycyi osób w ten sposób wybrać się mających, w myśl ustępu trzeciego §. 19. ustawy państwowej z dnia 25. października 1896 roku L. 220 Dz. u. p. wymagane kwalifikacje posiadających.

W rozprawie ogólnej i szczegółowej nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Bernadzikowskiego w sprawie zniesienia myt na drogach krajowych i powiatowych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Nad wnioskiem posła Dra Bernadzikowskiego o zniesienie myt na drogach krajowych i powiatowych w naszym kraju, przechodzi się do porządku dziennego.

Sprawozdaniem niniejszem uważa się za załatwioną petycję Reprezentacyi powiatu Cieszanowskiego Ls. 488.

Przemawia p. Bernadzikowski i stawia zamiast wniosku następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesję Sejmową przygotował odpowiedni materiał, dotyczący myt krajowych i powiatowych i zastanowił się, czy by nie było wskazaniem zniesienie przynajmniej tych myt, które przynoszą stosunkowo mały dochód a stanowią tylko ogniska wyzysku i demoralizacji ludu wiejskiego.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Niebyłowiec.

Przemawia p. Średniawski:

Na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Wiśniewski.

Marszałek odczytuje wniosek p. Bernadzikowskiego i zarządza głosowanie nad nim.

Izba odrzuca wniosek p. Bernadzikowskiego.

Izba uchwala następnie wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gmin i obszarów dworskich Woronia-ki, Szpikłosy, Remizowce, Uhorce, Koropiec, Żuków, Kropiwno i Wicyń o budowę drogi krajowej ze Złoczowa do Dunajowa.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją gmin i obszarów dworskich Woronia-ki, Szpikłosy, Remizowce, Uhorce, Koropiec, Żuków, Kropiwna i Wicyń przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia p. Jaworski i wnosi zamiast wniosku komisji następującą rezolucję:

Petycję gmin i obszarów dworskich Woronia-ki, Szpikłosy, Remizowce, Uhorce, Koropiec, Żuków Kropiwna i Wicyń o ile się ona w ogóle tyczy polepszenia komunikacji w tych okolicach, udziela Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Złoczowie do możliwego uwzględnienia.

Izba popiera wniosek p. Jaworskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca Wiśniewski.

Marszałek odczytuje wniosek p. Jaworskiego i podaje ten wniosek do głosowania.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Jaworskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Józefy Hlawaty, wdowy po konduktorze dróg krajowych o zapomogę i podwyższenie datku na utrzymanie dzieci.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Józefy Hlawaty przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Teodora Barkowa, emerytowanego konduktora dróg krajowych o dodatkowe policzenie lat służby.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Teodora Barkowa odstępuje się Wydziałowi krajowemu, celem ponownego zbadania i załatwienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w południowo-wschodniej części kraju na przestrzeni od Tarnopola ku południowej granicy, nie ma ani jednej szkoły średniej a w zachodniej części kraju jest szkół realnych zbyt mało, podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem krakowskim, wzywa c. k. Rząd, ażeby już w roku 1898 utworzył w Czortkowie, zaś w najbliższych latach w Krośnie szkoły realne siedmioklasowe z językiem wykładowym polskim.

We Lwowie dnia 19. Stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Gołuchowski. — Rudrof

Stan. Jędrzejowicz, W. Dzieduszycki, Dr. Jakliński, Piniński, Jabłoński, Brunicki, Jordan, Theodorowicz, Vivien, Torosiewicz, Gorayski, Urbański, Trzeciecki, Gniewosz, Tyszkowski, Karol Dzieduszycki, Czaykowski, Abrahamowicz, Horodyski, St. Niezabitowski, Borkowski, Z. Skrzyński, Dr. Czaykowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Przeszłej jesieni 9. gmin powiatu Buczackiego doznając wielkich szkód na swych polach i ogrodach od dzików, wniosło do

c. k. Namiestnictwa zażalenie z prośbą celem uzyskania odpowiednich zarządzeń tępienia w ich okolicy nadmiar rozmnożonych dzików. Wobec tego, że te gminy dotychczas nie otrzymały żadnej odpowiedzi, oraz o ile mi wiadomo, nie w kierunku ich prośby nie zarządzono, zapytuję się przeto Jaśnie Wieimożnego Pana Komisarza rządowego co Wys. c. k. Namiestnictwo w powyższej sprawie uczyniło lub zarządzić raczy?

Lwów, dnia 24. stycznia 1898.

Interpelujący;
Cielecki w. r.

Mikołaj Torosiewicz, Schneli, Osuchowski, Bielański, Sala, Gnoiński, Cieński, Sozański, Kramarczyk, Data, Zagórski, Szwed, Warzecha, Żardecki, Horodyski, Klemens Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

I n t e r p e l a c y a

Do Wysokiego Wydziału krajowego!

Wedle sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowy wodnych, zarządził Wydział krajowy w sprawie uregulowania lewego brzegu Wisły między Krakowem, a granicą państwa, zdjęcia okręgu konkurencyjnego celem zestawienia katastru i uzyskania podstawy do zawiązania spółki wodnej.

Gdy sprawa uregulowania lewego brzegu Wisły jest dla mieszkańców nawiedzanych powodzią, gmin powiatu krakowskiego rzeczą niesłychanej wagi, a niebezpieczeństwo w miarę postępu robót regulacyjnych po prawym brzegu Wisły jest coraz groźniejszym, przeto podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, w jakim stadium sprawa ta obecnie się znajduje i czy odnośne prace z pospiechem jakiego sprawa wymaga, są prowadzone.

Lwów dnia 24. stycznia 1898.

Interpelujący
Wójcik w. r.

Kramarczyk, Data, W. Szwed, Dr. Bernadzikowski, Dr. Olpiński, Krempa, G. Milan, Średniawski, Klemensiewicz, Soleski, Bojko, Żardecki, Paszkowski, Styła, Cielecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy że Ministerstwo kolei rozporządzeniem z dnia 30. marca 1897 zarządziło sporządzenie projektu przygotowawczego dla linii kolejowej Sambor-Staremiasto-Użok granica kraju, a następnie zarządziło wygotowanie projektu przygotowawczego dla linii Staremiasto-Wołosate granica kraju, przez co zachodzi słuszną obawa że pierwotny projekt zaniechanym być może.

zważywszy, że linia Sambor-Staremiasto-Użok, odpowiadałaby nie tylko interesom powiatów, ale i interesom kraju, co Wysoki Sejm w uchwale swej z dnia 6. lutego 1896 roku zaznaczył,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy zamierzonym połączeniu, nową linią kolejową, Galicji z Węgrami, ze względu na ogólny interes kraju, zbudował linię kolejową Sambor-Staremiasto-Użok.

Lwów, dnia 24. Stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Osuchowski w. r.

Bielński, Kostheim, Sala, Barwiński, Niezabitowski, Cielecki, Krański, Dr. Olpiński, Wachnianin, J. Vivien, Kramarczyk, Borkowski, Warzecha, W. Szwed, Klemens Dzieduszycki, Karol Dzieduszycki, Weigel, Skalkowski, Sozański, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Karatnicki, Sawczak, Zajczkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego.

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

Gmina Wola Otałęzka, pomagała w swoim czasie przy budowie sypania wałów ochronnych nad Wisłą, w powiecie mieleckim, przyczem każdy właściciel obowiązany był częścią odrobić, częścią zapłacić za nasypanie objętości 11 sążni kubicznych od każdego przez się posiadanego morga ornego gruntu.

Właściciele ci byli włączeni również przy regulacji Starego Brnia i Wiszni z dopływami do spółki wodnej w Mielcu. Mieszkańcy tej gminy dotąd spłacają corocznie po 74 zł. 5 ct. i tym datkiem srodze są obciążeni. Gmina ta, nie tylko płaci na powyż wspomniane regulowanie rzek z dopływami, ale nadto zmuszona jest przez spółkę wodną w Dąbrowy, aby mieszkańcy konkurowali i do regulacji rzeki Nowego Brnia, Datki konkurencyjne opłaca w skutek tego gmina Wola Otałęzka, w sposób przymusowy, albowiem wszelkie zabiegi celem uwolnienia się od tego zresztą niesłusznego ciężaru, nie odniosły skutku, a rekursa wnoszone przeciw temu do kompetentnych władz, dotąd nie doczekały się ani załatwienia, ani odpowiedzi.

Gmina ta płaci dotąd już do trzech konkurencji, przyczem zaznaczyć należy, że tylko z dwóch może mieć pośredni pożytek, z trzeciej zaś konkurencji dotyczącej regulacji Starego Brnia czyli Brnika ciągnącego się od gminy Ziempińów, nie ma żadnego pożytku, albowiem w górnej jego części między Łysakowem, Łysakówkiem, Górkami i Wolą Otałęzką, aż do Ziempińowskiej granicy, nie ruszono łopata, aby wodzie odpowiedni kierunek wskazać. Roboty przygotowawcze „Brnika“ w swoim czasie rozpoczęto, ale przerwano. Gminy okoliczne opłacające konkurencyję, narażone są na podwójną szkodę; bo spłacają koszt konkurencyjne i bywają rok rocznie nawiedzane klęską powodzi, przez co tracąc

całoroczne mienie doprowadzane bywają do ruiny i nędzy głodowej.

Zważywszy, że gmina Wola Otałęzka wносиła kilkakrotnie prośby w swoim czasie, nie tylko o niesłuszne wciągnięcie takowej do spółki wodnej Nowego Brnia, powiatu Dąbrowskiego, ale także, aby roboty rzeczne około regulacji górnej części Brnika, czyli Starego Brnia z dopływami uzupełnione — na te prośby, rekursa i zażalenia — władze odnośne dotąd nie odpowiedziały.

Zapytujemy się tedy Wysokiego Wydziału krajowego, czy mu jest wiadomem, o rzeczywistym stanie regulacji tychże potoków i dla czego gminom okolicznym jeżeli datki konkurencyjne płać, wyrządza się tym sposobem widoczną krzywdę.

Lwów, dnia 24. stycznia 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

G. Milan, Okuniewski, Nowakowski, Winniczuk, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, F. Wójcik, Styła, Średniawski, Bojko, W. Szwed, Warzecha, Potoczek, Data.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego

Wiadomy jest wszystkim opłakany stan, w jakim się nasze lasy w Galicyi znajdują. Idą pod siekierą żydowską młode lasy, które były powinny stać jeszcze długie lata, a o racjonalnej gospodarce lasowej w takim wypadku nie ma ani mowy.

Dla przykładu przytaczam tylko to, że w Gminie Gręboszów znajduje się las młody jedyny w okolicy, który właściciel J.W. hr. Kwilecki rąbie Nielitościwie, mimo że to lasek nieletni, z pominięciem przepisów lasowych. W r. 1897. wyrąbano około 25 morgów — na co nie było żadnego pozwolenia

z c. k. Starostwa w Dąbrowie, a dalej ma się ciąć 15 morgów. W obec tego podpisani zapytują:

Czyby Wysoki Rząd nie zechciał wglądnać w gospodarkę lasową Skarbu Siedliszowskiego w powiecie Dąbrowskim i zakazać postępowania gospodarki zabójczej dla kraju i gmin okolicznych?

Lwów, dnia 24. stycznia 1898.

Interpelujący:

J. Bojko w. r.

Fr. Wójcik, W. Szwed, F. Krempa, G. Milan, Styła, Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz, Soleski, Okuniewski, Kramarczyk, Data, Warzecha, Potoczek, Nowakowski, Średniawski, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

Na podstawie uchwał Rady miejskiej z dnia 12. i 13. stycznia 1898, raczy Wysoki Sejm uchwalić projekt noweli do statutu miasta Lwowa następującej treści:

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 14. października 1870 Dz. ust. kraj. Nr. 79 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23, nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 85, 89, 90 i 92 ustawy krajowej z dnia 14. października 1870 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23, nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu, a mianowicie: oddziału A) Ustawy gminnej, zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązują następujące postanowienia:

§. 85.

Wydatki odrębne.

Wydatki, dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klas mieszkańców, lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

Wydatki takie może tedy Rada miejska rozłożyć na strony interesowane i od nich je ściągnąć.

§. 89.

Do nałożenia dodatków, przenoszących 30% podatków bezpośrednich, lub 50% podatku konsumcyjnego, potrzebne jest pozwolenie Wydziału krajowego.

Dodatki, przenoszące 50% podatków bezpośrednich, lub 70% podatku konsumcyjnego, mogą być nakładane tylko na mocy ustawy krajowej.

§. 90.

Inne opłaty.

Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat, nie mniej do zaprowadzenia podatku czynszowego, mającego się pobierać od opłacanego przez mieszkańców czynszu najmu, lub od oszacowanej wartości tego czynszu, jeżeli ten podatek czynszowy przynosi 20 ct. od każdego reńskiego, względnie dwadzieścia hellerów od każdej korony czynszu, potrzeba ustawy krajowej.

Wypływające z prawa propinacyi opłaty od przewozu, wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych, nie mogą być uważane jako dodatki do podatku konsumcyjnego.

§. 92.

Do rozkładów dodatków na podatki bezpośrednie według rozmaitej stopy pro-

centowej, potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego.

Jednakowoż stopa dodatków do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązyanych do publicznego składania rachunków, może przewyższyć stopę dodatków do powszechnego podatku zarobkowego co najwyżej o jedną trzecią część.

Do zaprowadzenia rozmaitych stop procentowych dodatków w granicach jednego rodzaju podatku bezpośredniego, potrzeba ustawy krajowej.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy wchodzą w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku ustaw krajowych.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie, dnia 24. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

Małachowski w. r.

Michalski, Goldmann, Rotter, Dr. Olpiński, Soleski, Merunowicz, Dr. Jakliński, Szczepanowski, Dworski, Weigel, Klemensiewicz, Rehman, Romanowicz, Marchwicki Jahl.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. stycznia 1898 roku godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że zgłoszenia się mowców do rozprawy adresowej, przyjmować będzie sekretarz p. Urbański na kwadrans przed posiedzeniem sejmowem w dniu 26. stycznia 1898 roku w sali sejmowej.

Koniec kosiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

11. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 26 stycznia 1898 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 45. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 125.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, i protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dziesiątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż posłowi Zajączkowskiemu udzielił trzydniowego urlopu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 26 stycznia 1898 roku, które przekazano następującym komisjom:

Komisji gminnej Ls. 1123.

Wydziałowi krajowemu, jako komisji Ls. 1124.

Komisji drogowej Ls. 1125, 1139.

Komisji prawniczej Ls. 1126.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1127, 1128, 1130, 1141, 1142, 1143, 1181, 1196, 1203.

Komisji petycyjnej Ls. 1129, 1131, 1138, 1180.

Komisji budżetowej Ls. 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1149, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1176, 1179, 1182, 1183, 1185, 1189, 1190, 1190, 1194, 1195, 1197, 1198, 1199, 1200.

Komisji gminnej Ls. 1137, 1140.

Komisji szkolnej Ls. 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1150, 1178, 1184, 1186, 1176, 1188, 1191, 1192, 1193, 1202.

Komisji przemysłowej Ls. 1166.

Komisji administracyjnej Ls. 1175.

Komisji górniczej Ls. 1177.

Komisji sanitarnej Ls. 1201.

Po odczytaniu petycyi L. 1130 gm. Libuchowa i Wysocko wyżne o regulacyę rzeki Libuchówka z dopływami, przemawiał p. Osuchowski, popierając tę petycyę.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1137 przy-siółka Bartniki i Kuliki o odłączenie ich pod względem administracyjnym od gminy Stołpina, a przydzielenie do gminy Bołozynów pod względem zaś jurysdykcyi o przydzielenie do sądu powiatowego w Olesku, przemawia p. Jaworski popierając tę petycyę, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tej petycyi komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1155 komitetu Bursy jubileuszowej w Sanoku o zasiłek na budowę domu, przemawia p. Milan, popierając tę petycyę.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1178 gm. m. Brzeżany o odpowiednie pomieszczenie dla tamtejszego gimnazjum przemawia p. Szeliski, popierając tę petycyę.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest :

Pierwsze czytanie wniosku posła Małachowskiego z projektem noweli do statutu miasta Lwowa-

Przemawia p. Małachowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosków posłów Gołuchowskiego i Rudrofa o utworzenie w Czortkowie i Krośnie szkół realnych z językiem wykładowym polskim.

Przemawia p. Gołuchowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Osuchowskiego w przedmiocie wybudowania linii kolejowej Sambor-Staremiasto - Użok.

Przemawia p. Osuchowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji adresowej w sprawie adresu do tronu.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący adres do Korony :

Najjaśniejszy Panie

Najmiłociwszy Cesarzu i Królu Nasz!

Pięćdziesiąt lat mija od chwili, w której wstąpiłeś na tron Przodków Swoich. Wszystkie ludy Monarchii pośpieszą złożyć Ci serdeczne wyrazy hołdu i przywiązania. I my Polacy i Rusini przystępujemy do stóp Tronu w uczuciu wiernej miłości, głębokiego wzruszenia i najwyższej wdzięczności: wszak Najjaśniejszy Panie, we wspaniałomyślnem poczuciu sprawiedliwości wróciłeś krajowi naszemu warunki zdrowego, opartego na historycznych tradycjach, rozwoju.

Wzniostem Twojem, Najjaśniejszy Panie, dążeniem było zawsze, aby ludy berłu Twemu podległe, różnego pochodzeniem i przeszłością dziejową, przez uwzględnienie sprawiedliwych potrzeb religijnych i narodowych każdego z tych ludów, wspólnej zażywały wolności, a w zgodnem z sobą pożytku znalazły źródło nowych sił na pożytek Monarchii ku jej potędze i chwale.

Pomni obowiązków, jakie Twoje dobrodziejstwa wkładają na nas, przedstawiciele obydwu naszego kraju narodów spełniają zawsze to, czego wymagać będzie jedność i potęga państwa i utrzymanie swobód przez Ciebie, Najjaśniejszy Panie wspianiałomyślnie nadanych, a przyłożą chętnie rękę do wszystkiego, co zapewnić może wewnętrzną w Państwie tem zgodę.

Ze względu na doniosłość tych obowiązków, posłowie kraju naszego brali udział w pracach Rady Państwa, chociaż ustawa o bezpośrednich wyborach nie odpowiada historycznej państwa budowie i chociaż przysłała do skutku z pominięciem prawa zastrzeżonego Sejmom.

Z największą przeto boleścią ujrzelismy wybuch namiętności narodowych, który doprowadził do gwałtownych i gorszących zajęć, z czego skorzystały kosmopolityczne żywioły przewrotu. Tak udaremniiono obrady parlamentu, przerwano bieg pełnego życia konstytucyjnego i narażono na niebezpieczeństwo najważniejsze interesa Państwa.

Pragnąc gorąco zażegnania tych sporów, jesteście przekonani, że porozumienie w tym względzie da się osiągnąć w Sejmach. My, Polacy i Rusini, uznając zasadę równouprawnienia, jesteście gotowi czynić zadość wszystkim istotnym obydwu narodowości potrzebom i tak usuwać to wszystko, co nas w kraju różnić może, dla zgody między bratnimi narodami.

Trwamy w przekonaniu, że prawidłowy tok życia konstytucyjnego na zasadniczych podstawach, przez Waszą Cesarską Mość mądrze a wspianiałomyślnie stworzonych, będzie zabezpieczony, jeśli się rozszerzy moc ustawodawczą Sejmów krajowych w tych sprawach, które się nie tyczą wspólnego interesu Państwa i ogólnych warunków rozwoju nowożytnych społeczeństw, a w których rozstrzygać powinny znajomość i uwzględnienie różnorodnych stosunków w krajach koronnych.

Takimi sprawami są w szczególności zadania, które nas ustawicznie a gorąco zajmują: poprawa wewnętrznego ustroju administracji kraju naszego, rozszerzenie i pogłębienie oświaty i wychowania publicznego, tudzież polepszenie stosunków rolniczych.

Potrzeby społeczeństwa wzmagają się ustawicznie. Na zadośćuczynienie tym potrzebom nie mogą Sejmowi wystarczyć środki, mocą statutu krajowego mu przekazane, a które się w żaden sposób więcej wyteżyć nie dadzą. Rzeczą jest więc nieodzowną, aby krajowi w myśl kilkakrotnie objawionych intencji Rządu, zapewniony został udział w źródłach dochodu, z których dotychczas tylko państwo korzysta.

Pożądanem jest wreszcie przyznanie wyższym władzom administracyjnym w kraju naszym szerszego zakresu działania, na czem, bez ujmy dla ścisłego i bezstronnego przeprowadzenia ustaw, tylko zyskać może szybkie załatwianie spraw i rozwinięcie działalności energicznej, szanującej prawa i swobody obywatelskie, a stojącej na straży wszystkich moralnych i materialnych interesów Państwa i społeczeństwa.

Zajmuje nas podźwignięcie i ochrona rolnictwa, przechodzącego ciężkie przesilenie wskutek zamorskiej konkurencji, podźwignięcie przemysłu, poprawa komunikacji. Pragniemy przez to wszystko podnieść kraj, a w szczególności najlichnniejszą i największej opieki wymagającą, warstwę jego włościańską oraz klasę rzemieślniczą.

Spełnienie tego dzieła pozostanie jednak w wielkiej mierze zależnem od polityki finansowej, handlowej i komunikacyjnej Państwa, która winna nas wesprzeć, a prócz tego podjąć na nowo dzieło ustawodawstwa chroniącego klasy robotnicze.

Wiemy i pamiętamy, że praca nasza wtedy tylko błogie może przynieść skutki i z pomocy Państwa korzystać, kiedy Państwo jest spokojne na wewnątrz, a potężne na zewnątrz. Pragniemy przeto jak najwcześniejszego powrotu do normalnego ży-

cia parlamentarnego, jak przyjscia do skutku ugody z krajami korony węgierskiej w sposób konstytucyjny i czyniący zadość słusznym wymaganiom i potrzebom obydwóch części Monarchii.

Najjaśniejszy Panie!

Stoimy i stać chcemy pełni miłości i uwielbienia przy Osobie Twojej i przy Twojej Najdostojniejszej Dynastji. Oby Cię Opatrzność Boska jak najdłużej utrzymała przy życiu dla dobra poddanych narodów, obyś berło Przodków Swoich jak najdłużej dzierzył w Swojem sprawiedliwym a łaskawem ręku, ochraniając w mądrości Swojej swobody Swych ludów, a strzegąc w całej pełni powagi Swych rządów.

Zwracamy się z gorącą modlitwą do Pana Zastępów, wołając: Boże strzeż, Boże zachowaj nam Najmiłociwszego Pana, Boże błogosław Najjaśniejszemu Cesarzowi i Królowi naszemu!

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki, prostuje omyłki druku zasze w projekcie adresu, a mianowicie: w ustępie ósmym, zamiast słów „podniesienie i pogłębienie oświaty“ ma być „rozszerzenie i pogłębienie oświaty“; zaś w ustępie jedenastym, zamiast słów „a w szczególności warstwę jego włościańską najliczniejszą i największej opieki wymagającą“ ma być, „a w szczególności najliczniejszą i największej opieki wymagającą warstwę jego włościańską, oraz klasę rzemieślniczą“.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Dunajewski.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Okuniewski, Adam Jędrzejowicz, Barwiński, Średniawski, Kramarczyk, Szczepanowski, Piniński i Nowakowski. Marszałek zapytuje zapisanych mowców, czy są „za“ czy „przeciw“ adresowi.

Przeciw adresowi zgłasza się tylko p. Okuniewski, wszyscy inni oświadczają się za adresem.

Przemawia p. Okuniewski.

Podczas przemówienia p. Okuniewskiego, na galeryi słyszeć się dają oklaski.

Marszałek wzywa galerye, ażeby wstrzymały się od wszelkich oznak zadowolenia lub niezadowolenia, w razie powtórzenia się bowiem takich objawów, każe galerye opróżnić.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz

Przemawia p. Barwiński.

Podczas przemówienia p. Barwińskiego obejmuje przewodnictwo zastępca Marszałka krajowego ks. biskup Czechowicz.

Przemawia c. k. Komisarz rządowy Włodzimierz hr. Łoś.

Podczas przemówienia c. k. Komisarza rządowego, Marszałek obejmuje napowrót przewodnictwo.

Przemawia p. Średniawski.

Podnoszą się głosy żądające zamknięcia rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż zapisani są jeszcze do głosu pp. Kramarczyk, Szczepanowski, Piniński i Nowakowski.

Izba uchwała bez rozprawy ogólną rozprawę za zamkniętą.

Przemawia p. Kramarczyk.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar odroczyć dalszą rozprawę adresową do jutra i zamknąć posiedzenie, zarazem wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz Andrzej Potocki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że nowela egzekucyjna z dnia 10. czerwca 1887. Nr. 74 Dz. pr. p. przestała obowiązywać z chwilą wejścia w użycie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym z dnia 27. maja 1896 Nr. 79 Dz. praw państwa.

że skutkiem tego zachodzi potrzeba wydania odpowiednich rozporządzeń do c. k.

władz administracyjnych i skarbowych, aby przestrzegały przy egzekwowaniu podatków i należności tych ograniczeń, jakie chronią dłużnika wobec wierzycieli prywatnych;

że ścisłe przestrzeganie tych ograniczeń przy egzekucjach politycznych jest szczególnie ważnem dla ludności włościan-skiej,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by polecił władzom administracyjnym i skarbowym przestrzegać jak najściślej postanowienia §§. 251. i 252. ustawy egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896. Nr. 79 Dz. p. p. o przedmiotach z pod egzekucyi wyjętych.

We Lwowie dnia 25. stycznia 1898.

Wnioskodawca.

Skałkowski w. r.

Sala, Białoskórski, Starzyński, Pilat, Kraiński, Krzysztofowicz, Dr. Czaykowski, Schnell, Piniński, Stadnicki, Onyszkiewicz, Męciński, Rayski, Dr. Jakliński, Fr. Rozwadowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz Andrzej Potocki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, na ogólnie w kraju odczuta potrzebę, powiększenia ilości posłów z miast, czemu dały wyraz nietylko nader liczne petycje z kraju ale i

Siedm razy powzięte rezolucye sejmowe (1861, 63, 66, 77, 87, 88, 92).

Jakoteż sprawozdania Wydziału krajowego z 1868, 78, 82, 89, 90, 91.

Zważywszy, że nie mają swych przedstawicieli w Sejmie, najwyższa instytucja naukowa w kraju t. j. Akademia umiejęt-

ności w Krakowie i naukowo równorzędna uniwersytetom Politechnika we Lwowie;

Podpisani wnoszą:

1. Wysoki Sejm raczy zmienić §. 3 sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1891 w tym dnie, aby osobnych przyznać posłów, tym dotychczas nieuwzględnionym z 30 miast, które najwyżej pod względem ilości inteligencji i siły podatkowej stoją.

Miastami temi są:

Podgórze,

Bochnia,

Wieliczka i Wadowice (jeden poseł).

Jasło i Sanok (jeden poseł).

Brzeżany i Złoczów (jeden poseł).

2. Wysoki Sejm raczy przyznać głos wirylny Prezesowi Akademii umiejętności w Krakowie i Rektorowi Politechniki we Lwowie.

Wnioskodawca:

Jabłoński w. r.

L. Wiśniewski, Zoll, A. Jędrzejowicz, Dr. Jordan, X. Knapieński, Górski, d'Abancourt, Stanisław Jędrzejowicz, Czecz, Dr. Jakliński, Albin Rayski, Brunicki, Torosiewicz, Paszkowski, Cielecki, Adam Skrzyński, T. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Rada gminna m. Żywiec, jak również Wydział powiatowy w Żywcu udał się z początkiem 1895 roku do Wysokiego Wydziału krajowego z prośbą o spowodowanie tyczących władz ażeby, obca nazwa miasta „Saybusch“ przyjęta przez

zarząd kolei północnych i przez zarząd kolei państwowych dla stacyi kolejowej obsługującej miasto Żywiec i okolicę sprostowaną była na prawdziwą i od wieków temu miastu nadaną i nareszcie przez Wysoki c. k. Rząd zachowaną nazwę „Żywiec.“

Zważywszy, że te powyższe żądania Wys. c. Prezydyum Namiestnictwa odezwą 12/5 1895. L. 4419. przedłożyło c. k. Generalnej Dyrekcji kolei państw. do właściwego zarządzenia i na uzasadnienie tegoż podniosło tę okoliczność, że na wniosek byłej galicyjskiej władzy cyrkularnej z 24. października 1785 L. 26 790 zatwierdzono na podstawie Najwyższego postanowienia dekretu kancelaryi nadw. z 14. listopada 1875 klasyfikacye i nazwy miejscowości Galicyi, a między niemi w b. obwodzie myślenickim na stronie 5. jest postanowiono, że miejscowość Żywiec po niemiecku Saybusch ma być pisane „Żywiec“.

Zważywszy dalej, że sprawa germanizacji polskiego miasta Żywca poruszona była w Wysokim Sejmie w roku 1897 lecz na te wszystkie przedstawienia zaszła tylko ta zmiana, że w styczniu roku bieżącego na bydynku stacyi Żywiec, zamiast dawniejszego napisu „Zabłocie Saybusch“ położono napis „Saybusch-Żywiec.“

Zważywszy również, że Wysokie c. k. Namiestnictwo odezwą z 12. Maja 1895 L. 4419 zażądało wyeliminowania nazwy stacyi Saybusch, a to dotąd nie nastąpiło i stacya ta ciągle cudzem i w okolicy nieznanem nazwiskiem „Saybusch“ zastępowaną bywa, i gdy mieszkańcy Żywca i okolicy władają wyłącznie polskim językiem, a przy nabywaniu biletów do Żywca narażeni są od urzędników kolejowych o nazwę Żywiec na różne nieprzyjemności.

Zapytują przeto podpisani, czyli i kiedy Wys. c. k. Rząd dotychczasowe cudze napisy „Saybusch“ tak na stacyi kolejowej, jak również na stampigliach, rozkładach jazdy i t. d. zaniecha, a w miejsce tegoż właściwe polskie i w okolicy tradycyjnie

znane i przez cały kraj używane nazwisko „Żywiec“ wprowadzić będzie raczył.

Lwów, dnia 25. stycznia 1898.

Interpelujący:
Szwed w. r.

Potoczek, Kramarczyk, Warzecha, Data, Krempa, Soleski, Wójcik, Winniczuk, Milan, Średniawski, Styła, Nowakowski, Dr. Olpiński, Żardecki

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następujący

W n i o s e k:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by co roku lustrował każdą Radę powiatową, przez swego urzędnika. Tenże urzędnik byłby obowiązany zdawać sprawę, nie tylko Wydziałowi krajowemu, ale Wydziałowi powiatowemu i pełnej Radzie powiatowej.

Wydział krajowy miałby składać sprawozdanie z lustracji kraju, na każdej Sessji sejmowej, tak by Sejm i Kraj miał obraz czynności poszczególnych autonomicznych władz powiatowych.

Wnioskodawca:

Cieński w. r.

Wojciech Dzieduszycki, Sozański, Biełański, Brunicki, Osuchowski, Siemiginowski, Wł. Kozłowski, W. Czajkowski, Urbański, K. Horodyski, Cielecki, Okuniewski, Dr. Bernadzikowski, Szczepanowski, Kramarczyk, Gołuchowski, M. Torosiewicz, Rudrof.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że rok 1897 był dla gospodarzy rolników bardzo zły z tego powodu,

że od początku wiosny aż do końca lipca prawie codziennie padały deszcze, przeto na gruntach moczarowatych, gospodarze nie zebrali ani zboża ani trawy nawet i czwartej części, a nad rzekami, gdzie jest grunt przepuszczalny wylewała woda kilkanaście razy w lecie i zatopiła zasiewy i trawy, a natomiast pozostawiła na tych zasiewach namuł i piasek, zaś na gruntach pagórkowatych grad wszystko powybił, tak, iż gospodarze wiejscy nie mają czem żywić się, ani co posiać w następną wiosnę, a z powodu takiej słoty nie tylko, że zboże żadnego wydatku (omłotu) nie wydawało, ale i pasza na karm dla bydła jest całkiem niezdrowa, gdyż jedna z namułem, a druga od słoty stęchła, tak, że bydło na nią i popatrzeć się nie może, przeto rolnicy gospodarze tracą i na bydło, bo zamiast żeby bydło miało się poprawić, to ono jeszcze bardziej chudnie od takiej niezdrowej paszy, i dlatego potrzeba koniecznie przynajmniej dwa razy na tydzień dawać bydłu soli, której niema za co kupować; — zważywszy to wszystko, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm krajowy raczy łaskawie uchwalić, by gospodarzom wiejskim, posiadającym bydło rogate, wolno było pobierać surowicę nie tylko gospodarzom w tych gminach, w których surowica się znajduje, ale i tym gospodarzom, którzy zamieszkują w gminach sąsiednich, położonych blisko żup solnych, zaś innym oddalonym gminom należy dostarczyć odpowiednią ilość soli dla bydła albo zupełnie bezpłatnie, albo przynajmniej po cenie znacznie niższej, a tem samem przyczyniłby się Wysoki Sejm przynajmniej w małej części do podniesienia hodowli bydła rogatego.

Lwów, dnia 26. stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Łazarz Winniczuk.

Nowakowski, Kramarczyk, W. Szwed, Potoczek, Warzecha, Data, Wójcik, Barwiński, Styła, Dr. Olpiński, A. Wachnianin, Hamorak, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, G Milan.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a.

do JW. Komisarza rządowego.

Pomimo okólnika c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie, wystosowanego jeszcze w roku 1895 do podwładnych c. k. Urzędów podatkowych, a polecającego grzeszne obchodzenie się ze stronami jawiącemi się w urzędzie w sprawach urzędowych, nie ustała dotąd samowola i nieludzkie traktowanie ludu trwa nadal jak przedtem. Zamiast uprzejmości spotykają się kontrybucenci z szykanami, zamiast ułatwień, wszędzie tylko utrudnienia a stąd wydatki, strata czasu, koszta niepotrzebne i t. p.

W nadziei, że Wysoki c. k. Rząd względnie c. k. krajowa Dyrekcyja skarbu we Lwowie, zechce zarządzić co należy, aby złemu kres położyć, podaję do ich wiadomości następujący fakt:

Gospodarz Jan Frankiewicz z Miechocina, powiat Tarnobrzeg, zamianowany taksatorem dla egzekucyj podatkowych, spełnia ten obowiązek ze stratą własną moralną i materialną, bo przecież za 25 ct. cały dzień mitręgi, jaki mu Urząd podatkowy przyznaje, nie można nazwać wynagrodzeniem ani zapłatą. Wynikałoby tedy z porządku rzeczy, iż za tę jego służbę przynajmniej ów skromny zwrot kosztów po 25 ct., za interwencję będzie mu wypłacany bez narażania go na dalsze straty. Tak nie jest. Stawiwszy się w Urzędzie na wezwanie po odbiór owej należitości w kwocie 25 ct., o godzinie 8 rano, musiał chwilę czekać, aż mu c. k. urzędnik p. Makowski oznajmił cel wezwania, ale zażądał napisania kwitu na owych 25 ct. Poszedł Frankiewicz do miasta, aby kupić papieru i kwit żądany napisać. Wróciwszy podał kwit p. Makow-

skiemu, ten jednak oświadczył, że kwit zlewiec, W. Szwed, Potoczek, Warzecha, Kra- napisany i kazał inny sporządzić.

To samo i w tym czasie spotkało wielu innych taksatorów. Oddawszy kwity mu sieli czekać na pieniądze do godziny 12. Frankiewicz zniecierpliwiony długim wy- czekiwaniem, upomniał się o wypłatę, aby więcej czasu nie tracić, gdyż jako rzemieślnikowi, na tem mu zależało.

To nie poskutkowało. Inni z taksatorów zapłacili po 10 ct. za kwity i ci pieniądze t. j. po 15 ct. reszty dostali. Frankiewicz widząc ten oczywisty wyzysk, zapytał p. poborcę, czy za pisanie listów takich rzeczywiście się należy 10 ct. Otrzymał odpowiedź potwierdzającą, a w dodatku zagrożono mu wyrzuceniem za drzwi. Drobnym to szczegółem ale dotyczy szerokich kół ludności i na ogół stanowi wielką uciążliwość. Owe 10 ct. od kwitu pobierane bywa w urzędach podatkowych nie tylko w Tarnobrzegu ale i gdzieindziej, a gdy się zważy, że zapłata 10 ct. od kwitu na 25 jest niesłusznie wysoką, to łatwo pojąć, jak ją dotkliwie lud odczuwa.

Po 10 ct. zapłacili wówczas p. Makowskiemu: Jan Jadach z Mokrzeszowa, Jan Ożogowiec z Sokolnik, Walenty Motyka z Wielowisi 5 ct., Jan Pokrzywka z Kaźmowa 5 ct., Michał Sokołowski z Nadbrzenia i inni których w razie potrzeby dostarczyć by można.

Zapytujemy przeto Wysoki c. k. Rząd, czy wiadomo mu jest to wydawanie kwitów w Urzędach podatkowych za zapłatą, czy zechce dostarczyć na ten cel druków bezpłatnych, aby strona nie była narażona na koszta i trudności, wreszcie czy Wysoki Rząd względnie c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu, zechce zapobiedz w stosowny sposób podobnym nadużyciom i dręczeniu ludu?

Lwów, dnia 26. stycznia 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

Dr. Bernadzikowski, Bojko, G. Milan, Średniawski, Data, Styła, Wójcik, Niebyło-

marczyk, Hamorak, Okuniewski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż od paru lat wskutek pojawiających się chorób racicowych i py-skowych u trzody chlewnej, przez zamykanie targów tak miejscowych, jakoteż zagranicznych, dla trzody naszej, egzystencya gospodarstw mniejszych na wsi całkiem uniemożliwioną została, i dobrobyt włościan zupełnie podkopany jest.

Zważywszy, że prócz powyższej klęski jest jeszcze jedna większa klęska w kraju, która do reszty zabija chęć produkcji trzody chlewnej, gdyż naraża producenta czyli chodowcę na nieobliczone straty, a tą prawdziwie największą klęską jest rozporządzenie Wysokiego c. k. Rządu o niszczeniu mięsa wągami dotkniętego, wskutek czego weterynarze powiatowi, oraz handlarze trzody korzystając z mocy tegoż rozporządzenia dopuszczają się straszliwych nadużyć przy kupnie i rzezi trzody tą chorobą dotkniętej, gdyż w razie skonstatowania wągów, sprzedawca po zabiciu, musi sobie napowrót już nieżywy towar odebrać, a prócz tego pokryć wszystkie koszta, jakie handlarz wskutek kupna poniósł, i całą cenę kupna nazad zwrócić i własne koszta odbioru panadto wszystko ponieść — dla tego podpisani wnioszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, o zniesienie dotychczasowych przepisów, dotyczących postępowania z mięsem wągrowatym, objętych Rozporządzeniem Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 28. czerwca 1888, L. 57.594, a na to miejsce wydanie przepisów pozwalających w każdym mieście, gdzie są rzeźnie publiczne, zakładanie jatek specjalnie dla mięsa wągami dotkniętego, tak,

aby sprzedawca czyli producent z tego tytułu żadnej straty nie ponosił.

Lwów, dnia 19. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

F. Kramarczyk w. r.

W. Szwed, Potoczek, Warzecha, Data, Wójcik, Bojko, F. Krempa, Sozański, Średniawski, G. Milan, Styła, Soleski, Dr. Olpiński, Klemensiewicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 27. stycznia 1897 roku, godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

12. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół jedenastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 27. stycznia 1898. r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls. 1205, 1206, 1208, 1213, 1214, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1227, 1228, 1229, 1249, 1254, 1255,

1257, 1258, 1359, 1260, 1261, 1262, 1265, 1266, 1267, 1268.

Komisji przemysłowej Ls. 1207.

Komisji gospodarstwa kraj Ls. 1209, 1218, 1231, 1250, 1251, 1253, 269.

Komisji szkolnej Ls. 1210, 1212, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1256, 1263, 1264.

Komisji gminnej Ls. 1211.

Komisji petycyjnej Ls. 1217, 1230, 1248.

Komisji drogowej Ls. 1219, 1240, 1252.

Komisji podatkowej Ls. 1226.

Komisji sanitarnej Ls. 1272.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Cieszanowie na zaciągnięcie pożyczki 40.000 zł.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Następuje :

Pierwsze sprawozdanie wniosku posła Cieńskiego o polecenie Wydziałowi krajowemu, aby co roku lustrował każdą Radę powiatową przez swoich urzędników.

Przemawia p. Cieński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Jabłońskiego o powiększenie liczby posłów z miast i przyznanie głosu wirylnego Prezesowi Akademii Umiejętności w Krakowie i rektorowi politechniki we Lwowie.

Przemawia p. Jabłoński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji dla reformy wyborczej.

Przemawia p. Romanowicz dla sprostowania faktu.

P. Jabłoński żąda głosu.

Marszałek daje formalne wyjaśnienie.

P. Jabłoński zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek formalny p. Jabłońskiego.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Skalkowskiego o przestrzeganie postanowień ustawy egzekucyjnej o przedmiotach z pod egzekucyi wyjętych.

Marszałek oznajmia, iż punkt ten po porozumieniu się z wnioskodawcą usuwa z dzisiejszego porządku dziennego.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o zmianę przepisów co do sprzedaży mięsa.

Marszałek oznajmia, iż ten punkt po porozumieniu się z wnioskodawcą usuwa z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku posła Winniczuka o pozwolenie gminom na bezpłatny pobór surowicy i soli dla bydła.

Przemawia p. Winniczuk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji solnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji adresowej w sprawie adresu do Tronu.

Przemawia p. Szczepanowski i wnosi, aby cały adres uchwalono *en bloc*.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Nowakowski i odczytuje swój własny projekt adresu.

Przemawia c. k. komisarz rządowy Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. sprawozdawca Wojciech Dzieduszycki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek daje wyjaśnienie co do formalnego traktowania przy rozprawie szczegółowej, oświadczając, że poseł Okuniewski zgłosił poprawki do pojedynczych ustępów adresu.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do pierwszego ustępu.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do czwartego ustępu.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera poprawki p. Okuniewskiego.

Marszałek oznajmia, iż w tej chwili doręczono mu poprawki p. Nowakowskiego.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu pierwszego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu czwartego.

Przemawia p. Nowakowski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do ustępu piątego.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu piątego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do ustępu szóstego.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu szóstego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego, do ustępu siódmego.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu siódmego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do ustępu ósmego.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu ósmego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do ustępu dziesiątego.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu dziesiątego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do wstępu jedenastego.

Izba nie popiera tej poprawki,

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego do ustępu dwunastego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Nowakowskiego do ustępu dwunastego.

Izba nie popiera tej poprawki.

Marszałek oznajmia, iż więcej poprawek nie zgłoszono, — podaje zatem pod głosowanie wnioski p. Szczepanowskiego przyjęcia całego adresu *en bloc*.

Izba uchwała przez powstanie wśród oklasków cały adres w drugim czytaniu *en bloc*.

P. Dunajewski prosi o skonstatowanie stosunku głosów.

Marszałek konstatuje, iż adres przyjęty został w drugim czytaniu wszystkimi głosami przeciw dwom.

Ponowne oklaski w Izbie.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, w przedmiocie zezwolenia gminie Strzyżów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Romanowicz, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Strzyżów, na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Strzyżów zezwala się pobierać przez lat pięć od roku 1898 do końca 1902 roku, opłatę gminną od napojów spirytusowych, tudzież od piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku, w gminie wyrabianych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem kwotę 8 ct., od litrostopnia alkoholu, czyli od hektolitra 100% alkoholu 8 zł.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu t. j. rozolisów, likierów, ponczowej esencji, rumu, araku i koniaku 1½ ct., czyli od jednego hektolitra 1 zł. 50 ct.

3. Od jednego hektolitra piwa 1 zł. 20 ct.

4. Od jednego hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku 5 zł.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w art. I. poszczególne dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Strzyżów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ustawy z 29. czerwca 1888 roku Dz. ust. kraj. Nr. 95, wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie całego projektu *en bloc*.

Izba uchwała wnioszek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu, uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów powiatowych na rzekach Radzie, Szkle i Wiszni.

Sprawozdawca p. Chamiec, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone wnioskiem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów powiatowych na rzekach Radzie, Szkle i Wiszni.

Art. I.

Radzie powiatowej w Jarosławiu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostów powiatowych na rzekach Radzie, Szkle i Wiszni, pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych, kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ustęp 3 ustawy drogowej z 5. lipca 1897 Dz. ust. kraj. Nr: 43.

Art. II.

Opłatę myta mostowego pobierać należy przy trzech zaporach według tegoż samego wymiaru, mianowicie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, cztery (4) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych dwa (2) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jeden (1) ct.;

Konie, woły, kozy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wieszionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mylniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy, o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

Mieszkańcy gminy i obszaru dworskiego w Łazach z Moszczanami, wolni są od opłaty myta ustanowionego przy moście na rzece Szkle.

Mieszkańcy gminy i obrzaru dworskiego w Nimowicacach, wolni są od opłaty myta ustanowionego przy moście na rzece Wiszni.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje .

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego, o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia Członek Wydziału krajowego, p. Edward Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia sprawozdawca p. Vivien.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Przemawia pod względem formalnym p. Stadnicki i wnosi zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Przemawia p. Okuniewski, interpelując Marszałka krajowego w przedmiocie zamknięcia bram w gmachu sejmowym.

Marszałek udziela wyjaśnienia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) ażeby pomnożyć w kraju naszym liczbę c. k. geometrów ewidencyjnych katastru gruntowego w ten sposób, iżby w siedzibie każdego c. k. Sądu powiatowego znajdował się przynajmniej jeden rządowy geometra;

2) ażeby wydał c. k. geometrom ewidencyjnym pouczenie co do zastosowania §. 58. ustawy z dnia 23. maja 1883. Nr. 83. Dz. pr. p. i wykonawczego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. czerwca 1883. N. 91. Dz. pr. p.

Lwów, dnia 27. stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Vayhinger, w. r.

Weigel, Romanowicz, Michalski, Dr. Olpiński, Rotter, Klemensiewicz, Jahl, Żardecki, Słotwiński, Dr. Bernadzikowski, Styła, Potoczek, Szczepanowski, Soleski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Art. I.

Artykuł 22, alinea e) Ustawy krajowej z dnia 6. grndnia 1887 r. (Dz. u. kr. Nr. 67). przestaje obowiązywać w obecnem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

§. 22. e) inspektor szkolny okręgowy ewentualnie inspektorowie szkolni w okręgu czynni.

Art. II.

Ustawa niniejsza obowiązuje od pierwszego stycznia najbliższego roku po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Lwów, 27. stycznia 1898.

Wnioskodawca:
Soleski w. r.

Szczepanowski, Goldman A. Rehman, Michalski, Dr. Olpiński, Rayski, Romanowicz, Weigel, Rotter, Klemensiewicz, Fruchtman, Małachowski, Jahl, N. Loewenstein, Słotwiński, Vayhinger.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego

Zważywszy, że na drodze duchowego i kulturalnego rozwoju ludu staje w poprzek karczma i propinacya co mogą poświadczyć wszyscy tu obecni Szanowni Posłowie jednomyślnie, zważywszy, że karczma i propinacya niszczą pracę pasterską, co poświadczą obecni tu Najprzewielebniejsi i Najczcigodniejsi Arcypasterze obu obrządków, a przykładów jest bez liku, na co wymownie doniesiono mi przykłady, a co oczywiście nie jest ani w interesie państwa, ani w interesie rządu.

zważywszy, że w obec tego należy czemprędzej zniszczyć i wytepić to gniazdo czarta, karczmę, i tego robaka propinacyj-

nego, który w krótkim czasie niszczy długoletnią pracę duszpasterską i toczy pomyślność i całe szczęście ludu, zapytujemy Wysoki Rząd:

1) Czy Wysoki Rząd rychło zamierza znieść prawo propinacyi, a zaprowadzić monopol wódki i sprzedaż monopolową wszystkich gorących trunków sposobem rządu rosyjskiego?

2) Czyby nie uważał za stosowne dopilnować, aby nie udzielano nigdzie wójtów tam prawa sprzedaży wódek nawet flaszkami?

3). Zaprzestać w propinacyi szukać źródła dochodu, a przynajmniej znosić propinacye i wolność wyszynku gorących trunków tam, gdzie zaprowadzono Bractwa Trzeźwości?

Lwów, dnia 27. stycznia 1898.

Interpelujący:

St. Potoczek w. r.

Winniczuk, Karatnicki, Dr. Olpiński, Szwed, Klemensiewicz, Milan, Knapieński, Średniawski, Karol Dzieduszycki, Barwiński, Hamorak, Data, Styła, Warzecha, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Komisarza Rządowego.

Dobrowolną ugodą z dnia 30. sierpnia 1861 roku, następnie z dnia 22. lipca 1862 wobec c. k. komisji cyrkularnej pomiędzy pełnomocnikami gminy: Skopanie z jednej strony a p. Władysławem Szymanowskim pełnomocnikiem Karola Krasickiego hrabiego właściciela dóbr Baranowa z przyległościami zawartą, a przez c. k. komisję krajową dla wykupna służebności w Krakowie dnia 28. października 1862 potwierdzoną

a dalej na dobrach Baranów z przyległościami zaintabulowaną, uregulowano prawo do poboru zbiorki przez właścian gmin: Skopanie, Suchorzów, Wola gołego, Knapy, Durdy, Smykle, Dymitrów mały, Koło, Dymitrów duży i miasteczko Baranów w następujący sposób:

Państwo Baranowskie nadało wyż uprawnionym gminom na wieczne czasy prawo do zbierania drzewa na opał do 5 cali od grubszego konca z lasów dworskich, a mianowicie: Krasieczyn lasu Ostrowskiego aż do Radwanowej linii, który to las wynosi obszaru 4000 morgów, a to w ten sposób, że każde z gospodarstw istniejących w chwili zawarcia niniejszej ugody miało prawo do poboru 20 fur drzewa rocznie, przy czem nadmieniono w tej ugodzie że prawo tych gmin uszczuplone po wieczne czasy być nie może.

Służebność tę wykonywały wyż pomienione gminy przez lat 30 z górą i nigdy nie przyszło do żadnego konfliktu pomiędzy uprawnionymi a obciążonymi tą służebnością państwem, dopiero w ostatnich czasach Pan Stanisław Dolański właściciel dóbr z przyległościami uczynił podstępnie zamach na prawo uprawnionych w obec którego te stają się dla tychże illuzorycznymi. Opierając się bowiem na artykule 19. powyższej ugody, który brzmi że „jeżeli by kiedy dwór za pozwoleniem władzy część lasu na inny cel np. na orny grunt, na fabryki, albo na huty obrócić chciał, natenczas uprawnieni sprzeciwić się temu nie mogą“ wyrębuje las w którym uprawnieni mają prawo do poboru zbiorki, zamienia wyręby za pozwoleniem władzy na grunt orny i łąki, czem krzywdzi właścicieli posiadających prawo serwitutowe.

W ten sposób w przeciągu ostatnich kilku lat znikło z powierzchni kilkaset morgów młodego bo 30. letniego lasu a wreszcie w niedalekiej przyszłości na wyparcie tychże właścicieli gmin z używania tego prawa los jest zgotowany, nadto uprawnionych z furami fantuje w lesie, z lasu wypędza, bezprawnie aresztuje, każe grzy-

wną taką, że cała fura tego nigdy wartać nie może, wzbraniając zbierania zbiorki.

Zważywszy że powyższe postępowanie Pana Dolańskiego Stanisława jest bezprawnem i złamaniem powyższej wymienionej ugody.

Zważywszy że za kilka lat wskutek wyrąbania lasu służebnością powyższą obciążonego prawo do poboru zbiorki dla uprawnionych stanie się niemożliwem, gdyż lasu nie będzie, który zniknie pod ciosami siekiery.

Zapytujemy się Wysokiego Rządu czy mu jest wiadomem postępowanie p. Stanisława Dolańskiego właściciela dóbr Baranowa z przyległościami i co zamierza uczynić, aby uprawnionych w ich prawach utrzymać, wreszcie czy Wysoki Rząd nie uznałby za stosowne przystać do uregulowania ciężarów gruntowych oznaczyć się mających.

Lwów, dnia 27. stycznia 1898.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Wójcik, G. Milan, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Warzecha. Nowakowski, Kramarczyk. Winniczuk, Bojko, Potoczek, Data, W. Szwed, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Barwiński odczytuje w zastępstwie nieobecnego p. Karatnickiego następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza Rządowego.

Organa rządowe na prowincyi nie chcą dotąd pogodzić się z przepisem, że wszystkie napisy na c. k. Urzędach mają być umieszczone w obu językach krajowych. One nie tylko ignorują ten przepis, ale co więcej usuwają napisy ruskie tam, gdzie takowe już były umieszczone.

Na dowód tego naprowadzamy przynajmniej niektóre fakta.

I tak:

W roku 1897 ukończono budowę nowego gmachu powiatowej Dyrekcyi skarbu i urzędu podatkowego w Stanisławowie.

Wspomniane urzędy zajęły już nawet gmach, ale na gmachu z zewnątrz, a tem mniej wewnątrz nad poszczególnymi biurami nie umieszczono żadnych napisów ruskich.

W sądzie obwodowym i w sądzie powiatowym w Stanisławowie wszystkie nowe napisy umieszczono tylko w języku polskim.

Tak samo na orle cesarskim na gmachu c. k. Sądu obwodowego cywilnego umieszczono tylko napis polski. Tak samo stało się i na gmachu Sądu obwodowego karnego. Zdjęto nawet dawniejszy napis w języku ruskim na tym Sądzie umieszczony w roku 1896. Rada sądowy, p. Lechicki i instruktor manipulacyi dla okręgu Stanisławowskiego zarządził rzekomo z polecenia władz wyższych, wygotowanie w drukarni w Stanisławowie wszelkich napisów, przepisanych przez nową procedurę, dla wszystkich Sądów okręgu Stanisławowskiego, a może i innych, jedynie w języku polskim. Takie napisy kazano już i rozestąć.

Z tego wynika, że we wszystkich Sądach powiatowych okręgu stanisławowskiego zaprowadzono nowe napisy tylko w języku polskim.

W obec tego zapytują podpisani:

1) Czy znane są c. k. Rządowi powyżej naprowadzone fakta;

2) jakie kroki zamierza c. k. Rząd poczynić, by podwładne organa, wykonywały na przyszłość ściśle przepisy, obowiązujące co do praw języka ruskiego w tym kierunku?

3) czy c. k. Rząd zamierza zarówno w powyżej naprowadzonych wypadkach, jak i w ogóle w całym kraju, gdzie znajduje się mieszana ludność obu narodowości, postarać się o to, by na c. k. Urzędach

i sądach zostały umieszczone napisy ruskie, i

4) czy gotów c. k. Rząd pociągnąć do odpowiedzialności tych, którzy ze świadomością naruszają ustawy i rozporządzenia?

We Lwowie dnia 26. stycznia 1898.

Interpelujący:

A. Wachnianin w. r.

Hamorak, Barwiński, Winniczuk, Czechowicz, Ochrymowicz, Nowakowski, Zajączkowski, Potoczek, Dr. Bernadzikowski,

G. Milan, Styła, Weigel, Rotter, Szczepanowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. stycznia 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2, minut 15 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

13. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwunastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 28. stycznia 1898. r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls. 1279, 1302.

Komisji gospodarstwa kraj Ls. 1280.

Komisji budżetowej Ls. 1281, 1289, 1295, 1296, 1299, 1300, 1303, 1304.

Komisji szkolnej Ls. 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1291, 1298, 1305.

Komisji prawniczej Ls. 1287.

Komisji petycyjnej Ls. 1288, 1290, 1301.

Komisji solnej s 1292.

Komisji administracyjnej Ls. 1293, 1294.

Komisji propinacyjnej Ls. 1297.

Po odczytaniu petycji Ls. 1281, Wydziału powiatowego w Borszczowie o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Miny Berger, przypadających do zapłaty od gminy Tarnawki, przemawia p. Borkowski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1295 gminy Stryśzów o zapomogę na dokończenie budowy szkoły i Ls. 1296 gm. i Rady szkolnej miejscowej w Rudzach, o zwrot nadpłaconych prestacyj na szkołę, przemawia p. Styła, popierając te petycje.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął wniosek nagły p, Dunajewskiego, podpisany

przez 122 posłów, oraz wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący nagły wniosek p. Dunajewskiego:

Zważywszy, że świat katolicki obchodzi obecnie sześćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich Ojca Śgo. Leona XIII. Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Marszałka, ażeby w jego i kraju imieniu złożył u stóp Jego Świętobliwości hołd niezłomnej wierności, najgłębszej czci i synowskiej miłości, z przyrzeczeniem, że wytrwamy w tych uczuciach, przekonaniach i historycznych tradycjach narodu, w wierze ojców naszych, w przywiązaniu i posłuszeństwie dla Kościoła i Jego Głowy.

Marszałek konstatuje, że wniosek ten jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Dunajewski, uzasadniając nagłość swego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

Przemawia p. Dunajewski uzasadniając sam wniosek.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Dunajewskiego.

Marszałek konstatuje, iż wniosek przyjęty został jednomyslnie.

Przemawia pod względem formalnym p. Klemensiewicz: wnosi aby petycję Ls. 871 Ks. Jana Wolańskiego o przyznanie dodatkowych kosztów podróży do Brazylii, przekazano komisji petycyjnej, przydzielić komisji budżetowej..

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skalkowskiego o przestrzeżenie postanowień

ustawy egzekucyjnej o przedmiotach z pod egzekucyi wyjętych.

Przemawia p. Skalkowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o zmianę przepisów co do sprzedaży mięsa.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Vayhingera o pomnożenie liczby c. k. geometrów ewidencyjnych.

Przemawia p. Vayhinger, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Soleskiego w sprawie zmiany Art. 22. alinea e) ustawy krajowej z 6. grudnia 1887 (Dz. u. kr. Nr. 67).

Przemawia p. Soleski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1898.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku: W Rubryce XII. poz. e) zamiast „dla szkoły wydziałowej żeńskiej“ ma być „dla szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki“, zaś w drugiej alinei pod poz. e) zamiast „na wydziałową“ ma być „na wydziałową 6-klasową“, zaś w poz. r) dla zakładu naukowo-wychowawczego św. Heleny we Lwowie, nie prelininuje się żadnej kwoty, a w preliminarzu wstawiono przez omyłkę kwotę 300 zł.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia Książe-Biskup Puzyna i stawia następujący dodatkowy wniosek do wniosków komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Zmianę §. 4-tego ustawy z dnia 1. grudnia 1889 w tym kierunku, że służbowy stosunek księży katechetów (nauczycieli religii) określi c. k. Rada szkolna krajowa w porozumieniu z ordynaryatami biskupimi.

II. zmianę §. 1-szego ustawy z dnia 1 grudnia 1889 w tym kierunku, że X. katecheta w szkołach ludowych względnie wydziałowych jest obowiązany do udzielania 22 godzin tygodniowo nauki i jedną egzortę, łącznie 24 godzin tygodniowo.

III. Do §. 4-tego ustawy z dnia 1. grudnia 1889 dodatek tej treści: Nauczycielom religii posiadającym wykształcenie Uniwersyteckie i kwalifikacye do nauczania religii w szkołach wydziałowych, przyznane zostaną pobory nauczycieli wydziałowych bez względu na to, czy ustanowieni są przy szkole wydziałowej lub pospolitej.

IV. §. 6. ustawy ma pozostać z tą zmianą, że zamiast 20 złr. ma pobierać katecheta 40 złr. za każdą godzinę udzielania nauki. Tudzież należy dodać do §. 1-szego ustawy słowa: Gdzie stosunki tego wymagają, może Rada szkolna krajowa ustanowić nauczyciela religii przy szkole 4-lub

więcej klasowej, nakładając na niego obowiązki udzielania nauki religii także w szkołach miejscowości do tej parafii należących, aż do oznaczonej ustawą liczby godzin.

Pod względem formalnym wnosi Ks. Biskup Puzyna, aby wniosek jego przekazany został komisji szkolnej.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi podwyższenie Rub. III. wydatków funduszu szkolnego krajowego o 1000 zł. to jest z 5000 do 6000 zł., a natomiast zmniejszenie o 1000 zł. dotacyi w Rub. IX na konferencye naukowe.

Przemawia p. Bernadzikowski,

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Kozłowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta.

Wydatki kraj. funduszu szkolnego na rok 1898.

Rub. I. poz. 1—7. Place i dodatki 3,244.143 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. II. poz. 8—11. Renumeracye i zapomogi 55.100 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. III. poz. 12. Koszta podróży i diety 5.000.

Marszałek oznajmia, iż do tej rubryki jest poprawka p. Bernadzikowskiego, aby podwyższyć ją do 6.000 zł.

P. Bernadzikowski oświadcza, iż cofa swą poprawkę.

Izba uchwała Rub. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IV. poz. 13—16. Dodatki, interkalarya i dary z łaski 49.460 zł. zwyczajne, 3.400 zł. nadzwyczajne.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. V. poz. 17. Zasiłki na budowę szkół 100.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VI. poz. 18—21. Zasiłki na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, pomniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych 88.694 zł. zwyczajne i 320 zł. nadzwyczajne.

Izba uchwała Rub. VI. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

Rub. VII. poz. 22. Przybory naukowe (ze slōjdem) 18.460 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VIII. poz. 23. Biblioteki okręgowe 4.125 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IX. poz. 24. Na konferencye okręgowe 34.524 zł.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, aby rubrykę tą zupełnie skreślić, lub przynajmniej zniżyć do połowy.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

P. Wójcik reasumuje swoją poprawkę w tym kierunku, aby rub. IX. zniżyć do połowy.

Izba uchwała Rub. IX. w kwocie 34 524 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. X. poz. 25. Stypendya 100.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. X. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. XI. poz. 26. Rozmaite wydatki 11.800 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. XII. poz. 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje 21.768 zł. nadzwyczajne.

Suma wydatków 3,711.306 zł. zwyczajne 25.488 zł. nadzwyczajne, ogółem 3,736.794 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rub. I. poz. 1—7. Odsetki od kapitałów 33.712 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. II. poz. 8—17. Dochody z dóbr, realności i innych praw 21.767 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka III. poz. 18—27. Dodatki 1,335.592 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IV. poz. 28. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych 2.835 zł.

Izba uchwała Rub. IV. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. V. poz. 29. Zapisy i darowizny.

Rub. VI. poz. 30. Taksy od spadków 18.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VII. poz. 31. Rozmaite wpływy.

Rub. VIII. poz. 32. Dodatek c. k. Skarbu państwa 54.943 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IX. poz. 33. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych 5.255 zł.

Suma dochodów 1,472.104 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IX zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Z porównania ze sumą wydatków 3,711.306 zł. zwyczajne i 25.488 zł. nadzwyczajne, okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie 2,264.690 zł.

Marszałek wzywa sprawozdawcę do odczytania dalszych wniosków komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wzywa się Radę Szkolną krajową ażeby tymczasowym nauczycielom religii wypłacała pełną płacę stałych nauczycieli.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy odesłać petycje nauczycieli Franciszka Kreta L. 884/784, Stanisława Drozda L. 862/702, Jana Kanatego Tatary L. 724/579, Michała Gigionia L. 725/580, Feliksa Cetnarowskiego L. 726/581, Michała Bochniewicza 662/530, Jana Bohaczyka 514/387, Mikołaja Stetkiewicza 511/384, Antoniego Kaczmarskiego 508/381, Wojciecha Kurki L. 129, Jana Posackiego L. 191/102, Ludwika Ambrożego Snieszko 192/103, Jana Rykały 194/105, Błażeja Wojnarowskiego 940/769, Wojciecha Małysiaka 984/810, i Cyryla Kosiarskiego 319/214, oraz wdów po nauczycielach J. W. Bucmaniuk 404/295, Jadwigi Knihinickiej 434/324, Wilhelminy Kareszowej 69/4, Rozalii Słobieckiej 356/251, Bolesławy Adamskiej 360/255, Maryi Warchałowskiej L. 132, Honoraty Ziębowej 320/215, Józefy Kolankowskiej L. 202/113, Leontyny Nazarkiewicz 201/112, Seweryny Świętej 200/111, Józefy Czyczyło 199/110, Rozalii Wróblewskiej 195/106, Pauliny Kossonockiej 432/322, Emilii Bobianzowej 433/323, Anny Tokarskiej 406/297, Antoniny Szczurkowej 520/393, Barbary Zharskiej 521/394, Pauliny Dolińskiej 522/395, Franciszki Dymkowej 526/399, Maryi Bojczuk 527/400, Elżbiety Hargersheimerowej 528/401, Rozalii Pankowej 605/475, Maryi Gaczkowej 606/476, Felicji Machalskiej 831/682, Alfonsyny Janikowej 735/589, Antoniny Sękowskiej 736/590, Maryi Gadowej 781/634, Franciszki Czarnkowej 783/636, Ludwiki Zaleskiej 734/588, Idy Wołoszyńskiej 1044/536, Stefanii Piękoszowej 1047/859, Teofili Wielickowskiej 1095/904, Adeli Zielańskiej 985/811, Michaliny Niemilowiczowej 944/773, Stefanii Kleindienst 942/771, Konstancyi Pomiankowej 980/807 i Teresy Czechowiczowej 865/705 o zapomogi i dary z łaski do Rady szkolnej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycjami nauczycieli szkół

ludowych w Przemyślu L. 281/178, w Stryju 283/180, w Bochni 975/802. Katarzyny Kopieczanki 287/184, nauczycieli w Ciecinnie 184/95 i Grona nauczycieli w Wieliczce 284/181 o dodatki drożyzniane i petycji. Grzegorza Oleksowa 318/313 o dodatek pięcioletni.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy odesłać petycje gmin Bachórz 178/89, Kosztowa 177/88, Wydziału powiatowego w Kałuszu 67/2, o zasiłki na budowę szkół, gminy i Rady szkolnej w Kulparkowie o asanację budynku szkolnego w Kulparkowie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia, petycję Sióstr Felicjanek z Bełża o subwencję na budowę szkoły odesłać do Wydziału krajowego do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza, na r. 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy przyjść do porządku dziennego nad petycją Zarządu szkoły żeńskiej w Uhnowie 436/326 o 300 z. subwencji na zapłacenie reszty pożyczki zaciągniętej u Wysokiej Rady szkolnej krajowej na budowę szkoły.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja wnosi odesłać petycje Korneli Trembickiej 325/220 i Bronisławy Choloniewskiej 835/725 o zapomogi na cele kształcenia się do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycje gmin w Hojsku o uwolnienie od prestacyi na płacę nauczyciela L. 176/87

Gmin Brzezinka, 1027/840 Łany polskie i Łapajówka 1026/839 o zniżenie prestacyi szkolnych, oraz gminy Banice 1025/838, w sprawie prestacyi szkolnych, do Wydziału krajowego do zbadania i zdanie sprawy na przyszłej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek postawiony przy rozprawie ogólnej przez ks. Biskupa Puzynę i zarządza głosowanie nad formalnym wnioskiem, przekazania wniosku ks. Biskupa Puzyny komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten formalny wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, folwarku i gorzelni w Dublanach.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego za r. 1897 o krajowych zakładach naukowych, tudzież o stacyach doświadczalnych, gorzelni i folwarku w Dublanach.

II. Sejm uchyla uchwałę swą z dnia 7 lutego 1894, mocą której ustanowił etatową posadę prefekta internatu w Dublanach.

III. Sejm zwija w etacie szkoły wyższej dwie posady asystentów i dwie posady docentów, a ustanawia w etacie profesorów-adjunktów trzecią posadę z systemizowanymi poborami, ustanowionymi uchwałą z 7 lutego 1894.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wybetonowania podłóg i żłobów w stajni opasowej kosztem 700 złr.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do postawienia nowego parkanu na folwarku

w Dublanach, do kupienia nowej młocarni i siewczarni i wybudowania czworaku dla służby folwarcznej łączną sumą 4344 złr.

VI. Sejm podnosi fundusz na utrzymanie asystentów zatrudnionych przy obydwóch stacyach doświadczalnych o 400 złr. do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu.

VII. Nadto proponuje komisya gosp. kraj następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy, aby sprawę założenia mleczarni, jako obiektu demonstracyjnego dla wyższej i niższej szkoły w Dublanach zbadał, tak co do rozmiarów jak ewentualnych kosztów i na przyszłej sesyi sejmowej odpowiednie wnioski przedstawił.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Gorayski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o klęsce nieurodzaju w roku 1897 i o wniosku posła Merunowicza.

Sprawozdawca p. Scipio, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłki druku, a mianowicie w punkcie VI. c, zamiast „zgromadzać się mających“ ma być „sprowadzać się mających“, w punkcie VIII opuszczono l. 1088., sprawozdawca odczytuje następnie następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o klęsce nieurodzaju w roku 1897 — do wiadomości.

II. Sejm przeznaczą kwotę 50.000 złr. do rozporządzenia Wydziału krajowego, głównie na roboty publiczne w powiatach najbardziej klęską dotkniętych i gdzie stosunki zarobkowe okażą się najtrudniejsze.

III. Sejm przeznaczą dalszych 50.000 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego, dla ułatwienia powiatom akcji pomocniczej przy zabezpieczaniu potrzeb ludności na zasiewy wiosenne, a to na pokrycie przez lat trzy procentów — nie wyższych jak po pięć od stu — od pożyczek, któreby Wydziały powiatowe na te cele dla gmin i ich członków zaciągnęły lub poręczyły.

IV. Sejm uchwała w tym celu kredyt dodatkowy na r. 1897 w sumie 100.000 zł. — z czego kredyt 50.000 złr. — uchwałą ad III objęty, może być przez Wydział krajowy, w ciągu lat 1898, 1899 i 1900 — wydatkowany.

V. Uchwałami powyższemi ad II., III. i IV. załatwiony zostaje wniosek odnośny p. Merunowicza, dnia 30. grudnia 1897 w Sejmie postawiony.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Ażeby się przyczynił jednorazowym datkiem 50.000 zł. z funduszków przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych roku 1897, do rozporządzenia Wydziału krajowego, dla wzmocnienia zasiłku na cele ad III. wymienione.

b) Ażeby przyspieszył przyznanie należnych poszkodowanym odpustów podatkowych, oraz by w gminach dotkniętych klęskami powstrzymał egzekucye podatkowe w roku 1898.

c) Ażeby przyznał opusty w taryfach kolejowych w obrębie Galicji, dla przewozu produktów rolniczych sprowadzać się mających dla ludności klęską dotkniętej.

d) Ażeby dostarczył przynajmniej 25 000 centnarów metrycznych soli bydłowej bezpłatnie dla tych powiatów, w których jakoś paszy ucierpiała, — oraz by zezwolił na bezpłatny pobór surowicy w powiatach:

Bohorodeczany, Dolina, Kałusz, Kołomyja, Kosów i Nadwórna.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, uzyskanie jak najszybsze od c. k. Ministerstw Skarbu i Handlu, zawieszenia opłat cłowych za sprowadzić się mające zboże z Rosyi — w ilości co najmniej 150.000 centnarów metrycznych, dla mieszkańców kraju kłeskami dotkniętych, a to na czas do końca czerwca r. b.

VIII. Petycyje do liczb 257, 258, 261, 475, 476, 477, 634, 656, 669, 703, 704, 868, 915, 916, 917, 918, 919, 922, 923, 931, 1014, 1015, 1016, 1085, 1086, 1088, 1134, 1176 i 1182 — powiatów i gmin o zapomogi i o pożyczki — przykazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, do możliwego uwzględnienia.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Krempa i wnosi następującą dodatkową rezolucyę:

Zważywszy, że pomiędzy powiatami dotkniętymi kłeską nieurodzaju w r. 1897 najbardziej ucierpiał powiat Mielecki, albowiem prócz powszechnych kłesk powodzi i t. p. dotkniętych zostało w powiecie Mieleckim około 30 gmin gradobiciem, które doszczętnie wszelkie zasiewy zniszczyło.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy rozdziale sum przekazanych mu do dyspozycyi, uwzględnił szczególnie powiat Mielecki, względnie te gminy powiatu Mieleckiego, które zostały zrujnowane doszczętnie gradobiciem.

Gminom owym przyjdzie Wydział krajowy z pomocą na zasiewy wiosenne z przekazanej mu sumy zapomogowej i procentowej, możliwie wydatnym zasiłkiem.

Izba popiera rezolucyę postawioną przez p. Krempę.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I wniosku komisyi.

Do punktu II. wniosku komisyi stawia p. Styła poprawkę, aby sumę wyznaczoną do rozporządzenia Wydziału krajowego z 50 000 złr. podnieść do 100.000 złr.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do głosowania nad cyfrą wyższą zaproponowaną przez p. Styłę.

Po obliczeniu głosów Marszałek konstatuje że za poprawką tą głosowało 21 posłów.

Po zarządzeniu próby przeciwnej, konstatuje Marszałek, że w Izbie nie ma kompletu, wskutek czego odracza dalszą rozprawę nad tym przedmiotem do następnego posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Według §. 156. ustęp a. ustawy podatkowej z 25. października 1896. dochody z własności gruntu lub budynków należy przy pierwszym wymiarze podatku osobisto dochodowego według przeciętnej dwóch ostatnich lat opodatkować.

W przepisach zaś wykonawczych przyjęto instrukcyę wręcz niezgodną z powołanem postanowieniem ustawy, polecając władzom skarbowym, aby dochody z dzierżaw traktowały jako dochód stały, który w myśl ustępu b. dowołanego §. 156. ustawy ma być opodatkowany według kwoty osiągniętej w ostatnim roku.

Ponieważ zaś wypadki, w których przyjęcie za podstawę wymiaru tylko dochodu uzyskanego z dzierzawy w ostatnim roku spowoduje wyższe opodatkowanie, aniżeli przyjęcie dochodu przeciętnego z dwóch ostatnich lat, a przytoczona interpretacja w przepisach wykonawczych ogłoszona przeciwna jest wyraźnemu tekstowi ustawy.

podpisani zapytują JW. Komisarza rządowego :

czyli i kiedy zamierza c. k. Rząd uchylić w drodze dodatkowego wyjaśnienia oficjalnego sprzeczność, jaka zachodzi między powołanym przepisem instrukcyi a postanowieniem ustawy.

Lwów, dnia 27. styczniś 1898.

Interpelujący.
Józef Męciński w. r.

Białoskórski, Stecki, Starzyński, Paszkowski, Pilat, Urbański, Cieński, Fr. Rozwadowski, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Stadnicki, Marchwicki, Zdzisław Skrzyński. Rayski, Zamoyski, F. Vivien, Piniński, St. Tarnowski, Czecz, Klemens Dzieduszycki, K. Horodyski, A. Brunicki, Trzeciecki, Borkowski, Szeliski, Sozański A. Jędrzejowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Ogłoszony przez c. k. władze skarbowe termin do wnoszenia fasyi podatku osobisto dochodowego jesze nie upłynął, a już niektóre c. k. urzędy podatkowe rozpoczęły tu i ówdzie odnoszące się do wymiaru tego podatku dochodzenia i przeprowadzają takowe w sposób niezgodny z ustawą, przykry dla kontrybuentów, ze zbyt wyraźnym kierunkiem fiskalnym. Według ustawy podatkowej z dnia 25. października 1896 roku a mianowicie wedle paragrafów 199. 202.

206. tej ustawy, władza podatkowa ma wniesione fasye poddać tymczasowemu badaniu i przez przesłuchanie kontrybuenta tudzież rzeczoznawców, fasye uzupełnić lub sprostować. Ale dochodzeń przed wniesieniem fasyi i przed upływem wyznaczonego do fasyonowania terminu nie zna ustawa.

Jak nas dochodzą zażalenia, niektóre c. k. urzędy podatkowe rozpoczęły dochodzenia przedwcześnie i prowadzą takowe w sposób dla kontrybuentów dokuczliwy. Wzywają bowiem obywateli i zapytują o różne szczegóły dotyczące życia sąsiadów, ich dochodów i wysokości wydatków. Najuczciwsi ludzie są podejrzani z góry co do rzetelności ich zeznań lub twierdzeń. Ponieważ nie jest celem reformy podatkowej uchwalonej dla równowiernego zakładu ciężarów publicznych, aby nowy podatek osobisto dochodowy był zaprowadzony w sposób weksacyjny a postępowanie niektórych c. k. urzędów podatkowych świadczy niejednokrotnie o niedostatecznej znajomości przepisów ustawy, podpisani pozwalają sobie zapytać J. W. Komisarza rządowego:

1.) czy znane są Wysokiemu c. k. Rządowi, tego rodzaju wypadki jak powyżej przytoczone.

2.) Na jakiej podstawie odbywają się dochodzenia co do wysokości dochodów pojedynczych kontrybuentów, jeśli termin do wnoszenia fasyi jeszcze nie upłynął.

3.) czy Wysoki c. k. Rząd nie znajduje wskazanem, aby pouczyć drogą praktycznej a jasnej informacyi organa skarbowe na prowincyi, jak interpretować winne szczegółowe postanowienia ustawy.

4.) wreszcie: Czy i co Wysoki c. k. Rząd zamierza przedsięwziąć, aby nie dopuścić postępywania uciążliwego, przykrego dla kontrybuentów a niezgodnego z ustawą.

Lwów, 28. stycznia 1898.

Interpelujący
Józef Męciński w. r.

S. Białoskórski, Stecki, Stadnicki, Starzyński, Pilat, Romanowicz, Onyszkiewicz,

Urbański, Krzysztofowicz, Paszkowski, Piński, Vivien, Marchwicki, Z. Skrzyński, Rayski, Zamoyski, Cieński. Czecz, Szeliski, Horodyski, Klemens Dzieduszycki, A. Brunicki, Jan Trzecieski, Borkowski, Sozański, A. Jędrzejowicz, S. Taruowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Gmina Domasyny w powiecie tarnobrzekim uchwałą Rady gminnej z dnia 3. lipca 1896. l. 2. wydzierżawiła prawo polowania na gruntach gminnych w sposób dobrowolnej ugody za roczną cenę w kwocie 20 złr. w. a. Franciszkowi Burdzelowi gospodarzowi z Domasyn. Dobrowolną ugodę spisana z dzierżawcą polowania i odpis uchwały Rady gminnej jako wydzierżawiającej, przesłano c. k. Starostwu w Tarnobrzegu do zatwierdzenia, czego jednak c. k. Starostwo nie zatwierdziło lecz 11. listopada 1896 za niższą o 8 fl. 90 ct. cenę w drodze licytacji Gizińskiemu z Tarnobrzegu tj. 11 złr 10 ct. w zł. austriackiej, dolowanie w tej gminie wydzierżawiło.

Żądanie Rady gminnej w Domasynach, by tejsze uchwała jako wyżej oferującemu zatwierdzoną zastała, było słuszne albowiem w ten sam sposób gminy, Suchorzów i Kaimów na mocy dobrowolnej ugody polowanie wydzierżawiły, a c. k. Starostwo w Tarnobrzegu zatwierdzenia nie odmówiło.

Gmina Domasyny czując się w tem pokrzywdzoną wniosła pod dniem 20 listopada 1896. zażalenie jedno i pod dniem 24. grudnia 1897, drugie i jednak pomimo wszelkich oczekiwań, dotąd na załatwienie powyższych zażaleń c. k. Namiestnictwo nie miało czasu.

Gmina Domasyny w ten sposób traci na dochodach gminnych rocznie 8 fl. 10 ct. co czyni za lat sześć 55 fl. 40 ct.

Również nadmienić należy, że w gminie Skopaniu prawo polowania zgodził Bielecki dla p. Dolańskiego właściciela dóbr Baranowa z przyległościami z wolnej ręki za 28 zł. i te pieniądze stosownie do umowy p. Dolański do gminy przysłał, poczem pojechał do licytacji do Tarnobrzegu, gminę okłamał, ugody nie dotrzymał i tamże za 6 zł. 40 ct. w. a. w Starostwie zalicytował, zaskarżył gminę do c. k. Starostwa, które resztującą kwotę w dniach siedmiu nakażało gminie zwrócić.

Zapytujemy przeto Pana Komisarza rządowego, czy i jak ta sprawa została załatwioną i czy nie należałoby już raz wszelkim nadużyciom władz tamę położyć.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Interpelujący :

Franciszek Krempa w. r.

Okuniewski, Nowakowski, Winniczuk, G. Milan, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Kramarczyk. Styła, Niebyłowicz, Ostapczuk, W. Szwed, A. Średniawski, Warzecha,

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego

Gmina Chełmiec polski, leżąca na lewym brzegu rzeki Dunajca, tuż pod miastem Nowym Sączem, posiada pastwisko po części porośnię wikliną, w długości około 4 kilom. koło wspomnianej rzeki się ciągnące. Bieg rzeki z powodu bystrego prądu i łatwo usypujących się brzegów był bardzo niejednostajny, dopiero rozpoczęto w r. 1882, i przez kilka lat prowadzone przez gminę z pomocą Wysokiego ck. Skarbu regulacje

niewiele go ustaliły. W roku 1890, okazała się potrzeba nowych budowli wodnych. Gmina podobnie jak w poprzednich latach udała się w tej sprawie do Świetnego ck. Starostwa w Nowym Sączu, gdzie podała do protokołu, że budowę tę w głównym korycie (na planie VI, VII, VIII) przeprowadzi z przyczynieniem się Wysokiego ck. Skarbu, zaś zamknięcia płatkowe na odnodze (na planie V i IX) sama własnym kosztem zbuduje.

Wysokie ck. Namiestnictwo rozporządzeniem z 5. sierpnia 1890, L. 53405 i 53406, zezwoliło na te budowle, które już z wiosną 1891 miały być rozpoczęte. Tymczasem słotna jesień, gruba a ostra zima w żaden sposób nie pozwoliły materyałów do wspomnianych budowli przygotować; na domiar złego w marcu 1891 we wsi wybuchł pożar, który doszczętnie zniszczył połowę wsi. W tak przykrem położeniu o budowlach wodnych gmina nawet myśleć nie mogła.

Ponieważ zaś mimo tego wszystkiego Świetne c. k. Starostwo w kwietniu 1891, urgowało gminę, kiedy ta przystąpi do rozpoczęcia tam budowy, tedy gmina wyłuszczywszy powody, dla których rzeczonych budowli w tym roku rozpoczynać nie może, prosiła Świetne ck. Starostwo, aby wykonanie budowli do następnego roku raczyło odłożyć; w razie zaś, gdyby uznało, że rzeczony budowle w tym roku muszą być koniecznie wykonane, tedy rozważywszy swoją klęskę pożaru, po której tak prędko się nie podniesie, — oświadczyła, że zgadza się, żeby one budowle Wysoki ck. Skarb bez współudziału gminy wykonał. Zastrzega się tu jednak, że gmina w wspomnianej relacji myślała tylko o budowlach w głównym korycie; a nie na odnodze, którą gmina jak wspomniano sama własnym kosztem miała wykonać. Wysoki c. k. Skarb też po onej relacji zabrał się do budowli nie tylko w głównym korycie, ale co większa na odnodze, bez względu na to, że tę ostatnią miała sama gmina wykonać. Nie wspominając już nic o tamach wybudowanych

w głównym korycie, oświadczyć musimy, że tamy (a miały to być zamknięcia) na odnodze, gminie daleko więcej szkody, jak pożytku przyniosły.

Obecnie odnoga ta wskutek tych tam rozszerzyła się dwa razy tyle, niż jak była przedtem, przy wezbraniu bowiem rzeki woda z obydwóch końców tam wrznięta się daleko w pastwisko, niosła trawniki ze sobą pozostawiając w tem miejscu same kamienie, Wysoki c. k. Skarb sztukował dalej te tamy, a woda znów później brała dalej brzegi i bierze dotąd zrujnowawszy temi tamami odnogę.

Wysoki c. k. Skarb, powołując się na ustawę wodną, począł sadzić na rzekowych odsypiskach (lubo na odnodze nie mogło być żadnych odsypisk) wiklinę, roszcząc sobie pretensje do całej odnogi, której długość około 800 metrów wynosi.

Ponieważ po obu stronach tejże odnogi leży pastwisko, na którym gmina pasą swoje bydło i konie, przeto zdarza się, że czasem mimo woli lub przez niedbalstwo pastuchów jakie bydło wpadnie do kępy i lubo szkody nie zrobi, to jednak gospodarze bywają do odpowiedzialności i kary pociągani. Chcąc zaś tego uniknąć potrzebą całą odnogę płotem ogrodzić, co ze względu na rozległość odnogi i na koszta jakieby to za sobą pociągało jest trudnem, albo bydło na pastwisku przestać paść, co również jest niemożliwem.

W takim stanie rzeczy, gdy z jednej strony kolej, z drugiej gościniec rządowy przecięły gminie najlepsze grunta, z trzeciej strzelnica wojskowa wzbrania przystępu do gruntów, a z czwartej woda zalewa gminne grunta, gdy w niedługim przeciągu czasu pożar po dwakroć zniszczył mienie włóscian, kilkakrotnie powódź zalała i grad wytlukł plonę, jak np. w r. 1897, gdy do tych klęsk przybywa jeszcze klęska grzywnien i to za lada bagatelę, gdy w dodatku Wysoki c. k. Skarb wdziera się w pastwiska gminy bez poprzedniego porozumienia się z właścicielami, musi tu Wysoki c. k.

Rząd zwrócić uwagę, że gminie Chełmiec wielka krzywda się dzieje, i w obec przytoczonych okoliczności zasługuje ostatecznie nawet na politowanie, a zważywszy wreszcie, że:

1) poprzednie okoliczności nieszczęśliwe nie dały gminie możności współdziałania w budowie z Wysokiem c. k. Skarbem,

2. obecne nieznośne położenie gminy, dalej

3) fakt, że Wysoki c. k. Skarb winien gminie 600 zł., które w roku 1874 złożyła jako konkurencyę na budowę kamiennej tamy powyżej mostu i za to dotychczas nic nie otrzymała, zapytują się przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd nie zechciałby z gminą Chełmiec polski wejść w porozumienie co do nabycia praw własności wikliny na rzecz gminy przynajmniej na odnodze rzeki Dunajca na planie V. IX. wykazanej, która stanowi zupełnie zamknięte enklawy wewnątrz pastwiska gminnego, przy uwzględnieniu spłaty ratami i potrąceniu kwoty 600 złr. a względnie zamiany za kawałek wikliny w innem miejscu.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Interpelujący:

Stanisław Potoczek w. r.

Szwed, Kramarczyk, Dr. Bernadzickowski, Data, Winniczuk, Warzecha, Barwiński, Wójcik, Żardecki, Karatnicki, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Milan, Styła, Karol Dzeduszycki, Średniawski, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tą udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, iż złożone jeszcze zostały dwa wnioski nagłe, ale z powodu braku kompletu nie mogą na dzisiejszem posiedzeniu przyjść pod obrady.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 29. stycznia 1898 roku, godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek wzywa posłów, ażeby o oznaczonej godzinie przybywali na posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

14. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 113.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 29. stycznia 1898. r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji budżetowej Ls. 1314, 1315, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1330, 1331, 1333.

Komisji szkolnej Ls. 1316, 1317, 1327, 1328, 1329.

Komisji podatkowej Ls. 1318, 1332.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1319.

Komisji saintarnej Ls. 1320.

Po odczytaniu petycji 1315 gm. Kłyz o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów przewiezienia umysłowo chorej Maryanny Łacionki, przemawia p. Bojko, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1318, Tow. kredytowego ziemskiego we Lwowie w sprawie opodatkowania listów zastawnych, przemawia p. Gniewos, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1320, Tow. farmaceutycznego „Unitas“ w Krakowie o pomnożenie liczby aptek w kraju, przemawia p. Soleski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1323 Zgromadzenia księży kanoników regularnych Laterańskich w Krakowie o subwencję na restaurację kościoła „Bożego Ciała“ przemawia p. Weigel, popierając tę petycję.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął wniosek nagły, i wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek nagły :

W n i o s e k n a g ł y .

Zważywszy, że ustawy dotyczące podatku osobisto-dochodowego stanowią przewrót w dotyczącym systemie opodatkowania;

zważywszy, że interpretacja tych ustaw poważnie przedstawia trudności;

zważywszy, że przedłożenie fasyi opartej na zestawieniu dwuletniego bilansu wymaga czasu i pracy,

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby termin przedkładania fasyi dotyczącej podatku osobisto-dochodowego przedłużony został wyjątkowo w pierwszym roku po ogłoszeniu ustawy do dnia 1. marca (1898) i żeby przedłożenie fasyi w terminie powyższym nie wykluczało opodatkowanego od wyboru do komisji szacunkowych.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Wnioskodawca :

Wiktor Władysław Czaykowski w. r.

Wojciech Dzieduszycki, Szeptycki, Koziebrodzki, Skalkowski, Jaworski, Zamoy-ski, Dr. Olpiński, Zoll, Dr. Jordan, Barwiński, Borkowski, G. Romer, A. Rayski, Cielecki, Emil Torosiewicz, Piniński, Siemiginowski, F. Vivien, K. Horodyski, Isakowicz arcybiskup, A. Potocki, Urbański, G. Mila, Krzysztofowicz, A. Wachnianin, Marchwicki, Potoczek, Sozański, Zd. Skrzyński, Fr. Jędrzejowicz, Krainiński, Białoskórski, Julian Puzyna, Kozłowski, Bielański, Roman Potocki, Czechowicz, Hoszard, Czarkowski-Golejewski, A. Jędrzejowicz, Gnoński, Gołuchowski, Cieński, Szeliski, Gniwosz, K. Scipio, Gorayski, St. Niezabitowski, Zagórski, Klemens Dzieduszycki, Tyszkowski, Szczepanowski, A. Skrzyński, Fruchtman, St. Jędrzejowicz, Rotter, Górski, Paszkowski, Ochrymowicz, Niebyłowiec, Winniczuk, Klemensiewicz, Vayhinger, Weigel, Dworski, Dr. Bernadzikowki, Bojko, Średziawski, Styła, Wójcik.

Marszałek konstatuje, że wniosek jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Wiktor Władysław Czaykowski, dla uzasadnienia nagłości wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

P. Wiktor Władysław Czaykowski zrzeka się głosu dla uzasadnienia wniosku.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął jeszcze drugi wniosek nagły i wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek nagły.

W n i o s e k n a g ł y .

W r. 1900 obchodzić będzie Uniwersytet Jagielloński 500 letnią rocznicę swego odnowienia przez Jadwigę i Jagiełłę. Inne Uniwersytety, jak n. p. w Bolonii, obchodziły podobne uroczystości niesłychanie uroczyste, a państwo bardzo znacznymi funduszami przyczyniło się do pokrycia kosztów tych uroczystości.

Nasz kraj na kosztowne obchody nie stać, ale można i trzeba w poważny sposób uczcić datę pięćdziesięcioletniego istnienia Jagiellońskiej Wszechnicy.

Najodpowiedniejszy sposób jest wydanie dzieł monumentalnych odnoszących się do historii Uniwersytetu a do czego nader bogate materiały w aktach uniwersyteckich się znajdują.

Wysoki Rząd przyszedł już z zasiłkiem, ale nader szczupłym, a to w kwocie 800 zł., a gdy ta pomoc jest niedostateczną, stawiają podpisani następujący wniosek nagły:

Wysoki Sejm zechce uchwalić :

1. na koszt publikacji, które Uniwersytet Jagielloński przygotowuje z okazji 500 letniego jubileuszu, przeznaczają się

kwotę 8.000 zł. płatną w dwóch ratach rocznych w latach 1898. i 1899.

2. jako pierwszą ratę wstawia się 4000 zł. w budżet r. 1898.

Jan Rotter, Andrzej Potocki
Wnioskodawcy.

Dunajewski, † Puzyna, † ABp. Morawski, Jaworski, E. Jędrzejowicz. Jordan, K. Scipio, Rozwadowski, ks. Knapiński, Zamoyski, Wiktor Czaykowski, Kraiński, Borkowski, Siemiginowski, Gołuchowski, Kostheim, Paszkowski, Rehmann, Męciński, St. Jędrzejowicz. Bobrzyński, Stadnicki, St. Tarnowski, A. Skrzyński, Adam Jędrzejowicz, W. Dzieduszycki, Stanisław Szczepanowski, Weigel, Dr Olpiński, Dworski, Goldmann, Vayhinger, Romanowicz, Michałowski, Soleski, Słotwiński, d' Abancourt, Dr. Jakliński, Małachowski, Onyszkiewicz, Gorayski, Zd. Skrzyński, Górski, Fruchtmann, J. Puzyna, Sozański, Szeptycki, Potoczek, Szwed, Data, Koziebrodzki, Fr. Jędrzejowicz, Klemensiewicz, Loewenstein, Czartoryski, Żardecki, Piniński, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, St. Niezabittowski.

Marszałek konstatuje, iż wniosek jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Andrzej Potocki dla uzasadnienia nagłośni wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłośni wniosku.

Przemawia p. Andrzej Potocki dla uzasadnienia wniosku, a pod względem formalnym wnosi, aby wniosek jego przekazany został komisji budżetowej.

Przemawia drugi wnioskodawca p. Rotter.

Izba uchwała bez rozprawy formalny wniosek postawiony przez p. Andrzeja Potockiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o klęsce nieuro-

dzaju w roku 1897 i o. wniosku posła Merunowicza.

Marszałek oznajmia, że na wczorajszym posiedzeniu została rozprawa ogólna nad tym przedmiotem zamknięta i pierwszy punkt wniosku komisji uchwalony.

Do drugiego punktu postawił p. Styła poprawkę, o podwyższenie kwoty proponowanej 50 000 zł. do 100.000 zł. dyskusję nad tym punktem zamknięto i głosowanie rozpoczęto, ale to dla braku kompletu nie mogło być do skutku doprowadzone.

Punkt II. wniosku komisji opiewa:

Sejm przeznaczą kwotę 50.000 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego, głównie na roboty publiczne w powiatach najbardziej klęską dotkniętych i gdzie stosunki zarobkowe okażą się najtrudniejsze.

Przemawia pod względem formalnym p. Stanisław Jędrzejowicz i wnosi, aby nad punktem II-gim wniosku komisji utworzoną została napowrót rozprawa.

Izba uchwała bez rozprawy otworzyć na nowo rozprawę nad tym punktem wniosku komisji.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Średniawski i wnosi, aby w punkcie VI. a) podwyższyć kwotę 50.000 do 100.000 zł. i aby fundusz pożyczkowy dla Kółek rolniczych podnieść z 25.000 zł. do 50.000 zł. płatny w 5-ciu ratach po 10.000 zł.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: by z uwagi na rozmiary klęski nieurodzaju, którym kraj nasz w roku ubiegłym dotknięty został, a nader małej pomocy ze

strony państwa, zwłaszcza w stosunku do pomocy udzielonej innym krajom — poczynił starania o uzyskanie dalszej zapomogi ze Skarbu państwa.

Izba popiera powyższą rezolucję.

Przemawia p. Cielecki.

Sprawozdawca p. Scipio po zamknięciu rozprawy, zrzeka się głosu.

Izba odrzuca poprawkę p. Styły.

Następnie uchwała Izba punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

Sejm przeznacza dalszych 50.000 zł. do rozporządzalności Wydziału krajowego, dla ułatwienia powiatom akcji pomocniczej przy zabezpieczaniu potrzeb ludności na zasiewy wiosenne, a to na pokrycie przez lat trzy procentów, nie wyższych jak po pięć od sta, od pożyczek, któreby Wydziały powiatowe na te cele dla gmin i ich członków zaciągnęły lub poręczyły.

Przemawia p. Styła i wnosi poprawkę, aby sumę 50.000 zł. podwyższyć do 100.000 zł.

Izba popiera poprawkę p. Styły.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi aby punkt III. opiewał jak następuje:

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do ułatwienia powiatom akcji pomocniczej na rzecz ludności dotkniętej zeszłorocznymi klęskami elementarnymi, a to na pokrywanie na okres aż sześciu lat procentów nie wyższych, jak po pięć od sta od pożyczek, któreby Rady powiatowe na te cele zaciągnęły lub poręczyły, a to najwyżej do sumy wypożyczonego kapitału 300.000 zł

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Izba popiera następnie poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Merunowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca Scipio, oświadczając się, iż zgadza się, aby we wniosku komisji zamiast słów, na „zasiewy wiosenne“, powiedziano, na „klęski elementarne“, zaś zamiast „Wydziały powiatowe“, aby powiedziano „Rady powiatowe“. Z resztą żądać p. Merunowicza sprawozdawca nie zgadza się.

Marszałek objaśnia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca poprawkę p. Styły.

Marszałek podaje do głosowania drugą część wniosku p. Merunowicza.

Przemawia co do sposobu głosowania p. Merunowicz.

Marszałek daje wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Przemawia p. Merunowicz pod względem formalnym.

Marszałek daje wyjaśnienie.

Przemawia p. sprawozdawca

Izba odrzuca drugą część wniosku p. Merunowicza, aby odsetki były gwarantowane do 6 lat i do sumy 300.000 zł.

Następnie uchwała Izba punkt III, wniosku komisji, ze zmianą na którą zgodził się p. sprawozdawca.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchwała w tym celu kredyt dodatkowy na rok 1897 w sumie 100.000 zł., z czego kredyt 50.000 zł. uchwałą ad III. objęty, może być przez Wydział krajowy, w ciągu lat 1898, 1899 i 1900 wydatkowany.

Izba uchwała punkt IV. wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

V. Uchwałami powyższymi ad II. III. i IV. załatwiony zostaje wniosek odnośny p. Merunowicza, dnia 30. grudnia 1897 w Sejmie postawiony.

Izba uchwała bez rozprawy punkt V. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd.

a) Ażeby się przyczynił jednorazowym datkiem 50.000 zł. z funduszków przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych roku 1897, do rozporządzalności Wydziału krajowego, dla wzmocnienia zasiłku na cele ad III. wymienione.

Przemawia p. Średniawski i wnosi poprawkę ażeby wstawianą w tym punkcie sumę 50.000 zł. podwyższono do 100.000 zł.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego.

Izba uchwała następnie punkt VI. a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Ażeby przy spieszył przyznanie należnych poszkodowanym opustów podatkowych, oraz by w gminach dotkniętych klęskami powstrzymał egzekucję podatkową w roku 1898.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VI. b.

Sprawozdawca czyta:

c) Ażeby przyznał opusty w taryfach kolejowych w obrębie Galicji, dla przewozu produktów rolniczych sprowadzać się mających dla ludności klęską dotkniętej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VI. c.

Sprawozdawca czyta:

d) Ażeby dostarczył przynajmniej 25.000 cent. metr. soli bydłowej bezpłatnie dla tych powiatów, w których jakoś paszy ucierpiała, — oraz by zezwolił na bezpłatny pobór surowicy w powiatach: Bohorodczany, Dolina, Kałusz, Kołomyja, Kosów i Nadwórna.

Przemawia p. Wójcik i wnosi poprawkę do punktu d) wniosku komisji, aby podwyższyć cyfrę soli bydłowej z 25.000 do 50.000 cent. metr. i aby prócz wymienio-

nych we wniosku komisji powiatów, którym ma być zezwolony bezpłatny pobór surowicy, dodano jeszcze powiaty: Kraków, Chrzanów, Wadowice, Wieliczka, Bochnia, Brzesko i Myślenice.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Hamorak i wnosi, by dodano jeszcze do wymienionych powiatów gminy: Rożnów, Trościaniec, Trójca i Ilińce powiatu Śniatyńskiego.

Izba popiera poprawkę p. Hamoraka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się z poprawkami pp. Wójcika i Hamoraka.

Izba uchwała wnioszek komisji z poprawkami pp. Wójcika i Hamoraka.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, uzyskanie jak najszybsze od c. k. Ministerstw Skarbu i Handlu, zawieszenia opłat cłowych za sprowadzić się mające zboże z Rosji — w ilości co najmniej 150.000 cent. metr., dla mieszkańców kraju klęskami dotkniętych, a to na czas do końca czerwca r. b.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Petycje do liczb 257, 258, 261, 475, 476, 477, 634, 656, 669, 703, 704, 868, 915, 916, 917, 918, 919, 922, 923, 931, 1014, 1015, 1016, 1085, 1086, 1088, 1134, 1176 i 1182 — powiatów i gmin o zapomogi i o pożyczki — przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VIII. wniosku komisji.

Marszałek oznajmia, iż pozostają jeszcze dodatkowe rezolucje, postawione przez pp. Średniawskiego, Kremę i Abrahamowicza.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Średniawskiego:

Sejm uchwala:

Fundusz pożyczkowy dla kółek rolniczych podnosi się z 25.000 zł. do 50.000 zł. w rocznych ratach po 10.000 zł.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi, aby wniosek p. Średniawskiego przekazano komisji budżetowej.

P. Średniawski zgadza się z tym formalnym wnioskiem.

Izba uchwala odesłanie wniosku p. Średniawskiego do komisji budżetowej.

Marszałek odczytuje zgłoszony na ostatnim posiedzeniu w rozprawie ogólnej wniosek p. Krempey.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy rozdziale sum przekazanych mu do dyspozycyi uwzględnił szczególnie powiat mielecki, względnie te gminy powiatu mieleckiego, które zostały zrujnowane doszczętnie gradobiciem.

Gminom owym przyjdzie Wydział krajowy z pomocą na zasiewy wiosenne z przekazanej mu sumy zapomogowej i procentowej, możliwie wydatnym zasiłkiem.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Krempey.

Marszałek odczytuje wniosek wyżej podany, a zgłoszony przez p. Abrahamowicza.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwala wniosek p. Abrahamowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie bonifikacyi funduszu krajowego i funduszy powiatowych za ubytek dodatków do podatków opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o bonifacyi funduszu krajowego i funduszy powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez fundusz propinacyjny przed wejściem w życie reformy podatkowej.

U c h w a ł a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim o wynagrodzeniu galicyjskiego funduszu krajowego i funduszy powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny, spowodowany wejściem w życie ustawy państwowej z dnia 25. października 1896. Nr. 220.

Dz. pr. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Art. I.

Jako wynagrodzenie ubytku w dochodach galicyjskiego funduszu krajowego i funduszy powiatowych, spowodowanego wejściem w życie ustawy państwowej z 25. października 1896. Nr. 220. Dz. pr. p. — a mianowicie jako wynagrodzenie za ubytek w dochodach tych funduszy z opłacanych do końca r. 1897. przez galic. fundusz propinacyjny dodatków do podatków państwowych, — płacić będzie galicyjski fundusz propinacyjny przez lat 13. — t. j. od 1. stycznia 1898. do 31. grudnia 1910 w ratach kwartalnych z dołu, bonifikacye poniżej w art. II. i III. oznaczone.

Art. II.

Bonifikacya dla funduszu krajowego wynosi 150.000 złr. w. a. rocznie — lecz od tej kwoty potrąci się corocznie dodatek krajowy wymierzony od podatku zarobkowego, opłaconego przez galicyjski fundusz

propinacyjny w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1896. Nr. 220. Dziennik praw państw.

Art. III.

Bonifikacya dla funduszów powiatowych wynosi 50.000 zł. w. a. rocznie a wypłacaną będzie do rąk Wydziału krajowego.

Sumę tę 50.000 zł. w. a. rozdzieli Wydział krajowy pomiędzy fundusze powiatowe w takim stosunku, w jakim są kwoty przypadające poszczególnym funduszom powiatowym w trzechleciu od r. 1895. do r. 1897. włącznie, z opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny dodatków do podatków, do ogólnej sumy zapłaconej w temże trzechleciu przez galicyjski fundusz propinacyjny tytułem dodatków do podatków na cele powiatowe.

Art. IV.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożony przez Wydział krajowy rozdział bonifikacyi 50.000 zł. z funduszu propinacyjnego dla funduszów powiatowych pomiędzy poszczególne powiaty przyjmuje Sejm do wiadomości.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Jako wynagrodzenie ubytku w dochodach galicyjskiego funduszu krajowego i funduszów powiatowych, spowodowanego wejściem w życie ustawy państwowej z 25. października 1896. Nr. 220. Dz. pr. p. — a mianowicie jako wynagrodzenie za ubytek w dochodach tych funduszów z opła-

canych do końca roku 1897. przez galic. fundusz propinacyjny dodatków do podatków państwowych, płacić będzie galicyjski fundusz propinacyjny przez lat 13 t. j., od 1. stycznia 1898 do 31. grudnia 1910 w ratach kwartalnych z dołu, bonifikacye poniżej w art. II. i III. oznaczone.

Izba uchwała bez rozprawy artykuł I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Bonifikacya dla funduszu krajowego wynosi 150.000 zł. w. a. rocznie, lecz od tej kwoty potrąci się corocznie dodatek krajowy wymierzony od podatku zarobkowego, opłacanego przez galicyjski fundusz propinacyjny w myśl §. 100. ustawy z 25. października 1896 Nr. 220. Dz. pr. p.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Bonifikacya dla funduszów powiatowych wynosi 50.000 zł. w. a. rocznie a wypłacaną będzie do rąk Wydziału krajowego.

Sumę tę 50.000 zł. w. a. rozdzieli Wydział krajowy pomiędzy fundusze powiatowe w takim stosunku, w jakim są kwoty przypadające poszczególnym funduszom powiatowym w trzechleciu od roku 1895 do roku 1897 włącznie, z opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny dodatków do podatków, do ogólnej sumy zapłaconej w temże trzechleciu przez galicyjski fundusz propinacyjny tytułem dodatków do podatków na cele powiatowe.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia obowiązującą w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wynagrodzeniu galicyjskiego funduszu krajowego i funduszy powiatowych za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez galicyjski fundusz propinacyjny, spowodowany wejściem w życie ustawy państwowej z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. pr. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp projektu ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożony przez Wydział krajowy rozdział bonifikacji 50.000 zł z funduszu propinacyjnego dla funduszy powiatowych pomiędzy poszczególne powiaty przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o administracji krajowych funduszy pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. Listopada 1896 do 31. października 1897.

Sprawozdawca p. Dworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszy pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. listopada 1896. do 31. października 1897 przyjmuje się do wiadomości.

2. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby po myśli postanowienia §. 5 ustawy z dnia 25. czerwca 1895 Nr. 100. Dz. u. p. koszta budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojska potrzebnych, pokrywał ze Skarbu państwa, za poborem opłaty za pomieszczenie wojska w tak zbudowanych koszarach ze Skarbu wojskowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Średniawskiego w sprawie pocztowej giełdy pracy.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę pośrednictwa pracy zbadał w kierunku wskazanym w sprawozdaniu komisijnem i zdał sprawę na jednej z najbliższych sesji.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie krajowej szkoły średniej gospodarstwa lasowego.

Sprawozdawca p. Zamoyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku zaszłą w punkcie 4-tym, mianowicie zamiast słów „aby oddał do użytku szkoły“ ma być „wydzierżawił za odpowiedni wynagrodzeniem do użytku szkoły“.

Po tem sprostowaniu odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej gospodarstwa lasowego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd aby przepisy obowiązujące co do kwalifikacji wymaganych do egzaminu na c. k. zarządców lasowych zmienił w tym kierunku, by ukończeni uczniowie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mogli być dopuszczeni do składania tego egzaminu i mieli możliwość składania go nie w Wiedniu ale we Lwowie.

3. Sejm wzywa Wydział krajowy aby przygotował projekt i kosztorys rozszerzenia budynku szkoły lasowej i przedstawił odnośne wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy aby wydzierżawił za odpowiedni wynagrodzeniem do użytku szkoły dwa do trzech morgów w lesie Winnickim na cele urządzenia szkółki i różnych doświadczeń niezbędnych przy nauce teoretycznej, oraz aby tam po-

stawił małe schronisko mające służyć profesorom i uczniom w czasie wycieczek.

Odnośne wnioski przedstawi Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy m. Zatora w sprawie rekonstrukcji drogi krajowej Zator-Sucha w Zatorze.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na najbliższej sesji sejmowej projektu rekonstrukcji drogi krajowej Zator—Sucha w Zatorze w 1-szym kilometrze wraz z odnośnym wnioskiem.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Reprezentacji powiatu Cieszanowskiego celem uzyskania 75% subwencji na budowę drogi powiatowej Oleszyce-Dzików stary-Cewkow.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu petycję powiatu Cieszanowskiego do uw-

zgodnienia i do udzielenia na budowę drogi Oleszyce, Dzików! stary, Cewków, subwencji w wysokości 60% rzeczywistych kosztów w miarę postępu budowy i w terminach, na jakie fundusz subwencyjny pozwoli.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycji Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie, o odpisanie zaległego czynszu dzierżawnego w sumie 2.715 zł.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję reprezentacji powiatowej w Cieszanowie, o odpisanie zaległego czynszu dzierżawnego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w myśl powyższego sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycji komisji klimatycznej w Zakopanem i Zwierzchności gminnej tamże, o uznanie drogi Łysa-Polana-Zakopane-Chochołów za drogę krajową.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycję komisji klimatycznej uzdrowiska Zakopane i Zwierzchności gminnej tamże w sprawie uznania drogi Łysa-Polana-Zakopane-Chochołów za krajową, zbadał i ewentualnie przedłożył Wysokiemu Sejmowi odpowiedni wniosek.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej, z petycji Towarzystwa przemysłu cukrowniczego w Przeworsku, o przyspieszenie budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Sprawozdawca p. Zdzisław Skrzyński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wzywa się Wydział krajowy, o przyspieszenie o ile możliwości akcji budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej, o petycji Wydziału Rady powiatowej przemysłańskiej w sprawie projektowania linii kolejowej z Rohatyna do Zadwórze.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po porozumieniu się z Radą powiatową przemysłańską, wysłał w ciągu roku 1898, na koszt powiatu przemysłańskiego, inżyniera, dla przestudowania istniejącej trasy kolejowej z Podhajec na Brzeżany, Narałów, Przemysłań, Gliniany do Zadwórze, jakoteż do wypracowania nowej trasy w części zmienionej t. j. od Janczyna do Rohatyna.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by o wyniku odnośnych badań zdał sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby Dra Alfreda Biegelmeyera, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Samborze, o „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Drowi Alfredowi Biegelmeyerowi, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Samborze, „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Adolfa hr. Łosia, asystenta manipulacyjnego Wydziału krajowego, o „*veniam studiorum*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela p. Adolfowi z Grodkowa, hr. Łosiowi, asystentowi manipulacyjnemu Wydziału krajowego, uwolnienie od studiów wymaganych w ustępie 2-gim §. 4-go ustawy dla służby krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Franciszka, Ryszarda Wenera, oficjała krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, o „*veniam studiorum*“.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Franciszkowi, Ryszardowi Wenerowi, oficjałowi krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, „*veniam studiorum*“.

Izba uchwała bez rozprawy, powyższy wniosek,

na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek :

W n i o s e k.

Zważywszy, że Wysoki Sejm niejednokrotnie objawił życzenie, aby dostawy dla c. k. armii były przydzielone producentom i przemysłowcom krajowym,

zważywszy, że wbrew temu życzeniu całkowicie uzasadnionemu udzielono dostawy mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie osobie niebędącej ani producentem ani przemysłowcem krajowym,

zważywszy, że rzeczony dostawca niezgodnie z postanowieniami kontraktu dostarcza garnizonowi bydła pochodzenia zagranicznego i w miejsce sztuk opasowych — braków jakości najposledniejszej,

zważywszy, że taka nieprawidłowa konkurencja wyrządza znaczną szkodę tak ważnej gałęzi gospodarstwa rolnego jaką jest hodowla i opas bydła, — podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd do użycia całego wpływu, aby kontrakt o dostawę mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie, upływający w roku 1900, a taką szkodę wyrządzający krajowej hodowli bydła, nieostał przedłużony na dalszy przeciąg czasu.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Wnioskodawca :
Krzysztofowicz

Stadnicki, Męciński, Dr. Czaykowski, Schnell, Urbański, Onyszkiewicz, Kraiński, Gnoiński, Sozański, Michalski, Białoskórski, Stecki, Cieński, Torosiewicz, Czaykowski, Skałkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

Wniosek

Tak zwane prowizorya są dla naszego ludu rzeczą bardzo szkodliwą. Co chwila zdarzają się te wymysły u naszych ludzi o lada głupotę, a komisye, rekursa kosztują setki zł.

Gdy tymczasem w ustawie gminnej §. 27. jest dogodny sposób załatwienia takich spraw bez kosztów: zaorałeś, odorz, zagroziłeś, odgródź! Tak było za dawnych czasów: wójt w gminie załatwiał te sprawy aż wkroczyły w to sądy i komisye. Ponieważ i obecnie mamy sposób załatwienia tych spraw w gminie na podstawie §. 27. o jednaniu stron w sporze będących, i mamy ustawę o sądach rozjemczych (z 6. Marca 1885. Dz. u. kr. Nr. 27.), lecz ponieważ ustawa ta dotąd jest tylko ustawą martwą mimo okólnika Wydziału krajowego z dnia 3. listopada 1882 L. 53678, i ponieważ ustawa ta da się wprowadzić obecnie przy niezamordowanej dobrej chęci Wydziałów powiatowych, a za porozumieniem z c. k. sądami, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy o ponowienie kroków celem wprowadzenia w życie ustawy gminnej o sądach rozjemczych z dnia 6. marca 1885 (Dz. u. kr. Nr. 27.) za porozumieniem się z c. k. Sądami krajowymi ze względu na nową procedurę sądową, mając na oku następujące warunki powodzenia sądów rozjemczych.

1) C. k. Sądy nie powinny przyjmować spraw spornych, bez poprzedniego osądzenia przez sądy rozjemcze.

2) Wydziały powiatowe nie powinny zadawałać się okólnikami aby w każdej gminie były ustanowione sądy rozjemcze. Wzywa się Wydział krajowy o przedłożenie noweli do ustawy krajowej z dnia 6. Marca 1885. (D. u. kr. Nr. 27.) opartej na następujących podstawach:

§. 1. Urząd rozjemczy dla jednania stron w sporze będących ma być utworzony w każdej gminie.

§. 2. Ugody zawarte w sądach rozjemczych mają ważność dokumentów prawnych na podstawie których c. k. Sądy będą kompetentne zarządzić wykonanie tychże ugód.

§. 3. Sąd rozjemczy składa się z dwóch ludzi zaprzysięgłych i z trzeciego miejscowego wójta, jako kierującego w sądzie rozjemczym. Na wniosek Rady gminnej zatwierdzony przez Wydział powiatowy może być ustanowiona większa liczba sędziów rozjemczych

§. 4. Sądy rozjemcze są bezpłatne, przysiężni mogą żądać za stratę czasu najwyżej po 50 ct. dziennie.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

S. Potoczek.

Data, Warzecha, Bojko, Średniawski, O. Milan, Winniczuk, Wójcik, Klemensiewicz, Niebyłowiec, Dr. Olpiński, Dr. Bernadzikowski, Styła. Żardecki, Hamorak, Ostapczuk, Cielecki, Ohrymowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

Interpelacja.

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego

Od szeregu lat gminy w obrębach miast fertyfikacyjnych w powiatach: Krakowskim, Wielickim i Przemyskim żałują się na rewery demolacyjne, które są w wysokim stopniu ciężarem dla ludności wiejskiej.

Pomimo kilkakrotnych żądań różnych czynników, aby rewery demolacyjne zostały zniesione, dotychczas nie odniosły pożądanego skutku.

Zapytujemy przeto c. k. Rząd, czy nie zechce użyć co tylko możliwe z Jego strony aby tak wielki ciężar zdjąć z ludności.

Lwów, dnia 29. stycznia 1898.

Interpelujący:
Fr. Wójcik.

Weigel, Fruchtmann, Dr. Olpiński, Rotter, Czecz, Czartoryski, Cielecki, Niezabitowski St., Potoczek, Milan, Bojko, Vayhinger, Soleski, A. Potocki, Zoll, Brunicki, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Winniczuk, Warzecha, Data, Średniawski, Styła, Klemensiewicz, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbanski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do P. Komisarza Rządowego.

W gminie Gliniki powiatu Ropczyckiego odbyły się wybory do Rady gminnej dnia 29. maja 1897. Ponieważ zaszły tam przy wyborach pewne nieformalności, przeto wniesiono ze strony członków gminy protest, względnie rekurs do c. k. Namiestnictwa jeszcze dnia 4. czerwca tego samego roku, dotychczas jednak niema żadnej wiadomości czy i jak ten rekurs załatwiono.

Wybór Adama Książka członkiem tejże Rady gminnej w Gliniku unieważniło c. k. Starostwo w Ropczycach orzeczeniem z dnia 5. czerwca 1897. pod tym pozorem, że tenże Adam Książek nie przynależy do gminy Glinik i nie płaci do tej gminy podatku. Interesowany Adam Książek wniósł rekurs do c. k. Namiestnictwa przeciw temu orzeczeniu niezasadnionemu Starostwa, ale dotychczas nadaremnie oczekuje roz-

strzygnięcia. Faktem jest, że Adam Książek posiada z gminy Glinik książkę służbową z r. 1882. w której jest potwierdzona jego przynależność tamże, posiada tamże majątek i opłaca podatek, a więc jest uprawniony do wyboru i wybieralności w tej gminie do Rady gminnej.

Zważywszy, że takie przewlekanie załatwienia rekursów będące na porządku dziennym, zwłaszcza w takich sprawach, naraża obywateli na krzywdę i różne przykrości uchybiające godności obywatelskiej.

Zważywszy, że w tych czasach, szczególnie skutkiem podniesienia się poziomu oświaty, ludzie mający chęć służenia sprawie publicznej w Radach gminnych i walczący z dotychczasowymi nieporządkami po gminach, przez podobne jak wyżej wypadki, albo niemogą się doczekać załatwienia protestów albo bywają niesłusznie z rady usuwani, zapytujemy p. Komisarza Rządu:

Czy c. k. Namiestnictwo raz dla przyspieszenia toku spraw jego kompetencji podpadających, a powtórnie dla usunięcia złych skutków stąd wynikających, zechce na przyszłość rychlej sprawy swe załatwiać.

Lwów, 29. stycznia 1898.

Interpelant:
Franciszek Krempa.

Wójcik, Bojko, Milan, Średniawski, Winniczuk, Data, Warzecha, Hamorak, Niebyłowiec, Ostapczuk, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Styła, Soleski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. stycznia 1898 10 przed południem, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1, minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

15. posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 31 stycznia 1898 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 45. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 98.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół czternastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 31. grudnia 1898 roku, które przekazano następującym komisjom:

Komisji administracyjnej Ls. 1342, 1349, 1355, 1356.

Komisji komasacyjnej Ls. 1343.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1345, 1357, 1358, 1359, 1360, 1370, 1371.

Komisji szkolnej Ls. 1346, 1347, 1348, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1379, 1380, 1381, 1383, 1386, 1387, 1389, 1397.

Komisji budżetowej Ls. 1350, 1351, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1357, 1368, 1369, 1382, 1384, 1385, 1388, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394.

Komisji petycyjnej Ls. 1378, 1396.

Komisji drogowej Ls. 1395.

Komisji przemysłowej Ls. 1399.

Po odczytaniu petycji Ls. 1348, gm. Terpiłowki o snízenie prestacyi szkolnej, przemawia p. Ostapczuk, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1335 gm. Królowa ruska o zasiłek na budowę drogi gmiunej, przemawia p. Klemensiewicz, popierając tę petycję i wnosi przekazanie jej Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż w odpowiedzi na telegram, który wysłał z polecenia Sejmu

do Jego Eminencyi kardynała Rampolli z wyrazem hołdu i czci dla Ojca świętego, otrzymał wczoraj telegram. Marszałek wzywa sekretarza do odczytania telegramu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący telegram:

Po pierwszych słowach wszyscy powstają z swych miejsc.

Illmo comiti Stanislao Badeni regni Galiciae marescalco Lemberg Galicia Austria.

Gratulationes ob sexagesimum sacerdotii annum feliciter impletum ac filialis devotionis sensa, quae nomina civium regni Galiciae Tibi placuit exprimere, laeto gratoque animo acceptat Beatissimus pater, qui ideo Tibi, cunctisque, quorum sensa interpretatus es, gratias agit et apostolicam benedictionem peramanter imperitur.

M. Card. Rampolla.

Marszałek sądzi, że będzie tłumaczem uczuć Wys. Izby, jeżeli da wyraz głębszej wdzięczności za ten akt łaski Ojca Świętego.

Izba przyjmuje to oświadczenie oklaskami.

Przemawia pod względem formalnym p. Czartoryski, aby petycyje Ls. 333, 185, 684, 685, 1210 i 1256, przydzielone komisji szkolnej, przekazać komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Krzysztofowicza w sprawie dostawy mięsa dla c i k. garnizonu we Lwowie.

Przemawia p. Krzysztofowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy lformany wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka o wprowadzenie w życie ustawy o sądach rozjemczych.

P. Potoczek prostuje błędy drukarskie, a mianowicie w wierszu 8. i 9. zamiast „r. b. marca 1895“, ma być „26. marca 1875“, następnie we wniosku wiersz 2. zamiast „1885“, ma być „1875“, oraz w wierszu 9. zamiast „1885“, ma być „1875“. Po tem sprostowaniu przemawia p. Potoczek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gminnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek formalny.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału kraj. o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy p. Chameca w Izbie, Marszałek usuwa na razie ten punkt z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o czynnościach Wydziału krajowego w zakresie sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod jego zarządem.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zamierzoną zmianę formy topki soli warzonki o ile możliwości przyspieszył.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby odstąpił Wydziałowi krajowemu w 15 zachodnich powiatach, w których sprzedawaną jest sól kamienna, urządzone przez

administrację c. k. kolei państwowych na niektórych stacjach kolejowych magazyny solne, tudzież, aby oddał do dyspozycji Wydziału krajowego na magazyny solne odpowiednie miejsca na tych stacjach, na których one dotąd nie są urządzone, a gdzie są potrzebne.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na stacjach kolejowych we wschodniej części kraju, gdzie to tylko możliwem będzie, wydzierżawiał Wydziałowi krajowemu odpowiednie miejsca na urządzenie składów soli bydlęcej.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby celem rozpowszechnienia w kraju naszym używania kainitu, poparł wszelkie usiłowania Wydziału krajowego w tym kierunku, a zwłaszcza ażeby zezwolił jak najrychlej na utrzymywanie kainitu w jednym lokalu z innymi gatunkami soli.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Do punktu II. przemawia p. Trzeciecki i wnosi, aby do tego punktu dodać na końcu słowa: „pozostawiając w każdym razie nadal na topkach znak dawny „półtrzecia krzyża“.

P przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Izba popiera poprawkę p. Trzecieckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Trzecieckiego.

Izba uchwała punkt II. wniosku komisji z poprawką p. Trzecieckiego.

Następnie uchwała Izba punkty III, IV. i V. wniosku komisji bez rozprawy, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie.

Izba powraca do punktu III-go porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kolbuszowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ustęp. 3. ustawy drogowej z 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy przy trzech zaporach według tegoż samego wymiaru, mianowicie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa (2) centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych jeden (1), cent;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego pół ($\frac{1}{2}$) centa;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 14. kwietnia 1894. Dz. u. kr. Nr. 35, którą nadane było Radzie powiatowej w Kolbuszowej prawo do poboru myta na drodze powiatowej Kolbuszowa-Sokołów.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Andrzej Potocki wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie projektu uchwały *en bloc*, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potockiego przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowych wolnych składach publicznych dla zboża, spirytusu i towarów we Lwowie i w Krakowie.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potockiego od czytania sprawozdania, od czytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych wolnych składach publicznych dla zboża, spirytusu i towarów we Lwowie i Krakowie do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1896/97.

Sprawozdawca członek Sejmu rektor Knapiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potocuięgo odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o szkołach średnich w roku 1896/7 Sejm przyjmuje do wiadomości, podnosząc okoliczność, że c. k. Rząd, względnie Rada szkolna krajowa uczyniła zadość rezolucyom poprzedniej sesji sejmowej, odnoszącym się do założenia nowych szkół realnych i gimnazyów.

II. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, ażeby, postępując dalej w tymże kierunku, przystąpiła przede wszystkim do założenia nowej szkoły realnej, oraz do założenia gimnazyum, któreby zapobiegło przepełnieniu gimnazyów w Rzeszowie i Tarnowie; nadto, aby przystąpiła do przekształcenia istniejących we Lwowie i w Krakowie zakładów filialnych. na samoistne gimnazyum.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby celem powiększenia liczby słuchaczy uniwersyteckich na wydziale filozoficznym, względnie kandydatów do stanu nauczycielskiego, przeznaczył wydatną kwotę na stypendya dla takich kandydatów; zarazem upoważnia się Wydział krajowy do wstawienia w budżet roku 1899 odpowiedniej kwoty na stypendya, których rozdawnictwo porucza się Radzie szkolnej krajowej.

IV. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, ażeby w szkołach średnich uczynił naukę historii kraju rodzinnego przedmiotem obowiązkowym.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Zajęzkowski i wnosi następujące rezolucye dodatkowe.

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył budowę pawilonu dla klas równorzędnych ruskich przy c. k. gimnazyum w Kołomyi.

VI. Wzywa się c. k. Rząd, aby popierał usiłowania do wykształcenia docentów z ruskim językiem wykładowym dla pojedynczych przedmiotów wydziału filozoficznego lwowskiej wszechnicy, udzielając w tym celu naukowe stypendya odpowiednim kandydatom.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi następujące dodatkowe rezolucyje:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy niezbędnem powiększeniu liczby gimnazyów w naszym kraju miał na względzie te miejscowości, których mieszkańcy tylko z wielką ofiarnością, mogą swoje dzieci posyłać do odległego gimnazyum.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby zwrócił baczniejszą uwagę na poprawę stosunków higienicznych, panujących obecnie w znacznej liczbie naszych szkół średnich, czy to przez odpowiedniejszy dobór ubikacyi, czy też usunięcie nadmiernego przepełnienia poszczególnych klas.

Przemawia p. Wójcik i wnosi następującą dodatkową rezolucyę.

Wzywa się c. k. Rząd, względnie c. k. Radę szkolną krajową, o zniesienie mundurków w szkołach średnich, gdyż one utrudniają uboższym przystęp do tych zakładów naukowych.

Nadto wnosi p. Wójcik, ażeby zamiast punktu IV. wniosku komisji, przyjęto następujący wniosek:

IV. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, żeby w szkołach średnich, uczynił naukę historii Polskiej względnie dziejów ojczytych, przedmiotem obowiązkowym.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Tarnowski Stanisław.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Czartoryski.

Przemawia p. Wójcik i cofa swój drugi wniosek co do nauki historyi polskiej.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Jordan.

Przemawia p. Czartoryski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca ks. rektor Knapieński.

Marszałek oznajmia, iż wobec spóźnionej pory i wątpliwego kompletu ma zamiar zamknąć posiedzenie, oraz wzywa sekretarza do odczytania wniesionej interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana

Komisarza Rządowego.

Dnia 9. września 1897 roku, odbyło się w Żółtkwi premiowanie klaczy i zakupno ogierów na własność Rządu, przez komisyę rządową, na której czele stoją pp. Stanisław hr. Siemieński i Juliusz Bielski.

Wówczas przyprowadził jeden z włościan konie zupełnie kwalifikujące się do premiowania i miano mu udzielić tej premii, lecz gdy jeden z urzędników Starostwa w Żółtkwi zwrócił uwagę komisji na to, że ów włościan z powodu wyborów miał być karany, pominięto rzeczzonego włościanina. Pan Bielski premiował wówczas klacz zupełnie nie zasługującą na premiowanie. Premiowano wówczas także źrebięta o bardzo długich pęcinach na tylnych odnóżach, jakoteż mimo oporu c. k. rotmistrza Meleckiego komendanta zakładu ogierów rządowych w Drohowyżu, klacz z chorobą skórną.

Całe rzeczone premiowanie klaczy odbyło się tak wadliwie i z widoczną niezajomością hodowli koni że c. k. rotmistrz Melecki sprzeciwić się musiał postępowaniu pp. Siemieńskiego i Bielskiego i wyraził

się ostatecznie: „Takie klacze premiuje się tylko w Galicyi, w innych krajach zupełnie się je od rozpłodu wyklucza.

Niechęć i ignoracyę do popierania krajowych hodowców koni objawili pp. Siemiński i Bielski przy zakupnie ogierów na własność Rządu. Gdy jeden z księży przedstawił do zakupna ogiera bez żadnej wady, p. Siemiński odmówił zakupna wyrażając się: że ksiądz należy do kościoła a nie do chowu ogierów. Gdy drugi hodowca p. Stachowicz przedstawił ogiera czteroletniego, który przed rokiem został jednogłośnie licencyjonowany przez rządową komisję licencyjną i któremu Ministerstwo rolnictwa udzieliło subwencji rządowej jako szczególnie uzdolnionemu i który też ze świadectwem z 5 ciu gmin i dwóch obszarów dworskich we wszystkich wypadkach w których tym ogierem stanowiono klacze okazały się płodne, wówczas rzeczona komisya bez żadnego powodu odmówiła zakupna rzeczzonego ogiera, narażając tem p. Stachowicza na znaczną bardzo szkodę. Madmienie wypadła, że na własność rządu zakupywane bywają ogiery wyłącznie ze stajen p. Siemińskiego i właścicieli ziemskich z tymże ściśle zaprzyjaźnionych.

Zważywszy, że takim postępowaniem p. p. Siemiński i Bielski okazali stronniczość i zupełną nieznaną hodowli koni.

Zważywszy że ci będąc panami komisji okazują niechęć do koni włościańskich i zniechęcają krajowych hodowców do dalszej pracy w kierunku podniesienia chowu koni i narażają ich na straty materyalne,

zważywszy że p. p. Siemiński i Bielski używają swego wpływu tylko po to ażeby zakupywać konie wyłącznie ze stajen swoich lub zaprzyjaźnionych z nimi

rodzin, a wykluczają wszystkich innych od możności uczciwego konkurowania z nimi.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1). Czy wiadome Mu są powyższe zajścia, które się odbyły przy premiowaniu klaczy i zakupnie ogierów, dnia 9. września 1897 w Żółkwi a w szczególności sprawa p. Józefa Stachowicza?

2). Czy raczy c. k. Rząd zarządzić aby postępowanie komisji rządowej było nadal wobec włościan i krajowych hodowców koni mniej stronnicze, aniżeli dotychczas, względnie czy raczy c. k. Rząd pp. Siemińskiego i Bielskiego ze stanowiska członków komisji usunąć?

3). Czy raczy c. k. Rząd zarządzić środki, aby ustało zakupywanie ogierów będących własnością członków komisji rządowej względnie zaprzyjaźnionych z nimi rodzin, które bywa ze szkodą kraju.

4. Czy raczy c. k. Rząd zarządzić dochodzenia w sprawie p. Józefa Stachowicza, a w szczególności wyznaczyć nową komisję któraby zbadała właściwość ogiera przez niego przedstawionego aby go uchronić od szkody niesłusznie mu wyrządzonej

Interpeluejący.

Antoni Styła w. r.

Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Średniawski, Niebyłowicz, Data, Potoczek, Warzecha, Hamorak, Dr. Olpiński, Soleski, Ostapczuk, Zajączkowski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. lutego 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 po połud.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

16. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. lutego 1898 roku.

Początek o godz. 10. minut 45 przed
południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 99.

Ze strony Rządu c. k. Rada dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czter-
nastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiano przeciw niemu żadnych za-
rzutów; protokół piętnastego posiedzenia
złożony jest w biurze marszałkowskiem do
przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis
petycyj wniesionych po dzień 1. lutego
1898 r., które przekazano następującym ko-
misjom:

Komisji drogowej Ls. 1401.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1402.
1403, 1420, 1436.

Komisji budżetowej Ls. 1404, 1405,
1406, 1407, 1412, 1413, 1423, 1434.

Komisji szkolnej Ls. 1408, 1409, 1410,
1411, 1418, 1421.

Komisji potycyjnej Ls. 1416, 1422.

Komisji podatkowej Ls. 1417, 1424.

Wydziałowi krajowemu jako komisji
Ls. 1425.

Komisji drogowej Ls. 1426, 1427, 1428,
1429, 1430, 1431, 1432, 1433.

Komisji sanitarnej Ls. 1439.

Komisarz rządowy c. k. Rada Dworu
Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na in-
terpelacye 1) p. Szweda i towarzyszy
w sprawie opodatkowania szop na p
nach; 2) p. Wójcika i towarzyszy w spra-
wie kontroli sanitarnej mleka i produktów
spożywczych, sprowadzanych z zagranicy
do Krakowa; 3) p. Osuchowskiego i towa-
rzyszy w sprawie odbudowy dwóch mostów
w Turce; 4) p. Cieleckiego i towarzyszy
w sprawie szkód zrządzonych przez dziki
w kilku gminach powiatu buczackiego;
5) p. Ostapczuka i towarzyszy w sprawie kor-
czunku lasu w gminach powiatu zbarazkiego

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1896/97.

Marszałek oznajmia, iż rozprawa ogólna została wczoraj zamkniętą, przystępujemy zatem do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca ks. rektor Knapiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o szkołach średnich w roku 1896/7 Sejm przyjmuje do wiadomości, podnosząc okoliczność, że c. k. Rząd, względnie Rada szkolna krajowa uczyniła zadość rezolucyom poprzedniej sesji sejmowej, odnoszącym się do założenia nowych szkół realnych i gimnazyów.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, ażeby, postępując dalej w tymże kierunku, przystąpiła przede wszystkim do założenia nowej szkoły realnej, oraz do założenia gimnazyum, któreby zapobiegło przepelnieniu gimnazyów w Rzeszowie i Tarnowie; nadto, aby przystąpiła do przekształcenia istniejących we Lwowie i w Krakowie zakładów filialnych, na samoistne gimnazyja.

Izba uchwała punkt II. wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby celem powiększenia liczby słuchaczy uniwersyteckich na wydziale filozoficznym, względnie kandydatów do stanu nauczycielskiego, przeznaczył wydatną kwotę na stypendya dla takich kandydatów; zarazem upoważnia się Wydział krajowy do wstawienia w budżet roku 1899 odpowiedniej kwoty na stypendya, których rozdawnictwo porucza się Radzie szkolnej krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt III. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, ażeby w szkołach średnich uczynił naukę historii kraju rodzinnego przedmiotem obowiązkowym. Izba uchwała bez rozprawy punkt IV. wniosku komisji.

Marszałek odczytuje złożony w rozprawie ogólnej dodatkowy wniosek p. Zajczkowskiego:

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył budowę pawilonu dla klas równorzędnych ruskich przy c. k. gimnazyum w Kołomyi.

Izba popiera ten wniosek.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Zajczkowskiego.

Marszałek odczytuje drugi dodatkowy wniosek p. Zajczkowskiego:

VI. Wzywa się c. k. Rząd, aby popierał usiłowania do wykształcenia docentów z ruskim językiem wykładowym dla pojedynczych przedmiotów wydziału filozoficznego lwowskiej wszechnicy, udzielając w tym celu naukowe stypendya odpowiednim kandydatom.

Izba popiera ten wniosek.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Zajączkowskiego.

Marszałek odczytuje złożony w rozprawie ogólnej wniosek p. Wójcika:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Wzywa się c. k. Rząd, względnie c. k. Radę szkolną krajową, o zniesienie mundurków w szkołach średnich, gdyż one utrudniają uboższym przystęp do tych zakładów.

Izba popiera ten wniosek.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nikt żąda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca powyższy wniosek posła Wójcika.

Marszałek odczytuje złożony w rozprawie ogólnej wniosek p. Bernadzikowskiego.

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy niezbędnem powiększaniu liczby gimnazyów w naszym kraju miał na względzie te miejscowości, których mieszkańcy tylko z wielką ofiarnością mogą swoje dzieci posyłać do odległego gimnazyum.

Izba popiera powyższą poprawkę posła Bernadzikowskiego.

Przemawia p. Bobrzy.

Przemawia B. Bernadzikowski, modyfikując swój wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje zmieniony wniosek p. Bernadzikowskiego:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy niezbędnem powiększaniu liczby gimnazyów

w naszym kraju miał na uwadze obok innych względów przede wszystkim te miejscowości, których mieszkańcy tylko z wielką ofiarnością mogą swoje dzieci posyłać do do odległego gimnazyum.

Izba uchwała powyższy wniosek.

Marszałek odczytuje drugi wniosek p. Bernadzikowskiego, zgłoszony w rozprawie ogólnej.

Wzywa się c. k. Rząd, aby zwrócił bacniejszą uwagę, na poprawę stosunków higienicznych, panujących obecnie w znacznej liczbie naszych szkół średnich, czy to przez odpowiedniejszy dobór ubikacji, czy też usunięcie nadmiernego przepełnienia poszczególnych klas.

Izba popiera powyższy wniosek.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Bernadzikowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Barwińskiego w sprawie obowiązkowej nauki obu języków krajowych w szkołach średnich.

Sprawozdawca p. Madeyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące rezolucyje:

I. Sejm wyraża przekonanie, że znajomość obydwóch języków krajowych jest pożądaną dla obydwóch narodów kraj zamieszkujących, a zwłaszcza dla tych, którzy mają w kraju sprawować urzędy publiczne.

II. Sejm wyraża c. k. Radzie szkolnej krajowej uznanie za podjęte dotąd z pomyslnym skutkiem usiłowania, dążące do

ułatwienia młodzieży szkół średnich nauki obydwóch języków krajowych.

III. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w usiłowaniach tych nadal wytrwała i dążyła stopniowo do tego, ażeby w miarę pozyskania odpowiednich sił nauczycielskich we wszystkich szkołach średnich kraju zaprowadzony był drugi język krajowy jako przedmiot nauki względnie obowiązkowej, w odpowiedniej liczbie godzin.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w celu urzędzenia kursów praktycznej nauki języka ruskiego, utworzył przy obydwóch Uniwersytetach, tudzież przy politechnice lwowskiej stałe posady odpowiednio kwalifikowanych lektorów.

W rozprawie ogólnej, przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przemieocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potockiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

1) Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w sprawach górniczych za rok 1897 Sejm przyjmuje do wiadomości.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl rezolucji Sejmu krajowego z dnia 13. lutego 1894 utworzył w lwowskiej c. k. szkole politechnicznej piąty wydział górniczo-hutniczy.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) prowadzenia dalszych rokowań z c. k. Rządem o przyczynienie się odpowiednią kwotą z funduszków państwowych do kosztów organizacyi i utrzymania krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu;

b) dokładne zbadanie przedłożonego przez Magistrat miasta Krakowa projektu szkoły górniczo-hutniczej przy c. k. szkole przemysłowej w Krakowie i zdanie o nim Sejmowi sprawy.

4. Sejm wstawi w budżet krajowy na rok 1898 kwotę 3 000 na stypendya i zasiłki naukowe dla górników i uczniów krajowych szkół i akademii górniczych zamiast dotychczas przyznawanych 2.000 zł. (pozyca 257. prel. budż. kraj. na r. 1898).

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeniesienia na rachunek roku 1898 całej kwoty 2.700 złr. uchwalonej na koszt wydania podręcznika dla przemysłu nafty i wosku ziemnego jako poz. 259. rub XV. funduszu kraj. r. 1897.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Styły w przedmiocie zmiany ustawy z 20. lipca 1892, Nr. 51. Dz. u. kr. o licencyonowaniu buhajów gminnych.

Sprawozdawca p. Schnell, uwolniony na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potockiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by potrzebę zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 20. lipca 1892 r. 51. Dz. ust. kraj. o licencyonowaniu i utrzymywaniu buhajów gminnych wszechstronnie zbadał i przedłożył odnośne wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

Sprawozdaniem niniejszem petycyja Ls. 664 została załatwioną.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji towarzystwa hodowców czerwonego bydła polskiego w Krakowie o udzielenie rocznej subwencji w kwocie 2.000 złr.

Sprawozdawca p. Schnell odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję do ls. 557. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy ułożeniu preliminarza budżetu na rok 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie wydzielenia gminy Pychowice z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie, a wcielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podgórzu.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868. Nr. 59. Dz. u. p. udziela c. k. Rządowi opinię, iż dla dobra mieszkańców gminy Pychowice korzystnem będzie, ażeby wraz z obszarem dworskim, wyłączoną została z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i przydzieloną do c. k. Sądu powiatowego w Podgórzu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Trzciany z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu, a przyłączenia do c. k. Sądu powiatowego w Mielcu.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Trzciany leży wydzielenie jej z okręgu sądowego i podatkowego w Radomyślu, a przydzielenie jej do okręgu sądowego i podatkowego w Mielcu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Wojaczówka i Łączki wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Starostwa w Strzyżowie i c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, a wcielenia ich do okręgu c. k. Starostwa i Sądu powiatowego w Krośnie.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59. Dz. u. p. udziela c. k. Rządowi opinii, iż dla dobra mieszkańców gmin Łączki i Wojaczówki wraz z obszarami dworskimi korzystnem będzie, aby wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Frysztaku i c. k. Starostwa w Strzyżowie,

a przydzielone do c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Krośnie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji miasteczka Toporowa o utworzenie tamże siedziby c. k. Sądu powiatowego.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem.

Petycję miasteczka Toporowa powiatu Brodzkiego l. s. 99. udziela się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dochodzenia przez zasięgnięcie opinii władz rządowych i autonomicznych i postawienia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Smarzowej o wyłączenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brzostku.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Smarzowa L. s. 1287 o wyłączenie jej z kręgu c. k. Sądu powiatowego w Pilźnie a wcielenie do okręgu c. k. Sądu powiat. i Urzędu podatkowego w Brzostku, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dochodzenia, zasięgnięcia opinii władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Wiązownicy o przeniesienie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sieniawie do okręgu c. k. Sądu powiatowego m. Jarosławiu.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Wiązownicy o wyłączenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sieniawie, a przyłączenie jej do c. k. Sądu w Jarosławiu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dochodzenia oraz zasięgnięcia opinii władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia wniosku na najbliższej Sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji krakowskiego c. k. Towarzystwa rolniczego w sprawie udzielenia subwencji na założenie zimowej szkoły rolniczej w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję krakowskiego c. k. Towarzystwa rolniczego Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby po gruntownem zbadaniu sprawy szkoły zimowej dla włościan, zasięgnięciu opinii stałej komisji dla spraw rolniczych i po ewentualnem przeprowadzeniu rokowań z Wysokim c. k. Rządem, co do częściowego pokrycia kosztów, przedłożył Sejmowi właściwe wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Reprezentacji powiatu Cieszanowskiego o wyjednanie u Rządu dla rolników większych i mniejszych posiadłości w powiecie, ulg podatkowych, z powodu klęski neurodzaju.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję Reprezentacyi powiatu Cieszańskiego do L: 487 o wyjednanie dla rolników większych i mniejszych posiadłości jak najdalej idących ulg w opłacie podatków z okazji klęski nieurodzaju w r. 1897. Wysokiemu c. k. Rządowi do możliwie względnego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji kilku gmin powiatu tarnobrzeskiego o ulgi podatkowe z powodu klęsk elementarnych.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję gmin Trześni, Nadbrzezia, Ostrówka, Wielowscy i innych z powiatu Tarnobrzeskiego do L. 648 o odpisanie podatków gruntowych za rok 1897 z powodu klęsk elementarnych, Wysokiemu c. k. Rządowi do możliwie przychylnego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji gminy Żupawy w powiecie Tarnobrzekim, o niższenie podatku gruntowego.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończono następującym wnioskiem:

Sejm przechodzi nad petycją gminy Żupawa do L. 654. w sprawie obniżki podatku gruntowego do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycjach Wydziału Rady powiatowej i Zwierzchności gminnej w Cieszanowie

w sprawie utworzenia z Woli Nowosielskiej osobnej gminy względnie wcielenia tego przysiółka do Cieszanowa.

Sprawozdawca p. Trzecieski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Sejm odstępuje petycję Wydziału Rady powiatowej i Zwierzchności gminnej w Cieszanowie o wyłączenie Woli Nowosielskiej z Nowego Sioła, Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji przysiółka Grabie o wydzielenie z gminy Druszków pusty w powiecie brzeskim i przydzielenie do Michalczowy w powiecie Nowosądeckim.

Sprawozdawca p. Trzecieski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończono następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję przysiółka Grabie ad Druszków pusty o przydzielenie do Michalczowy, Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż następne dwa punkty t. j. 19 i 20 usuwa z porządku dziennego do następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Żabno i przysiółka Grabczyn w powiecie Tarnobrzekim, w sprawie przyzwolenia na pobieranie myta od przewozu przez rzekę San.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Żabno i przysiółka Grabczyn w powiecie Tarnobrzekim w spra-

wie przyzwolenia na pobieranie myta od przewozu przez rzekę San, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej z petycji Zwierzchności gminnej w Podkamieniu (powiatu Rohatyńskiego) w sprawie wprowadzenia napowrót w życie szpitala dla ubogich z fundacji śp. Dymitra i Józefa Książąt Jabłonowskich.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej w Podkamieniu (powiatu Rohatyńskiego) w sprawie wprowadzenia napowrót w życie szpitala dla ubogich z fundacji śp. Dymitra i Józefa Książąt Jabłonowskich, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i poczynienia odpowiednich kroków, oraz zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji mieszkańców przysiółka Męszów od Pustków, o odłączenie ich od związku gminnego w Pustkowie i utworzenie samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Sozański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców przysiółka Męszów ad Pustków powiatu ropczyckiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i do przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej, o petycji gminy m. Myślenice, w sprawie połączenia z nią gminy i obszaru dworskiego Dolna Wieś.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Myślenice, o połączenie z nią gminy i obszaru dworskiego Dolna Wieś w jedną administracyjną gminę, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przeprowadzenia rokowań, względem uregulowania stosunków co do posiadania i użytkowania własności gmin, które mają być połączone — ewentualnie do przedłożenia Sejmowi odpowiednich wniosków w tejże sprawie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Łucia Stasio z Briazy, powiatu dolińskiego, o pociągnięcie dozorecy lasów kamealnych w Polanicy do odpowiedzialności, za wyrządzoną szkodę.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycja Łucia Stasio, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, w myśl motywów w sprawozdaniu podanych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji gminy Niebieszczany, powiatu sanockiego, o odpisanie kwoty 36 zł. 96 ct., za leczenie Stefana Szeremety w szpitalu sanockim.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Niebieszczany, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji mieszkańców gminy Konty, powiatu złoczowskiego, o uwolnienie od datku konkurencyjnego do budowy kanału z Ciszek do Łabacza.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców Konty pow. złoczowskiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia w razie prawdziwości zażaleń.

Przemawia p. Vivien, zwracając uwagę na omyłkę, iż gmina ta nie nazywa się Kuty, „ale Konty“.

Marszałek wyjaśnia, iż omyłka ta została już sprostowaną.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Dąbrowa, i Jana Mączki z rozmaitymi postulatami.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje gminy Dąbrowa i Jana Mączki i towarzyszy, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego pouczenia petentów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Wojciecha Spiewaka, krajowego dozorecy melioracyjnego, o wliczenie 9 lat służby.

Sprawozdawca p. Kostheim, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wojciecha Spiewaka, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zaopiniowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, co do prośby Ignacego Kurczaby, o uwolnienie od ponoszenia kosztów szpitalnych w kwocie 120 zł.

Sprawozdawca p. Kostheim, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę Ignacego Kurczaby do l. 968/98, o uwolnienie od kosztów leczenia, Rozalii Kurtiak, w krajowym szpitalu we Lwowie w kwocie 120 zł. a względnie, o przyjęcie tych kosztów na fundusz krajowy, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do zbadania, ewentualnie do uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Katarzyny Zborowskiej, o wyjednanie wykreślenia kwoty 478 zł. 60 ct. z realności petentki, w Raciechowicach.

Sprawozdawca p. Kostheim, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad prośbą Katarzyny Zborowskiej, do L. 972, o wykreślenie długów z realności petentki, wykazem hip. l. 105, dla gm. kat. Raciechowice objętej, tudzież o wyjednanie załatwienia rzekomo od września 1896, do c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej wniesio-

nego podania, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Wawrzyńca Weiśły, z protestem przeciw nowowybranej Radzie gminnej w Pantalowicach.

Sprawozdawca p. Kostheim, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Proszę Wawrzyńca Weiśły, do L. 930, o nieuwzględnienie protestów przeciw wyborowi członków Rady gminnej w Pantalowicach, odstępuje się Wysokiemu Rządowi do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, ażeby jak najspieszniej przedłożył projekt ustawy, normującej wynagrodzenie gmin, za sprawowanie poruczonego zakresu działania i określającej dokładnie granice tegoż zakresu.

Wnioskodawca:
Mażałowski w. r.

Weigel, Rotter, Michalski, Vayhinger, Dworski, Dr. Jabłoński, Marchwicki, Fruchtman, Zoll, Biliński, Jahl, Romanowicz, Soleski, Dr. Olpiński, Goldman, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k:

Zważywszy, że bardzo wiele gruntów górskich: t. zw. nieużytków, nie przynosi prawie żadnego dochodu tak właścicielowi, jak krajowi i Rządowi;

zważywszy, że w okolicach górskich, nawet wiele gruntów zajętych pod uprawę nie zwraca nawet kosztów, ani wartości pracy na ich uprawę łożonych;

zważywszy, że zalesienie mogłoby z czasem przyczynić się wiele do dobrobytu kraju, i to może wpłynąć dodatnio na warunki klimatyczne i zdrowotne.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyznacza na zalesienie nieużytków, lichych pastwisk i lichych gruntów na stokach gór położonych, kwotę przynajmniej 10 tysięcy corocznie do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu, zaczawszy od roku 1899.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia starań u Rządu, ażeby również podobną kwotą przyczynił się do tego.

Fundusz ten ma być użyty w sposób praktykowany przy zalesieniu wydmy piaszczystych lub dawany jako premie za zalesienie nieużytków lub też w inny sposób, według uznania Wydziału krajowego, za odpowiedni.

Lwow, dnia 29. stycznia 1898.

Wnioskodawca:

A. Średniawski w. r.

A. Styła, Wójcik, Bojko, Data, F. Krępka, Wachnianin, Jahl, T. Merunowicz, Wazzecha, Ostapczuk, Klemensiewicz, Hamorak, Potoczek, Dr. Olpiński, Żardecki, Bryczyński, K. Dzieduszycki, Seleski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do e. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza
Rządowego.

W gminie Surowy w powiecie Mieleckim sypano wały ochronne nad Wisłą, do czego rzeczona gmina według rezolucyi c. k. Starostwa w Mielcu z dnia 3. maja 1871. L: 1656/2296. jako posiadająca 223 morgów gruntu obszaru, obowiązana była licząc po 11. kubików od jednego morga, przyczynić się robotą szacowaną na 2453 kubików. Z uwagi jednak, że z powyższego ogólnego obszaru podlegającego konkurencyi wałowej należy wyłączyć 24 morgów 1443 s. s. s. roli położone za wałem jako nie podlegające konkurencyi, przeto okazuje się, że w chwili rozpoczęcia robót wałowych było tylko 198 morgów 223 s. s. s. podlegających konkurencyi wałowej, od których gmina Surowa obowiązana była odrobić 2179 kubików. Na poczet tej ogólnej sumy, złożyła gmina Surowa dowody odrobionych względnie zapłaconych kubików w zupełności na co posiada rezolucye i kwity c. k. Starostwa w Mielcu, uzasadniając końcowym rachunkiem, że gmina Surowa po koniec roku 1882. wykazała odrobionych względnie zapłaconych sążni kubicznych = 2513¹/₂ a ponieważ obowiązana była do odrobienia tylko 2179 sążni kubicznych, przeto nadrobiła s. kub. 334¹/₂ czyli biorąc po 50 ct. w. a. sążeń kubiczny, należy się gminie Surowy za odrobione 334¹/₂ s. kub zwrot w kwocie 167 złr. 25 ct. w. a. — Sprawa konkurencyi wałowej leżąca w zapomnieniu przez kilkanaście lat poruszoną została interpelacją moją w Sejmie w roku 1896. wskutek których c. k. Starostwo w latach 1896 i 1897 zarządziło sięgnięcie zaległych datków konkurencyjnych i przystąpiło do stanowczego zakończenia tej sprawy.

Rezolucyę z dnia 12. listopada 1897. l. 20458. wezwało c. k. Starostwo w Mielcu zwierzchność gminną w Surowy, aby przybyła na walne zgromadzenie stron konkurencyjnych w dniu 23. listopada 1897. odbyć się w Mielcu mające, czemu jednak

taż zwierzchność gmina zadość uczynić nie mogła, gdyż wezwanie na wyż wspomniane zgromadzenie nadeszło już po dniu 23. listopada 1897, wskutek czego zgromadzenie stron konkurujących do budowy wałów nad Wisłą przeszło nad pretensyami gminy Surowy do porządku dziennego przyznając zamiast należnej kwoty 167 zł. 25 centów i kwoty 38 zł. 96¹/₂ ct. czyli łącznej kwoty 206 zł. 21¹/₂ ct. w. a. tylko 7 zł. i o tem zawiadomiło c. k. Starostwo w Mielcu zwierzchność gminną z dnia 15. grudnia 1897. l. 23.167. przeciw której wniosła gmina ta rekurs do c. k. Namiestnictwa.

Ponieważ załatwienie tej sprawy przez c. k. Starostwo w Mielcu jest w wysokim stopniu krzywdzącem gminę Surowa tem bardziej, że się jej odmawia tego co się jej słusznie należy, a na co posiada urzędowe dowody.

Zapytują podpisani Wysoki Rząd, czy nie raczyłby naprawić krzywdę wyrządzoną przez c. k. Starostwo w Mielcu gminie Surowy przyspieszając rozstrzygnięcie wniesionego rekursu, wypłaceniem jej należnej kwoty 206 złr. 21¹/₂ ct. już od kilkunastu lat o takową się upominającej:

Lwów, dnia 30. stycznia 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski, Wójcik, Data, Warzecha, Niebyłowiec, Potoczek, Styła, Soleski, Hamorak, Zajączkowski, Ostapczuk, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a.

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Chociaż sprawę propinacyi już poruszaliśmy i chociaż żadnego dotąd nie otrzymaliśmy wyjaśnienia, a może tej samej rzecz ale z innego boku.

Zważywszy, że sprawa propinacyi sięga jak to mówią do dna życia narodn i sprawa raz poruszona wywołała ruch i zainteresowanie ludu,

zważywszy że „polityka“ propinacyjna spoczywa w ręku rządu i może wpływać korzystnie albo niekorzystnie na wyzwole nie ludu.

Zapytujemy Wysoki Rząd, czyby w interesie dobrze pojętego interesu Państwa i narodu nie zechciał wydzierżawiać prawa propinacyi bezpośrednio i wprost w gminach osobom zaufania godnym w sposób podobny jak to się dzieje z dzierżawą prawa polowania?

Zważywszy, że przy dzierżawie prawa polowania na zwierza Rząd pilnie przestrzega pewnych wymagań od dzierżawcy, w interesie zwierza bez względu na czynsz dzierżawy polowania.

Czyby Wysoki Rząd również i przy dzierżawie propinacyi nie zechciał postawić po nad czynsz dzierżawy wyższych moralnych wymagań i czyby w tym celu, zanim sprawa propinacyi zasadniczo roz-

strzygniętą nie będzie, nie zechciał zaniechać wydzierżawienia większych okręgów propinacyjnych hurtownym arendarzom?

Tem bardziej, że ci mając tylko zysk na oku wydzierżawiają potem karczmy tylko tym, którzy lud jak najlepiej wyssać i wyzyskać potrafią.

Lwów, dnia 1. lutego 1898.

Interpelujący :

Stanisław Potoczek w. r.

Data, Styła, Warzecha, Dr. Bernadzikowski, Dr. Olpiński, Bojko, F. Krempa, Średniawski, Niebyłowicz, Wójcik, Ostapczuk, Soleski, Żardecki, Klemensiewicz, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. lutego 1898 r. godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 45 po południu.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

17. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3 lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół szesnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż p. Paszkowskiemu udzielił czterodniowego urlopu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 3. lutego 1898. r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls. 1446.

Komisji budżetowej Ls. 1447, 1454, 1456, 1457, 1458, 1459.

Komisji petycyjnej Ls. 1448, 1449.

Komisji gminnej Ls. 1450.

Komisji administracyjnej Ls. 1451, 1452, 1453.

Komisji szkolnej Ls. 1455.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1461.

Wydziałowi krajowemu jako komisji Ls. 1462.

Komisji prawniczej Ls. 1463.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa o zezwolenie na pobór na rzecz funduszu ubogich miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

P. Małachowski przemawia i wnosi, aby w myśl §. 50. regul. sejm. przystąpić

zaraz do drugiego czytania tego przedłożenia.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca zgadza się z tym wnioskiem.

Izba uchwała przystąpić do drugiego czytania.

Sprawozdawca uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału kraj.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór na rzecz funduszu ubogich tegoż miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych we Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa pozwała się pobierać na rzecz funduszu miejscowych ubogich dwa i pół proc. ($2\frac{1}{2}\%$) od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych we Lwowie.

Art. II.

Powyzsza opłata ma być pobierana w ten sam sposób i przez te same organa jak i 5% opłata skarbowa wprowadzona na podstawie §. 7. ustawy z dnia 31. marca 1890, pp. Nr. 53.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa pozwała się pobierać na rzecz funduszu miejscowych ubogich dwa i pół procent ($2\frac{1}{2}\%$) od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych we Lwowie.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Powyzsza opłata ma być pobierana w ten sam sposób i przez te same organa jak 5% opłata skarbowa wprowadzona na podstawie §: 7. ustawy z 31. marca 1890. Dz. p. p. Nr. 53.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia zezwalająca gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór na rzecz funduszu ubogich tegoż miasta opłaty gminne

od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych we Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała kez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Małachowskiego w sprawie przyznania gminom wynagrodzenia za pełnienie funkcyj w poruczonym zakresie działania.

Przemawia p. Małachowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Średniawskiego o wyznaczenie corocznej kwoty 10.000 złr. na zalesienie stoków górskich.

Przemawia p. Średniawski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji komasacyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1896.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czy-

tania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za rok 1896.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd fundacyi nietylko do dokładnego wyjaśnienia przekroczeń preliminarza, czy to w kierunku dochodów, czy rozchodów, ale nadto do wytłumaczenia rażących, a bez osobnego wyjaśnienia niezrozumiałych różnic, jakie przedstawiają w latach tuż po sobie następujących cyfry czystych dochodów pojedynczych dóbr fundacyjnych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu użyć wszelkich najsurowszych nawet z przysługujących mu środków, któreby oplakany stan dzisiejszy usunęły i sprawiły, ażeby przysze zamknięcia rachunkowe dawały nietylko arytmetyczny obraz wyniku gospodarki, lecz były jednocześnie wyrazem poprawy rzeczowej.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przez rzeczoznawców zbadał sposób administrowania i stan obecny gospodarstwa leśnego w majątkach należących do fundacyi skarbkowskiej.

Marszałek oświadcza, że gdy dalszy punkt porządku dziennego odnosi się również do fundacyi Skarbkowskiej, zamierza, jeżeli się nikt temu nie sprzeciwi, otworzyć rozprawę ogólną nad oboma sprawozdaniami.

Do tego oświadczenia marszałka nikt głosu nie żąda.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do stanu fundacyi Stanisława hr. Skarbka w roku 1897.

Sprawozdawca p. Rotter, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego pro-

stuje omyłkę druku, mianowicie, iż w punkcie 4-tym po słowie „rzemiosł“ ma być przecinek, zaś po słowie dalszem „za pożądaną“ przecinek należy wykreślić. Po tem sprostowaniu odczytuje sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkowskiej za rok 1897.

2. Sejm z uznaniem podnosi dostarczanie dat, odnoszących się do wychowanków po ich wyprawieniu z zakładu i wyraża życzenie, by rubrykę tę stale utrzymywać, a to przez umieszczenie dat nowych i uzupełniane ich wedle możliwości datami z lat dawniejszych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby w toku będącą sprawę zmian w statutach i instrukcyach fundacyjnych w roku 1898 do skutku doprowadził, a to w tym duchu, ażeby stosowna tych dokumentów modyfikacya zapewniła naczelnej władzy kontrolującej w celu dodatniego działania dla dobra fundacyi wpływ dostateczny.

4. Sejm uznając działalność Wydziału krajowego w kierunku szkoły rzemiosł, za pożądaną atoli uważa stosowną ingerencyę fundacyi w sprawie kontrolowania wyzwolić się u majstrów mających wychowanków zakładu, tak podczas praktyki, jak i podczas aktu wyzwoleń.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z całą dla dalszego pożytecznego istnienia fundacyi konieczną bezwzględnością nalegał na uregulowanie finansów fundacyi, przedewszystkiem w kierunku ściągnięcia nadmiernie wysokich zaległości wszelkiego rodzaju, o ileby częściowo ich odpisanie nie było dosadnie i rzetelnie usprawiedliwione, nadto zaś, ażeby straty, któreby z niedbałego pełnienia obowiązków kuratoryi dla fundacyi wynikły, poszukiwał materialnie na majątku winnego.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę niedawno utworzonej,

obecnie niezajętej, niezmiernie ważnej posady nauczyciela rysunków technicznych miał na oku i spowodował, czego w kierunku tym dla dobra fundacyi potrzeba.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Klemensiewicz.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Wereszczyński,

Przemawia p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Bojko.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca Rotter.

Przemawia p. Soleski dla sprostowania faktu.

Przemawia p. Wereszczyński dla sprostowania faktu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za rok 1896.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 1. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd fundacyi nie tylko do dokładnego wyjaśnienia przekroczeń preliminarza, czy to w kierunku dochodów, czy rozchodów, ale nadto do wyraźnego wytłumaczenia rażących, a bez osobnego wyjaśnienia niezrozumiałych różnic, jakie przedstawiają w latach tuż sobie następujących cyfry czystych dochodów pojedynczych dóbr fundacyjnych.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 2. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu użyć wszelkich najsurowszych nawet z przysługujących mu środków, któreby opłakany stan dzisiejszy usunęły i sprawiły, ażeby przyszłe zamknięcia rachunkowe dawały nietylko arytmetyczny obraz wyniku gospodarki, lecz były jednocześnie wyrazem poprawy rzeczowej.

Przemawia p. Pilat i wnosi, aby z tego wniosku słowo „opłakany“ podać osobno do głosowania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z opuszczeniem słowa „opłakany“.

Następnie uchwała Izba słowo „opłakany“.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby przez rzeczoznawców zbadał sposób administrowania i stan obecny gospodarstwa szczególnie leśnego w majątkach należących do fundacyi skarbkowskiej.

Przemawia p. Klemensiewicz i wnosi, aby do punktu 4-go dodać na końcu słowa: „a w razie stwierdzenia dewastacyi spowodował u właściwej władzy zamknięcie dotyczących przestrzeni lasowych“.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Wereszczyński.

Przemawia p. Klemensiewicz,

Przemawia p. Onyszkiewicz.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Izba popiera poprawkę p. Klemensiewicza.

Przemawia p. sprawozdawca.

P. Wereszczyński żąda głosn.

Marszałek zapytuje, czy dla sprostowania faktu.

P. Wereszczyński oświadcza, że jako członek Wydziału krajowego może w każdej chwili głos zabrać.

Marszałek oświadcza, że po zamknięciu rozprawy, może udzielić głosu dla sprostowania faktu.

Izba uchwała punkt 4-ty wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba dodatek proponowany przez p. Klemensiewicza.

Marszałek wzywa sprawozdawcę do odczytania wniosków z drugiego sprawozdania.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkovskiej za rok 1897.

Przemawia p. Wereszczyński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała punkt I-szy wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm z uznaniem podnosi dostarczanie dat odnoszących się do wychowanków po ich wyprawieniu z zakładu i wyraża życzenie, by rubrykę tę stale utrzymywać, a to przez umieszczania dat nowych i uzupełnianie ich wedle możności datami z lat dawniejszych.

Przemawia p. Osuchowski i wnosi, aby po słowie „wychowanków“ dodać słowo „i wychowanek“.

Izba popiera poprawkę p. Osuchowskiego.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Osuchowskiego.

Izba uchwała punkt II. wniosku komisji z poprawką p. Osuchowskiego.

Sprawozdawca czyta:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby w toku będącą sprawę zmian w statutach i instrukcyach fundacyjnych w roku 1898 do skutku doprowadził, a to w tym duchu, ażeby stosowna tych dokumentów modyfikacja zapewniła naczelnej władzy kontrolującej w celu dodatniego działania dla dobra fundacyi wpływ dostateczny.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 3-ci wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm uznając działalność Wydziału krajowego w kierunku szkoły rzemiosł, za pożądaną atoli uważa stosowną ingerencyę fundacyi w sprawie kontrolowania wyzwolić się u majstrów mających wychowanków zakładu, tak podczas praktyki jak i podczas aktu wyzwolenia.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 4-ty wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z całą dla dalszego pożytecznego istnienia fundacyi konieczną bezwzględnością, nalegał na uregulowanie finansów fundacyi przedewszystkiem w kierunku ściągnięcia nadmiernie wysokich zaległości wszelkiego rodzaju, o ile częściowe ich od pisanie nie było dosadnie i rzetelnie usprawiedliwione, nadto zaś, ażeby straty, któreby z niedbałego, pełnienia obowiązków kuratorji dla fundacyi wynikły, poszukiwał materialnie na majątku winnego.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi, aby punkt 5-ty opiewał jak następuje:

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby nalegał na ściągnięcie zaległości czynnych o ileby częściowe ich odpisanie nie było należycie usprawiedliwione.

Izba popiera ten wniosek

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Stadnickiego.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało 29 posłów.

Następnie uchwała Izba punkt 5-ty w stylizacyi proponowanej przez komisję.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę niedawno utworzonej, obecnie niezajętej, niezmiernie ważnej posady nauczyciela rysunków technicznych miał na oku i spowodował, czego w kierunku tym dla dobra fundacyi potrzeba.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 6-ty wniosku komisji.

Marszałek uzasadnia §-fem 62 regulaminu odmówienie głosu p. Wereszczyńskiemu, zażądane po zamknięciu dyskusji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Potoczka w przedmiocie ograniczenia ilości karczem i kwalifikacyi szynkarzy.

Sprawozdawca p. Wiktor Władysław Czaykowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd

I. do ograniczenia liczby nowo powstających karczem i szynków do miary koniecznej,

II. do poczynienia odpowiednich kroków celem uzupełnienia przepisów policyjnych w tym kierunku, aby tak dzierżawcy propinacyi jak i szynkarze ustanowieni przez dzierżawców propinacyi lub przez Dyrekcyę funduszu propinacyjnego odpowiadali pod względem kwalifikacyi tym samym warunkom, jakich wymaga dla szynkarzy ustawa przemysłowa w ustępach 1 i 2 §. 18.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o stanie krajowych niższych szkół rolniczych, szkoły uprawy i wyprawy roślin włóknistych w Gródku i szkoły ogrodniczej w Tarnowie.

Sprawozdawca p. Czech, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych, krajowej szkole uprawy roślin włóknistych w Gródku, tudzież o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia I. roku nauki w krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole z początkiem roku szkolnego 1898/9.

III. Sejm ustanawia następujący etat osób i płac grona nauczycielskiego krajowej niższej szkoły rolniczej w Suchodole :

A.

Grono nauczycielskie krajowej niższej szkoły rolniczej w Suchodole składa się :

1. Z kierownika, zarazem nauczyciela fachowego, dwóch nauczycieli fachowych i nauczyciela do nauk elementarnych.

2. Z nauczycieli niestałych t. j. katechety i instruktora do robót praktycznych.

B.

Wymienieni pod A) 1. są urzędnikami krajowymi z wszystkimi prawami określonymi w ustawie służby krajowej i w statucie emerytalnym.

C.

1. Pierwszy nauczyciel fachowy, a zarazem kierownik szkoły otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera roczną stałą płacę

w kwocie 1.300 zł. dodatek aktywalny o rocznych 140 zł. i dodatek pięcioletni o rocznej kwocie 200 zł.

2. Drugi nauczyciel fachowy otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera roczną stałą płacę w kwocie 1.000 zł. dodatek aktywalny o rocznych 100 zł. i dodatek pięcioletni o rocznej kwocie 100 zł.

3. Trzeci nauczyciel fachowy otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera roczną stałą płacę w kwocie 800 zł. dodatek aktywalny o rocznej 80 zł. i dodatek pięcioletni o rocznej kwocie 80 zł.

4. Nauczyciel do nauk elementarnych otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera roczną stałą płacę w kwocie 500 zł. dodatek aktywalny o rocznych 50 zł. i dodatek pięcioletni o rocznej kwocie 50 zł.

D.

Dodatek pięcioletni nadaje Wydział krajowy każdemu z tych nauczycieli podług powyżej oznaczonej stopy, skoro tenże pełnił na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony na tej samej posadzie częściej jak pięć razy t. j. za 25 lat nieprzerwanej służby.

Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

E.

Stanowisko nauczycieli niestałych, którzy nie są urzędnikami krajowymi i nie mają prawa do emerytury, określi bliżej statut organizacyjny szkoły, tudzież regulamina i instrukcje wydane na podstawie statutu.

O wysokości ich wynagrodzenia stanowi każdorazowy budżet krajowy.

IV. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w kwocie 3.367 zł. na koszt utrzymania szkoły w Suchodole w r. 1898 a kredyt do wysokości 9.223 zł. na koszt jej urządzenia.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z końcem letniego półrocza bieżącego roku szkolnego zwinął jednoroczny kurs dla uprawy i wyprawy roślin włóknistych Gródku.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na następnej sesji sejmowej przedłożył wnioski na reorganizację szkoły ogrodniczej w Tarnowie w tym kierunku, iżby plan nauki teoretycznej odpowiadał umysłowemu poziomowi uczniów, do tej szkoły przyjmowanych, a plan nauki praktycznej obejmował w szerszej mierze naukę chmielarstwa i uprawy wikla-

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad punktem I. II. III. IV. V. i VI. oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu, na zaciągnięcie pożyczki do wysokości 30.000 złr

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm następujący projekt ustawy raczy uchwalić :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki do wysokości 30.000 zł.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się zaciągnąć imieniem powiatu tarnobrzeskiego w krajowym funduszu pożyczkowym dla spółek wodnych

ewentualnie w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pożyczkę do wysokości 30.000 zł. a. w.

Art. II.

Pożyczka ta ma być użytą wyłącznie na spłatę datku konkurencyjnego dla funduszu przedsiębiorstwa uzupełnienia obywatowania Wisły i Sanu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu, zezwala się zaciągnąć imieniem powiatu tarnobrzeskiego w krajowym funduszu pożyczkowym dla spółek wodnych, ewentualnie w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, pożyczkę do wysokości 30.000 złr. w. a.

Izba uchwała art. I. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Pożyczka ta ma być użytą wyłącznie na spłatę datku konkurencyjnego dla funduszu przedsiębiorstwa uzupełnienia obywatowania Wisły i Sanu.

Izba uchwała art. II. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu ministrowi Spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki do wysokości 30.000 zł.

Zgodniż z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w przedmiocie wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Sokalu.

Sprawozdawca p. Gołuchowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uznając potrzebę wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Sokalu, upoważnia w myśl §. 15 ustawy z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47 Dz. ust. kraj. Wydział krajowy po zbadaniu planów i kosztorysów do zaciągnięcia długu do wysokości dwadzieścia trzy tysiące złr. i użycia uzyskanej gotówki na wybudowanie nowego szpitala, pod warunkiem, że reszta potrzebnej kwoty do wystawienia i urządzenia szpitala pokrytą zostanie:

a) kwotą ośm tysięcy złr. z szpitalnego funduszu rezerwowego;

b) kwotą szesnaście tysięcy pięćset złr. z ceny kupna i sprzedaży starego szpitala;

c) że brakującą kwotę dostarczy Rada powiatowa sokalska z własnych fundusów, a odpowiedni plac pod budowę ofiaruje bezpłatnie gmina królestwa gł. miasta Sokala;

d) wreszcie, że c. k. Namiestnictwo uzna plany budynku za odpowiednie wymogom sanitarno-policyjnym.

Sprawozdaniem niniejszem załatwioną została petycja l. s. 450.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w sprawie budowy szpitala w Krośnie.

Sprawozdawca p. Jordan, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań w sprawie zamiaru wystawienia w Krośnie w r. 1898 szpitala, zbadania planów, kosztorysów oraz obranego placu i do ewentualnego dania przyrzeczenia przedłożenia Sejmowi na najbliższej sesji projektu ustawy, nadającej szpitalowi w Krośnie charakter powszechności i publiczności, skoro Reprezentacja powiatowa i gminna w Krośnie odstąpią aktem fundacyjnym na własność szpitalowi budynek wraz z całym urządzeniem wewnętrznym przynajmniej na 15 łóżek i z zabezpieczeniem utrzymania szpitala w pierwszym półroczu, a c. k. Namiestnictwo orzeknie, że budynek i urządzenie odpowiadają wymaganiom sanitarno-policyjnym.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia iż ma zamiar zamknąć posiedzenie i odczytuje następujący złożony do łaski marszałkowskiej wniosek.

W n i o s e k.

Niżej podpisani stawiają wniosek. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia zezwalająca gminie król. stoł. miasta Kraaowa na pobór na rzecz funduszu ubogich tegoż miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i odomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa pozwala się pobierać na rzecz funduszu miejscowych ubogich dwa i pół procent ($2\frac{1}{2}\%$) od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie.

Art. II.

Powyzsza opłata ma być pobieraną w ten sam sposób i przez te same organa jak i 5% opłata skarbowa, wprowadzona na podstawie §. 7. ustawy z 31. marca 1890, Dz. pr. p. Nr. 53.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Lwów, dnia 3. lutego 1898.

Wnioskodawca:

Andrzej Potocki w. r.

Sozański, Urbański, Wiktor Władysław Czaykowski, Jordan, Rotter, Zoll, Wodzie-

ki, Stanisław Jędrzejowicz, Czecz, Duna-jewski, Weigel, Skrzyński, Górski, Karol Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że niższa szkoła handlowa w Krakowie mimo to, że jest szkołą prywatną i bardzo szczupłe posiada fundusze, rozwijała się dotąd świetnie;

zważywszy, że w r. bieżącym otwarto drugą klasę wyższego jej kursu i zamierzono skutkiem tego zamienić ją na wyższą szkołę handlową;

zważywszy wreszcie, że te wyższe klasy utrzymywać się mogą tylko przy udzieleniu tak ze strony Wysokiego Sejmu krajowego, jakoteż ze strony c. k. Rządu, wyższej, jak dotąd subwencji, a w przeciwnym razie musiałyby być zwinięte,

niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy dotychczasową subwencyę 2.000 zł dla krakowskiej szkoły handlowej podwyższyć do wysokości 4.000 złr., tudzież wezwać c. k. Rząd do podwyższenia jak najrychlejszego udzielanej przezeń subwencji.

Lwów, 3. lutego 1898.

Wnioskodawca

Zoll w. r.

Dr. Jordan, Rotter, Weigel, Bobrzyński, Wodzicki, Górski, St. Tarnawski, Borkowski, Madeyski, Potocki, K. Scipio, Dr. Jabłoński, Karol Czecz, Zamoyski, Michałowski, Goryaski, W. Niezabitowski, Kostheim, Fr. Jędrzejowicz, Rudrof.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

W gminie Grębów w powiecie tarnobrzeskim, znajduje się szkoła ludowa czteroklasowa mieszana, w połączeniu z kursem rolniczym, na przeszło 5.000 ludności, do której powinno uczęszczać 1.122 uczniów. Budynek szkolny okazał się za szczupły i dlatego od kilku lat jedna sala w osobnym od szkoły domu się mieści, nadto budynek szkolny drewniany jest stary, zawaleniem grozi, którego reperacja nie warta kosztów, albowiem za potrzebą nowej szkoły, oświadczyli się inspektorowie szkolni, gmina Grębów z obszarem dworskim i przed czterema laty postanowiła wybudować szkołę nową, według planu szkoły ludowej w miasteczku Rudniku. Plan został zatwierdzony orzeczeniem c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tarnobrzegu pod 11. września l. 846 i rozpoczęto roboty około przysposobienia materiałów do budowy. Plan ten przerebiono i zrobiono w roku 1895, nowy drugi wraz z kosztorysem, przez technika rządowego, kosztą budowy obliczono na 16.000 zł. na co gmina i obszar dworski się zgodziły.

Postanowiono w maju 1896 rozpocząć budowę bezzwłocznie i zakupiono materiał murarski i ciesielski. Rada szkolna krajowa na ten plan i kosztorys jako za wysoki, nieprzystała, lecz zarządziła budowę szkoły według wzoru szkoły w Pawłosiowy z oznaczeniem kosztów budowy na 13.000 zł. z czego na fundusz krajowy przypadać miało 7.087 złr. 64 ct (szkica jednak stronom nie nadesłano). Na podstawie tego zrobił oddział techniczny c. k. Starostwa zarys szkoły w Grębowie. Na zasadzie tego planu rozpisano ponowną rozprawę konkurencyjną na dzień 10. maja 1897. Gdy plan obliczony na 300 dzieci okazał się nieodpowiedni dla Grębowa, więc strony oświadczyły wówczas, że zgadzają się, aby fundusz krajowy przyczynił się do budowy szkoły tylko

kwotą 7.087 złr. 64 ct., ale zażądały, aby władze szkolne zezwoliły wybudowanie budynku szkolnego obszernego, według planu z roku 1895, z kosztorysem na 16.000 złr., z czego resztę same strony t. j. gmina i dwór pokryją.

Rada szkolna krajowa, reskrytem z dnia 8. czerwca 1897, l. 11.513, przyjmując w zasadzie oświadczenie stron, zezwoliła na budowę większej szkoły, jedynie na podstawie szkicu ołówkiem narysowanego, według którego należało zrobić osobno sieni do mieszkania kierownika szkoły. Poprawkę tę uskutecznił inżynier Wysokiego Wydziału krajowego. Był to już czwarty plan! — na który się także strony zgodziły i do zatwierdzenia przedłożyły. Tymczasem c. k. Rada szkolna krajowa zmieniła wszystkie swoje poprzednie rozporządzenia, szkice, plany i zarządziła reskrytem z dnia 9. października 1897, l. 19.814 sporządzenie nowego planu i kosztorysów, na budowę szkoły w Grębowie dla sześciu sal szkolnych, kancelaryi, mieszkania kierownika z dwóch pokoi i kuchni i mieszkania drugiego nauczyciela z jednego pokoju i kuchni, jednak z zastrzeżeniem, że fundusz krajowy ma dopłacić tylko tę samą kwotę 7.087 złr. 64 ct. Żądano więc piątego planu i kosztorysu. Na tem sprawa stanęła, planów nowych niema, powała i piece w starej szkole się sypią, a dwór zniechęcony zwlekaniem sprawy c. k. Radą szkolną krajową, przez cztery lata, cofnął swoją warunkową deklarację co do przyczynienia się datkiem ponad ustawę.

Zważywszy, że każdy z tych planów kosztował znaczne pieniądze, że sama c. k. Rada szkolna zgadzała się na plany przez Radę szkolną miejscową przedłożone, żądając tylko poprawek, które zrobiono, że więc nie należy narażać strony na nowe zbyteczne wydatki; ze względu na to, że zachodzi niezbędna potrzeba wybudowania nowej szkoły i to w jak najkrótszym czasie t. j. w roku bieżącym, bo stary budynek szkolny przyszłej zimy nie wytrzyma, nadto, że materiał na budowę szkoły zna-

cznie jest uszkodzony, z powodu którego sprzedano ze stratą ;

zważywszy, że c. k. Rada szkolna krajowa, zamiast znaglenia gminy do budowy, sama budowę tą już przez czwarty rok zwleka, przez projektowanie budowy szkoły według planów dla gminy nieodpowiednich, przez którą to szkołę taż gmina Grębów straciła już ofiarowany warunkowo przez obszar dworski naddatek, i że gmina na dalsze straty i nowe wydatki z powodu zwłoki musi być narażoną, do których fundusz krajowy zapewne się nie przyczyni;

zważywszy, że żądanie c. k. Rady szkolnej krajowej co do wystawienia mieszkania dla drugiego nauczyciela, nie jest w ustawie wymagane (art. 16. ustawa z dnia 1. stycznia 1889, l. 16 Dz. ust. kraj.), a gmina zamieszczająca w planie takie mieszkanie, uczyniła to tylko tymczasowo, dopóki nie zajdzie potrzeba tego lokalu, na osobną salę szkolną.

Zapytujemy się Wysokiego c. k. Rządu, czy mu jest wiadomem, o wszelkich prze-

szkodach, jakie czyniła c. k. Rada szkolna krajowa, budowie szkoły w Grębowie, powiecie tarnobrzeskim, i na jakich zasadach odmawia tejeż gminie rozpoczęcia budowy, zamiast znaglenia i czy nie zechce poczynić kroki takie, ażeby gmina jeszcze w tym roku z wiosną budowę, z uwagi na gnijący materiał, rozpocząć mogła.

Interpelujący :

Franciszek Krempa w. r.

Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Bojko, Sredniawski, Styła, Data, Niebyłowicz, Winiczuk, Ostapczuk, Nowakowski, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4. lutego 1898 roku godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 2. min. 45 po południu.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

18. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 4. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 45. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 122.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szesnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół siedemnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis wniesionych po dzień 4. lutego 1898 roku petycyj, które przekazano następującym komisjom:

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 1466, 1482, 1484, 1485, 1486, 1499.

Komisji administracyjnej Ls. 1467.

Komisji sanitarnej Ls. 1468.

Komisji drogowej Ls. 1469, 1470.

Komisji prawniczej Ls. 1471.

Komisji reformy wyborczej Ls. 1472.

Komisji szkolnej Ls. 1473, 1478, 1479, 1481, 1492, 1493, 1494, 1495.

Komisji podatkowej Ls. 1477.

Wydziałowi krajowemu jako komisji Ls. 1480, 1483.

Komisji budżetowej Ls. 1487, 1488, 1496, 1497, 1498, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507.

Komisji solnej Ls. 1489, 1491.

Po odczytaniu petycji Ls. 1471 gm. Brody o założenie sądu obwodowego w Brodach, przemawia p. Sala, polecając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1483 gminy Zabłotów o zozwolenie na pobór opłat spirytusowych, przemawia p. Hamorak i wnosi przekazanie tej petycji Wydziałowi krajowemu jako komisji z poleceniem przedłożenia sprawozdania jeszcze w bieżącej sesyi.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pośła Andrzeja Potockiego w przedmiocie poboru na rzecz funduszu ubogich miasta Krakowa opłaty gminnej od wkładek totalizatora.

Przemawia p. Andrzej Potocki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu, jako komisji z poleceniem przedłożenia sprawozdania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pośła Zolla o podwyższenie subwencji dla krakowskiej szkoły handlowej.

Przemawia p. Zoll, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia, gminie Brzesko na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Brzesko na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Gminie miasteczka Brzesko zezwala się pobierać w latach 1898, 1899, 1900, 1901 aż do końca czerwca 1902 r. opłatę gminną od niżej poszczególnionych napojów spirytusowych i od piwa w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od napojów spirytusowych, których zawartość alkoholowa da się oznaczyć 100 stopniowem alkoholometrem, od stopnia alkoholu po 4 ct. czyli od hektolitra alkoholu po 4 zł.
2. od hektolitra rumu, rosolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1 złr. 50 ct.
3. od hektolitra piwa po 80 ct.
4. od jednej flaszki $\frac{1}{2}$ litrowej piwa $\frac{1}{2}$ ct.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają, lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Brzesko.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy i nie można

obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

V.

Od opłaty tej wolną jest wódka w tych wszystkich wypadkach, w których według §. 6. ustawy z dnia 20. czerwca 1888 r. Dz. u. p. Nr. 95. wolną jest ona od podatku konsumcyjnego.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi powyższy projekt ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Podhajce-Bożyków.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesji do pobierania opłat

mytniczych na drodze gminnej Podhajce-Bożyków.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Podhajce-Bożyków, Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. ust. kraj. Nr. 43, przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi i mostów na niej się znajdujących w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi i mostów, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy przy dwóch zaporach, a mianowicie :

A) Myto drogowe.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu kwotę cztery (4) ct.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych kwotę dwa (2) ct.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego kwotę jeden (1) ct.,

B) Myto mostowe.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu kwotę trzy (3) ct.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych półtora ($1\frac{1}{2}$) ct.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, kwotę pół ($\frac{1}{2}$) ct.

Art. III.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebietą, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytosci.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały, traci moc obowiązującą koncesya z dnia 30. kwietnia 1895, Dz. ust. kraj. Nr. 44, którą nadane było Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach, prawo do poboru myta na rzecz utrzymania drogi gminnej Podhorce-Bożyków.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniesieniu tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie projektu uchwały *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie w Babinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Strwiążu w Babinie.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie w Babinie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Strwiążu w Babinie

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Rabinie powiatu Samborskiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Strwiążu w Babinie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ustęp. 12. ustawy drogowej z 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy w Babinie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzężonego dwa (2) centy.

2. Od bydłał przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydłęcia rogatego, osła, muła dwa (2) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt jeden (1) ct.

c) od dziesięciu owiec jeden (1) cent.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytosci.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub znizenia tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzieleniu gminie Wolicy koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Wolicią a Niepołomicami.

Sprawozdawca p. Chamiec, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie Wolicy koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Wolicią a Niepołomicami.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały nadaje się gminie Wolicy powiatu krakowskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłę między Wolicią a Niepołomicami pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie własnym kosztem z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy Wolicy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy wedle następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa i pół ($2\frac{1}{2}$) centa.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju dwa i pół ($2\frac{1}{2}$) centa.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju jeden (1) cent.

d) od każdej osoby pieszej, jadącej po wozem wyjąwszy woźnicę, lub jadącej wierzchem jeden (1) cent.

Pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu wyżej wspomianego przewozu do użytku publicznego.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Olszanica-Ropienka.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Olszanica-Ropienka.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Olszanica-Ropienka, Wydziałowi powiatowemu w Lisku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26, ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. ust. kraj. Nr. 43, przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszty połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy, wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta drogowego i mostowego przy jednej zaporze pobierać należy według tegoż samego wymiaru, a mianowicie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa (2) centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych jeden (1) cent;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego pół ($\frac{1}{2}$) centa;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogolne przepisy, o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu powyższej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji komitetu Tow. rolniczego w Krakowie o przyznanie subwencji na premie targowe dla producentów chmielu krajowego.

Sprawozdawca p. Stadnicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Tow. rolniczego w Krakowie L. 107 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosków na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gmin i obszarów dworskich Olesko, Podhorce, Chwatów, Zachorce, Juśkowce, Ożydów, Przewłoczna, o budowę drogi z Oleska do Podhorzec.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Powyższą petycję l. 861 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego Jarosławskiego, o podwyższenie subwencji na drogę Łazy-Nowa Grobla.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycja powiatu Jarosławskiego, o podwyższenie subwencji 30 procentowej, na drogę Łazy-Nowa Grobla, której znaczenie komisja drogowa uznaje, na subwencję 50 procentową odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Nad tąż samą petycją, o ile ona dotyczy przyznania podwyższonej subwencji na już zbudowaną w roku 1896 i 1897 część drogi, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Siedlecza powiatu Łańcuckiego w sprawie uwolnienia mieszkańców tej gminy od obowiązku opłacania myta na drodze krajowej.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Siedlecza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i do merytorycznego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Ropczycach, żądającej zasilenia powiatowych funduszków drogowych.

Sprawozdawca p. Starzyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Wydziału Rady powiatowej ropczyckiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl §. 28. ustawy drogowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin i obszarów dworskich żądających zniesienia myta mostowego w Denysowie.

Sprawozdawca p. Starzyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gmin i obszarów dworskich powiatu tarnopolskiego o zniesienie taryfy myta mostowego na rzece Strypie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania przy ewentualnem odnawianiu koncesji mytniczej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji p. Zdzisława Wolskiego, w sprawie budowy drogi w Siennowie.

Sprawozdawca p. Starzyński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję p. Zdzisława Wolskiego o wybudowanie 4 kilometrów drogi w gminie Siennów, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin i obszarów dworskich Korczyn, Kruszelnica, Jamielnica, Podgórze, Urycz i Sopot w powiecie stryjskim, o przyspieszenie rekonstrukcji drogi komunikacyjnej i budowy mostu na rzece Stryj w Kruszelnicy.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy i obszarów dworskich, w powiecie stryjskim, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach Zwierzchności gminnych w Zempniowie, Brniu osochowskim, Czerminie, Łysakowie, Woli Ottałzkiej, Kawęczynie, Hohenbachu, Ottałże, Surowie i Górcie ad Surowa w sprawie budowy drogi w zachodniej części powiatu mieleckiego z Górki do Mielca.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia przy rozdzielaniu zapomóg dla ludności dotkniętych klęską nieurodzaju w roku 1897.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Zwierzchności gminy Chociń tudzież

Zwierzchności gmin Majdan, Krasne, Bereźnica szlachecka, Niebyłów, Petranka i Dobrowlany w powiecie kałuskim, o uwolnienie od datków na akuszerki okręgowe.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Zwierzchności gmin Chociń, Majdan, Krasne, Bereźnica szlachecka, Niebyłów, Landestreu, Petranka i Dobrowlany o uwolnienie od datków na opłacanie akuszerki okręgowych, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dra Jana Sołowskiego prowizorycznego prymaryusza szpitala powszechnego w Zaleszczykach o "*veniam aetatis*".

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem komisji:

Sejm udziela Dr. Janowi Sołowskiemu prowizorycznemu prymaryuszowi szpitala powszechnego w Zaleszczykach „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Anny Bireckiej wdowy po gr. kat. proboszczu w Żurawicy o wyznaczenie jej pensji z funduszków krajowych.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Anny z Szkolnickich wdowy po śp. Konstantym Bireckim, o wyznaczenie jej pensji z funduszków krajowych przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Jana Kobyleckiego, o stabilizację na posadzie portyera przy szpitaliku Św. Zofii we Lwowie

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Jana Kobyleckiego odzwierciedlając szpitaliku Św. Zofii we Lwowie, o stabilizację na posadzie dotychczas zajmowanej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Bazylego Bandrowskiego o odpisanie reszty kosztów leczenia obłąkanego syna w kwocie 93 złr.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę Bazylego Bandrowskiego o darowanie resztującej sumy 93 złr. 8 ct., a względnie o przeniesienie takowej na fundusz krajowy, wymaganej przez zakład w Kulparkowie, tytułem kosztów leczenia syna śp. Jana Bandrowskiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej, o petycji gminy Wilcza, względem zezwolenia na rozdzielenie czynszu dzierżawnego, za pastwisko pobieranego między członków gminy.

Sprawozdawca p. Dworski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Wilcza, o pozwolenie rozdzielania pobieranego czynszu, za wdzierzawione wojsku pastwisko gminne, pomiędzy członków gminy, dnia 19. stycznia 1898, l. s. 905 wniesioną, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycji gmin Gawłuszowice i Ostrówek, o zniesienie taryfy, względnie uwolnienie od opłaty mytniczej, od przewozu przez rzekę Wiśłok.

Sprawozdawca p. Starzyński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Gawłuszowice i Ostrówek, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl odnośnej koncesji mytniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, z petycji mieszkańców powiatu Strzyżowskiego, o subwencyę na budowę mostu na Wiśłoku, na drodze powiatowej Strzyżowsko-Domańskiej.

Sprawozdawca p. Urbański, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców powiatu strzyżowskiego l. 993, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie petycji Emila Wiszomirskiego, emerytowanego nauczyciela, o przyznanie dodat-

kowe jednego pięciolecia i wyższej emerytury.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Emila Wiszomirskiego, emerytowanego nauczyciela, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do uwzględnienia zupełnego w obu kierunkach w petycji wymienionych.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Reprezentacji powiatowej w Turce, o otworzenie apteki w Boryni.

Sprawozdawca p. Słotwiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie postarał się o otworzenie apteki w Boryni.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Balnicy, o wypłacenie odszkodowania w kwocie 340 złr. z kaucyi złożonej przez przedsiębiorców budowy drogi żelaznej Łupków-Cisna.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminy wsi Balnicy o wypłacenie kwoty 340 zł. a. w. z kaucyi złożonej przez przedsiębiorców budowy drogi żelaznej Łupków-Cisna, udziela się Wydziałowi krajowemu z poleceniem należytego zbadania i w razie korzystnych dla petentów wyników tych badań, przycylnego jej załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Łopianki powiat Dolina, o wyjednanie prawa poboru surowicy przez 6 miesięcy letnich ze źródła solnego w Strutynie wyżnym.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Łopianka, powiat Dolina o wyjednanie u c. k. Rządu zezwolenia na pobór solanki w miesiącach letnich ze źródła solnego w Strutynie wyżnym odstępuje Sejm c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Chocin powiatu Kałuskiego o wyjednanie u c. k. Rządu prawa poboru surowicy w Zawoju.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Chocin, powiatu kałuskiego o wyjednanie bezpłatnego poboru ze źródła w Zawoju, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji miasta Bukowska o odpisanie kwoty 85 zł. dłużnej c. k. Rządowi.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycja miasta Bukowska odstępuje się Wysokiemu c. k. Rządowi do załatwienia z możliwym uwzględnieniem.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Zwierzchności gminnej i obszaru dworskiego w Gnojniku w sprawie przeniesienia zapory mytniczej.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycja obszaru dworskiego i gminy Gnojnik odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ścisłego zastosowania ustawy drogowej co do myt.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji z petycji gminy Chodaczków mały, o zwrot nadpłaty konkurencyjnej, na drogę Grzymałów-Smykowiec, w kwocie 3.155 złr. 28 ct.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy, Chodaczków mały, powiatu tarnopolskiego, poleca się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, w porozumieniu z c. k. Rządem i do złożenia sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej z tej sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Iwana Popowicza, zarobnika ze Zbaraża o zapomogę.

Sprawozdawca p. Hamorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Iwana Popowicza, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w myśl motywów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Rady powiatowej w Tarnobrzegu, żądającej zniesienia w drodze ustawodawczej §. 12. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Marszałek oznajmia, iż

z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Rozwadowskiego, przeszkodzonego zajęciami urzędowymi, punkt ten usuwa z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej, o wniosku posła Pilata, w sprawie ustawodawczego oznaczenia minimalnej rozległości parcel katastralnych.

Sprawozdawca p. Wiktor Władysław Czaykowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia ustanawiająca minimalną rozległość parcel katastralnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje :

§. 1.

Przy podziałach posiadłości ziemskich wolno dzielić parcele katastralne na części tylko w ten sposób, żeby każda z tych części obejmowała :

Przynajmniej 25 arów czyli ówierć hektara (696 sążni kwadrat) jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako rola, łąka lub pastwisko ;

przynajmniej półtora hektara (dwa morgi 970 sążni kwadr.), jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako las.

§. 2.

Postauowienia §. 1. nie mają zastosowania w wypadkach, w których chodzi o przyłączenie wydzielonej części parceli do graniczącej z nią parceli nabywcy, jeżeli część parceli, pozostająca po takim wydzieleniu, nie będzie obejmowała mniej niż obszar minimalny, wskazany §. 1. dla tego rodzaju uprawy.

§. 3.

Jeżeli posiadacz parceli zapisanej w katastrze jako las, uzyska pozwolenie zmiany uprawy lasowej na inną uprawę dla jednej części tej parceli, natenczas ta część może być wydzieloną i utworzoną z niej osobną parcelą, jeżeli obejmuje przynajmniej 25 arów i jeżeli część parceli pozostająca lasem, nie będzie obejmowała mniej niż półtora hektara.

§. 4.

W celu wystawienia domu mieszkalnego, budynków gospodarskich i urzędzenia podwórza mogą być wydzielane nowe parcele budowlane dowolnych rozmiarów. Dzielenie parcel, zapisanych w katastrze jako ogród lub staw nie ulega żadnemu ograniczeniu.

§. 5.

Przepisy powyższe stosują się do wszelkich podziałów parcel przedsięwziętych po wejściu w życie tej ustawy, z wyjątkiem wypadków wywłaszczenia części parcel na cele publiczne.

§. 6.

Akty prawne, zdziałane z pominięciem przepisów powyższych, nie mogą stanowić podstawy do wpisu hipotecznego ani też do ewidencji katastralnej i podatkowej.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby ten punkt usunąć z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia, gdyż sprawa jest nader ważną, a posłowie nie mieli sposobności gruntowniej nad nią się zastanowić.

W rozprawie nad tym formalnym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca zgudza się z tym wnioskiem.

Marszałek oznajmia, iż punkt ten usuwa z dzisiejszego posiedzenia wobec ogólnej zgody i oświadcza, iż zamieni go na porządku dziennym poniedziałkowego posiedzenia (7. lutego 1898 r.) Marszałek zawiadamia zarazem, iż na posiedzeniu tem wniesie także sprawozdanie komisji komasacyjnej z projektem ustawy o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. Wgo Pana Komisarza Rządowego.

Już kilkakrotnie w Wysokim Sejmie podnoszoną była sprawa o zniesienie należytości prawnych od spadków i dokumentów a w szczególności 1. lutego 1895 zapadła następująca uchwała:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył projekt ustawy o należytościach prawnych jasny, zrozumiały, systematycznie opracowany, uzględniający przytem potrzebę ulżenia ciężarów ludności, dalej, aby przy ułożeniu nowej ustawy uwzględnił zasadę, że mniejsze masy spadkowe, na podstawie prawnego następstwa lub ostatniej woli rozporządzenia odziedziczone, mają być wolne zupełnie od opłaty skarbowej.

Zważywszy, że reforma ustawy w powyższym kierunku dotąd nie nastąpiła, a

zmiana dotychczasowej ustawy o należytościach prawnych jest nader ważną i pilną — zapytują przeto podpisani Wysoki c. k. Rząd, kiedy uchwalony przez Wysoki Sejm projekt ustawy tej do konstytucyjnego traktowania przedłożony będzie i kiedy słusznemu życzeniu ludności uboższej co do zupełnego uwolnienia od opłaty prawnej od spadków i dokumentów prawnych wartość 1.000 zlr. nieprzenoszących zadość się stanie?

Lwów dnia 4. lutego 1898

Interpelujący:
W. Szwed.

Średniawski, G. Milan, Dr. Olpiński, Bojko, Soleski, Romanowicz, Warzecha, Potoczek, Data, Winniczuk, Styła, St. Nowakowski, Franciszek Krempa, Kramarczyk, Wójcik, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

W zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Karatnickiego, odczytuje p. Niebysłowicz następującą w języku ruskim podaną interpelację do c. k. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

posła Ostapczuka i towarzyszy do c. k. komisarza rządowego.

Dnia 15. listopada 1897 odbyły się w Borszczowie, wsi powiatu Śniatyńskiego, wybory do Rady gminnej, Partya dotychczasowego wójta Wojczuka używała przy tych wyborach i przy ich przygotowaniu wszelkich środków, by utrzymać się przy władzy. Dlatego nie głośzono całkiem, że listy wyborcze zostały wyłożone do przeglądnięcia, nie ogłoszono ośmiodniowego terminu dla wnoszenia reklamacji i nie ogłoszono na 8 dni terminu wyborów. Dalej przy samych wyborach dopuszczono się rozmaitych nielegalności. I tak: Z rozmysłu nie dopuszczono wielu ludzi do głosowania, chociaż oni byli do tego uprawnieni, pofalszowano pełnomocnictwa nieobe-

nych. Przy tych wyborach był obecnym c. k. urzędnik Starostwa Śniatyńskiego, Jaworezykowski, znany już z przeprowadzenia krwawych prawyborów w Chołojowie. Ten pan nie tylko, że nie starał się nie dopuścić do nieprawidłowości, ale jeszcze do tego dążył, gdyż zamknął głosowanie przed czasem. Z powodu tych nieprawidłowości wnieśli Borszczowscy właścianie przeciw tym wyborom protest, podając kilkudziesięciu świadków na fakta, przez siebie naprowadzone. Jednak c. k. Starostwo w Śniatynie poleciło przeprowadzenie dochodzenia w tej sprawie temu samemu p. Jaworezykowskiemu, który właśnie sam dopuścił się nielegalności przy tych wyborach. Ten pan przeprowadził dochodzenia w sposób następujący: dnia 19. grudnia 1897. r. dostał Danyło Hrynyk Iwanow, podpisany na pierwszym miejscu na tym proteście, zawezwanie od urzędu gminnego, by raz em z „towarzyszami“ stawił się dnia 26. grudnia 1897. w c. k. Starostwie. Danyło Hrynyk stawił się rzeczywiście razem z Konstantym Maksymiukiem i Prociem Tupyczką u p. Jaworezykowskiego, do którego ich p. Starosta odesłał, a p. Jaworezykowski przyjął ich zaraz na wstępie słowami: „wynoście się, marsz za drzwi! Ja już przesłuchiwał ludzi, których wójt powołał, i przekonałem się, że wasz protest jest nieuzasadniony“. Potem zaczął wywijać protestem i krzyczał: „Kto wam to pisał, ileście za to zapłacili? Ja sam był przy wyborach, wiem, że wszystko było legalnie!“ i odesłał ich z niczem. Wszystkie starania, by c. k. Starostwo w Śniatynie przesłuchało świadków, powołanych w proteście, na nic się nie zdały, i oczywiście p. Jaworezykowski chce poprzestać tylko na przesłuchaniu świadków, powołanych przez dotychczasowego wójta Wojczuka, chociaż tenże w ostatnim czasie za strzelanie z rewolweru do członków gminy pozostaje w śledztwie i jest zasuspendowany.

Dla scharakteryzowania postępowania p. Jaworezykowskiego, należy podnieść jeszcze i fakt następujący:

Gdy przed wyborami gminnymi Da-

nyło Hrynyk i tow. zwołali zgromadzenie ludowe, p. Jaworczykowski zreferował odnośne podanie w ten sposób, że zgromadzenie zostaje zakazane, bo zwołujący są pijakami. Gdy d. 11. października 1897 r. Wasyl Hrynyk Petrow z Borszczowa stawił się z towarzyszami u p. Jaworczykowskiego (na jego zawezwanie do l. 14874/97), tenże p. Jaworczykowski nazwał jego i innych chruniami i wszelkimi innymi obelżywymi przezwiskami, a potem obraził na honorze Dra Daniłowicza i Dra Tryłowskiego.

Ze względu na te fakta zapytują podpisani Jego Ekscelencyę p. Namiestnika:

Czy wie On o tem bezprawnem i niegodnem c. k. urzędnika postępowaniu p. Jaworczykowskiego?

Co zamierza c. k. Rząd krajowy zarządzić, ażeby dochodzenia w sprawie wyborów do Rady gminnej w Borszczowie, powiatu Śniatyńskiego, przydzielone zostały innemu urzędnikowi i aby ze względu, że w tej sprawie jest interesowanym p. Jaworczykowski, wyznaczony został w tym celu urzędnik, nie należący do składu c. k. Starostwa w Śniatynie?

Czy nie byłoby na miejscu położyć już raz koniec bucie p. Jaworczykowskiego i pociągnąć go do odpowiedzialności?

We Lwowie dnia 3. lutego 1897.

Interpelujący;
Ostapczuk w. r.

Nowakowski, Warzecha, F. Krempa, Winniczuk, Wójcik, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski W. Szwed, G. Milan, J. Bojko, Średniawski, Styła, Zajączkowski, Kulczycki, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Niebyłowiec, odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego.

Interpelacya

do JWgo Pana c. k. Komisarza rządowego.

Poseł Zajączkowski w mowie swojej na posiedzeniu sejmowem z dnia 31. Stycznia 1898 przy sprawozdaniu o stanie szkół średnich podniósł, że jedną z głównych przyczyn słabej frekwencyi uczniów narodowości ruskiej w szkołach średnich jest także szowinistyczne traktowanie uczni narodowości ruskiej ze strony profesorów Polaków i podał dla ilustracyi niektóre fakta z gimnazyum Brodzkiego. Celem podtrzymania i pojaśnienia powyższego zażalenia pozwalają sobie podpisani naprowadzić jeszcze i dalsze jaskrawe fakta, ilustrujące system, jaki od dwóch lat zaprowadził w gimnazyum Brodzkiem.

1. Dyrektor gimnazyum Brodzkiego p. Librewski, którego już przed jego przyjęciem do Brodów w r. 1896 poprzedziła fama nadmiernej surowości dla młodzieży, a specyalnie nieprzychylności dla uczni narodowości ruskiej, przy zapisach swoim szorstkiem i obrażającym zachowaniem się odstrasza rodziców od wpisywania ich dzieci do tego zakładu. Rodzicom włością, zgłaszającym się do wpisywania mówi, by dzieciom swoim, zamiast posyłać je do szkoły, dali do rąk pług, cep albo batóg i używali ich do wożenia gnoju. W obec kilku starszych księży ruskich postąpił on obrażająco przy zapisach w jesieni r. 1897/8, i nie w tem dziwnego, gdyż dyrektor Librewski odnosi się z pogardą do narodowości ruskiej, czego dowodem jest i to, że uczniów narodowości ruskiej nazywa w klasie „djakami“, „pałamarami“ i t. p., radzi im, by szli na policjantów do Leszniowa, lub by się zabierali do Kijowa.

2. Wobec takiego szowinistycznego postępowania dyrektora zakładu naukowego nie dziw, że i niektórzy profesorowie Polacy widzą w tem zachęte do stronniczego postępowania i uciskania młodzieży ruskiej.

Ta wroga dla młodzieży ruskiej tendencja pokrywaną bywa raz bezwzględną sprawiedliwością, drugi raz znowu antysemityzmem. Profesor Kąsinowski, który obok Dyrektora Librewskiego najjaskrawiej zaznacza i dokumentuje swoją nietolerancję dla młodzieży ruskiej, zapowiedział w klasie VI. w bieżącym roku szkolnym, że „do klasy VII. przepuści tylko samych Polaków“, — a należy podnieść, że klasa ta liczyła w roku zeszłym 1896/97 w klasie piątej 21 uczniów Rusinów; z tych przepuszczono 11 do klasy szóstej. Z tych znowu w I. kursie 1897/8, przepadło ośmiu, a zaledwie trzech otrzymało pierwszą klasę. Wskutek tego trzech uczniów z klasy VI., z których dwaj otrzymali dwójkę tylko z samego języka polskiego, musiało przenieść się do innego gimnazjum. Zła nota z języka polskiego nie była wpływem niedbalstwa uczniów, ale wpływem kaprysu nauczyciela; bo do ucznia Polaka z klasy VI., który wedle przekonania p. Kąsinowskiego, zasłużył był na dwójkę, powiedział tenże w klasie: „Ty zasłużyłeś na dwójkę, ale daję tobie pierwszą, ażebyś nie stracił ochoty do nauki“; a do Rusinów powiedział: „a wam dwom, żebyście postawili się na głowę, dam dwójkę“. Na niekorzyść klasyfikacji z języka polskiego wpływają głównie noty z wypracowań pisemnych, a ocenienie tychże za wisło zupełnie od humoru p. Kąsinowskiego, bo tenże powiedział w klasie do uczniów, że wypracowanie nie może być dłuższe, jak na 3 strony, gdyż w razie przeciwnym otrzyma uczeń cenzurę niedostateczną, chociażby zadanie było najlepsze, „zresztą, to zależy od mego humoru“. Wprawdzie zadania piśmienne kontroluje dyrektor gimnazjum, jednakże wobec znanego usposobienia p. Dyrektora, nie wynika z tego dla uczniów żadna korzyść.

3) Surowość pedagogiczna, jak z jednej strony jest dowodem niezyczliwości dla młodzieży narodowości, tak z drugiej strony jest tylko pokrywką dla innych celów, czego dowodem jest następujące przewówienie p. Kąsinowskiego do uczniów VI. klasy: „Ja

was przerobię na Polaków. i jak wybuchnie powstanie, będę waszym kapitanem. Nie dziwujcie się Rusini, że my was tak ciśniemy, ale Prusak i Moskal nas ciśnie i wypiera z naszego kraju, dla tego my was ciśniemy, żebyście zajęli nasze miejsce“.

4) Jest rzeczą wręcz niemożliwą, by Dyrektor p. Librewski nie miał wiadomości o takim postępowaniu pana profesora Kąsinowskiego, przeciwnie, w tem przebija się widoczny system, by młodzież ruską odstraszyć od tego zakładu w tym celu, ażeby Rusini powiatu brodzkiego nie mieli podstawy domagać się rozszerzenia nauki języka ruskiego, a ewentualnie zaprowadzenia klas równorzędnych z językiem wykładowym ruskim w gimnazjum w Brodach. — Zaznaczyć wypada, że w gimnazjum niemieckim brodzkiem, język polski, stał się językiem obowiązkowym *jure caduco*, wbrew ustawom zasadniczym, a przy terażniejszym kierownictwie zakładu i wobec znanego usposobienia niektórych profesorów jest głównie rozstrzygającym, przy ocenieniu zdolności ucznia do promocyi. Gdy bowiem język polski, potrzebny zresztą, został podniesiony do takiego decydującego wpływu, to obowiązujący język niemiecki, wedle wyrażenia c. k. Dyrektora gimnazjum, p. Librewskiego, jest „językiem baranim“, który byłoby najwyższy czas usunąć.

Fakta przytoczone wyjaśnia i poprą dowodami: Pzewodniczący „Rady włościańskiej ks. Julian Mandyczewski, proboszcz w Berlinie, członek Wydziału ks. Anatol Doliński, proboszcz w Brodach, i inni, których oni wskażą, gdy będą przesłuchani.

W obec tego zapytują podpisani, czy wiadomo c. k. Radzie szkolnej krajowej

1) o prowokowaniu Rusinów ze strony terażniejszego kierownika c. k. gimnazjum w Brodach p. Stanisława Librewskiego?

2) czy zamierza Wysoki c. k. Rząd położyć już raz koniec tym anormalnym stosunkom w gimnazjum Brodzkiem, i zapewnić także i Rusinom możliwość posyłania swoich dzieci do tegoż gimnazjum?

3. Czy Wysoki c. k. Rząd zamierza przywrócić językowi ruskiemu prawa, zagwarantowane przez ustawę państwową, usunąć obowiązkową dla Rusinów naukę języka polskiego, a wprowadzić dla uczniów Rusinów obowiązkową naukę języka ruskiego, jako języka krajowego.

Interpelujący:

Bazyli Niebyłowicz.

Hamorak, Ochrymowicz, Winniczuk, Ostapczuk, Karatnicki, Nowakowski, Wa-

chnianin, Mandyczewski, Kuleczycki, Zajączkowski, Dr. Sawczak, Wójcik, Styła, F. Krempa, Potoczek, Data, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. lutego 1898 r. godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

19. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 5 lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedemnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół ośmnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 5. lutego 1898. r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji podatkowej Ls. 1518.

Komisji drogowej Ls. 1519, 1520, 1529, 1553, 1556.

Komisji budżetowej Ls. 1521, 1530, 1534, 1541, 1544, 1549.

Komisji gospodarstwa kraj, Ls. 1522, 1523, 1533, 1543, 1554, 1555.

Komisji kolejowej Ls. 1524.

Komisji gminnej Ls. 1525.

Komisji petycyjnej Ls. 1526, 1527.

Wydziałowi krajowemu jako komisji Ls. 1528 1542.

Komisji solnej Ls. 1532.

Komisji administracyjnej Ls. 1 35, 1536, 1537, 1538, 1539.

Komisji szkolnej Ls. 1540, 1546, 1547, 1548.

Komisji sanitarnej Ls. 1545.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia postanowień uchwały sejmowej z 15. lutego 1897 co do poparcia budowy kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów).

Sprawozdawca p. Chamiec. W zastępstwie p. Romanowicz uwolniony od czy-

tania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Rady powiatowej w Tarnobrzegu żądającej zniesienia w drodze ustawodawczej §. 12 ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy p. Rozwadowskiego, Marszałek usuwa ten punkt na razie z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie założenia szkoły kadeckiej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Scipio, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Uchwały sejmowe z dnia 8-go kwietnia 1892, dotyczące aktywowania szkoły kadetów we Lwowie, znoszą się w ich dotychczasowem brzmieniu.

II. Sejm przyznaje gminie miasta Lwowa, na szkołę kadecką we Lwowie, dwudziestoosmioletnią rentę po złr. 2.500 rocznie, począwszy od roku 1898.

III. Wstawia się złr. 2.500 do Rubr. XVII. budżetu na rok 1898, jako 1-szą ratę przyznanej gminie miasta Lwowa renty w tej wysokości, przez lat 28, na szkołę kadetów we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Barwińskiego w sprawie utw-

rzenia w Tarnopolu gimnazyum z językiem wykładowym ruskim.

Sprawozdawca p. Cielecki, uwolniony, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

„Wzywa się c. k. Rząd, żeby w mieście Tarnopolu założył gimnazyum z językiem wykładowym ruskim, na razie w postaci klas równorzędnych ruskich przy gimnazyum polskiem, kolejno od pierwszej klasy co roku uzupełnianych i żeby pierwszą równorzędną klasę otworzył jak najrychlej — jeżeli to będzie mżebnem już z dniem 1. września r. 1898.

Przemawia p. Emil Torosiewicz i wnosi imienne głosowanie nad wnioskiem komisji.

Przemawia p. Korytowski.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia p. Olpiński.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Czarkowski-Golejewski, i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przekazuje się sprawozdanie komisji szkolnej do Wydziału krajowego, z poleceniem, by rokowania ściśle przeprowadził z Radą powiatową w Tarnopolu, i na następnej sesji sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

Izba popiera wniosek p. Czarkowskiego-Golejewskiego.

Przemawia p. Milan.

P. Stanisław Niezabitowski wnosi zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisan są pp. Franciszek Jędrzejowicz, Sawczak i Barwiński.

Izba uchwała bez rozprawy zamknięcie dyskusyi.

Przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz.

Przemawia p. Sawczak.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia sprawo dawca p. Cielecki.

Marszałek podaje do poparcia wnioszek p. Torosiewicza Emila o imienne głosowanie nad wnioskiem komisji

Izba popiera wnioszek imiennego głosowania.

Izba przystępuje do głosowania nad odraczającym wnioskiem p. Czarkowskiego-Golejewskiego i odrzuca ten wniosek.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało sześciu posłów.

Nastąpiło imienne głosowanie nad wnioskiem komisji.

Marszałek wzywa posłów aby i, którzy są za wnioskiem komisji głosowali „tak“, zaś przeciw komisji „nie“.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis posłów.

Przez „tak“ głosują posłowie:

Abrahamowicz, Barwiński, Bielański, Bobrzyński, Bojko, Borkowski, Brunicki, Brykczyński, Chamiec, Cielecki, Czartoryski, Czaykowski Władysław, Czecz, Dunajewski, Dworski, Dzieduszycki Wojciech, Fruchtman, Goldman, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Hamorak, Hoszard, Jabłoński, Jahl, Jakliński, Jaworski, Jędrzejowicz Adam, Jędrzejowicz Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Karatnicki, Kostheim, Kozłowski, Kraiński, Kramarczyk, Klemensiewicz, Krempa, Krzysztofowicz, Kulczycki, Madeyski, Mandyczewski, Marchwicki, Merunowicz, Męciński, Michałowski, Milan, Niebyłowicz, Niezabitowski Stanisław, Nowakowski, Ochrymowicz, Okuniewski, Olpiński, Onyszkiewicz, Ostapczuk, Osuchowski, Pilat, Piniński, Potocki An-

drzej, Potoczek, Puzyna Julian, Rayski, Romanowicz, Romer, Sala, Sanguszko, Sawczak, Scipio, Skałkowski, Skrzyński Adam, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Stadnicki, Tarnowski Stanisław, Teodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Tyszkowski, Vayhinger, Wachnianin, Weigel, Wereszczyński, Wiktor, Winniczuk, Wiśniewski, Wodzicki, Zajączkowski, Zoll.

Przez „nie“ głosują posłowie.

Czarkowski, Data, Dzieduszycki Klemens, Gniewosz, Horodyski, Korytowski, Rozwadowski, Rudrof, Stecki, Szwed, Torosiewicz Emil, Warzecha.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem komisji głosowało 58, przeciw 12 posłów, wniosek komisji został zatem przyjęty.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji mieszkańców Setni, Medenic i okolicznych gmin, w sprawie odwodnienia łąk nad Dniestrem i Tyśmienicą.

Sprawozdawca p. Stadnicki odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycę l. 1018 mieszkańców Setni-Medenic i okolicznych gmin w sprawie odwodnienia rozległych łąk nad Dniestrem i Tyśmienicą odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do przychylnego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego, o petycyach oddziałów Towarzystwa gospodarskiego w sprawach dotyczących regulacyi Dniestru.

Sprawozdawca p. Stadnicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Oddziału Towarzystwa gospodarskiego w sprawach regulacyi Dniestru, L. 1141, 1142, 1143 i 1196 odstępuje Sejm

Wydziałowi krajowemu do zbadania i przychylnego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej z petycji gminy Nienadowa, powiatu przemyskiego, względem uwolnienia gminy od ponoszenia kosztów leczenia Emila Kędzińskiego.

Sprawozdawca p. Stadnicki, odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Nienadowa Ls. 1211, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej, o petycji Reprezentacji powiatu cieszanowskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia chorych w szpitalu lubaczowskim, za czas od 10. grudnia 1896 do 31. maja 1897.

Sprawozdawca p. Jakliński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją reprezentacji powiatu cieszanowskiego, o wypłacenie z funduszu krajowego kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalu w Lubaczowie, w kwocie 1142 zł. 10 ct. -- przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej; z petycji Towarzystwa farmaceutycznego „Unitas“ w Krakowie, w sprawie pomnożenia liczby aptek publicznych w Galicyi.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w interesie dobra publicznego i polepszenia stosunków sanitarnych w kraju naszym, pomnożył liczbę aptek publicznych w odpowiednich miejscowościach.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prosby Dra Władysława Głaczyńskiego, prowizorycznego dyrektora szpitala powszechnego w Kołomyi, o *veniam aetatis*.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm udziela „*veniam aetatis*“, Drowi Władysławowi Głaczyńskiemu, prowizorycznemu dyrektorowi szpitala powszechnego w Kołomyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasta Horodenki w sprawie budowy nowej szkoły w Horodence.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki, odczytuje sprawozdanie komisji szkolnej, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Horodenki w sprawie nowej szkoły w Horodence odstępuje się Radzie szkolnej krajowej.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, aby do wniosku komisji dodać słowa, do rychłego załatwienia.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na tę poprawkę.

Izba uchwała wniosek komisji z poprawką p. Okuniewskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Rady powiatowej w Tarno-

brzegu, żądającej zniesienia w drodze ustawodawczej §. 12. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Sprawozdawca p. Rozwadowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Rady powiatowej w Tarnobrzegu do L. 633 o zniesienie w drodze ustawodawczej, §. 12. ustawy o reprezentacji powiatowej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Rudrof.

Przemawia p. Skalkowski.

Przemawia p. Okuniowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków i interpelacji:

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że odbywanie targów i jarmarków w miastach i miasteczkach, położonych w okręgu o ludności mieszanej co do wyznania, t. j. grecko-i rzymsko-katolickiego w dni świąteczne jednego, lub drugiego obrządku, połączone jest bądź ze szkodą moralną dla tych, co zmuszeni konieczną potrzebą łamiąc święto, na targ idą czy jadą na kupno, lub sprzedaż, bądź ze szkodą materialną, jaką ponoszą ci, co szanując obrządek i święcąc święto od Kościoła nakazane, nie idą i ani sprzedać ani kupić nie mogą;

zważywszy, że okoliczność ta bywa przyczyną nieporozumień i żalów narodowościowych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby odbywanie targów i jarmarków w miejscowościach, położonych w okręgu o ludności mieszanej obrządku grecko- i rzymsko-katolickiego w ten sposób unormował, iżby w dni świąteczne jednego z obrządków wspomnianych, targi ani jarmarki się nie odbywały, ale na następnny dzień po święcie przełożone były.

Lwów, dnia 5. lutego 1898.

Wnioskodawca:

G. Milan w. r.

Styła, Niebyłowiec, W. Szwed, Kramarczyk, Data, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Barwiński, Zajączkowski, Potoczek, Średniawski, Ostapczuk, Nowakowski, Okuniewski, F. Krempla, Winniczuk, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku, zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

Uchwałą z dnia 9. lutego 1897. l. 2.360 uznał Sejm budowę osobnego gmachu dla studjum rolniczego przy uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie za konieczną i wzywał c. k. Rząd do jak najspiesniejszego wzniesienia tej budowy.

Niżej podpisani zapytują w jakim studjum znajduje się ta sprawa, i dlaczego do tej chwili tej naglącej potrzebie kraju naszego, wyłącznie rolniczego, nie stało się zadość.

Interpelujący:
Wodzicki w. r.

Czecz, Andrzej Potocki, Dunajewski, Jaworski, Męciński, Z. Skrzyński, A. Skrzyński, Wójcik, Jordan, Michałowski, Górski, Gorayski, Abrahamowicz, G. Romer, Kozłowski, Stanisław Jędrzejowicz, Stadnicki,

Wiktor F. Jędrzejowicz, St. Tarnowski, Trzeciecki, Marchwicki, Cielecki,

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujący wniosek.

W n i o s e k.

Zważywszy, że dotychczasowe zwyczajowe urządzenia sprzedaży produktów rolnych są w wysokim stopniu niekorzystne zarówno dla włościan, jak niemniej także dla rolników, gospodarujących na wielkiej własności ziemskiej w naszym kraju, i że zupełnie nie odpowiadają one nowoczesnemu ustrojowi handlu;

zważywszy, iż złe skutki tego zaniedbania organizacyi handlowej rolników w Galicyi, potęguje jeszcze bardziej jej położenie w otoczeniu krajów, także przeważnie rolniczych, których rządy atoli rozciągają bardzo czujną i energiczną opiekę nad interesami handlowymi tamtejszych rolników;

zważywszy, iż w Austryi istnieją nadto rozmaite zakłady i specjalne urządzenia, obwarowane opieką państwową, i potężnymi przywilejami wyposażone, które, gdy są obliczone wyłącznie na korzyść handlarzy i spekulantów, narażają rolnictwo na dotkliwe straty i krzywdy, jak mianowicie: wiedeńska giełda produktów rolnych, utrudnienia dla rolników w korzystaniu z kredytu w uprzywilejowanym Banku austro-węgierskim, wadliwe urządzenie targowisk żywności w wielkich miastach, uposiedzenie interesów rolników w urządzeniu dostaw płodów rolnych dla armii, osławiony „obróć mlewa“ przez kartel wielkich węgierskich młynów jednostronnie wyzyskiwany, liczne przepisy, dotyczące transportów kolejowych, a dla rolnictwa uciążliwe i t. d.

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził wszechstronne fachowe

zbadanie dotychczasowych stosunków handlu płodami rolnymi w naszym kraju, jakoteż urządzeń tego działu handlu w innych krajach i na podstawie wyniku tych dochodzeń, ażeby przedłożył Sejmowi wnioski, mające na celu otoczenie ze strony Reprezentacyi krajowej interesów handlowych rolnictwaczną i skuteczną opieką.

Lwów, dnia 31. stycznia 1898.

Wnioskodawca.

Teofil Merunowicz w. r.

Rayski, Dr. Jakłński, Dr. Jabłoński, Ludwik Wiśniewski, Kozłowski, Stadnicki, Potoczek, Mandyczewski, Brykczyński, Cielecki, Wachnianin, Warzecha, Data, Wiktor, Skałkowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Wgo Pana c. k. Komisarza rządowego.

Po zniesieniu przez c. k. Ministerstwo kolejowe stacyi w Oświęcimie, gdzie bydło było wyładowane i karmione, zostaje ono w drodze przy transportach z najdalej na wschód wysuniętych miejscowości ze Suczawy, Husiatyna i t. d. 80-82 godzin. W skutek tak długiej podróży przybywa ono do Wiednia na targowicę w St. Marx bardzo zbiedzone i traci dużo na wadze.

Od roku 1895 kursują pociągi pospieszne dla bydła, które prowadzi bank hipoteczny na własny rachunek. Są one dobrodziejstwem dla producentów bydła opasowego, gdyż za stosunkowo niewielką opłatą bydło ma należyty dozór w drodze a czas podróży do Wiednia skrócony o 28 do 30 godzin.

W ostatnim jednak czasie te pociągi bardzo się spóźniały i przybywały do Wie-

dnia zamiast rano, dopiero późno wieczorem, a ponieważ wyładowują bydło za dnia, musiało ono zostawać w wagonach do nazajutrz rano, więc o 19 godzin dłużej niż to wskazuje rozkład jazdy.

Producenci bydła opasowego mają następnie żywotny interes w tem, aby stacya na kolejach nowo utworzonych Ostrów-Halicz i Podwysokie-Chodorów miały połączenie z tymi pociągami. W tej bowiem części kraju dużo bydła opasowego się produkuje.

Również interesenci czekają od roku na wprowadzenie w życie pociągów pospiesznych dla transportu bydła do Ołomuńca i Pragi.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Jakich środków użyje c. k. Rząd aby pociągi pospieszne dla bydła nie doznawały takich opóźnień.

2. Czy i kiedy stacye na nowo utworzonych kolejach Ostrów-Halicz i Podwysokie-Chodorów otrzymają połączenie z tymi pociągami.

3. Czy i kiedy zostaną te pociągi zaprowadzone w kierunku do Ołomuńca i Pragi.

Interpelujący:
Krzysztołowicz w. r.

Stadnicki, Cielecki, Białoskórski, Theodorowicz, Stecki, Starzyński, Klemens Dzieduszycki, M. Torosewicz, A. Rayski, Onyszkiewicz, Skalkowski, Krański, Pilat, A. Brunicki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a.

Do Wysokiego Wydziału krajowego.

Sprawa zaprowadzenia powszechnej asekuracji krajowej od ognia, przewleka

się z roku na rok w nieskończoność, pomimo, że potrzeba jej powszechnie jest uznana, a Sejm krajowy kilkakrotnie przychylnie w tej sprawie się oświadczył. Jak obecnie rzeczy stoją, to niema widoków, aby sprawa ta choćby do kilku lat mogła być załatwiona.

Rząd centralny, który odmówił Sejmowi krajowemu kompetencji do zaprowadzenia krajowej asekuracji od ognia i w Radzie Państwa dotyczący projekt ustawy wnieść przyrzekł, nie okazuje zbyt gorliwej w tym kierunku i przewleka rzecz tę w nieskończoność, a wobec terażniejszych stosunków w Radzie państwa, niema prawie żadnej nadziei, aby tam Rząd dotyczący projekt ustawy mógł przeprowadzić. Na lata trzeba liczyć dalszą zwłokę, a tymczasem pożary pochłaniają miliony dobytku najuboższych właścicieli miejskich i wiejskich, których nie stać na asekurację wobec wysokiej premii jaką opłacać trzeba w krajowych czy zagranicznych zakładach. Nie można liczyć na to, aby Sejm krajowy mógł rzecz tę stanowczo załatwić przez uchwalenie ustawy zaprowadzającej powszechną asekurację krajową. Trzeba zatem obrać inną drogę do celu. Należy przynajmniej ułatwić ludności ubogiej dobrowolne ubezpieczenie budynków gospodarczych i mieszkalnych, przez założenie krajowego Towarzystwa asekuracyjnego, które opierając gwarancję o Bank krajowy i mając w Radach powiatowych gotowe bezpłatne zastępstwo, byłoby w stanie za niską premię pokrywać koszt ubezpieczeń. W ten sposób przysporzyłoby się funduszom krajowym niewątpliwie znacznego dochodu, ludność ochroniłoby się od wyzysku różnych wzajemnych i akcyjnych krajowych i zagranicznych Towarzystw asekuracyjnych i od takich wypadków, jakie się niedawno wydarzył w Krakowie, gdzie Czesław Kieszkowski, bezkarnie setki tysięcy ludzkich pieniędzy sprzeniewierzył. Sejm krajowy dolnoaustriacki wskazał nam taką drogę, jak powyżej określiłem. Należy pójść w te ślady i o takie samo Towarzystwo i na tych sa-

mych warunkach, u nas się jak najrychlej postarać:

Zapytujemy tedy Wysoki Wydział krajowy, czy uznaje za potrzebne przedsięwzięcie stosowne kroki do założenia krajowego Towarzystwa asekuracyjnego na wzór dolnoaustriackiego i czy można mieć nadzieję, że już na najbliższej sesji przedłoży Sejmowi krajowemu dotyczące projekty ustawy.

Lwów, dnia 5. lutego 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krępka w. r.

Dr. Bernadzikowski, A. Średniawski, Kramarczyk, Styła, W. Szwed, Data, Wójcik, Potoczek, Bojko, Warzecha, Winniczuk, Okuniewski, Nowakowski, Ostapczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego c. k.

Komisarza Rządowego.

Licytacje sądowe realności włościańskich wzrastają z roku na rok w sposób zastraszający. Obecnie bowiem dosięgają cyfry 5.000 licytacji rocznie i przyczyniają się w wysokim stopniu do ostatecznej ruiny, popadłego w niewypłacalność właściciela a to skutkiem wysokich kosztów licytacyjnych, przewyższających zwyczajnie kwotę 20 złr.

W sumie tej poważną rubrykę stanowią koszta trzykrotnego, przymusowego ogłoszenia licytacji w nrzędowej „Gazecie lwowskiej“, bo wynoszą przeciętnie 6 złr. to jest po 5 ct. od słowa. Suma zaś kosztów tych ogłoszeń dosięga rocznie kwoty 300.000 złr.

Zważywszy, że koszta te są stanowcze za wysokie w obcych warunkach, gdy pi-

sma prywatne liczą przy ogłoszeniach najwyżej po 2. od słowa, a i tak mają z tego znaczne dochody,

zważywszy, że przez obniżenie kosztów ogłoszeń sprawiłoby się znaczną ulgę tyśiącom biednego ludu, a w wielu wypadkach uchroniłoby się egzekwowanego od ostatecznej nędzy,

zapytują podpisani c. k. Rząd:

Czy uznaje za potrzebne przedsięwzięcie stosowne kroki, aby opłaty przymusowych ogłoszeń licytacyjnych w „Gazecie lwowskiej“ liczono po cenie rzeczywistych kosztów lub przynajmniej nie żądano wyższej opłaty, niż w pismach prywatnych?

Lwów, dnia 5. lutego 1898.

Interpelujący

Dr. Bernadzikowski

Słotwiński, Weigel, Wójcik, Dr. Krem-pa, Kramarczyk, Styła, W. Szwed, Data, Średniawski, Karatnicki, Ostapczuk, Winniczuk, Potoczek, Dr. Olpiński, L. Wiśniewski, G. Milan, Dr. Jabłoński, Czartoryski, Warzecha, Soleski, Dworski, Vayhinger, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tą udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i towarzyszy do pana Komisarza rządowego.

Dnia 31. stycznia r. b., udał się Michał Sydor, gospodarz z Torek w powiecie przemyskim, do wsi Wyszatyc, by doręczyć Mikołajowi Sołdanowi, tamtejszemu gospodarzowi, weksel do podpisu.

Michał Sydor, wstąpił po drodze do karczmy. Tu wójt Gliński przyaresztował go, mówiąc: „Ja mam nakaz od Starostwa takie indywidua arestować“. Sam Gliński odbywał wartę przy Sydorze, i rozsyłał lu-

dzi na wszystkie strony wsi, by się dowiedzieć, co Sydor we wsi robi i gdzie był.

Po dwóch godzinach przyaresztowania w karczmie, wypuścił w końcu Gliński Sydora.

Ponieważ powyżej opisany fakt, jest naruszeniem ustaw zasadniczych o wolności osobistej każdego obywatela, ponieważ z faktu tego wynika, że istnieje jakieś bezprawne polecenie Starosty przemyskiego, by niemiłych c. k. Starostwu ludzi szykanować, — przeto podpisani zapytują:

Czy Rządowi wiadomo, o takim rozporządzeniu c. k. Starostwa przemyskiego, i co nadal zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby takie fakta więcej się nie powtarzały tudzież w jaki sposób ukarze winnych, za

ograniczenie swobodnym obywatelom ich wolności osobistej?

Lwów dnia 5. lutego 1898.

Interpelujący:

Stefan Nowakowski

Barwiński, A. Wachnianin, Karatnicki, Niebyłowiec, Winniczuk, Kuleczycki, Hamorak, Zajączkowski, Dr. Bernadzikowski, F. Krempa, Styła, Średniawski, G. Milan, Okuniewski, Wójcik, Ostapczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. lutego 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 50 po południu.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

20. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 7. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 40.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ośm-
nastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów; protokół dziewiętnastego posie-
dzenia złożony jest w biurze marszałko-
wskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 7. lutego
1898 roku, które przekazano następującym
komisyjom:

Komisji drogowej Ls. 1567.

Komisji kolejowej Ls. 1568, 1581.

Komisji administracyjnej Ls. 1569
1575, 1576, 1577.

Wydziałowi krajowemu, jako komisji
Ls. 1570.

Komisji budżetowej Ls. 1571, 1572,
1579, 1580, 1583, 1584.

Komisji gminnej Ls. 1573, 1574.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1578.

Komisji sanitarnej Ls. 1582.

Komisji petycyjnej Ls. 1585.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1567 Wy-
działu powiatowego w Kołomyi, o subwencyę
na budowę drogi Pererów-Pilipy-Pistyń,
przemawia p. Krzysztofowicz, popierając
tę petycyę.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1568, Wy-
działu powiatowego w Lisku o poprowa-
dzenie linii kolejowej z Sambora przez
Wołosate do Berezny, przemawia p. Wi-
ktor, popierając tę petycyę.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1582, grona
członków Towarzystwa Tatrzańskiego w Ko-
łomyi i Krakowie oraz kuracyuszów Szcza-
wnicy i Burkutu, o uregulowanie stosunków

komunikacyjnych do wspomnianych zakładów kąpielowych, przemawia p. Okuniewski popierając tę petycję.

Przemawia pod względem formalnym p. Abrahamowicz i wnosi imieniem komisji budżetowej, ażeby wszystkie petycje, które dziś odczytane zostały, i te, które odtąd wniesione zostaną, przekazane zostały wprost Wydziałowi krajowemu, o ile tyczą się budżetu.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

P. Onyszkiewicz wnosi, aby wniosek p. Średniawskiego o wyznaczenie kredytu na zalesienie stoków górskich, przekazany komisji komasacyjnej przydzielono komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

P. Onyszkiewicz wnosi zmianę porządku dziennego w ten sposób, aby punkt 12-ty „sprawozdanie komisji komasacyjnej“ umieszczono jako punkt 6-ty.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Przemawia p. Jaworski i wnosi, aby wniosek p. Potoczka o sądach rozjemczych, przydzielony komisji gminnej, przekazano komisji prawniczej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Milana o zarządzenie, aby targi i jarmarki w miejscowościach o ludności mieszanej nie odbywały się w dniu świąteczne obu obrządków katolickich.

Marszałek oznajmia, iż ten punkt porządku dziennego w porozumieniu z wnioskodawcą usuwa do dnia jutrzejszego

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w przedmiocie handlu płodami rolniczymi.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

P. Jahl wnosi, aby punkt 4-ty porządku dziennego przyszedł pod rozprawę przed punktem 3-cim.

Sprawozdawca zgadza się z tą zmianą.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego od podatków krajowych, oraz o uwolnieniu urzędników jakoteż duszpasterzy od dodatków do podatku od poborów służbowych.

Sprawozdawca p. Loewenstein, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zaprowadzającą w myśl art. XIII. ustawy państwowej z 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych uwolnienie osobistego podatku dochodowego od wszystkich kompetencji ustawodawstwa krajowego podlegających dodatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zarządzam jak następuje:

§. 1.

Prawo nakładania dodatków krajowych do rządowych podatków bezpośrednich, służące Sejmowi na podstawie statutu krajo-

wego z dnia 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20, prawo nakładania dodatków powiatowych do rządowych podatków bezpośrednich służące Radom powiatowym na podstawie ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866, Dz. u. kr. Nr. 21 samoistnie, względnie za zezwoleniem Wydziału krajowego, lub na mocy specjalnej ustawy krajowej i prawo nakładania dodatków gminnych do rządowych podatków bezpośrednich służące Radom gminnym samoistnie, względnie za zezwoleniem Wydziału krajowego lub za uchwałą Sejmu na podstawie ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866, Dz. ust. kr. Nr. 19 w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 Dz. u, kr. Nr. 36, na podstawie ustawy gminnej z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24, i na podstawie ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. tudzież statutów dla miasta Lwowa i Krakowa z 14. października 1870, Dz. u. kr. Nr. 79 i 1. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 7, nie będzie wykonywane co do zaprowadzonego ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 podatku osobisto-dochodowego od dnia wejścia w życie tej ustawy państwowej na razie do 31. grudnia 1909 r., o ile w tymże czasie trwać będą ustanowione art. VII. VIII. IX i X. ustawy z 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 opusty podatkowe i przekazy na rzecz funduszu krajowego. Przez ten okres czasu nie będą również pobierane od podatku osobisto-dochodowego dodatki do rządowych podatków bezpośrednich, nałożone ustawami krajowemi na cele specjalne (szkolne, wyznaniowe, drogowe i t. p.).

§. 2.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Komisarz rządowy e k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Prawo nakładania dodatków krajowych do rządowych podatków bezpośrednich, służące Sejmowi na podstawie statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20. prawo nakładania dodatków powiatowych do rządowych podatków bezpośrednich, służące Radom powiatowym na podstawie ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866, Dz. u. kr. Nr. 21 samoistnie, względnie za zezwoleniem Wydziału krajowego, lub na mocy specjalnej ustawy krajowej i prawo nakładania dodatków gminnych do rządowych podatków bezpośrednich, służące Radom gminnym samoistnie, względnie za zezwoleniem Wydziału krajowego lub za uchwałą Sejmu na podstawie ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866, Dz. ust. kr. Nr. 19. w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 36, na podstawie ustawy gminnej z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24, i na podstawie ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. tudzież statutów dla miasta Lwowa i Krakowa z 14. października 1870, Dz. u. kr. Nr. 79 i 1. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 7, nie będzie wykonywane co do zaprowadzonego ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 podatku osobisto-dochodowego od dnia wejścia w życie tej ustawy państwowej na razie do 31. grudnia 1909 r., o ile w tymże czasie trwać będą ustanowione art. VII. VIII. IX. i X. ustawy z 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opusty podatkowe i przekazy na rzecz funduszu krajowego. Przez ten okres czasu nie będą również pobierane od podatku osobisto-dochodowego, dodatki do rządowych podatków bezpośrednich, nałożone ustawami krajowemi na cele specjalne (szkolne, wyznaniowe, drogowe i t. p.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zaprowadzająca w myśl art. XIII. ustawy państwowej z 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych uwolnienie osobistego podatku dochowego od wszystkich kompetencyj ustawodawstwa krajowego podlegających dodatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy nagłówek i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji:

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji podatkowej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy o samoistnych podatkach od poborów służbowych.

Sprawozdawca p. Skalkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Sejm, rady powiatowe i gminne mają prawo, pod warunkami poniżej wymienionymi, uchylać samoistne podatki od poborów służbowych na pokrycie potrzeb kraju, względnie powiatów i gmin.

§. 2.

Podatek ten nie może przekraczać połowy podatku, przypadającego według ustawy państwowej z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. pr. p. na pobory służbowe, jeżeli one są jedynym dochodem opodatkowanego.

W razie istnienia równoczesnego kilku takich podatków (krajowych, powiatowych i gminnych) ograniczenie powyższe zastosowane będzie do wymiaru, jaki osiągną te podatki razem wzięte.

Pobory służbowe, wynoszące nie więcej jak 600 złr. w. a. rocznie, są od tego podatku zupełnie uwolnione.

§. 3.

Do nałożenia tego podatku przez Rady powiatowe i gminne potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

§. 4.

Od podatków niniejszą ustawą określonych wolni są urzędnicy i słudzy c. i k. Dworu, państwa, kraju, zakładów krajowych wojskowi, tudzież ich wdowy i sieroty co do poborów służbowych i wynikających ze służbowego stosunku pensyi, prowizyi, wsparć i innych dochodów, — wreszcie duszpaste-rze co do swojej kongruy.

§. 5.

Wymienione w §. 1. korporacje, które zaprowadzą samoistny podatek od poborów służbowych, nie mają prawa nakładać dodatków do państwowego podatku od wyższych płac służbowych.

§. 6.

Odgraniczenie miejscowe obowiązku opłacania samoistnego podatku od poborów służbowych, nastąpi wyłącznie według miejsca zamieszkania osoby pobierającej płacę służbową.

§. 7.

Rząd jest upoważniony korporacyom, zaprowadzającym podatek od płac na podstawie niniejszej ustawy, udzielić dat rejestru szacunkowego dla podatku osobistodochodowego, odnoszących się do poborów służbowych, oraz spisy osób, pobierających dochody z płac służbowych, a to celem ułożenia podstawy do samoistnego podatku od służbowych poborów.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Przemawia p. Zamoyski, i wnosi poprawkę do ostatniego ustępu §. 2, który ma brzmieć jak następuje:

Pobory służbowe wynoszące nie więcej, jak 1.000 zł. w. a. rocznie, są od tego podatku zupełnie uwolnione.

Przemawia p. Rudrof.

Podczas przemówienia p. Rudrofa, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego, ks. biskup Czechowicz,

Przemawia p. Krempa i wnosi:

Sejm Królestwa Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uchwała:

Nad przedłożeniem rządowem, przyjętem przez komisję podatkową, o uwolnie-

nie poborów służbowych urzędników i służ c. i k. Dworu, Państwa, Kraju, Zakładów krajowych, dalej wojskowych, duchowieństwa i ich dochodów, wynikających ze stosunku służbowego, od podatków i gminy, przechodzi się do porządku dziennego, gdyż słusność i sprawiedliwość wymaga, aby te zwłaszcza osoby pociągnięte były do wszelkich podatków i dodatków, i żeby można reszcie podatników, nadmiernie obciążonych stosunkowo ulżyć.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Kramarczyk, zapowiada wniosek, przejście do porządku dziennego nad §. 4, a gdyby ten wniosek się nie utrzymał, postawić poprawkę do §. 4, aby po słowach „zakładów krajowych“ dodać „gminy, zakładów gminnych, funduszów publicznych nauczyciele“.

Przemawia p. Fruchtman.

Na wniosek sekretarza, p. Stanisława Niezabitowskiego, Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Zastępca Marszałka ks. biskup Czechowicz zawiadamia, że do głosu zapisani są pp. Komisarz rządowy, Andrzej Potocki, Abrahamowicz i Średniawski.

Przemawia p. Komisarz rządowy, Radca Dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Andrzej Potocki, i wnosi, aby projekt ustawy wraz z wszystkimi poprawkami zwrócić komisji, celem zastanowienia się w kierunku poczynionych uwag i przedłożenia sprawozdania jeszcze w bieżącej sesji.

Podczas przemówienia, p. Andrzeja Potockiego, obejmuje Marszałek na powrót przewodnictwo.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, godząc się na zwrócenie przedłożenia komisji.

Izba uchwała wniosek p. Andrzeja Potockiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej, o wniosku p. Bojki i petycjach kilkunastu gmin, w sprawie powierzenia w pasie pogranicznym funkcji rewizorów, gminnym oglądaczom bydła, względnie właściwszego wykonywania ustawy o księgosuszu.

Sprawozdawca p. Trzeciecki. uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) aby powiększyć ilość rewizorów bydła w pasie pogranicznym:

2) aby zmienić rozporządzenia wykonawcze wydane do §. 8 ustawy z dnia 22. lutego 1888, (Dz. u. p. Nr. 35), w ten sposób, by wolno było rewizorom bydła w pasie pogranicznym wydawać paszporty z ważnością na czas dłuższy niż dziesięciodniowy;

3) aby przedłożył Radzie Państwa projekt uzupełnienia §. 9. ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880, (Dz. u. p. Nr. 37) w tym kierunku, by politycznej władzy krajowej służyło prawo zmniejszać w drodze rozporządzenia pograniczny obszar rewizyjny, aż do 15 kilometrów od granicy.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bojko i stawia poprawkę do punktu 2-go wniosku, aby zamiast słów: „na czas dłuższy niż dziesięciodniowy“ powiedziano „na czas znacznie dłuższy“.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Bojki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy

wniosek komisji, wraz z poprawką p. Bojki, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji komasacyjnej, z projektem ustawy, o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku w projekcie ustaw: W §. 2. ustęp drugi, należy wykreślić (§§. 9. i 10.)“; w §. 10, wierszu 6-ym od dołu, zamiast „Sprawy“ ma być „Spory“; w §. 20, wierszu 5-tym od dołu zamiast „w §. 70“ ma być „w §. 67“; w §. 21 wierszu drugim od góry, należy wykreślić słowo „wynagrodzenia“; w §. 22, wierszu czwartym od góry, zamiast „drugich współuczestników“ ma być „innych uczestników“; w §. 41, wierszu 3 im od góry, zamiast „Rzeczoznawcom“, ma być „Znawcom“; w §. 67, wierszu czwartym od góry, należy wykreślić słowo „wprawdzie“; w §. 85, wierszu przedostatnim od dołu, należy wykreślić słowo „wód“; w §. 92, wierszu pierwszym od góry, zamiast „komisji krajowej“ ma być „władzy“; w §. 112, wierszu 4-tym od góry, zamiast „§. 113“ ma być „§. 110“, zaś w wierszu 5-tym od góry, zamiast w „§. 114“, ma być „w §. 111“; w §. 113, wierszu 3-cim od dołu, zamiast „§. 118“ ma być „§. 114“ w §. 117, wierszu 3-cim od góry zamiast „do dni 4“, ma być „do dni 5“; w §. 120 wierszu 3-cim i 4-tym należy wykreślić słowa: „ma być zastosowane“.

Po tem sprostowaniu, odczytuje p. sprawozdawca, następujący wniosek komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dzieleniu gruntów

wspólnych i regulacji odnoszących się do ich wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94. postanowień dotyczących się dzielenia gruntów i regulacji odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu, co następuje;

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O podziale i regulacji w ogólności.

§. 1.

Grunta, co do których

a) istnieją wspólne prawa posiadania lub użytkowania pomiędzy byłymi Zwierzchnościami i gminami albo dawnymi poddanymi, jakoteż między dwiema lub więcej gminami, albo

b) które użytkowane są przez wszystkich lub przez niektórych członków gminy lub części gminy lub przez wspólności gospodarze mocą uczestnictwa osobistego lub z posiadaniem gruntu połączonego — równie jak grunta używane kolejno przez współuprawnionych.

mogą być podług niniejszej ustawy i rozporządzeń wydanych na jej podstawie podzielone albo też może nastąpić regulacja wspólnych praw użytkowania i zarządu odnoszących się do tych gruntów.

§. 2.

Gdziekolwiek w niniejszej ustawie, bez innego określenia jest mowa o wspólnych gruntach, należy rozumieć przez nie grunta w §. 1. oznaczone.

Do wzmiankowanych gruntów zaliczają się — nie naruszając wszakże praw przez zasiedzenie nabytych — także te grunta, które w myśl §. 1. podlegały pierwiej wspólnemu użytkowaniu, następnie jednak przeszły skutek fizycznego podziału w posiadanie prywatne, jeżeli podział ten nastąpił nietylko bez zezwolenia właściwej władzy,

ale także i w księgach hipotecznych nie został przeprowadzony. Do tejże samej kategorii należą dalej i te grunta w §. 1. oznaczone, które na rzecz kaźdoczesnych posiadaczy pewnych realności zapisane są w księgach hipotecznych według idealnych części.

Grunta, które podług patentu cesarskiego z 5. lipca 1853 r. Dz. u. p. Nr. 130. odstąpione zostały do wspólnego użytkowania i wspólnego posiadania pewnej gminie, miejscowości lub ogółowi uprawnionych, jeżeli tylko posiadają warunki w §. 1. wskazane, nie mogą być wyłączone od zastosowania do nich niniejszej ustawy, tak samo jak i grunta stanowiące dobro gminne i podlegające wspólnemu użytkowaniu w myśl §. 68. ust. gm. z 12. sierpnia 1866. Nr. 19. Dz. ust. kr., §. 69. ustawy z 3. lipca 1896. Nr. 51. Dz. ust. kr., §. 74. ust. z 13. marca 1889. Nr. 24. Dz. u. kr.

Natomiast nie można zaliczać między grunta w §. 1. oznaczone, gruntów, stanowiących zakładowy majątek gminy.

§. 3.

Pod wymaganem do zastosowania niniejszej ustawy, wspólnem, lub kolejnem użytkowaniem, rozumieć należy:

1. wspólne, lub kolejne używanie gruntu pod uprawę lub na pastwisko;
2. także użytkowanie trawy, trzciny, drzewa, torfu, darni, lub ściółki.

Obojętnem jest, czy użytkowanie gruntu było równomierne, czy też różne co do przestrzeni, czasu, sposobu i miary użytkowania.

§. 4.

Na żądanie uczestnika (§. 20.) można za zezwoleniem władzy wciągnąć do podziału także i grunt wyłącznie do niego należący, o ile by to przyczyniło się do zadowalniającego rozwiązania wspólności.

Z tego samego powodu przy dzieleniu lub regulacji nieznaczne różnice pomiędzy

udziałami poszczególnych uczestników a przypadającymi za nie wynagrodzeniami mogą być wyrównane pieniędzmi.

Wynikłe stąd wynagrodzenia pieniężne mogą być wydane uczestnikom, którym zostały przyznane, już w toku postępowania (§. 3 ustawy państwowej), jeżeli przez to nie zostaną uszczuplone prawa osób trzecich.

Jako nieznaczną, w myśl ustępu drugiego, uważać należy tę różnicę, która nie przekracza dwudziestej części wartości udziału odnośnego uczestnika, a to z uwzględnieniem już nbytków, lub przyrostów gruntowych (§§. 84. i 85.) wynikłych z powodu urządzeń gospodarczych lub wykupna wzajemnych świadczeń.

§. 5.

Części wspólnych gruntów, które z powodu swego położenia podlegają szczególnym uszkodzeniom albo obciążone są takimi ciężarami gruntowymi, które podział znacznie utrudniają, mogą być wyłączone od podziału.

Do gruntów takich zaliczają się w szczególności te, które w porównaniu z innymi z innymi wspólnymi gruntami podlegają znacznie większemu niebezpieczeństwu uszkodzenia przez zasypywanie, usunięcie, oberwanie się brzegów lub powódzie albo których ciężary gruntowe są szczególnie wysokie lub co do swej wartości trudno oznaczyć się dające.

§. 6.

Jeżeli wspólność gospodarcza oprócz nieruchomości, oznaczonych w §. 1., posiada także i inne nieruchomości albo ruchomy majątek, natenczas należy je w myśl niniejszej ustawy wciągnąć do podziału lub regulacji.

§. 7.

Regulacja wspólnych praw użytkowania polega w miarę istniejących, w danym wypadku stosunków, albo

c) na określeniu samychże praw użytkowania, lub części tych praw pod wzglę-

dem rozciągłości, miejsca i sposobu wykonywania, jakoteż pod względem czasu, miary i trwania użytkowania, albo też

b) na ustanowieniu udziałów w stosunku do całości, według których poszczególni uprawnieni dzielić się mają całym pożytkiem uzyskanym w ciągu pewnego okresu gospodarczego, lub kwotą ze sprzedaży tychże pożytków uzyskaną.

Regulacja tycząca się prawa zarządu wspólnych gruntów, może być według niniejszej ustawy wtedy tylko przeprowadzona, jeżeli zarząd tychże gruntów nie został już określony przez ustawę gminną lub inne przepisy dotyczące dobra gminnego, albo też, jeżeli pomimo uregulowania w myśl tych przepisów okazuje się potrzeba wydania jeszcze szczególnych zarządzeń, mających na celu odpowiedni zarząd gruntów, stanowiących zarząd gminy.

§. 8.

Z podziałem i regulacją połączonym być musi zaprowadzenie wszystkich tych wspólnych urządzeń, które są niezbędnie potrzebne, celem utworzenia przystępu do gruntów przyznanych tytułem wynagrodzenia, wszakże ile możliwości unikając ustanowienia służebności, oraz celem umożliwienia odpowiedniego użytkowania tych gruntów albo celem zapewnienia wykonywania praw uregulowanych. Przytem jednak nie należy przekraczać przecywiście potrzeby a zwłaszcza przy istniejących już drogach, rowach, strumykach i mostach mają być przeprowadzone tylko konieczne zmiany. Zarządzeniom w tej mierze mogą osoby nie będące uczestnikami sprzeciwić się tylko wtedy, gdyby skutkiem tych zarządzeń, wyniknąć mogła znaczna szkoda.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O władzach dla spraw podziału i regulacji.

§. 9.

Właściwemi władzami są w sprawach podziału wspólnych gruntów, jakoteż regu-

lacyi wspólnych praw użytkowania i zarządu:

przysięgli komisarze miejscowi.

komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej,

komisya ministeryalna przy ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej bez bliższego określenia jest mowa o władzach, odnosi się to do władz powyższych.

§. 10.

Do władz tych należy także przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie sporów, które powstaną między uczestnikami (§. 20 niniejszej ustawy) wzmiankowanych w §. 1. gruntów, co do posiadania lub własności pojedynczych części tych gruntów, tudzież przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie co do wzajemnych świadczeń za użytkowanie takich gruntów lub ich ich pojedynczych części. Władze te mają zawsze już przy rozporządzeniu swej czynności sprawdzić, czy zachodzą powyższe warunki ich właściwości.

Spory, tyjące się własności lub posiadania realności, z których posiadaniem połączony jest w myśl niniejszej ustawy udział w gruntach wspólnych albo prawo użytkowania lub zarządu albo też wreszcie roszczenie w myśl §. 23, należą nawet po ogłoszeniu właściwości powyższych władz do zwyczajnego sędziego.

Od terminu oznaczonego w §. 60. tej ustawy, od którego zaczyna się właściwość tych władz, wykluczoną jest właściwość wszystkich innych władz, do których zakresu w innym razie takie sprawy należą. Jeżeli jednak w owym terminie sprawy te były już wytoczone przed sędzią zwyczajnym, natenczas uzasadniona przez to właściwość tego sędziego pozostaje w mocy. Spory takie, o ile ich załatwienie nie miałyby nastąpić podług procedury cywilnej w myśl art. XLVII. ustawy z 1. sierpnia 1895. Nr. 112. D. p. p., winne od tego

czasu toczyć się w dalszym ciągu według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chybaaby miało przez to być naruszone prawo formalne, które jedna, lub druga strona sporna.

§. 11.

Sprawy urzędzeń gospodarczych połączonych z podziałem lub regulacją, a względnie sprawy założenia i przyszłego utrzymania tych urzędzeń należą również do władz w §. 9. wyszczególnionych.

Właściwość tych władz odnosi się także do spraw, które w celach podziału, lub regulacji wymagają rozstrzygnięcia ze stanowiska prawa wodnego lub leśnego. Władze te mają przytem stosować przepisy prawa wodnego, względnie leśnego, o ile niniejsza ustawa w tym względzie inaczej nie postanawia.

Jeżeli jednak przy podziale lub regulacji wyłonią się sprawy dotyczące regulacji kolei żelaznych lub dróg publicznych, albo też sprawy podpadające pod ustawę budowniczą, natenczas tego rodzaju sprawy nie należą do zakresu wzmiankowanych władz. W sprawach tego rodzaju po wszystkie potrzebne decyzje lub zarządzenia udawać się trzeba do tych władz, do których ustawowego zakresu one należą.

§. 12.

W postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym dochodzenie w sprawach spornych należy do komisarza miejscowego, zaś wydawanie orzeczeń do komisji krajowej z dozwoleniem odwołania się do komisji ministeryalnej.

Komisye te rozstrzygać będą stosownie do postanowień odnośnych ustaw i po dokładnem rozważeniu całej treści rozprawy osądzą, czy to, co strony podają, uważać należy za prawdziwe, lub nie.

W uzasadnieniu swoich orzeczeń winne wspomniane komisye przytoczyć okoliczności, które na ich wydanie wpłynęły.

§. 13.

Komisarzy miejscowych mianuje Namiestnik po porozumieniu się z Wydziałem krajowym i z obu Prezydentami wyższych sądów krajowych z pomiędzy osób ukwalifikowanych dourzędu sędziowskiego lub politycznej administracji, do prawn-administracyjnej służby przy zarządzie lasów państwowych i dóbr funduszowych, do adwokatury lub notaryatu a obznajomionych ze stosunkami rolniczymi, albo też z pomiędzy teoretycznie i praktycznie wykształconych rolników lub leśników, którzy udowodnią znajomość ustaw i przepisów odnoszących się do podziału i regulacji i w związku z niemi będących.

Komisarze miejscowi, którzy już jako urzędnicy państwowi nie złożyli przysięgi służbowej, mająbyć zaprzysiężeni dla poruczonej im czynności i mają odnośnie do tej czynności prawa i obowiązki zaprzysiężonych urzędników.

Komisya krajowa przeznaczona mianowanych komisarzy miejscowych do poszczególnych przeprowadzić się mających podziałów i regulacji. W trudniejszych wypadkach mogą być wyznaczeni osobni komisarze miejscowi dla prawnych i ekonomicznych spraw podziału i regulacji; jednemu z nich poruczy się kierownictwo.

§. 14.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej składa się z Namiestnika albo jego zastępcy jako przewodniczącego, referenta, trzech członków ze stanu sędziowskiego i delegata Wydziału krajowego.

W wypadkach w §. 17. przewidzianych komisya krajowa zwiększoną zostanie o jednego członka ze stanu sędziowskiego.

Przewodniczący głosuje także, a przy równości głosów ten wniosek staje się uchwałą, do którego on się przyłącza.

§. 15.

Zastępcę przewodniczącego wyznacza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem

krajowym i z Prezydentem wyższego Sądu krajowego lwowskiego z pośród członków Wydziału krajowego, referenta zaś sam Namiestnik. Członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Prezydent wyższego Sądu krajowego we Lwowie, a delegata Wydziału krajowego Wydział krajowy i to niekoniecznie z pośród swego grona. W ten sam sposób będą wyznaczeni: drugi zastępca przewodniczącego, zastępca referenta, zastępca delegata Wydziału krajowego, wreszcie w odpowiedniej liczbie zastępcy członków ze stanu sędziowskiego.

Zastępcy przewodniczącego mają przy objęciu swoich funkcji złożyć w ręce Namiestnika przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż przestrzegać będą ustaw i sumiennie wypełniać swoje obowiązki.

§. 16.

Skład komisji ministeryalnej oznacza przy zachowaniu przepisów §. 17. Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości.

§. 17.

Tak komisya krajowa, jakoteż komisya ministeryalna wydają swoje orzeczenia na posiedzeniach gremialnych większością głosów. Połowa członków tej komisji uprawnionych do głosowania musi należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak komisya w taki sposób złożona rozstrzygać ma spory, które, jeżeliby nie chodziło o podział albo o regulację, należałyby do ustawowego zakresu zwyczajnych sądów, musi być komisya zwiększoną o jednego członka ze stanu sędziowskiego. W kwestjach gospodarczych należy wezwać i przesłuchać gospodarzy wiejskich lub techników kultury krajowej jako doradców.

§. 18.

W razie przekroczenia tymczasowych lub innych zarządzeń, wydanych w sprawach niniejszej ustawy mogą władze nakładać kary pieniężne do wysokości 100 zł.,

niemniej ustanawiać i nakładać kary porządkowe do 25 zł. wysokości.

Grzywny wpływają do funduszu krajowego.

§. 19.

Bliższe szczegóły odnoszące się do toku czynności wzmiankowanych władz ustanowione będą w drodze rozporządzeń.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O interesowanych w podziale lub regulacji.

§. 20.

Za uczestników podziału lub regulacji należy uważać:

1. tych, którzy są w posiadaniu fizycznym lub tabularnym gruntów wspólnych;

2. tych, którzy są w posiadaniu prawa do uczestnictwa w użytkowaniu polegającego na przynależności do związku dawnych poddanych, członków jednej lub więcej gmin, względnie grupy, uprawnionej do użytkowania gruntów kolejno użytkowanych bez względu na to, czy przynależność spowodowaną jest ich osobistymi przymiotami, czy też opiera się na posiadaniu jakiej innej posiadłości gruntowej;

3. tych, którzy rzeczywiście pobierają nadwyżkę przychodu, pozostają po zaspokojeniu roszczeń uprawnionych do użytkowania;

4. gminy bez względu na to, czy podpadają pod którykolwiek z wyszczególnionych w punktach 1—3 warunków, jeżeli od gruntów, które nie są wcale zapisane w księgach hipotecznych, przypisany mają podatek.

Osoby, które w myśl poprzednich postanowień, nie są uczestnikami, lecz na jakiegobądź podstawie prawnej roszczą sobie pretensje do wspólnego lub kolejnego użytkowania, mogą poszukiwać swojej pretensji tylko w sposób przepisany w §. 67.

Pod bezpośrednio interesowanymi w podziale i regulacji rozumieją się uczestnicy, jako też osoby w myśl §. 23. interesowane a to w przeciwstawieniu do tych, którzy po myśli §§. 25—27 są tylko pośrednio interesowanymi.

§. 21.

W razie podziału ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo do żądania ekwiwalentu w ziemi z gruntów podzielonych, ustanowionego stosownie do wartości jego udziału w gruntach wspólnych lub gruntach innych włączonych do podziału w myśl §. 4. Wynagrodzenie to ma być ustanowione za wspólną zgodą, albo też na podstawie opinii znawców z zastrzeżeniem możliwego uzupełniającego wynagrodzenia w gotówce z tytułu nieznacznych różnic lub zmniejszenia się obszaru gruntu, wskutek zaprowadzenia urządzeń gospodarczych, lub wykupna wzajemnych świadczeń

W tym samym stosunku, jeżeli szczególne okoliczności innego podziału nie uzasadniają, ma uczestnik prawo do wynagrodzenia z ogólnej wartości innego majątku ruchomego lub nieruchomego w myśl §. 6. do podziału włączonego.

§. 22.

W razie regulacji ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo żądać takiego stosunkowego udziału w ogólnym pożytku, jaki pod względem rodzaju i rozmiarów odpowiada stosunkowi dotychczasowego jego prawa do praw innych uczestników. Jeżeli zaś regulacja zasadza się na określeniu poszczególnych praw użytkowania, uczestnik może się domagać, aby mu dotychczasowe jego prawo w niczem uszczuplone nie zostało. W obydwóch wypadkach zastrzega się możność wyrównania w gotówce nieznacznych różnic tudzież możność wprowadzenia takich ograniczeń, jakie albo wynikają koniecznie z odpowiedniej regulacji wykonywania poszczególnych praw albo też wpływają ze stosunkowego uszczu-

plenia wszystkich lub niektórych pożytków ze względu na trwałe zachowanie wydajności gruntu.

Jeżeliby w tym ostatnim celu pewne pożytki musiały być tak zmniejszone, albo uchylone, iż przez to mieliby poszczególni uczestnicy ponieść dotkliwie straty, ma im być przyznane odszkodowanie, obciążające ogół uczestników a to albo przez przyznanie lub rozszerzenie innych pożytków, albo przez wynagrodzenie w gotówce, stosownie do stanu rzeczy i życzeń interesowanych uczestników.

§. 23.

Osoby, którym służy prawo żądania wzajemnych świadczeń, mianowicie peryodycznych danin, które im za używanie wspólnych gruntów albo części tychże mają uiszczać wszyscy lub niektórzy uczestnicy (§. 1. ust. 2. ust. państw.) mogą żądać w razie podziału, wynagrodzenia w gotówce lub ekwiwalentu w ziemi, według tego, który sposób wykupna władze za stosowniejsze uznają, zaś w razie regulacji, aby odnośne stosunki zostały urządzone w sposób obydwu stronom odpowiadający.

Ci interesowani, chociażby sami nie byli uczestnikami, mogą o tyle brać udział w rozprawach nad podziałem lub regulacją, o ile to do uzasadnienia ich roszczeń i powyżej wspomnianych praw jest potrzebnem.

§. 24.

Zresztą przy oznaczeniu odpowiedniej wartości udziałów w myśl ustępu 1 §. 21., przy oznaczeniu i przyznaniu odpowiednich wynagrodzeń, przy regulacji praw użytkowania w myśl §. 22, niemniej przy uwzględnieniu wzajemnych świadczeń podług §. 23, mają być stosowane przepisy o postępowaniu w sprawach podziału i regulacji (III rozdział) tudzież wskazówki w dotyczących rozporządzeniach zawarte.

§. 25.

Trzecie osoby, które mają hipotecznie zapisane prawo, bądź to na gruncie nie-

gającym podziałowi lub regulacji, bądź też na cudzem prawie użytkowania, ciężącym na tym gruncie, albo też na gruncie, z którego posiadaniem połączone jest prawo użytkowania, mogą wprowadzić celem strzeżenia tego prawa brać udział w postępowaniu tyczącem się podziału, lub regulacji, ale nie mogą przez sprzeciwienie się przeszkodzić podziałowi lub regulacji.

Osoby te nie mają też być przesłuchiwane, przy dokonywaniu wpisów hipotecznych na zasadzie takiego podziału lub regulacji (§. 4. ust. państw.).

Komisarz miejscowy winien pośrednio interesowanych zawiadamiać do rozprawy, jeżeli to zdaje się być potrzebnem do wyjaśnienia stosunków lub utorowania ugody, atoli przybyć oni mogą do rozprawy także bez urzędowego wezwania.

Władze winne baczyć na to ciągle a w szczególności przy potwierdzeniu planu podziału lub regulacji, aby przez podział lub regulację nie zostały uszczuplone prawa pośrednio interesowanych.

§. 26.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane, na gruncie ulegającym podziałowi, przeniesione będą na działły z tego gruntu utworzone. Wyłączają się od tego i odpadają bez prawa do odszkodowania tylko służebności gruntowe (§. 474 u. c.), które wskutek podziału lub połączonego z nim nawodnienia, osuszenia lub założenia drogi staną się zbytecznymi dla gruntu panującego.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane tylko na cudzem prawie użytkowania gruntu podzielonego, przeniesione będą na te grunta zamienione, które wchodzi w miejsce uchylonego prawa użytkowania.

Odszkodowania te zastępują miejsce uchylonego prawa użytkowania także co do praw hipotecznie zapisanych na tym gruncie, z którego posiadaniem takie prawo

użytkowania było połączone (§. 5. ust. państw).

§. 27.

Liczebnie oznaczone wierzytelności, które są hipotecznie zabezpieczone na gruncie podzielonym, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tym udziale, który przy podziale dostanie się gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, o ile wierzytelności takie znajdą zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, wziętego dwadzieścia razy.

Jeżeli tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość takiej wierzytelności, a jeżeli żaden udział gruntu podzielonego nie został przekazany gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpieczonych na rzecz zakładów, które stosownie do swoich statutów uprawnione są do udzielenia pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ust. państw.).

§. 28.

Zeznane w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego oświadczenia (deklaracje), jakoteż zawarte ugody nie wymagają ani przyzwolenia ze strony trzecich osób, ani też nie podlegają zatwierdzeniu władz administracyjnych lub opiekuńczych, wyjąwszy zastrzeżone ustawą niniejszą zatwierdzenie ze strony Wydziału powiatowego lub krajowego.

Atoli zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie komisji krajowej lub ministeryalnej (§. 7. ust. państw.).

Jeżeli gminy bez własnego statutu, części gminy albo zakłady takich gmin uczestniczą w postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym jako bezpośrednio interesowane strony, to po wdrożeniu postępowania (§. 60.) Wydział powiatowy winien ustanowić dla nich zastępcę (względnie zastępców). Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów i ugód, w których one mają mieć udział.

§. 29.

Stan prawny, wytworzony w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego czy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia podziału lub regulacji, obowiązuje przy zaszłej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacji sądowej nabyli.

§. 30.

Złożone przed władzą w toku postępowania podziałowego i regulacyjnego, oświadczenia pisemne lub protokolarne, mogą być tylko wówczas odwołane, jeżeli według uznania komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się w danej chwili znajdują.

§. 31.

Wskutek postępowania podziałowego i regulacyjnego, o tyle tylko zmienia się, lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonywanie prawa bez zmiany i postępowanie podziałowe i regulacyjne nie wstrzymuje egzekucyi na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. 1. ustawy z 27. maja 1896 u. 79. dpp. ani też egzekucyi dla zabezpieczenia.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Postępowanie w sprawach podziału i regulacyi.

A. Postanowienia ogólne.

§. 32.

Wezwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszczególnymi uczestnikami lub grupami tychże mają zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;
2. oznaczenie miejsca i czasu rozprawy;
3. oznaczenie miejsca i czasu, w którym odnoszące się do rozprawy akta, plany, wnioski i t. d. wyłożone są do przejrzania;
4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą lub też w toku tejże nie wniosą.

§. 33.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie lub inne zawiadomienie jest koniecznem, albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrze-

bnem, ma je tenże wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem albo bezpośrednio przez posłańców, albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika, przez adresata podpisać się mającego, będzie dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony, z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego podział lub regulacja się odbywa, muszą na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie komisarz miejscowy sam go ustanowi.

§. 34.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy przeprowadza się z reguły ustnie z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

§. 35.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy — ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nie będąca obecną przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomioną o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego wezwania, ma być przesłuchaną także i co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane.

§. 36.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydataryuszów: ojcowie, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych;

2. za zgromadzenia duchowne (kongregacye i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła, za beneficjara kościelne — użytkowcy;

4. za fundacye kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady, zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy (§. 28. ustęp 3.):

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za niewymienione pod 1—5 osoby prawne, korporacye, spółki i stowarzyszenia: te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i funduszowe, oraz fundacye pozostające pod zarządem państwa, zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłuży zwierzchni nadzór nad niemi.

Osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione mogą dać się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy podziale i regulacyi dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają ich zastąpić ich zastępcy, albo tychże pełnomocnicy.

§. 37.

Jeżeli ten, którego praw podział lub regulacya dotyczy, nie może być wysłdzonym, albo jeżeli miejsce jego pobytu nie jest wiadomem, a nie pozostawił pełnomocnika, natenczas komisarz miejscowy postara się u sądu w myśl §. 276, ust. cyw. o ustanowienie dlań kuratora.

§. 38.

Jeżeli realność, z której posiadaniem połączonym jest udział we wspólnych gruntach, prawo użytkowania lub zarządu w myśl tej ustawy, albo wreszcie roszczenie według §. 23, jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos, a za głos wszystkich uważa się to, za czem oświadczy się większość obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli.

Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, natenczas, o ileby wszyscy współwłaściciele jednemu lub kilku z pomiędzy siebie nie przyznali więcej, niż równego udziału lub o ileby jeden lub kilku z nich nie chciało przystać na mniej, niż równy udział, przyjąć należy, iż wszyscy uczestnicy są równouprawnieni. W razie równości głosów współwłaścicieli, to zdanie przyjęte będzie za głos wszystkich, które dla podziału lub regulacyi jest korzystniejsze.

Jeżeli własność takiej realności (ustęp 1.) jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357, u. c.) głos w sprawie zastępstwa realności służy tylko właścicielowi użytkowemu. Jeżeli własność takiej realności jest sporną, prawo głosowania ma posiadacz. Gdy zaś posiadanie jest spornem, natenczas strony spór wiodące wyznaczą wspólnie głosującego, a gdyby tego nie uczyniły, ustanowi go komisya krajowa, bądźto na prośbę jednego uczestnika, bądź wskutek relacyi komisarza miejscowego.

§. 39.

Interesowani, mający wspólny interes, mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych pełnomocników. Komisarz miejscowy ma jednak prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak w wspólnym interesie współdziałające strony na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie tenże ustanowiony zostanie przez komisarza miejscowego.

§. 40.

Pełnomocnicy muszą wykazać się pisemnem pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważanym będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika swej żony, wyjąwszy, jeśli nie żyje z żoną, albo sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielone protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności podziału i regulacyi w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnego podziału lub pewnej regulacyi, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń; zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw — a nie mogą zawierać żadnych ograniczeń, lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznany ani do rozprawy dopuszczonym.

§. 41.

Do przedsięwzięć się mających wizyi lokalnych komisarz miejscowy ma obowiązek zawiadamiać znawców a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacji zezwolić na przeglądnięcie dotychczasowych aktów rozprawy i dokumentów dowodowych: mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów, lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strone obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są wnosić postawienie py-

tań celem gruntownego ocenięcia sprawy i obowiązane są dostarczyć znawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

§. 42.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, mają być spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie gdyby do pisania był użyty osobny protokół, także i przez tegoż. Jeśli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokółant, a w braku tegoż prowadzący rozprawę.

Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwidocznią się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisywaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu, mają być uznane jako ni zawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenie się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

§. 43.

W sprawach, które w myśl 2. ustępu §. 10. należą do zwyczajnego sędziego, ale przed niego jeszcze nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

§. 44.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, które nie są zastrzeżone wyraźnie orzecznictwu władz wyższych, bądź jako sprawy sporne w myśl §. 12., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarzy miejsco-

wych stronom interesowanym, obecnym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

§. 45.

Przeciw orzeczeniom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydanym przez komisję krajową w pierwszej instancji, służy prawo odwołania się do komisji ministerjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie, albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które komisja krajowa w sporach między stronami wydała jako władza I instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeciwnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie 14-dniowym.

§. 46.

Odwołania przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznym jest dla prawidłowego toku podziału lub regulacji i których wykonanie według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy, stworzony za czepionem zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany w odpowiedni sposób, jeżeli się to koniecznym okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

§. 47.

Władze uprawnione są każdego czasu jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii rzeczoznawców wydaje się im wątpliwą, spowodować wydanie opinii przez innych rzeczoznawców lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie, mające na celu uzupełnienie, lub sprostowanie dochodzenia.

§. 48.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu, ma być z reguły połączonym z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest także wniosek w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji komisja krajowa.

§. 49.

Jeżeli komisja krajowa, lub ministerjalna w skutek odwołania, lub z mocy nadzoru urzędowego spostrzeże, że przy instruowaniu sprawy zaszyły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszona w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całego podziału lub regulacji, albo, iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzywdzeni — natenczas zarządzić ma nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu.

B. Przygotowanie planu podziału lub regulacji.

§. 50.

Ogólny (generalny) podział wspólnych gruntów, t. j. podział tychże:

1. Pomiędzy byłymi zwierzchnościami z jednej a gminami lub byłymi poddanymi z drugiej strony,

2. pomiędzy obszarami dworskimi a gminami lub częściami gminy, albo pomiędzy gminami a częściami gmin, —

3. pomiędzy obszarem dworskim, gminą lub częścią gminy z jednej, a wspólnością gospodarczą z drugiej strony;

4. między dwoma lub kilkoma wspólnościami gospodarczemi; ma nastąpić w skutek żądania (prowokacyi) którejkolwiek z powyżej wymienionych stron, między którymi ma się odbyć podział.

Jeżeli prowokacya wychodzi ze strony dawnych poddanych, części gminy lub jakiej wspólności, gospodarczej musi z reguły pochodzić przynajmniej od połowy wszystkich dawnych poddanych, uprawnionych do wspólnego użytkowania, względnie przynajmniej od połowy członków części gminy lub wspólności gospodarczej. Jeżeli jednak chodzi o dobro gminne, musi prowokacya wychodzić przynajmniej od $\frac{2}{3}$ uprawnionych do wspólnego użytku.

Jeżeli wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacya pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Prowokacya ze strony gminy lub części gminy ma się opierać na uchwale Rady gminnej potwierdzonej przez Wydział powiatowy, względnie, w razie odwołania przez Wydział krajowy. Takie zatwierdzenie prowokacyi potrzebnem jest także wtedy, kiedy chodzi o prowokację odnoszącą się do dobra gminnego a wychodzącą od uprawnionych do wspólnego użytku.

Prowokacya może być także wniesioną z urzędu przez Wydział krajowy.

§. 51.

Szczegółowy (specjalny) podział wspólnych gruntów, to jest dalszy podział wspólnego udziału otrzymanego przy podziale ogólnym (generalnym), albo też w ogólności

podział gruntu wspólnie używanego pomiędzy:

1. dawnych poddanych,
2. członków wspólności gospodarczej,
3. współuprawnionych do użytkowania gruntów kolejno używanych,

ma nastąpić, pominąwszy wypadki objęte ostatnim ustępem tego §-fu wskutek prowokacyi spowodowanej przynajmniej przez połowę do wspólnego użytkowania uprawnionych.

Jeżeli jednak wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych, jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacya pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

§. 52.

Prowokacya do podziału ogólnego nie zawiera w sobie prowokacyi do podziału szczegółowego, ten ostatni musi być wyraźnie prowokowany.

Wynagrodzenie i wyłączenie jednego lub więcej współuprawnionych z zachowaniem wspólności między resztą współuprawnionych, nie może być według tej ustawy prowokowane, a chcący osiągnąć taki rozdział wspólności, muszą tego dochodzić w drodze zwyczajnego prawa w miarę przepisów XVI. rozdz. II. cz. pow. ust. cyw., o ile te w danym wypadku znajdują zastosowanie.

§. 53.

Co do wspólnych lasów, może prowokowany podział ogólny lub szczegółowy wtedy tylko nastąpić, jeżeli przez to kultura i odpowiednie zagospodarowanie poszczególnych części lasu nie zostanie na szkodę narażone.

§. 54.

Przewidziana w §. 66. ustawy gminnej z 13. sierpnia 1866, Nr. 19, Dz. ust. kraj.

i §. 67 ust. z 3. lipca 1896 Nr. 51, wreszcie w §. 72 ust. z dnia 13. marca 1889 Nr. 24, Dz. ust. kraj., osobna uchwała Sejmu krajowego, co do podziału dobra gminnego zostaje i nadal w swej mocy. Należy jej zasięgnąć bezpośrednio po wniesieniu prowokacyi.

§. 55.

Regulacya praw użytkowania i zarządu wspólnych gruntów nastąpi z urzędu:

1. jeżeli co do gruntów lasowych ze względów leśno-gospodarczych, lub leśno-policyjnych, lub co do innych gruntów, ze względu na zagrożone interesa publiczne w skutek nieuregulowanego użytkowania lub zarządu przez polityczną władzę krajową za konieczną uznaną zostanie — albo:

2. przy podziałach ogólnych, o ile dalszy podział szczegółowy nie ma miejsca.

§. 56.

Oprócz wypadków w §. 55. wyszczególnionych ma regulacya nastąpić tylko wskutek prowokacyi.

Przy wniesieniu tej prowokacyi mają być zastosowane w sposób odpowiedni postanowienia §. 50 i 51. z tym jedynie wyjątkiem, że wymagane w drugim i w czwartym ustępie §. 50. szczegółowe warunki dla podziału dobra gminnego nie odnoszą się do regulacyi.

§. 57.

Wskutek wniesionej prowokacyi podziału lub regulacyi — albo zarządzenia tej ostatniej z rządu przez polityczną władzę krajową (§. 55. L. 1.) ma komisya krajowa ustanowić komisarza miejscowego, który powinien przedewszystkiem przygotować i ułożyć plan podziału lub regulacyi.

Plan podziału musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które mają być przy wynagrodzeniu albo odszkodowaniu uwzględnione, oznaczenie wysokości odpowiedniego wynagrodzenia i wyszczególnienie wspólnych urządzeń (§. 8.) za niezbędne uznanych.

Plan regulacyjny zawierać musi oznaczenie trwałej wydatności wspólnego gruntu odnośnie do poszczególnych sposobów użytkowania, oznaczenie uregulować się mających praw i przyszłego ich wykonywania w myśl §. 7., oznaczenie ewentualnych wynagrodzeń w gotówce, odszkodowań wymienionych w ostatnim ustępie § 22. i wspólnychurządzeń (§. 8.) za konieczne uznanych w końcu ewentualne zarządzenia co do przyszłego zarządu wspólnych gruntów (statut zarządu).

Postanowienia publiczno prawnej natury nie mogą być objęte planem podziału, względnie regulacyi z wyjątkiem, jeśli dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które przy sposobności podziału lub regulacyi mają być uporządkowane. Nie mogą przeto być wydane i do planu wciągnięte postanowienia, które się tyczą zaopatrzenia ubogich, kwaterunku i innych podobnych publicznych ciężarów.

§. 58.

Bliższe postanowienia co do formy i instruowania prowokacyi, oraz co do sposobu jej wniesienia, co do warunków, pod którymi już z góry dozwołanem być może wykluczenie od prowokacyi pewnych poszczególnych parcel wspólnej własności gruntowej, jakoteż co do urzędowych dochodzeń w celu badania samej prowokacyi, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

§. 59.

Jeżeli się okaże, że prowokacya wniesioną została przez mniejszą liczbę uprawnionych, aniżeli jest to wymagane, w myśl §. 50., względnie 51. i 56, natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wniesli — przez rok, licząc od dnia wniesienia, a to na ten wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna liczba osiągniętą została.

§. 60.

Dzień, w którym komisarz miejscowy rozpocząć ma czynność urzędową, podać

należy do wiadomości Wydziału krajowego i Wydziału powiatowego i ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, oraz w gminach tego obszaru, na który jego czynność urzędowa ma się rozciągnąć, z tą uwagą, że począwszy od tego dnia nabywają mocy postanowienia ustawy niniejszej co do właściwości władz, dalej co do pośrednio i bezpośrednio interesowanych, jakoteż co do złożyć się przez nich mających deklaracji, lub zawrzeć się mających ugód, nakoniec co do zobowiązania następców prawnych do uznania stanu prawnego, wytworzonego celem wykonania podziału i regulacji.

§. 61.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania.

Przy podziale i o ile tego potrzeba wymaga, także i przy regulacji współdziałają przy komisarzu miejscowym w miarę postanowień tejże ustawy i odnośnych rozporządzeń.

1. Delegat Wydziału krajowego.
2. Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych (§. 63).
3. Potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne, oraz rzeczoznawcy.

§. 62.

Wydział krajowy ma prawo wysłać do takich podziałów lub regulacji, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina albo część gminy lub zakład gminny, swojego delegata. Komisarz miejscowy jest obowiązany wzywać tego delegata do uczestniczenia we wszystkich rozprawach, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw, lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie intere-

sów gminy, lub części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane. Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań, wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do Wydziału krajowego, któremu wolno przedstawić odnośną sprawę komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie komisya ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§. 49.) uzna za stosowne.

§. 63.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycji przewodniczącego komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urządzenia służby technicznej i co do sposobu opędzania odnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

Z ustanowieniem geometry, jeżeli tego szczególne okoliczności nie wymagają, można się wstrzymać aż do czasu rozprawy określonego w §. 83. tej ustawy, a tymczasem potrzebne daty geometryczne mają być wyjęte z operatów katastralnych.

§. 64.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jako też znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic, powołuje komisarz miejscowy z grona osób w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajomionych, a to z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysiądz na sumienne wykonywanie poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałymi znawcami sądowymi.

§. 65.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza miejscowego

obejść granice wspólnych gruntów w towarzystwie osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładnie je odznaczyć. Do tej czynności należy zaważać sąsiednich właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego a w każdym razie wiadomych uczestników.

Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory między uczestnikami co do własności lub posiadania, postara się komisarz miejscowy o jak najrychlejsze dochodzenia w tych sporach; zaś co do sporów z innymi osobami postąpi stosownie do §. 43.

§. 66.

Równocześnie winien komisarz miejscowy przystąpić z urzędu do możliwie zupełnego i dokładnego zestawienia wszystkich osób bezpośrednio interesowanych w podziale lub regulacji, a to przez przesłuchanie naczelników gmin, przełożonych obszarów dworskich oraz za pomocą innych stosownych dochodzeń.

Zestawiona na podstawie tych dochodzeń przez komisarza miejscowego lista bezpośrednio interesowanych ma być wyłożoną do przejrzania przez dni 14 na odpowiednim miejscu tego okręgu, w którym podział lub regulacja się odbywa. Miejsce i czas wyłożenia należy obwieścić przynajmniej trzy dni naprzód w gminach wspomnianego okręgu, jakoteż i w tych gminach, w których prawdopodobnie interesowani znajdowaćby się mogli — z tą uwagą, że wolno każdemu w przeciągu czasu do wyłożenia listy wyznaczonego i jeszcze w dalszych ośmiu dniach wnieść u komisarza miejscowego zarzuty przeciw prawdziwości i dokładności listy. Zarzuty te rozstrzygnie komisya krajowa, a w razie odwołania komisya ministerjalna.

Za zezwoleniem komisji krajowej można od wyłożenia listy i odpowiedniego

ogłoszenia jako oddzielnego aktu rozprawy odstąpić i połączyć to z wyłożeniem wymienionego w §. 76 rejestru praw udziałowych.

Przy takich podziałach i regulacjach, w których bezpośrednio interesowaną jest mniejsza liczba osób, a które nie dotyczą publicznych interesów, może być za przyzwoleniem krajowej komisji całkiem zaniechanem postępowanie odnoszące się do listy bezpośrednio interesowanych, jeżeli nie zachodzi uzasadniona wątpliwość, iż liczba interesowanych nie została w zupełności wyśledzoną i jeżeli prawa udziałowe są określone albo w księdze gruntowej, albo w drodze porozumienia.

§. 67.

Jeżeli komisya krajowa w miarę zachodzących okoliczności w tem lub późniejszym stadyum postępowania uzna to za potrzebne, polecić winna komisarzowi miejscowemu ogłoszenie w urzędowej gazecie krajowej edyktu tej treści, że osoby nie będące dotychczas interesowanymi — jeżeli z jakichkolwiek prawnych powodów do wspólnego lub kolejnego prawa użytkowania wspólnych gruntów, będących przedmiotem podziału lub regulacji roszczą sobie prawo — mają odnośne żądania pod groźą utraty swych praw wnieść w przeciągu dni 90 do zwyczajnego sędziego, z powołaniem się na wspomniany edykt.

Sądy, przed które takie roszczenia zostały wniesione, są obowiązane zawiadomić o tem komisarza miejscowego, a komisya krajowa może, jeżeliby dalsze prowadzenie rozprawy podziałowej lub regulacyjnej przed ostatecznym rozstrzygnięciem tych pretensyj nie było wskazane, zarządzić czasowe zastanowienie tego postępowania.

§. 68.

W sprawie oznaczenia praw udziałowych poszczególnych uczestników winien komisarz miejscowy w każdym wypadku starać się o przyprowadzenie do skutku,

ugody, a to o tyle, o ile przez to nie są narażone prawa osób trzecich.

Gdyby taka ugody nie przyszła do skutku, natenczas o ile szczególne okoliczności nie uzasadniają innego stosunku, należeć się będzie gminie — za jej udział w gruntach podlegających podziałowi lub regulacji, których własność zapisana jest na nią w księdze hipotecznej (§. 20. l. 1.) lub co do których zachodzi wypadek przewidziany w §. 20. l. 4. — w razie podziału dziesiąta część w ziemi, w razie regulacji dziesiąta część uregulować się mającego wspólnego użytku (§§. 21. i 22.).

Prawa udziałowe innych uczestników występujących w myśl §. 20. l. 1—3 winne być w braku porozumienia stwierdzone na podstawie dokumentów, orzeczeń władz lub zbadanego prawnego stanu posiadania.

W braku tego rodzaju prawnych tytułów należy oznaczyć stosunek udziału według przeciętnego wyniku faktycznego wykonywania praw użytkowania z ostatnich lat dziesięciu przed rozpoczęciem czynności urzędowej komisarza miejscowego, przyczem jednak nie będą uwzględnione ani przekroczenia oczywiście niedozwolone ani też uszczuplenie lub całkowite odjęcie użytku, spowodowane przypadkiem lub samowładnie.

W braku podstaw do oznaczenia przeciętnej z tego dziesięcioletniego okresu, albo jeżeli prawo użytkowania nie miało być wykonywane corocznie, należy na podstawie orzeczenia znawców skreślić należną miarę użytku w pierwszym wypadku z uwzględnieniem potrzeb domowych i gospodarczych, w drugim zaś według wszystkich miarodajnych okoliczności oznaczyć wysokość użytku roczną, względnie peryodyczną.

§. 69

Celem ocenienia wspomnianych w poprzednim paragrafie niedozwolonych przekroczeń lub przypadkowych uszczupleń użytkowania należy, jeżeli szczególne stosunki prawne nie uzasadniają innej miary ocenienia, wychodzić z tej zasady, że uży-

tkowania przechodzące zwykłą miarę potrzeb domowych i gospodarczych mają być uważane jako niedozwolone przekroczenia, a użytkowania niewykonywane z powodu zarazy, wojny, nieurodzaju lub innych nadzwyczajnych przyczyn, jako przypadkowe uszczuplenia. Potrzeby na dom i gospodarstwo należy wymierzyć:

1. co do paszy i ściółki według ilości bydła potrzebnej do własnego domowego gospodarstwa uczestnika, którą to ilość oznacza się, jeżeli na podstawie orzeczenia znawców więcej przyznać nie wypadnie na jedną krowę miejscowej rasy. Do tej liczby bydła należy doliczyć takiemu uczestnikowi, który posiada odpowiednie grunta do produkcji paszy zimowej taką ilość bydła, jaka paszą z tych gruntów uzyskaną może być przezimowaną, a to o tyle, o ile potrzebna dla tej ilości bydła pasza letnia nie mogła być dostarczana z innych gruntów, na których odnośny uczestnik posiada prawo paszenia lub koszenia trawy,

2. co do koszenia trawy również według ilości bydła, która wymieniona w punkcie 1. paszą może być przezimowaną, o ile pasza potrzebna do karmy przez lato musi być dostarczana ze wspólnych gruntów, a to z braku uprawnienia dotyczącego uczestnika do pasania na innych gruntach.

3. co do poboru trzciny i cięcia darni, o ile ona nie jest przeznaczona na nawóz, według ilości używanej zwykle w danej miejscowości i najodpowiedniejszej miary do oznaczenia tej ilości,

4. co do drzewa budowlanego w miarę potrzeby na utrzymanie domu mieszkalnego i budynków gospodarczych uczestnika wedle miejscowego sposobu budowania, a co do drzewa opałowego i torfu, według przeciętnej miejscowej potrzeby dla gospodarstwa jednej rodziny,

5. co do darni nawozowych według powierzchni roli, jaką każdy poszczególny uczestnik stosownie do istniejącego zwyczaju miejscowego tą darnią nawozi.

Do gruntów w ustępach 1., 2. i 5. wyszczególnionych a przydatnych do produkcji zimowej paszy, względnie do gruntów nawożonych darnią, należy zaliczyć tylko takich, które już w czasie dziesięcioletniego w §. 68 określonego okresu należały do gospodarstwa dotyczącego uczestnika.

§. 70.

Prawa udziałowe uczestników należy szacować w wypadkach podziału zawsze równocześnie z ich oznaczeniem (§. 68), zaś w wypadkach regulacji tylko wtedy, gdy tego wymaga potrzeba. Również ma być przedsięwzięte oszacowanie samychże gruntów podziałowi ulegających, względnie ich poszczególnych części na podstawie ich wydatności, zaś przy regulacjach należy obliczyć trwałą wydatność wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych sposobów jego użytkowania.

Oszacowanie gruntów podziałowi ulegających odbywa się przy zastosowaniu §§. 72 do 73, oszacowania innych w myśl §. 6 do podziału włączonych nieruchomości lub innego majątku, niemniej oszacowania praw udziałowych poszczególnych uczestników i obliczenia wydatności gruntu przy regulacji dokonywa komisarz miejscowy na podstawie opinii znawców.

Za zezwoleniem komisji krajowej można o tyle odstąpić od osobnego szacowania praw udziałowych lub gruntów podziałowi ulegających, o ile w danym wypadku wystarcza do przedstawienia istotnej wartości porównawczej, podanie znanej okoliczności n. p. rozciągłości prawa udziałowego lub powierzchni gruntu.

§. 71.

Ustalenie wartości gruntu ulegającego podziałowi może nastąpić albo jednomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim zaś wypadku dokonywa tenże oszacowania na powyżej wyrażonej podstawie.

W każdym razie ma on w myśl ogólnych przepisów (§. 25 ustęp 4), baczyć na to. aby prawa pośrednio interesowanych w niczem uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonifacyi t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych, postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. skalę istniejących w okręgu podziałowym stopni wydatności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru polowego, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. tarfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

§. 72.

Przy bonitacji trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do takiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość; na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunta nie będące dosyćczas w kulturze i przeznaczone do wykarczowania, kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

§. 73.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu:

1. przemijający, niezwykle wysoki, albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów;

3. plantacje, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacje łożyny i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie;

5. poszczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów, nastąpi według §. 91.

§. 74.

Komisarz miejscowy ma również zbadać i oznaczyć prawa osób, biorących udział w podziale lub regulacyi w myśl §. 23.

O ile chodzi o podział wspólnych gruntów, a przeto o wykupno, tych praw, ma komisarz miejscowy przeprowadzić oszacowanie tych praw na podstawie opinii znawców, biorąc za podstawę oszacowania dwudziestokrotną kwotę czystej wartości rocznych danin, lub świadczeń.

Przy tem dochodzeniu i oszacowaniu mają być wzięte za podstawę, w braku specjalnych tytułów prawnych stosunki faktyczne z ostatnich 10 lat, poprzedzających urzędową działalność komisarza miejscowego. Jeżeliby z tego 10-letniego okresu brakowało dostatecznych dowodów, albo jeżeli odnośne świadczenie nie każdego roku miało być dopełnione, ustanowi się rozmiary i wartość tych praw na innych odpowiednich podstawach na zasadzie opinii znawców. Ten sam sposób postępowania zastosować należy także we wszystkich tych wypadkach, w których z prawa pobierania opłaty za uczestnictwo w użytkach z dobra gminnego w okresie powyżej ozna-

czonym, albo wcale nie korzystano, albo też pobierano jedynie niestosunkowo małą opłatę.

Prawnie nieusprawiedliwione uszczuplenie, albo całkowite odjęcie tych pożytków i świadczeń nie będzie uwzględnione.

§. 75.

Wierzytelności określonych w §. 27, nie uwzględnia się przy oszacowaniu gruntów wskazanem w §. 70.

Wierzytelności takie należy jednak pod względem ich powstania i istnienia wyjaśnić, a jeżeli się okaże, że taka ubezpieczona wierzytelność nie opiewa na pewną liczbęnie oznaczoną kwotę, należy zarządzić, co trzeba w celu doprowadzenia do porozumienia wskazanego w §. 27. Niemniej też ze względu na to, w jaki sposób taka wierzytelność powstała i w jaki sposób kwota z niej uzyskana była użyta, zbadać należy, na czyją korzyść względnie na czyją niekorzyść należy zapisać przewidziane w §. 27 przysługujące zabezpieczenie całej wierzytelności na części gruntów wspólnych, względnie przewidziany tamże obowiązek zapłaty ze strony wszystkich uczestników, lub łączną odpowiedzialność wszystkich wynagrodzeń i w jakim przeto pozostają do siebie stosunku wszystkie po myśli §§. 70 i 74 wysłędzone prawa bezpośrednio interesowanych.

§. 76.

Prawa udziałowe poszczególnych uczestników i osób w myśl §. 23. interesowanych wraz z oszacowaniem ich wartości, następnie wzajemny stosunek tych praw i ich wartości ze względu na przepis §. 78, na koniec oznaczenia wartości gruntów podziałowi ulegających jako też daty co do trwałej wydatności wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych uregulowaniu ulegających sposobów jego użytkowania, ma komisarz miejscowy na podstawie przeprowadzonych dochodzeń i ustalonych okoliczności zestawzić w rejestrze (rejestr praw

udziałowych). Rejestr ten powinien być wyłożony do przejrzania p zez każdego przez dni 14. w odpowiedniem miejscu tego obszaru, w którym się odbywa podział lub regulacya. Miejsce i czas wyłożenia rejestru mają być najmniej na trzy dni przed wyłożeniem ogłoszone w gminach wspomnianego obszaru.

Jednocześnie należy doręczyć każdemu bezpośrednio interesowanemu odnoszący się do niego wyciąg z rejestru praw udziałowych z odwołaniem się na postanowienia §. 78.

Przy takich podziałach i regulacjach, przy których jest mała liczba osób bezpośrednio interesowanych i które interesów publicznych w niczem nie dotyczą, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wyżej wspomnianego wyłożenia rejestru i odnośnego obwieszczenia, a to jeżeli przepisane w §. 66. wyłożenie listy rzeczywiście już się odbyło, a nie zostało tylko odroczone. W tych wypadkach musi być doręczony każdemu bezpośrednio interesowanemu, cały rejestr w odpisie.

Przy tych podziałach i regulacjach, przy których w myśl ustępu 4. §. 66 odpadło postępowanie w przedmiocie listy bezpośrednio interesowanych, może za przyzwoleniem komisji krajowej odpaść także postępowanie, dotyczące rejestru praw udziałowych.

§. 77.

Jeżeli za zezwoleniem komisji krajowej odstąpiono na razie w myśl §. 66. ust. 3. od wyłożenia wspomnianej także listy, to obwieszczenie przepisane w §. 76 ma nastąpić także i w innych gminach, mianowicie w tych, w których prawdopodobnie mogliby się odnaleźć jeszcze inni niewiadomi interesowani.

§. 78.

Przeciw ustaleniu uprawnień i wartości zapisanych w rejestrze praw udziałowych, jakoteż przeciw wszystkim innym zamie

szczonym także datom jakiegokolwiek rodzaju, może każdy interesowany wnieść zażalenie do komisarza miejscowego. które to zażalenia będą przy współudziale stron rozpatrzone i w toku instancyi rozstrzygnięte.

Termin do wniesienia zażaleń kończy się w ośm dni po upływie terminu zakreślonego do przejrzania rejestru. Dla tych jednak interesowanych, którym należało doręczyć albo wyciągi z rejestru, albo też cały rejestr w odpisie, termin ten upływa w czteremnaście dniach od wspomnianego doręczenia.

§. 79.

W tem stadyum postępowania musi być także rozstrzygnięte pytanie, czy przy szczegółowych podziałach po wynagrodzeniu prowokantów i tych, którzy się do nich przyłączyli, ci uczestnicy, którzyby sobie życzyli utrzymania wspólności, mogą nadal pozostać w tej wspólności i czy w tym wypadku mają być uregulowane ich prawa użytkowania i zarządu na przyznanem im wspólnie wynagrodzeniu.

Co do utrzymania wspólności rozstrzyga komisarz miejscowy, ostatecznie zaś komisya krajowa, przyczem wtedy tylko nie uwzględnia się żądania o zatrzymanie wspólności, jeżeli albo interesa kultury krajowej, albo w ogóle ważne publiczne względy przeciwnie przemawiają. O regulacji, jeżeli nie była prowokowaną, należy spowodować orzeczenie w myśli §. 55. punkt 1.

C. Ułożenie i wykonanie planu podziału lub regulacji.

§. 80.

Po ostatecznem rozstrzygnięciu zażaleń wspomnianych w §. 78. i kwestyi wyszczególnionych w §. 79, zatem po ostatecznem ustaleniu praw, będących przedmiotem postępowania podług tej ustawy i ich rozciągłości, w wypadkach zaś określonych ustępem 4. §. 66. i ustępem 4. §. 76. po ukończeniu potrzebnych dochodzeń, winien ko-

misarz miejscowy przystąpić do ułożenia planu wynagrodzenia, względnie planu przyszłej regulacji. Przystąpi tedy: przy podziałach do oznaczenia gruntów, które w zamian za prawa udziałowe mają być przyznane; — przy regulacji do określenia, w jaki sposób dalej użytkowanie gruntu da się urządzić najstosowniej w granicach jego trwałej wydajności, dalej do oznaczenia ewentualnych odszkodowań w myśl końcowego ustępu §. 22. jakoteż do rozprawy co do przyszłego zarządu wspólności. Nadto tak w razie podziału jak w razie regulacji winien komisarz przystąpić równocześnie także do zbadania potrzebnych urządzeń gospodarczych (§. 8) i wyrównań mających się uiszczyć w gotówce, wreszcie do oznaczenia spłat w myśl §. 23.

Sporządzenie potrzebnych obliczeń i planów spowoduje komisarz miejscowy, przyczem będzie miał wzgląd na ewentualne obciążenie obciążenie części podziałowych takimi prawami, które w myśl pierwszego ustępu §. 26. lub w wykonaniu §. 27. na odnośne części udziałowe się przenosi, albo na nich nadal się pozostawia, nie mniej też na obciążenie tychże części służebnościami w §. 86. wspomnianymi, względnie na zmniejszenie wartości z tego tytułu wynikające.

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi w jakich wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

§. 81.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów i wszelkich innych urządzeń, odpadających wskutek podziału lub regulacji większą jest niż przestrzeń, która dla urządzeń wyszczególnionych, w §. 8. jest potrzebną, winno się w braku innego układu rozdzielić nadwyżkę między uczestników w stosunku do wartości tego, z czem uczestniczą w podziale

lub regulacji, albo też uwzględnić tę okoliczność przy ustanowieniu ich wynagrodzenia. Ewentualny brak pokryją w tym samym stosunku uczestnicy, wynagrodzenia zaś odpowiednio umniejszyć należy.

Gdyby zaś konieczna potrzeba tego rodzaju wspólnych urządzeń wyłoniła się dopiero później w takim stadyum postępowania w ktorem to przepisanie zbywającej lub brakującej powierzchni gruntu mogłoby nastąpić tylko przez wymagające dłuższego czasu lub kosztowne zmiany w dokonanych już przedwstępnych pracach, natenczas muszą dotyczący uczestnicy odstąpić wspomniany grunt za zupełnem wynagrodzeniem pieniężnem, które w braku porozumienia oznaczy władza.

§. 82.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarczy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 81. z tem ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

§. 83.

Uczestnicy, których posiadłość gruntuwa przez zaprowadzenie urządzeń gospodarczych spowodowanych podziałem lub regulacją nie odniesie żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną, nie stojącą w żadnym stosunku do podanego w pierwszym ustępie §. 81. wymiaru, winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu potrzebnego do tych urządzeń gruntu albo całkiem albo w części istotnym stosunkom odpowiadającej.

§. 84.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania mają ucze-

stnicy ponosić kosztu zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami, należącymi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 81. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenie gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu, i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 81—83. uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

§ 85.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń. O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiązania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 24 marca 1875 Nr. 38. Dz. ust. kraj. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

§. 86.

Jeżeli odpowiednio użytkowanie gruntu przyznanego jako wynagrodzenie nie jest możebnem bez ustanowienia służebności na innej do podziału wciągniętej parceli gruntowej, winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu. Gdyby jednak dokonane już oszacowanie nie dało się cofnąć bez długotrwałych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych pracach, ma być odpowiednie odszkodowanie w braku porozumienia oznaczone z urzędu.

§. 87.

Przy oznaczeniu poszczególnych wynagrodzeń w ziemi, winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników, o ile to możliwem jest bez naruszenia przepisów ustawy lub bez uszczerbku dla takich interesów publicznych, którym przez podział zadość uczynić można.

Jeżeli przy podziale bezpośrednio jest

interesowaną gmina, część gminy, lub zakład gminy przede wszystkim uwzględnić należy, aby takie nieruchomości, które w myśl §. 6. do podziału się włączają, a których gmina, część gminy lub zakład gminny dla celów publicznych potrzebuje, nie były im odjęte tudzież, aby były przyznane im możliwie potrzebne jeszcze dla tychże celów powierzchnie gruntu w stosownem położeniu. Tę ostatnią okoliczność należy uwzględnić przy rozstrzygnięciu pytania, czy wymieniona w § 23 wierzytelność ma być wykupioną w pieniądzu lub ziemi, jakoteż przy oznaczeniu wynagrodzenia w ziemi.

§. 88.

Za to, co w myśl §. 73. l. 1 i 2 pozostało nieuwzględnione przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzu, jeżeli między tym, któremu odnośna część ze wspólnych gruntów, albo grunt prywatny do podziału włączony ma być przydzielony (następca w posiadaniu) a zastępcą wspólności mającej być zniesioną, względnie ustępującym posiadaczem, nie został zawarty układ odmienny.

Na żądanie zastępcy wspólności względnie ustępującego posiadacza musi następca w posiadaniu przyjąć oznaczone w § 73. l. 3. plantacje za zapłatą oszacowanej wartości. To samo stosuje się także do wspomnianych w § 73. l. 4. nierębnych drzewostanów, podczas kiedy drzewostany przydatne do ścięcia mogą być według wyboru zastępcy ustępującej wspólności, względnie ustępującego posiadacza gruntu, albo w odpowiednim terminie wycięte, albo pozostawione następcy za uiszczeniem oszacowanej wartości. W wypadku zastrzeżonego wyrębu należy się temu, który grunt zamieniony otrzymuje, stosowne odszkodowanie za ubywającą mu tymczasowo z odnośnego gruntu część zwykłego przychodu.

Wymienione w §. 73. l. 5. urządzenia, mogą być według wyboru tego, któremu

grunt przyznany został, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem ich wartości szacunkowej, albo też usunięte w stosownym czasie przez rozwiązującą się wspólność, względnie przez ustępującego posiadacza.

Do złożenia oświadczenia w imieniu wspólności, mającej w myśl poprzednio przytoczonych postanowień prawo wyboru, mają uczestnicy wybrać sobie wspólnego zastępcę. Wybór odbywa się na zgromadzeniu zwołanem przez komisarza miejscowego, na które w myśl przepisu §. 32. wszyscy uczestnicy mają być wezwani, większością głosów obecnych uczestników bez względu na rozmiar ich praw udziałowych.

§. 89.

Przy regulacji takich gruntów leśnych, których kultura leśna ma być utrzymana winien być dla odnośnego lasu sporządzony plan gospodarczy względnie istniejący plan gospodarczy rozpatrzony. Plan ten ma polegać na zasadzie trwałości, a gdyby ta ostatnia z powodu nadmiernego użytkowania lub jakiegokolwiek innego powodu była naruszona w plan gospodarczy tak ułożyć, aby ta trwałość została przywróconą. W szczególności należy ograniczyć poboczne użytki do takiej miary, któraby zapewniła utrzymanie rodzaju drzewa i sposobu zagospodarowania odpowiadającego jakości gleby.

Jeżeli jednak ogólny obszar lasu jest tak mały, albo też stosunki zarządu tak są proste, że uregulowanie gospodarstwa według pewnego planu nie jest koniecznym potrzebem, winno się ustanowić zamiast formalnego planu, sumaryczny program techniczny gospodarstwa lasowego na następnych 10 lat.

Równocześnie winno się polecić posiadaczom lasu, aby wspomniane techniczne programy na następne dziesięciolecia przedkładali władzy politycznej w należytych czasie do zatwierdzenia i nałożyć na nich obowiązek, żeby w razie spowodowanego nadzwyczajną potrzebą odstąpienia od planu

lub programu albo w razie, jeżeli wskutek istotnie zmienionych stosunków zachodzi potrzeba dodatkowych zmian w planie gospodarczym lub programie sumarycznym, postarali się o przyzwolenie na takie zmiany ze strony tejże władzy politycznej.

§. 90.

Przy regulacjach wskazanych w poprzednim paragrafie winno się ustanowić porządek lasowy, który ma zawierać:

1. Postanowienia o wykonaniu użytkowania na rachunek wspólny i o rozdziale osiągniętego pożytku lub też przepis, według którego ma się odbywać wykonywanie poszczególnych praw użytkowania a to stosownie do tego, jaki sposób regulacji przyjęto (§. 22). Przytem w szczególności wydane być winny wyczerpujące przepisy, co do zaszanowania zagajników lasowych, a zresztą mają być zastosowane w odpowiedni sposób te postanowienia prawa leśnego, które odnoszą się do lasów obciążonych służebnictwami.

2. postanowienia odnoszące się do wywozu z lasu produktów leśnych lub do innego z nimi postępowania, a to w celu odwrócenia niebezpieczeństwa od owadów.

Postanowienia te winny uwzględnić ile możności istniejące stosunki posiadania i istniejące w zwykłych stosunkach miejscowych większe lub mniejsze niebezpieczeństwo od owadów.

§. 91.

Przy ustanowieniu statutu zarządu (§. 57) winno się w miarę zachodzących w każdym poszczególnym wypadku stosunków mieć głównie na względzie, czy należyty tok zarządu wspólnego gruntu wpływa w większym lub mniejszym stopniu na publiczne interesy.

Stosownie do tego i z możliwym uwzględnieniem życzeń i wniosków uczestników winien być przyszły zarząd wspólnego gruntu uregulowanym, przyczem można postanowić, że zwyczajny zarząd powierzy się za-

rzędcy wybranemu przez uczestników, a w razie, gdyby tego rodzaju wybór nie przyszedł do skutku, zarządcy przez Wydział powiatowy zamianowanemu, że jednak przy ważnych zmianach proponowanych w celu utrzymania lub lepszego użytkowania takiego gruntu, przegłosowani uczestnicy muszą się poddać do decyzji sędziego rozjemczego, albo też władzy administracyjnej.

Jeżeli chodzi o wspólne lasy, dla których w wykonaniu postanowień §. 89. i 90. musi być ustanowiony plan gospodarczy, albo program techniczny i porządek lasowy, należy zarządcy, który w tym wypadku ma być zatwierdzony przez polityczną władzę powiatową, nałożyć obowiązek nadzoru nad wykonaniem planu gospodarczego, lub programu, albo porządku lasowego.

§. 92.

Plan podziału lub regulacji wymaga zatwierdzenia władzy. Przeciw zatwierdzonemu planowi podziału lub regulacji nie może być wniesione żądanie przywrócenia do poprzedniego stanu (§. 8. ust. państw.).

§. 93.

Rozprawa celem potwierdzenia przez władzę planu podziału względnie planu wynagrodzenia praw osób bezpośrednio interesowanych, które w poprzednim okresie postępowania ostatecznie ustanowiono, odbywa się w ten sposób, że plan przez komisarza w myśl postanowień §§. 83—92. ułożony, będzie przez dni 14 wyłożony do przejrzania przez wszystkich interesowanych w gminach, w których się podział odbywa, będzie na gruncie, o którego podział chodzi wytyczony i na żądanie uczestników przez komisarza objaśniony. Przy podziałach mniejszych rozmiarów, albo całkiem prostych, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wytyczenia planu na gruncie i objaśnienia tegoż.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż zamierzone wytoczenie planu, podać należy

do wiadomości najmniej na 8 dni przedtem edyktem, który ogłosić należy w gazecie urzędowej krajowej a jednocześnie w gminach powyżej wyrażonych z wezwaniem, aby tak bezpośrednio jak i pośrednio interesowani, wnieśli do komisarza miejscowego pisemnie albo ustnie do protokołu zarzuty przeciw temu planowi, a to w przeciągu 30-tu dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie.

Przy podziałach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76. ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych oraz co do rejestru praw udziałowych, ma być każdy bezpośredni uczestnik z osobna zawiadomiony o rozprawie nad planem podziału z wezwaniem wspomnianem w poprzednim ustępie.

Wniesione zarzuty rozstrzyga następnie komisya krajowa, a w drodze odwołania komisya ministeryalna.

Termin do wniesienia zarzutów wynosi 14 dni i rozpoczyna się z tym dniem, który bezpośrednio następuje po dniu, w którym orzeczenie komisji krajowej doręczone zostało.

§. 94.

Komisarz miejscowy, winien sprostować plan zgodnie z orzeczeniami komisji krajowej do ostatecznego zatwierdzenia oraz wskazówek co do wykonania planu.

Potwierdzenie planu podziałowego i zarządzenia komisji krajowej co do jego wykonania, winien komisarz miejscowy w tych gminach, których podział dotyczy, obwieścić i doręczyć każdemu z bezpośrednio interesowanych odnośną rezolucją.

§. 95.

Plan regulacyjny sporządzony przez komisarza miejscowego w myśl postanowień §§. 81—91, winien być przez tegoż bezpośrednio interesowanym na osobnej w tym celu zwołanej rozprawie do wiadomości podany, objaśniony i przez dalszych 14 dni wyło-

żony im do przejrzenia. Do udziału w tej rozprawie należy zawezwać poszczególnych bezpośrednio interesowanych z tem nadmienieniem, że ewentualne zarzuty przeciw planowi mogą być wniesione do komisarza miejscowego w ciągu 30 dni, licząc od dnia rozprawy, albo pisemnie, albo protokolarnie.

Przy regulacjach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76 ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych, oraz co do rejestru praw udziałowych, należy oprócz przepisanego w poprzednim ustępie poszczególnego zawiadomienia ogłosić publicznym edyktem najmniej 8 dni, naprzód miejsce i czas rozprawy nad planem regulacyjnym, w urzędowej gazecie krajowej jakoteż w gminach, w których regulacja ma być dokonana, a to z wezwaniem powyżej oznaczonym.

Zresztą stosują się także i do planu regulacyjnego postanowienia obu końcowych ustępów §. 93, oraz postanowienia §. 94.

§. 96.

Jeżeli w wykonaniu potwierdzonego planu, wynagrodzenie praw określonych w §. 23. nastąpić ma w gotówce, należą się od kapitału przypadającego wierzycielowi od poszczególnych uczestników w miarę ich zobowiązań w planie ustanowionych, odsetki w wysokości 4 od sta, jeżeli w tym względzie nie nastąpiło inne porozumienie i jeżeli nie zachodzi wypadek kompensaty z wzajemną pretensją, wynikającą z tytułu udziału w majątku włączonym do podziału w myśl §. 6. W razie wypowiedzenia ma być kapitał ten spłacony w 10 równych rocznych ratach, z których pierwsza płatną jest w 6 miesięcy po wypowiedzeniu.

Dług ten winien być z urzędu hipotecznie zabezpieczony na gruntach przyznanych odnośnym uczestnikom i to zaraz po innych ciężarach w myśl niniejszej ustawy zabezpieczyć się mających (§. 104.)

Dłużnikowi wolno spłacić dług także i w krótszym czasie.

§. 97.

Jeżeli wartość wynagrodzenia przyjęta za podstawę planu podziałowego zmniejszyła się przed oddaniem, wskutek jakiejś chociażby przypadkowej okoliczności, uczestnik otrzymujący to wynagrodzenie, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od innych uczestników uzupełnienia wartości, które dać mu należy w ziemi, jeżeli grunt uległ zmniejszeniu, a we wszystkich innych wypadkach w pieniądzech.

Jeżeli uczestnik został pokrzywdzony w skutek niedotrzymania wydanych przez władzę zarządzeń co do przejścia w nowo powstałe stosunki posiadania lub użytkowania, albo też w inny sposób, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać wynagrodzenia pieniężnego od owych uczestników, z których winy pokrzywdzenie wynikło.

Jeżeli przy dzieleniu lub regulacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę w przeciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od uczestników, którym błąd ten wyszedł na korzyść, wynagrodzenia, które dać mu należy w ziemi, jeżeli błąd dotyczył gruntu, a we wszystkich innych wypadkach, w pieniądzech (§. 9. u. p.).

§. 98.

Postanowienia § 97. znajdują odpowiednie zastosowanie także wówczas, jeżeliby która z osób odszkodowanych podług §. 23. została pokrzywdzoną, albo poniosła jaką stratę.

§ 99.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej wzięte za podstawę planu podziału, zostały w czasie między potwierdzeniem a wykonaniem planu, tak znacznie zmienione wskutek wypadków elementarnych (zmiany biegu wód, trwałe spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi i t. d.), że uzupełnienie wartości, w §. 97. przewidziane, nie

zdoła złemu zarządzić, komisya krajowa może na żądanie bezpośrednio interesowanego (§. 20.) unieważnić całkiem lub częściowo plan podziału i, o ileby według okoliczności podział był jeszcze możebny i pożądanym, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu podziału.

Przeciwno takiemu zarządzeniu wolno każdemu uczestnikowi odwołać się do komisji ministerjalnej w przeciągu dni 14. od dnia doręczenia rzeczonych zarządzeń (§. 10. u. p.)

§. 100.

Co do nowych stosunków posiadania i nowych stosunków prawnych, wynikających z planu podziału lub regulacji, nie mniej co do założenia użytkowania i utrzymania połączonych z podziałem lub regulacją urządzeń gospodarczych, winien komisarz miejscowy, o ile plan podziałowy i regulacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, sporządzić osobny dokument (dokument podziałowy lub regulacyjny) i sprawę tę przeprowadzić w przepisany tok instancyj.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniony będzie nowy stan posiadania, reszta zaś punktów nie dotyczących się bezpośrednio stanu posiadania, będzie odłożoną do dalszych dochodzeń i dodatkowego dokumentu.

§. 101.

Jeżeli przy wykonaniu planu podziałowego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości byłoby pożądanym przedsięwziąć zmiany w granicach gminy lub obszaru dworskiego, winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

§. 102.

Wyższemu Sądowi krajowemu i skarbowej władzy krajowej winno się doręczyć

po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) służącego za podstawę planowi podziałowemu, jako też po jednym odpisie potrzebnych dokumentów dowodowych, a to w celu sprostowania ksiąg hipotecznych i ewidencji katastru gruntowego.

§. 103.

Zamknięcie postępowania podziałowego lub regulacyjnego podać ma komisya krajowa do wiadomości publicznej w sposób przepisany w §. 60. Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość władz wyszczególnionych w §. 9. o tyle, iż te pozostają nadal właściwymi tylko jeszcze do orzekania o roszczeniach przewidzianych w §. 100.

§. 104.

Prawa, które na gruncie podzielonym na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przeniesione będą na grunt przyznany tytułem wynagrodzenia bez opłaty należności, jeżeli tylko przy przeniesieniu nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku, lub nabycie prawa na podstawie planu podziałowego albo regulacyjnego jest wolne od opłaty należności w ciągu 15-letniego okresu licząc od dnia, w który ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej (§. 11 ustawy państwowej).

§. 105.

Prawomocne orzeczenia w tem postępowaniu, wydane przez władze do tego upoważnione, jako też ugody zatwierdzone, mają moc prawną orzeczeń względnie ugód sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu politycznej administracji, orzeczeń administracyjnych, a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wykonanie owych orzeczeń względnie ugód należy do władz, które były właściwymi dla tego rodzaju spraw po za postępowaniem podziałowym lub regulacyjnym (§. 12 ust. państw.).

§. 106.

Wszelkie podenia, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, deklaracje, wpisy, orzeczenia, ugody, legalizacje i widymaty wolne są w postępowaniu podziałowym i regulacyjnym od stempli i należności bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej (§. 13. ustawy państwowej).

§. 107.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczące się urzędzenia służby technicznej przygotowania i wykonania planu podziałowego lub regulacyjnego, skali map i planów, urzędzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych. postępowania przy obliczeniu potrzeb na dom i gospodarstwo, przy oszacowaniu gruntów i praw udziałowych, co do wyłączenia pojedynczych parcel gruntu w celu sprzedaży dla pokrycia, albo umniejszenia ogólnych kosztów podziału, co do okoliczności mających się uwzględnić przy projektowaniu wspólnych urządzeń gospodarczych, co do formularzy i t. p. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzenia.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta podziału i regulacji.

§. 108.

Wynagrodzenie, koszta podróży i wydatki biurowe komisarza miejscowego, jakoteż ewentualnie potrzebnych urzędników państwowych, ponosić będzie skarb państwa (§. 14. ust. państw.).

§. 109.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 62.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personelu technicznego

potrzebnego do prac geometrycznych (§. 63) tudzież koszta zakupna potrzebnych map ;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników melioracyjnych i leśnych oraz dozorców melioracyjnych :

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materiały użyte dla ogólnych celów podziału lub regulacji

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15 licząc od wejścia w życie tej ustawy.

§. 110.

Lokalneści potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 61. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w podziałach i regulacjach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokalneści potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyjaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru podziałowego lub regulacyjnego. Ci bezpośrednio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru podziałowego lub regulacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby w myśl §. 61. przy nim współdziałające, oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyjaryuszów nie mniej niż 3 a nie więcej jak 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania.

W razie niedopełnienia w należytych czasie i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono a wynikłe ztąd koszta pokryć w myśl §. 112.

§. 111.

Dyety i koszta podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze podziałowym lub regulacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w podziale i regulacji

§. 112.

Z funduszu krajowego asygnowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) koszta wynikłe z zastosowania końcowego ustępu §. 110. 2) koszta określone w §. 111. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce, które mają być uiszczone przez poszczególnych bezpośrednio interesowanych (§§. 4., 88., 97., 98.) oraz kwoty potrzebne na odszkodowania oznaczone w §. 22. Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

§. 113.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczkowych w myśl §. 112. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatniej instancji komisya krajowa (§. 45). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygnięta, w myśl ostatniego ustępu §. 114. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok

instancji w sprawie głównej, stosuje się także i co do kosztów.

§. 114.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach, a w szczególności:

1. koszta powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. koszta porady prawnej lub fachowej, poniesione przez poszczególnych uczestników.

3. koszta wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony:

4. koszta rozpraw, które ze względu na prawidłowy tok podziału, lub regulacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. koszta rozpraw spowodowanych z winy interesowanych, w szczególności przez jawienie się dopiero na późniejszym terminie albo przez podniesienie lekkomyślnych pretensyi lub podobnych zarzutów;

6. koszta oznaczenia granic znakami granicznymi, jakoteż koszta i odszkodowania za gospodarze urzędzenia, bądź wspólne, bądź takie które mają na celu podniesienie wartości użytkowania tylko niektórych gruntów (§§. 8. i 82.) — mają ponosić odnośni interesowani, względnie ci, którzy zawinili i to bezpośrednio t. j. bez brania zaliczki z funduszu wymienionego w §. 112.

Czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek oznaczony pod l. 4. lub l. 5. i o ile sprawę przegrywający winien jest koszta spowodowane przez własną winę reszcie interesowanych za użycie doradców prawnych i fachowych zwrócić, należy rozstrzygnąć w toku rozprawy razem z rzeczą główną.

§. 115.

Ci, którzy w myśl niniejszych przepisów, mają ostatecznie sami ponosić kosztą zaliczone za nich z funduszu podręcznego, są obowiązani do zwrotu tej zaliczki, w przeciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu zapłaty.

§. 116.

Koszta podziału i regulacji, względnie zwroty należące się funduszowi krajowemu z powodu danych zaliczek, będą ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczących kosztów podziału lub regulacji, będą wydane w drodze rozporządzeń.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 117.

Przekroczenia postanowień planu regulacyjnego, względnie dokumentu regulacyjnego, będą karane przez władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł. albo aresztem od 6 godzin do dni 5, o ile nie uzasadniają czynu karygodnego według innych ustaw, w szczególności ustawy lasowej.

Ten, który w myśl ostatniego ustępu §. 94. ma czuwać nad wykonaniem planu gospodarczego albo programu i porządku lasowego, winien w razie zaniedbania swego obowiązku być ukarany przez powiatową władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której przekroczenie popełniono.

§. 118.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin

ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 119.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać patent cesarski z dnia 5. lipca 1853 (Dz. ust. p. Nr. 130.), o ile odnosi się do wzmiankowanych tamże w §. 1. l. 4. wspólnych praw posiadania i użytkowania (§. 15. ustawy państwowej).

§. 120.

Szczegółowe postanowienia, potrzebne w razie zarządzonego w drodze ustawy krajowej podziału wspólnych gruntów celem odpowiedniejszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych obszarów określi rzeczona ustawa krajowa w każdym poszczególnym wypadku w granicach ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1893 r. Dz. u. p. Nr. 94.

§ 121.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbn.

II. Wysoki Sejm raczy uznać za załatwioną tem samem petycję do L. 651 wniesioną przez 5 gmin powiatu tarnobrzeskiego, w sprawie niepodzielności pastwisk gminnych.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Średniawski i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisji komasacyjnej, z projektem ustawy, o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych, zwraca się komisji komasacyjnej do odpowiedniej zmiany w kierunku utrudnienia podziału gruntów wspólnych (np. pastwiska gminne) należących do współuprawnionych, mających charakter publiczny.

Izba popiera powyższy wniosek p. Średniawskiego

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Piniński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca Pilat.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Średniawskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O podziale i regulacji w ogólności.

§. 1.

Grunta, co do których

a) istnieją wspólne prawa posiadania lub użytkowania pomiędzy byłymi Zwierzchnościami i gminami albo dawnymi poddanymi, jakoteż między dwiema lub więcej gminami, albo

b) które użytkowane są przez wszystkich lub przez niektórych członków gminy lub części gminy lub przez wspólności gospodarcze mocą uczestnictwa osobistego lub z posiadaniem gruntu połączonego — równie jak grunta używane kolejno przez współuprawnionych.

mogą być podług niniejszej ustawy i rozporządzeń wydanych na jej podstawie podzielone albo też może nastąpić regulacja wspólnych praw użytkowania i zarządu odnoszących się do tych gruntów.

Przemawia p. Skałkowski i wnosi następującą stylizację §. 1.:

§. 1.

Według postanowień tej ustawy, można podzielić grunta wspólne, albo uregulować prawa użytkowania i zarządu takich gruntów.

Przepisom tej ustawy podlegają :

a) grunta posiadane lub użytkowane wspólnie przez właścicieli majątności dawniej dominikalnych i przez właścicieli realności włościańskich (rustykalnych);

b) grunta zostające we wspólnem posiadaniu lub użytkowaniu dwóch lub więcej gmin ;

c) grunta użytkowane wspólnie przez wszystkich członków gminy, albo tylko przez niektórych jej członków ;

d) grunta zostające w użytkowaniu części gminy, lub kilku jej części ;

e) grunta użytkowane wspólnie przez spółkę rolną, na mocy uczestnictwa osobistego, albo z posiadaniem realności połączonego ;

f) grunta używane kolejno przez współuprawnionych.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Skałkowskiego.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi, aby te paragrafy projektu ustawy, co do których zgłoszone zostaną poprawki, odesłać z poprawkami do komisji, inne paragrafy zaś, do których poprawki nie zostaną zgłoszone, aby uważane były jako przyjęte.

P. Merunowicz, cofa następnie drugą część swego wniosku.

Przemawia p. Piniński.

Marszałek proponuje, aby naprzód prowadzoną była rozprawa, nad formalnym wnioskiem p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy nad powyższym formalnym wnioskiem, przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Merunowicza.

Następuje rozprawa nad poprawką p. Skałkowskiego.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby w ustępie a) po słowie „zwierzchnościami“ dodane zostało słowo „dominiami“.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawo. dawca, godząc się na poprawkę p. Pinińskiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Skałkowskiego.

Izba uchwała następnie §. 1. w stylizacji komisji z poprawką p. Pinińskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Gdziekolwiek w niniejszej ustawie, bez innego określenia jest mowa o wspólnych gruntach, należy rozumieć przez nie grunta w §. 1. oznaczone.

Do wzmiankowanych gruntów zaliczają się — nie naruszając wszakże praw przez zasiedzenie nabytych — także te grunta, które w myśl §. 1. podlegały pierwiej wspólnemu użytkowaniu, następnie jednak przeszły skutek fizycznego podziału w posiadanie prywatne, jeżeli podział ten nastąpił nietylko bez zezwolenia właściwej władzy, ale także i w księgach hipotecznych nie został przeprowadzony. Do tejże samej kategorii należą dalej i te grunta w §. 1. oznaczone, które na rzecz każdoczesnych posiadaczy pewnych realności zapisane są w księgach hipotecznych według idealnych części.

Grunta, które podług patentu cesarskiego z 5. lipca 1853 r. Dz. u. p. Nr. 130. odstąpione zostały do wspólnego użytkowania i wspólnego posiadania pewnej gminie, miejscowości lub ogółowi uprawnionych, jeżeli tylko posiadają warunki w §. 1. wskazane, nie mogą być wyłączone od zastosowania do nich niniejszej ustawy, tak samo jak i grunta stanowiące dobro gminne i podlegające wspólnemu użytkowaniu w myśl §. 68. ust. gm. z 12. sierpnia 1866. Nr. 19. Dz. ust. kr., §. 69. ustawy z 3. lipca 1896. Nr. 51. Dz. ust. kr., §. 74. ust. z 13. marca 1889. Nr. 24. Dz. u. kr.

Natomiast nie można zaliczać między grunta w §. 1. oznaczone, gruntów, stanowiących zakładowy majątek gminy.

Przemawia p. Skałkowski i wnosi §. 2. w następującej stylizacji:

§. 2.

Do gruntów wspólnych, w pojęciu niniejszej ustawy, należą także:

a) grunta dawniej wspólnie użytkowane, następnie fizycznie podzielone i w prywatnym posiadaniu zostające, jeżeli podział nastąpił bez zezwolenia władzy, a nie jest w księgach hipotecznych przeprowadzony;

b) grunta zapisane w księgach hipotecznych według idealnych części, na rzecz każdoczesnych właścicieli pewnych realności;

c) grunta odstąpione tytułem ekwiwalentu serwitutowego w myśl ces. patentu z 5. lipca 1853, Nr. 131, Dz. pr. państw. do wspólnego posiadania i użytkowania pewnej gminie, części gminy lub spółce uprawnionych, jeżeli do takich gruntów można zastosować postanowienia §. 1. tej ustawy;

d) grunta będące dobrem gminnym, użytkowane wspólnie w myśl §. 68. ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866, Nr. 19. Dz. u. kr., §. 69 ustawy z 3. lipca 1896, Nr. 51, Dz. ust. kraj. i §. 74. ustawy z dnia 13. marca 1889, Nr. 24, Dz. ust. kraj.

Grunta należące do zakładowego majątku gminy, nie podlegają przepisom tej ustawy.

Izba popiera poprawkę p. Skałkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Skałkowskiego, następnie uchwała Izba §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Pod wymaganiem do zastosowania niniejszej ustawy, wspólnem, lub kolejnem użytkowaniem, rozumieć należy:

1. wspólne, lub kolejne używanie gruntu pod uprawę lub na pastwisko;

2. także użytkowanie trawy, trzciny, drzewa, torfu, darni, lub ściółki.

Obojętnem jest, czy użytkowanie gruntu było równomierne, czy też różne co do przestrzeni, czasu, sposobu i miary użytkowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Na żądanie uczestnika (§. 20.) można za zezwoleniem władzy wciągnąć do podziału także i grunt wyłącznie do niego należący, o ile by to przyczyniło się do zadowalniającego rozwiązania wspólności.

Z tego samego powodu przy dzieleniu lub regulacji nieznaczne różnice pomiędzy udziałami poszczególnych uczestników a przypadającymi za nie wynagrodzeniami mogą być wyrównane pieniędzmi.

Wynikłe stąd wynagrodzenia pieniężne mogą być wydane uczestnikom, którym zostały przyznane, już w toku postępowania (§. 3 ustawy państwowej), jeżeli przez to nie zostaną uszczuplone prawa osób trzecich.

Jako nieznaczną, w myśl ustępu drugiego, uważać należy tę różnicę, która nie przekracza dwudziestej części wartości udziału odnośnego uczestnika, a to z uwzględnieniem już ubytków, lub przyrostów gruntowych (§§. 84. i 85.) wynikłych z powodu urządzeń gospodarczych lub wykupna wzajemnych świadczeń.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Części wspólnych gruntów, które z powodu swego położenia podlegają szczególnym uszkodzeniom albo obciążone są takimi ciężarami gruntowymi, które podział znacznie utrudniają, mogą być wyłączone od podziału.

Do gruntów takich zaliczają się w szczególności te, które w porównaniu z innymi wspólnymi gruntami podlegają znacznie większemu niebezpieczeństwu uszkodzenia przez zasypywanie, osunięcie, oberwanie się brzegów lub powódzie albo których ciężary gruntowe są szczególnie wysokie lub co do swej wartości trudno oznaczyć się dające.

Przemawia p. Skałkowski i wnosi §. 5. w następującej stylizacji:

§ 5.

Można wyłączyć od podziału części wspólnych gruntów, które przez położenie swoje podlegają szczególnym uszkodzeniom, albo obciążone są gruntowymi ciężarami, utrudniającymi znacznie przeprowadzenie podziału.

Mianowicie wyłączone być mogą od podziału grunta, zagrożone zasypaniem, osunięciem, oberwaniem brzegów, powodzią i t. p.

Grunta, których obciążenie jest nader wysokie, albo obciążone są w ten sposób, że wartość ciężaru nie może być łatwo oznaczoną, również od podziału wyłączone być mogą.

Izba popiera poprawkę p. Skałkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się na poprawkę p. Skałkowskiego.

Izba uchwała w §. 5. w stylizacji p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 6.

Jeżeli wspólność gospodarcza oprócz nieruchomości, oznaczonych w §. 1., posiada także i inne nieruchomości albo ruchomy majątek, natenczas należy je w myśl niniejszej ustawy wciągnąć do podziału lub regulacyi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 7.

Regulacya wspólnych praw użytkowania polega w miarę istniejących, w danym wypadku stosunków, albo

a) na określeniu samychże praw użytkowania, lub części tych praw pod względem rozciągłości, miejsca i sposobu wykonywania, jakoteż pod względem czasu, miary i trwania użytkowania, albo też

b) na ustanowieniu udziałów w stosunku do całości, według których poszczególni uprawnieni dzielić się mają całym pożytkiem uzyskanym w ciągu pewnego okresu gospodarczego, lub kwotą ze sprzedaży tychże pożytków uzyskaną.

Regulacya tycząca się prawa zarządu wspólnych gruntów, może być według niniejszej ustawy wtedy tylko przeprowadzoną, jeżeli zarząd tychże gruntów nie został już określony przez ustawę gminną lub inne przepisy dotyczące dobra gminnego, albo też, jeżeli pomimo uregulowania w myśl tych przepisów okazuje się potrzeba wydania jeszcze szczególnych zarządzeń, mających na celu odpowiedni zarząd gruntów, stanowiących zarząd gminy.

Przemawia p. Skalkowski i wnosi §. 7. w następującej stolizacyi :

§. 7.

Regulacya wspólnych praw użytkowania może być przeprowadzona :

1. Przez dokładne określenie rozciągłości, miejsca i sposobu wykonywania tych praw, tudzież czasu, miary i trwania użytkowania, -- albo

2. przez oznaczenie udziału każdego z uprawnionych.

W tym drugim wypadku regulacya oznaczy, ile przypadnie poszczególnym uprawnionym z pożytków, uzyskanych w pewnym okresie gospodarczym, albo też z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży tych pożytków.

Regulacya zarządu wspólnych gruntów może nastąpić tylko w następujących wypadkach :

a) jeżeli zarząd ten nie jest już unormowany ustawą gminną albo innymi przepisami prawnymi, dotyczącymi dobra gminnego, -- albo też

b) jeżeli zachodzi potrzeba wydania szczególnych zarządzeń, względem gruntów, dobro gminy stanowiących, pomimo, że istnieją już normy zarządu, wynikające z ustawy gminnej lub specjalnych przepisów.

Izba popiera poprawkę p. Skalkowskiego.

Przemawia p. Piniński i stawia poprawkę, aby w ostatnim ustępie §. 7. wykreślić słowa: „tycząca się prawa“; zaś w tym samym ustępie, przedostatnim wierszu zamiast „mających na celu odpowiedni zarząd“ powiedzieć „dla zarządu“.

Izba popiera tę poprawkę p. Pinińskiego.

P. Skalkowski odstępuje od drugiej części swego wniosku, rozpoczynającej się od słów „Regulacya zarządu wspólnych gruntów może nastąpić...“

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i godzi się na pierwszą część wniosku p. Skalkowskiego i na poprawkę p. Pinińskiego.

Izba uchwala §. 7. w stylizacji przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Z podziałem i regulacją połączonem być musi zaprowadzenie wszystkich tych wspólnych urządzeń, które są niezbędne potrzebne, celem utworzenia przystępu do gruntów przyznanych tytułem wynagrodzenia, wszakże ile możności unikając ustanowienia służebności, oraz celem umozbienia odpowiedniego użytkowania tych gruntów albo celem zapewnienia wykonywania praw uregulowanych. Przytem jednak nie należy przekraczać przeciwywistej potrzeby a zwłaszcza przy istniejących już drogach, rowach, strumykach i mostach mają być przeprowadzone tylko konieczne zmiany. Zarządzeniom w tej mierze mogą osoby nie będące uczestnikami sprzeciwić się tylko wtedy, gdyby skutkiem tych zarządzeń, wyniknąć mogła dla nich znaczna szkoda.

Przemawia p. Skałkowski i wnosi §. 8. w następującej stylizacji:

§. 8.

Do gruntów przyznanych tytułem wynagrodzenia należy utworzyć potrzebny przystęp.

Również należy utworzyć te wspólne urządzenia, które są potrzebne dla użytkowania takich gruntów, albo dla wykonywania uregulowanych praw.

Przy istniejących drogach, mostach, rowach i strumykach tylko konieczne zmiany będą przeprowadzone.

Ustanowienia służebności należy ile możności unikać.

Osoby nie będące uczestnikami mogą się sprzeciwić takim zarządzeniom, jeżeli wynikłaby stąd dla nich znaczna szkoda.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Skałkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Skałkowskiego.

Następnie uchwala Izba § 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ DRUGI.

O władzach dla spraw podziału i regulacji.

§. 9.

Właściwemi władzami są w sprawach podziału wspólnych gruntów, jakoteż regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu:

przysięgli komisarze miejscowi.

komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej,

komisya ministeryalna przy ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej bez bliższego określenia jest mowa o władzach, odnosi się to do władz powyższych.

Przemawia p. Kulczycki i wnosi, aby na końcu §. 9. dodać osobny ustęp:

Przysięgli komisarze miejscowi i członkowie obu komisji, podlegają jako sędziowie przepisowi art. 9. ustawy z 21. grudnia 1887, l. 144 Dz. p. p.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Kulczyckiego.

Przemawia p. Paszkowski.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie Izba odrzuca dodatek postawiony przez posła Kulczyckiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Do władz tych należy także przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie sporów,

które powstaną między uczestnikami (§. 20. niniejszej ustawy) wzmiankowanych w §. 1. gruntów, co do posiadania lub własności pojedynczych części tych gruntów, tudzież przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie co do wzajemnych świadczeń za użytkowanie takich gruntów lub ich pojedynczych części. Władze te mają zawsze już przy rozpoczęciu swej czynności sprawdzić, czy zachodzą powyższe warunki ich własności.

Spory, dotyczące się własności lub posiadania realności, z których posiadaniem połączony jest w myśl niniejszej ustawy udział w gruntach wspólnych albo prawo użytkowania lub zarządu albo też wreszcie roszczenie w myśl §. 23, należą nawet po ogłoszeniu własności powyższych władz do zwyczajnego sędziego.

Od terminu oznaczonego w §. 60. tej ustawy, od którego zaczyna się własność tych władz, wykluczoną jest własność wszystkich innych władz, do których zakresu w innym razie takie sprawy należą. Jeżeli jednak w owym terminie sprawy te były już wytoczone przed sędzią zwyczajnym, natenczas uzasadniona przez to własność tego sędziego pozostaje w swej mocy. Spory takie, o ile ich załatwienie nie miałyby nastąpić podług procedury cywilnej w myśl art. XLVII. ustawy z 1. sierpnia 1895. Nr. 112. D. p. p., winny od tego czasu toczyć się w dalszym ciągu według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chybaaby miało przez to być naruszone prawo formalne, które jedna, lub druga strona sporna nabyła.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Sprawy urzędów gospodarczych połączonych z podziałem lub regulacją, a względnie sprawy założenia i przyszłego utrzymania tych urzędów należą również do władz w §. 9. wyszczególnionych.

Własność tych władz odnosi się także do spraw, które w celach podziału, lub regulacji wymagają rozstrzygnięcia ze stanowiska prawa wodnego lub leśnego. Władze te mają przytem stosować przepisy prawa wodnego, względnie leśnego, o ile niniejsza ustawa w tym względzie inaczej nie postanawia.

Jeżeli jednak przy podziale lub regulacji wyłonią się sprawy dotyczące regulacji kolei żelaznych lub dróg publicznych, albo też sprawy podpadające pod ustawę budowniczą, natenczas tego rodzaju sprawy nie należą do zakresu wzmiankowanych władz. W sprawach tego rodzaju po wszystkie potrzebne decyzje lub zarządzenia udawać się trzeba do tych władz, do których ustawowego zakresu one należą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

W postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym dochodzenie w sprawach spornych należy do komisarza miejscowego, zaś wydawanie orzeczeń do komisji krajowej z dozwoleniem odwołania się do komisji ministeryalnej.

Komisye te rozstrzygać będą stosownie do postanowień odnośnych ustaw i po dokładnem rozważeniu całej treści rozprawy osądzą, czy to, co strony podają, uważać należy za prawdziwe, lub nie.

W uzasadnieniu swoich orzeczeń winny wspomniane komisye przytoczyć okoliczności, które na ich wydanie wpłynęły.

Izba uchwała bez rozprawy §. 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Komisarzy miejscowych mianuje Namiestnik po porozumieniu się z Wydziałem krajowym i z obu Prezydentami wyższych

sądów krajowych z pomiędzy osób ukwalifikowanych do urzędu sędziowskiego lub politycznej administracji, do prawno-administracyjnej służby przy zarządzie lasów państwowych i dóbr funduszowych, do adwokatury lub notaryatu a obznajomionych ze stosunkami rolniczymi, albo też z pomiędzy teoretycznie i praktycznie wykształconych rolników lub leśników, którzy udowodnią znajomość ustaw i przepisów odnoszących się do podziału i regulacji i w związku z niemi będących.

Komisarze miejscowi, którzy już jako urzędnicy państwowi nie złożyli przysięgi służbowej, mają być zaprzysiężeni dla poruczonej im czynności i mają odnośnie do tej czynności prawa i obowiązki zaprzysiężonych urzędników.

Komisya krajowa przeznaczona do poszczególnych przeprowadzić się mających podziałów i regulacji. W trudniejszych wypadkach mogą być wyznaczeni osobni komisarze miejscowi dla prawnych i ekonomicznych spraw podziału i regulacji; jednemu z nich poruczy się kierownictwo.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej składa się z Namiestnika albo jego zastępcy jako przewodniczącego, referenta, trzech członków ze stanu sędziowskiego i delegata Wydziału krajowego.

W wypadkach w §. 17. przewidzianych komisya krajowa zwiększoną zostanie o jednego członka ze stanu sędziowskiego.

Przewodniczący głośuje także, a przy równości głosów ten wniosek staje się uchwałą, do którego on się przyłącza.

Izba uchwała bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Zastępcę przewodniczącego wyznacza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym i z Prezydentem wyższego Sądu krajowego lwowskiego z pośród członków Wydziału krajowego, referenta zaś sam Namiestnik. Członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Prezydent wyższego Sądu krajowego we Lwowie, a delegata Wydziału krajowego Wydział krajowy i to niekoniecznie z pośród swego grona. W ten sam sposób będą wyznaczeni: drugi zastępca przewodniczącego, zastępca referenta, zastępca delegata Wydziału krajowego, wreszcie w odpowiedniej liczbie zastępcy członków ze stanu sędziowskiego.

Zastępcy przewodniczącego mają przy objęciu swoich funkcji złożyć w ręce Namiestnika przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż przestrzegać będą ustaw i sumiennie wypełniać swoje obowiązki.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 16.

Skład komisji ministeryalnej oznacza przy zachowaniu przepisów §. 17. Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości.

Izba uchwała bez rozprawy §. 16. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 17.

Tak komisya krajowa, jakoteż i komisya ministeryalna wydają swoje orzeczenia na posiedzeniach gremialnych większością głosów. Połowa członków tej komisji uprawnionych do głosowania musi należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak komisya w taki sposób złożona rozstrzygać ma spory, które, jeżeliby nie chodziło o podział albo o regulację, należałyby do ustawowego zakresu zwyczajnych sądów, musi być

komisya zwiększoną o jednego członka ze stanu sędziowskiego. W kwestyach gospodarczych należy wezwać i przesłuchać gospodarzy wiejskich lub techników kultury krajowej jako doradców.

Izba uchwała §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 18.

W razie przekroczenia tymczasowych lub innych zarządzeń, wydanych w sprawach niniejszej ustawy mogą władze nakładać kary pieniężne do wysokości 100 zł., niemniej ustanawiać i nakładać kary porządkowe do 25 zł. wysokości.

Grzywny wpływają do funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 18. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 19.

Bliższe szczegóły odnoszące się do toku czynności wzmiankowanych władz ustanowione będą w drodze rozporządzeń.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisji.

Przemawia p. Skalkowski i wnosi, aby dalszą rozprawę nad projektem ustawy odroczyć do dnia następnego.

Przemawia p. Piniński za tym wnioskiem.

Marszałek oznajmia, iż dalszą rozprawę odracza i przystępuje do zamknięcia posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj:

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

W dniu 23. listopada 1897 roku, odbyła się w c. k. Starostwie rzeszowskiem licytacja, na prawo polowania gmin: Raclawówka, Zabierzowa i Kielanówki. zaś 24. listopada, wydzierżawiono prawo polowania gminy Borek stary, na czas od 1. stycznia 1898—1904 roku.

Prawo polowania w gminie Raclawówka zaliczył jako najwyższej ofiarujący, Wojciech Kalandyk, zaś w gminach Zabierzowie, Kielanowie i Borku starym, Jan Broda. Pierwszy złożył do rąk Komisarza rządowego kaucję w kwocie 42 złr. i stempel na 63 ct., drugi zaś 47 złr. 20 ct., oraz na stemple 63 ct., poczem podpisawszy odnośny protokół, pewni byli, że prawo polowania do nich należy. Tymczasem co się stało? Oto w dwa tygodnie po tym wypadku zwraca im c. k. Starostwo owe kaucye, a w rezolucyi donosi Wojciechowi Kalandykowi, że to polowanie co on go kupił, nadało c. k. Starostwo za tą samą kwotę, panu Michniewiczowi, adwokatowi, a polowanie zakupione przez Jana Brodę, nabył od c. k. Starostwa, pan baron Brunicki.

Nadmienia się ten fakt, że ci panowie nie tylko tych polowań nie licytowali, ale nawet w dniu licytacji nie byli przy niej.

Rozumie się, że zwracanych im przez c. k. Starostwo kaucyj pokrzywdzeni nie wzięli, natomiast wnieśli rekurs do Wysokiego c. k. Namiestnictwa, na który dotąd nie mają żadnej odpowiedzi.

W obec powyższego faktu, podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

Na jakiej podstawie mogło c. k. Starostwo usunąć pierwotnych licytantów, a dać ludziom, którzy tego nie licytowali, ani przy tem nie byli?

Czy Wysoki c. k. Rząd, załatwi rekurs pokrzywdzonych po ich słuszności i czy nie

raczy pouczyć c. k. Starostwo tamtejsze, aby na przyszłość postępowało prawniej?

Lwów, dnia 7. lutego 1898.

Interpelujący;
Jakób Bojko w. r.

A. Średniawski, Potoczek, Okuniewski, A. Styła, Data, G. Milan, Warzecha, Dr. Bernadzikowski, Ostapczuk, W. Szwed, Kramarczyk, Nowakowski, Wójcik, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego
we Lwowie.

Zważywszy, że w kraju dzieją się różne nadużycia na targach, przy sprzedaży opasowego bydła;

zważywszy dalej, że ustanowienie wag w miejscach targowych byłoby ważnym czynnikiem do zbadania wartości sprzedac się mającej sztuki bydła lub nierogacizny, zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny w gminach tych, w których się targi odbywają, wprowadzić wagi na bydło opasowe i tym sposobem zapobiedz wszelkim wyzyskiwaniom i nadużyciom, ze strony niesumiennych kupców, a względnie handlarzy bydła?

Lwów, dnia 7. lutego 1898.

Interpelujący:
Data w. r.

Wójcik, Trzeciecki, Karol Dzeduszycki, Żardecki, Klemensiewicz, Cielecki, Kramarczyk, Bojko, Średniawski, Styła, W. Szwed, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Milan, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza
rządowego

Niedawno miałem zaszczyt zwrócić uwagę Wysokiego Rządu na karczmy jako siedziby zepsucia ludu i wyraziłem potrzebę innej polityki propinacyjnej w ogóle a teraz na dowód jak karczmy są uprzywilejowanymi gniazdami złodziei i rozbójników podaję przykład ze Szopkowa ad Lachodów powiat Przemysłany.

Szopki ad Lachodów, 16. stycznia 1898.

Wielmożny Panie Pośle!

W niedzielę z 9. stycznia r. b. Nr. 2. na stronie 28. Wielmożny Pan poseł wyraża życzenie wezwania rządu o ograniczenie ilości karczem i wymagania od szynkarzy świadectw moralności potwierdzonych przez duszpasterza. Wniosek Wielmożnego Pana popartym i uwzględnionym być powinien bezwarunkowo, a dla poparcia go niech następujący przykład będzie za podstawę.

Mając w Dobrzy szlacheckiej powiatu dobromilskiego realność dominikalną z różnych parcel złożoną, trudną do gospodarstw sprzedałem takową braciom i sąsiadom, a kupiłem sobie majątność dworską w ilości 30 morgów w jednym położeniu tu na Szopkach I. „osada Łahodowska“ przy gościńcu krajowym lwowsko-żłoczowski o 5 mil za Lwowem położoną od Israelity Herszka Lufszitza za 5.200 zł. w. a. w roku 1893, o gdem tę majątność odebrał w posiadanie, wyż wspomiany sprzedawca przy rozmowie ze mną oświadczył mi, że on swoją majątność sprzedał przez swego sąsiada złego, Mendla Grebla z powodu, że on go kradł, kilka krów otruł i straszliwie mu byłem i drobiem szkodę robił.

W jesieni 1894. nie mogąc dostać zmłocków, a tu żyto czas siał, wziąłem

cep do ręki i dalejże ocierać żyto. W sobotę wieczorem tegoż samego dnia przychodzi do mnie żona Mendla Grebla, Fajga Grebel, aby jej sprzedać żyta pół ćwierci, bo jej brakło zagona dosiać, ja jej stanowczo odmówił sprzedaży żyta, widocznie z jej namowy skradziono mi żyta pół korzec i 2 żelazne łańcuchy od wozu z soboty na niedzielę w nocy, a w poniedziałek z rana to żyto u Mendlowej żony młynkowano i posiano, poczem kilka rzeczy gospodarskich mnie skradziono i jeden rok jako tako przeszedł, bo wspomniany Mendel Grebel ze żoną Fajdzą tylko potajemnie szynkował.

Nareszcie otrzymał widocznie Mendel Grebel pozwolenie od starostwa przemysłańskiego na otwarcie szynkowni ostrych napojów i piwa a że ta karczma jest w czystem polu na krzyżowej drodze, od gminy przynależnej położona, przy której oprócz mego zabudowania tylko 3 domy się znajdują o 2 kilometry od najbliższej gminy Unterwal położone prawdziwą matką złodziei, albowiem znani z gruntu złodzieje dniem i nocą przebywają beczynninie po całych dniach spijają poza karczmą dniami, a prawie każdej nocy po oznaczonej 9-tej godzinie szynk oświetlony. A mnie zaczęto na dobrze okradać; i tak w marcu r. z. skradziono mi przez podartą strzechę ćwierć korca koniczu siennego, pół korca pszenicy i pół korca kukurudzy z 3-ma workami ze stodoły, lejce podwójne z rzemiennymi kantarami, później o 3 tygodnie przed wieczorem skradziono mi ze stodoły pług, łańcuch, 2 klucze do maszyny młocarniej i sieczkarni, tudzież widły stalowe do gnoju i płachtę z zgrzebnego płótna, we dwa tygodnie później rozbito u stodoły kłótkę w celu ukradzenia sieczkarni, lecz nadaremnie bo my sieczkarnię ze stodoły na której Mendel Grebel ze swoim wspólnikiem szynkarskim głównym złodziejem sobie prosił sieczki urznąć przed dwoma dniami, widocznie oni to obaj kłótkę rozbili.

Z końcem sierpnia r. z. wysyłali szynkarze Mendel i Fajga Grebel swego służą-

cego żyda, kraść moją z pola kukurudzę, której około 1 korzec skradł, nareszcie napędzała umyślnie wspomniana arendarka gęsi i kury oraz bydło w moją pszenicę posianą w jesieni r. z. i na moje upomnienie i naganę by nie puszczała bydła i drobiu w pszenicę, kazała mi sobie pszenicę zagrodzić bo ona nie będzie paść swego bydła i drobiu, z resztą wystawiając mi tyłek.

W takim razie byłem zmuszony użyć niemiłego mi ale prawnego środka, wysłałem z kosturem dwóch synów którzy z 20-tu kur położyli jedną trupem; małżonkowie Greble natomiast zaprzysięgli zemstę za kurę i oto w kilka dni później w nocy gdy my się spać pokładli około 10 godziny, jednym trzaskiem drągami w mojem mieszkaniu wybito mi dwa okna z 12 szyb złożonych, przytem skradziono mi przed wybiciem okien psa który aż na drugi dzień przed południem do domu się zjawił.

W 4 dni po wybiciu okien zabrano mi w nocy 2 dzierzony z pasieki po dwa roje w sobie mieszczące, wyniesiono za mój grunt od Łahodowa, rozbito, miód zabrano, a pszczoły słomą spalono.

Za kilka dni później, puściła znów po swojemu wyż rzeczona arendarka krowę z bykiem w moje buraki, a gdym zamierzył z żoną swoją tę krowę grabić w celu zapłacenia szkody, takowa krowę gwałtownie nam odebrała, a gdy my jej przedstawiali, że nam okna wytłukli, to ona powiedziała: mij Mendel ty wikon ne wybywałe ja szezce dam litru horiwky to ty jeszce wikna wybjut i oczy ty wybjut i duszu z tebe wybjut“.

Na ostatek w samo południe drugiego dnia Bożego Narodzenia r. z. skradziono mi starą indyczkę, bo Fajga Grebel zaprzysięgła, że ona sobie za zabita kurę odbierze dubelt, — tak to żydzi szynkarze nam się wypłacają!

W każdej z tych trzech kradzieży udawaliśmy się do posterunku c. k. Żandar-

meryi w Kurowicach, skąd żadnej pomocy nie otrzymaliśmy, aż nareszcie od pewnej osobistości dowiedzieliśmy się, że postenkomendant w Kurowicach pozostaje w miłych stosunkach ze siostrą rodzoną naszej a wyż wspomnianej arendarki Fajgi Grebel, śliczne rzeczy!

O tem wszystkim już spisałem doniesienie fajne do c. k. Starostwa w Przemyślanach, ale wstrzymałem je u siebie, z obawy by mię żydzi wyż wspomnieni nie spalili lub zabili, jeżeli byim Starostwo wyszynku zabroniło; muszę wszystko cierpie wyrażnie z obawy zemsty od żydów, bowiem tu żydzi robią wszelkie niesprawiedliwości bezczelne.

Skradli mię przeszło na 60 złr. — Udaję się więc w mem opłakanem położeniu do Łaski Wgo Pana, upraszając Go o zrobienie co potrzeba w celu usunięcia złego.

Kreślę się z wysokiem poważaniem dla Wgo Pana pośła.

Andrzej Demkowicz Dobrzański
współ. wł. I, osada Łahodowska.

o. p. Podhajczyki

Zważywszy, że przytoczony dowód, jest tylko jednym typowym przykładem ucisku, pod jakim jęczy ludność chrześcijańska, zwłaszcza we wschodniej części kraju, a mianowicie część jej ta najlepsza, która wzbrania się ugiąć karku w jarzmo żydowskich szynkarzy, opilstwa i zbrodni, wyrażając zupełną ufność, że Władza w przytoczonym wypadku, użyje energicznych a stosownych środków dla ochrony i bezpieczeństwa życia i mienia zagrożonego obywatela.

Zapytujemy JWgo p. Komisarza rządowego:

Czy Wysoki Rząd nie byłby prócz tego skłonny, rozpocząć odpowiedniej akcji w drodze ustawowej i administracyjnej celem wytepienia wszystkich tego rodzaju gniazd złodziejstwa i rozboju?

Lwów, 4. lutego 1898.

Interpelujący:

St. Potoczek w. r.

Dr. Bernadzikowski, Data, Bojko, F. Krempa, Dr. Olpiński, Milan, Styła, Żardecki, Średniawski, Hamorak, Winniczuk, Niebyłowiec, W. Szwed, Warzecha, Kramarczyk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia pod względem formalnym, p. Koziobrodzki i wnosi, aby petycją L. s. 1342, przydzieloną komisji administracyjnej, przekazać Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Komisarza Rządowego.

Podpisani pozwalają sobie podać do wiadomości c. k. Rządu kilka faktów samowoli Starosty żółkiewskiego Jana Czeżowskiego, który od lat trzech rządzi powiatem przy pomocy terroryzmu i jawnego naruszenia ustaw.

I tak:

1. W dniach 13, 14 i 15 Lipca 1896 przeprowadzono w Żółkwi wybory uzupełniające połowy członków Rady miejskiej, których mandaty zgasły jeszcze w marcu 1896.

Starosta Czeżowski ułożył sam listę kandydatów, kazał odbić tę listę na zielonych kartkach, które przy wejściu rozdawał dyurnista Starostwa, Kesler, a jawnie agitował za kandydatami starościńskimi c. k. sekretarz powiatowy Starostwa, Słonecki.

Zielona barwa karteczek była kontrolą, czy dotyczący wyborca głosuje na kartką starościńską.

Oprócz tego sam Starosta zawołał do siebie wpływowych żydów, którym poprostu nakazywał głosować na swoje kartki, tudzież wpływać na uboższych żydów, by nie ważyli się głosować na innych kandydatów.

Lista starościńska zwyciężyła we wszystkich trzech kołach, jednak Namiestnictwo na wniesiony przez pokrzywdzonych wyborców protest, zniosło przeprowadzone wybory orzeczeniem z dnia 31. Maja 1897. l. 35.066 i poleciło przeprowadzenie nowych wyborów.

Od tego czasu mija już niespełna rok, zaś od wygaśnięcia mandatów połowy członków Rady miejskiej dwa lata, a mimo tego c. k. Starostwo wstrzymuje przeprowadzenie nowych wyborów, chcąc dla siebie przygotować wyborców i odpowiednich kandydatów.

2. Tak samo skończyła się kadencja urzędujących Rad gminnych w pięćdziesięciu kilku gminach powiatu żółkiewskiego jeszcze w marcu 1897, a Starosta nie każe przeprowadzać nowych wyborów, mając powolne narzędzie dla swoich celów w starych zdemoralizowanych wójtach;

3. Jak bardzo polubił Starosta żółkiewski dotychczasowych zdemoralizowanych wójtów, świadczy o tem fakt, że pomimo uchwał Wydziału powiatowego, zawieszających niesumienne wójtów w ich urzędowaniu, Starosta trzyma ich i nadal na ich stanowiskach.

Mianowicie uchwalił Wydział powiatowy na posiedzeniu z dnia 15-go czerwca 1897 l. 1209 jednogłośnie zasuspendować wójta w Kuninie, Łeska Lohina, i wójta w Majdanie, Michała Rohulę, którzy rozkradają majątek gminny, dopuszczają się licznych nadużyć i niszczą majątek gminny.

Starosta żółkiewski odezwą z dnia 15. września 1897 l. 17.559 (a więc po trzech miesiącach) zwrócił akta Wydziałowi powiatowemu celem przeprowadzenia śledztwa dyscyplinarnego przeciw Łeskiemu Lohinowi.

Wydział powiatowy przeprowadził natychmiast śledztwo dyscyplinarne i uchwala z dnia 25. października 1897 l. 2103 przedłożył akta Starostwu z prośbą o usunięcie Łeska Lohina z urzędu i o uznanie go za niezdolnego do sprawowania urzędu radnego na przeciąg lat trzech.

Sprawa ta zalega dotychczas w Starostwie, chociaż członkowie gminy już kilkanaście razy udawali się do Starosty ustnie z przedstawieniem zgubnej dla gminy gospodarki Lohina, a udawali się także z przedstawieniem do Jego Ekscelencyi c. k. Namiestnika, jednak bezskutecznie.

Dodać należy, że przeciw Łeskiemu Lohinowi rozpisano na dzień 1. lutego rozprawę główną o zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała uchwałą c. k. Sądu krajowego we Lwowie z 14. lutego 1898. l. 22.710/97.

Za wójta z Majdanu nie dał Starosta dotychczas żadnej odpowiedzi.

4. W Listopadzie 1897 przeprowadzono wybory uzupełniające jednego członka Rady powiatowej z kuryi wiejskiej, przy których Starosta Czeżowski nakazywał wójtom głosować na swego kandydata, i tym sposobem uniemożliwił wolny wybór, który w powiecie żółkiewskim stał się najzwyczajszą nominacją, wykonywaną bezkarnie przez Starostę.

Zważywszy, że postępowanie Starosty Czeżowskiego sprzeciwia się jasnym przepisom ustawy i kompromituje powagę władzy:

zważywszy, że wstrzymywanie przeprowadzania wyborów Rad gminnych w Żółkwi i w licznych gminach wiejskich wpływa nader demoralizująco na urzędujące Rady gminne, a w szczególności na wójtów, których nadużycia Starosta pokrywa, prócz tego zaś przynosi dotkliwe straty majątkowi gminnemu;

zważywszy, że wkrótce zostaną rozpisane w powiecie żółkiewskim wybory do Rady powiatowej; i zachodzi poważna oba-

wa, że Starosta Czeżowski w dotychczasowy praktykowany sposób zechce i te wybory przy pomocy terroryzmu i jawnego naruszenia ustaw przeprowadzić po swojej myśli;

zapytują podpisani:

1) Czy długo jeszcze zamierza c. k. Rząd tolerować samowolę Starosty Czeżowskiego i czy pociągnie go za to do odpowiedzialności?

2) Czy gotów jest nakazać bezzwłoczne rozpisanie wyborów Rad gminnych w Żółkwi i 50 kilku gminach powiatu żółkiewskiego?

3) Czy i jak zamierza zabezpieczyć swobodne wybory Rad gminnych i Rady powiatowej w Żółkwi?

Interpelujący:
Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Winniczuk, Hamorak, F. Krempa, G. Milan, Klemensiewicz, Dr. Olpiński, Kulczycki, Zajączkowski, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Karatnicki, Styła.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacja

do J. W. Pana Komisarza rządowego

Ludność powiatu Ropczyckiego jest przedmiotem ciągłej samowoli tamtejszego starosty p. Jarosza, który zawzięcie nad tem pracuje, aby wpoić w lud nienawiść do rządu i urzędników. Oto kilka faktów na dowód:

W marcu 1897 miały się odbyć wybory Rady gminnej w Niedźwiadzie powiat Ropczyce. Starostwo ropczyckie zwlekało jednak z rozpisanem tych wyborów, albowiem wójt tamtejszy Michał Bieszczad, wielce zasłużony wobec Starostwa pracą przy wyborach do Rady Państwa zostawał w śledztwie karnem za nadużycie władzy urzędowej. Skończyło się nareszcie śledztwo dzięki zabiegom Starosty Jarosza korzystnie dla wójta Bieszczada.

Wówczas rozpisano wybory Rady gmin-

nej na 27. sierpnia 1897 i odbyły się też rzeczywiście w asystencyi c. k. komisarza starostwa i żandarmeryi, w następujący sposób:

Listy wyborcze nie były sporządzone wcale według przepisów ustawy t. j. według opłacanego podatku, ale tak jak się wójtowi Bieszczadowi podobało. Nie było też wyboru według kół wyborczych, ale głosowano kartkami, rozestaniem na dwa tygodnie przedtem przez wójta do krewnych i znajomych; od razu na wszystkich radnych. Za wszystkich nieobecnych, bez wykazania się pełnomocnictwem głosował sam wójt Bieszczad, wrzucając do urny kartki przez siebie napisane.

Obecny przy tem c. k. komisarz Starostwa milcząc uprawnił takie głosowanie i w ten sposób wybraną została rada gmina z samych krewnych wójta Michała Bieszczada.

Przeciw takiemu głosowaniu i wyborowi wniosło kilkudziesięciu gospodarzy protest do c. k. Namiestnictwa zaraz dnia 2. września 1897. Starostwo w Ropczycach zatrzymało ten rekurs u siebie około 6 tygodni, a tymczasem wójt Michał Bieszczad uzupełniał braki aktu wyborczego, zarzucone w rekursie do c. k. Namiestnictwa, widocznie na podstawie rekursu. Dowiedziawszy się o tem wnieśli interesowani gospodarze gminy Niedźwiady doniesienie wprost do c. k. Namiestnictwa we Lwowie jeszcze dnia 9. października 1897. dotychczas jednak ani załatwienia rekursu z 2. września 1897. ani odpowiedzi na swe doniesienie z 9. października 1897. się nie doczekali. Tymczasem wójt Michał Bieszczad pozostaje znowu w śledztwie za sprzeniewierzenie opłat szarwarkowych, za co przez Wydział Rady powiatowej w Ropczycach grzywną został ukaranym; to pierwszy fakt.

Drugi dowód samowolnego postępowania p. Starosty Jarosza jest następujący.

P. Szwantowski, właściciel majątności tabularnej w Niedźwiadzie i mający prawo wirylnego głosu przy wyborach do Rady

Państwa, oddał go na kandydata w r. 1897 ludowego. To rozgniewało p. Starostę Jarosza do tego stopnia, że nieprawnie, bez przeprowadzenia jakiegokolwiek dochodzenia zamknął mu zupełnie las do wyrębu zdalny, a rekurs przeciw temu zarządzeniu do c. k. Namiestnictwa zatrzymuje c. k. Starosta bezprawnie u siebie już od dłuższego czasu.

Trzeci wypadek: Przy egzekwowaniu należności podatkowych z całą bezwzględnością nęka c. k. Starostwo te gminy, których wyborcy zeszłego roku oparli się wpływom c. k. Starostwa i głosowali na kandydata ludowego. Dodać trzeba, że gminy te z powodu zarazy pyskowej i racicowej mają targi zamknięte, tudzież że zaległości podatkowe przypadają wyłącznie za rok 1897.

Czwarty wypadek: W czasie wyborów posła z 5-tej kuryi Starostwo w Ropczycach zamknęło kuźnię gospodarzowi Jędrzejowi Drozdowskiemu z Witkowic wyraźnie za to, że nie słuchał c. k. Starosty i głosował według własnego przekonania. Za pozór podał p. Starosta Jarosz, że Drozdowski nie posiada karty przemysłowej, chociaż Drozdowski jako gospodarz gruntowy tylko w wolnych chwilach kowalstwem się trudni jako przemysłem domowym.

Pomimo licznych zabiegów już rok mija, a c. k. Starostwo kuźni Drozdowskiemu odemknąć nie pozwala. Nie dość tego jeszcze, grzywnę w kwocie 15 złr. nałożyło c. k. Starostwo na gospodarza Drozdowskiego za kowalstwo bez karty przemysłowej.

Nie omieszkać podać dalszych faktów nadużyć i szykan, jakie lud w powiecie Ropczyckim cierpi od p. Starosty Jarosza. Sądzę jednak, że już te wyżej naprowadzone wystarczają do stwierdzenia niewłaściwego postępowania c. k. Starosty p. Jarosza i uprawniają podpisanych do zapytania się:

Czy J. W. Komisarz rządowy zechce zarządzić, co należy, aby uwolnić ludność powiatu Ropczyckiego już i tak biedną i cierpiącą od podobnych wybryków samowoli p. Jarosza, który osłoną godności c. k. Starosty spełnia raczej obowiązki inkwizytora, czem powszechne niezadowolenie w powiecie przeciw sobie wywołał i zaufanie ludu do c. k. Urzędów podkopał.

W szczególności, czy raczy J. W. Komisarz rządowy usunąć nadużycia pod 1. 2. 3. i 4. wyszczególnione.

Lwów, dnia 7. lutego 1898.

Interpelujący:

Franciszek Krempa.

Dr. Bernadzikowski, Ostapezuk, Wójcik, Warzecha, Kramarczyk, Data, Potoczek, Nowakowski, Styła, Sredniawski, Hamorak, Niebyłowiec, Okuniewski, Barwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 8. lutego 1898 r. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2, minut 35 po południu.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

21. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 35.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstataje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziewię-
tnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów; protokół dwudziestego posiedze-
nia złożony jest w biurze marszałko-
wskim do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 8. lutego
1898 roku, które przekazano następującym
komisyjom:

Komisji prawniczej Ls. 1598, 1603.

Komisji szkolnej Ls. 1599, 1602, 1604,
1605, 1624, 1626.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1600, 1601,
1615, 1616, 1618, 1619, 1623, 1627.

Komisji administracyjnej Ls. 1606,
1607, 1608, 1609, 1610, 1611.

Komisji górniczej Ls. 1617.

Komisji petycyjnej Ls. 1620.

Komisji podatkowej Ls. 1625, 1635.

Po odczytaniu petycji Ls. 1620 Ste-
fana Buczkowskiego o przyznanie mu kon-
cesyi na majstra murarskiego, przemawia
p. Nowakowski popierając tę petycję.

Członek Wydziału krajowego p. Edward
Jędrzejowicz odpowiada na interpelację
wniesioną do Wydziału krajowego przez
pp. Wójcika i towarzyszy w sprawie obwa-
łowania lewego brzegu Wisły między Kra-
kowie a granicą państwa.

Izba przystępuje do porządku dzien-
nego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Mi-
lana o zarządzenie, by targi i jarmarki w
miejscowościach o ludności mieszanej nie
odbywały się w dnie świąteczne obu obrząd-
ków katolickich.

Przemawia p. Milan, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od krajowych i gminnych dodatków do państwowego podatku domowoczynszowego dla tych budynków we Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejscy 164 domów, przeznaczonych do zburzenia w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rymanów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Rymanów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I

Gminie miasteczka Rymanów zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1898 począwszy opłatę gminną od napojów spi-

rytusowych, tudzież od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy :

1. od jednego litrostopnia alkoholu po dług stustopniowego alkoholometra po 5 ct. czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 5 zł. a. w.

2. od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, śliwownicy, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1½ ct. czyli od hektolitra po 1 zł. 50 ct.

3. od jednego hektolitra piwa po 1 zł.

4. od jednego hektolitra miodu po 3 zł.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Rymanów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy; nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie ustne komisji budżetowej o wniosku nagłym posła Żardeckiego o zapomogę dla pogorzalców gminy Żuklin.

Sprawozdawca p. Scipio zdaje sprawę ustnie w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. stycznia 1893 r. i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom w gminie Żuklin w powiecie łańcuckim udziela się zapomogę 300 zł. z funduszków krajowych.

Tem samem załatwioną zostaje petycja Ls 1133

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych.

Marszałek oznajmia, że w dalszym ciągu przystąpić ma Izba do dyskusji nad §. 20 projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Pilat czyta:

ROZDZIAŁ TRZECI.

O interesowanych w podziale lub regulacji.

§. 20.

Za uczestników podziału lub regulacji należy uważać:

1. tych, którzy są w posiadaniu fizycznym lub tabularnym gruntów wspólnych;

2. tych, którzy są w posiadaniu prawa do uczestnictwa w użytkowaniu polegającego na przynależności do związku dawnych poddanych, członków jednej lub więcej gmin, względnie grupy, uprawnionej do użytkowania gruntów kolejno użytkowanych bez względu na to, czy przynależność spowodowaną jest ich osobistymi przymiotami, czy też opiera się na posiadaniu jakiej innej posiadłości gruntowej;

3. tych, którzy rzeczywiście pobierają nadwyżkę przychodu, pozostałą po zaspokojeniu roszczeń uprawnionych do użytkowania;

4. gminy bez względu na to, czy podpadają pod którykolwiek z wyszczególnionych w punktach 1—3 warunków, jeżeli od gruntów, które nie są wcale zapisane w księgach hipotecznych, przypisany mają podatek.

Osoby, które w myśl poprzednich postanowień, nie są uczestnikami, lecz na jakiej bądź podstawie prawnej roszczą sobie pretensje do wspólnego lub kolejnego użytkowania, mogą poszukiwać swojej pretensyi tylko w sposób przepisany w §. 67.

Pod bezpośrednio interesowanymi w podziale i regulacji rozumieją się uczestnicy, jako też osoby w myśl §. 23. interesowane a to w przeciwstawieniu do tych, którzy po myśli §§. 25—27 są tylko pośrednio interesowanymi.

Przemawia p. Krempa i wnosi, aby §. 20. odesłać napowrót do komisji.

Izba nie popiera tej poprawki.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 21.

W razie podziału ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo do żądania ekwiwalentu w ziemi z gruntów podzielonych, ustanowionego stosownie do wartości jego udziału w gruntach wspólnych lub gruntach innych włączonych do podziału w myśl §. 4. Wynagrodzenie to ma być ustanowione albo za wspólną zgodą, albo też na podstawie opinii znawców z zastrzeżeniem możliwego uzupełniającego wynagrodzenia w gotówce z tytułu nieznaczących różnic lub zmniejszenia się obszaru gruntu, wskutek zaprowadzenia urządzeń gospodarczych, lub wykupna wzajemnych świadczeń.

W tym samym stosunku, jeżeli szczególne okoliczności innego podziału nie uzasadniają, ma uczestnik prawo do wynagrodzenia z ogólnej wartości innego majątku ruchomego lub nieruchomego w myśl §. 6. do podziału włączonego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 22.

W razie regulacji ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo żądać takiego stosunkowego udziału w ogólnym pożytku, jaki pod względem rodzaju i rozmiarów odpowiada stosunkowi dotychczasowego jego prawa do praw innych uczestników. Jeżeli zaś regulacja zasadza się na określeniu poszczególnych praw użytkowania, uczestnik może się domagać, aby mu dotychczasowe jego prawo w niczem uszczuplone nie zostało. W obydwóch wypadkach zastrzega się możliwość wyrównania w go-

tówce nieznaczących różnic tudzież możliwość wprowadzenia takich ograniczeń, jakie albo wynikają koniecznie z odpowiedniej regulacji wykonywania poszczególnych praw albo też wypływają ze stosunkowego uszczuplenia wszystkich lub niektórych pożytków ze względu na trwałe zachowanie wydajności gruntu.

Jeżeliby w tym ostatnim celu pewne pożytki musiały być tak zmniejszone, albo uchylone, iż przez to mieliby poszczególni uczestnicy ponieść dotkliwe straty, ma im być przyznanem odszkodowanie, obciążające ogół uczestników a to albo przez przyznanie lub rozszerzenie innych pożytków, albo przez wynagrodzenie w gotówce, stosownie do stanu rzeczy i życzeń interesowanych uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 23.

Osoby, którym służy prawo żądania wzajemnych świadczeń, mianowicie peryodycznych danin, które im za używanie wspólnych gruntów albo części tychże mają uiszczać wszyscy lub niektórzy uczestnicy (§. 1. ust. 2. ust. państw.) mogą żądać w razie podziału, wynagrodzenia w gotówce lub ekwiwalentu w ziemi, według tego, który sposób wykupna władze za stosowniejszy uznają, zaś w razie regulacji, aby odnośne stosunki zostały urządzone w sposób obydwu stronom odpowiadający.

Ci interesowani, chociażby sami nie byli uczestnikami, mogą o tyle brać udział w rozprawach nad podziałem lub regulacją, o ile to do uzasadnienia ich roszczeń i powyżej wspomnianych praw jest potrzebem.

Przemawia p. Krempa i wnosi poprawkę, aby zamiast słów: „według tego, który sposób wykupna władze za stosowniejszy uznają“, powiedzieć: „według życzenia wyznaczono“.

Izba nie popiera tej poprawki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Zresztą przy oznaczeniu odpowiedniej wartości udziałów w myśl ustępu 1 §. 21., przy oznaczeniu i przyznaniu odpowiednich wynagrodzeń, przy regulacji praw użytkowania w myśl §. 22, niemniej przy uwzględnieniu wzajemnych świadczeń podług §. 23, mają być stosowane przepisy o postępowaniu w sprawach podziału i regulacji (III rozdział) tudzież wskazówki w dotyczących rozporządzeniach zawarte.

Izba uchwała bez rozprawy §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Trzecie osoby, które mają hipotecznie zapisane prawo, bądź to na gruncie ulegającym podziałowi lub regulacji, bądź też na cudzem prawie użytkowania, ciężącym na tym gruncie, albo też na gruncie, z którego posiadaniem połączone jest prawo użytkowania, mogą wprawdzie celem strzeżenia tego prawa brać udział w postępowaniu tyczącem się podziału, lub regulacji, ale nie mogą przez sprzeciwienie się przeszkodzić podziałowi lub regulacji.

Osoby te nie mają też być przesłuchiwane, przy dokonywaniu wpisów hipotecznych na zasadzie takiego podziału lub regulacji (§. 4. ust. państw.).

Komisarz miejscowy winien pośrednio interesowanych zawiadamiać do rozprawy, jeżeli to zdaje się być potrzebnem do wyjaśnienia stosunków lub utworzenia ugody, atoli przybyć oni mogą do rozprawy także bez urzędowego wezwania.

Władze winny baczyć na to ciągle a w szczególności przy potwierdzeniu planu podziału lub regulacji, aby przez podział lub regulację nie zostały uszczuplone prawa pośrednio interesowanych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane, na gruncie ulegającym podziałowi, przeniesione będą na działły z tego gruntu utworzone. Wyłączają się od tego i odpadają bez prawa do odszkodowania tylko służebności gruntowe (§. 474 u c.), które wskutek podziału lub połączonego z nim nawodnienia, osuszenia lub założenia drogi staną się zbytelnymi dla gruntu panującego.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane tylko na cudzem prawie użytkowania gruntu podzielonego, przeniesione będą na te grunta zamienione, które wchodzą w miejsce uchylonego prawa użytkowania.

Odszkodowaniu te zastępują miejsce uchylonego prawa użytkowania także co do praw hipotecznie zapisanych na tym gruncie, z którego posiadaniem takie prawo użytkowania było połączone (§. 5. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Liczebnie oznaczone wierzytelności, które są hipotecznie zabezpieczone na gruncie podzielonym, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tym udziale, który przy podziale dostanie się gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, o ile wierzytelności takie znajdują zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach

wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, wziętego dwadzieścia razy.

Jeżeli tak nie jest, natenczas nieoprytą pozostałość takiej wierzytelności, a jeżeli żaden udział gruntu podzielonego nie został przekazany gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpieczonych na rzecz zakładów, które stosownie do swoich statutów uprawnione są do udzielania pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

Zeznane w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego oświadczenia (deklaracje), jakoteż zawarte ugody nie wymagają ani przyzwolenia ze strony trzecich osób ani też nie podlegają zatwierdzeniu władz administracyjnych lub opiekuńczych,

wyjawszy zastrzeżone ustawą niniejszą zatwierdzenie ze strony Wydziału powiatowego lub krajowego.

Atoli zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie komisji krajowej lub ministerjalnej (§. 7. ust. państw.).

Jeżeli gminy bez własnego statutu, części gminy albo zakłady takich gmin uczestniczą w postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym jako bezpośrednio interesowane strony, to po wdrożeniu postępowania (§. 60.) Wydział powiatowy winien ustanowić dla nich zastępcę (względnie zastępców). Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów i ugód, w których one mają mieć udział.

Przemawia p. Skalkowski i wnosi, aby na samym końcu tego paragrafu dodać słowa: „jednak z zastrzeżeniem przepisanego w pierwszym ustępie tego paragrafu zatwierdzenia“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, godząc się na tę poprawkę.

Izba uchwała §. 28. w stylizacji proponowanej przez komisję z poprawką powyższą p. Skalkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Stan prawny, wytworzony w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego czy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia podziału lub regulacji, obowiązuje przy zaszłej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacji sądowej nabyli.

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Złożone przed władzą w toku postępowania podziałowego i regulacyjnego, oświadczenia pisemne lub protokolarne, mogą być tylko wówczas odwołane, jeżeli według uznania komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się w danej chwili znajdują.

Izba uchwała bez rozprawy §. 30. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Wskutek postępowania podziałowego i regulacyjnego, o tyle tylko zmienia się, lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonywanie prawa bez zmiany i postępowanie podziałowe i regulacyjne nie wstrzymuje egzekucji na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. 1. ustawy z 27. maja 1896 N. 79. dpp. ani też egzekucji dla zabezpieczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Postępowanie w sprawach podziału i regulacji.

A. Postanowienia ogólne.

§. 32

Wezwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszcze-

gólnymi uczestnikami lub grupami tychże mają zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;

2. oznaczenie miejsca i czasu rozprawy;

3. oznaczenie miejsca i czasu, w którym odnoszące się do rozprawy akta, plany, wnioski i t. d. wyłożone są do przejżenia;

4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą lub też w toku tejże nie wniosą.

Przemawia p. Krempa i wnosi poprawkę, aby w ustępie oznaczonym liczbą 1. wypuścić słowa: „przynajmniej ogólne“, zaś w ustępie oznaczonym liczbą 2. po słowie: „oznaczenie“ dodać słowo „dokładne“.

Izba popiera te poprawki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, sprzeciwiając się pierwszej poprawce, a przyjmując drugą poprawkę.

Izba uchwała §. 32. w stylizacji komisji, z opuszczeniem słów: „przynajmniej ogólne“, z dodaniem słowa „dokładne“, na co p. sprawozdawca się zgodził.

Następnie uchwała Izba słowa: „przynajmniej ogólne“.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie lub inne zawiadomienie jest koniecznem, albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrzebnem, ma je tenże wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem albo bezpośrednio przez posłańców, albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika, przez adresata podpi-

sać się mającego, będzie dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony, z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego podział lub regulacja się odbywa, muszą na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie komisarz miejscowy sam go ustanowi.

Przemawia p. Kulczycki i wnosi, aby na końcu §. 33. dodać osobny ustęp następujący.

„Wdrożenie postępowania o podział ma być w księgach gruntowych zanotowane“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Paszkowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 33. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba dodatek proponowany przez p. Kulczyckiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy przeprowadza się z reguły ustnie z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

Izba uchwała bez rozprawy §. 34. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy — ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nie będąca obecną przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomioną o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego wezwania, ma być przesłuchaną także i co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydatoryuszów: ojcowie, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych;

2. za zgromadzenia duchowne (kongregacje i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła, za beneficya kościelne — użytkownicy;

4. za fundacje kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady, zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy (§. 28. ustęp 3.):

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za niewymienione pod 1—5 osoby prawne, korporacje, spółki i stowarzyszenia: te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i funduszowe, oraz fundacje poostające pod zarządem pań-

stwa, zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłużyła zwierzchni nadzór nad niemi.

Osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione mogą dać się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy podziale i regulacji dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają ich zastąpić ich zastępcy, albo tychże pełnomocnicy.

Izba uchwała bez rozprawy § 36. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

Jeżeli ten, którego praw podział lub regulacja dotyczą, nie może być wysledzonym, albo jeżeli miejsce jego pobytu nie jest wiadomem, a nie pozostawił pełnomocnika, natenczas komisarz miejscowy postara się u sądu w myśl §. 276, ust. cyw. o ustanowienie dlań kuratora.

Izba uchwała bez rozprawy §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Jeżeli realność, z której posiadaniem połączonym jest udział we wspólnych gruntach, prawo użytkowania lub zarządu w myśl tej ustawy, albo wreszcie roszczenie według §. 23, jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos, a za głos wszystkich uważa się to, za czem oświadczy się większość obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli.

Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, natenczas, o ileby wszyscy współwłaściciele jednemu lub kilku z pomiędzy siebie nie przyznali więcej, niż równego udziału lub o ileby jeden lub kilku z nich nie chciało przystać na mniej, niż równy udział, przyjętę należy, iż wszyscy uczestnicy są równouprawnieni. W razie równości głosów współwłaścicieli,

to zdanie przyjęte będzie za głos wszystkich, które dla podziału lub regulacji jest korzystniejsze.

Jeżeli własność takiej realności (ustęp 1.) jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357, u. c.) głos w sprawie zastępstwa realności służy tylko właścicielowi użytkowemu. Jeżeli własność takiej realności jest sporną, prawo głosowania ma posiadacz. Gdy zaś posiadanie jest spornem, natenczas strony spór wiodące wyznaczą wspólnie głosującego, a gdyby tego nie uczyniły, ustanowi go komisja krajowa, bądźto na prośbę jednego uczestnika, bądź wskutek relacji komisarza miejscowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 39.

Interesowani, mający wspólny interes, mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych pełnomocników. Komisarz miejscowy ma jednak prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak w wspólnym interesie współdziałające strony na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie tenże ustanowionym zostanie przez komisarza miejscowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 39. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 40.

Pełnomocnicy muszą wykazać się piśmiennym pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważany będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika swej żony, wyjąwszy, jeśli nie żyje z żoną, albo

sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielone protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności podziału i regulacji w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnego podziału lub pewnej regulacji, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń; zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw — a nie mogą zawierać żadnych ograniczeń, lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznany ani do rozprawy dopuszczonym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 40, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 41.

Do przedsięwziąć się mających wizyj lokalnych komisarz miejscowy ma obowiązek zawiadamiać znawców a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacji zezwolić na przeglądnięcie dotychczasowych aktów rozprawy i dokumentów dowodowych: mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów, lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strony obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są wnosić postawienie pytań celem gruntownego ocenienia sprawy i obowiązane są dostarczyć znawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

Izba uchwała bez rozprawy §. 41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, mają być spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie gdyby do pisania był użyty osobny protokół, także i przez tegoż. Jeśli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokółant, a w braku tegoż prowadzący rozprawę.

Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwidocznia się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu, mają być uznane jako ni zawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenie się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 43.

W sprawach, które w myśl 2. ustępu §. 10. należą do zwyczajnego sędziego, ale przed niego jeszcze nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, które nie są zastrzeżone wyraźnie orzecznictwu władz wyższych, bądź jako sprawy sporne w myśl §. 12., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarzy miejscowych stronom interesowanym, obecnym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

Izba uchwała bez rozprawy § 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 45.

Przeciw orzeczeniom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydanym przez komisję krajową w pierwszej instancji, służy prawo odwołania się do komisji ministerjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie, albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które komisja krajowa w sporach między stronami wydała jako władza I instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeciwnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie 14-dniowym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Odwołania przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub

komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznym jest dla prawidłowego toku podziału lub regulacji i których wykonanie według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy, stworzony zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany w odpowiedni sposób, jeżeli się to koniecznym okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 46. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 47.

Władze uprawnione są każdego czasu, jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii rzeczoznawców wydaje się im wątpliwą, spowodować wydanie opinii przez innych rzeczoznawców lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie, mające na celu uzupełnienie, lub sprostowanie dochodzenia.

Izba uchwała bez rozprawy § 47. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 48.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu, ma być z reguły połączonym z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest także wniosek w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji komisja krajowa.

Izba uchwała bez rozprawy § 48. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

Jeżeli komisja krajowa, lub ministerjalna w skutek odwołania, lub z mocy

nadzoru urzędowego spostrzeże, że przy instruowaniu sprawy zaszły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszoną w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całego podziału lub regulacyi, albo, iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzywdzeni — natenczas zarządzić ma nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 49. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

B. Przygotowanie planu podziału lub regulacyi.

§. 50.

Ogólny (generalny) podział wspólnych gruntów, t. j. podział tychże:

1. Pomiedzy byłymi zwierzchnościami z jednej a gminami lub byłymi poddanymi z drugiej strony,

2. pomiedzy obszarami dworskimi a gminami lub częściami gminy, albo pomiedzy gminami a częściami gmin, —

3. pomiedzy obszarem dworskim, gminą lub częścią gminy z jednej, a wspólnością gospodarczą z drugiej strony;

4. między dwoma lub kilkoma wspólnościami gospodarczemi; ma nastąpić w skutek żądania (prowokacyi) którejkolwiek z powyżej wymienionych stron, między którymi ma się odbyć podział.

Jeżeli prowokacya wychodzi ze strony dawnych poddanych, części gminy lub jakiej wspólności, gospodarczej musi z reguły pochodzić przynajmniej od połowy wszystkich dawnych poddanych, uprawnionych do wspólnego użytkowania, względnie przynajmniej od połowy członków części gminy lub wspólności gospodarczej. Jeżeli jednak

chodzi o dobro gminne, musi prowokacya wychodzić przynajmniej od $\frac{2}{3}$ uprawnionych do wspólnego użytku.

Jeżeli wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych jest uwi docznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacya pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Prowokacya ze strony gminy lub części gminy ma się opierać na uchwale Rady gminnej potwierdzonej przez Wydział powiatowy, względnie, w razie odwołania przez Wydział krajowy. Takie zatwierdzenie prowokacyi potrzebnem jest także wtedy, kiedy chodzi o prowokacyę odnoszącą się do dobra gminnego a wychodzącą od uprawnionych do wspólnego użytku.

Prowokacya może być także wniesioną z urzędu przez Wydział krajowy.

Przemawia p. Średniawski i wnosi poprawkę, aby po ustępie, kończącym się słowami: „między którymi ma się odbyć podział“, dodać nowy ustęp następujący:

Jeżeli prowokacya wychodzi od obszaru dworskiego, to potrzeba także połowę interesowanych z drugiej strony, prowokanci powinni posiadać przynajmniej połowę wszystkich udziałów.

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 50. w stylizacyi proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba dodatek p. Średniawskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Szczegółowy (specjalny) podział wspólnych gruntów, to jest dalszy podział wspól-

nego udziału otrzymanego przy podziale ogólnym (generalnym), albo też w ogólności podział gruntu wspólnie używanego pomiędzy:

1. dawnych poddanych,
2. członków wspólności gospodarczej,
3. współuprawnionych do użytkowania gruntów kolejno używanych,

ma nastąpić, pominąwszy wypadki objęte ostatnim ustępem tego §-fu wskutek prowokacji spowodowanej przynajmniej przez połowę do wspólnego użytkowania uprawnionych.

Jeżeli jednak wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych, jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacja pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Przemawia p. Średniawski i wnosi, aby na końcu §. 51. dodać następujące dwa ustępy:

Do regulacji samego użytkowania wystarczy jeżeli prowokacja wychodzi od $\frac{1}{3}$ członków uprawnionych do wspólnego użytku, jeżeli ich udziały wynoszą $\frac{1}{3}$ wszystkich udziałów.

Do szczegółowego podziału pastwisk lub lasów gminnych, które należą do uprawnionych, lecz dotąd były lub są użytkowane przez wszystkich członków lub przez więcej niż $\frac{1}{3}$ członków gminy, mają być traktowane jako dobro gminy w myśl § 50. ustęp. 8.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Paszkowski i proponuje, aby pierwsza część poprawki p. Średniawskiego, postawioną została przy §. 56.

P. Średniawski zgadza się z zapatrywaniem p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 51. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba drugą część dodatku p. Średniawskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 52.

Prowokacja do podziału ogólnego nie zawiera w sobie prowokacji do podziału szczegółowego, ten ostatni musi być wyraźnie prowokowany.

Wynagrodzenie i wyłączenie jednego lub więcej współuprawnionych z zachowaniem wspólności między resztą współuprawnionych, nie może być według tej ustawy prowokowane, a chcący osiągnąć taki rozdział wspólności, muszą tego dochodzić w drodze zwyczajnego prawa w miarę przepisów XVI. rozdz. II. ez. pow. ust. cyw., o ile te w danym wypadku znajdują zastosowanie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 52. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 53.

Co do wspólnych lasów, może prowokowany podział ogólny lub szczegółowy wtedy tylko nastąpić, jeżeli przez to kultura i odpowiednie zagospodarowanie poszczególnych części lasu nie zostanie na szkodę narażone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 53. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 54.

Przewidziana w §. 66. ustawy gminnej z 13. sierpnia 1866, Nr. 19, Dz. ust. kraj. i §. 67 ust. z 3. lipca 1896 Nr. 51, wreszcie w §. 72 ust. z dnia 13. marca 1889 Nr. 24, Dz. ust. kraj., osobna uchwała Sejmu kra-

jowego, co do podziału dobra gminnego pozostaje i nadal w swej mocy. Należy jej zasięgnąć bezpośrednio po wniesieniu prowokacji.

Izba uchwała bez rozprawy §. 54. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 55.

Regulacja praw użytkowania i zarządu wspólnych gruntów nastąpi z urzędu:

1. jeżeli co do gruntów lasowych ze względów leśno-gospodarczych, lub leśno-policyjnych, lub co do innych gruntów, ze względu na zagrożone interesa publiczne w skutek nieuregulowanego użytkowania lub zarządu przez polityczną władzę krajową za konieczną uznaną zostanie — albo:

2. przy podziałach ogólnych, o ile dalszy podział szczegółowy nie ma miejsca.

Izba uchwała bez rozprawy §. 55. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 56.

Oprócz wypadków w §. 55. wyszczególnionych ma regulacja nastąpić tylko wskutek prowokacji.

Przy wniesieniu tej prowokacji mają być zastosowane w sposób odpowiedni postanowienia §. 50. i 51. z tym jedynie wyjątkiem, że wymagane w drugim i w czwartym ustępie §. 50. szczegółowe warunki dla podziału dobra gminnego nie odnoszą się do regulacji.

Marszałek oznajmia, że do tego paragrafu odnosi się pierwsza część poprawki p. Średniawskiego, postawionej przy §. 51.

Przemawia p. Piniński.

P. Średniawski modyfikuje swą poprawkę, aby prowokacja wychodziła od połowy członków i połowy udziałów.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca

Marszałek konstatuje, że po modyfikacji obecnej p. Średniawskiego, poprawka nie ma znaczenia.

P. Średniawski, cofa swą poprawkę.

Izba uchwała §. 56. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 57.

Wskutek wniesionej prowokacji podziału lub regulacji — albo zarządzenia tej ostatniej z rządu przez polityczną władzę krajową (§. 55. L. 1.) ma komisja krajowa ustanowić komisarza miejscowego, który powinien przedewszystkiem przygotować i ułożyć plan podziału lub regulacji.

Plan podziału musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które mają być przy wynagrodzeniu albo odszkodowaniu uwzględnione, oznaczenie wysokości odpowiedniego wynagrodzenia i wyszczególnienie wspólnych urządzeń (§. 8.) za niezbędne uznanych.

Plan regulacyjny zawierać musi oznaczenie trwałej wydajności wspólnego gruntu odnośnie do poszczególnych sposobów użytkowania, oznaczenie uregulować się mających praw i przyszłego ich wykonywania w myśl §. 7., oznaczenie ewentualnych wynagrodzeń w gotówce, odszkodowań wymienionych w ostatnim ustępie §. 22. i wspólnych urządzeń (§. 8.) za konieczne uznanych w końcu ewentualne zarządzenia co do przyszłego zarządu wspólnych gruntów (statut zarządu).

Postanowienia publiczne prawnej natury nie mogą być objęte planem podziału, względnie regulacji z wyjątkiem, jeśli dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które przy sposobności podziału lub regulacji mają być uporządkowane. Nie mogą przeto być wydane i do planu wciągnięte postanowienia, które się tyczą zaopatrzenia ubogich, kwaterunku i innych podobnych publicznych ciężarów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 57. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 58.

Bliższe postanowienia co do formy i instruowania prowokacji, oraz co do sposobu jej wniesienia, co do warunków, pod którymi już z góry dozwołaniem być może wykluczenie od prowokacji pewnych poszczególnych parcel wspólnej własności gruntowej, jakoteż co do urzędowych dochodzeń w celu badania samej prowokacji, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 58. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 59.

Jeżeli się okaże, że prowokacja wniesioną została przez mniejszą liczbę uprawnionych, aniżeli jest to wymagane, w myśl §. 50., względnie 51. i 56, natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wniesli — przez rok, licząc od dnia wniesienia, a to na ten wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna liczba osiągniętą została.

Izba uchwała bez rozprawy §. 59. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 60.

Dzień, w którym komisarz miejscowy rozpocząć ma czynność urzędową, podać należy do wiadomości Wydziału krajowego i Wydziału powiatowego i ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, oraz w gminach tego obszaru, na który jego czynność urzędowa ma się rozciągnąć, z tą uwagą, że poczynawszy od tego dnia nabywają mocy postanowienia ustawy niniejszej co do właściwości władz, dalej co do pośrednio i bezpośrednio interesowanych, jakoteż co do złożyć się przez nich mających deklaracji,

lub zawrzeć się mających ugód, nakoniec co do zobowiązania następców prawnych do uznania stanu prawnego, wytworzonego celem wykonania podziału i regulacji.

Izba uchwała bez rozprawy §. 60. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 61.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania.

Przy podziale i o ile tego potrzeba wymaga, także i przy regulacji współdziałają przy komisarzu miejscowym w miarę postanowień tejsze ustawy i odnośnych rozporządzeń.

1. Delegat Wydziału krajowego.

2. Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych (§. 63).

3. Potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne, oraz rzeczoznawcy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 61. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 62.

Wydział krajowy ma prawo wysłać do takich podziałów lub regulacji, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina albo część gminy lub zakład gminny, swojego delegata. Komisarz miejscowy jest obowiązany wzywać tego delegata do uczestniczenia we wszystkich rozprawach, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw, lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie interesów gminy, lub części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane

Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań, wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do Wydziału krajowego, któremu wolno przedstawić odnośną sprawę komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie komisya ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§ 49.) uzna za stosowne.

Przemawia p. Skałkowski i stawia poprawkę, aby część pierwszego ustępu o słów „Wydział krajowy...” do „swego delegata“, brzmiała jak następuje:

Wydział krajowy zamianuje swego delegata do takich podziałów lub regulacji, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina, albo część gminy, lub zakład gminny.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, przyjmując tę poprawkę.

Izba uchwała §. 62. w brzmieniu proponowanem przez komisję z poprawką p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 63.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycji przewodniczącego komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urządzenia służby technicznej i co do sposobu opędzania ośnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

Z ustanowieniem geometry, jeżeli tego szczególne okoliczności nie wymagają, można się wstrzymać aż do czasu rozprawy określonego w §. 83. tej ustawy, a tymczasem potrzebne daty geometryczne mają być wyjęte z operatów katastralnych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 63. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§ 64.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jako też znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic, powołuje komisarz miejscowy z grona osób w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajomionych, a to¹z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysięż na sumienne wykonywanie poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałymi znawcami sądowymi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 64. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 65.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza i miejscowego obejść granice wspólnych gruntów w towarzystwie osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładnie je odznaczyć. Do tej czynności należy zawiadamiać sąsiadów właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego a w każdym razie wiadomych uczestników.

Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory między uczestnikami co do własności lub posiadania, postara się komisarz miejscowy o jak najrychlejsze dochodzenia w tych sporach; zaś co do sporów z innymi osobami postąpi stosownie do §. 43.

Izba uchwała bez rozprawy §. 65. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 66.

Równocześnie winien komisarz miejscowy przystąpić z urzędu do możliwie zupełnego i dokładnego zestawienia wszystkich osób bezpośrednio interesowanych w podziale lub regulacji, a to przez przesłuchanie naczelników gmin, przełożonych obszarów dworskich oraz za pomocą innych stosownych dochodzeń.

Zestawiona na podstawie tych dochodzeń przez komisarza miejscowego lista bezpośrednio interesowanych ma być wyłożoną do przejrzania przez dni 14 na odpowiednim miejscu tego okręgu, w którym podział lub regulacja się odbywa. Miejsce i czas wyłożenia należy obwieścić przynajmniej trzy dni naprzód w gminach wspomnianego okręgu, jakoteż i w tych gminach, w których prawdopodobnie interesowani znajdowaćby się mogli — z tą uwagą, że wolno każdemu w przeciągu czasu do wyłożenia listy wyznaczonego i jeszcze w dalszych ośmiu dniach wnieść u komisarza miejscowego zarzuty przeciw prawdziwości i dokładności listy. Zarzuty te rozstrzygnie komisya krajowa, a w razie odwołania komisya ministerjalna.

Za zezwoleniem komisji krajowej można od wyłożenia listy i odpowiedniego ogłoszenia jako oddzielnego aktu rozprawy odstąpić i połączyć to z wyłożeniem wymienionego w §. 76 rejestru praw udziałowych.

Przy takich podziałach i regulacjach, w których bezpośrednio interesowaną jest mniejsza liczba osób, a które nie dotyczą publicznych interesów, może być za przyzwoleniem krajowej komisji całkiem zaniechanem postępowanie odnoszące się do listy bezpośrednio interesowanych. jeżeli nie zachodzi uzasadniona wątpliwość, iż liczba interesowanych nie została w zupełności wysłędzoną i jeżeli prawa udziałowe są określone albo w księdze gruntowej, albo w drodze porozumienia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 66. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 67.

Jeżeli komisya krajowa w miarę zachodzących okoliczności w tem lub późniejszym stadyum postępowania uzna to za potrzebne, polecić winna komisarzowi miejscowemu ogłoszenie w urzędowej gazecie krajowej edyktu tej treści, że osoby nie będące dotychczas interesowanymi — jeżeli z jakichkolwiek prawnych powodów do wspólnego lub kolejnego prawa użytkowania wspólnych gruntów, będących przedmiotem podziału lub regulacji roszczą sobie prawo — mają odnośne żądania pod grozą utraty swych praw wnieść w przeciągu dni 90 do zwyczajnego sędziego, z powołaniem się na wspomniany edykt.

Sądy, przed które takie roszczenia zostały wniesione, są obowiązane zawiadomić o tem komisarza miejscowego, a komisya krajowa może, jeżeliby dalsze prowadzenie rozprawy podziałowej lub regulacyjnej przed ostatecznym rozstrzygnięciem tych pretensyj nie było wskazane, zarządzić czasowe zastanowienie tego postępowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 67 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

W sprawie oznaczenia praw udziałowych poszczególnych uczestników winien komisarz miejscowy w każdym wypadku starać się o przyprowadzenie do skutku, ugody, a to o tyle, o ile przez to nie są narażone prawa osób trzecich.

Gdyby taka ugody nie przyszła do skutku, natenczas o ile szczególne okoliczności nie uzasadniają innego stosunku, należeć się będzie gminie — za jej udział w gruntach podlegających podziałowi lub regulacji, których własność zapisana jest na nią w księdze hipotecznej (§. 20. l. 1.) lub co do których zachodzi wypadek przewidziany w §. 20. l. 4. — w razie podziału dziesiąta

część w ziemi, w razie regulacji dziesiąta część uregulować się mającego wspólnego użytku (§§. 21. i 22.).

Prawa udziałowe innych uczestników występujących w myśl §. 20. l. 1—3 winne być w braku porozumienia stwierdzone na podstawie dokumentów, orzeczeń władz lub zbadanego prawnego stanu posiadania.

W braku tego rodzaju prawnych tytułów należy oznaczyć stosunek udziału według przeciętnego wyniku faktycznego wykonywania praw użytkowania z ostatnich lat dziesięciu przed rozpoczęciem czynności urzędowej komisarza miejscowego, przyczem jednak nie będą uwzględnione ani przekroczenia oczywiście niedozwolone ani też uszczuplenie lub całkowite odjęcie użytku, spowodowane przypadkiem lub samowładnie.

W braku podstaw do oznaczenia przeciętnej z tego dziesięcioletniego okresu, albo jeżeli prawo użytkowania nie miało być wykonywane corocznie, należy na podstawie orzeczenia znawców skreślić należną miarę użytku w pierwszym wypadku z uwzględnieniem potrzeb domowych i gospodarczych, w drugim zaś według wszystkich miarodajnych okoliczności oznaczyć wysokość użytku roczną, względnie peryodyczną.

Izba uchwała bez rozprawy §. 68. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 69.

Celem ocenienia wspomnianych w poprzednim paragrafie niedozwolonych przekroczeń lub przypadkowych uszczupleń użytkowania, należy, jeżeli szczególne stosunki prawne nie uzasadniają innej miary ocenienia, wychodzić z tej zasady, że użytkowania przechodzące zwykłą miarę potrzeb domowych i gospodarczych mają być uważane jako niedozwolone przekroczenia, a użytkowania niewykonywane z powodu zarazy, wojny, nieurodzaju lub innych nadzwyczajnych przyczyn, jako przypadkowe uszczuplenia. Potrzeby na dom i gospodarstwo należy wymierzyć:

1. co do paszy i ściółki według ilości bydła potrzebnej do własnego domowego gospodarstwa uczestnika, którą to ilość oznacza się, jeżeli na podstawie orzeczenia znawców więcej przyznać nie wypadnie na jedną krowę miejscowej rasy. Do tej liczby bydła należy doliczyć takiemu uczestnikowi, który posiada odpowiednie grunta do producyi paszy zimowej taką ilość bydła, jaka paszą z tych gruntów uzyskaną może być przezimowaną, a to o tyle, o ile potrzebna dla tej ilości bydła pasza letnia nie mogła być dostarczana z innych gruntów, na których odnośny uczestnik posiada prawo paszenia lub koszenia trawy.

2. co do koszenia trawy również według ilości bydła, która wymienioną w punkcie 1. paszą może być przezimowaną, o ile pasza potrzebna do karmy przez lato musi być dostarczana ze wspólnych gruntów, a to z braku uprawnienia dotyczącego uczestnika do pasania na innych gruntach.

3. co do poboru trzciny i cięcia darni, o ile ona nie jest przeznaczona na nawóz, według ilości używanej zwykle w danej miejscowości i najodpowiedniejszej miary do oznaczenia tej ilości,

4. co do drzewa budowlanego w miarę potrzeby na utrzymanie domu mieszkalnego i budynków gospodarczych uczestnika wedle miejscowego sposobu budowania, a co do drzewa opałowego i torfu, według przeciętnej miejscowej potrzeby dla gospodarstwa jednej rodziny,

5. co do darni nawozowych według powierzchni roli, jaką każdy poszczególny uczestnik stosownie do istniejącego zwyczaju miejscowego tą darnią nawozi.

Do gruntów w ustępach 1., 2. i 5. wyszczególnionych a przydatnych do producyi zimowej paszy, względnie do gruntów nawożonych darnią, należy zaliczyć tylko takie, które już w czasie dziesięcioletniego w §. 68 określonego okresu należały do gospodarstwa dotyczącego uczestnika.

Izba uchwała bez rozprawy §. 69. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 70.

Prawa udziałowe uczestników należy szacować w wypadkach podziału zawsze równocześnie z ich oznaczeniem (§. 68), zaś w wypadkach regulacji tylko wtedy, gdy tego wymaga potrzeba. Również ma być przedsięwzięte oszacowanie samychże gruntów podziałowi ulegających, względnie ich poszczególnych części na podstawie ich wydatności, zaś przy regulacjach należy obliczyć trwałą wydatność wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych sposobów jego użytkowania.

Oszacowanie gruntów podziałowi ulegających odbywa się przy zastosowaniu §§. 71 do 73, oszacowania innych w myśl §. 6 do podziału włączonych nieruchomości lub innego majątku, niemniej oszacowania praw udziałowych poszczególnych uczestników i obliczenia wydatności gruntu przy regulacji dokonywa komisarz miejscowy na podstawie opinii znawców.

Za zezwoleniem komisji krajowej można o tyle odstąpić od osobnego szacowania praw udziałowych lub gruntów podziałowi ulegających, o ile w danym wypadku wystarcza do przedstawienia istotnej wartości porównawczej, podanie znanej okoliczności n. p. rozciągłości prawa udziałowego lub powierzchni gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 70. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 71.

Ustalenie wartości gruntu ulegającego podziałowi może nastąpić albo jednomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim zaś wypadku dokonywa tenże oszacowanie

na powyżej wyrażonej podstawie. W każdym razie ma on w myśl ogólnych przepisów (§. 25 ustęp 4), baczyć na to, aby prawa pośrednio interesowanych w niczem uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonitacji t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych, postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. skalę istniejących w okręgu podziałowym stopni wydatności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru podziałowego, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. taryfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 71. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 72.

Przy bonitacji trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do takiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość; na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunta nie będące dosyćczas w kulturze i przeznaczone do wykarczowania, kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 72 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 73.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu :

1. przemijający, niezwykle wysoki, albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia ;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów ;

3. plantacje, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacje łożyny

i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie ;

5. poszczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów, nastąpi według §. 91.

Izba uchwała bez rozprawy §. 73. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 74.

Komisarz miejscowy ma również zbadać i oznaczyć prawa osób, biorących udział w podziale lub regulacyi w myśl §. 23.

O ile chodzi o podział wspólnych gruntów, a przeto o wykupno, tych praw, ma komisarz miejscowy przeprowadzić oszacowanie tych praw na podstawie opinii znawców, biorąc za podstawę oszacowania dwudziestokrotną kwotę czystej wartości rocznych danin, lub świadczeń.

Przy tem dochodzeniu i oszacowaniu mają być wzięte za podstawę, w braku spe-

cyalnych tytułów prawnych stosunki faktyczne z ostatnich 10 lat, poprzedzających urzędową działalność komisarza miejscowego. Jeżeliby z tego 10-letniego okresu brakowało dostatecznych dowodów, albo jeżeli odnośne świadczenie nie każdego roku miało być dopełnione, ustanowi się rozmiary i wartość tych praw na innych odpowiednich podstawach na zasadzie opinii znawców. Ten sam sposób postępowania zastosować należy także we wszystkich tych wypadkach, w których z prawa pobierania opłaty za uczestnictwo w pożytkach z dobra gminnego w okresie powyżej oznaczonym, albo wcale nie korzystano, albo też pobierano jedynie niestosunkowo małą opłatę.

Prawnie nieusprawiedliwione uszczuplenie, albo całkowite odjęcie tych pożytków i świadczeń nie będzie uwzględnione.

Izba uchwała bez rozprawy §. 74. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 75.

Wierzytelności określonych w §. 27, nie uwzględnia się przy oszacowaniu gruntów wskazanem w §. 70.

Wierzytelności takie należy jednak pod względem ich powstania i istnienia wyjaśnić, a jeżeli się okaże, że taka ubezpieczona wierzytelność nie opiewa na pewną liczbęnie oznaczoną kwotę, należy zarządzić, co trzeba w celu doprowadzenia do porozumienia wskazanego w §. 27. Niemniej też ze względu na to, w jaki sposób taka wierzytelność powstała i w jaki sposób kwota z niej uzyskana była użyta, zbadać należy, na czyją korzyść względnie na czyją niekorzyść należy zapisać przewidziane w §. 27 przyszłe zabezpieczenie całej wierzytelności na części gruntów wspólnych, względnie przewidziany tamże obowiązek zapłaty ze strony wszystkich uczestników, lub łączną odpowiedzialność wszystkich wynagrodzeń i w jakim przeto pozostają do siebie sto-

sunku wszystkie po myśli §§. 70 i 74 wysłuchane prawa bezpośrednio interesowanych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 75. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 76.

Prawa udziałowe poszczególnych uczestników i osób w myśl §. 23. interesowanych wraz z oszacowaniem ich wartości, następnie wzajemny stosunek tych praw i ich wartości ze względu na przepis §. 78, na koniec oznaczenie wartości gruntów podziałowi ulegających jako też daty co do trwałej wydajności wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych uregulowaniu ulegających sposobów jego użytkowania, ma komisarz miejscowy na podstawie przeprowadzonych dochodzeń i ustalonych okoliczności zestawieć w rejestrze (rejestr praw udziałowych). Rejestr ten powinien być wyłożony do przejrzania przez każdego przez dni 14. w odpowiednim miejscu tego obszaru, w którym się odbywa podział lub regulacja. Miejsce i czas wyłożenia rejestru mają być najmniej na trzy dni przed wyłożeniem ogłoszone w gminach wspomnianego obszaru.

Jednocześnie należy doręczyć każdemu bezpośrednio interesowanemu odnoszący się do niego wyciąg z rejestru praw udziałowych z odwołaniem się na postanowienia §. 78.

Przy takich podziałach i regulacjach, przy których jest mała liczba osób bezpośrednio interesowanych i które interesów publicznych w niczem nie dotyczą, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wyżej wspomnianego wyłożenia rejestru i odnośnego obwieszczenia, a to jeżeli przepisane w §. 66. wyłożenie listy rzeczywiście już się odbyło, a nie zostało tylko odroczone. W tych wypadkach musi być doręczony każdemu bezpośrednio interesowanemu, cały rejestr w odpisie.

Przy tych podziałach i regulacjach, przy których w myśl ustępu 4. §. 66 odpadło postępowanie w przedmiocie listy bezpośrednio interesowanych, może za przyzwoleniem komisji krajowej odpaść także postępowanie, dotyczące rejestru praw udziałowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 76. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 77.

Jeżeli za zezwoleniem komisji krajowej odstąpiono na razie w myśl §. 66. ust. 3. od wyłożenia wspomnianej tamże listy, to obwieszczenie przepisane w §. 76 ma nastąpić także i w innych gminach, mianowicie w tych, w których prawdopodobnie mogliby się odnaleźć jeszcze inni niewiadomi interesowani.

Izba uchwała bez rozprawy §. 77. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 78.

Przeciw ustaleniu uprawnień i wartości zapisanych w rejestrze praw udziałowych, jakoteż przeciw wszystkim innym zamieszczonym tamże datom jakiegokolwiek rodzaju, może każdy interesowany wnieść zażalenie do komisarza miejscowego, które to zażalenia będą przy współudziale stron rozpatrzone i w toku instancyi rozstrzygnięte.

Termin do wniesienia zażaleń kończy się w ośm dni po upływie terminu określonego do przejrzania rejestru. Dla tych jednak interesowanych, którym należało doręczyć albo wyciągi z rejestru, albo też cały rejestr w odpisie, termin ten upływa w czterem nastu dniach od wspomnianego doręczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 78. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 79.

W tem stadyum postępowania musi być także rozstrzygnięte pytanie, czy przy szczegółowych podziałach po wynagrodzeniu prowokantów i tych, którzy się do nich przyłączyli, ci uczestnicy, którzyby sobie życzyli utrzymania wspólności, mogą nadal pozostać w tej wspólności i czy w tym wypadku mają być uregulowane ich prawa użytkowania i zarządu na przyznanem im wspólnie wynagrodzeniu.

Co do utrzymania wspólności rozstrzyga komisarz miejscowy, ostatecznie zaś komisya krajowa, przyczem wtedy tylko nie uwzględnia się żądania o zatrzymanie wspólności, jeżeli albo interesa kultury krajowej, albo w ogóle ważne publiczne względy przeciwno temu przemawiają. O regulacyi, jeżeli nie była prowokowaną, należy spowodować orzeczenie w myśl §. 55. punkt 1.

Izba uchwała bez rozprawy §. 79. zgo dnia z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

C. Ułożenie i wykonanie planu podziału lub regulacyi.

§. 80.

Po ostatecznem rozstrzygnięciu zażaleń wspomnianych w §. 78. i kwestyi wyszczególnionych w §. 79, zatem po ostatecznem ustaleniu praw, będących przedmiotem postępowania podług tej ustawy i ich rozciągłości, w wypadkach zaś określonych ustępem 4. § 66. i ustępem 4. §. 76. po ukończeniu potrzebnych dochodzeń, winien komisarz miejscowy przystąpić do ułożenia planu wynagrodzenia, względnie planu przyszłej regulacyi. Przystąpi tedy: przy podziałach do oznaczenia gruntów, które w zamian za prawa udziałowe mają być przyznane; — przy regulacyi do określenia, w jaki sposób dalej użytkowanie gruntu da się urządzić najstosowniej w granicach jego trwałej wydajności, dalej do oznaczenia ewentualnych odszkodowań w myśl końcowego ustę-

pu §. 22. jakoteż do rozprawy co do przyszłego zarządu wspólności. Nadto tak w razie podziału jak w razie regulacyi winien komisarz przystąpić równocześnie także do zbadania potrzebnych urządzeń gospodarczych (§. 8) i wyrównań mających się uiszczyć w gotówce, wreszcie do oznaczenia spłat w myśl §. 23.

Sporządzenie potrzebnych obliczeń i planów spowoduje komisarz miejscowy, przyczem będzie miał wzgląd na ewentualne obciążenie części podziałowych takimi prawami, które w myśl pierwszego ustępu §. 26. lub w wykonaniu §. 27. na odnośne części udziałowe się przenosi, albo na nich nadal się pozostawia, nie mniej też na obciążenie tychże części służebnościami w §. 86. wspomnianymi, względnie na zmniejszenie wartości z tego tytułu wynikające

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi w jakich wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 80. zgo dnia z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 81.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów i wszelkich innych urządzeń, odpadających wskutek podziału lub regulacyi większą jest niż przestrzeń, która dla urządzeń wyszczególnionych, w §. 8. jest potrzebną, winno się w braku innego układu rozdzielić nadwyżkę między uczestników w stosunku do wartości tego, z czem uczestniczą w podziale lub regulacyi, albo też uwzględnić tę okoliczność przy ustanowieniu ich wynagrodzenia. Ewentualny brak pokryją w tym samym stosunku uczestnicy, wynagrodzenia zaś odpowiednio umniejszyć należy.

Gdyby zaś konieczna potrzeba tego rodzaju wspólnych urządzeń wyłoniła się dopiero później w takim stadium postępowania w którym to przepisanie zbywającej lub brakującej powierzchni gruntu mogłoby nastąpić tylko przez wymagające dłuższego czasu lub kosztowne zmiany w dokonanych już przedwstępnych pracach, natenczas muszą dotyczący uczestnicy odstąpić wspomniany grunt za zupełnym wynagrodzeniem pieniężnym, które w braku porozumienia oznaczy władza.

Izba uchwała bez rozprawy §. 81. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 82.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarczy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 81. z tym ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 82. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 83.

Uczestnicy, których posiadłość gruntuwa przez zaprowadzenie urządzeń gospodarczych spowodowanych podziałem lub regulacją nie odniesie żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną, nie stojącą w żadnym stosunku do podanego w pierwszym ustępie §. 81. wymiaru, winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu potrzebnego do tych urządzeń gruntu albo całkiem albo w części istotnym stosunkom odpowiadającej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 83. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 84.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania mają uczestnicy ponosić koszt zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami, należącymi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 81. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenie gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu, i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 81—83. uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 84. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 85.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń. O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiązania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 24. marca 1875 Nr. 38. Dz. ust. kraj. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 85. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

§. 86.

Jeżeli odpowiednie użytkowanie gruntu przyznanego jako wynagrodzenie nie jest możebnem bez ustanowienia służebności na innej do podziału wciągniętej parceli gruntowej, winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu. Gdyby jednak dokonane już oszacowanie nie dało się cofnąć bez długotrwałych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych,

sowych pracach, ma być odpowiednio odszkodowanie w braku porozumienia oznaczone z urzędu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 86. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 87.

Przy oznaczeniu poszczególnych wynagrodzeń w ziemi, winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników, o ile to możliwym jest bez naruszenia przepisów ustawy lub bez uszczerbku dla takich interesów publicznych, którym przez podział zadość uczynić można.

Jeżeli przy podziale bezpośrednio jest interesowaną gmina, część gminy, lub zakład gminny przedewszystkiem uwzględnić należy, aby takie nieruchomości, które w myśl §. 6. do podziału się włączają, a których gmina, część gminy lub zakład gminny dla celów publicznych potrzebuje, nie były im odjęte tudzież, aby były przyznane im możliwie potrzebne jeszcze dla tychże celów powierzchni gruntu w stosownem położeniu. Tę ostatnią okoliczność należy uwzględnić przy rozstrzygnięciu pytania, czy wymieniona w § 23. wierzytelność ma być wykupioną w pieniądzech lub ziemi, jakoteż przy oznaczeniu wynagrodzenia w ziemi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 87. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta :

§. 88.

Za to, co w myśl §. 73. l. 1 i 2 pozostało nieuwzględnione przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzech, jeżeli między tym, któremu odnośna część ze wspólnych gruntów, albo grunt prywatny do podziału włączony ma być przydzielony (następca w posiadaniu) a zastępcą wspólności mającej być zniesioną, względnie ustępują-

cym posiadaczem, nie został zawarty układ odmienny.

Na żądanie zastępcy wspólności względnie ustępującego posiadacza musi następca w posiadaniu przyjąć oznaczone w §. 73. l. 3. plantacje za zapłatą oszacowanej wartości. To samo stosuje się także do wspomnianych w § 73. l. 4. nierębnych drzewostanów, podczas kiedy drzewostany przydatne do ścięcia mogą być według wyboru zastępcy ustępującej wspólności, względnie ustępującego posiadacza gruntu, albo w odpowiednim terminie wycięte, albo pozostawione następcy za uiszczeniem oszacowanej wartości. W wypadku zastrzeżonego wyrębu należy się temu, który grunt zamieniony otrzymuje, stosowne odszkodowanie za ubywającą mu tymczasowo z odnośnego gruntu część zwykłego przychodu.

Wymienione w §. 73. l. 5. urządzenia, mogą być według wyboru tego, któremu grunt przyznany został, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem ich wartości szacunkowej, albo też usunięte w stosownym czasie przez rozwiązującą się wspólność, względnie przez ustępującego posiadacza.

Do złożenia oświadczenia w imieniu wspólności, mającej w myśl poprzednio przytoczonych postanowień prawo wyboru, mają uczestnicy wybrać sobie wspólnego zastępcę. Wybór odbywa się na zgromadzeniu zwołanem przez komisarza miejscowego, na które w myśl przepisu §. 32. wszyscy uczestnicy mają być wezwani, większością głosów obecnych uczestników bez względu na rozmiar ich praw udziałowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 88. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta :

§. 89.

Przy regulacji takich gruntów leśnych, których kultura leśna ma być utrzymaną winien być dla odnośnego lasu sporządzony

plan gospodarczy względnie istniejący plan gospodarczy rozpatrzony. Plan ten ma polegać na zasadzie trwałości, a gdyby ta ostatnia z powodu nadmiernego użytkowania lub jakiegokolwiek innego powodu była naruszoną w plan gospodarczy tak ułożyć, aby ta trwałość została przywróconą. W szczególności należy ograniczyć poboczne użytki do takiej miary, któraby zapewniła utrzymanie rodzaju drzewa i sposobu zagospodarowania odpowiadającego jakości gleby.

Jeżeli jednak ogólny obszar lasu jest tak mały, albo też stosunki zarządu tak są proste, że uregulowanie gospodarstwa według pewnego planu nie jest koniecznym potrzebem, winno się ustanowić zamiast formalnego planu, sumaryczny program techniczny gospodarstwa lasowego na następnych 10 lat.

Równocześnie winno się polecić posiadaczom lasu, aby wspomniane techniczne programy na następne dziesięciolecie przedkładali władzy politycznej w należywym czasie do zatwierdzenia i nałożyć na nich obowiązek, żeby w razie spowodowanego nadzwyczajną potrzebą odstąpienia od planu lub programu albo w razie, jeżeli wskutek istotnie zmienionych stosunków zachodzi potrzeba dodatkowych zmian w planie gospodarczym lub programie sumarycznym, postarali się o przyzwolenie na takie zmiany ze strony tejże władzy politycznej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 89. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 90.

Przy regulacjach wskazanych w poprzednim paragrafie winno się ustanowić porządek lasowy, który ma zawierać:

1. Postanowienia o wykonaniu użytkowania na rachunek wspólny i o rozdziale osiągniętego pożytku lub też przepis, według którego ma się odbywać wykonywanie poszczególnych praw użytkowania a to stosownie do tego, jaki sposób regulacji przy-

jęto (§. 22). Przytem w szczególności wydane być winny wyczerpujące przepisy, co do zaszanowania zagajników lasowych, a zresztą mają być zastosowane w odpowiedni sposób te postanowienia prawa leśnego, które odnoszą się do lasów obciążonych służebnictwami.

2. postanowienia odnoszące się do wywozu z lasu produktów leśnych lub do innego z nimi postępowania, a to w celu odwrócenia niebezpieczeństwa od owadów.

Postanowienia te winny uwzględnić ile możliwości istniejące stosunki posiadania i istniejące w zwykłych stosunkach miejscowych większe lub mniejsze niebezpieczeństwo od owadów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 90. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 91.

Przy ustanowieniu statutu zarządu (§. 57) winno się w miarę zachodzących w każdym poszczególnym wypadku stosunków mieć głównie na względzie, czy należyty tok zarządu wspólnego gruntu wpływa w większym lub mniejszym stopniu na publiczne interesy.

Stosownie do tego i z możliwym uwzględnieniem życzeń i wniosków uczestników winien być przyszły zarząd wspólnego gruntu uregulowanym, przyczem można postanowić, że zwyczajny zarząd powierzy się zarządcy wybranemu przez uczestników, a w razie, gdyby tego rodzaju wybór nie przyszedł do skutku, zarządcy przez Wydział powiatowy zamianowanemu, że jednak przy ważnych zmianach proponowanych w celu utrzymania lub lepszego użytkowania takiego gruntu, przegłosowani uczestnicy muszą się poddać do decyzji sędziego rozjemczego, albo też władzy administracyjnej.

Jeżeli chodzi o wspólne lasy, dla których w wykonaniu postanowień §. 89. i 90. musi być ustanowiony plan gospodarczy,

albo program techniczny i porządek lasowy, należy zarządcy, który w tym wypadku ma być zatwierdzony przez polityczną władzę powiatową, nałożyć obowiązek nadzoru nad wykonaniem planu gospodarczego, lub programu, albo porządku lasowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 91. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

§. 92.

Plan podziału lub regulacji wymaga zatwierdzenia władzy. Przeciw zatwierdzonemu planowi podziału lub regulacji nie może być wniesione żądanie przywrócenia do poprzedniego stanu (§. 8. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 92. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§ 93.

Rozprawa celem potwierdzenia przez władzę planu podziału względnie planu wynagrodzenia praw osób bezpośrednio interesowanych, które w poprzednim okresie postępowania ostatecznie ustanowiono, odbywa się w ten sposób, że plan przez komisarza w myśl postanowień §§. 83—92. ułożony, będzie przez dni 14 wyłożony do przejrzenia przez wszystkich interesowanych w gminach, w których się podział odbywa, będzie na gruncie, o którego podział chodzi wytyczony i na żądanie uczestników przez komisarza objaśniony. Przy podziałach mniejszych rozmiarów, albo całkiem prostych, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wytyczenia planu na gruncie i objaśnienia tegoż.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż zamierzone wytyczenie planu, podać należy do wiadomości najmniej na 8 dni przedtem edyktem, który ogłosić należy w gazecie urzędowej krajowej a jednocześnie w gminach powyżej wyrażonych z wezwaniem, aby tak bezpośrednio jak i pośrednio interesowani, wnieśli do komisarza miejscowego

pisemnie albo ustnie do protokołu zarzuty przeciw temu planowi, a to w przeciągu 30-tu dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie.

Przy podziałach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76. ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych oraz co do rejestru praw udziałowych, ma być każdy bezpośredni uczestnik z osobna zawiadomiony o rozprawie nad planem podziału z wezwaniem wspomnianem w poprzednim ustępie.

Wniesione zarzuty rozstrzyga następnie komisya krajowa, a w drodze odwołania komisya ministeryalna.

Termin do wniesienia zarzutów wynosi 14 dni i rozpoczyna się z tym dniem, który bezpośrednio następuje po dniu, w którym orzeczenie komisji krajowej doręczone zostało.

Izba uchwała bez rozprawy §. 93. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

§. 94.

Komisarz miejscowy, winien sprostować plan zgodnie z orzeczeniami komisji krajowej i ministeryalnej i przedłożyć go komisji krajowej do ostatecznego zatwierdzenia oraz wskazówek co do wykonania planu.

Potwierdzenie planu podziałowego i zarządzenia komisji krajowej co do jego wykonania, winien komisarz miejscowy w tych gminach, których podział dotyczy, obwieścić i doręczyć każdemu z bezpośrednio interesowanych odnośną rezolucyą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 94 zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

§. 95.

Plan regulacyjny sporządzony przez komisarza miejscowego w myśl postanowień §§. 89—91, winien być przez tegoż bezpośrednio interesowanym na osobnej w tym celu

zwołanej rozprawie do wiadomości podany, objaśniony i przez dalszych 14 dni wyłączony im do przejrzenia. Do udziału w tej rozprawie należy zawiązać poszczególnych bezpośrednio interesowanych z tem nadmienieniem, że ewentualne zarzuty przeciw planowi mogą być wniesione do komisarza miejscowego w ciągu 30 dni, licząc od dnia rozprawy, albo pisemnie, albo protokolarnie.

Przy regulacjach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76 ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych, oraz co do rejestru praw udziałowych, należy oprócz przepisanego w poprzednim ustępie poszczególnego zawiadomienia ogłosić publicznym edyktem najmniej 8 dni, naprzód miejsce i czas rozprawy nad planem regulacyjnym, w urzędowej gazecie krajowej jakoteż w gminach, w których regulacja ma być dokonana, a to z wezwaniem powyżej oznaczonym.

Zresztą stosują się także i do planu regulacyjnego postanowienia obu końcowych ustępów §. 93, oraz postanowienia §. 94.

Izba uchwała bez rozprawy §. 95. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 96.

Jeżeli w wykonaniu potwierdzonego planu, wynagrodzenie praw określonych w §. 23. nastąpić ma w gotówce, należą się od kapitału przypadającego wierzycielowi od poszczególnych uczestników w miarę ich zobowiązań w planie ustanowionych, odsetki w wysokości 4 od sta, jeżeli w tym względzie nie nastąpiło inne porozumienie i jeżeli nie zachodzi wypadek kompensaty z wzajemną pretensją, wynikającą z tytułu udziału w majątku włączonym do podziału w myśl §. 6. W razie wypowiedzenia ma być kapitał ten spłacony w 10 równych rocznych ratach, z których pierwsza płatną jest w 6 miesięcy po wypowiedzeniu.

Dług ten winien być z urzędu hipotecznie zabezpieczony na gruntach przyzna-

nych odnośnym uczestnikom i to zaraz po innych ciężarach w myśl niniejszej ustawy zabezpieczyć się mających (§. 104.)

Dłużnikowi wolno spłacić dług także i w krótszym czasie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 96. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 97.

Jeżeli wartość wynagrodzenia przyjęta za podstawę planu podziałowego zmniejszyła się przed oddaniem, wskutek jakiejś chociażby przypadkowej okoliczności, uczestnik otrzymujący to wynagrodzenie, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od innych uczestników uzupełnienia wartości, które dać mu należy w ziemi, jeżeli grunt uległ zmniejszeniu, a we wszystkich innych wypadkach w pieniądzech.

Jeżeli uczestnik został pokrzywdzony w skutek niedotrzymania wydanych przez władzę zarządzeń co do przejścia w nowo powstałe stosunki posiadania lub użytkowania, albo też w inny sposób, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać wynagrodzenia pieniężnego od owych uczestników, z których winy pokrzywdzenie wynikło.

Jeżeli przy dzieleniu lub regulacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę w przeciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od uczestników, którym błąd ten wyszedł na korzyść, wynagrodzenia, które dać mu należy w ziemi, jeżeli błąd dotyczył gruntu, a we wszystkich innych wypadkach, w pieniądzech (§. 9. u. p.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 97. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 98.

Postanowienia §. 97. znajdują odpowiednie zastosowanie także wówczas, jeżeli

liby która z osób odszkodowanych podług §. 23. została pokrzywdzoną, albo poniosła jaką stratę.

Izba uchwała bez rozprawy §. 98. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 99.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej wzięte za podstawę planu podziału, zostały w czasie między potwierdzeniem a wykonaniem planu, tak znacznie zmienione wskutek wypadków elementarnych (zmiany biegu wód, trwałe spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi i t. d.), że uzupełnienie wartości, w §. 97. przewidziane, nie zdoła złemu zaradzić, komisya krajowa może na żądanie bezpośrednio interesowanego (§. 20.) unieważnić całkiem lub częściowo plan podziału i, o ileby według okoliczności podział był jeszcze możebny i pożądanym, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu podziału.

Przeciwno takiemu zarządzeniu wolno każdemu uczestnikowi odwołać się do komisji ministeryalnej w przeciągu dni 14. od dnia doręczenia rzeczonych zarządzenia (§. 10. u. p.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 99. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 100.

Co do nowych stosunków posiadania i nowych stosunków prawnych, wynikających z planu podziału lub regulacji, nie mniej co do założenia użytkowania i utrzymania połączonych z podziałem lub regulacją urządzeń gospodarczych, winien komisarz miejscowy, o ile plan podziałowy i regulacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, sporządzić osobny dokument (dokument podziałowy lub regulacyjny) i sprawę tę przeprowadzić w przepisany toku instancyj.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniiony będzie nowy stan posiadania, reszta zaś punktów nie dotyczących się bezpośrednio stanu posiadania, będzie odłożoną do dalszych dochodzeń i dodatkowego dokumentu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 100. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 101.

Jeżeli przy wykonaniu planu podziałowego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości byłoby pożądanym przedsięwziąć zmiany w granicach gminy lub obszaru dworskiego, winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 101. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 102.

Wyższemu Sądowi krajowemu i skarbowej władzy krajowej winno się doręczyć po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) służącego za podstawę planowi podziałowemu, jako też po jednym odpisie potrzebnych dokumentów dowodowych, a to w celu sprostowania ksiąg hipotecznych i ewidencji katastru gruntowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 102. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 103.

Zamknięcie postępowania podziałowego lub regulacyjnego podać ma komisya krajowa do wiadomości publicznej w sposób przepisany w §. 60. Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość władz wyszczególnionych w §. 9. o tyle, iż te pozostają nadal właściwymi tylko jeszcze do

orzekania o roszczeniach przewidzianych w §. 100.

Izba uchwała bez rozprawy §. 103. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 104.

Prawa, które na gruncie podzielonym na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przeniesione będą na grunt przyznany tytułem wynagrodzenia bez opłaty należności, jeżeli tylko przy przeniesieniu nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku, lub nabycie prawa na podstawie planu podziałowego albo regulacyjnego jest wolne od opłaty należności w ciągu 15-letniego okresu licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej (§. 11. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 104. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 105.

Prawomocne orzeczenia w tem postępowaniu, wydane przez władze do tego upoważnione, jako też ugody zatwierdzone, mają moc prawną orzeczeń względnie ugód sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu politycznej administracji, orzeczeń administracyjnych, a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wykonanie owych orzeczeń względnie ugód należy do władz, które byłyby właściwemi dla tego rodzaju spraw po za postępowaniem podziałowym lub regulacyjnem (§. 12 ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 105. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 106.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, deklaracje, wypisy, orze-

czenia, ugody, legalizacje i widymaty wolne są w postępowaniu podziałowym i regulacyjnem od stempli i należności bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej (§. 13. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 106. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 107.

Blizsze przepisy do powyższych postanowień, dotyczące się urządzenia służby technicznej przygotowania i wykonania planu podziałowego lub regulacyjnego, skali map i planów, urządzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych. postępowania przy obliczeniu potrzeb na dom i gospodarstwo, przy oszacowaniu gruntów i praw udziałowych, co do wyłączenia pojedynczych parcel gruntu w celu sprzedaży dla pokrycia, albo umniejszenia ogólnych kosztów podziału. co do okoliczności mających się uwzględnić przy projektowaniu wspólnych urządzeń gospodarczych, co do formularzy i t. p. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 107. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta podziału i regulacji.

§. 108.

Wynagrodzenie, koszta podróży i wydatki biurowe komisarza miejscowego, jakoteż ewentualnie potrzebnych urzędników państwowych, ponosić będzie skarb państwa (§. 14. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 108. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 109.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 62.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personelu technicznego potrzebnego do prac geometrycznych (§. 63). tudzież koszta zakupna potrzebnych map;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników melioracyjnych i leśnych oraz dozorców melioracyjnych:

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materyały użyte dla ogólnych celów podziału lub regulacyi

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15 licząc od wejścia w życie tej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 109. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 110.

Lokalności potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 61. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w podziałach i regulacjach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokalności potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyonaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru podziałowego lub regulacyjnego. Ci bezpośrednio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru podziałowego lub regulacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby w myśl §. 61. przy nim współdziałające, oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyonaryuszów nie mniej niż 3 a nie więcej jak 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania.

W razie niedopełnienia w należytych czasie i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono a wynikię ztąd koszta pokryć w myśl §. 112.

Izba uchwała bez rozprawy §. 110. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 111.

Dyety i koszta podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze podziałowym lub regulacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w podziale i regulacyi

Izba uchwała bez rozprawy §. 111. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 112.

Z funduszu krajowego asygnowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) koszta wynikię z zastosowania końcowego ustępu §. 110. 2) koszta określone w §. 111. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce;

które mają być uiszczone przez poszczególnych bezpośrednio interesowanych (§§. 4., 88., 97., 98.) oraz kwoty potrzebne na odszkodowania oznaczone w §. 22. Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

Izba uchwała bez rozprawy § 112. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 113.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczkowych w myśl §. 112. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatniej instancji komisja krajowa (§. 45). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygnięta, w myśl ostatniego ustępu §. 114. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok instancji w sprawie głównej, stosuje się także i co do kosztów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 113. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 114.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach, a w szczególności:

1. koszta powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. koszta porady prawnej lub fachowej, poniesione przez poszczególnych uczestników.

3. koszta wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony:

4. koszta rozpraw, które ze względu

na prawidłowy tok udziału, lub regulacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. koszta rozpraw spowodowanych z winy interesowanych, w szczególności przez jawienie się dopiero na późniejszym terminie albo przez podniesienie lekomyślnych pretensyj lub podobnych zarzutów;

6. koszta oznaczenia granic znakami granicznymi, jakoteż koszta i odszkodowania za gospodarze urzędzenia, bądź wspólne, bądź takie które mają na celu podniesienie wartości użytkowania tylko niektórych gruntów (§§. 8. i 82.) — mają ponosić odnośni interesowani, względnie ci, którzy zawinili i to bezpośrednio t. j. bez brania zaliczki z funduszu wymienionego w §. 112.

Czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek oznaczony pod l. 4. lub l. 5. i o ile sprawę przegrywający winien jest koszta spowodowane przez własną winę reszcie interesowanych za użycie doradców prawnych i fachowych zwrócić, należy rozstrzygnąć w toku rozprawy razem z rzeczą główną.

Izba uchwała bez rozprawy §. 114. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 115.

Ci, którzy w myśl niniejszych przepisów, mają ostatecznie sami ponosić koszta zaliczone za nich z funduszu podręcznego, są obowiązani do zwrotu tej zaliczki, w przeciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu zapłaty.

Izba uchwała bez rozprawy §. 115. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 116.

Koszta udziału i regulacji, względnie zwroty należące się funduszowi krajowemu

z powodu danych zaliczek, będą ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczących kosztów podziału lub regulacyi, będą wydane w drodze rozporządzeń.

Izba uchwała bez rozprawy §. 116. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 117.

Przekroczenia postanowień planu regulacyjnego, względnie dokumentu regulacyjnego, będą karane przez władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł. albo aresztem od 6 godzin do dni 5, o ile nie uzasadniają czynu karygodnego według innych ustaw, w szczególności ustawy lasowej.

Ten, który w myśl ostatniego ustępu §. 94. ma czuwać nad wykonaniem planu gospodarczego albo programu i porządku lasowego, winien w razie zaniedbania swego obowiązku być ukarany przez powiatową władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której przekroczenie popełniono.

Izba uchwała bez rozprawy §. 117. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 118.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 118. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 119.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać patent cesarski z dnia 5. lipca 1853 (Dz. ust. p. Nr. 130.), o ile odnosi się do wzmiankowanych tamże w §. 1. l. 4. wspólnych praw posiadania i użytkowania (§. 15. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 119. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§ 120.

Szczegółowe postanowienia, potrzebne w razie zarządzonego w drodze ustawy krajowej podziału wspólnych gruntów celem odpowiedniejszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych obszarów określi rzeczona ustawa krajowa w każdym poszczególnym wypadku w granicach ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94.

Izba uchwała bez rozprawy §. 120. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 121.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

P. Skałkowski stawia poprawkę, aby zamiast „porucza się Ministrom...” powiedzieć: „poruczam Moim Ministrom...”.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca godząc się na tę poprawkę.

Izba uchwała §. 121. w brzmieniu proponowanym przez komisję z poprawką p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacyi odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94. postanowień dotyczących się dzielenia gruntów wspólnych i regulacyi odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Marszałek oznajmia, iż trzecie czytanie tej ustawy zamieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sprawozdawca p. Pilat czyta:

II. Wysoki Sejm raczy uznać za załatwioną tem samem petycję do l. 651 wniesioną przez pięć gmin powiatu Tarnobrzeskiego w sprawie niepodzielności państwisk gminnych.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Sala, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. za czas od 1. grudnia 1896 do 30. listopada 1897, odnoszące się do działu drogowego, Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesję sejmową przedłożył projekt ustawy o policyi drogowej, którą objęte będą również przepisy o obsadzaniu dróg drzewami.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wznowił i usilnie starał się doprowadzić do pomyślnego załatwienia układu z c. k. Rządem w sprawch.

a) co do uznania za państwowe tych dróg w kraju, które mają donośne znaczenie dla Państwa tak pod względem wojskowym jak ekonomicznym.

b) celem uzyskania w drodze ustawodawczej stałej dotacyi ze Skarbu Państwa na budowę i utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

Przemawia p. Jaworski i wnosi dodatkowo następującą IV-tą rezolucję:

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w myśl §. 2. ustawy drogowej z 5. Lipca 1897 sprawę uznania jako krajowych tych dróg, których znaczenie jest ogólne, sięgające po za granice pojedynczych powiatów. pod ścisłą wziętą rozważyć, i na najbliższej sesji Sejmowej przedłożył sprawozdanie wraz z dotyczącymi wnioskami.

Izba popiera wniosek p. Jaworskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Niebyłowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując rezolucję wniesioną przez p. Jaworskiego.

Izba uchwała wniosek komisji głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek otwiera rozprawę nad dodatkowym wnioskiem p. Jaworskiego.

Nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek p. Jaworskiego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Nadwornie o podwyższenie subwencji na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki, Nadwórna-Łanczyn z 50% na 75% i udzielenie pomocy technicznej.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm podwyższa począwszy od roku 1898 przyznana Reprerentacji powiatowej w Nadwornie subwencję na budowę dróg Nazawizów-Winograd Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 50% na 60% rzeczywistych kosztów budowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach gmin Szydłowce i Zielona w powiecie husiatyńskim położonych, celem uzyskania subwencji w kwocie 2000 złr. na budowę drogi: Szydłowce-Sidorów, tudzież subwencji 2000 złr. na budowę drogi Zielona-Sidorów.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitoński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycje gmin Szydłowce i Zielona o subwencję na cele drogowe, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w miarę możliwości, z funduszków na zapomogi z powodu klęsk elementarnych przeznaczonych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż punkta 9, 10

i 11 usuwa z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji przysiółków Bortniki i Kuliki o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku.

Sprawozdawca p. Górski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję mieszkańców przysiółka Bortniki i Kuliki o wyłączenie ze związku gminy Stołpina, a włączenie do związku gminy Bołożynowa tudzież o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku przekazuje się Wydziałowi krajowemu do przeprowadzenia odpowiednich dochodzeń i sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. VI.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. listopada 1896 po koniec października 1897 roku przyjmuje się do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 7. lutego 1897 a zatem ponownie aby w sprawie sporu granicznego przy Morskiem Oku, delegat Wydziału krajowego brał udział, tak w obradach przed wydaniem wyroku Sądu polubownego, jakoteż i na miejscu przy komisji, jeśli by takowa na spornem terytorium zebrać się miała.

III. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 7. lutego 1897, a zatem również poraz drugi aby bezwzględnie w drodze administracyjnej podwyższył w sposób odpowiedni i wydatny, wynagrodzenie za dostarczane podwozy tak dla wojska jakoteż na cele publiczne.

IV. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 27. stycznia 1896. a zatem także po raz wtóry, by z uwagi na uciążliwości i straty wynikające z poboru podatku konsumcyjnego przy obrocie mięsnym dla stron nie trudniących się przemysłem tej kategorii w tych wypadkach w których mięso pochodzi z bydła dorzniętych w skutek nieszczęśliwego wypadku, wziął pod ścisłą rozagę, czyli i pod jakimi warunkami, dałyby się wprowadzić ulgi podatkowe w kierunku wskazanym i by ulgi te drogą ustawodawstwa państwowego przeprowadził.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby przyspieszył otwarcie zakładu poprawczego dla nieletnich przestępców.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca,

Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wniosek komisji bez rozprawy głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następnie odrzuca Izba dodatkowy wniosek p. Merunowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie programu akcyj, zmierzającej do rychlejszego zorganizowania szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Sole ki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Nie-

zabitońskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie programu akcyj, zmierzającej do rychlejszego zorganizowania szkół ludowych, przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycji Jakóba Judkiewicza, przedsiębiorcy budowy i koncesjonariusza kolei Kraków-Koemyrzów w sprawie budowy tej kolei.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z chwilą gdy fundusz na popieranie kolei niższego rzędu okaże się wskutek rentowności już subwencyonowanych kolei znowu częściowo płynnym, lub gdyby tenże fundusz odpowiednio podwyższony został, upoważnia się Wydział krajowy do zakupu za kwotę 100.000 złr. akcyj zakładowych kolei Kraków-Koemyrzów, jeżeli koszt budowy tej kolei przez Wydział krajowy poprzednio zbadane i przyjęte zostaną.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o wniosku pośła Barwińskiego w sprawie założenia warsztatu tkackiego kilimkarskiego w Załóżcach pow. Brodzkiego.

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek pośła Barwińskiego w sprawie założenia warsztatu tkackiego kilim-

karskiego w Załóżcach przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, iżby za pośrednictwem komisji krajowej dla spraw przemysłowych przeprowadzone zostały odpowiednie rokowania z czynnikami miejscowymi i jeżeli rokowania doprowadzą do rezultatów dodatnich, ewentualnie przystąpił do utworzenia wzorowego warsztatu.

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji zwierzchności gminnej miasta Skawiny w sprawie utworzenia szkoły szwewskiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję zwierzchności gminnej m. Skawiny w kwestyi utworzenia szkoły szwewskiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji gmin Trześni, Nadbrzezia, Ostrowka, Sielca, Furmanów i Sokolnik powiatu tarnobrzesckiego w sprawie utworzenia szkoły koszykarskiej w gminie Nadbrzezie.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycje gmin: Trześni, Nadbrzezia, Ostrowek, Sielca, Furmanów i Sokolnik powiatu tarnobrzesckiego odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych z żąda-

niem przeprowadzenia badań i rokowań z czynnikami miejscowymi, w kwestyi utworzenia szkoły, ewentualnie zaprowadzenia wędrowniej nauki dla przemysłu koszykarskiego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji,

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Ropczycach o udzielenie subwencji w wysokości 2000 zł. na założenie szkół przemysłowych w powiecie.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Wydziału pow. w Ropczycach o udzielenie subwencji w wysokości 2000 zł. na utworzenie szkół przemysłowych w powiecie, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania, przeprowadzenia odpowiednich rokowań z Wydziałem powiatowym w Ropczycach, ewentualnie przystąpienia do założenia szkół z kredytu rubryki XVI. i z wyniku zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji zgromadzenia ludowego w Dziekanowicach powiatu Wielickiego w sprawie utworzenia fabryki koszykarskiej w Dobczycach ewentualnie w Dziekanowicach.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję zgromadzenia ludowego zbranego w Dziekanowicach powiatu Wielickiego odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania, przeprowadzenia odpowiednich rokowań z czynnikami

miejscowymi i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Reprezentacji powiatowej w Krakowie, żądającej zastosowania §. 43. ustawy drogowej do gmin podmiejskich

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 97 Reprezentacji powiatu krakowskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania, ewentualnie wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach gmin Motycze, Zaleszany, Skowierzyn, Zbydniów, Motycze duchowne, Majdan i Gorzyce powiatu tarnobrzeskiego w sprawie budowy mostu na rzece Łęgu.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje: L. 1432 gminy Zaleszany, L. 1426 gminy Motycze, L. 1428 gminy Skowierzyn, L. 1429 gminy Zbydniów, L. 1430 Motycze duchowne, L. 1431 Majdan, L. 1427 Gorzyce odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji domu dla Ziemian i Banku rolniczego we Lwowie, o przenie-

sienie stacyi doświadczalno-kontrolnych, a w szczególności botanicznej z Dublan do Lwowa.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję domu dla Ziemian i Banku rolniczego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Stanisława Szalaya pierwszego pomocnika nauczycielskiego przy niższej szkole rolniczej w Dublanach o przyznanie jednego pięciolecia.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycja pana Stanisława Szalaya Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Reprezentacji miasta Brzeżan względem przeniesienia wyższego c. k. gimnazjum do innego dogodnego budynku lub wybudowania innego gmachu szkolnego odpowiadającego higienicznym warunkom.

Sprawozdawca p. Zoll odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Reprezentacji miasta Brzeżan o przeniesienie c. k. wyższego gimnazjum do innego dogodnego o budynku lub o wybudowanie nowego gmachu szkolnego, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania przytoczonych w niej okoliczności i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy m. Łańcuta, tudzież wielu gmin powiatu łańcuckiego, o założenie gimnazjum w Łańcucie dalej petycji rady gminnej miasta Dębicy o założenie gimnazjum w Dębicy, następnie petycji Rady powiatowej w Tarnobrzegu o założenie tamże szkoły średniej, wreszcie petycji Magistratu miasta Żółkwi i gminy m. Śniatyna o założenie w tych miastach gimnazjum lub szkoły realnej.

Sprawozdawca p. Zoll odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy m. Łańcuta, tudzież petycje wielu gmin powiatu łańcuckiego o założenie gimnazjum w Łańcucie, dalej petycję rady gminnej m. Dębicy o założenie gimnazjum w Dębicy, następnie petycję Rady powiatowej w Tarnobrzegu o założenie tamże szkoły średniej dla okolicy północno-zachodniej, pomiędzy Wisłą i Sanem, wreszcie petycje Magistratu m. Żółkwi i gminy m. Śniatyna o założenie w tych miastach gimnazjum lub szkoły realnej odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Aleksandra Szabla emer. nauczyciela w sprawie dodatków pięcioletnich i policzenia lat służby.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wspólnie z c. k. Radą szkolną krajową

petycję Aleksandra Szabla emerytowanego nauczyciela w Tarnopolu zbadał i na przyszłej sesji sejmowej swe wnioski przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Józefa Bielańskiego, nauczyciela szkoły etatowej w Brzeżanach o przywrócenie odjętego dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Józefa Bielańskiego nauczyciela szkoły etatowej w Brzeżanach przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Feliksa Górskiego, byłego nauczyciela szkół ludowych, o zapłatę pensji, za 10 ubiegłych lat.

Sprawozdawca p. Barwiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Feliksa Górskiego, byłego nauczyciela w Kaszowie, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Michała Koreckiego, nauczyciela w Roźniatowie i Jana Tytora, emerytowanego nauczyciela w Kopyczyńcach, o powetowanie strat poniesionych skutkiem przenosin i zamianę emerytury na jednorazową odprawę.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje

sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycjami L. 1033 Michała Krockiego, nauczyciela w Roźniatowie, oraz L. 1035, Jana Tytora, nauczyciela emerytowanego w Kopyczyńcach, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Marcina Czapra, nauczyciela w Piasecznej, o przyznanie dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Marcina Czapra, nauczyciela w Piasecznej, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej, do zbadania przytoczonych przez petenta okoliczności i ewentualnego udzielenia zapomogi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Marceli Łysakowskiej, młodszej nauczycielki szkoły ludowej w Roźniatowie, o przyznanie jednego pięciolecia.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją Marceli Łysakowskiej, przechodzi Sejm do porządku dziennego

Izba uchwała bez rozprawy, powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, w sprawie petycji, o przyznania dodatków pięcio-

letnich i podwyższenie płacy Błażewi Wojnarowskiemu, nauczycielowi w Rudkach, Wojciechowi Matysiak nauczycielowi w Zatorze. Helenie Rakowieckiej nauczycielce w Czortkowie, Władysławowi Jezierskiemu nauczycielowi w Dorze.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją L. 939 Błażeja Wojnarowskiego, emeryt. nauczyciela w Rudkach, L. 983 Wojciecha Małysiaka starszego nauczyciela w Zatorze, L. 1042 Heleny Rakowieckiej nauczycielki w Czortkowie, L. 1147 Władysława Jezierskiego nauczyciela w Dorze. Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej z petycji gmin Trześni, Furmanowa, Sokolnik, Nadbrzezia, Ostrówka i Sielca powiatu tarnobrzeskiego o zniżenie ceny soli kuchennej na 9 ct za topkę.

Sprawozdawca p. Merunowicz odczytuje sprawozdanie zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Trześni, Furmanów, Sokolnik, Nadbrzezia, Ostrówka i Sielca powiatu tarnobrzeskiego z zażaleniem na trudności przy zakupie soli w Tarnobrzegu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania rzeczy i do stosownego zarządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji o petycji magistratu miasta Jaworowa w sprawie budowy kolei żelaznej z Janowa do Jaworowa.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyja reprezentacji miasta Jaworowa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i zaopiniowania na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek omisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Mikołaja i Szczepana Hapka o pożyczkę w kwocie 1.000 złr. na rozszerzenie pracowni narzędzi rolniczych w Gródku.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 958 Mikołaja i Szczepana Hapka odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Stanisławy Czapek o zapomogę stałą, celem dalszego kształcenia się w wiecheńskiej szkole haftów i robót ręcznych.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 1077. Stanisławy Czapek odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji,

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Chuny Złatkes o udzielenie pożyczki na rozszerzenie garbarni w Gołogórach.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Chuny Złatkes odstępuje się Wydziałowi krajowemu, a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, z petycji Piotra Krokiewicza w Wieliczce, o poparcie eksploatacji czystego węgla wapna w Białym Kamieniu, do wyrobu wody sodowej.

Sprawozdawca p. Goldman, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją Piotra Krokiewicza w Wieliczce, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, z petycji Władysława Karwackiego, o bezprocentową pożyczkę w kwocie 6000 zł. na założenie pracowni gazowych i benzynowych motorów, dla wyrobu siły elektrycznej.

Sprawozdawca p. Goldman, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Władysława Karwackiego, L. 574, przechodzi się do podrządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji gminy Niebocko, powiatu brzozowskiego, o niżenie prestacji szkolnej, na płacę nauczycieli i utrzymania szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Niebocko, powiatu brzozowskiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia i po porozumieniu się z Radą szkolną krajową, postawienia odpowiednich wniosków.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji z petycji gminy Białoboki powiatu Łańcuckiego o niżenie prestacji szkolnej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową, petycję gminy Białoboki zbadał i zdał sprawę na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Biłka królewska o rozłożenie prestacji szkolnej na kontrybuentów zamiast ściąganie jej zbiorowo od gminy.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Biłki królewskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zba-

dania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Sanoczek powiatu Sanockiego, o niżenie prestacji na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycję gminy Sanoczek w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał, wedle możliwości uwzględnił i odpowiednie wnioski Sejmowi przedłożył.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Milan i wnosi, aby zamiast wniosku komisji uchwalono następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić .

Gminie Sanoczek powiatu Sanockiego odpisuje się zaległą kwotę nie uiszczoną ponad 100 zł. a wynoszącą 346 zł. na dalsze zaś lata zobowiązuje się gmina Sanoczek na płacę nauczyciela płacić zamiast 143 tylko 100 zł.

Izba popiera wniosek p. Milana.

Przemawia p. Zoll.

Przemawia p. Milan.

Przemawia p. Czartoryski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji, tem samem odpada wniosek p. Milana.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

P. Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu hr. Włodzimierz Łoś, odpowiada na

uchwalony przez Sejm wagił wniosek p. Czaykowskiego, w sprawie przedłużenia terminu do składania fasyj podatku osobisto-dochodowego.

Marszałek oznajmia, iż na sobotniem posiedzeniu (12. lutego 1898 roku), zamieści na porządku dziennym wybór zastępcy Członka Wydziału krajowego z kurji mniejszych posiadłości, oraz wybór członków ko-

misyi dla podatku osobisto-dochodowego i zarobkowego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. lutego 1898 r., godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.

Protokół

22. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9 lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji, wniesionych po dzień 9. lutego 1898. r., które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu jako komisji Ls. 1637.

Komisji drogowej Ls. 1638, 1649, 1651.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1639, 1640, 1641, 3653, 1654, 1655, 1661, 1662.

Komisji solnej Ls. 1642.

Komisji sanitarnej Ls. 1643.

Komisji szkolnej Ls. 1644, 1646, 1647, 1652, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660.

Komisji petycyjnej Ls. 1645.

Komisji prawniczej Ls. 1648.

P. Klemensiewicz wnosi, aby petycję Ls.: 1301, przydzieloną komisji petycyjnej, przekazano komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopów pp. d'Abancourt'owi na 8, Korytowskiemu na 5 dni.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Czolhany pow. Dolińskiego na pobór w r. 1898 wyższych dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego,

zakończony następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Czołhany w powiecie Doliniańskim zezwala się pobierać w roku 1898. sto czterdzieści siedm procentowe (147%) dodatki gminne do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych i szkolnych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, a następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Janowi Krówce, właścicielowi gruntu w Rzędzianowicach, koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok między Rzędzianowicami a Złotnikami.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Janowi Krówce właścicielowi gruntu w Rzędzianowicach koncesji na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok między Rzędzianowicami a Złotnikami.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się Janowi Krówce właścicielowi gruntu w Rzędzianowicach, w powiecie mieleckim prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłok między Rzędzianowicami a Złotnikami pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem z zastrzeżeniem, że analo-

gicznie do postanowień zawartych w § 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca. 1897. r. Dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo Jana Krówki.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru;

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) centy,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) centy;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) cent.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu wyż wspomnianego przewozu do użytku publicznego.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, poczem w oddziel-

nem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu uchwały bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Mielcu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Radomyśl-Prześław.

Sprawozdawca p. Chamiec, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Mielcu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Radomyśl-Prześław.

A. t. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Radomyśl-Prześław, Wydziałowi powiatowemu w Mielcu jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19. 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897, Dz. ust. kraj. Nr. 43, przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszty połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ustęp 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa (2) ct;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych jeden (1) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego pół ($\frac{1}{2}$) ct.

Koni, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy, o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego, przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania projektu uchwały bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, z przedłożenia Wydziału krajowego, o czynnościach w zakresie przemysłu krajowego

(komisya krajowa dla spraw przemysłowych, zasiłki, stypendya, fundusz przemysłowy, sprawy handlu krajowego).

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych z czynności, w zakresie przemysłu krajowego, odnośnie do organizacji wewnętrznej krajowej komisji dla spraw przemysłowych zasiłków i stypendyów na cele przemysłowe, stypendyów handlowych, oraz funduszu przemysłowego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, aby jak najrychlej przystąpił do założenia i otwarcia we Lwowie wyższej szkoły handlowej.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia uchwalonego na rok 1897 kredytu, na wyższą szkołę handlową we Lwowie, w kwocie 3.000 złr., w roku 1898 na wypadek, jeżeli wyższa szkoła handlowa we Lwowie, wejdzie w życie w tymże r. 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego (krajowe szkoły zawodowe i warsztaty instrukcyjne).

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 30. li-

stopada 1897 L. 75.421 i dołączone do niego sprawozdanie z czynności komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie szkół i warsztatów zawodowych.

II. Kredyt w kwocie 7.000 zł., wstawiony do budżetu krajowego na r. 1897 jako pierwsza rata dotacji krajowej na urządzenie tkactwa mechanicznego w krajowej szkole tkackiej w Krośnie, uchwalonej na posiedzeniu sejmowym z d. 6. lutego 1897, Sejm przedłuża na rok 1898, upoważnia Wydział krajowy do użycia tej kwoty na cel wymieniony do końca roku budżetowego 1898, oraz poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby drugą ratę powyższej dotacji w kwocie 8.000 zł. wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1899.

III. Sejm przeznaczą do rozporządzenia Wydziału krajowego:

a) kwotę 3.000 zł tytułem bezprocentowej pożyczki dla powiatu śniatyńskiego na zakupno realności celem umieszczenia w niej krajowej szkoły koszykarskiej w Dżurowie;

b) kwotę 4 000 zł. tytułem bezzwrotnego zasiłku dla Towarzystwa tkackiego w Glinianach na wystawienie budynku dla tamtejszego krajowego naukowego warsztatu tkackiego według wskazówek i wymagań Wydziału krajowego:

c) kwotę 3.000 zł. tytułem jednorazowego zasiłku na zbudowanie drogi dojazdowej od powiatowego gościńca do krajowej szkoły sukienniczej w Rakszawie;

d) kredyt do wysokości 500 zł. celem dopomożenia gminie Kalwarii Zebrzydowskiej do pokrycia kosztów zakupna gruntu niezbędnego dla rozszerzenia realności tamtejszej krajowej szkoły stolarskiej.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w celu utworzenia posady referenta technicznego przy komisji krajowej dla spraw przemysłowych, wstawił odpowiednią kwotę do budżetu krajowego na rok 1899

V. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby dostawę obuwia, odzieży i rozmaitych przyborów dla armii w znacznie większej niż dotąd mierze powierzał drobnym przemysłowcom i w celu ułatwienia dostaw ustanowił w kraju komisye odbiorcze;

2. ażeby udzielał wyższych zasiłków ze skarbu państwa na utrzymanie krajowych szkół zawodowych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucyę do punktu V-go jako ustęp 3-ci:

„3. ażeby nie czynił trudności w zakładaniu przedsiębiorstw przemysłowych w formie spółek akcyjnych, zwłaszcza o akcyach, opiewających na drobniejsze kwoty (n. p. 50 koronowe) by w ten sposób umożliwić zakładanie takich spółek liczniejszemu warstwowi mniej zamożnej ludności, zajmującej się przemysłem“.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku to jest I. II. III. IV. i V. oddzielnie.

Izba popiera wniosek p. Merunowicza.

Marszałek otwiera nad wnioskiem p. Merunowicza rozprawę.

W rozprawie nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała wniosek p. Merunowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Kramarczyka w sprawie uchylecia utrudnień czynionych na komorach cłowych włościanom przejeżdżającym granicę.

Sprawozdawca p. Białokórski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława

Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd do czuwania, aby na komorach cłowych, stosownie do postanowień §. 118 ustawy cłowo-monopolowej, wszyscy podróżni bez różnicy stanu, jeśli jadą próżnymi wozami, o każdej porze dnia i nocy, bez żadnej zwłoki przepuszczani byli.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu do zbadania, czy zażalenia ludności rolniczej pogranicznej przeciw należytościom statystycznym na komorze cłowej w Oświęcimiu pobieranym, są uzasadnione, ewentualnie jakie ulgi lub ułatwienia w tych opłatach dla niej uzyskane być mogą, i przedłożenia sprawozdania na następnej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

7. Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 102. ustawy miejskiej z 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. ust. kr.

Sprawozdawca p. Jabłoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, prostuje następującą omyłkę druku, mianowicie opuszczone w projekcie ustawy Art. II.: wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Po tem sprostowaniu odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia §. 102 ustawy miejskiej z dnia 13. marca 1889 (Dz. ust. kr. Nr. 24).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 102. ustawy z dnia 13. marca 1889 znosi się w dotychczasowym brzmieniu, a natomiast obowiązować będzie następujące postanowienie:

Zatwierdzanie uchwał.

§. 102.

Do spraw, w których uchwały Rady miejskiej muszą być przedkładane radzie powiatowej do zatwierdzenia, należą prócz spraw wymienionych w §§. 2, 86 i 87 także następujące:

a) pozbywanie, zamiana, przeistaczanie, zastawianie lub stałe obciążanie rzeczy, należącej do zakładowego majątku albo dobra gminy, albo jej zakładów;

b) nabytki i przedsiębiorstwa, nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego ztąd wydatku, potrzeba zaciągnąć pożyczkę lub obciążyć gminę prestacyami;

c) wdzierżawianie na dłuższy czas niż lat sześć, lub w inny sposób niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;

d) opuszczanie czynszu, najmu lub dzierżawy, w części lub w całości.

Zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego z zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych, podlega po przedstawieniu Rady powiatowej, zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Dworski i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 102. Ustawy gminnej z dnia 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr. przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby zbadawszy ponownie sprawę w najbliższym czasie przedłożył Wys. Sejmowi sprawozdanie obejmujące dokładne statystyczne daty uzasadniające wniosek.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Fruchtman i wnosi aby nad projektem ustawy przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Dworski.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Jaworski.

Zapisany członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński, zrzeka się głosu.

Przemawia p. Ochrymowicz i wnosi imienne głosowanie.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Dworski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Jaworski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Ochrymowicz.

Marszałek przerywa mowę, wzywając go, aby się trzymał ściśle granic faktycznego sprostowania.

Przemawia dalej p. Ochrymowicz.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek zapytuje p. Ochrymowicza, nad którym wnioskiem żąda imiennego głosowania, czy nad wnioskiem odraczającym p. Dworskiego, czy nad przejściem do porządku dziennego p. Fruchtmana.

P. Ochrymowicz oświadcza, iż nadoboma.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania nad wnioskiem p. Dworskiego.

P. Dworski odstępuje od swego wniosku a przyłącza się do wniosku p. Fruchtmana.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania nad wnioskiem p. Fruchtmana.

Marszałek oświadcza, iż ci posłowie, którzy głosować zamierzają za wnioskiem p. Fruchtmana przejścia do porządku dziennego, mają powiedzieć „tak“, ci którzy przeciwni są temu wnioskowi powiedzą „nie“.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje imienny spis posłów.

Przez „tak“ głosują pp:

Bernadzikowski, Bojko, Czaykowski, Władysław, Data, Dworski, Fruchtman, Goldman, Jahl, Jakliński, Kramarczyk, Klemensiewicz, Krempa, Loewenstein, Małachowski, Michalski, Milan, Nowakowski, Ochrymowicz, Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Rapaport, Rayski, Rehman, Rotter, Rozwadowski, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Styła, Szczepanowski, Szwed, Vayhinger, Warzecha, Weigel, Winniczuk, Wiśniewski, Wójcik, Żardecki.

Przez „nie“ głosują pp.

Abrahamowicz, Barwiński, Białoskórski, Bielański, Borkowski, Brunicki, Chamiec, Cielecki, Cięński, Czaykowski Wiktor, Czechowicz, Dunajewski, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Wojciech, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Horodyski, Hoszard, Jabłoński, Jaworski, Jędrzejowicz Adam, Jędrzejowicz Edward, Jędrzejowicz Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Karatnicki, Kostheim, Koziębrodzki, Kozłowski, Kraiński, Krzysztofowicz, Męciński, Niebyłowicz, Niezabitowski Stanisław, Niezabitowski, Witold, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Pilat, Piniński, Potocki Andrzej, Potocki Roman, Rudrof, Schnell, Skałkowski, Skrzyński Adam, Skrzyński Zdzisław, So-

zański, Stadnicki, Starzyński, Stecki, Szeptycki, Teodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Trzeciecki, Tyszkowski, Urbanski, Vivien, Wachnianin, Wereszczyński, Wiktor, Wodzicki, Zajączkowski, Zamoyski, Zoll.

Marszałek oznajmia, iż za wnioskiem p. Fruchtmana głosowało 39, przeciw 66 posłów, zatem wniosek przejścia do porządku dziennego upadł.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

§. 102. ustawy z dnia 13. marca 1889, znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast obowiązować będzie następujące postanowienia:

Zatwierdzanie uchwał.

§. 102.

Do spraw, w których uchwały Rady miejskiej muszą być przedkładane Radzie powiatowej do zatwierdzenia, należą prócz spraw wymienionych w §§. 2., 86 i 87 także następujące:

a) pozbywanie, zamiana, przeistaczanie, zastawianie, lub stałe obciążanie rzeczy, należącej do zakładowego majątku albo dobra gminy, albo jej zakładów;

b) nabytki i przedsiębiorstwa, nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego ztąd wydatku, potrzeba zaciągnąć pożyczkę lub obciążyć gminę prestatyami;

c) wydzierżawianie na dłuższy czas niż lat sześć, lub w inny sposób niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;

d) opuszczanie czynszu, najmu lub dzierżawy, w części lub w całości.

Zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego ze zobowią-

zania, łącznie z długami już istniejącymi, przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych, podlega po przedstawieniu Rady powiatowej, zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Przemawia p. Dworski i wnosi poprawkę, aby w przedostatnim wierszu od dołu, wykreślone zostały słowa „po przedstawieniu Rady powiatowej“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Wereszczyński.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi poprawkę aby w przedostatnim wierszu od dołu zamiast słów „po przedstawieniu Rady powiatowej“ powiedziano: „po przedstawieniu“ Wydziału powiatowego“.

Izba popiera tę poprawkę.

P. Dworski cofa swoją poprawkę i przyłącza się do poprawki p. Abrahamowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się inieniem komisji na poprawkę p. Abrahamowicza.

Izba uchwała art. I. z §. 102. zgodnie z wnioskiem komisji z poprawką p. Abrahamowicza.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia §. 102. ustawy miejskiej z dnia 13. marca 1889. (Dz. ust. kraj. Nr. 24).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca p. Jabłoński wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje projekt powyższej ustawy bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o wniosku pośta Daty w sprawie wykonania podręcznika dla urzędów gminnych.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się ponownie Wydziałowi krajowemu, aby sprawę wydania podręcznika dla użytku urzędów gminnych wziął pod rozwagę i ewentualnie poczynił w tym kierunku dalsze starania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Brodach, tudzież o petycji mieszkańców południowej części powiatu brodzkiego o zbudowanie z funduszków krajowych przedłużenia drogi krajowej zborowsko-załozieckiej z Załoziec do granicy powiatu tarnopolskiego w Mszańcu.

Sprawozdawca p. Witołd Niezabitowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału powiatowego w Brodach, tudzież mieszkańców południowej części powiatu brodzkiego, o zbudowanie

z funduszków krajowych. przedłużenia drogi krajowej zborowsko-załozieckiej z Załoziee do granicy powiatu tarnopolskiego w Mszaińcu, odsyła się w myśl rezolucyi czwartej przy sprawozdaniu komisji drogowej, o czynnościach dep. IV. dnia 8. lutego 1898 roku uchwalonej. Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej, o petycyach Wydziałów powiatowych: w Sokału, Kamionce strumiłowej i Brodach, o wybudowanie szlaku drogowego Sokal-Tartaków-Witków nowy-Radziechów-Łopatyn-Stanisławczyk-Brody, kosztem kraju jako drogi krajowej.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycę Wydziałów powiatowych w Sokału, Kamionce strumiłowej i Brodach, o przyjęcie a względnie zbudowanie szlaku drogowego Sokal-Radziechów-Brody, na koszt kraju, odsyła się w myśl rezolucyi czwartej. przy sprawozdaniu komisji drogowej, o czynnościach Dep. IV., dnia 8. lutego 1898 roku uchwalonej, Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Przemawia p. Stecki.

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej, z petycji gminy i magistratu miasta Brodów, o założenie sądu obwodowego w Brodach.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycę magistratu miasta Brody, l. s. 1471, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dochodzenia i zbadania, przez zaciągnięcie opinii odnośnych władz rządowych i autonomicznych i zdania sprawy na następnej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Starego miasta, o spowodowanie Rządu do płacenia czynszu za używanie realności miejskiej, na pomieszczenie sądu powiatowego.

Sprawozdawca p. Karatnicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycę gminy Starego miasta, o spowodowanie Rządu do płacenia czynszu, za używanie realności pod lk. 436 w Starem mieście na pomieszczenie sądu powiatowego, odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej, z petycji gminy Jabłonów i okolicznych gmin, o przyspieszenie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Jabłonowie.

Sprawozdawca p. Karatnicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycę gminy Jabłonów i okolicznych o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Jabłonowie, udziela się Rządowi, odnośnie do uchwały sejmowej z 15. lutego 1897, l. 3135, do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej, z petycji gminy Wola matyaszowa, o wyłącze-

nie z powiatu sądowego i podatkowego w Baligrodzie, i przyłączenie go do takiego powiatu w Lisku.

Sprawozdawca p. Karatnicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Wola matyaszowa, o wydzielenie z powiatu sądowego i podatkowego w Baligrodzie, i przyłączenie do powiatu sądowego i podatkowego w Lisku, przydziela się Wydziałowi krajowemu, z poleceniem zbadania w porozumieniu z władzami rządowymi i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej, z petycji Wilhelma hr. Siemieńskiego i gminy Chorostków, o utworzenie nowego Sądu powiatowego w Chorostkowie.

Sprawozdawca p. Karatnicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję JE. Wilhelma hr. Siemieńskiego-Lewickiego, tudzież gmin Chorostków i innych, o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Chorostkowie, udziela się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej, z petycji gminy miasta Kańczugi, o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Kańczudze.

Sprawozdawca p. Karatnicki, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Kańczuga, o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą

w Kańczudze, udziela się Wydziałowi krajowemu z poleceniem wszechstronnego zbadania w porozumieniu z władzami rządowymi i przedłożenia wniosków na najbliższą sesję.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji gminy Kahujowa, w sprawie wyłączenia z powiatu rudeckiego, a przyłączenie do powiatu lwowskiego.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję gminy Kahujów, o przyłączenie do powiatu lwowskiego, Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji gminy Honiatycze, w sprawie wyłączenia z powiatu rudeckiego a przyłączenia do powiatu lwowskiego.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję gminy Honiatycze, o przyłączenie do powiatu lwowskiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej, z petycji gminy Werbiż, w sprawie wyłączenia z powiatu rudeckiego, a przyłączenia do powiatu lwowskiego.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję gminy Werbiż, o przyłączenie do powiatu lwowskiego, Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Podzwierzyniec (pow. Łańcutkiego), względem zwolnienia od opłaty myta drogowego.

Sprawozdawca p. Starzyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Podzwierzyniec o uwolnienie od opłaty myta drogowego na drodze Łańcut-Leżajsk, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia przy ewentualnem odnowianiu koncesyj mytniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji mieszkańców gminy Buczkowice o przełożenie drogi.

Sprawozdawca p. Starzyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców gminy Buczkowice, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Dr. Adama Zagórskiego, prowizorycznego sekundaryusza szpitala powsz. w Rzeszowie o „*veniam aetatis*“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm udziela Dr. Adamowi Zagórskiemu prowizorycznemu sekundaryuszowi szpitala powszechnego w Rzeszowie „*veniam aetatis*“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, z petycji Zwierzchności gminy Wielowieś, tudzież gmin Sielec, Mokrzeszów i Kocmierzów powiatu Tarnobrzeskiego o uwolnienie od obowiązku płacenia kosztów podróży i dyet sierżantów powiatowych.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

1. Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby uchylił obowiązek gmin do płacenia dyet i kosztów podróży sierżantów powiatowych przedsiębioranych do urzędów gminnych w celach badania czynności połączonych z ewidencją urlopników, rezerwistów i osób obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu.

2. Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby dostarczał Urzędowi gminnym bezpłatnie druków potrzebnych do ewidencji urlopników, rezerwistów i osób obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Andrzeja Drożdża, o polecenie c. k. zarządowi salinarnemu w Wieliczce, by go do roboty w tamtejszej kopalni soli przyjęto

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją Andrzeja Drożdża, o polecenie c. k. zarządowi salinarnemu w Wieliczce by go do roboty przy kopalni osli

przyjęto, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy, powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gmin Śliwki, Majdan, Przysłop, Niebyłów i Jasień o dozwoleńie wypasania bydła i owiec w lasach kameralnych.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją gmin Śliwki, Majdan, Przysłop, Niebyłów i Jasień o uzyskanie pozwolenia pasania bydła i owiec w lasach kameralnych, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Łysakówek powiatu mieleckiego, o dostarczenie zarobku dla złagodzenia klęsk elementarnych, zeszłorocznym nieurodzajem spowodowanych.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Prośbę gminy Łysakówek powiatu mieleckiego o dostarczenie ludności tej wsi zarobku przy robotach publicznych, a wszczęgólności o budowę drogi szutrowanej od gminy Górki przez Czermin do Mielca, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia i ewentualnego uwzględnienia przy przyznawaniu sumy zapomogowej powiatowi mieleckiemu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasta Jordanowa o uwolnienie

od dobrowolnej prestacyi w kwocie 490 zł. na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją miasta Jordanowa, co do obniżenia prestacyi szkolnej, przechodzi Sejm do porządku dziennego, zaś co do utworzenia 4-klasowej szkoły, odstępuje się tę petycję c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Hłuboczek mały o uwolnienie od opłat konkurencyjnych na szkołę w Krasnosiołach.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji:

Petycję gminy Hłuboczek powiatu Zbaraż odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Ostapczuk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje ;

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Słoboda (powiatu Brzeżańskiego) o zwrot zapłaconej za 2 lata prestacyi na płacę nauczyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Słobody powiatu Brzeżańskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu wraz z c. k. Radą szkolną krajową do możliwego uwzględnienia i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż zamierza zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do WP. Komisarza Rządowego.

Na posiedzeniu z dnia 9. lutego 1895, uchwalił Wysoki Sejm wezwanie do c. k. Rządu, ażeby przy c. k. wojskowej szkole kucia koni we Lwowie, zastąpił weterynarzem władającym językiem krajowym dotychczasowego profesora, który włada tylko językiem niemieckim, a więc dla przeważnej części słuchaczy niezrozumiałym. Wezwanie to nie tylko nie odniosło skutku, ale co więcej w ostatnich czasach usunięto pomocnika t. zw. konowała, który bogdaj po czesku umiał, a zastąpiono go Węgrem. W ten sposób uniemożliwiono zupełnie uczniom należytego rozumienia wykładów, i korzyścian z nich.

Ponieważ taki stan rzeczy jest szkodliwy zarówno dla uczących się, jak dla skarbu wojskowego w toku służby, podpisani zapytują:

Z jakiego powodu powołana uchwała sejmowa nie została wykonaną i czy Wysoki Rząd zamysła wprowadzić w c. k. szkole kucia koni konieczną tę reformę?

We Lwowie, dnia 9. lutego 1898.

Interpelujący:

Michał Michalski w. r.

Małachowski, Dr. Olpiński; T. Merunowicz, Klemensiewicz, Żardecki, Dr. Jakliński, Rehmann, Jahl, Vayhinger, Weigel, Dworski, Soleski, Rotter, Słotwiński, Goldman, Romanowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Od dawna już ma Rząd gotowe plany, w celu uregulowania Wisły w powiecie krakowskim, na przestrzeni od Czernichowa do Krakowa, a mimo tego dotychczas nie przystąpił do regulacji.

Sprawa ta jest niecierpiącą zwłoki, gdyż grunta gmin nad Wisłą położonych bez ustanku są narażane na zrywanie przez wodę tak, że dotychczas wiele już gruntów i pastwisk nadbrzeżnych zostało zerwanych.

Zapytują przeto podpisani c. k. Rząd, czy i kiedy przystąpi do regulacji koryta Wisły i jej brzegów w wyżej wymienionych miejscowościach.

Lwów, 9. lutego 1898.

Interpelujący:
Wójcik w. r.

Data, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Żardecki, Dr. Olpiński, Styła, Słotwiński, Krępka, Warzecha, Bojko, Winniczuk, Soleski, Weigel, Rotter, Vayhinger, Klemensiewicz, Michalski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

Do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie.

Ponieważ w kilku szpitalach niema dotąd wprowadzonej obsługi zakonnej i taka obsługa do zaopatrywania chorych jest niezbędnie potrzebną.

przeto zapytują podpisani czyli Wysoki Wydział krajowy obsługę zakonną w tych szpi-

talach powszechnych zaprowadzić będzie raczył?

Lwów, dnia 9. luteg 1898

Interpelujący:

Data w. r.

Kramarczyk, Potoczek, W. Szwed, Wójcik, Warzecha, Żardecki, Theodorowicz, Schnell, Kostheim. Czecz. Niezabitowski, Trzeciński, Z. Skrzyński, Borkowski, Biełański, Tyszkowski, Sozański. Paszkowski, W. W. Czaykowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Komisarza rządowego.

Trafia się bardzo często, że władze szkolne zbyt skwapliwie używają środków przymusowych względem rodziców i opiekunów za nieposyłanie dzieci do szkoły.

Orzeczenia c. k. Rad szkolnych okręgowych, skazujące na karę aresztu lub grzywnę, sypią się obficie.

Według wykazu urzędowego c. k. Rady szkolnej krajowej w roku szkolnym 1896/7 było takich orzeczeń, skazujących na areszt aż 4871 stron z czego wykonało rzeczywiście karę 4557 osób. Orzeczeń skazujących na kary pieniężne wydano w tym samym roku aż 49559 i ściągnięto sumę 20229 zł. 75 ct. a pozostaje do ściągnięcia 22170 zł. 20 ct.

Już same te cyfry świadczą wymownie że używanie środków przymusowych jest za szeroko stosowanem i zamiast dopomódz do osiągnięcia zamierzonego celu musi wywołać wręcz przeciwny skutek, bo zamiast zachęcić lud, zniechęca go względem szkoły i zmusza do uciekania się do wybiegów, aby zasłonić się przed karami.

Nie ulega wątpliwości, że w przeważnej części wypadków, przyczyną nieposyłania dzieci do szkoły bywa brak obuwia

i odzieży, albo nieodzowna konieczność użycia działwy do pomocy w domu przy gospodarstwie w czasie najpilniejszych prac w polu.

W tych wszystkich wypadkach koniecznie względ mieć należy na okoliczności towarzyszące w obecnych latach nieurodzaju i ogólnej w kraju nędzy, aby nie powiększać niedoli biednych ludzi i nie karać ich za to, że pomimo najszczerzych chęci nie mogli dzieci posyłać regularnie do szkoły. Liczba kar w niektórych powiatach jest wręcz zastraszającą. W Borszczowie było aż 415 wypadków zasądzenia na areszt w Husiatynie kar pieniężnych było w roku 1896/7 przeszło 4000 złr.

Powiat Wadowicki wykazuje 52 na areszt i przeszło 600 złr. grzywien. Cyfry te są za wysokie i świadczą o bezwzględnej postępowaniu dotyczących władz szkolnych.

Kary aresztu i grzywny uważane być muszą za wyjątkowo dopuszczalne, do zastosowania tylko względem rzeczywiście opieszłych.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy ze chce wpłynąć na podwładne sobie organa władz szkolnych, aby przy wymierzaniu grzywien pieniężnych i kary aresztu za nieposyłanie dzieci do szkoły, oszczędzały tych biednych rodziców, które z braku odzieży lub żywności, dziecka swego przez jakiś czas do szkoły posyłać nie są w stanie.

Lwów, dnia 9. Lutego 1898.

Interpelujący:

Antoni Styła.

Dr. Bernadzikowski, Wójcik, F. Krem-pa, J. Bojko, Średniawski, Milan, Soleski, Dr. Olpiński, Dr. Jakliński, Klemensiewicz, Potoczek, Żardecki, Winniczuk, Weigel.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a.

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Pan Starosta żydaczowski Gałęcki przeprowadza licytację polowania na gruntach gminnych, w ten sposób, że wójtowi i właścicielom każe stać za drzwiami kancelaryi, a tymczasem tam z protegowanymi przez niego panami przeprowadza licytację w swojej kancelaryi.

Tak przeprowadził ten pan Starosta licytację polowania gminnego w wsi Bujanów Zamknął się w biurze potajemnie z p. Skrzyńskim, wójtowi i członkom gminy kazał czekać w sieniach, przyznał bezprawnie polowanie p. Skrzyńskiemu poniżej wszelkiej ceny i oznajmił następnie wójtowi, że już po licytacji. Następnie ten p. Skrzyński robi właścicielom wszelkie przykrości, uganiania po polach uprawionych, strzela między chałupami do psów i kur i t. d.

Zapytują przeto podpisani :

Czy znanem jest wysokiemu Rządowi takie wykonywanie prawa wydzierżawiania i licytacji polowania w powiecie żydaczowskim, i czy pociągnie za to c. k. Rząd p. Starostę p. Gałęckiego do odpowiedzialności?
Lwów, dnia 9. lutego 1898.

Interpelujący :

Okuniewski w. r.

Kramarczyk, Data, Potoczek, Żardecki, Bojko, Wójcik, Niebyłowiec, Nowakowski, Ostapczuk, Zajączkowski, Karatnicki, Kulczycki, Hamorak, Barwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego :

I n t e r p e l a c y a

do pana Komisarza rządowego.

W gminach powiatu stryjskiego odbyły się teraz wybory do Rad gminnych.

Starostwo stryjskie, chcąc widocznie wpływać na wybory zwierzchności gminnych, a względnie przedłużyć urzędowanie wójtom, którzy szli Starostwu na rękę, a obecnie nie zostali do nowej Rady wybrani, wydało pod dniem 17. stycznia 1898, l. 1471. załączony tu pod okólnik, którym zabrania ukonstytuowania się nowych Rad gminnych przed terminem, mającym się wyznaczyć przez Starostwo.

Ponieważ wedle §. 33. ustawy o ordyn. wyb. gm. wyznaczenie terminu do ukonstytuowania się nowej Rady gminnej nie należy do kompetencji Starostwa, ponieważ Starostwo dopuszcza się tutaj oczywistego naruszenia ustawy, by tylko forytować przychylnie dla siebie indywidua na nowych wójtów, — przeto podpisani zapytują :

I. Jak usprawiedliwi Wysoki Rząd takie nielegalne postępowanie Starostwa stryjskiego.

II. Jakie kroki zamierza Wysoki Rząd poczynić, by ten bezprawny okólnik znieść i na przyszłość uczynić go niemożliwym?

Lwów, dnia 9. lutego 1898.

Interpelujący

Dr. Okuniewski w. r.

Zajączkowski, Kulczycki, St. Nowakowski, Ostapczuk, Dr. Sawczak, Niebyłowiec, Winniczuk, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Karatnicki, Fr. Krempa, Styła, Średniawski, Hamorak, Klemensiewicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10. lutego 1898 roku godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 2. min. 10 po południu.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

23. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 55.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstataje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwu-
dziestego pierwszego posiedzenia uważa za
przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu
żadnych zarzutów; protokół dwudziestego
drugiego posiedzenia złożony jest w biurze
marszałkowskiem do przjrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 10. lutego
1898 roku, które przekazano następującym
komisyom:

Wydziałowi krajowemu Ls. 1680, 1681
1694, 1695, 1696, 1697, 1698.

Komisji petycyjnej Ls. 1682.

Komisji gminnej Ls.: 1683.

Komisji prawniczej Ls. 1684, 1685.

Komisji szkolnej Ls. 1686.

Komisji kolejowej Ls. 1687.

Komisji drogowej Ls. 1688, 1689.

Komisji administracyjnej Ls. 1690,
1691, 1692.

Komisji sanitarnej Ls. 1693.

Komisji budżetowej Ls. 1701.

Po odczytaniu petycji Ls. 1682 gm.
miasta Lwowa. o założenie we Lwowie mu-
zeum krajowego dla historii kultury, prze-
mawia p. Małachowski popierając tę pety-
cję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1701, Hen-
ryka hr. Skarbka, kuratora fundacyi Stani-
sława hr. Skarbka z wyjaśnieniami w spra-
wie zamknięć rachunkowych fundacyi za r.
1886, przemawia p. Abrahamowicz i wnosi,
aby petycja ta została dosłownie odczytana.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy
wniosek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pety-
cję Ls. 1701. Henryka hr. Skarbka.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mosty wielkie na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Mosty wielkie na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Mosty wielkie zezwala się pobierać przez lat dziesięć od roku 1898 począwszy opłatę gminną od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litrostopnia alkoholu podobu stustopniowego alkoholometra po 5 ct, czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 5 złr.

2) od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, śliwowicy, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po $1\frac{1}{2}$ centa, czyli od jednego hektolitra 1 złr. 50 ct.

3) od jednego hktl. piwa po 1 złr. 20 ct.

4) od jednego hektol. miodu po 3 złr.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Mosty wielkie.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 2-go czerwca 1888 r. Dz. p. Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, w przedmiocie zezwolenia Rezydentacyi powiatowej w Śniatynie na za-

ciągnięcie pożyczek w kwocie 20.000 złr. i 250.000 złr.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego jako komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące projekty ustaw:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Śniatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 złr. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Śniatynie zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a. na częściowe pokrycie kosztów budowy szpitala powszechnego w Śniatynie.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Śniatynie zezwala się w myśl §. 24 ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 złr. w. a. na częściowe pokrycie kosztów budowy szpitala powszechnego w Śniatynie.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Śniatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta drugą ustawę:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Śniatynie na porękę powiatu, dla pożyczki 250.000 złr. w. a. zaciągnąć się mającej przez powiatową kasę Oszczędności w Śniatynie, względnie na zaciągnięcie tej pożyczki przez sam powiat dla rzeczoney kasy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Śniatynie zezwala się w myśl §. 24 ust. o Repr. pow.

na użyczenie poręki powiatu dla pożyczki 250 000 złr. w. a. zaciągnąć się mającej przez powiatową kasę oszczędności w Śniatynie, względnie na zaciągnięcie tej pożyczki przez sam powiat dla rzeczonyj kasy.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Śniatynie zezwala się w myśl §. 24 ust. o Repr. pow. na użyczenie poręki powiatu dla pożyczki 250.000 zł. w. a. zaciągnąć się mającej przez powiatową kasę oszczędności w Śniatynie, względnie na zaciągnięcie tej pożyczki przez sam powiat dla rzeczonyj kasy.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Śniatynie na porękę powiatu, dla pożyczki 250 000 zł. w. a. zaciągnąć się mającej przez powiatową kasę oszczędności w Śniatynie, względnie na zaciągnięcie tej pożyczki przez sam powiat dla rzeczonyj kasy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

3. Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. I.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sprawozdanie z czynności Departamentu I. Wydziału krajowego przyjmuje się do wiadomości;

2) Wyraża się Wydziałowi krajowemu uznanie za nader gorliwie wykonywany nadzór nad majątkiem zakładowym gmin i powiatów i poleca Wydziałowi krajowemu, aby nie ustawał w tej gorliwości;

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ordynacyi wyborczej dla 30 miast objętych ustawą z dnia 13. marca 1889.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Okuniewski i wnosi następujące rezolucye.

I. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zajął się gorliwie wypłatą należności gminom za przerobione prestacye na drogach krajowych.

II. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zastanowił się nad kwestyą dodatków gminnych mających się opłacać od gruntów włościańskich w sąsiednich gminach położonych i tamże attynencye a względnie enklawy

do sąsiednich gmin należące stanowiących, od których do czasu indywidualnego poboru podatków dodatki gminne zawsze do macierzystej gminy opłacane były.

III. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby chronił zwierzchności gminne przed nadużyciami władz powiatowych w celach wyborczych i agitacyjnych.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński i odczytuje ustawę z dnia 10. czerwca 1866 Dz. u. kr. Nr. 13 w sprawie obwieszczenia ustaw krajowych, uchwał Sejmu i rozporządzeń Wydziału krajowego.

Przemawia p. Skalkowski.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnj przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała punkt pierwszy wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca odczytuje punkt 2-gi wniosku komisji.

Przemawia p. Skalkowski.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Skalkowski i uprasza o podzielenie głosowania nad punktem drugim wniosku komisji, a mianowicie, aby naprzód głosowano nad ustępem: „Wyraża się Wydziałowi krajowemu uznanie za nader gorliwie wykonywany nadzór nad majątkiem zakładowym gmin i powiatów“, a potem dopiero nad dalszą częścią: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby nie ustawał w tej gorliwości“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, oświadczając, że osobiście za drugim ustępem punktu 2-go wniosku nie obstaje.

Marszałek zapytuje sprawozdawcę, czy cofa ten drugi ustęp.

Sprawozdawca oświadcza, że cofa.

Izba uchwała punkt 2-gi wniosku komisji w stylizacji następującej:

Wyraża się Wydziałowi krajowemu uznanie za nader gorliwie wykonywany nadzór nad majątkiem zakładowym gmin i powiatów.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy punkt 3-ci wniosku komisji.

Izba przystępuje do rozprawy nad wnioskami p. Okuniewskiego.

Marszałek odczytuje pierwszy wniosek.

Wzywa się Wydział krajowy, aby zajął się gorliwie wypłatą należitości gminom za przerobione prestacje na drogach krajowych.

Izba popiera ten wniosek.

W rozprawie nad tym wnioskiem nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca zgadza się z tym wnioskiem.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Okuniewskiego.

Marszałek odczytuje drugi wniosek p. Okuniewskiego.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zastanowił się nad kwestją dodatków gminnych mających się opłacać od gruntów włościańskich w sąsiednich gminach położonych i tamże attynencye a względnie enklawy do sąsiednich gmin należące stanowiących, od których do czasu indywidualnego poboru podatków dodatki gminne zawsze do macierzystej gminy opłacane były.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Jaworski i wnosi, aby do wniosku p. Okuniewskiego dodać na końcu: „i aby na najbliższej sesji sejmowej o wyniku tych badań, i ewentualnie przedsięwziętych środkach Sejmowi zdał sprawę“.

Izba popiera dodatek p. Jaworskiego.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia p. Okuniewski i przyłącza się do wniosku p. Jaworskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Okuniewskiego z dodatkiem p. Jaworskiego.

Marszałek odczytuje trzeci wniosek p. Okuniewskiego:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby chronił zwierzchności gminne przed nadużyciami władz powiatowych w celach wyborczych i agitacyjnych.

Izba nie popiera tego wniosku.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowl wodnych.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 26. listopada 1897 l. 71 758, o popieraniu kultury krajowej na polu budowl wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6 października 1883, w rubr. XIII. poz. 191 wydatków na rok 1898, następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:

między Wadowicami a Witanowicami,
II. rata 2.758 zł.

b) na regulację Raby:

pod Winiarami i Niezdowem,
I. rata 3.788 zł.

e) na regulację Dunajca:

- 1) od Gołkowic do ujścia Popradu uzupełnienie I. raty 2.297 zł.
- 2) pod Tęgoborzem, II. rata (ostatnia) 1.250 „
- 3) pod Drużkowem i Filipowicami, uzupełnienie I. raty 4.045 „
- 4) pod Wielką wsią i Dąbrówką szczepanowską III. rata (ostatnia) 1.698 „
- 5) między Zawodziem a Żgłobicami, uzupełnienie I. raty 3.047 „ 12.337 zł.

d) na regulację Wisłoki:

- 1) pod Brzyskami, III. rata (ostatnia) 1.463 zł.
- 2) pod Bukową 1.119 „
- 3) pod Skurową, Zawadką i Przeczycą, IV. rata (ostatnia) 1.380 „
- 4) pod Dęborzynem, II. rata 1.500 „
- 5) pod Brzeźnicą, Bobrową i Wolą Bobrowską, III. rata 3.720 „ 9.182 zł.

e) na regulację Sanu:

- 1) pod Nozdrzem i Dąbrówką starzeńską, II. rata 3.000 zł.
- 2) pod Korytnikami, II. rata 1.395 „
- 3) pod Ostrowem, II. rata (ostatnia) 7.959 „
- 4) pod Przemysłem 4.361 „ 20.715 zł.

f) na regulację Wisłoka:

- 1) pod Wiśniową, Jazową i Cieszyną . 1.099 zł.
- 2) od Babicy do Zarze-
cza, III. rata . 4.793 „
- 3) pod Dobrzechowem,
II. rata . . . 1.000 „
- 4) pod Trzebownikiem
i Łukawcem, II. rata 2.500 zł. 9.392 zł.

g) na regulację Wiszni:

- pod Nienowicami i Michałówką,
II. rata 2.500 zł.

h) na regulację Swiecy:

- pod Sokołowem i Łanami soko-
łowskimi. IV. rata 2.500 zł.

i) na regulację Bystrzycy:

- pod Jamnicą, Sielcem i Jezupo-
lem, II. rata 3.000 zł.

- a) na premiowanie zawiklenia
odsypanisk 500 „

- b) do dyspozycji Wydziału kra-
jowego 10.000 zł.

Ogółem . . . 76.672 zł.

III. Sejm przyjmuje na popieranie mniej-
szych robót melioracyjnych w myśl uchwały
swej z dnia 26. listopada 1889 w rubr. XIII.
poz. 194 wydatków na rok 1898 następu-
jące zasiłki:

- a) na konserwację robót przy osuszeniu
bagien Rudnickich 1.400 zł.

- b) na roboty dodatkowe przy
osuszeniu bagien Rudnickich 9.895 „

- c) 50% zasiłek na dokończenie
zabudowania potoku Nisz-
kówki 4.885 „

- d) na przedłużenie kanału Rad-
łowskiego 3.255 „

- e) zasiłek 40% na dodatkowe
roboty przy obwałowaniu Wi-
sły i Sanu 10.675 „

- f) zasiłek dla gminy Wrzawy
na częściowe pokrycie datku
konkurencyjnego do kosztów
regulacji Łęgu 1.440 „

- g) zasiłek dla spółki wodnej dla
regulacji Wisłoka i Pielnicy 3.755 „

- h) na regulację Lubaczówki
pod Manasterzem 2.360 „

- i) zasiłek na osuszenie past-
wisk gminnych w Suchej
woli i Starem siole, I. ra-
ta 2.850 „

- k) na regulację Szklą pod Cha-
rytanami i Zaleską wolą. . . 3.500 „

- l) na osuszenie gruntów w gmi-
nie Zadwórze, I. rata. . . . 3.200 „

- m) na osuszenie gruntów w Mar-
tynowie starym 2.267 „

- n) na regulację Seretu pod Tu-
dorowem I. rata 3.815 „

- o) na popieranie doświadczeń
z kulturą torfowisk:

w Nowym Targu . . . 500 zł.

w Olesku i Kontach 1.000 „

w Stojanowie i Wo-
licy baryłowej . . . 500 „

w Ożomli. 500 „

w innych miejscowo-
ściach kraju. 2.000 „

połowa wynagrodzenia
nauczyciela wę-
drownego dla kul-
tury torfowisk . 1.000 „ 5.500 „

- p) do dyspozycji Wydziału kra-
jowego 5.000 „

Ogółem . . . 63.797 zł.

IV. A) §. 1. uchwalonego przez Sejm dnia 6. kwietnia 1892 etatu osób i płac krajowego biura melioracyjnego, zostaje uchylony w dotychczasowym brzmieniu i ma opiewać, jak następuje:

§. 1. Etat krajowego biura melioracyjnego składać się będzie:

z dyrektora biura,

z zastępcy dyrektora w randze starszego inżyniera z dodatkiem osobistym o rocznych 400 zł.,

z 6 starszych inżynierów,

z 9 inżynierów I. klasy,

z 10 inżynierów II. klasy,

z 11 inżynierów-adjunktów,

z 1 asystenta komasacyjnego,

z 4 adjutowanych praktykantów (2 technicznych i 2 komasacyjnych).

B) Postanowienia etatu krajowego biura melioracyjnego, odnoszące się do inżynierów-asystentów obowiązujące będą asystenta komasacyjnego, postanowienia zaś dotyczące elewów technicznych obowiązujące będą praktykantów.

C) Etat powyższy wejść ma w życie w ciągu lat dwóch 1898 i 1899, w roku 1898 zaś upoważnionym zostaje Wydział krajowy nadać posady:

1 dyrektora,

5 starszych inżynierów,

9 inżynierów I. klasy,

9 inżynierów II. klasy,

10 inżynierów-adjunktów,

1 asystenta komasacyjnego i,

4 praktykantów.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Rządu podwyższenie zasiłku państwowego na utrzymanie biura melioracyjnego.

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do ustanowienia w ciągu roku 1898 instruktora dla kultury torfowisk z płacą roczną 1.500 zł. w. a. i rocznym dodatkiem na objazdy w kwocie 500 zł., pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd pokrywać będzie ze skarbu państwa połowę powyższych poborów tego funkcyonaryusza.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji przedstawił wnioski co do dalszej akcji w sprawie popierania fabryk drenarskich w kraju.

VIII. Sejm uchwała załączony ./ projekt ustawy o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego na osuszenie bagien Oleskich.

IX. Sejm przyznaje na rok 1898 tytułem dodatkowego zasiłku krajowego na osuszenie bagien Oleskich dotację w kwocie 13.293 zł. w. a.

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce XIII. dział B. na r. 1898 do końca lutego 1900, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

XI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. uchwalone przez Sejm projekty ustaw mających na celu podjęcie publicznych robót melioracyjnych z możliwym pospiechem przedkładał do Najwyższej sankcyi, a przynajmniej o powodach zwłoki Wydział krajowy zawiadamiał;

2. polecił władzom administracyjnym pierwszej instancyi bezzwłoczne zawiązywanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych, oraz spieszne przeprowadzanie badań technicznych projektów melioracyjnych i ich rentowności celem umożliwienia rolnikom korzystania z ustawy państwowej o kredycie melioracyjnym:

3. przestrzegał przy udzielaniu koncepcyi na budowę kolei oraz przy budowie

dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu postanowienia §. 42. kraj. ustawy wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcję tych obiektów;

4. przedłożył Wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z d. 28. grudnia 1887. Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888, zwalniający od obowiązku ubezpieczania robotników od wypadków przy robotach melioracyjnych, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

XII. Sejm ponawiając uchwałę swą z d. 3-go lutego, 1896. wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z 31-go października 1887.

XIII. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby: 1) przy drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych zarządził w miarę potrzeby na żądanie właścicieli gruntów po myśli §. 42. kraj. ustawy wodnej pogłębienie mostów i przepustów, przy nowych zaś tego rodzaju budowlach tak głęboko zakładał fundamenta, żeby wyloty drenów z reguły półtora metra pod terenem położone, miały zapewniony należyty odpływ; 2) delegował do kolejowych komisji reambulacyjnych inżynierów biura melioracyjnego dla zastępowania interesów kultury krajowej.

XIV. Petycyę l. S. 66 Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację Cieczwy, l. S. 456 i 1.280 gminy miasta Biecza i Wydziału powiatowego w Gorlicach o regulację Ropy, l. S. 459 gminy miasta Żywca o regulację Soły l. S. 1019, gminy Lachowice o regulację Bystrzycy sołotwińskiej l. S. 1.130, gminy Libuchory i Wysocka wyżnego o regulację potoku górskiego Libuchorki, l. S. 1.436 gminy Lachowice za-

rzeczne o regulację Świcy, l. S. 1.209 gminy Ciszki o wyłączenie ze spółki wodnej Oleskiej, L. s. 1.218. Wydziału powiatowego w Turce o regulację Stryja z dopływami, l. S. 1.461 gminy Perehińsko o regulację Łómnicy i L. s. 1.484 i 485 gminy Jamnicy, tudzież gminy i obszaru dworskiego Wołczyniec o regulację Bystrzycy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycyę L. s. 671 Wydziału powiatowego w Ropczycach o zaprojektowanie osuszenia łąk w gminach Czarna-Krzywa i Boreczek, Ls. 658 659 i 808 gmin Wrzawy Motycze poduchowne i Skowierzyn o zapomogę na pokrycie datków konkurencyjnych do kosztów regulacji rzeki Łęgu, L. S. 892 i 893 gmin Wola otałęzka i Kielków o regulację miejscowych potoków, L. S. 259, 976 i 1.181 gmin Zaborów i Kwików, gminy i obszaru dworskiego Gnojnik i gminy Borzęcin o regulację rzeki Uszwicy z dopływami L. S. 1.231 gminy Besko o zasiłek na ubezpieczenie brzegów Wisłoka. L. S. 1.253 Rady powiatowej w Tłumaczu o regulację Worony, L. S. 1.269 ks. Jana Tebeckiego o zwrot kosztów osuszenia bagna erekcyonalnego w Drahasynowie w kwocie 34 zł. w. a. L. S. 1.345 gminy Jaślany o regulację dopływów Krzemienicy, Babulówki i Rowu i L. S. 1.420 gminy Zamoście o zniesienie młyna w Żeniowie, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesyi.

U s t a w a

z dnia o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego na osuszenie bagien Oleskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zawiązanej na podstawie ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. u. k. Nr. 71. spółce wodnej dla osuszenia bagien Oleskich przyznane zostają oprócz zasiłków oznaczonych w §. 3 pod lit. a) i b) przytoczonej ustawy na wykonanie tego przedsięwzięcia melioracyjnego tak z funduszu krajowego, jak w myśl §. 6. ustępu 2 i §. 4 ustępu 2 a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 z państwowego funduszu melioracyjnego z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia dalsze zasiłki bezzwrotne po 13.292 zł. 80 ct. w. a., jako uzupełnienie datków kraju i państwa do wysokości trzydziestu procent właściwych kosztów budowy obliczonych przez komisją kolaudacyjną na 70.976 zł. w. a.

§. 2.

Termin płatności powyższych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, oznaczonym zostanie przez Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa, w każdym zaś wypadku zasiłki te dopiero wówczas mają być wypłacane, skoro spółka wodna wykończy roboty programem objęte.

§. 3.

W razie gdyby podana w §. 1. suma kosztorysowa 70.976 zł. miała być dodatkowo obniżoną, zasiłki państwowe i krajowe winny być stosunkowo zredukowane.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Merunowicz:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby przyspieszył studia nad projektami budowy kanałów spławnych, łączących Odrę i Wisłę, tudzież San z Dniestrem, i przeprowadził ich budowę.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 26. listopada, 1897 l. 71.758 o popieraniu kultury krajowej na polu budowl wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6 października 1882, w rubr. XIII. poz. 191 wydatków na rok 1898, następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:

między Wadowicami a Witanowicami,
II. rata 2.758 zł.

b) na regulację Raby:

pod Winiarami i Niezdowem,
I. rata 3.788 zł.

c) na regulację Dunajca:

1) od Gołkowie do ujścia Popradu uzupełnienie I. raty 2.297 zł.

2) pod Tęgoborzem, II.
rata (ostatnia) 1.250 „

3) pod Drużkowem i Filipowicami, uzupełnienie I. raty 4.045 „

4) pod Wielką wsią i Dąbrówką szczepanowską III. rata (ostatnia) 1.698 „

5) między Zawodziem Za głobicami, uzupełnienie I. raty 3.047 „ 12.337 zł.

d) na regulację Wisłoki:

1) pod Brzyskami, III.
rata (ostatnia)	1.463 zł.	
2) pod Bukową	1.119 „	
3) pod Skurową, Zawadką i Przeczycą, IV. rata (ostatnia)	1.380 „	
4) pod Dęborzynem, II.
rata	1.500 „	
5) pod Brzeźnicą, Bobrową i Wolą Bobrowską, III. rata	3.720 „	9.182 zł.

e) na regulację Sanu:

1) pod Nozdrzem i Dąbrówką starzeńską, II. rata	3.000 zł.	
2) pod Korytnikami, II.
rata	395 „	
3) pod Ostrowem, II.
rata (ostatnia)	7.959 „	
4) pod Przemyślem	4.361 „	20.715 zł.

f) na regulację Wisłoka:

1) pod Wiśniową, Jazową i Cieszyną	1.099 zł.	
2) od Babicy do Zarzeczca, III. rata	4.793 „	
3) pod Dobrzechowem,
II. rata	1.000 „	
4) pod Trzebowniskiem i Łukawcem, II. rata	2.500 zł.	9.392 zł.

g) na regulację Wiszni:

pod Nienowicami i Michałówką,
II. rata	2.500 zł.	

h) na regulację Swicy:

pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, IV. rata	2.500 zł.	

i) na regulację Bystrzycy:

pod Jamnicą, Sielcem i Jezupolem, II. rata	3.000 zł.
a) na premiowanie zawiklenia
odsypisk	500 „
b) do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 zł.
Ogółem	76.672 zł.

Izba uchwała bez rozprawy punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm przyjmuje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubr. XIII. poz. 194 wydatków na rok 1898 następujące zasiłki:

a) na konserwację robót przy osuszeniu bagien Rudnickich	1.400 zł.
b) na roboty dodatkowe przy osuszeniu bagien Rudnickich	9.895 „
c) 50% zasiłek na dokończenie zabudowania potoku Nizkówki	4.885 „
d) na przedłużenie kanału Radłowskiego	3.255 „
e) zasiłek 40% na dodatkowe roboty przy obwałowaniu Wisły i Sanu	10.675 „
f) zasiłek dla gminy Wrzawy na częściowe pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów regulacji Łęgu	1.440 „
g) zasiłek dla spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy	3.755 „
h) na regulację Lubaczówki pod Manasterzem	2.360 „
i) zasiłek na osuszenie pastwisk gminnych w Suchej woli i Starem siole, I. rata	2.850 „

k) na regulację Szklą pod Cha-rytanami i Zaleską wola.	3.500 „
l) na osuszenie gruntów w gmi- nie Zadwórze, I. rata	3.200 „
m) na osuszenie gruntów w Mar- tynowie starym	2.267 „
n) na regulację Soretu pod Tu- dorowem I. rata	3.815 „
o) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:	
w Nowym Targu	500 zł.
w Olesku i Kontach	1.000 „
w Stojanowie i Wo- licy baryłowej	500 „
w Ożomli.	500 „
w innych miejscow- ściach kraju	2.000 „
połowa wynagrodzenia nauczyciela wę- drownego dla kul- tury torfowisk	<u>1.000 „</u> 5.500 „
p) do dyspozycji Wydziału kra- jowego	<u>5.000 „</u>
Ogółem	63.797 zł.

Izba uchwała bez rozprawy punkt III.
wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. A) §. 1. uchwalonego przez Sejm
dnia 6. kwietnia 1892 etatu osób i płac
krajowego biura melioracyjnego, zostaje
uchylony w dotychczasowym brzmieniu i ma
opiewać, jak następuje:

§. 1. Etat krajowego biura melioracyj-
nego składać się będzie:

z dyrektora biura,

z zastępcy dyrektora w randze star-
szego inżyniera z dodatkiem osobistym o ro-
cznych 400 zł.,

z 6 starszych inżynierów,
z 9 inżynierów I. klasy,
z 10 inżynierów II. klasy,
z 11 inżynierów-adjunktów,
z 1 asystenta komasacyjnego,
z 4 adjutowanych praktykantów (2 te-
chnicznych i 2 komasacyjnych).

B) Postanowienia etatu krajowego biura
melioracyjnego, odnoszące się do inżynie-
rów-asystentów obowiązywać będą asys-
tenta komasacyjnego, postanowienia zaś do-
tyczące elewów technicznych obowiązywać
będą praktykantów.

C) Etat powyższy wejść ma w życie
w ciągu lat dwóch 1898 i 1899, w roku
1898 zaś upoważnionym zostaje Wydział
krajowy nadać posady:

1 dyrektora,
5 starszych inżynierów,
9 inżynierów I. klasy,
9 inżynierów II. klasy,
10 inżynierów-adjunktów,
1 asystenta komasacyjnego i,
4 praktykantów.

Izba uchwała bez rozprawy punkt IV.
wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu,
ażeby wyjednał u c. k. Rządu podwyższe-
nie zasiłku państwowego na utrzymanie
biura melioracyjnego.

Izba uchwała bez rozprawy punkt V.
wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy
do ustanowienia w ciągu roku 1898 instruk-
tora dla kultury torfowisk z płacą roczną
1.500 zł. w. a. i rocznym dodatkiem na

objazdy w kwocie 500 zł., pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd pokrywać będzie ze skarbu państwa połowę powyższych poborów tego funkcyonaryusza.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VI. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji przedstawił wnioski co do dalszej akcji w sprawie popierania fabryk drenarskich w kraju.

Izba uchwała bez rozprawy punkt VII wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm uchwała załączony / projekt ustawy o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego na osuszenie bagien Oleskich.

U s t a w a

z dnia o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego na osuszenie bagien Oleskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zawiązanej na podstawie ustawy z dnia 10. czerwca 1888. Dz. u. kr. Nr. 71. spółce wodnej dla osuszenia bagien Oleskich przyznane zostają oprócz zasiłków oznaczonych w §. 3 pod lit. a) i b) przytoczonej ustawy na wykonanie tego przedsięwzięcia melioracyjnego tak z funduszu krajowego, jak w myśl §. 6. ustępu 2 i §. 4 ustępu 2 a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 z państwowego funduszu melioracyjnego z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia dalsze zasiłki bezzwrotne po 13.292 zł. 80 ct. w. a., jako uzupełnienie datków kraju i państwa do wysokości trzydziestu procent właściwych kosztów budowy

obliczonych przez komisją kolaudacyjną na 70.976 zł. w. a.

§. 2.

Termin płatności powyższych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, oznaczonym zostanie przez Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa, w każdym zaś wypadku zasiłki te dopiero wówczas mają być wypłacone, skoro spółka wodna wykończy roboty programem objęte.

§. 3.

W razie gdyby podana w §. 1. suma kosztorysowa 70.976 zł. miała być dodatkowo obniżoną, zasiłki państwowe i krajowe winny być stosunkowo zredukowane.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Gorayski, wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu, uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm przyznaje na rok 1898 tytułem dodatkowego zasiłku krajowego na osuszenie bagien Oleskich dotację w kwocie 13.293 zł. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy punkt IX. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce XIII. dziale B. na r. 1898 do końca lutego 1900, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Izba uchwała bez rozprawy punkt X. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. uchwalone przez Sejm projekty ustaw mających na celu podjęcie publicznych robót melioracyjnych z możliwym pospiechem przedkładał do Najwyższej sankcyi, a przynajmniej o powodach zwłoki Wydział krajowy zawiadamiał;

2. polecił władzom administracyjnym pierwszej instancji bezzwłoczne zawiązywanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych, oraz spieszne przeprowadzanie badań technicznych projektów melioracyjnych i ich rentowności celem umożliwienia rolnikom korzystania z ustawy państwowej o kredycie melioracyjnym:

3. przestrzegał przy udzielaniu koncesyi na budowę kolei oraz przy budowie dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu postanowienia §. 42. kraj. ustawy wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcję tych obiektów;

4. przedłożył Wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z d. 28. grudnia 1887. Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888, zwalniającej od obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków przy robotach melioracyjnych, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

Przemawia p. Skałkowski, i wnosi do punktu XI jako rezolucję 5.:

Przystąpił bezzwłocznie do załatwienia sprawy regulacji górnego Dniestru, a mianowicie, aby przedłożył do Najwyższej sankcyi uchwaloną dnia 9. lutego 1897 ustawę krajową, lub o zachodzących przeszkodach zawiadomił jak najrychlej Wydział krajowy

Izba popiera wniosek p. Skałkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt XI. 1., 2., 3. 4., wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

XII. Sejm ponawiając uchwałę swą z d. 3-go lutego, 1896. wzywa c. k. Rząd, ażeby pospieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z 31-go października 1887.

Izba uchwała punkt XII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XIII. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby: 1) przy drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych zarządził w miarę potrzeby na żądanie właścicieli gruntów po myśli §. 42. kraj. ustawy wodnej pogłębienie mostów i przepustów, przy nowych zaś tego rodzaju budowlach tak głęboko zakładał fundamenta, żeby wyloty drenów z reguły półtora metra pod terenem położone, miały zapewniony należyty odpływ; 2) delegował do kolejowych komisji reambulacyjnych inżynierów biura melioracyjnego dla zastępowania interesów kultury krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt XIII. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XIV. Petycje l. S. 66 Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację Czeczwy,

l. S. 456 i 1.280 gminy miasta Biecz a i Wydziału powiatowego w Gorlicach o regulację Ropy, l. S. 459 gminy miasta Żywca o regulację Soły l. S. 1019, gminy Lachowice o regulację Bystrzycy sołotwińs'iej l. S. 1.130, gminy Libuchory i Wysocka wyżnego o regulację potoku górskiego Libuchorki, l. S. 1.436 gminy Lachowice zarzeczne o regulację Świcy, l. S. 1 209 gminy Ciszki o wyłączenie ze spółki wodnej Oleskiej, l. S. 1.218. Wydziału powiatowego w Turce o regulację Stryja z dopływami, l. S. 1.461 gminy Perehińsko o regulację Łómnicy i l. S. 1.484 i 485 gminy Jamnicy, tudzież gminy i Obszaru dworskiego Wołczyniec o regulację Bystrzycy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycje l. s. 67I Wydziału powiatowego w Ropczycach o zaprojektowanie osuszenia łąk w gminach Czarna-Krzywa i Boreczek, Ls. 658 658 i 808 gmin Wrzawy Motycze poduchowne i Skowierzyn o zapomogę na pokrycie datków konkurencyjnych do kosztów regulacji rzeki Łęgu, L. S. 892 i 893 gmin Wola otalężka i Kiełków o regulację miejscowych potoków, L. S. 259, 976 i 1.181 gmin Zaborów i Kwików, gminy i obszaru dworskiego Gnojnik i gminy Borzęcin o regulację rzeki Uszwicy z dopływami L. S. 1.231 gminy Besko o zasiłek na ubezpieczenie brzegów Wisłoka. L. S. 1.253 Rady powiatowej w Tłumaczu o regulację Worony, L. S. 1.269 ks. Jana Tebeckiego o zwrot kosztów osuszenia bagna erekcyjonalnego w Drahasynowie w kwocie 34 zł. w. a. L. S. 1.345 gminy Jaślany o regulację dopływów Krzemienicy, Babulówki i Rowu i L. S. 1 420 gminy Zamoście o zniesienie młyna w Żeniowie, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy punkt XIV. wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy

wniosek p. Merunowicza, postawiony w rozprawie ogólnej.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Dęba, o zapomogę na pogłębienie koryta miejscowego potoku.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Dęba odstępuje się Rządowi do wykonania potrzebnych robót ochronnych przy pomocy państwowego funduszu zapomogowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Brandwicy, powiatu Tarnobrzeskiego o zniesienie młynówki Bukowy.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Ls. 452 gminy Brandwica, powiatu tarnobrzeskiego o zniesienie młynówki Bukowy odstępuje Sejm c. k. Rządowi z wezwaniem, aby polecił c. k. Starostwu w Tarnobrzegu bezzwłoczne przeprowadzenie dochodzenia w sprawie żadanego przez strony interesowane usunięcia wadliwości i wydania orzeczenia po myśli §§. 10, 20 i 21 krajowej ustawy wodnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Jarosławiu o utworzenie ekspozytury krajowego biura melioracyjnego w powiecie jarosławskim.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje

sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji:

Petycję Ls. 297 Wydziału powiatowego w Jarosławiu o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Jarosławiu, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem przedłożenia wniosku po myśli uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892. na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin: Wielowieś, Trześń i Sielec, w sprawie datków konkurencyjnych na konserwację rzeki Trześniówki.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji:

Nad petycją gmin Wielowieś, Trześń i Sielec przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin: Charzewice, Brandwica i Pilchów, w sprawie karania przekroczeń wodnych.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją gmin Charzewice, Brandwica i Pilchów przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji włościan zgromadzonych w Dziekanowicach o regulację rzeki Raby.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Ls 492 odstępuje się e k. Rządowi do zaprojektowania lokalnej regulacji rzeki Raby i możliwego uwzględnienia przy rozdziale zapomóg publicznych na roboty.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej, o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu krajowej służby techniczno-drogowej.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dotychczasowy etat osób i płac technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, uchwalony przez Sejm dnia 1. kwietnia 1892 roku i dnia 31. stycznia 1895, zmienia się w następujący sposób:

§. 2. etatu w brzmieniu uchwalonem dnia 1. kwietnia 1892 roku, a uzupełnionem uchwałą z dnia 31. stycznia 1895 roku, znosi się i ma odtąd opiewać, jak następuje:

§. 2. Etat osób i płac rocznych oddziału techniczno-drogowego ustanawia się jak następuje:

a) Dyrektor z płacą stałą	. 2.800 zł.
dodatkiem aktywalnym	. 480 "
i z trzema dodatkami pięcioletnimi po	. 400 "
b) Zastępca dyrektora z płacą stałą	. 2.000 "
dodatkiem osobistym	. 400 "
dodatkiem aktywalnym	. 360 "
i z trzema dodatkami pięcioletnimi po	. 200 "

<p>c) Pięciu starszych inżynierów z płacą stałą po 2.000 zł. dodatkiem aktywalnym po 360 „ i z trzema dodatkami pięcioletnimi po 200 „</p> <p>d) Dziewięciu inżynierów I. klasy z płacą stałą po 1.500 „ dodatkiem aktywalnym 1-go stopnia po 300 „ względnie 2-go stopnia po 250 „ lub też 3 go stopnia po 200 „ i trzema pięcioleciaми po 150 „</p> <p>e) Dziewięciu inżynierów II. klasy z płacą stałą po 1.200 „ dodatkiem aktywalnym 1-go stopnia po 240 „ względnie 2-go stopnia po 200 „ lub też 3 go stopnia po 160 „ i trzema pięcioleciaми po 100 „</p> <p>f) Dwunastu inżynierów adjunktów z płacą stałą po 1.000 „ dodatkiem aktywalnym 1-go stopnia po 180 „ względnie 2-go stopnia po 150 „ lub też 3-go stopnia po 120 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 60 „</p> <p>g) Dwóch praktykantów technicznych z adjutami po 700 „ i trzema dodatkami dwuletnimi po 100 „</p> <p>h) Dwóch praktykantów technicznych z adjutami po 600 „ i trzema dodatkami dwuletnimi po 100 „</p> <p>i) Dziesięciu starszych konduktorów z płacą stałą po 900 „ dodatkiem aktywalnym po 150 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „</p> <p>k) Dziesięciu konduktorów I. klasy z płacą stałą po 800 „ dodatkiem aktywalnym po 100 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „</p>	<p>l) Dziesięciu konduktorów II. klasy z płacą stałą po 700 zł. dodatkiem aktywalnym po 75 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „</p> <p>m) Dwunastu konduktorów III. klasy z płacą stałą po 600 „ dodatkiem aktywalnym po 75 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „</p> <p>n) Jeden etatowy pisarz manipulacyjny z płacą stałą 600 „ i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „</p> <p>o) Odpowiednia ilość rysowników w granicach uchwalonego przez Sejm ryczałtu</p> <p>p) Odpowiednia uchwałom sejmowym z dnia 30. sierpnia 1877, i 19. października 1878 roku, ilość dróżników dróg krajowych z płacą stałą 150 „</p> <p>Wolno wszakże Wydziałowi krajowemu powyższą płacę przy przyjmowaniu nowych dróżników w miarę okoliczności, zniżyć lub w wyjątkowych wypadkach odpowiednio zwiększyć w granicach każdorocznego kredytu, przyzwołonego w budżecie krajowym na płace dróżników.</p> <p>Poszczególnione wyżej pod literami d) e) f) trzy stopnie dodatków aktywalnych przyznawane będą urzędnikom technicznym z siedzibą urzędowania we Lwowie i Krakowie podług stopnia 1-go tych dodatków, w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców podług stopnia 2-go, we wszystkich zaś innych miejscowościach kraju podług 3-go stopnia tychże dodatków.</p> <p>II. Postanowienia uchwalonego przez Sejm dnia 1. kwietnia 1892 etatu osób i płac technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, o ile odnoszą się one do elewów technicznych, mają mieć w przyszłości zastosowanie do ustanowionych obecnym eta-</p>
---	--

tem praktykantów technicznych służby drogowej Wydziału krajowego.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Piniński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad punktami I. i II. tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o wniosku posła Małachowskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu król. stoł. miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 14. października 1870 Dz. ust. kraj. Nr. 79 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23, nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 85, 89, 90 i 92 ust. kraj. z dnia 14. października 1870 Dz. u. kr. Nr. 79 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23. nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu, a mianowicie: oddziału A) ustawy gminnej, zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązują następujące postanowienia:

§. 85.

Wydatki odrębne.

Wydatki dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klas mieszkańców, lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

Wydatki takie może tedy Rada miejska rozłożyć na strony interesowane, i od nich je ściągnąć.

§. 89.

Do nałożenia dodatków, przenoszących 20%, podatków bezpośrednich, lub 50% podatku konsumcyjnego, potrzebne jest pozwolenie Wydziału krajowego.

Dodatki, przenoszące 50% podatków bezpośrednich, lub 70% podatku konsumcyjnego, mogą być nakładane tylko na mocy ustawy krajowej.

§. 90.

Inne opłaty.

Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat niemniej do zaprowadzenia podatku czynszowego, mającego się pobierać od opłacanego przez mieszkańców czynszu najmu lub od oszacowanej wartości tego czynszu, jeżeli ten podatek czynszowy przenosi 20 ct. od każdego reńskiego, względnie dwadzieścia halerzy od każdej korony czynszu, potrzeba ustawy krajowej.

Wypływające z prawa propinacyi opłaty od przewozu wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych, nie mogą być uważane jako dodatki do podatku konsumcyjnego.

§. 92.

Do rozkładu dodatków na podatki bezpośrednie według rozmaitej stopy pro-

centowej. potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego.

Jednakowoż stopa dodatków do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków, może przewyższyć stopę dodatków do powszechnego podatku zarobkowego co najwyżej o jedną trzecią część.

Do zaprowadzenia rozmaitych stóp procentowych dodatków w granicach jednego rodzaju podatku bezpośredniego, potrzeba ustawy krajowej.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku ustaw krajowych.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Komisarz rządowy c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Romanowicz wnosi przyjęcie całego projektu powyższej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia całego projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji Wydziału powiatowego w Rudkach o uwolnienie urzędników Rad powiatowych od dodatków gminnych.

Sprawozdawca p. Dworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Rudkach, L. s. 1.467, o uchwalenie uwolnienia urzędników Rad powiatowych, od dodatków gminnych, niemniej od posług i robót, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Soleskiego w sprawie zmiany Art. 22. alinea e. ustawy krajowej z 6. grudnia 1887, Nr. 67 Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Soleski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by celem możności utworzenia dwóch lub więcej inspektorów szkolnych w takich okręgach szkolnych, które mają zbyt wielką liczbę szkół i klas, wypracował projekt zmiany artykułów 22., 31. i 37. ustawy z dnia 6. grudnia 1887 (Dz. u. kr. Nr. 67) w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ten projekt zmiany na najbliższej Sesji sejmowej Sejmowi przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji miasta Dynowa i gmin okolicznych w sprawie budowy i przyznania powszechności i publiczności szpitalowi w Dynowie.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycyje miasta Dynowa i gmin okolicznych w powiecie brzozowskim (L. s. 1.272 i 1.439) w sprawie budowy i przyznania powszechności i publiczności szpitalowi w Dynowie, Wydziałowi krajowemu do zbadania i przeprowadzenia potrzebnych rokowań w sprawie zamiaru wybudowania szpitala w Dynowie i upoważnienia Wydział krajowy do ewentualnego dania przyrzeczenia przedłożenia Wysokiemu Sejmowi projektu ustawy, nadającej szpitalowi w Dynowie charakter powszechności i publiczności, skoro fundator odstąpi aktem fundacyjnym na własność szpitalowi budynek wraz z całym urządzeniem wewnętrznym na 30 łóżek i zabezpieczeniem utrzymania szpitala w pierwszym półroczu, a c. k. Namiestnictwo orzeknie, że budynek i urządzenie odpowiadają wymaganiom sanitarno-policyjnym.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach o podwyższenie emerytury i udzielenie daru z łaski.

Sprawozdawca p. Kozłowski, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Piotrowi Koczyndykowi, emer. nauczycielowi szkół ludowych podwyższa Sejm w drodze łaski od 1. stycznia 1898 pobie-

raną przez niego emeryturę z kwoty 217 złr. 50 ct. na 300 złr. Natomiast odpada równocześnie dar z łaski w kwocie 30 złr., przyznany petentowi uchwałą Sejmu z dnia 6. lutego 1896 r.

2) Janowi Rogoszewskiemu, byłemu tymczasowemu nauczycielowi szkół ludowych, podwyższa Sejm od 1. stycznia 1898, dar z łaski z kwoty 90 złr. na 180 złr.

3) Herszowi Salaterowi, przyznaje Sejm w drodze łaski jednorazową remuneracyę w kwocie 200 złr. za dotychczasowe udzielanie nauki religii izraelskiej w szkołach ludowych w Brzeżanach.

4) Cyryli Płoszczak, sierocie po nauczycielu szkoły ludowej przyznaje Sejm począwszy od 1. stycznia 1898 r. z funduszu szkolnego krajowego stałe zaopatrzenie z łaski w kwocie rocznej 120 złr. w. a.

5) Bronisławie Iwanickiej, wdowie po tymczasowym nauczycielu szkół ludowych przyznaje Sejm od 1. stycznia 1898 r. z funduszu szkolnego krajowego stały dar z łaski w kwocie rocznej 120 złr. w. a.

6) Ludwice Hanulowej, wdowie po stałym nauczycielu szkoły ludowej przyznaje Sejm w drodze łaski z funduszu szkolnego krajowego od 1. stycznia 1898 wyjątkowy dodatek na wychowanie dzieci w rocznej kwocie 200 zł. w. a., aż do dojścia do 20 roku życia, lub wcześniejszego zaopatrzenia sześciorga starszych dzieci.

7) Sabinie Hoffmanówniej, kierującej nauczycielce szkoły wydziałowej żeńskiej im. Elżbiety we Lwowie, Sejm policza w drodze łaski do emerytury czas jej służby w szkole PP. Benedyktynek obrz. łac. we Lwowie od 9. listopada 1861 do 31. grudnia 1868, t. j. 7 lat 1 miesiąc i 22 dni.

8) Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyami Sebastjana Mściwujewskiego i Feliksa Wygody o podwyższe-

nie emerytury, i Izydory Radeckiej o przyznanie zaopatrzenia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocieniżenia prestacyi na płace nauczycieli a względnie odpisania zaległości.

Sprawozdawca p. Kozłowski, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Gminie miasta Gorlice odpisuje się zaległość prestacyi szkolnych za czas od 1 lipca 1892 po koniec r. 1894 w kwocie 4.862 złr. 15 ct. w. a.

2) Począwszy od 1. stycznia 1898 niża się dotychczas uiszczane prestacye na płace nauczycieli gminom: miasta Kamionki strumiłowej z kwoty 1.900 złr. na kwotę 1.500 złr. rocznie; Stróżna powiatu Grybowskiego z kwoty 86 złr. 35 ct. na kwotę 55 złr., a gminie m. Leżajska z kwoty 650 złr. na 350 złr. rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z przedłożonej przez Wydział krajowy petycji Felicji Kalinowiczowej o policzenie jej do emerytury dwóch lat służby przed złożeniem egzaminu kwalifikacyjnego.

Sprawozdawca p. Kozłowski, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycję Felicji Kalinowiczowej o policzenie jej do emerytury

2 lat służby przed złożeniem egzaminu kwalifikacyjnego, Radzie szkolnej krajowej do uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o petycjach do krajowego funduszu szkolnego.

Sprawozdawca p. Kozłowski, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm odsyła:

I. Petycje 1210/1001 Zwierzchności gminnej w Nowosiółkach, pow. kamioneckim, gminy Łoniowy 684/552 w powiecie brzeskim, gminy Doły 685/553 w powiecie brzeskim o zapomogi na budowę szkół, do krajowej Rady szkolnej do załatwienia.

II. Petycję gminy miasta Krakowa 1109/914 o wstrzymanie wykonania orzeczenia Wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 6. kwietnia w sprawie poboru 12% prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych miejskich i zezwolenie, aby aż do wydania wyroku c. k. Trybunału administracyjnego prestacya ta wypłacaną być mogła na podstawie obliczenia dotychczas praktykowanego, do Wydziału krajowego do załatwienia.

III. Petycje 1256/1037 Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach, zawiadujących publiczną szkołą ludową w Nowosiółkach o zasiłek na wykończenie budowy szkoły w Nowosiółkach do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1899.

IV. Petycje nauczycieli 1190/982 Pawła Pyka, 1189/981 Józefa Hrankowskiego, 1496/1228 Bazylego Rakowskiego, 1185/977 Grzegorza Szaraniewicza, 1140/949 Włodzimierza Kaleczyńskiego, 1385/1138 Michała Gaudyaka, 1382/1135 Zdzisława Misiewicza, 1388/1141 Andrzeja Curkowskiego, 407/298

Maryi Ilnickiej, wdowy po członku c. k. Rady szkolnej, oraz wdów po nauczycielach, 1151/946 Malwiny Jasińskiej, 1384/1137 Katarzyny Dudziewiczowej, 1267/1046 Maryi Jndyszewskiej, 1266/1047 Tacyanny Lewickiej, 1456/1195 Katarzyny Kamarowej, 1497/1129 Karoliny Domańskiej, 1498/1230 Anny Kliczewskiej, 1412/163 Pelagii Duszyńskiej i 1413/1164 Maryi Sułykowej o zapomogi — do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

V. Petycyje 1406/1157 gminy Dąbrówka pow. Mielec i 1407/1158 Otaąż i Wola Otałęska pow. Mielec o uwolnienie od prestacyi szkolnych do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Jabłońskiego w przedmiocie miejscowej regulacyi rzeki Wisłok w mieście Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Zamoyski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w ciągu roku 1898 zbadał stan rzeki Wisłoka w mieście Rzeszowie i przeprowadził potrzebne roboty ochronne przy pomocy państwa i kraju po myśli uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w sprawie petycji gminy Sielec w powiecie sokalskim o zalesienie wydym piaszczystych.

Sprawozdawca p. Zamoyski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Sielec odstępuje się c. k. Rządowi, aby o ile możności już w tym roku, w zwykłej drodze przedsięwziął roboty w celu zalesienia wydym piaszczystych w gminie Sielec w powiecie sokalskim.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji Wydziału Towarzystwa rybackiego w Krakowie względem zmiany przepisów karnych ustawy rybackiej z 31. października 1887.

Sprawozdawca p. Zamoyski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by po poprzednim porozumieniu się z c. k. Rządem przedstawił Wys. Izbie na najbliższej sesji sejmowej wnioski co do zmiany przepisów karnych ustawy rybackiej z dnia 31. października 1887 a to dla uproszczenia postępowania przy karaniu przekroczeń tejże ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji gmin Trześń, Nadbrzezie, Furmanów, Ostrówek, Sielec, Wielowieś, Sokolniki, Koćmierzów jakoteż o petycji gmin Mokrzyszów i Stale o wydzielenie wód, płynących w obrębie tych gmin z obrębu rewirów rybackich.

Sprawozdawca p. Zamoyski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycjami do L: 652 i L: 660 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar zamknięcia posiedzenia i wzywa sekretarza

do odczytania wniesionych interpelacyj wniosku

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż we wschodniej części kraju naszego, gdzie produkuje się i sprzedaje pomiędzy konsumentów najwięcej soli warzonki, jest bardzo wiele biednej ludności, tak zwanych komorników i wyrobników, których z zarobku dziennego nie stać na zakupienie całej topki soli, wskutek czego taki wyrobnik biedny nieraz jest zmuszony spożywać swoje pokarmy bez soli.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zarządzenie, by we wszystkich salinach, gdzie wyrabia się sól warzonką, zostały zaprowadzone formy na pół topki, równające się $\frac{1}{2}$ kilo wagi, aby przez to umożliwić nabycie soli nawet najbiedniejszej ludności, której na zakupienie całej topki nie stać.

Lwów, dnia 10. lutego 1898.

Wnioskodawca:
Warzecha w. r.

Bojko, Ostapczuk, St. Nowakowski, Dr. Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Soleski, F. Krempa, Potoczek, Data, Kramarczyk, W. Szwed, Niebyłowiec, Winniczuk, Trzeciński Dr. Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Wysokiego Rządu!

Wymogi c. k. Starostw w dostarczaniu odpowiedzi na rozmaite bardzo liczne

i szczegółowe zapytania statystyczne mnożą się do tego stopnia, iż Zwierzchności gminne i Przełożenia obszarów dworskich są przeciążone, a przytem często, jeżeli zaraz nie odpowiedzą, na nieprzejmności nawet na grzywny bywają narażane, podpisani przeto mają zaszczyt zapytać, czy Wysoki Rząd jest skłonny do wydania c. k. Starostwom wskazówek, żeby dołączały do zapytań w sprawach statystycznych gotowe formularze na odpowiedzi, co by czynność samą bardzo ułatwiło i przyspieszyło.

Lwów, 10. lutego 1898.

Interpelujący:
Cielecki w. r.

Sozański, Kramarczyk, Data, Szeptycki, Trzeciński, Borkowski, M. Terosiewicz, Czarkowski-Golejewski, Dzieduszycki Karol, W. Szwed, Bielański, Piniński, Schnell, W. Dzieduszycki, Warzecha

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego

Gdy interpelacje nasze wystosowane kilkakrotnie i tu w Sejmie i w Radzie państwa, do Wysokiego Rządu, aby zechciał ściśle przestrzeganiem dotyczących ustaw zapobiedz gwałtownemu niszczeniu lasów, nieraz rabunkowym sposobem, nie doczekały się żadnej odpowiedzi ani skutku pożądanego nie odniosły, a wniosek mój z roku 1896 po uzasadnieniu odesłany do komisji gospodarstwa krajowego ugrzązł tam bez wieści co się z nim stało, jesteśmy zniewoleni piekącą tą sprawą ponownie poruszyć.

Trzebienie lasów w powiatach mieleckim, tarnobrzeskim, ropezyckim, brzozowskim i indziej, odbywa się bez przerw.

Już obecnie na całą okolicę trudno włościaninowi kupić drzewa budulcowego i opału nawet za bardzo wygórowaną cenę. Co lepsze to idzie za granicę: na miejscu zostają tylko wybrakowane resztki. Przepisy ustawy co do porządku zrębów i ich zalesienia zupełnie nikogo nie obowiązują. Jeżeli tak dalej pójdzie, to już za kilka lat na całym Powiślu za żadną cenę drzewa budulcowego nie dostanie i trzeba będzie pół wieku czekać aż młódź, zresztą bardzo niedbale prowadzona podrośnie. Można się już teraz przekonać, że rozległe lasy tuszowskie własność p. marszałka bocheńskiego Włodka, są na ukończeniu. Ze smutkiem przyznać trzeba, że na poprzedniego właściciela bar. Hirscha znacznie lepiej z lasami tuszowskimi się obchodzono i przystępniejsze kupno o wiele było dla każdego a tem więcej biednego włościanina.

To samo zupełnie dzieje się z lasami w Mokrzychowie i Dąbni powiatu tarnobrzeskiego i innemi, można powiedzieć w całym kraju z nielicznymi wyjątkami, gdy właściciel lasu nie idzie na rękę Starostwu. Godzi się i na to zwrócić uwagę, że przez zniszczenie lasów ludność traci trzykrotnie. Po pierwsze o drzewo trudno, po drugie trzeba za niego drogo płacić, a wreszcie przepadają serwituty włościańskie, które się udało tu i ówdzie uratować.

W ten sposób w krótkiej drodze pozbywają się właściciele lasów intabulowanych. A wszakże i pogarszające się z każdym rokiem warunki klimatyczne, gwałtowne spady i wylewy odnieść trzeba w znacznej części do tej okropnej gospodarki lasowej. Jeżeli c. k. Rząd nie przyjdzie

z pomocą nie w kroczy zawczasu z energiczną ochroną dla reszty lasów w najbliższym czasie i nie przeszkodzi wywożeniu go za granicę, to niezadługo będzie już zapóźno. Zważywszy to wszystko, zapytujemy J. W. Komisarza Rządowego, czy zechce jak najrychlej zarządzić co należy i co ustawa pozwala, aby biedny lud uchronić od tej plagi a cały kraj od zupełnego wyniszczenia lasów.

Lwów, dnia 10. lutego 1898.

Interpelujący
Franciszek Krempa w. r.

Okuniewski, Warzecha, Ostapczuk, Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz, Hamorak, Styła, Bojko, W. Szwed, Soleski, Średniawski, Kramarczyk, G. Milan, Niebyłowiec, Nowakowski, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki i wnosi, aby wybory do komisji podatkowych i wybór Zastępcy członka Wydziału krajowego, nie umieszczają na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia iż przedmiotów tych nie umieści na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia, ale na porządku najbliższego następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. lutego 1898 roku godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 3. min. — po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Bdeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.
Andrzej Potocki w. r.

Protokół

24. posiedzenia, 3 sesji VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 12 lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 119.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego drugiego posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 12. lutego 1898. r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1703.

Komisji drogowej Ls. 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709.

Komisji szkolnej Ls. 1710, 1720, 1726

Komisji petycyjnej Ls. 1711, 1718, 1725.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1712, 1719, 1724.

Komisji sanitarnej Ls. 1713.

Komisji prawniczej Ls. 1714, 1729.

Po odczytaniu petycji Ls. 1714, przemawia p. Bojko popierając tę petycję.

Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacje: 1) pp. Szweda i towarzyszy w sprawie poboru podatku gruntowego i domowoklasowego przez kolektantów gminnych; 2) pp. Potoczka i towarzyszy w sprawie obniżenia podatku od gruntów wystawionych na szkodliwe wpływy lasów; 3) pp. Wójcika i towarzyszy w sprawie zaniechania ściągania zaległych podatków z powodu klęsk elementarnych; 4) Krempy i towarzyszy w sprawie budowy szkoły w Grębowie; 5) pp. Okuniewskiego i towarzyszy w sprawie dzierżawy polowania w Trudowacu.

Członek Wydziału krajowego p. Horszard odpowiada na interpelację p. Daty i towarzyszy w sprawie zaprowadzenia obsługi zakonnej w szpitalach.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Warzecha o wyjednanie u c. k. Rządu aby topki soli kuchennej miały wagę $\frac{1}{2}$ kilograma.

Przemawia p. Warzecha, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji solnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy, o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania.

P. Średniawski prosi o uwzględnienie poprawek, wniesionych przy rozprawie szczegółowej, w przeciwnym razie on i jego towarzysze polityczni, głosować będą przeciw tej ustawie w trzecim czytaniu.

Marszałek wyjaśnia, iż przy trzecim czytaniu nie można stawiać żadnych poprawek.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała załączony projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z dnia

7. czerwca 1883. r. Dz. ust. państw. Nr. 94. postanowień dotyczących się dzielenia gruntów wspólnych i regulacji odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu, co następuje:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O podziale i regulacji w ogólności.

§. 1.

Grunta, co do których

a) istnieją wspólne prawa posiadania lub użytkowania pomiędzy byłymi Zwierzchnościami (dominiami) i gminami albo dawnymi poddanymi, jakoteż między dwiema lub więcej gminami, albo

b) które użytkowane są przez wszystkich lub przez niektórych członków gminy lub części gminy lub przez wspólności gospodarcze mocą uczestnictwa osobistego lub z posiadaniem gruntu połączonego — równie jak grunta używane kolejno przez współuprawnionych.

mogą być podług niniejszej ustawy i rozporządzeń wydanych na jej podstawie podzielone albo też może nastąpić regulacja wspólnych praw użytkowania i zarządu odnoszących się do tych gruntów.

§. 2.

Gdziekolwiek w niniejszej ustawie, bez innego określenia jest mowa o wspólnych gruntach, należy rozumieć przez nie grunta w §. 1. oznaczone.

Do wzmiankowanych gruntów zaliczają się — nie naruszając wszakże praw przez zasiedzenie nabytych — także te grunta, które w myśl §. 1. podlegały pierwemu wspólnemu użytkowaniu, następnie jednak przeszły skutek fizycznego podziału w posiadanie prywatne, jeżeli podział ten nastąpił nie tylko bez zezwolenia właściwej władzy, ale także i w księgach hipotecznych nie został przeprowadzony. Do tejże samej kategorii należą dalej i te grunta w §. 1. oznaczone, które na rzecz każdorazowych po-

siadaczy pewnych realności zapisane są w księgach hipotecznych według idealnych części.

Grunta, które podług patentu cesarskiego z 5. lipca 1853 r. Dz. u. p. Nr. 130. odstąpione zostały do wspólnego użytkowania i wspólnego posiadania pewnej gminie, miejscowości lub ogółowi uprawnionych, jeżeli tylko posiadają warunki w § 1. wskazane, nie mogą być wyłączone od zastosowania do nich niniejszej ustawy, tak samo jak i grunta stanowiące dobro gminne i podlegające wspólnemu użytkowaniu w myśl §. 68. ust. gm. z 12. sierpnia 1866. Nr. 19. Dz. ust. kr., §. 69. ustawy z 3. lipca 1896. Nr. 51. Dz. ust. kr., §. 74. ust. z 13. marca 1889. Nr. 24. Dz. u. kr.

Natomiast nie można zaliczać między grunta w §. 1. oznaczone, gruntów, stanowiących zakładowy majątek gminy.

§. 3.

Pod wymaganem do zastosowania niniejszej ustawy, wspólnem, lub kolejnem użytkowaniem, rozumieć należy:

1. wspólne, lub kolejne używanie gruntu pod uprawę lub na pastwisko;
2. także użytkowanie trawy, trzciny, drzewa, torfu, darni, lub ściółki.

Obojętnem jest, czy użytkowanie gruntu było równomierne, czy też różne co do przestrzeni, czasu, sposobu i miary użytkowania.

§. 4.

Na żądanie uczestnika (§ 20.) można za zezwoleniem władzy wciągnąć do podziału także i grunt wyłącznie do niego należący, o ile by to przyczyniło się do zadowalniającego rozwiązania wspólności.

Z tego samego powodu przy dzieleniu lub regulacyi nieznaczne różnice pomiędzy udziałami poszczególnych uczestników a przypadającymi za nie wynagrodzeniami mogą być wyrównane pieniędzmi.

Wynikłe stąd wynagrodzenia pieniężne mogą być wydane uczestnikom, którym zostały przyznane, już w toku postępowania (§. 3 ustawy państwowej), jeżeli przez to nie zostaną uszczuplone prawa osób trzecich.

Jako nieznaczną, w myśl ustępu drugiego, uważać należy tę różnicę, która nie przekracza dwudziestej części wartości udziału odnośnego uczestnika, a to z uwzględnieniem już ubytków, lub przyrostów gruntowych (§§. 84. i 85.) wynikłych z powodu urządzeń gospodarczych lub wykupna wzajemnych świadczeń.

§. 5.

Można wyłączyć od podziału części wspólnych gruntów, które przez położenie swoje podlegają szczególnym uszkodzeniom, albo obciążone są gruntowymi ciężarami, utrudniającymi znacznie przeprowadzenie podziału.

Mianowicie wyłączone być mogą od podziału grunta, zagrożone zasypaniem, usunięciem, oberwaniem brzegów, powodzią i t. p.

Grunta, których obciążenie jest nader wysokie, albo obciążone są w ten sposób, że wartość ciężaru nie może być łatwo oznaczoną, również od podziału wyłączone być mogą.

§. 6.

Jeżeli wspólność gospodarcza oprócz nieruchomości, oznaczonych w §. 1., posiada także i inne nieruchomości albo ruchomy majątek, natenczas należy je w myśl niniejszej ustawy wciągnąć do podziału lub regulacyi.

§. 7.

Regulacya wspólnych praw użytkowania może być przeprowadzoną:

1. Przez dokładne określenie rozciągłości, miejsca i sposobu wykonywania tych praw, tudzież czasu, miary i trwania użytkowania, — albo

2. przez oznaczenie udziału każdego z uprawnionych.

W tym drugim wypadku regulacja oznaczy, ile przypadnie poszczególnym uprawnionym z pożytków, uzyskanych w pewnym okresie gospodarczym, albo też z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży tych pożytków.

Regulacja zarządu wspólnych gruntów, może być według niniejszej ustawy wtedy tylko przeprowadzoną, jeżeli zarząd tychże gruntów nie został już określony przez ustawę gminną lub inne przepisy dotyczące dobra gminnego, albo też, jeżeli pomimo uregulowania w myśl tych przepisów okazuje się potrzeba wydania jeszcze szczególnych zarządzeń, dla zarządu gruntów, stanowiących zarząd gminy.

§. 8.

Z podziałem i regulacją połączonem być musi zaprowadzenie wszystkich tych wspólnych urządzeń, które są niezbędnie potrzebne, celem utworzenia przystępu do gruntów przyznanych tytułem wynagrodzenia, wszakże ile możliwości unikając ustanowienia służebności, oraz celem umożliwienia odpowiedniego użytkowania tych gruntów albo celem zapewnienia wykonywania praw uregulowanych. Przytem jednak nie należy przekraczać przeciwnie potrzeby a zwłaszcza przy istniejących już drogach, rowach, strumykach i mostach mają być przeprowadzone tylko konieczne zmiany. Zarządzeniom w tej mierze mogą osoby nie będące uczestnikami sprzeciwić się tylko wtedy, gdyby skutkiem tych zarządzeń, wyniknąć mogła dla nich znaczna szkoda.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O władzach dla spraw podziału i regulacji.

§. 9.

Właściwemi władzami są w sprawach podziału wspólnych gruntów, jakoteż regu-

lacyi wspólnych praw użytkowania i zarządu:

przysięgli komisarze miejscowi.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej,

Komisya ministeryalna przy ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej bez bliższego określenia jest mowa o władzach, odnosi się to do władz powyższych.

§. 10.

Do władz tych należy także przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie sporów, które powstaną między uczestnikami (§. 20. niniejszej ustawy) wzmiankowanych w §. 1. gruntów, co do posiadania lub własności pojedynczych części tych gruntów, tudzież przeprowadzenie rozprawy i rozstrzygnięcie co do wzajemnych świadczeń za użytkowanie takich gruntów lub ich pojedynczych części. Władze te mają zawsze już przy rozpoczęciu swej czynności sprawdzić, czy zachodzą powyższe warunki ich własności.

Spory, dotyczące się własności lub posiadania realności, z których posiadaniem połączony jest w myśl niniejszej ustawy udział w gruntach wspólnych albo prawo użytkowania lub zarządu albo też wreszcie roszczenie w myśl §. 23, należą nawet po ogłoszeniu własności powyższych władz do zwyczajnego sędziego.

Od terminu oznaczonego w §. 60. tej ustawy, od którego zaczyna się własność tych władz, wykluczoną jest własność wszystkich innych władz, do których zakresu w innym razie takie sprawy należą. Jeżeli jednak w owym terminie sprawy te były już wytoczone przed sędzią zwyczajnym, natenczas uzasadniona przez to własność tego sędziego pozostaje w swej mocy. Spory takie, o ile ich załatwienie nie miało by nastąpić podług procedury cywilnej w myśl art. XLVII. ustawy z 1. sierpnia

1895. Nr. 112. D. p. p., winny od tego czasu toczyć się w dalszym ciągu według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chybaaby miało przez to być naruszone prawo formalne, które jedna, lub druga strona sporna nabyła.

§. 11.

Sprawy urzędzeń gospodarczych połączonych z podziałem lub regulacją, a względnie sprawy założenia i przyszłego utrzymania tych urzędzeń należą również do władz w §. 9. wyszczególnionych.

Właściwość tych władz odnosi się także do spraw, które w celach podziału, lub regulacji wymagają rozstrzygnięcia ze stanowiska prawa wodnego lub leśnego. Władze te mają przytem stosować przepisy prawa wodnego, względnie leśnego, o ile niniejsza ustawa w tym względzie inaczej nie postanawia.

Jeżeli jednak przy podziale lub regulacji wyłonią się sprawy dotyczące regulacji kolei żelaznych lub dróg publicznych, albo też sprawy podpadające pod ustawę budowniczą, natenczas tego rodzaju sprawy nie należą do zakresu wzmiankowanych władz. W sprawach tego rodzaju po wszystkie potrzebne decyzje lub zarządzenia udawać się trzeba do tych władz, do których ustawowego zakresu one należą.

§. 12.

W postępowaniu podziałowem lub regulacyjnem dochodzenie w sprawach spornych należy do komisarza miejscowego, zaś wydawanie orzeczeń do Komisji krajowej z dozwoleniem odwołania się do Komisji ministerjalnej.

Komisye te rozstrzygać będą stosownie do postanowień odnośnych ustaw i po dokładnem rozważeniu całej treści rozprawy osądzą, czy to, co strony podają, uważać należy za prawdziwe, lub nie.

W uzasadnieniu swoich orzeczeń winny wspomniane komisye przytoczyć okoliczności, które na ich wydanie wpłynęły.

§. 13.

Komisarzy miejscowych mianuje Namiestnik po porozumieniu się z Wydziałem krajowym i z obu Prezydentami wyższych sądów krajowych z pomiędzy osób ukwalifikowanych do urzędu sędziowskiego lub politycznej administracji, do prawno-administracyjnej służby przy zarządzie lasów państwowych i dóbr funduszowych, do adwokatury lub notaryatu a obznajomionych ze stosunkami rolniczymi, albo też z pomiędzy teoretycznie i praktycznie wykształconych rolników lub leśników, którzy udowodnią znajomość ustaw i przepisów odnoszących się do podziału i regulacji i w związku z nimi będących.

Komisarze miejscowi, którzy już jako urzędnicy państwowi nie złożyli przysięgi służbowej, mają być zaprzysiężeni dla poruczonej im czynności i mają odnośnie do tej czynności prawa i obowiązki zaprzysiężonych urzędników.

Komisya krajowa przeznacza mianowanych komisarzy miejscowych do poszczególnych przeprowadzić się mających podziałów i regulacji. W trudniejszych wypadkach mogą być wyznaczeni osobni komisarze miejscowi dla prawnych i ekonomicznych spraw podziału i regulacji; jednemu z nich poruczy się kierownictwo.

§. 14.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej składa się z Namiestnika albo jego zastępcy jako przewodniczącego, referenta, trzech członków ze stanu sędziowskiego i delegata Wydziału krajowego.

W wypadkach w §. 17. przewidzianych Komisya krajowa zwiększoną zostanie o jednego członka ze stanu sędziowskiego.

Przewodniczący głośuje także, a przy równości głosów ten wniosek staje się uchwałą, do którego on się przyłącza.

§. 15.

Zastępcę przewodniczącego wyznacza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem

krajowym i z Prezydentem wyższego Sądu krajowego lwowskiego z pośród członków Wydziału krajowego, referenta zaś sam Namiestnik. Członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Prezydent wyższego Sądu krajowego we Lwowie, a delegata Wydziału krajowego Wydział krajowy i to niekoniecznie z pośród swego grona. W ten sam sposób będą wyznaczeni: drugi zastępca przewodniczącego, zastępca referenta, zastępca delegata Wydziału krajowego, wreszcie w odpowiedniej liczbie zastępcy członków ze stanu sędziowskiego.

Zastępcy przewodniczącego mają przy objęciu swoich funkcji złożyć w ręce Namiestnika przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż przestrzegać będą ustaw i sumiennie wypełniać swoje obowiązki.

§ 16.

Skład Komisji ministeryalnej oznacza przy zachowaniu przepisów §. 17. Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości.

§ 17.

Tak Komisja krajowa, jakoteż i Komisja ministeryalna wydają swoje orzeczenia na posiedzeniach gremialnych większością głosów. Połowa członków tej komisji uprawnionych do głosowania musi należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak komisja w taki sposób złożona rozstrzygać ma spory, które, jeżeliby nie chodziło o podział albo o regulację, należałyby do ustawowego zakresu zwyczajnych sądów, musi być komisja zwiększoną o jednego członka ze stanu sędziowskiego. W kwestyach gospodarczych należy wezwać i przesłuchać gospodarzy wiejskich lub techników kultury krajowej jako doradców.

§ 18.

W razie przekroczenia tymczasowych lub innych zarządzeń, wydanych w sprawach niniejszej ustawy mogą władze nakładać kary pieniężne do wysokości 100 zł., niemniej ustanawiać i nakładać kary porządkowe do 25 zł. wysokości.

Grzywny wpływają do funduszu krajowego.

§. 19.

Bliższe szczegóły odnoszące się do toku czynności wzmiankowanych władz ustanowione będą w drodze rozporządzeń.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O interesowanych w podziale lub regulacji.

§. 20.

Za uczestników podziału lub regulacji należy uważać:

1. tych, którzy są w posiadaniu fizycznym lub tabularnym gruntów wspólnych;

2. tych, którzy są w posiadaniu prawa do uczestnictwa w użytkowaniu polegającego na przynależności do związku dawnych poddanych, członków jednej lub więcej gmin, względnie grupy, uprawnionej do użytkowania gruntów kolejno użytkowanych bez względu na to, czy przynależność spowodowaną jest ich osobistymi przymiotami, czy też opiera się na posiadaniu jakiej innej posiadłości gruntowej;

3. tych, którzy rzeczywiście pobierają nadwyżkę przychodu, pozostałą po zaspokojeniu roszczeń uprawnionych do użytkowania;

4. gminy bez względu na to, czy podpadają pod którykolwiek z wyszczególnionych w punktach 1—3 warunków, jeżeli od gruntów, które nie są wcale zapisane w księgach hipotecznych, przypisany mają podatek.

Osoby, które w myśl poprzednich postanowień, nie są uczestnikami, lecz na jakiejbądź podstawie prawnej roszczą sobie pretensje do wspólnego lub kolejnego użytkowania, mogą poszukiwać swojej pretensyi tylko w sposób przepisany w §. 67.

Pod bezpośrednio interesowanymi w podziale i regulacji rozumieją się uczestnicy,

jako też osoby w myśl §. 23. interesowane ze względu na trwałe zachowanie wyda-
a to w przeciwstawieniu do tych, którzy tności gruntu.
po myśli §§. 25—27 są tylko pośrednio
interesowanymi.

§. 21.

W razie podziału ma każdy uczestnik
w miarę wyników dochodzenia prawo do
żądania ekwiwalentu w ziemi z gruntów
podzielonych, ustanowionego stosownie do
wartości jego udziału w gruntach wspólnych
lub gruntach innych włączonych do
podziału w myśl §. 4. Wynagrodzenie to
ma być ustanowione albo za wspólną zgodą,
albo też na podstawie opinii znawców z za-
strzeżeniem możliwego uzupełniającego wy-
nagrodzenia w gotówce z tytułu nieznac-
nych różnic lub zmniejszenia się obszaru
gruntu, wskutek zaprowadzenia urządzeń
gospodarczych, lub wykupna wzajemnych
świadczeń

W tym samym stosunku, jeżeli szcze-
gólne okoliczności innego podziału nie uza-
sadniają, ma uczestnik prawo do wynag-
rodzenia z ogólnej wartości innego mająt-
ku ruchomego lub nieruchomego w myśl
§. 6. do podziału włączonego.

§. 22.

W razie regulacji ma każdy uczestnik
w miarę wyników dochodzenia prawo żądać
takiego stosunkowego udziału w ogólnym
pożytku, jaki pod względem rodzaju i roz-
miarów odpowiada stosunkowi dotychczas-
owego jego prawa do praw innych uczestni-
ków. Jeżeli zaś regulacja zasadza się na okre-
szeniu poszczególnych praw użytkowania,
uczestnik może się domagać, aby mu do-
tychczasowe jego prawo w niczem uszczu-
plone nie zostało. W obydwóch wypadkach
zastrzega się możność wyrównania w go-
tówce nieznaczących różnic tudzież możność
wprowadzenia takich ograniczeń, jakie albo
wynikają koniecznie z odpowiedniej regu-
lacji wykonywania poszczególnych praw
albo też wypływają ze stosunkowego uszczu-
plenia wszystkich lub niektórych pożytków

Jeżeliby w tym ostatnim celu pewne
pożytki musiały być tak zmniejszone, albo
uchylone, iż przez to mieliby poszczególni
uczestnicy ponieść dotkliwie straty, ma im
być przyznanem odszkodowanie, obciąża-
jące ogół uczestników a to albo przez przy-
znanie lub rozszerzenie innych pożytków,
albo przez wynagrodzenie w gotówce, sto-
sownie do stanu rzeczy i życzeń interes-
owanych uczestników.

§. 23.

Osoby, którym służy prawo żądania
wzajemnych świadczeń, mianowicie peryo-
dycznych danin, które im za używanie
wspólnych gruntów albo części tychże mają
uiszczać wszyscy lub niektórzy uczestnicy
(§. 1. ust. 2. ust. państw.) mogą żądać
w razie podziału, wynagrodzenia w gotówce
lub ekwiwalentu w ziemi, według tego,
który sposób wykupna władze za stosowniej-
szy uznają, zaś w razie regulacji, aby od-
nośne stosunki zostały urządzone w spo-
sób obydwu stronom odpowiadający.

Ci interesowani, chociażby sami nie
byli uczestnikami, mogą o tyle brać udział
w rozprawach nad podziałem lub regula-
cją, o ile to do uzasadnienia ich roszczeń
i powyżej wspomnianych praw jest potrze-
bnem.

§. 24.

Zresztą przy oznaczeniu odpowiedniej
wartości udziałów w myśl ustępu 1. §. 21.,
przy oznaczeniu i przyznaniu odpowiednich
wynagrodzeń, przy regulacji praw użytkow-
wania w myśl §. 22, niemniej przy uwzględ-
nieniu wzajemnych świadczeń podług §. 23,
mają być stosowane przepisy o postępo-
waniu w sprawach podziału i regulacji (III
rozdział) tudzież wskazówki w dotyczących
rozporządzeniach zawarte.

§. 25.

Trzecie osoby, które mają hipotecznie
zapisane prawo, bądź to na gruncie ule-

gającym podziałowi lub regulacyi, bądź też na cudzem prawie użytkowania, ciężącym na tym gruncie, albo też na gruncie, z którego posiadaniem połączone jest prawo użytkowania, mogą wprawdzie celem strzeżenia tego prawa brać udział w postępowaniu tyczącem się podziału, lub regulacyi, ale nie mogą przez sprzeciwienie się przeszkodzić podziałowi lub regulacyi.

Osoby te nie mają też być przesłuchiwane, przy dokonywaniu wpisów hipotecznych na zasadzie takiego podziału lub regulacyi (§. 4. ust. państw.).

Komisarz miejscowy winien pośrednio interesowanych zawiadamiać do rozprawy, jeżeli to zdaje się być potrzebnem do wyjaśnienia stosunków lub utorowania ugody, atoli przybyć oni mogą do rozprawy także bez urzędowego wezwania.

Władze winny baczyć na to ciągle a w szczególności przy potwierdzeniu planu podziału lub regulacyi, aby przez podział lub regulacyę nie zostały uszczuplone prawa pośrednio interesowanych.

§. 26.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane, na gruncie ulegającym podziałowi, przeniesione będą na działki z tego gruntu utworzone. Wyłączają się od tego i odpadają bez prawa do odszkodowania tylko służebności gruntowe (§. 474 u. c.), które wskutek podziału lub połączonego z nim nawodnienia, osuszenia lub założenia drogi staną się zbyt ciężkimi dla gruntu panującego.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane tylko na cudzem prawie użytkowania gruntu podzielonego, przeniesione będą na te grunta zamienione, które wchodzi w miejsce uchylonego prawa użytkowania.

Odszkodowania te zastępują miejsce uchylonego prawa użytkowania także co do praw hipotecznie zapisanych na tym gruncie, z którego posiadaniem takie prawo

użytkowania było połączone (§. 5. ust. państw.).

§. 27.

Liczebnie oznaczone wierzytelności, które są hipotecznie zabezpieczone na gruncie podzielonym, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tym udziale, który przy podziale dostanie się gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, o ile wierzytelności takie znajdują zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, wziętego dwadzieścia razy.

Jeżeli tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość takiej wierzytelności, a jeżeli żaden udział gruntu podzielonego nie został przekazany gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpieczonych na rzecz zakładów, które stosownie do swoich statutów uprawnione są do udzielenia pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ust. państw.).

§ 28.

Zeznane w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego oświadczenia (deklaracye), jakoteż zawarte ugody nie wymagają ani przyzwolenia ze strony trzecich osób, ani też nie podlegają zatwierdzeniu władz administracyjnych lub opiekuńczych, wyjąwszy zastrzeżone ustawą niniejszą zatwierdzenie ze strony Wydziału powiatowego lub krajowego.

Atoli zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie Komisji krajowej lub ministerjalnej (§. 7. ust. państw.).

Jeżeli gminy bez własnego statutu, części gminy albo zakłady takich gmin uczestniczą w postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym jako bezpośrednio interesowane strony, to po wdrożeniu postępowania (§. 60.) Wydział powiatowy winien ustanowić dla nich zastępcę (względnie zastępców). Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów i ugód, w których one mają mieć udział, jednak z zastrzeżeniem przepisanego w pierwszym ustępie tego paragrafu zawierzenia.

§ 29.

Stan prawny, wytworzony w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego czy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia podziału lub regulacji, obowiązuje przy wszelkiej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacyi sądowej nabyli.

§ 30.

Złożone przed władzą w toku postępowania podziałowego i regulacyjnego, oświadczenia pisemne lub protokolarne, mogą być tylko wówczas odwołane, jeżeli według uznania komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach

podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się w danej chwili znajdują.

§ 31.

Wskutek postępowania podziałowego i regulacyjnego, o tyle tylko zmienia się, lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonywanie prawa bez zmiany i postępowanie podziałowe i regulacyjne nie wstrzymuje egzekucyi na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. 1. ustawy z 27. maja 1896 N. 79. dpp. ani też egzekucyi dla zabezpieczenia.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Postępowanie w sprawach podziału i regulacji.

A. Postanowienia ogólne.

§. 32.

Wezwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszczególnymi uczestnikami lub grupami tychże mają zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;
2. oznaczenie dokładne miejsca i czasu rozprawy;
3. oznaczenie miejsca i czasu, w którym odnoszące się do rozprawy akta, plany, wnioski i t. d. wyłożone są do przejrzania;
4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą lub też w toku tejże nie wniosą.

§. 33.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie lub inne zawiadomienie jest koniecznem, albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrzebnem, ma je tenże wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem albo bezpośrednio przez posłańców, albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika, przez adresata podpisać się mającego, będzie dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony, z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego podział lub regulacja się odbywa, muszą na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie komisarz miejscowy sam go ustanowi.

§. 34.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy przeprowadza się z reguły ustnie z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

§. 35.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy — ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nie będąca obecną przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomioną o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego

wezwania, ma być przesłuchaną także i co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane.

§. 36.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydatoryuszów: ojcowie, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych;

2. za zgromadzenia duchowne (kongregacye i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła, za beneficya kościelne — użytkowcy;

4. za fundacye kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady, zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy (§. 28. ustęp 3.):

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za niewymienione pod 1—5 osoby prawne, korporacye, spółki i stowarzyszenia: te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i funduszowe, oraz fundacye pozostające pod zarządem państwa, zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłużyła zwierzchni nadzór nad niemi.

Osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione mogą dać się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy podziale i regulacji dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają ich zastąpić ich zastępcy, albo tychże pełnomocnicy.

§. 37.

Jeżeli ten, którego praw podział lub regulacja dotyczą, nie może być wysledzo-

nym, albo jeżeli miejsce jego pobytu nie jest wiadomem, a nie pozostawił pełnomocnika, natenczas komisarz miejscowy postara się u sądu w myśl §. 276 ust. cyw. o ustanowienie dlań kuratora.

§. 38.

Jeżeli realność, z której posiadaniem połączonym jest udział we wspólnych gruntach, prawo użytkowania lub zarządu w myśl tej ustawy, albo wreszcie roszczenie według §. 23, jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos, a za głos wszystkich uważa się to, za czem oświadczy się większość obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli.

Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, natenczas, o ileby wszyscy współwłaściciele jednemu lub kilku z pomiędzy siebie nie przyznali więcej, niż równego udziału lub o ileby jeden lub kilku z nich nie chciało przystać na mniej, niż równy udział, przyjęc należy, iż wszyscy uczestnicy są równouprawnieni. W razie równości głosów współwłaścicieli, to zdanie przyjęte będzie za głos wszystkich, które dla podziału lub regulacyi jest korzystniejsze.

Jeżeli własność takiej realności (ustęp 1.) jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357, u. c.) głos w sprawie zastępstwa realności służy tylko właścicielowi użytkowemu. Jeżeli własność takiej realności jest sporną, prawo głosowania ma posiadacz. Gdy zaś posiadanie jest spornem, natenczas strony spór wiodące wyznaczają wspólnie głosującego, a gdyby tego nie uczyniły, ustanowi go Komisya krajowa, bądźto na prośbę jednego uczestnika, bądź wskutek relacyi komisarza miejscowego.

§. 39.

Interesowani, mający wspólny interes, mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych peł-

nomocników. Komisarz miejscowy ma jednak prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak w wspólnym interesie współdziałające strony na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie tenże ustanowionym zostanie przez komisarza miejscowego.

§. 40.

Pełnomocnicy muszą wykazać się piśmennem pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważanym będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika swej żony, wyjąwszy, jeśli nie żyje z żoną, albo sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielone protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności podziału i regulacyi w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnego podziału lub pewnej regulacyi, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń; zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw — a nie mogą zawierać żadnych ograniczeń, lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznanym ani do rozprawy dopuszczonym.

§. 41.

Do przedsięwziąć się mających wizyj lokalnych komisarz miejscowy ma obowiązek zawezwać znawców a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacyi zezwolić na przeglądnięcie dotychczasowych aktów rozprawy i dokumentów dowodowych:

mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów, lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strony obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są wnosić postawienie pytań celem gruntownego ocenienia sprawy i obowiązane są dostarczyć znawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

§. 42.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, mają być spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie gdyby do pisania był użyty osobny protokół, także i przez tegoż. Jeśli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokolant, a w braku tegoż prowadzący rozprawę.

Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwidocznią się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisywaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu, mają być uznane jako niezawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenie się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

§. 43.

W sprawach, które w myśl 2. ustępu §. 10. należą do zwyczajnego sędziego, ale przed niego jeszcze nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

§. 44.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, któ-

re nie są zastrzeżone wyraźnie orzecznictwu władz wyższych, bądź jako sprawy sporne w myśl §. 12., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarzy miejscowych stronom interesowanym, obecnym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

§. 45.

Przeciw orzeczeniom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do Komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydanym przez Komisję krajową w pierwszej instancji, służy prawo odwołania się do Komisji ministeryjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie, albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które Komisya krajowa w sporach między stronami wydała jako władza I instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeciwnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie 14-dniowym.

§. 46.

Odwołania przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub Komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznem jest dla prawidłowego toku podziału lub regulacji i których

wykonanie według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy, stworzony za czepionem zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany w odpowiedni sposób, jeżeli się to koniecznym okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

§. 47.

Władze uprawnione są każdego czasu, jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii rzeczoznawców wydaje się im wątpliwą, spowodować wydanie opinii przez innych rzeczoznawców lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie, mające na celu uzupełnienie, lub sprostowanie dochodzenia.

§. 48.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu, ma być z reguły połączonym z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest także wniosek w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji Komisya krajowa.

§. 49.

Jeżeli Komisya krajowa, lub ministerjalna w skutek odwołania, lub z mocy nadzoru urzędowego spostrzeże, że przy instruowaniu sprawy zaszyły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszona w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całego podziału lub regulacji, albo, iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzywdzeni — natenczas zarządzić ma nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu.

B. Przygotowanie planu podziału lub regulacji.

§. 50.

Ogólny (generalny) podział wspólnych gruntów, t. j. podział tychże:

1. Pomędzy byłymi zwierzchnościami z jedną a gminami lub byłymi poddanymi z drugiej strony,

2. pomiędzy obszarami dworskimi a gminami lub częściami gminy, albo pomiędzy gminami a częściami gmin, —

3. pomiędzy obszarem dworskim, gminą lub częścią gminy z jednej, a wspólnością gospodarczą z drugiej strony;

4. między dwoma lub kilkoma wspólnościami gospodarczemi; ma nastąpić w skutek żądania (prowokacyi) którejkolwiek z powyżej wymienionych stron, między którymi ma się odbyć podział.

Jeżeli prowokacya wychodzi ze strony dawnych poddanych, części gminy lub jakiej wspólności, gospodarczej musi z reguły pochodzić przynajmniej od połowy wszystkich dawnych poddanych, uprawnionych do wspólnego użytkowania, względnie przynajmniej od połowy członków części gminy lub wspólności gospodarczej. Jeżeli jednak chodzi o dobro gminne, musi prowokacya wychodzić przynajmniej od $\frac{2}{3}$ uprawnionych do wspólnego użytku.

Jeżeli wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacya pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej, aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Prowokacya ze strony gminy lub części gminy ma się opierać na uchwale Rady gminnej potwierdzonej przez Wydział powiatowy, względnie, w razie odwołania przez Wydział krajowy. Takie zatwierdzenie prowokacyi potrzebnem jest także wtedy,

kiedy chodzi o prowokację odnoszącą się do dobra gminnego a wychodzącą od uprawnionych do wspólnego użytku

Prowokacja może być także wniesioną z urzędu przez Wydział krajowy.

§. 51.

Szczegółowy (specyalny) podział wspólnych gruntów, to jest dalszy podział wspólnego udziału otrzymanego przy podziale ogólnym (generalnym), albo też w ogólności podział gruntu wspólnie używanego pomiędzy:

1. dawnych poddanych,
2. członków wspólności gospodarczej,
3. współuprawnionych do użytkowania gruntów kolejno użytkowanych,

ma nastąpić, pominąwszy wypadki objęte ostatnim ustępem tego §-fu wskutek prowokacji spowodowanej przynajmniej przez połowę do wspólnego użytkowania uprawnionych.

Jeżeli jednak wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych, jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacja pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

§. 52.

Prowokacja do podziału ogólnego nie zawiera w sobie prowokacji do podziału szczegółowego, ten ostatni musi być wyraźnie prowokowany.

Wynagrodzenie i wyłączenie jednego lub więcej współuprawnionych z zachowaniem wspólności między resztą współuprawnionych, nie może być według tej ustawy prowokowane, a chcący osiągnąć taki rozdział wspólności, muszą tego dochodzić w drodze zwyczajnego prawa w miarę przepisów XVI. rozdz. II. cz. pow. ust. cyw., o ile te w danym wypadku znajdują zastosowanie.

§. 53.

Co do wspólnych lasów, może prowokowany podział ogólny lub szczegółowy wtędy tylko nastąpić, jeżeli przez to kultura i odpowiednie zagospodarowanie poszczególnych części lasu nie zostanie na szkodę narażone.

§. 54.

Przewidziana w §. 66. ustawy gminnej z 13. sierpnia 1866, Nr. 19, Dz. ust. kraj. i §. 67 ust. z 3. lipca 1896 Nr. 51, wreszcie w §. 72 ust. z dnia 13. marca 1889 Nr. 24, Dz. ust. kraj., osobna uchwała Sejmu krajowego, co do podziału dobra gminnego pozostaje i nadal w swej mocy. Należy jej zasięgnąć bezpośrednio po wniesieniu prowokacji.

§. 55.

Regulacja praw użytkowania i zarządu wspólnych gruntów nastąpi z urzędu:

1. jeżeli co do gruntów lasowych ze względów leśno-gospodarczych, lub leśnopolicyjnych, lub co do innych gruntów, ze względu na zagrożone interesa publiczne w skutek nieuregulowanego użytkowania lub zarządu przez polityczną władzę krajową za konieczną uznaną zostanie — albo:

2. przy podziałach ogólnych, o ile dalszy podział szczegółowy nie ma miejsca.

§. 56.

Oprócz wypadków w §. 55. wyszczególnionych ma regulacja nastąpić tylko wskutek prowokacji.

Przy wniesieniu tej prowokacji mają być zastosowane w sposób odpowiedni postanowienia §. 50. i 51. z tym jedynie wyjątkiem, że wymagane w drugim i w czwartym ustępie §. 50. szczegółowe warunki dla podziału dobra gminnego nie odnoszą się do regulacji.

§. 57.

Wskutek wniesionej prowokacji podziału lub regulacji — albo zarządzenia tej

ostatniej z rządu przez polityczną władzę krajową (§. 55. L. 1.) ma Komisya krajowa ustanowić komisarza miejscowego, który powinien przedewszystkiem przygotować i ułożyć plan podziału lub regulacyi.

Plan podziału musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które mają być przy wynagrodzeniu albo odszkodowaniu uwzględnione, oznaczenie wysokości odpowiedniego wynagrodzenia i wyszczególnienie wspólnych urządzeń (§. 8.) za niezbędne uznanych.

Plan regulacyjny zawierać musi oznaczenie trwałej wydatności wspólnego gruntu odnośnie do poszczególnych sposobów użytkowania, oznaczenie uregulować się mających praw i przyszłego ich wykonywania w myśl §. 7., oznaczenie ewentualnych wynagrodzeń w gotówce, odszkodowań wymienionych w ostatnim ustępie §. 22. i wspólnych urządzeń (§. 8.) za konieczne uznanych w końcu ewentualne zarządzenia co do przyszłego zarządu wspólnych gruntów (statut zarządu).

Postanowienia publiczno prawnej natury nie mogą być objęte planem podziału, względnie regulacyi z wyjątkiem, jeśli dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które przy sposobności podziału lub regulacyi mają być uporządkowane. Nie mogą przeto być wydane i do planu wciągnięte postanowienia, które się tyczą zaopatrzenia ubogich, kwaterunku i innych podobnych publicznych ciężarów.

§. 58.

Bliższe postanowienia co do formy i instruowania prowokacyi, oraz co do sposobu jej wniesienia, co do warunków, pod którymi już z góry dozwolonom być może wyłączenie od prowokacyi pewnych poszczególnych parcel wspólnej własności gruntowej, jakoteż co do urzędowych dochodzeń w celu badania samej prowokacyi, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

§. 59.

Jeżeli się okaże, że prowokacya wniesioną została przez mniejszą liczbę upra-

wnionych, aniżeli jest to wymagane, w myśl §. 50., względnie 51. i 56., natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wniesli — przez rok, licząc od dnia wniesienia, a to na ten wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna liczba osiągnięta została.

§. 60.

Dzień, w którym komisarz miejscowy rozpocząć ma czynność urzędową, podać należy do wiadomości Wydziału krajowego i Wydziału powiatowego i ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, oraz w gminach tego obszaru, na który jego czynność urzędowa ma się rozciągać, z tą uwagą, że poczynszy od tego dnia nabywają mocy postanowienia ustawy niniejszej co do właściwości władz, dalej co do pośrednio i bezpośrednio interesowanych, jakoteż co do złożycy się przez nich mających deklaracyj, lub zawrzeć się mających ugód, nakoniec co do zobowiązania następców prawnych do uznania stanu prawnego, wytworzonego celem wykonania podziału i regulacyi.

§. 61.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania.

Przy podziale i o ile tego potrzeba wymaga, także i przy regulacyi współdziałają przy komisarzu miejscowym w miarę postanowień tejże ustawy i odnośnych rozporządzeń.

1. Delegat Wydziału krajowego.

2. Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych (§. 63).

3. Potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne, oraz rzeczoznawcy.

§. 62.

Wydział krajowy zamianuje swojego delegata do takich podziałów lub regulacyi, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina albo część gminy lub zakład

gminny. Komisarz miejscowy jest obowiązany wzywać tego delegata do uczestniczenia we wszystkich rozprawach, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw, lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie interesów gminy, lub części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane. Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań, wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do Wydziału krajowego, któremu wolno przedstawić odnośną sprawę Komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie komisya ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§ 49.) uzna za stosowne.

§. 63.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycyi przewodniczącego Komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urządzenia służby technicznej i co do sposobu opędzania odnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

Z ustanowieniem geometry, jeżeli tego szczególne okoliczności nie wymagają, można się wstrzymać aż do czasu rozprawy określonego w §. 83. tej ustawy, a tymczasem potrzebne daty geometryczne mają być wyjęte z operatów katastralnych.

§. 64.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jako też znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic,

powołuje komisarz miejscowy z grona osób w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajomionych, a to z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysiądz na sumienne wykonywania poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałymi znawcami sądowymi.

§. 65.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza miejscowego obejść granice wspólnych gruntów w towarzystwie osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładnie je odznaczyć. Do tej czynności należy zawiadamiać sąsiednich właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego, a w każdym razie wiadomych uczestników.

Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory między uczestnikami co do własności lub posiadania, postara się komisarz miejscowy o jak najrychlejsze dochodzenia w tych sporach; zaś co do sporów z innymi osobami postąpi stosownie do §. 43.

§. 66.

Równocześnie winien komisarz miejscowy przystąpić z urzędu do możliwie zupełnego i dokładnego zestawienia wszystkich osób bezpośrednio interesowanych w podziale lub regulacyi, a to przez przesłuchanie naczelników gmin, położonych obszarów dworskich, oraz za pomocą innych stosownych dochodzeń.

Zestawiona na podstawie tych dochodzeń przez komisarza miejscowego lista bezpośrednio interesowanych ma być wyłożoną do przejrzania przez dni 14 na odpowiednim miejscu tego okręgu, w którym podział lub regulacya się odbywa. Miejsce i czas wyłożenia należy obwieścić przynaj-

mniej trzy dni naprzód w gminach wspomnianego okręgu, jakoteż i w tych gminach, w których prawdopodobnie interesowani znajdowaćby się mogli — z tą uwagą, że wolno każdemu w przeciągu czasu do wyłożenia listy wyznaczonego i jeszcze w dalszych ośmiu dniach wniesić u komisarza miejscowego zarzuty przeciw prawdziwości i dokładności listy. Zarzuty te rozstrzygnie Komisya krajowa, a w razie odwołania Komisya ministerjalna.

Za zezwoleniem Komisji krajowej można od wyłożenia listy i odpowiedniego ogłoszenia jako oddzielnego aktu rozprawy odstąpić i połączyć to z wyłożeniem wymienionego w §. 76. rejestru praw udziałowych.

Przy takich podziałach i regulacjach, w których bezpośrednio interesowaną jest mniejsza liczba osób, a które nie dotyczą publicznych interesów, może być za przyzwoleniem Krajowej komisji całkiem zaniechanem postępowanie odnoszące się do listy bezpośrednio interesowanych, jeżeli nie zachodzi uzasadniona wątpliwość, iż liczba interesowanych nie została w zupełności wysłuchaną i jeżeli prawa udziałowe są określone albo w księdze gruntowej, albo w drodze porozumienia.

§. 67.

Jeżeli Komisya krajowa w miarę zachodzących okoliczności w tem lub późniejszym stadyum postępowania uzna to za potrzebne, polecić winna komisarzowi miejscowemu ogłoszenie w urzędowej gazecie krajowej edyktu tej treści, że osoby nie będące dotychczas interesowanymi — jeżeli z jakichkolwiek prawnych powodów do wspólnego lub kolejnego prawa użytkowania wspólnych gruntów, będących przedmiotem podziału lub regulacji roszczą sobie prawo — mają odnośne żądania pod grozą utraty swych praw wniesić w przeciągu dni 90 do zwyczajnego sędziego, z powołaniem się na wspomniany edykt.

Sądy, przed które takie roszczenia

zostały wniesione, są obowiązane zawiadomić o tem komisarza miejscowego, a Komisya krajowa może, jeżeliby dalsze prowadzenie rozprawy podziałowej lub regulacyjnej przed ostatecznym rozstrzygnięciem tych pretensyj nie było wskazane, zarządzić czasowe zastanowienie tego postępowania.

§. 68.

W sprawie oznaczenia praw udziałowych poszczególnych uczestników winien komisarz miejscowy w każdym wypadku starać się o przyprowadzenie do skutku, ugody, a to o tyle, o ile przez to nie są narażone prawa osób trzecich.

Gdyby taka ugoda nie przysłała do skutku, natenczas o ile szczególne okoliczności nie uzasadniają innego stosunku, należeć się będzie gminie — za jej udział w gruntach podlegających podziałowi lub regulacji, których własność zapisana jest na nią w księdze hipotecznej (§. 20. l. 1.) lub co do których zachodzi wypadek przewidziany w §. 20. l. 4. — w razie podziału dziesiąta część w ziemi, w razie regulacji dziesiąta część uregulować się mającego wspólnego użytku (§§. 21. i 22.).

Prawa udziałowe innych uczestników występujących w myśl §. 20. l. 1—3 winny być w braku porozumienia stwierdzone na podstawie dokumentów, orzeczeń władz lub zbadanego prawnego stanu posiadania.

W braku tego rodzaju prawnych tytułów należy oznaczyć stosunek udziału według przeciętnego wyniku faktycznego wykonywania praw użytkowania z ostatnich lat dziesięciu przed rozpoczęciem czynności urzędowej komisarza miejscowego, przyczem jednak nie będą uwzględnione ani przekroczenia oczywiście niedozwolone ani też uszczuplenie lub całkowite odjęcie użytku, spowodowane przypadkiem lub samowładnie.

W braku podstaw do oznaczenia przeciętnej z tego dziesięcioletniego okresu, albo jeżeli prawo użytkowania nie miało być wykonywane corocznie, należy na podstawie orzeczenia znawców skreślić należną miarę

użytku w pierwszym wypadku z uwzględnieniem potrzeb domowych i gospodarczych, w drugim zaś według wszystkich miarodajnych okoliczności oznaczyć wysokość użytku roczną, względnie peryodyczną.

§. 69.

Celem ocenienia wspomnianych w poprzednim paragrafie niedozwolonych przekroczeń lub przypadkowych uszczupień użytkowania, należy, jeżeli szczególne stosunki prawne nie uzasadniają innej miary ocenienia, wychodzić z tej zasady, że użytkowania przechodzące zwykłą miarę potrzeb domowych i gospodarczych mają być uważane jako niedozwolone przekroczenia, a użytkowania niewykonywane z powodu zarazy, wojny, nieurodzaju lub innych nadzwyczajnych przyczyn, jako przypadkowe uszczuplenia. Potrzeby na dom i gospodarstwo należy wymierzyć:

1. co do paszy i ściółki według ilości bydła potrzebnej do własnego domowego gospodarstwa uczestnika, którą to ilość oznacza się, jeżeli na podstawie orzeczenia znawców więcej przyznać nie wypadnie na jedną krowę miejscowej rasy. Do tej liczby bydła należy doliczyć takiemu uczestnikowi, który posiada odpowiednie grunta do produkcji paszy zimowej taką ilość bydła, jaka paszą z tych gruntów uzyskaną może być przezimowaną, a to o tyle, o ile potrzebna dla tej ilości bydła pasza letnia nie mogła być dostarczana z innych gruntów, na których odnośny uczestnik posiada prawo paszenia lub koszenia trawy.

2. co do koszenia trawy również według ilości bydła, która wymieniona w punkcie 1. paszą może być przezimowaną, o ile pasza potrzebna do karmy przez lato musi być dostarczana ze wspólnych gruntów, a to z braku uprawnienia dotyczącego uczestnika do pasania na innych gruntach.

3. co do poboru trzciny i cięcia darni, o ile ona nie jest przeznaczona na nawóz, według ilości używanej zwykle w danej miejscowości i najodpowiedniejszej miary do oznaczenia tej ilości.

4. co do drzewa budowlanego w miarę potrzeby na utrzymanie domu mieszkalnego i budynków gospodarczych uczestnika wedle miejscowego sposobu budowania, a co do drzewa opałowego i torfu, według przeciętnej miejscowej potrzeby dla gospodarstwa jednej rodziny.

5. co do darni nawozowych według powierzchni roli, jaką każdy poszczególny uczestnik stosownie do istniejącego zwyczaju miejscowego tą darnią nawozi.

Do gruntów w ustępach 1., 2. i 5. wyszczególnionych, a przydatnych do produkcji zimowej paszy, względnie do gruntów nawożonych darnią, należy zaliczyć tylko takie, które już w czasie dziesięcioletniego w §. 68 określonego okresu należały do gospodarstwa dotyczącego uczestnika.

§. 70.

Prawa udziałowe uczestników należy szacować w wypadkach podziału zawsze równocześnie z ich oznaczeniem (§. 68), zaś w wypadkach regulacji tylko wtedy, gdy tego wymaga potrzeba. Również ma być przedsięwzięte oszacowanie samychże gruntów podziałowi ulegających, względnie ich poszczególnych części na podstawie ich wydatności, zaś przy regulacjach należy obliczyć trwałą wydatność wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych sposobów jego użytkowania.

Oszacowanie gruntów podziałowi ulegających odbywa się przy zastosowaniu §§. 71 do 73, oszacowania innych w myśl §. 6 do podziału włączonych nieruchomości lub innego majątku, niemniej oszacowania praw udziałowych poszczególnych uczestników i obliczenia wydatności gruntu przy regulacji dokonywa komisarz miejscowy na podstawie opinii znawców.

Za zezwoleniem Komisji krajowej można o tyle odstąpić od osobnego szacowania praw udziałowych lub gruntów podziałowi ulegających, o ile w danym wypadku wystarcza do przedstawienia istotnej war-

tości porównawczej, podanie znanej okoliczności n. p. rozciągłości prawa udziałowego lub powierzchni gruntu.

§. 71.

Ustalenie wartości gruntu ulegającego podziałowi może nastąpić albo jednomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim zaś wypadku dokonywa tenże oszacowania na powyżej wyrażonej podstawie. W każdym razie ma on w myśl ogólnych przepisów (§. 25 ustęp 4), baczyć na to, aby prawa pośrednio interesowanych w niczem uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonitacji t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych, postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. skalę istniejących w okręgu podziałowym stopni wydajności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru podziałowego, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. taryfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

§. 72.

Przy bonitacji trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do takiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość; na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunty nie

będące dosyćczas w kulturze i przeznaczone do wykarczowania, kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

§. 73.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu:

1. przemijający, niezwykle wysoki, albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów;

3. plantacye, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacye łożyn i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie;

5. poszczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów, nastąpi według §. 91.

§. 74.

Komisarz miejscowy ma również zbadać i oznaczyć prawa osób, biorących udział w podziale lub regulacji w myśl §. 23.

O ile chodzi o podział wspólnych gruntów, a przeto o wykupno, tych praw, ma komisarz miejscowy przeprowadzić oszacowanie tych praw na podstawie opinii znawców, biorąc za podstawę oszacowania dwudziestokrotną kwotę czystej wartości rocznych danin, lub świadczeń.

Przy tem dochodzeniu i oszacowaniu mają być wzięte za podstawę, w braku specjalnych tytułów prawnych stosunki faktyczne z ostatnich 10 lat, poprzedzających urzędową działalność komisarza miejscowego. Jeżeli z tego 10-letniego okresu brakowało dostatecznych dowodów, albo jeżeli odnośne świadczenie nie każdego roku miało być dopełnione, ustanowi się rozmiary i wartość tych praw na innych odpowiednich podstawach na zasadzie opinii znawców. Ten sam sposób postępowania zastosować należy także we wszystkich tych wypadkach, w których z prawa pobierania opłaty za uczestnictwo w pożytkach z dobra gminnego w okresie powyżej oznaczonym, albo wcale nie korzystano, albo też pobierano jedynie niestosunkowo małą opłatę.

Prawnie nieusprawiedliwione uszczerplenie, albo całkowite odjęcie tych pożytków i świadczeń nie będzie uwzględnione.

§. 75.

Wierzytelności określonych w §. 27, nie uwzględnia się przy oszacowaniu gruntów wskazanem w §. 70.

Wierzytelności takie należy jednak pod względem ich powstania i istnienia wyjaśnić, a jeżeli się okaże, że taka ubezpieczona wierzytelność nie opiewa na pewną liczbęnie oznaczoną kwotę, należy zarządzić, co trzeba w celu doprowadzenia do porozumienia wskazanego w §. 27. Niemniej też ze względu na to, w jaki sposób taka wierzytelność powstała i w jaki sposób kwota z niej uzyskana była użyta, zbadać należy, na czyją korzyść względnie na czyją niekorzyść należy zapisać przewidziane w §. 27 przyszłe zabezpieczenie całej wierzytelności na części gruntów wspólnych, względnie przewidziany tamże obowiązek zapłaty ze strony wszystkich uczestników, lub łączną odpowiedzialność wszystkich wynagrodzeń i w jakim przeto pozostają do siebie stosunku wszystkie po myśli §§. 70 i 74 wysłędzone prawa bezpośrednio interesowanych.

§. 76.

Prawa udziałowe poszczególnych uczestników i osób w myśl §. 23. interesowanych wraz z oszacowaniem ich wartości, następnie wzajemny stosunek tych praw i ich wartości ze względu na przepis §. 78, na koniec oznaczenie wartości gruntów podziałowi ulegających jako też daty co do trwałej wydadności wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych uregulowaniu ulegających sposobów jego użytkowania, ma komisarz miejscowy na podstawie przeprowadzonych dochodzeń i ustalonych okoliczności zestawić w rejestrze (rejestr praw udziałowych). Rejestr ten powinien być wyłożony do przejrzania przez każdego przez dni 14. w odpowiednim miejscu tego obszaru, w którym się odbywa podział lub regulacya. Miejsce i czas wyłożenia rejestru mają być najmniej na trzy dni przed wyłożeniem ogłoszone w gminach wspomnianego obszaru.

Jednocześnie należy doręczyć każdemu bezpośrednio interesowanemu odnoszący się do niego wyciąg z rejestru praw udziałowych z odwołaniem się na postanowienia §. 78.

Przy takich podziałach i regulacjach, przy których jest mała liczba osób bezpośrednio interesowanych i które interesów publicznych w niczem nie dotyczą, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wyżej wspomnianego wyłożenia rejestru i odnośnego obwieszczenia, a to jeżeli przepisane w §. 66. wyłożenie listy rzeczywiście już się odbyło, a nie zostało tylko odroczone. W tych wypadkach musi być doręczony każdemu bezpośrednio interesowanemu, cały rejestr w odpisie.

Przy tych podziałach i regulacjach, przy których w myśl ustępu 4. §. 66 odpadło postępowanie w przedmiocie listy bezpośrednio interesowanych, może za przyzwoleniem Komisji krajowej odpaść także postępowanie, dotyczące rejestru praw udziałowych.

§. 77.

Jeżeli za zezwoleniem Komisji krajowej odstąpiono na razie w myśl §. 66. ust. 3. od wyłożenia wspomnianej tamże listy, to obwieszczenie przepisane w §. 76 ma nastąpić także i w innych gminach, mianowicie w tych, w których prawdopodobnie mogliby się odnaleźć jeszcze inni nie-wiadomi interesowani.

§. 78.

Przeciw ustaleniu uprawnień i wartości zapisanych w rejestrze praw udziałowych, jakoteż przeciw wszystkim innym zamieszczonym tamże datom jakiegokolwiek rodzaju, może każdy interesowany wnieść zażalenie do komisarza miejscowego, które to zażalenie będą przy współudziale stron rozpatrzone i w toku instancyi rozstrzygnięte.

Termin do wniesienia zażaleń kończy się w ośm dni po upływie terminu zakreślonego do przejrzenia rejestru. Dla tych jednak interesowanych, którym należało doręczyć albo wyciągi z rejestru, albo też cały rejestr w odpisie, termin ten upływa w czter-nastu dniach od wspomnianego doręczenia.

§. 79.

W tem stadyum postępowania musi być także rozstrzygnięte pytanie, czy przy szczegółowych podziałach po wynagrodzeniu prowokantów i tych, którzy się do nich przyłączyli, ci uczestnicy, którzyby sobie życzyli utrzymania wspólności, mogą nadal pozostać w tej wspólności i czy w tym wypadku mają być uregulowane ich prawa użytkowania i zarządu na przyznanem im wspólnie wynagrodzeniu.

Co do utrzymania wspólności rozstrzyga komisarz miejscowy, ostatecznie zaś Komisya krajowa, przyczem wtedy tylko nie uwzględnia się żądania o zatrzymanie wspólności, jeżeli albo interesa kultury krajowej, albo w ogóle ważne publiczne względy przeciwko temu przemawiają. O regulacyi, je-

żeli nie była prowokowaną, należy spowodować orzeczenie w myśl §. 55. punkt 1.

C. Ułożenie i wykonanie planu podziału lub regulacyi.

§. 80.

Po ostatecznem rozstrzygnięciu zażaleń wspomnianych w §. 78. i kwestyi wyszczególnionych w §. 79, zatem po ostatecznem ustaleniu praw, będących przedmiotem postępowania podług tej ustawy i ich rozciągłości, w wypadkach zaś określonych ustę-pem 4. §. 66. i ustępem 4. §. 76. po ukończeniu potrzebnych dochodzeń, winien komisarz miejscowy przystąpić do ułożenia planu wynagrodzenia, względnie planu przyszłej regulacyi. Przystąpi tedy: przy podziałach do oznaczenia gruntów, które w zamian za prawa udziałowe mają być przyznane; — przy regulacyi do określenia, w jaki sposób dalej użytkowanie gruntu da się urządzić najstosowniej w granicach jego trwałej wydatności, dalej do oznaczenia ewentualnych odszkodowań w myśl końcowego ustępu §. 22. jakoteż do rozprawy co do przyszłego zarządu wspólności. Nadto tak w razie podziału jak w razie regulacyi winien komisarz przystąpić równocześnie także do zbadania potrzebnych urządzeń gospodar-czych (§. 8.) i wyrównań mających się uiszczyć w gotówce, wreszcie do oznaczenia spłat w myśl §. 23.

Sporządzenie potrzebnych obliczeń i planów spowoduje komisarz miejscowy, przyczem będzie miał wzgląd na ewentualne obciążenie części podziałowych takimi prawami, które w myśl pierwszego ustępu §. 26. lub w wykonaniu §. 27. na odnośne części udziałowe się przenosi, albo na nich nadal się pozostawia, nie mniej też na obciążenie tychże części służebnościami w §. 86. wspomnianymi, względnie na zmniejszenie wartości z tego tytułu wynikające.

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi w jakich

wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

§. 81.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów i wszelkich innych urządzeń, odpadających wskutek podziału lub regulacji większą jest niż przestrzeń, która dla urządzeń wyszczególnionych, w §. 8. jest potrzebną, winno się w braku innego układu rozdzielić nadwyżkę między uczestników w stosunku do wartości tego, z czem uczestniczą w podziale lub regulacji, albo też uwzględnić tę okoliczność przy ustanowieniu ich wynagrodzenia. Ewentualny brak pokryją w tym samym stosunku uczestnicy, wynagrodzenia zaś odpowiednio umniejszyć należy.

Gdyby zaś konieczna potrzeba tego rodzaju wspólnych urządzeń wyłoniła się dopiero później w takim stadium postępowania w którym to przypisanie zowiącej lub brakującej powierzchni gruntu mogłoby nastąpić tylko przez wymagające dłuższego czasu lub kosztowne zmiany w dokonanych już przedwstępnych pracach, natenczas muszą dotyczący uczestnicy odstąpić wspomniany grunt za zupełnem wynagrodzeniem pieniężnem, które w braku porozumienia oznaczy władza.

§. 82.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarczy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 81. z tem ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

§ 83.

Uczestnicy, których posiadłość grunto-

wa przez zaprowadzenie urządzeń gospodarczych spowodowanych podziałem lub regulacją nie odniesie żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną, nie stojącą w żadnym stosunku do podanego w pierwszym ustępie §. 81. wymiaru, winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu potrzebnego do tych urządzeń gruntu albo całkiem albo w części istotnym stosunkom odpowiadającej.

§. 84.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania mają uczestnicy ponosić kosztą zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami, należącemi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 81. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenie gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu, i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 81—83. uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

§ 85.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń. O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiązania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 24. marca 1875 Nr. 38. Dz. ust. kraj. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

§. 86.

Jeżeli odpowiednie użytkowanie gruntu przyznanego jako wynagrodzenie nie jest możebnem bez ustanowienia służebności na innej do podziału wciągniętej parceli gruntowej, winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu. Gdyby jednak dokonane już oszacowanie nie dało się cofnąć bez długotrwałych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych pracach, ma być odpowiednie od-

szkodowanie w braku porozumienia oznaczone z urzędu.

§. 87.

Przy oznaczeniu poszczególnych wynagrodzeń w ziemi, winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników, o ile to możliwem jest bez naruszenia przepisów ustawy lub bez uszczerbku dla takich interesów publicznych, którym przez podział zadość uczynić można.

Jeżeli przy podziale bezpośrednio jest interesowaną gmina, część gminy, lub zakład gminny przedewszystkiem uwzględnić należy, aby takie nieruchomości, które w myśl §. 6. do podziału się włączają, a których gmina, część gminy lub zakład gminny dla celów publicznych potrzebuje, nie były im odjęte tudzież, aby były przyznane im możliwie potrzebne jeszcze dla tychże celów powierzchni gruntu w stosownem położeniu. Tę ostatnią okoliczność należy uwzględnić przy rozstrzygnięciu pytania, czy wymieniona w § 23. wierzytelność ma być wykupioną w pieniądzech lub ziemi, jakoteż przy oznaczeniu wynagrodzenia w ziemi.

§. 88.

Za to, co w myśl §. 73. l. 1 i 2 pozostało nieuwzględnione przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzech, jeżeli między tym, któremu odnośna część ze wspólnych gruntów, albo grunt prywatny do podziału włączony ma być przydzielony (następca w posiadaniu) a zastępcą wspólności mającej być zniesioną, względnie ustępującym posiadaczem, nie został zawarty układ odmienny.

Na żądanie zastępcy wspólności względnie ustępującego posiadacza musi następca w posiadaniu przyjąć oznaczone w §. 73. l. 3. plantacje za zapłatą oszacowanej wartości. To samo stosuje się także do wspomnianych w §. 73. l. 4. nierębnych drzewostanów, podczas kiedy drzewostany

przydatne do ścięcia mogą być według wyboru zastępcy ustępującej wspólności, względnie ustępującego posiadacza gruntu, albo w odpowiednim terminie wycięte, albo pozostawione następcy za uiszczeniem oszacowanej wartości. W wypadku zastrzeżonego wyrębu należy się temu, który grunt zamieniony otrzymuje, stosowne odszkodowanie za ubywającą mu tymczasowo z odnośnego gruntu część zwykłego przychodu.

Wymienione w §. 73. l. 5. urządzenia, mogą być według wyboru tego, któremu grunt przyznany został, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem ich wartości szacunkowej, albo też, usunięte w stosownym czasie przez rozwiązującą się wspólność, względnie przez ustępującego posiadacza.

Do złożenia oświadczenia w imieniu wspólności, mającej w myśl poprzednio przytoczonych postanowień prawo wyboru, mają uczestnicy wybrać sobie wspólnego zastępcę. Wybór odbywa się na zgromadzeniu zwołanem przez komisarza miejscowego, na które w myśl przepisu §. 32. wszyscy uczestnicy mają być wezwani, większością głosów obecnych uczestników bez względu na rozmiar ich praw udziałowych.

§. 89.

Przy regulacji takich gruntów leśnych, których kultura leśna ma być utrzymaną winien być dla odnośnego lasu sporządzony plan gospodarczy względnie istniejący plan gospodarczy rozpatrzony. Plan ten ma polegać na zasadzie trwałości, a gdyby ta ostatnia z powodu nadmiernego użytkowania lub jakiegokolwiek innego powodu była naruszona w plan gospodarczy tak ułożyć, aby ta trwałość została przywróconą. W szczególności należy ograniczyć poboczne użytki do takiej miary, któraby zapewniła utrzymanie rodzaju drzewa i sposobu zagospodarowania odpowiadającego jakości gleby.

Jeżeli jednak ogólny obszar lasu jest tak mały, albo też stosunki zarządu tak są

proste, że uregulowanie gospodarstwa według pewnego planu nie jest koniecznym potrzebem, winno się ustanowić zamiast formalnego planu, sumaryczny program techniczny gospodarstwa lasowego na następnych 10 lat.

Równocześnie winno się polecić posiadaczom lasu, aby wspomniane techniczne programy na następne dziesięciolecia przedkładali władzy politycznej w należyłym czasie do zatwierdzenia i nałożyć na nich obowiązek, żeby w razie spowodowanego nadzwyczajną potrzebą odstąpienia od planu lub programu albo w razie, jeżeli wskutek istotnie zmienionych stosunków zachodzi potrzeba dodatkowych zmian w planie gospodarczym lub programie sumarycznym, postarali się o przyzwolenie na takie zmiany ze strony tejże władzy politycznej.

§. 90.

Przy regulacjach wskazanych w poprzednim paragrafie winno się ustanowić porządek lasowy, który ma zawierać:

1. Postanowienia o wykonaniu użytkownika na rachunek wspólny i o rozdziale osiągniętego pożytku lub też przepis, według którego ma się odbywać wykonywanie poszczególnych praw użytkownika a to stosownie do tego, jaki sposób regulacji przyjęto (§. 22). Przytem w szczególności wydane być winny wyczerpujące przepisy, co do zaszanowania zagajników lasowych, a zresztą mają być zastosowane w odpowiedni sposób te postanowienia prawa leśnego, które odnoszą się do lasów obciążonych służebnictwami.

2. postanowienia odnoszące się do wywozu z lasu produktów leśnych lub do innego z nimi postępowania, a to w celu odwrócenia niebezpieczeństwa od owadów.

Postanowienia te winny uwzględnić ile możności istniejące stosunki posiadania i istniejące w zwykłych stosunkach miejscowych większe lub mniejsze niebezpieczeństwo od owadów.

§. 91.

Przy ustanowieniu statutu zarządu (§. 57) winno się w miarę zachodzących w każdym poszczególnym wypadku stosunków mieć głównie na względzie, czy należałyby tok zarządu wspólnego gruntu wpływa w większym lub mniejszym stopniu na publiczny interes.

Stosownie do tego i z możliwym uwzględnieniem życzeń i wniosków uczestników winien być przyszły zarząd wspólnego gruntu uregulowanym, przyczem można postanowić, że zwyczajny zarząd powierzy się zarządcy wybranemu przez uczestników, a w razie, gdyby tego rodzaju wybór nie przyszedł do skutku, zarządcy przez Wydział powiatowy zamianowanemu, że jednak przy ważnych zmianach proponowanych w celu utrzymania lub lepszego użytkowania takiego gruntu, przegłosowani uczestnicy muszą się poddać do decyzji sędziiego rozjemczego, albo też władzy administracyjnej.

Jeżeli chodzi o wspólne lasy, dla których w wykonaniu postanowień §. 89 i 90. musi być ustanowiony plan gospodarczy, albo program techniczny i porządek lasowy, należy zarządcy, który w tym wypadku ma być zatwierdzony przez polityczną władzę powiatową, nałożyć obowiązek nadzoru nad wykonaniem planu gospodarczego, lub programu, albo porządku lasowego.

§. 92.

Plan podziału lub regulacji wymaga zatwierdzenia władzy. Przeciw zatwierdzonemu planowi podziału lub regulacji nie może być wniesione żądanie przywrócenia do poprzedniego stanu (§. 8. ust. państw.).

§. 93.

Rozprawa celem potwierdzenia przez władzę planu podziału względnie planu wynagrodzenia praw osób bezpośrednio interesowanych, które w poprzednim okresie postępowania ostatecznie ustanowiono, odbywa się w ten sposób, że plan przez ko-

misarza w myśl postanowień §§. 83—92. ułożony, będzie przez dni 14 wyłożony do przejrzenia przez wszystkich interesowanych w gminach, w których się podział odbywa, będzie na gruncie, o którego podział chodzi wytyczony i na żądanie uczestników przez komisarza objaśniony. Przy podziałach mniejszych rozmiarów, albo całkiem prostych, można za zezwoleniem Komisji krajowej zaniechać wytyczenia planu na gruncie i objaśnienia tegoż.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż za mierzone wytyczenie planu, podać należy do wiadomości najmniej na 8 dni przedtem edyktem, który ogłosić należy w gazecie urzędowej krajowej a jednocześnie w gminach powyżej wyrażonych z wezwaniem, aby tak bezpośrednio jak i pośrednio interesowani, wnieśli do komisarza miejscowego pisemnie albo ustnie do protokołu zarzuty przeciw temu planowi, a to w przeciągu 30-tu dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie.

Przy podziałach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76. ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych oraz co do rejestru praw udziałowych, ma być każdy bezpośredni uczestnik z osobna zawiadomiony o rozprawie nad planem podziału z wezwaniem wspomnianem w poprzednim ustępie.

Wniesione zarzuty rozstrzyga następnie Komisya krajowa, a w drodze odwołania Komisya ministeryalna.

Termin do wniesienia zarzutów wynosi 14 dni i rozpoczyna się z tym dniem, który bezpośrednio następuje po dniu, w którym orzeczenie Komisji krajowej doręczono zostało.

§. 94.

Komisarz miejscowy, winien sprostować plan zgodnie z orzeczeniami Komisji krajowej i ministeryalnej i przedłożyć go Komisji krajowej do ostatecznego zatwierdzenia oraz wskazówek co do wykonania planu.

Potwierdzenie planu podziałowego i zarządzenia Komisji krajowej co do jego wykonania, winien komisarz miejscowy w tych gminach, których podział dotyczy, obwieścić i doręczyć każdemu z bezpośrednio interesowanych odnośną rezolucyę.

§. 95.

Plan regulacyjny sporządzony przez komisarza miejscowego w myśl postanowień §§. 89—91, winien być przez tegoż bezpośrednio interesowanym na osobnej w tym celu zwołanej rozprawie do wiadomości podany, objaśniony i przez dalszych 14 dni wyłożony im do przejrzenia. Do udziału w tej rozprawie należy zaważać poszczególnych bezpośrednio interesowanych z tem nadmienieniem, że ewentualne zarzuty przeciw planowi mogą być wniesione do komisarza miejscowego w ciągu 30 dni, licząc od dnia rozprawy, albo pisemnie, albo protokolarnie.

Przy regulacjach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76. ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych, oraz co do rejestru praw udziałowych, należy oprócz przepisanego w poprzednim ustępie poszczególnego zawiadomienia ogłosić publicznym edyktem najmniej 8 dni, naprzód miejsce i czas rozprawy nad planem regulacyjnym, w urzędowej gazecie krajowej jakoteż w gminach, w których regulacja ma być dokonana, a to z wezwaniem powyżej oznaczonym.

Zresztą stosują się także i do planu regulacyjnego postanowienia obu końcowych ustępów §. 93, oraz postanowienia §. 94.

§. 96.

Jeżeli w wykonaniu potwierdzonego planu, wynagrodzenie praw określonych w §. 23. nastąpić ma w gotówce, należą się od kapitału przypadającego wierzycielowi od poszczególnych uczestników w miarę ich zobowiązań w planie ustanowionych, odsetki w wysokości 4 od sta, jeżeli w tym względzie nie nastąpiło inne porozumienie

i jeżeli nie zachodzi wypadek kompensaty z wzajemną pretensją, wynikającą z tytułu udziału w majątku włączonym do podziału w myśl §. 6. W razie wypowiedzenia ma być kapitał ten spłacony w 10 równych rocznych ratach, z których pierwsza płatną jest w 6 miesięcy po wypowiedzeniu.

Dług ten winien być z urzędu hipotecznie zabezpieczony na gruntach przyznanych odnośnym uczestnikom i to zaraz po innych ciężarach w myśl niniejszej ustawy zabezpieczyć się mających (§. 104.)

Dłużnikowi wolno spłacić dług także i w krótszym czasie.

§. 97.

Jeżeli wartość wynagrodzenia przyjęta za podstawę planu podziałowego zmniejszyła się przed oddaniem, wskutek jakiejś chociażby przypadkowej okoliczności, uczestnik otrzymujący to wynagrodzenie, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od innych uczestników uzupełnienia wartości, które dać mu należy w ziemi, jeżeli grunt uległ zmniejszeniu, a we wszystkich innych wypadkach w pieniądzech.

Jeżeli uczestnik został pokrzywdzony w skutek niedotrzymania wydanych przez władzę zarządzeń co do przejścia w nowo powstałe stosunki posiadania lub użytkowania, albo też w inny sposób, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać wynagrodzenia pieniężnego od owych uczestników, z których winy pokrzywdzenie wynikło.

Jeżeli przy dzieleniu lub regulacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę w przeciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od uczestników, którym błąd ten wyszedł na korzyść, wynagrodzenia, które dać mu należy w ziemi, jeżeli błąd dotyczył gruntu, a we wszystkich innych wypadkach, w pieniądzech (§. 9. u. p.).

§. 98.

Postanowienia §. 97. znajdują odpowiednio zastosowanie także wówczas, jeżeli

liby która z osób odszkodowanych podług §. 23. została pokrzywdzoną, albo poniosła jaką stratę.

§. 99.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej wzięte za podstawę planu podziału, zostały w czasie między potwierdzeniem a wykonaniem planu, tak znacznie zmienione wskutek wypadków elementarnych (zmiany biegu wód, trwale spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi i t. d.), że uzupełnienie wartości, w §. 97. przewidziane, nie zdoła złemu zaradzić, Komisya krajowa może na żądanie bezpośrednio interesowanego (§. 20.) unieważnić całkiem lub częściowo plan podziału i, o ileby według okoliczności podział był jeszcze możebny i pożądanym, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu podziału.

Przeciwko takiemu zarządzeniu wolno każdemu uczestnikowi odwołać się do Komisji ministeryalnej w przeciągu dni 14. od dnia doręczenia rzeczzonego zarządzenia (§. 10. u. p.)

§. 100.

Co do nowych stosunków posiadania i nowych stosunków prawnych, wynikających z planu podziału lub regulacji, nie mniej co do założenia użytkowania i utrzymania połączonych z podziałem lub regulacją urządzeń gospodarczych, winien komisarz miejscowy, o ile plan podziałowy i regulacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, sporządzić osobny dokument (dokument podziałowy lub regulacyjny) i sprawę tę przeprowadzić w przepisany toku instancyi.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniiony będzie nowy stan posiadania, reszta zaś punktów nie dotyczących się bezpośrednio stanu posiadania, będzie odłożoną do dalszych dochodzeń i dodatkowego dokumentu.

§. 101.

Jeżeli przy wykonaniu planu podziałowego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości byłoby pożądanem przedsięwziąć zmiany w granicach gminy lub obszaru dworskiego, winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

§. 102.

Wyższemu Sądowi krajowemu i skarbowej władzy krajowej winno się doręczyć po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) służącego za podstawę planowi podziałowemu, jako też po jednym odpisie potrzebnych dokumentów dowodowych, a to w celu sprostowania ksiąg hipotecznych i ewidencji katastru gruntowego.

§. 103.

Zamknięcie postępowania podziałowego lub regulacyjnego podać ma Komisya krajowa do wiadomości publicznej w sposób przepisany w §. 60. Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość władz wyszczególnionych w §. 9. o tyle, iż te pozostają nadal właściwymi tylko jeszcze do orzekania o roszczeniach przewidzianych w §. 100.

§. 104.

Prawa, które na gruncie podzielonym na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przeniesione będą na grunt przyznany tytułem wynagrodzenia bez opłaty należytości, jeżeli tylko przy przeniesieniu nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku, lub nabycie prawa na podstawie planu podziałowego albo regulacyjnego jest wolne od opłaty należytości w ciągu 15-letniego okresu licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej (§. 11. ustawy państwowej).

§. 105.

Prawomocne orzeczenia w tem postępowaniu, wydane przez władze do tego upoważnione, jako też ugody zatwierdzone, mają moc prawną orzeczeń względnie ugód sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu politycznej administracyi, orzeczeń administracyjnych, a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wykonanie owych orzeczeń względnie ugód należy do władz, które byłyby właściwymi dla tego rodzaju spraw po za postępowaniem podziałowym lub regulacyjnem (§. 12 ust. państw.).

§. 106.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, deklaracye, wypisy, orzeczenia, ugody, legalizacye i widymaty wolne są w postępowaniu podziałowym i regulacyjnem od stempli i należytości bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej (§. 13. ustawy państwowej).

§. 107.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczące się urządzenia służby technicznej przygotowania i wykonania planu podziałowego lub regulacyjnego, skali map i planów, urządzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych, postępowania przy obliczeniu potrzeb na dom i gospodarstwo, przy oszacowaniu gruntów i praw udziałowych, co do wyłączenia pojedynczych parcel gruntu w celu sprzedaży dla pokrycia, albo umniejszenia ogólnych kosztów podziału, co do okoliczności mających się uwzględnić przy projektowaniu wspólnych urządzeń gospodarczych, co do formularzy i t. p. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzenia.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta podziału i regulacyi.

§. 108.

Wynagrodzenie, koszta podróży i wydatki biurowe komisarza miejscowego, jakoteż ewentualnie potrzebnych urzędników państwowych, ponosić będzie skarb państwa (§. 14. ust. państw.).

§. 109.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 63.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personalu technicznego potrzebnego do prac geometrycznych (§. 63). tudzież koszta zakupna potrzebnych map ;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników melioracyjnych i leśnych oraz dozorców melioracyjnych :

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materiały użyte dla ogólnych celów podziału lub regulacyi.

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15 licząc od wejścia w życie tej ustawy.

§. 110.

Lokalności potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 61. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w podziałach i regulacyach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokalności potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyonaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru podziałowego lub regulacyjnego. Ci bezpo-

średnio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru podziałowego lub regulacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby w myśl §. 61. przy nim współdziałające, oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyonaryuszów nie mniej niż 3 a nie więcej jak 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania.

W razie niedopełnienia w należyłym czasie i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono, a wynikłe ztąd koszta pokryć w myśl §. 112.

§. 111.

Dyety i koszta podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze podziałowym lub regulacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w podziale i regulacyi

§. 112.

Z funduszu krajowego asygnowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) koszta wynikłe z zastosowania końcowego ustępu §. 110. 2) koszta określone w §. 111. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce, które mają być uiszczone przez poszczególne bezpośrednio interesowanych (§§. 4., 88., 97., 98.) oraz kwoty potrzebne na od-

szkodowania oznaczone w §. 22. Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

§. 113.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczonych w myśl §. 112. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatniej instancji Komisya krajowa (§. 45). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygnięta, w myśl ostatniego ustępu §. 114. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok instancji w sprawie głównej, stosuje się także i co do kosztów.

§. 114.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach, a w szczególności:

1. koszta powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. koszta porady prawnej lub fachowej, poniesione przez poszczególnych uczestników.

3. koszta wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony;

4. koszta rozpraw, które ze względu na prawidłowy tok podziału, lub regulacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. koszta rozpraw spowodowanych z winy interesowanych, w szczególności przez jawienie się dopiero na późniejszym terminie albo przez podniesienie lekomyślnych pretensyj lub podobnych zarzutów;

6. koszta oznaczenia granic znakami granicznymi, jakoteż koszta i odszkodowania za gospodarcze urządzenia, bądź wspólne, bądź takie które mają na celu podniesienie wartości użytkowania tylko niektórych gruntów (§§. 8. i 82.) — mają ponosić odnośni interesowani, względnie ci, którzy zawinili i to bezpośrednio t. j. bez brania zaliczki z funduszu wymienionego w §. 112.

Czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek oznaczony pod l. 4. lub l. 5. i o ile sprawę przegrywający winien jest koszta spowodowane przez własną winę reszcie interesowanych za użycie doradców prawnych i fachowych zwrócić, należy rozstrzygnąć w toku rozprawy razem z rzeczą główną.

§. 115.

Ci, którzy w myśl niniejszych przepisów, mają ostatecznie sami ponosić koszta zaliczone za nich z funduszu podręcznego, są obowiązani do zwrotu tej zaliczki, w przeciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu zapłaty.

§. 116.

Koszta podziału i regulacji, względnie zwroty należące się funduszowi krajowemu z powodu danych zaliczek, będą ściągane w drodze politycznej egzekucyi.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczących kosztów podziału lub regulacji, będą wydane w drodze rozporządzeń.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 117.

Przekroczenia postanowień planu regulacyjnego, względnie dokumentu regulacyjnego, będą karane przez władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł. albo aresztem od 6 godzin do dni 5, o ile nie uzasadniają czynu karygodnego według innych ustaw, w szczególności ustawy lasowej.

Ten, który w myśl ostatniego ustępu §. 94. ma czuwać nad wykonaniem planu gospodarczego albo programu i porządku lasowego, winien w razie zaniedbania swego obowiązku być ukarany przez powiatową władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której przekroczenie popełniono.

§. 118.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 119.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać patent cesarski z dnia 5. lipca 1853 (Dz. ust. p. Nr. 130.), o ile odnosi się do wzmiankowanych tamże w §. 1. l. 4. wspólnych praw posiadania i użytkowania (§. 15. ustawy państwowej).

§. 120.

Szczegółowe postanowienia, potrzebne w razie zarządzonego w drodze ustawy krajowej podziału wspólnych gruntów celem odpowiedniejszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych obszarów określi rzeczona ustawa krajowa w każdym poszczególnym wypadku w granicach ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94.

§. 121.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom: rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany statutu emerytalnego dla urzędników i sług krajowych.

Marszałek oznajmia iż do tego punktu porządku dziennego zażądał głosu p. Wojciech Dzie duszycki.

P. Wojciech Dzie duszycki jest nieobecny w Izbie.

Przemawia p. Piniński i stawia wniosek, ażeby ten punkt porządku dziennego i następny co do regulacji płac urzędników, zostały usunięte z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia i aby umieszczono je na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek oznajmia, iż zastosuje się do tego życzenia.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od krajowych dodatków do podatku domowo-czynszowego dla tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 164 domów przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony na wniosek p. Michalskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowym uwolnieniu od krajowych i gminnych dodatków dla tych 164 domów na obszarze królewskiego śródmieścia miasta Lwowa, które będą przebudowane w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, jak następuje :

§. 1.

Poszczególnionym w dołączonym wykazie 164 budynkom w obszarze król. stołecznego miasta Lwowa, które w celu regulacji miasta z publicznych względów zdrowotnych będą aż do powierzchni ziemi zburzone i w obrębie linii regulacji ulic już oznaczonej lub jeszcze oznaczyć się mającej nowo wybudowane, służy uwolnienie od opłacania krajowych i gminnych dodatków do państwowego podatku domowo-czynszowego przez przeciąg dwudziestu lat.

§. 2.

Wyrażone w §. 1. niniejszej ustawy uwolnienie od dodatków przyznane jest tylko tym budynkom, które ustawą państwowa zostaną uwolnione od państwowego podatku domowo-czynszowego również na lat dwadzieścia, a nadto będą zbudowane w terminie tą ustawą państwową oznaczyć się mającym.

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

W y k a z

tych domów w królewskim stołecznym mieście Lwowie, których przebudowanie uznane zostało za potrzebne z publicznych względów zdrowotnych.

A) Numera konskrypcyjne w śródmieściu.

164, 165, 105, 106, 301, 362, 299, 298, 297, 376.

B) Numera konskrypcyjne w dzielnicy I-szej.

2, 3, 436, 449, 863, 1, 729, 473, 437, 834, 10, 11, 888, 13, 858, 860, 468, 469.

C) Numera konskrypcyjne w dzielnicy II-giej.

194, 195, 196, 199, 192, 539, 193, 421, 422, 423, 424, 431, 432, 174, 175, 536,

176, 676, 367, 211, 115, 111, 615, 614, 112, 584, 157, 158, 824, 120, 608, 552, 959, 616, 629, 103, 104, 105, 442, 440, 439, 438, 425.

D) Numera konskrypcyjne w dzielnicy III-ciej.

536, 541, 502, 570, 71, 70, 68, 67, 36, 37, 496, 497, 498, 499, 500, 540, 2/3, 4, 5, 6, 7, 537, 559, 574, 521, 522, 133, 523, 524, 525, 526, 20, 21, 22, 32, 642, 571, 38, 229/230/231, 45, 44, 48, 42, 43, 1a, 1b, 504, 505, 506, 58, 57, 132, 676, 51/52, 107, 102, 535, 533, 528, 503, 530, 538/539, 99, 100, 148, 149, 105, 60/61, 62, 79, 590, 593, 613, 74, 514, 495, 66, 134, 520, 519, 518, 517, 516, 515, 427, 426, 425, 424, 423, 422, 147, 146, 89.

Razem 164 domów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

§. 1.

Poszczególnionym w dołączonym wykazie 164 budynkom w obszarze królewskiego stołecznego miasta Lwowa, które w celu regulacji miasta z publicznych względów zdrowotnych będą aż do powierzchni ziemi zburzone i w obrębie linii regulacji ulic już oznaczonej lub jeszcze oznaczyć się mającej nowo wybudowane; służy uwolnienie od płacenia krajowych i gminnych dodatków do państwowego podatku domowo-czynszowego przez przeciąg dwudziestu lat.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Wyrażone w §. 1. niniejszej ustawy uwolnienie od dodatków przyznane jest tylko tym budynkom, które ustawą pań-

stwową zostaną uwolnione od państwowego podatku domowo-czynszowego również na lat dwadzieścia, a nadto będą zbudowane w terminie tą ustawą państwową oznaczyć się mającym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od krajowych i gminnych dodatków do państwowego podatku domowo-czynszowego dla tych 164 domów na obszarze królewskiego stołecznego miasta Lwowa, które będą przebudowane w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, jak następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca czyta:

W y k a z

tych domów w królewskim stołecznem mieście Lwowie, których przebudowanie uznane zostało za potrzebne z publicznych względów zdrowotnych.

A) Numera konskrypcyjne w śródmieściu.

164, 165, 105, 106, 301, 362, 299, 298, 297, 376.

B) Numera konskrypcyjne w dzielnicy I-szej.

2, 3, 436, 449, 863, 1, 729, 473, 437, 834, 10, 11, 888, 13, 858, 860, 468, 469.

C) Numera konskrypcyjne w dzielnicy II-giej.

194, 195, 196, 199, 192, 539, 193, 421, 422, 423, 424, 431, 432, 174, 175, 536, 176, 676, 367, 211, 115, 111, 615, 614, 112, 584, 157, 158, 824, 120, 608, 552, 959, 616, 629, 103, 104, 105, 442, 440, 439, 438, 425.

D) Numera konskrypcyjne w dzielnicy III-ciej.

536, 541, 502, 570, 71, 70, 68, 67, 36, 37, 496, 497, 498, 499, 500, 540, 2/3, 4, 5, 6, 7, 537, 559, 574, 521, 522, 133, 523, 524, 525, 526, 20, 21, 22, 32, 642, 571, 38, 229/230/231, 45, 44, 48, 42, 43, 1a, 1b, 504, 505, 506, 58, 57, 132, 676, 51/52, 107, 102, 535, 533, 528, 503, 530, 538/539, 99, 100, 148, 149, 105, 60/61, 62, 79, 590, 593, 613, 74, 514, 495, 66, 134, 520, 519, 518, 517, 516, 515, 427, 426, 425, 424, 423, 422, 147, 146, 89.

Razem 164 domów.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy w trzecim czytaniu, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

Tem samem załatwioną zostaje petycja L: 1301/1074.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Pilata w sprawie oznaczenia minimalnej parceli katastralnej.

Sprawozdawca p. Wiktor Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, odczytuje wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia ustanawiająca minimalną rozległość parcel katastralnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem ustanawiam co następuje:

§. 1.

Przy podziałach posiadłości ziemskich wolno dzielić parcele katastralne na części tylko w ten sposób, żeby każda z tych części obejmowała:

przynajmniej 25 arów czyli ćwierć hektara (695 sążni kwadrat.), jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako rola, łąka lub pastwisko;

przynajmniej półtora hektara (dwa morgi 970 sążni kwadr.), jeżeli parcela dzielona zapisana jest w katastrze jako las.

§. 2.

Postanowienia §. 1. nie mają zastosowania w wypadkach, w których chodzi o przyłączenie wydzielonej części parceli do graniczącej z niej parceli nabywcy, jeżeli część parceli, pozostająca po takim wydzieleniu, nie będzie obejmowała mniej niż obszar minimalny, wskazany w §. 1. dla tego rodzaju uprawy.

§. 3.

Jeżeli posiadacz parceli zapisanej w katastrze jako las, uzyska pozwolenie zmiany uprawy lasowej na inną uprawę dla jednej części tej parceli, natenczas ta część może być wydzieloną i utworzoną z niej osobną parcelą, jeżeli obejmuje przynajmniej 25 arów i jeżeli część parceli po-

zostająca lasem, nie będzie obejmowała mniej niż półtora hektara.

§. 4.

W celu wystawienia domu mieszkalnego, budynków gospodarskich i urządzenia podwórza mogą być wydzielane nowe parcele budowlane dowolnych rozmiarów. Dzielenie parcel, zapisanych w katastrze jako ogród lub staw nie ulega żadnemu ograniczeniu.

§. 5.

Przepisy powyższe stosują się do wszelkich podziałów parcel przedsiębranych po wejściu w życie tej ustawy, z wyjątkiem wypadków wyłączenia części parcel na cele publiczne.

§. 6.

Akty prawne, zdziałane z pominięciem przepisów powyższych, nie mogą stanowić podstawy do wpisu hipotecznego ani też do ewidencji katastralnej i podatkowej.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Vayhinger i wnosi przejście do porządku dziennego nad przedłożeniem komisji:

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Nowakowski.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu są zapisani pp. Klemensiewicz, Pilat, Piniński, Merunowicz, Średniawski, Kramarczyk, Milan.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Na zapytanie Marszałka oświadczają się za przedłożeniem pp. Pilat i Piniński, przeciw przedłożeniu pp. Klemensiewicz, Merunowicz, Średniawski, Kramarczyk i Milan.

Marszałek wzywa zapisanych posłów do wyboru mowców jeneralnych.

Przemawia pod względem formalnym p. Pilat i wnosi, aby wszyscy zapisani mowcy mogli przemawiać.

Przemawia p. sprawozdawca pod względem formalnym.

Przemawia p. Abrahamowicz pod względem formalnym.

Izba uchwała powyższy formalny wniosek p. Pilata.

Przemawia p. Klemensiewicz.

Przemawia p. Pilat.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby przedłożenie komisji przekazano Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania i przedłożenia ewentualnie sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Milan.

Przemawia sprawozdawca p. Wiktor Władysław Czaykowski.

Izba uchwała wniosek p. Pinińskiego aby przedłożenie odesłano do Wydziału krajowego.

Marszałek oznajmia, iż tem samem odpada wniosek przejścia do porządku dziennego, postawiony przez p. Vayhingera.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. V.

Sprawozdawca p. Jordan, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sprawozdanie z czynności Departamentu V. za czas od 1. grudnia 1896 do 30. listopada 1897 przyjmuje się do wiadomości.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. Radaea dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Trzeciński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jordan.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycjach Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej i prowizorycznych dyrektorów szpitali publicznych i powszechnych w sprawie „*veniae aetatis*“ i policzenia lat służby, dotychczas przy szpitalu spędzonej, do emerytury.

Sprawozdawca p. Jordan, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Dawnym dyrektorom szpitali publicznych i powszechnych, którzy przez Wydział krajowy na swe dotychczasowe stanowiska ponownie od dnia 1 stycznia 1898 r. mianowani zostali, jednak prowizorycznie, ze względu na przekroczony 40 rok życia, udziela się *veniam aetatis*.

2. Lata służby spędzone bez przerwy w służbie tego samego szpitala, przy którym dyrektorzy szpitali publicz. i powszechnych od 1. stycznia 1898 r. na nowo

przez Wydział krajowy mianowanymi zostali, będą im wliczane do lat służby przy przejściu na emeryturę.

3. Lekarzom szpitali publicznych i powszechnych liczyć się będą do pięciolecia lata służby dopiero od 1. stycznia 1898 r. począwszy.

4. Udziela się Dr. Stanisławowi Jabłońskiemu „*veniam aetatis*“ i zatwierdzenie praw nabytych dekretem Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1893 r. l. 68101.

Niniejszem załatwia się petycje: ls. 70, 222, 232, 292, 293 i 737.

W rozprawie ogólnej przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard i odczytuje deklarację Wydziału krajowego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. III. Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie spraw rolniczych przydzielonych Departamentowi III.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby dołożył starania celem obsadzenia systemizowanych posad urzędników fachowych dla spraw rolniczych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego o kraj. kursie dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Gorayski, (w zastępstwie p. Stadnicki) uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 26. listopada 1897, L. 69.681 o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

Przemawia p. Potoczek.

Marszałek przerywa i zapytuje mowę do którego punktu porządku zamierza przemawiać.

Po wyjaśnieniu przez p. Potoczka oświadcza Marszałek, że obecnie na porządku jest inna sprawa.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach p. Czecha i Milana w przedmiocie zmiany przepisów weterynaryjno-policyjnych.

Marszałek usuwa ten punkt z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Reya w sprawie rewizji oznaczenia spławności rzek.

Sprawozdawca p. Stadnicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 17. października 1884 roku i z dnia 13. lutego 1894 roku, wzywa c. k. Rząd, ażeby zastosowując najwyższe postanowienie z dnia 30. października 1830 roku także do Galicyi rozszerzył swą opiekę nad dalszemi przestrzeniami rzek spławnych w Galicyi mianowicie:

Dunajca od Zgłobie do Nowego-Sącza, Wisłoki od Mielca do Jasła i Sanu od Jarosławia do Sanoka, oraz zarządził regulację granicznych przestrzeni rzek:

Wisły od Białki do Przemszy, Białki tatrzańskiej, Dunajca, Popradu i Zbruczca dla zabezpieczenia terytorjum państwa.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posłów Gołuchowskiego i Rudrofa w sprawie utworzenia w Czortkowie i Krośnie szkół realnych z językiem wykładowym polskim.

Sprawozdawca p. Zoll, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posłów hr. Gołuchowskiego i Rudrofa, względem założenia szkoły realnej z językiem wykładowym polskim w Czortkowie i Krośnie, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Sawczak i wnosi jako punkt drugi następującą rezolucję:

2. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby przy ewentualnem założeniu szkoły realnej w Czortkowie uwzględniono racjonalne potrzeby i prawa ludności ruskiej przez założenie ruskich klas równorzędnych.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Rudrof.

Przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Rayski prosi Marszałka o skonstatowanie, czy w Izbie jest komplet.

Marszałek stwierdza brak kompletu i oświadcza, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosku i interpelacyj:

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a
do JW. Komisarza rządowego.

Z realności pod l. 25. w gminie Bogucice, powiat Wieliczka, będącej własnością Karola Zegartowskiego, konduktora kolei państwowych, zamieszkałego w Krakowie, a składającej się z domu mieszkalnego i 2 morgów 248□ sążni gruntu, zalegał podatek za rok 1897 w wygórowanej kwocie 11 zł. 19 ct. W domu tym mieszka 70-letnia staruszka Franciszka Zegartowska, matka właściciela, wraz z pięciu małoletnimi dziećmi, sierotami pozostałymi po jej starszym synie Andrzeju Zegartowskim, który jako sługa kolejowy na stacyi w Rzeszowie, zginął tam tragiczną śmiercią dnia 4. lutego 1897 pod kołami pociągu. Pięcioro małoletnich sierót wraz z staruszką matką Franciszką Zegartowską mieszkających w owej realności pod l. 25 w Bogucicach, utrzymuje właściciel owej realności wspomniany już Karol Zegartowski, mający do wyżywienia i własną liczną bo z 7. małoletnich dzieci złożoną rodzinę, czyli razem ze skromnej płacy konduktorskiej utrzymuje Karol Zegartowski aż 15 osób.

Nie można się przeto wcale gorszyć tem, że w takich warunkach nie był w stanie Karol Zegartowski zapłacić wczas podatku. Owszem każdy obywatel musi uspra-

wiedzieć tę zwłokę i dlatego oburzającym jest to, że innego był zdania egzekutor podatkowy z Wieliczki, względnie tegoż przełożone władze.

Oto z początkiem stycznia b. r. zjawił się w Bogucicach ów egzekutor z urzędu podatkowego w Wielicze do realności pod l. 25 na egzekucję. Dom był zamkniętym, a wewnątrz bawiły się dzieci, staruszka Franciszka Zegartowska była u sąsiada. Egzekutor poradził sobie w ten sposób, że przez okno zaglądnawszy do wnętrza, zapisał pierzynę i poduszkę, będące własnością staruszki, a nie należące wcale do właściciela i podatnika. Załatwiwszy w ten sposób przez okno czynność urzędową, już odchodząc egzekutor, na drodze spotkał lokatorkę i właścicielkę zapisanych nieprawie przedmiotów, Franciszkę Zegartowską i oznajmił jej, że jeżeli podatku nie zapłaci to jej pierzynę i poduszkę sprzeda. I rzeczywiście pod dniem 13-go stycznia 1898 wydał c. k. Urząd podatkowy w Wielicze do l. 1073 edykt licytacyjny na 7. lutego b. r. do sprzedaży owych zapisanych przedmiotów. W dniu 8. b. m. zjawił się egzekutor i zabrał zapisane przedmioty, aż dopiero na ustne prośby i na płacz staruszki zostawił je jeszcze do 21. lutego b. r. i w dniu owym niezawodnie spełni swe bezprawie grabieży cudzego majątku za czyją inną zaległość podatkową, jeżeli się wczas złemu nie zapobiegnie.

Drugi wypadek, jeszcze więcej dziki, zdarzył się w gminie Wola Batorska pow. Bochnia. Sekwestrator Jan Warcholik z Urzędu podatkowego w Niepołomicach miał doręczyć edykt Antoniemu Siwkowi z Woli batorskiej. Przez pomyłkę widocznie wręczył go Mateuszowi Siwkowi, względnie żonie tegoż. Zauważywszy pomyłkę, odesłała Mateuszowa Siwkowa ów edykt przez Katarzynę Masłajcową do wójta, ten jednak edyktu nie przyjął i tak zostało. W niedługi czas po tem zjawia się ów sekwestrator w asystencji wójta i policyanta w domu Mateuszowej Siwkowej w celu wykonania nieprawnej egzekucyi. W tej

właśnie chwili porodziła Mateuszowa Siwkowa bliźnięta i była ciężko chora, więc matka jej wyszukała księżkę podatkową i okazała sekwestratorowi, że wszystkie podatki z tej realności są zapłacone w porządku. Prosiła go przytem, aby ze względu na ciężką słabość gospodyni opuścił natychmiast dom i przyszedł innym razem, jeżeli co zachodzi. Na to sekwestrator odpowiedział „niech sobie zaraz umiera a ja krowę biorę“ i rzeczywiście zabrał ostatnią krowę i wyprowadził. Mateuszowa Siwkowa zawiadomiona o tem co się stało, zemdlała. Sąsiedzi dopiero się zlitowali i krowę wykupili. Okazało się wprawdzie później, że zaszła pomyłka co do egzekwowanego i wrócono mu pobrane pieniądze; ale kto mu wróci zdrowie żony, która skutkiem owego wypadku cierpi zawrót głowy i pracować nie może aż do tej pory.

Świadcami powyższego zajścia byli: Wojciech Mazur, Józef Rzeszutko, Kasper Noga, Zofia Koranowska, z Woli batorskiej.

Zważywszy, że podobne wypadki, jak wyżej opisane są na porządku dziennym w całym kraju, o czem można się przekonać choćby z rejestrów rozpraw karnych w sądach;

Zważywszy, że przez takie postępowanie funkconaryuszów rządowych ludność się rozgorycza, materialnie rujnuje i zaufanie do prawnego porządku rzeczy traci, zapytują podpisani:

I. Czy Wysoki c. k. Rząd stwierdziwszy prawdziwość przytoczonych faktów zechce winnych ukarać.

II. Czy c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu, ze względu na podobne nadużycia nie uznaje za stosowne wydać osobnego rozporządzenia, nakładającego srowe kary na winnych takich pomyłek funkconaryuszów sobie podległych?

Lwów, dnia 10. lutego 1898.

Interpelujący
Wójcik w. r.

Ostapczuk, Stan. Nowakowski, F. Krempa, Średniawski, Klemensiewicz, Dr. Bernadzikowski, Okuniewski, G. Milan, Winniczuk, Data, W. Szwed, Styła, Bojko, Potoczek, Warzecha, Kramarczyk.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W terażniejszym szacunku katastralnym podciągnięto pod opodatkowanie wszystkie drogi prywatne które nie są drogami publicznymi a między niemi opodatkowano także drogi polne służące do celów ekonomicznych, a mianowicie, do wywiezienia nawozów na pole, do przejazdu fur zaprzęgowych, do sprowadzenia ziemiopłodów, jak również i do zaprzęgu bydła na pastwisko; wszystkie zatem drogi prywatne i wszystkie drogi polowe opodatkowano zarówno jako grunta paryfikacyjne w ten sposób, że wymierzono od nich podatek gruntowy tej samej uprawy i klasy, jaki właściciel opłaca od gruntów urodzajnych przez które drogi polowe przechodzą.

Opodatkowanie dróg prywatnych prowadzących do zakładów przemysłowych, a służących do przewozu różnych towarów, jak również dróg prowadzących do kopalń wapna, piasku, torfu, marglu i t. d. znachodzi tutaj usprawiedliwione zastosowanie, bo drogi te istnieją w celach zarobkowych i przynoszą przemysłowcom już z góry obliczony zysk, ale drogi polowe mają zupełnie inny cel; służą wyłącznie do uprawy gruntów, do przywozu ziemiopłodów i do przegonu własnego bydła i z tego powodu nie mogą być z drogami, do przemysłu przeznaczonymi, równomiernie opodatkowane;

zważywszy jednak, że z dróg polowych właściciele nie pobierają żadnych docho-

dów, owszem drogi polne są dla nich poważnym ciężarem, bo prawie po każdym ulewnym deszczu, zwłaszcza w miejscach błotnistych, muszą robić przekopy, ścieki, kanały, upusty, brukować kamieniami, a niegdzie nawet budować mosty;

zważywszy dalej, że ustawa państwa z dnia 24. maja 1869. nie wspomina bynajmniej o opodatkowaniu dróg polnych, owszem w §. 2. postanawia, że podwórza wolne są od podatku gruntowego, zaś gdy drogi polne łączą się z podwórzami i należą do tej samej kategorii upraw co i podwórza, zasługują przeto tak samo jak i podwórza na uwolnienie od podatku gruntowego;

zważywszy również, że drogi polowe przeznaczone do wywozu nawozów i narzędzi rolniczych w celach uprawy gruntu i sprowadzenia ziemiopłodów własnych na wyżywienie siebie i utrzymanie inwentarza nie powinny ulegać opłacie podatku gruntowego;

zważywszy nakoniec, że grunta te z których właściciel produktu połową drogą sprowadza są już za nadto opodatkowane a wymierzony podatek od drogi polnej służącej do celów gospodarczych jest niesprawiedliwy i uboższą ludność rolniczą krzywdzący,

dla tego podpisani zapytują:

czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny podatek gruntowy od dróg polowych odpisać i odpisanie tegoż podatku władzom skarbowym czem spieszniej polecić?

Lwów, dnia 12. Lutego 1898.

Interpelujący

W. Szwed w. r.

F. Kramarczyk, Potoczek, Data, Warzecha, Dr. Olpiński, Ostapczuk, Winniczuk, Nowakowski, Styła, Średniawski, Bojko, Wójcik, Soleski, Krempa.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego pana Komisarza rządowego.

we Lwowie.

Gdy kto wybuduje sobie chałupę przy puśmy o dwóch częściach mieszkalnych na przykład izba i kuchnia, to wedle ustawy należy taki dom do XV. klasy z roczną kwotą 1 złr. 70 ct. To wszystko dobrze, ale zdarza się, że później okaże się jedna część mieszkalna zbyt dużą i właściciel zamienia ją na stajnię, wskutek czego pozostaje mu tylko jedna część mieszkalna i dom wtedy powinien należeć do XVI. klasy z roczną kwotą 1 złr. 50 ct. bo stajnie nie podlegają podatkowi domowo-klasowemu. Tymczasem rzecz się ma inaczej: Jeżeli dom zostanie zaklasowany z dwoma częściami mieszkalnymi, to pomimo, że później zajdzie zmiana wewnątrz budynku, trzeba zawsze ten podatek opłacać jak i został wymierzony wtedy, gdy dom składał się jeszcze z dwóch części mieszkalnych, bo dekret kancelaryi nadwornej z dnia 13. stycznia 1831. L. 88 powiada, że z powodu zmian później zaszytych w częściach budynku podatek może być niżony jedynie w tym wypadku, pierwsze gdy część domu zupełnie zniczeje i rozwali się, na przykład kuchnia, zaś żadne zmiany które wewnątrz dokonane zostały nie stanowią podstawy do przeklasowania domu z wyższej do niższej klasy, ośóż wypadki takie dość często się zdarzają.

Zapytujemy c. k. Wysoki Rząd, czy później jakie rozporządzenie nie wyszło w tym względzie, o tem nie wiemy, oczywiście, że sprawa ta dotąd nie rozstrzygnięta, bo wspomniany dekret mówi o zmianie części mieszkalnych na wewnątrz ale nie mówi o tym wypadku, gdy jedna część mieszkalna zostanie zamieniona na stajnię.

Czyby władza krajowa nie rozstrzygła

tej sprawy i pouczyła władze podatkowe, jak mają w podobnym wypadku postąpić.

Ustawa bowiem wyraźnie powiada, że stajnie nie podlegają podatkowi demowo-klasowemu, zatem gdy jedna stancya później została zamieniona na stajnię, powinno się również niżzyć podatek.

Lwów, 12. lutego 1898.

Interpelujący:

Data w. r.

Kramarczyk, Warzecha, Potoczek, W. Szwed, Bojko, Dr. Olpiński, Nowakowski, Ostapczuk, Winniczuk, Wójcik, Hamorak Trzeciecki, F. Krempa, Soleski, Średniawski.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w kraju naszym jest przeszło 4.000 gmin, a prawie w każdej gminie przy zakładaniu ksiąg tabularnych gruntowych z zmniejszej posiadłości, stała się wiejskim gospodarzem gruntowym wielka krzywda, gdyż dużo parcel gruntowych nie wpisano na właściwego gospodarza, ale na kogo innego, a to z tego powodu, że lud wiejski niepiśmienny nie został obznajomiony i pouczony i nie rozumiał, jaką wagę i jakie znaczenie będą miały księgi tabularne gruntowe bo jeśli gospodarz posiadał 3 albo 5 niw, czyli kawałków gruntu, to on myślał, że tylko tyleż parcel gruntowych posiada, a tymczasem niejedna niwa zawiera w sobie kilka parcel gruntowych, i dlatego nie wiedział jak ma powiedzieć i zapisać przed sędzią, zakładającym księgi tabularne, i z tą w obecnych czasach pokazało się, że wiele takich parcel gruntowych zapisano na innego gospodarza, a nie na właściwego, gdyby zaś chciał przepisać to posiadający gospodarz, na którego te parcele są zapisane, nie chce się wyekstabilować, z czego musiałby wyniknąć proces sądowy i gospodarze byłiby narażeni

na wydatki procesowe, tudzież na stratę czasu, by zaś do tego nie dopuścić, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, by dodatkowo zarządził ponowne przeprowadzenie i sprostowanie pomyłek w księgach tabularnych gruntowych z mniejszej posiadłości, i to w jak najkrótszym czasie, by lub wiejski nie był narażony na niepotrzebne wydatki procesowe i stratę czasu.

Lwów, dnia 12. lutego 1898.

Wnioskodawca

Łazarz Winniczuk w. r.

Wachnianin, Kramarczyk, Data, W. Szwed, Warzecha, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Niebyłowiec. F. Krempa, Średniawski, Styła, Słotwiński, Michalski, Ostapczuk, Dr. Olpiński, St. Nowakowski, Wójcik, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na jednym z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Wielmożnego Komisarza Rządowego.

Dnia 12. lutego 1898, jawili się niektórzy rusey posłowie sejmowi w c. k. Sądzie krajowym karnym, celem przysłuchania ich w sprawie prasowej, przeciw redaktorowi czasopism „Monitor“ i „Hałyczanyn“ o obrazę honoru. Odnośnym posłom, pomimo tego, że skarga została wniesiona w języku ruskim, doręczono zawezwania w języku polskim. Na żądanie ruskich posłów, by protokół z nimi spisany został w języku ruskim i pismem ruskim, oświadczył c. k. sędzia śledczy, że protokół jest aktem urzędowym, a ponieważ językiem urzędowym jest język polski, wolno posłom zeznawać do protokołu w języku ruskim, ale protokolant spíše go w języku polskim.

Zresztą niema nawet druków ruskich. Dopiero gdy posłowie zaczęli powoływać się na istniejące rozporządzenia językowe i na precedensa, znane im z własnego doświadczenia, sprowadzono protokolanta, który był w stanie spisać protokół w języku ruskim i pismem ruskim.

Z tego powodu podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1. Czy wiadomo c. k. Rządowi, że odnośne rozporządzenia wyższych c. k. Władz sądowych i c. k. Ministerstwa sprawiedliwości co do języka ruskiego w c. k. Sądach nie bywają wykonywane?

2. Czy nie należałoby przypomnieć te przepisy c. k. Sądom i wezwać je do surowego i ścisłego wykonywania tychże, a mianowicie także, by ze stronami ruskimi spisywały protokoły w języku ruskim i pismem ruskim?

3. Kiedy c. k. Rząd postara się o to, by wszystkie c. k. Sądy posiadały potrzebne druki i formularze także w języku ruskim?

4. Kiedy c. k. Rząd zamierza pomieszczać napisy na budynkach i biurach c. k. Sądów, także w języku ruskim obok polskich, w myśl rozporządzenia c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. sierpnia 1869 l. 9973?

5. Kiedy i w jaki sposób postara się c. k. Rząd, by c. k. urzędnicy sądowi władali także językiem ruskim w mowie i piśmie?

Lwów, dnia 12. lutego 1898.

Interpelujący:

Barwiński w. r.

A. Wachnianin, Ochrymowicz, Dr. Sawczak, T. Zajączkowski, Mandyczewski Ostapczuk, Okuniewski, Kulczycki, Hamorak, St. Nowakowski, Niebyłowiec, Winniczuk, Dr. Olpiński, Dr. Bernadzikowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

posła St. Nowakowskiego, w sprawie nadużyć wójta Jana Glińskiego w Wyszatyczach, wniesiona do p. Komisarza rządowego.

Jeszcze w roku 1895, wniesli członkowie gminy wiejskiej Wyszatyc, w powiecie przemyskim, skargę na urzędowanie Jana Glińskiego, do c. k. Starostwa przemyskiego i do Rady powiatowej w Przemyśle, obejmującą 23 ciężkich zarzutów, o sprzeniewierzenie, kradzieże i oszustwa w urzędowaniu, lecz mimo tego nie przeprowadzono dochodzeń, a wójt Jan Gliński, urzęduje i nadal we wsi Wyszatyczach. Co więcej wbrew wyraźnym postanowieniom ustawy gminnej i uchwały Rady gminnej w Wyszatyczach jest Jan Gliński wójtem i pisarzem w jednej osobie.

Jakkolwiek termin urzędowania starej Rady gminnej we wsi Wyszatyczach, upłynął jeszcze dnia 8. września 1897 roku, to mimo tego przechwala się Gliński, że on ze Starostą uradził, by wybory odbyły się dopiero na wiosnę w roku 1898. — Wójt Gliński, dopuścił się karygodnych uczynków. I tak: oszukał on c. k. komisję wojskową, która wypłacała wynagrodzenia za szkody, wyrządzone włościanom podczas manewrów w roku 1896, na kwotę 6 zł. w. a. Przesłuchano świadków, którzy zeznali na niekorzyść Glińskiego, ale akta tej sprawy miały ugrząznąć na posterunku c. k. żandarmerji w Żurawicy. Dalej zabrał w roku 1896 drzewo wartości około 60 zł. w. a., darowane przez Członków gminy Bełwin i Kuńkowce, dla pogorzalców gminy Wyszatyc. O tem podano doniesienie do c. k. Prokuratorji w Przemyśle, pismem z dnia 12. stycznia r. b., ale do dnia dzisiejszego nie wdrożono żadnego śledztwa, ani też nie przesłuchano naprowadzonych świadków. Jana Glińskiego zaskarżono również do c. k. Prokuratorji o oszustwa przy reklamacyach wojskowych. Mianowicie wystarał się on

o uwolnienie od służby woj-skowej Michała Obszarnego, swego terażniejszego zięcia, a to w ten sposób, że zamiast zdrowego i silnego Maćka Obszarnego, ojca Michała, podstawił na pół już trupa Jana Musaka, jak to pod przysięgą zezna naoczny świadek Dominik Gruszecki, kapral 45. pułku piechoty. I jakkolwiek to nadużycie koliduje z ustawami karnymi, a c. k. Prokuratorja została o tem zawiadomiona, to jednak śledztwa w tej sprawie nie ma żadnego, gdyż Prokuratorja pismem z dnia 10. stycznia 1898 l. 304. zawiadamia, że sprawę tą odstąpiła Wydziałowi powiatowemu, a sprawa ta, rozumie się, nie należy do kompetencji Wydziału powiatowego. Antoni Żołdak włościanin z Wyszatyc obowiązuje się jeszcze i inne podobne fakta podać ewentualnemu komisarzowi śledczemu

Jan Gliński wykreślił z wykazu uprawnionych do opustu podatkowego za myszy, w roku 1895 przeszło 50 gospodarzy bez wszelkiej przyczyny dla osobistej zemsty, przez co ci gospodarze ponieśli ogromne szkody, dochodzące do kilkuset złr. w. a.

Ponieważ władze Przemyskie polityczne, sądowe i autonomiczne z nieznanych powodów nie wkraczają w sprawę nadużyć wójta Glińskiego, przeto oburzenie włościan bardzo wzmaga się, a u Glińskiego znowu wzrasta pycha i przechwalanie się, że jemu żadna władza nie nie robi, bo on ma „plecy za sobą“.

Ze względu na wyżej podane nadużycia zapytują podpisani p. Komisarza rządowego:

1. Dokąd władze myślą tolerować to, by Jan Gliński był wójtem i pisarzem gminnym w jednej osobie.

2. Na jakiej podstawie przyjęto reklamację wojskową Michała Obszarnego, kiedy ona jemu nie przysługuje?

3. Kiedy władze wdrożą dochodzenia w sprawie zabrania drzewa i innych poda-

runków, przeznaczonych dla pogorzalców wsi Wyszatyc, a przywłaszczonych przez Jana Glińskiego?

4. Czy władze gotowe są po skonstataowaniu wszystkich powyższych, nadużyć postąpić z wójtem Janem Glińskim wedle przepisów ustawy?

Lwów, dnia 12. lutego 1898.

Interpelujący:

Stefan Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Okuniewski, Winniczuk,
Dr. Bernadzikowski, Bojko, Średniawski,

G. Milan, Styła, F. Krempa, Hamorak, Wójcik, Warzecha, Niebyłowiec, Dr. Olpiński, Potoczek, Data.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. lutego 1898 roku, godzina 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

Protokół

25. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 15. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 40.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, An-
drzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obeecných posłów 119.

Ze strony Rządu: c. k. Radaea Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwu-
dziestego trzeciego posiedzenia uważa za
przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu
żadnych zarzutów; protokół dwudziestego
czwartego posiedzenia złożony jest w biurze
marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 15. lutego
1898 roku, które przekazano następującym
komisyom:

Komisji petycyjnej Ls. 1738.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1739,
1740, 1744.

Komisji szkolnej Ls. 1741, 1759, 1766,
1768, 1769, 1781, 1785, 1786, 1787, 1788.

Wydziałowi krajowemu jako komisji
Ls. 1742.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1743, 1745,
1751, 1756, 1757, 1758, 1764, 1780, 1782.

Komisji prawniczej Ls. 1746, 1747.

Komisji przemysłowej Ls. 1748, 1755.

Komisji drogowej Ls. 1749.

Komisji solnej Ls. 1765.

Komisji administracyjnej Ls. 1770,
1771, 1772.

Komisji podatkowej Ls. 1784.

Komisarz rządowy c. k. Radaea Dworu
Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na inter-
pelacye: 1) pp. Męcińskiego i tow. w spr-
wie wymiaru podatku osobisto-dochodowe-
go; 2) pp. Krempy i towarzyszy w spr-
wie wyborów do rady gminnej w Glinniku
powiatu ropczyckiego; 3) pp. Styły i towa-
rzyszy w sprawie premiowania i zakupna
ogierów przez komisję w Żółkwi; 4) pp.
Daty i towarzyszy w sprawie ustanowienia
wag na bydło opasowe na miejscowościach,
w których targi się odbywają.

Członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz odpowiada na interpelację pp. Krempy i towarzyszy w sprawie regulacji potoku Brnika.

Marszałek oznajmia, iż złożony został następujący wniosek nagły:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że klęska nieurodzaju która kraj w roku zeszłym dotknęła, przewyższa rozmiarami swemi te klęski, które nas w poprzednich latach nawiedzały,

zważywszy, że klęska ta nie dotknęła tylko pojedynczych miejscowości lub powiatów, ale rozciąga się na kraj cały,

zważywszy, że rozmiary tego ogólnego u nas nieurodzaju okazały się w całej pełni dopiero po omłotach,

zważywszy nareszcie, że w obec tych rozmiarów kraj sam z własnych zasobów klęsce takiej żadną miarą podołać nie jest w stanie, a pomoc dotąd przez rząd przyznana wystarczyć nie może,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby celem skutecznego przeprowadzenia akcji ratunkowej dla zagrożonej głodem ludności w Galicyi, przyznał z funduszków państwowych dodatkowy zasiłek w kwocie jednego miliona złr.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby powstrzymał w całym kraju ściąganie podatku gruntowego aż do czwartego kwartału br. r.

Wnioskodawca:

J. Czartoryski w. r.

A. Wachnianin, Dr. Czaykowski, Jaworski, Kramarczyk, Data, Potoczek, W. Szwed, Szeptycki, Czechowicz, Urbanowski, Styła, Fr. Wójcik, F. Krempa, Bryczyński, Zajączkowski, Sozański, Abrahamowicz.

Przemawia p. Czartoryski dla uzasadnienia nagłości wniosku.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Styła i odczytuje petycję Wydziału powiatowego w Wadowicach Ls. 1799 w sprawie klęski nieurodzaju.

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy, Izba uchwala nagłość wniosku.

Przemawia p. Czartoryski dla uzasadnienia swego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy nagły wniosek p. Czartoryskiego, a Marszałek konstatuje, że wniosek uchwalony został jednomyślnie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia a przyłączenia do gminy Pewli małej w powiecie Żywieckim.

Sprawozdawca p. Wereszcyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi, przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Przemawia pod względem formalnym p. Szwed i wnosi, przystąpienie do drugiego czytania projektu ustawy, bez odsyłania go do komisji.

Sprawozdawca zgadza się na ten wniosek formalny.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do drugiego czytania projektu ustawy.

Sprawozdawca czyta następujący wniosek Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia

i wcieleniu go do związku gminy Pewel mała w powiecie żywieckim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Przysiółek „Dworzyska w powiecie żywieckim zostaje wyłączony ze związku gminy „Jeleśnia“ a wcielony do Związku gminy „Pewel mała“.

Art. II.

W trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy zostaną Reprezentacye gminne w Jeleśni i Pewli małej rozwiązane, nowe wybory przeprowadzone i nowe Reprezentacye gminne ukonstytuowane.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Przysiółek „Dworzyska w powiecie żywieckim zostaje wyłączony ze związku gminy „Jeleśnia“ a wcielony do Związku gminy „Pewel mała“.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

W trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy zostaną Reprezentacye gminne w Jeleśni i Pewli małej rozwiązane, nowe wybory przeprowadzone i nowe Reprezentacye gminne ukonstytuowane.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia i wcieleniu go do związku gminy Pewel mała w powiecie żywieckim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jasle koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok między Fryszlakiem a Kobylem.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jasle koncesyi do pobierania opłat myt-

nicznych od przewozu przez rzekę Wisłok między Frysztakiem a Kobylem.

Art. I.

Wydziałowi powiatowemu w Jasle na daje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłok między Frysztakiem a Kobylem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ustęp 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to, od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (2) dwa ct.

Wyjątek stanowią bydła ssące wszelkiego rodzaju przy matkach, za które nie opłaca się myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju (1) jeden ct.

d) od każdej osoby bez różnicy (1) jeden ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przyjęcia projektu uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpienie do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Głosowanie nad wnioskiem komisji szkolnej, w sprawie utworzenia w Czortkowie i Krośnie szkół realnych z językiem wykładowym polskim.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Zolla, p. Czartoryski odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Wniosek posłów hr. Gołuchowskiego i Rudrofa względem założenia szkoły realnej z językiem wykładowym polskim w Czortkowie i Krośnie odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż p. Sawczak złożył następujący dodatkowy wniosek :

2. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby przy ewentualnem założeniu szkoły realnej w Czortkowie uwzględniono nacyonalne potrzeby i prawa ludności ruskiej przez założenie ruskich klas równorzędnych.

Izba odrzuca powyższy wniosek p. Sawczaka.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły sadowniczej w południowo-wschodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Wachnianin, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyl.

Wysoki Sejm raczy więc uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu szkoły sadowniczej w południowo-wschodniej części kraju,

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do założenia Zakładu sadowniczego w Zalesszykach kosztem nieprzekraczającym 38.000 zł.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1898 kredyt do wysokości 15.000 z. na zakupno potrzebnego gruntu i przygotowanie materiałów do budowy Zakładu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Od 1. lipca 1898 roku przyznaje się w płacach rocznych i poszczególnych dodatkach aktywalnych następujące podwyższenie dotychczasowych poborów urzędników Wydziału krajowego:

Ogólne podwyższenie:		Szczegółowe podwyższenie	
		płacy	dodatku aktywal.
po 520 zł.	Inspektorowi szpitali w oddziale sanitarnym	400 zł	120 zł.
„ 460	„ Zastępcy dyrektora „ drogowym	400 „	60 „
„ „	„ Starszym inżynierom „ „	400 „	60 „
„ „	„ „ „ „ kolejowym	400 „	60 „
„ „	„ „ „ „ melioracyjnym	400 „	60 „
„ „	Referentowi administracyjnemu w oddziale kolejowym	400 „	60 „
„ „	Dyrektorowi kasy w oddziale kasowym	400 „	60 „
„ 400	„ Radcom w oddziale conceptowym	400 „	— „
„ „	„ Sekretarzom w oddziale conceptowym	400 „	— „
„ „	„ Wice-Sekretarzom w oddziale conceptowym	400 „	— „
„ „	„ „ „ „ statystycznym	400 „	— „
„ „	„ Dyrektorowi w oddziale rachunkowym	400 „	— „
„ „	„ Zastępcy dyrektora w oddziale rachunkowym	400 „	— „
„ „	„ „ „ „ kasowym	400 „	— „
„ „	„ Kontrolorowi w oddziale kasowym	400 „	— „
„ „	„ Kasyerowi „ „	400 „	— „
„ „	„ Dyrektorowi w oddziale manipulacyjnym	400 „	— „
„ „	„ „ „ „ drogowym	400 „	— „
„ „	„ „ „ „ kolejowym	400 „	— „

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by udał się do c. k. Rządu celem uzyskania subwencji państwowej na koszta założenia i utrzymania Zakładu sadowniczego w wysokości 50% kosztów.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie regulacyi płac urzędników Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Ogólne
podwyższenie:Szczegółowe
podwyższenie
płacy dodatku
aktywa₁

Ogólne podwyższenie:		Szczegółowe podwyższenie	
		płacy	dodatku aktywa ₁
po 400 zł.	Dyrektorowi w oddziale melioracyjnym	400	—
" "	Referentowi administr. w oddziale melioracyjnym	400	—
" 360	Inżynier I. klasy w oddziale drogowym	300	60
" "	" " " kolejowym	300	60
" "	" " " melioracyjnym	300	60
" 300	Adjunktom w oddziale conceptowym	300	—
" "	Rewidentom " rachunkowym	300	—
" "	Archiwiście " manipulacyjnym	300	—
" 260	Inżynierom II. klasy w oddziale drogowym	200	60
" 200	Konceptistom w oddziale conceptowym	200	—
" "	" " rolniczym	200	—
" "	" " kolejowym	200	—
" "	Adjunktom " rachunkowym	200	—
" "	Oficyałom " "	200	—
" "	Adjunktom " kasowym	200	—
" "	Oficyałom " "	200	—
" "	Protokuliście " manipulacyjnym	200	—
" "	Oficyałom " kolejowym	200	—
" "	Inżynierom II. klasy w oddziale melioracyjnym	200	—
" "	Inżynierowi dla spraw rybactwa w oddz. melioracyjj.	200	—
" 160	Inżynierom adjunktom w oddziale drogowym	100	60
" 140	Inżynierom adjunktom w oddziale melioracyjnym	100	40
" "	Aplikantom II. klasy " rachunkowym	140	—
" "	Aplikantom " manipulacyjnym	140	—
" 100	Aplikantom w oddziale conceptowym	100	—
" "	Archiwiście " rachunkowym	100	—
" "	Protokoliście " "	100	—
" "	Asystentom " "	100	—
" "	Praktyantom " "	—	100
" "	Asystentom " kasowym	100	—
" "	Praktyantom " "	—	100
" "	Ekspedytorowi w oddziale manipulacyjnym	100	—
" "	Kancelistom w oddziale manipulacyjnym	100	—
" "	Asystentom " "	100	—
" "	Pisarzom " "	—	100
" "	Asystentom rachunkowym w oddziale kolejowym	100	—
" "	" " manipulacyjnym " "	100	—
" "	Pisarzowi w oddziale drogowym	—	100

II Uchwałą powyżej powziętą, uzupełnia się poprzednie uchwały sejmowe w sprawie poborów etatowych funkcyjaryszki wymienionych w ustępie I, o ile wysokość tych poborów tamże inaczej oznaczono; inne postanowienia tych uchwał pozostają w dalszej swej mocy.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Średniawski i wnosi, aby odroczyć regulację płac.

Izba nie popiera odraczającego wniosku p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek komisji, głosując nad punktem I. i II. tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej, o przedłożeniu Wydziału krajowego, w przedmiocie zmiany statutu emerytalnego dla urzędników i sług krajowych.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz, prosi następujące omyłki druku w statucie emerytalnym: w §. 15 ustępie oznaczonym liczbą 1. w przedostatnim wierszu, zamiast „ust. 1. 2 i 5“ ma być „ust. 1, 2 i 3“; w przedostatnim ustępie §. 15. zamiast „(§. 28)“ ma być: „(§. 29)“; w §. 16 ustępie oznaczonym liczbą 1., wierszu przedostatnim, zamiast „ust. 1. 2 i 5“ ma być: „ust. 1. 2 i 3“; w §. 20, wierszu 5 tym od góry, zamiast „1. 2 i 5“ ma być: „1. 2 i 3“; w §. 26 wierszu 6-tym od góry zamiast: „ust. 1. 2 i 5“ ma być: „ust. 1. 2 i 3“; po §. 39 a przed ustępem oznaczonym lit. a), opuszczono numerację paragrafu 40.

Po tych sprostowaniach, sprawozdawca uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt statutu emerytalnego dla urzędników i sług Wydziału krajowego:

Statut emerytalny

dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego.

ROZDZIAŁ I.

§. 1.

Postanowienia ogólne.

W granicach statutem niniejszem określonych mają prawo do emerytury, a wzglę-

dnie do pensji wdowiej i sierocińskiej do dodatków na wychowanie, do kwartałów pośmiertnych i do odpraw.

1. Urzędnicy etatowi poniżej wymienionych oddziałów i etatem przydzieleni Wydziałowi krajowemu służy, mianowicie z pomiędzy urzędników:

a) etatowi urzędnicy oddziału konceptowego stosownie do uchwały z 23. marca 1892. z 6. lutego 1892 i z 27. lutego 1896;

b) etatowi inżynierowie i konduktorowie drogowi stosownie do uchwały sejmowej z 1. kwietnia 1892 i z 31. stycznia 1895;

c) etatowi inżynierowie i urzędnicy biura kolejowego stosownie do uchwały sejmowej z 13. lutego 1897;

d) etatowi inżynierowie biura melioracyjnego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892 i z dnia 5. lutego 1897;

e) obecny inspektor szpitali stosownie do uchwały sejmowej z dnia 12. października 1882:

f) etatowi urzędnicy oddziału rachunkowego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 2 kwietnia 1892:

g) etatowi urzędnicy oddziału kasowego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 10. lutego 1894:

h) etatowi urzędnicy oddziału manipulacyjnego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 9. lutego 1894.

II Wdowy i sieroty po osobach wymienionych.

ROZDZIAŁ II.

§. 2.

Przeniesienie w stan spoczynku.

Przeniesienie w stan spoczynku jest albo

1. stałe, albo

2. czasowe (kwieskowanie).

§. 3.

Przeniesienie w stały stan spoczynku.

Przeniesienie w stały stan spoczynku następuje :

1. albo na żądanie,

2. albo z urzędu.

§. 4.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie będzie dozwolone, jeżeli urzędnik lub sługa (§. 1.)

1. wykaże przynajmniej dziesięć (10) lat nieprzerwanej służby, wliczalnej do emerytury (§. 10.), a nadto badanie lekarskie (§. 32.) stwierdzi, że proszący na zawsze do pełnienia obowiązków służbowych jest niezdolnym, albo

2. przekroczył siedmdziesiąty rok życia swego, albo

3. wysłużył tyle lat, ile wymaga §. 12. do uzyskania emerytury, wymagającej się jego płacy ostatniej (§. 24.).

§. 5.

Przeniesienie w stan spoczynku z urzędu.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1.) z urzędu w stały stan spoczynku.

1. po stwierdzonej przez lekarzy (§. 30.) zupełnej i trwałej a nieusuwalnej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, albo

2. ze względów służbowych według własnego uznania.

§. 6.

Skutki przeniesienia w stały stan spoczynku.

Przeniesiony w stały stan spoczynku uwolnionym jest do końca życia od obowiązku pełnienia jakiegokolwiek służby.

§. 7.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1.) w czasowy stan spoczynku :

1. Jeżeli chwilowa niezdolność do służby prawdopodobnie z czasem da się usunąć ;

2. Jeżeli posada została zwiniętą a umieszczenie na innej odpowiedniej posadzie na razie jest niemożliwe ;

3. Jeżeli Wydział krajowy uzna przeniesienie takie za wskazane ze względów służbowych.

§. 8.

Skutki przeniesienia w czasowy stan spoczynku.

Urzędnik lub sługa (§. 1.) przeniesiony w czasowy stan spoczynku, winien na wezwanie Wydziału krajowego do dni 30, licząc od doręczenia wezwania albo umieszczenia w gazecie urzędowej (§. 14.), objąć wskazaną sobie posadę.

Wezwanie to wyda Wydział krajowy :

1. Jeżeli lekarze stwierdzą (§. 30.) takie polepszenie stanu zdrowia, że przeniesiony w czasowy stan spoczynku może objąć posadę, którą przedtem zajmował albo inną odpowiednią ;

2. Jeżeli kwieskowany z powodu zwinięcia posady (§. 7. ust. 2.) może być umieszczony na innej posadzie odpowiedniej.

3. Jeżeli Wydział krajowy uchyli zarządzone przezeń przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

§. 9.

Przeniesienie w stan spoczynku z powodu słabości dłuższej.

Urzędnik lub sługa (§. 1.), który z powodu słabości przez rok nie pełni obowiązków służbowych, będzie poddany oględzinom lekarskim (§. 30.), poczem Wydział krajowy wyda orzeczenie, czy tenże ma być przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku, albo wez any do objęcia urzędowania.

§. 10.

Służba wliczalna.

Przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku należy policzyć:

1. Lata przepędzone nieprzerwanie w służbie przy Wydziale krajowym lub którymkolwiek zakładzie krajowym licząc od dnia złożenie pierwszej przysięgi służbowej (§. 11. ust. 3.)

Jeżeli z posadą stałą lub tymczasową połączone jest prawo do emerytury, liczą się lata bez względu na to, czy funkcyjaryusz piastował posadę tę stale lub prowizorycznie w etacie lub poza etatem (extra statum).

Kto wystąpił ze służby a później na nowo został przyjęty, temu nie będzie liczony czas służby, poprzedzający wystąpienie.

Przeniesionemu w czasowy stan spoczynku, stan służby poprzedzający kwieskowanie doliczony będzie do czasu służby na nowo rozpoczętej z wyłączeniem czasu przepędzonego w czasowym stanie spoczynku.

Urlop i choroba nie przerywają służby, wszelako czasu spędzonego na urlopie udzielonym w celu objęcia przy równoczesnem zwolnieniu od faktycznego pełnienia służby krajowej, jakichkolwiek innych obowiązków lub zajęć nie będzie się wliczać do czasu służby, policzalnej do emerytury.

2. Czas spędzony w zawieszeniu od urzędowania (suspensyi) będzie tylko wówczas liczony, jeżeli po zniesieniu zawieszenia, suspendowany został napowrót dopuszczony do urzędowania.

3. Czas przepędzony w ciągu służby krajowej w jednorocznej ochotniczej służbie wojskowej, na ćwiczeniach wojskowych, wreszcie w służbie obowiązkowej w linii, marynarce, obronie krajowej lub pospolitem ruszeniu. Lata służby uznane przez Najjaśniejszego Pana, jako lata wojenne i podwójnie liczone będą także przy wymiarze emerytury w dwójnasób liczone.

4. Czas służby przepędzonej w c. k. armii lub marynarce za gażą lub żołdem, jeżeli poprzedza bezpośrednio wstąpienie do służby krajowej lub przy zakładach krajowych — i o ile ten czas liczy się do emerytury także w państwowej służbie cywilnej według przepisów obowiązujących w chwili wstąpienia do służby krajowej.

5. Czas wliczalny, przepędzony w służbie państwowej, jeżeli urzędnik lub sługa bezpośrednio z tej służby przechodzą do służby krajowej, jak długo c. k. Rząd tę samą zasadę zachowywać będzie względem osób ze służby krajowej i zakładów krajowych.

W przypadkach pod 4. i 5. Wydział krajowy w dekrete nominacyjnym oznaczy, ile lat służby wojskowej lub cywilnej przyjętemu wliczonych będzie do służby krajowej

Postanowienia powyższe nie naruszają przepisu §. 33. ustęp ostatni ustawy służby krajowej z 23. marca 1866 — niemniej szczególnych uchwał sejmowych, odmienne obliczenie lat służby zawierających.

§. 11.

Wyjątkowe policzenie lat.

Wyjątki od przepisów w poprzedzającym paragrafie zawartych zachodzą.

1. Jeżeli urzędnik lub sługa skutkiem kalectwa lub choroby według orzeczenia

lekarzy (§. 29) stał się niezdolnym do wszelkiego zarobkowania, doliczyć mu należy do lat służby według §. 10. wliczalnej jeszcze pięć lat. Jeżeli mimo to doliczenie czas służby jego nie dosięgał jeszcze lat dziesięciu otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za 10 lat służby.

2. Jeżeli zupełna niezdolność do zarobkowania jest skutkiem przypadku, jaki dotknął urzędnika lub służbę z powodu pełnienia obowiązku służbowego, wówczas będzie mu doliczone do wliczalnej według §. 10. służby — jeszcze lat dziesięć (10). Jeżeli mimo to doliczenie czas służby jego nie dochodził do lat dwudziestu, otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za dwadzieścia (20) lat służby.

3. Etatowym inżynierom i konduktorom dróg krajowych, inżynierom melioracyjnym i funkcjonaryuszom biura kolejowego o ile nie wymagano od nich złożenia przysięgi służbowej przy objęciu obowiązków policzony będzie czas służby od jej rozpoczęcia, a gdyby ten dzień nie dał się oznaczyć, daty dekretu nominacyjnego.

Urzędnikom Wydziału krajowego, którzy bezpośrednio przed posunięciem ich na stałą posadę, pełnili obowiązki praktykantów w oddziale technicznym, elewów w oddziale technicznym melioracyjnym, aplikantów nie etatowych w oddziale conceptowym, aplikantów etatowych w oddziale rachunkowym i manipulacyjnym lub dyetaryuszy po skończonym 22 roku życia, może Wydział krajowy przy przeniesieniu ich w stały lub czasowy stan spoczynku policzyć powyżej pięć (5) lat z czasu przebytego w służbie praktykantów, elewów, aplikantów i dyetaryuszy — jeżeli przez cały czas swej służby pełnili swoje obowiązki wzorowo i zachowali się nienagannie.

§. 12.

Wymiar emerytury przy przeniesieniu w stan spoczynku.

W razie przeniesienia w stan spoczynku, czy to stały czy czasowy, otrzymują,

1. Wszyscy urzędnicy tudzież słuźdy (§. 1.) po dziesięciu latach służby czterdzieści procent (40%) ostatniej swojej płacy (§. 29.)

2. za każdy rok następujący:

a) Nominowani przed 1. lipca 1898 r. urzędnicy conceptowi i techniczni przy Wydziale krajowym, etatowi inżynierowie przy drogach krajowych, etatowi inżynierowie i urzędnicy biura kolejowego, inżynierowie biura melioracyjnego po dwa i cztery dziesiątych ($2\frac{4}{10}$) procentów odostatniej płacy (§. 29.), tak, że po ukończeniu trzydziestu pięciu (35) lat służby otrzymują całą ostatnią płacę (§. 29.) jako emeryturę.

b) wszyscy inni urzędnicy, a (przeto i urzędnicy w ustępie poprzedzającym wymienieni po 1-szym lipca 1898 nominowani) lub słuźdy etatowi po dwa procent (2%) ostatniej płacy, tak, że po czterdziestu (40) latach służby otrzymują całą ostatnią płacę, jako emeryturę.

Emerytura normalna urzędnika nie może wynosić mniej niż 400 zł. a emerytura służy mniej niż 200 złr. zarazem jednak emerytura roczna nie może być nigdy wyższą od ostatniej płacy (§. 29.).

Przy obliczaniu czasu służby, liczą się ułamki roku, o ile przekraczają sześć miesięcy, za cały rok służby.

§. 13.

Wyłączeni od prawa do emerytury.

Nie mają prawa do emerytury czy to stałej czy czasowej:

1. Ci, którzy zrzekli się posady.

2. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, w drodze karnej prawomocnie zostali skazani.

3. Ci, którzy w drodze dyscyplinarnej ze służby zostali wydalen.

§. 14.

Utrata emerytury.

Przyznana już przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku emeryturę tracą:

1. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, w drodze karnej prawnomocnie zostali skazani.

2. Ci, którzy będąc w czasowym stanie spoczynku, wezwaniu Wydziału krajowego do objęcia wskazanej sobie posady do dnia 30 bez uzasadnionych powodów nie uczynili zadość (§. 8).

Gdyby ich pobyt nie był wiadomym, należy wezwanie umieścić trzykroć w gazecie urzędowej i liczyć powyższy termin trzydziestodniowy od dnia trzeciego umieszczenia wezwania w gazecie urzędowej.

3. Ci, którzy przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego w sprawach tym statutem objętych czy to w drodze sądowej, czy w jakikolwiek inny sposób, z wyjątkiem drogi do Sejmu krajowego, pomocy szukają.

4. Ci którzy zamiast emerytury otrzymują odprawę (Rozdz. III)

ROZDZIAŁ III.

§. 15.

O o d p r a w i e.

Odprawę zamiast emerytury otrzymują ci urzędnicy i słudzy etatowi (§. 1):

1. którzy przed upływem dziesięciu (10) lat służby, do emerytury wliczalnych, przeniesieni zostali w stały lub czasowy stan spoczynku, jeżeli do nich nie mają zastosowania wyjątkowe przepisy §. 11. ust. 1, 2 i 3 tego statutu.

2. którzy mają prawo do emerytury, jednak przed przeniesieniem albo po przeniesieniu w stan spoczynku stały lub czasowy zamiast pensji odprawy zażądają.

Z odprawy należy strącić te kwoty, które przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku tytułem emerytury już podniósł.

Gdyby czasowo emerytowany wstąpił na powrót do służby przed upływem czasu, który służył za podstawę do wymiaru odprawy, winien zwrócić z otrzymanej odprawy, kwotę która stosunkowo z niej wypadnie za nieubiegły jeszcze okres tego czasu.

Odprawa wynosi najmniej jednoroczną, a najwyżej dwuroczną płacę ostatnią (§. 29).

W tych granicach oznaczy Wydział krajowy w każdym szczególnym przypadku według zasług i indywidualnych stosunków wysokość odprawy.

ROZDZIAŁ IV.**O pensjach wdowich.**

§. 16.

Prawo do pensji wdowiej.

Pensję wdowią otrzymują wdowy:

1. których małżonkowie zmarli w służbie czynnej, przez wysłużenie przynajmniej lat dziesięciu (10) albo policzenie wyjątkowe służby krótszej w myśl §. 11. ust. 1. 2 i 3, nabyli prawo do emerytury;

2. których małżonkowie pobierali stałą lub czasową emeryturę, jeżeli małżeństwo było zawarte przed albo podczas czynnej służby zmarłego męża;

3. których małżonkowie stracili życie skutkiem przypadku, jaki ich dotknął z powodu pełnienia obowiązku służbowego.

§. 17.

Nie mają prawa do pensji wdowiej:

1. Wdowy, których mężowie nie mieli prawa do emerytury lub to prawo utracili;

2. żony rozwiedzione i wdowy z własnej winy sądownie od stołu i łoża separowane lub które samowolnie męża opuściły;

3. wdowy, które za życia męża w drodze karnej prawomocnie zostały skazane dla zbrodni jakiegokolwiek lub innego przystępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, jeżeli w czasie śmierci męża skutki kary za zbrodnię nie zgasły według przepisów obowiązującego prawa karnego, zaś od czasu odcierpianej kary za inne przestępstwa nie upłynęło lat trzy;

4. wdowy, których mężowie zamiast stałej emerytury otrzymali odprawę (§. 15.);

5. wdowy, których mężowie w czasie zawarcia z niemi małżeństwa, przekroczyli sześćdziesiąty (60) rok życia, chyba, że żyły w tem małżeństwie cztery (4) lata, lub miały w niem potomstwo, lub też w czasie śmierci męża znajdują się w stanie błogosławionym;

6. wdowy, których mąż w czasie śmierci, był zawieszonym w urzędowaniu, a Wydział krajowy orzeknie, że tenże byłby oddalonym ze służby, gdyby był żył.

§. 18.

Wymiar pensji wdowiej:

Pensję wdowią wymierza się:

1. Dla wdów po urzędnikach w stałych kwotach rocznych odpowiadających wysokości ostatniej płacy, jaką zmarli ich małżonkowie w służbie czynnej pobierali, a mianowicie:

Pensya 1200 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 3200 zł. i wyżej.

Pensya 900 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 2400 do 3200 zł.

Pensya 700 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 1800 do 2400 zł.

Pensya 600 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą 1400 do 1800 zł.

Pensya 500 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 1100 do 1400 zł.

Pensya 400 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą niżej 1100 zł.

2. Dla wdów po sługach etatowych (§. 1.) trzecią część ostatniej płacy męża (§. 29) najmniej jednak 200 zł. w. a.

§. 19.

Utrata pensji wdowiej.

Wdowa traci wymierzoną pensję:

1. jeżeli w czasie wdowieństwa dla zbrodni lub innego przystępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną w drodze karnej prawomocnie została skazana;

2. jeżeli wyszła powtórnie za mąż.

W tym przypadku może albo zastrzedz sobie pensję wdowią w razie powtórnego owdowienia, albo zrzekając się pensji na przyszłość, żądać odprawy, która wynosi jej trzechletnią pensję wdowią, jeżeli nie ma dzieci potrzebujących zaopatrzenia, a jeżeli są takie dzieci, to tylko półtoraroczną.

Odprawa ta musi być żadaną przed zawarciem powtórnego związku małżeńskiego, a będzie dopiero po powtórnem zameżczeniu wypłaconą.

Wdowa, która przed powtórnem zameżciem nie żąda odprawy — nie może jej żądać później, tylko przyjąć należy, że sobie swoją pensję na przypadek powtórnego owdowienia zastrzegła.

Wdowa, powtórnie owdowiała, któraby po mężu drugim według postanowień statutu niniejszego miała prawo do pensji wdowiej — może:

a) jeżeli otrzymała odprawę, tytułem pensji żądać tylko nadwyżki między pensją wdowią po drugim mężu — a pensją, która jej przypadała po pierwszym mężu;

b) jeżeli zaś nie otrzymała odprawy,

może żądać tej pensji wdowiej, która dla niej będzie korzystniejszą.

§. 20.

O odprawie wdowy.

Wdowa, której małżonek nie miał prawa do emerytury z powodu, że nie służył lat dziesięciu (10), lub nie zastosowano do niego wyjątkowego wliczenia lat według §. 11. ust. 1. 2. i 3., jako też §. 16. ust. 3., tudzież wdowa, która poślubiła urzędnika lub sługę etatowego (§ 1.) po sześćdziesiątym (60) roku jego życia -- a nie zaszedł przypadek przewidziany §. 17. ust. 5., otrzymuje odprawę, równającą się ćwierćrocznej ostatniej płacy (§. 29.) męża.

ROZDZIAŁ V.

O kwartale pośmiertnym.

§. 31.

Rodzinie funkcyonaryuszy krajowych, do których niniejszy statut ma zastosowanie, zmarłych w czynnej służbie lub stanie spoczynku należy się — niezależnie od wszelkich innych poborów z tytułu zaopatrzenia — kwartał pośmiertny w potrójnej kwocie płacy miesięcznej, którą zmarły pobierał w ostatnim czasie tytułem płacy lub emerytury.

Kwartał pośmiertny należy się przedewszystkiem wdowie, jeżeli co do niej nie zachodzi żaden z powodów wymienionych w §. 17, — lub w braku tejeż ślubnym potomkom zmarłego.

Jeżeli w braku dzieci ślubnych inni członkowie rodziny udowodnią, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią lub że pokryły z własnych funduszków kosztą pogrzebu, może Wydział krajowy tym osobom według uznania, wypłacić (datek) kwartał pośmiertny w części lub całości.

Z tatku tego nie należy potrącać zapomogi, danej w czasie choroby zmarłego na opędzenie kosztów leczenia.

ROZDZIAŁ VI.

Zaopatrzenie sierot.

§. 22.

O dodatku na wychowanie.

Dodatek na wychowanie dzieci pozostałych po zmarłym urzędniku lub słudze (§. 1). otrzymują te wdowy, którym należy się pensya wdowia.

Dodatek ten wynosi na każde niezaopatrzone jeszcze dziecko dwudziesty procent (20%) pensji wdowiej.

Suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może przewyższać pensji wdowiej.

Należy więc w przypadku przekroczenia tej maksymalnej sumy dodatek dla każdego dziecka stosunkowo i w równej mierze zniżyć na tak długo, jak długo ten stan rzeczy zachodzi.

§. 23.

Utrata prawa do dodatku na wychowanie.

Dziecko traci prawo dodatku na wychowanie:

1. Jeżeli ukończy 24 lat wieku.
2. Jeżeli otrzymało zaopatrzenie stałe.

Jako zaopatrzenie stałe uważa się u dziewcząt:

- a) zamężcie;
- b) wstąpienie do zakonu lub stowarzyszenia religijnego;
- c) wstąpienie do zakładu fundacyjnego lub uzyskanie miejsca funduszowego;
- d) przyjęcie do zakładu wychowawczego lub zaopatrzenie, pod warunkiem, jeżeli wymienione pod b), c), d), zakłady i fundusze wszystkie potrzeby wstępującej lub przyjętej pokrywają;
- e) uzyskanie stałej służby, czy to prywatnej czy publicznej, połączonej z placą.

Zaś u chłopców uważa się za zaopatrzenie stałe:

a) uzyskanie stałego miejsca w służbie publicznej lub prywatnej, połączonej z płacą;

b) wstąpienie do służby w c. k. armii za gażą lub żołdem;

c) uzyskanie miejsca funduszowego w c. k. cywilnych lub wojskowych zakładach wychowawczych, jeżeli zakłady te lub fundusze pokrywają wszystkie potrzeby ucznia;

d) pod tem samem zastrzeżeniem umieszczenie w seminarjum duchownem, w zakładzie duchownym lub świeckim;

3. Jeżeli uzyska pensję sierocińską (§. 24).

4. Jeżeli w drodze karnej prawomocnie zostało skazane dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną.

Utrata prawa do dodatku na wychowanie ad c) i d) tak u dziewcząt jak u chłopców następuje tylko na czas trwania tego powodu.

O przywróceniu prawa do dodatku na wychowanie rozstrzyga Wydział krajowy po zbadaniu stosunków w każdym wypadku z osobna.

§. 24.

O pensji sierocińskiej.

Sierotom należy się pensja sierocińska, wynosząca połowę pensji wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, albo byłaby pobierała, gdyby była przeżyła męża.

Na równi ze zupełnie osieroconemi należy wymierzyć pensję sierocińską także sierotom po ojcu tylko:

1. jeżeli ich matka lub macocha z powodów w §. 17 ust. 2 i 3 przytoczonych nie ma prawa do pensji wdowiej.

2. albo przyznaną sobie pensję wdowią utraciła (§. 19).

Gdyby jednak suma normalnych dodatków na wychowanie, jakaby się według §. 22. należała wdowie, wynosiła więcej, niż kwota pensji sierociej, należy asygnować nadwyżkę jako dodatek do pensji sierociej według głów z tem, że wypłata tych kwot dodatku na każde dziecko przypadających, kończyć się będzie w miarę kolejnego wyjścia dzieci z uprawnienia do poboru a to tak długo, dopóki nadwyżka ta całkiem nie zniknie i nie pozostanie tylko pełna kwota pensji sierocińskiej.

Pensja sierocińska nie może w żadnym razie wynosić więcej niż należąca się pensja wdowia.

§. 25.

Utrata prawa do pensji sierocińskiej

Pensję sierocińską traci dziecko w przypadkach §. 23. ustęp 1, 2 i 4 określonych.

§. 26.

Odprawa dla dzieci.

Dzieci zupełnie osierocone, w wieku niżej 24 lat, których ojciec nie nabył prawa do emerytury z powodu, iż nie wysłużył lat dziesięciu (10) służby do emerytury wliczanej lub nie zastosowano doń wyjątkowych postanowień §. 11. ust. 1, 2 i 3, otrzymają odprawę równającą się éwierócorocznej ostatniej płacy ich ojca.

Odprawę tę należy podzielić w równych częściach między wszystkie dzieci, chociażby z kilku małżeństw pozostałe.

§. 27.

Ogólne warunki zaopatrzenia dzieci. — Dzieci uprawnione, przysposobione.

Dzieciom (sierotom) w gólności należą się wówczas dodatki na wychowanie, pensje sierocińskie, kwartał pośmiertny i odprawa

Jeżeli pochodzą z prawego małżeństwa osób w §. 1. wymienionych, zawartego przed albo podczas czynnej służby, choćby się nawet urodziły po przeniesieniu ojca w stan spoczynku.

Dzieci niesłubne spłodzone w czasie służby czynnej, a uprawnione przez małżeństwo następane ich rodziców, mają prawa równe z dziećmi prawego łoża.

Dzieci uprawnione z łaski Najj. Pana, tudzież dzieci przysposobione (adoptowane) lub przyjęte na wychowanie, nie mają prawa do zaopatrzenia.

ROZDZIAŁ VII.

§. 28.

O zaopatrzeniach po emerytach.

Łączna suma bieżących zaopatrzeń przypadających wdowie i dzieciom po urzędniku lub słudze Wydziału krajowego, zmarłym w stanie spoczynku, nie może przewyższać normalnej emerytury zmarłego, nie może jednak w żadnym razie wynosić mniej jak 400 złr. dla wdów po urzędnikach, a względnie mniej jak 200 złr. dla wdów po sługach.

ROZDZIAŁ VIII.

§. 29.

Ostatnia płaca.

We wszystkich postanowieniach statutu niniejszego, w których jest mowa o płacy ostatniej, rozumieć przez nią należy tę płacę stałą z przyznanymi już lub w prawdzie jeszcze nie przyznanymi, ale już należącymi się dodatkami pięcioletnimi, którą urzędnik lub sługa pobierał w czasie śmierci lub przeniesienia go w stan spoczynku.

Dodatek osobisty liczy się tylko wtedy do ostatniej płacy, jeżeli został przyznany w celu wyrównania poborów przy przeniesieniu z jednej posady na drugą i tylko o

tylu, o ile służył na pokrycie różnicy stałej płacy i dodatków pięcioletnich.

Wszystkie inne dodatki osobiste a względnie ta ich część, do której powyższe postanowienie się nie odnosi, tudzież wszystkie inne dodatki nie liczą się do płacy ostatniej.

§. 30.

Ogłędziny lekarskie.

We wszystkich przypadkach, w których idzie o skonstatowanie stanu zdrowia urzędnika lub sługi etatowego (§ 1), Wydział krajowy wydeleguje dwóch doktorów medycyny, którzy po zbadaniu stanu zdrowia wydadzą orzeczenie na piśmie.

W razie orzeczeń niezgodnych może Wydział krajowy wydelegować do zbadania stanu zdrowia jeszcze lekarza trzeciego.

Koszta oględzin lekarskich ponosi w przypadku w §. 4. u. 1. określonym proszący we wszystkich innych przypadkach fundusz, z którego ma być wymierzona emerytura.

§. 31.

Fundusze do pokrycia wydatków tym statutem objętych.

Wszystkie emerytury, pensye, dodatki na wychowanie, kwartały pośmiertne i odprawy, wypłacone będą z funduszu krajowego i tych jego działów, z których emeryt a względnie mąż, ojciec, ostatnią swoją płacę w czynnej służbie pobierali (§ 29).

Do funduszu krajowego będą wносить urzędnicy i słudzy etatowi Wydziału krajowego na cele etatowe przyczynki ze swych poborów (§. 34—46.).

§. 32.

Czas wypłaty.

Emerytury, pensye wdowie i sierocińskie tudzież dodatki na wychowanie pobie-

rane będą od dnia zamknięcia płacy, poprzedzającej te zaopatrzenia, miesięcznie z góry na dniu drugim (2) każdego miesiąca.

§. 33.

Kiedy przepadają datki stałe i jednorazowe tym statutem objęte.

Wszystkie emerytury, pensye wdowie i sierocińskie i dodatki na wychowanie przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do lat trzech, licząc od dnia, w którym stały się płynnymi nie zostały podniesione.

Zaś kwartał pośmiertny i odprawy przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do roku, licząc od dnia doręczenia asygnacji, nie zostały podniesione.

ROZDZIAŁ IX.

Urzędników i sług etatowych przy Wydziale krajowym na cele emerytalne świadczenie.

§. 34.

Wkładki jednorazowe i bieżące.

Do funduszu krajowego wnosić będą na cele etatowe:

1. urzędnicy w §. 1. wymienieni bez względu na to, czy posadę zajmują w granicach etatu, czy też extra statum i służy etatowi Wydziału krajowego jednorazowe wkładki w wysokości pod warunkami poniżej podanymi.

2. tylko urzędnicy Wydziału krajowego i konduktorowie drogowi bieżącą wkładkę roczną wynoszącą 3% od płacy czynnej służby do wymierzenia emerytury policzalnej, która będzie pobieraną w ratach miesięcznych przy wypłacie płacy. Podczas spłacania wkładki jednorazowej w przepisany czas nie uiszcza się wkładki bieżącej.

§. 35.

Jednorazowa wkładka.

Przyczynki do funduszu krajowego na cele emerytalne i etatowe tytułem jednorazowej wkładki składać będą urzędnicy i służy, których postanowienia niniejszego statutu obowiązują, od każdej nominacji stałej dającej prawo do poboru w pieniądzach lub naturaliach.

§. 36.

Wyjątek przy poborach niżej 300 złr.

Nie uiszcza się wkładki jednorazowej od nominacji na posadę, której pobory nie przewyższają kwoty 300 złr. w pieniądzach lub naturaliach, jakoteż także od takiego podwyższenia poborów, przy którym wyżka uzyskana razem z poprzednimi poborami nie wynosi więcej jak 300 złr.

§. 37.

Dalsze zwolnienia.

Nie podpadają również opłacie jednorazowej wkładki:

- 1) adjuta,
- 2) dodatki na pomieszkanie, lub wartość mieszkania danego w naturze,
- 3) pobory w naturaliach, które nie są przyznane in partem salarii,
- 4) ryczałty z przeznaczeniem na urządzenie,
- 5) dodatki aktywne,
- 6) ewentualne dodatki z tytułu dłuższej służby,
- 7) ewentualne dodatki drożyniane.

§. 38.

Wymiar jednorazowej wkładki i obowiązek do jej płacenia.

a) przy pierwszej nominacji.

Przy pierwszej nominacji wymierza się jednorazowo wkładka służbowa w jednej

trzeciej wysokości przyznanej płacy, po odtrąceniu jednak kwoty 300 złr. wolnej od opłaty, przy dalszych zaś nominacjach opłata wynosi jedną trzecią część tej kwoty, o którą nowe pobory wyższe są od poprzednich, od których urzędnik lub sługa wkładkę jednorazową już uiszczył.

Jednorazową wkładkę uiszczą się w 12 po sobie następujących ratach miesięcznych: wolno jest jednak obowiązany do spłaty uiszczyć ją naraz i korzystać przez rok z wolności niepłacenia wkładki bieżącej.

§. 39.

b) w razie dalszej nominacji.

Regułą jest, że kwotę poborów, od której urzędnik albo sługa opłacił już raz wkładkę jednorazową, należy strącić przy wymiarze ponownej wkładki z powodu następnych nominacji, przejścia do wyższej klasy i awansów a opłata wkładki należy się tylko od reszty nowych poborów.

Nie stanowi w tym wypadku różnicy, czy obowiązany do spłaty w czasie nowej nominacji, przejścia do wyższej klasy i awansu pobierał jeszcze dawniej opłaconą płacę czy też przeciwnie przestał ją już pobierać.

§. 40.

c) W razie przejścia urzędników rządowych do służby krajowej.

Postanowienia w przedmiocie opłaty jednorazowej wkładki powyżej podane, znajdują również zastosowanie, jeżeli do działów służby krajowej, dla których obowiązują niniejszy statut, przejdzie urzędnik albo sługa, ze służby rządowej pod warunkiem, że c. k. Rząd, stosować będzie tą samą zasadę przy przejściu urzędników i sług krajowych do służby rządowej i jak długo ta wzajemność trwać będzie.

§. 41.

d) W razie ponownej nominacji.

Jeżeli jednak urzędnik z posady poprzednio zajmowanej własnowolnie zrezy-

gnował albo posadę tę utracił wskntek przewidzienia, wówczas w razie powrotu do służby krajowej i zajęcia w niej posady, od której przypada jednorazowa wkładka, należy wymierzyć taką wkładkę, jak gdyby ten urzędnik przedtem żadnej posady nie zajmował.

§. 42.

e) W razie powrotu do służby.

Urzędników oddalonych ze służby li z powodu nieudolności uważać się będzie w razie ponownego przyjęcia do służby przy Wydziale krajowym nie za nowo przyjętych, lecz postąpi się z nimi tak, jakby byli przeniesieni z jednej posady na drugą.

§. 43.

f) W razie spensjonowania.

W razie jeżeli urzędnik ustępuje ze służby czynnej przed upływem czasu do spłaty jednorazowej wkładki przepisanej, naówczas ma spłacić tylko te raty, które przypadną na czas poboru płacy z czynnej służby.

§. 44.

g) W razie powrotu do służby ze stanu spoczynku.

Urzędnik, który przed uiszczeniem jednorazowej wkładki w przepisany czas opuścił służbę, a uzyskawszy pensję emerytalną lub wzięwszy odprawę, powróci następnie do służby przy Wydziale krajowym, obowiązany będzie ciężące na nim z poprzedniego peryodu służby raty zapłacić w tylu miesiącach, z ilu zalegają.

O ile by płaca nowo przyznana przewyższała dawną, podlega ona znowu os o bno opłacie w granicach poprzednich postanowień.

§. 45.

h) W razie przejścia z posady stałej na prowizoryczną.

Urzędnik któryby ze stałej posady przeszedł na posadę prowizoryczną, a w chwili

przejścia nie spłacił jeszcze wszystkich rat jednorazowej wkładki, obowiązany jest zapłacić zaległe raty w wyznaczonych terminach bez względu na zmianę tytułu poborów.

Przy przemianie natomiast posady prowizorycznej na stałą, rozstrzygającym jest pod względem rozpoczęcia spłaty jednorazowej wkładki, nie termin, od którego posada zaczęła być stałą, lecz dzień, w którym przypadł pierwszy pobór płacy przywiązanej do stabilizowanej posady.

§. 46.

i) Przy dawniejszych nominacjach i przy regulacji poborów.

Pobory uzyskane przez urzędników i etatem przydzieloną służbę Wydziału krajowego, na podstawie nominacji, które nastąpiły przed wejściem w życie niniejszego statutu jakoteż, pobory uzyskane wskutek regulacji płac uchwalonej dnia 15. lutego 1898. roku nie podlegają opłacie wkładki jednorazowej i będą przy wymiarze następnych wkładek i jednorazowych traktowane tak, jak gdyby od nich taką wkładkę już uiszczono.

§. 47.

Postanowienia przejściowe.

Urzędnicy Wydziału krajowego nominowani przed 1-go lipca 1898 z prawem do pełnej emerytury dopiero po 40 latach służby, wolni są od opłaty 3% wkładki rocznej w latach służby od 36 do końca 40 roku — (przeto za ostatnich lat pięć czynnej służby).

ROZDZIAŁ X.

Postanowienia końcowe.

§. 48.

Władza do orzeczenia właściwa.

We wszystkich przypadkach tym statutem objętych, orzeka wyłącznie Wydział krajowy.

Przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego wolno interesowanym w terminie nie-

przekraczalnym 30 dni wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego.

Wydane na to przedstawienie orzeczenie Wydziału krajowego jest o statecznym nie wyklucza jednak odwołania się do łąski w drodze petycji do Sejmu.

§. 49.

Termin wejścia w życie statutu.

Statut niniejszy rozpocznie obowiązywać z dniem 1. lipca 1898, a postanowienia jego nie mają zastosowania do przyznanych już emerytur i jakichkolwiek zaopatrzeń wdów i sierót, nie naruszają też w niczem praw już nabytych z wyjątkiem pociągnięcia osób w §. 1. wymienionych do świadczeń pieniężnych.

Postanowienia niniejszego statutu uchylają postanowienia statutu z 21. stycznia 1889 r. co do osób, dla których niniejszy statut został wydany, z tem jednak ograniczeniem, że względem funkcyjaryuszów nominowanych przed 1. lipca 1898 ich wdów i sierót należy stosować postanowieniu statutu emerytalnego z 21. stycznia 1889, jeżeli one co do wymiaru zaopatrzeń bieżących lub jednorazowych w danym razie na ich korzyść przemawiają.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Statut emerytalny

dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego.

ROZDZIAŁ I.

§. 1.

Postanowienia ogólne.

W granicach statutu niniejszem określonych mają prawo do emerytury, a wzglę-

dnie do pensji wdowiej i sierocińskiej do dodatków na wychowanie, do kwartałów pośmiertnych i do odpraw.

1. Urzędnicy etatowi poniżej wymienionych oddziałów i etatem przydzieleni Wydziałowi krajowemu służy, mianowicie z pomiędzy urzędników:

a) etatowi urzędnicy oddziału koncepcyjnego stosownie do uchwały z 23. marca 1892. z 6. lutego 1892 i z 27. lutego 1896:

b) etatowi inżynierowie i konduktorowie drogowi stosownie do uchwały sejmowej z 1. kwietnia 1892 i z 31. stycznia 1895;

c) etatowi inżynierowie i urzędnicy biura kolejowego stosownie do uchwały sejmowej z 13. lutego 1897;

d) etatowi inżynierowie biura melioracyjnego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892 i z dnia 5. lutego 1897;

e) obecny inspektor szpitali stosownie do uchwały sejmowej z dnia 12. października 1882:

f) etatowi urzędnicy oddziału rachunkowego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 2. kwietnia 1892:

g) etatowi urzędnicy oddziału kasowego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 10. lutego 1894:

h) etatowi urzędnicy oddziału manipulacyjnego stosownie do uchwały sejmowej z dnia 9. lutego 1894.

II. Wdowy i sieroty po osobach wymienionych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ II.

§. 2.

Przeniesienie w stan spoczynku.

Przeniesienie w stan spoczynku jest albo

1. stałe, albo

2. czasowe (kwieskowanie).

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Przeniesienie w stały stan spoczynku.

Przeniesienie w stały stan spoczynku następuje:

1. albo na żądanie,

2. albo z urzędu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie będzie dozwolone, jeżeli urzędnik lub sługa (§. 1.)

1. wykaże przynajmniej dziesięć (10) lat nieprzerwanej służby, wliczalnej do emerytury (§. 10.), a nadto badanie lekarskie (§. 32.) stwierdzi, że proszący na zawsze do pełnienia obowiązków służbowych jest niezdolnym, albo

2. przekroczył siedmdziesiąty rok życia swego, albo

3. wysłużył tyle lat, ile wymaga §. 12. do uzyskania emerytury, wymagającej się jego płacy ostatniej (§. 24.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Przeniesienie w stan spoczynku z urzędu.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1.) z urzędu w stały stan spoczynku.

1. po stwierdzonej przez lekarzy (§. 30.) zupełnej i trwałej a nieusuwalnej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, albo

2. ze względów służbowych według własnego uznania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Skutki przeniesienia w stały stan spoczynku.

Przeniesiony w stały stan spoczynku uwolnionym jest do końca życia od obowiązku pełnienia jakiegokolwiek służby.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1.) w czasowy stan spoczynku:

1. Jeżeli chwilowa niezdolność do służby prawdopodobnie z czasem da się usunąć;

2. Jeżeli posada została zwinięta a umieszczenie na innej odpowiedniej posiadzie na razie jest niemożliwe;

3. Jeżeli Wydział krajowy uzna przeniesienie takie za wskazane ze względów służbowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Skutki przeniesienia w czasowy stan spoczynku.

Urzędnik lub sługa (§. 1.) przeniesiony w czasowy stan spoczynku, winien na we-

zwanie Wydziału krajowego do dni 30, licząc od doręczenia wezwania albo umieszczenia w gazecie urzędowej (§. 14.), objąć wskazaną sobie posadę.

Wezwanie to wyda Wydział krajowy:

1. Jeżeli lekarze stwierdzą (§. 30.) takie polepszenie stanu zdrowia, że przeniesiony w czasowy stan spoczynku może objąć posadę, którą przedtem zajmował albo inną odpowiednią;

2. Jeżeli kwieszkowany z powodu zwinięcia posady (§. 7. ust. 2.) może być umieszczony na innej posiadzie odpowiedniej.

3. Jeżeli Wydział krajowy uchyli zarządzone przezeń przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Przeniesienie w stan spoczynku z powodu słabości dłuższej.

Urzędnik lub sługa (§. 1.), który z powodu słabości przez rok nie pełni obowiązków służbowych, będzie poddany oględzinom lekarskim (§. 30.), poczem Wydział krajowy wyda orzeczenie, czy tenże ma być przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku, albo wez any do objęcia urzędowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Służba wliczalna.

Przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku należy policzyć:

1. Lata przepędzone nieprzerwanie w służbie przy Wydziale krajowym lub którymkolwiek zakładzie krajowym licząc

od dnia złożenie pierwszej przysięgi służbowej (§. 11. ust. 3.)

Jeżeli z posadą stałą lub tymczasową połączone jest prawo do emerytury, liczą się lata bez względu na to, czy funkcyjaryusz piastował posadę tę stale lub prowizorycznie w etacie lub poza etatem (extra statum).

Kto wystąpił ze służby a później na nowo został przyjęty, temu nie będzie liczony czas służby, poprzedzający wystąpienie.

Przeniesionemu w czasowy stan spoczynku, stan służby poprzedzający kwieszkowanie doliczony będzie do czasu służby na nowo rozpoczętej z wytrąceniem czasu przepędzonego w czasowym stanie spoczynku.

Urlop i choroba nie przerywają służby, wszelako czasu spędzonego na urlopie udzielonym w celu objęcia przy równoczesnem zwolnieniu od faktycznego pełnienia służby krajowej, jakichkolwiek innych obowiązków lub zajęć nie będzie się wliczać do czasu służby, policzalnej do emerytury.

2. Czas spędzony w zawieszeniu od urzędowania (suspensyi) będzie tylko wówczas liczony, jeżeli po zniesieniu zawieszenia, suspendowany został napowrót dopuszczony do urzędowania.

3. Czas przepędzony w ciągu służby krajowej w jednorocznej ochotniczej służbie wojskowej, na ćwiczeniach wojskowych, wreszcie w służbie obowiązkowej w linii, marynarce, obronie krajowej lub pospolitem ruszeniu. Lata służby uznane przez Najjaśniejszego Pana, jako lata wojenne i podwójnie liczone, będą także przy wymiarze emerytury w dwójnasób liczone.

4. Czas służby przepędzonej w c. k. armii lub marynarce za gażą lub żołdem, jeżeli poprzedza bezpośrednio wstąpienie do służby krajowej lub przy zakładach krajowych — i o ile ten czas liczy się do emerytury także w państwowej służbie cy-

wilnej według przepisów obowiązujących w chwili wstąpienia do służby krajowej.

5. Czas wliczalny, przepędzony w służbie państwowej, jeżeli urzędnik lub sługa bezpośrednio z tej służby przechodzą do służby krajowej, jak długo c. k. Rząd tę samą zasadę zachowywać będzie względem osób ze służby krajowej i zakładów krajowych.

W przypadkach pod 4. i 5. Wydział krajowy w dekrete nominacyjnym oznaczy, ile lat służby wojskowej lub cywilnej przyjętemu wliczonych będzie do służby krajowej.

Postanowienia powyższe nie naruszają przepisu §. 33. ustęp ostatni ustawy służby krajowej z 23. marca 1866 — niemniej szczególnych uchwał sejmowych, odmienne obliczenie lat służby zawierających.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Wyjątkowe policzenie lat.

Wyjątki od przepisów w poprzedzającym paragrafie zawartych zachodzą.

1. Jeżeli urzędnik lub sługa skutkiem kalectwa lub choroby według orzeczenia lekarzy (§. 29) stał się niezdolnym do wszelkiego zarobkowania, doliczyć mu należy do lat służby według §. 10. wliczalnej jeszcze pięć lat. Jeżeli mimo to doliczenie czas służby jego nie dosięgał jeszcze lat dziesięciu otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za 10 lat służby.

2. Jeżeli zupełna niezdolność do zarobkowania jest skutkiem przypadkn, jaki dotknął urzędnika lub sługę z powodu pełnienia obowiązku służbowego, wówczas będzie mu doliczone do wliczalnej według §. 10. służby — jeszcze lat dziesięć (10). Jeżeli mimo to doliczenie, czas służby jego nie dochodził do lat dwudziestu, otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za dwadzieścia (20) lat służby.

3. Etatowym inżynierom i konduktorom dróg krajowych, inżynierom melioracyjnym i funkcyonaryuszom biura kolejowego o ile nie wymagano od nich złożenia przysięgi służbowej przy objęciu obowiązków policzony będzie czas służby od jej rozpoczęcia, a gdyby ten dzień nie dał się oznaczyć, daty dekretu nominacyjnego.

Urzędnikom Wydziału krajowego, którzy bezpośrednio przed posunięciem ich na stałą posadę, pełnili obowiązki praktykantów w oddziale technicznym, elewów w oddziale technicznym melioracyjnym, aplikantów nie etatowych w oddziale conceptowym, aplikantów etatowych w oddziale rachunkowym i manipulacyjnym lub dyetaryuszy po skończonym 22 roku życia, może Wydział krajowy przy przeniesieniu ich w stały lub czasowy stan spoczynku policzyć najwyżej pięć (5) lat z czasu przebytego w służbie praktykantów, elewów, aplikantów i dyetaryuszy — jeżeli przez cały czas swej służby pełnili swoje obowiązki wzorowo i zachowali się nienagannie.

Izba uchwała bez rozprawy § 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 12.

Wymiar emerytury przy przeniesieniu w stan spoczynku.

W razie przeniesienia w stan spoczynku, czy to stały czy czasowy, otrzymują :

1. Wszyscy urzędnicy tudzież słuźdy (§. 1.) po dziesięciu latach służby czterdzieści procent (40%) ostatniej swojej płacy (§. 29.)

2. za każdy rok następujący :

a) Nominowani przed 1. lipca 1898 r. urzędnicy conceptowi i techniczni przy Wydziale krajowym, etatowi inżynierowie przy drogach krajowych, etatowi inżynierowie i urzędnicy biura kolejowego, inżynierowie biura melioracyjnego po dwa i cztery dziesiątych ($2\frac{4}{10}$) procentów od ostatniej płacy

(§. 29.), tak, że po ukończeniu trzydziestu pięciu (35) lat służby otrzymują całą ostatnią płacę (§. 29.) jako emeryturę.

b) wszyscy inni urzędnicy, a (przeto i urzędnicy w ustępie poprzedzającym wymienieni po 1-szym lipca 1898 nominowani) lub słuźdy etatowi po dwa procent (2%) ostatniej płacy, tak, że po czterdziestu (40) latach służby otrzymują całą ostatnią płacę, jako emeryturę.

Emerytura normalna urzędnika nie może wynosić mniej niż 400 zł. a emerytura służy mniej niż 200 złr. zarazem jednak emerytura roczna nie może być nigdy wyższą od ostatniej płacy (§. 29.).

Przy obliczaniu czasu służby, liczą się ułamki roku, o ile przekraczają sześć miesięcy, za cały rok służby.

Przemawia p. Marchwicki i wnosi poprawkę, aby §. 12. opiewał jak następuje :

§. 12.

Wymiar emerytury przy przeniesieniu w stan spoczynku.

W razie przeniesienia w stan spoczynku czy to stały czy czasowy otrzymują :

1) Wszyscy urzędnicy tudzież słuźdy (§. 1.) po dziesięciu latach służby czterdzieści procent (40%) ostatniej swojej płacy (§. 29.).

2. za każdy rok następujący :

a) urzędnicy conceptowi i techniczni przy Wydziale krajowym, etatowi inżynierowie przy drogach krajowych, etatowi inżynierowie i urzędnicy biura kolejowego, inżynierowie biura melioracyjnego po dwa i cztery dziesiątych ($2\frac{4}{10}$) procentów od ostatniej płacy (§. 29.) tak, że po ukończeniu trzydziestu pięciu (35) lat służby otrzymują całą ostatnią płacę (§. 29) jako emeryturę.

b) wszyscy inni urzędnicy lub słuźdy etatowi po dwa procent (2%) ostatniej płacy, tak, że po czterdziu (40) latach słu-

żby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę.

Emerytura normalna urzędnika nie może wynosić mniej niż 400 zł. a emerytura normalna sługi mniej niż 200 zł., zarazem jednak emerytura roczna nie może być nigdy wyższą od ostatniej płacy §. 29.

Przy obliczaniu czasu służby, liczą się ułamki roku, o ile przekraczają sześć miesięcy za ca rok służby.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński i wnosi aby w §. 12. ustępie oznaczonym lit a) zamiast słów „i urzędnicy biura kolejowego“ powiedziano „i urzędnicy konceptowi biura kolejowego“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę, aby ustęp a) §. 12. opiewał:

Wszyscy urzędnicy i słudzy etatowi przy Wydziale krajowym po $2\frac{1}{10}$ procentów od ostatniej płacy (§. 29) tak, że po ukończeniu trzydziestu pięciu lat służby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę.

Ustęp b) odpada.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Wachnianina.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zaproszeni są pp. Okuniewski i Rotter.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek objaśnia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca poprawkę p. Wachnianina.

Izba przystępuje do głosowania nad poprawką p. Marchwickiego.

Sekretarze nie zgadzają się z sobą co do wyniku głosowania.

P. Bernadzikowski wnosi imienne głosowanie.

Izba popiera ten wniosek, a następnie przystępuje do imiennego głosowania.

Marszałek oznajmia, iż ci posłowie, którzy oświadczają się za wnioskiem p. Marchwickiego głosować mają „tak“, ci zaś, którzy przeciwni są temu wnioskowi powiedzieć mają „nie“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów.

Przez „Tak“ głosują następujący posłowie:

Bażyński, Bernadzikowski, Brykczyński, Chamiec, Czarkowski, Czaykowski Władysław, Czechowicz, Czecz, Dworski, Dzieduszycki Klemens, Goldman, Gorayski, Hamorak, Hoszard, Jahl, Jakliński, Jędrzejowicz Adam, Jørdan, Karatnicki, Kostheim, Knapiniński, Klemensiewicz, Krempa, Loewenstein, Małachowski, Marchwicki, Męciński, Michalski, Niebyłowiec, Ochrymowicz, Olpiński, Onyszkiewicz, Rayski, Romanowicz, Rotter, Sawczak, Skałkowski, Słotwiński, Soleski, Stecki, Szczepanowski, Vayhinger, Wachnianin, Weigel, Wereszczyński, Winniczuk, Wiśniewski, Wójcik, Zajączkowski, Żardecki.

Przez „nie“ głosują następujący posłowie:

Abrahamowicz, Białoskórski, Borkowski, Cielecki, Cieniński, Czartoryski, Data, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Wojciech, Gnoiński, Górski, Jaworski, Jędrzejowicz St., Jędrzejowicz Fr., Korytowski, Koziębrodzki, Kozłowski, Kainiński, Kramarczyk, Kulczycki, Michałowski, Okuniewski, Osuchowski, Piniński, Potocki Andrzej, Potocki Roman, Potoczek, Romer, Rozwadowski, Rudrof,

Sala, Schnell, Scipio, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Stadnicki, Starzyński, Szeliski, Szeptycki, Szwed, Tarnowski Stanisław, Teodorowicz, Torosiewicz Emil, Trzecieski, Urbański, Vivien, Warzecha, Wiktor, Wodzicki, Zagórski, Zamoyski.

Marszałek oznajmia, iż za wnioskiem p. Marchwickiego głosowało 50, przeciw 51 posłów, wniosek zatem upadł.

Sprawozdawca oświadcza, iż zgadza się na poprawkę postawioną przez p. Wereszczyńskiego.

Izba uchwała §. 12. zgodnie z wnioskiem komisji, z poprawką p. Wereszczyńskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Wyłączeni od prawa do emerytury.

Nie mają prawa do emerytury czy to stałej czy czasowej:

1. Ci, którzy zrzekli się posady.

2. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, w drodze karnej prawomocnie zostali skazani.

3. Ci, którzy w drodze dyscyplinarnej ze służby zostali wydalen.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Utrata emerytury.

Przyznaną już przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku emeryturę tracą:

1. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających mo-

ralność publiczną, w drodze karnej prawomocnie zostali skazani.

2. Ci, którzy będąc w czasowym stanie spoczynku, wezwaniu Wydziału krajowego do objęcia wskazanej sobie posady do dni 30 bez uzasadnionych powodów nie uczynili zadość (§. 8).

Gdyby ich pobyt nie był wiadomym, należy wezwanie umieścić trzykroć w gazecie urzędowej i liczyć powyższy termin trzydziestodniowy od dnia trzeciego umieszczenia wezwania w gazecie urzędowej.

3. Ci, którzy przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego w sprawach tym statutem objętych czy to w drodze sądowej, czy w jakikolwiek inny sposób, z wyjątkiem drogi do Sejmu krajowego, pomocy szukają.

4. Ci którzy zamiast emerytury otrzymają odprawę (Rozdz. III)

Izba uchwała bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ III.

§. 15.

O o d p r a w i e.

Odprawę zamiast emerytury otrzymują ci urzędnicy i słudzy etatowi (§. 1):

1. którzy przed upływem dziesięciu (10) lat służby, do emerytury wliczalnych, przeniesieni zostali w stały lub czasowy stan spoczynku, jeżeli do nich nie mają zastosowania wyjątkowe przepisy §. 11. ust. 1, 2 i 3 tego statutu.

2. którzy mają prawo do emerytury, jednak przed przeniesieniem albo po przeniesieniu w stan spoczynku stały lub czasowy zamiast pensji odprawy zażądają.

Z odprawy należy strącić te kwoty, które przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku tytułem emerytury już podniósł.

Gdyby czasowo emerytowany wstąpił na powrót do służby przed upływem czasu, który służył za podstawę do wymiaru odprawy, winien zwrócić z otrzymanej odprawy, kwotę która stosunkowo z niej wypadnie za nieubiegły jeszcze okres tego czasu.

Odprawa wynosi najmniej jednoroczną, a najwyżej dwuroczną płacę ostatnią (§. 29).

W tych granicach oznaczy Wydział krajowy w każdym szczególnym przypadku według zasług i indywidualnych stosunków wysokość odprawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ IV.

O pensjach wdowich.

§. 16.

Prawo do pensji wdowiej.

Pensję wdowią otrzymują wdowy :

1. których małżonkowie zmarli w służbie czynnej, przez wysłużenie przynajmniej lat dziesięciu (10) albo policzenie wyjątkowe służby krótszej w myśl §. 11. ust. 1. 2 i 3, nabyli prawo do emerytury ;

2. których małżonkowie pobierali stałą lub czasową emeryturę, jeżeli małżeństwo było zawarte przed albo podczas czynnej służby zmarłego męża ;

3. których małżonkowie stracili życie skutkiem przypadku, jaki ich dotknął z powodu pełnienia obowiązku służbowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 16. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 17.

Nie mają prawa do pensji wdowiej :

1. Wdowy, których mężowie nie mieli prawa do emerytury lub to prawo utracili ;

2. żony rozwiedzione i wdowy z własnej winy sądownie od stołu i łoża separowane lub które samowolnie męża opuściły ;

3. wdowy, które za życia męża w drodze karnej prawomocnie zostały skazane dla zbrodni jakiegokolwiek lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z cbei zysku lub naruszających moralność publiczną, jeżeli w czasie śmierci męża skutki kary za zbrodnię nie zgasły według przepisów obowiązującego prawa karnego, zaś od czasu odcierpianej kary za inne przestępstwa nie upłynęło lat trzy ;

4. wdowy, których mężowie zamiast stałej emerytury otrzymali odprawę (§. 15.) ;

5. wdowy, których mężowie w czasie zawarcia z niemi małżeństwa, przekroczyli sześćdziesiąty (60) rok życia, chyba, że żyły w tem małżeństwie cztery (4) lata, lub miały w niem potomstwo, lub też w czasie śmierci męża znajdują się w stanie błogostawionym ;

6. wdowy, których mąż w czasie śmierci, był zawieszonym w urzędowaniu, a Wydział krajowy orzeknie, że tenże byłby oddalonym ze służby, gdyby był żył.

Izba uchwała bez rozprawy §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 18.

Wymiar pensji wdowiej :

Pensję wdowią wymierza się :

1. Dla wdów po urzędnikach w stałych kwotach rocznych odpowiadających wysokości ostatniej płacy, jaką zmarli ich małżonkowie w służbie czynnej pobierali, a mianowicie :

Pensya 1200 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 3200 zł. i wyżej.

Pensya 900 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 2400 do 3200 zł.

Pensya 700 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 1800 do 2400 zł.

Pensya 600 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą 1400 do 1800 zł.

Pensya 500 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 1100 do 1400 zł.

Pensya 400 dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą niżej 1100 zł.

2. Dla wdów po sługach etatowych (§. 1.) trzecią część ostatniej płacy męża (§. 29) najmniej jednak 200 zł. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy §. 18. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 19.

Utrata pensji wdowiej.

Wdowa traci wymierzoną pensję :

1. jeżeli w czasie wdowieństwa dla zbrodni lub innego przystępstwa (występku przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną w drodze karnej prawomocnie została skazaną ;

2. jeżeli wyszła powtórnie za mąż.

W tym przypadku może albo zastrzedz sobia pensję wdowią w razie powtórnego owdowienia, albo zrzekając się pensji na przyszłość, żądać odprawy, która wynosi jej trzechletnią pensję wdowią, jeżeli nie ma dzieci potrzebujących zaopatrzenia, a jeżeli są takie dzieci, to tylko półtoraroczną.

Odprawa ta musi być żadaną przed zawarciem powtórnego związku małżeńskiego, a będzie dopiero po powtórnem zamężciu wypłaconą.

Wdowa, która przed powtórnem zamęciem nie żąda odprawy — nie może jej żądać później, tylko przyjąć należy, że sobie swoją pensję na przypadek powtórnego owdowienia zastrzegła.

Wdowa, powtórnie owdowiała, któraby po mężu drugim według postanowień statutu niniejszego miała prawo do pensji wdowiej — może :

a) jeżeli otrzymała odprawę, tytułem pensji żądać tylko nadwyżki między pensją wdowią po drugim mężu -- a pensją, która jej przypadła po pierwszym mężu ;

b) jeżeli zaś nie otrzymała odprawy, może żądać tej pensji wdowiej, która dla niej będzie korzystniejszą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 20.

O odprawie wdowy.

Wdowa, której małżonek nie miał prawa do emerytury z powodu, że nie służył lat dziesięciu (10), lub nie zastosowano do niego wyjątkowego wliczenia lat według §. 11. ust. 1. 2. i 3., jako też §. 16. ust. 3., tudzież wdowa, która poślubiła urzędnika lub sługę etatowego (§. 1.) po sześćdziesiątym (60) roku jego życia -- a nie zaszedł przypadek przewidziany §, 17. ust. 5., otrzymuje odprawę, równającą się ćwierćrocznej ostatniej płacy (§. 29.) męża.

Izba uchwała bez rozprawy §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji :

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ V.

O kwartale pośmiertnym.

§. 21.

Rodzinie funkcyjonyaryuszy krajowych, do których niniejszy statut ma zastosowanie, zmarłych w czynnej służbie lub stanie spoczynku należy się — niezależnie od wszelkich innych poborów z tytułu zaopatrzenia — kwartał pośmieriny w potrójnej kwocie płacy miesięcznej, którą zmarły po-

bierał w ostatnim czasie tytułem płacy lub emerytury.

Kwartał pośmiertny należy się przede wszystkim wdowie, jeżeli co do niej nie zachodzi żaden z powodów wymienionych w §. 17, — lub w braku tejże ślubnym potomkowi zmarłego.

Jeżeli w braku dzieci ślubnych inni członkowie rodziny udowodnią, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią lub że pokryły z własnych funduszków kosztą pogrzebu, może Wydział krajowy tym osobom według uznania, wypłacić (datek) kwartał pośmiertny w części lub całości.

Z datku tego nie należy potrącać zapomogi, danej w czasie choroby zmarłego na opędzenie kosztów leczenia.

Przemawia p. Kraiński i wnosi poprawkę, ażeby alinea trzecia opiewała jak następuje:

Jeżeli w braku potomków ślubnych inne osoby mogą udowodnić, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią, lub że pokryły z własnych funduszków kosztą pogrzebu, może Wydział krajowy tym osobom według uznania wypłacić kwartał pośmiertny w całości lub części.

Dalej wnosi p. Kraiński, aby alinę czwartą wniosku komisji zupełnie opuścić.

Izba nie popiera tej poprawki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozd zdzrzeka się głosu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ VI.

Zaopatrzenie sierót.

§. 22.

O dodatku na wychowanie.

Dodatek na wychowanie dzieci pozostałych po zmarłym urzędniku lub sędzce

(§. 1). otrzymują te wdowy, którym należy się pensja wdowia.

Dodatek ten wynosi na każde niezaopatrzone jeszcze dziecko dwudziesty procent (20%) pensji wdowiej.

Suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może przewyższać pensji wdowiej.

Należy więc w przypadku przekroczenia tej maksymalnej sumy dodatek dla każdego dziecka stosunkowo i w równej mierze zniżyć na tak długo, jak długo ten stan rzeczy zachodzi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

Utrata prawa do dodatku na wychowanie.

Dziecko traci prawo dodatku na wychowanie:

1. Jeżeli ukończy 24 lat wieku.
2. Jeżeli otrzymało zaopatrzenie stałe.

Jako zaopatrzenie stałe uważa się u dziewcząt:

- a) zamężcie;
- b) wstąpienie do zakonu lub stowarzyszenia religijnego;
- c) wstąpienie do zakładu fundacyjnego lub uzyskanie miejsca funduszowego;
- d) przyjęcie do zakładu wychowawczego lub zaopatrzenie, pod warunkiem, jeżeli wymienione pod b), c), d), zakłady i fundusze wszystkie potrzeby wstępującej lub przyjętej pokrywają;

e) uzyskanie stałej służby, czy to prywatnej czy publicznej, połączonej z płacą.

Zaś u chłopców uważa się za zaopatrzenie stałe:

- a) uzyskanie stałego miejsca w służbie publicznej lub prywatnej, połączonej z płacą;

b) wstąpienie do służby w c. k. armii za gażą lub żołdem;

c) uzyskanie miejsca funduszowego w c. k. cywilnych lub wojskowych zakładach wychowawczych, jeżeli zakłady te lub fundusze pokrywają wszystkie potrzeby ucznia;

d) pod tem samym zastrzeżeniem umieszczenie w seminarjum duchownem, w zakładzie duchownym lub świeckim;

3. Jeżeli uzyska pensję sierocińską (§. 24).

4. Jeżeli w drodze karnej prawomocnie zostało skazane dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną.

Utrata prawa do dodatku na wychowanie ad c) i d) tak u dziewcząt jak u chłopców następuje tylko na czas trwania tego powodu.

O przywróceniu prawa do dodatku na wychowanie rozstrzyga Wydział krajowy po zbadaniu stosunków w każdym wypadku z osobna.

Izba uchwała bez rozprawy §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

O pensji sierocińskiej.

Sierotom należy się pensja sierocińska, wynosząca połowę pensji wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, albo byłaby pobierała, gdyby była przeżyła męża.

Na równi ze zupełnie osieroconemi należy wymierzyć pensję sierocińską także sierotom po ojcu tylko:

1. jeżeli ich matka lub macocha z powodów w §. 17 ust. 2 i 3 przytoczonych nie ma prawa do pensji wdowiej.

2. albo przyznaną sobie pensję wdowią utraciła (§. 19).

Gdyby jednak suma normalnych dodatków na wychowanie, jakaby się według §. 22. należała wdowie, wynosiła więcej, niż kwota pensji sierociej, należy asygnować nadwyżkę jako dodatek do pensji sierociej według głów z tem, że wypłata tych kwot dodatku na każde dziecko przypadających, kończyć się będzie w miarę kolejnego wyjścia dzieci z uprawnienia do poboru a to tak długo, dopóki nadwyżka ta całkiem nie zniknie i nie pozostanie tylko pełna kwota pensji sierocińskiej.

Pensja sierocińska nie może w żadnym razie wynosić więcej niż należąca się pensja wdowia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Utrata prawa do pensji sierocińskiej

Pensję sierocińską traci dziecko w wypadkach §. 23. ustęp 1, 2 i 4 określonych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Odprawa dla dzieci.

Dzieci zupełnie osierocone, w wieku niżej 24 lat, których ojciec nie nabył prawa do emerytury z powodu, iż nie wysłużył lat dziesięciu (10) służby do emerytury wliczanej lub nie zastosowano doń wyjątkowych postanowień § 11. ust. 1, 2 i 3, otrzymają odprawę równającą się ćwierćrocznej ostatniej płacy ich ojca.

Odprawę tę należy podzielić w równych częściach między wszystkie dzieci, chociażby z kilku małżeństw pozostałe.

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

**Ogólne warunki zaopatrzenia dzieci. —
Dzieci uprawnione, przysposobione.**

Dzieciom (sierotom) w gólności należą się wówczas dodatki na wychowanie, pensye sierocińskie, kwartał pośmiertny i odprawa jeżeli pochodzą z prawego małżeństwa osób w §. 1. wymienionych, zawartego przed albo podczas czynnej służby, choćby się nawet urodziły po przeniesieniu ojca w stan spoczynku.

Dzieci nieslubne spółdzone w czasie służby czynnej, a uprawnione przez małżeństwo następne ich rodziców, mają prawa równe z dziećmi prawego łoża.

Dzieci uprawnione z łaski Najj. Pana, tudzież dzieci przysposobione (adoptowane) lub przyjęte na wychowanie, nie mają prawa do zaopatrzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ VII.

§. 28.

O zaopatrzeniach po emerytach.

Łączna suma bieżących zaopatrzeń przypadających wdowie i dzieciom po urzędniku lub słudze Wydziału krajowego, zmarłym w stanie spoczynku, nie może przewyższać normalnej emerytury zmarłego, nie może jednak w żadnym razie wynosić mniej jak 400 złr. dla wdów po urzędnikach, a względnie mniej jak 200 złr. dla wdów po sługach.

Izba uchwała bez rozprawy §. 28. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ VIII.

§. 29.

Ostatnia płaca.

We wszystkich postanowieniach statutu niniejszego, w których jest mowa o płacy ostatniej, rozumieć przez nią należy tę płacę stałą z przyznanymi już lub w prawie jeszcze nie przyznanymi, ale już należącymi się dodatkami pięcioletnimi, którą urzędnik lub sługa pobierał w czasie śmierci lub przeniesienia go w stan spoczynku.

Dodatek osobisty liczy się tylko wtedy do ostatniej płacy, jeżeli został przyznany w celu wyrównania poborów przy przeniesieniu z jednej posady na drugą i tylko o tyle, o ile służył na pokrycie różnicy stałej płacy i dodatków pięcioletnich.

Wszystkie inne dodatki osobiste a względnie ta ich część, do której powyższe postanowienie się nie odnosi, tudzież wszystkie inne dodatki nie liczą się do płacy ostatniej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Oględziny lekarskie.

We wszystkich przypadkach, w których idzie o skonstatowanie stanu zdrowia urzędnika lub sługi etatowego (§ 1), Wydział krajowy wydeleguje dwóch doktorów medycyny, którzy po zbadaniu stanu zdrowia wydadzą orzeczenie na piśmie.

W razie orzeczeń niezgodnych może Wydział krajowy wydelegować do zbadania stanu zdrowia jeszcze lekarza trzeciego.

Koszta oględzin lekarskich ponosi w przypadku w §. 4. u. 1. określonym proszący we wszystkich innych przypadkach fundusz, z którego ma być wymierzona emerytura.

Izba uchwała bez rozprawy §. 30. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Fundusze do pokrycia wydatków tym statutem objętych.

Wszystkie emerytury, pensye, dodatki na wychowanie, kwartały pośmiertne i odprawy, wypłacone będą z funduszu krajowego i tych jego działów, z których emeryt a względnie mąż, ojciec, ostatnią swoją płacę w czynnej służbie pobierali (§ 29).

Do funduszu krajowego będą wnosić urzędnicy i słuźy etatowi Wydziału krajowego na cele etatowe przyczynki ze swych poborów (§. 34—46.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Czas wypłaty.

Emerytury, pensye wdowie i sierocińskie tudzież dodatki na wychowanie pobierane będą od dnia zamknięcia płacy, poprzedzającej te zaopatrzenia, miesięcznie z góry na dniu drugim (2) każdego miesiąca.

Izba uchwała bez rozprawy §. 32. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Kiedy przepadają datki stałe i jednorazowe tym statutem objęte.

Wszystkie emerytury, pensye wdowie sierocińskie i dodatki na wychowanie przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do lat trzech, licząc od dnia, w którym stały się płynnymi nie zostały podniesione.

Zaś kwartał pośmiertny i odprawy przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do roku, licząc od dnia doręczenia asygnacji, nie zostały podniesione.

Izba uchwała bez rozprawy § 33. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ IX.

Urzędników i słuźy etatowych przy Wydziale krajowym na cele emerytalne świadczenie.

§. 34.

Wkładki jednorazowe i bieżące.

Do funduszu krajowego wnosić będą na cele etatowe:

1. urzędnicy w §. 1. wymienieni bez względu na to, czy posadę zajmują w granicach etatu, czy też extra statum i słuźy etatowi Wydziału krajowego jednorazowe wkładki w wysokości pod warunkami poniżej podanymi.

2. tylko urzędnicy Wydziału krajowego i konduktorowie drogowi bieżącą wkładkę roczną wynoszącą 3% od płacy czynnej słuźby do wymierzenia emerytury policzalnej, która będzie pobieraną w ratach miesięcznych przy wypłacie płacy. Podczas spłacania wkładki jednorazowej w przepisany czasie nie uiszcza się wkładki bieżącej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 34. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Jednorazowa wkładka.

Przyczynki do funduszu krajowego na cele emerytalne i etatowe tytułem jednorazowej wkładki składać będą urzędnicy i

słudzy, których postanowienia niniejszego statutu obowiązują, od każdej nominacji stałej dającej prawo do poboru w pieniądzach lub naturaliach.

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Wyjątek przy poborach niżej 300 złr.

Nie uiszczą się wkładki jednorazowej od nominacji na posadę, której pobory nie przewyższają kwoty 300 złr. w pieniądzach lub naturaliach, jakoteż także od takiego podwyższenia poborów, przy którym zwyczajka uzyskana razem z poprzednimi poborami nie wynosi więcej jak 300 złr.

Izba uchwała bez rozprawy §. 36. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

Dalsze zwolnienia.

Nie podpadają również opłacie jednorazowej wkładki:

- 1) adjuta,
- 2) dodatki na pomieszkanie, lub wartość mieszkania danego w naturze,
- 3) pobory w naturaliach, które nie są przyznane in partem salarii,
- 4) ryczałty z przeznaczeniem na urządzenie,
- 5) dodatki aktywalne,
- 6) ewentualne dodatki z tytułu dłuższej służby,
- 7) ewentualne dodatki drożyniane.

Izba uchwała bez rozprawy §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Wymiar jednorazowej wkładki i obowiązków do jej płacenia.

a) przy pierwszej nominacji.

Przy pierwszej nominacji wymierza się jednorazowo wkładka służbowa w jednej trzeciej wysokości przyznanej płacy, po odtrąceniu jednak kwoty 300 złr. wolnej od opłaty, przy dalszych zaś nominacjach opłata wynosi jedną trzecią części tej kwoty, o którą nowe pobory wyższe są od poprzednich, od których urzędnik lub sługa wkładkę jednorazową już uiszczył.

Jednorazową wkładkę uiszczą się w 12 po sobie następujących ratach miesięcznych: wolno jest jednak obowiązanemu do spłaty uiszczyć ją naraz i korzystać przez rok z wolności niepłacenia wkładki bieżącej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 39.

b) w razie dalszej nominacji.

Regułą jest, że kwotę poborów, od której urzędnik albo sługa opłacił już raz wkładkę jednorazową, należy stracić przy wymiarze ponownej wkładki z powodu następujących nominacji, przejścia do wyższej klasy i awansów a opłata wkładki należy się tylko od reszty nowych poborów.

Nie stanowi w tym wypadku różnicy, czy obowiązanym do spłaty w czasie nowej nominacji, przejścia do wyższej klasy i awansu pobierał jeszcze dawniej opłaconą płacę czy też przeciwnie przestał ją już pobierać.

Izba uchwała bez rozprawy §. 39. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 40.

c) W razie przejścia urzędników rządowych do służby krajowej.

Postanowienia w przedmiocie opłaty jednorazowej wkładki powyżej podane, znaj-

dą również zastosowanie, jeżeli do działów służby krajowej, dla których obowiązują niniejszy statut, przejdzie urzędnik albo sługa, ze służby rządowej pod warunkiem, że c. k. Rząd stosować będzie tążsamą zasadę przy przejściu urzędników i sług krajowych do służby rządowej i jak długo ta wzajemność trwać będzie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 40. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 41.

d) W razie ponownej nominacji.

Jeżeli jednak urzędnik z posady poprzednio zajmowanej własnowolnie zrezygnował albo posadę tę utracił wskutek przewinienia, wówczas w razie powrotu do służby krajowej i zajęcia w niej posady, od której przypada jednorazowa wkładka, należy wymierzyć taką wkładkę, jak gdyby ten urzędnik przedtem żadnej posady nie zajmował.

Izba uchwała bez rozprawy §. 41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

e) W razie powrotu do służby.

Urzędników oddalonych ze służby li z powodu nieudolności uważać się będzie w razie ponownego przyjęcia do służby przy Wydziale krajowym nie za nowo przyjętych, lecz postąpi się z nimi tak, jakby byli przeniesieni z jednej posady na drugą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 43.

f) W razie spensjonowania.

W razie jeżeli urzędnik ustępuje ze służby czynnej przed upływem czasu do

spłaty jednorazowej wkładki przepisanego, naówczas ma spłacić tylko te raty, które przypadną na czas poboru płacy z czynnej służby.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

g) W razie powrotu do służby ze stanu spoczynku.

Urzędnik, który przed uiszczeniem jednorazowej wkładki w przepisany czasie opuścił służbę, a uzyskawszy pensję emerytalną lub wzięwszy odprawę, powróci następnie do służby przy Wydziale krajowym, obowiązany będzie ciężące na nim z poprzedniego peryodu służby raty zapłacić w tyłu miesięcach, z ilu zalegają.

O ile by płaca nowo przyznana przewyższała dawną, podlega ona znowu osobno opłacie w granicach poprzednich postanowień.

Izba uchwała bez rozprawy §. 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 45.

h) W razie przejścia z posady stałej na prowizoryczną

Urzędnik któryby ze stałej posady przeszedł na posadę prowizoryczną, a w chwili przejścia nie spłacił jeszcze wszystkich rat jednorazowej wkładki, obowiązany jest zapłacić zaległe raty w wyznaczonych terminach bez względu na zmianę tytułu poborów.

Przy przemianie natomiast posady prowizorycznej na stałą, rozstrzygającym jest pod względem rozpoczęcia spłaty jednorazowej wkładki, nie termin, od którego posada zaczęła być stałą, lecz dzień, w którym przypadł pierwszy pobór płacy związanej do stabilizowanej posady.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

i) Przy dawniejszych nominacjach i przy regulacji poborów.

Pobory uzyskane przez urzędników i etatem przydzieloną służbę Wydziału krajowego, na podstawie nominacji, które nastąpiły przed wejściem w życie niniejszego statutu jakoteż, pobory uzyskane wskutek regulacji płac uchwalonej dnia 15. lutego 1898 roku nie podlegają opłacie wkładki jednorazowej i będą przy wymiarze następnych wkładek i jednorazowych traktowane tak, jak gdyby od nich taką wkładkę już uiszczono.

Izba uchwała bez rozprawy §. 46. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 47.

Postanowienia przejściowe.

Urzednicy Wydziału krajowego nominowani przed 1-go lipca 1898 z prawem do pełnej emerytury dopiero po 40 latach służby, wolni są od opłaty 3% wkładki rocznej w latach służby od 36 do końca 40 roku — (przeło za ostatnich lat pięć czynnej służby).

Izba uchwała bez rozprawy §. 47. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ X.

Postanowienia końcowe.

§. 48.

Władza do orzeczenia właściwa.

We wszystkich przypadkach tym statutem objętych, orzeka wyłącznie Wydział krajowy.

Przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego wolno interesowanym w terminie nieprzekraczalnym 30 dni wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego.

Wydane na to przedstawienie orzeczenie Wydziału krajowego jest ostatecznym, nie wyklucza jednak odwołania się do łaski w drodze petycji do Sejmu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 48 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

Termin wejścia w życie statutu.

Statut niniejszy rozpocznie obowiązywać z dniem 1. lipca 1898, a postanowienia jego nie mają zastosowania do przyznanych już emerytur i jakichkolwiek zaopatrzeń wdów i sierót, nie naruszają też w niczem praw już nabytych z wyjątkiem pociągnięcia osób w §. 1. wymienionych do świadczeń pieniężnych.

Postanowienia niniejszego statutu uchylają postanowienia statutu z 21. stycznia 1889 r. co do osób, dla których niniejszy statut został wydany, z tem jednak ograniczeniem, że względem funkcjonaryuszów nominowanych przed 1. lipca 1898 ich wdów i sierót należy stosować postanowieniu statutu emerytalnego z 21. stycznia 1889, jeżeli one co do wymiaru zaopatrzeń bieżących lub jednorazowych w danym razie na ich korzyść przemawiają.

Izba uchwała bez rozprawy §. 49. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarskiwa krajowego o wnioskach p. Czezcza i p. Milana w przedmiocie zmiany przepisów weterynaryjno-policijnych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby sprawy dotyczące zarazy pyskowo-racicowej traktował jako nagłe i jak z jednej strony, otrzymawszy doniesienie gminy o wybuchu zarazy, władza powiatowa bezzwłocznie delegowała weterynarza, bez względu na koszt, celem wydania zarządzeń policyjno-weterynaryjnych, tak z drugiej strony, otrzymawszy doniesienie o wygaśnięciu zarazy, zarządziła natychmiast, co potrzeba, celem otwarcia gminy. Żeby c. k. Starostwa celem szybkiego odwołania zamknięcia okręgów i stacyj ładunkowych — były obowiązane telgraficznie zawiadamiać c. k. Namiestnictwo, jak również inne władze.

2. Aby nie uważał za zarażone całych powiatów sądowych lub politycznych, wzbraniając wywozu trzody lub bydła rogatego — jeżeli tylko kilka lub kilkanaście gmin w powiecie jest zapowietrzonych, a tem samem nie zamykał targów — dowolnie interpretując ustawę weterynaryjną z dnia 29. lutego 1880, jak również rozporządzenia ministeryalne z dnia 8. grudnia 1886 r.

3. Nie przeszkadzał w pędzeniu lub wożeniu na targi bydła rogatego i nierogacizny z gmin wolnych od zarazy po drogach, na których nie ma obawy zarażenia transportu.

4. Zarządzał dokładne (ściśle) zamknięcie i kontumacyę pojedynczych gospodarstw, części gmin, albo nawet i całych gmin (minimalny rejon zapowietrzony) o ile możności zaraz przy pojawieniu się zarazy.

5. Wyjednał w drodze konstytucyjnej zmianę ustawy weterynaryjnej z dnia 29. lutego 1880 r., a jeżeli to w krótkim czasie okaże się niemożliwym, wydał rozporządzenie:

a) celem przymusowego zarażenia bydła w minimalnych okręgach zapowietrzonych — w miarę jak dokładna kontumacya i izolowanie tychże będzie przeprowadzone;

b) odszkodowania z funduszków państwowych 75°/_o wartości szacunkowej za każdą sztukę, która by zginęła skutkiem zaszczepienia zarazy pyskowo-racicowej.

6. Zmienił w drodze rozporządzenia ministeryalnego obowiązujące dzisiaj przepisy paszportowe, zamieniając paszporta ogólne dla trzody chlewnej na paszporta indywidualne.

7. Postarał się, ażeby c. k. rządy krajowe przy wydawaniu zarządzeń mających na celu uregulowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z okręgami innych krajów koronnych, bezwarunkowo szanowały i uwzględniały zarządzenia naszych władz co do rejonów zakaźnych, stacji ładunkowych, terminów wygaśnięcia zarazy i t. p. i nie wydawały sprzecznych zarządzeń z zarządzeniami naszego c. k. Rządu krajowego.

8. Postarał się, aby państwa zagraniczne, a w szczególności państwo niemieckie, tylko wtedy zamykało swe granice dla bydła i trzody produkcyi austriackiej, a w szczególności z Galicyi pochodzącej, jeśli zamknięcie takie jest przewidziane konwencją weterynaryjną. W razie przeciwnym przeprowadził jak najdalej idące represalia.

9. Aby poczynił takie zarządzenia w sprawie obrotów handlowych trzody galicyjskiej wychodzącej poza granice naszego kraju, któreby umożliwiały swobodne doprowadzenie każdej zdrowej sztuki na wszystkie targi naszej monarchii na podstawie równego prawa, bez ponoszenia osobnych wydatków i ryzyka — na jakie z reguły są narażeni producenci galicyjscy.

10. Upoważnia się Wydział krajowy, aby po wysłuchaniu opinii Towarzystw rolniczych, Izb handlowych i Komisji dla spraw rolniczych, podjął rokowania z c. k. Rządem i kołami finansowemi kraju i zabezpieczył nasz handel nierogacizną, popierając zakłady przerabiania takowej na towar gotowy, mogący znaleźć odbyć po za granicami kraju.

Sprawozdaniem niniejszem załatwione są [petycje L. s. 83, 249, 447, 448, 483, 484, 485, 652, 668, 820, 876, 877, 1020, 1089, 1090, 1113, 1250, 1251, 1402, 1403, 1466, 1522, 1523, 1554 i 1555.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Milau i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby weterynarzom poszczególnych powiatów podczas zarazy pyskowej i racicowej lub jakiegokolwiek innej zarazy nie płacono żadnych dyet, ale w zamian tego, ażeby w poszczególnych powiatach weterynarzom płacono premie za to, że zarazy nie ma, nie przewyższając jednakowoż dotychczasowych sum na płacenie dyet.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i wnosi zamiast punktów 9 i 10 wniosku komisji punkta te w następującej stylizacji:

9. Wzywa się c. k. Rząd, by w drodze administracyjnej poczynił możliwe zarządzenia w celu ułatwienia swobodnego i trwałego zbytu dla nierogaczyny galicyjskiej, -- ewentualnie, by spowodował i finansowo poparł powstanie urzędzeń lub przedsiębiorstw mających na celu ułatwienie tego zbytu.

10. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu by c. k. Rządowi sprawę umożliwienia zbytu nierogaczyny jako jedną z najbardziej naglących spraw przedstawił i upoważnia się go do traktowania z c. k. Rządem na wypadek, gdyby poparcie tej akcji z współudziałem funduszu krajowego okazało się potrzebnem.

Izba popiera wniosek p. Stanisława Jędrzejowicza.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Czecz, wnosi poprawkę do punktu 8 wniosku komisji, która stanowić ma jako dodatek pierwszą część wniosku komisji:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy ugodzie z państwem węgierskiem wszystkie kwestye dotyczące się importu bydła i nierogaczyny do Austrii objął osobną konwencją weterynarską, stanowiącą integralną część tej ugody, przy uwzględnieniu wyjątkowych stosunków naszego kraja i aby...

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Wójcik i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w tym czasie, kiedy zaraza pomiędzy bydłem i trzodą panuje w danej miejscowości i gdy z tego powodu targi są zamknięte, nie ściągał podatków od rolników z tych miejscowości aż do wygaśnięcia zarazy i otwarcia targów.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i godzi się osobiście z poprawkami pp. Stan. Jędrzejowicza i Czeczka.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkta 1 do 5 włącznie wniosku komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Przy punkcie 6. przemawia p. Kramarczyk i wnosi do tego punktu na końcu następujący dodatek:

z wyjątkiem trzody chlewnej, która nie przekroczyła 16 tygodni wieku.

Izba popiera poprawkę p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba dodatek p. Kramarczyka.

Izba uchwała następnie bez rozprawy punkt 7 wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy punkt 8 wniosku komisji z dodatkiem p. Czeczka, na który p. sprawozdawca się zgodził.

Przy punkcie 9 i 10 Marszałek oznajmia, iż p. Stan. Jędrzejowicz postawił w ogólnej rozprawie poprawki, które zastąpić mają punkty 9 i 10 wniosku komisji.

Sprawozdawca godzi się na poprawki p. Stan. Jędrzejowicza, a tem samem cofa punkty 9 i 10 wniosku komisji.

Izba uchwała punkty 9 i 10 według stylizacji proponowanej przez p. Stan. Jędrzejowicza.

Przemawia p. Potoczek i wnosi dodatkową rezolucję jako punkt 11:

Poleca się Wydziałowi krajowemu w wypadkach zarządzeń weterynaryjno-policyjnych, które przez mylną interpretację ustawy weterynaryjnej mają na celu jednostronne unormowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z naszym krajem, a przynoszą szkodę krajowi, aby — korzystając z przysługującego sobie prawa zastępstwa i obrony interesów kraju — postarał się przez odwołanie się do Trybunału administracyjnego o uchylenie rozporządzeń weterynaryjno-policyjnych z ustawą niezgodnych, a dla Galicji szkodliwych.

Izba popiera ten wniosek p. Potoczka.

Sprawozdawca zgadza się z tym wnioskiem.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek dodatkowy p. Potoczka.

Marszałek oznajmia, iż jest jeszcze dodatkowy wniosek p. Milana, postawiony w rozprawie ogólnej.

W rozprawie nad tym wnioskiem przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca dodatkowy wniosek p. Milana.

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek p. Wójcika, postawiony przy rozprawie ogólnej.

Izba uchwała dodatkowy wniosek p. Wójcika bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Wydziału powiatowego w Husiatynie w sprawie przyznania prawa powszechności i publiczności szpitalowi w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Olpiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycję Wydziału powiatowego w Husiatynie o przyznanie prawa powszechności i publiczności szpitalowi w Husiatynie, Wydziałowi krajowemu do zbadania i do ewentualnego dania przyrzeczenia przedłożenia Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesji projektu ustawy, nadającej szpitalowi w Husiatynie charakter powszechności i publiczności, skoro Reprezentacya powiatowa dopełni wszystkich warunków oznaczonych w §. 2 ustawy z dnia 28. lipca 1897 Dz. ust. kraj. Nr. 47.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8. wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 2 min. 55 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 15. lutego 1898 r.

Początek posiedzenia o godz. 8 min. 20 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej, o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1898.

Sprawozdawca generalny p. Piñiński przemawia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad preliminarzem funduszu krajowego na rok 1898 i oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Stadnicki, Bernadzikowki, Zajączkowski i Górski.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Zajączkowski.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Sekretarz p. Urbański, wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Górski, Rotter, Szczepanowski, Andrzej Potocki i Paszkowski.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek zamknięcia rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar zamknięcia posiedzenia i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do WP. Komisarza Rządowego.

Mamy pewne wiadomości, że c. k. Starostwie w wielu powiatach, czynią tru-

dnosci wielkie ubogiej ludności w uzyskaniu paszportów za granicę, celem zarobku.

Między innymi szczególnie się wyróżniają c. k. Starostwa w Nisku i Kolbuszowie, gdzie około 2 tysiące małych gospodarzy i wyrobników, wskutek zeszłorocznej klęski głodowej i powszechnego nieurodzaju, mając głód w domu a brak zarobków na miejscu, — nie mogą otrzymać paszportów do Prus i Rosyi na zarobek.

Były wypadki liczne, że ludzie niektórzy kilkanaście razy musieli odbywać kilkumilową drogę po paszport do Kolbuszowy i tak go nie otrzymali, mimo, że mieli prawo do niego.

Z tego korzystają spekulanci żydowscy, którzy dziwnym sposobem mają łatwość w uzyskaniu paszportów i chcą robotników mimo ich chęci, zabierać do Rumunii, gdzie naszych ludzi wyzyskują w sposób niesłychany.

Wobec tego, podpisani zapytują Wysocki c. k. Rząd:

Czy wiadome mu są takie postępowania c. k. Starostw?

Czyby nie zechciał wydać polecenia c. k. Starostwom, aby z powodu tegorocznego głodu, ludności chcącej emigrować za zarobkiem, wydawały paszporta bez żadnej trudności?

Lwów, dnia 15. lutego 1898.

Interpelujący:

J. Bojko w. r.

Wojcik, Styła, Okuniewski, Krempa, Dr. Bernadzikowski, Potoczek, W. Szwed, Kramarczyk, Data, Warzecha, Winniczuk, G. Milan, Klemensiewicz, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do Wgo Pana Komisarza Rządowego.

We wsi Kociubińcach, w powiecie Husiatyńskim, odbywały się w styczniu b. r. wybory do Rady gminnej. Członkowie gminy, mając zupełne zaufanie do swego duszpastera, ks. Witolda Bilińskiego, domagali się koniecznie jego obecności przy akcie wyboru.

Wyborowi temu asystował c. k. konicypista Mglej, a jakkolwiek ustawa działalność takiego komisarza przy wyborach gminnych, wyraźnie ogranicza tylko do pilnowania legalności wyborów, to jednak wspomniany p. Mglej, zaraz z góry wyprosił ks. Bilińskiego z sali głosowania, chociaż zachowanie się tego ks. proboszcza, w niczem nie naruszało prawnego przeprowadzenia wyborów.

Ponieważ postępowanie takie nie da się usprawiedliwić ustawą gminną wyborczą; — ponieważ to wypraszenie księży z sali wyborczej silnie oburza lud, bo lud nie tylko uważa to za zniewagę swego księdza, ale także za zniewagę swoją i obrazę swego uczucia religijnego; — ponieważ lud nasz uważa obecność swego księdza przy wyborach za gwarancję legalności wyborów, czego dowodem fakt, iż lud wprost natarczywie domaga się udziału swoich księży; ponieważ procesa powyborecze w tem c. k.

Starostwie husiatyńskim, dały niezbyt dówód, jak głęboko lud odczuwa i oburza się takim postępowaniem organów rządowych (proces Uwiślański, Wasylkowiecki); — ponieważ w Starostwie husiatyńskim wypraszenie księży stało się widocznie systemem, przeto podpisani zapytują:

Jak Wysoki c. k. Rząd usprawiedliwi ten fakt wyproszenia księdza przy wyborach gminnych w Kociubińcach?

Jeżeli to stało się wskutek lekkomyślności, to czy pociągnie winnego do odpowiedzialności?

Czy raczy Wysoki c. k. Rząd takie poniżające, a zarazem niebezpieczne postępowanie panów urzędników c. k. Starostwa poskromić?

Interpelujący:

Hamorak w. r.

Wachnianin, Niebyłowiec, Zajęczkowski, Barwiński, Kulczycki, Dr. Sawczak, Karatnicki, Winniczuk, Ochrymowicz, Okuniewski, F. Krempa, Wójcik, Żardecki, Dr. Olpiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 16. lutego 1898 r., godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 40 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Mieczysław Urbański w. r.

Protokół

26. posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 16 lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego czwartego posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego piątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacje: 1) pp. Wodzickiego i towarzyszy w sprawie budowy gmachu dla pomieszczenia studjum rolniczego w Krakowie; 2) pp. Potoczka i towarzyszy w sprawie odstąpienia gminie Chełmek wikliny z odnogi Dunajca; 3) pp. Wachnianina i towarzyszy w sprawie napisów ruskich na budynkach

sądowych i skarbowych; 4) pp. Niebyłowca i towarzyszy w sprawie napisu ruskiego na gmachu urzędu podatkowego w Roźniatowie; 5) pp. Nowakowskiego i towarzyszy w sprawie wyborów do rady gminnej w Poździaczu w pow. przemyskim.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 16. lutego 1898. r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji kolejowej Ls. 1797.

Komisji prawniczej Ls. 1798, 1809.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1799, 1810, 1811, 1818, 1821, 1823, 1824, 1825,

Komisji solnej Ls. 1800, 1822.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 1801, 1802, 1806, 1826, 1827.

Komisji drogowej Ls. 1804, 1805, 1807, 1808.

Komisji administracyjnej Ls. 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1828.

Komisji szkolnej Ls. 1819, 1820.

Po odczytaniu petycji Ls. 1799, Wydziału powiatowego w Wadowicach, o subwencyę dla niesienia pomocy ludności do-

tkniętej nieurodzajem, przemawia p. Styła, popierając tę petycję.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego pierwszym punktem jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie gwarancyi kraju dla pożyczki 1,800.000 złr. zaciągniętej się mającej przez gminę miasta Krakowa na urządzenie wodociągów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego jako Komisji sejmowej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 56.000 zł.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 56.000 zł. waluty austriackiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, jak następuje :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 56.000 zł. w. a. na spłatę reszty z pożyczki

zaciągniętej w galicyjskiej kasie oszczędności w pierwotnej wysokości w kwocie 49 000 zł w. a., tudzież reszty z pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w pierwotnej wysokości 10.000 zł. w. a.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 56.000 zł. w. a. na spłatę reszty z pożyczki zaciągniętej w galicyjskiej kasie oszczędności w pierwotnej wysokości w kwocie 49.000 zł. w. a., tudzież reszty z pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w pierwotnej wysokości 10.000 zł. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 56.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księ-

stwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Winniczuka o sprostowanie pomyłek w księgach gruntowych mniejszej posiadłości.

Przemawia p. Winniczuk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy formalny wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie udzielenia Radzie powiatowej w Cieszanowie pozwolenia na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 40.000 zł.

Sprawozdawca p. Sozański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 40.000 zł. w. a. względnie 80:000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 40.000 zł. w. a., względnie 80.000 koron, celem częściowego pokrycia kosztów budowy drogi powiatowej Oleszyce-Dzików nowy-Cewków.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 40.000 zł. w. a., względnie 80.000 koron, celem częściowego pokrycia kosztów budowy drogi powiatowej Oleszyce-Dzików Nowy-Cewków.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 40.000 zł. w. a. względnie 80.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ust. o repr. powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 100.000 złr. w. a.

Art. II.

Uzyskana z pożyczki tej gotówka ulokowaną być ma jako wkładka własności

powiatu w powiatowej kasie Oszczędności w Wieliczce w celu umożliwienia tej kasie udzielania kredytu aż do wysokości 1.000 zł. w każdym poszczególnym wypadku.

Art. III.

Odsetki od tej wkładki mają być wyłącznie użyte na umorzenie rat anuitetowych pożyczki w art. I. wymienionej i dlatego wkładka sama wycofaną ani na inny cel użytą być nie może, aż do zupełnej spłaty samej pożyczki.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ust. o repr. powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 100.000 złr. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Uzyskana z pożyczki tej gotówka ulokowaną być ma jako wkładka własności powiatu w powiatowej kasie Oszczędności w Wieliczce w celu umożliwienia tej kasie udzielania kredytu aż do wysokości 1.000 zł. w każdym poszczególnym wypadku.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Odsetki od tej wkładki mają być wyłącznie użyte na umorzenie rat anuitetowych

wych pożyczki w art. I. wymienionej i dlatego wkładka sama wycofaną ani na inny cel użytą być nie może, aż do zupełnej spłaty samej pożyczki.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce za zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 zł.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego, o petycji p. Antoniny Horodyńskiej, o subwencję na produkcję nasion do użytku na gruntach torfowych.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Czeza, p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyznaje na przeciąg lat pięciu, począwszy od roku 1898 do 1903 pani Antoninie Horodyńskiej po 500 zł. w. a. rocznie na produkcję nasion, traw do użycia na gruntach torfowych i pierwszą ratę w kwocie 500 zł., wstawia do rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1898

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej, o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1898.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Rotter.

Podczas przemówienia p. Rottera, obejmuje przewodnictwo ks. biskup Czechowicz, zastępca Marszałka krajowego.

Przemawia p. Szczepanowski i wnosi następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, zestawić i przedłożyć Sejmowi obraz całości robót dotąd dokonanych na polu regulacji rzek, zabudowań potoków górskich i melioracji rolniczych, dokonanych, czy to kosztem Rządu z współudziałem lub też i bez współudziału stron prywatnych, oraz przybliżony koszt wykończenia w całości najpotrzebniejszych robót w tych działach.

P. Szczepanowski mówi dalej.

Podczas przemówienia p. Szczepanowskiego, Marszałek obejmuje napowrót przewodnictwo.

Izba popiera powyższy wniosek p. Szczepanowskiego.

Marszałek oznajmia, iż pp. Andrzej Potocki i Paszkowski zrzekli się głosu.

Przemawia dla sprostowania faktu ks biskup Czechowicz.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Bernadzikowski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Goldman.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Stadnicki.

Marszałek prosi o trzymanie się w ramach faktycznego sprostowania.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Szczepanowski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Rotter.

Przemawia generalny sprawozdawca budżetu p. Piniński.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 16. lutego 1898 roku.

Początek posiedzenia godzina 8 minut 15 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej, o budżecie krajowym na rok 1898.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, uchwała Izba uwolnić sprawozdawców budżetu od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca Rub. I. wydatków poz. 1—17 p. Adam Skrzyński odczytuje:

A. Sejm krajowy.

Poz. 1.	Koszta podróży pp. posłów	4.486 zł.
" 2.	Dyety p. p. posłów	36.000 "
" 3.	Koszta druków	20.600 "
" 4.	Spisywanie sprawozdań	4.000 "
" 5.	Pisarze dzienni	650 "
" 6.	Remuneracye urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu	1.200 "
" 7.	Służba	1.200 "
" 8.	Opał	1.500 "
" 9.	Zapuszczanie i mycie podłóg	100 "
" 10.	Potrzeby kancelaryjne	300 "

" 11.	Na uzupełnienie biblioteki sejmowej	200 zł.
" 12.	Rozmaite drobne wydatki	260 "
		<u>70.496 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy rubr. I. poz. 1—12 w sumie 70 496 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

B. Wydział krajowy.

Poz. 13.	Marszałek krajowy	6.000 zł.	
	i dodatek na reprezentacyę	4.000 "	10.000 zł.
" 14.	Sześciu Członków Wydziału po	4.000 zł.	24.000 "
" 15.	Zastępcy	2.000 "	
" 16. i 17.	Dodatek dla Członka Wydziału mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	1.000 "	
	Suma wydatków w rubr. I.		<u>107.496 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy rubr. I. poz. 13—17 w sumie 107.496 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Skrzyński, czyta rub. II. koszta zarządu.

Komisya budżetowa preliniuje w załatwieniu otrzymanych petycyi następujące dary z łaski:

a)	l. pet. 136.	Apolonia Sternalowa rocznie	200 zł.
b)	„ 143.	Joanna i Leontyna Sapałaczyńskie, jednorazowo	200 „
c)	„ 579.	Emilia Sternalowa, jednorazowo	150 „
d)	„ 137.	Marya Barycka, jednorazowo	150 „
e)	„ 142.	Wanda Dziubińska jednorazowo	200 „
f)	„ 147.	Rozalia Piotrowska jednorazowo	250 „
g)	„ 777.	Karolina Ploder jednorazowo	200 „
h)	„ 141.	Joanna Chrzanowska jednorazowo	100 „
i)	„ 316.	Franciszka Kratochwill jednorazowo	100 „
k)	„ 815.	Maryanna Zakrzewska jednorazowo	100 „
l)	„ 224.	Józefa Orzechowska jednorazowo	100 „
m)	„ 313.	Antonina Bednawska jednorazowo	150 „
Razem			2.480 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Zarazem wnosi Komisya budżetowa, przejście do porządku dziennego nad petycyami l p.: 886, 139, 580 965, 767, 586, 314, 873, 768, 765, 766, 140, 144, 289, 581, 312.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Udziela się zaliczkę:

a)	p. Jerzemu Jabłonowskiemu, spłacalną w 120 ratach miesięcznych	1 500 zł
b)	p. Leonowi Paszkowskiemu, spłacalną w 120 ratach miesięcznych	2.000 „
c)	p. Mieczysławowi Masłowskiemu, spłacalną w w 120 ratach miesięcznych	1 000 „
d)	p. Feliksowi Pisarskiemu, spłacalną w 120 ratach miesięcznych	600 „
e)	p. Władysławowi Januszkiewiczowi, spłacalną w 120 ratach miesięcznych	1.000 „
f)	p. Mieczysławowi Wronowskiemu, spłacalną w 120 ratach miesięcznych	900 „

Przy wypłacie tych zaliczek wszelkie dawniej udzielone, a jeszcze nie umorzone zaliczki mają być całkowicie spłacone.

Police zabezpieczające zwrot tych zaliczek opiewać mają na Wydział krajowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 18.	Płace urzędników oddziału conceptowego .	61.816 zł.
„ 19.	Płace urzędników oddziału rachunkowego	65.475 „

20.	Płace urzędników oddziału kasowego	17.610	„
21.	Płace urzędników oddziału sanitarnego	2.900	„
22.	Płace urzędników oddziału statystycznego	4.601	„
23.	Płace urzędników oddziału manipulacyjnego	23.861	„
24. a.	Dyurniści dla oddziału: konceptowego	3.477	„
24. b.	Dyurniści dla oddziału: rachunkowego	3.500	„
24. c.	Dyurniści dla oddziału: statystycznego	2.500	„
24. d.	Dyurniści dla oddziału: manipulacyjnego	8.539	„
24. e.	Dyurniści dla zarządu długu krajowego z roku 1893	3.378	„
24. f.	Dyurniści dla funduszów szkolnych okręgowych	1.460	„
25.	Zaslugi	4.865	„
26.	Emolumenta	2.291	„
27.	Remuneracye	5.950	„
28.	Koszta podróży i diety	7.400	„
29.	Pensye i zaopatrzenia	29.026	„
30.	Dary z łaski	2.480	„
31.	Na pokrycie połowy należności stempowych od dekretów nominacyjnych urzędników krajowych	1.500	„
32.	Potrzeby kancelaryjne	17.400	„
33.	Administracya dochodów z krajowych opłat konsumcyjnych	3.000	„

34.	Gmach sejmowy i jego utrzymanie	14.591	„
35.	Zaliczki i płace:		
	a) zwyczajne	12.000	„
	b) nadzwyczajne	7.000	„
	Suma rubryki II.	<u>306.620</u>	zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. poz. 18--35 w sumie 306.620 zł. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Do etatu posad przy Wydziale krajowym dodaje się posadę maszynisty.

Do posady tej przywiązana jest płaca roczna 720 zł. i prawo do 3 dodatków pięcioletnich po 50 zł. pod warunkami danymi w tej mierze w uchwale sejmowej z dnia 3. stycznia 1874.

Maszynista otrzyma nadto wolne mieszkanie, opał i światło, które mu według swego uznania wyznaczy Wydział krajowy.

Celem bliższego określenia obowiązków służbowych maszynisty wyda Wydział krajowy osobną instrukcyę.

2. Do §. 4. ustanowy dla służby krajowej, uchwalonej dnia 23. marca 1866 dodaje się w miejsce dzisiejszego punktu 7. następujące postanowienie:

„7. Od kandydatów na maszynistę dowodów odpowiedniego uzdolnienia fachowego nabytego w szkole i w zastosowaniu praktycznym“.

Dotychczasowy ustęp 7. odnoszący się do kwalifikacyi odzwiernego i woźnych staje się ustępem 8. §. 4.

3. Ostatni ustęp §. 13. ustanowy dla służby krajowej, uchwalonej dnia 23. marca 1866 roku znosi się, a ma obecnie opiewać: „Maszyniści i słudzy wykonują przysięgę przed naczelnikiem urzędu lub zakładu, a w Wydziale krajowym przed członkiem

Wydziału, zawiadującym sprawami administracyi wewnętrznej, w obecności Dyrektora kancelaryi według roty E dla sług, a według roty F dla maszynisty“.

Rota przysięgi E pozostaje w swem pierwotnem brzmieniu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Marchwicki czyta Rub. III. poz. 36. Koszta leczenia:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce III. poz. 36: na koszta leczenia w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych. . . 990.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III. poz. 36. w sumie 990.000 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycją p. Ewy Koszackiej do L. 196 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Goldmana, p. Marchwicki odczytuje rubr. IV. poz. 37 i 38 wydatków.

Koszta szczepienia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. IV. poz. 37. Utrzymanie i odświeżanie krowianki . 12.200 zł.

„ 38. Koszta podróży i diety dla lekarzy z powodu szczepienia ospy . . 64.000 „

Razem . . 76.200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rubr. IV. poz. 37 i 38 w sumie 76.200 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

P. Marchwicki w zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Goldmana, odczytuje rub. V. poz. 39—41 wydatki sanitarne:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. V. poz. 39. $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych . . 4.500 zł.

„ 40. Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz na subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płaćce ponad 1% dodatku powiatowego . . 29.000 „

„ 41. Dla Zakładu szczepienia wścieklizny prof. dra Bujwida w Krakowie, stała subwencya . . 600 „

Suma rubryki V. . 34.100 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rub. V. poz. 39—41, w sumie 34.100 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Barwiński, czyta rub. VI. poz. 42—56 e). Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Komisya przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski:

Poz. 42. Szpitale Sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole, i Bursztynie . . 900 zł.

„ 43. Szpital Sióstr miłosierdzia w Nowosiólkach . . . 300 „

„ 44. Dom ubogich i sierót w Krakowie . . 5.424 „

Poz. 45.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	1.000 zł.	chwaly Wysokiego Sejmu z dnia 5. lutego 1896	1.800 zł.	
" 45 a)	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzności“ we Lwowie	200 „	Poz. 55.	Zgromadzenie Sióstr miłosierdzia (Józefitek) we Lwowie, bezwrotna subwencya na dokończenie budowy zakładu dla nieuleczalnych, II. połowa z 6 000 zł.	3.000 „
" 46.	Zakład osieroconych dziewcząt im. ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyśle	500 „	" 55 a)	Towarzystwo wzajemnej pomocy djaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej (jednorazowo)	100 „
" 47.	Zarząd Towarzystwa weteranów z roku 1831 w Krakowie	2.700 „	" 55 b)	Towarzystwo wzajemnej pomocy djaków gr. kar. archidyec. lwowskiej (jednorazowo)	100 „
" 48.	Komitet wykonawczy opieki weteranów z roku 1831 we Lwowie.	1.800 „	" 55 c)	Towarzystwo wzajemnej pomocy djaków gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej (jednorazowo)	100 „
" 49.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	1.000 „	" 55 d)	Towarzystwo wzajemnej pomocy djaków gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej (jednorazowo)	100 „
" 50.	Na utrzymanie rymańskiej kolonii leczniczej.	500 „	" 55 e)	Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziewcząt w Lwowie	200 „
" 51.	Lecznica powszechna we Lwowie do rozp. Wydziału krajowego, po zaciągnięciu opinii Towarzystwa lekarskiego	1.000 „	" 55 f)	Towarzystwo im. św. Salomei opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	100 „
" 51 a)	Lecznica powszechna we Lwowie do rozp. Wydziału krajowego jednorazowa nadzw. subwencya	500 „	" 56	Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie:	
" 52.	Kolonia lecznicza w Rabce, na utrzymanie dzieci w lecznicy	300 „	1. jednorazowy datek na zakupno domu	1.000 zł.	
" 53.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	200 „	2. zasiłek na bieżące wydatki	200 „	1.200 „
" 54.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek po myśli u-		Poz. 56 a)	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na	

	Blichu im. hr. Sołtykowej	100 zł.
Poz. 56 b)	I. Galicyjskie Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we wowie	100 „
„ 56 c)	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	100 „
Poz. 56 d)	Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	500 „
„ 56 e)	Zakład św. Jadwigi w Krakowie	600 „
	<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>24.424 zł.</u>

Tem zostały załatwione petycyje l. 1194 (986) Sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Bursztynie i Rozdołę; l. 395 (286) Towarzystwa miłosierdzia pod godłem „Opatrzności“ we Lwowie; l. 1160 (955) Lecznicy powszechnej we Lwowie; l. 397 (288) Towarzystwa panien ekonomek w Tarnopolu; l. 1.502 (1.234) Towarzystwa ochronki w Gorlicach; l. 949 (778) Komitetu opiekuńczego ochronki w Zbarażu; l. 1.299 (1072) Towarzystwa ochronek chrześcijańskich we Lwowie; l. 514 (427) Ochronki dla dzieci w Rzeszowie; l. 117 (37) Sióstr Felicjanek w Iwoniczu; l. 207 (118) Sióstr Felicjanek w Besku; l. 555 (428) ks. Bronisława Markiewicza, dyrektora zakładu ks. Bosko w Miejscu Piastowem; l. 749 (603) Towarzystwa wzaj. pomocy dżaków gr. kat. dyecezyj przemyskiej; l. 747 (601), takiegoż towarzystwa gr. kat. archidyecezyi lwowskiej; l. 751 (605) takiegoż towarzystwa gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej; l. 540 (413) Towarzystwa kolonii wakacyjnych dla dziewcząt we Lwowie; l. 1.065 (876) Towarzystwa św. Salomei we Lwowie; l. 208 (119) Zgromadzenia słuźebnic serca Jezusowego w Krakowie; l. 1.097 (906) Towarzystwa opieki nad słuźgami im św. Jadwigi we Lwowie l. 882 (722) Zakładu staruszek i kalek na Blichu

w Krakowie im. hr. Sołtykowej; l. 1.159 (954) Lecznicy powszechnej we Lwowie o nadzwyczajną subwencyę na zakupienie instrumentów lekarskich; l. 956 (785) Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie; l. 1108 (913) Zakładu św. Jadwigi w Krakowie; l. 535 (408) Komitetu Pracy na Kaźmierzu w Krakowie; l. 392 (283) I. Galic. Stowarzyszenia głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie.

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. VI. poz 42 - 56 e) w sumie 24.424 zł. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycyje l. 949 (778) Komitetu opiekuńczego ochronki w Zbarażu i l. 207 (118) Sióstr Felicjanek w Besku przekazuje Sejm do szczególnego uwzględnienia z ryczałtu VI. rubryki poz 54 ze względu na nadzwyczajne miejscowe potrzeby.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycyje l. 948 (777) Zakładu Sióstr miłosierdzia w Sądowej Wiszni o subwencyę na budowę szpitala dla ubogich chorych na folwarku Antoniówka w Sądowej Wiszni; l. 1.333 (1.098) Wydziału Towarzystwa kolonii wakacyjnych dla dziewcząt we Lwowie o subwencyę na budowę domu w Mikuliczynie, przekazuje Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycyami l. 1.197 (989) Związku katol. Towarzystw i zakładów dobroczynności we Lwowie; l. 739 (593) Komitetu przytuliska dla drobnych sierót św. Józefa we Lwowie; l. 553 (426) Towarzystwa św. Wicentego a Paulo w Rzeszowie; l. 1.062 (873) Towarzystwa męskiego im. św. Wincentego a Paulo we Lwowie; l.1.063 (876)

Towarzystwa Pań św. Wincentego a Paulo we Lwowie; l. 866 (706) Towarzystwa Pań św. Wincentego a Paulo w Drohobyczu; l. 537 (410) Konwentu Bonifratrów w Krakowie, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta Rubr. VII, poz. 57, 61–67, 81–94, 97 do 127.

Komisja budżetowa przedstawia Wysockiemu Sejmowi do uchwały następujące wnioski w przedmiocie wydatków na cele wykształcenia i oświaty:

Poz. 57 Akademia umiejętności w Krakowie:

- a) Zasiłek stały . 26.000 zł.
- b) Zasiłek na badania historyczne w archiwum watykańskim i innych, prowadzonych pod kierunkiem Dr. Smolki (III. rata z trzylecia 1895/6 do 1897/1898) . 1.500 „
- c) Na wydanie atlasu geologicznego 2.500 „ 30.000 zł.

Przemawia p. Wodzicki i wnosi, aby pod poz. 57 b) podwyższyć preliminowaną kwotę 1.500 zł. do 2.000 zł.

Przemawia p. Zoll.

Przemawia p. Barwiński.

Izba popiera poprawkę p. Wodzickiego.

Przemawia po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 57 a) w kwocie 26.000 zł.

Następnie uchwała Izba poz. 57 b) w myśl wniosku p. Wodzickiego w kwocie 2.000 zł.

W końcu uchwała Izba pozycję 57 c) w kwocie 2 500 zł.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na badania historyczne w archiwum watykańskim i inne, potrzebne dla uzupełnienia materiałów watykańskich, przyznaje się do rozporządzenia Akademii umiejętności w Krakowie zasiłek roczny po 1500 złr. na trzylecie 1898/9 do 1900/1901 i poleca się Wydziałowi krajowemu, aby I. ratę tej subwencji wstawił w preliminarz budżetu na rok 1899.

Przemawia p. Wodzicki i wnosi, aby na trzylecie 1898/9 do 1900/1901 podwyższyć roczny zasiłek z 1500 złr. do 2000 złr.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Wodzickiego

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby na cele badań historycznych w archiwum watykańskim i innych archiwach, zapewnił Akademii umiejętności w Krakowie subwencję z funduszów państwowych, o ile to możliwe, w większej niż dotąd mierze.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 61. Zakład głuchoniemych we Lwowie:

a) na stypendya dla 70-ciu wychowanków .8.400 zł.

b) na utrzymanie zakładu 500 „ 8.900 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 61 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał czy i o ile istniejący zakład dla głuchoniemych we Lwowie istotnym potrzebom zadość czyni, oraz w jaki sposób bez znacniejszego obciążenia funduszu krajowego niezaspokojnym potrzebom zadość uczynić by należało i sprawozdanie swe w tym przedmiocie wraz z ewentualnymi wnioskami Sejmowi na najbliższej sesji przedłożyć.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 62. Szkoła głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie 400 zł.
- „ 63. Zakład ciemnych we Lwowie 2.000 „
- „ 64. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie 1.000 „
- „ 65. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie 800 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 62, 63, 64 i 65 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 66. Dla Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ na prowincyi, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego 1.000 zł.

Tem samem załatwione zostają petycje do liczb 120., 388., 389., 420., 542., 550-551, 809., 889., 954., 1056., 1058., 1059., 1153., 1154 i 1262,

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała poz. 66, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 67. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie XXI. rata umorzenia pożyczki 100.000 złr. na budowę gmachu 7.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 67, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 81. Na subwencje dla istniejących już internatów do rozporządzenia Wydziału krajowego 6.000 zł.

Do uwzględnienia z tego kredytu przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycje: przełożonej internatu nauczycielskiego żeńskiego w Przemyślu (l. 205.), komitetu internatu w Sokalu (l. 344.), internatu dla kandydatów nauczycielskich św. Józefata we Lwowie (l. 741.), przełożonej Sióstr Nazaretanek w Krakowie (l. 987.), i Towarzystwa opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatek seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie (l. 1158).

Komisja budżetowa wnosi dalej :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycją komitetu internatu dla uczniów seminarjum nauczycielskiego w Sokalu (l. 547.) przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Krempa i wnosi niższe proponowanej kwoty pod poz. 81, o 1000 złr.

Izba popiera poprawkę p. Krempey.

Przemawia p. Milan.

Przemawia p. Dworski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Kraiński i wnosi, aby zamiast rezolucyi proponowanej przez Komisję przy poz. 81, uchwalono następującą rezolucję :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję komitetu internatu seminarjum nauczycielskiego w Sokalu L. 547 przesyła Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania

i sprawozdania na najbliższej sesji Sejmowej.

Izba popiera wnioszek p. Kraińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 81 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba wnioszek p. Kraińskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 82 Dla internatu X. X. Zmartwychwstańców we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego, 4.500 zł.

„ 83. Ks. Siemiaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie“, . . . 300 „

„ 84. a) Na wydawnictwo polskich podręczników dla szkół średnich 1.500 zł.

b) Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych . . . 6.000 „ 7.500 „

do rozporządzenia c. k. Rady Szkolnej krajowej, względnie Komisji książek szkolnych, przez też Radę ustanowioną.

„ 85. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach do rozporządzenia Wydziału krajowego, . . . 3.000 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 82 do 85 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w miarę wykazanych zdolności i korzyści, jakie udzielenie stypendyum rokować pozwoli, petycyje: Bojomira Eminowicza (L. 148), Jerzego Łukaszewicza (L. 149.), Jana Bukowskiego (L. 233.), Maryi Rosenbuszowej (L. 234.), Maryi Czajkowskiej (L. 324.), Tadeusza Włodarskiego (L. 838.), Jana Olpińskiego (L. 959.), Tadeusza Rychtera (L. 960.), Feliksa Wygrzywalskiego (L. 962.), Zofii Szwejkowskiej (L. 963), Tytusa Romańczuka (L. 990.), Władysława Jarockiego (L. 1078.), Władysława Rossdorfera (L. 1079.), Kazimierza Wiercińskiego (L. 563), Juliusza Pola (L. 564.), Bronisławy Janowskiej (L. 565.), Mikołaja Iwasiuka (L. 813.), Władysława Mazura (L. 872.), Józefa Kuryłasa (L. 1167.), Jana Góralczyka (L. 1168.), Mieczysława Woleńskiego (L. 1199.),

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wnioszek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycyami Stanisława Chorubskiego (L. 220.), Kazimierza Sichulskiego (L. 366.), Kajetana Wolskiego (L. 369.), wreszcie Leona Męcińskiego (L. 1170 i 1200.), przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wnioszek komisji.

Sprawozdawca czyta:

„ 86. Dla fundacji „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych 5.000 zł.

„ 87. Na stypendyum dla ucznia wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studjom w szkole operacyjnej 500 „

- Poz. 88. Dla Towarzystwa Oświaty ludowej we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego . 1.500 zł.
Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 216.
- „ 89. Dla Towarzystwa Oświaty ludowej w Krakowie do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.500 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 270.
- „ 90. Dla stowarzyszeń rzemieślniczych we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.500 „
Tem samem załatwione zostają petycje Stowarzyszeń: „Gwiazda“ w Tarnowie, Jarosławiu, Drohobyczu, Lwowie, Brodach, Kolumny, Stanisławowie, Gródku i Przemyślu (L. L. 218, 219., 387., 541., 753., 952., 1091., 1165 i 1195.), Stowarzyszenia katolickiej młodzieży rękodzielniczej „Praca“ w Krakowie (L. 329.), takiegoż Stowarzyszenia „Skala“ we Lwowie (L. 391.), Towarzystwa polskiej młodzieży rękodzielniczej imienia Jana Kilińskiego we Lwowie (L. 394), Stowarzyszenia robotników katol. „Praca“ w Tarnowie (L. 530),
- Towarzystwa „Przyjaźń“ w Rzeszowie (L. 552.), Stowarzyszenia młodzieży rękodzielniczej w Kętach (L. 869.), Stowarzyszenia bratniej pomocy rękodziel. „Ogniwo“ we Lwowie (L. 955.), Towarzystwa ruskich rzemieślników „Zoria“ we Lwowie (L. 1.055), Stowarzyszenia izraelskich rzemieślników „Jad Charuzim“ we Lwowie (L. 116), i Stowarzyszenia młodzieży rękodzielniczej „Ojczyzna“ w Tarnowie (L. 1324.).
- „ 91. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na lwowską kolonię wakacyjną, zasiłek stały 200 „
- „ 92. Tenże na pokrycie kosztów walnego zgromadzenia 200 „
Temsamem załatwioną zostaje petycja do L. 743.
- „ 93. Kolegium profesorów szkoły politechnicznej we Lwowie na wydawnictwo biblioteki politechnicznej, V. rata z subwencji 5.000 zł. rozłożonej na lat 10., w myśl uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 16. Lutego 1894 r. . 500 „
- „ 94. Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.000 „

- W ten sposób załatwioną zostaje petycja do L. 740.
- Poz. 97. Zasiłek dla Czasopisma „Szkola“ . . . 500 zł.
- „ 98. Zasiłek dla Czasopisma „Muzeum“ . . . 1.000 „
- „ 99. Zasiłek dla Czasopisma „Kosmos“ . . . 400 „
- Tem samem załatwione zostają petycje do L. 269, 305 i 335.
- „ 100. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwo gazety „Uczytel“ do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . 500 „
- Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 544.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 86 do 100 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 101. Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniem ścisłego dopełnienia warunków ustanowionych w uchwale Wysokiego Sejmu z d. 13. lutego 1897 . . . 3.000 zł.

W ten sposób załatwioną zostaje pet. do l. 742.

Przemawia p. Cielecki i wnosi przejście do porządku dziennego nad tą pozycją.

Przemawia p. Wodzicki i wnosi niższenie tej pozycyi do kwoty 1.500 zł.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Wachnianin.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapiscani są pp. Władysław Czaykowski, Sawczak, ks. biskup Czechowicz, Cielecki i Wodzicki.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Władysław Czaykowski i wnosi następującą rezolucję.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby badał treść publikacyi wydanych przez Towarzystwo „Proświta“ a w razie gdyby dostrzegł w tych publikacyach dążność szerzenia nienawiści plemiennej, aby odmówił wypłacenia przyznanej przez Sejm subwencyi.

Przemawia p. Sawczak.

Przemawia ks. biskup Czechowicz.

Przemawia p. Cielecki i cofa swój wniosek a przyłącza się do wniosku p. Władysława Czaykowskiego.

Przemawia p. Wodzicki i cofa swój wniosek.

Izba popiera rezolucję wniesioną przez p. Władysława Czaykowskiego.

Izba popiera wniosek p. Władysława Czaykowskiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 101 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba rezolucję postawioną przez p. Władysława Czaykowskiego.

Sprawozdawca czyta :

- Poz. 102. Ks. Dżułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwo ruskie „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“

do rozporządzenia Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem dopełnienia warunków ustanowionych w uchwale Wys. Sejmu z dnia 13. lutego 1897 roku. 400 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 812.

„ 103. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie. 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 529.

„ 104. Towarzystwo historyczne we Lwowie na tegoż wydawnictwa. 700 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 334.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 102, 103 i 104, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 105. Ryczałt na zasiłki dla Burs mieszczących ubogą młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową. 4.000 zł.

W ten sposób załatwione zostają petycje:

Wydziału ruskiej bursy w Tarnopolu, (L. 113), ruskiej bursy Jan Chrzciciela, w Drohobyczu (L. 114), ruskiej bursy św. Onufrego w Jarosławiu (L. 211), Bursy gimnazjalnej w Jarosławiu (L. 212), Bursy nauczycielskiej w Tarnopolu (L. 278), Bursy gimnazjalnej im. ks. Dymnickiego w Rzeszowie (L. 339), Bursy przemyskiej (L. 340), Towarzystwa imienia św. Cyryla w Przemysłu (L. 398), Towarzystwa Bursy dla synów nauczycieli w Krakowie (L. 536), Wydziału ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie (L. 546), Towarzystwa Bur-

sy im. J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie (548), Towarzystwa Bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach (L. 549), Bractwa św. Michała w Kołomyi (L. 626), Towarzystwa Bursy gimnazjalnej w Samborze (L. 755), Bursy Chrześcijańskiej w Brodach (L. 811), Bursy imienia Adama Mickiewicza w Drohobyczu (L. 867), ruskiej Bursy w Stryju (L. 988), Bursy polskiej w Kołomyi (L. 1061), Bursy św. Mikołaja w Przemysłu (L. 1064), Bursy jubileuszowej w Sankoku (L. 1155) i Bursy imienia Tadeusza Kościuszki w Złoczowie (L. 1257).

Przemawia p. Milan.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała poz. 105 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 106. Ryczałt dla stowarzyszeń akademickich do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.400 zł.

Wydziałowi krajowemu przekazuje się do uwzględnienia petycje:

Domu słuchaczy Lwo wskiej politechniki (L. 111.), Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy politechniki (L. 112.), Biblioteki słuchaczy prawa we Lwowie (L. 209.), Biblioteki uczniów wydziału lekarskiego na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (L. 215.), Towarzystwa „Akademiczna Hromada“ we Lwowie (L. 271. i 272.), Towarzystwa Bratniej pomocy słuchaczy wszechniczy lwowskiej (L. 301. i 303.), Towarzystwa wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (L. 328.), Domu akademickiego we Wiedniu (L. 346.), Towarzystwa biblioteki uczniów prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (L. 534.), Towarzystwa „Ruslan“ we Lwowie (L. 539.), Czytelnia akademickiej we Lwowie (L. 744), Towarzystwa bratniej pomocy uczniów Akademii weterynaryjnej we Lwowie (L. 800.), Czytelnia polskiej akademików górniczych w Przybramie (L. 1.164).

Izba uchwała pozycę 106 i powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycją ls. 303 Towarzystwa Bratniej pomocy uczniów wszechniczy lwowskiej o subwencję na budowę domu akademickiego, dalej nad petycjami instytucji: „Mensa academica“ w Wiedniu (L. 345.), stowarzyszenia dla wspomagania ubogich uczniów Akademii górniczej w Przybramie (L. 1.053.), wreszcie stowarzyszenia zapomogowego uczniów Akademii rolniczej we Wiedniu (L. 1.054.), przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 107. Towarzystwo Adama Mickiewicza na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego i wypłaty w miarę postępu wydawnictwa 400 zł

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 161.

- „ 108. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej, do rozporządzenia Wydziału krajowego 500 „
- „ 109. Komisya archeograficzna Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwo historycznych materiałów, do rozporządzenia Wydziału krajowego 1.500 „
- „ 110. Towarzystwo imienia Szewczenki na wydawnictwa naukowe do

rozporządzenia Wydziału krajowego 1.500 zł.

- Poz. 111. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo czasopiśma „Ozwinok“ 200 „
- Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 545.
- „ 112. Redakcyje czasopiśma dla dzieci „Mały Świątek“ i „Wiek Młody“. 100 „
- Tem samem załatwione zostają petycje L. 1162 i 1392.
- „ 113. Ks. Sielecki Cyryl gr. kat. proboszcz w Zuzłu na nowicyat Sióstr Służebniczek ruskich do rozporządzenia Wydziału krajowego 100 „
- „ 114. Wydawnictwo starodawnych prawa polskiego pomników, subwencya wypłacana za pośrednictwem Akademii Umiejętności w Krakowie na lat czterech 1895—1898., ostatnia rata. 1.500 „
- „ 115. Towarzystwo ruskie „Szkiłna pomiecz“ w Kołomyi 100 „
- „ 116. Takież Towarzystwo we Lwowie 100 „
- „ 117. Takież Towarzystwo w Stanisławowie 100 „
- „ 118. Takież Towarzystwo w Samborze 100 „
- Tem samem załatwione zostają petycje powyższych czterech Towarzystw. LL. 625, 951, 399 i 115.

Poz. 118 a) Siostra Marya Janina Dydyńska, przełożona zakładu sierót św. Heleny we Lwowie, na internat ubogich pańienek uczęszczających do szkół wyższych . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 204.

„ 119. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw Sokolich we Lwowie na wydawnictwo podręczników do nauki gimnastyki, do rozporządzenia Wydziału krajowego . 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 738.

„ 120. Towarzystwo filologiczne we Lwowie na wydawnictwo czasopisma „Eos“ . 200 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 543.

„ 121. Instytut ruski dla dziewcząt w Przemyślu. Subwenecya stała . 200 „

nadto jako dodatek nadzwyczajny jednorazowo . 100 „

„ 122. Towarzystwo biblioteki polskiej w Wiedniu, na tamtejszą szkołę języka polskiego . 100 „

„ 123. Zakład wychowczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi w Łomnej . 300 „

Poz. 124. Na dokończenie domu tegoż zakładu wychowawczego, II. rata z przyznanych w roku zeszłym 2.000 zł. . 1.000 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 1156.

„ 125. Na budowę internatu dla kandydatów seminarjum nauczycielskiego w Tarnopolu II. rata roczna z przyznanych 3.000 zł. . 1.000 „

„ 126. Na budowę szkoły polskiej w Białej druga połowa z przyznanych 10.000 zł. . 5.000 „

„ 126. a) Prywatne seminarjum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie . 1.000 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 107. do 126a) włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 126. b) Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“ jak w roku zeszłym. . 100 zł.

Przemawia p. Soleski i wnosi podwyższenie poz. 126. b) do kwoty 200 zł.

Izba popiera wniosek p. Soleskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 126. b) w kwocie 200 zł. zgodnie z wnioskiem p. Soleskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 127. a) Na nagrody za napisanie najlepszych utworów

scenicznych polskich, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 26. listopada 1890 roku, wedle której co lat 3 rozpisany być ma przez Wydział krajowy konkurs na utwory dramatyczne z wyznaczeniem dwóch nagród w kwotach 500 zł. i 250 zł. 750 zł.

Poz. 127 b) Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ w Wiedniu . . . 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 348.

„ 127 c) Polskie stowarzyszenie „Przytulisko“ w Wiedniu 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja L. 347.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 129 a), 127 b) i 127 c), zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 127. d) Stowarzyszenie nauczycielk we Lwowie . . . 100 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 396.

Przemawia p. Barwiński i wnosi, poz. 127 d), podnieść do kwoty 300 zł.

Izba popiera poprawkę p. Barwińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 127 d) w kwocie 300 zł. zgodnie z wnioskiem p. Barwińskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 127 e) Mieczysław Baranowski i Dr. Franciszek Majchrowicz na wydawnictwo pisma pedagogicznego „Rodzina i Szkoła“ 200 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 341.

„ 127 f) Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencyę na budowę własnego gmachu 1.000 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 127 e) i 127 f), zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa sztuk pięknych w Krakowie, do L. 989 o ile dotyczy dalszego przyjscia z pomocą temuż Towarzystwu przy budowie własnego gmachu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania sprawy i przedłożenia na najbliższej sesji wniosku co do sposobu udzielenia tej pomocy, a to bez obciążenia budżetu krajowego większym rocznym wydatkiem niż suma uchwalona na rok 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 127 g) Uchwałą z dnia 29. stycznia 1898 roku, przekazał Wysoki Sejm Komisji budżetowej wniosek nagły posłów Jana Rottera i Andrzeja hr. Potockiego, o przyznanie z funduszków krajowych na koszt wydawnictw uniwersytetu Jagiellońskiego, przygotowywanych z okazji pięćsetletniego jubileuszu, subwencji w kwocie 8.000 zł., płatnej w dwóch ratach w latach 1898 i 1899.

Załatwiając ten wniosek, którego motywowanie uważa Komisya za zbyteczne, wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Na koszta publikacyj. które Uniwersytet Jagielloński przygotowuje z okazji 500-letniego jubileuszu tegoż uniwersytetu, przeznacza się kwotę 8 000 zł. płatną w dwóch rocznych ratach w latach 1898 i 1899.

2. W budżet roku 1898 wstawia się pierwszą ratę w sumie . . . 4.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Przemawia p. Zoll.

Sprawozdawca czyta :

W petycji do L. 333, proszą założyciele prywatnej szkoły żeńskiej w Krakowie, o udzielenie stałej subwencji na cele tejże szkoły.

Ponieważ obciążenie budżetu krajowego stałym wydatkiem, nie powinno nastąpić bez wyczerpującego zbadania stanu owej szkoły i rozmiarów jej potrzeb, przeto Komisya budżetowa nie proponuje przyznania subwencji już na rok bieżący i wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycę założycieli prywatnej szkoły żeńskiej w Krakowie, o przyznanie stałej subwencji dla tejże szkoły, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i ewentualnego przedstawienia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Soleski i wnosi, aby prywatnej szkole żeńskiej w Krakowie, przyznać jednorazowy zasiłek 300 zł.

Izba popiera wniosek p. Soleskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się z wnioskiem p. Soleskiego.

Izba uchwała wniosek p. Soleskiego.

Następnie uchwała Izba rezolucyę proponowaną przez komisję.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycjami katolickiego stowarzyszenia szkolnego w Wiedniu (L. 349.), Komitetu obywatelskiego dla założenia parku dla młodzieży w Kołomyi (L. 533.), Juliana Kominkowskiego o subwencyę na wydanie poematu religijnego (L. 560.), Redakcyi „Dwutygodnika katechetycznego“ w Tarnowie (L. 792.), Janiny Sedlaczkowej o subwencyę na wydawnictwo „Przedświt“ z dodatkiem „Anioł stróż“ (L. 1093), Związku koleżeńskiegó byłych syminarzystek i nauczycielek we Lwowie (L. 1157.), o subwencyę na cele towarzystwa, wreszcie Stowarzyszenia kobiet dla wychowania ubogich sierót w Krakowie (L. 1261.), przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta :

Poz. 58. Rada szkolna krajowa — na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego (w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 28. stycznia 1898) . . . 2,264.690 zł.

Marszałek oznajmia, iż pozycya ta została już uchwaloną.

Następuje Rub. VII. poz. 59. krajowy szkolny fundusz emerytalny.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej :

W Y D A T K I.

Rub. I. Emerytury czasowe nauczycielek . . .	17.006 zł.
„ II. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek . . .	180.000 „
„ III. Pensye dla wdów i po nauczycielach . . .	75.000 „

Rub. IV. Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	20.000 zł.
„ V. Odprawy i kwartały pozgonne	12.000 „
„ VI. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	1.000 „
„ VII. Koszta zarządu	50 „
„ VIII. Rozmaite wydatki	— „
Suma wydatków	<u>305.050 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowego funduszu szkolnego emerytalnego w kwocie 305.050 zł. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rub. I. Odsetki od kapitałów	1.340 zł.
„ II. Datki stałe z kraj. funduszu szkolnego	12.800 „
„ III. Zapisy i darowizny	— „
„ IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	29.988 „
„ V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	52.724 „
„ VI. Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	11.003 „
„ VII. Rozmaite dochody	— „
Suma dochodów	<u>107.855 „</u>
W porównaniu ze sumą wydatków	<u>305.050 „</u>

okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego 197.195 „

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. funduszu szkolnego emerytalnego w kwocie 197.195 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisya wnosi wstawić niedobór krajowego funduszu szkolnego emerytalnego do pokrycia pod rubr. VII. poz. 59 funduszu krajowego w kwocie 197.195 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 60. Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł. 7.200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 60 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz referuje w dalszym ciągu rubr. VII. poz. 68 do 80, 95, 96 i 96 a) i czyta.

Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 68. Teatr polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału kraj. (powyższem załatwioną zostaje petycja do L. 996 Dyrekcyi Teatru krakow. w sprawie podniesienia subwencyi krajowej) 8.000 zł.

„ 69. Budowa teatru w Krakowie 8 i 9 rata na opłatę procentów od pożyczki 150.000 złr. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa 7.500 zł.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 68 i 69 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 70. Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:

a) dramati
komedia 14.200 zł.

b) opera pol-
ska. . 10.000 „ 24.200 zł.

(powyższem załatwioną zostaje petycja Dyrekcyi o podwyższenie subwencyi krajowej na lat dwa:)

Przemawia p. Wiktor.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 70 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 71. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie odsetek od pożyczki przez gminę miasta Lwowa zaciągniętej (w myśl uchwały Sejmowej z dnia 8. lutego 1895) . . . 7.500 zł.

Izba uchwała poz. 71 bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 72. Teatr ruski pod zarządem towarzystwa Besida, do rozporządzalności Wydziału krajowego (powyższem zostaje załatwiona petycja Tow. Besidy L. 745 o podwyższenia subw. dla teatru ruskiego) . . . 7.250 zł.

Przemawia p. Barwiński i wnosi do poz. 72 następującą rezolucję.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby w preliminarzu na rok 1899 oprócz stałej subwencyi dla ruskiego teatru w kwocie 7.250 złr. wstawił kwotę 750 złr. na nagrody za napisanie najlepszych utworów scenicznych ruskich.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Barwińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i odczytuje wniosek p. Barwińskiego.

Izba uchwała poz. 72 zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwała następnie rezolucję postawioną przez p. Barwińskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 73. Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . . 300 zł.

„ 74. Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie. . . 2.000 „

„ 75. Towarzystwo muzyczne we Lwowie . . . 3.000 „

„ 75 a) Towarzystwu muzycznemu w Sańborze, jednorazowo . . . 100 „
(powyższem zostaje załatwioną petycja tegoż Towarzystwa do L. 1.067).

„ 75 b) Towarzystwu muzycznemu im. Moniuszki w Stanisławowie, jednorazowo . . . 100 „
(powyższem załatwioną zostaje petycja tegoż Towarzystwa do L. 306).

„ 75 c) Towarzystwu muzycznemu w Kołomyi, jednorazowo . . . 100 „
(powyższem załatwioną zostaje petycja tegoż Towarzystwa do L. 214).

„ 75 d) Towarzystwu muzycznemu w Brodach, jednorazowo . . . 100 „
(powyższem załatwioną zostaje petycja te-

goż Towarzystwa do
L. 883).

„ 76. Towarzystwo „Har-
monia“ we Lwowie . 300 „

„ 77. Towarzystwu śpiewac-
kiemu „Lutnia“ we
Lwowie . . . 500 „

(powyższem załatwio-
ną zostaje petycja te-
goż Towarzystwa do
L. 785).

„ 78. Towarzystwu śpiewac-
kiemu „Bojan“ we
Lwowie . . . 300 „
(powyższem załatwioną zostaje
petycja tegoż Towarzystwa do
L. 1066).

Izba uchwała bez rozprawy poz. 73 do
78 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 79. Towarzystwu śpiewac-
kiemu „Echo“ we
Lwowie . . . 300 zł.
(powyższem załatwioną zostaje
petycja tegoż Towarzystwa do
L. 393).

Przemawia p. Michalski i wnosi pod-
wyższenie poz. 79, do kwoty 400 zł.

Izba popiera wniosek p. Michalskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia
p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 79 w kwocie 400 zł.
zgodnie z wnioskiem p. Michalskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 80. Towarzystwo śpiewackie „Lu-
tnia“ w Krakowie. Wskutek chwilowych
rozterek i dezorganizacji w temże towa-
rzystwie, zasiłek dany przez kraj temuż
towarzystwu w r. 1896 w kwocie 300 zł.
został na rok 1897 zredukowany do 100 zł.
Gdy jednak wedle otrzymanych informa-
cji Towarzystwo Lutnia w Krakowie za-

sługuje dziś znów na dawne poparcie kraju,
przeto wstawia się zamiast prelim. przez
Wydział kraj. 100 zł. kwotę przyznaną
w r. 1896, to jest . . . 300 zł.

(Powyższem załatwioną zostaje petycja
tegoż towarzystwa do L. 213).

Izba uchwała bez rozprawy poz. 80
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

**Petycje na kształcenie się w śpiewie
i w muzyce wniesiono:**

L. 150. Remeza Łukasz o subwencyę
na odbycie kursu muzyki w Pradze.

L. 151. Kuryliszyn Wanda o subwen-
cyeę na dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 327. Turzańska Marya o zasiłek na
dalsze kształcenie się w śpiewie.

L. 367. Kobiatkiewicz Janina o sub-
wencyę.

L. 368. Soroczyńska Adela o stypen-
dyum.

L. 408. Orzelski Stanisław śpiewak
opery lwowskiej o subwencyę.

L. 567. Zawistowska Wanda o sub-
wencyę.

L. 568. Kasznica Teresa o stypendy-
um, lub zapomogę.

L. 569. Rojek Helena dla swej córki
Oktawii o zasiłek.

L. 571. Guszałewicz Aleksander o za-
pomogę na dokończenie konserwatorium
we Wiedniu.

L. 760. Żurakowska Aniela o stypen-
dyum.

L. 782. Waśniewska Marya o subwen-
cyeę.

L. 796. Sienkiewicz Marya o subwencyę.

L. 991. Uruch Salamon o zasiłek na
ukończenie konserwatorium we Wiedniu.

L. 1103. Zawiłowski Ludwik dla swej córki Zdzisławy o subwencyę.

L. 1169. Michońska Wanda córka profesora gimn. sierota, o subwencyę.

L. 573. Bobilewicz Leopold o subwencyę na naukę gry na skrzypcach.

L. 326. Gąsiorowska Kamila jak wyżej.

L. 435. Giebułtowski Stanisław jak wyżej.

L. 1080. Pulikowski Julian jak wyżej.

L. 572. Baranowska Julia o subwencyę na naukę gry na fortepianie.

L. 761. Uruski Antoni jak wyżej.

L. 566. Kotłowska Władysława o subwencyę na dalsze kształcenie się w sztuce dramatycznej.

L. 1213/1004. Feliks Wileszczuk w Stryju, o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.

Załatwiając powyższe petycyje komisya budżetowa wnosi:

Petycyje do L. 367, 368, 408, 567, 568, 569, 571, 760, 782, 796, 991, 1103, 1169, 573, 326, 435, 1080, 572, 761, i 1213, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i w miarę rzeczywistego uzdolnienia i kwalifikacyi petentów do uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 95. Teatrowi im. Aleksandra hr. Fredry w Stanisławowie zasiłek zwyczajny . . . 1.000 zł.
 tudzież jednorazowy nadzwyczajny zasiłek dla Dyrekcyi p. Wład. Antoniewskiego . . . 500 „

Poz. 96 Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku Faliksie Lipińskim . . . 50 zł.

„ 96a) W załatwieniu petycyi L. 1094/903 p. Józefy Zboińskiej, wdowy po ś. p. Marcelim Zboińskim, długoletnim artyście sceny polskiej, Sejm przernacza tejsze petentce w drodze łaski jako dar jednorazowy 100 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 95, 96 i 96a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycyą Władysławy Kotłowskiej (Zamorska), artystki sceny lwowskiej o subwencyę na dalsze kształcenie się w sztuce dramatycznej, jakoteż petycyą pani Piaseckiej, Dyrektorki teatru prowincjonalnego o subwencyę, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje Rub. VIII. poz. 128—136 wydatków. Utrzymanie pomników historycznych.

Sprawozdawca p. Barwiński czyta:

Rubr. VIII.

Poz. 128. Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju 4.000 zł.

„ 129. Badanie i ocalanie zabytków starożytnych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im.

Poz.	Ossolińskich we Lwowie	500 zł.	Poz.	10) stróże	840 zł.
„ 130.	Stała subwencya roczna dla Muzeum narodowego w Krakowie	800 „		11) opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite inne wydatki	600 „
„ 131.	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie:		„ 132.	Na restauracyę organów w kościele OO Bernardynów w Leżajsku 1.500 zł. w trzech równych rocznych ratach, z tego I. rata	500 „
	1) Dyrektor we Lwowie	1.200 „	„ 133.	Na restauracyę kościoła katedralnego na Wawelu, III. rata subw. 100.000 zł., spłacić się mającej w 10 równych ratach rocznych	10.000 „
	2) Dyrektor w Krakowie	1.200 „	„ 133. a)	Na restauracyę cerkwi katedralnej gr. k. w Stanisławowie 10.000 zł. w pięciu równych zatach rocznych, z tego I. rata	2.000 „
	3) adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 1.200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i trzy dodatki pięcioletnie po 80 zł. rocznie	1.640 „	„ 133. b)	Na restauracyę ikonostasu w gr. kat. cerkwi w Sieniawie	300 „
	4) adjunkt II. kl. we Lwowie płaca 900 zł., dodatek aktywalny 200 zł.	1.100 „	„ 133. c)	Na restauracyę starożytnej dzwonicy przy Górnej cerkwi grecko katol. Bractwa w Jaworowie	100 „
	5) adjunkt I. klasy w Krakowie jak poz. 3.	1.6400 „	„ 133. d)	Gminie izraelskiej w Leszniowie na restauracyę starożytnej synagogi zasiłek 500 zł. w dwu ratach rocznych, z tego na rok 1898	200 „
	6) adjunkt II. kl. w Krakowie jak poz. 4.	1.100 „		a na rok 1899 -- 300 zł.; przytem Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia izraelskiej gminie w Leszniowie uchwalony na	
	7) 2 aplikantów we Lwowie, adjuta roczne po 300 zł.	600 „			
	8) 1. aplikant w Krakowie adjutum 300 zł.	300 „			
	9) czynsz za najem lokalu we Lwowie	600 „			

Poz.	ten sam cel zasiłek na rok 1899 w kwocie 300 zł.	
„ 134.	Na restaurację starożytnego kościoła OO. Bernardynów w Sokalu (jednorazowo) .	1.000 zł.
„ 135.	Na dokończenie restauracji pomników i krużganków w klasztorze OO. Dominikanów w Krakowie . . .	3.000 „
„ 136.	Na wykupno ruin połominikańskich w Oświęcimie (jednorazowo) . . .	1.000 „
	Suma rubryki VIII.	34.220 zł.

Tem zostały załatwione petycje l. 531 (404) konwentu OO. Bernardynów w Leżajsku, l. 1049 (861) gr. k. Biskupiej kapituły w Stanisławowie i l. 810 (661) Bractwa gr. kat. cerkwi Górnej w Jaworowie.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. poz. 128 do 136 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycję l. 121 Komitetu parafialnego rz. kat. w Krośnie o subwencję na restaurację świątyni farnej w Krośnie l. 338 (233) konwentu OO. Bernardynów w Rzeszowie o subwencję na restaurację kaplicy cudownej Matki Boskiej i l. 1323 (1088) Zgromadzenia XX. kanoników regularnych Laterańskich w Krakowie o subwencję na restaurację Bożego Ciała na Kaźmierzu w Krakowie, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowi do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz i wnosi, aby Konwentowi OO. Bernardynów w Rzeszowie udzielono na restaurację kaplicy cudownej Matki Boskiej jednorazowy zasiłek w kwocie 300 zł.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na wniosek p. Adama Jędrzejowicza.

Izba uchwała wniosek p. Adama Jędrzejowicza.

Następnie uchwała Izba powyższy wniosek komisji co do reszty petycji.

Sprawozdawca czyta:

petycję zaś l. 1321 (1086) Kola c. k. konserwatorów zabytków starożytnych Galicji wschodniej o jednorową subwencję na restaurację zamku w Zbarażu, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje rub. IX. poz. 137 – 156 a) wydatków i Rub. XIII. poz. 56—59 dochodów. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Sprawozdawca p. Zajączkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy wstawić do budżetu krajowego na rok 1898 w poszczególnych pozycjach rubryki IX. wydatków i rubryki XIII. dochodów następujące kwoty:

Rub. IX.

W Y D A T K I.

Kwaterunkowe żandarmeryi

Poz.

137 Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł . . . 9.977 zł.

138 Oświetlenie koszar . . . 3.578 „

139 Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących . . . 2.095 „

140 Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni 78 „

Wzywa się Rząd, ażeby nie nadużywał żandarmerji w celach wyborczych.

Izba nie popiera wniosku p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Borkowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała rubr. IX. wydatków i rubr. XIII. dochodów „kwaterunkowe żandarmerji“.

P. Stanisław Jędrzejowicz wnosi, aby z powodu spóźnionej pory zamknąć posiedzenie.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacje do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JWielmożnego
c. k. Komisarza rządowego.

We wsi Połom wielki powiatu bocheńskiego wybrała nowa rada gminna na posiedzeniu dnia 13. września 1897. wójtem Jana Fortunę, zastępcą Józefa Burkiewicza a asesorem Jana Bieniasa.

Ponieważ asesor Bienias nie miał prawa biernego prawa wyboru, c. k. Starostwo w Bochni wbrew ustawie unieważniło cały akt wyborczy i rozpisało ponowny wybór całej Zwierzchności. Wybór ten odbył się 13. grudnia 1897 r. z tym samym co poprzednio rezultatem, tylko zamiast asesora niewybieralnego wszedł Maciej Skalski. Aktu tego, zupełnie prawidłowo i po myśli obowiązujących przepisów nie zatwierdza dotąd c. k. Starostwo z niewiadomych powodów. Wskutek tego w gminie tej panuje rozgoryczenie, tem bardziej, że c. k. Starostwo dopytującym się członkom gminy wręcz daje do poznania, że powodem zwło-

ki w zatwierdzeniu wyboru są polityczne przekonania członków Zwierzchności gminnej.

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

Czy prawdą jest, że c. k. Starostwo w Bochni uważa przekonania polityczne członków Zwierzchności gminnej w Połoniu wielkim za prawny i dostateczny powód do zwlekania z zatwierdzeniem wyborów tejże Zwierzchności?

Co Wysoki c. k. Rząd zamierza uczynić, aby przypomnieć c. k. Starostwu w Bochni o istniejących przepisach i jego obowiązkach w tym kierunku a zarazem, aby w przyszłości nie dopuścić do podobnych niewłaściwości ze strony c. k. Starostwa tem więcej, że taka dowolność w zastosowaniu ustaw, jest połączoną ze szkodą dla interesów gminnych?

Lwów dnia 16. lutego 1898.

Interpelujący:

Dr. Bernadzikowski w. r.

Bojko, F. Krempa, Styła, Wójcik, Kraarczyk, W. Szwed, Warzecha, Potoczek. Data, Okuniewski, Ostapczuk, St. Nowakowski, Winniczuk, Średniawski, P. Milan, Dr. Olpiński.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego we Lwowie.

W swoim czasie musiała być Rada gminna w Nowym targu rozwiązana i ustanowiony Komisarz rządowy.

Przed paru tygodniami przyszło do wyborów i cóż się okazało? Przy pomocy tegoż komisarza i starostwa przez liczne nadużycia, wyszli napowrót wszyscy radni których Wydział Krajowy w śledztwie uznał jako niezdolnych do rządów. Ten to komisarz z ramienia rządu na to więc jeszcze 1½ roku tam siedział i kosztował gminę, aby te same czynniki ludzi sądownie karanych napowrót do Rady wprowadzić;

w jaki zaś sposób postępował komisarz przy wyborach wraz ze Starostwem, otem jest potest znajdujący się w Namiestnictwie w których wykazano znaną sztukę fabrykowania i utracenia głosów; jest tam i ten fakt że Starostwa zostającego pod zarzutem oszustwa, a wynik tego działania w ten sposób jest uwienczony, że do rady weszło z II. koła 3 żydów, a z I. 5 ciu żydów, natomiast z I. go koła wyrzucono miejscowego proboszcza i że wybrani żydzi są dzierzawcami majątku gminnego!

Zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego, czy Namiestnictwo wdobyło dochowzenie, i rychło obali tak przeprowadzone wybory, a ukarze przykładnie, odpowiednię się zachowując, organa rządowe?

Lwów, dnia 16. lutego 1898.

Interpelujący:
Data w. r.

Potoczek, W. Szwed, Warzecha, Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Soleski, Styła, Niebyłowiec, Winniczuk, Ostapczuk, Średniawski, Krempa, Żardecki, Dr. Olpiński, P. Milan.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza Rządowego

Pomiędzy żądaniami służby kolejowej a szczególnie budników na przestrzeni, znajduje się jedno, które na szczególną uwagę i konieczne uwzględnienie zasługuje.

Mianowicie domagają się oni, aby przynajmniej co drugą niedzielę byli zwolnieni od obowiązków służbowych, a to w tym celu, aby mogli dzień święty święcić i według przykazań Kościoła katolickiego Mszy św. i nauki w kościele wysłuchać.

Obowiązkiem c. k. Rządu jest nie tylko na kolejach pod własnym zarządem zostających umożliwić katolikom, aby mogli obowiązki swego sumienia wypełniać, ale nadto należy wpłynąć na Zarządy kolei prywatnych, aby to samo uczyniły.

Bez tego służba kolejowa, szczególnie tak zwani budnicy, obciążeni pracą i nie mający czasu na spełnienie obowiązków religijnych i samokształcenie musi się czuć bardzo nieszczęśliwą i opuszczoną.

Skoro ustawowo uregulowano odpoczynek niedzielny dla innych kategorii robotników, to państwo dla swoich sług nie powinno czynić wyjątku. Zadość uczynienie temu żądaniu, jest tem bardziej wskazanem bo to kosztów znaczniejszych za sobą nie pociągnie a przez takie wytechnienie i pocięchę religijną praca robotnika w innych dniach będzie wydatniejszą.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, czy raczy zarządzić, co należy, aby służba kolejowa, a w pierwszym rzędzie tak zwani budnicy kolejowi mogli przynajmniej co drugą niedzielę dzień święty święcić i aby w tym celu co drugą niedzielę zwolnieni byli od obowiązków służbowych.

Lwów dnia 16 lutego 1898.

Interpelujący:
Antoni Styła w. r.

Średniawski, Soleski, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Okuniewski, Winniczuk, Hamorak, Ostapczuk, F. Krempa, Wójcik, Niebyłowiec, P. Milan, Kramarczyk, Potoczek, Dr. Olpiński.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

Do JW. Komisarza Rządowego.

Gmina Chechły w powiecie ropczyckim jest przedmiotem ciągłych szykan ze strony c. k. Starosty p. Jarosza jedynie zato, że wybory z tej gminy tak przy wyborach z piątej jak i z czwartej kuryi w zeszłym roku w brew wyraźnie wyrażonej woli p. Jarosza głosowali na kandydatów ludowych.

Zaraz po wyborach zagroził też pan Jarosz gospodarzom z Chechół że „będzie im to pamiętał dopóki będzie w Ropczycach“.

Jakoż rzeczywiście na każdym kroku daje im swoją niełaskę. Żeby tylko ktoś z Checheł krótki czas po terminie spóźnił się z podatkiem, to natychmiast egzekutora do Checheł nasyła i bezwzględnie postępować zaleca. W dniach 22 i 23. grudnia 1897. a więc tuż przed samymi świętami, kiedy już nigdzie jarmarku nie było, aby mogli gospodarze co sprzedać a zresztą każdy jako chrześcjanin zaprzątnięty był jakim takim przygotowaniem się do święcenia Bożego Narodzenia, zesłał c. k. starosta p. Jarosz egzekutorów do Checheł w asystencji żandarmeryi i wszystkim zalegającym z resztą podatku za rok 1897. podatkom ze stajen nakazał na licytację prowadzić pomimo że drugiego terminu edyktalnego, na którym może nastąpić egzekucyjna sprzedaż zajętych przedmiotów, wcale jeszcze nie wyznaczono. Spędzono tedy stado bydła z całej gminy przed dom wójta i tak na dworze trzymano. Prośba deputacyi wysłanej do p. Jarosza nie odniosła skutku, aż dopiero na przedstawienie wójta, że tak dobytku ludzkiego marnować nie wypada, przez mrożenie go na dworze, a ponieważ go niema gdzie p. Jarosz było do stajen napowrót zabrać właścicielom pozwolił.

Dodać jeszcze i to należy że za wiedzą, a być może że i za wolą p. starosty Jarosza urządzono przed wyborami uczyć wyborcze w szkole w Chechłach i do głosowania na urzędowych kandydatów nakłaniano.

Takiem postępowaniem c. k. starosta Jarosz przy wyborach nie nie wskórał i nie wskóra nigdy. Lud ma już na tyle zrozumienia sprawy, aby takie chwile próby przetrzymać potrafił. Szykany podobne zdolne są tylko powszechną niechęć do c. k. Reprezentanta władzy wywołać! Prześladowani ludzie za to, że wyznając pewne przekonania według nich głosowali, jest bardzo złą nauką i z pewnością tylko szkodę przynieść jest w stanie

Zapytuję tedy JW. Komisarza Rządowego, czy po zbadaniu podanego faktu

i w tym wypadku i w innych, zechce c. k. Namiestnictwo pouczyć podległe sobie władze wykonawcze a między niemi c. k. Starostę p. Jarosza w Ropczycach, że zemsta nie odpowiada godności ani powołaniu c. k. Władzy?

Lwów, 16. lutego 1898.

Interpelujący :

Franciszek Krempa w. r.

Dr. Bernadzikowski, Styła, Wójeik, Data, Średniawski, Soleski, Okuniewski, Winniczuk- Niebyłowiec, Ostapczuk Hamorak, Potoczek, P. Milan, Bojko, Warzecha.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Komisarza rządowego.

Zważywszy, że powołanie rezerwistów i landwerzystów do ćwiczeń wojskowych w czasie zasiewów i zbiorów z pola, szkodliwie oddziałuje na uprawy ekonomiczne, a właśnie dlatego, że ludność rolnicza a mianowicie właściciele gruntów lub ich synowie w tak ważnej dla rolnictwa porze, muszą przez kilka tygodni ćwiczenia wojskowe odbywać, a skutkiem tego wiele gruntów pozostaje bez uprawy, lub też nie należy- cie jest uprawionych, a przy zbiorach z pola brakuje sił roboczych i właśnie z tych, które na ćwiczeniach wojskowych pozostają; i to jest powodem, że wiele ziemiopłodów przy żniwach zwłaszcza przy słołnej porze psuje się w polu i wyrządza rolnictwu wielkie szkody.

Żważywszy dalej, że ćwiczenia wojskowe rezerwistów i landwerzystów, pochodzących ze stanu rolniczego (z wyjątkiem wielkich manewrów), mogą się odbywać w porze wolniejszej od głównych zajęć gruntowych i tym sposobem można ułatwić uprawę roli i ochronić rolnictwo od znanych strat jakie w czasie zbiorów polnych z powodu odbywających się w tej porze ćwiczeń wojskowych rok rocznie kraj dotykają — dlatego podpisani zapytują się, czyli Wysoki c. k. Rząd zarządzi zmianę peryodycznych ćwiczeń wojskowych w tym

kierunku, aby rezerwiści i landwerzyści będący właścicielami gruntów, lub synami tychże, w wolniejszej od pracy gruntowej porze, a mianowicie w miesiącu maju czerwca i w pierwszej połowie lipca ćwiczenia wojskowe odbywali, a w czasie zasiewów i zbiorów z pola do zwykłych ćwiczeń wojskowych powołani nie byli!

Lwów, dnia 16. Lutego 1898.

Interpelujący
W. Szwed w. r.

Potoczek, Warzecha, Data, A. Średniawski, Ostapczuk, G. Milan, Wójcik, Styła, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Okuniewski, Kramarczyk, Winniczuk, Niebyłowiec.

Sekretarz p. Karatnicki, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego pana Komisarza rządowego.

Celem naradzenia się nad swoim położeniem ekonomicznem i politycznem zwołali mieszczanie Staromiejscy wiec ludowy na dzień 11. stycznia. Starostwo Staromiejskie zakazało ten wiec.

Dnia 11. stycznia r. b. wnieśli mieszczanie Staromiejscy ponowne uwiadomienie o zwołanie wiecu na dzień 8. lutego. Dnia 5. Lutego Starostwo znowu zakazało ten wiec.

Tymczasem ludzi trudno było o tak późnym zakazie uwiadomić, dlatego mieszczanie zwołali się na poufne zgromadzenie do sali bractwa kuśnierskiego. Starostwo dowiedziawszy się o tem, zaraz dnia 6. lutego zakazało jak $\frac{1}{2}$. 2. Bractwu odstąpienia sali pod zagrożeniem rozwiązanie Bractwa.

Wtedy zamówili mieszczanie komnatę izbę mieszkalną i gościnną u kupca Jana Bizanca, a dla zabezpieczenia się jeszcze i izbę u mieszczanina Zyblikiewicza.

O godzinie 12 $\frac{1}{2}$, przyniósł woźny c. k. Starostwa Bizancowi zakaz, jak $\frac{1}{2}$. 2. by tenże,

pod grzywną 20 złr. i dalszych następstw nie ważył się odstępować swoich komnat na zgromadzenie. Mieszczanie natychmiast zwołali się kartkami na poufne zgromadzenie do domu mieszczanina Zyblikiewicza. Wtedy komisarz, Starostwa Wiszniewski, który z dwoma żandarmami strzegł lokalu Bizanca, zaczął w obecności setek ludu namawiać mieszczanina, by odmówił swego domu.

Po długich korowodach mieszczanina Zyblikiewicz dał się ostatecznie namówić.

Między zgromadzonymi wywołało to oburzenie w najwyższym stopniu. Wszystko to poświadczy ks. Jaworski ze Strelbic, ks. Michał Zubrzycki z Mszańca, Wasyl Wołoszański ze Starego miasta (zastępca naczelnika), Staś Szak ze Strzelbic, Klepacki ze Starej soli, W. Biłyk z Hordowiec.

Podpisani zapytują c. k. Rząd

Czy takie postępowanie Starostwa Staromiejskiego uznaje on za zgodne z postanowieniami ustaw o wolności zgromadzeń?

Czy zamierza Rząd pociągnąć do odpowiedzialności Starostwo Staromiejskie za to bezprawne, niepokojące i kompromitujące postępowanie?

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Ostapczuk, Nowakowski, Bernadzikowski, F. Krempa, Styła, Wójcik, Winniczuk, Kulczycki, Kramarczyk, Średniawski, Barwiński, Niebyłowiec, Hamorak, Potoczek, Karatnicki.

1. Do Pana Dymitra Wołosiańskiego, Wasyla Tysowskiego, Wasyla i Petra Szermerdiaka, Kazimierza Zapolskiego i Wasyla Lenińskiego (na ręce pierwszego) w Starem mieście.

Na podanie z dnia 12. stycznia r. b. o zamierzonym zwołaniu wiecu ludowego na dzień 8. Lutego r. b. w domu bractwa kuśnierskiego w Starem mieście zawiadomiam Pana Dymitra Wołosiańskiego i towarzyszy, jako inicjatorów, że zwołania

powyżej wymienionego wiecu zakazują na podstawie §. 6. ustawy, dnia 15. listopada 1867 r. Nr. 135 Dz. u. p., a to z następujących powodów:

Wedle postanowienia §. 11. wspomianej ustawy inicjatorowie zamierzonego wiecu są obowiązani w pierwszym rzędzie do przestrzegania ustawy i zachowania porządku na zgromadzeniu. Jednak podpisani aranżerowie, jako ludzie, pracujący na swoje utrzymanie i nie należycie oświeceni, nie dają żadnej gwarancji, by w zakreslonych ustawą granicach potrafiliby wiec ludowy urządzić.

Zresztą dzień 8. lutego jest dniem targowym, który, jak zwyczajnie, ściągą liczniejszy napływ włościan z gmin sąsiednich i zgromadzi większą liczbę nieoświeconych wiecowników, który wskutek partyjnych dysput aranżerów wiecowych, jak poucza doświadczenie, mogą zakłócić spokój i bezpieczeństwo publiczne. Zakaz zwołania powyższego wiecu jest tem bardziej wskazany z tego względu, że większa liczba mieszczan Staromiejskich wniosła do tutejszego c. k. Starostwa prośbę o zakazanie wiecu ludowego, projektowanego na dzień 8. lutego r. b. ze względu na zakłócenie spokoju i na bezpieczeństwo publiczne. Przeciw niniejszej decyzji można na podstawie §. 18. powołanej ustawy wnieść rekurs w przeciągu dni 8 do Wysokiego Prezydium c. k. Namiestnictwa na moje ręce.

Staremiasto dnia 30. stycznia 1898.

Za c. k. Starostę.

Torski w. r.

2. Do Pana Dmytra Wołosiańskiego, przewodniczącego cerkiewnego Bractwa kuśnierskiego św. O. Nykołaja

w Staremmieście.

Z dwukrotnych zgłoszeń wniesionych do tutejszego c. k. Starostwa o zamierzonym zwołaniu wiecu ludowego w Staremmieście, okazało się, że cerkiewne Bractwo kuśnierskie św. O. Nykołaja ofiarowało gotowość każdym razem odstąpienia swego

lokalu na zebranie się uczestników i odbycia wiecu w tymże. Nadto Dymitr Wołosiański będący przewodniczącym tego Bractwa, wystąpił w charakterze zwołującego wiec ludowy na dzień 8. lutego b. r., który również w lokalnościach tego bractwa miał się odbyć. Wreszcie przewidując zakaz odbycia tego wiecu, odstępuje na dzień 8. lutego b. r. lokalność tego bractwa, na poufne zebranie wiecowe zwołane za zaproszeniami przez księdza Iwana Jaworskiego ze Strzelbic.

Gdy cerkiewne Bractwo kuśnierskie św. O. Nykołaja wedle §. 1. zatwierdzonego statutu jest czysto religijnem Stowarzyszeniem i ma na celu wzajemne wspieranie się w życiu duchowo-religijnem.

2. Podnoszenie gr. kat. obrządku i

3. Wspieranie ubogiej młodzieży a nie przewidziano wcale, iżby Stowarzyszenie to i jego przewodniczący miał stanowić czynnik i punkt zborczy dla agitacji politycznej, przeto zarządzeniem wieców ludowych i dawaniem przytułku w tymże lokalu Bractwa przekroczonym został przewidziany statutem zakres działania tego stowarzyszenia.

Z uwagi na powyższe wywody zabraniam Wydziałowi, a względnie przewodniczącemu Bractwa kuśnierskiego urządzania wieców lub odstępywania lokalu tegoż Bractwa na cel powyższy, a to pod tym rygorem, w razie nie zastosowania się do tego zarządzenia postawienia wniosku stosownie do przepisu §. 24. ustawy z dnia 15. listopada 1867. Nr. 134. Dz. u. p. na rozwiązanie tego stowarzyszenia jako przekraczającego zakres swego działania.

Staremiasto dnia 6. lutego 1898.

Za c. k. Starostę

Torski w. r.

Do Pana Jana Bizanca kupca
w Starem mieście.

3. Ze względu iż lokal pański jest przeznaczony tylko dla zwykłych gości ze Sta-

rego miasta i okolicy a nie na odbywanie zgromadzeń publicznych, przeto zabraniam Panu udzielenia lokalu swego na projektowane dzisiaj zebranie poufne, zwołane przez ks. Zubrzyckiego i Jaworskiego a to pod rygorem grzywny w kwocie 20 zł. i dalszych następstw.

Stare miasto 8-go lutego 1898.

Za c. k. Starostę
Torski

I n t e r p e l a c y a

posła Ostapczuka i towarzyszy do pana Komisarza rządowego.

Jeszcze z początkiem miesiąca Lipca 1897 r. odbyły się w Załużu, pow. Zbarazkiego wybory do Rady gminnej, jednak mimo tego, że nikt z gminy protestu nie wniósł, Rada gminna do dnia dzisiejszego jeszcze nie urzęduje, a to z przyczyn następujących:

Dnia 2 Sierpnia 1897 odbył się wybór wójta, którym wybrano Ilka Szczerbaja 9 głosami przeciw trzem głosom.

Przeciw temu wyborowi wójta również nikt nie wniósł żadnego zarzutu do Starostwa. Nowo wybrany wójt Ilko Szczerbaj został przez Starostę w Zbarażu dnia 13. października 1897 wezwany do złożenia przyrzeczenia, jednak c. k. Starosta nie odebrał od niego przyrzeczenia, zarzucając temuż nowo obranemu wójtowi pijaństwo, chociaż on takim nie jest.

Wskutek tego gmina cierpi, bo stara Rada urzędować niechce, mówiąc, że już swoje wysłużyła, a nowa Rada w urzędowanie nie wprowadzona.

Podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd:

1) czy wiadomem mu jest postępowanie c. k. Starosty w Zbarażu?

2) czy wysoki c. k. Rząd zamierza pociągnąć c. k. Starostę w Zbarażu o szacowaniu obowiązujących ustaw?

Lwów dnia 16. lutego 1898.

Interpelujący:

Dmytro Ostapczuk w. r.

Nowakowski., Data, Dr. Bernadzikowski, Niebyłowiec, Winniczuk, Hamorak, Styła, Potoczek, Bojko, Okuniewski, F. Krempa, Średniawski, G. Miłan, Kulczycki.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do Marszałka krajowego.

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i tow. do Jego Eks-celencji Pana Marszałka krajowego.

W roku 1893 złożyła gmina Mistyce, w powiecie Mościskim, całą prestację szkolną na ręce wójta Andrucha Nowickiego i pisarza Iwana Kluczniaka. Mimo tego c. k. Urząd podatkowy w Mościskach wykazał na gminie zaległość w kwocie 109 złr. w. a. w roku 1894 złożyła gmina w te same ręce całe spaśne w kwocie 175 złr. 81 ct.; mimo tego c. k. Urząd podatkowy w Mościskach, wykazuje 128 złr. zaległości za tenże rok 1894.

W roku 1894 wójt Andrych Nowicki bez zezwolenia Rady gminnej sprzedał starą szkołę wartości co najmniej 70 złr. za 45 złr., przyczem kwota, pobrana za szkołę nie znajduje się nigdzie w rachunkach gminnych wykazaną. By ująć gniewu oburzonej gminy, rozebrano szkołę w nocy.

Wobec naprowadzonych faktów, podanych przez Michała Worodecznego i Andrucha Kozaka, a mających się stwierdzić przez świadków, podanych przez tych gospodarzy, zapytują podpisani Wysoki wydział krajowy:

Czy Wysoki Wydział krajowy jest skłonny zbadać naprowadzone fakta i w razie stwierdzenia zarzuconych czynów karygodnych postąpić z winowajcami wedle przepisów ustawy?

Lwów, dnia 16. lutego 1898.

Interpelujący:

Stefan Nowakowski w. r.

Ostapczuk, Winniczuk, Styła, Okuniewski, F. Krempa, G. Milan, Hamorak, Data, Zajączkowski, Niebyłowiec, Średniawski, Wachnianin, Dr. Bernadzikowski, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. lutego 1898 roku godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 11. min. 55 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

*Andrzej Potocki w. r.**Mieczysław Urbański w. r.*

Protokół

27. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 25. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego szóstego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 17. lutego 1898 roku, które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu Ls. 1835, 1841, 1843, 1844, 1845.

Komisji prawniczej Ls. 1836, 1837, 1842.

Komisji administracyjnej Ls. 1838, 1839.

Komisji szkolnej Ls. 1840.

Komisji budżetowej Ls. 1846.

Po odczytaniu petyi Ls. 1836 gminy Siedliska o wyłączeniu jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Pilźnie a wcielenie do takiegoż okręgu w Brzostku, przemawia p. Bojko popierając tę petyę.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy miasta Jasła o zezwolenie na dalszy pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie m. Jasła zezwala się na dalszy pobór przez lat dziesięć od roku 1898 przyzwolonych ustawą z dnia 11. stycznia 1888 Dz. u kr. Nr. 10. i pod warunkami tą ustawą ustanowionymi, opłat gminnych od napojów spirytusowych, tudzież piwa i miodu w dotychczasowej wysokości na przeciąg lat 10 z tem jednak zastrzeżeniem, że od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 Dz. p. p. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żmigród nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

Z dnia o zezwoleniu gminie Żmigród nowy na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Artykuł I.

Gminie miasteczka Żmigród nowy zezwala się pobierać przez lat 10 począwszy od roku 1898 opłatę gminną od niżej poszczególnionych napojów spirytusowych i od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od napojów spirytusowych, których zawartość alkoholowa da się oznaczyć 100 stopniowem alkoholometrem, od stopnia alkoholu po 5 ct. czyli od hektolitra alkoholu po 5 złr. w. a.
2. od hektolitra rumu, rosolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1 złr. 50 cent.
3. od hektolitra piwa po 1 złr. 20 cent
4. od hektolitra miodu po 3 złr. w. a.

Artykuł II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Artykule I. poszczególnione dla konsumeyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Artykuł III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Żmigród nowy.

Artykuł IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcyi miejscowej w obrębie gminy i nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Artykuł V.

Od opłaty tej wolną jest wódka w tych wszystkich wypadkach, w których według §. 6. ustawy z dnia 20. czerwca 1888 roku Dz. u. p. Nr. 95 wolną jest ona od podatku konsumcyjnego.

Artykuł VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Artykuł VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba bez rozprawy projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji budżetowej, o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1898.

Rubryka X. poz. 157—175 a) wydatków. Wydatki na komunikacje.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy wydatki na komunikacje przyjąć według załączonego szczegółowego preliminarza:

		Zwycz. nadzwycz.
Rubryka X.	Wydatki na komunikacje.	złote

I. Na drogi.

A) Koszta zarządu.

Pozycya 157. Płace inżynierów, rysowników i służby na prowincyi:

a) dyrektor oddziału technicznego, płaca	2.800 zł.		
dodatek aktywalny	480 „		3.280 zł. —

	Zwycz. nadzwycz.		
	złote		
b) zastępca dyrektora oddziału technicznego, płaca	2.000 zł.		
dodatek aktywalny	360 „	2.360 zł.	—
<hr/>			
c) 5 inżynierów starszych z płacą po 2 000 zł.	10 000 „		—
dodatek aktywalny po 360 zł.	1.800 „	11.800 zł.	—
<hr/>			
d) 9 inżynierów I. klasy z płacą po 1.500 zł.	13.500 zł.		
dodatek aktywalny dla 5 po 300 zł.	1.500 „		
dodatek aktywalny dla 1	250 „		
dodatek aktywalny dla 3 po 200 zł.	600 „	15.850 „	
<hr/>			
e) 9 inżynierów II. klasy z płacą po 1.200 zł.	10.800 „		
dodatek aktywalny dla 7 po 240 zł.	1.680 „		
dodatek aktywalny dla 1	200 „		
dodatek aktywalny dla 3 po 160 zł.	480 „	13.160 zł.	
<hr/>			
f) 12 inżynierów adjunktów z płacą po 1.000 zł.	12.000 zł.		
dodatek aktywalny po 180 zł.	2.160 „	14.160 „	
<hr/>			
g) 2 praktykantów technicznych z adyutem po 700 zł.	1.400 zł.		
2 praktykantów technicznych z adyutem po 600 zł.	1.200 „	2.600 zł.	—
<hr/>			
h) 1 pisarz manipulacyjny z płacą		600 zł.	—
i) rysownicy		1.278 „	—
<hr/>			
k) 10 konduktorów starszych z płacą po 900 zł.	9 000 zł.		
dodatek aktywalny po 150 zł.	1.500 „		
10 konduktorów I. klasy z płacą po 800 zł.	8.000 „		
dodatek aktywalny po 100 zł.	1.000 „		
10 konduktorów II. klasy z płacą po 700 zł.	7.000 „		
dodatek aktywalny po 75 zł.	750 „		
12 konduktorów III. klasy z płacą po 600 zł.	7.200 „		
dodatek aktywalny po 75 zł.	900 „	35.350 zł.	
<hr/>			
l) 342 dróżników po 150 zł.		51.300 „	—
			<hr/>
			151.738 zł. —

		Zwycz. nadzwycz. złote
Pozycja 158.	Zaliczki na płace.	
	Dla inżynierów i konduktorów	3.200 zł. —
		<hr/>
Pozycja 159.	Pięciolecia	3.700 zł. —
		<hr/>
Pozycja 160.	Dodatki osobiste.	
	Dla zastępcy dyrektora oddziału technicznego Władysława Szyszkowskiego	400 zł.
	dla inżyniera I. klasy Stanisława Grzegorzewskiego	450 „
	dla inżyniera I. klasy Antoniego Baraniewiczza	300 „
	dla inżyniera I. klasy Aleksandra Brochockiego	300 „
	dla inżyniera I. klasy Władysława Turskiego	60 „
	dla asystenta Michała Stróżeckiego.	200 „
		1.710 „ —
		<hr/>
Pozycja 161.	Ryczałty.	
	a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:	
	1. dla 12 inżynierów na prowincyi	6.300 zł.
	2. dla 37. konduktorów	8.101 „
		14.401 zł. —
		<hr/>
	b) na pomieszczenie biura okręgowego:	
	1. dla inżyniera w Krakowie	120 zł.
	2. dla 10 inżynierów na prowincyi po 60 zł.	600 „
		720 zł.
		<hr/>
	c) na kancelaryę:	
	1. dla 11 inżynierów na prowincyi po 48 zł.	528 zł.
	2. dla 37 konduktorów po 16 zł.	592 „
		1.120 zł. —
		<hr/>
		16.241 zł. —
		<hr/>
Pozycja 162.	Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług	3.500 zł. —
		<hr/>
Pozycja 163.	Sprawien'ie, uzupełnienie i naprawa wzorów i naczyń dla oddziału technicznego, inżynierów i konduktorów	5.000 zł.
		<hr/>

		Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycja 164.	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	7.000 zł.	—
		<hr/>	
Pozycja 165.	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych :		
	a) zwyczajne (od października 1898)	2.500 zł.	—
	b) nadzwyczajne (urządzenie)	—	1.000 zł.
		<hr/>	
	Suma kosztów zarządu	194.749 zł.	1.000 zł.
		<hr/>	
Pozycja 166.	B) Nowe budowle i rekonstrukcye dróg		
	a) na budowę drogi Kańczuga-Dynów	—	—
	b) na rekonstrukcye dróg krajowych, wzmocnienie pokładu szutrowego i na budowę większych mostów	—	60.000 zł
		<hr/>	
		—	60.000 zł.
		<hr/>	
Pozycja 167.	C) Utrzymanie dróg.		
	Na utrzymanie dróg krajowych długości kilometrów 1829 po 222 zł. od jednego kilometra .	406.038 zł.	—
		<hr/>	
	D) Zasilki.		
Pozycja 168.	Na bezwrotne zasilki dla dróg powiatowych i gminnych :		
	a) zwyczajne	300.000 zł.	—
	b) nadzwyczajne	—	90.000 zł.
Pozycja 169.	Na budowę i utrzymanie dojazdów kolejowych .	30.000 zł.	—
Pozycja 169a	Na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego	—	—
		<hr/>	
		330.000 zł.	90.000 zł.
		<hr/>	
	E) Wydatki na myta.		
Pozycja 170.	Budowa i utrzymanie domków mytniczych	4.200 zł.	—
Pozycja 171.	Koszta komisyjne, ogłoszenia, licytacye i inne	2.000 „	—
Pozycja 172.	Przerwy z powodu wypadków elementarnych	400 „	—
		<hr/>	
		6.600 zł.	—
		<hr/>	

Pozycja 173.

F) *Zaopatrzenia.*Zwycz. nadzwycz.
złote

a) Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier oddziału technicznego	3.245 zł.	—
b) Baczyński Ferdynand emerytowany konduktor dróg krajowych	494 „	—
c) Barków Teodor emerytowany konduktor dróg krajowych	481 „	—
d) Borzęcki Leonard emerytowany konduktor dróg krajowych	312 „	—
e) Darowski Stanisław emerytowany konduktor dróg krajowych	230 „	—
f) Gering Franciszek emerytowany konduktor dróg krajowych	598 „	—
g) Reicher Stanisław emerytowany konduktor dróg krajowych	546 „	—
h) Skwarczyński Jan emerytowany konduktor dróg krajowych	481 „	—
i) Ulanowski Rafał emerytowany konduktor dróg krajowych	180 „	—
j) Niewiadomska z Hoszowskich Sabina wdowa po inżynierze, rocznie	350 zł.	
i dla jej syna Juwenala Ignacego Maryana do 25. stycznia 1900 r.	58 „	408
k) Ramża 1-o voto Pochowska. Ewelina; dla tejże 4-ga dzieci po ś. p. inżynierze Pochowskim, mianowicie dla Bohdana Leona do 9. lutego 1900, Michała Mieczysława Maryana do 12. września 1902, Zofii Róży do 25. kwietnia 1901 i Stanisławy Maryi do 7. sierpnia 1907. po 50 zł.		200 zł.
l) Łuniewska Natalia wdowa po inżynierze asystencie, rocznie	350 „	—
m) Birgfellner Julia wdowa po inżynierze asystencie, rocznie	500 zł.	
i dla jej dzieci mianowicie: Keroła Jana do 5. maja 1900 i Jana Pawła do 19. października 1901, po 50 zł.	100 „	600 „

		Zwycz. nadzwycz. złote	
n)	Zielińska Katarzyna Julia wdowa po inżynierze adjunkcie rocznie 500 zł. i dla jej dzieci mianowicie: Adama Józefa do 16 października 1907 i Tadeusza Łucjana Kazimierza do 9. marca 1910. po 50 zł. 100 „	600 zł.	—
o)	Chodorowska Leokadya wdowa po kondukto- rze rocznie 100 „	100 „	—
p)	Dziakiewiczowa Rozalia wdowa po konduktorze rocznie 325 zł. i dla 4-ga jej dzieci mianowicie: Ka- zimierza do 28. sierpnia 1898., E- milii do 13. czerwca 1898., Juliana do 16 kwietnia 1902 i Bertolda do 27. czerwca 1906 po 32 zł. 50 ct. rocznie : 101 „	426 „	—
r)	Grzymalina z Gerzabków Melania, wdowa po konduktorze rocznie 250 zł. i dla 3-ga jej dzieci mianowicie: Ma- ryi Henryki do 19. stycznia 1898, Kazimierza Maryana do 6. paździer- nika 1898 i Jędrzeja Włodzimierza do 21. stycznia 1901, po 25 zł. rocznie 46 zł.	296 zł.	—
s)	Hrankowska Julia wdowa po kon- duktorze rocznie 220 zł. i dla jej córki Stanisławy do 1. mar- ca 1905 22 „	242 „	—
t)	Helferowa Anna wdowa po konduk- torze rocznie 260 „	260 „	—
u)	Hryniewiczowa Emilia wdowa po konduktorze rocznie 325 „	325 „	—
v)	Hlawaty Józefa wdowa po konduk- torze rocznie 300 zł. i dla jej dzieci mianowicie: Heleny udwiki do 17 listopada 1900 i Ka- rola Józefa do 4. listopada 1904, po 30 zł. rocznie 60 „	360 „	—
w)	Rząśnicka Helena wdowa po konduk- torze rocznie 325 „	325 „	—
x)	Szeliska Laura wdowa po kondukto- rze rocznie 167 „	167 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
y) Zarembiny Franciszki synowi Julianowi pozostałemu po konduktorze, do 4. stycznia 1900, rocznie	13 „	—
z) Bienkowska Stanisława wdowa po starszym inżynierze, rocznie	700 zł.	
i dla jej dzieci mianowicie: Stanisława Feliksa Sykstusa do 28. marca 1902, i Tadeusza Juliana Józefa do 16. lutego 1906 po 70 zł. rocznie	140 „	840 „ —
aa) Baranowska Augusta wdowa po inżynierze, rocznie	600 „	
i dla 6-ga jej dzieci mianowicie: Romana do 2. kwietnia 1901, Konstantego Andrzeja do 21. maja 1903, Olgi Kamili do 24. marca 1903, Zofii do 10. lutego 1905, Maryi Antoniny do 29. maja 1907 i Jana do 8. października 1915 po 50 zł. rocznie	300 „	900 „ —
bb) Chrzanowska Ignacowa, dożywotnie roczne zaopatrzenie		300 „ —
cc) Jeziorańska Natalia, dożywotnie roczne zaopatrzenie		300 „ —
dd) Czupiel Jan były droźnik, dożywotnie roczne zaopatrzenie		100 „ —
	<u>13.679 zł.</u>	<u>—</u>
Suma wydatków na drogi949.906 zł.	151.000 zł.
	<u>1,100.906 zł.</u>	

Izba uchwała bez rozprawy rubr. X. poz. 157 do 173 dd) włącznie w sumie 1,100.906 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Na koleje żelazne.

Rubryka X. Pozycja 174. *Koszta utrzymania biura kolejowego.*

1. Płace i emolumenta personalu stałego:

a) dyrektor płaca	2.800 zł.	
dodatek aktywalny	480 „	
„ osobisty	600 „	3.880 zł. —

		Zwycz. nadzwycz. złote	
b)	2 starszych inżynierów płaça po 2000 zł.	4.000 zł.	
	dodatek aktywalny po 360 zł.	<u>720 „</u>	4.720 zł. —
c)	inżynier I. klasy, płaça	1.500 zł.	
	dodatek aktywalny	<u>300 „</u>	1.800 „ —
d)	2 inżynierów asystentów płaça po 800 zł.	1.600 „	
	dodatek aktywalny po 180 zł.	<u>360 „</u>	1.960 „ —
e)	referent administracyjny płaça	2.000 „	
	dodatek aktywalny	<u>360 „</u>	2.360 „ —
f)	konceptista, płaça	900 „	
	dodatek aktywalny	<u>240 „</u>	1.140 „ —
g)	oficyał administracyjny, płaça	900 „	
	dodatek aktywalny	<u>180 „</u>	1.080 „ —
h)	inspicjent, zarazem rysownik, pła- ca	800 zł.	
	dodatek aktywalny	<u>100 „</u>	900 „ —
i)	asystent rachunkowy, płaça	700 „	
	dodatek aktywalny	<u>100 „</u>	800 „ —
k)	asystent manipulacyjny, płaça	700 zł.	
	dodatek aktywalny	<u>100 „</u>	800 „
l)	woźny płaça	500 zł.	
	dodatek aktywalny	<u>50 „</u>	550 „ —
		<hr/>	
		19.990 zł.	—
2.	Dodatek osobisty dla zastępcy dyrektora Lud- wika Goltentala	400 zł.	—
3.	Ryczałt na płaçe personalu prowizorycznego	—	10.000 „
4.	Koszta komisyjne dla urzędników i funkcyjona- ryszów	3.000 „	—
5.	Koszta komisyjne członków krajowej Rady ko- lejowej i delegatów	1.020 „	—
6.	Sprawienie i naprawa instrumentów mierniczych, oraz sprzętów biurowych	1.400 „	—
7.	Zakupno dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów	700 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
8. Koszta kancelaryjne, druki, portorya, inseraty i t. p. wydatki	2.000 „	—
9. Wynagrodzenie za roboty akordowe uskutecz- niane przez obcych funkcyonaryuszów	—	1.500 „
10. Remuneracye i zapomogi dla urzędników i funk- cyonaryuszów	1.000 „	—
11. Rzecznik prawny za zastępstwo	500 „	—
Suma kosztów zarządu	30.010 zł.	11.500 zł.
Pozycya 175. Dotacya na cele popierania kolei niższego rzędu, V. rata.	—	300.000 zł.
Pozycya 175 a) Subwencya na budowę kolei od stacyi Pałahicze (kolei państwowej) do miasta Tłumacza, VII. rata	—	2.000 „
<u>Suma wydatków na koleje żelazne</u>	<u>30.010 zł.</u>	<u>313.500 zł.</u>
do tego: Suma wydatków na drogi949.906 „	151.000 „
<u>Suma rubryki X.</u>	<u>.979.916 zł.</u>	<u>464.500 zł.</u>
		<u>1,444.416 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy rubr. X. poz. 174 do 175 a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę Eleonory Rondenwaldowej L. 771, Sabiny Niewiadomskiej L. 585 i Julii Birgfellnerowej L. 584, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycę Julii Zielińskiej L. 582, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosku w preliminarzu przyszłorocznego budżetu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycjami Natalii Łuniewskiej L. 137, Stanisławy Bieńkowskiej L. 311, Rozalii Dziakiewicz L. 363 i Augusty Baranowskiej L. 583, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca oświadcza, że w następującym wniosku, w wierszu czwartym po słowach „do wydatkowania“ upuszczono „w roku 1898“ i odczytuje następujący wniosek:

Komisyja budżetowa w załatwieniu wniosku posła Stanisława Jędrzejowicza, Ls. 1560/98 wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Skoro ustawa w przedmiocie bonifikacyi z galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rzecz funduszu krajowego i funduszy powiatowych otrzyma Najwyższą sankcyę upoważnia się Wydział krajowy do wydatkowania w r. 1898 na zakładowy fundusz pożyczkowy dróg powiatowych i gminnych kwoty 20.000 zł. zaś na bezzwrotne zasiłki dla tychże dróg kwoty 25.000 zł. a to wżwyż wydatków umieszczonych w odnośnych pozycyach.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Uchwałą powyższą załatwione zostaną następujące pozycye:

L. 631 pow. Tarnobrzeg, L. 372 i 250 pow. Cieszanów, L. 621 powiat Śniatyn, L. 591 powiat Gródek, L. 482 powiat Buczacz, L. 449 powiat Trembowla, L. 446 powiat Gorlice, L. 94 powiat Zótkiew, L. 898 powiat Borszczów, L. 900 powiat Grybów, L. 901 powiat Zaleszczyki, L. 902 powiat Podhaje, L. 903 pow. Nisko, L. 875 pow. Sambor, L. 1012 powiat Bóbrka, L. 1013 pow. Zbaraż, L. 1112 powiat Sanok, L. 899 pow. Bochnia.

Marszałek oznajmia, iż petycye te nie wymagają uchwały.

Następuje rubr. XI. poz. 176 krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca p. Marchwicki czyta:

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie..

Fundusz chorych i położnic.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, usprawiedliwiający potrzebę kredytów nadzwyczajnych w preliminarzu budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1898.

II. Sejm wstawia do rubr. XI. poz. 81 2) preliminarza budżetu krajowego szpitala lwowskiego na rok 1898. następujące kwoty.

a) na urządzenie oświetlenia elektrycznego	15.000 zł.
b) na studnię i wodociągi	11.000 „

c) na domek dla pracowni bakteriologicznej	4.500 zł.
d) na roboty adaptacyjne dla kliniki położniczo-ginekologicznej	500 „
Razem	31.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki krajowego szpitala powszechnego we Lwowie.

Rubr.	Poz.	Fundusz chorych zł.	Fundusz położnic zł.	Fundusz klinik zł.	Razem zł.
I.	1—19 Płace i emolumenta etatowe	35.246	3.723	1.623	40.592
II.	20—27 Koszta utrzymania osób nie-etatowych	30.368	4.687	8.448	43.503
III.	28—45 Pensye i emerytury	10.116	497	780	11.393
IV.	46—52 Zaopatrzenia i dary z łaski	428	24	36	488
V.	53 Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	83	7	10	100
VI.	54—55 Remuneracye i zapomogi	1.494	126	180	1.800
VII.	56—66 Koszta gospodar. {				
	zwycz.	82.968	11.129	29.412	123.509
	nadzw.	8.827	—	—	8.827
VIII.	67—78 Koszta sanitarne {				
	zwycz.	15.849	874	12.449	29.172
	nadzw.	2.735	—	—	2.735
IX.	79 Koszta kancelaryjne	1.079	91	130	1.300
X.	80 Koszta kapliczne {				
	zwycz.	216	18	26	260
	nadzw.	66	6	8	80
XI.	81—84 Utrzym. budynków {				
	zwycz.	5.795	549	716	7.060
	nadzw.	30.500	500	—	31.000
XII.	85—86 Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendijnemu Głowińskiego	1.760	—	—	1.760
XIII.	87 Podatki i daniny	25	10	15	50
XIV.	88—90 Rozmaite	1.913	147	140	2.200
XV.	91 Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	—	30	—	30

XVI. Poz. 92. Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitaliku św. Zofii		16.000	—	—	16.000
Suma wydatków	zwyczajnych	203.340	21.912	53.965	279.217
	nadzwyczajnych	4.128	506	8	42.642
Ogółem		245.468	22.418	53.973	321.859

Izba uchwała bez rozprawy powyższe wydatki krajowego szpitala powszechnego we Lwowie w ogólnej sumie 321.859 zł.

Sprawozdawca czyta:

Dochody kraj. szpitala powszechnego we Lwowie.

Rubr.	Fundusz chorych zł.	Fundusz położnic zł.	Fundusz klinik zł.	Razem zł.
I.	29.980	2.520	—	32.500
II.	11.000	—	—	11.000
III.	178.000	12.380	16.000	206.380
IV.	1.422	18	10	1.450
V.	2.000	6.555	29.973	38.528
Suma dochodów	222.402	21.473	45.983	289.858

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szpitala powszechnego we Lwowie w sumie 289.858 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Bilans całego szpitala powszechnego we Lwowie wykazuje:

Wydatki	321.859 zł.
Dochody	289.858 „
zatem niedobór w kwocie	32.001 zł.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1898 i pokryć wykazany niedobór 32.001 zł. z rubr. XI. wydatków budżetu krajowego

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W uwzględnieniu petycji Eustachego Jezierskiego, em. pisarza etatowego l. 223 przyznaje się mu wyjątkowo wsparcie w kwocie 100 zł. i poleca wstawić ten wydatek w rub. XVII. wydatków budżetu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycję przełożenia stowarzyszenia przemysłowego stolarzy we Lwowie l. 950 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania ewentualnie sprawy na następnej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycjami zaś Eugenii Jaroszyńskiej l. 361, Wiktora z Ziemblie Bogusza l. 778 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje: Lit. D.

Fundusz podrzutek w Lwowie.

Sprawozdawca p. Marchwicki czyta:

Fundusz podrzutek w Lwowie.

W Y D A T K I.

Rubr. I. Remuneracye i zapomogi:

	Poz. 1. Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dzieci i na potrzeby szkolne	10 zł.
" II.	" 2. Koszta utrzymania dzieci	67 "
" III.	" 3. Zapomogi dla położnic , więcej o 300 zł. jak na rok 1897.	6.000 "
" IV.	" 4. Ryczałt na koszta pogrzebowe dzieci	10 "
	Ogólna suma wydatków	6.087 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki funduszu podrzutek w Lwowie w kwocie 6.087 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić całą sumę wydatków funduszu podrzutek w Lwowie w kwocie 6.087 zł. i pokryć takową z funduszu krajowego rubr. XI.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje: Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowia.

Sprawozdawca p. Jordan czyta:

Rubr. I. poz. 1—12. Płace i emolumenta etatowe 23.860 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę I. poz. 1—12 w kwocie 23.860 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję l 424, lekarzy i urzędników krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie i petycję l. 425, maszynisty zakładu Józefa Krzyżanowskiego odseła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosku na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubr. II. Poz. 13—18. Koszta utrzymania osób nieetatowych . . . 38.593 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rub. II. poz. 13—18 w kwocie 38.593 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubr. III. Poz. 19—27 b. Pensje i emerytury 3.117 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rub. III. poz. 19—27 b w sumie 3.117 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycją Romana Dżuły (426) i petycją Jana Węgrzyna (608) przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubr. IV. Poz. 28—31. Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski . . .	110 zł.
„ V. „ 32. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych . . .	40 „
„ VI. „ 33—34. Remuneracye i zapomogi	1.130 „
„ VII. „ 35—43. Koszta gospodarcze zakładu :	
na wydatki zwyczajne	96.268 „
na wydatki nadzwyczajne	900 „
Razem	<u>97.168 zł.</u>
„ VIII. „ 44—47. Koszta gospodarcze folwarku	13.950 „
„ IX. „ 48—52. Koszta sanitarne	7.060 „

Rubr. X. Poz.	53. Koszta kancelaryjne	450 zł.
„ XI. „	54. Koszta kapliczne	200 „
„ XII. „	55—60. Koszta utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urzędzeń:	
	na wydatki zwyczajne	8.540 „
	na wydatki nadzwyczajne	4.500 „
	Razem . . .	<u>13.040 zł</u>
„ XIII. „	61. Podatki z ekwiwalentem i daniny	130 „
„ XIV. „	62—65. Rozmaite	2.855 „
„ XV. „	66. Wydatki z prawa patronatu i konkurencji wynikłe	
„ XVI.	Koszta podróży i diety członków opieki nad obłą- kanymi	60 „

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego nie preliniuje się nic w tym roku.

Izba uchwała bez rozprawy rubr. IV. do XV. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Rubryka I. Odsetki od kapitałów	230 zł.
„ II. Dodatki	660 „
„ III. Dochody z dóbr	17.250 „
„ IV. Zwroty kosztów leczenia	205.000 „
„ V. Rozmaite	2.940 „
	<u>Suma . . . 226.080 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie w sumie 226.080 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Zestawienie ostateczne na rok 1898.

Dochody	226.080 zł.
Wydatki	<u>201.763 „</u>
Nadwyżka dochodów	24.317 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz Zakładu dla umysłowo chorych na Kulparkowie i wstawić wykazaną nadwyżkę dochodów w kwocie 24.317 zł. do rubryki IV. dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycję Ls. $\frac{967}{795}$ Kisiela Funllensteina, byłego dozorey chorych w szpitalu w Złoczowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycją Ls. $\frac{390}{281}$ Zarządu szpitala w Nowosiólkach zahalczynych, o subwencję 600 zł. dla szpitala w Nowosiólkach, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Paszkowskiego, p. Jordan czyta:

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe 35.292 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rubr. I. w kwocie 35.292 zł. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Franciszka Solgi, dozorey domu w szpitalu św. Łazarza w Krakowie, L. 427, o zrównanie płacy z płacą dozorey krajowego we Lwowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedstawienia wniosków co do zmiany etatu płacy dozorey domu w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka II. Koszta utrzymania osób nieetatowych . . 30.598 zł.

Rubryka III. Pensye i emerytury 8.396 „

Rubryka IV. Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyznaje się Maryi Głowackiej i Maryi Skibskiej, wdowom po dyetaryuszach szpitala św. Łazarza, oraz Sylweremu Stroińskiemu, byłemu aptekarzowi szpitala św. Ła-

zarza, tytułem jednorazowych zapomóg po 100 zł., a Elżbiecie Kudłek wdowie po posługaczu szpitala jednorazową zapomogę w kwocie 60 zł.

Po dodaniu tych zapomóg w łącznej kwocie 360 zł. wyniesie rubryka IV. łączną sumę 1.136 zł.

Rubryka V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych 50 „

Rubryka VI. Remuneracye i zapomogi 1.200 „

Izba uchwała bez rozprawy rubr. II. do VI. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta :

Załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego do Lw. 64.785/97, wnosi komisya budżetowa zgodnie z jego wnioskami:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi krakowskiego wydziału lekarskiego, w przedmiocie budowy krajowego Zakładu położniczego

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Sejm zatwierdza wstawiony do preliminarza budżetu szpitala św. Łazarza w rubryce VII. poz. 55. lit. a) 2. dodatkowy kredyt 7.000 zł. w. a. na osuszenie i wyrównanie ogrodu tegoż szpitala.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydania na powyższy cel kwoty 1.000 zł. uchwalonej w roku 1896 na drenowanie ogrodu szpitala a na ten cel nie wydanej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka VII. Koszta gospodarcze.

W ten sposób rubryka ta wynosić będzie:

W wydatkach zwyczajnych 98.328 zł.

„ nadzwyczajnych 11.208 „

Ogółem sumę 109.528 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rubr. VII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka VIII. Koszta sanitarne 14.181 zł.

Rubryka IX. Koszta kancelaryjne 1.150 „

Rubryka X. Koszta kapliczne	415 zł.
Rubryka XI. Utrzymanie budynków	6.450 „
Rubryka XII. Podatki i daniny	1.289 „
Rubryka XIII. Rozmaite wydatki	1.263 „
Rubryka XIV. Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic	600 „
Rubryka XV. Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpi- talu św. Ludwika	21.300 „
Rubryka XVI. Zapisy	107 „
Rubryka XVII. Wydatki wynikłe z prawa patronatu i konkurencyi w sumie	50 „
Rubryka XVIII. Dyety, koszta podróży i różne inne	100 „

Izba uchwała bez rozprawy rubr. VIII. do XVIII. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Rubryka I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj	19.566 zł.
Rubryka II Dochody z dóbr i realności	10.407 „
Rubryka III. Zwroty kosztów leczenia	209.500 „
Rubryka IV. Dochody rozmaite	900 „

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Komisja budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1898 i polecić nadwyżkę dochodów w kwocie 7.268 zł., porządek do funduszu krajowego (Rubryka IV. dochodów).

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Paszkowskiego, p. Jordan czyta:

W Y D A T K I.

Rubryka I. Płace urzędników zgodnie z wnioskiem	50 zł.
„ II Potrzeby kancelaryjne.	20 „

„	III. Remuneracya	20 zł.
„	IV. Koszta utrzymania podrzutków zgodnie z wnioskiem	1.603 „
„	V. Koszta leczenia dzieci zgodnie z wnioskiem	10 „
„	VI. Zapomogi dla położnic	3.500 „
„	VII. Rozmaite	40 „
	Ogólna suma wydatków	<u>5.246 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy wydatki funduszu podrzutków w Krakowie w sumie 5.246 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Rubryka I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj
zgodnie z wnioskiem 1.746 zł.

Z porównania okazuje się niedobór 3.500 zł.

Izba uchwała bez rozprawy dochody funduszu podrzutków w Krakowie w kwocie 1.746 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Komisja budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy powyższy preliminarz funduszu podrzutków w Krakowie na rok 1898 przyjąć i polecić pokrycie niedoboru w kwocie 3.500 zł. z funduszu krajowego z rubryki XI. wydatków budżetu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XII. pozycja 181. Wydatki na szupaśnictwo.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Do budżetu na rok 1898, Rubryka XII. pozycja 181 wstawia się wydatek na pokrycie kosztów szupasowych kwotę 26.000 zł.

zaś rubryka XIV. pozycja 60 przyjmuje się jako dochód ze zwrotu wydatków szupasowych w kwocie 8.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XIII. pozycja 182—195. Budowy wodne i melioracye.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu z reszty pozostałego jeszcze do dyspozycyi funduszu pożyczki krajowej w sumie 700.000 zł. w roku 1889, dla spółek wodnych zaciągniętej, tudzież z wszelkich innych aktywów tego funduszu a względnie z wpływów od 1. stycznia 1899, utworzyć stały fundusz pożyczkowy dla powiatów, gmin i dla spółek wodnych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wydział krajowy upoważniony jest udzielać z tego funduszu powiatom, gminom i spółkom wodnym pożyczki na spłatę datków konkurencyjnych, publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, z oprocentowaniem po 3% i okresem amortyzacyi najdłużej na lat 30.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Uiszczane dotychczas spłaty z funduszu rzeczoney pożyczki z roku 1889 do funduszu krajowego ustają od 1. stycznia 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Przemawia p. Krempa i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy udzielaniu subwencyi szczególniej nzwzględniano melioracye na gruntach włościańskich.

Izba popiera powyższy wniosek p. Krempey.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na wniosek p. Krempey.

Izba uchwała dodatkową rezolucję p. Krempey.

Sprawozdawca czyta:

Komisya przedstawia zatem do uchwały następujący prelim. Rub. XIII. wydatków:

Zwyczaj. nadzwyczaj.
złote

Rubryka XIII. Budowy i wodne melioracye.

Pozycya 182. A) Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze.

Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya:

a) Dyrektor biura:

płaca	2.800 zł.		
dodatek aktywalny	480 „	3.280 zł.	—
		<hr/>	

b) 5 starszych inżynierów:

płace po 2.000 zł.	10.000 zł.		
dotatki aktywalne po 360 zł.	1.800 „	11.800 „	—
		<hr/>	

Zwycz. nadzwycz.

złote

c) Referent administracyjno-prawny:			
płaca	2.000 zł.		
dodatek aktywalny	420 „	2.420 zł.	—
	<u> </u>		

d) 8. inżynierów I. klasy:			
płace po 1.500 zł.	12.000 zł.		
dodatki aktywalne:			
dla 6 inżynierów we Lwowie po			
300 zł.	1.800 „		
dla 2 inżynierów w Tarnowie i Sta-			
nisławowie po 250 zł.	500 „		
	<u> </u>		
Razem	14.300 zł.		

Z tego pokryją fundusze publi-			
cznych robót melioracyjnych pobory			
2 inżynierów za 8 miesięcy po			
1.200 zł.	2.400 „	11.900 „	—
	<u> </u>		

e) 8 inżynierów II. klasy:			
płace po 1.200 zł.	9.600 zł.		
dodatki aktywalne:			
dla 7 inżynierów we Lwowie po			
300 zł.	2.100 „		
dla 1 inżyniera w Jasle	200 „		
dodatek osobisty dla 1. inżyniera	100 „		
	<u> </u>		
Razem	12.000 zł.		

Z tego pokryją fundusze publicznych			
robót melioracyjnych pobory 5 in-			
żynierów za 8 miesięcy po 1.000 zł.	5.000 „	7.000 zł.	—
	<u> </u>		

f) 10 inżynierów adjunktów:			
płace po 1.000 zł.	10.000 zł.		
dodatki aktywalne po 200 zł.	2.000 „		
	<u> </u>		
Razem	12.000 zł.		

Z tego pokryją fundusze publicznych			
robót melioracyjnych pobory 4 in-			
żynierów adjunktów za 8 miesięcy			
po 800 zł.	3.200 „	8.800 „	—
	<u> </u>		

g) 1. asystent komasycyjny;			
płaca	800 zł.		
dodatek aktywalny	200 „	1.000 „	—
	<u> </u>		

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XIII. poz. 182. od *a)* do *g)* włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 182. *h)* 4 praktykantów adjuta po 600 zł. 2.400 zł. —

Przemawia p. Gorayski i wnosi, aby uchwalono dla dwóch praktykantów adjuta po 700 zł., zaś dla dwóch praktykantów adjuta po 600 zł.

Izba popiera tę poprawkę

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się z poprawką p. Gorayskiego.

Izba uchwała poz. 182. *h)* według wniosku p. Gorayskiego.

Sprawozdawca czyta:

		zwyczaj.	nadzwyczaj.	
		złote		
Pozycya 182. <i>i)</i> inżynier dla kultury i eksploatacyi torfowisk .	2.000 zł.	—	—	
(według uchwały Sejmu z d. 10. lutego 1898.)				
<i>k)</i> inżynier, referent fachowy dla spraw rybackich	1.500 „	—	—	
<i>l)</i> dodatki pięcioletnie:				
dla dyrektora 400 zł., dla 3 starszych inżynierów po 200 zł., dla 3 inżynierów I. klasy po 150 zł., i dla 1 inżyniera adjunkta 100 zł.	1.550 „	—	—	
<i>m)</i> dyetaryusze:				
2 dyetaryusze w biurze centralnem po 2 zł. dziennie	1.460 zł.			
ryczałt na rysownika dla ekspozytury w Krakowie	480 „	1.940 „	—	
<i>n)</i> utrzymanie ekspozytur:				
w Krakowie	450 zł.			
w Tarnowie, Jasle i Stanisławowie po 300 zł.	900 „			
w Sanoku	200 „	1.500 „	—	
<i>o)</i> o Stypendya:				
dla 5 słuchaczy inżynierji po 300 zł. rocznie	1.500 zł.			
dla elewa komasacyjnego na odbycie praktyki w Austrii dolnej (po 90 zł. za 3 miesiące i ryczałt na podróż 50 zł.)	320 „	1.820 „	—	
Suma pozycyi 182		58.960 zł.	—	

zwycz. Ładzwycz
złote

Pozycya 183.	Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych:			
	a) wynagrodzenie dozorców melioracyjnych prywatnych, za czas zajęcia w biurze: po 3 dla ekspozytur w Krakowie, Tarnowie, Jaśle, Sannoku i Stanisławowie a 10 dla biura centralnego, razem 25 dozorców za 5 miesięcy zimowych po 30 zł.	3.750 zł.		
	b) dotacya funduszu emerytalnego dozorców	500 „	4.250 zł.	—
Pozycya 184.	Zaliczki na płace dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	1.000 „		—
„ 184a)	Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	3.000 „		—
„ 185.	Pensye i zaopatrzenia:			
	a) Biegański Antoni, emerytowany inżynier-adjunkt	424 zł.		
	b) Karpuszek sieroty: Adam Olgierd i Helena Janina, pensya sierocińska po 70 zł. i dodatek na wychowanie po 50 zł. rocznie .	240 „		
	c) w załatwieniu petycji L. 231 Antoniny Schneidrowej, żony umysłowo chorego inżyniera biura melioracyjnego, wnosi komisya udzielenie jednorazowego daru z łaski w kwocie	200 „		
	d) w załatwieniu petycji Zofii Biegańskiej, żony umysłowo chorego a w stan spoczynku przeniesionego inżyniera tegoż biura, wnosi komisya przyznanie jednorazowego daru z łaski na utrzymanie dzieci w kwocie	100 „	964 „	—
„ 186.	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi oraz zakupno potrzeb rysunkowych	3.000 zł.		—
„ 187.	Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców melioracyjnych	5.500 „		—
„ 188.	Zasiłek krajowy na utrzymanie galicyjskiego oddziału państwowego biura hydrograficznego .	12.000 „		—

	zwycz.	nadzwycz.
	złote	
Pozycja 189. Na zdjęcia i projekty:		
a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały Sejmowej z dnia 27. września 1882) . . .	5.000	zł.
b) dla melioracji prywatnych (w myśl uchwały Sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892)	10.000 „	15.000 zł. —
Suma działu A. . .	103.674	zł. —

Sprawozdawca oznajmia, iż do poz. 189 odnosi się petycja l. s. 106 komitetu Tow. rolniczego w Krakowie, która tem samem zostaje załatwioną.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 182 i) do 189 b) włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Zwycz. nadzwycz.
złote

B, Wykonanie budowli wodnych.

Pozycja 190. Na systematyczną regulację rzek karpackich:

a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Duna;ca VII. rata	43.317	zł.
b) na regulację rzeki Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem VI. rata	42.667	„
c) na regulację górnego Dniestru	—	„
d) na regulację rzeki Soły I. rata	39.778	„
e) na regulację rzeki Łomnicy I. rata	39.808 „	165.570 zł. —

Przemawia p. Klemens Dzieduszycki i wnosi następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył osobne sprawozdanie co do postępu robót przy regulacji Dniestru między Żurawnem a Rozwadowem, zdał sprawę, dlaczego pomimo programu i przeznaczonych na każdoroczny okres budowy, kredytów — pozostają znaczne kwoty nieprzebudowane, tudzież wykazał stan funduszu regulacyjnego.

Izba popiera powyższy wniosek p. Klemensa Dzieduszyckiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Przemawia p. Klemens Dzieduszycki

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na rezolucję p. Klemensa Dzieduszyckiego.

Izba uchwała poz. 190. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba powyższą rezolucję, postawioną przez p. Klemensa Dzie-
duszyckiego.

Sprawozdawca czyta :

zwyczaj. nadzwyczaj.

złote

Pozycya 191. Zasiłki 13 $\frac{1}{2}$ % na lokalne regulacye rzek niespła- wanych w myśl uchwały Sejmowej z dnia 6. paź- dziernika 1882		
a) na regulacyę Skawy między Wadowicami a Wi- tanowicami II. rata	2.758 zł.	
b) na regulacyę Raby pod Winiarami i Niezdowem I. rata	3.788 „	
c) na regulacyę Dunajca :		
1. od Gołkowic do ujścia Popradu uzupełnie- nie I raty	2.297 zł.	
2. pod Tęgoborzem, II. rata (ostatnia)	1.250 „	
(Uchwała Sejmu z dnia 10 lutego 1898).		
3. pod Drużkowem i Filipowicami, uzupełnienie I. raty	4.045 „	
4. pod wielką Wsią i Dąbrówką szcze- panowską, III. rata (ostatnia)	1.698 „	
5. między Zawodziem a Zgłobicami, uzupełnienie I. raty	<u>3.047 „</u>	12.337 „
d) na regulacyę Wisłoki :		
1. pod Brzyskami, III. rata ostatnia	1.463 „	
2. pod Bukową	1.119 „	
3. pod Skurową, Zawadką i Przeczy- cą, IV. rata (ostatnia)	1.380 „	
4. pod Dęborzynem II. rata	1.500 „	
5. pod Brzeźnicą, Bobrową i Wolą Bo- browską, III. rata	<u>3.720 „</u>	9.182 „
e) na regulacyę Sanu :		
1. pod Nozdrzem i Dąbrówką sta- rzeńską, II. rata	3.000 zł.	
2. pod Korytnikami, II. rata	5.395 „	
3. pod Ostrowem, II. rata (ostatnia)	7.959 „	
4. pod Przemyślem	4.361 „	<u>20.715 „</u>

Uchwała Sejmu z dnia 10. lutego 1898 roku. — Uchwała Sejmu z dnia 10. lutego 1898 roku.

Zwycz. nadzwycz.
złote

f) na regulację Wisłoka:		
1. pod Wiśniową, Jazową i Cieszyną	1.099 zł.	
2. od Babicy do Zarzecza, III. rata	4.793 „	
3. pod Dobrzechowem, II. rata	1.000 „	
4. pod Trzebownikiem i Łukawcem, II. rata	2.500 „	9.392 zł.
g) na regulację Wiszni:		
pod Nienowicami i Michałówką II. rata	2.500 „	
h) na regulację Świcy:		
pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, IV. rata	2.500 „	
i) na regulację Bystrzycy:		
pod Jamnicą sielcem i Jezupolem II. rata.	3.000 „	
k) na premiowanie zawikłania odsypisk	500 „	
l) do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 „	
		<u>76 672 zł.</u>

Uchwała Sejmu z dnia 10. lutego 1898 roku.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi, aby udzielono na lokalną regulację obu Bystrzyc dla Wołczyńca 3.000 złr., dla Knihiniczyzna i Pasieczna 2.000 złr., dla Podłuża 2.000 złr. i wstawiono do budżetu na rok 1898, a gdyby to być nie mogło, aby uwzględnić tę rezolucję z sumy przeznaczonej do dyspozycji Wydziału krajowego pod pozycją 191. lit. l.

Izba popiera powyższy wniosek p. Winniczuka.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Przemawia p. Styła i wnosi, aby poz. 191 a) na regulację skawy między Wadowicami a Witanowicami wstawiono zamiast 2.758 złr. kwotę 3.758 złr.

Izba nie popiera wniosku p. Styły.

Zapisany członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 191. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek odczytuje zmodyfikowany wniosek p. Winniczuka: ażeby dla gmin Wołczyńce, Zagwózdź, Knihinin z Pasieczną i Podłuże udzielić 8.000 złr. z sumy, która przeznaczona przeznaczona jest do dyspozycji Wydziału krajowego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Winniczuka.

Sprawozdawca czyta :

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycja 192. Na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. :		
a) na regulację rzeki Bugu od granicy państwa do ujścia Pełtwi VI. rata	19.800 zł.	—
b) na obwałowanie lewego brzegu Dunajca, IV. rata (ostatnia)	14.000 „	—
c) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru III. rata	20.200 „	—
d) na zabudowanie potoku Gliško, III. rata	6.000 „	—
e) na uzupełnienie regulacji Kisieliny III. rata	14.848 „	—
f) na uzupełnienie regulacji Krzemienicy z dopływami II. rata	15.600 „	—
g) na zabudowanie potoku Bystry w Zakopanem, uzupełnienie I. raty	5.000 „	} Uchwała Sejmu z dnia 10. lutego 1898.
h) na osuszenie bagien Oleskich, zasiłek dodatkowy	13.293 „	
	108.741 zł.	—

Pozycja 193. Na konserwację krajowych robót melioracyjnych :

a) regulacji Trześniówki 500 zł.

Pozycja 194 i 195 Zasiłki na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały Sejmowej z dnia 26. listopada 1899 :

- a) na regulację Prutu pod Śniatynem —
- b) na konserwację robót przy osuszaniu bagien Rudnickich 1.400 „
- c) na roboty dodatkowe przy osuszaniu bagien Rudnickich 9.895 „
- d) 50% zasiłek na dokończenie zabudowania potoku Niszkówki 4.885 „
- e) na przedłużenie kanału Radłowskiego 3.255 „
- f) zasiłek 40% na dodatkowe roboty przy obwałowaniu Wisły i Sanu 10.675 „
- g) zasiłek dla gminy Wrzawy na częściowe pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów regulacji Łęgu 1.440 „

Uchwała Sejmu z dnia 10. Lutego 1898 roku

	Zwyczaj.	nadzwyczaj.
		złote
h) zasiłek dla spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy	3.755	zł.
i) na regulację Lubaczówki pod Manasterzem	2.360	„
k) zasiłek na osuszenie pastwisk gminnych w Suchej woli i Starym Siole I. rata	2.850	„
l) na regulację Szklą pod Charatynami i Zaleską wolą	3.500	„
m) na osuszenie gruntów w gminie Zadwórze I. rata	3.200	„
n) na osuszenie gruntów w Martynowie starym	2.267	„
o) na regulację Seretu pod Tudorowem I. rata	3.815	„
p) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:		
1. w Nowym Targu	500	zł.
2. w Olesku i Kontach	1.000	„
3. w Stojanowie i Wolicy baryłowej	500	„
4. w Ożomli	500	„
5. w innych miejscowościach kraju	2.000	„
6. połowa wynagrodzenia nauczyciela wędrownego dla kultury torfowisk	1.000	„
	<u>5.500</u>	„
r) do dyspozycji Wydziału krajowego	5.000	„
	<u>63.797</u>	„
Suma działu B.	415.280	„
Suma działu A.	103.674	„
Suma rubryki XIII.	<u>518.954</u>	„

Uchwała Sejmu z dnia 10 lutego 1898 roku.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 192 do 194/195 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka XIV. Pozycya 196—207 wydatków. Odsetki od pożyczek i umarzenie tychże.

Sprawozdawca p. Goldman czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka XIV. Pozycya 196. Umorzenie pożyczki 40.400 zł. zaciągniętej w Gal. kasie oszczędności na budowę Kulparkowską 2.572 zł.

Rubryka XIV.	Pozycya 197.	Umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia .	685 zł.
	Pozycya 198	Umorzenie pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej przez zbór Izraelski w Krakowie na szpital	385 „
	Pozycya 199	Funduszowi szpitala Św. Łazarza w Krakowie zwrot kapitałów użytych na budowę tego szpitala	19.578 „
	Pozycya 200.	Umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętej w Gal. Kasie oszczędności, na budowę pralni w szpitalu lwowskim	2.025 „
	Pozycya 201.	Umorzenie pożyczki 70 000 zł. zaciągniętej w banku krajowym na wybudowanie prawego skrzydła w szpitalu lwowskim (ostatnia rata)	955 „
	Pozycya 202.	Na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873	49.526 „
	Pozycya 203.	Umożenie połowy kapitału 27.500 zł. i odsetek od długu zaciągniętego w banku krajowym na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim	1.389 „
	Pozycya 204.	Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektów wypożyczonych na fundusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół .	12.888 „
	Pozycya 205.	Umorzenie pożyczki kraj. z r. 1893 .	1,368.525 „
	Pozycya 206.	Na spłatę niezgłoszonych obligacyj i kuponów b. funduszy indemnizacyjnych .	15.000 „
	Pozycya 207.	Umorzenie pożyczki 160.000 koron, zaciągniętej na budowę skrzydła dla biura melioracyjnego	1.405 „

Suma wydatków rubr. XIV. 1,474.933 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XIV. w sumie 1,474.933 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka XV. Pozycya 208. wydatków.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

Rubryka XV. Pozycya 208.

Urzednicy fachowi dla spraw rolniczych 5.320 zł.

(w myśl uchwały sejmowej z dnia 17. stycznia 1896).

Przy tej pozycji załatwia komisya budżetowa petycję Melanii Strusiewiczowej wdowy po referencje fachowym, L. p. 314 i wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Melanii Strusiewiczowej przyznaje się tak jak w roku przeszłym dodatek do emerytury w kwocie 200 zł., która to kwota znajdzie pokrycie w uchwalonej powyżej pozycji 208.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XV. poz. 209. wydatków i rubryka VII. pozycya 38 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu budżetu krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta :

Wysoki Sejm raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego uchwalić budżet krajowej szkoły gospodarstwa lasowego według następującego poszczególnienia :

		Zwycz.	nadzwycz.
		zł.	złote
W Y D A T K I.			
Rubryka I.	Płace nauczycieli.		
Pozycya 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	2.000 zł.		
dodatek aktywalny	480 „		
„ pięcioletni	200 „	2.680 zł.	—
<hr style="width: 50%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>			
Pozycya 2. Dwóch profesorów fachowych, płace po			
1.300 zł.	2.600 zł.		
dodatki aktywalne po 400 zł.	800 „		
2 dodatki pięcioletnie dla jednego	338 „	3.738 zł.	—
<hr style="width: 50%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>			
Pozycya 3. Trzech nauczycieli-adjunktów, płace po			
1.000 zł.	3.000 zł.		
dodatki aktywalne po 300 zł	900 „		
dodatek osobisty dla jednego	150 „		
dodatek pięcioletni dla jednego	150 „	4.200 zł.	—
<hr style="width: 50%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>			
Pozycya 4. Docenci (nauczyciele-pomocnicy):			
a) języka polskiego i niemieckiego	480 zł.		
b) geografii fizycznej i politycznej	240 „		
c) fizyki eksperymentalnej	300 „		
d) matematyki	500 „		
e) budownictwa, rysunków i geometrii wykreslonej	800 „		

		Zwycz. nadzwycz.	złote
f) chemii ogólnej	300 „		
g) ekonomii społecznej	200 „		
h) encyklopedyi rolnictwa	300 „	3.120 „	—
<hr/>			
Suma rubryki I.		13.738 zł.	—

Rubryka II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

Pozycya 5. Strzelecki Henryk, były dyrektor, emerytura	2.600 zł.	—
Pozycya 6. Moroz Ludwika, wdowa po dozorecy, dożywotnie zaopatrzenie	60 „	—
<hr/>		
Suma rubryki II.	2.660 zł.	—

Rubryka III. Koszta administracyi.

Pozycya 7. Koszta kancelaryjne, druki i portorya	250 zł.	—
Pozycya 8. Podatki	20 „	—
Pozycya 9. Ubezpieczenie budynków i zbiorów	100 „	—
Pozycya 10. Opał i oświetlenie	400 „	—
Pozycya 11. Utrzymanie budynków	150 „	—
Pozycya 12. Sprzęty i ruchomości	50 „	—
Pozycya 13. Dozorca domu i pomocnik dozorecy	540 „	—
<hr/>		
Suma rubryki III.	1.510 zł.	—

Rubryka IV. Środki naukowe.

Pozycya 14. Biblioteka i czytelnia	300 zł.	—
Pozycya 15. Laboratoria :		
a) chemii ogólnej i technologicznej	90 zł.	
b) botaniczno-fizyologicznej	60 „	150 zł. —
<hr/>		
Pozycya 16. Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń :		
zwycz. nadzwycz.		
a) do geografii fizycznej i politycznej	10 zł.	— zł.
b) fizyki	20 „	— „
c) meteorologii i klimatologii	20 „	— „
d) geometryi wykreslnej i mecha- niki	50 „	— „

	zwyczaj.	nadzw.		
	złote			
e) inżynierzy leśnej	100 „	250 „		
f) botaniki, fizjologii, geognozyi i mineralogii	60 „	— „		
g) zoologii	20 „	— „		
h) technologii chemicznej	50 „	— „		
i) leśnictwa w ogóle	150 „	250 „	480 zł.	500 zł.
Pozycya 17. Wycieczki naukowe z uczniami			1.000 zł.	—
Pozycya 18. Utrzymanie ogrodu przy szkole			150 „	—
			<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>2.080 zł. 500 zł.</u>

Rubryka V. **Splata pożyczki.**

Pozycya 19. Galic. Kasie oszczędności we Lwowie, 47 i 48 rata na kapitał i odsetki			521 zł.	—
--	--	--	---------	---

Rubryka VI. Pozycya 20. **Rozmaite nieprzewidziane** 50 zł. —

Suma wydatków 20.559 zł. 500 zł.

Razem 21.059 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, w sumie 21.059 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. pozycya 1. **Subwencya z c. k. Skarbu Państwa** 7.000 zł. —

Rubryka II. pozycya 2. **Opłaty od uczniów:**

a) wpisowe od 15 nowych po 2 zł. 30 zł. —

b) czesne od 30 ogółem po 10 zł. 300 „ 330 „ —

Rubryka III. pozycya 3. **Rozmaite nieprzewidziane** 50 „ —

Suma dochodów 7.380 zł. —

W porównaniu z wydatkami 21.059 „ —

okazuje się niedobór 13.679 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie w sumie 7.380 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Rubryka XV. poz. 210—217. wydatków i rubryka XIII. poz. 38—45. dochodów

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu wydatków i dochodów na rok 1898 krajowych zakładów naukowych rolniczych dublańskich, tudzież gorzelnii i folwarku w Dublanach.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz czyta :

A) Szkoła wyższa.

Zwycz. nadzwycz.
złote

W Y D A T K I.

Rubryka I. Płace profesorów i docentów.

zwycz. nadzwycz.

Pozycya 1.	Dyrektor, płaca	2.400 zł.	— zł.		
	dodatek aktywalny	360 „	— „		
	„ osobisty	— „	2.840 „		
	„ na utrzymanie koni	— „	500 „	2.760 zł.	3.340 zł.

Pozycya 2.	4 profesorów fachowych, płaca po 2.000 zł.	8.000 zł.	— zł.		
	dodatki aktywalne po 360 zł.	1.440 „	— „		
	„ pięcioletnie	1.643 „	— „		
	dodatek osobisty dla jednego	— „	800 „	11.083 „	800 „

Pozycya 3.	3 profesorów fachowych, płaca po 1.300 zł.	3.900 zł.			
	dodatki aktyw. po 240 zł.	720 „			
	„ pięcioletnie	1.000 „		5.620 „	—

zwycz. nadzwycz

„ 4.	3 stałych profesorów adjunktów, płaca po 1.000 zł.	3.000 zł.	— zł.		
	dodatki aktywalne po 200 zł.	600 „	— „		
	„ pięcioletnie dla jednego	200 „	— „		
	dodatki osobiste (240 zł. i 150 zł.)	— „	390 „	3.800 „	390 „

„ 5.	Asystent, płaca			600 „	—
------	---------------------------	--	--	-------	---

„ 6.	Docent fizyki			800 „	—
------	-------------------------	--	--	-------	---

„ 7.	„ hodowli			800 „	—
------	---------------------	--	--	-------	---

„ 8.	„ weterynaryi			480 „	—
------	-------------------------	--	--	-------	---

„ 9.	„ leśnictwa			240 „	—
------	-----------------------	--	--	-------	---

*

		Zwycz.	nadzwycz.
		złote	
Pozycja 10.	Docent ogrodnictwa	200 zł.	—
„ 11.	„ melioracyi	240 „	—
„ 12.	„ historyi i literatury polskiej	600 „	—
„ 13.	„ hodowli ryb i gospodarstwa stawowego	200 „	—
		<hr/>	
Suma rubryki I.		27.423 zł.	4.530 zł.

Rubryka II. Płace urzędników administracyjnych.

Pozycja 14.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaça	1.200 zł.	—
„ 15.	Sekretarz dyrekcji, zarazem magazynier płaça	1.000 „	—
		<hr/>	
Suma rubryki II.		2.200 zł.	—

Rubryka III. Płace funkcyjnarjuszów nieetatowych.

Pozycja 16.	Kapelan, płaça	300 zł.	
	dodatek osobisty	100 „	400 zł. —
		<hr/>	
„ 17.	Lekarz zakładowy, płaça	300 „	—
„ 18.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji	360 „	—
„ 19.	Ogrodnik, płaça	600 „	—
„ 20.	Pomocnik w bibliotece, płaça	200 „	—
		<hr/>	
Suma rubryki III.		1.860 „	—

Rubryka IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

Pozycja 21. Służba wyższa:

a)	Tercyan szkoły, zarazem woźny, płaça	280 zł.	
	na ubiór	50 „	330 zł.
		<hr/>	
b)	Preparator	480 „	
c)	Laborant w pracowni botaniki	240 „	
d)	„ „ „ mechaniki i fi- zyki	216 „	
e)	Laborant w pracowni rolnictwa	360 „	
f)	„ „ „ chemii	216 „	
g)	„ „ „ zootomii i mle- czarstwa	216 „	2.058 zł. —
		<hr/>	

		Zwycz. nadzwycz.	
		złote	
Pozycya 22. Służba niższa:			
	a) Dozorca domu i magazynu	204 zł.	
	b) 2 stróżów domowych, zarazem nocnych, po 204 zł.	408 „	612 zł.
„ 23. Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcji)		100 zł.	—
	Suma rubryki IV.	2.770 zł.	—

Rubryka V. Pense, emerytury i zaopatrzenia.

Pozycya 24. Kahane Aleksandra, wdowa po profesorze		600 zł.	—
„ 25. Auowa Berta. „ „		300 „	—
„ 26. Kasprzycka Julia, „ „ ogrodniku		150 „	—
	„ dodatek na wychowanie 2-ga dzieci	100 „	—
	„ jednorazowy dar z łaski	60 „	—
„ 27. Macherowa Marya, wdowa po instruktorze melioracyjnym		50 „	—
„ 28. Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorey		50 „	—
„ 28 a. Deudozowa, wdowa po furmanie		50 „	—
	Suma rubryki V	1.360 zł.	—

Rubryka VI. Koszta administracyjne.

Pozycya 29. Zarząd:			
	a) potrzeby kancelaryjne	150 zł.	
	b) druki i inseraty	200 „	
	c) portorya i posyłki	200 „	
	d) koszta podróży w interesach zakładu	100 „	650 „ —
„ 30. Opał gmachu szkolnego		2.200 „	
„ 31. Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść		300 „	—
„ 32. Utrzymanie budynków i ogrodzeń		2.000 „	250 zł.
„ 33. „ dziedzińców i ścieżek		200 „	—
„ 34. „ parku		200 „	—
„ 35. Ubezpieczenie budynków		450 „	—
„ 36. Najem pomieszczeń:			
	a) dla dyrektora (przybudówka p. Lubomęskiego)	480 zł.	

Pozycya		zwycz.	nadzwycz.
		złote	
36. b)	dla profesora fachowego (dra Wawnikiewicza):		
	a) we Lwowie	600 zł.	
	b) w Dublinach	180 „	780 zł.
	c) dla asystenta	96 „	
	d) „ sekretarza dyrekcji	180 „	
	e) „ docenta hodowli	180 „	
	f) „ ogrodnika	180 „	
	g) „ dyetaryusza dyekcji	96 „	
	h) „ laboranta mechaniki i fizyki	96 „	
	i) „ laboranta rolnictwa	96 „	2.184 zł.
Pozycya	37. Płaca kominiarza	100 „	
„	38. Sprzęty i ruchomości	120 „	150 zł.
„	39. Koszta przewozu prelegentów	1.500 „	—
„	40. „ lustracyi zakładu	100 „	—
„	41. „ nabożeństwa	50 „	470 „
„	42. Apteka i inne koszta sanitarne	100 „	—
	Suma rubryki VI.	10.154 zł.	870 zł.

Rubryka VII.

Potrzeby naukowe.

Pozycya 43. Eksperymenta przy wykładach:

a)	dla profesora rolnictwa	50 zł.
b)	„ „ hodowli zwierząt	50 „
c)	„ „ „ „ na doświadczenia z żywieniem zwierząt	150 zł.
d)	„ „ anatomii i fizjologii	25 „
e)	„ „ weterynaryi	25 „
f)	„ „ botaniki	50 „
g)	„ „ chemii rolniczej	50 „
h)	„ „ fizjologii zwierząt	20 „
i)	„ „ fizyki	40 „
j)	„ „ miernictwa	15 „
k)	„ „ organizacyi gospodarstwa	50 „

zwycz. nadzwycz.
złote

Pozycja 43.	l) dla profesora mechaniki rolnictwa na zaprzęgi do demonstracji i ćwiczeń z narzędziami rolniczemi	100 zł.	<u>625 zł.</u>	—
-------------	---	---------	----------------	---

Pozycja 44. Zbiory i muzea, utrzymanie i uzupełnienie:

a)	zbiór rolniczy	200 zł.		
b)	„ hodowlany	60 „		
c)	„ fizykałny	100 „		
d)	„ botaniczny	75 „		
e)	„ zoologiczny	150 „		
f)	„ mechaniczny	300 „		
g)	„ mineralogiczny	60 „		
h)	„ technologiczny	60 „		
i)	„ okazów leśnych	10 „		
j)	„ „ ogrodniczych	10 „		
k)	„ „ weterynaryjnych	25 „		
l)	„ instrumentów mierniczych	10 „		
m)	„ modeli do budownictwa	50 „		
n)	„ okazów do geografii fizycznej	10 „		
o)	„ okazów melioracyjnyjnych	50 „		
p)	„ okazów do fizjologii zwierząt	150 „		
r)	„ utrzymanie stacyi metereologicznej	90 „	<u>1.410 zł.</u>	—

Pozycja 45. Laboratoria :

a)	laboratorium rolnicze	225 zł.	— zł.
α)	na bibliotekę podręczną	60 „	— „
b)	laboratorium chemii rolniczej	300 „	400 „
β)	na bibliotekę podręczną	60 „	— „
c)	laboratorium roślinno-fizjologiczne	250 „	— „
γ)	na bibliotekę podręczną	60 „	— „
d)	laboratorium chemii ogólnej	600 „	— „

		Zwyczaj. nadzwyczaj. złote	
Pozycya 45.	d) na bibliotekę podręczną	60 zł.	— zł.
	e) laboratorium zoologiczne	200 „	— „
	e) na bibliotekę podręczną	60 „	— „
			1.875 zł. 400 zł.
Pozycya 46.	Biblioteka i czytelnia:		
	a) przykupno dzieł	500 zł.	
	b) oprawa książek	50 „	
	c) czasopisma	450 „	1.000 „ —
Pozycya 47.	Utrzymanie pola doświadczalnego	500 „	—
Pozycya 48.	Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	600 „	—
Pozycya 49.	Utrzymanie pasieki	30 „	—
Pozycya 50.	Ogród:		
	a) utrzymanie ogrodu	600 zł.	
	b) druk katalogu	25 „	625 „
Pozycya 51.	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, ponoszone wskutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły	1.000 „	—
	Suma rubryki VII.	7.665 „	400 „
Rubryka VIII. Podatki i opłaty.			
Pozycya 52.	Podatek gruntowy i domowy	513 „	—
Rubryka IX. Budowy.			
Pozycya 53.	Budowa szopy na maszyny i narzędzia rolnicze	—	4.500 „
Rubryka X. poz. 54. Utrzymanie 12-tu uczniów w internacie po 350 zł.		4.200 zł.	—
Rubryka XI. poz. 55. Rozmaite nieprzewidziane		100 zł.	—
Rubryka XII. poz. 56. Utrzymanie internatu.			
	a) Administrator domu zakł.		
	płaca	480 zł.	
	wikt	294 „	
	opał i światło	100 „	874 zł. —

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Rubryka XII. Poz. 56. b) Portyer, płaca	150 zł.	
wikt	180 „	
opał i światło	40 „	
ubranie	60 „	430 „ —
<hr/>		
c) Magazynier (jak pobory portyera)		430 „ —
d) dwóch lokajów, płaca po		
96 zł.	192 zł.	
wikt po 174 zł.	348 „	
opał i światło po 40 zł.	80 „	
ubranie po 60 zł.	120 „	740 „ —
<hr/>		
e) Dwóch stróżów po 204 zł. rocznie		408 „ —
Pozycja 57. Wynagrodzenie lekarza		200 „ —
Pozycja 58. Koszta lekarstw		100 „ —
Pozycja 59. Wikt 25 uczniów przez 10 miesięcy po 24 zł. 50 ct.		6.125 „ —
Pozycja 60. Pranie pościeli i naprawa tejże		280 „ —
Pozycja 61. Opał internatowego budynku		900 „ —
Pozycja 62. Oświetlenie „ „		700 „ —
Pozycja 63. Utrzymanie budynku i sprzętów		300 „ —
		<hr/>
Suma rubryki XII.	11.487 „	—
		<hr/>
Suma wydatków	69.732 „	10.300 „
		<hr/>
Razem		80.032 zł.

Przemawia p. Średniawski.

Marszałek przerywa mowy, wzywając go, ażeby trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Średniawski.

Przemawia p. Krempa i wnosi następującą rezolucję.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z uwagi na nadzwyczaj wysokie wydatki, jakie kraj na szkołę rolniczą w Dublanach ponosi a mały tylko pożytek dla braku uczniów, zaznacza się że potrzebną jest jak najrychlejsza organizacja tej szkoły, którą Wydział krajowy na następną sesję sejmowi przedłoży.

Izba nie popiera tej rezolucyi.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wydatki krajowe wyższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 80.032 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

		Zwycz. nadzwycz. złote
D O C H O D Y.		
Rubryka I.	Subwencye.	
Pozycya 1. Z c. k. Skarbu państwa:		
a) subwencya zwyczajna	10.000 zł.	—
b) na budowę internatu VI. rata	—	5.000 zł.
Pozycya 2. Z funduszu kultury krajowej	4.160 „	—
<u>Suma rubryki I.</u>		<u>14.160 zł. 5.000 zł.</u>
Rubryka II.	Opłaty od uczniów.	
Pozycya 3. Wpisowe od 13 uczniów po 5 zł.	65 zł.	—
Pozycya 4. Czesne od 13 uczniów po 100 zł.	1.300 zł.	
na uwolnienie części uczniów od opła- ty czesnego	<u>400 zł.</u>	900 „ —
Pozycya 5. Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 13 uczniów po 8 zł.		104 „ —
Pozycya 6. Opłaty na utrzymanie w internacie:		
a) od 13 uczniów samopłacących po 350 zł.	4.550 zł.	
b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu krajowego. (obacz rubr. X. poz. 54 wyd.) po 350 zł.	4.200 „	8.750 „ —
<u>Suma rubryki II</u>		<u>9.819 zł. —</u>
Rubryka III. Pozycya 7. Dochód z pasieki	10 zł.	—
Rubryka IV. Pozycya 8. Sprzedaż plodów z pola doświad- czalnego i ogrodu	70 zł.	—
Rubryka V. Pozycya 9. Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego	98 zł.	—

	Zwycz. uadzwycz. złote	
Rubryka VI. Pozycya 10. Dochody rozmaite	200 zł.	—
	<hr/>	
Suma dochodów	24.357 zł.	5.000 zł.
	<hr/>	
Razem	29.357 zł.	
W porównaniu z wydatkami	80.032 „	
	<hr/>	
Okazuje się niedobór	50.675 zł.	
	<hr/>	

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublinach w smnie 29.357 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

B) Szkoła niższa,

Zwycz. nadzwycz.
złote

W Y D A T K I.

Rubryka I.	Plące nauczycieli.		
Pozycya 1. Zastępstwo nauczycieli do nauk fachowych	1.375 zł.		—
Pozycya 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, płaca	1.000 zł.		
dodatek aktywalny	140 „	1.140 „	—
	<hr/>		
Pozycya 3. Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	700 zł.		
dodatek aktywalny	100 „	800 „	—
	<hr/>		
Pozycya 4. Docent weterynaryi	150 zł.		—
Pozycya 5. Katecheta	200 „		—
Pozycya 6. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	600 „		—
	<hr/>		
Suma rubryki I.	4.265 zł.		—
	<hr/>		
Rubryka II.	Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
Pozycya 7. Bartowa Helena, wdowa po nauczycielu	250 zł.		—
	<hr/>		

		Zwyczaj. nadzwyczaj. złote	
Rubryka III.	Koszta administracyjne.		
Pozycya 8. Zarząd :			
a) remuneracya dyrektora wyższej szkoły	400 zł.		
b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „	500 zł.	—
Pozycya 9. Opał i oświetlenie		350 „	—
Pozycya 10. Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz .		400 „	—
Pozycya 11. Sprzęty i ruchomości		100 „	220 „
Pozycya 12. Koszta nabożeństwa obrządku grecko kat.		300 „	—
Pozycya 13. Lekarz		100 „	—
Pozycya 14. Lekarstwa i koszta sanitarne		50 „	—
	<u>Suma rubryki III.</u>	<u>1.800 zł.</u>	<u>220 zł.</u>
Rubryka IV.	Utrzymanie uczniów.		
Pozycya 15. Stołowanie 39 uczniów po 164 zł. 25 ct.		6.406 zł.	—
Pozycya 16. Odzież, pościel i pranie tychże po 60 zł.		2.340 „	—
	<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>8.746 „</u>	<u>—</u>
Rubryka V.	Potrzeby naukowe.		
Pozycya 17. Zaprzęgi do demonstracyi		80 zł.	—
Pozycya 18. Przybory do pisania i nauki uczniów		200 zł.	50 zł.
Pozycya 19. Przykupno zwierząt do sekcyi		30 „	—
Pozycya 20. „ modeli, machin i narzędzi		200 „	—
	<u>Suma rubryki V.</u>	<u>510 zł.</u>	<u>50 zł.</u>
Rubryka VI. Pozycya 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		40 zł.	—
Rubryka VII. Pozycya 22. Rozmaite nieprzewidziane		50 „	—
	<u>Suma wydatków</u>	<u>15.661 zł.</u>	<u>270 zł.</u>
	<u>Razem</u>	<u>15.931 zł.</u>	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki niższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 15.931 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. Pozycja 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Rubryka II. Pozycja 2. Opłaty na utrzymanie uczniów	448 zł.	—
Rubryka III. Pozycja 3. Zarobek 39 uczniów po 18 zł.	702 zł.	—
Rubryka IV. Pozycja 4. Rozmaite nieprzewidziane	50 zł.	—
<u>Suma dochodów</u>	<u>4.200 zł.</u>	—
W porównaniu z wydatkami	15.931 zł.	—
<u>Okazuje się niedobór</u>	<u>11.731 zł.</u>	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Dublanach w sumie 4.200 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

C) Szkoła gorzelnicza.

Zwycz. nadzwycz.
złote

W Y D A T K I.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycja 1. Dyrektor szkoły i gorzelni	600 zł.	—
Pozycja 2. Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	1.000 „	—
Pozycja 3. Docenci:		
a) matematyki i rysunków	150 „	—
b) fizyki	150 „	—
c) chemii	150 „	—
d) gorzelnictwa	500 „	—
e) nauki o kotłach i maszynach	200 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
f) nauki o opodatkowaniu	200 „	—
g) administracyi i rachunkowości	60 „	—
h) nauki o fabrykacyi drożdży prasowanych	200 „	—
Suma rubryki I.	3.210 zł.	—
<hr/>		
Rubryka II. Koszta administracyjne.		
Pozycya 4. Druki, inseraty, portorya i t. p.	30 zł.	—
Pozycya 5. Koszta przewozu prelegentów	100 „	—
Pozycya 6 Koszta podróży dyrektora w sprawach szkolnych	60 „	—
Suma rubryki II.	190 zł.	—
<hr/>		
Rubryka III. Potrzeby naukowe.		
Pozycya 7. Wyższej szkole rolniczej za użycie laboratorium	80 zł.	—
Pozycya 8. Przyrządy do laboratorium gorzelni	50 „	—
Pozycya 9. Koszt produkcji drożdży prasowanych	150 „	—
Pozycya 10. Książki i czasopisma	60 „	—
Pozycya 11. Wycieczki profesorów z uczniami	200 „	—
Suma rubryki III.	540 zł.	—
<hr/>		
Rubryka IV. Zapomogi dla uczniów:		
Pozycya 12. a) z funduszów krajowych	300 zł.	
b) z subwencji państwowej	500 „	800 zł. —
Rubryka V. Pozycya 13. Rozmaite nieprzewidziane	20 zł.	—
Suma wydatków	4.760 zł.	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki szkoły gorzelniczej w Dublinach w sumie 4.760 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Rubryka I. Pozycya 1. Subwencya z e. k. Skarbu Państwa :

a) na utrzymanie szkoły	1.500 zł.	—
b) na zapomogi dla uczniów	500 „	—
Suma rubryki I.	2.000 zł.	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Rubryka II. Pozycya 2. Opłaty od uczniów	500 zł.	—
<u>Suma dochodów</u>	2.500 zł.	—
W porównaniu z wydatkami?	4.760 „	—
<u>okazuje się niedobór</u>	2.260 zł.	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody szkoły gorzelniczej w Dublanach w sumie 2.500 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D) Gorzelnia.

Zwycz. nadzwycz.
złote

W Y D A T K I.

Rubryka I.	Płace.		
Pozycya 1. Maszynista		400 zł.	—
Pozycya 2. 5 robotników po 15 zł. miesięcznie przez 6 miesięcy i jeden po 15 zł. miesięcznie przez cały rok z dodatkiem na pomieszkanie		690 „	—
	<u>Suma rubryki I.</u>	1.090 zł.	—

Rubryka II. Koszta wyrobu spirytusu.

Pozycya 3. Opał przez 5 miesięcy (450 metrów drzewa po 3 zł.)	1.350 zł.	—	
Pozycya 4. Ziemniaki (2.200 q. po 2 zł.)	4.400 „	—	
Pozycya 5. 4% jęczmienia (88 q. po 7 zł.)	616 „	—	
Pozycya 6. Żyto i kukurudza (2×90=180 q. po 7 zł.)	1.260 „	—	
Pozycya 7. 15% jęczmienia (30 q. po 7 zł.)	210 „	—	
Pozycya 8. Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	200 „	—	
Pozycya 9. Monter, naprawa maszyn i kupno narzędzi	300 „	—	
Pozycya 10. Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników	200 „	—	
	<u>Suma rubryki II.</u>	8.536 zł.	—

Rubryka III. Rozmaite.

Pozycya 11. Utrzymanie budynków i podwórza	30 zł.	—
Pozycya 12. Podstek dochodowy	60 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote
Pozycya 13. Koszta komisji lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelni	50 „ —
Suma rubryki III.	140 zł. —
Suma wydatków	9.766 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy wydatki gorzelni w Dublanach w sumie 9.766 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. Pozycya 1. Ze sprzedaży spirytusu (300 hl. po 18 zł.)	5.400 zł. —
Rubryka II. Pozycya 2. Ze sprzedaży wywarów (152·84 hl. po 2 zł. 38 ct.)	363 zł. —
Rubryka III. Pozycya 3. Bonifkacya za (300 hl. spirytusu po 5 zł.	1.500 zł. —
Suma dochodów	7.263 zł. —
W porównaniu z wydatkami	9.766 „ —
okazuje się niedobór	2.503 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody gorzelni w Dublanach w sumie 7.263 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

E) Folwark.

zwycz. nadzwycz.
złote

WYDATKI.

	zwycz. nadzwycz. złote
Rubryka I. Wydatki na gospodarstwo.	
Pozycya 1. Płace i zasługi	2.560 zł. —
Pozycya 2. Najem robotnika	4.000 „ —
Pozycya 3. Zmiana i dokupno nasienia	300 „ —
Pozycya 4. Dokupno nawozów dopełniających:	
a) na pole	1.045 zł.
b) na łąki	200 „ 1.245 „ —

		zwyczaj.	nadzwyczaj.
		złote	
Pozycya 5.	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków)	2.600 „	—
Pozycya 6.	Zastąpienie zużytych koni i uprzęży	500 „	—
Pozycya 7.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	150 „	786 zł.
Pozycya 8.	a) Betonowanie podłóg i żłobów w stajni opasowej	—	700 „
	b) Urządzenie betonowego braźnika w starej kro- wiarni	—	186 „
Pozycya 9.	a) Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	500 „	—
	b) Kupno młocarni	940 „	
	c) „ sieczkarni	98 „	1.038 „
Pozycya 10.	Utrzymanie rowów i dróg	50 „	—
Pozycya 11.	a) Melioracye łąk II. rata	—	1.500 „
	b) Utrzymanie narzędzi i dokupno materiałów	150 „	—
	c) Wynagrodzenie łąkowego	200 „	—
Pozycya 12.	Drenowanie pól	—	400 „
Pozycya 13.	Zabezpieczenie od pożaru i gradu	400 „	—
Pozycya 14.	Kuchnia folwarczna	300 „	—
Pozycya 15.	Koszta kancelaryjne	80 „	—
Pozycya 16.	Światło i smarowidło	50 „	—
Pozycya 17.	Kultura lasu i plantacye nieużytków	100 „	—
Pozycya 18.	Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	100 „	—
Pozycya 19.	Budowa domu dla służby i robotników	—	2.520 „
	Suma rubryki I.	13.235 „	7.130 „
	Rubryka II. Pozycya 20. Cegielnia	1.000 zł.	—
	Rubryka III. Pozycya 21. Podatki, opłaty i daniny	700 zł.	—
	Rubryka IV. Spłata kapitału i odsetek dłużnych.		
Pozycya 22.	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		

	Zwyczaj.	nadzwyczaj.
	złote	
a) 39 i 40 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 5.000	300 „	
b) 29 i 30 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 11.600 zł.	693 „	996 „
	<hr/>	
Pozycya 23. Renta wieczysta c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarczemu	1.600 „	—
Suma rubryki IV.	2.593 „	—
	<hr/>	
Rubryka V. Pozycya 24. Rozmaite nieprzewidziane	150 zł.	200 zł.
Suma wydatków	17.731 zł.	7.330 zł.
	<hr/>	
Razem	25.061 zł.	
	<hr/>	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki folwarku w Dublanach w sumie 25.061 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Zwyczaj. nadzwyczaj.
złote

D O C H O D Y.

Rubryka I. Dochody z gospodarstwa.

Pozycya 1. a) Ze sprzedaży ziemiopłodów	7.000 zł.	—
b) Za owies i siano od szkół i stron prywatnych	1.300 „	—
Pozycya 2. Z wynajętych łąk i pastwisk	1.200 „	—
Pozycya 3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
a) Krowiarnia:		
α) mleko	4.000 zł.	
β) przychówek	500 „	
γ) braki i opasy	500 „	5.000 zł.
	<hr/>	
b) Nierogaczna	200 „	
c) Owse	60 „	
d) Zysk na dokupionych 20 sztukach bydła opasowego, oraz spieniężenie paszy i różnych karm	400 „	
e) Ryczalt od szkół za straty, wynikające		

	Zwycz. nadzwycz. złote	
z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 „	6.600 „ —
Pozycya 4. Z lasu i stawów		50 „ —
	<u>Suma rubryki I.</u>	<u>16.210 „ —</u>
Rubryka II. Pozycya 5. Z cegielni		<u>1.500 zł. —</u>
Rubryka III. Z dzierżaw.		
Pozycya 6. Czynsz z karczmy i dodanych gruntów		150 zł. —
Pozycya 7. Z pelowania		25 „ —
	<u>Suma rubryki III.</u>	<u>175 „ —</u>
Rubryka IV. Pozycya 8. Rozmaite nieprzewidziane		<u>50 zł. —</u>
	<u>Suma dochodów</u>	<u>17.935 zł. —</u>
	W porównaniu z wydatkami	<u>25.061 „ —</u>
	<u>Okazuje się niedobór</u>	<u>7.126 zł. —</u>

Izba uchwała bez rozprawy dochody folwarku w Dublanach w sumie 17.935 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

F) Stacya botaniczna.

	zwycz. nadzwycz. złote
W Y D A T K I	
Rubryka I. Płace personalu.	
Pozycya 1. Kierownik stacyi	600 zł.
Pozycya 2. Remuneracya profesora rolnictwa	120 „
Pozycya 3. Asystent stacyi, płaca	600 zł.
na mieszkanie	120 „
„ opał	39 „
	<u>759 „</u>
Pozycya 4. Laborant	200 „
	<u>Suma rubryki I.</u>
	<u>1.679 zł.</u>

		Zwycz. nadzwycz. złote	
Rubryka II. Utrzymanie stacyi.			
Pozycya 5.	Koszta utrzymania i urzadzania stacyi	300 zł.	200 zł.
Pozycya 6.	„ dopełnienia urzadzzeń ogrodu górskiego	—	100 „
Pozycya 7.	„ utrzymania ogrodu górskiego	300 „	—
	zwycz. nadzwycz.		
Pozycya 8.	a) Założenie i utrzymanie 8 pól doświadczalnych z trawami	300 zł.	100 zł.
	b) Założenie i utrzymanie 3 pól doświadczalnych górskich z jarzynami	100 „	50 „
	c) Analizy z pól utrzymy- wanych kosztem Towa- rzystwa gospodarczego	100 „	500 „ 150 „
Pozycya 9.	Koszta kancelaryjne	250 „	—
Pozycya 10.	„ druków i wydawnictw	100 „	100 „
Pozycya 11.	Prenumerata pism i zakupno podręczników	100 „	100 „
Pozycya 12.	Koszta podróży kierownika i asystenta	200 „	—
	Suma rubryki II.	1.750 zł.	650 zł.
	Suma wydatków	3.429 zł.	650 zł.
	Razem	4.079 zł.	

Izba uchwala bez rozprawy wydatki stacyi botanicznej w Dublinach w sumie 4,079 zł. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. pozycya 1.	Subweneya z c. k. Skarbu Państwa	1.000 zł.	—
Rubryka II. pozycya 2.	Dochód z analiz	200 „	—
Rubryka III. pozycya 3.	Dochód z pól i ogrodu	200 „	—
	Suma dochodów	1.400 zł.	—

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
	złote	
Z porównania z wydatkami	4.079 zł.	—
Okazuje się niedobór	2.679 zł.	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody, stacyi botanicznej w Dublinach w sumie 1.400 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

G) Stacja chemiczna.

W Y D A T K I.

Rubryka I.	Płace parsonalu.		
Pozycya 1. Kierownik stacyi, płaca	600 zł.	—	
Pozycya 2. Profesor rolnictwa, remuneracya	120 „	—	
Pozycya 3. 2 asystentów z płacą po 600 zł.	1.200 zł.		
na mieszkanie po 120 zł.	240 „		
na opał po 39 zł.	78 „	1.518 „	—
Pozycya 4. Laborant	450 „	—	
Pozycya 5. a) Służący	216 zł.		
b) pomocnik służącego przez 6 miesięcy po 18 zł.	108 „	324 „	—
Pozycya 6. Na utrzymanie asystentów w stacyach do rozporządzalności Wydziałowi kraj.	—	400 zł.	
(uchwała Sejmu z dnia 28. stycznia 1898).			
Suma rubryki	3.012 zł.	400 zł.	

Rubryka II.	Utrzymanie stacyi		
Pozycya 7. Koszta utrzymania stacyi	1.200 zł.	—	
Pozycya 8. „ prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych	500 „	—	
Pozycya 9. a) Założenie i prowadzenie pól doświadczalnych w 5 miejscowościach	750 zł.		
b) Analizy z tych pól	150 „		
c) Analizy z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	200 „	1.100 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycya 10. Koszta kancelaryjne	250 zł.	—
Pozycya 11. Druki sprawozdań	300 „	—
Pozycya 12. Prenumerata pism i zakupno podręczników	160 „	—
Pozycya 13. Koszta podróży kierownika i asystentów	400 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki II.	3.910 zł.	—
	<hr/>	
Suma wydatków	6.922 zł.	400 zł.
	<hr/>	
Razem	7.322 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki stacji chemicznej w Dublinach w sumie 7.322 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. pozycya 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.000 zł.	—
Rubryka II. pozycya 2. Dochód z analiz	750 zł.	—
	<hr/>	
Suma dochodów	1.750 zł.	—
	<hr/>	
W porównaniu z wydatkami	7.322 „	—
	<hr/>	
Okazuje się niedobór	5.572 zł.	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody stacji chemicznej w Dublinach w sumie 1.750 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka XV. Pozycya 217 wydatków.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz czyta.

Pozycya 217. Na spłatę reszty bezprocentowej pożyczki, zaciągniętej na eksploatację torfu w Dublinach z funduszu przemysłu rolniczego w kwocie 5.513 zł. 21 ct., II. rata z pięciolecia 1.100 zł.

Izba uchwała bez uchwała bez rozprawy poz. 217 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka XV. Pozycya 218 i 219 wydatków.

Rubryka IX. Pozycya 46 i 47 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu na r. 1898 krajowej średniej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

W Y D A T K I.

		Zwycz. nadzwycz. złote	
Rubryka I.	Płace nauczycieli.		
Pozycya 1.	Dyrektor, płaca	2.000 zł.	
	dodatek aktywalny	320 „	
	2 dodatki pięcioletnie po 200 zł.	400 „	2.720 zł.
Pozycya 2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca	1.400 zł.	
	dodatek aktywalny	260 „	1.660 „ —
Pozycya 3.	8 profesorów, płaca po 1.400 zł.	11.200 zł.	
	dodatki aktyw. po 260 zł.	2 080 „	
	dodatki pięcioletnie	1.800 „	15.080 „
Pozycya 4.	Docent weterynaryi	800 „	—
Pozycya 5.	Docent leśnictwa	400 „	—
Pozycya 6.	Docent sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmie- larstwa i uprawy wikli	200 „	—
Pozycya 7.	Nauczyciel-instruktor do ro- bót praktycznych, płaca 800 zł.	800 zł.	
	dodatek aktywalny	140 „	
	dwa dodatki pięcioletnie po 100 zł.	200 „	1 140 zł.
	po strąceniu zwrotu z funduszu !ol- warku w Czernichowie za admini- stracyę	200 „	940 „ —
Pozycya 8.	Prefekt internatu, zarazem nauczyciel gi- mnastyki, płaca	800 zł.	
	wikt	360 „	
	światło	10 „	1.170 „ —
Suma rubryki I.		22.970 zł.	—

Zwycz. nadzwycz.
złote

Rubryka II. Płace urzędników administracyjnych etatowych.

Pozycya 9. Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca	1.200 zł.	—
„ 10. Pisarz Dyrekeyi, płaca	600 „	—
	Suma rubryki II.	1.800 zł. —

Rubryka III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

Pozycya 11. Lekarz zakładowy, płaca	500 zł.	
opał	50 „	550 zł.
Ogrodnik zakładowy, płaca	500 zł.	
2 dodatki pięcioletnie po 50 zł.	100 „	600 „
Pomocnik ogrodnika, płaca	200 zł.	
wikt	210 „	410 „
	Suma rubryki III.	1.560 zł.

Rubryka IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

Pozycye 14. Służba wyższa:

a) Tercyan szkoły zarazem woźny, płaca 150 zł.		
na ubiór	50 „	
wikt	150 „	
b) Portyer bramy zakładowej, płaca	150 „	
na ubiór	50 „	
wikt	150 „	
c) Stróż nocny, płaca	150 „	
wikt	150 „	
ubiór	50 „	1.050 zł.

Pozycya 15. Służba niższa:

a) Służący przy laboratoryum chemii,		
płaca	80 zł.	
wikt	106 „	
b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych, płaca po 50 zł.	150 „	

zwyczaj. nadzwyczaj.
złote.

wikt po 106 zł.	318 zł.	
c) stróż domowy, płaca	80 „	
wikt	106 „	840 zł.
		<hr/>
Suma rubryki IV.	1.890 zł.	
		<hr/>

Rubryka V. Emerytury i zaopatrzenia.

Pozycja 16. Dr. Prażmowski Adam, b. profesor emeryt.	645 zł.	
		<hr/>
Suma rubryki V.	645 zł.	

Rubryka VI. Koszta administracyjne.

Pozycja 17. Zarząd:

a) Pomoc kancelaryjna dla kuratorji szkoły	200 zł.	
b) potrzeby kancelar. szkoły	150 „	
c) druki i inseraty	100 „	
d) portorya i przesyłki	150 „	
e) koszta podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych	450 „	
f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	150 „	1.200 zł.
		<hr/>

Pozycja 18. Opał w gmachu szkolnym i internacie	1.600 „	
„ 19. Oświetlenie „ „ „	1.000 „	
„ 20. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	1.500 „	
„ 21. Pokrycie dachu i sporządzenie nowych schodów do piwnicy w domu dla profesorów, zwanym „Le- śniczówką“	—	188 zł.
„ 22. Zabezpieczenie budynków i zbiorów	500 „	
„ 23. Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	900 „	
„ 24. Płaca kominiarza	180 „	
„ 25. Sprzęty i ruchomości	150 „	—
„ 26. Koszta lustracyi zakładu	300 „	—
„ 27. Koszta nabożeństwa	120 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote.	
Pozycya 28. Na aptekę	200 „	—
„ 29. Utrzymanie dziedziców	150 „	—
Suma rubryki VI.	<u>7.800 zł.</u>	<u>188 zł</u>

Rubryka VII. **Utrzymanie uczniów.**

Pozycya 30. Żywność (70 uczniów po 240 zł.)	16.800 zł.	—
„ 31. Pranie (70 uczniów po 10 zł. 65 ct.)	746 „	—
„ 32. Służba internatu:		
a) 5 chłopców do obsługi uczniów (płaca po 50 zł., wikt po 106 zł.)	780 zł.	
b) palacz do obsługi kaloryferów, (płaca 150 zł., wikt 150 zł.)	<u>300 „</u>	1.080 „ —
Pozycya 33. Sprzęty:		
a) do sal sypialnych	100 „	
b) „ infirmaryi	30 „	—
c) „ sali rekreacyjnej i gimnastycznej	25 „	
Pozycya 34. Odzież, (70 uczniów po 60 zł.)	4.200 „	
Pozycya 35. Pościel	<u>200 „</u>	
Suma rubryki VII.	. 23.181 zł.	

Rubryka VIII. **Potrzeby naukowe.**

Pozycya 36, Eksperymenta przy wykładach:

a) dla profesora rolnictwa	20 zł.	
b) „ „ hodowli	25 „	
c) „ „ zotomii	20 „	
d) „ „ weterynaryi	25 „	
e) „ „ botaniki	30 „	
f) „ „ fizyki	20 „	
g) „ „ miernictwa	25 „	
h) „ „ chemii ogólnej	50 „	
i) „ „ mleczarstwa	50 „	
„ j) „ „ rybactwa	<u>50 „</u>	<u>315 zł. —</u>

Zwycz. nadzwycz.
złote.

Pozycja 37. Zbiory i muzea :

a)	zbiór rolniczy	100	„	
b)	„ hodowlany	100	„	
c)	„ fizyczny	100	„	
d)	„ geograficzny	50	„	
e)	„ botaniczny	50	„	
f)	„ zoologiczny	50	„	
g)	„ zootomiczny	50	„	
h)	„ mechaniczny	50	„	
i)	„ mineralogiczny	20	„	
j)	„ technologiczny	80	„	
k)	„ okazów leśnych	30	„	
l)	„ „ weterynaryjnych	30	„	
m)	„ „ narzędzi rolniczych	100	„	
n)	„ „ modeli do budownictwa	50	„	
o)	„ przyrządów mierniczych	50	„	
p)	„ mleczarski	50	„	
r)	„ ogrodniczy	60	„	
s)	„ melioracyjny	50	„	
t)	„ rybacki	50	„	
u)	Stacya meteorologiczna	30	„	1.150 zł.

Pozycja 38. Laboratoria :

a)	chemii ogólnej i gabinet	400	zł.	
b)	„ rolniczej	200	„	
c)	„ technologicznej	100	„	
d)	zootomiczne	100	„	
e)	roślinno-fizyologiczne	100	„	
f)	rolnicze	100	„	1.000 zł. —

Pozycja 39. Biblioteka :

a)	przykupno dzieł	400	zł.	
----	-----------------	-----------	-----	-----	--

		Zwycz. nadzwycz. złote.	
	b) oprawa książek	50 „	
	c) czasopisma naukowe i polityczne	150 „	600 zł.
<hr/>			
Pozycja 40.	Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego	400 zł.	—
„	41. Ogród botaniczny	100 „	—
„	42. Utrzymanie pola doświadczalnego	150 „	—
„	43. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	500 „	—
<hr/>			
	Suma rubryki VIII.	4.215 zł.	—
<hr/>			
Rubryka IX.	Rozmaite.		
Pozycja 44.	Utrzymanie ochotniczej straży ogniowej	100 „	—
	45. Nieprzewidziane	250 „	—
<hr/>			
	Suma rubryki IX.	350 zł.	—
<hr/>			
	Suma wydatków	64.411 zł.	188 zł.
<hr/>			
	Razem	64 599	
<hr/>			

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj średniej. szkoły rolniczej w Czernichowie w sumie 64.599 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I.	Subwencye.		
Pozycja 1.	Z c. k. Skarbu Państwa na potrzeby szkoły	7.000 zł.	—
<hr/>			
Rubryka II.	Opłaty od uczniów.		
Pozycja 2.	Opłaty na utrzymanie 70 uczniów po	320 zł.	22.400 zł. —
„	3. Czesne od 70 uczniów po 50 zł.	3.500 zł.	
	po strąceniu $\frac{1}{4}$ części od uczniów uwolnionych od czesnego przez Wydział kraj.	875 „	2.625 „ —
<hr/>			
	Suma rubryki II.	25.025 zł.	—
<hr/>			
Rubryka III.	Inne dochody.		
Pozycja 4.	Ze sprzedaży płodów z ogrodów	400 zł.	—
<hr/>			

	Zwyczaj.	nadzwyczaj. złote
Rubryka IV. poz V. Rozmaite nieprzewidziane	100 zł.	—
<u>Suma dochodów</u>	<u>32.525 zł.</u>	<u>—</u>
W porównaniu z sumą wydatków	64.599 „	—
okazuje się niedobór	<u>32.074 zł.</u>	<u>—</u>

Izba uchwala bez rozprawy dochody kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w sumie 32.525 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

W Y D A T K I.

Rubryka I. **Wydatki na gospodarstwo.**

Pozycja 1. Płace i zasługi:

- a) Nauczyciel-instruktor za administracyę folwarkiem 200 zł.
- b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya) 1.200 „ 1.400 zł.

„ 2. Najem robotnika: *zwyecz. nadzw.*

- a) do gospodarstwa folwarcznego 600 zł. — zł.
- b) do chmielarni:
 - 1) zawiadowca chmielarni 50 „ — „
 - 2) roboty przy chmielarni 150 „ 150 „ 800 zł. 150 zł.

- „ 3. Dokupno i zmiana nasienia : 200 „ —
- „ 4. „ nawozów dopełniających , 200 „ —
- „ 5. „ słomy i karmy 400 „ —
- „ 6. „ pary koni — „ 400 zł.
- „ 7. Inwentarz użytkowy (naprawa sprzętów) 100 „ —
- „ 8. utrzymanie budynków folwarcznych 100 „ 116 „
- „ 9. Naprawa narzędzi i sprzętów 100 „ —
- „ 10. Drenowanie pól, zwanych „Stawisko“ — „ 350
- „ 11. Utrzymanie rowów 100 „ —

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycya 12. Zabezpieczenie od pożaru i gradobicia	50 zł.	—
„ 13. Światło i smarowidło	40 „	—
Suma rubryki I.	3 490 zł.	1.016 zł.
Rubryka II. Las i plantacya wikla.		
Pozycya 14. Służba, roboty i zalesienie	680 zł.	—
„ 15. Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	250 „	—
„ 16. Wynagrodzenie ogrodnika	250 „	—
Suma rubryki II.	1.180 zł.	—
Rubryka III. Pozycya 17. Utrzymanie brzegów Wisły	170 „	—
„ IV „ 18. Podatki i daniny	600 zł.	—
„ V. „ 19. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych:		
Bankowi krajowemu we Lwowie IV. i V. rata wraz z 4 ⁰ / ₁₀ odsetkami od pożyczki 13.000 koron (607 ko- ron 2 gr., czyli 303 zł. 51 ct.)	304 zł.	—
„ VI. „ 20. Rozmaite nieprzewidziane	200 zł.	—
Suma wydatków	5.944 „	1.016 zł.
Razem	6.960 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki folwarku w Czernichowie w sumie 6.960 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. Z gospodarstwa.

Pozycya 1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	1.220 zł.	—
„ 2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
a) krowiarnia	1.200 zł.	
b) nierogacizna	200 „	1.400 „
„ 3. Z wynajętych ról i pastwisk	500 „	—

	Zwycz.	nadzwycz.
	złote	
Pozycya 4. Za wynajęte konie	300 „	—
Pozycya 5. Za nawóz stajenny do ogrodów	50 „	—
Suma rubryki I.	3.450 „	—

Rubryka II. Z lasu i wikła.

Pozycya 6. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	1.200 zł.	—
Pozycya 7. Z wikła i trawy wśród wikła	2 500 „	—
Suma rubryki II.	3.700 zł.	—

Rubryka III. Pozycya 8. Z pieca wapiennego	550 „	—
---	--------------	----------

Rubryka IV. Z dzierżaw.

Pozycya 9. Z bud jarmarcznych i budynków pokarczemnych	50 zł.	—
--	--------	---

Rubryka V. Łądowe i olborne.

Pozycya 10. Z łądowego	10 zł.	—
Pozycya 11. Olborne za łamanie kamienia	60 „	—
Suma rubryki V.	70 zł.	—

Suma dochodów	7.820 zł.	—
----------------------	------------------	----------

W porównaniu z wydatkami	6.960 „	—
------------------------------------	---------	---

okazuje się nadwyżka dochodów	860 zł.	—
-------------------------------	---------	---

Izba uchwala bez rozprawy dochód folwarku w Czernichowie w sumie 7.820 zł zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Rubryka XV. Pozycya 220 do 223, 226 i 227 wydatków, i rubryka X. pozycya 48 do 53 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach, Bereźnicy, szkole ogrodniczej w Tarnowie i szkole uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy Stanisława Niezabitowskiego, p. Stanisław Jędrzejowicz czyta :

Szkoła w Horodence.

W Y D A T K I.

		Zwycz.	nadzwycz.
		złote	
Rubryka I. Płace nauczycieli.			
Pozycja 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik płaca	1.300 zł.		
dodatek aktywalny	140 „	1.440 „	— zł.
	<hr/>		
Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowach płaca	1.000 zł.		
dodatek aktywalny	100 „	1.100 „	—
	<hr/>		
Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		600 zł.	—
Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych płaca	500 zł.		
dodatek aktywalny	50 „	550 „	—
	<hr/>		
Pozycja 5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.		300 „	—
		<hr/>	
Suma rubryki I.		3.990 zł.	—
		<hr/>	

Rubryka II. Koszta administracji.

Pozycja 6. Zarząd:			
a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
b) koszta kancelaryjne	100 „		
c) sługa szkolny i stróż nocny	300 „	520 zł.	— zł.
	<hr/>		
Pozycja 7. Opał		700 „	—
Pozycja 8. Oświetlenie		150 „	—
Pozycja 9. a) Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		300 „	1.100 „
b) budowa suszarni		—	813 „
Pozycja 10. Sprzęty i ruchomości		150 „	—
Pozycja 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych		400 „	—
Pozycja 12. Podatek od gruntu szkolnego		30 „	—
		<hr/>	
Suma rubryki II.		2.250 zł.	1.913 zł.
		<hr/>	

zwyczaj. nadzw.
złote

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycya 13. Stołowanie	dla 40 uczniów po		
Pozycya 14. Odzież pościel i pranie	150 zł.	6.000 zł.	—
Pozycya 15. Lekarz i apteka		150 zł.	—
Pozycya 16. Uczeń praktykant		150 „	—
<u>Suma rubryki III.</u>		<u>6.300 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycya 17. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.		120 „	—
Pozycya 18. Środki naukowe:			
a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi	150 zł.		
b) biblioteka i czytelnia	80 „		
c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, narzędzia i t. p.	100 „	330 „	—
Pozycya 19. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu (w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 11. listopada 1890)		20 „	—
Pozycya 20. Wycieczki z uczniami		50 „	—
<u>Sama rubryki IV.</u>		<u>520 „</u>	<u>—</u>

Rubryka V. Kursy specjalne.

Pozycya 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		50 „	—
Pozycya 22. „ mleczarstwa		50 „	—
Pozycya 23. „ uprawy tytoniu		60 „	—
<u>Suma rubryki V.</u>		<u>160 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka VI. Pozycya 24. Różne nieprzewidziane 50 „ —Suma wydatków 13.270 zł. 1.913 „Razem 15.183 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence w sumie 15.183 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

zwycz. nadzwycz.
złote

Rubryka I. Pozycya 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
--	-----------	---

Rubryka II. Pozycya 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:

a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 100 zł. i stypendyum 150 zł.	450 zł.	
b) Gmina miasta Horodunki, 1 stypendyum	100 „ 550 zł.	—

Rubryka III. Pozycya 3. Dochód z ogrodu

(pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego	120 zł.	—
Suma dochodów	3.670 „	—

W porównaniu z wydatkami	15.183 „	—
------------------------------------	----------	---

okazuje się niedobór	11.513 „	—
--------------------------------	----------	---

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence w sumie 3.670 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Szkola w Jagielnicy.

W Y D A T K I.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycya 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:

płaca	1.300 zł.
dodatek aktywalny	140 „

		zwyczaj.	nadzwyczaj.
		złote	
	dodatki pięcioletnie	300 „	—
	dodatek osobisty	200 „	—
		<u>1.940 „</u>	—
Pozycya 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
	płaca	1.000 zł.	—
	dodatek aktywalny	100 „	—
	2 dodatki pięcioletnie	200 „	—
		<u>1.300 „</u>	—
Pozycya 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów:		
	płaca	480 zł.	—
	dodatek na wikt	120 „	—
		<u>600 „</u>	—
Pozycya 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
	płaca	500 zł.	—
	dodatek aktywalny	50 „	—
		<u>550 „</u>	—
Pozycya 5.	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	200 „	—
		<u>200 „</u>	—
	Suma rubryki I.	4.590 zł.	—

Rubryka II. Koszta administracyi.

Pozycya 6.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	120 zł.	—
	b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „	—
	c) sługa szkolny i stróż nocny	300 „	—
		<u>520 zł.</u>	—
Pozycya 7.	Opał	600 „	—
Pozycya 8.	Oświetlenie	100 „	—
Pozycya 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	350 „	—
Pozycya 10.	Sprzęty i ruchomości	200 „	—
		<u>1.770 „</u>	—
	Suma rubryki II.	1.770 „	—

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycya 11.	Stołowanie	} 37 uczniów po 150 zł.	5.550 zł.	—
Pozycya 12.	Odzież, pościel i pranie			

	zwyczaj.	nadzwyczaj.	złote
Pozycja 13. Lekarz i apteka	200 „	—	—
<u>Suma rubryki III.</u>	<u>5.750 zł.</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycja 14. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papiery, zeszyty, książki i t. p.)	100 zł.	—	—
Pozycja 15. Środki naukowe:			
a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń praktycznych	150 zł.		
b) biblioteka i czytelnia	100 „		
c) ogród szkolny	20 „	270 zł.	—
Pozycja 16. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	20 „	—	—
Pozycja 17. Wycieczki z uczniami	50 „	—	—
<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>440 zł.</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Rubryka V. Kursy specjalne.

Pozycja 18. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 zł.	—	—
Pozycja 19. „ mleczarstwa	50 „	—	—
Pozycja 20. „ uprawy i suszenia tytoniu	100 „	—	—
<u>Suma rubryki V.</u>	<u>200 zł.</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Rubryka VI.

Pozycja 21. Gospodarstwo:			
a) Wydatki na gospodarstwo	1.550 zł.		
b) Czynnosc dzierżawny za grunta, odstąpione szkole przez skarb Jagielnicki	50 „	1.600 zł.	—

Rubryka VII. Pozycja 22. Rozmaite nieprzewidziane	50 zł.	—	—
<u>Suma wydatków</u>	<u>14.400 zł.</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicki w sumie 14.400 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

zwycz. nadzwycz.
złote

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa.

Pozycja 1. Subwencya na utrzymanie szkoły	3.000 zł.	—
---	-----------	---

Rubryka II. Pozycja 2. Dochody z gospodarstwa:

a) Dochód z gospodarstwa szkolnego	2.350 zł.	
--	-----------	--

b) Zarobek 37 uczniów po 12 zł.	444 „	2.794 zł. —
---	-------	-------------

Suma dochodów	5.794 zł.	—
-------------------------	-----------	---

W porównaniu z wydatkami	14.400 „	
------------------------------------	----------	--

okazuje się niedobór	8 606 zł.	—
--------------------------------	-----------	---

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w sumie 5.794 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Szkoła w Kobiernicach.

Rubryka XV. pozycja 222 wydatków i rubryka X. pozycja 50 dochodów.

W Y D A T K I.

Rubryka I. Place nauczycieli.

Pozycja 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca	1.300 zł.	
--	-----------	--

dodatek aktywalny	140 „	1.440 zł. —
-----------------------------	-------	-------------

Pozycja 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, płaca	1.000 zł.	
---	-----------	--

dodatek aktywalny	100 „	1.100 „ —
-----------------------------	-------	-----------

Pozycja 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	480 zł.	
--	---------	--

dodatek na wikt	120 „	600 „ —
---------------------------	-------	---------

		Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycya 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	500 zł.		
dodatek aktywalny	50 „		
2 dodatki pięcioletnie	100 „	650 „	„
Pozycya 5. Katecheta obrz. łac., płaca	150 zł.		
wydatki z powodu nabożeństwa	50 „	200 „	„
<u>Suma rubryki I.</u>		<u>3.990 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka II. Koszta administracyi.

Pozycya 6. Zarząd:			
a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „		
c) służa szkolny i stróż nocny	300 „	520 zł.	—
Pozycya 7. Opał		500 zł.	—
Pozycya 8. Oświetlenie		120 „	—
Pozycya 9. a) Utrzymanie budynków		300 „	300 zł.
b) Postawienie 2 drewni dla nauczycieli		—	300 „
Pozycya 10. Sprzęty i ruchomości		100 „	100 „
Pozycya 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych		400 „	—
<u>Suma rubryki II.</u>		<u>1.940 zł.</u>	<u>700 zł.</u>

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycya 12. Stołowanie	}	dla 35 uczniów po 150 zł.		
Pozycya 13. Odzież, pościel i pranie			5.250 zł.	—
Pozycya 14. Lekarz i apteka			150 „	—
Pozycya 15. Uczeń praktykant			150 „	—
<u>Suma rubryki III.</u>			<u>5.550 zł.</u>	<u>—</u>

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

Pozycya 16. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty, itp.)	120 „	—
---	-------	---

zwycz. nadzwycz.
złote

Pozycja 17. Środki naukowe:

a) modele, maszyny, i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	150 zł.		
b) biblioteka i czytelnia	80 „		
c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.)	50 „	280 „	—
Wycieczki z uczniami		50 „	—
Suma rubryki IV.		450 zł.	—

Rubryka V.

Kursy specjalne.

Pozycja 19. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	50 zł.	—
Pozycja 20. Kurs mleczarstwa	50 „	—
Suma rubryki V.	100 zł.	—

Rubryka VI. Pozycja 21.

Gospodarstwo:

a) Wydatki na gospodarstwo	3.210 zł.		
b) Czynsz dzierżawny:			
α) za folwark z inwentarzem	758 zł.		
β) za wynajętą ubikację na mleczarnię	50 „		
γ) za wynajęte mieszkanie dla służby	60 „	868 „	4.078 zł. —
Pozycja 22. Drenowanie 30 morgów pola	—		900 zł.
Suma rubryki VI.	4.078 zł.		900 zł.
Rubryka VII. Pozycja 23. Rozmaite nieprzewidziane		50 zł.	—
Suma wydatków	16.158 zł.		1.600 zł.
Razem		17.758 zł.	

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w sumie 17.758 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Zwyczaj. nadzwyczaj.
złote

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Rubryka I. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa

Pozycya 1. Subwencya na utrzymanie szkoły	3.000 zł.	—
---	-----------	---

Rubryka II. Pozycya 2. Opłaty na utrzymanie uczniów :

a) Rada powiatowa bialska	450 zł.	
b) Rada powiatowa krakowska	150 zł.	
c) Rada powiatowa mielecka	100 „	700 „ —

Rubryka III. Pozycya 3. Dochód z pola i ogrodu szkolnego	60 zł.	—
--	--------	---

Rubryka IV. Pozycya 4. Dochody z gospodarstwa :

a) Dochód z dzierżawy folwarku	4 120 zł.	
b) zarobek 35 uczniów po 12 zł.	420 „	4.540 zł. —
<u>Suma dochodów</u>	8.300 zł.	—

W porównaniu z wydatkami	17.758 zł.	—
------------------------------------	------------	---

Okazuje się niedobór	9.457 zł.	—
--------------------------------	-----------	---

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w sumie 8.300 zł. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta :

Szkoła w Bereźnicy.

Rubryka XV. Pozycya 223. wyd. i rubr. X. poz. 51 dochody.

W Y D A T K I.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Pozycya 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik :

płaca	1.300 zł.	
dodatek aktywalny	140 „	1.440 zł. —

	zwycz.	nadzwycz.	złote
Pozycya 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych :			
płaca	1.000	zł.	
dodatek aktywalny	100	„	
2 dodatki pięcioletnie	200	„	1.300
Pozycya 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca			
	600	„	—
Pozycya 4. Nauczyciel do nauk elementarnych :			
płaca	500	„	
dodatek aktywalny	50	„	550
Pozycya 5. Katecheta obrządku łać. i gr. kat.			
	200	„	—
Suma rubryki I.	4.090	zł.	—

Rubryka II. Koszta administracyjne.

Pozycya 6. Zarząd: a) pomoc kancelaryjna			
	120	zł.	
b) koszta kancelaryjne	100	„	
c) służa szkolny i stróż nocny	300	„	520
Pozycya 7. Opał			
	600	„	—
Pozycya 8. Oświetlenie			
	120	„	—
Pozycya 9. Utrzymanie budynków			
	200	„	900
Pozycya 10. Sprzęty i ruchomości			
	100	„	—
Pozycya 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych			
	350	„	—
Pozycya 12. Asekuracja i podatek			
	120	„	—
Suma rubryki II.	2.010	zł.	900 zł.

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.

Pozycya 13. Stołowanie			
} 32 uczniów po			
Pozycya 14. Odzież, pościel i pranie			
} 150 zł.			
	4.800	zł.	—
Pozycya 15. Lekarz i apteka			
	125	„	—
Pozycya 16. Uczeń praktykant przez pół roku			
	75	„	—
Suma rubryki III.	5.000	„	—

Rubryka IV.	Potrzeby naukowe.	zwycz. nadzwycz. złote
Pozycja 17. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)		120 zł. —
Pozycja 18. Środki naukowe :		
a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi	150 zł.	
b) biblioteka i czytelnia	80 „	
c) ogród szkolny	50 „	280 „ —
Pozycja 19. Wycieczki z uczniami		40 „ —
	Suma rubryki IV.	440 zł. —

Rubryka V.	Kursy specjalne.	
Pozycja 20. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		50 zł. —
Pozycja 21. „ mleczarstwa		50 „ —
	Suma rubryki V.	100 „ —

Rubryka VI. Pozycja 22.	Gospodarstwo :	
a) Wydatki na gospodarstwo	1.150 zł.	1.800 zł.
b) Na drenowanie pól	—	1.800 „
	Suma rubryki VI.	1.150 zł. 1.800 „

Rubryka VII. Pozycja 23. Rozmaite nieprzewidziane.	50 zł.	—
	Suma wydatków	12.840 zł. 2.700 „
	Razem	15.540 zł.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowej niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w sumie 15.540 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Rubryka I. Pozycja 1. Subwencya c. k. Skarbu państwa	3.000 zł.	—
--	-----------	---

Rubryka II. Pozycja 2.	Gospodarstwo.	zwyocz. nadzwycz. złote
	Dochód z gospodarstwa szkolnego	900 zł. —
	<u>Suma dochodów</u>	3.900 „ —
	W porównaniu z wydatkami	15.540 „ —
	<u>okazuje się niedobór.</u>	11.640 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej niższej szkoły rolniczej w w Be-reżnicy w sumie 3.900 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Szkoła ogrodnicza w Tarnowie.

Rubryka XV. Pozycja 226. wydatków i Rubryka X. Pozycja 52. dochodów.

W Y D A T K I.

Rubryka	Place nauczycieli.		
Pozycja 1. Nauczyciel fachowy i kierownik, płaca	1 200 zł.		
dodatek aktywalny	140 „		
„ pięcioletni	200 „	1.540 zł.	—
Pozycja 2. Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca	800 zł.		
dodatek aktywalny	100 „		
ryczałt na mieszkanie	200 „	1.100 „	—
Pozycja 3. Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków, płaca		240 „	—
Pozycja 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	500 zł.		
dodatek aktywalny	100 „		
„ pięcioletni	17 „		
ryczałt na mieszkanie	180 „	797 „	—
Pozycja 5. Oehmistrz i instruktor, płaca	480 zł.		
dodatek na wikt	120 „	600 „	—
Pozycja 6. Kapelan i katecheta, płaca	150 zł.		
wydatki z powodu nabożeństwa	50 „	200 „	—
	<u>Suma rubryki I.</u>	4.477 zł.	—

		zwycz. nadzwycz. złote	
Rubryka II. Koszta administracyjne.			
Pozycya 7.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	120 zł.	
	b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „	
	c) sługa szkolny i stróż nocny	300 „	520 zł. —
Pozycya 8.	Opał ubikacyj szkolnych	400 zł.	—
Pozycya 9.	Oświetlenie	150 „	—
Pozycya 10.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko- miniarsz)	200 „	600 zł.
Pozycya 11.	Sprzęty i ruchomości	100 „	—
Suma rubryki II.		1.370 zł.	600 zł.

Rubryka III. Utrzymanie uczniów.			
Pozycya 12.	Stołowanie :	} dla 25 uczniów po 165 zł.	4.125 zł. —
Pozycya 13.	Odzież, pościel i pranie }		
Pozycya 14.	Lekarz i apteka	120 „	—
Pozycya 15.	Uczeń praktykant	240 „	—
Suma rubryki III.		4.485 zł.	—

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.			
Pozycya 16.	Przybory do nauki	120 zł.	—
Pozycya 17.	Zbiory środków do demonstracyi	100 „	300 zł.
Pozycya 18.	Biblioteka i czytelnia	100 „	—
Pozycya 19.	Wycieczki naukowe	100 „	—
Pozycya 20.	a) Na utrzymanie ogrodu szkolnego	600 „	— „
	b) Na urządzenie szklarni	—	400 „
Suma rubryki IV.		1.020 zł.	700 zł.

Rubryka V.			
Pozycya 21.	Rozmaite nieprzewidziane.	30 zł.	—
Suma wydatków		11.382 zł.	1.300 zł.
Razem		12.682 zł.	

Przemawia p. Krempa i wnosi następującą rezolucję :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dołożył starań do reorganizacji szkoły ogrodniczej w Tarnowie, w tym kierunku, aby więcej uczniów tam kształcić się mogło, a gdyby to było niemożliwe, należy szkołę zwinąć, sumę tę obrócić na stypendya dla kandydatów do nauki ogrodnictwa w innych zakładach.

Izba popiera powyższy wniosek p. Krempy.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Izba uchwała wydatki szkoły ogrodniczej w Tarnowie w sumie 12 682 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba odrzuca następnie wniosek p. Krempy.

Sprawozdawca czyta :

D O C H O D Y.

Zwycz. nadzwycz.
złote

Rubryka I.

Subwencye.

Pozycya 1. Z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—
Pozycya 2. Od gminy miasta Tarnowa	250 „	—
Pozycya 3. od Rsdy powiatowej w Tarnowie	300 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki I.	3.550 zł.	—

Rubryka II. Pozycya 4. **Oplaty na utrzymanie uczniów** 300 zł. —

Rubryka III. Pozycya 5. **Dochód czysty z ogrodu szkolnego** 400 „ —

Suma dochodów 4.250 zł. —

W porównaniu z wydatkami 12.682 „ —

okazuje się niedobór 8.432 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody szkoły ogrodniczej w Tarnowie w sumie 4. 250 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

zwycz. nadzwycz.
złote**Szkoła w Gródku.**

Rubr. XV. poz. 227 wyd. i rubr. X. poz. 53 dochodów.

W Y D A T K I.**Rubryka I. Płace nauczycieli.**

Pozycya 1. Kierownik, zarazem nauczyciel zawodowy do uprawy i wyprawy roślin włóknistych	720 zł.	—
Pozycya 2. Nauczyciel rolnictwa:		
płaca	1.000 zł.	
dodatek aktywalny	100 „	1.100 zł. —
Pozycya 3. Nauczyciel do nauk elementarnych	240 „	—
Pozycya 4. Katecheta	60 „	—
Pozycya 5. Relutum na pomieszkanie dla nauczycieli	240 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki I.	2.360 zł.	—

Rubryka II. Koszta administracyi.

Pozycya 6. Potrzeby kancelaryjne, druki i t. d.	50 zł.	—
Pozycya 7. Opał i oświetlenie	120 „	—
Pozycya 8. Utrzymanie i asekuracya budynków	100 „	—
Pozycya 9. Utrzymanie inwentarza szkolnego	60 „	—
Pozycya 10. Podatki	50 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki II.	380 zł.	—

Rubryka III. Potrzeby do nauki.

Pozycya 11. a) Na utrzymanie i dokupno narzędzi do uprawy roślin włóknistych	60 zł.	—
b) na utrzymanie narzędzi do uprawy roli	40 „	—
c) „ „ moczarni	20 „	—
Pozycya 12. Przybory do pisania i książki do nauki uczniów	40 „	—

	Zwycz. nadzwycz. złote
Pozycya 13. Zbiory okazów do demonstracyi	40 „ —
Pozycya 14. Biblioteka i czytelnia	20 „ —
Suma rubryki III.	220 zł. —

Rubryka IV.

Utrzymanie uczniów.

Pozycya 15. Stołowanie	} dla 10 uczniów po 160 zł.,	1.600 zł. —
Pozycya 16. Odzież i pościel		
Suma wydatków		4.560 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku w sumie 4.560 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

	zwycz. nadzwycz. złote
Rubryka I. Pozycya 1. Subwencya z e. k. Skarbu Państwa	2.200 zł. —
Rubryka II. Pozycya 2. Dochód czysty z gospodarstwa szkolnego i wyrobu włókna	100 zł. —
Rubryka III. Pozycya 3. Zarobek uczniów	100 zł. —
Suma dochodów	2.400 „ —
W porównaniu z wydatkami	4.560 zł. —
okazuje się niedobór	2.160 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku w sumie 2.400 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka XV. pozycya 224 do 271.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Stanisława Niezabitowskiego, p. Stanisław Jędrzejowicz czyta.

Pozycya 224. Niższa szkoła rolnicza w Suchodole pod Krosnem zgodnie z uchwałą Sejmu z 3. lutego 1898. wydatki zwyczajne w kwocie	3.367 zł.
wydatki nadzwyczajne w kwocie	9.223 „

Pozycja 225. Na budowę niższej szkoły rolniczej w Suchodole II. rata . 39.000 zł.
Izba uchwała bez rozprawy pezyce 224 i 225. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 228. Na koszta założenia szkoły sadowniczej w Zaleszczykach . 15.000 „
(uchwała Sejmu z dnia 15 lutego 1898. r.)

Pozycja 229. Kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych w Kobiernicach 1.400 „

Pozycja 230. Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych . . 1.000 „

Pozycja 231. Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych 500 „

Pozycja 232. Na zaliczki na płace nauczycieli szkół rolniczych . . . 2.000 „

Pozycja 233. Szkoła weterynaryi we Lwowie 3.113 „

Pozycja 234. Krajowy nauczyciel weterynaryi 2.040 „

Pozycja 235. Towarzystwo rolnicze we Lwowie 3.000 „

Tem samem uważa się za załatwioną petycję do Ls. 417.

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 228 do 235. włącznie zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Pozycja 236. Towarzystwo rolnicze w Krakowie 3.000 zł.

Przemawia p. Czecz i wnosi, aby przyznano dodatkowo Towarzystwu rolniczemu w Krakowie 1000 zł. na pokrycie niedoboru.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Izba odrzuca wniosek p. Czecza.

Następnie uchwała Izba pozycyę 236 zgodnie z wnioskiem komisji.

Pozycja 237. Towarzystwo tatrzańskie 400 zł.

Tem samem uważa się za załatwioną petycję do L. s. 953.
Również uważa się za załatwioną petycję czarnohorskiego oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego w Kołomyi L. s. 210 o subwencyę, z powodu, że instytucya ta jest tylko filią Towarzystwa Tatrzańskiego, które co roku otrzymuje subwencyę z funduszu krajowego.

Pozycja 238. Na zalesienie wydym piaszczystych III. rata z dziesięciolecia od roku 1896 2.500 „

Pozycja 239. Na stypendya dla abiturjentów krajowej szkoły rolniczej w Dublanach i Czernichowie, kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych 5.000 „

- Pozycya 240. Na stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie. 2.500 „
- Pozycya 241. Na stypendya dla uczniów i abiturjentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę 1.200 „

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 237 do 241 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 242. Dla Kółek rolniczych:

- a) Na koszta zakładania i lustracyi tychże 5.000 zł.
- b) Na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich 2.000 „
- c) Na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy kółek rolniczych 1.200 „
- d) Na pomnożenie funduszu pożyczkowego do wysokości 25.000 zł. II. rata 5.000 „

Tem samem uważa się za załatwione petycye do l. 1258, 1259 i 1260.

Przemawia p. Średniawski i wnosi następującą rezulucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby potrzebę podniesienia funduszu pożyczkowego, dla kółek rolniczych ponownie zbadał, i na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie wnioski przedłożył.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Skałkowski.

Izba popiera rezulucyę p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz godzi się na rezulucyę p. Średniawskiego.

Izba uchwała pozycya 242 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następnie uchwała Izba wniosek p. Średniawskiego.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 243. Na koszta strzeżenia granic w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy przez wojsko i żandarmryę, jak co roku 1.000 zł.

Pozycya 244. Na umorzenie pożyczki 400.000 zł., zaciągniętej w Krakowskiem Tow. wzaj. ubezp., na założenie składów publ. we Lwowie i Krakowie.

- a) XIX. i XX. rata kapitału 13.236 zł. 14 ct.
- b) 4¹/₂% z góry 13.255 „ 86 „

Razem 26.492 „

Pozycja 246.	Krakowskiemu Towarzystwu rolniczemu na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	500 zł.
	Tem samem uważa się za załatwioną petycję do Ls. 110.	
Pozycja 247.	Gal. Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo organu Tow. „Sylwan“	200 „
	Tem samem uważa się za załatwioną petycję do Ls. 336.	
Pozycja 248.	Na wydawnictwo czasopism:	
	a) Bartnik postępowy	300 „
	b) Przegląd weterynarski	300 „
	c) Gorzelnik	200 „
	Tem samem uważa się za załatwione petycje do Ls. 957, 342, 307.	
Pozycja 249.	Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	8.000 „
Pozycja 250.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa	800 „
Pozycja 251.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła dla c. k. galic. Tow. gospodarskiego	2.000 „
	(w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 24. stycznia 1898).	
Pozycja 252.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła okręgu c. k. Tow. roln. Krakowskiego (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 28. stycznia 1898)	2.000 „
Pozycja 253.	Dla Towarzystwa rybackiego w Krakowie	400 „
Pozycja 254.	Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu w Galicyi, II. rata.	3.000 „
Pozycja 255.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi (w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 21. stycznia b. r.)	
	a) na utrzymanie instruktora, płaca z kosztami podróży	2.250 „
	b) na utrzymanie adjunkta	1.200 „
	c) na środki demonstracyjne	1.000 „
	d) na pomocnika instruktora	300 „
	Tem samem załatwioną została petycja do Ls. 109.	
Pozycja 256.	Dla kraj. komisji dla spraw rolniczych, komisji naukowej i konferencye nauczycieli szkół niższych rolniczych (do dyspozycji Wydziału krajowego	3.000 „
Pozycja 257.	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienia rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej (do dyspozycji Wydziału krajowego)	4.000 „
Pozycja 258.	Na wydawnictwo podręczników dla uczni szkół niższych rolniczych	1.000 „
Pozycja 259.	Na podniesienie hodowli bydła:	
	a) na środki podniesienia hodowli bydła	30.000 „

b) na koszta komisji licencyjonujących po myśli §. 4. ust. z dnia 20. lipca 1892 i uchwały Wysokiego Sejmu z 24. stycznia 1898	8.000 zł.
Pozycja 260. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych w celu podniesienia chowu koni włościańskich, roboczych, gospodarskich, do dyspozycji c. k. Towarzystwa gospodarskiego w porozumieniu z komitetem doradczym dla spraw chowu koni przy c. k. Namiestnictwie II rata z sześćciolecia od roku 1897 począwszy po 5.000 zł. rocznie	5.000 „
Pozycja 260 a) Na koszta tępiania myszy polnych nie się w tym roku nie prelininuje.	
Pozycja 261. Na podniesienie hodowli świń na przeciąg lat 4, obydwu komitetom Towarzystw gosp., każdemu po 2.000 zł. I. rata razem	4.000 „
Pozycja 262 Dla pani Melanii Strusiewiczowej, wdowy po referencie dla spraw rolniczych, pensya wdowia o rocznych 600 zł. i dodatk na utrzymanie syna Witołda do 27. marca 1899 rocznie 60 zł. — razem	660 „
Pozycja 262 a) Dla zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, w załatwieniu petycji do L. s. 806, prelininuje Komisya budżetowa do rozporządzalności Wydziału krajowego	500 „
Pozycja 262 b) Uchwalona dnia 16. lutego 1898 roku dla Horodyskiej Antoniny, I. rata na produkcję nasion traw do użycia na gruntach torfowych	500 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 243 do 264 włącznie zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Na cele górnictwa.

Pozycja 263. Inżynier górnik przy Wydziale krajowym:	
a) płaca	2.000 zł.
b) dodatek aktywalny	360 „
c) trzy dodatki pięcioletnie po 200 zł.	600 „
	<hr/>
	Razem
	2.960 zł.
Pozycja 264. Na badanie kraju w celu zestawienia użytecznych kopalini i popularnego opisu ich występowania	2.500 „
Pozycja 265. Na chemiczno-technologiczne studia, przeróbki nafty i wosku ziemnego	500 „
Pozycja 266. Na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Bo-ryslawiu	3.500 „

Pozycya 267. Na stacyę doświadczalną produktów naftowych	1.000 „
Pozycya 268. Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkeji i handlu nafty i wosku ziemnego	800 „
Pozycya 269. Na stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademii górniczych (w myśl uchwały Sejmu z 1. lutego 1898 roku)	3.000 „
Pozycya 270. Na potrzeby muzeum górnictwa, nafty i wosku ziemnego w c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie	1.500 „
Pozycya 271. Na nagrody konkursowe za napisanie podręcznika górnictwa nafty i wosku ziemnego w Galicyi	2 720 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 263 do 271 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycę Towarzystwa rolniczego w Krakowie do L. s. 104, o subwencyę w kwocie 3.000 zł. na założenie szkoły dla drzew owocowych, wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Sprawozdawca czyta:

Petycę Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie L. s. 264, o subwencyę w kwocie 1.000 zł., wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycę oddziału galicyjskiego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa w Kołomyi do L. 343 o subwencyę, wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycę L. 1371 spółki handlowej dla podniesienia produkeji i handlu bydła i nierogacizną, wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycę gminy Cyranki do L. 1.087 i gminy Mielca do L. 1.289, o subwencyę

na zalesienie wydm iasczystych, raczy Wysoki Sejm odstąpić Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycjami Jana Franczaka, do L. 412, dra Antoniego Kaliny, do L. 1.057, Wydziału galicyjskiego Towarzystwa ochrony zwierząt do L. 1.322, wnosi komisya budżetowa:

Raczy Wysoki Sejm przejść do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Następuje:

Rubryka XV. Wydatków pozycya 245, dochodów pozycya 63.

Sprawozdawca p. Scipio czyta:

Preliminarz krajowych składów publicznych w Krakowie na rok 1898.

W Y D A T K I.

Rubryka I.	Koszta zarządu i służby.	Zwycz. nadzwycz. złote
Pozycya 1.	Dyrektor-kasyer	1 500 zł. —
Pozycya 2.	Likwidator	900 „ —
Pozycya 2a)	Kancelista	— —
Pozycya 3.	Pomocnik likwidatora	600 „ —
Pozycya 4.	Praktykant	360 „ —
Pozycya 4a)	Dyurnista	180 „ —
Pozycya 5.	Magazynier	1.000 „ —
Pozycya 6.	Woźny, płaca i mundur	395 „ —
Pozycya 7.	Odźwierny, płaca i mundur	300 „ —
Pozycya 8.	Stróż nocny, płaca	300 „ —
Pozycya 8a)	Maszynista	— —
Pozycya 8b)	Sierotom po śp. Granatowskim	— —
Suma rubryki I.		5.535 zł. —

Rubryka II.

Koszta administracyi.

Pozycya 9. Podatki:

a)	zarobkowy	450 zł. —
b)	domowo-czynszowy za lata 1894, 1895 i 1896	— —
c)	domowo-czynszowy z dodatkami na rok 1898	636 „ —

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycja 10. Utrzymanie zabudowań i urzędzeń:		
a) budynków administracyjnych	100 zł.	—
b) trzech magazynów zbożowych	500 „	—
c) magazynu spirytusowego	—	—
Pozycja 11. Zabezpieczenie :		
a) budynków od ognia	200 „	—
b) robotników od wypadków i w kasie chorych .	200 „	—
Pozycja 12. Potrzeby kancelaryjne:		
a) ogłoszenia i dzienniki	240 „	—
b) książki i druki	250 „	—
c) telefon	50 „	—
d) rozmaite	90 „	—
Pozycja 12a) Motor gazowy	—	—
Pozycja 13. Opał i światło	240 „	—
Pozycja 14. Opłata drogi dojazdowej	150 „	—
Pozycja 15. Remuneracye, noworoczne, kolędy i inne nieprzewidziane	800 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki II.	3.906 zł.	—

Rubryka III.

Ekspozytura cłowa.

Pozycja 16 Ryczałt c. k. Skarbowi państwa	300 zł.	—
---	---------	---

Rubryka IV. Koszta manipulacji zbożowej i towarowej.

Pozycja 17. Robocizna	4.700 zł.	—
Pozycja 18. Szpagat, worki	190 „	—
Pozycja 19. Aseknracya	420 „	—
Pozycja 20. Stemple i porta	300 „	—
Pozycja 21. Rozmaite	100 „	—
	<hr/>	
Suma rubryki IV.	5.710 zł.	—

Rubryka V. Pozycja 22. Odsetki od dotacyi	300 zł.	—
---	---------	---

Suma wydatków	15 751 zł.	—
---------------	------------	---

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. składu publicznego w Krakowie w sumie 15.751, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

D O C H O D Y.

	Zwyczaj. nadzwyczaj. złote
Rubryka I.	
Pozycya 1. Składowe od zboża i towarów	<u>6.000 zł. —</u>
 Rubryka II. Manipulacye przy zbożu, względnie towarach.	
Pozycya 2. Dostawa wagonów	415 zł. —
Pozycya 3. Ekspedycya wagonów	260 „ —
Pozycya 4. Wyładowanie wagonów	2.215 „ —
Pozycya 5. Załadowanie wagonów	1.315 „ —
Pozycya 6. Asekuracya	650 „ —
Pozycya 7. Stemple i portorya	500 „ —
Pozycya 8. Odsetki	660 „ —
Pozycya 9 Rozmaite:	
a) czyszczenie i wietrzenie	2.200 „ —
b) załatwianie formalności cłowych	350 „ —
c) wypożyczanie worów	80 „ —
d) szpagat i obręcze	285 „ —
e) zawiadomienia odbiorcze (awiza), poświadczenia składowe i rozmaite drobne	<u>454 „ —</u>
Suma rubryki II.	<u>9.384 zł. —</u>
Suma dochodów	<u>15.384 zł. —</u>
W porównaniu z wydatkami	<u>15.751 zł. —</u>
Wynika niedobór na r. 1898	367 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. składu publicznego w Krakowie w sumie 15.384 zł. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Przydzieloną komisji budżetowej petycję L. 1391 Ksawerego Porcereggo b, dyrektora składów lwowskich, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycją L. 323 Kazimierza Mierzejewskiego b. likwidatora Składów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka XVI. poz. 272 — 390.

Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

Sprawozdawca p. Małachowski czyta :

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające. poz. 272 — 320.

zwycz. nadzwycz
złote

Rubryka XVI. Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa
i przemysłu.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

Pozycja 272. W Białej	830 zł.	—
Pozycja 273. W Bochni	510 „	—
Pozycja 274. W Brodach	455 „	—
Pozycja 275. W Brzeżanach	549 „	—
Pozycja 276. W Buczaczu	470 „	—
Pozycja 277. W Drohobyczu	608 „	—
Pozycja 278. W Gorlicach	392 „	—
Pozycja 279. W Jarosławiu	560 „	—
Pozycja 280. W Jasle	498 „	—
Pozycja 281. W Kałuszu	600 „	—
Pozycja 282. W Kołomyi	434 „	—
Pozycja 283. W Krakowie na Kleparzu	400 „	—
Pozycja 284. W Krakowie w ogrodzie augielskim	400 „	—
Pozycja 285. W Krakowie na Smoleńsku	400 „	—
Pozycja 286. W Krakowie na Kaźmierzu	400 „	—
Pozycja 287. W Krakowie na Dajworze	400 „	—
Pozycja 288. W Krośnie	620 „	—
Pozycja 289. W Łańcucie	460 „	—
Pozycja 290. We Lwowie u św. Anny	480 „	—
Pozycja 291. We Lwowie u św. Antoniego	454 „	—

	Zwycz.	nadzwycz.
	złote	
Pozycya 292. We Lwowie im. Czackiego	454 „	—
Pozycya 293. We Lwowie im. Elżbiety	480 „	—
Pozycya 294. We Lwowie im. Konarskiego	480 „	—
Pozycya 295. We Lwowie u św. Marcina	454 „	—
Pozycya 296. We Lwowie im. Mickiewicza	660 „	—
Pozycya 297. We Lwowie im. Piramowicza	480 „	—
Pozycya 298. We Lwowie im. Staszica	480 „	—
Pozycya 299. We Lwowie im. Bernsteina (izraelicka)	485 „	—
Pozycya 300. w Myślenicach	800 „	—
Pozycya 301. W Nowym Sączu	560 „	—
Pozycya 302. W Nowym Targu	549 „	—
Pozycya 303. W Przemyśle	451 „	—
Pozycya 304. W Przemyśle na przedmieściu lwowskiem	416 „	—
Pozycya 305. W Podgórzu	480 „	—
Pozycya 306. W Rzeszowie	695 „	—
Pozycya 307. W Samborze	629 „	—
Pozycya 308. W Sanoku	508 „	—
Pozycya 309. W Stanisławowie	908 „	—
Pozycya 310. W Starym Sączu	557 „	—
Pozycya 311. W Sądowej Wiszni	505 „	—
Pozycya 312. W Stryju	534 „	—
Pozycya 313. W Tarnopolu	592 „	—
Pozycya 314. W Tarnowie	660 „	—
Pozycya 315. W Wadowicach	465 „	—
Pozycya 316. W Wieliczce	425 „	—
Pozycya 317. W Żółkwi	438 „	—
Pozycya 318. W Żywcu	760 „	—
Pozycya 319. Na uzupełnienie przyborów szkolnych	— „	1.000 zł.
Pozycya 320. Na nowo założyć się mające szkoły w r. 1898	— „	1.000 „
Razem	24.825 „	2.000 zł.
	<hr/>	
	26.825 zł.	
	<hr/>	

Rubryka XVI. II. Szkoły fachowe przemysłowe i warsztaty instruksyjne.

A. Dla wyrobów z drzewa i łożyny.

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycja 321. Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli . . .	1.000 zł.	—
Pozycja 322. Krajowa szkoła koszykarska w Dźurowie . . .	582 „	—
Pozycja 323. Pożyczka Wydziałowi powiat. w Śniatynie na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dźurowie (uchwała Sejmu z d. 9. lutego 1898).. . .	— „	3.000 zł.
Pozycja 324. Szkoła koszykarska w Rudkach	495 „	100 „
Pozycja 325. Kraj. szkoła koszykarska w Skołyszynie . . .	945 „	180 „
Pozycja 326. „ „ „ „ Stryhańcach	484 „	—
Pozycja 327. „ „ „ „ Wojsławiu	470 „	—
Pozycja 328. „ „ „ „ Zatorze	560 „	100 „
Pozycja 329. Na zakupno nowych modeli dla szkół koszykarskich	— „	200 „
Pozycja 330. Kraj. warsztat kołodziejski w Grybowie . . .	2.100 „	200 „
Pozycja 331. Kraj. warsztat kołodziejski w Grzymałowie . . .	1.810 „	250 „
Pozycja 332. Kraj. szkoła kołodziejska i ciesielska, w połączeniu z kuźnią w Kamionce strumiłowej:		
a) na utrzymanie	4.116 „	—
b) na rozszerzenie budynku zasilek	— „	800 „
Pozycja 333. Krajowa szkoła stolarska w Stanisławowie . . .	2.690 „	1.100 „
Pozycja 334. Krajowa szkoła stolarska w Kalwaryi	2.020 „	—
Pozycja 335. Pożyczka gminie Kalwaryi na budynek szkoły stolarskiej (uchwała Sejmu z dnia 9. lutego 1898) . . .	—	500 „
Pozycja 335a) Krajowy instruksyjny warsztat stolarski i wyrobu zabawek w Żywcu	— „	— „
Pozycja 335b) Zasilek jednorazowy na umieszczenie kraj. warsztatu stolarskiego w Kalwaryi	— „	— „
Pozycja 336. Krajowy warsztat naukowy dla wyrobu zabawek w Jaworowie	930 „	520 „
Razem	18.202 zł.	6.950 zł.
	<u>25.152 zł.</u>	

Zwycz. nadzwycz.
złote

B. Dla wyrobów garncarskich.

Pozycya 337. Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi	3.740 zł.	450 zł.
Pozycya 338. Krajowy warsztat garncarski w Porembie	1.440 „	—
Pozycya 339. Krajowy warsztat garncarski w Toustem	1.210 „	350 „
Razem	<u>6.390 zł.</u>	<u>800 zł.</u>
		<u>7.190 zł.</u>

C. Dla wyrobów ze skóry.

Pozycya 340. Krajowy warsztat szewski w Uhnowie	1.000	280
Pozycya 341. Krajowy warsztat szewski w Witkowie	1.698	450
Pozycya 342. Krajowy warsztat szewski w Starym Sączu	1.294	350
Pozycya 343. Krajowy warsztat szewski w Drohobyczu	800	—
Pozycya 344. Krajowy warsztat szewski w Dobczycach	1.640	600
Pozycya 345. Majsterskie kursa szewskie we Lwowie	800	—
Pozycya 346. Majsterskie kursa szewskie w Krakowie	800	—
Pozycya 346 a). Na zakupno modeli obuwia	—	—
Razem	<u>8.032</u>	<u>1.680</u>
		<u>9.712</u>

D. Dla wyrobów tkackich.

Pozycya 347. Krajowa szkoła tkacka w Krośnie:		
a) na utrzymanie	5.314	—
b) na budynek i urządzenia dla tkactwa mechanicznego	—	—
Krajowy instrukcyjny warsztat tkacki w Błażowej	—	—
Pozycya 348. Krajowy instrukcyjny warsztat tkacki w Glinianach:		
a) na utrzymanie	1.386	200
b) zasiłek dla towarzystwa tkackiego na budynek szkolny (uchwała Sejmu z dnia 9. lutego 1898)	—	4.000
Pozycya 349. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Gorlicach	350	—
Pozycya 350. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Korczynie	1.070	50

	Zwycz.	nadzwycz. złote.
Pozycja 351. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Kosowie	1.380	—
Pozycja 352. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Łańcucie	1.230	—
Pozycja 353. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Rychwałdzie	1.030	—
Pozycja 354. Na budowę budynku szkolnego w Rychwałdzie IV. i ostatnia rata	—	500
Pozycja 355. Kraj. instrukcyjny warsztat tkacki w Wilamowicach	700	—
Pozycja 356. Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie :		
a) na utrzymanie	3.800	—
b) na urządzenie dla warsztatów mechanicznych I. rata	—	7.500
c) zasiłek na budowę drogi do Rakszawy (uchwała Sejmu z dnia 9. lutego 1898)	—	3.300
Zasiłek na budynek mieszkalny i rozszerzenie bu- dyunku szkolnego w Rakszawie, ostatnia rata	—	—
Razem	16.260	15.550
	<hr/>	
	31.810	
	<hr/>	

E. Dla wyrobów powroźniczych.

Pozycja 357. Kraj. instrukcyjny warsztat powroźniczy w Radymnie	730	—
---	-----	---

F. Dla wyrobów koronkarskich i haftów.

Pozycja 358. Szkoła koronkarska w Kańczudze	861	—
Pozycja 359. Kraj. szkoła koronkarska w Starym Sączu	540	—
Pozycja 360. Kraj. szkoła koronkarska w Zakopanem	2.293	130
Pozycja 361. Szkoła hafciarska w Makowie	769	—
Pozycja 362. Szkoła koronkarska u Sióstr Miłosierdzia w Prze- worsku	300	—
Razem	4.763	130
	<hr/>	
	4.893	
	<hr/>	

*G. Subwencyonowane zakłady dla nauki robót
kobięcych.*

Pozycja 363. Szkoła wydziałowa im. św. Scholastyki w Krakowie	500	—
Pozycja 364. Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo Pracy kobiet we Lwowie	700	—

	Zwycz. nadzwycz. złote	
Pozycja 365. Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktyniek w Przemyślu	420 zł.	—
Pozycja 366. Towarzystwo Pracy kobiet w Kołomyi	500	—
Pozycja 367. Towarzystwo Pracy kobiet w Krakowie	600	—
	<hr/>	
Razem	2.720	—
	<hr/>	

H. C. k. szkoły fachowo-przemysłowe subwencyonowane ze skarbu krajowego.

Pozycja 368. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	1.650	—
Pozycja 369. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi	1.100	—
Pozycja 370. C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:		
a) na utrzymanie	1.554	—
b) na dodatkowe roboty w budynku szkolnym	—	750
Pozycja 371. Zasiłek na zapomogi dla majstrów kształcących się w szkole ślusarskiej w Świątnikach	400	—
Pozycja 372. Zasiłek dla warsztatu kowalskiego w Sułkowicach:		
a) na utrzymanie	512	—
b) na rozszerzenie budynku	—	—
c) na kurs majstrów	300	—
	<hr/>	
Razem	5.516	750
	<hr/>	
	6 266	
	<hr/>	

Rubryka XVI. III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.

Pozycja 373. Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	4.550 zł.	—
Pozycja 374. Na utrzymanie stacyi doświadczalnej mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	1.500 zł.	— zł.
Pozycja 375. Muzeum przemysłowe we Lwowie	2.000 „	—
Pozycja 376. „ „ „ Krakowie	2.000 „	—
Pozycja 377. Na wydawnictwo wzorów rysunkowych	1.500 „	—

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
	złote	
Pozycja 377a) Na podręcznik szkolny do nauki tkactwa . . .	—	zł. —
Pozycja 378. Na stypendya przemysłowe:		
a) na zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół nzupełniających przemysłowych	2.000	„ —
b) na inne stypendya przemysłowe	12.000	„ —
Pozycja 379. Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i szewstwa	3.000	„ —
Pozycja 380. Na nowe warsztaty instrukcyjne, powstać mające w roku 1898	2.000	„ —
Pozycja 381. Koszta inspekcji i nadzoru szkół przem.	3.000	„ —
Razem	<u>33.550</u>	<u>„ —</u>

IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych. (Poz. 383 i 383).

	zwyczaj.	nadzwyczaj.
	złote	
Rubryka XVI. IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.		
Pozycja 382. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	200	zł. —
Pozycja 383. Biuro Komisji krajowej dla spraw przem.:		
a) koszta podróży, dyety i inne wydatki	2.000	zł.
b) płaca sekretarza	1.200	„
c) dodatek osobisty do płacy sekretarza	600	„
d) płaca pomocnika biurowego	480	„ 4.280 „ —
Razem	<u>4.480</u>	<u>„ —</u>

V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe. (Poz. 384—386). —

Rubryka XVI. V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.		
Pozycja 384. Na zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	9.000	zł. —
Pozycja 385. Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“	1.000	„ —
Pozycja 386. Dotacja krajowa funduszu przemysłowego	25.000	„ —
Razem	<u>35.000</u>	<u>zł. —</u>

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 272 do 386 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sskoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego pozycye: 387 do 390.

Pozycya 387. Szkoła handlowa w Krakowie 4.000 zł.

Przemawia p. Zoll i wnosi następującą rezolucyę.

Wzywa się c. k. Rząd, aby udzielaną dotąd szkole handlowej w Krakowie zwyczajną subwencyę podniósł o 2.000 zł. w. a.

Izba popiera powyższy wniosek p. Zolla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na wniosek p. Zolla.

Izba uchwała pozycyę 387, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba wniosek p. Zolla.

Sprawozdawca czyta:

		zwyczaj.	nadzwyczaj.
		złote	
Pozycya 388. Na akademię handlową we Lwowie	3.000 zł.	—	—
Pozycya 389. Na stypendya dla młodzieży handlowej	3.000 „	—	—
Pozycya 390. Agent handlowy dla wyrobów krajowych	—	1.200 zł.	—
	<u>Razem</u>	<u>10.000 zł.</u>	<u>1.200 zł.</u>

Ogółem więc Rubryka XVI. oddział VI. 11.200 zł.

Suma rubryki XVI. w zwyczajnych 170.468 zł.

nadzwyczajnych 29.060 „

Ogółem suma rubryki XVI. 199.528 zł.

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 388 do 390 włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby domagał się u Rządu energicznie zwiększenia subwencyj państwowych na cele szkolnictwa przemysłowego w Galicyi i by dotyczące pismo udzielił prezydyum Koła Polskiego w Wiedniu celem poparcia tego żądania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycją klubu miłośników sztuki fotograficznej we Lwowie (L. 1.325) o subwencyę, wnosi komisya przejście do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycją Towarzystwa tkackiego w Glinianach o subwencyę na obesłanie wystawy paryskiej (l. 752) wnosi Komisya przejście do porządku dziennego.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi, aby petycję Towarzystwa tkackiego w Glinianach przekazać Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba popiera poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Merunowicz, modyfikując swój wniosek w tym kierunku, aby powyższą petycję przekazać Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Merunowicza.

Następnie uchwała Izba wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W częściowem uwzględnieniu powodów przytoczonych w petycji Zarządu miejskiego Muzeum przemysłowego we Lwowie (l. 1.434) wykazujących potrzebę zwiększenia subwencyi,

Komisya budżetowa wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wstawił na ten cel do budżetu na rok 1899 wyższą kwotę.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka XVII. Rozmaite wydatki. Pozycya 391—412.

Sprawozdawca p. Scipio czyta:

Rubryka XVII.	Wydatki rozmaite.	Zwycz. nadzwycz. złote.	
Pozycya 391.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000 zł.	—
" 392.	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Mości Franciszka Józefa I.	12.000 „	—
" 393.	Dotacya dożywotnia dla J. E. Dr. Franciszka Smolki	4.000 „	—

	Zwycz. nadzwycz.	złote
„ 394. Pietruskiej Stefanii, stały roczny dodatek ze skarbu krajowego do pensji emerytalnej	1.800 zł.	—
„ 395. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	1.200 „	—
„ 396. Sawczyńskiej Jadwidze, wdowie po ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensji emerytalnej	500 „	—
„ 397. Korosteńskiej Felicyi, b. nauczycielce szkoły pp. Klarysek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski, rocznie	80 „	—
„ 398. Czyrniańskiej Teofili wdowie po kierowniku szkoły kołodziejskiej i bednarskiej w Kamionce strumilowej, zaopatrzenie dożywotnie z łaski (ewentualnie aż do wyjścia za mąż)	400 „	—
„ 399. Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	3.000 „	—
„ 400. Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu we Lwowie	300 „	—
„ 401. Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu w Krakowie	300 „	—
„ 402. Krajowemu Związkwowi ochotniczych straży pożarnych, zasiłek stały	3.000 „	—
„ 403. Na opłatę odsetek (najwyżej 4 ^o / _o) od pożyczek 200.000 zł., zaciągniętych przez gminę m. Nowego Sącza na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (IV. rata z przyznanych przez lat 20)	8.000 „	—
„ 404. Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin, mianowicie :		
a) Franciszka i Anny Szumyłów za gminę Bielinka mała	852 zł. 47 ct.	
b) Sebastjana Broszkiewicza za gminę Pogwizdów	130 zł. 90 ct.	
c) Jana Iwanickiego za gminę Lubcza	90 „ 90 „	
d) Józefa Flamera za gminę Suszno	237 „ 20 „	
e) Jana Janowskiego, recte Wiatrowskiego, za gminę Chorowice	36 „ 14 „	
f) Breindli Hartfeld, za gminę Chirzewice	463 „ 80 „	

zwycz. nadzwycz.
złote.

g) Bartłomieja Rączki za gminę Bańsko	130 „ 87 „	1.942 zł.	—
Pozycja 405. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu w załatwieniu petycji L. 587		100 „	—
„ 405 a Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego rozdzielenia między petentów do LL. 1082, 1303, 1331, 759, 773, 839 i 966		1.000 „	—
Pozycja 405b) Do rozporządzalności Wydziału krajowego dla pogorzalców według petycji do L. 1017, 1132, 1135, 1369		500 zł.	—
Pozycja 405c) Rampaltowej, wdowie po rządcy szpitala w Rzeszowie, w myśl petycji L. 235		200 „	—
Pozycja 405d) Jezierskiemu, b. pisarzowi szpitala we Lwowie w załatwieniu petycji L. 223.		100 „	—
Pozycja 405e) W załatwieniu sprawozdania Wydz. krajowego do L. 62.815 — jako dary z łaski dla Rogoszewskiego 90 zł. — Iwanickiej 120 zł., Hanulowej 200 zł. i Płoszczakowej 120 zł. (uchwała Sejmu z d. 10. lutego 1898).		530 „	—
Pozycja 405f. Ogonowskiej, wdowie po profesorze, w załatwieniu petycji L. 185 jednorazowo		360 „	—
Pozycja 405g) Sierotom po ś. p. Granatowskim (3. rata z przyznanych na lat 5).		200 „	—
Pozycja 405h) Na zakład bafiarski Pedynkowskiej w Krakowie w myśl petycji L. 1267		400 „	—
Pozycja 405i) Subwencya na budowę kaplicy w N. Sączu dla młodzieży szkolnej, w myśl petycji L. 947.		200 „	—

Izba uchwała bez rozprawy poz. 391—405 i) zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 406. Jako zasiłki dla kościołów i kaplic niezaopatrzonych, w myśl odnośnych petycji — do rozporządzalności Wydziału krajowego	1.000 zł.	—
---	-----------	---

Przemawia p. Jaworski i wnosi, aby XX. Zmartwychwstańcom na kościół polski we Wiedniu udzielić zasiłek 1.000 zł.

Izba popiera wniosek p. Jaworskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, zgadzając się z wnioskiem p. Jaworskiego.

Zwycz. nadzwycz
ziółe

Izba uchwała poz. 406 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następnie uchwała Izba wniosek p. Jaworskiego.

Sprawozdawca czyta:

Pozycja 407. Funduszowi koszar krajowych, na pokrycie 4% odsetek od pożyczki zaciągniętej w funduszu propinacyjnym	28.400 zł.	—
Pozycja 408. Wydatki b funduszów indemnizacyjnych	200 „	—
Pozycja 409. Na szkołę kadetów we Lwowie, (w myśl uchwały W. Sejmu z 5. lutego 1898).	2.500 „	—
Pozycja 410. Ryczałt na podwyższenie płac urzędników krajowych	19.543 „	—
Pozycja 411. Pogorzecom Gminy Derewnia. (Uchwała W. Sejmu z d. 21. stycznia 1898).	300 „	—
Pozycja 412. Pogorzecom Gminy Żuklin. (Uchwała W. Sejmu z d. 8. lutego 1898).	300 „	—
	Suma wydatków Rubr. XVII.	122.355 zł. —

Izba uchwała bez rozprawy poz. 407—412 włącznie bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

W załatwieniu petycyj do tej rubryki przydzielonych, Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycyę 23. gmin o przeniesienie na fundusz krajowy kosztów leczenia i utrzymania pojedynczych osób, a to do Ls. 101, 102, 256, 299, 371, 374, 375, 376, 474, 480, 592, 779, 803, 909, 1114, 1183, 1281; 1315, 1350, 1351, 1507, 1534, i 1541, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania o nich sprawy Sejmowi.

Petycyę L. 1447 gminy m. Kołomyi odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do urzędowego załatwienia.

Przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycyę do Ls. 118, 119, 174, 275, 309, 386, 532, 538, 683, 688, 754, 819, 835, 836, 840, 881, 904, 908, 1050, 1051, 1052, 1136, 1249, 1501 i 1544, komitetów parafialnych i duszpasterzy, do załatwienia z poz. 406 tej rubryki.

Petycyę gmin o zasiłki na zasiewy wiosenne, a to do Ls. 1179, 1205, 1206, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1227, 1228, 1229, 1314, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1404, 1405, 1487, 1488, 1521 i 1530, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu powziętych dnia 29. stycznia 1898 przy sprawozdaniu komisji budżetowej o klęsce nieurodzaju w roku 1897.

Nad petycyami do Ls. 152, 228, 229, 230, 364, 365, 370, 410, 575, 588, 589, 590, 764, 772, 774, 775, 837, 874, 969, 1081, 1268, 1393, 1394, 1458, 1459 i 1549, rozmaitych osób o wsparcia, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Petycyje Ls. 558 i 1048 o subwencyje na misye, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia z pozycyi 399.

Petycyje do Ls. 330 i 986 Towarzystw ratunkowych we Lwowie i Krakowie, załatwione są pozycyami 400 i 401 rubryki XVII.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dochody rubryki I. do XVII.

Sprawozdawca p. Zagórski czyta:

Rubryka I. **Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.**

Pozycya 1. W myśl uchwały Wysokiego Sejmu powziętej na dniu 14. stycznia 1898 wstawia komisya budżetowa w tę rubrykę całą pozostałość z rachunków za rok 1896 wynoszącą 253.032 zł.

Izba uchwała rubrykę I. dochodów bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka II.

Pozycya 2. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych 5.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka III. **Dochody z dróg krajowych i żelaznych kolei.**

	Zwycz.	nadzwycz.
	złote	
Pozycya 3. Myta na drogach krajowych	232.000 zł.	
Pozycya 4. Odsetki zwłoki i kary konwencyjonalne	800 „	
Pozycya 5. Grzywny za przestępstwa drogowe	200 „	
Pozycya 6. Datki dobrowolne odstron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.350 „	
Pozycya 7. Zwroty zaliczek od Towarzystw kolejowych	—	10.000 zł.
Pozycya 8. Subwencya c. k. Skarbu państwa na budowę drogi gminnej Majdan-Stany-Rozwadów	—	30.000 „
Pozycya 9. Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna na rurociąg naftowy	1.400 „	
Pozycya 10. Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Przeworsk-Dynów II. rata	—	2.000 „
Suma rubryki III.	235.750 zł.	42.000 zł.
	<u>277.750 zł.</u>	

Izba uchwała bez rozprawy rubr. III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka IV. Nadwyżka dochodów od Zakładów dotowanych.

Wedle specjalnych preliminarzy.

Pozycya 11. Od funduszu policji krajowej	2.580 zł.
Pozycya 12. Od funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie:	
oddział chorych	4.819 zł.
" " " obłąkanych	<u>7.618 „</u> 12.437 „
Pozycya 13. Od funduszu oddziału szpitala lwowskiego	— „
Pozycya 14. Od funduszu oddziału zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	<u>24.317 „</u>
Suma rubryki IV.	<u>39.334 zł.</u>

Marszałek oznajmia, iż rubryka IV. została już uchwaloną.

Sprawozdawca oświadcza, że w rubryce V. pozycya 15 wkradła się pomyłka, którą sprostować należy; mianowicie zamiast 18.000 zł. ma być 18.900

Sprawozdawca czyta następnie:

Rubryka V. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Pozycya 15. Od urzędników krajowych z płac	18.900 zł.
Pozycya 16. Od nauczycieli szkół rolniczych	1.200 „
Pozycya 17. Od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	18.000 „
Pozycya 18. Od gmin za dawniejsze koszta leczenia	350 „
Pozycya 19. Od stron romaitych ze spraw drogowych	550 „
Pozycya 19a. Od kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych	— „
Pozycya 20. Od Rozmaite	<u>2.500 „</u>
Suma rubryki V.	<u>41 500 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę V. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VI.

Zwroty pożyczek.

Pozycya 21. Chorzelowska Spółka wodna dla odpływu wód w powiecie Mieleckim między Wisłoką a drogą krajową Dębicko Tarnobrzeską	— zł.
--	-------

Pozycya 22.	Chrzanów, Wydział powiatowy, IX. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 zł.
Pozycya 23.	Myslenice, Wydział powiatowy, X. (ostatnia) rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 „
Pozycya 24.	Wieliczka, Wydział powiatowy XVII. i XVIII. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 „
Pozycya 25.	Od wydziałów powiatowych zwrot bezprocentowych pożyczek, udzielonych w roku 1890 w sumie 200.000 zł. dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w r. 1889	— „
Pozycya 26.	Zarząd centralny gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, zwrot bezprocentowej pożyczki 500 zł. VII. rata	50 „
Pozycya 26a	Muszyna szkoła koronkarska, zwrot zaliczki 200 zł. udzielonej na zakupno materyałów	— „
Pozycya 27.	Sanok, komitet parafialny gr. kat., zwrot bezprocentowej pożyczki 1.200 zł., udzielonej na restaurację cerkwi, VII. rata	120 „
Pozycya 28.	Ślusarczyk Jan, garncarz w Zalesiu, zwrot pożyczki bezprocentowej 200 zł. na cele jego pracowni, III. rata	40 „
Pozycya 29.	Stary Sącz, wzorowy warsztat szewski, zwrot pożyczki bezprocentowej 400 zł. udzielonej na zakupno materyałów, V. i VI. rata	80 „
Pozycya 30.	Buczacz, Rada powiatowa, zwrot pożyczki bezprocentowej 3.000 zł. dla niesienia pomocy ludności zniszczonej gradobiciem w roku 1894, III. rata	300 „
Pozycya 31.	Bohorodeczany, powiat zwrot bezprocentowej pożyczki 4.166 zł. 65 ct. z tytułu zapłaconej przez fundusz krajowy c. k. Skarbowi Państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 5.000 zł. udzielonej w roku 1889 powiatowi bohorodeczańskiemu za poręceniem kraju, III. rata	417 „
Pozycya 32.	Zarząd wzorowego warsztatu szewskiego w Uhnowie, zwrot zaliczki 500 zł. udzielonej w roku 1892 III. i IV. rata po 50 zł.	100 „
Pozycya 33.	Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, zwrot bezprocentowej pożyczki, udzielonej w sumie 5.000 zł. na budowę szkoły robót kobiecych, II. rata	300 „
Pozycya 34.	Zarząd krajowego warsztatu szewskiego w Witkowie Nowym, zwrot zaliczki 500 zł. na zakupno materyałów III. i IV. rata	100 „
Pozycya 35.	Zarząd szkoły koronkarskiej w Kańczudze, zwrot pożyczki 200 zł. udzielonej na fundusz obrotowy, III. i IV. rata	40 „
Pozycya 36.	Kalwarya, gmina, zwrot pożyczki 4.000 zł. udzielonej na budowę szkoły stolaskiej tamże, I. i II. rata	800 „

Pozycya 37. Od wydziałów powiatowych zwrot bezprocentowych pożyczek udzielonych w r. 1892, w sumie 76.000 zł. dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w r. 1890 — zł.

Pozycya 37a. Michniewicz Mieczysław, nabywca pretensyi funduszu krajowego do K. Moraczewskiego i E. Brudzewskiego, reszta dawnego długu — „

Suma rubryki VI. 3.247 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubryka VI. dochodów zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII.

Pozycya 38. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

(wedle specjalnych preliminarza) 7.380 zł.

Rubryka VIII.

Dochody krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublanach

(wedle specjalnego preliminarzy).

	Zwycz. złote	nadzwycz. złote
Pozycya 39. Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach	24.357 zł.	5.000 zł.
Pozycya 40. Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	4.200 „	— „
Pozycya 41. Folwark w Dublanach	17.935 „	— „
Pozycya 42. Szkoła gorzelnicza w Dublanach	2.500 „	— „
Pozycya 43. Gorzelnia krajowa w Dublanach	7.263 „	— „
Pozycya 44. Stacya kontrolna i doświadczalna botaniczno-rolnicza w Dublanach	1.740 „	— „
Pozycya 45. Stacya kontrolna i doświadczalna chemiczno rolnicza w Dublanach	1.750 „	— „
Razem	59 405 zł.	5000 zł.
<u>Suma rubryki VIII</u>	<u>64.405 zł.</u>	

Rubryka IX. Dochody krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie.

Wedle specjalnych preliminarzy:

Pozycya 46. Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie 32.525 zł.

Pozycya 47. Folwark w Czernichowie 7.820 „

Suma rubryki IX. 40.345 zł.

Rubryka X. Dochody innych szkół rolniczych krajowych.

Wedle specjalnych preliminarzy:

Pozycya 48. Niższa szkoła rolnicza w Horodence	3.670 zł.
Pozycya 49. „ „ „ „ Jagielnicy	5.794 „
Pozycya 50. „ „ „ „ Kobiernicach	8.300 „
Pozycya 51. „ „ „ „ Bereźnicy	3.900 „
Pozycya 52. Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	4 250 „
Pozycya 53. Szkoła uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku	2.400 „
	<u>Suma Rubryki X. 28.314 „</u>

Marszałek oznajmia, iż Rubryki VII, VIII, IX i X. zostały już uchwalone.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XI. Zwroty za sprawdzania rachunków aptekarskich

Pozycya 54. Od szpitali powszechnych 600 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę XI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XII. Dochody z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z roku 1866.

Pozycya 55. Wpływy ze zwrotu pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym 1.906 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę XII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XIII. Dochody z kwaterunku żandarmeryi.

Pozycya 56. Kwaterunkowe 21.194 zł.

Pozycya 57. Nocelegowe 40.331 „

Pozycya 58. Udział administracji politycznej 14.150 „

Pozycya 59. Dochód:

a) z gmachu lwowskiego (dawnego) 12.936 zł.

b) z gmachu lwowskiego (dobud. skrzyd.) 5.743 „

c) z realności w Czortkowie 700 „ 19.379 zł.

Suma rubryki XIII. 95.054 „

Marszałek oznajmia, iż Rubryka XIII. została już uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XIV. Pozycya 60. Dochód ze zwrotu wydatków szupasowych 8.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rubrykę XIV. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XV. Dochody kraj. składów publicznych we Lwowie i w Krakowie.

(Wedle specjalnego preliminarza).

Pozycya 61. We Lwowie	—
Pozycya 62. W Krakowie	15.384 zł.
	<hr/>
Suma rubryki XV.	15.384 zł.

Marszałek oznajmia, iż Rubryka XV. została już uchwaloną.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XVI.

Pozycya 63. Dochód z krajowych opłat konsumcyjnych (w myśl ustawy z dnia 15. kwietnia 1894, Nr. 33. Dz. ust. kraj.)	810.000 zł.
	<hr/>

Rubryka XVII. **Rozmaite dochody.**

Pozycya 64. Taksy krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	300 zł.
Pozycya 65. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową);	
a) Buczacz, rata roczna	1.000 zł. — ct.
b) Czortków „ „	529 „ — „
c) Krosno „ „	631 „ 62 „
d) Limanowa „ „	— „ — „
e) Nowy Targ „ „	— „ — „
f) Sanok „ „	796 „ — „
g) Stanisławów „ „	755 „ 41 „
h) Tłumacz „ „	717 „ 69 „
	<hr/>
	4.430 „

Pozycya 66. Od fundusu „Spółek wodnych“ na umorzenie pożyczki krajowej z roku 1889 zaciągniętej w kwocie 700.000 zł. dla spółek wodnych, a spłaconej w roku 1894 zastępczo przez fundusz krajowy:

Pozycya 66. a) w kapitale XVIII. i XIX. rata	10.300 zł.	
b) w 3 ^o / _o odsetkach za I. i II. półrocze	<u>18.819 „</u>	29.110 zł.
Pozycya 67. Subwencye z c. k. Skarbu państwa :		
a) dla biura melioracyjnego		5.000 „
b) na utrzymanie kursu praktycznego dla dozorców melioracyjnych		2.000 „
c) na utrzymanie technika do kultury i eksploatacy torfowisk		1.000 „
d) na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan		4.000 „
e) na utrzymanie instruktora mleczarstwa		1.500 „
f) z tytułu zrealizowania długu indemnizacyjnego		— „
g) na założenie szkoły rolniczej w Suchodole, II. rata		6.000 „
h) na koszta licencyonowania buhajów		4.000 „
i) na 2 instruktorów hodowli bydła		2.000 „
k) na koszta założenia niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy, dalsza rata.		3.000 „
Pozycya 68. Dochody byłych funduszków indemnizacyjnych :		
1. Od obowiązanym :		
a) Wpłata kapitałów i rent :		
Galicya wschodnia	560 zł. 73 ¹ / ₂ ct.	
„ zachodnia	<u>— „ — „</u>	561 „
b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody :		
Galicya wchodnia	632 zł. 91 ct.	
„ zachodnia	37 „ 83 „	
Wielkie Księstwo Krakowskie	<u>138 „ — „</u>	809 „
2. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych, od kontrybuentów :		
Galicya wschodnia	35.000 zł.	
„ zachodnia	5 000 „	
Wielkie Księstwo Krakowskie	<u>— „</u>	40.000 zł.
Pozycya 69. Rozmaite dochody :		
a) sprzedaż książek i druków		2.200 „
b) sprzedaż papierów wyszkartowanych i wzorów drukowych		100 „
c) różne przygodne		10 „

Pozycja 70. Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym	5.000 zł.
Pozycja 71. Bonifikacya z c. k. Skarbu Państwa za zrzczenie się po- boru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	<u>366.223 „</u>
<u>Suma dochodów rubryki XVII.</u>	<u>476.752 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę XVI. i XVII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

H. Fundusz policji krajowej.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Goldmana, p. Małachowski czyta:

D O C H O D Y.

Rubryka I. i II.	5.485 zł.
--------------------------	-----------

R O Z C H O D Y.

Rubryka I. i II.	<u>2.905 zł.</u>
nadwyżka dochodów	2.580 zł.

wpływa do funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz policji krajowej, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następują:

Fundusze samoistne.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Goldmana, p. Małachowski czyta:

I. Fundusz kultury krajowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody rubryki I. i II.	4.175 zł.
Wydatki rubryki I.	<u>15 „</u>
Nadwyżka dochodów	4.160 zł.

na zasiłek dla wyższej szkoły rolniczej w Dublinach.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz kultury krajowej, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

K. Fundusz stanowy sierociński.

Komisya budżetowa wnosi:

Dochody rubryki I.	1 810 zł.
Wydatki rubryki I. i II.	<u>1.577 „</u>
Nadwyżka dochodów	233 zł.

wpływie do majątku zarodowego.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz stanowy sierociński, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

L. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wydatki	1.057 „
Dochody	1.057 „

Izba uchwała bez rozprawy fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

M. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wydatki	50.726 zł.
Dochody	<u>1.200 „</u>
Nadwyżka wydatków	49.526 zł.

pokryta zostanie z funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz pożyczki krajowej z r. 1873, zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia, iż budżet został uchwalony; uchwałę finansową umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Nastąpiło :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku p. Krzysztofowicza w sprawie dostawy mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby spowodował władzę wojskową do rozwiązania kontraktu zawartego o dostawę mięsa dla c. k. garnizonu we Lwowie — o ile warunki

kontraktu na to pozwalają, — co najmniej zaś aby nie dopuścił przedłużenia kontraktu powyższego na dalszy przeciąg czasu.

Przemawia p. Michalski i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby nad sprawą tą bacznie czuwał i użył wszelkich do dyspozycji służących mu środków, aby uchwałe sejmowej zapewnić wykonanie.

Izba popiera powyższy wniosek p. Michalskiego.

Przemawia p. Czech.

Przemawia p. Rozwadowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji.

Następnie uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Michalskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego, o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie urządzenia w zachodniej części kraju targowicy na bydło opasowe.

Sprawozdawca p. Czech, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wdrożenie rokowań z c. k. Rządem w celu usunięcia rozporządzeń Magistratu wiedeńskiego, utrudniających handel bydłem opasowem na targowicy St. Marx.

III. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby dołożył wszelkich starań w przeprowadzeniu pertraktacji z kołami finansowemi celem utworzenia rzeźalni z targowicą na bydło i upoważnia go, aby na ten cel w razie potrzeby wstawił do preliminarza roku 1899 kwotę do wysokości 10.000 zł.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby usunął wszelkie nieuzasadnione przeszkody, stawiane przez Magistrat wiedeński, które tamują sprzedaż mięsa dowiezionego i ujemnie wpływają na interesa tak producentów jak i konsumentów.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

P. Okuniewski wnosi przerwanie posiedzenia.

Izba odrzuca ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w przedmiocie wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Śniatynie.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, uznając potrzebę wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Śniatynie, upoważnia w myśl §. 15. ustawy z 28. lipca 1897, Nr. 47. dz. u. kr. Wydział krajowy po zatwierdzeniu planów i kosztorysów do zaciągnięcia długu do wysokości maksymalnej 23 000 zł. i użycia uzyskanej gotówki na wybudowanie nowego szpitala w Śniatynie pod warunkiem, że reszta potrzebnej kwoty do wystawienia i urządzenia szpitala pokrytą zostanie:

- a) kwotą 593 zł. 97 ct. szpitalnego funduszu rezerwowego;
- b) kwotą 2.326 zł. 48 ct. stanowiącą fundację szpitalną imienia Najdostojniejszej Arcyksiężniczki Maryi Waleryi;
- c) że gmina miasta Śniatyna przyczyni się do kosztów budowy kwotą 4.000 zł.;
- d) że gmina miasta Śniatyna odstąpi bezpłatnie odpowiedni grunt pod budowę szpitala;
- e) że obecny budynek szpitalny zostanie sprzedany, a uzyskana cena kupna obróconą na pokrycie kosztów budowy;
- f) że do pokrycia reszty brakującej jeszcze kwoty przyczyni się reprezentacya powiatowa w Śniatynie.
- g) wreszcie, że c. k. Namiestnictwo uzna plany budynku za odpowiadające wymogom sanitarno-policyjnym.

Sprawozdaniem niniejszem załatwioną została petycja l. 624.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku pośła Vayhingera w sprawie pomnożenia liczby geometrów ewidencyjnych i pouczenia tychże co do zastosowania §. 58. ustawy z dnia 23. maja 1883 Nr. 83. Dz. pp. i wykonawczego rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z 11. czerwca 1883, Nr. 91. Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim zwywa c. k. Rząd;

1. Ażeby pomnożył w kraju naszym liczbę c. k. geometrów ewidencyjnych katastru gruntowego w ten sposób, iżby w siedzibie każdego c. k. Sądu powiatowego znajdował się przynajmniej jeden rządowy geometra.

2. Ażeby wydał c. k. geometrom ewidencyjnym pouczenie o zastosowaniu w praktyce §. 58. ustawy z dnia 23. maja 1883, l. 83. Dz. p. p. i wykonawczego rozp. min.

z dnia 11. czerwca 1883. Nr. 91. Dz. p. p. a to tej treści: że stronom jest dozwo-
lony wgląd do map katastralnych i operatów odnoszących się do utrzymywania ewiden-
cyi katastru gruntowego z prawem robienia notatek.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Skałkowski i wnosi poprawkę, aby w pun-
kcie pierwszym po słowach: „ażeby pomnożył w krsju naszym“ dodać „jak najry-
chlej“ zaś w punkcie drugim, aby po słowach: „ażeby wydał“ dodać „bezzwłocznie“.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Przemawia p. Borkowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę
p. Skałkowskiego.

Izba uchwała wniosek komisji z poprawkami p. Skałkowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o wniosku p. Soleskiego, w sprawie
utworzenia w kraju czterech państwowych szkół rękodzielniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony od czytania sprawozdania na wniosek
sekretarza p. Urbańskiego, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by nawiązał z c. k. Rządem odpowiednie ro-
kowania, co do zakładania w kraju państwowych szkół rękodzielniczych a z wyniku
rokowań zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czyn-
ności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających:

Sprawozdawca p. Rotter, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od
czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z działalności zarządu szkół
przemysłowych uzupełniających do wiadomości.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby spowodował władze przemysłowe pierwszej
instancji do ścisłego i energicznego stosowania postanowień noweli (z 23. lutego 1897,
Dz. praw państw. Nr. 63.) do ustawy przemysłowej, a to tak wobec majstrów jak
i terminatorów.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zakładaniem nowych kursów
uzupełniających o kierunku handlowym stale się opiekował i starał się wyjednać na
ten cel znaczniejszy zasiłek ze skarbu Państwa.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy pomocy krajowej komisji
dla spraw przemysłowych umożliwił, na razie przynajmniej w miastach większych,
ukończonym uczniom uzupełniających szkół przemysłowych dalsze wydoskonalenie się
w rękodzielnictwie zawodowych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Soleski, i wnosi dodatkową rezolucję, aby inspektor krajowy i krajowa komisya przemysłowa postarali się o utworzenie szkół wieczornych przede wszystkim tam, gdzie obecnie istnieją szkoły 5-i 6-klasowe lub ewentualnie wydziałowe.

Izba popiera wniosek p. Soleskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Pprzemawia p. Soleski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na wniosek p. Soleskiego.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek odczytuje sformułowaną przez p. Soleskiego rezolucję dodatkową, która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił do zakładania wieczornych szkół uzupełniających przemysłowych, szczególnie tam, gdzie są już szkoły ludowe 5-i 6-klasowe i wydziałowe.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Soleskiego.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8. wieczór.

Przerwa o godzinie 3. mint 10. popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 17. lutego 1898.

Początek o godz. 8. minut 20. wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera na nowo przerwane posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Stadnickiego, p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy o regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

Uchwałą powyższą zostają załatwione petycje l. s. 804, 843 i 844 gmin Zamarstynów i Barszczowice, tudzież Urzędu parafialnego w Barszczowicach o regulację Pełtwi.

U s t a w a

z dnia o regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja rzeki Pełtwi z dopływami, tudzież nawodnienie gruntów nadbrzeżnych, mają być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji i melioracji służyć ma projekt techniczny Wydziału krajowego z r. 1898, który preliminuje kosztą regulacji na 1,950.000 zł. w. a., kosztą zaś nawodnienia na 935.000 zł. w. a., razem na 2,885.000, zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższych sum kosztorysowych.

§. 3.

Koszta regulacji i nawodnienia włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów.

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6 ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) z datku państwowego funduszu inwestycyjnego w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

d) wreszcie z datków właścicieli gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, w wysokości dziesięciu procent preliminowanych kosztów budowy, a to wedle miary ustanowionej przepisami §§. 65 i 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. ustaw krajowych Nr. 38.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesownych w §. 3. pod *d)* wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do wyboru i liczby członków wydziału tej spółki określi statut przez Władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod *a)* *b)* *c)* i *d)* mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rze-

czywista wypłata zasiłków krajowych i państwowych odbywać się ma w granicach rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

- 1) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów, jako kapitału zakładowego;
- 2) z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;
- 3) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Pełtwi z dopływami i rowów.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych do konserwacji wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie robót, zarówno jak i zarządu funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, który ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 8.

Termin rozpoczęcia robót, który nastąpić ma dopiero po zawiązaniu spółki wodnej i dokonaniu repartycji datków konkurencyjnych oznaczony zostanie w rozporządzeniu wykonawczem.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Gorayski wnosi przyjęcie projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwalivszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji dla reformy wyborczej o wnioskach p. Weigla i p. Jabłońskiego w sprawie zmiany statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Przechodzi się do porządku dziennego nad wnioskiem posła Weigla i towarzyszy w sprawie zmiany krajowej ordynacji wyborczej i statutu krajowego w kierunku wprowadzenia V. kuryi powszechnego głosowania, zniesienia wyborów pośrednich a wprowadzenia bezpośredniego i tajnego głosowania, zniesienia głosów wirylnych rektorów uwersytetu tudzież utworzenia osobnego trybunału wyborczego; natomiast poleca się Wydziałowi krajowemu w myśl wniosków posła Weigla i posła Jabłońskiego, ażeby zebrał wszystkie daty odnoszące się do liczby mieszkańców, podatków bezpośrednio opłacanych, ważniejszych zakładów przemysłowych tudzież liczby przynależnych członków gminy, należących do warstw wyższej inteligencji o ukończonych studiach w wyższych zakładach naukowych w takich miastach jak: Podgórze Bognia, Wieliczka i Wadowice, Jasło i Sanok, Brzerzany i Złoczów itp. i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt zmiany krajowej ordynacji wyborczej w kierunku pomnożenia posłów z miast o nieprzewyższającą liczbę pięciu nowych mandatów z kuryi miast, tudzież przyznania prezesowi Akademii umiejętności w Krakowie i rektorowi szkoły politechnicznej we Lwowie prawa zasiadania w Sejmie krajowym.

Przemawia p. Vivien.

Przemawia p. Szczepanowski i wnosi następującą rezolucję.

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby na najbliższej Sesji Sejmowej przedłożył projekt zmiany ordynacji wyborczej Sejmowej, któryby uwzględniał potrzeby liczniejszej reprezentacji mieszkańców miast oraz reprezentacji tych kół ludności które biorą udział w wyborach do Rady państwa a nie posiadają prawo wysyłania reprezentantów do Sejmu Krajowego.

P. Szczepanowski wnosi dalej, aby wrazie gdyby jego poprawka upadła, zarządził Marszałek oddzielne głosowanie nad pierwszą i drugą częścią wniosku Komisji i oddzielnie nad słowami „o nieprzewyższającą liczbę pięciu nowych mandatów“.

Izba popiera wniosek p. Szczepanowskiego.

Przemawia p. Kulczycki i wnosi dodatkową rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu krajowego z zaprowadzeniem bezpośredniego prawa wyborczego IV. kuryi.

Izba popiera wniosek p. Kulczyckiego.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek zawiadamia, iż do głosu zapisani są pp. Jabłoński, za wnioskiem komisji, Stanisław Tarnawski za, Wiktor Czaykowski za, Romanowicz przeciw, Kramarczyk przeciw, Kozłowski za.

Marszałek wzywa zapisanych posłów do wyboru mowców jeneralnych.

P. Wójcik wnosi, aby wszyscy zapisani mowcy przemawiali.

Izba odrzuca wniosek p. Wójcika.

Marszałek wzywa do wyboru mowców jeneralnych.

Wybrani zostają: za wnioskiem komisji p. Stanisław Tarnowski, przeciw p. Romanowicz.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Stanisław Tarnowski.

Przemawia sprawozdawca p. Górski.

P. Wójcik wnosi, aby nad wnioskiem p. Szczepanowskiego głosowano imiennie.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania.

Marszałek objaśnia co do sposobu głosowania.

Izba przystępuje do imiennego głosowania nad wnioskiem p. Szczepanowskiego.

Marszałek wzywa, aby ci posłowie, którzy głosują za wnioskiem p. Szczepanowskiego powiedzieli „tak“, ci, którzy głosują przeciw powiedzieli „nie“.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje imienny spis posłów.

Przez „nie“ głosowali posłowie:

Abrahamowicz, Białoskórski, Bielański, Bobrzyński, Borkowski, Brykczyński, Chamiec, Cielecki, Cieński, Czarkowski, Czartoryski, Czaykowski Wiktor, Czaykowski Władysław, Czecz, Dzeduszycki Karol, Dzeduszycki Wojciech, Gniewosz, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Horodyski, Jabłoński, Jakliński, Jędrzejowicz Adam, Jędrzejowicz Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Korytowski, Kostheim, Koziobrodzki, Kozłowski, Kraiński, Krzysztofowicz, Marchwicki, Merunowicz, Męciński, Michałowski, Ochrymowicz, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Piniński, Potocki Andrzej, Puzyna Juljan, Rayski, Rozwadowski, Rudrof, Sanguszek, Schnell, Scipio, Skałkowski, Skrzyński Adam, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Starzyński, Stecki, Szeptycki, Tarnowski Stan., Teodorowicz, Torosiewicz Emil, Torosiewicz Mikołaj, Trzecieski, Urbański, Vivien, Wachnianin, Wereszczyński, Wiśniewski, Wodzicki, Zagórski, Zamoyski, Zoll.

Przez „tak“ głosowali posłowie:

Bernadzikowski, Bojko, Data, Dworski, Fruchtman, Goldman, Hamorak, Jahl, Kramarczyk, Klemensiewicz, Krempa, Kulczycki, Loewenstein, Małachowski, Michalski, Milan, Niebyłowicz, Nowakowski, Okuniewski, Olpiński, Ostapczuk, Romanowicz, Rotter, Sawczak, Słotwiński, Soleski, Średniawski, Styła, Szczepanowski, Vayhinger, Warzecha, Weigel, Wójcik, Zajączkowski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż przeciw wnioskowi p. Szczepanowskiego głosowało 71, zaś za 35 posłów; wniosek zatem upadł.

Izba przystępuje do głosowania na wnioskiem komisji.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku, we wniosku mianowicie powinno być powiedziane: „o liczbę nieprzewyższającą pięciu nowych mandatów“.

Marszałek podaje do głosowania pierwszy ustęp wniosku Komisji, który odczytuje:

1. Przechodzi się do porządku dziennego nad wnioskiem posła Weigla i towarzyszy w sprawie zmiany krajowej ordynacji wyborczej i statutu krajowego w kierunku wprowadzenia V. kuryi powszechnego głosowania, zniesienia wyborów pośrednich a wprowadzenia bezpośredniego i tajnego głosowania, zniesienia głosów wirylnych rektorów uniwersytetu tudzież utworzenia osobnego trybunału wyborczego;

Izba uchwała powyższą część wniosku.

Następnie podaje Marszałek pod głosowanie drugą część wniosku z opuszczeniem słów „o liczbę nieprzekraczającą pięciu nowych mandatów“.

Natomiast poleca się Wydziałowi krajowemu w myśl wniosków p. Weigla i p. Jabłońskiego, ażeby zebrał wszystkie daty odnoszące się do liczby mieszkańców, podatków bezpośrednio opłacanych, ważniejszych zakładów przemysłowych tudzież liczby przynależnych członków gminy, należących do warstw wyższej inteligencji o ukończonych studiach w wyższych zakładach naukowych w takich miastach jak: Podgórze Bochnia, Wieliczka i Wadowice, Jasło i Sanok, Brzerzany i Złoczów itp. i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt zmiany krajowej ordynacji wyborczej w kierunku pomnożenia posłów z miast z kuryi miast, tudzież przyznania prezesowi Akademii umiejętności w Krakowie i rektorowi szkoły politechnicznej we Lwowie prawa zasiadania w Sejmie krajowym.

Izba uchwała powyższą część wniosku Komisji.

Następnie uchwała Izba słowa: „o liczbę nieprzewyższającą pięciu nowych mandatów“.

Marszałek konstatuje, iż za wnioskiem głosowało 56, przeciw 49. posłów.

Izba odrzuca w końcu rezolucję wniesioną przez p. Kulczyckiego

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. lutego 1898 r. godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 25 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Mieczysław Urbański w. r.

Protokół

28. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 18. lutego 1898 r.

Początek o godzinie 11. minut — przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: e. k. Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego siódmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskim do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18. lutego 1898 r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji gospodarstwa kraj. L. 1850, 1862.

Komisji prawniczej L. 1860.

Komisji przemysłowej L. 1861.

Komisji szkolnej L. 1863.

Komisji petycyjnej L. 1864.

Wydziałowi krajowemu L. 1865.

Marszałek odczytuje pismo J. Romanowicza, zawiadomijające o złożeniu przez niego mandatu członka Wydziału krajowego z kurii miast i Izb handlowych.

Marszałek przemawia.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Wiśnicz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie miasteczka Wiśnicz na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Wiśnicz zezwala się pobierać w latach od 1898 do końca 1902 opłaty gminne od napojów spirytusowych, tudzież od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej z używanych według następującej taryfy.

1) od jednego litrostopnia alkoholu według stustopniowego alkoholometra po 3 ct., czyli od stu litrostopni (hektolitra) alkoholu po 3 złr.

2) od jednego litra rumu, araku, rosolisu, śliwowiecy, poncezowej eseneyi i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1 ct., czyli od hektolitra po 1 złr.

3) od jednego hektolitra piwa po 30 ct.

4) od jednego hektolitra miodu po 1 złr.

Art. II.

Do niszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumeyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Wiśnicza.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumeyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach w których po myśli §. 6. ust. z 20. czerwea 1888 r. N. 95 dz. p. p. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumeyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej e. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie Zabłotów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia e zezwoleniu gminie Zabłotów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Zabłotów zezwala się pobierać przez lat pięć od r. 1898 do końca 1902 r. opłatę gminną od napojów spirytusowych, tudzież od piwa i miodu, w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się

oznaczyć stustopniowym alkoholometrem kwotę 2 et. od litrostopnia alkoholu, czyli od hektolitra 100% alkoholu . . . 2 zkr.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu t. j. rozolisów, likierów, ponczowej eseneyi, runu, araku i koniaku $1\frac{1}{2}$ et. czyli od jednego hektolitra . 1 zkr. 50 et.

3) od jednego hektolitra piwa 1 zkr.

4) od jednego hektolitra miodu 1 zkr. 50 et.

Art. II.

Do niszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumeyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Zabłotów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumeyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwea 1888 dz. u. kr. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumeyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej e. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnątrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głośn nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy o samoistnych podatkach od poborów służbowych.

Sprawozdawca p. Krański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Komisja podatkowa wnosi zatem, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby na przyszłą sesję Sejmową dostarczył na podstawie materiału zebranego dla wymiaru podatku osobisto-dochodowego, sumarycznie zestawionych spisów jednostek, pobierających płacę wedle poszczególnych kategorii poczynszy od 600 zkr. rocznie w górę idąc, które to spisy miałyby obejmować odrębnie jednostki podatkowe w miastach Lwowie, Krakowie, w 30 większych miastach, i wreszeie w kraju według poszczególnych powiatów. — Niniejszem zostaje załatwioną petycyja Towarzystwa Wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych we Lwowie do L. 1635.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawnej o wniosku posła Małachowskiego w przednioicie wydania ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odeczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył jak najrychlej projekt ustawy, o wykonywaniu opieki nad ubogimi i przy ułożeniu tego projektu nad tem się zastanowił, czy i w jakiej mierze z uwagi na skutki które ustawa z 5. grudnia 1896, Nr. 222, Dz. pr. p. wyrzeze na fundusze większych gmin, spółdziałanie w tej mierze funduszów powiatów i kraju zaprowadzić należy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Następuje:

Sprawozdanie komisji komasacyjnej z projektami ustaw 1) o komasacji i 2) o składzie Komisji krajowej dla spraw wyłączenia obcych gruntów z lasów i zaokrąglenia granic leśnych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odeczytuje następujący wniosek komisji:

1. Wysoki Sejm raczy uchwalić zaakceptowane pod I. i II. ustawy;

2. następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy komasacyjnej albo też w osobnym rozporządzeniu zobowiązał komisarzy miejscowych, aby skoro spostrzegą przy badaniu stosunków obszaru komasacyjnego potrzebę zalesień lub innych robót wymienionych w §. 2. ustawy z dnia 30. marca 1884 r. Nr. 117 dz. pp., donosili o tem politycznej władzy krajowej celem ewentualnego zarządzenia kroków wstępnych do podjęcia takich robót przez czynniki w myśl ustawy rzezonej do tego powołane.

I.

U s t a w a

z dnia o komasacji gruntów rolnych. Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa

Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z dnia 7. czerwea 1883, Nr. 92. Dz. p. p. postanowień o komasacji gruntów rolnych, co następuje:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O komasacji w ogólności.

§. 1.

Celem skuteczniejszego zagospodarowania mogą być grunta rolne w obrębie pewnego obszaru przy współdziałaniu władzy poddanej komasacji a to stosownie do przepisów niniejszej ustawy i zarządzeń, które wydane będą na jej podstawie.

Grunta, które podług niniejszej ustawy były już komasowane, mogą wbrew woli posiadacza uleż ponownie komasacji tylko wtedy, gdy to postanowionem zostanie ustawą krajową w celu odpowiedniejszego przeprowadzenia osuszenia lub nawodnienia znaczniejszych obszarów (§. 1. ustawy państwowej).

§. 2.

Za grunta rolne w rozumieniu ustępu pierwszego §. 1. należy uważać:

1. Role, łąki, pastwiska: ogrody w polu, chmielarnie i miedze, dalej drogi, przegony (drogi dla przepędu bydła) rowy, moczary i nieużytki bez różnicy, czy na tych gruntach są sadzone drzewa lub nie.

Na równi z gruntami rolnymi należy nadto w rozumieniu niniejszej ustawy uważać:

2. Odosobnione parcele leśne, zarośla, kępy, albo parcele przeznaczone do zalesienia, które bądź to położone są między gruntami wymienionymi pod 1, bądź też między nie wchodzą, wszakże o tyle, o ile trwałe użycie tych parcel na inne cele, aniżeli na kulturę leśną, jest w interesie publicznym dopuszczalnem, a wciągnięcie tychże do komasacji może komasację ułatwić lub jej przynajmniej nie utrudni.

§. 3.

Grunta, które do wymienionych w §. 2. kategorii nie należą, albo też wprawdzie do nich należą, ale z powodu swego szczególnego położenia lub właściwości mają taką wartość gospodarczą, że jej przez odstąpienie innego gruntu wynagrodzić nie można, nie mogą być włączone do komasacyi wbrew woli posiadacza wyjąwszy wypadek przewidziany w ustępie drugim §. 1.

Do takich gruntów zalicza się w szczególności:

1. grunta, które z powodu swojego położenia uważane być mają za place budowlane albo za otoczenie pomników lub grobów rodzimych;

2. ogrody w pobliżu domów, parki i zwierzyńce;

3. grunta otoczone murem na zaprawie;

4. grunta przeznaczone głównie na uprawę wina lub owoców;

5. chmielarnie, które istnieją przynajmniej trzy lata i zajmują co najmniej pół hektara zwartej powierzchni;

6. lasy, które nie podpadają pod postanowienia §. 2. l. 2.

7. kopalnie żwiru, szutru, gliny, marglu i piasku, łomy kamienia, wapna i łupku, pokłady torfu i gipsu, o ile te kopalnie, łomy i pokłady są w użytkowaniu, przyczem czasowe zaniechanie użytkowania pozostaje bez wpływu;

8. grunta, na których znajdują się źródła mineralne, o ile tych gruntów potrzeba do odpowiedniego użytkowania źródeł, niemniej grunta, które czasowo lub stale znajdują się pod wodami stojącymi, służącymi do hodowli ryb, do celów przemysłowych albo też mającymi dla gospodarstwa domowego osobliwą wartość;

9. grunta, które jako warpiska (hałdy) lub jako place składowe albo też w inny sposób służące mają dla technicznego ruchu górnictwa lub innego zakładu przemysłowego,

albo też dla eksploatacyi nafty, wosku ziemnego i innych minerałów, których dotyczy ustawa z 17. grudnia 1884, Nr. 35. Dz. u. kr. z r. 1886.

§. 4.

Grunta, które wskutek swego położenia narażone są na szczególne uszkodzenia, albo na których ciężą takie ciężary, które znacznie utrudniają komasacyę, mogą być wyłączone od komasacyi chociażby nawet należały do kategorii gruntów w §. 2. wyszczególnionych lub chociażby mogły być wciągnięte do komasacyi na podstawie danego po myśli §. 3. zezwolenia posiadacza.

Do takich gruntów należy przedewszystkiem zaliczyć te, które w porównaniu z innymi gruntami obszaru komasacyjnego są narażone na znacznie większe niebezpieczeństwo uszkodzenia przez zasypanie, usuwanie się, odrywanie brzegów lub przez wylewy, albo na których ciężą szczególnie wysokie lub co do wartości trudno dające się oznaczyć ciężary gruntowe.

§. 5.

Obszar, na który ma się rozciągać komasacya (ustęp pierwszy §. 1.), musi się składać:

1. z całej gminy katastralnej, albo

2. z jednego lub kilku oddzielnych obszarów (niv i t. p.) należących do jednej lub kilku gmin katastralnych, które to obszary albo są odgraniczone naturalnymi lub sztucznymi granicami, jako to: gościńcami, drogami, lub torami kolejowymi, lasami lub innymi gruntami niepodlegającymi komasacyi w myśl §. 3., albo też przedstawiają się jako oddzielny obszar wskutek tego, iż należą do gospodarstw położonych w jednej i tej samej miejscowości.

W wypadkach pod 2. wymienionych zaehodzić musi zawsze warunek, iż z takiej ograniczonej komasacyi można się przecieź spodziewać wydatnych korzyści dla kultury krajowej i że przez to nie zostanie udare-

mniona możliwa w przyszłości rozleglejsza komasacya, któraby przyniosła prawdopodobnie jeszcze znaczniejsze korzyści.

§. 6.

Obszar komasacyjny może być wyjątkowo rozszerzony po za granice oznaczone w §. 5. a to:

1. na grunta sąsiednie, których wciągnięcia żądają ich posiadacze, jeżeli to komasacyi nie utrudnia;

2. na sąsiednie grunta rolne (§. 2.) nawet wbrew woli posiadaczy, o ile włączenie takich gruntów pożądanem jest dla uzyskania stosownego odgraniczenia gruntów przeznaczonych do wymiany albo do zaprowadzenia niezbędnych urządzeń gospodarczych (§. 9.).

§. 7.

Jeżeli między gruntami, które mają stanowić przedmiot komasacyi znajdują się takie,

a) co do których istnieją wspólne prawa posiadania albo użytkowania pomiędzy byłymi zwierzchnościami (dominiami) i gminami albo dawnymi poddanymi, lub między dwiema lub więcej gminami — albo

b) które użytkowane są przez wszystkich lub niektórych członków gminy lub części gminy lub przez wspólności gospodarze mocą uczestnictwa osobistego lub z posiadaniem gruntu połączonego, albo też które używane są kolejno przez współuprawnionych, natenczas, o ile nie mają zastosowania postanowienia §. 8., ma nastąpić zniesienie praw wspólnej posiadania i użytkowania tych gruntów przez podział ich mający się połączyć z komasacją, względnie przez odpowiednie uwzględnienie praw poszczególnych uczestników przy oznaczeniu ekwiwalentów mających im przypaść wskutek komasacyi.

Prawa poszczególnych uczestników należy oznaczyć podług postanowień ustawy krajowej z

o podziale wspólnych gruntów i regulacyi wspólnych praw użytkowania i zarządu.

§. 8.

Jeśli między gruntami wymienionymi w §. 7. znajdują się grunta stanowiące dobro gminne (§. 2. ust. 3. ustawy z d.) natenczas podział tych gruntów nastąpić może o tyle tylko, o ile na wniosek Wydziału krajowego przyzwolony został uchwałą sejmową.

Jeśli między gruntami wymienionymi w §. 7. znajdują się lasy, które w myśl §. 3. wciągnięto do komasacyi za zgodą posiadaczy, natenczas bez względu na to, czy te lasy są dobrem gminnym, zatem podlegają pod postanowienie poprzedniego ustępu, czy nie, podział ich nastąpić może tylko o tyle, o ile to nie przeszkodzi kulturze lasowej i odpowiedniemu zagospodarowaniu na poszczególnych częściach.

O ile w myśl poprzednich ustępów wspólność ma pozostać nadal, muszą stosunki jej być uregulowane podług ustawy krajowej z

Co do tych w §. 7. wymienionych gruntów, których podział nie napotyka na przeszkody, może być dopuszczonem całkowite lub częściowe utrzymanie wspólności wtedy, jeżeli za tem przemawiają szczególne względy gospodarze. I w tym wypadku jednak musi nastąpić regulacya podług powołanej ustawy.

§. 9.

Z komasacją musi być połączonem wykonanie wszystkich tych wspólnych urządzeń, które są niezbędne w tym celu, aby grunta otrzymane w zamian miały przystęp, o ile można bez ustanowienia służebności, i ażeby przydatne były do odpowiedniego użytku gospodarczego. W szczególności należy założyć względnie przełożyć lub uregulować drogi, rowy, potoki i mosty. Osobom nie interesowanym bezpośrednio w komasacyi służy prawo wniesienia zarzutów przeciw tego rodzaju zarządzeniom tylko w takim wypadku

gdyby stąd miała wynikać dla nich znaczna szkoda.

Bliższe postanowienia co do tych urzędów zawarte są w rozdziale czwartym.

§. 10.

Niepolegające na służebności wspólne pasanie bydła na gruntach włączonych do komasacyi może być wykonywane po objęciu ekwiwalentów już tylko za zezwoleniem posiadaczy tychże. Postanowienie to nieodnosi się do uregulowanego w myśl §. 8. prawa pasania na wspólnych gruntach.

§. 11.

Prawa zabezpieczone na rzecz osób trzecich na gruncie przeznaczonym, do zamiany zostaną przeniesione na grunt przyznany w zamian (ekwiwalent), a to bez opłaty należności prawnych, jeżeli przy przeniesieniu nie będzie wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani też zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku lub nabywania praw na podstawie planu komasacyjnego wolne są od opłaty należności w przeciągu 15-letniego okresu, licząc od dnia w którym niniejsza ustawa wejdzie w życie. (§. 4. ust. państw.)

§. 12.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, oświadczenia, wypisy aktów, orzeczenia, ugody, uwierzytelnienia i widymaty są w postępowaniu komasacyjnym, o ile z nich nie robi się innego użytku wolne od stempli i bezpośrednich należności. Potrzebne do tego postępowania odbitki map katastralnych będą wydawane za opłatą połowy taksy (§. 5. ustawy państwowej).

ROZDZIAŁ DRUGI.

O władzach dla spraw komasacyi.

§. 13.

Właścicielami władzami w sprawach komasacyjnych są:

- a) Zaprzysiężeni komisarze miejscowi,
- b) Komisya krajowa przy krajowej władzy politycznej,

c) Komisya ministeryalna przy ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o władzach bez bliższego oznaczenia, rozumieć należy władze wyżej wymienione (§. 6. ustawy państwowej).

§. 14.

Od chwili ogłoszenia w urzędowej gazecie krajowej, przewidzianego w §. 69, względnie w §. 92., niniejszej ustawy, odnosi się właściwość tych władz do przeprowadzenia rozpraw i wydania orzeczeń co do wszystkich faktycznych i prawnych stosunków, które przy przeprowadzeniu komasacyi nie mogą pozostać w dotychczasowym stanie, i wyklucza od dnia powyższego ogłoszenia właściwość tych władz, do których ustawowego zakresu działania zresztą te sprawy należą.

Wyjątek stanowią spory o własność lub posiadanie gruntów włączonych do postępowania komasacyjnego które nawet po tem ogłoszeniu należą przed sędziego zwyczajnego;

następnie sprawy, które dotyczą kolei żelaznych lub dróg publicznych lub które podpadają pod ustawy budownicze, o ile w tego rodzaju sprawach po wszelkie potrzebne rozstrzygnięcia lub zarządzenia także po wydaniu owego ogłoszenia udawać się należy do tych władz, do których ustawowego zakresu należą (§. 7. ustawy państwowej).

§. 15.

Jeżeli spory, w sposób przewidziany w §. 14., ustęp 1., z komasacją w związku zostające, wytoczone zostały przed sędzią zwyczajnym, już przed wspomnianem tamże ogłoszeniem, ogłoszenie to nie narusza uzasadnionej w taki sposób kompetencji. Spory takie, o ile ich załatwienie nie miałoby nastąpić podług procedury cywilnej w myśl artykułu XLVII. ustawy z 1. sierpnia 1895. Nr. 112. Dz. p. p. winny od tego czasu toczyć się w dalszym ciągu według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chyba by miało przez to być naruszone prawo formalne które jedna lub druga strona sporna nabyła. (§. 8. ustawy państwowej).

§. 16.

Jeżeli grunta wymienione w §. 7. włączone zostały do komasaryi, to i w tym razie władze wskazane w §. 13. są właścicielami także co do podziału tych gruntów, względnie co do uregulowania wspólnych praw użytkowania, i zarządu tych części gruntów, które mają pozostać niepodzielonemi, a to według postanowień ustawy krajowej z dnia

Właściwość tych władz odnosi się także do wszystkich kwestyi, które pozostają w związku z zaprowadzeniem urzędzeń gospodarczych w §. 9. wymienionych, i z uregulowaniem ich przyszłego utrzymania tudzież do tych spraw, które w celach komasacyi wymagają orzeczenia na zasadzie prawa leśnego lub wodnego.

Przepisy prawa wodnego lub leśnego o tyle należy przy tem zastanawiać, o ile ustawa niniejsza lub ustawa w pierwszym ustępie powołana nie zawierają odmiennych postanowień.

§. 17.

Dochodzenie w sprawach spornych należy do komisarza miejscowego, rozstrzyganie zaś tych spraw do Komisji krajowej, z dozwoleniem odwołania się do Komisji ministerjalnej.

Komisye te mają orzekać według postanowień odnośnych ustaw, przyczem po dokładnem ocenieniu całej treści rozprawy, osądzą, czy jakie faktyczne twierdzenie uznane ma być za prawdziwe lub nie.

W uzasadnieniu swoich orzeczeń mają podać okoliczności, które na ich przekonanie wywarły wpływ decydujący, (§. 9. ustawy państwowej).

§. 18.

Komisarzy miejscowych mianuje Namiestnik po porozumieniu się z Wydziałem krajowym i z obu Prezydentami wyższych sądów krajowych z pomiędzy osób ukwalifikowanych do urzędu sędziowskiego lub politycznej administracyi, do prawno-administracyjnej służby przy zarządzie lasów państwowych i dóbr fun-

duszowych, do advokatury lub notaryatu a obznajomionych ze stosunkami rolniczymi albo też z pomiędzy teoretycznie i praktycznie wykształconych rolników lub leśników, którzy udowodnią znajomość ustaw i przepisów odnoszących się do komasacyi i w związku z nią będących.

Komisarze miejscowi, którzy już jako urzędnicy państwowi, nie złożyli przysięgi służbowej, zostaną zaprzysiężeni dla poruczonej im czynności i mają odnośnie do tej czynności prawa i obowiązki zaprzysiężonych urzędników.

Komisya krajowa przeznacza mianowanych komisarzy miejscowych do poszczególnych przeprowadzić się mających komasacyi. W trudniejszych wypadkach mogą być wyznaczeni osobni komisarze miejscowi dla prawnych i ekonomicznych spraw komasacyi: jednemu z nich poruczy się kierownictwo.

§. 19.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej składa się z Namiestnika albo jego zastępcy jako przewodniczącego, z referenta, trzech członków ze stanu sędziowskiego i z delegata Wydziału krajowego.

W wypadkach, przewidzianych w §. 22. Komisya krajowa zwiększoną zostanie o jednego członka ze stanu sędziowskiego.

Przewodniczący głosuje także, a przy równości głosów ten wniosek staje się uchwałą, do którego on się przyłącza.

§. 20.

Zastępcę przewodniczącego wyznacza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym i z Prezydentem sądu wyższego krajowego we Lwowie z pośród członków Wydziału krajowego, referenta zaś Namiestnik. Członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie. Delegata Wydziału krajowego mianuje Wydział krajowy i to nie koniecznie z pośród swego grona. W ten sam sposób będą wyznaczeni: drugi zastępca przewodniczącego, zastępca referenta, zastępca delegata Wy-

działu krajowego, wreszcie w odpowiedniej liczbie zastępcy członków stanu sędziowskiego.

Zastępcy przewodniczącego mają przy objęciu swoich funkcji złożyć w ręce Namiestnika przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż przestrzegać będą ustaw i sumiennie pełnić swoje obowiązki.

§. 21.

Skład Komisji ministerialnej oznacza przy zachowaniu przepisów §. 22. (§. 10. ustawy państw.) Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości.

§. 22.

Tak Komisja krajowa jak Komisja ministerialna wydaje swoje orzeczenie na posiedzeniach gremialnych większością głosów. Połowa członków tych Komisji uprawnionych do głosowania musi należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak Komisja złożona w ten sposób ma rozstrzygać spory, które, jeżeliby nie chodziło o komasacyę, należałyby do sądów zwyczajnych, natenczas należy tę Komisję powiększyć o jednego członka ze stanu sędziowskiego. W kwestyach gospodarczych należy przesłuchać gospodarzy wiejskich lub techników kultury krajowej jako doradców (§. 10. ustawy państwowej).

§. 23.

W razie przekroczenia wydanych w sprawach niniejszej ustawy tymczasowych lub innych zarządzeń, mogą władze nakładać kary pieniężne do wysokości 100 zł., niemniej ustanawiać kary porządkowe do wysokości 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu krajowego.

§. 24.

Prawomocne orzeczenia władz wymienionych w §. 13., jakoteż zatwierdzone przez nie ugody mają moc prawną orzeczeń, względnie ugód sądowych albo o ile chodzi o sprawy z zakresu administracji politycznej orzeczeń administracyjnych a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wy-

konanie owych orzeczeń, względnie ugód należy do władz, któreby były dla nich właściwymi, gdyby nie chodziło o komasacyę.

Wpisy do ksiąg publicznych, dokonywane na podstawie takich dokumentów mają być przeprowadzone bez przesłuchania osób trzecich, na rzecz których prawa rzeczowe ciężą (§. 11. ustawy państwowej).

§. 25.

Bliższe szczegóły, odnoszące się do toku czynności wzmiankowanych władz, określi się w drodze rozporządzenia.

ROZDZIAŁ TRZECI.

0 stronach interesowanych w komasacyi.

§. 26.

Każdy właściciel, którego grunta mają być włączone do komasacyi (bezpośrednio interesowany), ma prawo do żądania wynagrodzenia (ekwiwalentu) z gruntów poddanych komasacyi, a to stosownie do wartości swych gruntów, oznaczonej w drodze porozumienia, lub na podstawie opinii znawców. Przy tem można nieznaczne różnice, zachodzące między gruntami do zamiany przeznaczonymi a w zamian otrzymanymi wyrównać w pieniądzech, jeżeli chodzi o skuteczniejsze zagospodarowanie lub lepsze zaokraglenie. Takie wyrównanie nie może jednak nastąpić wbrew woli interesowanego, jeżeli umniejszenie wynagrodzenia w ziemi mogłoby wpłynąć na zmianę w jego prawie wyborczem do rady gminnej lub wyższego ciała reprezentacyjnego (§. 12. ustawy państwowej).

§. 27.

Nikomiu nie można bez jego przyzwolenia przydzielić w zamian takiego gruntu, którego nie mógłby zagospodarować bez przeniesienia swego obejścia gospodarskiego lub bez istotnej zmiany w całym dotychczasowym sposobie gospodarowania na głównej posiadłości.

Jeżeli przeniesienie budynków mieszkalnych lub gospodarczych jest szczególnie pożądanem ze względu na odpowiednie prze-

prorowadzenie komasacyi, w takim razie należy tym bezpośrednio interesowanym, którzy się dobrowolnie zdecydowali na takie przeniesienie, wyznaczyć ekwiwalenta w pobliżu miejsc przeznaczonych pod budowę. Władza może postanowić że im się udzieli pomocy w pieniądzech, w dowozie, robociznie lub buduleu. Do tej pomocy mają się wszystkie inni bezpośrednio uczestnicy komasacyi przyczynić, a to, jeżeli nie zawarto innej umowy, w stosunku oznaczonym przez władzę, któryby odpowiadał korzyści, wynikającej dla nich ze zbliżenia gruntów do ich budynków gospodarczych.

§. 28.

W celu zgodnego z §. 26. oszacowania gruntów za które należy się wynagrodzenie i w celu wyszukania i wyznaczenia ekwiwalentów, należy trzymać się wskazówek zawartych w rozdziale IV. i w odnośnych rozporządzeniach.

Jako nieznaczną różnicę w rozumieniu §. 26. należy w każdym razie uważać różnicę, nie przekraczającą dwudziestej części wartości gruntu, za który przypada wynagrodzenie, a to z uwzględnieniem ubytków i przybytków wynikających z urzędzeń gospodarczych (§§. 83 i 84).

§. 29.

Grunta przyznane bezpośrednio uczestnikowi jako ekwiwalent, tudzież wynagrodzenia pieniężne przyznane mu podług §. 26. wstępują co do wszystkich stosunków prawnych do trzecich osób w miejsce gruntów jego poddanych komasacyi, o ile w tej mierze ta ustawa inaczej nie postanawia.

Wyrównania pieniężne, tudzież oznaczone w pieniądzech odszkodowania za przedmioty, pominięte przy oszacowaniu a pozostawione do osobnego ocenienia, można wydać bezpośrednio interesowanym już w toku postępowania, jeżeli to nie narusza praw osób trzecich.

Jeśli poszczególne części składowe gruntów przeznaczonych do zmiany mają odmienny stan bierny, albo jeżeli poszczególne części tych gruntów są w sporze, natenczas władza

ma wyznaczyć częściowe ekwiwalenta odpowiadające owym różnicom obciążonym lub spornym częściom i wyróżnić je w obrębie ekwiwalentu w ten sposób, że spowoduje oznaczenie tych częściowych ekwiwalentów osobnymi numerami parcel w katastrze i utworzenie dla nich osobnych wykazów hipotecznych (§. 13. ustawy państwowej).

§. 30.

Jeżeli grunt poddany komasacyi jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos. Za głos wszystkich współwłaścicieli uważa się to, na co zgadza się większość, obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli. Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, należy przyjąć, że wszystkie uczestnicy mają równe prawa o ile wszystkie współwłaściciele nie przyznają jednemu lub większej liczbie z pośród siebie więcej niż równy udział, albo o ile jeden lub więcej współwłaścicieli nie zadowolą się udziałem mniejszym niż równy udział. W razie równości głosów współwłaścicieli, uważa się to zapatrywanie za zdanie wszystkich, które jest korzystniejsze dla komasacyi.

Jeżeli własność gruntu jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357 u. c.) głos służy jedynie właścicielowi użytkowemu.

Jeśli własność gruntu jest sporną, powołanym do głosowania jest jego posiadacz.

Jeśli posiadanie jest spornem, natenczas mają strony spór wiodące ustanowić wspólnie głosującego, albo jeśli tego nie uczyniły, ustanowi go Komisya krajowa na żądanie jednego z interesowanych lub wskutek sprawozdania komisarza miejscowego (§. 14. ustawy państw.).

§. 31.

Interesowani pośrednio, to jest osoby trzecie, które przez komasacyę tylko pośrednio są w swych prawach dotknięte, jak zwierzchnik lenny, oczekiwacze, albo kuratorowie dóbr lennych, fideiucisowych lub substytucyj obciążonych, wierzyciele hipoteczni

lub dzierżawcy nie mogą sprzeciwieniem się przeszkodzić komasacyi. Mogą wszakże wnieść zarzuty przeciwko obliczonemu wymiarowi wynagrodzenia albo przeciw oznaczeniu wartości czy to przedmiotów wymienionych w §. 29. ustęp 2. czy też innych ulepszeń gruntowych i wkładów, jakoteż przeciw zniesieniu lub przeniesieniu służebności, o ile w tem widzą umniejszenie swych praw.

Komisarz miejscowy zawiaduje pośrednio interesowanych do rozprawy komasacyjnej, jeżeli uważa to za potrzebne do wyjaśnienia stosunków lub utorowania ugody; mogą oni jednak także bez urzędowego wezwania jawić się na rozprawach komasacyjnych.

Władze mają zawsze, zwłaszcza zaś przy zatwierdzeniu planu komasacyjnego uważać na to, aby prawa pośrednio interesowanych nie zostały uszczuplone przez komasację (§. 14. ustawy państwowej).

§. 32.

Służebności gruntowe (§. 473 u. c.) bez różnicy, czy grunt panujący i służebny czy tylko jeden z nich zostanie poddany komasacyi gasną bez prawa do odszkodowania, skoro tylko staną się niepotrzebnymi dla gruntu panującego skutkiem komasacyi lub skutkiem połączonego z nią osuszenia, nawodnienia lub założenia drogi.

Służebności gruntowe, przy których ten wypadek nie zachodzi, pozostają na gruncie służebnym.

Służebności nieprawidłowe i pozorne (§. 489 p. u. c.) mogą być przeniesione z gruntu służebnego na ekwiwalent, jeżeli to jest wskazanem ze względu na zachodzące stosunki (§. 16. ust. państw.).

§. 33.

Wymowę należy przenieść zawsze na ekwiwalent, o ile interesowani nie zawarli w tej mierze innej umowy.

Jeżeli z gruntem włączonym do postępowania komasacyjnego jest połączone jakieś uprawnienie lub zobowiązanie, które uległo już uporządkowaniu w myśl ces. patentu z 5.

lipca 1853 (Dz. u. p. Nr. 130) należy zawsze próbować wykupna tegoż w drodze porozumienia. Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, należy zmiany tego ciężaru gruntowego wskazane z powodu nowego ukształtowania posiadłości gruntowej oznaczyć naprzód z uwzględnieniem tych postanowień dokumentu regulacyjnego, które w tym wypadku dadzą się zastosować, w braku zaś takich postanowień z uwzględnieniem istniejących stosunków gospodarczych. Zmiany te nie mogą jednak przynieść szkody dla gospodarstwa na odnośnych gruntach ani pod względem wymiaru ciężaru gruntowego ani w innym kierunku.

Zresztą stosują się do ciężarów gruntowych postanowienia §. 32. (§. 17. ustawy państw.).

§. 34.

Jeżeli na gruncie włączonym do postępowania komasacyjnego ciąży służebność osobista używania lub użytkowania (§. 478 p. u. c.) natenczas zastosować należy w odpowiedni sposób przepisy następujących paragrafów, dotyczące się stosunku dzierżawnego, chyba, że szczególna właściwość prawa używania sprzeciwia się przeniesieniu służebności, lub, że wskutek takiego przeniesienia byłoby znacznie utrudnionem wykonywanie tego prawa, w których to wypadkach prawo używania ma pozostać na gruncie służebnym.

Osobista służebność mieszkania (§. 478 p. u. c.) pozostaje przy domu służebnym, o ile strony nie zawrą innej umowy. (§. 18 ust. państw.).

§. 35.

Jeżeli grunt włączony do postępowania komasacyjnego jest wydzierżawiony, a w kontrakcie dzierżawy nie postanowiono na wypadek komasacyi, natenczas dzierżawca obejmuje używanie gruntów przyznanych wydzierżawiającemu jako ekwiwalent. W miarę tego, czy wydzierżawiający zgodnie z postanowieniem §. 26^{1/2} ma otrzymać czy też dać wynagrodzenie pieniężne celem wyrównania niedających się usunąć różnic wartości, powinno się zmniejszyć lub zwiększyć roczny

czynsz dzierżawny o pięć od sta tego wyrównania.

To samo dotyczy także kwot, jakie wydzierżawiający ma otrzymać lub dać za przedmioty, które przy oszacowaniu samych gruntów pominięto, a pozostawiono do osobnego ocenienia.

Wydzierżawiający ma opędzić koszta komasacyi jakoteż koszta stałych urządzeń potrzebnych skutkiem komasacyi na gruntach składających ekwiwalent, musi zatem w szczególności urządzić drogi, rowy, pojęcia i ogrodzenia, albo jeżeli urządzenie tego wszystkiego pozostawia dzierżawcy, ma mu zwrócić poniesione na to wydatki (§. 19. ustawy państw.).

§. 36.

Jeżeli dzierżawca nie chce nadal utrzymać stosunku dzierżawnego pod warunkami przewidzianymi w poprzednim paragrafie, może go wypowiedzieć także przed upływem czasu wyraźnie lub milcząco umówionego.

W takim jednak razie nie służy mu prawo żądania odszkodowania z powodu, że w myśl niniejszego postanowienia, kontrakt dzierżawy został rozwiązany przed czasem umówionym (§. 20 ustawy państwowej).

§. 37.

Postanowienia §§. 35 i 36 należy odpowiednio zastosować także do stosunku najmu i do stosunku określonego w §. 1103 p. u. c. (§. 21 ustawy państwowej).

§. 38.

Dzierżawca musi w wypadku przewidzianym w §. 36. wypowiedzieć dzierżawę w przeciągu dni 90 licząc od dnia, w którym go komisarz miejscowy uwiadomił o zatwierdzeniu planu komasacyjnego przez Komisję krajową (§. 104).

Dzierżawa ustaje natenczas w braku innej umowy z końcem roku dzierżawnego, w ciągu którego kończy się ów 90-dniowy termin wypowiedzenia, albo, jeżeliby reszta trwania dzierżawy wyniosła skutkiem tego mniej niż trzy miesiące, w trzy miesiące po upływie wymienionego terminu wypowiedzenia.

Te postanowienia stosują się także do wypowiedzenia stosunku określonego w §. 1103 p. u. c.

Te same postanowienia stosują się także do najmów z tą zmianą, że termin wypowiedzenia wynosi tylko dni 30, że w miejsce roku dzierżawnego wstępuje czas, który w myśl §. 1115 u. c. należy przyjąć dla milczącego odnowienia odnośnego kontraktu najmu, a za najkrótszy czas pozostałego trwania najmu należy przyjąć jeden miesiąc.

§. 39.

Jeżeli komasacya gruntów rolnych przychodzi do skutku w połączeniu z podziałem lub regulacją, natenczas do uczestników podziału lub regulacji mają zastosowanie odnośne przepisy ustawy z dnia Atoli w miejsce pierwszego ustępu §. 26 przytoczonej ustawy należy zastosować postanowienie §. 35. niniejszej ustawy a w miejsce §. 27. ustawy §. 40. niniejszej ustawy.

§. 40.

Liczebnie oznaczone wierzytelności zabezpieczone hipotecznie na gruncie oznaczonym bliżej w §. 7. pozostają zabezpieczone wyłącznie na tym udziale gruntu, który przy podziale z powodu komasacyi zostaje przydzielony gminie, części gminy lub gospodarzej wspólności, o ile wierzytelności takie znajdują zupełne pokrycie w pierwszych dwóch częściach wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług dwudziestokrotnego dochodu katastralnego.

Jeżeli tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość tej wierzytelności, a jeżeli żadnego udziału z podzielonego gruntu nie przyznano gminie, części gminy, lub wspólności gospodarzej, całą wierzytelność muszą spłacić natychmiast wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swych praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w wypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liezecznie, władza użytkować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpieczonych na rzecz zakładów, które stosownie do swych statutów uprawnione są do udzielenia pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ustawy państwowej).

§. 41.

Stan prawny wytworzony w toku postępowania komasacyjnego esy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia komasacji, obowiązuje przy wszelkiej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacji sądowej nabyli.

§. 42.

Oświadczenie złożone i ugody zawarte przed władzą w toku postępowania komasacyjnego nie wymagają ani przyzwolenia pośrednio interesowanych ani zatwierdzenia władz administracyjnych.

Zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie Komisji krajowej (§. 24. ustawy państwowej).

Jeżeli w postępowaniu komasacyjnem uczestniczą bezpośrednio gminy nie mające statutu, części lub zakłady takich gmin jako właściciele gruntów wciągniętych w komasację lub ze względu na grunta oznaczone w §. 7. natenczas po wdrożeniu postępowania

(§. 68.) na Wydział powiatowy ustanowić zastępcę dla takiej gminy, części gminy lub zakładu gminnego. Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów lub ugód, w których one mają mieć udział, jednakże z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Wydział powiatowy.

§. 43.

Złożone przed władzą w toku postępowania komasacyjnego oświadczenia pisemne lub protokolarne mogą być tylko wówczas odwołane jeżeli według uznania Komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się one w danej chwili znajdują.

§. 44.

Wskutek postępowania komasacyjnego, o tyle tylko zmienia się lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego, wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonanie prawa bez zmiany i postępowanie komasacyjne nie wstrzymuje egzekucyi na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. I. ustawy z 27. maja 1896 n. 79. dpp. ani też egzekucyi dla zabezpieczenia.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Pestępowanie w sprawach komasacyjnych.

A. Postanowienia ogólne.

§. 45.

Wzwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszczególnymi interesowanymi lub grupami tychże mają zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;
2. oznaczenie dokładne miejsca i czasu rozprawy;

3. oznaczenie miejsca, gdzie, i czasu, w którym akta, odnoszące się do rozprawy, plany, wnioski i t. d. są wyłożone do przejrzenia;

4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą, lub też w toku tejże nie wniosą.

§. 46.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie, lub inne zawiadomienie jest koniecznem albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrzebnem, ma je także wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem, albo bezpośrednio przez posłańców albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika przez adresata podpisać się mającego, ma być dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego komasacya się odbywa, mu za na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie ustanowi go sam komisarz miejscowy.

§. 47.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy mają być z reguły ustnie przeprowadzone z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

§. 48.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy, ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym, lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nieobecna przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomiona o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego wezwania, ma być przesłuchaną także co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane.

§. 49.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydataryuszów: ojeowie, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych,

2. za korporacye duchowne (kongregacye i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła — za uposażenia (beneficya) kościelne — użytkowey;

4. za fundacye kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady oznaczone w §. 42 ust. 3. zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy;

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za świeckie osoby prawne, korporacye, stowarzyszenia i związki, te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i fundusze, oraz fundacye pozostające pod zarządem państwa zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłużyła zwierzchni nadzór nad niemi.

Także i te osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione, mogą się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy

komasacyi dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają je zastąpić ich zastępcy, tych ostatnich zaś ich pełnomocnicy.

§. 50.

Jeżeli ten, którego praw komasacya dotyczy, nie może być wysłdzonym, albo jeżeli miejsce pobytu takiego interesowanego nie jest wiadomem, a on nie pozostawił pełnomocnika, w takim razie komisarz miejscowy postara się u sądu o zamianowanie dlań kuratora w myśl §. 276. u. c.

§. 51.

Interesowani mający wspólny interes mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych pełnomocników. Komisarz miejscowy ma jednak prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak strony we wspólnym interesie działające na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie ustanowi go komisarz miejscowy.

§. 52.

Pełnomocnicy muszą wykazać się pisemnem pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważanym będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika, wyjąwszy, jeżeli nie żyje z żoną, albo sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielane protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności komasacyi w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnej komasacyi, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń, zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw, a nie mogą zawie-

rać żadnych ograniczeń lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznanym ani do rozprawy dopuszczonym.

§. 53.

Do wizyi lokalnych ma komisarz miejscowy zaważać znawców, a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacyi zezwolić na przeglądnięcie dotyczących aktów rozprawy i dokumentów dowodowych, mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strony obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są, celem gruntownego ocenięcia sprawy — wnosić postawienie pytań i są obowiązane udzielić rzeczoznawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

§. 54.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, będą spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie, gdyby do spisania ich użyty był osobny protokolań, także i przez tegoż. Jeżeli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokolań, a w braku tego prowadzący rozprawę. Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwiadczenia się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisowywaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody, dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu — mają być uznane jako niezawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenię się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

§. 55.

W sprawach, które w myśl 2-go ust. §. 14. należą do zwyczajnego sądziego, ale przed niego nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

§. 56.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, dla których władze komasacyjne są właściwemi a które nie są zastrzeżone wyraźnie orzecnictwem władz wyższych bądź jako sprawy sporne w myśl §. 17., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarza miejscowego obecnym stronom interesowanym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

§. 57.

Przeciw rozstrzygnięciom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do Komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydanym przez Komisję krajową w I. instancji, służy prawo odwołania się do Komisji ministerjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które Komisja krajowa w sporach między stronami wydała jako władza pierwszej instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeci-

wnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie czteronastodniowym.

§. 58.

Odwołanie przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub Komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznem jest dla prawidłowego toku komasacji i według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy stworzony zażeczeniem zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany, jeżeli się to koniecznem okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

§. 59.

Władze uprawnione są każdego czasu, jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii znawców wydaje się im wątpliwą, powodować wydanie opinii przez innych znawców, lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie mające na celu uzupełnienie lub sprostowanie dochodzenia.

§. 60.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu ma być z reguły połączony z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest także wniosek w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji Komisja krajowa.

§. 61.

Jeżeli Komisja krajowa lub ministerjalna wskutek odwołania, lub z mojej urzędowego nadzoru spostrzeże, że przy instruowaniu sprawy zaszyły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszoną w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całej komasacji, albo iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzy-

wdzeni — natenczas zarządzi nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu,

§. 62.

Do tych zarządzeń i orzeczeń, które tylko na wypadek ostatecznego zatwierdzenia planu komasacyjnego (§. 103.) mają być przeprowadzone, powinny władze dodać wyraźnie odpowiednie zastrzeżenie.

Przytem mają władze trzymać się zasady, iż przeprowadzone dochodzenia należy o ile możności także na wypadek niezatwierdzenia planu komasacyjnego, wyzyskać w interesie publicznym i interesie stron, zwłaszcza przez usunięcie sporów. Takie zatem orzeczenia, które nie przesadzają bezwarunkowo o zatwierdzeniu planu komasacyjnego, należy wydawać bez przytoczonego zastrzeżenia z mocą prawną, oznaczoną w §. 25.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania, jeżeli chodzi o komasację, którą zarządzi osobna ustawa krajowa w celu stosownego przeprowadzenia nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, przy której zatem w myśl §§. 96 i 103, zatwierdzenie planu komasacyjnego przez władzę nie jest zależne od ostatecznej decyzji bezpośrednich uczestników.

§. 63.

Jeżeli komasacja gruntów rolnych przychodzi do skutku w połączeniu z podziałem lub regulacją, to w takim razie przeprowadzając podział lub regulację wśród postępowania komasacyjnego, stosuje się odpowiednio ogólne postanowienia §§. 45—62 niniejszej ustawy z następującymi zmianami:

1. Co do zastępstwa uczestników i zastępstwa realności, z której posiadaniem łączy się udział w wspólnych gruntach, prawo użytkowania i zarządu w myśl ustawy albo jakieś rozszczenie w myśl §. 23. wymienionej ustawy, ma zastosowanie ostatni ustęp §. 36. względnie §. 38. ustawy

2. Postanowienia §. 55. niniejszej ustawy o tyle nie ma zastosowania, że władze

w myśl ustępu 1. §. 10. ustawy
. powołane są także do przeprowadzenia rozpraw i orzekania o sporach między współnikami co do posiadania lub własności poszczególnych części wspólnych gruntów.

B. Przygotowanie i ułożenie planu komasacyjnego.

§. 64.

Prace przygotowawcze do komasacji jako też plan komasacyjny mogą być dokonane pod kierownictwem komisarza miejscowego (§§. 65. do 89. niniejszej ustawy), lub bez tego kierownictwa przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, które mają być komasowane. (§§. 90. do 92. niniejszej ustawy).

Plan komasacyjny musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które ma się uwzględnić przy zamianie lub wyrównaniu, oznaczenie gruntów mających być danymi i przyznanymi w zamian i wskazanie tych wspólnych urządzeń, które uznano za konieczne dla użytkowania gruntu przyznanego w zamian (ekwiwalentu). (§. 27. ustawy państwowej).

Postanowień natury publiczno-prawnej nie wolno wciągać do planu komasacyjnego, chyba, że dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które mają być uporządkowane z powodu komasacji, względnie z powodu połączonego z nią podziału lub regulacji. Nie wolno przeto takich postanowień wydawać i wciągać do planu, które się odnoszą do opieki nad ubogimi, kwaterunku i innych tego rodzaju ciężarów publicznych.

§. 65.

Jeżeli przynajmniej połowa właścicieli gruntów rolnych, należących do obszaru komasacyjnego (§§. 1. i 5.) zażąda komisarza miejscowego celem komasacji tych gruntów, również, jeżeli ustawa krajowa zarządzi komasację celem należytego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, wówczas Komisya krajowa ma wyznaczyć ko-

misarza miejscowego do przeciwwzięcia prac przygotowawczych i do ułożenia planu komasacyjnego (§. 28. ustawy państwowej).

Jeżeli jednak między gruntami, które mają być wciągnięte do komasacyi znajdują się grunta, będące dobrem gminnym, których podział według uchwały sejmowej (§. 7.) nie może nastąpić lub tylko częściowo może mieć miejsce i jeżeli przy badaniu wniosku na wdrożenie komasacyi (§. 66.) okaże się, że za obszar mający pozostać wspólnym nie można wyszukać odpowiedniego ekwiwalentu w innym położeniu, zaś przyznanie ekwiwalentu w tem samem położeniu uczyni niepodobnem ułożenie planu komasacyjnego korzystnego pod względem gospodarczym, natenczas Komisya krajowa winna odmówić wdrożenia postępowania komasacyjnego.

§. 66.

Bliższe szczegóły co do formy i przeprowadzenia dochodzenia w przedmiocie żądania wymienionego w poprzednim paragrafie, co do zastosowania postanowień §. 4. już w tem stadium postępowania, jakoteż co do dochodzeń władzy w celu zbadania samego wniosku, określone będą w drodze rozporządzenia.

§. 67.

Jeżeli się okaże, że prowokacyę wniosła mniej niż połowa właścicieli gruntów rolnych, należących do obszaru komasacyjnego, natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wnieśli, jeszcze przez dwa lata, licząc od dnia wniesienia, a to na wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna połowa została osiągnięta.

§. 68.

Dzień, w którym ma się rozpocząć działalność urzędowa komisarza miejscowego, należy publicznie ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, następnie jednak także w gminach tego okręgu, na który się jego działalność urzędowa ma rozciągać, z tą uwagą, że od tego dnia począwszy nabywają moey obowiązującej postanowienia niniejszej ustawy co

do właściwości władz, następnie co do bezpośrednich i pośrednich uczestników, jakoteż co do składanych przez nich oświadczeń lub zawieranych ugód, w końcu co do obowiązku następców prawnych, uznania stanu prawnego stworzonego w celu przeprowadzenia komasacyi (§. 49. ustawy państwowej).

O dniu, w którym ma się rozpocząć działalność urzędowa komisarza miejscowego, należy zawiadomić także Wydział krajowy i Wydział powiatowy.

§. 69.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania. Obok komisarza miejscowego współdziałają przy komasacyi w miarę postanowień tej ustawy i odnośnych rozporządzeń:

1. wydział uczestników;
2. personal techniczny, potrzebny do prac geometrycznych (§. 73.) i
3. potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne i znawcy.

Jeżeli w postępowaniu komasacyjnem uczestniczą bezpośrednio gmina, część gminy lub zakład gminy jako właściciele gruntów, wciągniętych do komasacyi lub ze względu na grunta oznaczone w §. 7., natenczas Wydział krajowy ma wysłać do tej komasacyi swego delegata. Komisarz miejscowy ma wzywać tego delegata do wszystkich tych rozpraw, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie interesów gminy części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane. Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do Wydziału krajowego, któremu wolno przed-

stawić odnośną sprawę Komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie Komisya ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§. 61.) uzna za stosowne.

§. 70.

Wydział uczestników ma się składać według uznania komisarza miejscowego w miarę mniejszej lub większej liczby uczestników z sześciu do piętnastu członków. Jedną trzecią część członków wydziału wybierają uczestnicy bezpośredni z pośród siebie względną większością głosów, zaś po jednej trzeciej części powołują z grona uczestników bezpośrednich Wydział powiatowy i komisarz miejscowy w ten sposób, żeby w wydziale była reprezentowaną mniejsza, średnia i większa własność ziemska.

Przeciwko postanowieniu komisarza miejscowego co do liczby członków wydziału i przeciwko powołaniu do wydziału, którego dokonał on sam lub Wydział powiatowy, zażalenie nie jest dopuszczalnem.

§. 71.

Oprócz oznaczonej przez komisarza liczby członków wydziału, należą doń jeszcze przełożeni tych obszarów dworskich i naczelnicy tych gmin, w których okręgu leżą grunta, mające uleść komasacyi. Komisarz miejscowy ma ich wezwać do wstąpienia do wydziału.

§. 72.

Wydział uczestników jest ciałem doradcem przy boku komisarza miejscowego we wszystkich tych kwestyach, które dotyczą komasacyi w ogólności i łączących się z nią wspólnych urządzeń gospodarczych. — W szczególności ma być wydział uczestników — pominąwszy postanowienia §§. 75. i 79. pytany o to, jaki zachować sposób postępowania w granicach dotyczących przepisów przy ustaleniu stosunku wartości, dalej o ogólne zasady przy projektowaniu wspólnych urządzeń i przy układaniu projektu podziału, następnie o termin odpowiedni do wykonania planu, a zwłaszcza do oddawania w posiadanie ekwiwalentu, następnie o sposób zaprowadzenia wspólnych urządzeń, nakoniec o prowizoryczne zarządzenie, jakie wypadnie wydać w ciągu postępowania.

Natomiast pytania w których chodzi bezpośrednio o zbadanie i ustalenie praw poszczególnych uczestników, albo o ich zaspokojenie i wogóle o interesa prywatne, nie mają być przedmiotem rozpraw wydziału.

Wydział zwołuje w miarę potrzeby komisarz miejscowy, któremu też służy przewodnictwo w wydziale. Do obrad wydziału należy powoływać także geometrę (§. 73.) Innych ludzi fachowych (§. 74.) współdziałających przy komasacyi, powołuje się tylko wtedy, gdy chodzi o sprawy należące do ich zawodu.

Członkowie, należący na podstawie §. 70. i 71. do wydziału, pełnią połączone z tem czynności jako funkcyę honorową bez prawa do wynagrodzenia.

§. 73.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych, ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycyi przewodniczącego Komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urzędu służy technicznej i co do sposobu opędzania odnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

§. 74.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jakoteż znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic powołuje komisarz miejscowy z grona w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajmionych, a to z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysiądz na sumienne wykonanie poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałym znawcami sądowymi.

§. 75.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza miejscowego obejść granice obszaru komasacyjnego w towarzystwie

osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładniej odznaczyć. Do tej czynności należy zawezwać sąsiednich właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy, lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego a w każdym razie członków wydziału uczestników. Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory o własność lub o posiadanie, zostosowane zostaną postanowienia §. 55. tej ustawy a względnie postanowienia ustawy krajowej

§. 76.

Ustalenie wartości gruntów do komasacyi włączonych może nastąpić w myśl §. 26. albo jednomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim wypadku dokonywa także oszacowania na powyżej wyrażonej podstawie. W każdym razie ma on w myśl ogólnego przepisu ustępu trzeciego §. 31. zwrócić uwagę na to, aby prawa pośrednio interesowanych w nim uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonitacyi t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. szemat istniejących w okręgu komasacyjnym stopni wydajności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. taryfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

§. 77.

Przy bonitacyi trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do ta-

kiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość, na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunta nie będące dotychczas w kulturze i przeznaczone do wykorzystania kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

§. 78.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu:

1. przemijający, niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów;

3. plantacye, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacye łąziny i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie;

5. szczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów nastąpi według §. 89.

§. 79.

Uczestnikom komasacyi należy wyłożyć do przejrzania przez 14 dni w odpowiedniemu miejscu leżącym w obrębie obszaru komasacyjnego:

1. ocenę gruntów, na którą zgodzi się komisarz miejscowy na podstawie opinii zna-

weów uzyskanej drogą bonitacyi, — względnie uzyskany tym sposobem plan bonitacyjny dla obszaru komasacyjnego.

2. rejestr posiadania zawierający wszystkie poszczególne grunta. Przy każdym gruncie należy podać: właściciela, nazwę niwy, obszar całego gruntu i obszar części tegoż należących do odrębnego rodzaju gleby i oddzielnej klasy dobroci.

Czas wyłożenia należy co najmniej na trzy dni przedtem ogłosić w gminach obszaru komasacyjnego. Równocześnie należy każdemu bezpośredniemu uczestnikowi doręczyć dotyczący go wyciąg z rejestru stanu posiadania z odwołaniem się na postanowienie §. 80.

§. 80.

Przeciwko datom odnoszącym się do ocenienia całego gruntu lub części tego gruntu, a wynikającym z planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania, mogą uczestnicy komasacyi wnosić uwagi u komisarza miejscowego. W razie ustnego zgłoszenia należy spisać protokół. Komisarz miejscowy jest obowiązany sprawdzić, czy te uwagi są uzasadnione i utrzymywać w ewidencji braki, jakie przy tej sposobności wykażą się istotnie w planie bonitacyjnym, celem sprostowania ich w dalszem postępowaniu.

Postępowanie w toku instancyi i rozstrzygnięcie co do tych uwag nie ma miejsca w tem stadyum; stronom służy prawo wniesienia swych zażaleń, przy sposobności oznaczonej w §. 94. O tem prawie należy je pouczyć.

Przeciwko innym datom rejestru posiadania, a w szczególności przeciwko zawartym w nim wymiarom powierzchni, mogą interesowani w komasacyi wnosić zarzuty, u komisarza miejscowego zarówno odnośnie do własnych, jak i do cudzych gruntów. Co do tych zarzutów należy przeprowadzić z stronami interesowanymi rozprawę, a jeżeli w kwestyi spornej, władza komasacyjna jest właściwą, nastąpi rozstrzygnięcie w toku instancyi.

Czas do wnoszenia uwag i zarzutów kończy się ośm dni po upływie terminu do wyłożenia planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania, dla tych zaś uczestników, którym ma się doręczyć wyciągi z rejestru stanu posiadania, w żadnym razie nie przed upływem dni 14, licząc od doręczenia.

§. 81.

Po ostatecznem ustaleniu rejestru stanu posiadania ma komisarz miejscowy przystąpić do wyznaczenia odpowiednich ekwiwalentów, do oznaczenia potrzebnych gospodarczych urządzeń i wyrównań w pieniądzech i ma zarządzić ułożenie potrzebnych do tego obliczeń i planów.

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi, w jakich wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

Jeżeli z komasacją łączy się podział gruntu, należącego do kategorii wymienionych w §. 7. natenczas należy również uwzględnić odpowiednio przy wspomnianych obliczeniach i planach oznaczone w ustawie krajowej z dnia prawa bezpośrednich uczestników. Ekwiwalenta, które w wykonaniu postanowień §§. 32. do 34. pozostaną obciążone służebnościami lub ciężarami gruntowymi, a mają być przydzielone innemu posiadaczowi, następnie ekwiwalenta, na których ma pozostać zabezpieczona jakaś wierzytelność w myśl §. 40., należy podobnie jak ekwiwalenta wspomniane w §. 87. wstawić w obliczeniu, jednak z uwzględnieniem zmniejszonej wartości, jaka wyniknie z takiego obciążenia.

§. 82.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów albo innych urządzeń, które odpadną wskutek komasacyi jest większą, niżeli powierzchnia, jakiej potrzeba na wspólne urządzenia, wymienione w §. 9. natenczas nadwyżkę — w braku

innej umowy — należy rozdzielić między bezpośrednich uczestników komasacyi według średniego stosunku powierzchni i wartości tej posiadłości gruntowej, z którą uczestniczą w komasacyi, albo też uwzględnić to przy wyznaczaniu im wynagrodzenia. W razie, gdyby był niedobór, należy go w tym samym stosunku ściągnąć od bezpośrednich uczestników a ich wynagrodzenie odpowiednio zmniejszyć.

Jeżeli tego rodzaju wspólne urządzenia okażą się potrzebnymi dopiero dodatkowo w takim stadium postępowania, w którym takie obliczenie zbywających lub brakujących powierzchni gruntowych mogłoby przyjsć do skutku tylko za pomocą długotrwałej lub kosztownej zmiany przygotowawczych prac komasacyjnych, w takim razie potrzebny grunt mają odstąpić odnośni uczestnicy bezpośredni za całkowitem odszkodowaniem pieniężnym, które w braku umowy oznaczy władza.

§. 83.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarezy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych, jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 82. z tem ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

§. 84.

Uczestnicy komasacyi, których posiadłość gruntowa wskutek urządzeń gospodarczych, połączonych z komasacją, nie odnieść żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną, nie stojącą w żadnym stosunku do wymiaru podanego w pierwszym wstępie §. 82. winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu gruntu, potrzebnego na takie urządzenia albo całkiem albo w części odpowiadającej istonym stosunkom.

§. 85.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania, mają ucze-

stnicy ponosić kosztu zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami należącemi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 82. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenia gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 82—84 uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

§. 86.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń.

O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiazania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 14. marca 1875 Nr. 30 dz. u. kr. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

§. 87.

Jeżeli odpowiednie użytkowanie gruntu przyznanego jako ekwiwalent nie jest możebnem bez ustanowienia służebności na innej do komasacyi wciągniętej parceli gruntowej, winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu.

Gdyby jednak dokonane oszacowanie się cofnąć nie dało bez długotrwałych lub kosztownych zmian w dotychczasowych pracach będzie odpowiednie odszkodowanie w braku porozumienia oznaczone urzędownie.

§. 88.

Przy oznaczeniu poszczególnych ekwiwalentów w ziemi winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników o ile to się stać może bez naruszenia przepisów ustawy lub uszkodzenia takich publicznych interesów, które można zaspokoić za pomocą komasacyi.

Jeżeli z komasacją łączy się podział wspólnego gruntu, oznaczonego w §. 7., a ten

podział dotyczy bezpośrednio gminy, części gminy lub zakładu gminnego, wówczas należy mieć na uwadze o ile i w jakim położeniu one potrzebują gruntu na cele publiczne, a to w myśl ustawy krajowej z dnia

§. 89.

Za to, co w myśl §. 78. l. 1. i 2. pominięto przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzech, jeżeli między posiadaczem tych gruntów a tym, któremu one mają być przyznane jako ekwiwalent, nie został zawarty układ odmienny.

Plantacye wymienione w §. 78. l. 3. musi na żądanie dotychczasowego posiadacza przyjąć ten, komu odnośny grunt przyznano za zapłatą oszacowanej wartości.

To samo odnosi się do wspomnianych w §. 78. l. 4., nierębnych drzewostanów, podział kiedy drzewostany przydatne do ścięcia według wyboru dotychczasowego posiadacza, ma albo on sam w oznaczonym terminie wyrąbać, albo też ma je przyjąć do uiszczenia kwoty szacunkowej ten, co odnośny grunt otrzyma jako ekwiwalent. W razie zastrzeżonego wyrębu należy się temu, kto otrzymał ten grunt jako ekwiwalent odpowiednie odszkodowanie za utracony na razie zwyczajny przychód z odnośnej powierzchni.

Wymienione w §. 78. pod l. 5. urzędzenia mogą być wedle wyboru tego, komu grunt przyznano, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem kwoty szacunkowej albo też w oznaczonym terminie usunięte przez poprzedniego posiadacza gruntu.

§. 90.

Jeżeli jeden lub więcej właścicieli gruntów, przeznaczonych przez nich do komasacyi, chcą sami przedsięwziąć prace przygotowawcze, jakoteż ułożenie planu komasacyjnego bez kierownictwa komisarza miejscowego, wówczas mogą jeszcze przed rozpoczęciem prac przygotowawczych postarać się o orzeczenie władzy w tym kierunku, czy rozmiary

zamierzonej komasacyi odpowiadają postanowieniom §§. 1. i 5.

Jeżeli stosownie do okoliczności można mieć uzasadnioną nadzieję że taka komasacya przyjdzie do skutku, natenczas władza może na prośbę przedsiębiorców upoważnić ich na czas odpowiedni do przeprowadzenia potrzebnych dochodzeń i pomiarów w całym okręgu komasacyjnym pod warunkiem że w razie wyrządzenia szkody winni ją wynagrodzić.

O tym obowiązku orzeka w razie sporu sędzia zwyczajny (§. 31. ustawy państw.).

§. 91.

Plan komasacyjny ułożony przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, przeznaczonych do komasacyi, ma być wyłożony przez dni 14 w gminach należących do obszaru komasacyjnego, aby go mogli przejrzeć wszyscy uczestnicy bezpośredni, z których każdego z osobna o tem zawiadomić należy. Skoro większość tych uczestników podpisem swoim da tymczasowe zezwolenie, należy plan przedłożyć Komisji krajowej i przedstawić stosunki w których mogą być interesowane także inne osoby z powodu zmian w jakiejś służebności lub w ciężarze gruntowym lub z powodu zamierzonego urządzenia gospodarczego. Zarazem należy donieść, czy te stosunki uporządkowano zgodnym sposobem lub też zastrzeżono orzeczeniu władzy (§. 32. ustawy państwowej).

§. 92.

Jeżeli plan komasacyjny nie odpowiada postanowieniom §. 64., albo jeżeli nie może służyć za podstawę do dalszych dochodzeń z powodu innych ważnych braków, do których należy zaliczyć mianowicie niedostateczne uchylene rozrzucenia gruntów, ma Komisya krajowa polecić uczestnikom, aby przedłożyli poprawiony plan, trzymając się zawsze przepisów §. 91.

We wszystkich innych wypadkach ma Komisya krajowa wyznaczyć do takiej komasacyi komisarza miejscowego, ogłosić publicznie w sposób przepisany §. 68 dzień, od którego zaczyna się jego działalność urzęd-

dowa, a następnie z wykluczeniem odwołania do Komisji ministerjalnej orzec na podstawie dochodzeń, dokonanych przez komisarza na miejscu, czy należy natychmiast przystąpić do wyłożenia planu komasacyjnego według podanych poniżej przepisów, czy też przed tem jeszcze uzupełnić dochodzenie ze względu na orzeczenia zastrzeżone przy końcu §. 91., zaś w razie potrzeby i w innych okolicznościach (§. 33. ustawy państwowej).

§. 93.

Blizsze przepisy do powyższych postanowień dotyczące się urzędzenia służby technicznej, przygotowania i ułożenia planu komasacyjnego, skali map i planów, urzędzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych, postępowania którego się trzymać należy przy bonitacji i obliczeniach, wydzielenia poszczególnych gruntów na to, aby je w swoim czasie sprzedać w celu pokrycia lub pomniejszenia kosztów komasacji, okoliczności uwzględnić się mających przy projektowaniu wspólnych urzędzeń gospodarczych, co do formularzy i t. d. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzeń.

(*1*) Wyłożenie i wytyczenie planu komasacyjnego i powzięcie o nim uchwały ostatecznej.

§. 94.

Plan komasacji, bez względu na to, czy ułożony został pod kierownictwem komisarza miejscowego, czy też bez niego przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, przeznaczonych do komasacji, należy wyłożyć w gminach obszaru komasacyjnego, do publicznego przejrzania przez wszystkich interesowanych przez dni 30. Komisarz miejscowy ma go na gruncie wytyczyć i na żądanie interesowanych objaśnić.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż wytyczenie planu komasacyjnego, należy zapowiedzieć edyktem, który ma być ogłoszony w urzędowej gazecie krajowej i równocześnie we wszystkich gminach okręgu komasacyj-

nego z wezwaniem zarówno bezpośrednich jak pośrednich interesowanych, ażeby swoje zarzuty co do planu w przeciągu 45 dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia go w gminie, zgłosili do komisarza miejscowego, albo pisemnie, albo ustnie do protokołu (§. 34. ustawy państwowej).

§. 95.

O zarzutach wniesionych wskutek tego wezwania, orzeka Komisya krajowa, a w drodze odwołania Komisya ministerjalna.

Termin odwołania wynosi 14 dni i zaczyna się z dniem, następującym bezpośrednio po dniu doręczenia orzeczenia Komisji krajowej (§. 30. ustawy państwowej).

§. 96.

Jeżeli w terminie edyktalnym, oznaczonym w §. 94. nie wniesiono żadnych zarzutów przeciw planowi komasacyjnemu, albo jeżeli podniesionych przeciw niemu zarzutów nie uwzględniła Komisya krajowa, względnie Komisya ministerjalna, należy się postarać o to, aby uczestnicy bezpośredni powzięli ostateczną uchwałę co do planu komasacyjnego. Jeżeli natomiast wskutek podniesionych zarzutów zarządzono zmiany w planie komasacyjnym, wówczas komisarz miejscowy ma poprzednio ten plan przerobić odpowiednio do wydawanych orzeczeń Komisji krajowej i ministerjalnej, następnie wytyczyć go ponownie na gruncie, jeżeli Komisya krajowa uzna to za potrzebne dla uwidocznienia tych zmian, a w końcu ma się postarać o ostateczną uchwałę bezpośrednich uczestników (§. 97.)

Ostateczna uchwała bezpośrednich uczestników co do planu komasacyjnego odpada, jeżeli ustawą krajową zarządzono komasację w celu skutecznego przeprowadzenia nawodnienia lub osuszenia większych obszarów (§. 36. ustawy państwowej).

§. 97.

Ostateczna uchwała co do planu komasacyjnego zapada pod przewodnictwem ko-

misarza miejscowego przez głosowanie bezpośrednich uczestników.

Plan komasacyjny uważa się wtedy za przyjęty, gdy większość bezpośrednich uczestników komasacyi nań się zgodziła, a czysty przychód katastralny z gruntów przeznaczonych do komasacyi, należących do tej większości wynosi najmniej dwie trzecie części czystego przychodu katastralnego wszystkich gruntów, przeznaczonych w tym obszarze do komasacyi (§. 37. ustawy państwowej).

§. 98.

Do głosowania ma komisarz miejscowy przygotować spis bezpośrednich uczestników komasacyi i podać w nim czysty dochód katastralny ich gruntów, włączonych do komasacyi, oraz dodać dwie rubryki: „Za planem komasacyjnym“ i „Przeciw planowi komasacyjnemu“.

O terminie wyznaczonym do głosowania, który ma najmniej wynosić ośm godzin, należy zawiadomić wszystkich uczestników bezpośrednich z osobna, a oprócz tego należy ogłosić odpowiednie obwieszczenie w gminach okręgu komasacyjnego przynajmniej na trzy dni przed terminem głosowania.

Każdy bezpośredni uczestnik może w ciągu oznaczonego terminu oddać swój głos za planem komasacyjnym lub przeciw niemu. Oddawać głos może uczestnik bezpośredni tylko sam osobiście lub przez osoby umocowane w myśl §. 52., a dzieje się to w ten sposób, że odnośna osoba w obecności komisji kierującej głosowaniem wpisuje sama lub w razie nieumiejętności pisania poleci wpisać swoje nazwisko w rubrykę rejestru za planem komasacyjnym lub przeciw niemu. Ograniczające, warunkowe lub inne uwagi nie są dopuszczalne przy tem wpisywaniu i będą uważane tak, jakby ich nie dodano. Komisya do głosowania składa się z komisarza miejscowego jako przewodniczącego i dwóch przez niego powołanych bezpośrednich uczestników komasacyi.

§. 99.

Jeżeli co do gruntów wspólnych, wciągniętych w komasacyę a nie podlegających

podziałowi podług §. 7., współwłaściciele mają mieć razem jeden głos w myśl §. 30, i jeżeli można przewidzieć, iż rozprawa z tymi współwłaścicielami celem oznaczenia i oddania tego głosu mogłaby wstrzymać lub utrudnić przebieg głosowania w zwyczajnym terminie §. 98., natenczas należy odnośnie do tych gruntów rozpisać osobno terminy, odpowiedni czas trwając. Na tych terminach należy spisać protokolarnie głosy, oddane za te grunta przez współwłaścicieli i rezultat ostateczny wynikający z nich podług §. 30. Rezultat ten wpisze komisarz miejscowy do rejestru głosowania powołując się na protokół.

§. 100.

Jeśli wspólne grunta mają być z powodu komasacyi podzielone w myśl postanowienia §. 7., z mocy ustawy, naówczas należy wszystkich tych, których udziały w tych wspólnych gruntach mają być zastąpione ekwiwalentami, wpisać z urzędu wraz z czystym przychodem katastralnym z tych wspólnych gruntów w rubrykę głosujących za planem komasacyjnym. Ci, którzy nadto z powodu innych własnych gruntów uczestniczą bezpośrednio w komasacyi, mają eo do tych ostatnich gruntów zastrzeżone prawo głosowania według §. 98., względnie §. 99., niezawisłe i odrębnie od wymienionego wyżej wpisu.

§. 101.

Kto mimo przepisanej ustawą zawiadomienia o terminie głosowania nie odda swego głosu w tym terminie w formie przepisanej ma być po ukończeniu terminu wezwany przez komisarza miejscowego, ażeby w przeciągu trzech dni, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia wezwania, oddał swój głos na piśmie. Wezwanie to ma mieć wyraźny dodatek, że ponowne wstrzymanie się od oddania głosu lub przysłanie nieokreślonego lub warunkowego oświadczenia będzie uważane za zgodzenie się na plan komasacyjny.

Tych, którzy po takim wezwaniu nie głosują, lub złożą oświadczenie nieokreślone

albo warunkowe, należy wpisać w rubrykę głosujących za planem komasacyjnym, a przytem dodać uwagę, zawierającą powołanie się na niniejsze postanowienie.

§. 102.

Wynikający z głosowania stosunek głosów ma komisarz miejscowy natychmiast po ukończeniu głosowania publicznie ogłosić w gminach, należących do okręgu komasacyjnego i wezwać tych uprawnionych do głosowania, którzy uważają się za pokrzywdzonych postępowaniem, jakiego się trzymano przy głosowaniu, lub obliczeniem głosów, ażeby w ciągu dni czterech, licząc od dnia tego ogłoszenia, zgłosili u komisarza miejscowego pisemnie, albo podali ustnie do protokołu swoje zażalenia.

Po upływie tego czasu przedkłada komisarz miejscowy Komisji krajowej plan komasacyjny, protokół głosowania i wniesione zażalenie (§. 38. ustawy państwowej).

§. 103.

Komisja krajowa orzeka o tych zażaleniach bez odwołania a następnie, decyduje o komasacji zatwierdzając plan komasacyjny, albo odmawiając zatwierdzenia.

Jeżeli przy głosowaniu nad planem komasacyjnym okazała się większość wymagana w §. 97. wówczas zatwierdza go Komisja krajowa, oświadcza że mniejszość bezpośrednich uczestników musi się na tej podstawie zgodzić na komasację i udziela komisarzowi miejscowemu potrzebnych wskazówek do przeprowadzenia tego planu.

Jeżeli przy głosowaniu nie było takiej większości, wtedy Komisja krajowa nie zatwierdza planu komasacyjnego i zamyka postępowanie komasacyjne z zastrzeżeniem wydania dodatkowego orzeczenia o kosztach.

Jeżeli ustawą krajową zarządzono komasację w celu skutecznego nawodnienia lub ususzenia większych przestrzeni w takim razie Komisja krajowa ma prawo zadecydować o komasacji zaraz po rozstrzygnięciu zarzutów, podniesionych w ciągu terminu edyktalnego (§. 94.) przeciwko planowi komasacyjnemu.

Przeciwko planowi komasacyjnemu zatwierdzonemu przez Komisję krajową nie można wnosić odwołań, ani żądać przywrócenia do poprzedniego stanu. (§. 39. ust. państw.)

§. 104.

Orzeczenie Komisji krajowej wydane w myśl §. 103., a zawierające potwierdzenie lub niepotwierdzenie planu komasacyjnego jako też zarządzenie Komisji krajowej, odnoszące się do wykonania zatwierdzonego planu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminach okręgu komasacyjnego, oraz doręczyć je każdemu bezpośredniemu uczestnikowi i każdemu komu służy prawo wypowiedzenia według §. 38.

§. 105.

Jeżeli wartość gruntu, przeznaczonego do komasacji albo wartość przedmiotu pozostawionego do osobnej oceny uległa przed oddaniem nowemu właścicielowi zmniejszeniu choćby skutkiem przypadkowego wydarzenia, może nowy właściciel w ciągu 60 dni po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego żądać od dawnego właściciela dodatkowego wyrównania wartości. Takie wyrównanie ma nastąpić w ziemi, jeżeli zmniejszenie wartości dotyczy gruntu i jeżeli to jest możliwe bez znacznego naruszenia nowego układu posiadłości we wszystkich innych przypadkach w pieniądzu.

Jeżeli przy wykonaniu komasacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę, w ciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego, zażądać odszkodowania w pieniądzu (od tego, komu ów błąd wyszedł na korzyść. Jeżeli jednak ten błąd dotyczył ziemi — może żądać odszkodowania w ziemi, o ile to jest możliwym bez znacznego naruszenia nowego układu posiadłości.

Ten, komu skutek niewykonania zarządzeń, jakie władza wydała w celu przejścia z istniejących stosunków do nowego

ukształtowania posiadłości gruntowej zmniejszyły się pożytki z gruntów przyznanych mu jako ekwiwalent, może w ciągu dni 60, po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego zażądać od dawnego właściciela tych gruntów odszkodowania w pieniądzech (§. 40. ustawy państwowej).

§. 106.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej, wzięte za podstawę planu komasacyjnego, a w czasie między zatwierdzeniem a wykonaniem planu, zmieniły się wskutek siły wyższej (n. p. zmiana biegu wód, trwałe spustoszenia przez wodę, usunięcie się ziemi i t. p.) tak znacznie, że przewidziane w §. 105. wyrównanie wartości nie może złemu zaradzić, Komisya krajowa może na żądanie jednego z bezpośrednich uczestników uchylić plan komasacyjny całkowicie lub częściowo i o ileby według okoliczności komasacya była jeszcze możliwą i pożądaną, zarządzić ponownie prace przygotowawcze i ułożenie nowego planu komasacyjnego. Przeciw takiemu zarządzeniu ma każdy bezpośredni uczestnik prawo wnieść odwołanie do Komisji ministerjalnej w przeciągu dni 14 licząc od dnia doręczenia takiego zarządzenia (§. 41. ustawy państwowej).

§. 107.

Co do nowych stosunków urzędzenia niw i stosunków prawnych, wynikających z planu komasacyjnego, nie mniej co do tych stosunków, które dotyczą założenia użytkowania i utrzymania połączonych z komasacyą urządzeń gospodarczych, o ile plan komasacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, winien komisarz miejscowy sporządzić osobny dokument i w toku instancyi przeprowadzić odnośnie rorprawy.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniiony będzie nowy stan posiadania inne zaś tego stanu posiadania bezpośrednio nie dotyczące punkta będą zamieszczone w dodatkowym dokumencie.

§. 108.

Jeżeli przy wykonaniu planu komasacyjnego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości, powstałych przy komasacyi, byłoby pożądanem przedsięwziąć zmianę w granicach gminy winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

§. 109.

W celu sprostowania księgi gruntowej i utrzymania ewidencji katastru podatku gruntowego należy doręczyć wyższemu Sądowi krajowemu i krajowej władzy skarbowej po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) stanowiącego podstawę zatwierdzonego planu komasacyi, tudzież po jednym odpisie innych potrzebnych dowodów.

§. 110.

Zamknięcie postępowania komasacyjnego ma Komisya krajowa ogłosić publicznie w sposób przewidziany w §. 68.

Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość władz komasacyjnych tak, że one od tąd są właściwymi tylko jeszcze dla orzeczeń o rozszczeniach, przewidzianych w §. 105. (§. 32 ustawy państwowej).

§. 111.

Blizsze przepisy do powyższych postanowień o wyłożeniu i wytyczeniu planu komasacyjnego, o ostatecznej uchwale o nim, o jego wykonaniu i o sporządzeniu dokumentu, o którym mowa w §. 107. będą wydane w drodze rozporządzenia.

§. 112.

Jeżeli komasacya gruntów rolnych następuje w połączeniu z podziałem albo regulacyą, natenczas w celu ustalenia stosunków, które dotyczą gruntów wspólnych a mają być uwzględnione przy wykonaniu planu komasacyjnego, należy postąpić według postanowień §§. 60—66 ustęp 1—3, §§. 67—76, ustęp 1—3, §§. 77—79, 87, 88, i 96. ustawy

z dnia a zresztą według postanowień niniejszej ustawy.

Atoli w takim wypadku przy układaniu rejestru praw udziałowych przepisaniem w §. 76. ustawy z dnia nie ma miejsca oszacowanie wspólnych gruntów, przeciwnie ma ono w myśl §. 79. niniejszej ustawy stanowić część składową planu bonitacyjnego, który się układa dla obszaru komasacyjnego. Również nie mogą być stosowane postanowienia §§. 66. ustęp 4. i 76. ustęp 4. ustawy z dnia

§. 113.

Jeżeli z powodu komasacyi gruntów rolnych ma przyjść do skutku regulacya praw użytkowania lub zarządu wspólnych gruntów, natenczas celem przygotowania, ułożenia i wykonania planu regulacyjnego należy postąpić według postanowień §§. 60—66. al. 1—3, §§. 70—76. alinea 1—3, §§. 77—106. ustawy z dnia

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta komasacyi.

§. 114.

Wynagrodzenie komisarza miejscowego, wydatki na jego podróże i na kancelaryę ponosi skarb państwa (§. 43. ustawy państw.).

§. 115.

Co do dalszych kosztów obowiązują postanowienia następnych paragrafów niniejszej ustawy także wtedy, gdy komasacya gruntów rolnych odbywa się w połączeniu z podziałem lub regulacją (§. 112) lub gdy przy sposobności komasacyi następuje regulacya. W tych wypadkach kwoty potrzebne na odszkodowania, oznaczone w drugim ustępie §. 21. ustawy z dnia należy wliczyć do kwot wymienionych w §. 119. l. 3. niniejszej ustawy.

§. 116.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 69.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personelu technicznego potrzebnego do prac geometrycznych (§. 73.) tudzież koszta zakupna potrzebnych map;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników melioracyjnych i leśnych, oraz dozorców melioracyjnych;

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materiały użyte dla ogólnych celów komasacyi.

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15, licząc od wejścia w życie tej ustawy.

§. 117.

Lokaluści potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 69. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w komasacyach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokaluści potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyonaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru komasacyjnego. Ci bezpośrednio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru komasacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby przy nim współdziałające w myśl §. 69. oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyonaryuszów niemniej niż o 3 a nie więcej niż o 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania. Obowiązek ten

nie odnosi się do członków wydziału uczestników.

W razie niedopełnienia w należytych czasach i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono a wynikię żąd kosztą pokryć w myśl §. 119.

§. 118.

Dyety i kosztą podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze komasacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w komasacji.

§. 119.

Z funduszu krajowego asyguowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) kosztą wynikłe z zastosowania końcowego ustępu §. 117. 2) kosztą określone w §. 118. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce, które mają być uiszczone przez poszczególnych bezpośrednio interesowanych (§§. 27. 90, 100). Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

§. 120.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczonych w myśl §. 119. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatniej instancji Komisya krajowa (§. 57). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygnięta w myśl ostatniego ustępu §. 121. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok instancji w sprawie głównej stosuje się także i do kosztów.

§. 121.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach a w szczególności:

1. kosztą powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. kosztą porady prawnej lub fachowej, poniesienie przez poszczególnych uczestników;

3. kosztą wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony;

4. kosztą rozpraw, które ze względu na prawidłowy tok komasacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. kosztą rozpraw spowodowanych z winy interesowanych zwłaszcza w wypadku §. 48. albo przez podniesienie lekkomyślnych rozszezeń lub podobnych zarzutów;

6. kosztą odznaczenia granic znakami granicznymi, kosztą ewentualnych odszkodowań pieniężnych za gospodarze urzędzenia bądź wspólne bądź takie, których przeznaczeniem jest podnieść użyteczność tylko niektórych ekwiwalentów (§§. 9. 86), jakoteż wynagrodzenia pieniężne w razie przeniesienia budynków (§. 27.) mają ponosić odnośni uczestnicy względnie ci, którzy kosztą te zawinili, sami i bezpośrednio, to jest bez zaliczki z funduszu oznaczonego w §. 119. Co do kosztów i odszkodowań za wspólne gospodarze urzędzenia i co do wynagrodzeń w razie przeniesienia budynków może Wydział krajowy w miarę funduszy przez Sejm na ten cel przywołanych udzielać pożyczek lub zapomóg (subwencji) w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

O tem czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek przewidziany pod 1. 4. albo 5. i o ile przegrywający sprawę winien jest zwrócić kosztą użycia doradców prawnych i fachowych, spowodowane własnem zawinieniem, należy orzec w toku rozprawy razem ze sprawą główną.

§. 122.

Ci, którzy w myśl poprzednich postanowień mają ostatecznie ponieść koszta zaliczone przez komisarza miejscowego, są w razie niewykonania planu komasacyjnego obowiązani zwrócić te zaliczki w ciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu płatniczego.

Jeżeli plan komasacyjny zostanie wykonany w takim razie te zaliczki, o ile się ich nie pokryje z przewidzianej planem komasacyjnym sprzedaży przeznaczonych w tym celu gruntów, uważa się tylko za pożyczkę udzieloną z funduszu krajowego na zapłacenie przypadającej części kosztów komasacyi, jakoteż na zapłacenie pieniężnego wyrównania, które ma być uiszczonem. Pożyczka ta, podobnie jak pożyczka udzielona z funduszu krajowego na pokrycie kosztów i odszkodowań za wspólne urządzenie gospodarze i wynagrodzeń w razie przeniesienia budynków ma być zwróconą funduszowi krajowemu w pięciu równych ratach rocznych, z odsetkami cztery od sta rocznie, a to od czasu, w którym uznano postępowanie komasacyjne za ukończone (§. 110.), albo od chwili ewentualnie późniejszej, w której udzieloną została zaliczka.

Wydział krajowy może rozłożyć spłatę na większą ilość lat.

§. 123.

O ile takich pożyczek według potwierdzenia władz użyto na cel oznaczony, ciężą wierzytelności z pożyczki na ekwiwalentach, przyznanych dłużnikowi i mają być zaspokojone bezpośrednio po podatkach i opłatach rządowych przed wierzytelnościami hipotecznymi, jeżeli jednak te grunta są obciążone zobowiązaniami na rzecz spółek wodnych w myśl §. 23. ustawy państwowej z 30. maja 1869, (Dz. u. p. Nr. 93.) bezpośrednio po tychże.

Takie same pierwszeństwo służy procentom od owych wierzytelności, zalegającym nie dłużej jak trzy lata. Wierzytelności te należy uwidocznnić w księgach gruntowych (§. 44. ustawy państwowej).

§. 124.

Koszta komasacyi, względnie płatne procenta i raty pożyczek udzielonych w tym celu z funduszu krajowego, mają być ściągane w drodze egzekucyi politycznej. Zresztą bliższe przepisy do powyższych postanowień o kosztach komasacyi, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 125.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczą po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 126.

Szczegółowe postanowienia potrzebne na wypadek komasacyi, zarządzonej ustawą krajową w celu odpowiedniego przeprowadzenia nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, co do odgraniczenia obszaru komasacyjnego i gruntów przeznaczonych do komasacyi, określi w każdym poszczególnym wypadku osobna ustawa krajowa w granicach ustawy państwowej z 7. czerwca 1883. (Dz. u. p. Nr. 92.)

§. 127.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

II.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o składzie Komisji krajowej dla spraw wyłączania obcych gruntów z lasów i zaokrąglania granic leśnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, postanawiam na podstawie §. 7. ustawy

państwowej z dnia 7. czerwea 1883. Dz. u. p. Nr. 93. eo następuje:

§. 1.

Jako Komisya krajowa dla spraw przewidzianego ustawą państwową z dnia 7. czerwea 1883. Dz. u. p. Nr. 93. wyłączenia obcych gruntów z lasów i zaokrąglania granic leśnych ma urzędować z przybraniem e. k. krajowego inspektora lasowego jako doradcy fachowego ta Komisya, która ustanowiona została na mocy postanowień §§. 19. i 20. ustawy krajowej z dnia o komasacyi gruntów rolnych. Postanowienia §§. 21 i 22. powołanej ustawy krajowej stosują się także do spraw wyżej wymienionych.

§. 2.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowi powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

W rozprawie ogólnej nad ustawą o komasacyi gruntów rolnych nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Pilat czyta:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O komasacyi w ogólności.

§. 1.

Celem skuteczniejszego zagospodarowania mogą być grunta rolne w obrębie pewnego obszaru przy współdziałale władzy poddane komasacyi a to stosownie do przepisów niniejszej ustawy i zarządzeń, które wydane będą na jej podstawie.

Grunta, które podług niniejszej ustawy były już komasowane, mogą wbrew woli po-

siadacza uledez ponownie komasacyi tylko wtedy, gdy to postanowionem zostanie ustawą krajową w celu odpowiedniejszego przeprowadzenia osuszenia lub nawodnienia znaczniejszych obszarów (§. 1. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 1 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Za grunta rolne w rozumieniu ustępu pierwszego §. 1. należy uważać:

1. Role, łąki, pastwiska, ogrody w polu, ehmielarnie i miedze, dalej drogi, przegony (drogi dla przepędu bydła) rowy, moczary i nieużytki bez różnicy, czy na tych gruntach są sadzone drzewa lub nie.

Na równi z gruntami rolnymi należy nadto w rozumieniu niniejszej ustawy uważać:

2. Odosobnione parcele leśne, zarośla, kępy, albo parcele przeznaczone do zalesienia, które bądź to położone są między gruntami wymienionymi pod 1, bądź też między nie wchodzą, wszakże o tyle, o ile trwałe użycie tych parcel na inne cele, aniżeli na kulturę leśną, jest w interesie publicznym dopuszczalnem, a wciągnięcie tychże do komasacyi może komasacyę ułatwić lub jej przynajmniej nie utrudni.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Grunta, które do wymienionych w §. 2. kategorii nie należą, albo też wprawdzie do nich należą, ale z powodu swego szczególnego położenia lub właściwości mają taką wartość gospodarczą, że jej przez odstąpienie innego gruntu wynagrodzić nie można, nie mogą być włączone do komasacyi wbrew woli posiadacza wyjąwszy wypadek przewidziany w ustępie drugim §. 1.

Do takich gruntów zalicza się w szczególności:

1. grunta, które z powodu swojego położenia uważane być mają za place budowlane albo za otoczenie pomników lub grobów rodzimnych;

2. ogrody w pobliżu domów, parki i zwierzyńce;

3. grunta otoczone murem na zaprawie;

4. grunta przeznaczone głównie na uprawę wina lub owoców;

5. chmielarnie, które istnieją przynajmniej trzy lata i zajmują co najmniej pół hektara zwartej powierzchni;

6. lasy, które nie podpadają pod postanowienia §. 2. 1. 2.

7. kopalnie żwiru, szutru, gliny, marglu i piasku, łomy kamienia, wapna i łupku, pokłady torfu i gipsu, o ile te kopalnie, łomy i pokłady są w użytkowaniu, przyczem czasowe zaniechanie użytkowania pozostaje bez wpływu;

8. grunta, na których znajdują się źródła mineralne, o ile tych gruntów potrzeba do odpowiedniego użytkowania źródeł, niemniej grunta, które czasowo lub stale znajdują się pod wodami stojącymi, służącymi do hodowli ryb, do celów przemysłowych albo też mającymi dla gospodarstwa domowego osobliwą wartość;

9. grunta, które jako warpiska (hałdy) lub jako place składowe albo też w inny sposób służyć mają dla technicznego ruchu górnictwa lub innego zakładu przemysłowego, albo też dla eksploatacyi nafty, wosku ziemnego i innych minerałów, których dotyczy ustawa z 17. grudnia 1884, Nr. 35. Dz. u. kr. z r. 1886.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Grunta, które wskutek swego położenia narażone są na szczególne uszkodzenia, albo na których ciężą takie ciężary, które znacznie utrudniają komasacyę, mogą być wyłą-

czone od komasacyi chociażby nawet należały do kategorii gruntów w §. 2. wyszczególnionych lub chociażby mogły być wciągnięte do komasacyi na podstawie danego po myśli §. 3. zezwolenia posiadacza.

Do takich gruntów należy przedewszystkiem zaliczyć te, które w porównaniu z innymi gruntami obszaru komasacyjnego są narażone na znacznie większe niebezpieczeństwo uszkodzenia przez zasypanie, usuwanie się, odrywanie brzegów lub przez wylewy, albo na których ciężą szczególnie wysokie lub co do wartości trudno dające się oznaczyć ciężary gruntowe.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Obszar, na który ma się rozciągać komasacya (ustęp pierwszy §. 1.), musi się składać:

1. z całej gminy katastralnej, albo

2. z jednego lub kilku oddzielnych obszarów (niw i t. p.) należących do jednej lub kilku gmin katastralnych, które to obszary albo są odgraniczone naturalnymi lub sztucznymi granicami, jako to: gościńcami, drogami, lub torami kolejowymi, lasami lub innymi gruntami niepodlegającymi komasacyi w myśl §. 3., albo też przedstawiają się jako oddzielny obszar wskutek tego, iż należą do gospodarstw położonych w jednej i tej samej miejscowości.

W wypadkach pod 2. wymienionych zaehodzić musi zawsze warunek, iż z takiej ograniczonej komasacyi można się przecieź spodziewać wydatnych korzyści dla kultury krajowej i że przez to nie zostanie udar್ಮiona możliwa w przyszłości rozleglejsza komasacya, któraby przyniosła prawdopodobnie jeszcze znaczniejsze korzyści.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Obszar komasacyjny może być wyjątkowo rozszerzony po za granice oznaczone w §. 5. a to:

1. na grunta sąsiednie, których wciągnięcia żądają ich posiadacze, jeżeli to komasacyi nie utrudnia;

2. na sąsiednie grunta rolne (§. 2.) nawet wbrew woli posiadaczy, o ile włączenie takich gruntów pożądanem jest dla uzyskania stosownego odgraniczenia gruntów przeznaczonych do wymiany albo do zaprowadzenia niezbędnych urządzeń gospodarczych (§. 9.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Jeżeli między gruntami, które mają stanowić przedmiot komasacyi znajdują się takie,

a) co do których istnieją wspólne prawa posiadania albo użytkowania pomiędzy byłymi zwierzchnościami (dominiami) i gminami albo dawnymi poddanymi, lub między dwiema lub więcej gminami — albo

b) które użytkowane są przez wszystkich lub niektórych członków gminy lub części gminy lub przez wspólności gospodarze mocą uczestnictwa osobistego lub z posiadaniem gruntu połączonego, albo też które używane są kolejno przez współuprawnionych, natenczas, o ile nie mają zastosowania postanowienia §. 8., ma nastąpić zniszczenie praw wspólnego posiadania i użytkowania tych gruntów przez podział ich mający się połączyć z komasacją, względnie przez odpowiednie uwzględnienie praw poszczególnych uczestników przy oznaczeniu ekwiwalentów mających im przypaść wskutek komasacyi.

Prawa poszczególnych uczestników należy oznaczyć podług postanowień ustawy

krajowej z
o podziale wspólnych gruntów i regulacyi wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Jeśli między gruntami wymienionymi w §. 7. znajdują się grunta stanowiące dobro gminne (§. 2. ust. 3. ustawy z d.) natenczas podział tych gruntów nastąpić może o tyle tylko, o ile na wniosek Wydziału krajowego przyzwolony został uchwałą sejmową.

Jeśli między gruntami wymienionymi w §. 7. znajdują się lasy, które w myśl §. 3. wciągnięto do komasacyi za zgodą posiadaczy, natenczas bez względu na to, czy te lasy są dobrem gminnym, zatem po spadają pod postanowienie poprzedniego ustępu, czy nie, podział ich nastąpić może tylko o tyle, o ile to nie przeszkodzi kulturze lasowej i odpowiedniemu zagospodarowaniu na poszczególnych częściach.

O ile w myśl poprzednich ustępów wspólność ma pozostać nadal, muszą stosunki jej być uregulowane podług ustawy krajowej z

Co do tych w §. 7. wymienionych gruntów, których podział nie napotyka na przeszkody, może być dopuszczonem całkowite lub częściowe utrzymanie wspólności wtedy, jeżeli za tem przemawiają szczególne względy gospodarze. I w tym wypadku jednak musi nastąpić regulacja podług powołanej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Z komasacją musi być połączonem wykonanie wszystkich tych wspólnych urządzeń, które są niezbędne w tym celu, aby grunta otrzymane w zamian miały przystęp,

o ile można bez ustanowienia służebności, i ażeby przydatne były do odpowiedniego użytku gospodarczego. W szczególności należy założyć względnie przełożyć lub uregulować drogi, rowy, potoki i mosty. Osobom nie interesowanym bezpośrednio w komasacyi służy prawo wniesienia zarzutów przeciw tego rodzaju zarządzeniom tylko w takim wypadku gdyby stąd miała wyniknąć dla nich znaczna szkoda.

Bliższe postanowienia co do tych urzędzeń zawarte są w rozdziale czwartym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Niepolegające na służebności wspólne pasanie bydła na gruntach włączonych do komasacyi może być wykonywane po objęciu ekwiwalentów już tylko za zezwoleniem posiadaczy tychże. Postanowienie to nieodnosi się do uregulowanego w myśl §. 8. prawa pasania na wspólnych gruntach.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Prawa zabezpieczone na rzecz osób trzecich na gruncie przeznaczonym, do zamiany zostaną przeniesione na grunt przyznany w zamian (ekwiwalent), a to bez opłaty należitości prawnych, jeżeli przy przeniesieniu nie będzie wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani też zmiana w rościągłości prawa.

Przeniesienia majątku lub nabycia praw na podstawie planu komasacyjnego wolne są od opłaty należitości w przeciagu 15-letniego okresu, licząc od dnia w którym niniejsza ustawa wejdzie w życie. (§. 4. ust. państw.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, oświadczenia, wypisy aktów, orzeczenia, ugody, uwierzytelnienia i widymaty są w postępowaniu komasacyjnem, o ile z nich nie robi się innego użytku wolne od stempli i bezpośrednich należitości. Potrzebne do tego postępowania odbitki map katastralnych będą wydawane za opłatą połowy taksy (§. 5. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 12, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ DRUGI.

O władzach dla spraw komasacyi.

§. 13.

Właściwemi władzami w sprawach komasacyjnych są:

- a) Zaprzysiężeni komisarze miejscowi,
- b) Komisya krajowa przy krajowej władzy politycznej,
- c) Komisya ministeryalna przy ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o władzach bez bliższego oznaczenia, rozumieć należy władze wyżej wymienione (§. 6. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 13, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Od chwili ogłoszenia w urzędowej gazecie krajowej, przewidzianego w §. 69, względnie w §. 92., niniejszej ustawy, odnosi się własciwość tych władz do przeprowadzenia rozpraw i wydania orzeczeń co do wszystkich faktycznych i prawnych stosunków, które przy przeprowadzeniu komasacyi nie mogą pozostać w dotychczasowym stanie, i wyklucza od dnia powyższego ogłoszenia własciwość tych władz, do których ustawowego zakresu działania zresztą te sprawy należą.

Wyjątek stanowią spory o własność lub posiadanie gruntów włączonych do postępowania komasacyjnego które nawet po tem ogłoszeniu należą przed sędzią zwyczajnego;

następnie sprawy, które dotyczą kolei żelaznych lub dróg publicznych lub które podpadają pod ustawy budownicze, o ile że w tego rodzaju sprawach po wszelkie potrzebne rozstrzygnięcia lub zarządzenia także po wydaniu owego ogłoszenia udawać się należy do tych władz, do których ustawowego zakresu należą (§. 7. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Jeżeli spory, w sposób przewidziany w §. 14., ustęp 1., z komasacją w związku zostające, wytoczone zostały przed sędzią zwyczajnym, już przed wspomnianem także ogłoszeniem, ogłoszenie to nie narusza uzasadnionej w taki sposób kompetencji. Spory takie, o ile ich załatwienie nie miałyby nastąpić podług procedury cywilnej w myśl artykułu XLVII. ustawy z 1. sierpnia 1895. Nr. 112. Dz. p. p. winny od tego czasu toczyć się w dalszym ciągu według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chyba by miało przez to być naruszone prawo formalne które jedna lub druga strona sporna nabyła. (§. 8. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 16.

Jeżeli grunta wymienione w §. 7. włączone zostały do komasacji, to i w tym razie władze wskazane w §. 13. są właścicielami także co do podziału tych gruntów, względnie co do uregulowania wspólnych praw użytkowania, i zarządu tych części gruntów, które mają pozostać niepodzielonemi, a to według postanowień ustawy krajowej z dnia

Właściwość tych władz odnosi się także

do wszystkich kwestyi, które pozostają w związku z zaprowadzeniem urządzeń gospodarczych w §. 9. wymienionych, i z uregulowaniem ich przyszłego utrzymania tudzież do tych spraw, które w celach komasacji wymagają orzeczenia na zasadzie prawa leśnego lub wodnego.

Przepisy prawa wodnego lub leśnego o tyle należy przy tem zastosoować, o ile ustawa niniejsza lub ustawa w pierwszym ustępie powołana nie zawierają odmiennych postanowień.

Izba uchwała §. 16. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 17.

Dochodzenie w sprawach spornych należy do komisarza miejscowego, rozstrzygnięcie zaś tych spraw do Komisji krajowej, z dozwoleniem odwołania się do Komisji ministeryalnej.

Komisye te mają orzekać według postanowień odnośnych ustaw, przyczem po dokładnem ocenieniu całej treści rozprawy, osądzą, czy jakie faktyczne twierdzenie uznane ma być za prawdziwe lub nie.

W uzasadnieniu swoich orzeczeń mają podać okoliczności, które na ich przekonanie wywarły wpływ decydujący, (§. 9. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 18.

Komisarzy miejscowych mianuje Namiestnik po porozumieniu się z Wydziałem krajowym i z obu Prezydentami wyższych sądów krajowych z pomiędzy osób ukwalifikowanych do urzędu sędziowskiego lub politycznej administracji, do prawno-administracyjnej służby przy zarządzie lasów państwowych i dóbr funduszowych, do adwokatury lub notaryatu a obznajomionych ze stosunkami rolniczymi albo też z pomiędzy teoretycznie i praktycznie wykształconych rolników lub leśników, którzy

udowodnią znajomość ustaw i przepisów odnoszących się do komasaacy i w związku z nią będących.

Komisarze miejscowi, którzy już jako urzędnicy państwowi, nie złożyli przysięgi służbowej, zostaną zaprzysiężeni dla poruczonej im czynności i mają odnośnie do tej czynności prawa i obowiązki zaprzysiężonych urzędników.

Komisya krajowa przemasza mianowanych komisarzy miejscowych do poszczególnych przeprowadzić się mających komasaacy. W trudniejszych wypadkach mogą być wyznaczeni osobni komisarze miejscowi dla prawnych i ekonomicznych spraw komasaacy: jednemu z nich poruczy się kierownietwo.

Izba uchwała bez rozprawy §. 18. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 19.

Komisya krajowa przy politycznej władzy krajowej składa się z Namiestnika albo jego zastępcy jako przewodniczącego, z referenta, trzech członków ze stanu sędziowskiego i z delegata Wydziału krajowego.

W wypadkach, przewidzianych w §. 22. Komisya krajowa zwiększoną zostanie o jednego członka ze stanu sędziowskiego.

Przewodniczący głosuje także, a przy równości głosów ten wniosek staje się uchwałą, do którego on się przyłącza.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Zastępcę przewodniczącego wyemasza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym i z Prezydentem sądu wyższego krajowego we Lwowie z pośród członków Wydziału krajowego, referenta zaś Namiestnik. Członków ze stanu sędziowskiego wyemasza Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie. Delegata Wydziału krajowego mianuje Wydział krajowy i to nie koniecznie z pośród

swego grona. W ten sam sposób będą wyznaczeni: drugi zastępcą przewodniczącego, zastępcą referenta, zastępcą delegata Wydziału krajowego, wreszcie w odpowiedniej liczbie zastępcy członków stanu sędziowskiego.

Zastępcy przewodniczącego mają przy objęciu swoich funkcyj złożyć w ręce Namiestnika przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż przestrzegać będą ustaw i sumiennie pełnić swoje obowiązki.

Izba uchwała bez rozprawy §. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Skład Komisyi ministeryalnej oznacza przy zachowaniu przepisów §. 22. (§. 10. ustawy państw.) Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta!

§. 22.

Tak Komisya krajowa jak Komisya ministeryalna wydaje swoje orzeczenie na posiedzeniach gremialnych większością głosów. Połowa członków tych Komisyi uprawnionych do głosowania musi należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak Komisya złożona w ten sposób ma rozstrzygać spory, które, jeżeliby nie chodziło o komasaacy, należałyby do sądów zwyczajnych, natenczas należy tę Komisję powiększyć o jednego członka ze stanu sędziowskiego. W kwestyach gospodarczych należy przesłuchać gospodarzy wiejskich lub techników kultury krajowej jako doradców (§. 10. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

W razie przekroczenia wydanych w sprawach niniejszej ustawy tymczasowych lub in-

nych zarządzeń, mogą władze nakładać kary pieniężne do wysokości 100 zł., niemniej ustanawiać kary porządkowe do wysokości 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Prawomocne orzeczenia władz wymienionych w §. 13., jakoteż zatwierdzone przez nie ugody mają moc prawną orzeczeń, względnie ugód sądowych albo o ile chodzi o sprawy z zakresu administracji politycznej orzeczeń administracyjnych a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wykonanie owych orzeczeń, względnie ugód należy do władz, któreby były dla nich właściwymi, gdyby nie chodziło o komasacyę.

Wpisy do ksiąg publicznych, dokonywane na podstawie takich dokumentów mają być przeprowadzone bez przesłuchania osób trzecich, na rzecz których prawa rzeczowe ciężą (§. 11. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Bliższe szczegóły, odnoszące się do toku czynności wzmiankowanych władz, określi się w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ TRZECI.

O stronach interesowanych w komasacyi.

§. 26.

Każdy właściciel, którego grunta mają być włączone do komasacyi (bezpośrednio interesowany), ma prawo do żądania wynagrodzenia (ekwiwalentu) z gruntów podda-

nych komasacyi, a to stosownie do wartościowych gruntów, oznaczonej w drodze porozumienia, lub na podstawie opinii znawców. Przy tem można nieznaczne różnice, zachodzące między gruntami do zamiany przeznaczonymi a w zamian otrzymanymi wyrównać w pieniądzech, jeżeli chodzi o skuteczniejsze zagospodarowanie lub lepsze zaokrąglenie. Takie wyrównanie nie może jednak nastąpić wbrew woli interesowanego, jeżeli umniejszenie wynagrodzenia w ziemi mogłoby wpłynąć na zmianę w jego prawie wyborczem do rady gminnej lub wyższego ciała reprezentacyjnego (§. 12. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Nikomiu nie można bez jego przyzwolenia przydzielić w zamian takiego gruntu, którego nie mógłby zagospodarować bez przeniesienia swego obejścia gospodarskiego lub bez istotnej zmiany w całym dotychczasowym sposobie gospodarowania na głównej posiadłości.

Jeżeli przeniesienie budynków mieszkalnych lub gospodarczych jest szczególnie pożądanem ze względu na odpowiednie przeprowadzenie komasacyi, w takim razie należy tym bezpośrednio interesowanym, którzy się dobrowolnie zdecydują na takie przeniesienie, wyznaczyć ekwiwalenta w pobliżu miejsce przeznaczonych pod budowę. Władza może postanowić że im się udzieli pomocy w pieniądzech, w dowozie, robociznie lub buduleu. Do tej pomocy mają się wszyscy inni bezpośredni uczestnicy komasacyi przyczynić, a to, jeżeli nie zawarto innej umowy, w stosunku oznaczonym przez władzę, któryby odpowiadał korzyści, wynikającej dla nich ze zbliżenia gruntów do ich budynków gospodarczych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

W celu zgodnego z §. 26. oszacowania gruntów za które należy się wynagrodzenie i w celu wyszukania i wyznaczenia ekwiwalentów, należy trzymać się wskazówek zawartych w rozdziale IV. i w odnośnych rozporządzeniach.

Jako nieznaczną różnicę w rozumieniu §. 26. należy w każdym razie uważać różnicę, nie przekraczającą dwudziestej części wartości gruntu, za który przypada wynagrodzenie, a to z uwzględnieniem ubytków i przybytków wynikających z urzędzeń gospodarczych (§§. 83 i 84).

Izba uchwała bez rozprawy §. 28. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Grunta przyznane bezpośrednio uczestnikowi jako ekwiwalent, tudzież wynagrodzenia pieniężne przyznane mu podług §. 26. wstępują co. do wszystkich stosunków prawnych do trzecich osób w miejsce gruntów jego poddanych komasacyi, o ile w tej mierze ta ustawa inaczej nie postanawia.

Wyrównania pieniężne, tudzież oznaczone w pieniądzu odszkodowania za przedmioty, pominięte przy oszacowaniu a pozostawione do osobnego ocenienia, można wydać bezpośrednio interesowanym już w toku postępowania, jeżeli to nie narusza praw osób trzecich.

Jeśli poszczególne części składowe gruntów przeznaczonych do zmiany mają odmienny stan bierny, albo jeżeli poszczególne części tych gruntów są w sporze, natenczas władza ma wyznaczyć częściowe ekwiwalenta odpowiadające owym rozmaicie obciążonym lub spornym częściom i wyróżnić je w obrębie ekwiwalentu w ten sposób, że spowoduje oznaczenie tych częściowych ekwiwalentów osobnymi numerami parcel w katastrze i utworzenie dla nich osobnych wykazów hipotecznych (§. 13. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Jeżeli grunt poddany komasacyi jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos. Za głos wszystkich współwłaścicieli uważa się to, na co zgadza się większość, obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli. Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, należy przyjąć, że wszyscy uczestnicy mają równe prawa o ile wszyscy współwłaściciele nie przyznają jednemu lub większej liczbie z pośród siebie więcej niż równy udział, albo o ile jeden lub więcej współwłaścicieli nie zadowolą się udziałem mniejszym niż równy udział. W razie równości głosów współwłaścicieli, uważa się to za patrywanie za zdanie wszystkich, które jest korzystniejsze dla komasacyi.

Jeżeli własność gruntu jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357 u. c.) głos służy jedynie właścicielowi użytkowemu.

Jeśli własność gruntu jest sporną, powołanym do głosowania jest jego posiadacz.

Jeśli posiadanie jest spornem, natenczas mają strony spór wiodące ustanowić wspólnie głosującego, albo jeśli tego nie uczyniły, ustanowi go Komisya krajowa na żądanie jednego z interesowanych lub wskutek sprawozdania komisarza miejscowego (§. 14. ustawy państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 30. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Interesowani pośrednio, to jest osoby trzecie, które przez komasacyę tylko pośrednio są w swych prawach dotknięte, jak zwierzchnik lenny, oczekiwacze, albo kuratorowie dóbr lennych, fideikomisowych lub substytucyj obciążonych, wierzyciele hipoteczni

lub dzierżawcy nie mogą sprzeciwieniem się przeszkodzić komasacyi. Mogą wszakże wnieść zarzuty przeciwko obliczonemu wymiarowi wynagrodzenia albo przeciw oznaczeniu wartości czy to przedmiotów wymienionych w §. 29. ustęp 2. czy też innych ulepszeń gruntowych i wkładów, jakoteż przeciw zniesieniu lub przeniesieniu służebności, o ile w tem widzą umniejszenie swych praw.

Komisarz miejscowy zawezwie pośrednio interesowanych do rozprawy komasacyjnej, jeżeli uważa to za potrzebne do wyjaśnienia stosunków lub utorowania ugody; mogą oni jednak także bez urzędowego wezwania jawić się na rozprawach komasacyjnych.

Władze mają zawsze, zwłaszcza zaś przy zatwierdzaniu planu komasacyjnego uważać na to, aby prawa pośrednio interesowanych nie zostały uszczuplone przez komasację (§. 14. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 31. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Służebności gruntowe (§. 473 u. e.) bez różnicy, czy grunt panujący i służebny czy tylko jeden z nich zostanie poddany komasacyi gasną bez prawa do odszkodowania, skoro tylko staną się niepotrzebnymi dla gruntu panującego skutkiem komasacyi lub skutkiem połączonego z nią osuszenia, nawodnienia lub założenia drogi.

Służebności gruntowe, przy których ten wypadek nie zachodzi, pozostają na gruncie służebnym.

Służebności nieprawidłowe i pozorne (§. 489 p. u. e.) mogą być przeniesione z gruntu służebnego na ekwiwalent, jeżeli to jest wskazane ze względu na zachodzące stosunki (§. 16. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 32. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Wymowę należy przenieść zawsze na ekwiwalent, o ile interesowani nie zawarli w tej mierze innej umowy.

Jeżeli z gruntem włączonym do postępowania komasacyjnego jest połączone jakieś uprawnienie lub zobowiązanie, które uległo już uporządkowaniu w myśl ces. patentu z 5. lipca 1853 (Dz. u. p. Nr. 130) należy zawsze próbować wykupna tegoż w drodze porozumienia. Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, należy zmiany tego ciężaru gruntowego wskazane z powodu nowego ukształtowania posiadłości gruntowej oznaczyć naprzód z uwzględnieniem tych postanowień dokumentu regulacyjnego, które w tym wypadku dadzą się zastosować, w braku zaś takich postanowień z uwzględnieniem istniejących stosunków gospodarczych. Zmiany te nie mogą jednak przynieść szkody dla gospodarstwa na odnośnych gruntach ani pod względem wymiaru ciężaru gruntowego ani w innym kierunku.

Zresztą stosują się do ciężarów gruntowych postanowienia §. 32. (§. 17. ustawy państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 33. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Jeżeli na gruncie włączonym do postępowania komasacyjnego ciąży służebność osobista używania lub użytkowania (§. 478 p. u. e.) natenczas zastosować należy w odpowiedni sposób przepisy następujących paragrafów, tyczące się stosunku dzierżawnego, chyba, że szczególna właściwość prawa używania sprzeciwia się przeniesieniu służebności, lub, że wskutek takiego przeniesienia byłoby znacznie utrudnionem wykonywanie tego prawa, w których to wypadkach prawo używania ma pozostać na gruncie służebnym.

Osobista służebność mieszkania (§. 478 p. u. e.) pozostaje przy domu służebnym, o ile strony nie zawarły innej umowy. (§. 18 ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 34. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Jeżeli grunt włączony do postępowania komasacyjnego jest wydzierżawiony, a w kontrakcie dzierżawy nie postanowiono na wypadek komasacji, natenczas dzierżawca obejmuje używanie gruntów przyznanych wydzierżawiającemu jako ekwiwalent. W miarę tego, czy wydzierżawiający zgodnie z postanowieniem §. 26 ma otrzymać czy też dać wynagrodzenie pieniężne celem wyrównania niedających się usunąć różnic wartości, powinno się zmniejszyć lub zwiększyć roczny czynsz dzierżawny o pięć od sta tego wyrównania.

To samo dotyczy także kwot, jakie wydzierżawiający ma otrzymać lub dać za przedmioty, które przy oszacowaniu samych gruntów pominięto, a pozostawiono do osobnego ocenienia.

Wydzierżawiający ma opędzić koszta komasacji jakoteż koszta stałych urządzeń potrzebnych skutkiem komasacji na gruntach składających ekwiwalent, musi zatem w szczególności urządzić drogi, rowy, pojęcia i ogrodzenia, albo jeżeli urządzenie tego wszystkiego pozostawia dzierżawcy, ma mu zwrócić poniesione na to wydatki (§. 19. ustawy państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji,

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Jeżeli dzierżawca nie chce nadal utrzymać stosunku dzierżawnego pod warunkami przewidzianymi w poprzednim paragrafie, może go wypowiedzieć także przed upływem czasu wyraźnie lub milcząco umówionego.

W takim jednak razie nie służy mu prawo żądania odszkodowania z powodu, że w myśl niniejszego postanowienia, kontrakt dzierżawy został rozwiązany przed czasem umówionym (§. 20 ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 36. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

Postanowienia §§. 35 i 36 należy odpowiednio zastosować także do stosunku najmu i do stosunku określonego w §. 1103 p. u. e. (§. 21 ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Dzierżawca musi w wypadku przewidzianym w §. 36. wypowiedzieć dzierżawę w przeciągu dni 90 licząc od dnia, w którym go komisarz miejscowy uwiadomił o zatwierdzeniu planu komasacyjnego przez Komisję krajową (§. 104).

Dzierżawa ustaje natenczas w braku innej umowy z końcem roku dzierżawnego, w ciągu którego kończy się ów 90-dniowy termin wypowiedzenia, albo, jeżeliby reszta trwania dzierżawy wyniosła skutkiem tego mniej niż trzy miesiące, w trzy miesiące po upływie wymienionego terminu wypowiedzenia.

Te postanowienia stosują się także do wypowiedzenia stosunku określonego w §. 1103 p. u. e.

Te same postanowienia stosują się także do najmów z tą zmianą, że termin wypowiedzenia wynosi tylko dni 30, że w miejsce roku dzierżawnego wstępuje czas, który w myśl §. 1115 u. e. należy przyjąć dla mileżącego odnowienia odnośnego kontraktu najmu, a za najkrótszy czas pozostałego trwania najmu należy przyjąć jeden miesiąc.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 39.

Jeżeli komasacya gruntów rolnych przychodzi do skutku w połączeniu z podziałem lub regulacją, natenczas do uczestników po-

działu lub regulacji mają zastosowanie odnośne przepisy ustawy z dnia
Atoli w miejsce pierwszego ustępu §. 26 przytoczonej ustawy należy zastosować postanowienie §. 35. niniejszej ustawy a w miejsce §. 27. ustawy §. 40. niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 39. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 40.

Liczebnie oznaczone wierzytelności zabezpieczone hipotecznie na gruncie oznaczonym bliżej w §. 7. pozostają zabezpieczone wyłącznie na tym udziale gruntu, który przy podziale z powodu komasacji zostaje przydzielony gminie, części gminy lub gospodarzej wspólności, o ile wierzytelności takie znajdują zupełne pokrycie w pierwszych dwóch częściach częściach wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług dwudziestokrotnego dochodu katastralnego.

Jeżeli tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość tej wierzytelności, a jeżeli żadnego udziału z podzielonego gruntu nie przyznano gminie, części gminy, lub wspólności gospodarzej, całą wierzytelność muszą spłacić natychmiast wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swych praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w wypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpie-

czonych na rzecz zakładów, które stosownie do swych statutów uprawnione są do udzielenia pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 40. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 41.

Stan prawny wytworzony w toku postępowania komasacyjnego osy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia komasacji, obowiązuje przy wszelkiej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacji sądowej nabyli.

Izba uchwała bez rozprawy §. 41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

Oświadczenie złożone i ugody zawarte przed władzą w toku postępowania komasacyjnego nie wymagają ani przyzwolenia pośrednio interesowanych ani zatwierdzenia władz administracyjnych.

Zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie Komisji krajowej (§. 24. ustawy państwowej).

Jeżeli w postępowaniu komasacyjnym uczestniczą bezpośrednio gminy nie mające własnego statutu, części lub zakłady takich gmin jako właściciele gruntów wciągniętych w komasację lub ze względu na grunta oznaczone w §. 7. natenczas po wdrożeniu postępowania (§. 68.) ma Wydział powiatowy ustanowić zastępcę dla takiej gminy, części gminy lub zakładu gminnego. Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów lub ugód,

w których one mają mieć udział, jednakże z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Wydział powiatowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 43.

Złożone przed władzą w toku postępowania komasacyjnego oświadczenia pisemne lub protokolarne mogą być tylko wówczas odwołane jeżeli według uznania Komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się one w danej chwili znajdują.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

Wskutek postępowania komasacyjnego, o tyle tylko zmienia się lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego, wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonanie prawa bez zmiany i postępowanie komasacyjne nie wstrzymuje egzekucji na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. I. ustawy z 27. maja 1896 n. 79. dpp. ani też egzekucji dla zabezpieczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Postępowanie w sprawach komasacyjnych.

A. Postanowienia ogólne.

§. 45.

Wezwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszczególnymi interesowanymi lub grupami tychże mają

zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;

2. oznaczenie dokładne miejsca i czasu rozprawy;

3. oznaczenie miejsca, gdzie, i czasu, w którym akta, odnoszące się do rozprawy, plany, wnioski i t. d. są wyłożone do przejrzania;

4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą, lub też w toku tejże nie wniosą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie, lub inne zawiadomienie jest koniecznem albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrzebnem, ma je także wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem, albo bezpośrednio przez posłańców albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika przez adresata podpisać się mającego, ma być dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego komasacja się odbywa, muszą na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie ustanowi go sam komisarz miejscowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 46. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 47.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy mają być z reguły ustnie przeprowadzone z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

Izba uchwała bez rozprawy §. 47. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 48.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy, ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym, lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nieobecna przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomiona o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego wezwania, ma być przesłuchaną także co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane.

Izba uchwała bez rozprawy §. 48. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydata-ryuszów: ojeowic, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych,

2. za korporacje duchowne (kongregacje i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła — za uposażenia (beneficya) kościelne — użytkowcy;

4. za fundacje kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady oznaczone w §. 42 ust. 3. zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy;

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za świeckie osoby prawne, korporacje, stowarzyszenia i związki, te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i fundusze, oraz fundacje pozostające pod zarządem państwa zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłużyła zwierzchni nadzór nad nimi.

Także i te osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione, mogą się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy komasacji dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają je zastąpić ich zastępcy, tych ostatnich zaś ich pełnomocnicy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 49. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 50.

Jeżeli ten, którego praw komasacja dotyczy, nie może być wysłanym, albo jeżeli miejsce pobytu takiego interesowanego nie jest wiadomem, a on nie pozostawił pełnomocnika, w takim razie komisarz miejscowy postara się u sądu o zamianowanie dlań kuratora w myśl §. 276. u. c.

Izba uchwała bez rozprawy §. 50. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Interesowani mający wspólny interes mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych pełnomocników. Komisarz miejscowy ma jednak

prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak strony we wspólnym interesie działające na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie ustanowi go komisarz miejscowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 51. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 52.

Pełnomocnicy muszą wykazać się pisemnym pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważanym będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika, wyjąwszy, jeżeli nie żyje z żoną, albo sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielane protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności komasaacji w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnej komasaacji, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń, zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw, a nie mogą zawierać żadnych ograniczeń lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznany ani do rozprawy dopuszczony.

Izba uchwała bez rozprawy §. 52. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 53.

Do wizji lokalnych ma komisarz miejscowy wezwać znawców, a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacyi ze-

zwolić na przeglądnięcie dotyczących aktów rozprawy i dokumentów dowodowych, mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strony obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są, celem gruntownego ocenienia sprawy — wnosić postawienie pytań i są obowiązane udzielić rzeczoznawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

Izba uchwała bez rozprawy §. 53. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 54.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, będą spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie, gdyby do spisania ich użyty był osobny protokolańt, także i przez tegoż. Jeżeli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokolańt, a w braku tego prowadzący rozprawę. Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwiadoznia się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody, dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu — mają być uznane jako niezawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenię się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 54. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 55.

W sprawach, które w myśl 2-go ust. §. 14. należą do zwyczajnego sędziego, ale

przed niego jeszcze nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 55. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 56.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, dla których władze komasacyjne są właściwymi a które nie są zastrzeżone wyraźnie orzecznictwu władz wyższych bądź jako sprawy sporne w myśl §. 17., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarza miejscowego obecnym stronom interesowanym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 56. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 57.

Przeciw rozstrzygnięciom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do Komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydany przez Komisję krajową w I. instancji, służy prawo odwołania się do Komisji ministerjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które

Komisja krajowa w sporach między stronami wydała jako władza pierwszej instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeciwnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie czternastodniowym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 57. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 58.

Odwołanie przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub Komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznym jest dla prawidłowego toku komasacji i według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy stworzony zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany, jeżeli się to koniecznym okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 58. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 59.

Władze uprawnione są każdego czasu, jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii znawców wydaje się im wątpliwą, powodować wydanie opinii przez innych znawców, lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie mające na celu uzupełnienie lub sprostowanie dochodzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 59. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 60.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu ma być z reguły połączony z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest

takiż wnioski w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji Komisya krajowa.

Izba uchwała bez rozprawy §. 60. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 61.

Jeżeli Komisya krajowa lub ministerialna wskutek odwołania, lub z mocy urzędowego nadzoru spostrzeże, że przy instruwaniu sprawy zaszyły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszona w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całej komasacji, albo iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzywdzeni — natenczas zarządzi nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 61. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 62.

Do tych zarządzeń i orzeczeń, które tylko na wypadek ostatecznego zatwierdzenia planu komasacyjnego (§. 103.) mają być przeprowadzone, powinny władze dodać wyraźnie odpowiednie zastrzeżenie.

Przytem mają władze trzymać się zasady, iż przeprowadzone dochodzenia należy o ile możności także na wypadek niezatwierdzenia planu komasacyjnego, wyzyskać w interesie publicznym i interesie stron, zwłaszcza przez usunięcie sporów. Takie zatem orzeczenia, które nie przesadzają bezwarunkowo o zatwierdzeniu planu komasacyjnego, należy wydawać bez przytoczonego zastrzeżenia z mocą prawną, oznaczoną w §. 25.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania, jeżeli chodzi o komasację, którą zarządzi osobna ustawa krajowa w celu stosownego przeprowadzenia nawodnienia lub

osuszenia większych przestrzeni, przy której zatem w myśl §§. 96 i 103, zatwierdzenie planu komasacyjnego przez władzę nie jest zależne od ostatecznej decyzji bezpośrednich uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 62. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 63.

Jeżeli komasacja gruntów rolnych przychodzi do skutku w połączeniu z podziałem lub regulacją, to w takim razie przeprowadzając podział lub regulację wśród postępowania komasacyjnego, stosuje się odpowiednio ogólne postanowienia §§. 45—62 niniejszej ustawy z następującymi zmianami:

1. Co do zastępstwa uczestników i zastępstwa realności, z której posiadaniem łączy się udział w wspólnych gruntach, prawo użytkowania i zarządu w myśl ustawy albo jakieś rozszerezenie w myśl §. 23. wymienionej ustawy, ma zastosowanie ostatni ustęp §. 36. względnie §. 38. ustawy

2. Postanowienie §. 55. niniejszej ustawy o tyle nie ma zastosowania, że władze w myśl ustępu 1. §. 10. ustawy powołane są także do przeprowadzenia rozpraw i orzekania o sporach między współnikami co do posiadania lub własności poszczególnych części wspólnych gruntów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 63. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

B. Przygotowanie i ułożenie planu komasacyjnego.

§. 64.

Prace przygotowawcze do komasacji jako też plan komasacyjny mogą być dokonane pod kierownictwem komisarza miejscowego (§§. 65. do 89. niniejszej ustawy), lub bez tego kierownictwa przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, które mają być

komasowane. (§§. 90. do 92. niniejszej ustawy).

Plan komasacyjny musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które ma się uwzględnić przy zamianie lub wyrównaniu, oznaczenie gruntów mających być danymi i przyznanymi w zamian i wskazanie tych wspólnych urzędzeń, które uznano za konieczne dla użytkowania gruntu przyznanego w zamian (ekwiwalentu). (§. 27. ustawy państwowej).

Postanowień natury publiczno-prawnej nie wolno wciągać do planu komasacyjnego, chyba, że dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które mają być uporządkowane z powodu komasacji, względnie z powodu połączonego z nią podziału lub regulacji. Nie wolno przeto takich postanowień wydawać i wciągać do planu, które się odnoszą do opieki nad ubogimi, kwaterunku i innych tego rodzaju ciężarów publicznych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 64. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 65.

Jeżeli przynajmniej połowa właścicieli gruntów rolnych, należących do obszaru komasacyjnego (§§. 1. i 5.) zażąda komisarza miejscowego celem komasacji tych gruntów, również, jeżeli ustawa krajowa zarządzi komasację celem należytego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, wówczas Komisya krajowa ma wyznaczyć komisarza miejscowego do przeciwięzięcia prac przygotowawczych i do ułożenia planu komasacyjnego (§. 28. ustawy państwowej).

Jeżeli jednak między gruntami, które mają być wciągnięte do komasacji znajdują się grunta, będące dobrem gminnym, których podział według uchwały sejmowej (§. 7.) nie może nastąpić lub tylko częściowo może mieć miejsce i jeżeli przy badaniu wniosku na wdrożenie komasacji (§. 66.) okaże się, że za obszar mający pozostać wspólnym nie można wyszukać odpowiedniego ekwiwalentu w innym położeniu, zaś przyznanie ekwiwa-

walentu w tem samym położeniu uczyni niepodobnem ułożenie planu komasacyjnego korzystnego pod względem gospodarczym, natenczas Komisya krajowa winna odmówić wdrożenia postępowania komasacyjnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 65. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 66.

Bliższe szczegóły co do formy i przeprowadzenia dochodzenia w przedmiocie żądania wymienionego w poprzednim paragrafie, co do zastosowania postanowień §. 4. już w tem stadyum postępowania, jakoteż co do dochodzeń władzy w celu zbadania samego wniosku, określone będą w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 66. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 67.

Jeżeli się okaże, że prowokację wniosła mniej niż połowa właścicieli gruntów rolnych, należących do obszaru komasacyjnego, natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wnieśli, jeszcze przez dwa lata, licząc od dnia wniesienia, a to na wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna połowa została osiągnięta.

Izba uchwała bez rozprawy §. 67. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

Dzień, w którym ma się rozpocząć działalność urzędowa komisarza miejscowego, należy publicznie ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, następnie jednak także w gminach tego okręgu, na który się jego działalność urzędowa ma rozciągać, z tą uwagą, że od tego dnia począwszy nabywają mocy obowiązującej postanowienia niniejszej ustawy co do własności władz, następnie co do bezpośrednich i pośrednich uczestników, jakoteż co do składanych przez nich oświadczeń

lub zawieranych ugód, w końcu co do obowiązku następców prawnych, uznania stanu prawnego stworzonego w celu przeprowadzenia komasaeyi (§. 49. ustawy państwowej).

O dniu, w którym ma się rozpocząć działalność urzędowa komisarza miejscowego, należy zawiadomić także Wydział krajowy i Wydział powiatowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 68. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 69.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania. Obok komisarza miejscowego współdziałają przy komasaeyi w miarę postanowień tej ustawy i odnośnych rozporządzeń:

1. wydział uczestników;
2. personal techniczny, potrzebny do prac geometrycznych (§. 73.) i
3. potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne i znawcy.

Jeżeli w postępowaniu komasaeyjnym uczestniczą bezpośrednio gmina, część gminy lub zakład gminy jako właściciele gruntów, wciągniętych do komasaeyi lub ze względu na grunta oznaczone w §. 7., natenczas Wydział krajowy ma wysłać do tej komasaeyi swego delegata. Komisarz miejscowy ma wzywać tego delegata do wszystkich tych rozpraw, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie interesów gminy części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane. Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do

Wydziału krajowego, któremu wolno przedstawić odnośną sprawę Komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie Komisja ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§. 61.) uzna za stosowne.

Izba uchwała bez rozprawy §. 69. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 70.

Wydział uczestników ma się składać według uznania komisarza miejscowego w miarę mniejszej lub większej liczby uczestników z sześciu do piętnastu członków. Jedną trzecią część członków wydziału wybierają uczestnicy bezpośredni z pośród siebie względną większością głosów, zaś po jednej trzeciej części powołują z grona uczestników bezpośrednich Wydział powiatowy i komisarz miejscowy w ten sposób, żeby w wydziale była reprezentowaną mniejsza, średnia i większa własność ziemska.

Przeciwko postanowieniu komisarza miejscowego co do liczby członków wydziału i przeciwko powołaniu do wydziału, którego dokonał on sam lub Wydział powiatowy, zażalenie nie jest dopuszczalnym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 70. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 71.

Oprócz oznaczonej przez komisarza liczby członków wydziału, należą doń jeszcze przełożeni tych obszarów dworskich i naczelnicy tych gmin, w których okręgu leżą grunta, mające ułudz komasaeyi. Komisarz miejscowy ma ich wzywać do wstąpienia do wydziału.

Izba uchwała bez rozprawy §. 71. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 72.

Wydział uczestników jest ciałem doradcem przy boku komisarza miejscowego we wszystkich tych kwestiach, które dotyczą komasaeyi w ogólności i łączących się z nią

wspólnych urzędzeń gospodarczych. — W szczególności ma być wydział uczestników — pominawszy postanowienia §§. 75. i 79. pytany o to, jaki zachować sposób postępowania w granicach dotyczących przepisów przy ustaleniu stosunku wartości, dalej o ogólne zasady przy projektowaniu wspólnych urzędzeń i przy układaniu projektu podziału, następnie o termin odpowiedni do wykonania planu, a zwłaszcza do oddawania w posiadanie ekwiwalentów, następnie o sposób zaprowadzenia wspólnych urzędzeń, nakoniec o prowizoryczne zarządzenia, jakie wypadnie wydać w ciągu postępowania.

Natomiast pytania w których chodzi bezpośrednio o zbadanie i ustalenie praw poszczególnych uczestników, albo o ich zaspokojenie i wogóle o interesa prywatne, nie mają być przedmiotem rozpraw wydziału.

Wydział zwołuje w miarę potrzeby komisarz miejscowy, któremu też służy przewodnictwo w wydziale. Do obrad wydziału należy powoływać także geometrę (§. 73.) Innych ludzi fachowych (§. 74.) współdziałających przy komasacyi, powołuje się tylko wtedy, gdy chodzi o sprawy należące do ich zawodu.

Członkowie, należący na podstawie §. 70. i 71. do wydziału, pełnią połączone z tem czynności jako funkcyę honorową bez prawa do wynagrodzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 72. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 73.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych, ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycyi przewodniczącego Komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urządzenia służby technicznej i co do sposobu opędzania odnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 73. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 74.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jakoteż znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic powołuje komisarz miejscowy z grona osób w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajmionych, a to z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysiądz na sumienne wykonanie poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałym znawcami sądowymi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 74. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 75.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza miejscowego obejść granice obszaru komasacyjnego w towarzystwie osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładniej odznaczyć. Do tej czynności należy zawiadamiać sąsiednich właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy, lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego a w każdym razie członków wydziału uczestników. Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory o własność lub o posiadanie, zastosowane zostaną postanowienia §. 55. tej ustawy a względnie postanowienia ustawy krajowej

Izba uchwała bez rozprawy §. 75. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 76.

Ustalenie wartości gruntów do komasacyi włączonych może nastąpić w myśl §. 26. albo je-

dnomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim wypadku dokonywa także oszacowania na powyżej wyrażonej podstawie. W każdym razie ma on w myśl ogólnego przepisu ustępu trzeciego §. 31. zwrócić uwagę na to, aby prawa pośrednio interesowanych w nich nie uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonitacyi t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. szemat istniejących w okręgu komasacyjnym stopni wydajności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. taryfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 76. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 77.

Przy bonitacyi trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do takiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość, na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunta nie będące dotychczas w kulturze i przeznaczone do wykorzystania kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 77. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 78.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu:

1. przemijające, niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów;

3. plantacye, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacye łożyny i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie;

5. poszczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów nastąpi według §. 89.

Izba uchwała bez rozprawy §. 78. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 79.

Uczestnikom komasacyi należy wyłożyć do przejrzania przez 14 dni w odpowiedniemu miejscu leżącym w obrębie obszaru komasacyjnego:

1. ocenę gruntów, na którą zgodzi się komisarz miejscowy na podstawie opinii znawców uzyskanej drogą bonitacyi, — względnie uzyskany tym sposobem plan bonitacyjny dla obszaru komasacyjnego.

2. rejestr posiadania zawierający wszystkie poszczególne grunta. Przy każdym gruncie należy podać: właściciela, nazwę

niwy, obszar całego gruntu i obszar części tegoż należących do odrębnego rodzaju gleby i oddzielnej klasy dobroci.

Czas wyłożenia należy co najmniej na trzy dni przedtem ogłosić w gminach obszaru komasacyjnego. Równocześnie należy każdemu bezpośrednio uczestnikowi doręczyć dotyczący go wyciąg z rejestru stanu posiadania z odwołaniem się na postanowienie §. 80.

Izba uchwała bez rozprawy §. 79. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 80.

Przeciwko datom odnoszącym się do ocenienia całego gruntu lub części tego gruntu, a wynikającym z planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania, mogą uczestnicy komasacji wnosić uwagi u komisarza miejscowego. W razie ustnego zgłoszenia należy spisać protokół. Komisarz miejscowy jest obowiązany sprawdzić, czy te uwagi są uzasadnione i utrzymywać w ewidencji braki, jakie przy tej sposobności wykażą się istotnie w planie bonitacyjnym, celem sprostowania ich w dalszem postępowaniu.

Postępowanie w toku instancyi i rozstrzygnięcie co do tych uwag nie ma miejsca w tem stadyum; stronom służy prawo wniesienia swych zażaleń, przy sposobności oznaczonej w §. 94. O tem prawie należy je pouczyć.

Przeciwko innym datom rejestru stanu posiadania, a w szczególności przeciwko zawartym w nim wymiarom powierzchni, mogą interesowani w komasacji wnosić zarzuty, u komisarza miejscowego zarówno odnośnie do własnych, jak i do cudzych gruntów. Co do tych zarzutów należy przeprowadzić z stronami interesowanymi rozprawę, a jeżeli w kwestyi spornej, władza komasacyjna jest właściwą, nastąpi rozstrzygnięcie w toku instancyi.

Czas do wnoszenia uwag i zarzutów kończy się ośm dni po upływie terminu do wyłożenia planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania, dla tych zaś uczestników, którym

ma się doręczyć wyciągi z rejestru stanu posiadania, w żadnym razie nie przed upływem dni 14, licząc od doręczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 80. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 81.

Po ostatecznem ustaleniu rejestru stanu posiadania ma komisarz miejscowy przystąpić do wyznaczenia odpowiednich ekwiwalentów, do oznaczenia potrzebnych gospodarczych urządzeń i wyrównań w pieniądzu i ma zarządzić ułożenie potrzebnych do tego obliczeń i planów.

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi, w jakich wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

Jeżeli z komasacją łączy się podział gruntu, należącego do kategorii wymienionych w §. 7. natenczas należy również uwzględnić odpowiednio przy wspomnianych obliczeniach i planach oznaczone w ustawie krajowej z dnia prawa bezpośrednich uczestników. Ekwiwalenta, które w wykonaniu postanowień §§. 32. do 34. pozostaną obciążone służebnościami lub ciężarami gruntowymi, a mają być przydzielone innemu posiadaczowi, następnie ekwiwalenta, na których ma pozostać zabezpieczona jakaś wierzytelność w myśl §. 40., należy podobnie jak ekwiwalenta wspomniane w §. 87. wstawić w obliczenie, jednak z uwzględnieniem zmniejszonej wartości, jaka wyniknie z takiego obciążenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 81. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 82.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów albo innych urządzeń, które odpadną wskutek ko-

masacyi jest większą, niżeli powierzchnia, jakiej potrzeba na wspólne urządzenia, wymienione w §. 9. natenczas nadwyżkę — w braku innej umowy — należy rozdzielić między bezpośrednich uczestników komasacyi według średniego stosunku powierzchni i wartości tej posiadłości gruntowej, z którą uczestniczą w komasacyi, albo też uwzględnić to przy wyznaczaniu im wynagrodzenia. W razie, gdyby był niedobór, należy go w tym samym stosunku ściągnąć od bezpośrednich uczestników a ich wynagrodzenie odpowiednio zmniejszyć.

Jeżeli tego rodzaju wspólne urządzenia okażą się potrzebnymi dopiero dodatkowo w takim stadyum postępowania, w którym takie obliczenie zbywających lub brakujących powierzchni gruntowych mogłoby przyjść do skutku tylko za pomocą długotrwałej lub kosztownej zmiany przygotowawczych prac komasacyjnych, w takim razie potrzebny grunt mają odstąpić odnośni uczestnicy bezpośredni za całkowitem odszkodowaniem pieniężnym, które w braku umowy oznaczy władza.

Izba uchwała bez rozprawy §. 82. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 83.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarezy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych, jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 82. z tem ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 83. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta!

§. 84.

Uczestnicy komasacyi, których posiadłość gruntowa wskutek urządzeń gospodarczych, połączonych z komasacją, nie odnieś żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną,

nie stojącą w żadnym stosunku do wymiaru podanego w pierwszym w ustępie §. 82. winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu gruntu, potrzebnego na takie urządzenia albo całkiem albo w części odpowiadającej istotytnym stosunkom.

Izba uchwała bez rozprawy §. 84. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 85.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania, mają uczestnicy ponosić koszta zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami należącymi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 82. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenia gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 82—84 uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 85. zgodnie z wnioskami komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 86.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń.

O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiazania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 14. marca 1875 Nr. 30 dz. u. kr. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 86. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 87.

Jeżeli odpowiednie użytkowanie gruntu przyznanego jako ekwiwalent nie jest możliwym bez ustanowienia służebności na innej do komasacyi wciągniętej parceli gruntowej,

winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu.

Gdyby jednak dokonane oszacowanie się cofnąć nie dało bez długotrwałych lub kosztownych zmian w dotychczasowych pracach będzie odpowiednie odszkodowanie w braku porozumienia oznaczone urzędownie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 87. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 88.

Przy oznaczeniu poszczególnych ekwiwalentów w ziemi winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników o ile to się stać może bez naruszenia przepisów ustawy lub uszkodzenia takich publicznych interesów, które można zaspokoić za pomocą komasacji.

Jeżeli z komasacją łączy się podział wspólnego gruntu, oznaczonego w §. 7., a ten podział dotyczy bezpośrednio gminy, części gminy lub zakładu gminnego, wówczas należy mieć na uwadze o ile i w jakim położeniu one potrzebują gruntu na cele publiczne, a to w myśl ustawy krajowej z dnia

Izba uchwała bez rozprawy §. 88. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 89.

Za to, co w myśl §. 78. l. 1. i 2. pominięto przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzu, jeżeli między posiadaczem tych gruntów a tym, któremu one mają być przyznane jako ekwiwalent, nie został zawarty układ odmienny.

Plantacje wymienione w §. 78. l. 3. musi na żądanie dotychczasowego posiadacza przyjąć ten, komu odnośny grunt przyznano za zapłatą oszacowanej wartości.

To samo odnosi się do wspomnianych

w §. 78. l. 4., nierębnych drzewostanów, podział kiedy drzewostany przydatne do ścięcia według wyboru dotychczasowego posiadacza, ma albo on sam w oznaczonym terminie wyrębać, albo też ma je przyjąć do uiszczenia kwoty szacunkowej ten, co odnośny grunt otrzyma jako ekwiwalent. W razie zastrzeżonego wyrębu należy się temu, kto otrzymał ten grunt jako ekwiwalent odpowiednie odszkodowanie za utracony na razie zwyczajny przychód z odnośnej powierzchni.

Wymienione w §. 78. pod l. 5. urzędnicy mogą być wedle wyboru tego, komu grunt przyznano, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem kwoty szacunkowej albo też w oznaczonym terminie usunięte przez poprzedniego posiadacza gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 89. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 90.

Jeżeli jeden lub więcej właścicieli gruntów, przeznaczonych przez nich do komasacji, chcą sami przesięgnąć prace przygotowawcze, jakoteż ułożenie planu komasacyjnego bez kierownictwa komisarza miejscowego, wówczas mogą jeszcze przed rozpoczęciem prac przygotowawczych postarać się o orzeczenie władzy w tym kierunku, czy rozmiary zamierzonej komasacji odpowiadają postanowieniom §§. 1. i 5.

Jeżeli stosownie do okoliczności można mieć uzasadnioną nadzieję że taka komasacja przyjdzie do skutku, natenczas władza może na prośbę przedsiębiorców upoważnić ich na czas odpowiedni do przeprowadzenia potrzebnych dochodzeń i pomiarów w całym okręgu komasacyjnym pod warunkiem że w razie wyrażenia szkody winni ją wynagrodzić.

O tym obowiązku orzeka w razie sporu sędzia zwyczajny (§. 31. ustawy państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 90. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 91.

Plan komasacyjny ułożony przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, przeznaczonych do komasacji, ma być wyłożony przez dni 14 w gminach należących do obszaru komasacyjnego, aby go mogli przejrzeć wszyscy uczestnicy bezpośredni, z których każdego z osobna o tem zawiadomić należy. Skoro większość tych uczestników podpisem swoim da tymczasowe zezwolenie, należy plan przedłożyć Komisji krajowej i przedstawić stosunki w których mogą być interesowane także inne osoby z powodu zmian w jakiejś służebności lub w ciężarze gruntowym lub z powodu zamierzonego urządzenia gospodarczego. Zarazem należy donieść, czy te stosunki uporządkowano zgodnym sposobem lub też zastrzeżono orzeczeniu władzy (§. 32. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 91. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 92.

Jeżeli plan komasacyjny nie odpowiada postanowieniom §. 64., albo jeżeli nie może służyć za podstawę do dalszych dochodzeń z powodu innych ważnych braków, do których należy zaliczyć mianowicie niedostateczne uchylene rozrzucenia gruntów, ma Komisya krajowa polecić uczestnikom, aby przedłożyli poprawiony plan, trzymając się zawsze przepisów §. 91.

We wszystkich innych wypadkach ma Komisya krajowa wyznaczyć do takiej komasacji komisarza miejscowego, ogłosić publicznie w sposób przepisany §. 68 dzień, od którego zaczyna się jego działalność urzędowa, a następnie z wykluczeniem odwołania do Komisji ministeryalnej orzec na podstawie dochodzeń, dokonanych przez komisarza na miejscu, czy należy natychmiast przystąpić do wyłożenia planu komasacyjnego według podanych poniżej przepisów, czy też przed tem jeszcze uzupełnić dochodzenie ze

względu na orzeczenia zastrzeżone przy końcu §. 91., zaś w razie potrzeby i w innych kierunkach (§. 33. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 92. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 93.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień tyjące się urządzenia służby technicznej, przygotowania i ułożenia planu komasacyjnego, skali map i planów, urządzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych, postępowania którego się trzymać należy przy bonitacji i obliczeniach, wydzielenia poszczególnych gruntów na to, aby je w swoim czasie sprzedać w celu pokrycia lub pomniejszenia kosztów komasacji, okoliczności uwzględnić się mających przy projektowaniu wspólnych urządzeń gospodarczych, co do formularzy i t. d. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzeń.

Izba uchwała bez rozprawy §. 93. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

C) Wyłożenie i wytyczenie planu komasacyjnego i powzięcie o nim uchwały ostatecznej.

§. 94.

Plan komasacji, bez względu na to, czy ułożony został pod kierownictwem komisarza miejscowego, czy też bez niego przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, przeznaczonych do komasacji, należy wyłożyć w gminach obszaru komasacyjnego, do publicznego przejrzania przez wszystkich interesowanych przez dni 30. Komisarz miejscowy ma go na gruncie wytyczyć i na żądanie interesowanych objaśnić.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż wytyczenie planu komasacyjnego, należy zapowiedzieć edyktem, który ma być ogłoszony w urzędowej gazecie krajowej i równocześnie

we wszystkich gminach okręgu komasacyjnego z wezwaniem zarówno bezpośrednich jak pośrednich interesowanych, ażeby swoje zarzuty co do planu w przeciągu 45 dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia go w gminie, zgłosili do komisarza miejscowego, albo pisemnie, albo ustnie do protokołu (§. 34. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 94. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 95.

O zarzutach wniesionych wskutek tego wezwania, orzeka Komisya krajowa, a w drodze odwołania Komisya ministeryalna.

Termin odwołania wynosi 14 dni i zaczyna się z dniem, następującym bezpośrednio po dniu doręczenia orzeczenia Komisji krajowej (§. 30. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 95. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 96.

Jeżeli w terminie edyktalnym, oznaczonym w §. 94. nie wniesiono żadnych zarzutów przeciw planowi komasacyjnemu, albo jeżeli podniesionych przeciw niemu zarzutów nie uwzględniła Komisya krajowa, względnie Komisya ministeryalna, należy się postarać o to, aby uczestnicy bezpośredni powzięli ostateczną uchwałę co do planu komasacyjnego. Jeżeli natomiast wskutek podniesionych zarzutów zarządzono zmiany w planie komasacyjnym, wówczas komisarz miejscowy ma poprzednio ten plan przerobić odpowiednio do wydanych orzeczeń Komisji krajowej i ministerylnej, następnie wyteczyć go ponownie na gruncie, jeżeli Komisya krajowa uzna to za potrzebne dla uwidocznienia tych zmian, a w końcu ma się postarać o ostateczną uchwałę bezpośrednich uczestników (§. 97.)

Ostateczna uchwała bezpośrednich uczestników co do planu komasacyjnego odpada,

jeżeli ustawą krajową zarządzono komasację w celu skutecznego przeprowadzenia nawodnienia lub osuszenia większych obszarów (§. 36. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 96. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 97.

Ostateczna uchwała co do planu komasacyjnego zapada pod przewodnictwem komisarza miejscowego przez głosowanie bezpośrednich uczestników.

Plan komasacyjny uważa się wtedy za przyjęty, gdy większość bezpośrednich uczestników komasacji nań się zgodziła, a czysty przychód katastralny z gruntów przeznaczonych do komasacji, należących do tej większości wynosi najmniej dwie trzecie części czystego przychodu katastralnego wszystkich gruntów, przeznaczonych w tym obszarze do komasacji (§. 37. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 97. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 98.

Do głosowania ma komisarz miejscowy przygotować spis bezpośrednich uczestników komasacji i podać w nim czysty dochód katastralny ich gruntów, włączonych do komasacji, oraz dodać dwie rubryki: „Za planem komasacyjnym“ i „Przeciw planowi komasacyjnemu“.

O terminie wyznaczonym do głosowania, który ma wynosić najmniej ośm godzin, należy zawiadomić wszystkich uczestników bezpośrednich z osobna, a oprócz tego należy ogłosić odpowiednie obwieszczenie w gminach okręgu komasacyjnego przynajmniej na trzy dni przed terminem głosowania.

Każdy bezpośredni uczestnik może w ciągu oznaczonego terminu oddać swój głos za planem komasacyjnym lub przeciw niemu. Oddawać głos może uczestnik bezpośredni tylko sam osobiście lub przez osoby

umocowane w myśl §. 52., a dzieje się to w ten sposób, że odnośna osoba w obecności komisji kierującej głosowaniem wpisuje sama lub w razie nieumiejętności pisania poleci wpisać swoje nazwisko w rubrykę rejestru za planem komasacyjnym lub przeciwnemu. Ograniczające, warunkowe lub inne uwagi nie są dopuszczalne przy tem wpisywaniu i będą uważane tak, jakby ich nie dodano. Komisya do głosowania składa się z komisarza miejscowego jako przewodniczącego i dwóch przez niego powołanych bezpośrednich uczestników komasacyi.

Przemawia p. Średniawski i wnosi. aby w §. 98. na końcu zamiast słów: „i dwóch przez niego powołanych bezpośrednich uczestników komasacyi“, powiedziano: „i dwóch członków, wybranych przez bezpośrednich uczestników komasacyi.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 98. aż do włączenia słów . . . „jakby ich nie dodano“.

Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Średniawskiego, a Marszałek konstatuje, że za poprawką głosowało 30, przeciw 48 posłów.

Izba uchwala w końcu resztę §. 98. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 99.

Jeżeli co do gruntów wspólnych, wciągniętych w komasację a nie podlegających podziałowi podług §. 7., współwłaściciele mają mieć razem jeden głos w myśl §. 30, i jeżeli można przewidzieć, iż rozprawa z tymi współwłaścicielami celem oznaczenia i oddania tego głosu mogłaby wstrzymać lub utrudnić przebieg głosowania w zwyczajnym terminie §. 98., natenczas należy odnośnie do tych gruntów rozpisać osobne terminy, odpowiedni czas trwające. Na tych terminach należy spisać protokolarnie głosy, oddane za te grunta przez współwłaścicieli

i rezultat ostateczny wynikający z nich podług §. 30. Rezultat ten wpisze komisarz miejscowy do rejestru głosowania powołując się na protokół.

Izba uchwala bez rozprawy §. 99. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 100.

Jeśli wspólne grunta mają być z powodu komasacyi podzielone w myśl postanowienia §. 7., z mocy ustawy, naówczas należy wszystkich tych, których udziały w tych wspólnych gruntach mają być zastąpione ekwiwalentami, wpisać z urzędu wraz z czystym przychodem katastralnym z tych wspólnych gruntów w rubrykę głosujących za planem komasacyjnym. Ci, którzy nadto z powodu innych własnych gruntów uczestniczą bezpośrednio w komasacyi, mają co do tych ostatnich gruntów zastrzeżone prawo głosowania według §. 98., względnie §. 99., niezawisłe i odrębnie od wymienionego wyżej wpisu.

Izba uchwala bez rozprawy §. 100. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 101.

Kto mimo przepisanej ustawą zawiadomienia o terminie głosowania nie odda swego głosu w tym terminie w formie przepisanej ma być po ukończeniu terminu wezwany przez komisarza miejscowego, ażeby w przeciągu trzech dni, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia wezwania, oddał swój głos na piśmie. Wezwanie to ma mieć wyraźny dodatek, że ponowne wstrzymanie się od oddania głosu lub przysłanie nieokreślonego lub warunkowego oświadczenia będzie uważane za zgodzenie się na plan komasacyjny.

Tych, którzy po takim wezwaniu nie głosują, lub złożą oświadczenie nieokreślone albo warunkowe, należy wpisać w rubrykę głosujących za planem komasacyjnym, a przytem dodać uwagę, zawierającą powołanie się na niniejsze postanowienie.

Izba uchwala bez rozprawy §. 101. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 102.

Wynikający z głosowania stosunek głosów ma komisarz miejscowy natychmiast po ukończeniu głosowania publicznie ogłosić w gminach, należących do okręgu komasacyjnego i wezwać tych uprawnionych do głosowania, którzy uważają się za pokrzywdzonych postępowaniem, jakiego się trzymano przy głosowaniu, lub obliczeniem głosów, ażeby w ciągu dni czterdziestu, licząc od dnia tego ogłoszenia, zgłosili u komisarza miejscowego pisemnie, albo podali ustnie do protokołu swoje zażalenia.

Po upływie tego czasu przedkłada komisarz miejscowy Komisji krajowej plan komasacyjny, protokół głosowania i wniesione zażalenie (§. 38. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 102. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 103.

Komisja krajowa orzeka o tych zażaleniach bez odwołania a następnie, decyduje o komasacji zatwierdzając plan komasacyjny, albo odmawiając zatwierdzenia.

Jeżeli przy głosowaniu nad planem komasacyjnym okazała się większość wymagana w §. 97. wówczas zatwierdza go Komisja krajowa, oświadcza że mniejszość bezpośrednich uczestników musi się na tej podstawie zgodzić na komasację i udziela komisarzowi miejscowemu potrzebnych wskazówek do przeprowadzenia tego planu.

Jeżeli przy głosowaniu nie było takiej większości, wtedy Komisja krajowa nie zatwierdza planu komasacyjnego i zamyka postępowanie komasacyjne z zastrzeżeniem wydania dodatkowego orzeczenia o kosztach.

Jeżeli ustawą krajową zarządzono komasację w celu skutecznego nawodnienia lub ususzenia większych przestrzeni w takim razie Komisja krajowa ma prawo zdecydować o komasacji zaraz po rozstrzygnięciu zarzutów, podniesionych w ciągu terminu edyktalnego (§. 94.) przeciwko planowi komasacyjnemu. Przeciwko planowi komasacyjnemu zatwier-

dzonemu przez Komisję krajową nie można ani wnosić odwołań, ani żądać przywrócenia do poprzedniego stanu. (§. 39. ust. państw.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 103. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 104.

Orzeczenie Komisji krajowej wydane w myśl §. 103., a zawierające potwierdzenie lub niepotwierdzenie planu komasacyjnego jako też zarządzenie Komisji krajowej, odnoszące się do wykonania zatwierdzonego planu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminach okręgu komasacyjnego, oraz doręczyć je każdemu bezpośredniemu uczestnikowi i każdemu komu służy prawo wypowiedzenia według §. 38.

Izba uchwała bez rozprawy §. 104. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 105.

Jeżeli wartość gruntu, przeznaczonego do komasacji albo wartość przedmiotu pozostawionego do osobnej oceny uległa przed oddaniem nowemu właścicielowi zmniejszeniu choćby skutkiem przypadkowego wydarzenia, może nowy właściciel w ciągu 60 dni po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego żądać od dawnego właściciela dodatkowego wyrównania wartości. Takie wyrównanie ma nastąpić w ziemi, jeżeli zmniejszenie wartości dotyczy gruntu i jeżeli to jest możliwe bez znacznego naruszenia nowego układu posiadłości we wszystkich innych przypadkach w pieniądzech.

Jeżeli przy wykonaniu komasacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę, w ciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego, zażądać odszkodowania w pieniądzech od tego, komu ów błąd wyszedł na korzyść. Jeżeli jednak ten błąd dotyczył ziemi — może żądać odszkodowania w ziemi, o ile to jest możliwym bez znacznego naruszenia nowego układu posiadłości.

Ten, komu wskutek niewykonania zarządzeń, jakie władza wydała w celu prze-

ścia z istniejących stosunków do nowego ukształtowania posiadłości gruntowej zmniejszyły się pożytki z gruntów przyznanych mu jako ekwiwalent, może w ciągu dni 60, po wykonaniu odnośnej części planu komasacyjnego zażądać od dawnego właściciela tych gruntów odszkodowania w pieniądzu (§. 40. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 105. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 106.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej, wzięte za podstawę planu komasacyjnego, w czasie między zatwierdzeniem a wykonaniem planu, zmieniły się wskutek siły wyższej (n. p. zmiana biegu wód, trwałe spuszczenia przez wodę, usunięcie się ziemi i t. p.) tak znacznie, że przewidziane w §. 105. wyrównanie wartości nie może złemu zaradzić, Komisya krajowa może na żądanie jednego z bezpośrednich uczestników uchylić plan komasacyjny całkowicie lub częściowo i o ileby według okoliczności komasacya była jeszcze możliwą i pożądaną, zarządzić ponownie prace przygotowawcze i ułożenie nowego planu komasacyjnego. Przeciw takiemu zarządzeniu ma każdy bezpośredni uczestnik prawo wnieść odwołanie do Komisji ministerjalnej w przeciągu dni 14 licząc od dnia doręczenia takiego zarządzenia (§. 41. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 106. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 107.

Co do nowych stosunków urzędzenia niw i stosunków prawnych, wynikających z planu komasacyjnego, nie mniej co do tych stosunków, które dotyczą założenia użytkowania i utrzymania połączonych z komasacją urządzeń gospodarczych, o ile plan komasacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, winien komisarz miejscowy sporządzić osobny dokument i w toku instancyi przeprowadzić odnośne rozprawy.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniony będzie nowy stan posiadania inne zaś tego stanu posiadania bezpośrednio niedotyczące punkta będą zamieszczone w dodatkowym dokumencie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 107. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 108.

Jeżeli przy wykonaniu planu komasacyjnego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości, powstałych przy komasacyi, byłoby pożądanem przedsięwziąć zmianę w granicach gminy winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 108. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 109.

W celu sprostowania księgi gruntowej i utrzymania ewidencji katastru podatku gruntowego należy doręczyć wyższemu Sądowi krajowemu i krajowej władzy skarbowej po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) stanowiącego podstawę zatwierdzonego planu komasacyi, tudzież po jednym odpisie innych potrzebnych dowodów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 109. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 110.

Zamknięcie postępowania komasacyjnego ma Komisya krajowa ogłosić publicznie w sposób przewidziany w §. 68.

Od dnia tego ogłoszenia ustaje własność władz komasacyjnych tak, że one od tąd są właścicielami tylko jeszcze dla orzeczeń o rozszczeeniach, przewidzianych w §. 105. (§. 32 ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 110. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 111.

Blizsze przepisy do powyższych postano-

wień o wyłożeniu i wytyczeniu planu komasacyjnego, o ostatecznej uchwale o nim, o jego wykonaniu i o sporządzeniu dokumentu, o którym mowa w §. 107. będą wydane w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 111. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 112.

Jeżeli komasacya gruntów rolnych następuje w połączeniu z podziałem albo regulacją, natenczas w celu ustalenia stosunków, które dotyczą gruntów wspólnych a mają być uwzględnione przy wykonaniu planu komasacyjnego, należy postąpić według postanowień §§. 60—66 ustęp 1—3, §§. 67—76, ustęp 1—3, §§. 77—79, 87, 88, i 96. ustawy z dnia a zresztą według postanowień niniejszej ustawy.

Atoli w takim wypadku przy układaniu rejestru praw udziałowych przepisaniem w §. 76. ustawy z dnia nie ma miejsca oszacowanie wspólnych gruntów, przeciwnie ma ono w myśl §. 79. niniejszej ustawy stanowić część składową planu bonitacyjnego, który się układa dla obszaru komasacyjnego. Również nie mogą być stosowane postanowienia §§. 66. ustęp 4. i 76. ustęp 4. ustawy z dnia

Izba uchwała bez rozprawy §. 112. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 113.

Jeżeli z powodu komasacji gruntów rolnych ma przyjść do skutku regulacja praw użytkowania lub zarządu wspólnych gruntów, natenczas celem przygotowania, ułożenia i wykonania planu regulacyjnego należy postąpić według postanowień §§. 60—66. al. 1—3, §§. 70—76. alinea 1—3, §§. 77—106. ustawy z dnia

Izba uchwała bez rozprawy §. 113. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta komasacyi.

§. 114.

Wynagrodzenie komisarza miejscowego, wydatki na jego podróże i na kancelaryę ponosi skarb państwa (§. 43. ustawy państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 114. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 115.

Co do dalszych kosztów obowiązują postanowienia następnych paragrafów niniejszej ustawy także wtedy, gdy komasacya gruntów rolnych odbywa się w połączeniu z podziałem lub regulacją (§. 112) lub gdy przy sposobności komasacyi następuje regulacja. W tych wypadkach kwoty potrzebne na odszkodowania, oznaczone w drugim ustępie §. 21. ustawy z dnia należy wliczyć do kwot wymienionych w §. 119. l. 3. niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 115. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 116.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 69.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personalu technicznego potrzebnego do prac geometrycznych (§. 73.) tudzież koszta zakupna potrzebnych map;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników meloracyjnych i leśnych, oraz dozorców melioracyjnych;

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materiały użyte dla ogólnych celów komasacyi.

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15, licząc od wejścia w życie tej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 116. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 117.

Lokalności potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 69. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w komasacyach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokalności potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyjonaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru komasacyjnego. Ci bezpośrednio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru komasacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby przy nim współdziałające w myśl §. 69. oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyjonaryuszów niemniej niż o 3 a nie więcej niż o 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania. Obowiązek ten nie odnosi się do członków wydziału uczestników.

W razie niedopełnienia w należytych czasach i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono a wynikiem ztąd kosztu pokryć w myśl §. 119.

Izba uchwała bez rozprawy §. 117. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 118.

Dyety i koszta podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze komasacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w komasacyi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 118. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 119.

Z funduszu krajowego asygnowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) koszta wynikłe z zastosowania końcowego ustępu §. 117. 2) koszta określone w §. 118. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce, które mają być uiszczone przez poszczególnych bezpośrednio interesowanych (§§. 27. 90, 100). Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

Izba uchwała bez rozprawy §. 119. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 120.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczonych w myśl §. 119. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatecznej instancji Komisya krajowa (§. 57). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygniętą w myśl ostatniego ustępu §. 121. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok instancji w sprawie głównej stosuje się także i do kosztów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 120, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 121.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach a w szczególności:

1. koszta powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. koszta porady prawnej lub fachowej, poniesione przez poszczególnych uczestników;

3. koszta wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony;

4. koszta rozpraw, które ze względu na prawidłowy tok komasacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. koszta rozpraw spowodowanych z winy interesowanych zwłaszcza w wypadku §. 48. albo przez podniesienie lekkomyślnych rozszereżeń lub podobnych zarzutów;

6. koszta odznaczenia granic znakami granicznymi, koszta ewentualnych odszkodowań pieniężnych za gospodarze urzędzenia bądź wspólne bądź takie, których przeznaczeniem jest podnieść użyteczność tylko niektórych ekwiwalentów (§§. 9. 86), jakoteż wynagrodzenia pieniężne w razie przeniesienia budynków (§. 27.) mają ponosić odnośni uczestnicy względnie ci, którzy koszta te zawinili, sami i bezpośrednio, to jest bez zaliczki z funduszu oznaczonego w §. 119. Co do kosztów i odszkodowań za wspólne gospodarze urzędzenia i co do wynagrodzeń w razie przeniesienia budynków może Wydział krajowy w miarę funduszków przez Sejm na ten cel przywołanych udzielać pożyczek lub zapomóg (subweneyi) w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

O tem czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek przewidziany pod l. 4. albo 5. i o ile przegrywający sprawę winien jest zwrócić koszta użycia doradców prawnych i fachowych, spowodowane własnem zawinieniem, należy

orzec w toku rozprawy razem ze sprawą główną.

Izba uchwała bez rozprawy §. 121. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 122.

Ci, którzy w myśl poprzednich postanowień mają ostatecznie ponieść koszta zaliczone przez komisarza miejscowego, są w razie niewykonania planu komasacyjnego obowiązani zwrócić te zaliczki w ciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu płatniczego.

Jeżeli plan komasacyjny zostanie wykonany w takim razie te zaliczki, o ile się ich nie pokryje z przewidzianej planem komasacyjnym sprzedaży przeznaczonych w tym celu gruntów, uważa się tylko za pożyczkę udzieloną z funduszu krajowego na zapłacenie przypadającej części kosztów komasacji, jakoteż na zapłacenie pieniężnego wyrównania, które ma być uiszczonem. Pożyczka ta, podobnie jak pożyczka udzielona z funduszu krajowego na pokrycie kosztów i odszkodowań za wspólne urządzenie gospodarze i wynagrodzeń w razie przeniesienia budynków ma być zwróconą funduszowi krajowemu w pięciu równych ratach rocznych, z odsetkami cztery od sta rocznie, a to od czasu, w którym uznano postępowanie komasacyjne za ukończone (§. 110.), albo od chwili ewentualnie późniejszej, w której udzieloną została zaliczka.

Wydział krajowy może rozłożyć spłatę na większą ilość lat.

Izba uchwała bez rozprawy §. 122. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 123.

O ile takich pożyczek według potwierdzenia władz użyto na cel oznaczony, ciężą wierzycelności z pożyczki na ekwiwalentach, przyznanych dłużnikowi i mają być zaspokojone bezpośrednio po podatkach i opłatach rządowych przed wierzycelnościami hipote-

eznemi, jeżeli jednak te grunta są obciążone zobowiązaniami na rzecz spółek wodnych w myśl §. 23. ustawy państwowej z 30. maja 1869, (Dz. u. p. Nr. 93.) bezpośrednio po tychże.

Takie same pierwszeństwo służy procentom od owych wierzytelności, zalegającym nie dłużej jak trzy lata. Wierzytelności te należy uwidocznnić w księgach gruntowych (§. 44. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 123. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 124.

Koszta komasacyi, względnie płatne procenta i raty pożyczek udzielonych w tym celu z funduszu krajowego, mają być ściągane w drodze egzekucyi politycznej. Zresztą bliższe przepisy do powyższych postanowień o kosztach komasacyi, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 124. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 125.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 125. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 126.

Szczegółowe postanowienia potrzebne na wypadek komasacyi, zarządzonej ustawą krajową w celu odpowiedniego przeprowadzenia nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, co do odgraniczenia obszaru koma-

sacyjnego i gruntów przeznaczonych do komasacyi, określi w każdym poszczególnym wypadku osobna ustawa krajowa w granicach ustawy państwowej z 7. czerwca 1883. (Dz. u. p. Nr. 92.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 126. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 127.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczan Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 127. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

I.

U s t a w a

z dnia o komasacyi gruntów rolnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z dnia 7. czerwca 1883. Nr. 92. Dz. u. p. postanowień o komasacyi gruntów rolnych co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta drugi projekt ustawy:

§. 1.

Jako Komisya krajowa dla spraw przewidzianego ustawą państwową z dnia 7. czerwca 1883. Dz. u. p. Nr. 93. wyłączenia obcych gruntów z lasów i zaokrąglania granic

leśnych ma urzędować z przybraniem e. k. krajowego inspektora lasowego jako doradcy fachowego ta Komisya, która ustanowioną została na mocy postanowień §§. 19. i 20. ustawy krajowej z dnia o komasacyi gruntów rolnych. Postanowienia §§. 21 i 22. powołanej ustawy krajowej stosują się także do spraw wyżej wymienionych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowi powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczan Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

II.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim o składzie Komisji krajowej dla spraw wyłączania obcych gruntów z lasów i zaokrąglania granic leśnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskim, postanawiam na podstawie §. 7. ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883. Dz. u. p. Nr. 93. co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania.

Izba uchwała wnioszek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór 12. członków i tyluż zastępców do komisji rekursowej w sprawach podatku osobisto-dochodowego.

Marszałek oznajmia, iż głosować się będzie kuryami i imiennie.

Następuje wybór 2 członków i 2 zastępców z kuryi wielkiej własności.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Schnella, Paszkowskiego i Klemensa Dzie duszyckiego. Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkiej własności. Po słowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutyniem.

Następuje wybór 2 członków i 2 zastępców z kuryi miast i Izb handlowych.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Rottera, Michalskiego i Jahla.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów z kuryi miast i Izb handlowych.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium.

Następuje wybór 2 członków i 2 zastępców z kuryi małej własności.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Niebyłowca, Średniawskiego i Rudrofa.

P. Schnell zdaje sprawę z wyniku wyboru do komisji rekursowej dla podatku osobisto-dochodowego z kuryi wielkiej własności.

Głosujących było 28. wybrani zostali jednogłośnie.

Do Komisji rekursowej dla spraw podatku osobisto-dochodowego.

Z wielkiej własności. Członkowie: Dr. Hupka Jan, hr. Stadnicki Stanisław. Zastępcy: Larysz-Niedzielski Stanisław, Moysa Stefan.

Marszałek konstatuje, że odczytani zostali wybrani.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kurii gmin wiejskich. Posłowie ci oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do przedsięwzięcia skrutynium.

P. Michalski zdaje sprawę z wyboru do Komisji rekursowej dla spraw podatku osobisto-dochodowego.

Na 14 głosujących, wybrani jednomyślnie. Z miast i Izb handlowych. Członkowie: Dr. Marchwicki Zdzisław, Dr. Binder Wilhelm. Zastępcy: Schwarz Henryk, Dr. Stroynowski Edward.

Marszałek konstatuje, że wymienieni zostali wybrani.

Następuje:

Wybór członków i zastępców do krajowej Komisji ogólnego podatku zarobkowego a mianowicie 2 członków i 2 zastępców z kurii wielkiej własności.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Białokórskiego, Horodyskiego i Skalkowskiego. Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje spis posłów z kurii wielkiej własności. Posłowie ci oddają kartki.

Marszałek wzywa do przeprowadzenia skrutynium.

P. Niebyłowicz zdaje sprawę z wyniku wyboru do Komisji rekursowej dla spraw podatku osobisto-dochodowego.

Z małej własności na 52 głosujących wybrani zostali Członkowie: ks. Czapelski Jan 50 głosami, Żardecki Bolesław 52 głosami. Zastępcy: Dr. Sołowij Tadeusz 52 głosami, Dr. Steczkowski Jan Kanty 52 głosami.

Następuje wybór 2 członków i 2 zastępców do kraj. Komisji dla spraw podatku zarobkowego z kurii miast i Izb handlowych.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Jabłońskiego, Marchwickiego i Goldmana. Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje spis posłów z kurii miast i Izb handlowych.

Posłowie ci oddają kartki:

Po odbytem głosowaniu Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium.

Następuje wybór 2 członków i 2 zastępców do kraj. komisji dla podatku zarobkowego z kurii gmin wiejskich.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Jaklińskiego, Kulezyckiego i Tyszkowskiego. Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje spis posłów z kurii gmin wiejskich. Posłowie ci oddają kartki.

Po głosowaniu Marszałek wzywa do przeprowadzenia skrutynium.

P. Białokórski zdaje sprawę z wyniku wyboru do krajowej Komisji podatku zarobkowego. Wybrani zostali na 27 głosujących jednomyślnie. Z wielkiej własności Członkowie: Jędrzejowicz Stanisław, ks. Sapięha Władysław. Zastępcy: Cieński Leszek, Dąbowski Stanisław.

Marszałek konstatuje, że wymienieni zostali wybrani.

P. Goldman zdaje sprawę z wyniku wyboru do krajowej Komisji podatku zarobkowego.

Na 14 głosujących, wybrani zostali jednomyślnie z miast i Izb handlowych Członkowie: Ciucheński Stanisław, Zieleniewski Edmund. Zastępcy: Rudnicki Józef, Wczelak Józef.

Marszałek konstatuje, iż wymienieni zostali wybrani.

Następuje wybór 6 członków i 6 zastępców do komisji rekursowej dla spraw podatku osobisto-dochodowego z całego Sejmu.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Zdzisława Skrzyńskiego, Cieńskiego, Bojkę, Michalskiego, Okuniewskiego.

P. Jakliński zdaje sprawę z wyniku wyboru do krajowej Komisji podatku zarobkowego.

Na 48 głosujących z małej własności otrzymali Członkowie: Szwed Wojciech 48 głosów, Dr. Fedak Stefan 47 głosów. Zastępcy: Lewiński Jan 47 głosów, Dr. Kulańczkowski Jarosław 47 głosów.

Marszałek konstatuje, iż wymienieni zostali wybrani.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z całego Sejmu. Posłowie oddają kartki. Następuje wybór 4 członków i 4 zastępców z całego Sejmu do kraj. komisji dla podatku zarobkowego.

Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Cieleckiego, Puzynę Juliana, Klemensiewicza, Wachnianina i Krempe.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis wszystkich posłów. Posłowie oddają kartki. Po głosowaniu przystąpiono do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie Komisji bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1896.

Sprawozdawca p. Loewenstein, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym;
2. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1896.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Skalkowski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wnioszek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje sprawozdanie Komisji bankowej o wniosku posła Wachnianina w przedmiocie organizacyi kas pożyczkowych systemu Raiffeisena i o wniosku posła Żardeckiego w przedmiocie reformy i zasilenia gminnych kas pożyczkowych.

Sprawozdawca p. Skalkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Na podstawie tych wywodów Komisja wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu zbadać organizację i rozwój kas pożyczkowych systemu Raiffeisena w dolnej Austrii i w Czechach, a na podstawie zebranych informacji wziąć pod rozwagę, o ile doświadczenia w tych krajach uzyskane do naszych stosunków krajowych zastosowane być mogą.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu ułożyć projekt wzorowego statutu dla gminnych towarzystw zaliczkowych, przy czem należy rozważyć, czy poręka ograniczona nie będzie dla tych towarzystw najwłaściwszą.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu zastanowić się nad potrzebą uchwalenia osobnej ustawy dla gminnych kas pożyczkowych, celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tych kas, oraz skutecznej nad nimi kontroli.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby za pośrednictwem Wydziałów powiatowych pouczył gminy, że dla zakładania gminnych kas pożyczkowych lub zasilenia istniejących kas najodpowiedniejszym źródłem kredytu są pożyczki komunalne w banku krajowym.

5. Na koszt badań w rezolucyi ad 1. wymienionych wstawia się do rubryki XVII. działu wydatków budżetu krajowego na rok 1898 do dyspozycyi Wydziału krajowego

kwotę 2.000 zł. w. a. jako wydatek nadwyzajny.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwała bez rozprawy punkty 1, 2, 3 i 4, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie.

Przy punkcie 5-tym przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 5-ty wniosku komisji.

Następuje sprawozdanie Komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w 1896/7, na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Czartoryski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odezytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w roku 1896/7 przyjmuje się do wiadomości.

II. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, ażeby przeprowadziła z należytym pośpiechem wykazywanie dzieci naukę opuszczających, oraz ażeby się postarała o bezzwłoczne ściąganie nakładanych z tego tytułu grzywien przez władze polityczne.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył założenie nowych seminaryów nauczycielskich.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bernadzikowski i wnosi następujące dwie rezolucje:

Wzywa ażeby c. k. Rząd, aby szkolnymi inspektorami okręgowymi mianowani byli w ogólności nauczyciele z patentem nauczycielskim przynajmniej do szkół wydziałowych,

z reguły 10-cio letnią praktyką w szkole ludowej i uzdolnieniem do udzielania wszystkich przedmiotów naukowych.

W razie mianowania inspektorem szkolnym osoby z poza stanu ściśle nauczycielskiego, należy żądać od niej dowodów należytego przysposobienia pedagogicznego.

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by opiekując się nauką gimnastyki w szkołach ludowych, poleciła c. k. Radom szkolnym okręgowym, aby nauka gimnastyki w tych miastach, w których towarzystwa sokole oświadczają gotowość bezinteresownego prowadzenia ćwiczeń gimnastycznych, nauka gimnastyki odbywała się w budynkach sokolich aż do czasu, w którym szkoły zaopatrzone zostaną w sale i boiska gimnastyczne.

Izba popiera pierwszy wniosek p. Bernadzikowskiego.

Następnie popiera Izba drugi wniosek p. Bernadzikowskiego.

Przemawia p. Goldman i wnosi dodatkową rezolucję, którą Marszałek odezytuje.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył założenie i wprowadzenie w życie zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach ludowych.

Izba popiera wniosek p. Goldmana.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Styła i wnosi, aby punkt II. wniosku komisji opiewał:

Sejm wzywa Radę szkolną krajową, ażeby poleciła wszystkim swoim podwładnym organom, aby przymusowe ściąganie kar, wykonywano na podstawie orzeczenia Rady szkolnej miejscowej.

Izba popiera wniosek p. Styły.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, aby do punktu II. wniosku komisji dodać na końcu:

Z wyjątkiem od tych, których Zwierzchność gminna uzna, że nie są w stanie płacić kar z powodu ubóstwa.

Dalej wnosi p. Wójcik następującą rezolucyę:

Sejm wzywa e. k. Radę szkolną krajową, aby uregulowała wydawnictwo książek szkolnych dla szkół ludowych, tak, iżby w pierwszych trzech latach nanki były jednakie w miastach i na wsi, przezco będą tańsze.

Izba popiera wnioski p. Wójcika.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Rozprawę szczegółową odracza Marszałek do godz. 8. wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 2 min. 30 po połud.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 18. lutego 1898 r.

Początek o godz. 8 min. 15 wieczór.

Marszałek knstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich.

Sprawozdawca czyta pierwszy punkt wniosku komisji.

Izba uchwala punkt pierwszy bez rozprawy.

Do punktu II. przemawia p. Fruchtman i wnosi, aby punkt ten opiewał jak następuje:

Sejm wzywa e. k. Radę szkolną krajową, by nad tem czuwała, ażeby przymus szkolny ściśle i w należytych czasie był wykonywany, i ażeby grzywny za nieposyłanie dzieci do szkół w myśl art. 35. i 36. ustawy z dnia 23. maja 1895 Nr. 57. dz. u. kr. nakładane prawidłowo i bez zwłoki były ściągane.

Izba popiera wniosek p. Fruchtmana.

Przemawia p. Milan.

Wysoki Sejm uchwala:

W ustępie II. rezolucyi o dodanie następujących słów: po słowie „opuszczających“.

„nie tylko naukę codzienną ale i dopełniającą“.

Czyli ażeby cały ustęp brzmiał:

Sejm wzywa Radę szkolną krajową, ażeby przeprowadziła z należytych pospiechem wykazywanie dzieci naukę opuszczających, nie tylko codzienną ale i dopełniającą, oraz ażeby się postarała o bezzwłoczne ściąganie nakładanych z tego tytułu grzywien przez władze polityczne.

Izba popiera poprawkę p. Milana.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Karol Dsieduszycki i wnosi aby punkt II. opiewał jak następuje:

II. Sejm wzywa e. k. Radę szkolną krajową ażeby przeprowadziła z należytych pospiechem wykazywanie dzieci naukę opuszczających, oraz ażeby się postarała o bezzwłoczne ściąganie grzywien nałożonych prawomocnie na rodziców dzieci opuszczających naukę bez słusznego powodu.

Izba popiera wniosek p. Karola Dsieduszyckiego.

Przemawia p. Nowakowski i stawia dodatek do punktu pierwszego wniosku komisji:

przy czem wzywa się e. k. Radę szkolną krajową, aby więcej dbała o szkoły ludowe ruskie.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienie co do sposobu głosowania.

Izba uchwala punkt II. w stylizacyi proponowanej przez p. Fruchtmana, wskutek czego odpada głosowanie nad poprawką p. Karola Dsieduszyckiego, wnioskiem komisji i Wójcika.

P. Milan cofa swoją poprawkę.

Izba odrzuca następnie poprawkę p. Nowakowskiego.

Izba uchwała następnie punkt trzeci wniosku komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Bernadzikowskiego:

W rozprawie nad tym wnioskiem przemawia p. Bernadzikowski i modyfikuje swój wniosek w sposób następujący:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, aby szkolnymi inspektorami okręgowymi mianowani byli nauczyciele z patentem nauczycielskim przynajmniej do szkół wydziałowych i 10-cio letnią praktyką w szkole ludowej z obowiązkiem udzielania wszystkich przedmiotów naukowych z prawem pierwszeństwa dla tych, którzy odznaczają się pracami literackimi na polu szkolnictwa ludowego.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Bernadzikowskiego.

Marszałek odczytuje drugi wniosek p. Bernadzikowskiego, wniesiony w rozprawie ogólnej w sprawie nauki gimnastyki.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następnie uchwała Izba rezolucję wniesioną przez p. Goldmana.

W końcu odrzuca Izba rezolucję proponowaną przez p. Wójcika.

P. Cieński zdaje sprawę z wyniku wyboru z całego Sejmu do komisji rekursowej dla podatku osobisto-dochodowego.

Głosujących było 106, absolutna większość 54.

Otrzymali jako członkowie: Abrahamowicz Dawid 104 głosów, hr. Gołuchowski

Adam 100 głosów, Gorayski August 106 głosów, Dr. Leowenstein Natan 88 głosów, Kraiński Władysław 105 głosów, Męciński Józef 100 głosów, Jako zastępcy: Dr. Czaykowski Władysław 104 głosów, Dydyński Maryan 106 głosów, Skalkowski Tadeusz 69 głosów, Rayski Albin 105 głosów, Sękowski Stefan 62 głosów, Torosiewicz Mikołaj 106 głosów.

Marszałek konstatuje, że wymienieni zostali wybrani.

P. Klemensiewicz zdaje sprawę z wyniku wyboru całego Sejmu do komisji dla podatku ogólnie zarobkowego.

Głosujących było 102, absolutna większość 52.

Otrzymali głosów członkowie: Dr. Jahl Władysław 101, Wiźniewski Leonard 101 głosów, Czecz Karol 95 głosów, Kraiński Wincenty 53 głosów.

Jako zastępcy otrzymali: Brunieki Adolf 97 głosów, Vayhinger Adolf 97 głosów, Szajer Karol 60 głosów, Olszewski Stanisław 59 głosów.

Marszałek konstatuje iż wymienieni zostali wybrani.

Następuje: Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu e. k. Rady szkolnej krajowej odnoszącem się do stanu szkół państwowych dla nauki przemysłowej.

Sprawozdawca p. Żardecki prostuje błąd w sprawozdaniu gdzie w ustępie trzecim po słowie „kursa“ ma być słowo „połączone“ a nie „poranne“. Następnie uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie e. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych dla nauki przemysłowej w roku szkolnym 1896/7.

II. Sejm wzywa e. k. Rząd:

1) ażeby przyspieszył budowę gmachu

dla państwowej szkoły przemysłowej w Krakowie i rozszerzył program nauki praktycznej na liczne grupy rzemiosł;

2) ażeby uczniów wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie co do ulg poborowych do wojska zrównał z uczniami wyższego gimnazjum.

III. Sojm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozważkę kwestyę utworzenia kursu dla podmajstrzych murarskich w Leżajsku, Sieniawie ewentualnie w Jarosławiu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje: Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych, — za lata 1895 i 1896.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm zamknięcie funduszów samoistnych (niedotowanych), budżetem nieobjętych za lata 1895 i 1896 przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy fundacyach, które jeszcze nie weszły w życie, podawał i czas, kiedy się to stać będzie mogło.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje: Sprawozdanie Komisji drowej o petycji Wydziału powiatowego w Dobromilu, żądającej podniesienia subwencji krajowej na budowę drogi Krościenko-Kuźmina, z 50% na 75% kosztów budowy,

Sprawozdawca p. Urbański prostuje omyłkę druku we wniosku, iż zamiast „60%“ ma być „65%“. Uwolniony na wniosek sekretarza p. Andrzeja Potockiego, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę drogi Krościenko-Kuźmina długości 26 kilometrów przyznaje się Wydziałowi powiatowemu w Dobromilu subwencyę z funduszów krajowych w wysokości 65% rzeczywistych kosztów budowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku pośła Barwińskiego i towarzyszy w sprawie wydania ustawy krajowej o obowiązkowych spółkach rolniczych,

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm odstępuje Wydziałowi krajowemu wniosek w sprawie wydania ustawy krajowej o obowiązkowych spółkach rolniczych do zbadania w swoim czasie, przy roztrząsaniu projektów agrarnych:

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Wójeik i wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem p. Barwińskiego.

Izba popiera wniosek p. Wójeika.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Stadnicki

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek komisji.

Następnie uchwała Izba wniosek p. Wójeika przejścia do porządku dziennego.

Następuje: Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku pośła Małachowskiego w przedmiocie unormowania wynagrodzenia gmin za sprawowanie poruczonego zakresu

działania i dokładnego określenia granic tegoż zakresu.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by w jak najkrótszym czasie w drodze konstytucyjnej przeprowadził ustawę, określającą dokładnie granice poruczonego zakresu działania gmin i normującą wynagrodzenie gmin za sprawowanie czynności tego poruczonego zakresu działania,

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Zoll.

Przemawia p. Małachowski.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zaproszeni są pp. Piniński i Małachowski.

Przemawia p. Piniński.

P. Małachowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. sprawozdawca.

P. Styła wnosi aby nad wnioskiem komisji głosować imiennie.

Wniosek ten nie uzyskał poparcia.

Izba uchwała wniosek komisji, a Marszałek konstataje, że został jednogłośnie przyjęty.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

I n t e r p e l a c y a .

Do Wydziału krajowego.

Zważywszy że zarządzenia rządów krajowych zwrócone przeciw naszemu krajowi, jako to:

a) zakaz wywozu bydła i świń na targi

b) dowolne przez każdy rząd krajowy na własną rękę praktykowane zamykanie powiatów,

c) zawracanie transportów itd. pod pozorem zarazy pyskowej i racicowej.

Zważywszy że na naszą przed rokiem interpelację Wydział krajowy przedsięwziął podobno jakieś kroki w tym kierunku.

Zapytujemy Wydział krajowy, aby nam przedłożył wyniki swoich zabiegów a właściwie: czy wykorzystał w obronie interesów kraju, prawo o trybunale państwa §. 3. (Kasperek str. 3380.) — a mianowicie:

Czy wniósł podanie przeciw Rządowi na podstawie §. 16. powyższej ustawy ustęp 2. (Kasperek str. 3385)?

Lwów, dnia 17. lutego 1898.

Interpelujący:

St. Potoczek w. r.

W. Szwed, F. Krempla, Data, Warzecha, Wójcik, Styła, Niebyłowiec, Winniczuk, Kramarczyk, Zardecki, Ostapeczuk, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Dr. Olpiński, G. Milan, Okuniewski, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Komisarza Rządowego.

Od kilku lat, na wszystkich wiecach i zgromadzeniach w kraju odbywanych — domaga się ludność zniesienia notaryatów i zastąpienia ich urzędnikiem sądowym ze stałą płacą, któryby czynności urzędowe, obecnie notaryatom przydzielone, z urzędu i bezpłatnie załatwiał.

Żądaniu temu dały wyraz interpelacje nasze tu w Sejmie dwukrotnie wnoszone,

w latach poprzednich, tudzież w Radzie Państwa w Wiedniu; z tem samem żądaniem przedstawione. Nie przesądzając sposobu w jakiby tę zmianę przedsięwziąć wypadło, żąda ludność tej reformy stanowczo, albowiem wygórowane opłaty notaryalne są dla ludności biednej zawadą do uregulowania stosunków prawnych posiadania. Jednocześnie uzależnił ludu w całym kraju na notaryaty jest bądź co bądź wymowną skazówką, że terażniejszy stan rzeczy jest nieznośny i zmiany rychłej wymaga.

Dodać jeszcze należy iż do zrujnowania ludu przyczynił się bardzo dużo instytut notaryuszów, którego lud nazywa plagą — aby tedy takowy od tego uwolnić podpisani zapytują:

Czy Wysoki e. k. Rząd raczył wziąć na uwagę to żądanie ogółu ludności wiejskiej a i małopolskiej i czy może się lu-

dność spodziewać, że przeciw Wysoki e. k. Rząd poczyni kroki do ulżenia ludności ciężarów z opłat notaryalnych wynikających?

Lwów dnia 18. lutego 1898.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Wójcik, Kramarczyk, St. Nowakowski, Winniczuk, Ostapczuk, Potoczek, Data, Warzecha, W. Szwed Średniawski, Styła, G. Milan, Bojko, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 19. lutego 1898 r. godz. 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 12. min. 5. w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.
Mieczysław Urbański w. r.

Protokół

29. posiedzenia, 3 sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnym posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego ósmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 19-go lutego 1898 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji kolejowej L. 1873.

Wydziałowi krajowemu L. 1874, 1876.

Komisji drogowej L. 1875.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, w przedmiocie zezwolenia gminie król. stoł. miasta Krakowa, na pobór na rzecz funduszu ubogich miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wys. Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia zezwalająca gminie król. stoł. miasta Krakowa na pobór na rzecz funduszu ubogich tegoż miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa pozwala się pobierać na rzecz funduszu miejscowych ubogich dwa i pół procent ($2\frac{1}{2}\%$) od wkładek totalizatora przy wyseigach konnych w Krakowie.

Art. II.

Powyzsza opłata ma być pobieraną w ten sam sposób i przez te same organa jak i 5% opłata skarbowa wprowadzona na podstawie §. 7. ustawy z 31. marca 1890, Dz. pp. Nr. 53.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu powyższej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku J. ks. Mości księdza Biskupa krakowskiego, w sprawie stosunków służbowych i poborów nauczycieli religii.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek J. ks. Mości księdza Biskupa krakowskiego przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumie-

niu z e. k. Radą szkolną krajową zdał z niego sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie petycji Towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie o przyjęcie szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Sprawozdawca p. Paszkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyznaje się Towarzystwu szkoły ludowej w Krakowie, na utrzymanie szkoły polskiej w Białej, jednorazowy datek 1.500 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego pod warunkiem, że szkoła ta z dniem 1. września 1898 r. będzie otwartą, a wydatek ten wstawia się do rubryki VII. budżetu na r. 1898.

2. Petycję tegoż Towarzystwa L. 1500 1898 r. o ile obejmuje żądanie przyjęcia rzeczonyj szkoły na etat krajowy, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby w porozumieniu z e. k. Radą szkolną krajową stan rzeczy zbadał i na najbliższej sesji sejmowej stosowne wnioski przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Ferdynanda Baezyńskiego, emerytowanego konduktora dróg krajowych, o policzenie lat służby.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Sali, p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ferdynandowi Baezyńskiemu, emerytowanemu konduktorowi dróg krajowych wyzna-

eza się jednorazowy dar z łaski w kwocie 200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kurji mniejszej posiadłości.

Przemawia pod względem formalnym p. Barwiński i wnosi, aby wybór ten usunąć z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Przemawia pod względem formalnym p. Stadnicki, sprzeciwiając się temu wnioskowi.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Barwińskiego.

Przemawia p. Barwiński i oświadcza, że posłowie ruscy nie wezmą udziału w wyborze. Po tem oświadczeniu posłowie ruscy opuszczają salę.

Marszałek oznajmia, iż przystąpi się do wyboru i powołuje na skrutatorów pp. Cieleckiego, Bernadzikowskiego i Starzyńskiego.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje imienny spis posłów z kurji mniejszej własności, a posłowie ci oddają kartki głosowania.

Po oddaniu kartek, wzywa Marszałek skrutatorów do przeprowadzenia skrutynium.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawach kolejowych, tudzież o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia uchwały sejmowej z dnia 15. lutego 1897 r. dotyczącej poparcia budowy kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów) — o wniosku posła Osuchowskiego co do linii kolejowej Sambor, Staremiasto-Użok, oraz petycji Rady powiatowej gorlickiej w przedmiocie budowy kolei Grybów, Ropa, Szymbark, Żmigród.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, prostuje przedewszystkiem omyłki druku: w sprawozdaniu na stronie 3-ej wierszu 10-tym z góry, zamiast „300 zł.“ ma być: „300.000 zł.“; na stronie 5-tej, wierszu 11-tym z góry wykreślić należy słowo „odnogą“; zaś w punkcie 5-tym wniosku komisji, po słowach: „części kosztów budowy“ dodać należy słowa: „kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz“. Po tych sprostowaniach odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu kolejowego.

2. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby w celu zredukowania kosztów ruchu na kolejach lokalnych ułożył w porozumieniu z Wydziałem krajowym osobny regulamin ruchu dla kolei lokalnych.

3. W razie gdyby Rząd nie przychylił się do znakomitego obniżenia kosztów ruchu, upoważnia się Wydział krajowy do objęcia na próbę ruchu na takiej kolei, którą uzna za stosowne i co do której uzyska zezwolenie Rządu.

4. W przekonaniu, że ze względu na potrzeby ekonomiczne kraju nie powinno się ograniczyć akcyi kolejowej do rozmiarów dotacyi uchwalonej przed czterema laty, poleca się Wydziałowi krajowemu zbadać cyfrowo potrzebę dalszego rozwoju sieci komunikacyjnej i z uwzględnieniem sytuacji budżetowej, przedstawić na przyszłej sesji wnioski co do rozmiarów i co do chwili dalszego podwyższenia dotacyi kolejowej.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie dalszych pertraktacyi z Rządem i ze stronami interesowanemi w celu zabezpieczenia $\frac{1}{3}$ części kosztów budowy kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz preliminowanych na kwotę maksymalną 2.700.000 zł. i przedłożenia co do udziału kraju jak tylko stan funduszu kolejowego na to dozwalać będzie.

6. Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy petycyje w sprawie kolei Jasło-Dębica, Grybów-Ropa-Żmigrod.

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby organizację krajowego biura kolejowego uzupełnił w taki sposób, iżby ono mogło załatwiać nie tylko przeprowadzenie uchwalonych już linii, lecz także badania dalszych projektów oraz ewidencję spraw taryfowych, będących w związku z interesami krajowymi, i zdał sprawę z wykonania tego polecenia na następnej sesji, o ile to się da osiągnąć bez obciążenia funduszu krajowego, a przedstawił wnioski na wypadek, gdyby obciążenie budżetu okazało się potrzebne.

8. Wzywa się c. k. Rząd, żeby przy budowie linii Lwów-Sambor-granica węgierska zapewnił równocześnie połączenie miasta Turki z powyższą koleją.

9. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy budowie linii Stryj-Chodorów poprowadził trasę prawym brzegiem rzeki Stryja.

Niniejszem sprawozdaniem załatwione są petycyje Nr. 690, 1.524, 1.568 i 1.581.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkta: pierwszy do siódmego wniosku komisji włącznie, głosując nad każdym powyższym punktem oddzielnie.

Przy punkcie ósmym przemawia p. Bielański i wnosi, aby punkt 8-my opiewał jak następuje:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy zamierzonym połączeniu, nową linią kolejową Galicyi z Węgrami, zbudował linię kolejową Sambor-Staremiasto-Użok.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Wiktor.

Przemawia p. Osuchowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 8-my według wniosku p. Bielańskiego.

Przy punkcie 9-tym wniosku komisji przemawia p. Klemens Dzieduszycki i wnosi poprawkę, ażeby po słowach: „rzeki Stryja“ dodać słowa: „nie żądając od stron interesowanych przyczynienia się do pokrycia kosztów budowy wymienionej trasy“.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 9-ty zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Klemensa Dzieduszyckiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji górniczej w sprawie petycyi gminy miasta Drohobycza oraz petycyi gminy Borysław, proszących o uchylenie przepisów górniczo-politycznych c. k. Starostwa górniczego w Krakowie z dnia 13. września 1897. Nr. 65. Dz. u. k.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby utrzymując w całej pełni przepisy potrzebne do zabezpieczenia życia i zdrowia robotników i równomierne traktowanie wszystkich przedsiębiorstw, zmienił przepisy górniczo-polityczne wydane przez Starostwo górnicze krakowskie z dnia 13. września 1897. w taki sposób, ażeby nie narażały w tak dotkliwej mierze nabytych praw własności i przedłużył okres przejściowy.

Niniejszem zarazem są załatwione petycyje pod l. 969 i 1617.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej w przedmiocie udzielenia poręki kraju dla pożyczki w kwocie 1,800.000 zł. a. w., którą gmina miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągu miejskiego zaciągnąć zamierza.

Sprawozdawca p. Paszkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o przyjęciu poręki kraju za pożyczkę zaciągnąć się mającą przez gminę król. stoł. miasta Krakowa na budowę wodociągów miejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, poręcza za pożyczkę, którą gmina król. stoł. miasta Krakowa na koszta połączone z budową wodociągów miejskich zaciągnąć zamierza do wysokości 1,800.000 zł. w. a. czyli 3,600.000 koron, jako ręczyciel i płacący. Kraj poręcza tak spłatę regularną umówionych rat umarzających, jakoteż spłatę kapitału pożyczki względnie reszty tego kapitału w razie zastrzeżonego półrocznego wypowiedzenia.

Art. II.

Rada król. stoł. miasta Krakowa, obowiązana jest raty amortyzacyjne i procentowe od tej pożyczki przez cały okres umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła,

Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne i procentowe od rzezonej pożyczki w budżet gminy miasta Krakowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie tych rat, względnie, niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony, przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Krakowa, Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 1. września.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

R e z o l u c y a.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania dokumentu poręki dla pożyczki 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron przez gminę miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągów zaciągnąć się mającej, pod warunkiem, iż gmina miasta Krakowa przedłoży szczegółowe plany i kosztorysy zatwierdzone przez kompetentne władze i jeżeli Wydział krajowy uzna warunki pożyczki za odpowiednie dla gminy i kraju, który porękę przyjmuje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta: -

Art. I.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poręcza za pożyczkę, którą gmina król. stoł. miasta Krakowa na koszta połączone z budową wodociągów miejskich zaciągnąć zamierza do wysokości 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron, jako ręczyciel i płacący. Kraj poręcza tak spłatę regularną umówionych rat uma-

rzających, jakoteż spłatę kapitału pożyczki względnie reszty tego kapitału w razie zastrzeżonego półrocznego wypowiedzenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Rada król. stoł. miasta Krakowa, obowiązana jest raty amortyzacyjne i procentowe od tej pożyczki przez cały okres umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne i procentowe od rzeczony pożyczki w budżet gminy miasta Krakowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie tych rat, względnie, niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony, przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Krakowa, Wydziałowi krajowemu co rocznie najpóźniej do 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 1. września.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczan Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez przerwy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia o przyjęciu poręki kraju za pożyczkę zaciągnąć się mającą przez gminę król. stoł. miasta Krakowa na budowę wodociągów miejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, po tanawiam eo następuje.

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Paszkowski wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania dokumentu poręki dla pożyczki 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron przez gminę miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągów zaciągnąć się mającej, pod warunkiem, iż gmina miasta Krakowa przedłoży szczegółowe plany i kosztorysy zatwierdzone przez kompetentne władze i jeżeli Wydział krajowy uzna warunki pożyczki za odpowiednie dla gminy i kraju, który porękę przyjmuje.

Izba uchwała bez rozprawy powyższą rezolucję.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej o wniosku posła Jaklińskiego na popieranie zakładowania szpitali mniejszych gęsto po kraju rozrzuconych zamiast powiększania istniejących, lub zakładania nowych większych.

Sprawozdawca p. Jakliński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Jaklińskiego odsyła się do Wydziału krajowego celem zbadania i przedłożenia swej opinii Sejmowi krajowemu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o petycji gmin Piwniczna, Szezawnica, Krościenko, obszarów dworskich Białowoda, Czarnowoda, Jaworki, Szlachtowa i Zarządu Zakładu zdrojowego w Szezawnicy o subwencję na budowę drogi z Piwnicznej do Szezawnicy.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Olpińskiego, p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycję gmin Piwniczna, Szezawnica, Czarnowoda, Krościenko, obszarów dworskich Białowoda, Czarnowoda, Jaworki, Szlachtowa i Zarządu Zakładu zdrojowego w Szezawnicy o subwencję na budowę drogi z Piwnicznej do Szezawnicy Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882 L. 51.432.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o wniosku p. Winniczuka względem bezpłatnego poboru surowicy i soli dla bydła.

Sprawozdawca p. Słotwiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się W. o. k. Rząd, aby prosiłby gospodarzy wiejskich o bezpłatny pobór surowicy z możliwą traktował względnością.

2. Zaleca się Wydziałowi krajowemu, aby wedle swego uznania przyszedł gospodarzom wiejskim z pomocą przez bezpłatne dostarczenie soli bydłowej.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej nad petycją mieszkańców osady Komarowa z Horodelem, w powiecie Sokalskim, o wyłączenie tej osady ze związku gminy „Wolicy Komarowej“ i utworzenia z tej osady samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję mieszkańców Komarowa z Horodelem w sprawie wyłączenia tych osad ze związku gminy Wolicy Komarowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu, celem bliższego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej, ewentualnie przedłożenia ustawy o utworzenia z osad Komarowa z Horodelem odrębnej gminy administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji podatkowej o petycji Dyrekcji galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie w sprawie zawezwania e. k. Rządu, aby uwolnił od podatku rentowego listy zastawne tegoż Towarzystwa, tudzież innych instytucyj nieobliczonych na zysk, tylko działających na polu kredytu hipotecznego dla dobra ziemian.

Sprawozdawca p. Krański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd do uwolnienia w drodze ustawodawczej listów zastawnych gal. ziemskiego Towarzystwa kredytowego od opłaty podatku rentowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o wniosku posła Średniawskiego w sprawie zalesienia stoków górskich.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę poruszoną wnioskiem posła Średniawskiego zbadał, tak w kierunku możliwości kultury leśnej na stokach gruntów górskich, jak również i w tym kierunku, czy e. k. Rząd byłby skłonny na ten niezaprzeczenie ważny cel kultury krajowej przyjąć z odpowiednią finansową pomocą.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji solnej o wniosku posła Warzechy w przedmiocie zaprowadzenia sprzedaży soli warzonki w połtopkach $\frac{1}{2}$ kilo wagi.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby zarządził urabianie soli warzonki w takie formy, które ułatwiałyby sprzedaż jej także i w mniejszych ilościach, niż cały kilogram, atoli bez podwyższenia ceny, z zabezpieczeniem pełnej wagi i z ochroną czystości powierzchni grudek.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o wniosku posła Merunowicza w przedmiocie

rozszerzenia e. k. zawodowej szkoły kowalskiej w Sułkowiecach.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby w czasie możliwie najkrótszym istniejącą przy e. k. zawodowej szkole kowalskiej w Sułkowiecach dla użytku tantejszych kowali pracownię rozszerzył przez zaopatrzenie jej we wszelkie potrzebne narzędzia i w silniejszy motor parowy.

Uchwałą powyższą raczy Wysoki Sejm uznać za załatwioną petycję kowali sułkowieckich L. s. 310/98.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o wniosku posła Milana w sprawie odbywania w święta targów i jarmarków.

Sprawozdawca p. Trzebieski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby w miarę możliwości usuwał przeszkody w święceniu świąt, a w szczególności nie dozwalał na odbywanie targów i jarmarków w uroczyste święta katolickie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Merunowicza w sprawie zarządzenia badań nad handlem płodami rolniczymi.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Rayskiego, p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania

sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek posła Merunowicza przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i uwzględnienia przy zapowiadanej sprawozdaniem z czynności departamentu III. za rok 1897. dalszej akcyi w sprawach agrarnych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o petycyi Prezydium Towarzystwa leśnego w sprawie tępienia mniszki w lasach gminnych i niezamożnych właścicieli prywatnych.

Sprawozdawca p. Zamoyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Aby w obce grożącej lasom w kraju nieczmiernej kłeski z powodu tak liczego pojawienia się mniszki w roku zeszłym, w dwudziestu kilku powiatach, i w obce uzasadnionej obawy, że w bieżącym roku kłeska ta szersze jeszcze przybierze rozmiary, rozwinął jak najrychlej sprężystą i energiczną akcyę mającą na celu tępienie mniszki.

2. Aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym użył wszelkich sposobów mających na celu tępienie tego szkodnika, a do kontroli najsumienniejszej użył wszelkich organów, któreby zapewnić zdołały ścisłość i dokładność w wykonywaniu tej czynności.

3. Aby z mocy §. 50. i 51. ustawy lasowej ściśle wynikające zarządzenia wykonywał, a mniej zamożnym właścicielom i gminom dostarczał z funduszków państwowych na tenże cel środków pieniężnych, zastrzegając sobie najściślejszą kontrolę wykonywanych czynności.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując uad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o petycyi komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego w sprawie utworzenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1. Aby zbadał odnośne stosunki i przedłożył na najbliższą sesję projekt utworzenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

2. Aby wyjednał u c. k. Rządu odpowiednią subwentyę na cel powyższy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej o petycyi Reprezentacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa, o założenie we Lwowie kosztem kraju Muzeum krajowego dla historii kultury.

Sprawozdawca p. Michalski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycyę Reprezentacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie założenia krajowego Muzeum dla historii i kultury krajowej, z poleceniem wszechstronnego zbadania tej sprawy i przedłożenia wniosków na następnej sesyi Sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa kraj. o wniosku p. Kramarczyka w sprawie zmiany

rozporządzenia c. k. Namiestnictwa dotyczącego handlu nierogacizną dotkniętą chorobą węgrowską.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by zniósł obecnie obowiązujące przepisy, dotyczące postępowania z mięsem węgrowską, objęte rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 28. czerwca 1888 L. 57.594. i aby w miejsce tychże wydał przepisy, dozwolające w każdej miejscowości, gdzie są rzeźnie publiczne zakładać jatki specjalnie dla mięsa węgrowską dotkniętego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach grom nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych i Rad gminnych ze Stryja, z Podgórze, Bochni, Brodów, Jasła, Lipnika, Półwsia Zwierzynieckiego, Grzegórzek, Krowodrzy, Łobzowa, Knihinina i z Czarnego Dunajca, o przeniesieniu tych miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycje nauczycielstwa szkół ludowych w miastach Stryju, Brodach, Podgórze, Bochni i Jasle odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby je zbadał i aby po porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową w kierunku przeniesienia powyższych miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich odpowiednie wnioski na następnej sesji przedłożył.

II. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przedłożył wnioski o przeniesienie Lipnika,

Borysławia, Jaworzna, Knihinina, Grębowa, Niska, Szczakowy, Półwsia Zwierzynieckiego i Winnik do IV. klasy płac w myśl badań, które w tym kierunku wskutek poprzedniej rezolucji Sejmowej z porozumieniem z c. k. Radą szkolną krajową przeprowadził.

III. Nad petycjami nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych i Rady szkolnej miejscowej w Grzegórkach, grona nauczycielskiego w Krowodrzy, nauczycieli w Łobzowie i Rady szkolnej miejscowej w Czarnym Dunaju przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Niebysłowicz i wnosi poprawkę, ażeby do punktu II. wniosku komisji dodać miejscowości: Perechińsko i Rożnów w powiecie śniatyńskim.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy punkt II. wniosku komisji.

Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Niebysłowicza do punktu II. wniosku komisji.

W końcu uchwała Izba bez rozprawy punkt III. wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o petycjach Wydziałów powiatowych w Łańcucie i Jarosławiu, tudzież Towarzystwa przemysłu eukrowniczego w Przeworsku o podniesienie subwenyi na budowę dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice do wysokości 75 procent kosztów budowy.

Sprawozdawca p. Starzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na wykończenie budowy dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice na

przeźrzeni 9 kilometrów, z których 3·500 km. położonych jest w powiecie łańcuckim a 5·500 km. w powiecie jarosławskim podwyższa się przyznana uchwałą z dnia 6. lutego 1896 subwencyę 60-procentową do wysokości 75 procent rzeczywistych kosztów budowy.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w terminach, na jakie stan funduszu subwencyjnego pozwoli, subwencyę tę wypłacił.

III. Koszta eskontu promesy w Banku krajowym nie mają być liczone do kosztów budowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedniocie weiwelenia gminy Skole wieś do gminy Skole miasteczko.

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o weiweleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96 ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896. (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z 1896).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Gmina wsi Skolego, powiatu Stryjskiego, zostaje do gminy miasteczka Skolego tegoż powiatu weiweloną w myśl postanowień §. 96. ustawy z d. 3. lipca 1896 (Dz. ust. kr. Nr. 51).

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość i uzyskane dochody z takowych służyć będą na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

a) Członkom gminy dotychczasowej gminy wsi Skolego służyć będzie prawo pobierania drzewa buduleowego z lasów dotychczasowej wsi Skolego na naprawę ich własnych budynków, tudzież drzewa opałowego, wyłącznie na opał ich własnych budynków po niższej cenie o 50% taryfy lasowej.

b) Na spłatę długu miasteczka Skolego, wykazanego w inwentarzu tegoż miasteczka w kwocie 11.903 złr. 86 ct. użyty być ma dochód ze rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

c) Kapitał 6.000 złr. będący własnością wsi Skolego ulokowany na książeczkach Kasy Oszczędności we Lwowie Nr. 89036, 89038 i 89044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa w d. 1. lutego 1895 L. 179013 na 1.600 złr., będący własnością wsi Skolego, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skolego pod zarządem komitetu wybranego przez członków dotychczasowej gminy wsi Skolego i pod nadzorem Zwierzchności gminnej. Użycie kapitałów lub odsetków kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

d) każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia i w tym czasie mają być obie rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd połączonych gmin ustanowiony

i wybory do rady gminnej połączonych gmin rozpisane.

Art. IV.

Wykonanie ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. Tym sposobem zostają załatwione petycje gminy i członków wsi Skolego I. 674, 675.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Bojko i stawia następującej wniosek:

Sprawę połączenia wsi Skolego z miasteczkiem Skole, zwraca się napowrót Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania rzeczy obustronnie na miejscu, i do przedłożenia odnośnych wniosków na następnej sesyi.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, aby nad całym przedłożeniem przeszedł Sejm do porządku dziennego.

Izba popiera wniosek p. Okuniewskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszezyński.

Przemawia p. Merunowicz.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, wnosi zażnięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp.: Karol Dzieduszycki, Okuniewski, Soleski i Oehrymowicz.

Na zapytania Marszałka oświadczają się zapisani mowcy: pp. Karol Dzieduszycki i Oehrymowicz za ustawą, zaś pp. Okuniewski i Soleski przeciw ustawie.

Na zapytanie Marszałka zgadzają się pp. Soleski i Karol Dzieduszycki na mowców jeneralnych.

Przeciw ustawie przemawia wybrany mowcą jeneralnym p. Soleski i wnosi w myśl wniosku p. Bojki przekazanie przedłożenia Wydziałowi krajowemu, jednakowoż bez polecenia przedkładania sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Za ustawą przemawia wybrany mowcą jeneralnym p. Karol Dzieduszycki.

Przemawia sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz.

Marszałek oznajmia, iż jest wniosek odraczający p. Bojki, który zmodyfikował wnioskodawca w następujący sposób:

Sprawę połączenia wsi Skolego z miasteczkiem Skole, zwraca się napowrót Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania rzeczy obustronnie na miejscu i do przedłożenia odnośnych wniosków.

Drugi wniosek jest p. Okuniewskiego, na przejście do porządku dziennego.

Na zapytanie Marszałka, p. Soleski przyłącza się do wniosku p. Bojki.

P. Okuniewski cofa swój wniosek i przyłącza się do wniosku p. Bojki.

Izba przystępuje do głosowania nad wnioskiem p. Bojki.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało 38, przeciw również 38 posłów, zatem wniosek p. Bojki upadł.

Marszałek oświadcza, iż rozprawę szczegółową odracza do wieczora.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 8. wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 3 minut 10 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 19. lutego 1898 r.

Początek o godz. 8 min. 25 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96. ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. nr. 51 z 1896).

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz odczytuje:

Art. I.

Gmina wsi Skolego, powiatu Stryjskiego, zostaje do gminy miasteczka Skolego tegoż powiatu wcielona w myśl postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kr. Nr. 51).

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, aby art. I. odesłać do Wydziału krajowego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Romanowicz.

Marszałek oznajmia, iż wniosek p. Okuniewskiego jest regulaminowo niedopuszczalny, dlatego nie może go poddać do głosowania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała art. I. zgodnie z wnioskiem komisji, a Marszałek konstatuje, że za art. I. głosowało 47 przeciw 35 posłów.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość i uzyskane dochody z takowych służyć będą na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

a) Członkom gminy dotychczasowej gminy wsi Skolego służyć będzie prawo pobierania drzewa budulecowego z lasów dotychczasowej wsi Skolego na naprawę ich własnych budynków, tudzież drzewa opałowego, wyłączenie na opał ich własnych budynków po niższej cenie o 50% taryfy lasowej.

b) Na spłatę długu miasteczka Skolego, wykazanego w inwentarzu tegoż miasteczka w kwocie 11.903 złr. 86 ct. użyty być ma dochód ze rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

c) Kapitał 6.000 złr. będący własnością wsi Skolego, ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89.036, 89.038 i 89.044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z d. 1 lutego 1895 L. 179.013 na 1.600 złr., będący własnością wsi Skolego, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skolego pod zarządem komitetu wybranego przez członków dotychczasowej gminy wsi Skolego i pod nadzorem Zwierzchności gminnej. Użycie kapitałów lub odsetków kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

d) Każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

Przemawia p. Onyszkiewicz i wnosi następujące poprawki:

Ustęp oznaczony lit. a) ma opiewać:

a) Członkom dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorom i prawonabywcom służyć będzie prawo pobierania drzewa budulecowego na własne budowle, tudzież drzewa opałowego na własny opał z lasów należących dotąd do gminy Skole wieś, po cenie niższej o 50% od każddoceześnie ustanowionej taryfy lasowej.

Ustęp pod lit. b) pozostaje bez zmiany.

Ustęp pod lit. c) ma opiewać:

c) Kapitał będący własnością gminy Skole wieś ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89.036, 89.038 i 89.044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z dnia 1 lutego 1895 l. 179.013 na 1.600 złr., będący własnością gminy Skole wieś, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorów i prawonabywców.

Zarząd tej kasy sprawować będzie pod nadzorem Zwierzchności gminnej, komitet,

wybierany przez członków dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorów i prawonabywców.

Użycie kapitałów lub odsetków tej kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszezyński.

Izba popiera poprawkę p. Onyszkiewicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Onyszkiewicza.

Izba uchwała art. II. według wniosku komisji z poprawką p. Onyszkiewicza.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia i w tym czasie mają być obie rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd połączonych gmin ustanowiony i wybory do rady gminnej połączonych gmin rozpisane.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96 ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z 1896).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

P. Merunowicz wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

P. Okuniewski wnosi skonstatowanie stosunku głosów przy trzeciem czytaniu.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

W tej samej chwili część posłów opuszcza salę.

Izba przystępuje do głosowania. Po obliczeniu głosów Marszałek konstatuje, że za ustawą głosowało 55 posłów. Przy obliczeniu głosów przeciw, okazał się brak kompletu.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 15 minut.

Po przerwie oświadcza Marszałek, iż trzecie czytanie projektu powyższej ustawy zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej z petycji Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków dycecyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej o uregulowanie płac, nowelą do ustawy konkurencyjnej z r. 1896.

Sprawozdawca p. Hanorak, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków, dycecyi: lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, celem przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem, w sprawie unormowania płac dyakowskich i do przedłożenia odpowiedniego sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Uchwała finansowa na rok 1898.

Sprawozdawca generalny budżetu p. Pińskiego przedstawia ustnie zmiany, jakie w skutek uchwał powziętych przy załatwieniu budżetu zajęć muszą w projekcie uchwały finansowej, a następnie odczytuje zmieniony wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1898 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 8,866.571 zhr., a dochody własne w sumie 2,173.003 zhr.

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1898 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowoklasowego i do 5⁰/₀-wego podatku od domów wolnych, w wysokości 60 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należitości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. ust. p. Nr. 220 — z wyjątkiem podatku osobistodochodowego, w wysokości 66 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należitości tych podatków.

III. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i ehrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków, w ustępie II. ad a) wymienionych, w wysokości 46 ct., zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych 52 ct. od każdego złotego w. a. całej należitości tych podatków.

IV. Kwoty przyzwolone na rok 1898 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego w znaczeniu ścislejsem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele, oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ścislejsem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 — i między pozycjami 8. i 10;

b) w rubryce II. między literami a), b), e), d) pozycyi 24;

c) w rubryce X. między pozycjami 166 i 167 — tudzież między pozycjami 170, 171 i 172;

d) w rubryce XV. między pozycjami 256 i 257, tudzież między pozycjami 264 i 265 — dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku i szkoły ogrodniczej w Taruowie, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół, wreszcie między pozycjami 266 i 269;

e) w rubryce XVI. między pozycjami 272 do 318 — między pozycjami 320 i 380 — między pozycjami 381 i 383 — między pozycjami 378 i 384 — wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby bonifikacyę ze skarbu państwa funduszowi krajowemu za zrzeczenie się poboru dodatków do podatku osobistodochodowego, która według art. IX. ustawy z 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) ma być wypłacona, już od 1-go kwartału b. r. wypłacać zaczął.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi:

Zamiast ustępu II. a) i b) i ustępu III, czynić wniosek:

Ustęp II. i III. przyjąć w następującej osnowie:

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1898, pobierany będzie dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-klasowego, tudzież do państwowych bezpośrednich podatków osobistych ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. ust. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 61 centów od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

III. Opodatkowani w mieście Krakowie i powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie II. wymienionych w wysokości 47 centów od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

Izba popiera poprawkę p. Abrahamowicza.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Vayhinger.

Przemawia p. Paszkowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Abrahamowicz dla sprostowania faktu.

P. Marchewski wnosi imienne głosowanie.

Marszałek zapytuje, czy wniosek imiennego głosowania odnosi się do punktu II. wniosku komisji.

P. Marchewski oświadcza, iż wniosek jego odnosi się do poprawki p. Abrahamowicza.

Izba uchwala punkt I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba przystępuje do głosowania nad poprawką p. Abrahamowicza do punktu II. wniosku komisji.

Marszałek oznajmia, iż ci posłowie, którzy oświadczyli się za poprawką p. Abrahamowicza, mają powiedzieć „tak“, zaś ci, którzy są przeciwni tej poprawce „nie“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów.

Przez „tak“ głosowali następujący posłowie:

Abrahamowicz, Bielański, Borkowski, Dworski, Dzieduszycki Wojciech, Fruchtman, Goldman, Gorayski, Hoszard, Jabłoński, Jahl, Jakliński, Jędrzejowicz Adam, Korytowski, Knapieński, Klemensiewicz, Małachowski, Marchewski, Meronowicz, Męciński, Michalski, Mięchalowski, Olpiński, Osuchowski, Potocki Andrzej, Puzyna Julian, Rayski, Romanowicz, Rotter, Schnell, Skałkowski, Stotwiński, Soleski, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław, Vayhinger, Weigel, Zoll i Żardecki.

Przez „nie“ głosowali następujący posłowie:

Bernadzikowski, Białokórski, Bobrzyński, Bojko, Chamiec, Cielecki, Cieński, Czarkowski, Czaykowski Wiktor, Data, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Gnoiński, Górski, Hamorak, Jędrzejowicz Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Karatnicki, Koziembrodzki, Kozłowski, Kraiński, Kramarczyk, Krempa, Krzysztofowicz, Milan, Niebyłowiec, Niezabitowski Witold, Ochrymowicz, Onyszkiewicz, Paszkowski, Piniński, Potoczek, Rozwadowski, Sawczak, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Średniawski, Stadnicki, Styła, Szeptycki, Szwed, Teodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Trzeciński, Urbański, Vivien, Warzecha, Wereszczyński, Wiktor, Winniczuk, Wodzieki, Wójcik, Zagórski, Zamoyski.

Marszałek oznajmia, iż za poprawką posła Abrahamowicza głosowało 39, przeciw 55 posłów, zatem poprawka upadła.

Izba uchwala następnie punkt II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwala Izba bez rozprawy punkty III. i IV. wniosku komisji, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie.

Izba uchwała następnie dodatkową rezolucyę, postawioną przez p. Romanowicza.

Marszałek oznajmia, iż jest jeszcze dodatkowa rezolucya p. Szezepanowskiego, postawiona w rozprawie ogólnej nad budżetem, która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zestawić i przedłożyć Sejmowi obraz całości robót dotąd dokonanych na polu regulacyi rzek, zabudowań potoków górskich i melioracyi rolniczych, dokonanych czy to kosztem kraju, czy to kosztem Rządu za współudziałem lub też i bez współudziału stron prywatnych oraz przybliżony koszt wykończenia w całości najpotrzebniejszych robót w tych działach.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Szezepanowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o wniosku pośła Okuniewskiego, tudzież petycyi Wydziału powiatowego w Kosowie o przyjęcie drogi powiatowej Kosów-Żabie z przedłużeniem do stacyi kolejowej w Worocheie na fundusz krajowy.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o przedewszystkiem omyłkę druku zaszą we wniosku, a mianowicie w wierszu czwartym, zamiast „rezolucyi zawartej“ ma być „rezolucyi czwartej“. Po tem sprostowaniu odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek pośła Okuniewskiego tudzież petycyę Wydziału powiatowego w Kosowie o przyjęcie drogi powiatowej Kosów-Żabie z przedłużeniem do stacyi kolejowej w Worocheie na fundusz krajowy, odsyła się w myśl rezolucyi czwartej przy sprawozdaniu Komisji drogowej o czynnościach Departamentu czwartego, dnia 8. lutego 1898 r. uchwalonej, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o petycyach licznych nauczycieli i grom nauczycielskich w sprawie zrównania płac nauczycieli z płacami urzędników państwowych, zniżenia lat służby, zniesienia internatów przy Seminarjach nauczycielskich, zmniejszenia liczby godzin pracy itp.

Sprawozdawca p. Cielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad następującymi petycyami:

Do liczby 123, 126, 131, 180, 181, 182, 183, 402, 429, 496, 497, 499, 501, 509, 515, 596, 599, 707, 711, 712, 713, 714, 715, 717, 722, 801, 933, 934, 935, 938, 1030, 1032, 1096, 1186, 1187, 1212, 1379, 1380, 1381 i 1492.

Natomiast wnosi:

Sejm odstępuje petycyę do l. 510. Józefa Adlera, do l. 516. Leopolda Kurdowskiego, do l. 1099. Grona nauczycieli z Uszania dolnego i do l. 1188. Stanisława Jakubowskiego c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia, petycyę zaś do l. 503, 1184 i 1328 odrzuca, jako sprzeciwiające się istniejącym ustawom.

Wreszcie Sejm poleca Wydziałowi krajowemu petycyę do l. 518. Maryi Szafranice, wdowy po nauczycielu, do l. 400. Romana Sygnarskiego chorego nauczyciela, do zbadania i uwzględnienia w drodze łaski — również petycyę do l. 517. Jana Benescha dziada i opiekuna Maryi Demczuk, nieletniej sieroty po nauczycielu, poleca Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania z tym dodatkiem, aby przedłożył na przyszłej sesji sejmowej w tej sprawie odpowiedni wniosek, tymczasem zaś sierotę jednorazowym datkiem z rozporządzalnych funduszków zaopatrzył.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym z trzech ustępów tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek wzywa p. Cieleckiego, jako członka komisji skrutaeyjnej, do zdania sprawy z wyniku głosowania przy wyborze zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszej posiadłości.

P. Cielecki zdaje sprawę: Głosujących było 37 posłów; otrzymali p. Sala 32, p. Zajęzkowski 5 głosów.

Marszałek konstatuje, że p. Sala wybrany został zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszej posiadłości.

P. Piniński wnosi przystąpienie do trzeciego czytania uchwały finansowej na r. 1898 bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania uchwały finansowej bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala bez rozprawy uchwałę finansową na r. 1898 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. lutego 1898 godz. 10 przed połud. i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 12 min. 10 po północy.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.
Mieczysław Urbański w. r.

Protokół

30. posiedzenia. 3 sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 21. lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 50 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnym posków 118.

Ze strony Rządu: e. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posków i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 21-go lutego 1898 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji gminnej L. 1881. 1882. 1883.

Komisji drogowej L. 1884.

Wydziałowi krajowemu L. 1885. 1886. 1887.

Marszałek oznajmia, iż złożony został do łaski marszałkowskiej wniosek nagły posła Jaworskiego i X. biskupa Czechowicza, który odczytuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wysłać deputację sejmową z J. E. Marszałkiem krajowym na czele w celu złożenia Najjaśniejszemu Panu użuć wiernopoddańczych z powodu pięćdziesiątej rocznicy objęcia rządów.

II. Co do ilości i składu tej deputacyi oczekuje Sejm propozycyi Marszałka krajowego.

Izba popiera ten wniosek.

Dla uzasadnienia nagłości wniosku przemawia p. Jaworski.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku, a Marszałek konstatuje, że nagłość wniosku została jednomyślnie uchwaloną.

Marszałek udziela głosu p. Jaworskiemu dla uzasadnienia wniosku.

P. Jaworski oświadcza, iż wobec tego co powiedział przy uzasadnieniu nagłości wniosku, dalsze uzasadnienie samego wniosku uważa za zbyteczne.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek nagły p. Jaworskiego, a Marszałek konstatuje, iż wniosek ten przyjęty został jednomyślnie.

Marszałek oświadcza, iż w myśl uchwały zawartej w punkcie II. wniosku, i w myśl §. 29. regulaminu, przedstawi na jutrzejszem posiedzeniu propozycję, co do ilości członków i składu deputacyi.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął drugi wniosek nagły, który odczytuje:

Zważywszy, że wobec rozległości naszego kraju i wielkiej ilości dróg żelaznych, administracya tych dróg przez zarząd centralny w Wiedniu jest uciążliwą i zbyt kosztowną, że w interesie racjonalnej administracyi niezbędnem jest utworzyć w kraju dyrekcję dla krajowych kolei, co także dla rozwoju krajowego przemysłu i handlu jest wielce pożądanem. Że po utworzeniu ministerstwa kolejowego a zwinięciu generalnej dyrekcji kolejowej zmiana organizacyi zarządu państwowych dróg żelaznych jest już z tego powodu wskazaną, ponieważ ministerstwu kolejowemu przypada raczej zadanie naczelnego kierownictwa i zwierzchniej kontroli, aniżeli bezpośredniej administracyi kolei rządowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się e. k. Rząd, aby przystąpił do zmiany organizacyi zarządu państwowych dróg żelaznych przez utworzenie krajowej Dyrekcji kolejowej z jak najobszerniejszym zakresem działania.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby odnośnie do memoriału swego z dnia 9. października 1891. L. 44446. do Ministra handlu przedstawił e. k. Rządowi, że zarówno w interesie racjonalnej administracyi kolejowej, jak w interesie rozwoju krajowego przemysłu i handlu potrzebnem jest utworzenie krajowej Dyrekcji państwowych dróg żelaznych.

Marchwicki w. r.

J. Męciński, Skałkowski, Rozwadowski, Szepepanowski, A. Potocki, Z. Skrzyński,

Borkowski, A. Jędrzejowicz, Brykezyński, Szeptycki, T. Merunowicz, Zamoyski, Stadnicki, Rotter, Jordan, W. W. Czaykowski, Zoll, Romanowicz, Goldman, Fruchtman, Klemensiewicz, Żardecki.

Dla uzasadnienia nagłości wniosku, przemawia p. Marchwicki.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

Przemawia p. Marchwicki dla uzasadnienia swego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagły wniosek p. Marchwickiego, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, w przedmiocie zezwolenia gminie Sieniawa na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a .

z dnia o zezwoleniu gminie miasteczka Sieniawa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Gminie miasteczka Sieniawa zezwala się pobierać w latach 1898, 1899, 1900, 1901 i 1902 opłaty gminne od napojów spirytusowych tudzież od piwa i miodu, w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego litrostopnia alkoholu (podług stustopniowego alkoholometra) po 5 ct. czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 5 złr. w. a.

2) Od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, śliwowiecy ponezowej, esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych. po 1 $\frac{1}{2}$ ct. czyli od hektolitra po 1 złr. 50 ct.

3) Od jednego hektolitra piwa po zł. 1·20.

4) Od jednego hektolitra miodu po zł. 3.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają bądź to na sprzedaż, bądź to na własny użytek.

W wypadkach, w których wódka wolna jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl §. 6. ustawy z 20. czerwieca 1888 dz. p. p. Nr. 95, wolna jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wymienionej.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Sieniawa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwala wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały powyższy projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Gorayski i wnosi pod względem formalnym o polecenie komisji, ażeby o przedłożeniu tem złożyła na jutrzejszem posiedzeniu ustne sprawozdanie.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Jahla, Goldmana i Michalskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów z kuryi miast i Izb handlowych.

Posłowie oddają kartki, a po oddaniu kartek, Marszałek wzywa skrutatorów do przeprowadzenia skrutynium.

Po chwili p. Goldman zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosujących było 16, p. Vayhinger otrzymał 15 głosów, 1 kartkę oddano próżną.

Marszałek konstatuje, iż p. Vayhinger wybrany został członkiem Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy o połączeniu gminy Skole wieś z gminą Skole miasteczko.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski i wnosi, aby trzecie czytanie

projektu tej ustawy usunąć z porządku dziennego.

Marszałek daje wyjaśnienie pod względem regulaminowym.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby trzecie czytanie projektu ustawy usunąć z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Izba uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zniżenia lat służby nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Soleski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje przede wszystkim pomyłki w projekcie ustawy, mianowicie w tytule ustawy i w art. I. projektu należy wykreślić artykuły: 44, 45 i 53, dodać wstęp: „Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:”; w projekcie ustawy skreślić tekst artykułów 44 i 45. Po tem sprostowaniu odczytuje sprawozdawca następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia zmieniająca artykuły 35, 40 i 52 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 r. „O stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“ (Dziennik ustaw krajowych z dnia 17. stycznia 1889 Cz. III. Nr. 16).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Artykuły 35, 40 i 52 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 r. „O stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“ (Dziennik ustaw krajowych

z dnia 17. stycznia 1889 Część III. Nr. 16) przestaje obowiązywać w obecnem brzmieniu, i mają opiewać jak następuje:

Art. 35. Po trzydziestopięcioletniej służbie nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku.

Dobrowolne zrzeczenie się posady lub samowolne jej opuszczenie, utrata posady lub wydalenie ze służby (art. 24 lit. d. e.) pozbawia prawa do emerytury, jakoteż do odprawy. Dopóki trwa śledztwo dyscyplinarne przeciw nauczycielowi, nie może ten zrzekać się posady.

Art. 40. Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby otrzyma on stosowną odprawę, którą Rada szkolna krajowa wyznaczy, a która nie może przekraczać półtorarocznej należitości, obliczonej według artykułu poprzedniego.

Po wysłużonych dziesięciu latach dostaje emeryt $\frac{10}{35}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $\frac{1}{35}$ część należitości, obliczonej jak wyżej.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub zmysły, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich stał się zupełnie nieudolnym do pełnienia służby, otrzyma $\frac{10}{35}$ pobieranej płacy jako emeryturę, chociaż dziesięciu lat nie wysłużył.

Art. 52. Na pokrycie wydatków, wpływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobny krajowy fundusz szkolny i emerytalny, do którego wpływają:

a) dochody majątku zakładowego;

b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;

c) zapisy i darowizny na ten cel przeznaczone;

d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora, starszego nauczyciela, lub nauczyciela w ogóle, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenia dla zastępcy nauczyciela, je-

dnak nie dłużej, jak przez 3 miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela;

e) spłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w art. 50.

f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdym podwyższeniu tejże 10% od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2% od rocznej płacy.

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 35-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1899.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Ministrowi Wyznań i Oświaty.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Kozłowski i wnosi, następującą poprawkę do artykułu 40:

Art. 40 ma brzmieć:

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby otrzyma on stosowną odprawę, którą Rada Szkolna krajowa wyznaczy, a która nie może przekraczać półtorarocznej należitości, obliczonej według art. poprzedniego.

Po wysłużonych dziesięciu latach dostaje emeryt $\frac{10}{40}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $\frac{1}{40}$ część należitości obliczonej jak wyżej. Po wysłużonych 35 latach dostaje jednak emeryt pełną należitość obliczoną jak wyżej, a po wysłużonych 30 latach dostaje emeryt jeśli osiągnął 60 lat życia, również pełną należitość obliczoną jak wyżej.

Nauczyciel stały, który w służbie stracił wzrok lub zmysły, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich stał się zupełnie nieudolnym do pełnienia służby, otrzyma $\frac{10}{40}$ pobieranej płacy jako emeryturę, chociaż 10 lat jeszcze nie wysłużył.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Romanowicz.

Podczas przemówienia p. Romanowicza, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego X. biskup Czechowicz.

Sekretarz p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy.

Zastępca Marszałka oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Wiktor Władysław Czaykowski, Cielecki, Czartoryski, Fruchtman, Rotter, Jordan, Kramarczyk i Bernadzikowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy, a Zastępca Marszałka wzywa do wyboru mowców generalnych.

Przemawia pod względem formalnym p. Sawczak i wnosi, aby wszyscy zapisani mowcy przemawiali.

Przemawia pod względem formalnym p. Wiktor Władysław Czaykowski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Cielecki.

Zastępca Marszałka przerywa mowę, oświadczając, iż obecnie jest rozprawa w kwestyi formalnej.

Przemawia pod względem formalnym p. Kramarczyk.

Przemawia pod względem formalnym p. Jordan.

Przemawia pod względem formalnym p. Piniński.

P. Gniewosz wnosi zamknięcie rozprawy pod względem formalnym.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy pod względem formalnym.

Przemawia pod względem formalnym zapisany do głosu p. Rotter.

Izba uchwała, aby wszyscy zapisani mowcy przemawiali.

Przemawia p. Wiktor Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Cielecki.

Przewodnictwo obejmuje napowrót Marszałek krajowy.

Przemawia p. Czartoryski.

Marszałek udziela głosu p. Fruchtmanowi, a po skonstatowaniu, że go w Izbie nie ma, oświadcza, iż p. Fruchtman głos stracił.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Jordan.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia sprawozdawca p. Soleski.

Marszałek przemawia pod względem formalnego traktowania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. 35. Po 35-letniej służbie nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku.

Dobrowolne zrzeczenie się posady lub samowolne jej opuszczenie, utrata posady lub wydalenie ze służby (art. 24. lit. d. e.) pozbawia prawa do emerytury, jakoteż do odprawy. Dopóki trwa śledztwo dyscyplinarne przeciw nauczycielowi, nie może ten zrzekać się posady.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Fruchtman i wnosi w razie przyjęcia art. 35 następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyznaczać będzie co roku pewną kwotę do dyspozycji e. k. Rady szkolnej krajowej, z której to kwoty przeznaczone będą

dotąd dodatki osobiste, nie wliczalne w emeryturę, dla tych zasłużonych, dla szkolnictwa ludowego pożytecznych nauczycieli szkół ludowych, którzy po ukończeniu 35 lat nienagannej służby, dalej w zawodzie nauczycielskim służyć zechcą.

Izba popiera tę rezolucję.

Zapisany do głosu p. Średniawski, zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca art. 35, Marszałek konstatuje, że za art. 35 głosowało 47, zaś przeciwników 57 posłów.

Izba przystępuje do rozprawy nad artykułem 40.

Przemawia p. Kozłowski i odczytuje poprawkę do art. 40, zgłoszoną w rozprawie ogólnej.

Przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała art. 40 według wniosku p. Kozłowskiego.

Marszałek oznajmia, iż wobec tego zniwna art. 52. projektu ustawy odpada.

Marszałek oświadcza, że obecnie przystąpi Izba do art. I., który wobec uchwał powziętych będzie zmieniony.

P. Kozłowski formułuje art. I. w następującym brzmieniu:

Art. I.

Artykuł 40 ustawy z d. 1. stycznia 1889 r. O stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych (Dziennik ustaw krajowych z dnia 17. stycznia 1889 Część III. Nr. 16) przestaje obowiązywać w obecnym brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby otrzyma on stosowną odprawę, którą Rada szkolna krajowa

wyznaczy, a która nie może przekraczać półtorarocznej należytości, obliczonej według artykułu poprzedniego.

Po wysłużonych dziesięciu latach dostaje emeryt $\frac{10}{40}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $\frac{1}{40}$ część należytości obliczonej jak wyżej. „Po wysłużonych 35 latach dostaje jednak emeryt pełną należytość obliczoną jak wyżej, a po wysłużonych 30 latach dostaje emeryt, jeśli osiągnął 60 lat życia, również pełną należytość obliczoną, jak wyżej“.

Nauczyciel stały, który w służbie stracił wzrok lub zmysły, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich stał się zupełnie nieudolnym do pełnienia służby, otrzyma $\frac{10}{40}$ pobieranej płacy jako emeryturę, chociaż 10 lat jeszcze nie wysłużył.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. w stylizacji proponowanej przez p. Kozłowskiego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z d. 1. stycznia 1899.

Izba uchwała art. II. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Ministrowi Wyznań i Oświeccenia.

Izba uchwała art. III. bez rozprawy.

Sprawozdawca oświadcza, iż wobec powyższych uchwał, tytuł i wstęp projektu ustawy opiewać będzie jak następuje:

U s t a w a

z dnia zmieniająca artykuł 40 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 r. „O stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych (Dziennik ustaw krajowych z dnia 17. stycznia 1889 Cz. III. Nr. 16).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

Sekretarz p. Urbański wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, iż dziś nie będzie posiedzenia wieczornego, zamierza jednak obecne posiedzenie przedłużyć do godziny 4-tej; gdyby wcześniej brakło kompletu musiałoby się odbyć posiedzenie wieczorne.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji podatkowej o wniosku p. Skałkowskiego w przedmiocie postępowania przy egzekucyi podatków i należytości rządowych.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się e. k. Rząd, aby polecił władzom administracyjnym i skarbowym przy egzekwowaniu podatków i należytości rządowych przestrzegać jak najściślej postanowienia §§. 251 i 252 ustawy egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896 Nr. 79. Dz. p. p. o przedmiotach z pod egzekucyi wyjętych.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby treść rozporządzenia rządowego, które na skutek rezolucyi ad 1. wydanem zostanie podał do wiadomości Wydziałów powiatowych celem pouczenia gmin.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej o wniosku p. Potoczka o wprowadzenie w życie ustawy o sądach rozjemczych.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Potoczka o wprowadzenie w życie ustawy o sądach rozjemczych odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wyczerpującego zbadania i sprawozdania na jednej z następnych sesji sejmowych.

Przemawia p. Potoczek i wnosi poprawkę do wniosku komisji, ażeby na końcu zamiast „na jednej z następnych sesji sejmowych“, powiedziano „na najbliższej sesji sejmowej“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na tę poprawkę.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Potoczka.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji podatkowej o petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa o przyznanie udziału w dochodach funduszu krajowego, przypaść mających w myśl art. IX. ustawy z 25. października 1896. i w ewentualnych dochodach z podatków konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycę gminy król. stoł. miasta Lwowa do L. 95/1897 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby treść tej petycji zbadał i na najbliższej sesji sejmowej, przy dołączeniu dat odnoszących się do wpływu reformy podatkowej na budżet miasta Lwowa, przedłożył Sejmowi sprawozdanie.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby, w razie gdyby e. k. Rząd przystąpił do reformy podatków konsumcyjnych w kierunku dla gminy miasta Lwowa niekorzystnym,

udał się do e. k. Rządu z odpowiednim przedstawieniem w celu obrony interesów miasta Lwowa.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Łańcucie, o uwolnienie od obowiązku zwrócenia funduszowi krajowemu należności za wywłaszczenie gruntów pod drogę krajową Kańczuga-Dynów zajętych.

Sprawozdawca p. Gnoiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby spłatę należności w kwocie 11.573 złr. 59 ct., którą powiat Łańcucki obowiązany jest zwrócić funduszowi krajowemu za wykupno gruntów pod budowę drogi krajowej Kańczuga-Dynów rozłożył na sześć rocznych równych i bezprocentowych rat począwszy od r. 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o petycjach Wincentego Wałaszkiewicza i innych, tudzież wdów po nauczycielach szkół ludowych, o wliczenie lat służby lub o podwyższenie emerytury.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

1. Petycje L. 68. Wincentego Wałaszkiewicza, L. 186. Władysława Satke, L. 350. Ludwika Urbańskiego, L. 351. Marcjela Frankiewicza, L. 430. Adama Kachnikiewicza, L. 357. Stefani Kobialkiewiczowej, L. 601. Józefa Maziarskiego, L. 733. Maryi Warzeckiej, L. 833. Anieli Łękawskiej, L. 863. Maryi Nowackiej, L. 936. Stefana Kwasiń-

skiego, L. 1.202. Julii Abgarowiczowej i 864. Maryi Dolańskiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z e. k. Radą szkolną krajową, możliwego uwzględnienia i przedłożenia odpowiednich wniosków.

2. Nad petycjami L. 125, 135, 359, 401, 405, 512, 513, 523, 524, 525, 602, 603, 607 i 663 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej co do oferty pp. Bujańskiego i Aleksandra Żymirskiego, na odsprzedanie gruntów sąsiadujących z gruntami szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad ofertą pp. W. Bujańskiego i A. Żymirskiego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej z petycji Zwierzchności gmin Wielowieś, Sielec, Koemierzów i Mokrzychów, o uwolnienie od obowiązku płacenia dyet i kosztów podróży urzędników zjeżdżających na rewizję miar i wag.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Zwierzchności gmin Wielowieś, Sielec, Koemierzów i Mokrzychów o zaniechanie rewizji miar i wag przez wagi-mistrzów, lub o uwolnienie gmin od obowiązku płacenia dyet i kosztów podróży tych wagi-mistrzów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej o petycji Romana Fudały, Jana Wypora, Jędrzeja Szatkowskiego i Romana Kukułki o badanie protestów przeciw wyborom do rad gminnych.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Romana Fudały, Jana Wypora, Jędrzeja Szatkowskiego i Romana Kukułki o sumienne i sprawiedliwe badanie protestów przeciw wyborom członków rad gminnych, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej o petycji mieszkańców przysiółka Babin zaręczony w sprawie uznania tego przysiółka za samoistną gminę polityczną.

Sprawozdawca p. Merunowicz odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją mieszkańców przysiółka Babin zaręczony o utworzenie z niego w drodze ustawodawczej gminy samoistnej, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej o petycji gmin z okolicy Frysztaka, o utworzenie okręgu sanitarnego z siedzibą lekarza okręgowego we Frysztaku.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin okolicy Frysztaka o utworzenie okręgu sanitarnego dla 14 gmin około

Frysztaka położonych, z siedzibą lekarza okręgowego w Frysztaku, udziela się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej z petycji sekundaryusza szpitala powszechnego w Jasle, Dr. Józefa Kadyiego o policzenie lat służby.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Komisja sanitarna uchwała odstąpić Wydziałowi krajowemu do załatwienia i przedłożenia sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o petycjach gmin Pukasowce, Kurypów, Ostrów, Siedliska, Medynia, Błudniki, Temerowce, Wołoska wieś i Bolechów ruski o wyjednanie zezwolenia na bezpłatne czerpanie surowicy ze źródeł solnych w Zawoju względnie w Bolechowie.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje gmin Pukasowce, Kurypów, Ostrów, Siedliska, Medynia, Błudniki, Temerowce, Wołoska wieś i Bolechów ruski o zezwolenie na bezpłatne czerpanie surowicy ze źródeł solnych w Zawoju, odstępuje się W. c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o petycji włościan wsi Dziekanowice, o niżenie ceny wody słonej sprzedawanej w Wieliczce.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców wsi Dziekanowice o wyjednanie niżnienia ceny wody słonej sprzedawanej w Wieliczce i sprzedawania wody tej dwa razy w tygodniu, udziela się W. c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o petycji gminy Trościanice, powiatu śniatyńskiego o wyjednanie zezwolenia na bezpłatne czerpanie surowicy ze źródeł solnych w Utoropach.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Trościanice o zezwolenie na bezpłatny pobór surowicy ze źródeł solnych w Utoropach, odstępuje się W. c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o petycji Kuratora fundacyi Skarbkowskiej w sprawie zaległości czynszowych z dóbr fundacyjnych.

Sprawozdawca p. Rotter odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Kuratora fundacyi hr. Skarbka w sprawie wniesionej kwoty 70016 złr. 29 et. tytułem częściowego wyrównania zaległych czynszów dzierżawnych jak i pokrycia należności bieżących, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do stosownego zużytkowania przy sporządzaniu przyszłych zamknięć rachunkowych.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby Błażeja Barana konduktora drogi

krajowej w Sanoku o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm udziela Błażewi Baranowi prowizorycznemu konduktorowi dróg krajowych „veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji Zwierzchności gminnej miasteczka Wielkie Oczy o utworzenie sądu powiatowego w Wielkich Oczach.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej miasteczka Wielkie Oczy o utworzenie Sądu powiatowego w Wielkich Oczach odstępuje się Wydziałowi krajowemu do ponownego wszechstronnego zbadania i zdania sprawy na jednej z najbliższych sesyj sejmowych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Jaworowie o wyjednanie u c. k. Rządu prolongaty w płaceniu podatków zaległych i bieżących do jesieni r. b.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję Wydziału Rady powiatowej w Jaworowie do L. 1784 o wyjednanie prolongaty w płaceniu podatków zaległych i bieżących do jesieni roku bieżącego z powodu klęski nieurodzaju w r. 1897 c. k. Rządowi do jak najwzględniejszego załatwienia,

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Wydziału Rady pow. w Kałuszu o wstrzymanie egzekucji podatków gruntowych.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję Wydziału Rady pow. w Kałuszu wniesione do Il. 1424. 1477, 1518 o wstrzymanie egzekucji podatków gruntowych i domowych zalegających u rolników większej i mniejszej posiadłości powiatu Kałuskiego c. k. Rządowi do jak najwzględniejszego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji mieszkańców gm. Niebieszczany o zmniejszenie podatków na rok bieżący.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję mieszkańców Niebieszczany w powiecie Sanoekim do L. 1226 o przyznanie opustów podatkowych z powodu klęsk elementarnych, a mianowicie gradobicia, słyoty wiosennej i słyoty podczas żniw, c. k. Rządowi do jak najwzględniejszego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie Komisji sanitarnej z petycji gminy miasta Dębowiec o ustanowienie posady lekarza okręgowego z siedzibą w Dębowcu.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gminy m. Dębowca o utworzenie okręgu sanitarnego z siedzibą lekarza

okręgowego w Dębownu odsyła się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Gorlicach o subwencyę 5000 zfr. na naprawę dróg powiatowych i gminnych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału powiatowego w Gorlicach odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Riczka powiatu Kosowskiego w sprawie udzielenia zapomogi na budowę dróg gminnych.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy Riczka powiatu Kosowskiego w sprawie udzielenia zapomogi na budowę dróg gminnych, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z r. 1897.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin powiatu limanowskiego i nowosądeckiego, w sprawie udzielenia zapomogi z funduszu krajowego na drogę z Młynnego do Ujanowiec w pow. limanowskim a z Tęgorozy na Świdnik do Zbikowa w pow. nowosądeckim.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gmin powiatu limanowskiego i nowosądeckiego położonych nad rzeką Łososią w sprawie udzielenia zapomogi z funduszu krajowych na drogę idącą w powiecie limanowskim z Młynnego do Ujanowiec a w powiecie nowosądeckim z Tęgorozy na Świdnik do Zbikowa, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie petycji Ludwika Rudnickiego, starszego nauczyciela w szkole im. Konarskiego we Lwowie o przyznanie pięciolecia.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Brunickiego, odczytuje p. Rayski sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycyą Ludwika Rudnickiego nauczyciela szkoły im. Konarskiego we Lwowie, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Bochni o założenie szkoły koszykarskiej w Książnicach.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału Rady powiatowej w Bochni o założenie szkoły koszykarskiej przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych z żądaniem, iżby przeprowadzone zostały odpowiednie rokowania z czynnikami miejscowymi, a jeżeli rokowania doprowadzą do rezultatów dodatnich, ewentualnie przystąpił do utworzenia szkoły czy też kursu wędrownego dla nauki koszykarstwa.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Ks. Jana Turzańskiego o udzielenie zapomogi dla prywatnej szkoły tkackiej w Budzanowie.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Ks. Jana Turzańskiego rz. kat. proboszcza w Budzanowie o udzielenie zapomogi w wysokości 500 zł. dla prywatnej szkoły tkackiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji obszaru dworskiego Sanniki i Mistyce i gminy Sanniki o pomoc, celem uregulowania i pogłębienia potoków na terytorium Sannik.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję obszaru dworskiego i gminy Sannik i Mistycz, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem wyjednania u Rządu zasiłku z funduszu zapomowego, udzielenia zasiłku krajowego i dostarczenia pomocy technicznej dla wykonania robót.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej z petycji mieszkańców miasteczka Strzeliska nowe w powiecie Bobreckim o wyjednanie otwarcia apteki publicznej w temże miasteczku.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję mieszkańców miasteczka Strzeliska Nowe o wyjednanie otwarcia apteki pu-

blicznej w Strzeliskach Nowych, odstępuje Sejm e. k. Namiestnictwu z wezwaniem o przychylnie załatwienie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji gmin Wybranówka i Bryńce cerkiewne, aby siedzibą lekarza okręgowego była Wybranówka a nie inna miejscowość.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Wybranówka i Bryńce cerkiewne odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Ołeksy Turko, rolnika w Chotyńcu o odpisanie podatku domowego w kwocie 40 złr.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję Ołeksy Turko z Chotyńca do L. 1332 o odpisanie podatku domowego w kwocie 40 złr. z domu pod Nr. 129 w Chotyńcu dawno zniesionego e. k. Rządowi do właściwego urzędowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Tomasza Krzysia, nauczyciela kierującego w Bukowsku o odpisanie podatku dochodowego od płacy w kwocie 61 złr. 19 ct.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępkuje petycję Tomasza Krzysia kierującego nauczyciela w Bukowsku do l. 1625 o odpisanie zaległego podatku dochodowego od płacy w kwocie 61 złr. 19 ct. w. a. za czas od 1. lutego 1892 do 21. października 1897 e. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycji Jędrzeja Kopaczyńskiego z Mielca o zwrot niesłusznie pobranych kwot podatku domowo-czynszowego w kwocie 58 złr. 80 ct.

Sprawozdawca p. Kraiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm odstępkuje petycję Jędrzeja Kopaczyńskiego z Mielca do l. 1417 o zwrot niesłusznie pobranych kwot podatków domowo-czynszowego w wysokości 58 złr. 80 ct. w e. k. urzędach podatkowych w Brzesku względnie Wojniczu, e. k. Rządowi do właściwego urzędowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Sporysz powiatu Żywieckiego o odpisanie zaległych prestać szkolnych w kwocie 1205 złr.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gminy Sporysz powiatu Żywieckiego odatępuje się e. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji

miasta Dobromiła o wyłączenie gminy Huczko wraz z obszarem dworskim ze związku szkolnego z miastem Dobromilem.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy miasta Dobromiła odstępkuje się Wysokiej Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Grębów powiatu Tarnobrzeskiego o przyspieszenie budowy szkoły w tej gminie.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Grębowa odstępkuje się e. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia i zarządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Jaćmierz powiatu Sanockiego o przyspieszenie budowy szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję miasteczka Jaćmierz i gminy Posada Jaćmierska odstępkuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Niebyłów powiatu Kałuskiego o zaprowadzenie 6 jarmarków corocznych.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Niebyłowa porucza się Wydziałowi krajowemu do zbadania ewentualnego poparcia u W. c. k. Rządu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Budków powiatu Bobreckiego w sprawie konkurencji do budowy probostwa w Podmonasterzu.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją gminy Budków, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Dęba powiatu Tarnobrzeskiego w sprawie tępienia dzików.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Dęby poleca się W. Rządowi do zbadania i ścisłego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Uszna ad Sasów w sprawie,

utworzenia samoistnego gr. kat. probostwa tamże.

Następuje:

Sprawozdawca p. Hamorek odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Uszna ad Sasów odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego poparcia u W. Rządu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Olesza powiatu Tłumackiego w sprawie szkód wyrządzonych przez dziki.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Olesza odstępuje się e. k. Rządowi do zbadania ewentualnie udzielenia skutecznej pomocy proszącej gminie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdawca komisji drogowej z petycji Wydziałów powiatowych w Nadwornie i Tłumaczu o uznanie drogi Nadwórna-Markowce za krajową.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziałów powiatowych w Nadwornie i Tłumaczu o uznanie drogi Nadwórna-Markowce za krajową, odstępuje się w myśl rezolucji czwartej przy sprawozdaniu komisji drogowej o czynnościach Departamentu czwartego, dnia 8-go lutego 1898, uchwalonej, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Rzeszowie o uznanie drogi Rzeszów-Głogów-Widełki za drogę krajową, tudzież petycji Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu o uznanie drogi Tarnobrzeg-Majdan za drogę krajową.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycje Wydziałów powiatowych w Rzeszowie i Tarnobrzegu o przyjęcie drogi Rzeszów-Kolbuszowa-Tarnobrzeg, na fundusz krajowy, odstępuje się w myśl rezolucji czwartej przy sprawozdaniu komisji drogowej z czynności Departamentu czwartego, dnia 8 lutego 1898 uchwalonej, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji kilkunastu gmin i obszarów dworskich powiatu kołomyjskiego i Wydziału Rady powiatowej w Kołomyi w sprawie udzielania subwencji z funduszu krajowego w wysokości 75% na budowę drogi z Pererowa do Pistynia.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Sejm przekazuje petycję kilkunastu gmin i obszarów dworskich powiatu kołomyjskiego (L. 1556) i Wydziału Rady powiatowej w Kołomyi (L. 1567) w sprawie udzielenia subwencji z funduszu krajowego w wysokości 75% na budowę drogi z Pererowa na Polipy, Mykietyńce do Pistynia Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882. l. : 51.432.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gmin i obszarów dworskich: Dydiatyceze, Makiniów, Szerowce, Mokrzany wielkie, Mokrzany małe w powiecie Mościskim, — Kupnowice stare, Kupnowice nowe, Wańkowiec, Błóżew w powiecie rudeckim i Berechy w powiecie Samborskim, o subwencję na budowę drogi z Sambora do Sądowej-Wiszni.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyżej wspomnianych gmin l. 1651. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach gmin i obszarów dworskich: Borysław, Hubieze, Kropiwnik, Majdan, Mrażnica, Schodnica, — jak również przemysłowców i producentów nafty i wosku ziemnego w tych gminach zamieszkałych o budowę drogi z Drohobycza do Borysławia a w dalszym ciągu na Kropiwnik do Majdanu.

Sprawozdawca p. Wiśniewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycje: 1704, 1705, 1706, 1707, 1708 i 1709, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Dolinie w sprawie udzielenia subwencji 5.000 zlr. na cele drogowe.

Sprawozdawca p. Gnoiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Wydziału powiatowego w Dolinie o udzielenie 5000 zhr. w. a. subwencyi z funduszów krajowych, na cele drogowe powiatu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 L. 51.432

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej z petycyi mieszkańców osady Gosławice o wyłączenie ze związku gminy Wierzchosławice i utworzenie samostnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Mik ołaj Torosiewicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę osad Gosławice i Wierzchosławice w powiecie tarnowskim położonych ls. 681 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowi do zbadania i załatwienia ewentualnie do przedłożenia odnośnej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania wniesionych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelacyę do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a .

Do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Ponieważ sprawa tworzenia nowych rewirów rybackich na rzece Sole w gminach Zadziole, Trzesna, Czernichów i Międzybrodzie jest bardzo pilną i pożądaną, zapytują przeto podpisani, co za powody tutaj zachodzą, że sprawa ta tak długo się przewleka?

Lwów dnia 21. lutego 1898.

Interpelant:

W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Warzecha, Data, Żardecki, Ostapczuk, Styła, Bojko, Wachnianin, Wójcik, Dr. Olpiński, Średniawski, Niebyłowice, Hamorak.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelacyę do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

Do J. W. Komisarza Rządowego.

Z powiatu Jasielskiego dochodzą nas skargi na tamtejszego wachmistrza żandarmeryi, nazwiskiem Józwa, który zamiast pilnować służby ustawą i regulaminem służbowym pisanej, trudni się wachmistrz Józwa agitacyą polityczną. Uprawia on ją w sposób najbardziej karygodny uwłaczający władzy, którą p. Józwa reprezentuje; mianowicie oczernia wybitnych członków stronnictwa ludowego o pobieranie zapłaty za ich pracę jak zwoływanie zgromadzeń. I tak przed naczelnikiem gminy Jareniówka rzucił wachmistrz oszczerstwo na Wawrzyńca Drewniaka, wójta z Czelaśnicy i członka jasielskiej Rady powiatowej, że tenże za gorliwą pracę otrzymał od Zarządu stronnictwa ludowego kwotę 800 zhr. co oczywiście jest potwarzą obliczoną na zachwianie zaufania do bezinteresowności p. Wawrzyńca Drewniaka.

Podpisani zapytują J. W. Komisarza rządowego, czy raczy w tej sprawie zarządzić dochodzenie i po niechybnem stwierdzeniu faktu p. wachmistrza Józwę przykładowie ukarać.

Lwów 21. lutego 1898.

Interpelujący:
Franciszek Krempa w. r.

Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Okuniewski, Ostapczuk, Hamorak, Winniczuk, G. Milan, Średniawski, Niebyłowice, Potoczek, Soleski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te o obwałowaniu Wisły i Wisłoki, było wydrukowane. udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 22. Lutego 1898 r. już aby sprawozdanie było ustne. godz. 10 rano i odeczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 4. minut 5. popołudniu.

P. Piniński wnosi, aby sprawozdanie

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Mieczysław Urbański w. r.

Protokół

31. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. lutego 1898 r.

Początek o godzinie 11 minut 5 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: e. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół trzydziestego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 22. lutego 1898 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji podatkowej: Ls. 1895.

Komisji kolejowej: Ls. 1896.

Komisji petycyjnej: Ls. 1897.

Wydziałowi krajowemu: L. 1898, 1899, 1900.

Komisji szkolnej: Ls. 1901, 1902, 1903.

Komisji prawnej: Ls. 1907.

Marszałek oznajmia, iż w myśl wczorajszej uchwały i regulaminu sejmowego przedkłada propozycję tak co do ilości jak i składu deputacyi do Najjaśniejszego Pana. Deputacya składać się ma z 29 posłów i Marszałka. Z posłów proponuje Marszałek: ks. biskupa Czechowicza, księcia biskupa krakowskiego Puzyńę, Abrahamowicza, Barwińskiego, Bojkę, Borkowskiego, Czartoryskiego, Dunajewskiego, Wojciecha Dzieduszyckiego, Goldmana, Gorayskiego, Gołuchowskiego, Jaworskiego, Adama Jędrzejowicza, Koziębrodzkiego, Kramarezyka, Małachowskiego, Mandyczewskiego, Pinińskiego, Andrzeja Potockiego, Romana Potockiego, Romanowicza, Szczepanowskiego, Stadnickiego, Stanisława Tarnowskiego, Wodzieckiego, Zajączkowskiego, Zaleskiego i Zamoyskiego.

Przemawia p. Jaworski i wnosi, aby deputacya składała się z 30 członków i Marszałka krajowego i proponuje, aby oprócz osób przez Marszałka zaproponowanych, wybrano także posła Kazimierza Badenięgo.

Izba uchwala bez rozprawy propozycję Marszałka z dodatkiem p. Jaworskiego.

Marszałek konstatuje, że skład deputacyi został jednomyślnie przyjęty.

Przemawia p. Jaworski i wnosi, aby w razie jakichś zmian lub gdyby ktoś z wybranych nie mógł brać udziału w deputacyi, Marszałek z własnej inicjatywy mógł zamianować innych członków i uzupełnić deputację do oznaczonej liczby.

Wniosek ten uchwalono bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajow. w przedmiocie prośby gminy Korezyny o zezwolenie na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie miasteczka Korezyny na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem, postanawiam eo następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Korezyny zezwala się pobierać przez lat dziesięć od roku 1898 do końca r. 1907 opłaty gminne od napojów spirytusowych, tudzież od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb sprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 5 et. od litrostopnia alkoholu, czyli od hektolitra 100% alkoholu po 5 zhr. a. w.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu t. j. rosolisów, likierów, pon-

ezowej esencyi, rumu, araku, śliwowiecy i innych napojów słodzonych spirytusowych po 1½ et., czyli od jednego hektolitra po 1 zhr. 50 et.;

3) od jednego hektolitra piwa po 1 zhr. 20 et.;

4) od jednego hektolitra miodu po 3 zhr.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumeyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Korezyny.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumeyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6, ustawy z 20. czerwea 1888 dz. u. kr., Nr. 95 wolną jest ona od państwowej opłaty konsumeyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej e. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, a następnie w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoki.

Sprawozdawca p. Gorayski w myśl uchwały sejmowej z dnia 21 lutego 1898 r. zdaje ustnie sprawę i kończy następującym wnioskiem komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a.

z dnia o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim ma być wykonane jako przedsięwzięcie wymienionego powiatu, subwenyjonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1895 ze zmianami trasy wałów, wprowadzonymi przez Ministerstwo rolnictwa w myśl uchwał komisji międzynarodowej dla regulacyi Wisły, który to projekt preliniuje koszta budowy na 897.400 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Fundusz budowy ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ust. 2. i §. 4. ust. 2. a) ustawy z dnia 30 czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów;

c) z datku powiatu Mieleckiego w wysokości dwudziestu procent preliniowanych kosztów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatu Mieleckiego oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzonym oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsięwzięciu w myśl art. I. ustawy z dnia 10 czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43;

3) z corocznych datków kraju i powiatu Mieleckiego.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków krajowych i powiatowych na konserwację, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i Wydziałowi powiatowemu w Mielcu przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy obejmie Wydział krajowy zarząd konserwacji robót wykonanych przez spółki wodne przy regulacji odpływu wód między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską (w myśl ustawy z dnia 13 maja 1885 Dz. u. kraj. Nr. 35), tudzież przy regulacji Starego Brnia z dopływami (w myśl ustawy z dnia 1 lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 67).

Spółki wymienione mają być rozwiązane skoro wypełnią swe zobowiązania względem osób trzecich.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby dołożył wszelkich starań celem uzyskania na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim od c. k. Rządu datków konkurencyjnych w takiej wysokości, iżby przedsięwzięcie to w myśl uchwalonego przez Sejm projektu ustawy z dnia 30 stycznia 1896 wykonane być mogło w ciągu lat ośmiu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy powyższy projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy, uchwała Izba bez rozprawy projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Izba uchwała w końcu bez rozprawy powyższą rezolucję komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji propinacyjnej o wniosku posła Szczepanowskiego w przedmiocie przejścia prawa propinacji na rzecz funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Szczepanowskiego postawiony 30 grudnia z. r. o przeniesieniu prawa propinacji na fundusz krajowy przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby wziął pod dokładną rozagę potrzebę uzyskania dla funduszu krajowego dochodów z wyszynku napojów propinacyjnych, względnie z konsumpcji tych napojów, niemniej też aby przeprowadził z c. k. Rządem stosowne rokowania, a następnie przedłożył Sejmowi sprawozdanie i odpowiednie wnioski.

Zarazem przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania petycję galicyjskiego Związku piwowarów wniesioną 27 z. m. do l. 1297.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż z wielu stron objawiono życzenie poufnego porozumienia się nad sprawą, która obecnie przychodzi na porządek dzienny t. j. nad sprawozdaniem

komisyi administracyjnej o wniosku posła Wachnianina w przedmiocie uregulowania stosunków językowych w urzędach państwowych.

Czyniąc zadość tym życzeniom Marszałek odrocza posiedzenie do godz. 2 po południu.

Przerwa posiedzenia g. 11 m. 35 przed poł.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 22. lutego 1898 roku.

Początek o g. 2 min. 40 po południu.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje z porządku.

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Wachnianina w sprawie uregulowania stosunków językowych w urzędach państwowych.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby i nadal przestrzegał istniejących przepisów co do praw języków polskiego i ruskiego w administracji politycznej skarbowej i w sądownictwie a w szczególności ze względu na nową procedurę cywilną i nowe ustawy podatkowe.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej z petycji profesorów Dra Gluzińskiego i Dra Rydygiera o utworzenie dwóch stypendyum po 500 zł. dla ciewów kliniki lekarskiej i chirurgicznej fakultetu medycznego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę l. 576/446 profesorów Dra Gluzińskiego i Dra Rydygiera odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przedłożenia sprawozdania na następnym sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Rottera w sprawach reformy szkół średnich i wydania ustawy państwowej określającej zasady organizacyi gimnazyów.

Sprawozdawca poseł Zoll, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Uznaje się konieczną potrzebę wydania w myśl §. 11. lit. i, ustawy z dnia 21. grudnia 1867 Dz. u. p. l. 141, ustawy państwowej, określającej zasady organizacyi gimnazyów.

II) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał, czy zachodzi obecnie potrzeba podjęcia reformy szkół średnich, zwłaszcza w kierunku zaprowadzenia jednolitej szkoły średniej i żeby w razie uznania tej potrzeby wnioski swoje przedłożył Sejmowi krajowemu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter i wnosi zamiast punktu IIgo wniosku komisji, następującą stylizacyę.

II) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową powołał ankietę, w celu zbadania, czy zachodzi obecnie potrzeba podjęcia reformy szkół średnich, czy to w kierunku jednolitej szkoły średniej, czy też stosownej bifurkacyi w klasach wyższych, i żeby w razie uznania tej potrzeby wnioski swoje przedłożył Sejmowi krajowemu.

Na wypadek zaś gdyby powyższy wniosek upadł, wnosi p. Rotter, aby punkt II. wniosku komisji opiewał jak następuje:

II) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał, czy zachodzi obecnie potrzeba reformy szkół średnich, czy to w kierunku jednolitej szkoły średniej, czy też stosownej bifurkacji w klasach wyższych, i żeby w razie uznania tej potrzeby wnioski swoje przedłożył Sejmowi krajowemu.

Izba popiera powyższe poprawki posła Rottera. Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba punkt II-gi w brzmieniu następującym:

II) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową powołał ankietę w celu zbadania, czy zachodzi obecnie potrzeba podjęcia reformy szkół średnich, czy to w kierunku jednolitej szkoły średniej, czy też stosownej bifurkacji w klasach wyższych, i żeby w razie uznania tej potrzeby wnioski swoje przedłożył Sejmowi krajowemu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej, w sprawie prośby gminy Wielowieś, Trzeźni i Nadbrzezie, o wyjednanie wolnych biletów kolejowych dla urlopników.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin powiatu tarnobrzesckiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia ewentualnych wniosków.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Józefy Miksiewiczowej o wynagrodzenie za udzielanie nauki robót ręcznych w r. 1895/6.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Brunickiego odczytuje p. Czartoryski sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Józefy Miksiewiczowej, żony kierownika szkoły w Krzątee, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycjach Jurka Dragona i towarzyszy, tudzież Stanisława Gocóła i towarzyszy, o przeprowadzenie śledztwa przeciw Stefanowi Wawrykowi naczelnikowi gminy w Tustanowicach i pisarzowi gminnemu tamże.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje Jurka Dragona i towarzyszy tudzież Stanisława Gocóła i towarzyszy o przeprowadzenie śledztwa przeciw Stefanowi Wawrykowi naczelnikowi gminy w Tustanowicach i Popielowi pisarzowi gminnemu tamże, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o zażaleniu mieszkańców miasta Bolechowa przeciw Reprezentacji gminnej tamże.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Zażalenie mieszkańców miasta Bolechowa przeciw Reprezentacji gminnej tamże, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej z petycji, w sprawie utworzenia nowego związku gminnego pod nazwą Nowa Zbora.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Brunickiego, odczytuje p. Merunowicz sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Filipa Rükemana i tow. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia opinii na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin Wojaszówka, Przybówka i Widacz w powiecie Jasielskim w sprawie udzielenia subwencji z funduszków krajowych na budowę ławy na rzece Wisłoku pod Łączkiem.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Wojaszówka, Przybówka i Widacz w powiecie jasielskim w sprawie udzielenia subwencji z funduszków krajowych na budowę ławy na rzece Wisłok pod Łączkiem odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Zarządu kasy chorych król. stoł. miasta Lwowa w sprawie ulg w opłacaniu kosztów leczenia członków kasy chorych.

Sprawozdawca poseł Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją (Ls. 1.545) Zarządu kasy chorych król. stoł. m. Lwowa w sprawie ulg w opłacaniu kosztów leczenia członków kasy chorych przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Maryi Zrogowskiej, wdowy po lekarzu okręgowym w Szezurowicach o zapomogę i stały dar z łaski na utrzymanie i kształcenie dzieci.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją (L. 290) Maryi Zrogowskiej wdowy po lekarzu okręgowym w Szezurowicach o zapomogę i trwały dar z łaski na utrzymanie i kształcenie dzieci, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji propinacyjnej o petycji włościan w Dziekanowicach, powiatu wielkiego w sprawie wydzierżawienia propinacyi pojedynczo a nie okręgami.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone zastępującym wnioskiem:

Nad petycją Zgromadzenia ludowego w Dziekanowicach L. s. 490 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Ropezycach, żądającej uznania drogi Strzyżów-Sędziszów-Kolbuszowa za jedną całość i przyznania subwencji na budowę tej drogi w wysokości 75% kosztów budowy.

Sprawozdawca p. Starzyński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Wydziału Powiatowego Ropezycach o 75 procentową subwencję na budowę dróg Strzyżów-Sędziszów-Kolbuszowa, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Reprezentacji gminy miasta Horodenki w sprawie przeniesienia zapory mytniczej.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Sali, odczytuje p. Wiśniewski sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Reprezentacji gminy miasta Horodenki w sprawie przeniesienia zapory mytniczej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego poparcia tej sprawy u c. k. władz rządowych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gmin Zalipie i Podlipie o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Żabnie o przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Dąbrowie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Zalipie i Podlipie, o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Żabnie, a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Dąbrowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do ponownego wszechstronnego zbadania i poczynienia odpowiednich wniosków na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Zamarstynowa i 24 gmin okolicznych o utworzenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Zamarstynowie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminy Zamarstynowa oraz 24 gmin okolicznych o utworzenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Zamarstynowie, udziela się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i poczynienia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy miasteczka Magierowa o utworzenie nowego sądu powiatowego z siedzibą w Magierowie.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasteczka Magierowa o utworzenie sądu powiatowego w Magierowie względnie spowodowanie, aby w tej miejscowości stałe roki sądowe się odbywały, przydziela się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i poczynienia wniosków na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji miasteczka Borowy i gmin okolicznych o utworzenie sądu powiatowego w Borowy.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję miasteczka Borowy i gmin okolicznych o utworzenie sądu powiatowego w Borowy, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i poczynienia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji Wydziału pow. w Łańcucie w sprawie utworzenia c. k. Sądu pow. w Kańczudze.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycę Ls. 1598 odstępuje się Wydziałowi krajowemu odnośnie do uchwały sejmowej z d. 9 lutego 1898, l. 383 do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy, obszaru dworskiego i urzędu parafialnego w Polańczyku o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Lisku.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycę gminy, obszaru dworskiego i urzędu parafialnego Polańczyk o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Lisku, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem wszechstronnego zbadania i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy, obszaru dworskiego i urzędu parafialnego w Myczkowie, o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Lisku.

Sprawozdawca p. Jahl odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycę gminy Myczków oraz urzędu parafialnego i obszaru dworskiego tamże, o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Lisku, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

P. Klemensiewicz wnosi, aby wszystkie petycje przez komisję nie załatwione, przekazać Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Przemawia Marszałek, oświadczając, iż wobec wyczerpania porządku dziennego i materiału dostarczonego przez komisję zamierza zamknąć sesję sejmową.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania protokołów 30 i 31 posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokoły trzydziestego i trzydziestego pierwszego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż gdy nikt zarzutów nie podnosi, uważa odczytane protokoły za przyjęte.

Przemawia Marszałek i wnosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia J.E. c. k. Namiestnik Eustachy ks. Sanguszko.

Przemawia p. Czartoryski.

Przemawia poseł Barwiński.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem 3 sesję VII. peryodu sejmowego.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 5 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Mieczysław Urbański w. r.

BIBLIOTHECA
UNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.